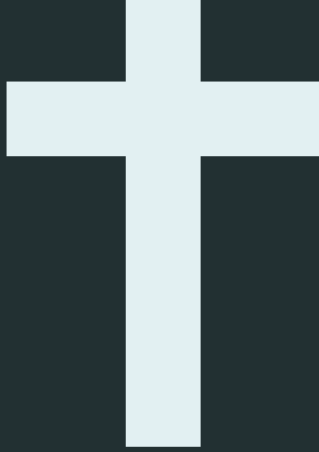


Biblica® Baibulu Nso n'Igbo Ndi Ugbu a nke diri
onye obula igu



The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica®
Baibulu Nso n'Igbo Ndi Ugbu a nke diri onye obula igu

Biblica® Baibụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla igu

The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica® Baibụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baibụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla igu

Ndị Biblica, Inc. deghariri ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dika iwu si kwado n'ụlọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023
e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78

Contents

Matiu	1
Mak	61
Luk	97
Jon	156
Oru Ndi Ozi	200
Ndi Rom	254
1 Ndi Korint	280
2 Ndi Korint	305
Ndi Galeshĩa	322
Ndi Efesos	331
Ndi Filipai	339
Ndi Kolosi	345
1 Ndi Tesalonaika	351
2 Ndi Tesalonaika	357
1 Timoti	360
2 Timoti	367
Taitos	372
Filimon	375
Ndi Hibru	377
Jemis	396
1 Pita	403
2 Pita	410
1 Jon	415
2 Jon	422
3 Jon	423
Jud	425
Mkpughe	427
Abu Oma	457

Ozioma Matiu

Usoro omumụ Jisọs onye bụ Kraịst ahụ

¹ Nke a bụ ndekọ usoro omumụ Jisọs onye bụ Kraịst, nwa Devid, nwa Ebrahim.

² Ebrahim mụrụ Aizik,

Aizik amụọ Jekọb,

Jekọb amụọ Juda na ụmụne ya.

³ Juda mụtara Perez na Zera site na Tama,

Perez mụrụ Hezron,

Hezron amụọ Aram.

⁴ Aram mụrụ Aminadab,

Aminadab mụrụ Nashon,

Nashon amụọ Salmon.

⁵ Salmon bụ nna Boaz, site na nwunye ya Rehab,

Boaz mụrụ Obed, site na nwunye ya Rut,

Obed amụọ Jesi.

⁶ Jesi amụọ Devid, bụ eze.

Devid mụrụ Solomọn site na nwunye ya Ụraya.

⁷ Solomọn mụrụ Rehoboam,

Rehoboam amụọ Abija,

Abija amụọ Esa.

⁸ Esa mụrụ Jehoshafat,

Jehoshafat amụọ Joram,

Joram amụọ Ụzaja.

⁹ Ụzaja mụrụ Jotam,

Jotam amụọ Ehaz,

Ehaz amụọ Hezekaya.

¹⁰ Hezekaya mụrụ Manase,

Manase amụọ Emọn,

Emọn amụọ Josaya.

¹¹ Mgbe e mere ka ha gaa biri n'ala Babilon ka Josaya mụrụ Jekonaya na ụmụne ya.

¹² Mgbe ha si Babilon lọta

Jekonaya mụrụ Shealtiel,

Shealtiel amụọ Zerubabel.

¹³ Zerubabel mụrụ Abiud,

Abiud amụọ Eliakim,

Eliakim amụọ Azoa.

¹⁴ Azoa mụrụ Zadok,

Zadok amụọ Akim,

Akim amụọ Eliud.

¹⁵ Eliud mụrụ Elieza,

Elieza amụọ Matan,

Matan amụọ Jekọb.

¹⁶ Jekọb mụrụ Josef onye bụ di Meri nne Jisọs, onye a na-akpọ Kraịst.

17 Ya mere, site n'Ebrahim ruo na Devid, e nwere ọgbọ iri na anọ. Ma site n'oge Devid ruo mgbe a doọrọ ha n'agha gaa Babilon, e nwere ọgbọ iri na anọ. Sitekwanu n'oge ahụ ruo mgbe a muru Kraist bukwa ọgbọ iri na anọ.

Josef anabata Jisọs dika nwa ya nwoke

18 Otu a ka omumu Jisọs, onye a na-akpo Kraist* siri di: Nne ya Meri bu onye e kwenyere na o ga-alu Josef, ma tupu ha ebikoo onu a choputara na Meri di ime site na Mmuo Nso.

19 Ma Josef di ya bu onye ezi omume, o choghi imenye ya ihere, n'ihu ya, o zubere ichu ya na nzuzo.

20 Mgbe Josef nwechara mkpebi a, mmuo ozi Onyenwe anyi bjakwutere ya na nro si ya, "Josef nwa Devid, atula egwu ikporo Meri ka o buru nwunye gi, n'ihu na nwa ahụ o di ime ya sitere n'ike Mmuo Nso.

21 O ga-amukwa nwa nwoke, onye i ga-akpo aha ya Jisọs,† n'ihu na o ga-azoputa ndi nke ya site na mmehie ha."

22 Ihe ndi a mere iji mezuo ihe ahụ Onyenwe anyi kwuru site n'onu onye amuma ya si,

23 "Lee, nwaagbogho ahụ na-amaghi nwoke ga-aturu ime, muo nwa nwoke. Ha ga-akpo aha ya Imanuel"‡ (nke bu ma asugharia ya, "Chineke nonyeere anyi").

24 Mgbe Josef si n'ura teta, o mere dika mmuo ozi Onyenwe anyi nyere ya n'iwu. O kporo Meri ka o buru nwunye ya.

25 Ma ha abuo edinakoghi tutu ruo mgbe o musiri nwa nwoke, onye o kporo aha ya Jisọs.

2

Obibia ndi amamihe

1 Mgbe a muchara Jisọs na Betlehem nke Judia n'oge Herod bu eze, ndi amamihe si owuwa anyanwu biaruru Jerusalem,

2 na-aju ajuju si, "Olee ebe o no, bu onye a muru ibu eze ndi Juu? Anyi huru kpakpando ya* n'owuwa anyanwu, ma bia ikpo isiala nye ya."

3 Mgbe eze Herod nuru nke a, obi loro ya mmiri nke ukwu, ya na ndi niile bi na Jerusalem.

4 Mgbe o kpotara ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu niile, o juru ha, olee ebe e kwuru na a ga-amu Kraist† ahụ.

5 Ha zara ya si, "Na Betlehem nke Judia. N'ihu na otu a ka onye amuma ahụ dere n'akwukwo si,

6 "Ma gi onwe gi, Betlehem, di n'ala Juda, i dighi nta karichasia n'etiti ndi ochichi Juda, n'ihu na o bu site na gi ka onye ochichi ga-esi puta, onye ga-achi ndi nke m Izrel.'‡"

7 Mgbe ahụ Herod kporo ndi amamihe ahụ na nzuzo juputa ha banyere oge kpakpando ahụ ji puta ihè.

* 1:18 Maobu, Onye nzoputa † 1:21 Jisọs nke a bu otu ndi Griik si akpo Joshua nke putara ONYENWE ANYI na-azoputa. ‡ 1:23 Ajz 7:14 * 2:2 Kpakpando ya mgbe o walitere † 2:4 Maobu, Onye nzoputa ‡ 2:6 Mai 5:2

⁸ O zipurū ha ije Betlehem si ha, “Gaanū lee anya nke oma chọputa ebe nwantakiri ahụ nọ. Mgbe unu chọtara ya, biana mee ka m mara, ka m gaakwa kpọọ isiala nye ya.”

⁹ Mgbe ha nūrū okwu eze, ha purū gawa, ma kpakpando ahụ ha hūrū n’owūwa anyanwū putakwara ozo, na-aga n’ihu ha ruo mgbe o biara guzo n’elu ebe nwantakiri ahụ nọ.

¹⁰ Ha nūriri onū nke ukwu mgbe ha hūrū kpakpando ahụ.

¹¹ Ka ha banyere n’ulo ahụ, ha hūrū nwantakiri ahụ na nne ya Meri, ha gburu ikpere n’ala ma kpọoro ya isiala. Ha meghere akpa akụ ha nye ya onyinye olaedo na okpurukpu eso osisi na-esi isi uto a na-akpo frankisens,[§] ya na máá.*

¹² N’ihi na a dorọ ha aka na nti na nro ka ha ghara ilaghachikwuru Herod, ha sitere n’uzo ozo laghachi obodo ha.

Mgbapu gaa n’ala Ijpt

¹³ Mgbe ndi amamihe ahụ lasiri, mmuo ozi Onyenwe anyi mere ka Josef hu ya na nro, o siri ya, “Bilie osiso kporo nwantakiri a na nne ya gbalaa Ijpt. Alaghachikwala tutu ruo mgbe m ga-agwa gi, n’ihi na Herod na-achọ nwantakiri a ka o gbuo ya.”

¹⁴ N’oge abali, Josef biliri kporo Meri na nwantakiri ahụ gbalaa Ijpt.

¹⁵ Ebe ahụ ka ha nogidere tutu ruo mgbe Herod nwuru. Nke a mere ka okwu ahụ Onyenwe anyi kwuru site n’onu onye amuma mezuo. “O bukwa site n’Ijpt ka m kpoputara nwa m.”†

¹⁶ Iwe were Herod nke ukwu mgbe o choptara na ndi amamihe ahụ aghoola ya aghughu. N’ihi ya, o nyere iwu banyere Betlehem na obodo nta ndi ozo gbara ya gburugburu, ka ha gbuo umuntakiri niile no n’obodo ndi a, bu ndi gbara site n’afu abuo gbadaa, di ka ihe o nutara site n’onu ndi amamihe si di.

¹⁷ E sitekwara otu a mezuo amuma ahụ Jeremaya buru si,

¹⁸ “A nuru otu olu na Rema,
ikwa akwa na oke iru uju di,
Rechel na-akwa akwa n’ihi umu ya;
o dighi nkasiobi obula diri ya,
n’ihi na ha adighikwa.”‡

Nlaghachi na Nazaret

¹⁹ Mgbe Herod nwuru, mmuo ozi Onyenwe anyi biakwutere Josef na nro n’Ijpt

²⁰ si ya, “Bilie, kporo nwantakiri ahụ na nne ya laghachi n’ala Izrel n’ihi na ndi na-achọ igbu ya anwuala.”

²¹ Ya mere, o biliri, kporo nwantakiri ahụ na nne ya, laghachi n’ala Izrel.

²² Mgbe o nuru na eze ohuru gbanwere Herod na Judia bu nwa ya a na-akpo Akelus,[§] egwu turu Josef ilaghachi ebe ahụ. Ma n’ihi na adowo ya aka na nti na nro, o wezugara onwe ya gaa n’akuku Galili.

²³ O gara biri n’obodo a na-akpo Nazaret. E sitekwara otu a mezuo okwu onu ndi amuma si na, “A ga-akpo ya onye Nazaret.”

§ 2:11 Maobu, mgbaisioma * 2:11 Maobu, mgbai ilu † 2:15 Hos 11:1 ‡ 2:18 Jer 31:15

§ 2:22 Akelus Onye ketara ichi otu uzo n’uzo ato n’alaeze Herod.

3

Nkwusa nke Jọn

¹ N'oge ahụ, Jọn omee baptizim b́ara na-ezisa ozi n'ọzara Jud́a. Isi okwu ya b́u,

² "Chegharianụ, n'ihl na alaeze eluigwe d́ nso."

³ N'ihl na nwoke a b́u onye e kwuru okwu banyere ya site n'ọnu onye amuma Aizaya ś,

"Otu onye na-etl mkpu n'ọzara, na-asl,
'Dozienụ ụzọ maka Onyenwe anyl,

meenụ ka okporouzọ ya guzozle.' "*

⁴ Jọn yl uwe e jl aji inyinya kamel mee. O kekwaral ihe okike ukwu nke akpukpọ anụ n'ukwu ya. Nri ya b́u igurube na mmanụ anụ.

⁵ N'oge ahụ, ndl mmadụ sitere Jerusalem, na Jud́a niile, n'ala niile d́ Jodan gburugburu, na-apukwuru ya.

⁶ Mgbe hal na-ekwuputa mmehie hal, o mere hal baptizim n'osimiri Jodan.

⁷ Mal mgbe ọhuru ọtutu ndl Farisil na ndl Sadiusil ka hal na-abla ka e mee hal baptizim, ọ siri hal, "Unu umu ajala, onye dorọ unu aka na ntl sll unu gbanarl onuma nke na-abla?"

⁸ Mlanụ mkpuru na-egosiputa ncheharl unu.

⁹ Unu echekwala na unu puru ll sll n'ime onwe unu, 'Anyl nwere Ebrahim dika nna,' n'ihl na Chineke puru isite na nkume ndl a meputara Ebrahim umu.

¹⁰ Mal ugbu a atukwasila anyuike na mgborogwu osisi niile. Osisl ọbula nke na-adighl aml ezi mkpuru ka a ga-egbutu, tuba ya n'ime oku.

¹¹ "Mu onwe m jl mmiri eme unu baptizim n'ihl ncheharl, mal onye d́ ike karla m na-abla. Onye m na-erughl ichlta akpukpoukwu ya. O ga-ejl Mmuọ Nso na oku were mee unu baptizim.

¹² Ihe ifucha oka ya d́ ya n'aka, ọ ga-azacha ebe izocha oka ya nke oma, chikota mkpuru oka wiiti tinye hal n'oba, mal jiri oku a na-apughl imenyu emenyu rechapu igbugbo oka."

Jọn emee Jisọs baptizim

¹³ Mgbe ahụ, Jisọs sitere na Galilil bla n'osimiri Jodan ka Jọn mee ya baptizim.

¹⁴ Mal Jọn chorọ igbochi ya, sll, "O b́u m kwesiri ibiakwute gl ka ll mee m baptizim. Glnl mere l jl abiakwute m?"

¹⁵ Mal Jisọs zara ya sll, "**Kwere ka ọ dirl otu a ugbu a, o kwesiri ka anyl mezuo ezi omume niile.**" Mgbe ahụ Jọn kwenyere.

¹⁶ Ngwangwa e mechara Jisọs baptizim, o sitere na mmiri ahụ riputa. N'otu oge ahụ, eluigwe meghere, Jọn huru Mmuọ nke Chineke ka o si n'elu fedata d́ ka nduru na-ebekwasl Jisọs n'isi.

¹⁷ Otu olu sitere n'eluigwe kwuo okwu sll, "Onye a b́u Okpara m, onye m huru n'anya. Ihe ya d́ m ezi mma."

4

Onwunwa a nwara Jisọs n'ozara

* 3:3 Aiz 40:3

¹ Emesịa, Mmụọ Nsọ duuru Jisọs baa n'ọzara ka ekwensu nwaa ya ọnwunwa.

² Mgbe o busiri ọnu iri ụbọchị anọ ehihie na abali, agụụ gurụ ya nke ukwu.

³ Mgbe ahụ onye ọnwunwa ahụ bịakwutere ya sị, “Ọ bụrụ na ị bụ Ọkpara Chineke, gwa nkume ndị a ka ha ghọọ achịcha.”

⁴ Ma Jisọs zara, **“E dere ya n’akwukwọ nsọ sị, ‘Ọ bughị naanị site na achịcha* ka mmadụ si adị ndụ, kama site n’okwu niile si n’ọnu Chineke pụta.’”**

⁵ Mgbe ahụ, ekwensu duuru ya baa n’obodo nsọ ahụ, mee ka o guzo n’ebe dịkarisiri elu nke ụlonsọ ukwu,

⁶ sị ya, “Ọ bụrụ na ị bụ Ọkpara Chineke, site n’ebe a tuda onwe gi n’ala. N’ihi na e dere ya n’akwukwọ nsọ sị,

“‘Ọ ga-enye ndị mmụọ ozi ya iwu banyere gi,
ha ga-ebuli gi elu n’aka ha
ka ị ghara ikpobi ukwụ gi na nkume.’”

⁷ Ma Jisọs zara sị ya, **“E deela ya n’akwukwọ nsọ sị, ‘Ị gaghị anwa Onyenwe gi na Chineke gi ọnwunwa.’”**

⁸ Ọzọkwa, ekwensu kpọrọ ya gaa n’elu ugwu dị elu, gosi ya alaeze niile nke ụwa na ebube ha.

⁹ Ọ siri ya, “Aga m enye gi ha niile ma ọ bụrụ na ị daa n’ala kpọ isiala nye m.”

¹⁰ Ma Jisọs siri ya, **“Si n’ebe m nọ puo, ekwensu. N’ihi na akwukwọ nsọ kwuru sị, ‘Ọ bụ naanị Onyenwe anyị Chineke gi ka ị ga-akpọ isiala nye, naanị ya ka ị ga-efekwa.’”**

¹¹ Mgbe ahụ ekwensu hapuru ya laa. Ndi mmụọ ozi bịakwutere ya, nonyere ya, na-ejere ya ozi.

Jisọs ebido ọrụ nkwusa

¹² Mgbe Jisọs nuru na e tinyela Jọn n’ulo mkpọrọ, ọ puru gaa Galili.

¹³ Emesịa, ọ hapuru Nazaret gaa biri na Kapanom, bụ obodo di n’akuku osimiri Galili. Ọ di nso n’oke ala Zebulun na Naftali.

¹⁴ N’uzo di otu a, amuma ahụ Aizaya buru mezuru. Amuma nke siri,

¹⁵ “Ala Zebulun na ala Naftali,
nke di n’akuku osimiri, n’ofe Jodan,
Galili nke ndi mba ozo,

¹⁶ ndi no n’ochichiri
ahula ihè di ukwu.

Ndi bi n’ala onyinyo onwu
ka ihè nwukwasiri.”

¹⁷ Site n’oge ahụ gaa n’ihu Jisọs bidoro na-ekwusa na-asị, **“Chegharianu, n’ihi na alaeze eluigwe di nso.”**

Okpukpo ndi na-eso uzo ya

¹⁸ Ma mgbe Jisọs na-agafe n’akuku osimiri Galili, ọ huru umunne abuo, Saimon onye a na-akpo Pita, na Andru nwanne ya, ndi ọrụ ha bu iku azu, ebe ha no n’ugbo mmiri na-aku azu.

* **4:4** Achicha nwere ike buru nri † **4:4** Okwu a dikwa n’akwukwọ Dit 8:3. ‡ **4:6** Abụ 91:11,12 § **4:7** Guokwa ya n’akwukwọ Dit 6:16. * **4:10** Nke a dikwa n’akwukwọ Dit 6:13. † **4:16** Aiz 9:1,2

19 O siri ha, **“Bianu soro m. Aga m eme unu ndi oku na-akuta mmadu.”**

20 Ha hapuru ugbo azu ha otu mgbe ahụ soro ya.

21 Mgbe o gara n'ihu nke nta, o huru umunne abuo ozo, Jemis nwa Zebedi na Jon nwanne ya, ebe ha na nna ha Zebedi no n'ime ugbo mmiri na-ekezi ugbo azu ha. O kpokwara ha,

22 ngwangwa ha hapuru ugbo ha na nna ha soro ya.

Jisos agwoọ ndi oria

23 Jisos jeghariri n'obodo niile nke Galili, na-akuzi ihe n'ulo nzuko niile ha, na-ekwusakwa ozioma nke alaeze ahụ. O na-agwo kwa oria na nria nria niile di iche iche n'etiti ndi ahụ.

24 Akuko banyere ya gbasara jezuo akuku Siria niile. Mgbe ahụ otutu ndi mmadu kpotaara ya ndi niile ahụ na-esighi ike, ndi na-aria udi oria di iche iche, ndi nwere ahụ mgbu, na ndi mmuo ojo na-esogbu, na ndi akwukwu, na ndi akuku ahụ ha kpownuru akponwu. O gwokwara ha niile.

25 Otutu mmadu sitere na Galili, Dekapolis,‡ Jerusalem, Judia na n'ofe osimiri Jordan, soro ya.

5

Nkwusa banyere alaeze ohuru ahụ

1 Mgbe Jisos huru igwe mmadu ahụ, o rigooro n'elu ugwu. Mgbe o noduru ala, ndi na-eso uzọ ya biakwutere ya,

2 o bido ikuziri ha ihe.

Okwu banyere ndi ngozi na-adiri

O siri:

3 **“Ngozi na-adiri ndi bu ogbenye n'ime mmuo,
n'ih na alaeze eluigwe bu nke ha.**

4 **Ngodzi na-adiri ndi na-eru ujū,
n'ih na a ga-akasi ha obi.**

5 **Ngodzi na-adiri ndi di nwayoo n'obi,
n'ih na ha ga-eketa uwa.**

6 **Ngodzi na-adiri ndi aguu ezi omume na-agu,
n'ih na ndi ahụ ka afọ ga-eju.**

7 **Ngodzi na-adiri ndi na-eme obi ebere,
n'ih na ha ka a ga-emere ebere.**

8 **Ngodzi na-adiri ndi di ocha n'obi,
n'ih na ha ga-ahụ Chineke anya.**

9 **Ngodzi na-adiri ndi na-eme ka udo di n'etiti mmadu na ibe ya,
n'ih na a ga-akpo ha umu Chineke.**

10 **Ngodzi na-adiri ndi a na-emegbu n'ih ezi omume,
n'ih na alaeze eluigwe bu nke ha.**

11 **“Ngodzi na-adiri unu mgbe ndi mmadu na-akocha unu, na-emegbu unu, ma na-ekwukwa okwu ojo na ugha niile di iche iche megide unu n'ih m.**

12 **Nurianu onu, nwekwanu obi utu, n'ih na ugwo oru unu di ukwu n'eluigwe. N'ih na n'uzo di otu a ka ha sogburu ndi amuma ndi buru unu uzọ.**

‡ 4:25 Dekapolis putara Obodo iri.

Nnu na ihè

13 “Unu bụ nnu nke ụwa, ma ọ bụrụ na nnu adighi atokwa uto, a ga-eji ginị mee ka ọ toọ uto ọzọ? Ọ bakwaghi uru obula, ma ọ bughị naani itufu ya, ka ndi mmadu zoọ ya ukwu.

14 “Unu bụ ihe nke ụwa. Unu di ka obodo e wuru n’elu ugwu nke a na-apughị izo ezo.

15 Ndi mmadu adighi amunye oriọna donye ya n’okpuru igbe, kama a na-adokwasị ya n’elu ihe idoba oriọna, ka o nye ndi niile nọ n’ulo ahụ ihè.

16 Ya mere, kwerenu ka ihè unu nwuo nye mmadu niile, ka ndi mmadu hu oru oma unu, tookwa Nna unu nke bi n’eluigwe.

Mmezu iwu

17 “Unu echela na m biara ikagbu iwu Mosis, maobu ozizi ndi amuma. Abiaghi m ikagbu akagbu, kama abiara m imezu ha.

18 N’ezie, agwa m unu, na tutu eluigwe na ụwa agabiga, ọ dighi otu mkpuru edemede obula di nta, ọ buladi nke dikarisiri nta, nke a ga-esi n’Iwu a wepu ruo mgbe ha niile ga emezu.

19 N’ihi ya, onye obula nke ga-emebi otu n’ime iwu ndi a, ọ buladi nke dikarisiri nta, ma kuziekwara ndi ọzọ ime otu ahụ, a ga-agu onye ahụ n’onye dikarisiri nta n’alaeze eluigwe. Ma onye na-ezi umu mmadu ka ha debe iwu ahụ, ma na-emekwa okwu ndi ahụ n’onwe ya, a ga-akpo ya onye di ukwu n’alaeze eluigwe.

20 Ka m doọ unu aka na ntị. Ọ bụrụ na ezi omume unu akarighi ezi omume ndi Farisii na ndi ozizi iwu, unu apughị iba n’alaeze eluigwe ma oli.

Ozizi banyere igbu mmadu

21 “Unu nuru na-agwara ndi mmadu n’oge gara aga, si, ‘Onye egbula mmadu, onye obula gburu mmadu a ga-ekpe ya ikpe.’*

22 Ma asi m unu, na onye obula nke na-ewe iwe megide nwanna ya, na-enyefe onwe ya n’aka ikpe. Onye obula nke na-akpo nwanna ya ‘Raka,’ ya bu Onye iberiibe,†ga-aza ajuju n’ulo ikpe. Ozokwa, onye obula nke kporo nwanne ya,‡Onye nzuzu,§na-edo onwe ya iba n’oku ala mmuo.

23 “Ya mere, ọ bụrụ na i gaa inye onyinye gi n’ebe ichu aja, ma cheta n’ebe ahụ na gi na nwanne gi adighi n’udo,

24 hapu onyinye gi n’ebe ichu aja, laa ka gi na nwanne gi kpezie. Mgbe unu mere udo, laghachi bia nye onyinye gi.

25 “Mee osiiso ka gi na onye kpo gi eje ulo ikpe kpezie, mgbe ọ na-eburubeghi ikpe gi na ya jee n’aka okaikpe, onye ga-enyefe gi n’aka ndi nche, ma eleghi anya etinye gi n’ulo mkporo.

26 N’ezie, agwa m gi, i gaghị e si n’ebe ahụ puta ruo mgbe i kwughachiri kobo niile i ji.*

Ikwa iko

27 “Unu nuru na e kwuru si, ‘Akwala iko.’†

28 Ma asi m unu, onye obula lere nwanyi anya site na-aguu ikwa iko emeelarị mmehie ikwa iko n’ime obi ya megide nwanyi ahụ.

* 5:21 Opu 20:13 † 5:22 Ofog ogori, n’okwu nleli anya ‡ 5:22 Nke a putara nwanna n’ime Kraist § 5:22 Maobu, Onye na-enweghi uche * 5:26 Maobu, ugwo niile † 5:27 Opu 20:14

29 N'ihì nke a, ọ bụrụ na anya aka nri gị na-eme ka i jehie, ghupụ ya tufuo. Ọ kaara gị mma na i tufuru otu akụkụ ahụ gị baa n'alaeze kariya na i ji ahụ zuruoke baa n'ọkụ ala mmụọ.

30 Ọ bụrụ na aka nri gị na-eme ka i jehie, gbupụ ya tufuo. Ọ kaara gị mma na i tufuru otu akụkụ ahụ gị ma baa n'alaeze eluigwe, kariya na i ji ahụ zuruoke ma baa n'ọkụ ala mmụọ.

Igba alụkwaghị m

31 "E kwukwara sị, 'Onye ọbụla chọrọ igbara nwunye ya alụkwaghị m, ga-ebu ụzọ dee akwụkwọ alụkwaghị m nye nwunye ya.'‡

32 Ma asị m unu, onye ọbụla gbara nwunye ya alụkwaghị m, ma ọ bughị n'ihì ikwa iko, ọ na-etinye nwanyị ahụ n'ọnọdụ ga-eme ka ọ kwaa iko. Ọ bụrụ na nwanyị ahụ alụọ di ọzọ, nwoke ahụ luru nwanyị ahụ na-emekwa mmehie ikwa iko.

Ihụ iyi

33 "Ozọkwa, unu nuru na a gwara ndị mmadụ n'oge gara aga sị, 'Anụla iyi ụgha, kama mezuo ihe niile unu nuru n'iyi nye Onyenwe anyị.'

34 Ma asị m unu anụla iyi ọbụla. Ejikwala eluigwe anụ iyi n'ihì na eluigwe bụ ebe ocheeze Chineke di.

35 Ejikwala ụwa anụ iyi n'ihì na ụwa bụ ebe mgbakwasị ukwụ ya. Ejikwala Jerusalem anụ iyi n'ihì na ọ bụ obodo Eze ukwụ ahụ.

36 Ejikwala isi gị anụ iyi n'ihì na i pughị ime ka otu agiri isi gị di ọcha maọbụ di oji.

37 Anụla iyi ọbụla. Kama ka okwu unu bụrụ 'E' maọbụ 'Ee'; ihe ọbụla gafere nke a sitere n'aka ajo onye ahụ.

Ibọ ọbọ

38 "Unu anụla na e kwuru sị, 'Ọ bụ anya ka a kụkpọrọ, anya n'ọnọdụ anya. Ọ bụrụkwa otu eze ka e tipuru, eze n'ọnọdụ eze.'§

39 Ma ana m asị unu eguzogidela onye bụ ajo onye. Kama ọ bụrụ na mmadụ amaa gị ụra na ntị aka nri, tughariara ya ntị nke ọzọ.

40 Ọ bụrụ na mmadụ agbaa gị akwụkwọ n'ulọikpe, ka ọ nara gị uwe ime gị, nyekwa ya uwe nke elu gị.

41 Ọ bụrụ na mmadụ esite n'ike chọọ ka i soro ya gaa puku nzo ukwụ atọ, soro ya gaa puku nzo ukwụ isii.

42 Nye onye ọbụla rịrọrọ gị ihe. Achughachikwala ndị na-abia ka i binye ha ego.

Ihụ ndị iro n'anya

43 "Unu nuru na e kwuru sị, 'Hunu ndị agbataobi unu n'anya, ma kpọkwanu ndị iro unu asị.'*

44 Ma asị m unu, hunu ndị iro unu n'anya, kpekwaaranu ndị na-esogbu unu ekpere.

‡ 5:31 Dit 24:1 § 5:38 Ọpụ 21:24; Lev 24:20; Dit 19:21 * 5:43 Lev 19:18

45 Nke a ga-eme ka unu buru umu nke Nna unu bi n'eluigwe, onye na-eme ka anwu muoro ndi oma na ndi ojo, na-emekwa ka mmiri zoro ndi ezi omume na ndi ajo omume.

46 O buru naani ndi huru unu n'anya ka unu na-ahu n'anya, gini ga-abu ugwo oru unu? O buladi ndi ona utu na-emekwa otu a.

47 O burukwa na unu na-ekeme naani ndi enyi unu ekele, o dighi ihe obula di iche n'ebe unu na ndi ozo no. N'ihhi na ndi na-amaghi Chineke na-emekwa otu ahu.

48 Ya mere, unu kwesiri izuoke n'iru oru oma, dika Nna unu bi n'eluigwe si zukwaa oke.

6

Ozizi banyere inye onyinye

1 "Kpacharanu anya ka unu ghara ime ezi omume unu naani ka ndi mmadu hu unu. N'ihhi na unu mee nke a, unu agaghi enweta ugwo oru obula site n'aka Nna unu bi n'eluigwe.

2 "Unu afula opi mgbe unu na-enye ndi no na mkpa onyinye, n'ihhi na otu a ka ndi ihu abuo na-eme n'ulo nzuko na n'okporouzo, ka ndi mmadu too ha. N'ezie, ana m agwa unu, ha anatala ugwo oru ha n'izuoke.

3 Mgbe unu chororo iru oru ebere, meenu ya na nzuzo. Ekwela ka aka ekpe gi mata ihe aka nri gi na-achio ime.

4 Ka onyinye gi buru na nzuzo. Mgbe ahu, Nna gi, onye na-ahu ihe di na nzuzo ga-akwughachi gi.

Ozizi banyere ekpere

5 "Mgbe obula unu chororo ikpe ekpere, unu emela di ka ndi ihu abuo, n'ihhi na ha huru iguzo n'ime ulo ekpere, nakwa n'akuku uzo n'anya na-ekpe ekpere, ebe ndi mmadu ga-ahu ha. N'ezie, agwa m unu, ha anatala ugwo oru ha n'ebe o zuruoke.

6 Kama, mgbe unu chororo ikpe ekpere, baanu n'ime ime ulo unu. Mechiekwanu uzo unu, kpokuonu Nna unu n'ekpere na nzuzo. Mgbe ahu Nna unu, onye na-ahu ihe e mere na nzuzo, ga-enye unu ugwo oru unu.

7 Mgbe unu na-ekpe ekpere, unu ekwula okwu nkwukwasị efu di ka ndi na-amaghi Chineke na-eme. Ha chere na a ga-anu ekpere ha n'ihhi otutu okwu ha na-ekwu.

8 Unu adila ka ha. Chetanu na tupu unu ario aririo obula, Nna unu bi n'eluigwe maara ihe na-akpa unu.

9 "Sinu otu a na-ekpe ekpere:

"Nna anyi nke bi n'eluigwe,
ka e doo aha gi nsu.

10 Ka alaeze gi bia,
ka e mee uche gi n'uwa,
dika e si eme ya n'eluigwe.

11 Nye anyi nri nke ubochi taa.

12 Gbaghara anyi mmehie anyi,
dika anyi si agbaghara ndi na-emehie megide anyi.

13 Ekwela ka anyi daba n'ime onwunwa,

kama, zọpụta anyị n'aka ajọ onye ahụ.*

14 **Ọ bụrụ na unu agbaghara ndị mmadụ mgbe ha mehiere megide unu, Nna unu nke bi n'eluigwe ga-agbagharakwa unu mmehie unu.**

15 **Ọ bụrụkwanyị na unu agbagharaghị ndị ọzọ mmehie niile ha, Nna unu nke bi n'eluigwe agaghị agbaghara unu mmehie unu.**

Ibu ọnyụ

16 **“Ọzọ, mgbe ọbụla unu na-ebu ọnyụ, unu agbarụla ihu unu dika ndị ihu abụọ na-eme. N'ihị na ha na-agbarụ ihu ha ka ndị ọzọ hụ na ha na-ebu ọnyụ. N'ezie agwa m unu, ha anatala ụgwọ ọrụ ha.**

17 **Mgbe ị na-ebu ọnyụ, tee isi gị mmanụ, ma saakwa ihu gị mmiri,**

18 **ka ndị ọzọ ghara ihuta na ị na-ebu ọnyụ kama ka ọ bụrụ naanị nye Nna gị, onye anya na-adighị ahụ. Nna gị, onye na-ahụ ihe niile na-eme na nzuzo, ga-akwụ gị ụgwọ.**

Ịkpado akụ n'eluigwe

19 **“Unu akpadola akụ n'ụwa nye onwe unu, ebe ọ ga-agba nchara, akịka atakwa ya, ebe ndị ohi ga-etiwa ma zukwaa ha.**

20 **Kama kwadoonụ akụ n'eluigwe nye onwe unu, ebe ha na-agaghị agba nchara, ebe akịka na-agaghị eri ha, ebe ndị ohi na-adighị etiwa maọbụ zuo ihe.**

21 **N'ihị na ebe ọbụla akụ unu dị ka obi unu ga-adikwa.**

22 **“Anyị bụ orion nke anyị ahụ. Ọ bụrụkwanyị na anyị gị adiri ọcha, ahụ gị niile ga-ajuputa n'ihè.**

23 **Ọ bụrụ na anyị gị ajọọ njo, akụkụ ahụ gị niile ga-ajuputa n'ochichiri. Ọ bụrụkwanyị na ihè ahụ dị n'ime gị aghọọ ochichiri, ochichiri ahụ ga-adị ukwu.**

24 **“Ọ dighị onye ọbụla pụrụ ife nna ukwu abụọ, n'ihị na ọ ga-achọ ihu otu n'ime ha n'anya, kpokwa nke ọzọ asi, maọbụ sọpuru otu ma leli nke ọzọ anya. Otu a kwa i nweghị ike ife Chineke na akụ otu mgbe ahụ.**

Echegbula onwe unu

25 **“N'ihị nke a ka m ji na-asi unu, unu echegbula onwe unu banyere ndụ unu, ihe unu ga-eri, maọbụ ihe unu ga-añụ, maọbụ banyere ahụ unu, ihe unu ga-eyi n'ahụ. Ọ bụ ndụ akarighị nri eji azụ ya, ka ọ bụ ahụ akarighị ihe e ji ekpuchi ya?**

26 **Werenụ ụmụ nnunụ dị ka ihe ịmaatụ. Ha adighị akụ mkpuru n'ubi maọbụ ewe ihe ubi. Ha adighị achikotakwa ihe debe n'oba. Ma Nna unu nke bi n'eluigwe na-azụ ha. Ọ bụ na unu adighị oke ọnuahịa karịa ha?**

27 **Onye n'etiti unu pụrụ itinye otu nkeji n'ogologo ụbọchị nke ndụ†ya site n'ichegbu onwe ya?**

28 **“Gini mekwaranụ unu ji na-anọ n'echiche oge niile maka uwe? Leenụ okoko osisi nke ọhịa. Ha adighị arụ ọrụ maọbụ dogbuo onwe ha n'ọrụ.**

* 6:13 Akwụkwọ ochie ụfọdụ na-emechi ekpere a n'ụzọ dị otu a, n'ihị n'alaeze bụ nke gị, ike na otuto ruo mgbe niile ebighị ebi. Amen. † 6:27 Maọbụ, otu kubit n'ogologo ya

29 Ma asị m unu, ọ bụladị Solomọn n'ebube nke ibụ eze ya niile, eyighị uwe ọbụla mara mma dị ka otu n'ime okoko osisi nke ọhịa ndị a.

30 Ma ọ buru na Chineke si otu a chọọ ahịhịa efu nke ubi mma, nke puru idị ndu taa ma echi atuba ha n'ite oku, ọ bu na ọ gaghi a chọọ unu mma karịa. Unu ndi okwukwe nta?

31 N'ihị nke a, unu echegbukwala onwe unu na-asị, 'Gini ka anyi ga-eri?' maobu, 'Gini ka anyi ga-anu?' maobu, 'Ginikwa ka anyi ga-eyi?'

32 O bu ihe ndi a ka ndi na-amaghi Chineke na-achosi ike. Ma Nna unu bi n'eluigwe maara na o di unu mkpa.

33 Ma burunu uzọ chọọ alaeze ya na ezi omume ya, a gatukwasikwara unu ihe ndi a niile.

34 Ya mere, unu echegbula onwe unu banyere echi, n'ihị na echi ga-echere onwe ya. Nsogbu nke ubochi taa ezuorola ubochi taa.

7

Ikpe ndi ozo ikpe

1 "Unu ekpela ndi ozo ikpe, ka a ghara ikpekwa unu ikpe.

2 N'ihị na a ga-ekpe unu ikpe dika unu si kpee ndi ozo. O bukwa ihe unu ji tuoro ndi ozo ka a ga-eji tuoro unu.

3 "Gini mere i ji elee ntakiri ahihia di nwanna gi* n'anya ma i dighi ahuta obodobo osisi di gi onwe gi n'anya?

4 Olee otu i ga-esi gwa ya si, 'Nwanna m, kwere ka m tupu gi ntakiri ahihia danyere gi n'anya,' mgbe obodobo osisi di gi n'anya, nke na-adighi ekwe gi huzie uzọ.

5 Onye ihu abuo! Buru uzọ wepu obodobo osisi di gi n'anya ka i nwee ike ihuzi uzọ tupu ntakiri ahihia nke di nwanna gi n'anya.

6 "Enyela nkita ihe di nsọ. Enyekwala ezi ihe di oke onuahia. Ha ga-azoto ha ma tughariakwa dorie gi.

Rionu, chonnu, kuonu aka

7 "Na-arionu, unu ga-ariota, na-achonu, unu ga-achota, kuokwanu aka n'uzo, a ga-emegekwa unu uzo.

8 N'ihị na onye na-ario, na-ariota. Onye na-achọ, na-achota. Onye na-aku aka n'uzo ka a ga-emegekwa uzo.

9 "O di onye n'ime unu, ma o buru na nwa ya arioo ya achicha, ga-enye ya okwute?

10 Maobu, nwata ahụ arioo azu, o nye ya agwo?

11 Ya mere, ebe unu ndi ozo maara otu e si enye umu unu ezi onyinye, Nna unu bi n'eluigwe o gaghi enye unu karia, ma o buru na unu arioo ya!

12 Ya mere, n'ime ihe niile, na-emeso ndi mmadu di ka i si chọo ka ha mesoo gi. Nke a bu nchikota ihe iwu na ndi amuma ziri.

Uzo di warawara na ndi di obosara

13 "Sitenu n'onu uzo di warawara banye. N'ihị na onu uzo ahụ di obosara. Mbara ka uzo ahụ dikwa na-eduba n'ila n'iyi. Otutu na-esoro ya.

* 7:3 Nwanna gi onye agbataobi gi.

14 **Ole na ole na-achota uzọ ahụ na-eduba na ndụ, n'ihhi na ọ dị warawara, dịkwa nkpagide.**

Osisi na mkpuru ya

15 **"Kpachapụnụ anya! N'ihhi na ndị amụma ụgha dị. Ha na-abiakwute unu n'udidi aturu, ma ha bu agu.**

16 **A ga-esite na mkpuru ha mata ndi ha bu. Ndi mmadu o na-esite n'osisi ogwu di n'ohia ghotu mkpuru osisi grepu, ka ha na-esite n'osisi uke gbara n'ohia ghotu mkpuru fiig?**

17 **N'uzo di otu a, osisi obula di mma na-amiputa mkpuru oma, ma osisi di njo na-amiputa mkpuru di njo.**

18 **Osisi na-amị mkpuru oma adighi amị mkpuru ojoo. Nke na-amị mkpuru ojoo adighikwa amị mkpuru oma.**

19 **Ma osisi obula na-amighi mkpuru oma ka a ga-egbutu tunye ya n'oku.**

20 **Uzo e si amata osisi oma bu site na mkpuru ya.**

Ndi ga-abanye n'alaeze

21 **"O bughị ndi niile na-asị m 'Onyenwe anyi, Onyenwe anyi,' ga-abanye n'alaeze eluigwe, kama o bu naani ndi ahụ na-eme ihe Nna m no n'eluigwe na-achọ ka ha mee.**

22 **N'ubochi ahụ, otutu ndi mmadu ga-asị m, 'Onyenwe anyi, Onyenwe anyi, o bu na anyi ejighi aha gi buo amuma, jiri aha gi chupu mmuo ojoo, ma jirikwa aha gi ruo otutu oru ebube?'**

23 **Mgbe ahụ aga m agwa ha hooaha si ha, 'Amaghi m unu, sitenu n'ihu m puo, unu ndi ajo omume!'**

Ihe iso Jisọs Putara

24 **"Onye obula nara nti n'okwu ndi a m kwuru, ma meekwa ha, di ka nwoke ahụ maara ihe, onye wuru ulo ya n'elu oke nkume.**

25 **Mmiri zosikwara ike n'elu ulo ahụ, idee mmiri sokwara, tie n'ulo ahụ. Ifufe siri ike fekwara, ma ulo ahụ adaghi. N'ihhi na e wuru ntọala ya n'elu oke nkume.**

26 **Ma ndi niile nuru okwu ndi a, ma lefuru ha anya, bu ndi nzuzu. Ha di ka nwoke wuru ulo ya n'elu aja.**

27 **Ngwangwa mmiri zoro, idee mmiri sokwara, ifufe fesikwara ike tie n'ulo ahụ, ulo ahụ dara daruo ala. Odida ya di ukwu."**

28 **Mgbe Jisọs kwuchara okwu ndi a, ozizi ya juru igwe mmadu ahụ niile anya.**

29 **N'ihhi na o ziri ihe dika onye nwere ikike. O bughị di ka ndi ozizi iwu ha.**

8

Ogwugwo onye ekpenta

1 **Otutu mmadu sooro Jisọs mgbe o si n'ugwu ahụ ridata.**

2 **Mgbe ha na-aga n'uzo, otu onye ekpenta biakwutere ya kpoọ isiala nye ya, rịo ya si, "Onyenwe m, o buru na i choro, i puru ime ka m di ocha."**

3 **O setipuru aka ya, metu ya si, "Achoro m ka i di ocha, dirikwa ocha!" Ngwangwa, ekpenta ahụ lara.**

† 7:16 *Mkpuru N'ebe a o bu ihe Igbo na-akpo omume maogu agwa.*

4 Jisọs nyere nwoke ahụ iwu sị ya, **“Hụ na igwaghị onye ọbụla, kama gaa gosi onye nchụaja onwe gị, chụọkwa aja onyinye dika Mosis, nyere n’iwu, ka ọ bụrụ ihe ama nye ya.”**

Okwukwe nke onye ọchịagha

5 Mgbe ọ banyere na Kapanom,* otu onye ọchịagha† bịakwutere ya rịọọ ka o nyere ya aka.

6 Ọ sịrị, “Onyenwe m, onye na-ejere m ozi dina n’ụlọ n’oke ihe mgbu, akụkụ ahụ ya kpọnwụkwara akpọnwụ.”

7 Jisọs sịrị ya, **“Ọ bụ m bịa gwọọ ya?”**

8 Ma onye ọchịagha ahụ zara ya sị, “Onyenwe m, ekwesighị m ka ị bata n’okpuru ụlọ m. Naanị nọdụ n’ebe a, kwuo okwu, ahụ ga-adịkwa onye na-ejere m ozi ike.

9 N’ihi na mụ onwe m bụkwa onye nọ n’okpuru ikike ọchịchị, nwee ndị agha nọ n’okpuru m. Ana m asị onye nke a, ‘gaa.’ Ọ gaa, sịkwa onye nke ọzọ, ‘bịa.’ Ọ bịa. Ana m asị ohu m, ‘mee nke a.’ Ọ na-emekwa ya.”

10 Mgbe Jisọs nūrụ okwu a, o juru ya anya nke ukwuu. Ọ gwara igwe mmadụ ahụ so ya okwu sị, **“N’ezie, ahụbeghị m okwukwe dị otu a ebe ọbụla; ọ bụladi n’Izrel niile.**

11 **N’ezie kwa, ọtụtụ ndị mmadụ ga-esite n’owụwa anyanwụ nakwa ọdịda anyanwụ bịa soro Ebrahim na Aizik na Jekob nọkọọ n’oriri n’alaeze eluigwe.**

12 **Ma ụmụ alaeze ahụ, ka a ga-atụpụ n’ezi, n’ime ọchịchịrị, ebe ikwa akwa na ita ikikere eze ga-adi.”**

13 Jisọs gwara ọchịagha ahụ okwu sị ya, **“Laa! E meerela gị di ka okwukwe gị siri di.”** Ahụ dīrī onye ahụ na-ejere ya ozi mma n’otu awa ahụ.

Jisọs agwọọ ndị ọrịa

14 Mgbe Jisọs ruru n’ụlọ Pita, ọ chọpụtara na nne nwunye ya nwere ahụ ọkụ.

15 Ọ meturū ya aka, ahụ ọkụ ahụ hapurū ya, o biliri malite ijere ya ozi.

16 N’oge uhuruchi, ha kpọtaara ya ọtụtụ ndị mmụọ ojọọ na-esogbu. O ji okwu ọnụ chupụ mmụọ ojọọ ahụ niile, gwọọkwa ndị niile ahụ na-adighi ike.

17 Nke a bụ imezu amụma ahụ Aizaya buru sị,
“O bupurū nrịa nrịa anyi niile,
burukwa ọrịa anyi niile.”‡

The ọ ga-efu iso Jisọs

18 Mgbe Jisọs hūrū igwe mmadụ di ukwuu ndi gbara ya gburugburu, ọ nyere ndi na-eso ụzọ ya iwu ka ha gafee n’ofe nke ọzọ.

19 N’oge ahụ, otu onye n’etiti ndi na-ezi iwu bịakwutere ya sị ya, “Onye nkuzi, aga m eso gị gaa ebe ọbụla ị na-aga.”

20 Jisọs zara, sị, **“Nkita ọhịa nwere ọnụ ebe ha na-edina. Ụmụ nnunụ nke igwe nwekwara akwụ; ma Nwa nke Mmadụ enweghị ebe obibi.”**

* 8:5 Obodo dīkarīsirī nso osimiri Jodan, n’akūkū ndīda ugwu ọnụ mmiri Galili. † 8:5 Onye na-achī narī ndī agha ‡ 8:17 Aiz 53:4

²¹ Otu onye ọzọ n'ime ndị na-eso ụzọ ya siri ya, "Onyenwe m, aga m eso gi, kama kwere ka m buru ụzọ gaa lie nna m."

²² Ma Jisọs zara si ya, "**Soro m ugbu a. Hapu ndi nwuru anwu ka ha lie ndi nwuru anwu ibe ha.**"

Ebili mmiri adajuo

²³ Mgbe o banyere n'ugbo, ndi na-eso ụzọ ya sooro ya.

²⁴ N'otu ntabi anya, oke ifufe bidoro ife n'odo mmiri ahụ, nke mere na ebili mmiri na-ekpuchi ugbo ahụ. Ma o no na-arahu ura mgbe ihe ndi a na-eme.

²⁵ Ndi na-eso ụzọ ya jekwuuru ya, kpotee ya, si ya, "Onyenwe anyi, zoputa anyi! Lee, na anyi n'ala n'iyi."

²⁶ Ma o zaghachiri, "**Unu ndi okwukwe nta, gini mere ujo ji natu unu?**" Mgbe ahụ o biliri baara ifufe ahụ na ebili mmiri ahụ mba. Ha niile dajuru, deere jii.

²⁷ O juru ndi na-eso ụzọ ya anya, mee ka ha juo ajuru si, "O bu udi mmadu di anaa ka nwoke a bu? O buladi ifufe na ebili mmiri na-eme ihe o kwuru."

Ogwugwo ndi mmuo ojo na-esogbu

²⁸ Mgbe o rutere n'ofe nke ọzọ nke obodo Gadarin, mmadu abuo ndi mmuo ojo si n'ebe a na-eli ozu zutere ya. Ha na-akpa ike nke ukwu, na o dikwaghi onye na-esite n'uzo ahụ agafe n'hi ha.

²⁹ Ngwangwa, ha tiri mkpu bido na-aju ajuru si, "Gini ka anyi na gi nwekoru, gi Okpara Chineke? I gaghi echekwa eche ka oge ruo tupu ibido ita anyi ahuru?"

³⁰ Igwe ezi n' n'akuku ebe ahụ na-akpa nri.

³¹ Mmuo ojo ndi a rioro ya arioro si, "O buru na i churu anyi, biko, hapu anyi ka anyi banye n'ime ezi ndi a."

³² O nyere ha iwu si ha, "**Ngwa, gaanu!**" Ha sitere n'ime mmadu abuo ahụ puta banye n'ime igwe ezi ahụ. Otu mgbe ahụ kwa, ezi ndi ahụ niile gbaara oso site na mkputamkpu ala onu mmiri ahụ dabanyechaa n'ime mmiri ahụ. Ha nwukwara n'ime ya.

³³ Ndi na-elekota igwe ezi ndi ahụ gbapuru gbaga n'ime obodo koru ha ihe niile mere; tinyere ihe mere ndi ahụ mmuo ojo na-esogbu.

³⁴ Ya mere ndi niile no n'obodo ahụ putara ihu Jisọs. Mgbe ha huru ya ha rioro ya si ya puora ha n'akuku obodo ha.

9

Jisos agwo onye ahụ ya kponwuru akponwu

¹ Jisọs banyekwara n'ugbo mmiri nke kworo ya biaruo n'obodo nke ya.

² Ndi ikom ufodu butere ya otu nwoke akuku ahụ ya kponwuru akponwu, bu onye dina n'ute. Mgbe Jisọs huru okwukwe ndi ahụ, o gwara onye orja ahụ okwu si ya, "**Nwee obi ike nwa m nwoke n'hi na a gbagharala gi mmehie gi niile.**"

³ N'oge a, ufodu ndi ozizi iwu nke ndi juu no n'ebe ahụ siritara onwe ha, "Nwoke a na-ekwulu Chineke."

4 Ma ebe Jisọs matara ihe ha na-eche n'obi ha, ọ sịrị, **“Gịnị mere unu ji na-eche ajọ echiche n'obi unu?”**

5 **Olee nke ka mfe ikwu? Ọ bụ ị sị, ‘A gbagharala gị mmehie gị niile,’ ka ọ bụ ị sị, ‘Bilie jee ije’?**

6 **Ma ka unu mata na Nwa nke Mmadu nwere ikike n'ụwa igbaghara mmehie.”** Ọ sịrị onye ahụ akụkụ ahụ ya kponwuru akponwu, **“Bilie, chiri ute gi laa!”**

7 Nwoke ahụ biliri, chiri ute ya laa n'ulo ya.

8 Mgbe igwe mmadu a huru ihe ahụ mere, akpata oyi juru ha n'ahụ n'ih i egwu. Ha tokwara Chineke onye na-enye umu mmadu ikike di otu a.

Okpukpo Matiu

9 Mgbe Jisọs si n'ebe ahụ na-aga, ọ huru otu nwoke a na-akpo Matiu ka ọ noduru ala n'ulo inakota utu. Ọ sịrị ya, **“Soro m.”** Na-atufughi oge, ọ hapuru ihe niile soro ya.

10 Di ka ọ noduru ala iri nri uhuruchi n'ulo Matiu, otutu ndi ona utu na ndi mmehie sooro ya na ndi na-eso uto ya nodu na-eri nri.

11 Mgbe ndi Farisii huru nke a, ha juru ndi na-eso uto ya ajuju si ha, **“Gịnị mere onye ozizi unu ji eso ndi ona utu na ndi mmehie na-eri nri?”**

12 Mgbe ọ nuru nke a, Jisọs sịrị, **“Mkpa dibia adighi akpa ndi ahụ di ike, kama ọ bụ ndi ahụ na-esighi ike ka mkpa dibia na-akpa.”**

13 **Ma gaanu muta ihe okwu a putara, ‘Ana m acho ebere, ọ bughị aja.’*N'ih i na abighi m ikpo ndi ezi omume, kama abia m ikpo ndi mmehie.”**

Ajuju banyere ibu onu

14 Emesia, ndi na-eso uto Jon biara juo ya ajuju si, **“Gịnị mere ndi na-eso uto gi adighi ebu onu di ka anyi onwe anyi na ndi Farisii na-eme?”**

15 Jisọs juru ha si, **“O kwesiri ka ndi enyi onye na-alu nwunye oheru noro na mwute na-erighi nri, mgbe ha na di nwanyi oheru no? Oge na-abia mgbe a ga-ewepu di nwanyi oheru n'etiti ha, mgbe ahụ ka ha ga-ebu onu.”**

16 **“O dighi onye na-eji akwa oheru kwachie ebe akwa ochie siri doka, n'ih i na akwa ahụ ga-esi n'ebe a kwachiri ya dowaa; mee ka ọ di njo karia ka ọ di na mbu.”**

17 **Ọ dikwaghị onye ga-etinye mmanya oheru n'ime karama akpukpo ochie, n'ih i na karama ochie ahụ ga-agbawa mee ka mmanya oheru ahụ wufuo. Kama ọ di mma itinye mmanya oheru n'ime karama akpukpo oheru, nke ga-echekwa ha abuo nke oma.”**

Nwata nwanyi na otutu ndi ozo

18 Mgbe ọ no na-ekwu okwu, otu onyeisi ulo ekpere biara kpo isiala nye ya, si, **“O dibeghi anya nwa m nwanyi wuru. Otu ọ di, bia ka i bikwasị ya aka gi. Ọ ga-ebili dikwa ndu ozo.”**

19 N'ih i nke a, Jisọs soro ya gawa. Ndi na-eso uto ya sokwara ha.

20 Ma o nwere otu nwanyi onye ahụ na-esighi ike. Nwanyi a anola n'oria a afo iri na abuo. Ọ bukwa oria oruru obara nke na-adighi

* 9:13 Hos 6:6

akwụsị akwụsị ka ọ na-aria. Nwanyị a sitere n'azu bjaruo ya nso, metụ ọny uwe ya aka.

²¹ N'ihị na o kwuolarị n'ime obi ya sị, "Ọ bụrụ nnọọ na m ga-enwe ike metụ ọny uwe ya aka, a ga-agwo m."

²² Jisọs chigharịrị lee ya anya sị ya, "**Ada m, nwee obi ike, n'ihị na e sitela n'okwukwe gị mee ka ahụ dị gị mma.**" Ahụ dīkwara nwanị ahụ mma site n'oge ahụ.

²³ Mgbe Jisọs batara n'ulo onyendu ulo ekpere ndi Juu ahụ, hụ igwe mmadu ka ha na-atụ ụzụ na ndi na-egbu oja.

²⁴ Ọ siri ha, "**Sinụ ebe a puo, nwata nwanị a anwughị anwu, kama o nọ n'ura.**" Ma ha chirị ya ochi.

²⁵ Ma mgbe achupusiri igwe mmadu ahụ, ọ banyere n'ime ulo, jide nwata nwanị ahụ n'aka, o bilie otọ.

²⁶ Akuko oru ebube a gbasara n'ebe niile n'ala ahụ.

Jisọs agwoọ ndi isi na onye ogbi

²⁷ Mgbe Jisọs si n'ebe ahụ na-apu, umu nwoke abuo ndi kpuru isi sooro ya. Ha tikuru ya mkpu na-asị, "Nwa Devid, meere anyi ebere!"

²⁸ Ha sooro ya bata n'ulo ebe o nọ. Ọ juru ha ajuju sị, "**Unu kwere na m nwere ike ime ka unu hu uzọ?**"

Ha zara sị ya, "E, Onyenwe anyi, anyi kweere."

²⁹ O meturu ha aka n'anya sị ha, "**Ya diri unu di ka okwukwe unu si di.**"

³⁰ Ngwangwa ndi isi ahụ bidoro ihu uzọ. Jisọs maara ha okwa sị ha "**Unu agwakwala onye obula.**"

³¹ Ma ha puru gbasaa akuko a ebe niile n'ala ahụ.

³² Mgbe ndi a sitere n'ebe ahụ puo, ndi ozọ butere ya nwoke dara ogbi, onye mmuo ojoo bikwa n'ime ya.

³³ Mgbe ọ chupuru mmuo ojoo ahụ, onye ogbi ahụ bidoro ikwu okwu. Ibubo nwuru igwe mmadu nọ n'ebe ahụ. Ha siri, "Anyi ahutubeghi ihe di otu a n'ala Izrel."

³⁴ Ma ndi Farisii siri, "Ọ bu ekwensu, eze ndi mmuo ojoo, na-enye ya ike ichupu mmuo ojoo."

Ndi oru adighi ukwu

³⁵ Jisọs jeghariri n'obodo niile na ogbe niile di n'ebe ahụ, ma ndi ukwu na ndi nta, na-ezi ihe n'ulo ekpere ndi Juu, na-ekwusakwa ozioma nke alaeze ahụ. Ọ na-agwo kwa oria na nri nri niile di iche iche.

³⁶ Mgbe ọ huru igwe mmadu niile na-abiakwute ya, omiiko ha mere ya, n'ihị na ha bu ndi a na-esogbu. Ndi na-enweghi onye inyeaka. Ndi di ka aturu na-enweghi onye na-azu ha.

³⁷ Mgbe ahụ, ọ siri ndi na-eso uzọ ya, "**Owuwe ihe ubi hiri nne n'ezie. Ma ndi oru di ole na ole.**"

³⁸ **Ya mere, rionu Onyenwe owuwe ihe ubi ka o zite ndi oru n'owuwe ihe ubi ya."**

10

Jisọs ezipu ndi ozi iri na abuo

¹ Jisọs kporo ndi na-eso uzọ ya iri na abuo nye ha ikike ichupu mmuo na-adighi ocha, na igwo nri nri na oria niile di iche iche.

² Nke a bụ aha ndị ozi iri na abụọ ahụ:

Saimon (onye a na-akpọkwa Pita) na Andru nwanne Saimon;
Jemis nwa Zebedi, na Jōn nwanne ya.

³ Filip na Batalomi;

Tōmōs na Matiu onye ọna ụtụ;

Jemis nwa Alfiōs, na Tadiōs.

⁴ Saimon onye a na-akpọ Zilōt* na Judas Iskariōt, onye raara ya nye n'aka ndị gburu ya.

⁵ Ndị ikom iri na abụọ ndị a ka Jisōs nyere ikike zipụ. Maara ha ọkwa sị ha: **“Unu agala n’ebe ndị mba ọzọ, maọbụ n’ebe ndị Sameria nọ.**

⁶ **Kama jekwurunụ ụmụ Izrel, ndị bụ atụrụ furu efu.**

⁷ **Mgbe unu na-aga, na-ekwusaaranụ ha sị, ‘alaeze eluigwe a dīla nso.’**

⁸ **Gwoonụ ndị ọrịa, kpoteenụ ndị nwurụ anwụ, meenụ ka ahụ ndị ekpenta dī ọcha,†chupukwanụ mmuọ ojoọ. N’efu ka unu natara. Ya mere, nyenụ n’efu.**

⁹ **“Mgbe unu na-aga, unu anatala ọlaọcha maọbụ ọlaedo, maọbụ ọla ọbụla tinye n’ime belit unu.**

¹⁰ **Unu ejikwala akpa maka njem unu, maọbụ uwe abụọ, maọbụ akpukpukwụ, maọbụ mkpanaka. N’ihi na onye ọrụ kwesiri ihe e jī azụ ya.**

¹¹ **Ma obodo ọbụla maọbụ ogbe ọbụla unu bara n’ime ya, choonụ ufodu ndị kwesiri nsopurū bi n’obodo ahụ. Nọgidekwanụ n’ulọ ha ruo mgbe unu ga-ahapụ obodo ahụ.**

¹² **Mgbe unu na-abanye n’ulọ ahụ, keleenụ ndị bi na ya sị, udo dīrī unu.**

¹³ **Ọ bụrụ na ndị nọ n’ulọ ahụ anabata unu, meenụ ka udo unu bīakwasī n’ulọ ahụ. Ọ bụrūkwānụ na ha anabataghī unu, ka udo unu lōghachikwute unu.**

¹⁴ **Ọ bụrụ na onye ọbụla anabataghī unu, maọbụ jū inurū okwu unu, mgbe unu na-ahapụ ulọ ahụ maọbụ obodo ahụ kuchapunū aja dī n’ukwū unu.**

¹⁵ **N’eziokwu, ọ ga-adīrī obodo ahụ njọ n’ubochī ikpe karīa obodo Sōdōm na Gōmōra.**

Mkpagbu nke oge dī n’ihu

¹⁶ **“Ana m ezipu unu dī ka aturū n’etiti agū. Ya mere, nweenū uche dīka agwō. Burunu ndī a na-apughī ita uta dīka nduru.**

¹⁷ **Kpachapunū anya. N’ihi na a ga-enyefe unu n’aka nzukō ndī ulọ ikpe, pīaakwa unu ihe n’ulọ ekpere ha.**

¹⁸ **A ga-ekpe unu ikpe n’ihu ndī na-achī achī na n’ihu ndī eze n’ihi m. Ma nke a ga-enye unu ohere igwa ha ihe banyere m. E, nke a ga-enye unu ohere igba ama banyere m nye ndī mba ọzọ.**

¹⁹ **Mgbe ha jidere unu na-ekpe unu ikpe, unu echegbula onwe unu banyere ihe unu ga-ekwu, maọbụ otu unu ga-esi kwuo ya. N’ihi na a ga-eme ka unu mata ihe unu ga-ekwu n’oge ahụ.**

* **10:4** Onye so n’otu ndī Juu choro iji ike kwatuo ọchichī ndī Rom. † **10:8** N’akwukwō nsọ, ekpenta bụ aha gunyere otutu ọrịa na-emetuta anụ ahụ.

²⁰ N'ihì na ọ bughì unu ga-ekwu n'onwe unu. Kama Mmuọ nke Nna unu bi n'eluigwe ga-esite n'onu unu kwuo okwu.

²¹ "Nwanne ga-arara nwanne ya nye ka e gbuo ya, nna ga-arakwa nwa ya nye. Umụ ga-ebili megide ndi muru ha mee ka e gbuo ha.

²² Mmadu niile ga-akpo unu asi n'ihì m. Ma onye ga-eguzosi ike ruo ogwugwu ka a ga-azoputa.

²³ Mgbe obula ndi mmadu sogburu unu n'otu obodo gbalaganu n'obodo ozo. N'ezie, asi m unu, unu agaghì agazucha obodo niile nke Izrel tupu Nwa nke Mmadu aloghachi.

²⁴ "Nwata akwukwo adighi akari onye nkuzi ya. Ohu adighi akarikwa nna ya ukwu.

²⁵ O zuorela onye na-eso uzọ onye nkuzi ka ọ di ka onye nkuzi ya, na ohu ahụ ka ọ di ka onyenwe ya. O buru na a kporo nna nwe ulo Belzebub, a ga-esi anaa ghara ikpo ndi ezinaulo ya ihe karihi nke a?

Onye e kwesiri itu egwu

²⁶ "Ya mere unu atula ha egwu. O nweghi ihe obula e kpuchiri ekpuchi nke a na-agaghì ekpughe, maobu ihe e zoro ezo nke a na-agaghì eme ka ọ puta ihe.

²⁷ Ihe m na-agwa unu ugbu a na nzuzo, kosaanu ya mgbe chi boru. Ihe m ji nwayo mee ka ọ baa unu na nti, nodunu n'elu ulo kwusaa ya.

²⁸ Unu atula egwu ndi puru igbu naani anu ahụ unu, ma ha enweghi ike imetu mkpuruobi unu aka. Kama onye unu ga-atu egwu bu Onye ahụ nwere ike imebi anu ahụ unu na mkpuruobi, tubakwa ha n'oku ala mmuo.

²⁹ O bughì otu kobo ka a na-ere umu nza abuo? Ma otu n'ime ha agaghì ada n'ala ma ọ buru na Nna unu bi n'eluigwe amaghì.

³⁰ O buladi agiri isi di n'isi unu ka a maara onuogugu ha.

³¹ Ya mere, unu atula egwu. Unu di oke onu karija otutu umu nza.

³² "Ya mere, onye obula kwuputara m n'ihu umu mmadu, ka mu onwe m ga-ekwuputa n'ihu Nna m bi n'eluigwe.

³³ Ma onye obula na-agonari m n'ihu ndi mmadu, mu onwe m ga-agonarikwa ya n'ihu Nna m bi n'eluigwe.

³⁴ "Unu echekwala na m biara iweta udo n'awa. Abiaghì m iweta udo, kama ọ bu iwebata mma agha.

³⁵ Abjara m ime,

"Ka nwoke megide nna ya,

ka nwa nwanyi megide nne ya,

ka nwunye nwa megide nne di ya,

³⁶ ndi iro mmadu ga-abu ndi ezinaulo ya.'‡

³⁷ "O buru na i huru nne gi maobu nna gi n'anya karija m, i kwesighi ibu onye nke m. O buru na i huru nwa gi nwoke, maobu nwa gi nwanyi n'anya karija m, i kwesighi ibu onye nke m.

³⁸ Onye obula na-eburughi obe ya soro m, ekwesighi i bu onye nke m.

39 Onye ọbụla chọtara ndụ ya ga-etufu ya, ma onye ọbụla tufuru ndụ ya maka m, ga-achọtakwa ya.

40 “Ndi niile nabatara unu na-anabata m. Mgbe ha nabatara m, ọ bukwa Onye ahụ zitere m ka ha na-anabata.

41 Ọ buru na unu anabata onye amuma n’ihi na ọ bu onye amuma, unu na onye amuma ahụ ga-enwekọ otu ugwo ọrụ. Ọ burukwa na unu anabata onye ezi omume n’ihi ezi omume ya, unu ga-esorokwa ya nata ugwo ọrụ nke onye ezi omume.

42 Ọ buru na onye ọbụla ekunye otu n’ime ndi a na-eso ụzọ m mmiri oyi ka ọ n’ụzọ, n’ihi na ọ bu onye na-eso ụzọ m, n’ezie, asi m unu, ọ ghaghị inata ugwo ọrụ ya.”

11

Ozi Jọn ziri ka e zie Jisọs

1 Mgbe Jisọs nyesiri ndi na-eso ụzọ ya ndumodu ndi a, ọ hapuru ebe ahụ pụọ. Bido na-ejeghari n’obodo di iche iche na-ezisa ozioma.

2 Jọn omee baptizim nokwa n’ulo mkporo n’oge ahụ. Mgbe ọ nuru akuko ọrụ ebube niile nke Kraist na-arụ, o zipuru ndi na-eso ụzọ ya.

3 Ọ gwara ha ka ha juo ya ajuju si, “Ọ bu gi bu onye ahụ anyi na-ele anya ọbibia ya, ka ọ bu onye ozo?”

4 Jisọs zara ha si, “**Laghachinu azu gwa Jọn banyere ihe unu nuru na ihe anya unu huru.**

5 Gwanu ya na a na-eme ka ndi isi hu ụzọ, ka ndi ngwuro gaa ije. A na-emekwa ka ahụ ndi ekpenta di ọcha.* Ndi ogbi na-anu ihe, na-ekwu okwu. Ndi nwuru anwu ka a na-akpote. Gwakwanu ya ihe banyere ozioma a na-ezisara ndi ogbenye.

6 Ziekwanu ya ozi a, na ngozi na-adiri onye ahụ na-enweghi ihe mkpasu iwe n’ihi m.”

7 Mgbe ndi ahụ Jọn zitere lara, Jisọs bidoro igwa igwe mmadu na n’ebe ahụ okwu banyere Jọn. Ọ juru ha ajuju si, “**Mgbe unu gara n’ozara ihu Jọn, gini ka unu lere anya na unu ga-ahu? Ọ bu ahibia achara nke ikuku na-ebughari?**

8 Ma ọ bughị otu a, gini ka unu puru iga ihu? Ọ bu nwoke yi uwe mara mma? Ma lee ndi na-eyi uwe di oke onuahia na-anọ n’ulo eze.

9 Ma gini ka unu lere anya na unu ga-ahu? Ọ bu onye amuma? E, asi m unu, ọ bu onye kari onye amuma.

10 Onye bu onye ahụ e dere ihe banyere ya n’akwukwo nsọ si, “**Lee, aga m ezipu onyeozi m n’ihu gi, onye ga-edozi ụzọ gi n’ihu gi.**”†

11 N’ezie, ọ dighi nwoke ọbụla n’etiti ndi nwanyi muru di ukwuu kari Jọn omee baptizim. Ma onye dikarisiri nta n’alaeze eluigwe di ukwuu kari ya.

12 Site n’ubochi ndi ahụ Jọn omee baptizim malitere ọrụ ya ruo ugbu a, ihe banyere alaeze eluigwe na-agabiga ihe ike. Otu a kwa ndi di ike na-abagidekwa ya.

* **11:5** Ọria a bu ekpenta, a bughị ka anyi si mara ya n’ala anyi, kama ọ bu aha ndi Griik ji mara ọria niile di iche iche nke na-emetuta akpukpo ahụ. † **11:10** Mal 3:1

13 N'ihì na tupu Jòn abịa, iwu na ndị amụma niile buru amụma banyere alaeze a.

14 O burukwa na unu jikeere inabata ya, o bu ya bu Ilaija ahụ, nke na a ga ibia.

15 Onye obula nwere ntị inu ihe, ya nuru.

16 "Gini ka m ga-eji tnyere ndi bi n'ogbo a? Gini ka ha yiri? Ha di ka umuntakiri na-egwuri egwu n'ama, ndi na-asị ibe ha,

17 " 'Anyi gburu unu oja,
ma unu ekweghi ete egwu.

Anyi buuru unu abu ikwa ozu,
ma unu akwaghi akwa.'

18 Jon biara na-erighi achicha maobu ihe onunu. Ha siri, 'Mmuo ojoo bi n'ime ya.'

19 Ma Nwa nke Mmadu biara na-eri ihe oriri, na-anukwa ihe onunu. Ha si, 'Lee, onye oke oriri na onye oke anumanu abiala, enyi ndi ona utu na ndi mmehie.' Ma amamihe na-esite n'oru ya gosiri na ihe o mere di mma."

Abumonu nye obodo ndi na-ekwenyeghi

20 Mgbe ahụ o bidoro ibu obodo niile ebe o ruru otutu oru ebube onu, n'ihì na obodo ndi a echegharighi.

21 "Ahuhu ga-adiri gi Korazin. Ahuhu ga-adikwara gi Betsaida. N'ihì na a si na o bu n'ime Taja na Saidon ka a ruru oru ebube niile a ruru n'ime unu, ha gaara echeghari ma gosikwa ncheghari ha site n'iyi uwe mkpe na ikpokwasị onwe ha ntu n'isi.

22 N'ezie asi m unu na o ga-adiri unu njo n'ubochi ikpe ahụ karịa obodo Taja na Saidon.

23 Ma gi Kapanom bu obodo a na-asopuru, a ga-ebuli gi elu ruo eluigwe? Mba, i ga-aridaru oku ala mmuo. N'ihì na a si na a ruru oru ebube m ruru n'ime gi n'obodo Sodom, a garaghi ala ya n'iyi. O gaara adiri ruo taa.

24 N'ezie asi m unu, o ga-adiri unu njo n'ubochi ikpe ahụ karịa obodo Sodom."

Izuike nye ndi ike gwuru

25 N'oge ahụ, Jisosh kwuru si, "Nna, Onyenwe eluigwe na uwa, ana m ekele gi, n'ihì na i zonariri ndi okachamara eziokwu ahụ, ma kpughee ya nye umuntakiri.

26 E, Nna m, o toro gi utu ime ya n'uzo di otu a.

27 "Nna m enyefeela m ihe niile n'aka. O dighi onye maara Okpara ahụ ma o bughì Nna ya. O dikwaghi onye maara Nna karịa Okpara ahụ na ndi Okpara ahụ kwadoro igosi Nna ya.

28 "Biakwutenu m unu niile ndi na-adogbu onwe unu n'oru, ndi e bokwasiri ibu di aru. Aga m enyekwa unu izuike.

29 Nyaranu yoku nke m n'olu unu, mutakwanu ihe site n'aka m. N'ihì na adi m nwayoo, burukwa onye di umeala n'obi. Unu ga-achotakwara mkpuruobi unu izuike.

30 N'ihì na yoku m di mfe, ibu m adighikwa aru."

12

Jisọs bụ Onyenwe ụbọchị izuike

¹ N'oge ahụ, Jisọs sitere n'ubi a kuru ọka na-agafe n'ụbọchị izuike. Ma ebe agụ na-agụ ndị na-eso ụzọ ya, ha malitere ighọ ogbe ọka, na ita mkpuru ya.

² Mgbe ndị Farisii huru nke a, ha siri ya, "Lee, ndị na-eso ụzọ gị na-eme ihe na-ezighi ezi ime n'ụbọchị izuike!"

³ Ma ọ zara ha si, **"Ọ bụ na unu agutaghị ihe Devid na ndị ya na ha soo mere mgbe agụ na-agụ ha?"**

⁴ **Otu o si banye n'ulo Chineke, ya na ndị so ya, rie achicha a na-eche n'ihu Chineke, nke na-ezighi ezi n'iwu ka ha rie, kama ọ dijiri naani ndi nchujaja iri ya.**

⁵ **Ka ọ bụ na unu agutabeghi ebe e dere ya n'ime akwukwo iwu Mosis na ndi nchujaja na-emeru ụbọchị izuike n'ulonso ukwu ahụ, ma ọ dighi onye na-ata ha uta?**

⁶ **Ma ana m agwa unu na onye di ukwu karja ulonso ukwu no n'ebe a.**

⁷ **Ọ buru na unu ghotara ihe akwukwo nsọ na-ekwu mgbe ọ na-asị, 'Ana m achọ ebere, ọ bughị aja.'* Unu agaraghị ama ndi ikpe na-amaghị ikpe.**

⁸ **N'ihị na Nwa nke Mmadu bụ Onyenwe ụbọchị izuike."**

⁹ O sitere n'ebe ahụ puo banye n'ulo nzuko ha.

¹⁰ N'ebe a ka ọ huru otu nwoke aka ya kpownwuru akponwu. Ndi no n'ebe ahụ juru ya ajuju si, "O ziri ezi n'iwu igwo mmadu n'ubochi izuike?"†

¹¹ Ma ọ zara ha si, **"Ọ buru na otu onye n'ime unu nwere otu aturu danyere n'ime olulu n'ubochi izuike gini ka ọ ga-eme? Ọ ga-ahapu ya n'ebe ahụ? Ọ gaghị ejide ya doputa ya?"**

¹² **Mmadu ọ dighi mkpa karja aturu? Ya mere, o ziri ezi n'iwu bu iru oru oma n'ubochi izuike."**

¹³ Mgbe ahụ ọ siri nwoke ahụ, **"Setipu aka gi."** Nwoke ahụ setipuru aka ya. Aka ahụ dikwara ya mma di ka aka nke ọzọ.

¹⁴ N'ihị nke a ndi Farisii sitere n'ebe ahụ puo, ga gbaa izu otu ha ga-esi gbuo ya.

Onye Chineke hoputara

¹⁵ Ma ebe Jisọs maara ihe ha na-ezube ime, o sitere n'ebe ahụ puo. Ma otutu ndi mmadu sooro ya. Ọ gwokwara ha nrja nrja ha niile.

¹⁶ Ma o nyere ha iwu ka ha hapu igwa ndi ozo onye ọ bu.

¹⁷ Nke a bu ka emezuo okwu ahụ Aizaya onye amuma kwuru,

¹⁸ "Onye a bu onye na-ejere m ozi, onye m hoputara.

Onye m hukwara n'anya. O bukwa onye ihe ya na-atọ m uto. Aga m etinye Mmuo m n'ime ya.

Ọ ga-eme ka ikpe ziri ezi rute mba niile aka.

¹⁹ Ọ gaghị ese okwu, ọ gaghị etisikwa mkpu ike.

O nweghi onye ga-anu olu okwu ya n'ezi.

²⁰ Ọ gaghị agbaji ahijia riidi azopjara n'ala, maqbụ menyuo ogho oriọna na-enwu ntakiri ntakiri, tutu ruo mgbe ọ ga-eme ka ikpe ziri ezi merie.

* 12:7 Hos 6:6 † 12:10 Maqbụ, ụbọchị ofufe ndi juu

21 Ọ bukwa n'aha ya ka mba niile di n'ụwa ga-atụkwasị olileanya ha."‡

Jisọs na ekwensu

22 Emesịa, ha kpọtaara ya otu nwoke kpuru isi ma daakwa ogbi. Ọ bukwa onye mmụọ ojọọ na-esogbu. Ọ gwọrọ ya, mee ka nwoke ahụ hụ ụzọ, bidokwa ikwu okwu.

23 Ihe a juru igwe mmadụ nọ n'ebe ahụ anya. N'ihia ya, ha kwuru si, "Nwoke a, ọ ga-abụ Nwa Devid?"§

24 Mgbe ndi Farisii nuru nke a, ha siri, "Nwoke a chupuru mmụọ ojọọ a n'ihia na Belzebug, eze ndi mmụọ ojọọ, nyere ya ike ichupu ya."

25 Ma ebe ọ matara ihe ha na-eche n'obi ha. Ọ gwara ha okwu si, "Alaeze ọbụla kewara megide onwe ya ga-ada. Obodo o bụla maọbụ ezinaụlọ ọbụla kewara megide onwe ya agaghị eguzo.

26 Ọ bụrụ na ekwensu achupu ekwensu, o kewala megide onwe ya. Oleekwanu otu alaeze ya ga-esi guzo.

27 Di ka unu kwuru, ọ bụrụ na m na-achupu mmụọ ojọọ site n'ike Belzebug, ọ bụ n'ike onye ka umu unu ndi ikom na-achupu ha? Ya mere, ọ bụ umu unu ga-ekpe unu ikpe n'ihia okwu a unu kwuru.

28 Ma ọ bụrụ na m na-esite n'ike Mmụọ nke Chineke na-achupu mmụọ ojọọ, matakwanu na alaeze Chineke abiala n'etiti unu.

29 "Ọ dighi mmadụ ọbụla puru ibanye n'ulo nwoke di ike kwakoro ngwongwo niile di n'ulo ahụ. Ma o nwere ike ime nke a ma ọ bụrụ na ọ ga-eburu ụzọ kee nwoke ahụ agbụ? Mgbe o kesiri ya agbụ, o nwere ike ibanye kwakotaa ngwongwo niile di n'ulo nwoke ahụ.

30 "Onye ọbụla na-adinyeghiri m na-emegide m. Onye ọ bulakwa na-adighi eso m ekpokota, na-ekposa ekposa.

31 Ya mere, ana m agwa unu si, na a ga-agbaghara mmehie na nkwulu niile. Ma agaghị agbaghara nkwulu ekwuluru Mmụọ Nso.

32 Onye ọbụla nke ga-ekwu okwu megide Nwa nke Mmadu, a ga-agbaghara ya, ma onye ọbụla na-ekwu megide Mmụọ Nso, agaghị agbaghara ya, n'ogbo a maobu n'ogbo nke na-abia.

Osi na mkpuru ya

33 "Ọ bụrụ na e mee ka osisi too nke oma, ọ ga-amita mkpuru oma, ma ọ bụrụ na o toghi nke oma, ọ ga-amita mkpuru ojọọ. N'ihia na a na-amata osisi ọbụla site na mkpuru ya.

34 Umụ ajuala, olee otu unu ga-esi kwuo okwu di mma, ebe obi unu di njo? N'ihia na ihe mmadụ kwuru bu ihe si ya n'obi puta.

35 Ezi mmadụ na-esi n'ezi akụ ya weputa ihe di mma, ma ajo mmadụ na-esitekwa n'ajo akụ ya weputa ajo ihe.

36 Ma ana m agwa unu si, n'ubochi ikpe ahụ, onye ọbụla ga-aza ajuju, banyere okwu niile na-enweghi isi o kwuru.

37 N'ihia na ọ bụ site n'okwu onu gi ka i ga-abu onye ikpe mara, sitekwa n'okwu onu gi ka i ga-abu onye ikpe na-amaghi."

Ihe iribama Jona

³⁸ Mgbe ahụ, ụfọdụ ndị ozizi iwu na ndị Farisii gwara Jisọs sị ya, “Onye nkuzi, anyị chọrọ ka i gosi anyị ihe ịrịbama.”

³⁹ Ma ọ zara sị ha, “**Ọ bụ naanị ajọ ọgbọ nke na-enweghị okwukwe ga-achọkwa ka e gosi ha ihe ịrịbama. Ma ọ dịkwaghị ihe ịrịbama ọzọ a ga-egosi unu karịa ihe ịrịbama Jona onye amụma.**

⁴⁰ N’ihi na ị ka Jona nọrọ ụbọchị atọ, ehizie na abalị n’afọ azụ ị ukwuu, otu a ka Nwa nke Mmadụ ga-esi nọkwa ụbọchị atọ, ehizie na abalị n’obi nke ala.

⁴¹ Ndi ikom Ninive ga-eso ọgbọ a bilie n’ụbọchị ikpe maa ya ikpe. N’ihi na ha cheghariri mgbe ha nuru nkwsa Jona. Ma lee onye kari Jona ukwuu nọ n’ebe a.

⁴² N’ụbọchị ikpe ahụ kwa, eze nwanyị nke Ndida* ga-eso ọgbọ a bilie boo ya ebubo. Ọ ga-amakwa unu ikpe. N’ihi na o siri n’ebe ị ụwa sọturụ bịa nuru okwu amamihe Solomon. Ma ugbu a onye ahụ ị ukwuu karịa Solomon nọ n’ebe a, ma unu juru i kwere na ya.

Nloghachi nke mmụọ ojọ

⁴³ “Mgbe mmụọ na-adighi ọcha si n’ime mmadụ puo, ọ na-agabiga n’ozara ebe mmiri na-adighi icho ebe izuike, ma ọ naghị achota ya.

⁴⁴ Mgbe ahụ, ọ na-asị, ‘Aga m alaghachi n’ulo m, ebe m si pụta.’ Mgbe ọ loghachiri, ọ na-achoputa na a zachara ulo ahụ dozie ya, ọ dikwaghị onye bichiri n’ime ya.

⁴⁵ Mgbe ahụ, ọ na-apụ gaa chota mmụọ asaa ọzọ, ndi ị njo karịa ya onwe ya. Ha niile na-abata bịa biri n’ime onye ahụ. Mee ka onodu ya ị njo karịa ka ọ ị na mbu. Otu a ka ọ ga-adiri ndi bi n’ogbo a joro njo.”

Nne Jisọs na umunne ya

⁴⁶ Mgbe ọ nọ na-agwa igwe mmadụ ahụ okwu, nne ya na umunne ya biara guzoro n’ezi na-eche ka ha gwa ya okwu.

⁴⁷ Otu onye n’ime igwe mmadụ ahụ gwara ya okwu sị, “Lee, nne gi na umunne gi ndi nwoke na-achọ ihu gi n’ezi. Ha choro igwa gi okwu.”

⁴⁸ Ma ọ zara onye ahụ gwara ya okwu sị, “**Onye bu nne m? Olee ndi bu umunne m ndi nwoke?**”

⁴⁹ Ọ turu ndi na-eso uzọ ya aka, sị, “Lee, ndi a bu nne m na umunne m ndi nwoke.

⁵⁰ N’ihi na onye obula na-eme ihe Nna m bi n’eluigwe choro, bu nwanne m nwoke, na nwanne m nwanyị, nakwa nne m.”

13

Ilu banyere ogha mkpuru

¹ N’otu ụbọchị ahụ, Jisọs hapuru ulo ahụ gaa n’onu mmiri ebe ọ noduru ala.

² Igwe mmadụ ị ukwuu biakwutere ya, nke mere ka ọ baa n’ime ụgbọ mmiri. N’ime ya ka ọ nọ na-ezi ndi mmadụ nọ n’onu mmiri ahụ na-ege ya ntị ihe.

* 12:42 Maobu, Sheba

³ O ji ilu gwa ha ọtụtụ ihe. Ọ gwara ha sị, “O nwere otu onye ọrụ ubi gara ịkụ mkpụrụ n’ubi ya.

⁴ Mgbe ọ na-agma mkpụrụ ndị a, ụfọdụ n’ime ha dara n’akụkụ ụzọ ebe ụmụ nnụnụ bịaara tūrja ha loo.

⁵ Ma ụfọdụ n’ime ha dara n’ala dị nkume nkume. Ọ dighị anya ha puputara, too, n’ihi na aja dị n’ebe ahụ emighị emi.

⁶ Ma mgbe anwụ mụkwasiri ha, ha chanwuru, kponwuọ, n’ihi na mgborogwu ha emikpughị emikpu n’ime ala.

⁷ Mkpụrụ ụfọdụ danyere n’etiti ogwu, ogwu ahụ toputara kpagbuo ha.

⁸ Ma ụfọdụ mkpụrụ dara n’ezi ala, miakwa ọtụtụ mkpụrụ. Ụfọdụ miri mkpụrụ iri atọ, ụfọdụ iri isii, ụfọdụ kwa otu nari.

⁹ Onye ọbụla nwere ntị inụ ihe, ya nuru.”

¹⁰ Emesịa, ndị na-eso ụzọ ya biakwutere ya juọ ya sị, “Gini mere i ji na-agwa ndị a okwu n’ilu?”

¹¹ Ọ zaghachiri, “N’ihi na ọ bụ unu ka e nyere imata ihe omimi niile nke alaeze eluigwe. Emeghị ka ndị ọzọ ghọta ya.

¹² Onye ahụ nwere ihe ka a ga-enyekwa ọzọ, ka o nwee kariya. Ma onye na-enweghị ihe ọbụla ka a ga-anapụ ọ buladi ihe o nwere.

¹³ Nke a bụ ihe mere m ji agwa ha okwu n’ilu:

“N’ihi na ha na-ele anya, ma ha adighị ahụ ụzọ,

ha na-ege ntị, ma ha adighị anụ ihe maọbụ aghọta ya.

¹⁴ Nke a bukwa imezu amụma ahụ Aizaya buru sị,

“Unu ga na-anụ, nukwa, ma unu agaghị aghọta ihe ọbụla.

Unu ga na-ele anya, hukwa, ma unu agaghị ahụ ihe ọbụla.

¹⁵ N’ihi na obi ndị nke a a maala abuba, dikwa arọ,

ha adighị ejikwa ntị ha anụ ihe,

ha mechikwara anya ha ka ha ghara ihu ụzọ.

Ma ọ bughị otu a ha nwere ike iji anya ha hu ụzọ,

jirikwa ntị ha nụ ihe,

sitekwa n’obi ha nwe nghọta

ma chigharia biakwute m, ka m gwọọ ha.”*

¹⁶ Ma ngozi na-adiri anya unu, n’ihi na ha na-ahụ ụzọ, na ntị unu n’ihi na ha na-anukwa ihe.

¹⁷ N’ezie agwa m unu, ọtụtụ ndị amụma na ndị ezi omume ka ọ gurụ agụ ihu ihe unu na-ahụ, ma ha ahughị ya, na inụ ihe unu na-anụ, ma ha anughị ya.

Jisọs akowaa ilu ogha mkpụrụ

¹⁸ “Ugbu nurunụ nkowa ilu ogha mkpụrụ ahụ.

¹⁹ Mgbe onye ọbụla nuru ozioma nke alaeze ahụ, ma ọ ghọtaghị ya, ajọ onye ahụ na-abia napu ya ihe ahụ akuru n’obi ya. Nke a bụ mkpụrụ ahụ nke dara n’okporoụzọ.

²⁰ Mkpụrụ nke dara n’ala nkume nochiri anya obi mmadu onye nuru ozioma ahụ, jirikwa oke onu nabata ya.

²¹ Ma ebe ha na-enweghị mgborogwu n’ime ha. Ha na-anọ nwa oge nta. Mgbe nsogbu maọbụ mkpagbu bịaara n’ihi okwu ahụ, ngwangwa ha na-adachapu.

* 13:15 Ajz 6:9,10

²² **Mkpurụ nke dara n'ala ahụ ogwu ogwu dị n'ochiri anya obi mmadu onye nuru ozioma ahụ, ma ochicho nke uwa a, ya na itinye obi n'aku nke uwa a, kpagidere okwu di n'ime ya, mee ka o ghara imi mkpuru.**

²³ **Ma mkpuru dara n'ala oma ahụ n'ochiri anya obi mmadu onye gere nti n'oziooma ahụ, ghotakwa ya. O na-amita mkpuru di nari, maobu iri isii, maobu iri ato karja ihe akunyere n'ime ya."**

Ilu mkpuru na-epu ahijia

²⁴ **O tuuru ha ilu ozọ si, "Alaeze eluigwe di ka mmadu obula nke kuru ezi mkpuru†n'ubi ya.**

²⁵ **Ma n'otu abali, mgbe onye obula no n'ura, onye iro gara n'ubi ahụ kuo mkpuru na-epu ahijia n'etiti ezi mkpuru oka wiiti ahụ o kuru ma laa.**

²⁶ **Mgbe mkpuru oka wiiti ndi ahụ puputara, meputa isi oka, ahijia ahụ bidokwara ito.**

²⁷ **"Ndi oru onye nwe ubi ahụ biara si ya, 'Nna anyi ukwu, o bughị ezi mkpuru oka ka i kuru n'ubi gi? Ebeekwanu ka ahijia ndi a si bia?'"**

²⁸ **"Onye oru ubi ahụ zara ha si, 'O bu onye iro m kuru ahijia ndi a.'"**

"Ndi oru ya juru ya si, 'I choro ka anyi gaa foputasia ha?'"

²⁹ **"Ma onye oru ubi ahụ sirị ha, 'O dighi, n'ih na mgbe unu na-achọ ihopu ahijia ndi ahụ, unu nwere ike site na-amaghị ama hopu ezi mkpuru oka wiiti.**

³⁰ **Hapunu oka ahụ ka ha na ahijia ndi ahụ na-etokota, tutu ruo mgbe a ga-ewe ihe ubi. N'oge ahụ aga m enye ndi owuwe ihe ubi iwu si, burunu uzọ chikotasia ahijia ndi a niile, kee ha n'ukwu n'ukwu, kpo ha oku. Ma kpokotanụ oka wiiti ndi a tnye ha n'oba m.'"**

Ilu banyere mkpuru mostadi

³¹ **O tukwara ilu ozọ si ha, "Alaeze eluigwe di ka mkpuru mostadi nke onye oru ubi kuru n'ubi ya.**

³² **O bu ezie na o bu mkpuru dikarisiri nta karja mkpuru ubi niile, ma mgbe mkpuru a toro, o na-adi ukwu karja ihe niile a kuru n'ubi. O na-agho osisi buru ibu, nke umu nnunu na-ezukwa ike n'alaka ya."**

Ilu banyere ihe na-eko achicha

³³ **O turu ha ilu ozọ si, "Alaeze eluigwe di ka ihe na-eko achicha, nke nwanji na-ewere gwakota n'utu oka e ji eme achicha, tutu ruo mgbe ihe iko achicha ahụ mere ka utu oka ahụ niile koo."**

³⁴ **Oge niile ka Jisosh na-eji ilu na-agwa ndi mmadu ndi a okwu. O nweghi oge obula o gwara ha okwu hapu iji ilu.**

³⁵ **O mere nke a ka okwu onye amuma kwuru mezu, si, "Aga m eji ilu kwuo okwu mgbe m na-agwa ha okwu.**

† 13:24 Ezi mkpuru bu Ozioma ahụ. ‡ 13:33 Maobu, yiist

Aga m agwakwa ha ihe mmadu obula na-amaghi site n'oge e kere uwa."§

Nkwa ilu mkpuru na-epu ahija

³⁶ Emesia, o hapuru igwe mmadu ahụ baa n'ulo. Ndi na-eso uzọ ya biakwutere ya si ya, "Kwaara anyi ihe ilu ahụ i turu putara, ilu banyere ahija puru n'ubi a kuru oka."

³⁷ Jisọs zara ha si, "Nwoke ahụ kuru mkpuru ahụ bu Nwa nke Mmadu.

³⁸ Ubi ahụ a ghanwere mkpuru ndi ahụ bu uwa. Mkpuru nke a kuru n'ubi ahụ nochiri anya umu nke alaeze ahụ. Ahija ahụ puru n'ubi ahụ nochikwara anya umu ajo onye ahụ.

³⁹ Onye iro ahụ gara ku mkpuru puru ahija bu ekwensu. Owuwe ihe ubi nochiri anya ogwugwu oge. Ndi owuwe ihe ubi bukwa ndi mmuo ozi.

⁴⁰ "Di ka e siri foputasia ahija ahụ kpoo ha oku, otu a ka o ga-adi mgbe uwa ga-agwu.

⁴¹ Nwa nke Mmadu ga-ezipu ndi mmuo ozi ya ka ha gaa site n'alaeze ya foputasia ihe niile na-eme ka e mee mmehie, na ndi niile na-eme ajo ihe.

⁴² Ha ga-atubakwa ha n'ime oke oku ahụ, ebe ha ga-anọ na-akwa akwa, na-atakwa ikikere eze.

⁴³ Ma ndi niile bu ndi ezi omume ga-enwu di ka anyanwu n'ime alaeze Nna ha. Onye obula nwere nti inu ihe, ya nuru.

Ilu banyere aku e zoro n'ala

⁴⁴ "Alaeze eluigwe di ka aku e zoro n'ubi, nke otu nwoke choputara zookwa ya ozọ. Nwoke a jiri onu ree ihe niile o nwere, ma gaa zuta ubi ahụ.

Ilu banyere nkume di oke onuahia

⁴⁵ "Ozo, alaeze eluigwe yiri nkume di oke onuahia nke onye na-azu ahia chotara.

⁴⁶ Mgbe o huru nkume a, o ree ihe niile o nwere, were ego ya gaa zuru nkume a di oke onuahia.

Ilu banyere ugbu e ji egbu azu

⁴⁷ "Ozokwa, alaeze eluigwe di ka ugbu e ji egbu azu, nke a wunyere n'ime osimiri, jiri ya jide azu di iche iche.

⁴⁸ Mgbe ugbu a juru, ndi oku azu ahụ na-adoputa ya. Nodu ala hoputasia ndi di mma tnye ha n'ime nkata, ma tufuo ndi na-adighi mma.

⁴⁹ Otu a ka o ga-adi n'ogwugwu oge. Ndi mmuo ozi ga-abia kewapu ndi ojo site n'etiti ndi ezi omume,

⁵⁰ ma tubakwa ha n'ime oke oku ahụ. Ebe ha ga-anọ na-akwa akwa na-atakwa ikikere eze."

⁵¹ O juru ha si, "Unu ghotara ihe ndi a m na-ekwu?"

Ha zara si ya, "E."

⁵² O siri ha, "N'ih i nke a, onye nkuzi nke iwu obula nke e mere ka o buru onye na-eso uzọ alaeze eluigwe, di ka onyenwe ulo nke na-esite n'ulokwu ya na-eweputa ihe ohuru na ihe ochie."

A dighi asopuru onye amuma

⁵³ Mgbe Jisosh tushiri ilu ndi a, o si ebe ahụ puo.

⁵⁴ O rutere n'obodo ya, malite izi ha ihe n'ulo ekpere ha, nke a jukwara ha anya. Ha juritara onwe ha ajuju na-asị, "Ebee ka o si nweta amamihe a? Ebee ka o si nweta ike iru oru ebube ndi a niile?"

⁵⁵ Nwoke a, o bughi nwa onye kapinta? O bu na-adighi akpo nne ya Meri? Jemis, Josef, Saimon na Judas, ha abughi umunne ya ndi ikom?

⁵⁶ Umunne ya ndi inyom niile, ha anoghi n'etiti anyi?*" Olee ebekwa ka nwoke a si nweta ihe ndi a?"

⁵⁷ Iwe were ha n'ebe o no.

Ma Jisosh gwara ha okwu si ha, "**A na-asopuru onye amuma n'ebe niile, ma a dighi asopuru ya n'obodo a muru ya, nakwa n'ezinaulo nke ya.**"

⁵⁸ Ya mere, o rughi otutu oru ebube n'ebe ahụ, n'ih na ha enweghi okwukwe n'ime ha.

14

Onwu Jon omee baptizim

¹ N'oge a Herod eze na-achi Galili nuru ihe banyere Jisosh.

² O gwara ndi na-ejere ya ozi okwu si ha, "Onye a bukwana Jon omee baptizim. O sitela na ndi nwuru anwu bilie dikwa ndu ozo. O bu ya mere ike iru oru ebube ndi a ji di n'ime ya."

³ N'ih na, Herod jidere Jon kee ya agbu tinye ya n'ulo mkporo, n'ih Herodias nwunye Filip nwanne ya nwoke.

⁴ N'ih na Jon gwara ya, "O bughi ihe ziri ezi n'iwu ka i kporo ya."

⁵ Herod chorori igbu ya, ma o turu egwu ndi mmadu, n'ih na ha weere Jon di ka onye amuma.

⁶ Ma mgbe a na-eme mmemme icheta omumu Herod, ada Herodias tere egwu n'ihu Herod, na n'ihu ndi obia biara n'ubochi ahụ. Obi toro Herod utu nke ukwu.

⁷ Nke a mere o ji nuo iyi kwee nkwa inye ya ihe obula o rioro.

⁸ Ma di ka nne ya si haziere ya, o rioro eze Herod si, "Nye m isi Jon omee baptizim n'efere ugu a."

⁹ Aririo a wutere eze Herod, ma n'ih iyi o nuru na n'ih ndi obia ya niile, o choghi ila azu n'okwu ya. O nyere iwu ka e meere ya ihe o choro.

¹⁰ O ziri ozi ka e bipu isi Jon n'ulo mkporo.

¹¹ E tinyere isi ya n'efere bunye nwaagbogho ahụ. O naara ya bulaara nne ya.

¹² Ndi na-eso uzọ ya biara buru ozu ya gaa lie. Ha gara koro Jisosh ihe mere.

Jisosh enye puku mmadu ise nri

¹³ Mgbe Jisosh nuru akuko a, o banyere n'ugbo mmiri gaa n'ozara, ebe o ga-anoduru onwe ya. Ma mgbe igwe mmadu nuru ya, ha si obodo di iche iche sooro ya n'ukwu ala.

¹⁴ Mgbe o sitere n'ugbo mmiri ahụ ridata, o huru oke igwe mmadu. O nwere omiko n'ebe ha no, gwo ndi oria n'etiti ha.

* **13:56** O bu na anyi amakwaghi umunne ya ndi inyom, ndi anyi na ha bi n'ebe a.

¹⁵ N’oge anyasi ụbọchị ahụ, ndị na-eso ụzọ ya bịakwutere ya sị ya, “Chi na-achọ iji. Ebe a abụkwaghị ebe ndị mmadụ bi. O nweghị nri a ga-azụta n’ọzara a. Zilaga igwe mmadụ ndị a ka ha gaa n’ime obodo zọra onwe ha nri.”

¹⁶ Ma Jisọs gwara ha sị, **“Ọ dighị mkpa na ha ga-ala. Nyenu ha nri ka ha rie.”**

¹⁷ Ha zara ya sị, “Ọ bụ naanị ogbe achicha ise na azụ abụọ ka anyị nwere.”

¹⁸ Ọ sịrị ha, **“Wetaranụ m ha n’ebe a.”**

¹⁹ Ọ gwara igwe mmadụ ahụ ka ha nọdụ ala n’ahihịa. O weere ogbe achicha ise na azụ abụọ ahụ welie anya ya elu nye Chineke ekele. Ọ nyawara achicha ahụ, nye ha ndị na-eso ụzọ ya, ndị na-eso ụzọ ya nyere ha igwe mmadụ ahụ.

²⁰ Onye obụla riri rijuo afo. Emesịa, ndị na-eso ụzọ Jisọs tụtụkọtara iberibe achicha dara n’ala tụtujuo ha nkata iri na abụọ.

²¹ Ma ndị riri nri ahụ dī puku ụmụ nwoke ise, n’agụnyeghị ụmụ nwanyi, na ụmuntakiri.

Jisọs agaa ije n’elu mmiri

²² Mgbe nke a gasiri, ọ gwara ndị na-eso ụzọ ya ka ha banye n’ugbo malite igafe ofe ozo nke osimiri ahụ. Ma ya onwe ya nọdurụ maka izilaga ndị mmadụ ahụ.

²³ Mgbe ọ zilagasiri igwe mmadụ ahụ, ọ rigooro n’elu ugwu ikpe ekpere, naanị ya. Mgbe oge anyasi ruru, naanị ya nọkwa na-ebe ahụ.

²⁴ Ma n’oge a ụgbọ mmiri ahụ esitela n’ebe ala dī nso gamie n’elu osimiri, ebili mmiri na-ebugharịkwa ya, n’ihi na ifufe ahụ na-emegide ya.

²⁵ Ma ihe dī ka site n’elekere atọ ruo elekere isii nke ụtutu, Jisọs bịakwutere ha, na-aga ije n’elu osimiri.

²⁶ Mgbe ndị na-eso ụzọ ya hụrụ ya ka ọ na-aga ije n’elu osimiri ahụ, obi loro ha mmiri, ha sị, “Ọ bụkwanyụ mmụọ o!” Ha tiri mkpu n’ihi egwu.

²⁷ Ma ngwangwa Jisọs sịrị ha, **“Nweenu obi ike! O bụ m; unu atula egwu.”**

²⁸ Pita zara ya, “Onyenwe anyi, ọ buru na ọ bụ gi, sị m bịakwute gi n’elu mmiri.”

²⁹ Ọ sịrị ya, **“Bia!”**

Pita sitere n’ugbo ahụ pụta, bido iga ije n’elu mmiri ijekwuru Jisọs.

³⁰ Ma mgbe ọ hụrụ oke ebili mmiri ahụ ka ọ na-amaghari; egwu turu ya. Ma mgbe ọ malitere imikpu n’ime mmiri ahụ, o tiri mkpu sị, “Onyenwe m! Zoputa m!”

³¹ Na-atufughị oge, Jisọs setipuru aka ya doputa Pita. Ọ sịrị ya, **“Gi onye okwukwe nta, n’ihi ginị ka i ji nwee obi abụọ!”**

³² Ma mgbe ha ribanyere n’ime ụgbọ ahụ ifufe ahụ kwusikwara.

³³ Ndi ahụ nọ n’ugbo ahụ kporo isiala nye ya sị, “N’ezie, i bụ Okpara Chineke.”

Ogwugwo ndi oria na Genesaret

³⁴ Mgbe ha gafere n’ofe nke ozo, ha bjarutere n’ala Genesaret.

³⁵ Mgbe ndi obodo ahụ matara na ọ bụ ya, ha zisara ozi gburugburu obodo niile ahụ, ma dutere ya ndi niile ahụ na-adighi ike.

³⁶ Ha riọrọ ya ka o kwenye ka ha metụ ọ bụladị ọnu uwe ya aka. Ndi niile meturụ ya aka ka a gworo.

15

Omenaala ndi Farisii

¹ Mgbe ahụ, ufodu ndi Farisii na ndi ozizi iwu si Jerusalem biakwute Jisos juru ya ajuju si,

² “Gini mere ndi na-eso uzọ gi adighi erube isi n’omenaala ndi okenye? Ha anaghi akwo aka ha tupu ha erie nri.”

³ O zara ha si, “**Gini mere unu ji na-ada iwu Chineke n’ihi omenaala unu?**”

⁴ N’ihi na Chineke siri, ‘Sopuru nne gi na nna gi,’* na, ‘onye obula kwujoro nna maobu nne ya ka e gbuo ya.’†‡

⁵ Ma unu na-asi, o buru na onye obula ga-asi nna maobu nne ya, ihe obula bu nke i gara erite n’aka m bu ‘onyinye diri Chineke.’

⁶ N’ihi ya, ha agaghi eji ya asopuru nna ha maobu nne ha. N’uzo di otu a, unu na-eme ka okwu Chineke buru ihe efu n’ihi omenaala unu.

⁷ Ndi ihu abuo! Amuma ahụ Aizaya buru banyere unu bu eziokwu. Mgbe o kwuru si,

⁸ “ ‘Ndi a ji egbugbere onu ha na-asopuru m, ma obi ha di anya n’ebe m no.

⁹ Ofufe ha na-efe m bu ihe efu,§

ozizi ha bukwa ihe mmadu nyere n’iwu.’* ”

Idi ocha di mkpa

¹⁰ Mgbe ahụ, o kporo igwe mmadu ahụ, si ha, “Geenu nti, ghotakwanu.

¹¹ **O bughị ihe banyere mmadu n’onu na-emeru ya, kama o bu ihe si n’onu onye ahụ puta na-emeru ya.”**

¹² Ndi na-eso uzọ ya biakwutere ya si, “I makwa na obi adighi ndi Farisii mma n’ihi okwu ahụ i kwuru?”

¹³ Ma o zara si ha, “**Osisi obula Nna m nke eluigwe na-eghị aka ya kuo ka a ga-ehopu.**

¹⁴ **Ya mere, unu echegbula onwe unu, n’ihi na ha bu ndi ndu kpuru isi. Ma o buru na onye isi eduo onye isi ibe ya ha abuo adaba n’ime olu.”**

¹⁵ Pita siri ya, “Kowaara anyi ihe ilu a putara.”

¹⁶ O juru ha si, “**Unu o ka di ka ndi na-enweghi nghota?**

¹⁷ **O bu na unu aghotaghi na ihe obula nke na-aba n’onu na-aga n’ime afo, sikwa n’ebe ahụ a nyupu ya n’ulo nsi?**

¹⁸ **Ma ihe si mmadu n’onu puta na-esi ya n’obi aputa. O bu ihe di otu a na-emeru mmadu.**

¹⁹ N’ihi na o bu n’ime obi mmadu ka echiche ime ihe ojoo ndi a si aputa: igbu mmadu, ikwa iko niile, ikwa iko nke ndi ikom nwere nwunye na ndi inyom nwere di, na izu ohi, na ama ugha, na nkwalu.

²⁰ **Ihe ndi a bu ihe na-emeru mmadu, o bughị ma mmadu kworo aka tupu o rie nri, maobu na o kwoghi.”**

* 15:4 Opu 20:12; Dit 5:16 † 15:4 Onye ahụ aghaghi inwu ‡ 15:4 Opu 21:17; Lev 20:9

§ 15:9 Ikpọ isiala ha bu ihe efu. * 15:9 Aiz 29:13

Okwukwe nwanyị Kena

²¹ Jisọs hapuru obodo ahụ gaa n'akuku obodo Taja na Saidon.

²² N'ebe ahụ, otu nwanyị onye Kenan bi n'obodo ahụ biakwutere ya riọọ ya si, "Onyenwe m, nwa Devid, biko meere m ebere. Ada m nwanyị nwere ajo mmuo n'ime ya nke na-esogbu ya oge niile."

²³ Ma o gbara ya nkiti. Emesia ndi na-eso uzọ ya biakwutere ya riọ ya si ya, "Chulaa nwanyị a! Lee ka o si eti mkpu na-esoghari anyi!"

²⁴ O zara si, "**Ezitere m naani ijekwuru aturu furu efu nke ulo Izrel.**"

²⁵ Ma o bjara daa n'ukwu ya riọọ ya si, "Onyenwe m, nyere m aka!"

²⁶ O zara si, "**O zighi ezi na a ga-ewere nri umuntakiri tupuru nkita.**"

²⁷ O zara si, "O bu eziokwu Onyenwe m. Ma a na-ekwekwa ka umu nkita no n'okpuru tebul rie iberibe nri nke na-esi n'elu tebul ha daa n'ala."

²⁸ Jisọs zara si ya, "**Nwanyị, okwukwe gi di ukwu! Laa, e meelara gi ihe i na-ariọ.**" N'otu oge ahụ a gworo ada ya.

Jisọs agwoọ otutu ndi oria

²⁹ Jisọs hapuru ebe ahụ loghachi n'akuku osimiri Galili. O rigooro n'elu uguwo ndu ala.

³⁰ Igwe mmadu di ukwu biakwutere ya. Ha duteere ya ndi ngwuro, na ndi isi, na ndi aka ha na ndi ukwu ha kponwuru akponwu, na ndi ogbi, na otutu ndi ozo. Ha togboro ha n'ukwu ya, o gwokwara ha niile.

³¹ O turu mmadu niile n'anya mgbe ha huru ndi ogbi ka ha bidoro ikwu okwu. Mgbe ha hukwara na a gworo ndi aka ha, na ndi ukwu ha nwuru anwu, o jukwara ha anya ihu na ndi ngwuro gara ije, na ndi isi hukwara uzọ. Ha toro Chineke nke Izrel.

Jisọs enye puku mmadu anọ nri

³² Jisọs kporo ndi na-eso uzọ ya si ha, "**Ana m emere igwe mmadu ndi a obi ebere, n'ihi na mu na ha anola ubochi ato n'ebe a, ma ha eribeghi nri obula. Agaghi m ezilaga ha na-erighi nri, n'ihi na ha nwere ike ida n'uzo.**"

³³ Ndi na-eso uzọ ya sirị, "Ebee ka anyi ga-enweta nri ga-ezuru igwe mmadu ndi a n'ozara a?"

³⁴ Jisọs juru ha si, "**Ogbe achicha ole ka unu nwere?**"

Ha sirị ya, "Ogbe achicha asaa na azu ole na ole."

³⁵ O gwara igwe mmadu ahụ ka ha ndu ala.

³⁶ O weere ogbe achicha asaa na azu ole na ole ahụ kelee Chineke ekele. O nyawasiri ha, nye ndi na-eso uzọ ya. Ndi na-eso uzọ ya nyekwara igwe mmadu ahụ.

³⁷ Onye obula n'ime ha riri, rijuo afo. Ndi na-eso uzọ ya tutukotara iberibe ndi foduru nke juru nkata asaa.

³⁸ Ndi riri nri ahụ di puku umu nwoke anọ, n'agunyeghi ndi nwanyị na umuntakiri.

³⁹ Mgbe o zilagara igwe mmadu ahụ, o banyere n'ugbo mmiri gafee osimiri, bjaruo n'obodo Magadan.

16

Aririọ ka e gosi ihe iribama

¹ Ndi Farisii na ndi Sadusii biakwutere Jisọs inwa ya onwunwa. Ha gwara ya si, "Gosi anyi ihe iribama si n'eluigwe."

² O zara ha, "**Mgbe o ruru anyasi unu na-asi, 'Thu eluigwe ga-adị mma n'ihi na o na-acha uhie uhie.'**

³ N'ututu unu na-asi, 'Anyi ga-enwe mmiri ozuzo taa n'ihi na ihu eluigwe na-acha uhie uhie ma na-eji oji.' Lee na unu puru ikowa ihu eluigwe, ma unu apughị isite n'ihe iribama ndi a unu na-ahụ anya kowaa ihe oge a anyi nọ n'ime ya putara.

⁴ Ajo ogbo nke juputara n'ikwa iko, nke na-ariokwa ihe iribama. O nweghi ihe iribama ozọ a ga-egosi ya karia ihe iribama Jona." Mgbe ahụ o sitere n'ebe ahụ ha nọ puo.

Ihe na-eko achicha ndi Farisii

⁵ Mgbe ha gafesiri n'ofe ozọ, ndi na-eso uzọ ya chetara na ha ejighi achicha obula.

⁶ N'oge ahụ kwa, Jisọs duru ha odu si ha, "**Lezienụ anya, ma na-ezekwa ihe ndi na-eko achicha ndi Farisii na ndi Sadusii.**"

⁷ Ha malitere na-ekwurita n'etiti onwe ha, na-asi, o bu n'ihi na anyi ewetaghị ogbe achicha obula.

⁸ Ebe o bu na Jisọs matara ihe ha na-eche, o siri, "**Unu ndi okwukwe nta! Gini mere unu ji na-esogbu onwe unu n'ihi na unu enweghi achicha?**

⁹ Olee mgbe unu ga-amata ihe? O bu na unu echetaghị puku mmadu ise ahụ m jiri ogbe achicha ise mee ka ha rijuo afo? O bu nkata ole ka unu tutujuru?

¹⁰ Unu echetakwaghị na m ji ogbe achicha asaa zuo puku mmadu anọ? Iberibe achicha juru nkata ole ka unu tutukotara?

¹¹ Gini mere unu aghotaghị na o bughị ihe banyere achicha ka m na-ekwu? Cheenu onwe unu nche n'ebe ihe na-eko achicha ndi Farisii na ndi Sadusii nọ."

¹² Mgbe ahụ ka ha ghotara na ihe o na-akowara ha abughị ihe banyere ihe na-eko achicha nke a na-ata ata, kama o bu ihe banyere ozizi ndi Farisii na ndi Sadusii.

Ogbugba ama Pita

¹³ Mgbe Jisọs biaruru obodo a na-akpo Sizaria Filipai, o juru ndi na-eso uzọ ya ajuju si ha, "**Onye ka ndi mmadu na-asi na Nwa nke Mmadu bu?**"

¹⁴ Ha zara ya si, "Ufodu na-asi na i bu Jon omee baptizim, ufodu na-asi na i bu Ilaija, ndi ozọ na-asikwa na i bu Jeremaya, maobu otu n'ime ndi amuma."

¹⁵ O juru ha si, "**Ma unu onwe unu, o bu onye ka unu na-asi na m bu?**"

¹⁶ Saimon Pita zara si ya, "I bu Kraist* ahụ, Okpara Chineke di ndu."

¹⁷ Jisọs gwara ya si, "**Saimon Pita nwa Jona, i bu onye a goziri agozi, n'ihi na anu ahụ na obara ekpugheghị ya nye gi. Kama, o bu Nna m bi n'eluigwe mere ka i mata ya.**

* 16:16 Maobu, Onye nzoputa

18 **Ma mụ onwe m na-agwa gi, na gi onwe gi bu Pita.†Ọ bukwa n'elu nkume a ka m ga-ewu ụlọ chọochị m. Ike niile nke ọkụ ala mmuọ apughikwa iguzo megide ya.**

19 **Aga m enye gi mkpisi igodo alaeze eluigwe. Ihe ọbụla i ga-eke agbụ n'elu ụwa, ka a ga-ekekwa agbụ n'eluigwe. Ihe ọbụla i ga-atọpụ n'agbụ n'ụwa, a ga-atọpukwa ya n'eluigwe."**

20 Mgbe ahụ, o nyere ndị na-eso ụzọ ya iwu ka ha ghara ime ka onye ọbụla mata na ya bu Kraịst ahụ.

Jisọs ekwuo okwu ọnwụ ya

21 Site n'oge ahụ Jisọs malitere ikowara ndị na-eso ụzọ ya, na ya aghaghị iga Jerusalem, ebe ọ ga-ahụ ọtụtụ ahụhụ dị iche iche site n'aka ndị okenye, na ndịisi nchụaja, na ndị ozizi iwu. O mere ka ha mata na aghaghị igbu ya, ma n'ubochi nke atọ, a ga-eme ka o site n'ọnwụ bilie.

22 Pita duuru ya puọ n'otu akụkụ, nọdu n'ebe ahụ baara ya mba si ya, "Onyenwe m, Chineke ekwela. Ihe ndị a agaghị adakwasị gi!"

23 Ma o chighariri si Pita, "**Si n'ebe m nọ puọ, ekwensu! I bu ihe mgbochi nye m. N'ihia na ihe i na-eche echiche ya bu naanị echiche mmadụ, ọ bughị uche Chineke."**

24 Mgbe ahụ Jisọs gwara ndị na-eso ụzọ ya si, "**Ọ buru na onye ọbụla achọ ịbu onye na-eso ụzọ m, ya buru ụzọ ju onwe ya, buru obe ya, soro m n'azu.**

25 **N'ihia na onye ọbụla na-eche ndu ya nche ka ọ hapu ifunari ya ga-atufu ya. Ma onye ọbụla tufuru ndu ya n'ihia m, ga-achotakwa ya.**

26 **N'ihia na uru ginị ka mmadụ nwetara ma ọ buru na o ritechaa ụwa niile n'uru ma tufuo ndu ya? Maọbu ginị bu ihe ahụ di n'ụwa nke mmadụ ga-eji gbanwee ndu ya?**

27 **N'ihia na Nwa nke Mmadu ga-abia n'ebube nke Nna ya, ya na ndi mmuọ ozi ya. Mgbe ahụ ka ọ ga-ekpe onye ọbụla ikpe di ka ọru ya si di.**

28 **"N'ezie asi m unu, ufodu n'ime ndi guzo n'ebe, agaghị edetu onwu ire, tupu ha ahụ Nwa nke Mmadu ka ọ na-abia n'alaeze ya."**

17

Nnwogha Jisọs nwoghara

1 Mgbe ubochi isii gasiri, Jisọs kpooro Pita, na Jemis na Jon nwanne ya, rigoro n'ugwu di elu ebe naanị ha noduru.

2 N'ebe ahụ a gbanwere odidi ya n'ihu ha, ihu ya na-enwupu di ka anyanwu, uwe ya chapukwara di ka ihè.

3 N'otu ntabi anya ahụ, ha huru Mosis na Ilaija ka ha na ya na-ekwurita okwu.

4 Mgbe ahụ Pita siri Jisọs, "Onyenwe anyi. O di mma ka anyi niile nodu n'ebe a. O buru na i ga-enye m ike, aga m ewu ulo ikwu atọ n'ebe a. Otu n'ime ulo ndi a ga-abu nke gi, otu nke Mosis, nke ozo nke Ilaija."

† 16:18 N'asusu ndi Griik Pita putara Nkume.

⁵ Mgbe ọ ka kpụ okwu n'ọnu, igwe ojii nke na-enwu enwu kpuchiri ha, olu sitere n'igwe ojii ahụ daa sị, "Onye a bụ Ọkpara m, onye m hụrụ n'anya, onye ihe ya dị m ezi mma. Geenu ya ntị."

⁶ Mgbe ndị na-eso ụzọ ya nūrụ olu a, ha dara n'ala n'ihì egwu.

⁷ Ma Jisọs jekwuuru ha metụ ha aka sị ha, "**Bilienu, unu atụla egwu.**"

⁸ Mgbe ha leliterere anya ha, o nwekwaghị onye ọzọ ha hūrụ ma ọ bughị naanị Jisọs.

⁹ Ma mgbe ha si n'elu ugwu ahụ na-arịdata, Jisọs nyere ha iwu, sị, "**Unu agwala onye ọbụla ihe unu hūrụ tutu ruo mgbe Nwa nke Mmadụ ga-esi n'ọnwụ bilie.**"

¹⁰ Ndị na-eso ụzọ ya juru ya sị, "Gini mere ndị ozizi iwu ji na-ekwu na Ịlajia aghaghị ibu ụzọ bịa?"

¹¹ Ọ zara sị, "**Ọ bụ ezie, Ịlajia na-abịa, ọ ga-emekwa ka ihe niile dị ka ọ dị na mbụ.**"

¹² **Ma Ịlajia abialarị, ma ndị mmadụ amataghị ya. Kama ndị mmadụ emeela ya ihe ojọọ dị iche iche. Otu a kwa ka mụ onwe m bụ Nwa nke Mmadụ ga-esi ahụ ahụhụ site n'aka ha.**"

¹³ Mgbe ahụ ndị na-eso ụzọ ya ghọtara na ọ bụ Jọn omee baptizim ka ọ na-ekwu banyere ya.

Ọ gwọrọ nwa akwukwụ

¹⁴ Mgbe ha bjarutere n'ebe igwe mmadụ ahụ nọ, otu nwoke bjakwutere ya gbuo ikpere n'ihu ya,

¹⁵ rịọọ ya sị, "Onyenwe m, biko, meere nwa m nwoke ebere, n'ihì na akwukwụ na-adọ ya. Ọ na-ata oke ahụhụ, ọtụtụ mgbe ọ na-adaba n'ime ọkụ maọbụ n'ime mmiri."

¹⁶ Ma ekuteere m ya ndị na-eso ụzọ gị ka ha gwọọ ya, ma ha enweghị ike ime ka ahụ dị ya mma."

¹⁷ Jisọs zara sị, "**Unu ọgbọ a na-enweghị okwukwe, ndị na-adighị erubekwa isi. Ruo ole mgbe ka mụ na unu ga-anọ? Ruo ole mgbe ka m ga-anọ na-anagide ekweghị ekwe unu? Kpọtaranu m nwata ahụ n'ebe a.**"

¹⁸ Jisọs baara mmụọ ojọọ ahụ mba, mee ka o si n'ime nwata ahụ pụta. Otu mgbe ahụ, mmụọ ojọọ ahụ pụtara, nwata ahụ bụ onye agwọkwara n'otu oge ahụ.

¹⁹ Mgbe e mesiri, ndị na-eso ụzọ Jisọs bjakwutere ya na nzuzo juo ya sị, "Gini mere o ji siere anyị ike ichupu mmụọ ojọọ ahụ?"

²⁰ Ọ siri ha, "**Ọ bụ n'ihì na okwukwe unu nwere esighi ike. N'ezie, agwa m unu, ọ buru na unu e nwee okwukwe nke di nta ka mkpuru mostaadi, unu nwere ike i sị ugwu a, 'Site n'ebe a wezuga onwe gi,' ọ ga-aputakwa. Ọ dighi ihe unu na-agaghi enwe ike ime.**"

²¹ **Ma mmụọ ojọọ di otu a agaghi apu, ma ọ bughị naanị site n'ikpe ekpere na ibu ọnu.**"*

Jisọs ekwuo okwu onwu ya ozo

²² Mgbe ha gbakoro na Galili, Jisọs gwara ha sị, "**A ga-arara Nwa nke Mmadụ nye n'aka ndi mmadu.**"

* **17:21** Ụfọdụ akwukwọ na-edebanye okwu ndi a dika ọ di n'akwukwọ Mak 9:29.

23 Ha ga-egbukwa ya, ma n'ubochi nke atọ a ga-eme ka o si n'onwu bilie." Nke a wutere ha nke ukwu.

Itu utu ulonso ukwu

24 Mgbe ha bjaruru na Kapanom, ndi na-ana utu n'ihhi ulonso† bjakwutere Pita juo ya si, "Onye ozizi unu o dighi atu utu ulonso?"

25 Pita zara ha si, "E, o na-atu utu."

Mgbe o batara n'ulo, Jisos buru uzo juo ya si, "**Gini ka i chere banyere nke a Saimon? O bu n'aka ndi ole ka ndi eze uwa si anakota utu taks? O bu n'aka umu ha, ka o bu n'aka ndi obia?"**

26 Ma mgbe Pita zara ya si, "O bu site n'aka ndi obia."

Jisos siri ya, "**O di mma. Iwu ejighi ndi bu umu.**

27 Ma otu o di, achoghi m ka anyi mee ka iwe wee ha. Gaa nosimiri ahụ tunye nko azu gi n'ime ya. Meghe onu azu mbu i ga-egbute. I ga-ahu otu mkpuru ego n'ime onu ya. Were ya nye ha, ka o buru utu nke mu na gi."

18

Onye dikariri ukwu

1 N'oge ahụ kwa, ndi na-eso uzo Jisos bjakwutere ya juo ajuju si, "Olee onye di ukwu karia ibe ya n'alaeze eluigwe?"

2 O kporo otu nwantakiri, onye o mere ka o guzoro n'etiti ha,

3 o siri, "**N'ezie, agwa m unu, o buru na unu agbanweghi ma diri ka umuntakiri, unu agaghi aba n'alaeze eluigwe.**

4 Onye obula wedara onwe ya ala di ka nwantakiri a bu onye dikarisiri ukwu n'alaeze eluigwe.

5 Onye obula nabatara nwantakiri di otu a n'ihhi m, bu onye nabatara m.

Ihe na-eweta ida mba

6 "Ma o buru na onye obula n'ime unu emee ka otu n'ime ndi a di nta, bu ndi tukwasiri m obi, jehie n'okwukwe ya, o kaara onye ahụ mma na e kedoro ya nkume igwe nri n'olu, tunye ya n'oke osimiri ka mmiri rie ya.

7 Ahuhu ga-adiri uwa n'ihhi ihe ndi na-eme ka mmadu jehie. Ihe ndi na-eme ka mmadu daba n'onwunwa aghaghi ibia, ma ahuhu ga-adiri onye ahụ nke o ga-esite n'aka ya bia.

8 N'ihhi nke a, o buru na aka gi maobu ukwu gi na-eme ka i jehie, gbupu ya tufukwaa ya. O kaara gi mma inwe orusi maobu daa ngwuro baa na ndu, karia na i ga-enwe aka abuo maobu ukwu abuo, a tunye gi n'oku ebighi ebi.

9 Ozọ, o buru na anya gi na-eme ka i jehie, ghupu ya tufuo. O ga-akara gi mma na i nwere otu anya baa na ndu, karia inwe anya abuo, a tunye gi n'oku ala mmuo.

Aturu furu efu

10 "Lezienụ anya ka unu ghara ileda otu n'ime umuntakiri ndi a anya. N'ihhi na n'eluigwe, ndi mmuo ozi ha na-anọ n'ihu Nna m mgbe niile.

† 17:24 Didrakma abuo bu onu ego utu ulonso.

11 N'ihì na Nwa nke mmadụ b́jara ịzọputa ndị furu efu.*

12 “Gini ka unu chere? Ọ buru na ọ di onye nwere nari aturu, ma otu n'ime ha akpafuo, gini ka ọ ga-eme? Ọ gaghi ahapu iri aturu itoolu na itoolu foduru puo jeharia n'ugwu na ndida niile, icho aturu ahụ kpafuru akpafu?”

13 Ọ burukwa na ọ chota ya, gini ka ọ ga-eme? N'ezie, agwa m unu, ọ ga-anuri oke onu n'ihì otu aturu a karja iri aturu itoolu na itoolu ndi ozo ahụ na-agahieghi uzo.

14 Ya mere, ọ bughị nzube Nna m nke bi n'eluigwe ka otu n'ime umunta ndi a ala n'iyi.

Mmehie nke nwanne

15 “Ọ buru na nwanna gi emehie megide gi, jekwuru ya ebe naani gi na ya no, tuo ya mmehie n'anya. Ọ buru na o gee gi nti, i ritela nwanna gi n'uru.

16 Ma ọ buru na o geghi gi nti, kporo otu onye maobu mmadu abuo ozo laghachi azu n'ebe ọ no, 'ka okwu obula ekwuru buru nke mmadu abuo maobu ato ga-agba akaebe banyere ya.'†

17 Ọ buru na o geghi ha nti, gwa ndi choochi, ma ọ buru na o geghikwa ọ buladi ndi choochi nti, were ya di ka onye mba ozo maobu onye ona utu.

18 “N'ezie, asi m unu, na ihe obula unu kere agbu n'owa a, e keela ya rii agbu n'eluigwe. Ihe obula kwa unu topuru n'owa, a topukwala ya rii n'eluigwe.

19 “Ozo, ana m agwa unu n'ezie a si, ọ buru na mmadu abuo n'etiti unu ekwekorita n'owa banyere ihe obula unu na-ario n'ekpere Nna m bi n'eluigwe ga-emezuru unu ihe ahụ.

20 N'ihì na ebe obula mmadu abuo maobu ato zukotara n'aha m, mu onwe m no n'etiti ha.”

Mkpa ọ di inwe obi mgbaghara

21 Mgbe ahụ Pita bjakwutere ya juo ya ajuju si, “Onyenwe anyi, ọ bu ugboro ole ka m ga-agbaghara nwanne m nke mehiere megide m? Ọ bu ugboro asaa?”

22 Jisos zara si ya, “Ọ bughị ugboro asaa. Kama i ga-agbaghara ya ruo iri ugboro asaa uzo asaa.‡

23 “A ga-eji alaeze eluigwe tunyere eze ahụ kpebiri ka ya na ndi oru ya guzie ego ya ha ji.

24 Mgbe ha malitere na-apiazi, a kpotaara eze ahụ otu onye nke ji ya ugwo ruru puku talenti iri.§

25 Nwoke ahụ enweghi ihe ọ ga-eji kwuo ugwo o ji. Nna ya ukwu nyere iwu ka e refuo ya na nwunye ya na umu ya, na ihe niile o nwere, ka akwughachi ugwo o ji.

26 “Ma ohu ahụ dara n'ala, gbukwaa ikpere ya n'ala, rio ya aririo si, ‘Onyenwe m, biko, nwee ntachiobi n'ebe m no. Aga m akwughachikwa gi ugwo niile m ji gi.’

27 Nna ukwu onye oru ahụ nwere omiiko n'ebe ọ no, meere ya ebere. Ọ siru ya akwughachila ugwo o ji ozo.

* 18:11 Ufodu akwukwo mgbe ochie na-edebanye okwu ndi a dika ọ di n'akwukwo Luk 19:10.

† 18:16 Dit 19:15. ‡ 18:22 Onuogugu nke a bu nari ano na iri itoolu. § 18:24 Ihe ruo nde naira abuo maobu karja.

28 “Ma mgbe ohu ahụ sitere n’ebe ahụ puo, o huru otu ohu ibe ya ji ya ugwo otu nari denari.* O jidere ya n’aka ike, machie ya aka n’akpiri, si ya, ‘Kwughachi m ugwo i ji m ugbu a.’

29 “Ya mere, ohu ibe ya ahụ dara n’ala n’ihu ya rigo ya ka o nye ya nwantinti oge. O rikwara ya si, ‘Enyi m, biko nwee ntachiobi, aga m akwughachi gi ugwo m ji gi.’

30 “Ma o kwenyeghi, kama o gara tuba ya n’ulo mkporo, ebe o ga-anọ ruo mgbe o kwusiri ugwo niile o ji ya.

31 Mgbe ndi ohu ibe ya huru ihe mere, o wutere ha nke ukwu. Ha jekwuru Nna ha ukwu kororo ya ihe niile ndi a.

32 “N’ihi nke a Nna ya ukwu kororo ohu ahụ si ya, ‘Ohu obi ogo! Agbaghara m gi ugwo ahụ niile i ji, n’ihi na i rigo m arigo.’

33 O bu na i kwesighi inwe obi ebere n’ebe ohu ibe gi no, di ka m si mere gi ebere?’

34 N’ihi iwe, Nna ya ukwu nyefere ya n’aka ndi nche na-eche ndi no n’ulo mkporo ka ha taa ya ahuhu, ruo mgbe o kwuchara ugwo niile o ji.

35 “Otu a ka Nna m bi n’eluigwe ga-emekwa unu, ma o buru na unu ejighi obi unu niile gbaghara umunna unu.”

19

Ozizi banyere olulu di na nwunye

1 Mgbe Jisos kwusiri okwu ndi a, o hapuru Galili gaa na mpaghara Judia, nke di n’ofe osimiri Jordan.

2 Igwe mmadu di ukwu sooro ya. O gwokwara ndi ahụ na-esighi ike n’etiti ha n’ebe ahụ.

3 Ufodu ndi Farisii biakwutere ya i nwalee ya, si, “O ziri ezi n’iwu na nwoke ga-agbara nwunye ya alukwaghi m n’ihi ihe obula?”

4 O zara ha si, “O bu na unu agutabeghi na akwukwo nso, na Onye kere ha na mbu kere ha nwoke na nwanyi.

5 N’ihi nke a ka nwoke ga-eji hapu nne ya na nna ya e jikota ya na nwunye ya. Ha abuo ga-abukwa otu anu ahụ.*

6 Ya mere, ha alukwaghi mmadu abuo ozo, kama otu anu ahụ. Ya mere, ihe Chineke jikotara, ka mmadu obula atosala ya.”

7 Ha juru ya si, “Gini mekwaranu Mosis ji nye iwu si na nwoke obula nwere ohere ide akwukwo alukwaghi m nye nwunye ya?”

8 O zara ha si ha, “O bu n’ihi na unu bu ndi mkpochi obi, ya mere Mosis jiri hapu unu ka unu gbaa nwunye unu alukwaghi m; ma o dighi otu a site na mbu.

9 Ma ana m asi unu, onye obula ga-hapu nwunye ya luru onye ozo, ma o bughi n’ihi na o jidere nwunye ya na mmehie ikwa iko, onye ahụ emeela mmehie ikwa iko ma o luo nwanyi ozo.”

10 Ndi na-eso uzo ya siri ya, “O buru na o si otu a diri, o ka mma na mmadu alughi nwunye ma oli.”

11 Ma o zara si ha, “O bughi mmadu niile ga-anagide okwu a. Naani ndi e nyere ike ime ya ga-anagide ya.

12 Ma ufodu ndi mmadu ka a muru ka ha buru onozu, ndi ozo bukwa ndi mmadu ibe ha mere otu a. Ndi ozo dikwa ndi jiri aka

* 18:28 Ihe ruru otu puku najra maobu o jiri ihe ntakiri karja. * 19:5 Jen 1:27; Jen 2:24

ha hōrō ibu onozī†n'ihī alaeze eluigwe. Onye pūrū ịnara nke a, ya nara ya."

Jisōs agozie ụmuntakiri

¹³ Mgbe ahụ e kuteere ya ụmuntakiri ka o bikwasị ha aka, kpeekwara ha ekpere. Ma ndị na-eso ụzọ ya baara ndị kutere ha mba.

¹⁴ Ma Jisōs siri ha, **"Kweenụ ka ụmuntakiri bjakwute m, unu egbochikwala ha. N'ihī na alaeze eluigwe bụ nke ndi di otu a."**

¹⁵ O bikwasiri ha aka n'isi gozie ha niile tupu o hapu ha puo.

Onye ogaranya

¹⁶ Otu onye bjakwutere ya, juo ya ajuju si, "Ezi onye ozizi, olee ezi ihe m ga-eme ka m keta ndu ebighi ebi?"

¹⁷ Jisōs siri ya, **"Gini mere i ji aju m ajuju banyere ihe bu ezi ihe? O di naani otu onye nke bu ezi mmadu. O buru na i choro iba n'ime ndu ahụ, debe iwu niile e nyere."**

¹⁸ O juru ya ajuju si, "Olee iwu ndi m ga-edebe?"

Jisōs zara ya, **"Egbula mmadu, akwala iko, ezula ohi, ekwula okwu ugha."**

¹⁹ **Sopuru nne gi na nna gi. †Ozo, hukwa onye agbataobi gi n'anya di ka onwe gi.'S"**

²⁰ Nwokorobia ahụ siri ya, "Edebezuchaala m iwu ndi a siteri na mgbe m di na nwata. Gini ozo foduru m ime?"

²¹ Jisōs zara si ya, **"O buru na i choro ibu onye zuruoke n'ezie, laa n'ulo gi ree ihe niile i nwere, nyekwa ndi oghenye ego i retara. I ga-enwe akụ n'eluigwe, mgbe ahụ, bjakwa soro m."**

²² Mgbe nwokorobia ahụ nuru okwu a, o lara na mwute, n'ihī na o bu ogaranya.

²³ Mgbe ahụ Jisōs gwara ndi na-eso ụzọ ya si, **"N'ezie agwa m unu, o bu nnoo ihe siri ike na onye ogaranya ga-abanye n'alaeze eluigwe."**

²⁴ **Ozokwa, asi m unu, o diri inyinya kamel mfe igafe n'anya agiga, kariya ogaranya ibanye n'alaeze Chineke."**

²⁵ Okwu a o kwuru turu ndi na-eso ụzọ ya n'anya. Ha siri, "O buru na o si otu a diri, onye kwanu ka a ga-azoputa?"

²⁶ Jisōs legidere ha anya si ha, **"N'ebe mmadu no nke a bu ihe a na-apughị ime, ma o dighi ihe rara ahụ ime n'ebe Chineke no."**

²⁷ Mgbe ahụ Pita juru ya si, "Lee, anyi ahapula ihe niile soro gi, gini ga-abu ugwo oru anyi?"

²⁸ Jisōs zara si ya, **"N'ezie agwa m unu, mgbe a ga-agbanwe ihe niile, mgbe Nwa nke Mmadu ga-anokwasi n'elu ocheeze ebube ya, n'alaeze ahụ, n'ezie, unu bu ndi na-eso ụzọ m ga-anokwasi n'ocheeze iri na abuo ahụ, na-ekpe ebo iri na abuo nke Izrel ikpe."**

²⁹ **Onye obula hapuru ulo ya, na umunne ya nwoke, na umunne ya nwanyi, na nne ya na nna ya, na umuntakiri ya, maobu ala o nwere, soro m, ga-anata di ka ugwo oru okpukpu nari ihe o hapuru, natakwa alaeze. O ga-eketakwa ndu ebighi ebi."**

† 19:12 Nke a bu onodu alughi di maobu nwunye nke mmadu kpebiri n'onwe ya. ‡ 19:19 Opu 20:12-16; Dit 5:16-20 § 19:19 Lev 19:18

30 **Ma ọtụtụ ndị bu ọzọ ga-abụ ndị ikpeazụ, ma ndị ikpeazụ ga-abụkwa ndị bu ọzọ.”**

20

Ilu banyere ndị ọrụ ubi

1 **“The ọzọ a ga-eji tūnyere alaeze eluigwe bụ nwoke nwere ala ubi, onye pụrụ n’isi ụtụtụ ikpota ndị ọrụ ga-arụ ọrụ n’ubi vainị ya.**

2 **Ya na ndị ọrụ ahụ kwekọtara na ọ ga-akwụ ha otu denari, n’ihi ọrụ ụbọchị ahụ. Emesịa o zigara ha n’ubi vainị ya.**

3 **“Mgbe ọ pụrụ n’ihe dị ka elekere itoolu nke ụtụtụ, o sitere n’ebe a na-akpota ndị ọrụ na-agafe hụ ndị ọzọ ka ha guzoro n’oma ahịa na-enweghị ọrụ ha na-arụ.**

4 **Ọ siri ha, ‘Unu onwe unu gaakwanụ ruo ọrụ n’ubi vainị m, ihe ọbụla ziri ezi ka m ga-akwụ unu.’**

5 **Ya mere ha gara.**

“Ọ pụkwara n’elekere iri na abụọ na elekere atọ nke ehihie, ma meekwa otu ihe ahụ.

6 **Mgbe o ruru elekere ise nke anyasi, ọ pụrụ hụ ndị ọzọ ka ha guzoro. Ọ juru ha ajuju si, ‘Gini mere unu ji guzoro n’ebe a taa niile na-arughị ọrụ?’**

7 **“Ha zara si ya, ‘N’ihi na ọ dighị onye kpọrọ anyị ọrụ.’**

“Ọ gwara ha si, ‘Unu onwe unu gaakwanụ ruo ọrụ n’ubi vainị m. Aga m akwukwa unu ihe dị mma.’

8 **“Mgbe o ruru oge anyasi, onye nwe ubi vainị ahụ gwara onye na-ekweta ya ndị ahụ anya si, ‘Kpọkọta ndị ọrụ ahụ kwuo ha ugwo, site na ndị ikpeazụ biara ọrụ ruo na ndị bu ọzọ.’**

9 **“Mgbe ndị a kpọrọ ọrụ n’elekere ise anyasi naara ego ha, a kwuru ha otu denari, otu denari.**

10 **Ma mgbe ndị a kpọrọ ọrụ n’isi ụtụtụ biara inara ego ha, ha lere anya na a ga-akwụ ha karịa. Ma a kwukwara ha niile otu denari.**

11 **Mgbe ha naara ego ahụ, ha tamuru ntamu megide nna nwe ulọ,**

12 **na-asị, ‘Ndị a biara n’ikpeazụ ruru ọrụ naanị otu awa, ma i meela ka anyị na ha hara. Anyị bụ ndị buru ihe mgbu nke ọrụ ma okpomoku nke anwu niile chara n’ubochi taa.’**

13 **“Ma ọ zara otu n’ime ha si, ‘Enyi m, emeghị m gi ihe ojoo obula. Ọ bụ na mụ na gi ekwughị na m ga-akwụ gi otu denari n’ubochi?’**

14 **Nara nke ruru gi laa. A chorọ m ikwu ndị a biara n’ikpeazụ ugwo di ka m si kwuo gi.**

15 **Ọ bụ na m enweghị ike iji ihe m nwere mee otu ọ masiri m? Ọ bụ anya ukwu ka i na-enwe n’ihi afo ofufu m?’**

16 **“Ya mere, onye ikpeazụ ga-abụ onye bu ọzọ, ma onye bu ọzọ ga-abukwa onye ikpeazụ.”**

Jisos ekwuokwa okwu banyere onwu ya

17 **Mgbe Jisos na-aga Jerusalem, ọ kpọruru mmadu iri na abuo ahụ na-eso ọzọ ya n’akuku si ha,**

18 **“Lee, anyị na-aga Jerusalem ebe a ga-arara Nwa nke Mmadu nyefee n’aka ndịisi nchụaja na ndị ozizi iwu. Ha ga-ama ya ikpe ọnwụ,**

19 **nyefekwa ya n’aka ndị mba ọzọ, ndị ga-eji ya mee ihe ọchị, pịa ya ihe, ma kpogide ya n’obe. Ma n’ụbọchị nke atọ, a ga-eme ka ọ site n’ọnwụ bilie.”**

Ariiyo nne Jemis na Jon

20 Mgbe ahụ, nne ụmụ Zebedi, duuru ụmụ ya ndị ikom abụọ bīakwute ya, o gburu ikpere n’ala n’ihu ya, riyo ya ihe ọ choro ka o meere ha.

21 O siri ya, **“Gini ka i choro ka m meere gi?”**

O zara ya si, “Kwee m nkwa na ụmụ abụọ ndị a ga-anọdu otu n’aka nri gi, nke ọzọ n’aka ekpe gi n’alaeze gi.”

22 Ma Jisọs zara si, **“Unu amaghị ihe unu na-ariyo. Unu puru inu iko ahụ nke mụ onwe m ga-anụ?”**

Ha zara ya si, “Ee, anyị nwere ike inu ya.”

23 Jisọs siri ha, **“N’ezie unu ga-anụ iko m ga-anụ, ma inodu n’aka nri maobu n’aka ekpe m, abughị ihe diri m inye, kama ọ diri ndi ahụ Nna m kwadooro ya.”**

24 Mgbe mmadu iri ndi ọzọ n’ime ndi na-eso ọzọ ya nuru nke a, iwe were ha nke ukwu megide ụmụne abụọ a.

25 Ma Jisọs kpokotara ha niile, si ha, **“N’etiti ndi na-ekweghi ekwe,* ndisi ha na-emeso ndi ha na-achị mmeso di ka o si di ha mma n’uche. Ndi ukwu n’etiti ha na-ejikwa aka ike na-achị ndi no n’okpuru ha.**

26 **Ma n’etiti unu ọ gaghị adi otu a. Kama, onye obula n’etiti unu choro ibu onyeisi, ga-ebu ọzọ buru onye na-ejere unu niile ozi.**

27 **Ma onye obula nke choro ibu onye mbu n’etiti unu ga-abu ohu unu niile.**

28 **Ọ buladi di ka Nwa nke Mmadu na-abighi ka e jeere ya ozi, kama ka o jee ozi, ma nyekwa ndu ya ka ọ buru ihe mgbatuta nke otutu mmadu.”**

Ndi isi abuo Jisos gworo

29 Mgbe ha na-ahapu Jeriko, otutu igwe mmadu sooro ya n’azu.

30 Ndi isi abuo no n’akuku ọzọ ahụ. Mgbe ha nuru na ọ bu Jisos na-abia, ha malitere iti mkpu n’oke olu na-asị, “Onyenwe anyi, Nwa Devid, meere anyi eberel!”

31 Igwe mmadu ahụ baara ha mba ka ha mechie onu ha. Ma ndisi ahụ nogidesiri ike na-eti mkpu n’oke olu na-asị, “Onyenwe anyi, Nwa Devid, meere anyi eberel!”

32 Mgbe Jisos biaruru n’ebe ha no, o guzoro kpo ha, juo ha si, **“Gini ka unu choro ka m meere unu?”**

33 Ha zara si ya, “Onyenwe anyi, biko, anyi choro ka i mee ka anyi hu ọzọ.”

34 Jisos nwere omiiko n’ahu ha. O meturu ha aka n’anya. Ngwangwa ha bidoro ihu ọzọ, ma sorokwa ya.

* 20:25 Maobu, ndi mba ọzọ

21

Mbata ikpeazu Jisọs batara Jerusalem

¹ Mgbe ha na-abjaru Jerusalem nso, ha rutere Betfeji di n'Ugwu Oliv. Jisọs zipuru mmadu abuo n'ime ndi na-eso uzọ ya.

² O gwara ha si, **"Baanu n'ime obodo nta ahụ di unu n'ihu, ngwangwa unu ga-ahụ otu inyinya ibu elibere n'osisi n'ebe ahụ, nke ya na nwa ya nọ n'otu ebe. Toputa ha ma kputaranu m ha.**

³ **O burukwa na onye obula asi unu ihe obula, unu ga-asi ha, o di Onyenwe anyi mkpa, o ga-akpughachitekwa ha ngwangwa."**

⁴ E mere nke a ka okwu e kwuru site n'onu onye amuma mezuo.

⁵ "Gwanu ada Zayon si,

'lee, eze gi ka o na-abiakwute gi.

O bu onye di nwayoo. O na-anokwasikwa n'elu inyinya ibu,

ee, n'elu nwa inyinya, nwa inyinya na-ebu ibu.' " *

⁶ Ndi na-eso uzọ ya gara mee ihe Jisọs siri ha mee.

⁷ Ha kputara inyinya ibu ahụ na nwa inyinya ahụ, wukwasikwa uwe ha n'elu ha ka Jisọs nokwasị n'elu ha.

⁸ Otutu n'ime igwe mmadu ahụ tusara uwe ha n'okporouzo. Ndi ozo gbuturu alaka osisi, tusaa ha n'uzo n'ihu ya.

⁹ Ufodu n'ime igwe mmadu ahụ nọ n'ihu, na ndi na-esokwa n'azu, nọ na-eti mkpu n'oke olu na-asi:

"Hozanna diri Nwa Devid!"

"Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu, nke na-abia n'aha Onyenwe anyi!" †

"Hozanna n'ebe kachasi ihe niile elu!"

¹⁰ Mgbe o batara n'ime Jerusalem, uzu turu, obodo ahụ niile mere mkpotu. Ndi mmadu bidoro na-aju ajuju na-asi, "Onye kwa bu onye a?"

¹¹ Igwe mmadu ahụ nọ na-asi, "Nwoke a bu Jisọs, onye amuma ahụ si Nazaret, obodo di n'ime Galili."

Jisọs n'ulonso ukwu

¹² Jisọs banyere n'ulonso ukwu di na Jerusalem, malite ichupu ndi niile na-ere ahia na ndi na-azu ahia n'ime ulonso ahụ. O kpuru tebul ndi na-agbanwe ego ihu n'ala, kwatuokwa oche ndi na-ere nduru.

¹³ O siri ha, **"E dere ya n'akwukwo nsọ, 'Ulo m ka a ga-akpo ulo ekpere, ma unu emeela ya 'ogba ndi na-apunari mmadu ihe n'ike.' S"**

¹⁴ Ndi isi na ndi ngwuro biakwutere ya n'ulonso ahụ. O gwokwara ha.

¹⁵ Ma mgbe ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu huru ihe iribama ndi a, hukwa ka umunta na-eti mkpu n'oke olu n'ogige ulonso ahụ, na-asi, "Hozanna diri Nwa Devid." Iwe were ha nke ukwu.

¹⁶ Ha siri ya, "I na-anukwa ihe umunta ndi a na-ekwu?"

Jisọs zara si ha, **"E, ana m anu ya. O bu na unu agutabeghi ihe akwukwo nsọ kwuru si,**

"I sitere n'onu umuntakiri na umu na-anu ara

* 21:5 Zek 9:9 † 21:9 Abu 118:26 ‡ 21:13 Ajz 56:7 § 21:13 Jer 7:11

gị, Onyenwe anyị, kwadooro otuto gị*?”

17 Ọ hapụrụ ha, si n’obodo ahụ puo gaa Betani, ebe ọ nọrọ n’abalị ahụ niile.

Jisọs abuo osisi fig onu

18 N’ututu, mgbe ọ laghachiri n’obodo ahụ, aguu gurụ ya nke ukwu.

19 Ọ hụrụ otu osisi fig nke di n’akuku ụzọ. Mgbe o rutere n’ukwu ya, ọ hughị ihe obula n’elu ya karịa naanị akwukwo ndu. Ya mere, ọ siri ya, **“Malite taa gaa n’ihu, i gaghị amikwa mkpuru ozo!”** Otu mgbe ahụ kwa, osisi ahụ kponwuru.

20 Mgbe ndi na-eso ụzọ ya huru nke a, o juru ha anya, ha juo si, “Gini mere osisi fig a ji kponwuo ngwangwa otu a?”

21 Jisọs zara si ha, **“N’ezie agwa m unu, ọ buru na unu e nwee okwukwe, gharakwa inwe obi abuo, ọ bughị naanị na unu game ihe e mere osisi fig ahụ. Unu puru inye ugwu a iwu si ya, ‘Si n’ebe a wezuga onwe gi, gaa danye n’oke osimiri.’ Ọ gamezukwa.”**

22 **Ihe obula unu ga-ario n’ekpere, ọ buru na unu ekwere unu ga-anatakwa ya.”**

Ajuju banyere ebe Jisọs si nweta ike ya

23 Mgbe Jisọs batara n’ogige ulonso ukwu ahụ, ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu biakwutere ya ka ọ nọ na-akuzi ihe juo ya si, “Olee ikike i ji na-eme ihe ndi a niile? Ọ bu onye nyekwara gi ikike a?”

24 Jisọs zara si ha, **“Aga m ajukwa unu otu ajuju. Ọ buru na unu azaa ya, aga m agwakwa unu onye nyere m ikike m ji eme ihe ndi a niile.”**

25 **Baptizim nke Jon o sitere n’eluigwe, ka ọ si n’aka mmadu?”**

Ha kparitara uka n’etiti onwe ha na-asị, “Ọ buru na anyi asi, ‘Na o si n’eluigwe,’ ọ ga-asị anyi, ‘Ọ bu gini mere unu na-ejighi kwenye na ya?’

26 Ma ọ buru na anyi asi, ‘Na o sitere n’aka mmadu,’ anyi na-atu igwe mmadu ndi a egwu, n’ihi na mmadu niile kwenyere na Jon bu onye amuma.”

27 Ya mere ha zara Jisọs si ya: “Anyi amaghi.”

Jisọs zakwara ha si, **“Mu onwe m agaghị agwakwa unu ikike m ji na-eme ihe ndi a.”**

Ilu banyere umunne abuo

28 **“Gini ka unu chere banyere ihe a? Otu nwoke nwere umu nwoke abuo gwara nwa ya nke okenye si ya, ‘Nwa m nwoke, gaa ruo oru n’ubi vaini m taa.’”**

29 **“Ọ zara ya si, ‘Agaghị m aga.’ Ma o mesiri gbanwee obi ya gaakwa ruo oru ahụ.”**

30 **“Nna ha biakwutere nwa ya nke nta gwakwa ya otu ihe ahụ. Nwa ahụ zakwara si, ‘Aga m aga, onyenwe anyi.’ Ma n’ikpeazu ọ gaghị.”**

31 **“Onye n’ime ha abuo mere ihe nna ya choro?”**

Ha zara si ya, “Onye nke mbu.”

Jisọs kowaara ha si, **“N’ezie agwa m unu, ndi ona utu na umu nwanyi akwuna ga-ebu unu uzo banye n’alaeze Chineke.”**

* 21:16 Abu 8:2

32 **N'ihì na Jòn bìakwutere unu igosi unu ụzọ ezi omume, ma unu ekweghị. Ndi ọna ụtụ, na ụmụ nwanyị akwuna chegharịrị. Ọ bụladị mgbe unu hụrụ nke a, o mekwaghị ka unu chegharịa kwere na ya.**

Ilu banyere ndi nlekota ubi ojoo

33 **"Ugbu a geekwanụ ntị n'ilu ọzọ. Otu onye di nke nwere ala ubi. Ọ kuru osisi vainị n'ubi a. Ọ gbakwara ubi ya ogige, gwuokwa ebe izocha mkpuru vainị n'ime ya.† O wukwara ulọ elu n'ime ya. Mgbe o mesiri ihe ndi a, o weere ubi ahụ tinye n'aka ndi ga-elekotara ya ubi ahụ, puo gaa n'ala ọzọ.**

34 **Mgbe oge iwe ihe ubi ruru, o zipuru ndi odibo ya ka ha jekwuru ndi na-elekota ubi ahụ, nata mkpuru nke ruuru ya site n'ubi ahụ.**

35 **"Ma ndi na-elekota ubi ahụ jidere ndi odibo ya ahụ tie otu onye n'ime ha ihe, gbukwaa onye ọzọ n'ime ha. Ha tukwara otu n'ime ha nkume.**

36 **Emesia, o zigakwara otutu ndi odibo kariri ndi nke mbu n'onuogugu. Ma ndi na-elekota ubi ahụ mekwara ndi a ihe ha mere ndi nke mbu.**

37 **N'ikpeazu o zigara okpara ya, si, 'Ha ga-asopuru nwa m.'**

38 **"Ma mgbe ndi na-elekota ubi ahụ huru okpara ya, ha gbara izu n'etiti onwe ha si, 'Lee! Onye a bu onye nketa ihe niile. Bianu ka anyi gbuo ya, ma nwetakwa ihe nketa ya.'**

39 **Ya mere, ha jidere ya n'ike, kpuru ya gafee n'azu ubi vaini ahụ, gbuo ya n'ebe ahụ.**

40 **"Mgbe onye nwe ubi vaini ahụ lotara, gini ka unu chere na o ga-eme ndi ahụ o tinyere ilekotara ya ubi ya?"**

41 **Ha zara ya si, "O ga-egbu ndi ajo omume ahụ, laa ha n'iyi n'uzo di njo. O ga-ewerekwa ubi vaini ya tinye n'aka ndi nlekota ọzọ, ndi ga-enyekwa ya mkpuru ubi ruuru ya n'oge ya."**

42 **Jisos siri ha, "O ga-abu na unu agutabeghi ihe e dere n'akwukwo nsọ si,**

"Nkume ahụ ndi na-ewu ulo juru, aburu nkume isi ntoala ulo.

Nke a bu oru nke Onyenwe anyi ruru, o bukwara oru itunanya n'anya anyi.‡

43 **"Ya mere, ana m eme ka unu ghota, na a ga-anapu unu alaeze Chineke, were ya nye ndi mba ọzọ, ndi ga-amiputa ezi mkpuru.**

44 **Onye obula nke dakwasiri n'elu nkume a ga-etiwasi, ma o ga-egwepia onye obula nke o dakwasiri."**

45 **Mgbe ndisi nchujaja na ndi Farisii nuru ilu ya ndi a, ha ghotara na o na-ekwu banyere ha.**

46 **Ha chororo uzo ha ga-esi jide ya, ma oke egwu igwe mmadu ahụ turu ha, n'ihì na ha gurụ ya n'onye amuma.**

22

Ilu banyere oriri olulu nwunye

¹ Jisos gwara ha okwu ọzọ n'ilu si,

† 21:33 Maobu, ebe a na-amiputa mmanya vaini ‡ 21:42 Abu 118:22,23

² “Alaeze eluigwe di ka otu eze, nke kwadoro oke oriri ọlulu di na nwunye, n’ihi nwa ya nwoke.

³ O zipuru ndi ohu ya ka ha gaa chetara ndi ahụ a kporo ka ha bia. Ma ha niile achoghi ibia.

⁴ “O zipukwara ndi ohu ya ozo na-ejere ya ozi ka ha gaa gwa ndi ahụ a kporo oriri si, ‘E dozichaala ihe oriri ugbu a, egburu m oke ehi, na anụ ozo gbara abuba. Edoziela ihe niile. Biana n’oriri ọlulu di na nwunye.’

⁵ “Ma ndi ahụ niile a kporo oriri gawaara mkpa ha n’ihi na ha akpoghi ya ihe obula. Otu onye gara n’ala ubi ya, nke ozo n’ulo ahia ya.

⁶ Ndi foduru jidere ndi ohu ya, mee ha ihe ihere ma gbukwaa ha.

⁷ Onye eze ahụ were iwe nke ukwu, zipu ndi agha ya ka ha gaa laa ndi ogbu mmadu ahụ n’iyi, rechapukwa obodo ha n’oku.

⁸ “Mgbe ahụ o gwara ndi ohu ya si, ‘E doziela m oriri ọlulu di na nwunye, ma ndi a kporo oku ekwesighi ekwesi.

⁹ Ugbu a, ganu n’akuku uzo niile, kpobatanu ndi niile unu huru, ka ha bia n’oriri ọlulu di na nwunye a.’

¹⁰ Ndi ohu ahụ puru gaa n’okporozo niile kpobata mmadu niile ha huru. Ha kpobatarara ndi bu ezi mmadu na ndi bu ajo mmadu. Ulo oriri ahụ juputakwara na ndi a kporo.

¹¹ “Ma mgbe eze ahụ batara ileta ndi niile no na nri, o huru otu nwoke nke na-eyighi uwe ọlulu nwunye.

¹² O juru ya ajuru si, ‘Enyi m, i si anaa bata n’ebe a mgbe i na-eyighi uwe ọlulu di na nwunye?’ O mechiri onu ya n’ihi na o newghi ihe o ga-asa.

¹³ “Eze ahụ nyere ndi ozi ya iwu si ha, ‘Keenu ya eriri, aka na ukwu, tupukwanu ya n’ezi, n’ime ochichiri, ebe ikwa akwa na ita ikikere eze ga-adi.’

¹⁴ “N’ihi na akporo otutu mmadu oku, maobu mmadu ole na ole ka a horo.”

Itu utu nye Siza

¹⁵ Mgbe ahụ ndi Farisii* zukotara na-achọ uzo ha ga-esi mee ka o kwuhie onu ka ha site na ya jide ya.

¹⁶ Ha zigara ndi na-eso uzo ha na ndi n’otu Herod ka ha juo ya si, “Onye ozizi, anyi maara nke oma na i bu onye eziokwu, na i na-ezikwa uzo Chineke n’eziokwu. I dighi asoku onye obula anya, n’ihi na i dighi ele mmadu anya n’ihu n’agbanyeghi ndi ha bu.

¹⁷ Ugbu a gwa anyi, ginu bu uche gi? O ziri ezi n’iwu itu utu nye Siza, ka o bu na o zighi ezi?”

¹⁸ Ebe Jisos maara ihe ojoo ha bu n’obi, o zara si ha, “**Ndi ihu abuo! Gini mere unu ji anwa m onwunwa?**

¹⁹ **Gosinu m ego e ji akwu ugwo utu.**” Ha wetaara ya otu mkpuru ego.

²⁰ O juru ha ajuru si, “**Onye ka e sekwasiri onyinyo ya n’elu ego a? Aha onye kwa di n’okpuru onyinyo a?**”

²¹ Ha zara si ya, “O bu nke Siza.”

* 22:15 Farisii Ndi otu na-akwado maka idebezu mmemme na omenaala niile ndi Juu.

Mgbe ahụ ọ gwara ha sị, **“Ọ dị mma. Nyenu Siza ihe ruuru Siza, ma nyekwanu Chineke ihe niile bu nke ruuru Chineke.”**

²² Mgbe ha nuru nke a, ọ gbagwojuru ha anya, n’ihi ya, ha hapuru ya puo.

Olulu nwunye na mbilite n’onu

²³ N’ubochi ahụ kwa, ufodu ndi Sadiusi, ndi na-asị na mbilite n’onu adighi, biakwutere ya ighu ya onu.

²⁴ Onye ozizi, “Mosis kwuru sị, ọ buru na nwoke obula anwu na-amutaghi nwa, nwanne ya nwoke ga-aluru nwanyi ahụ di ya nwuru, ka ọ mutara nwanne ya nwoke ahụ nwuru anwu nwa.

²⁵ Ugbu a, e nwere umunne nwoke asaa n’etiti anyi. Onye nke mburu nwunye, nwuo, ma ebe ọ dighi umu ọ mutara, ọ hapuru nwanne ya nwunye ya.

²⁶ Otu a ka nke abuo mekwara, ma nke ato, ruo na nke asaa.

²⁷ N’ikpeazu, nwanyi ahụ n’onwe ya nwukwara.

²⁸ Ugbu a, n’oge mbilite n’onu, nwunye onye ka nwanyi a ga-abu, ebe ọ bu na umunne nwoke asaa ndi a lutuchara ya mgbe ọ no n’uwa?”

²⁹ Jisos zara ha sị, **“Unu na-ejehie uzo n’ihi na unu aghotaghi ihe akwukwo nsọ na-ekwu. Unu aghotakwaghi udi ike Chineke nwere.**

³⁰ **N’ihi na mbilite n’onu, ilu di na nwunye agaghi adikwa, kama ha ga-adi ka ndi mmuo ozi n’eluigwe.**

³¹ **Ma n’ihe banyere mbilite n’onu nke ndi nwuru anwu, ọ bu na unu agutabeghi ihe Chineke gwara unu sị,**

³² **Mu onwe m bu Chineke nke Ebrahim, Chineke nke Aizik na Chineke nke Jekob.† Ọ bughị Chineke nke ndi nwuru anwu, kama ọ bu nke ndi ndu.”**

³³ Mgbe igwe mmadu ahụ nuru nke a, ozizi ya juru ha anya.

Iwu kachasi mkpa

³⁴ Ma mgbe ndi Farisii nuru na ọ emeela ka ndi Sadiusi mechie onu ha, ha gbakotara otu ebe.

³⁵ Otu onye n’ime ha, bu onye ozizi iwu‡ biara juo ya ajuju iji nwaa ya:

³⁶ “Onye ozizi, olee iwu nke kachasi mkpa n’ime iwu niile?”

³⁷ Ọ zara sị ya, **“Hu Onyenwe gi bu Chineke gi n’anya site n’obi gi niile na site na mkpuruobi gi niile, na site n’uche gi niile.†§**

³⁸ **Nke a bu iwu nke mbu, burukwa iwu kachasi iwu niile.**

³⁹ **Iwu ozo na-eso nke a n’idi mkpa bu nke a, ‘Hu onye agbataobi gi n’anya di ka i si hu onwe gi n’anya.’***

⁴⁰ **Iwu ndi ozo niile na ihe niile ndi amuma kwuru dabeere n’ebe iwu abuo ndi a no.”**

Ajuju Jisos juru ndi Farisii

⁴¹ Mgbe ndi Farisii gbakoro n’otu ebe, Jisos juru ha,

⁴² **“Gini ka unu na-eche banyere Kraist? Nwa onye ka ọ bu?”**

Ha zara sị ya, “Ọ bu nwa Devid.”

† 22:32 Opu 3:6 ‡ 22:35 Ndi ozizi iwu bu ndi oka n’iwu, ọ bu ha na a tapiaa iwu gbasara usoro okpukpe. § 22:37 Dit 6:5 * 22:39 Lev 19:18

43 Ọ siri ha, “**Gini mekwaranu Devid site na ntuziaka nke Mmuo Nso jiri kpoo ya ‘Onyenwe m’? N’ihi na o siri,**

44 “**‘Onyenwe anyi gwara Onyenwe m si ya, ‘Nodu ala n’aka nri m**

ruo mgbe m ga-edebe ndi iro gi n’okpuru ukwu gi abuo.’†

45 Ọ buru na Devid kpoo ya ‘Onyenwe anyi,’ oleekwanu otu o si burukwa nwa ya?”

46 Ọ dighi onye puru isa ya okwu. Sitekwa n’ubochi ahụ, ọ dighi onye obula nwere anya ike iju ya ajuju ozo.

23

Ido aka na nti banyere ihu abuo

1 Mgbe ahụ Jisos gwara igwe mmadu ahụ niile na ndi na-eso uzo ya si,

2 “**Ndi ozizi iwu na ndi Farisii na-anọ n’oche Mosis.**

3 **Ya mere, meenu ma na-edebekwanu ihe niile ha na-agwa unu. Ma unu esokwala omume ha. N’ihi na ha adighi eme ihe ha na-ekwusa. Ha na-ekwu otu ihe ma na-eme ihe ozo.**

4 **Ha na-eke ibu di arọ dikwa ike obubu bokwasị ndi ozo n’ubu, ma ha onwe ha agaghị eweli o buladi otu mkpisiaka i buli ha.**

5 **‘Ihe niile ha na-eme bu ka ndi mmadu hu ha. Ha na-eme ka igbe nta* e tinyere iwu ndi di mkpa e deputara nke ha na-ekewasi n’egedege ihu na n’aka di obosara na-emekwa ka onunu uwe ha buo ibu.**

6 **Ha huru ino n’isi oche n’oge memme oriri obula na inokwasị n’oche kachasi elu n’ulo ekpere n’anya.**

7 Ọ na-amasi ha mgbe a na-ekele ha ekele puru iche n’oma ahia, ndi ozo a na-akpokwa ha, ‘Onye ozizi.’

8 “**Unu ekwela ka onye obula kpoo unu ‘Onye ozizi,’ n’ihi na unu nwere naani otu Onye ozizi. Unu niile bukwa umunne. O dighi onye ka ibe ya ukwu.**

9 **Unu akpokwala onye obula n’uwa a ‘Nna,’ n’ihi na unu nwere otu Nna nke bi n’eluigwe.**

10 **Unu ekwela ka a kpoo unu ndi ndu, n’ihi na o bu naani otu onyendu ka unu nwere, ya bu Kraist.**

11 **Onye di ukwu n’etiti unu ga-abu onye na-ejere unu ozi.**

12 **N’ihi na onye obula ga-ebuli onwe ya elu ka a ga-eweda n’ala. Ma onye obula wedara onwe ya ala, ka a ga-ebuli elu.”**

Ahuhu asaa diiri ndi ozizi iwu na ndi Farisii

13 **“Ahuhu ga-adiri unu ndi Farisii na ndi ozizi iwu, ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-emechibido ndi ozo uzo ha ga-esi bata n’alaeze eluigwe, ma unu onwe unu adighi abata. Unu adighikwa enye ndi ozo ohere ibata.**

14 **“Ahuhu ga-adiri unu ndi ozizi iwu na ndi Farisii, ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-eripia ulo ndi inyom di ha nwuru, o buladi**

† 22:44 Abu 110:1 * 23:5 Maobu, Filaktiri

mgbe unu na-ekpe ogologo ekpere ka mmadu hu unu. Unu ganata ikpe omuma di ukwu.[†]

¹⁵ “Ahuhu ga-adakwasị unu ndi ozizi iwu na ndi Farisii, ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-agafe oke osimiri na mba di iche iche, ime ka otu onye chegharia, buru onye na-eso uzọ unu. Ma mgbe unu mesiri nke a, unu na-alaghachi mee ya okpukpu abuo ka o buru nwa oku ala mmuo karja onwe unu.

¹⁶ “Ahuhu ga-adiri unu ndi ndu kpuru isi! N’ihi na unu na-asi, Onye obula jiri ulonso nuo iyi, iyi o nuru bu ihe efu. Ma onye obula jiri olaedo di n’ime ulonso nuo iyi kwesiri imezu iyi ahụ o nuru.

¹⁷ Ndi nzuzu kpuru isi! Olee nke kariri ukwu? O bu olaedo ahụ, ka o bu ulonso nke doru olaedo ahụ nsọ?

¹⁸ Unu na-ezikwa ndi mmadu si, ‘O buru na mmadu ejiri ebe ichu aja nuo iyi, iyi ahụ o nuru bu ihe efu. Ma onye obula ga-eji onyinye di n’elu ebe ichu aja nuo iyi ga-emezu iyi ahụ o nuru.’

¹⁹ Leenu ka unu si buru ndi isi! Olee nke kariri ukwu? O bu onyinye di n’elu ebe ichu aja ka o bu ebe ichu aja na-edo onyinye ahụ nsọ?

²⁰ Ya mere, mgbe onye obula ji ebe ichu aja nuo iyi, o bu ebe ichu aja ahụ na onyinye di n’elu ya ka o ji nuo iyi ahụ.

²¹ Otu a kwa, onye ji ulonso ahụ nuo iyi jikwa ulonso ahụ na onye bi n’ime ya na-anu iyi.

²² Mgbe mmadu jikwa eluigwe nuo iyi, o bu ocheeze Chineke na onye noduru n’elu ocheeze ahụ ka o ji nuo iyi.

²³ “E, ahuhu ga-adakwasị unu ndi Farisii na ndi ozizi iwu. Ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-asa anya unu mmiri nye, o buladi onyinye otu uzọ n’ime uzọ iri unu ruo n’akwukwo nri dikarisiri nta di n’ubi unu, dika mint, diil na kumin, ma unu akpoghi ikpe ziri ezi na ebere, na okwukwe ihe di mkpa. Ihe ndi a ka unu kwesiri ibu uzọ mee ma gharakwa ileghara iwu ndi ozo anya.

²⁴ Ndi ndu kpuru isi! Unu na-azapu ijiji site na mmanyana unu na-anu, ma unu na-eloda inyinya kamel.

²⁵ “Ahuhu ga-adakwasị unu, ndi Farisii na ndi ozizi iwu, ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-elezi anya nke oma mee ka azu iko mmiri unu, na azu efere unu di ocha, ma ime ha juputara na ipunari mmadu ihe n’ike na ochicho ojoo niile.[‡]

²⁶ Gi onye Farisii kpuru isi! Buru uzọ mee ka ime iko di ocha, mgbe ahụ azu ya ga-adikwa ocha.

²⁷ “Ahuhu ga-adiri unu ndi Farisii na ndi ozizi iwu, ndi ihu abuo! N’ihi na unu yiri ili e tere nzu, nke na-egosi onwe ya di ka ihe mara mma, ma ime ya juputara n’okpukpu ndi nwuru anwu, na ihe niile na-adighi ocha.

²⁸ N’uzo di otu a, unu na-egosi onwe unu di ka ndi ezi omume, ma n’ime unu, unu juputara n’ihu abuo na ndi ajo omume.

²⁹ “E, ahuhu ga-adiri unu ndi Farisii na ndi ozizi iwu, ndi ihu abuo! N’ihi na unu na-ewu ili ndi amuma na-ewerekwa ihe icho mma na-edozi nkume ncheta ndi ezi omume.

[†] 23:14 Ufodu akwukwo mgbe ochie na-edebanye okwu ndi a dika o di n’akwukwo Mak 12:40 na Luk 20:47. [‡] 23:25 Mak 2:1

30 **Unu na-asịkwa, ọ buru na anyị nọ n'oge nna anyị ha, anyị agaraghị eso ha wufuo ọbara ndị amụma.**

31 **Site n'uzọ dị otu a, unu na-agba akaebe megide onwe unu na unu bu umu ndị gburu ndị amụma.**

32 **Gaanu sorokwa nzo ukwu nna unu ha, ka unu ruzuo oru ahụ ha malitere.**

33 **"Umụ agwo! Umụ ajuala! Unu si ana chee na unu ga-gbanari ikpe nke iba n'okụ ala mmuo?"**

34 **Ya mere, aga m ezitere unu ndi amuma, ndi amamihe na ndi nkuzi. Ufodu n'ime ha ka unu ga-egbu, ufodu ka unu ga-akpogide n'obe, ndi ozokwa ka unu ga-apia ihe n'ulo nzuko unu. Unu ga-achukwa ha oso site n'otu obodo gaa n'obodo ozo.**

35 **Ka ogbo a buru ndi ikpe mara n'ihi ọbara nke ndi ezi omume niile e gburu n'owa, site n'ọbara Ebel ruo na nke Zekaraya nwa Berekaya, onye unu gburu n'etiti ulonso n'ebe ichu aja unu.**

36 **N'ezie agwa m unu, ihe ndi a niile, ga-abiakwasị ogbo a.**

Ihunanya Jisos n'ebe Jerusalem di

37 **"O Jerusalem, Jerusalem! Gi obodo na-egbu ndi amuma, na nke na-atu ndi niile e zitere gi nkume. Ughoro ole ka m choro ichikota umu gi di ka nne okuku si achikota umu ya n'okpuru nku ya ichebe ha? Ma i choghi ka m mee otu a!**

38 **Lee, a hapurula unu ulo unu ka o togboro n'efu.**

39 **N'ihi na asi m unu, unu agaghi ahụ m anya ozo tutu ruo mgbe unu ga-asi, Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu nke na-abia n'aha Onyenwe anyi. §"**

24

Mbibi ulonso ukwu na ihe ama ogwugwu oge

1 **Mgbe Jisos si n'ulonso ahụ na-apu, ndi na-eso uzo ya biakwutere ya na-achọ igosi ya akuku di iche iche nke ulonso ukwu ahụ.**

2 **Ma o zara ha si, "Unu huru ihe ndi a niile? N'ezie agwa m unu, oge na-abia mgbe o buladi otu nkume na-agaghi adigidekwa n'elu ibe ya, nke a na-agaghi akwatu n'ala."**

3 **Mgbe o noduru ala n'elu Ugwu Oliv, ndi na-eso uzo ya biakwutere ya iche, si, "Gwa anyi, olee mgbe ihe ndi a ga-emezu? Gini ga-abukwa ihe iribama nke oge i ji aloghachi na nke ogwugwu uwa a?"**

4 **Jisos zara ha si, "Lezienu anya ka onye obula ghara iduhie unu uzọ."**

5 **N'ihi na otutu ga-abia n'aha m, na-ekwu si, 'Abu m Kraist ahụ.' Ha ga-eduhiekwa otutu ndi uzo.**

6 **Mgbe unu nuru uzu agha, na akuko agha di iche iche, unu atula egwu, n'ihi na ihe ndi a aghaghi ime. Ma ha anaghi egosi na ogwugwu oge eruola.**

7 **Mba ga-ebili megide mba ibe ya, alaeze ga-ebilikwa megide alaeze ozo; oke unwu,* na ala oma jijiji ga-adikwa n'otutu ebe di iche iche.**

8 **Ma ihe ndi a niile bu naani mmalite ita ahuhu nke ga-abia.**

§ 23:39 Abu 118:26 * 24:7 Oke unwu oke unwu na-eweta uko nri na nri di iche iche.

⁹ “Mgbe ahụ ha ga-arara unu nyefee n’aka ndị ga-ata unu ahụhụ. Ha ga-egbukwa unu. Mba niile ga-akpọ unu asị n’ihi m.

¹⁰ Ọtụtụ ga-ada site n’okwukwe ha n’oge ahụ. Ha ga-emekwa ka ibe ha ma n’onye, kpọkwa ibe ha asị.

¹¹ Mgbe ahụ ọtụtụ ndị amụma ụgha ga-apụta. Ha ga-eduhiekwa ọtụtụ mmadụ.

¹² N’ihi na ajọ omume bara ụba n’ebe niile, ihunanya ọtụtụ ndị mmadụ n’ebe ibe ha nọ ga-ajụ oyi.

¹³ Ma onye ga-eguzosi ike ruo ọgwụgwụ ka a ga-azọpụta.

¹⁴ A ga-ekwusa ozioma nke alaeze ahụ nye ụwa niile ka ọ bụrụ ihe ama nye mba niile. Emesịa ọgwụgwụ oge ahụ ga-abia.

¹⁵ “Ya mere, mgbe unu hụrụ ihe arụ nke na-eweta mbibi, nke e kwuru okwu ya site n’onye Daniel onye amụma,†ka ọ na-eguzo n’ebe nsọ (onye na-agụ ya nwee nghọta ihe ọ pụtara).

¹⁶ Mgbe ahụ, ka ndị nọ na Judia were ọsọ gbalaga n’elu ugwu.

¹⁷ Ka onye nọ n’elu ụlọ ghara iridata ka ọ banye n’ime ụlọ ya, ikwapụta ngwongwo di n’ime ụlọ ya.

¹⁸ Ka onye nọ n’ubi ghara iloghachi n’ụlọ ya ichiri uwe ya.

¹⁹ Ma ita ahụhụ ga-adiri ndi nwanyi di ime, na ndi na-enye umuaka ara n’ubochi ahụ

²⁰ Kpesienụ ekpere ike ka unu ghara igba ọsọ a n’oge oke oyi, maobu n’ubochi izuike.

²¹ N’ihi na oke mkpagbu ga-adi, udi nke ụwa na-ahubeghi mbu, na nke anya na-agaghi ahukwa ozọ site na mmalite ụwa ruo mgbe ahụ.

²² “Ọ bụrụ na-emeghi ka ubochi ndi ahụ di mkpumkpu, o nweghi onye a ga-azoputa, ma n’ihi ndi ya ọ hoputara, ubochi ndi ahụ ga-adi mkpumkpu.

²³ Mgbe ahụ, ọ bụrụ na onye obula asị unu, ‘Lee, Kraist nọ n’ebe a,’ maobu, ‘Lee ya n’ebe ahụ,’ unu ekwela.

²⁴ N’ihi na ndi nzoputa ụgha na ndi amuma ụgha ga-aputa. Ha ga-eme ihe oke iribama na oru ebube di iche iche. Ọ bụrụ na ọ ga-ekwe mee, ha ga-esite n’oru ebube ha ga-arụ duhie, ọ buladi ndi ahụ a hoputara.

²⁵ Lee, agwala m unu ihe ndi a, mgbe ha na-emebeghi.

²⁶ “Ya mere, ọ bụrụ na ha asị unu, ‘Lee, ọ nọ n’ime ozara,’ unu agakwala. Ọ bụrukwa na ha asị unu, ‘Lee, ọ nọ n’ime ime ụlọ,’ unu ekwela.

²⁷ N’ihi na obibia Nwa nke Mmadu ga-adi ka amuma na-egbu n’owuwa anyanwu nke a na-ahu anya n’odida anyanwu.

²⁸ Matakwanu na ebe obula ozu di, n’ebe ahụ ka udele na-ezukoata.

²⁹ “Ngwangwa mgbe mkpagbu nke ubochi ndi ahụ niile gabisiri,

“ ‘anyanwu ga-agba ochichiri.

Onwa agaghi enyekwa ihe,
kpakpando ga-esi na mbara eluigwe daa,
ike niile nke eluigwe ga-ama jijiji.’‡

† 24:15 Dan 9:27; 11:31; 12:11 ‡ 24:29 Ajz 13:10; 34:4

30 “N’oge ahụ akara ngosi nke Nwa nke Mmadụ ga-apụta ihe na mbara eluigwe. Agburu niile nke ụwa ga-anọkwa na-eru ụjụ. Ha ga-ahụ Nwa nke Mmadụ ka ọ na-abịa n’igwe ojii, n’ike nakwa oke ebube.

31 Ọ ga-ewerekwa olu opi ike zipu ndi mmuo ozi ka ha gaa kpokotaa ndi niile a hoputara site n’akuku anọ niile nke eluigwe na ụwa.

Ihe mmuta site n’osisi fig

32 “Ugbu a mutanu ihe site n’osisi fig. Mgbe obula alaka ya malitere iweputa ome di nro, na-epuputakwa akwukwo ndu maranu na okochi na-abia nso.

33 Otu a kwa, mgbe unu na-ahụ ihe ndi a niile ka ha na-eme marakwanu na ọ nọ nso, ọ buladi n’onu ụzọ unu.

34 N’ezie agwa m unu, ihe ndi a niile aghaghi imezu tupu ogbo a agabiga.

35 Eluigwe na ụwa ga-agabiga, ma okwu m enweghi ike igabiga.

O nweghi onye maara mgbe o ga-abu

36 “Ma o nweghi onye obula maara ubochi ahụ, maobu oge awa ahụ ga-abu. Ọ buladi ndi mmuo ozi nọ n’eluigwe amaghi ya. Okpara ahụ amakwaghi. Ọ bu naani Nna maara ya.

37 Obibia Nwa nke Mmadụ ga-adi ka ọ di n’ubochi Noa.

38 N’oge ahụ tupu iju mmiri ahụ abia, ndi mmadu nọ na-eri na anu, na-emekwa mmemme olulu di na nwunye, ruo ubochi Noa banyere n’ime ugbo mmiri ya.

39 Ha amataghi ihe ga-eme tutu oke mmiri ahụ abia kpochapu ha niile. Otu ahụ ka obibia Nwa nke Mmadụ ga-adi.

40 Mmadu abuo ga na-aruko oru n’ubi ha, a ga-ewepu otu hapukwa onye nke ozọ.

41 Umụ nwanyi abuo ga na-akwo nri na nkume igwe nri, a ga-ewere otu, ma hapukwa nke ozọ.

42 “N’ihi nke a, na-echenu nche, n’ihi na unu amaghi ubochi Onyenwe unu ga-abia.

43 Ma ghotanu nke a: Ọ buru na nna nwe ulo mara oge onye ohi ga-abia n’ulo ya n’abali, ọ ga-anọ na nche n’oge ahụ. Ọ gaghi ekwe ka onye ohi kuwaa ulo ya.

44 Otu a ka unu onwe unu puru isi nogide na nche oge niile, n’ihi na Nwa nke Mmadu ga-abia n’oge awa unu na-atughu anya ya.

O di mkpa ino na nche

45 “Onye bu ohu ahụ nke kwesiri ntukwasị obi ma nwekwa uche, nke onyenwe ya mere onyeisi ndi ohu nọ n’ezinaulo ya, ka ọ na-enye ha nri n’oge ya?

46 Ngozi na-adiri ohu ahụ, onye, mgbe onyenwe ya ga-aloghachi hu na ọ na-eme otu a.

47 N’ezie asi m unu, ọ ga-eme ya onyeisi nke ihe niile o nwere.

48 Ma ọ buru na ohu ahụ bu onye ajojo omume na-asi onwe ya, § Nna m ukwu anola ogologo oge,’

49 **Ọ burukwa na o bido iti ndi ohu ibe ya ihe, sorokwa ndi onu oke mmanya na-eri, na-anu.**

50 **Nna ukwu ohu ahụ ga-alota n'ubochi ọ na-atughị anya, n'oge awa ọ na-amakwaghị.**

51 **Ọ ga-egburisikwa ya, nye ya onodu n'etiti ebe ndi ihu abuo no. Ebe e nwere ikwa akwa na ita ikikere eze.**

25

Umụ agboghọ iri

1 **"A ga-eji alaeze eluigwe tonyere akuko umu agboghọ iri ndi weere oriọna ha puta izute onye na-alu nwunye oheru.**

2 **Ise n'ime ha maara ihe, ma ise ndi ozo bu ndi nzuzu.**

3 **Ise ndi nzuzu ahụ weere oriọna ha, ma ha ejighi mmanu oku.**

4 **Ise ndi maara ihe, wujuru mmanu oku na karama, tinyekwa oriọna ha.**

5 **Mgbe onye na-alu nwunye oheru ahụ noro odu n'obibia ya, ura tuwara ha, ha dinara ala rahụ ura.**

6 **"N'etiti abali e tiri mkpu n'oke olu si, 'Onye na-alu nwunye oheru na-abia, putanu gaa zute ya!'**

7 **"Mgbe ahụ umu agboghọ niile ahụ* biliri munye oriọna ha.**

8 **Ise ndi nzuzu ahụ rioro ise ndi maara ihe si, 'Biko, wunyeturu anyi ufodu n'ime mmanu oku unu, lee na oriọna anyi na-anyu anyu.'**

9 **"Ndi maara ihe zara ha si, 'Mba! Ọ gaghị ezuru anyi na unu. Kama gaanu zuru nke unu n'aka ndi na-ere ya.'**

10 **"Ma mgbe ha puru izuta mmanu oku ahụ, onye na-alu nwunye oheru biarutere. Ndi jikeere ejikere soro ya banye n'oriri olulu di na nwunye ahụ. E mechikwara onu uzo.**

11 **"Emesia, ise ndi nzuzu ahụ† loghachiri na-ekwu si, 'Onyenwe anyi, Onyenwe anyi, meghere anyi uzo!'**

12 **"Ma ọ zaghachiri ha si, 'N'ezie, n'ezie, agwa m unu, amaghi m ndi unu bu.'**

13 **"Ya mere, na-anogidenu na nche, n'ih i na unu amaghi ubochi ahụ, maobu oge awa ahụ.**

Ijizi aku

14 **"Ozo, ọ ga-adị ka otu nwoke choro iga njem. Ọ kpokotara ndi ohu ya niile nyefee ha akunuba ya n'aka.**

15 **O nyere onye nke mbu talenti ise, nke abuo ka o nyere talenti abuo. O nyere onye nke ikpeazu otu talenti.‡ O nyere ha n'otu n'otu di ka ike ha ha. Mgbe ahụ ọ hapuru ha gaa ije ya.**

16 **Onye ahụ natara talenti ise weere ego ahụ malite izu ahia. Ngwangwa o retara talenti ise ozo n'uru.**

17 **Otu a kwa, onye nke e nyere talenti abuo zuputakwara talenti abuo ozo n'uru.**

18 **Ma onye ahụ natara otu talenti gara gwuo ala lie ego nna ya ukwu, n'ih i chezi ya nke oma.**

* 25:7 E mere ka anyi mara na ndi a bu ndi ha na nwoke obula e dinabeghi. † 25:11 Umụ agboghọ ise ndi nzuzu ‡ 25:15 Talenti Otu talenti bu ugwo onwa iri afọ abuo nke onye Griik na-arụ oru ubochi.

19 “Mgbe ogologo oge gasiri, nna ukwu ndi ohu ahụ lotara site n’ije ya. O kpokotara ha niile ka ha guzie akụ ya.

20 Onye ahụ natara talenti ise batara wetakwa ise ozo. O gwara nna ya ukwu si, ‘I nyere m talenti ise, ma ugbu a azuputala m talenti ise ozo!’

21 “Nna ya ukwu siri ya, ‘I mere nke oma ezi ohu kwesiri ntukwasị obi. I ziputala na i kwesiri ntukwasị obi n’ihe di ntakiri. N’ihi ya aga m etinye gi n’ebe i ga-elekota otutu ihe. Bata n’onu nke nna gi ukwu.’

22 “Onye nke e nyere talenti abuo biara si, ‘Nna anyi ukwu, i nyere m talenti abuo, ma lee, eritala m talenti abuo ozo n’uru.’

23 “Nna ya ukwu siri ya, ‘I mere nke oma. I bu ezi ohu kwesiri ntukwasị obi. I ziputala na i kwesiri ntukwasị obi n’ihe di ntakiri. N’ihi ya aga m etinye gi n’ebe i ga-elekota otutu ihe. Bata n’onu nke nna gi ukwu.’

24 “Onye e nyere otu talenti batara si, ‘Nna anyi ukwu, amaara m onye i bu. I bu onye aka ntagide. I na-ewe ihe ubi n’ebe i na-akughị mkpuru. I na-achikotakwa n’ebe i na-agbasaghi.

25 N’ihi nke a, aturu m egwu, a gara m liere gi ego talenti gi n’ala. Lee ihe gi werekwa.’

26 “Nna ya ukwu zara ya si, ‘Ohu ojojo na onye umengwu. I maara na m na-ewe ihe ubi n’ebe m na-akughị mkpuru, na-achikotakwa n’ebe m na-agbasaghi.

27 I gaara etinye ego m n’aka ndi na-ehekwa ego, ndi gaara akwughachi ya na omurunwa ya, nke m gaara anata mgbe m loghachiri.

28 “ ‘Napanu ya talenti ahụ o ji, were ya nye onye ji talenti iri.

29 N’ihi na onye obula nwere ka a ga e tinyekwuru ka o nwebigakwa oke. Ma onye ahụ o na-adighi nke o nwere, a ganapu ya o buladi nke nta o nwere.

30 Tupunu ohu a na-abaghi uru n’ezi, n’ime ochichiri, ebe ikwa akwa na ita ikikere eze ga-adi.’

Ikpe nke ikpeazu

31 “Mgbe Nwa nke Mmadu ga-abia n’ebube ya na ndi mmuo ozi niile, mgbe ahụ ka o ga-anọ n’elu ocheeze ebube ya.

32 Mba niile nke uwa ga-ezukotakwa n’ihu ya. O ga-ekewaputa ha, otu obodo site n’ibe ya, di ka onye ozuzu aturu si ekewaputa umu aturu site n’umu ewu.

33 O ga-edebe umu aturu ahụ n’akuku aka nri ya, ma umu ewu ga-anọ n’aka ekpe ya.

34 “Mgbe ahụ, eze ga-asị ndi no n’aka nri ya, ‘Batanu n’ime alaeze, unu ndi Nna m goziri agozi, batanu n’ime alaeze nke e doziiri unu site na mgbe e kere uwa.

35 N’ihi na mgbe aguu guru m unu nyere m nri. Mgbe akpiri kporo m nku unu nyere m ihe onu. Mgbe m bu obia unu kpotara m.

36 Mgbe m gba oto, unu zutara uwe nye m. Mgbe m dara oria unu lekotara m. Anokwara m n’ulo mkporo unu biara leta m.’

37 “Mgbe ahụ ndị ezi omume ahụ ga-ajụ ya sị, ‘Onyenwe anyị, olee mgbe anyị hụrụ gị ka agụụ na-agụ gị anyị enye gị nri? Olee mgbe anyị hụrụ gị ka akpịrị na-akpọ gị nkụ, anyị ekuru mmiri ọñụñụ nye gị?’

38 Olee mgbe kwa ka anyị hụrụ gị dị ka onye ọbia anyị akpobata gị? Olee mgbe kwa ka anyị hụrụ gị ka ị gba ọtọ anyị enye gị uwe?

39 Olee mgbe kwa ka anyị hụrụ gị n’ọria, maọbụ n’ụlọ mkpọrọ anyị abịa leta gị?’

40 “Eze ahụ ga-azaghachi ha sị, ‘N’ezie asị m unu, mgbe unu mesoro otu n’ime ndị a dị nta n’ime ụmụnne m omume ọma, ọ bụ m ka unu mesoro omume ahụ.’

41 “Mgbe ahụ ọ ga-asịkwa ndị nọ n’aka ekpe ya, ‘Puonụ n’ihu m unu ndị a bụrụ ọñụ. Baanụ n’ime ọdọ ọkụ ebighị ebi ahụ a kwadobere ekwensu na ndị mmụọ ozi ya.

42 N’ihi na mgbe agụụ na-agụ m, unu enyeghị m ihe ọbụla ka m rie. Mgbe akpịrị na-akpọ m nkụ, unu ekunyeghị m mmiri ka m ńụ.

43 Mgbe m nọ dị ka ọbia, unu akpobataghị m n’ụlọ unu. Mgbe m gba ọtọ, unu enyeghị m uwe. Mgbe ahụ na-esighị m ike, unu elekotaghị m. Mgbe m nọ n’ụlọ mkpọrọ, unu abiaaghị leta m.’

44 “Mgbe ahụ ha ga-azakwa sị, ‘Onyenwe anyị, olee mgbe anyị hụrụ gị ka agụụ na-agụ gị, maọbụ ka akpịrị na-akpọ gị nkụ, maọbụ oge ị bụ onye ọbia, maọbụ oge ị gba ọtọ, maọbụ oge ị nọ n’ọria, maọbụ ị nọ n’ụlọ mkpọrọ, ma anyị elekotaghị gị?’

45 “Ọ ga-aza ha sị, ‘Eziokwu ahụ bụ nke a, mgbe ahụ unu juru inyere otu n’ime ndị a dị nta aka, ọ bụ m ka unu juru i nyere aka.’

46 “Ndị a ga-aba n’ita ahụhụ ebighị ebi. Ma ndị ezi omume ga-aba na ndụ ebighị ebi.”

26

Izuzu megide Jisọs

¹ Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, ọ gwara ndị na-eso ụzọ ya sị,

² “**Dị ka unu maara nke ọma, Mmemme Ngabiga ga-amalite mgbe ụbọchị abụọ gasịrị. N’oge ahụ, a ga-ararakwa Nwa nke Mmadụ nye ka a kpogide ya n’obe.**”

³ N’oge ahụ, ndịisi nchụaja, na ndị okenye zukotara n’ulọeze otu onyeisi nchụaja a na-akpọ Kaifas.

⁴ Ha gbara izu ichọputa ụzọ ha ga-esi jide Jisọs na nzuzo gbuo ya.

⁵ Ha kwekorita sị, “Ọ gaghị abụ n’oge mmemme ka ọgbaaghara hapu ịdị n’etiti ndị mmadụ.”

Otite mmanụ na Betani

⁶ Mgbe Jisọs nọ na Betani, n’ụlọ Saimon onye ekpenta,

⁷ otu nwanyị bu karama alabasta nke mmanụ otite isi ụtọ dị oke ọñuahia dị n’ime ya, bjakwutere ya, nke ọ wusara ya n’isi dị ka ọ na-anọdu ala n’eri nri.

⁸ Ma mgbe ndị na-eso ụzọ ya hụrụ nke a, iwe were ha nke ukwu. Ha sịrị, “Olee ụdị ịla n’iyi dị nke a!”

⁹ A gaara ereputa mmanụ a ego dị ukwu were ego e retara ya nyere ndị ogbenye aka.”

10 Ebe Jisọs matara ihe ha na-atamu n'obi ha, ọ siri ha, **"Gini mere unu ji esogbu nwanji a? O merela m ihe di mma."**

11 **Unu na ndi ogbenye ga-anọ oge niile, ma ọ bughị mụ na unu ga-anọ mgbe niile.**

12 **N'ihị na site n'iwu m mmanu otite a n'ahu, o doziela m maka olili.**

13 **N'ezie, ana m agwa unu, n'ebe obula ezisara ozioma a n'awa niile, a ga na-echeta nwanji a n'ihị ihe oma a o meere m."**

Juda ekwere irara Jisọs nye

14 Mgbe ahụ otu n'ime mmadu iri na abuo na-eso uzọ ya, onye aha ya bu Judas Iskariot, jekwuuru ndiisi nchujaja.

15 Ọ juru ha si, "Gini ka unu ga-enye m ma m rara ya nye n'aka unu?" Ha kwuru ya iri mkpuru olocha ato.

16 Site n'oge ahụ na-aga, ọ choro ohere irara ya nye n'aka ha.

Oriri Mmemme Ngabiga

17 N'ubochi mbu nke memme achicha na-ekoghi eko, ndi na-eso uzọ Jisọs biakwutere ya juo ya si, "Ebee ka i choro ka anyi gaa kwadoro gi ihe gi maka oriri Ngabiga?"

18 Ọ zara ha si, **"Jekwuru otu nwoke n'ime obodo si ya, Onye ozizi si, 'Oge m abiala nso. Mu na ndi na-eso uzọ m ga-eri oriri Ngabiga n'ulo gi.'"**

19 Ndi na-eso uzọ ya mere di ka Jisọs gwara ha, doziekwa oriri Ngabiga ahụ n'ebe ahụ.

20 N'uhuruchi ubochi ahụ, ya na ndi na-eso uzọ ya iri na abuo ahụ noduru ala n'uche nri ahụ.

21 Mgbe ha na-eri nri, o kwuru si, **"N'ezie ana m agwa unu, na otu onye n'ime unu ga-arara m nye."**

22 Ha nwere oke mwute, ma malite iju ya n'otu n'otu si, "Onyenwe anyi, ọ bu m?"

23 Ma ọ zara ha si, **"Ọ bu onye ahụ mụ na ya na-amanyekota aka n'otu efere ga-arara m nye."**

24 **Lee Nwa nke Mmadu ga-ala di ka e si buo ya n'amuma. Ma ahuhu ga-adiri nwoke ahụ onye a ga-esite n'aka ya rara Nwa nke Mmadu nye. Ọ gaara akara onye ahụ mma ma a si na a mughị ya amu."**

25 Judas, onye ahụ raara ya nye juru ya si, "Onye ozizi ọ bu m?"

Ọ zara si, **"Gi onwe gi ekwuola ya."**

Mmalite oriri nso

26 Mgbe ha nokwa na-eri nri, Jisọs were ogbe achicha ahụ, mgbe o nyechara ekele, ọ nyawara ya nye ndi na-eso uzọ ya si ha, **"Naranu nke a rie, n'ihị na nke a bu anu ahụ m."**

27 Mgbe ahụ kwa, o burukwara iko mmanya, ma mgbe o nyechara ekele, o bunyere ya ndi na-eso uzọ ya si ha, **"Unu niile nuonu site n'iko a."**

28 **N'ihị na nke a bu obara m nke bu akara ogbugba ndu ohuru ahụ. A na-awusa ya maka otutu mgbaghara mmehie.**

29 **Ana m agwa unu, na-agaghi m anu mmanya sitere na mkpuru vainji ozo, tutu ruo ubochi ahụ mụ na unu ga-anu ya n'uzọ di ichie n'alaeze Nna m."**

30 Mgbe ha bụsiri abụ, ha puru gaa n'Ugwu Oliv.

Ngonari Pita

31 Mgbe ahụ Jisọs gwara ha si, **"N'abalị taa, unu niile ga-agbahapụ naanị m. N'ihì na e dere ya, si:**

"Aga m etigbu onye ọzụzụ aturu, aturu nke igwe aturu ahụ ga-agbasasikwa."*

32 **Ma mgbe e mere ka m si n'ọnwu bilite, aga m ebu unu ụzọ gaa Galili."**

33 Pita siri, "Ọ bụrụ na mmadu niile agbahapụ gi gbalaga, agaghị m ahapụ gi."

34 Jisọs siri, **"N'ezie agwa m gi, n'abalị taa, tupu oke okuku akwaa akwa, i ga-agonari m ugboro atọ."**

35 Ma Pita kwuru si, "Ọ bụrụ na ọ di mkpa ka m soro gi nwuo, agaghị m agonari gi." Ọ bukwa otu ihe ahụ ka ndi ahụ niile na-eso ụzọ ya kwuru.

Ekpere Jisọs na Getsameni

36 Mgbe Jisọs biara n'ogige ahụ a na-akpo Getsameni, ọ gwara ndi na-eso ụzọ ya si ha, **"Nodunụ n'ebe a ka m gaa n'ihu nke nta kpee ekpere."**

37 Ọ kpoo Pita tinyere onwe ya, na umu Zebedi abuo. Ọ malitere inwe obi mwute n'ime onwe ya. Obi malitekwaro ilo ya mmiri.

38 Mgbe ahụ ọ gwara ha si, **"Ọ na-ewute mkpuruobi m nke ukwu ruo n'onu onwu. Nigidenu n'ebe a soro m na-eche nche."**

39 Ọ gara n'ihu nke nta daa, kpuo ihu ya n'ala, kpee ekpere si, **"Nna m, ọ bụrụ na ọ ga-ekwe mee, napu m iko a. Ma ọ bughị ka e mee uche m, kama ka e mee uche gi."**

40 Ya mere, ọ biakwutere ndi na-eso ụzọ ya, hu ha ka ha na-arahu ura. Ọ siri Pita, **"Ọ bu na unu enweghi ike i soro m chee nche, ọ buladi otu awa?"**

41 **Na-echenu nche, na-ekpekwa ekpere, ka unu ghara iba n'onwunwa.† N'ihì na mmuo di na njikere ma anu ahụ adighi ike."**

42 Ọ laghachiri azu nke ugboro abuo kpeekwa ekpere si, **"Nna m, ọ bụrụ na iko a agaghị agabiga ma ọ bughị na m nuru ya, ka e mee uche gi."**

43 Ọ loghachikwara ozo hukwa ka ha na-arahu ura, n'ihì na anya ha di arọ.

44 Ọ hapuru ha ozo gaa kpee ekpere nke ugboro atọ, na-ekwukwa otu okwu ahụ.

45 Mgbe ọ loghachikwutere ndi na-eso ụzọ ya, ọ siri ha, **"Unu ka no na-arahu ura, na-ezukwa ike? Lee, oge awa ahụ abiala, a rarala Nwa nke Mmadu nye n'aka ndi mmehie."**

46 **Bilienu ka anyi gawa. Lee, onye ahụ na-arara m nye na-abia!"**

Njide e jidere Jisọs

47 Mgbe ọ no na-ekwu okwu a, Judas, otu n'ime ndi ozi iri na abuo ahụ biaruru, ya na otutu igwe mmadu so. Ufodu ji mma agha ha, ndi ozo ji osisi.‡ Ọ bu ndisi nchuaja na ndi okenye ndi Juu zitere ha.

* 26:31 Zek 13:7 † 26:41 Maobu, nwalee ‡ 26:47 Maobu, mkpo

48 Ma onye ahụ na-arara ya nye, nyere ha ihe iribama, si, “Onye ahụ m ga-esutu ọ̀nụ̀ bụ̀ nwoke ahụ̀, jidesienụ̀ ya aka ike!”

49 Ngwangwa o jekwuuru Jisọs si ya, “Ekele, Onye ozizi!” ma sutukwa ya ọ̀nụ̀.

50 Jisọs gwara ya si, **“Enyi m, mee ihe i b́jara ime ngwangwa.”**

Mgbe ahụ̀, ndi ikom ahụ̀ b́jara nso jide Jisọs, sekpuru ya n'ike.

51 Otu onye n'ime ndi ha na Jisọs no, setiri aka ya, miputa mma agha ya, gbuo ohu onyeisi nchujaja, gbupu nti ya.

52 Ma Jisọs siri ya, **“Mighachi mma agha gi n'obọ ya, n'ihu na mmadu obula na-eji mma egbu mmadu ibe ya ga-anwu site na mma.”**

53 **I cheghi na m puru irio Nna m ka o zitere m ihe kariri usuu ndi mmuo ozi iri na abuo n'otu ntabi anya?**

54 **Ma olee otu ihe e dere n'akwukwo nsọ ga-esi mezuo, nke kwuru na o ghaghi idi otu a?”**

55 N'oge awa ahụ̀, Jisọs gwara igwe mmadu ahụ̀ si, **“Unu putara chiru mma agha na mkpo b́ja ijide m di ka a ga-asị na m bu onye ohi? Anorola m ziekwia ihe n'ulonso kwa ubochi, ma unu ejideghi m.”**

56 **Ma ihe ndi a na-eme ka ihe ndi amuma dere n'akwukwo nsọ mezuo.”** N'oge ihe ndi a niile na-eme, ndi na-eso uzo ya niile hapuru ya gbalaga.

Jisọs n'uloikpe

57 Ndi jidere Jisọs duuru ya gaa n'ulo Kaifas, onyeisi nchujaja. Ndi ozizi iwu na ndi okenye ndi Juu zokotara n'ebe ahụ̀.

58 Pita sogidere Jisọs n'azu site n'ebe di anya. O rutere n'obi onyeisi nchujaja, baa n'ime ulo, sorokwa ndi na-eje ozi nodu ala, ka o nwe ike ihu otu ihe a ga-esi bie.

59 Ndiisi nchujaja, na ndiisi ikpe n'uloikpe ahụ̀ no na-achọ ama ugha megide Jisọs, ka ha hu uzo ha ga-esi gbuo ya.

60 Ma o dighi nke ha chotara, n'agbanyeghi n'otutu ndi akaebe ugha putara.

N'ikpeazu, mmadu abuo putara

61 kwuo si, “Nwoke a siri, ‘Enwere m ike ikwatu ulonso ukwu nke Chineke, wughachikwa ya n'ubochi ato.’”

62 Onyeisi nchujaja biliri oto kwuo si, “O bu na i nweghi ihe obula i ga-aza? Gini bu ama ndi a a na-agba megide gi?”

63 Ma Jisọs ekwughu ihe obula.

Onyeisi nchujaja gwara ya si, Eji m aha Chineke di ndu nye gi iwu, si gi, “gwa anyi, i bu Kraist, Okpara Chineke?”

64 Jisọs gwara ya si, **“Gi onwe gi kwuru ya. Ma ana m agwa unu, site ugbu a na-aga n'ihu, unu ga-ahu Nwa nke Mmadu ka o na-anodu n'aka nri nke Onye di ike, na-abiakwa n'igwe ojii nke eluigwe.”**

65 Mgbe ahụ̀ onyeisi nchujaja dowara uwe ya, kwuo si, “O kwuola aru! Olee mkpa o di ichokwa ndi akaebe? Unu nukwara nkwulu ya?”

66 Gini bu mkpebi unu?”

Ha zara si ya, “O kwesiri ka o nwuo!”

67 Mgbe ahụ̀, ha gbusara ya onu mmiri aso n'ihu, tiekwa ya aka. Ndi ozo maara ya ura,

68 sị ya, “Buoro anyị amụma, gị, Kraịst. Onye tiri gị ihe?”

Pita agọnarị Jisọs

69 Mgbe ahụ Pita nọdurụ ala na mbara ezi nke obi ahụ. Otu n’ime ụmụ agboghọ na-eje ozi biakwutere ya, sị, “Ị bụkwanụ otu n’ime ndị na-eso ụzọ Jisọs onye Galili.”

70 Ma ọ goro n’ihu ha niile sị, “Amaghị m ihe ị na-ekwu.”

71 Mgbe ọ puru gaa nọdu n’ọnu ụzọ mbata, nwaagboghọ ozo hụrụ ya, gwa ndị nọ n’ebe ahụ sị, “Nwoke a na Jisọs onye Nazaret nọkoro.”

72 Ozokwa, o weere ịhu iyi goọ, “Amaghị m onye nwoke ahụ bụ.”

73 Mgbe oge nta gasiri, ndị guzo n’ebe ahụ biakwutere Pita sị ya, “N’ezie, ịbụ otu n’ime ha, n’ihi na asụsụ gị agbaala gị ama.”

74 O malitere ịbụ onwe ya ọnu, na ịhu iyi sị, “Amaghị m nwoke a.”

Mgbe ahụkwa oke ọkpa kwara akwa.

75 Pita chetara okwu ahụ Jisọs kwuru sị, “**Tupu oke ọkpa akwaa akwa, ị ga-agọnarị m ugbo atọ.**” O si n’ebe ahụ puo, gaa kwaa akwa nke ukwu.

27

Jisọs n’ihu Paillet

1 Mgbe chi boro, ndiisi nchujaja niile na ndi okenye gbara izu megide Jisọs otu ha ga-esi gbuo ya.

2 Ya mere, ha kere ya agbu, duru ya puo, nyefee ya n’aka Paillet onye bu govanọ.

Onwu Judas

3 Mgbe Judas, onye ahụ rara Jisọs nye, hụrụ na a maala Jisọs ikpe onwu, o cheghariri weghachikwara ndiisi nchujaja na ndi okenye iri ego olaocha atọ ahụ.

4 O kwuru sị, “Emehiela m, site na irara onye aka ya di ocha nye onwu.”

Ma ha siri, “Nke ahụ agbasaghi anyi, o bu mkpa diri gi.”

5 O wusara ego olaocha ahụ n’ala ulonso, puo gaa kwuo udo.

6 Ndiisi nchujaja tutukotara ego ahụ kwuo sị, “O megidere iwu itinye ego a n’ime uloaku, n’ihi na o bu ego obara.”

7 Mgbe ha gbasiri izu, ha kwekotara ma were ego ahụ zuta ala n’aka otu okpu ite. Ha mere ala ahụ ka o buru ebe a na-eli ndi obia.

8 Nke a mere e ji na-akpo ala ahụ, “Ala Obara,”* ruo taa.

9 N’uzo di otu a, okwu e kwuru site n’onu Jeremaya onye amuma mezuru. “Ha tutukotara mkpuru ego olaocha iri atọ, bu onuahia onye ahụ, nke ufodu n’ime umu Izrel kpebiri na a ga-akwu n’isi ya.

10 Ha ji ego ahụ zuo ubi onye okpu ite, di ka Onyenwe anyi nyere m iwu.”†

Paillet ajuo Jisọs ajuju

11 N’oge a Jisọs guzo n’ihu govanọ. Govanọ juru ya sị, “Ị bụ eze ndi juu?”

Jisọs siri ya, “**Gị onwe gị kwuru ya.**”

12 Mgbe ndiisi nchujaja na ndi okenye boro ya ebubo ugha, o kwughi ihe obula.

* 27:8 Maobu, Ubi Obara † 27:10 Zek 11:12,13; Jer 19:1-13; 32:6-9

13 Ya mere, Paillet siri ya, "I naghị anụ ihe ndi a niile ha na-ebo gi?"

14 Ma o zaghị o buladi otu mkpuru okwu n'ebubo ndi ahụ. Ihe a gbagwojuru govanọ anya nke ukwu.

Ikpe onwu a mara Jisos

15 Ugbu a, o bu omenaala govanọ n'oge mmemme na o ga-ahapu otu onye mkporo, bu onye igwe mmadu horo.

16 Ma n'oge a e nwere otu onye mkporo nke otutu mmadu maara nke oma. A na-akpo Jisos Barabas.

17 Mgbe igwe mmadu niile zoro, Paillet siri ha, "Onye ka unu choro ka m hapuru unu, o bu Jisos Barabas ka o bu Jisos onye a na-akpo Kraist?"

18 N'ihu na o maara nke oma na o bu site n'ekworo ka ha ji rara Jisos nye n'aka ya.

19 Mgbe o nokwasiri n'elu oche ikpe ya, nwunye ya zitere ozi si ya, "Wepukwa aka gi n'ihe gbasara nwoke onye ezi omume ahụ. N'ihu na ahujuru m anya na nro n'abalị gara aga n'ihu ya."

20 Ma ndisi nchaja na ndi okenye kwagidere igwe mmadu ahụ ka ha roro ya, ka o hapuru ha Barabas, ma nye ha Jisos ka ha gbuo ya.

21 Ozokwa, govanọ siri ha, "N'ime mmadu abuo ndi a onye ka unu choro ka m hapuru unu?"

Ha siri, "Barabas!"

22 Paillet siri ha, "Gini ka m ga-eme Jisos onye a na-akpo Kraist?"

Ha niile siri, "Kpogide ya n'obe!"

23 O juru ha si, "O bu n'ihu gini? Olee ihe ooro o mere?"

Ma ha tiri mkpu kara ka ha si eti na mbu, na-asị, "Kpogide ya n'obe! Kpogide ya n'obe!"

24 Mgbe Paillet huru na o nweghi ihe o puru ime, kama na uzu na ogbaaghara na-amalite. O weere mmiri kworo aka ya n'ihu igwe mmadu ahụ si ha, "Aka m di ocha n'ebe obara nwoke a di. Jirinụ aka unu hu maka ya."

25 Igwe mmadu ahụ zaghachiri ya n'otu olu si, "Ka obara ya di n'isi anyi na n'isi umu anyi!"

26 Mgbe ahụ o hapuru ha Barabas. Mgbe o piachara Jisos ihe, o raara ya nye ka ha kpogide ya n'obe.

Ndi agha ejiri Jisos mee ihe ochi

27 Mgbe ahụ ndi agha govanọ duuru Jisos baa n'ogige ulo ndi agha, mee ka otu ndi agha niile gbaa ya gburugburu.

28 Ha yipuru ya uwe ya, yinye ya uwe mwuda na-acha uhie uhie.

29 Ha kpara okpueze nke e ji ogwu mee, kpukwasị ya n'isi. Ha tinyekwara ya mkpara achara n'aka nri, gbuo ikpere n'ala n'ihu ya, na-akwa ya emo na-asị, "Ekele, Eze ndi Juu!"

30 Ha gburu ya onu mmiri aso, werekwa osisi ahụ kuo ya n'isi otutu mgbe.

31 Mgbe ha ji ya mecha ihe ochi, ha yipuru ya uwe ahụ, yinyekwa ya uwe nke ya, duuru ya puo, iga kpogide ya n'obe.

Ha akpogide ya n'obe

‡ 27:27 Nke a na-akpo Pritoriom n'asusu Griik.

³² Mgbe ha na-apụ, ha zutere otu nwoke onye obodo Sirini a na-akpọ Saimon. Ha manyere ya ka o buru obe ya.

³³ Mgbe ha bjarutere n'ebe a na-akpọ Gologota (nke pụtara, "ebe okpokoro isi").

³⁴ Ha nyere ya mmanya a gwara ogwụ ilu ka ọ nụọ. Mgbe o deturu ya ire, o kweghi ya onu.

³⁵ Mgbe ha kpogidechara ya n'elu obe. Ha fere nza nke ha jiri kee uwe ya n'etiti onwe ha. ^S

³⁶ Ha nọdụkwara ala n'ebe ahụ na-eche ya nche.

³⁷ N'elu ebe isi ya di, ka ha debere ihe ha dekwasiri ebubo ha boro ya. Nke a bu ihe ha dere:

Onye a bu Jisos, Eze ndi Juu.

³⁸ Ha kpogidekwara ya na ndi ohi abuo n'obe. Otu onye n'aka nri, onye nke ozo n'aka ekpe ya.

³⁹ Ndi na-agafe n'uzo na-ekwuto ya, na-efufekwa isi ha,

⁴⁰ na-asikwa, "Leenu onye nwere ike ikwatu ulonso Chineke wughachi ya na mkpuru ubochi ato! Zoputanu onwe gi! O buru na i bu Okpara Chineke si n'elu obe ahụ rịdata!"

⁴¹ Ndiisi nchujaja, ndi ozizi iwu na ndi okenye sokwa na-eme ya ihe ochi, na-asị,

⁴² "O zoputara ndi ozo, ma o nweghi ike izoputa onwe ya. O bu eze ndi Izrel; ya si n'elu obe rịdata ugbo a, anyi ga-ekwerekwa na ya.

⁴³ O tukwasiri Chineke obi, o buru na o masiri Chineke, ya naputa ya ugbo, n'ihu na o kwuru si, 'Abu m Okpara Chineke.'"

⁴⁴ O buladi ndi ohi ahụ a kpogidekorọ ha na ya n'obe nokwa na-akpari ya.

Onwu Jisos

⁴⁵ Ma site n'elekere iri na abuo nke ehie ruo n'elekere ato nke ehie, ochichiri gbachikotara n'ala ahụ niile.

⁴⁶ N'oge di ka elekere ato nke ehie, Jisos tiri mkpu n'oke olu si, "**Eloi, Eloi, lama sabaktani?**" (nke pụtara, "**Chineke m, Chineke m, gini mere i jiri hapu m?**").*

⁴⁷ Mgbe ufodu ndi guzo n'ebe ahụ nuru nke a, ha siri, "O na-akpo Ilaija."

⁴⁸ N'otu oge ahụ kwa otu onye n'ime ha gbaara oso were ogbo denye ya na mmanya gbara uka, fanye ya n'osisi, welie ya elu, chee ya ka o nū.

⁴⁹ Ma ndi ozo siri, "Hapunu, ka anyi lee ma Ilaija o ga-abia izoputa ya."

⁵⁰ Ozokwa, Jisos jiri oke olu tie mkpu, kubie ume.

⁵¹ N'otu ntabi anya ahụ kwa, akwa mgbochi nke ulonso ahụ gbawara site n'elu ruo n'ala. Ala makwara jijiji. Nkume tiwasikwara.

⁵² Ala ili meghere. A huru otutu ndi nsọ, ndi nwuru anwu, ka e mere ka ha si n'onwu bilie.

⁵³ Mgbe ha sitere n'onwu bilie, ha hapuru ili ha banye n'ime obodo nsọ, gosikwa otutu mmadu onwe ha.

⁵⁴ Mgbe ọchiagha, na ndị ya ha nọ n'ebe ahụ na-eche Jisọs nche hụrụ ala ọma jijiji a, na ihe niile mere, ha tūrụ oke egwu. Ha kwuru sị, "N'ezie, nwoke a bụ Ọkpara Chineke!"

⁵⁵ Ọtụtụ ụmụ nwanyi nọ n'ebe ahụ, ndị guzo n'ebe dị anya na-ele ihe na-eme. Ha si Galili soro Jisọs, na-ejere ya ozi.†

⁵⁶ N'ime ha bụ Meri Magdalin, na Meri nne Jemis na Josef, na nne ụmụ Zebedi.

Olili Jisọs

⁵⁷ Mgbe o ruru anyasi, otu onye ọgaranya si Arimatia aha ya bụ Josef. Onye ya onwe ya bụkwa onye na-eso ụzọ Jisọs,

⁵⁸ jekwuuru Paillet rịọọ ya ka e bunye ya ozu Jisọs. Paillet nyere iwu ka e bunye ya ozu ahụ.

⁵⁹ Josef buuru ozu ya, were ezi akwa ọcha linin na-enwu enwu fuchie ya,

⁶⁰ ma gaa lie ya n'ili ọhụrụ nke o gwuuru onwe ya, n'etiti nkume. O jikwa otu nkume buru ibu kpuchie ọnụ ụzọ ili ahụ, hapụ ya laa.

⁶¹ Meri Magdalin na Meri nke ọzọ nọ na-ebe ahụ, ha nọdurụ ala na ncherita ihu ili ahụ.

Ndị nche n'ili Jisọs

⁶² N'echi ya, nke bụ ụbọchị na-eso ụbọchị Nkwadebe, ndiisi nchụaja na ndị Farisii zukorọ jekwuru Paillet.

⁶³ Ha kwuru sị, "Nna anyị ukwu, anyị na-echeta na mgbe onye ụgha ahụ dị ndụ, ọ siri na ya ga-esi n'ọnwu bilie mgbe ụbọchị atọ gasiri.

⁶⁴ Ya mere, nye iwu ka ndị agha gi na-eche ili ya nche, ruo mgbe ụbọchị atọ gasiri. Nke a ga-egbochi ndị na-eso ụzọ ya iga zuru ozu ya. Ka ha ghara i sịkwa ndị mmadụ na o sitela n'ọnwu bilie. Ọ buru na ha agha ụgha dị otu a, ọ ga-ajorọ anyị njo mgbe ahụ karịa na mbụ."

⁶⁵ Paillet gwara ha sị, "Unu nwere otu ndị agha na-eche nche, kpọrọnụ ha gaa mechisie ili ahụ ike dị ka unu si maara eme."

⁶⁶ Ya mere, ha kpọrọ ndị agha gaa mechizie ọnụ ili ahụ. Ha kakwara akara n'elu nkume ahụ.

28

Mbilite n'ọnwu Jisọs

¹ Mgbe ụbọchị izuike gasiri, n'isi ụtụtụ ụbọchị mbụ n'ime izu ụka, Meri Magdalin na Meri nke ọzọ, gara ka ha lee ili ahụ.

² Na mberede, oke ala ọma jijiji malitere. N'ihì na mmụọ ozi Onyenwe anyị sitere n'eluigwe rịdata, kpugharia nkume ahụ e ji mechie ọnụ ili ahụ, nọkwasiakwa n'elu ya.

³ Ihu ya na-enwu dị ka amuma. Uwe ya na-achakwa ọcha dị ka akummiri igwe.*

⁴ N'ihì egwu ya, ndị nche makwara jijiji. Daa n'ala nọrọ dị ka ndị nwurụ anwụ.

⁵ Ma mmụọ ozi ahụ gwara ụmụ nwanyi ahụ sị ha, "Unu atula egwu, n'ihì na amaara m na ọ bụ Jisọs onye a kpogburu n'elu obe ka unu na-achọ.

⁶ Ọ nọkwaghị n'ebe a. O sitela n'ọnwu bilie, dị ka o si kwuo. Biana lee ebe ọ togbọburu.

† 27:55 N'ihì ihu maka mkpa ya * 28:3 Ya bụ, snoo

⁷ Gaanụ ngwangwa gwa ndị na-eso ụzọ ya na e meela ka o si n'ọnwu bilie. Lee, o burula unu ụzọ gawa Galili. Ebe ahụ ka unu ga-ahụ ya. Chetakwanụ ihe m gwara unu."

⁸ Ha ji oke egwu na ọhụ pụọ ọsịisọ site n'ili ahụ, gbara ọsọ gawa ịkọrọ ndị na-eso ụzọ ya.

⁹ Na mberede, Jisọs zutere ha sị ha, "**Ndeewonu!**" Ha bjakwutere ya, jide ụkwụ ya abụọ aka, kpọkwa isiala nye ya.

¹⁰ Ya mere Jisọs gwara ha sị, "**Unu atụla egwu. Gaanụ, gwanụ ụmụnne m ka ha gaa Galili. Ha ga-ahụ m n'ebe ahụ.**"

Ama ndị nche gbara

¹¹ Mgbe ha na-aga, ụfọdụ ndị agha chere ili ahụ nche batara n'ime obodo. Ha gara kọrọ ndịisi nchụaja ihe niile mere.

¹² Emesịa, ndị nchụaja na ndị okenye zukọtara kwekọrịta inye ndị agha ahụ ọkpurukpụ ego,

¹³ sị ha, "Ihe a ka unu ga-ekwu, 'Ndị na-eso ụzọ ya bịaara n'abalị zuru ya n'ohi mgbe anyị nọ na-arahụ ụra.'

¹⁴ Ọ bụrụ na nke a eruo gọvanọ ntị, anyị ga-emeta ya mma, ma mee ka unu pụọ na nsogbu."

¹⁵ Ha naara ego ahụ, meekwa dị ka e ziri ha. Akụkọ a ka a gbasara n'etiti ndị Juu ruo taa.

Jisọs enye ndị na-eso ụzọ ya ikike

¹⁶ Ma ndị ikom iri na otu ahụ bụ ndị na-eso ụzọ ya gara Galili, n'elu ugwu ebe Jisọs gwara ha gaa.

¹⁷ Mgbe ha hụrụ ya, ha kpọrọ isiala nye ya. Ma ụfọdụ n'ime ha nwere obi abụọ.

¹⁸ Jisọs bịaara ha nso, gwa ha sị, "**E werela ikike niile dị n'eluigwe na nke dị n'elu ụwa nye m.**

¹⁹ **Ya mere, gaanụ mee ka mba niile bụrụ ndị na-eso ụzọ m, na-emenụ ha baptizim n'aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mmụọ Nsọ.**

²⁰ **Ziekwanụ ha ka ha na-eme ihe niile m nyere unu n'iwu. Ma chetanụ na m na-anọnyere unu mgbe niile, ruo ọgwụgwụ oge."**

Ozioma Mak

Jon omee baptizim edozie uzọ

¹ Mmalite ozioma maka Jisọs Kraist, Ọkpara Chineke.

² Dịka e dere ya riji n'akwukwo Aizaya onye amuma si,
"Aga m ezipu onyeozu m n'ihu gi,
onye ga-edozi uzọ gi."*

³ "Otu onye na-eti mkpu n'ozara, na-asị,
'Dozienụ uzọ maka Onyenwe anyị,
meenụ ka okporoụzọ ya guzozie.'"[†]

⁴ Jon omee baptizim putara na-eme baptizim n'ozara, ma na-ekwusa baptizim nke nchegharị maka mgbaghara mmehie.

⁵ Ndị mmadụ si n'akukụ Judia niile na ndi niile bi na Jerusalem puru jekwuru ya. Ka ha na-ekwuputa mmehie ha, o mere ha baptizim n'osimiri Jodan.

⁶ Uwe Jon yi n'ahụ ya bu nke e ji aji inyinya kamel mee. O kekwaro ihe okike e ji akpukpo anụ mee n'ukwu ya. Nri ya bu igurube na mmanu anu.

⁷ O kwusara si: "Onye di ike karịa m na-abia n'azu m. Onye m na-erughị ihudata ala topu eriri akpukpoukwu ya.

⁸ Eji m mmiri na-eme unu baptizim, ma o ga-eji Mmụọ Nso mee unu baptizim."

Baptizim na onwunwa Jisọs

⁹ N'oge ahụ, Jisọs sitere na Nazaret nke Galili bja n'osimiri Jodan, ebe Jon mere ya baptizim.

¹⁰ Ma mgbe o si n'ime mmiri ahụ na-aputa, o huru ka eluigwe meghere. Hukwa Mmụọ Nso di ka nduru ka o ridatara bekwasi ya n'isi ya.

¹¹ Otu olu si n'eluigwe daa, "I bu Ọkpara m huru n'anya, ihe gi di m ezi mma."

¹² Ngwangwa, Mmụọ Nso duuru ya baa n'ime ozara.

¹³ O nokwara n'ime ozara ahụ iri ubochi anọ, ebe ekwensu nwara ya onwunwa. Ya na umu anu ohia nokwa. Ma ndi mmuọ ozi jeere ya ozi.

Mbido oru nkwusa

¹⁴ Mgbe e tinyesiri Jon n'ulo mkporo, Jisọs gara na Galili, na-ekwusa ozioma Chineke.

¹⁵ O siri, "**Oge ahụ eruola, alaeze Chineke di nso. Chegharianu ma kwerekwanu n'ozoma.**"

Okpukpo ndi na-eso uzọ ya

¹⁶ Mgbe Jisọs na-aga n'akukụ osimiri Galili, o huru Saimon na Andru nwanne ya, ka ha na-awunye ugbu ha n'ime mmiri n'ihu na ha bu ndi oku azu.

¹⁷ Jisọs siri ha, "**Bianu soro m, m ga-emekwa unu ndi oku na-akuta mmadu.**"

¹⁸ Ngwangwa ha hapuru ugbu azu ha ma soro ya.

* 1:2 Mal 3:1 † 1:3 Aiz 40:3

¹⁹ Mgbe ọ gaturu n'ihu nke nta, ọ huru Jemis nwa Zebedi na nwanne ya bu Jon ndi no n'ime ugbo mmiri, na-ekezi ugbo azu ha.

²⁰ Ngwangwa, ọ kpọrọ ha, ha hapuru nna ha Zebedi na ndi o goro oru n'ime ugbo soro ya.

Jisọs chupuru mmuo ojo

²¹ Ha gara Kapanom, mgbe ubochi izuike ruru, ọ bara n'ime ulo ekpere ma malite izi ha ihe.

²² Ozizi ya juru ha anya nke ukwu, n'ihi na o ziri ha ihe dika onye nwere ikike, ọ bughị di ka nke ndi ozizi iwu.

²³ Ma n'otu oge ahụ, otu nwoke no n'ime ulo ekpere ahụ nke mmuo na-adighi ocha bi n'ime ya, tiri mkpu n'oke olu,

²⁴ si, "Gini ka anyi na gi nwekorọ, gi Jisọs onye Nazaret? I biala ila anyi n'iyi? Amaara m onye i bu, Onye Nso nke Chineke."

²⁵ Ma Jisọs baara ya mba si ya, **"Mechie onu sikwa n'ime ya puta!"**

²⁶ Mmuo ahụ na-adighi ocha seere ya, mee ka ahụ ya maa jijiji, o tiri mkpu n'oke olu, ma sikwa n'ime ya puta.

²⁷ Ha niile bu ndi no n'onodu ihe iju anya ma na-ajuritara onwe ha ajuju si, "Gini bu nke a? Ozizi oheru ya na ikike! O na-enye ọ buladi mmuo na-adighi ocha iwu. Ha na-erubekwara ya isi."

²⁸ Akuko banyere ya gbasara ngwangwa ruo akuku niile nke Galili.

Jisọs agwoọ otutu mmadu

²⁹ Ngwangwa ha hapuru ulo ekpere ahụ, ha na Jemis na Jon soro banye n'ulo Saimon na Andru.

³⁰ N'oge a, nne nwunye Saimon dina n'akwa ndina. Ahu oku jikwa ya. Ha mere ka ọ mata banyere ya.

³¹ O gakwuru ya, jide ya n'aka selite ya elu. Ahu oku ahụ hapuru ya. O malitekwara ile ha obia.

³² N'oge uhuruchi, mgbe anwu dara, ha kpotaara ya ndi niile ahụ na-esighi ike na ndi mmuo ojo bi n'ime ha.

³³ Obodo ahụ niile gbakoro n'onu uzo.

³⁴ O gworo otutu ndi bu oria di iche iche, ọ chupukwara otutu mmuo ojo ma o kweghi ka mmuo ojo ndi ahụ kwuo okwu n'ihi na ha matara onye ọ bu.

Jisọs apuo ikpe ekpere naani ya

³⁵ N'isi ututu, mgbe ochichiri ka gbachiri, o biliri, ga ebe ọ ga-anoro onwe ya, naani ya. N'ebe ahụ kwa ka ọ no kpee ekpere.

³⁶ Saimon na ndi ya na ha no puru na-achoghari ya.

³⁷ Ma mgbe ha huru ya, ha siru ya, "Mmadu niile na-achoghari gi!"

³⁸ O zaghachiri ha si, **"Ka anyi gaanu ebe ozo, n'obodo ndi ozo di anyi gburugburu, ka m zisakwaara ha ozioma. O bu n'ihi nke a ka m ji bia."**

³⁹ Ya mere, ọ puru jegharị na Galili niile na-ekwusa ozioma n'ulo ekpere ha niile, na-achupukwa mmuo ojo.

Jisọs agwoọ onye ekpenta

⁴⁰ Otu onye ekpenta biakwutere ya gbuo ikpere n'ala ripo ya si, "O buru na i choro, i puru ime ka m di ocha."

⁴¹ Ebe o juputara n'omiiko, Jisọs setipuru aka ya metu ya si, **"Achoro m, di ocha!"**

⁴² Ngwangwa ekpenta ya hapuru ya, e mekwara ka o di ocha.

⁴³ Mgbe ahụ, Jisọs ji ido aka na nti zilaga ya,

⁴⁴ o gwara ya si, **“Hukwa na o dighi onye obula i ga-agwa ihe a. Kama gaa gosi onye nchujaja onwe gi. Chuokwa aja di ka Mosis nyere n’iwu, maka ime ka i di ocha gi, ka o buru ihe ama nye ha.”**

⁴⁵ Ma o puru malite ikosa akuko banyere ogwugwo ya ebe niile. N’ihi ya Jisọs enwekwaghi ike ibanye n’obodo, kama o gara noro n’ebe zoro ezo. Ma ndi mmadu na-abiakwutekwa ya site n’ebe niile di iche iche.

2

Jisọs agwo onye ahụ ya kponwuru

¹ Mgbe ubochi ole na ole gafesiri, o bataghachiri na Kapanom. Ndi mmadu nuru na o loghachila.

² Igwe mmadu zukotara n’ime ulo ahụ nke mere na ohere afodughi o buladi n’onu uzọ. O kwusakwaara ha ozioma.

³ Ndi ikom ufodu buteere ya otu nwoke ahụ ya kponwuru akponwu. O bu mmadu anọ bu ya.

⁴ Ebe ha na-enweghi ike ibutere ya Jisọs n’ihi igwe mmadu, ha gwupuru oghere n’elu ulo ebe ahụ o no. Mgbe ha gwupusiri ya, ha budatara onye ahụ ahụ ya kponwuru akponwu n’ute o jiri dina.

⁵ Mgbe Jisọs huru okwukwe ha, o siri onye ahụ ahụ ya kponwuru akponwu, **“Nwa m nwoke, agbagharala gi mmehie gi.”**

⁶ Ma ufodu ndi ozizi iwu noduru ala n’ebe ahụ na-eche n’ime obi ha si,

⁷ **“Gini mere onye a ji na-ekwulu Chineke? Onye puru igbaghara mmehie ma o bughị naani Chineke?”**

⁸ Ngwangwa Jisọs matara n’ime mmuo ya na ha na-atule okwu a n’ime obi ha. O siri ha, **“Gini mere unu ji na-eche ihe di otu a n’obi unu?”**

⁹ **Olee nke ka mfe: o bu igwa onye a akuku ahụ ya kponwuru akponwu, ‘A gbagharala gi mmehie gi niile,’ ka o bu i si, ‘Bilie chiri ute gi jegharị?’**

¹⁰ **Ma igosi unu na Nwa nke Mmadu nwere ikike n’uwa igbaghara mmehie.”** O siri onye ahụ akuku ahụ ya kponwuru akponwu,

¹¹ **“Ana m asi gi, bilie, chiri ute gi laa n’ulo gi.”**

¹² O biliri, chiri ute ya puo n’ihu mmadu niile. Nke a juru ndi niile no n’ebe ahụ anya. Ha toro Chineke na-asi, **“Anyi ahubeghi ihe di otu a mbu!”**

Okpukpo Livayi

¹³ Emesia, Jisọs puru gaa n’akuku osimiri ahụ. Igwe mmadu biakwutere ya. O malitere izi ha ihe.

¹⁴ Mgbe o na-aga n’ihu, o huru Livayi nwa Alfios ka o noduru ala n’ulo inakota utu. O siri ya, **“Soro m,”** o biliri sooro ya.

¹⁵ Mgbe o na-eri nri uhuruchi n’ulo Livayi, otutu ndi ona utu na ndi mmehie soro ya na ndi na-eso uzọ ya noro ebe ahụ, n’ihi na ndi na-esogharị ya di otutu.

16 Mgbe ndị ozizi iwu nke ndị Farisii hụrụ ya ka o so ndị mmehie na ndị ọna ụtụ na-eri nri, ha juru ndị na-eso ụzọ ya sị, “Gịnị mere o ji eso ndị mmehie na ndị ọna ụtụ na-eriko nri?”

17 Mgbe ọ nūrụ nke a, Jisọs sịrị ha, “**Mkpa dibia adighi akpa ndi ahụ di ike, kama o bu ndi ahụ na-esighi ike. Abiaghị m ikpọ ndi ezi omume kama ndi mmehie.**”

Ajuju banyere ibu onu

18 N’oge a, ndị na-eso ụzọ Jọn na ndị Farisii na-ebu onu. Ndi mmadu b́ara juo ya sị, “Gịnị mere ndi na-eso ụzọ Jọn na ndi na-eso ụzọ ndi Farisii ji ebu onu, ma ndi nke gi adighi ebu onu?”

19 Jisọs sịrị ha, “**O kwesiri na ndi a kporo oriri olulu di na nwunye ga-ebu onu mgbe onye na-alu nwunye oheru no n’etiti ha? Ha apughị ibu onu ogologo oge ya na ha no.**

20 **Ma oge na-abia mgbe a ga-ewepu onye na-alu nwunye oheru. N’ubochi ahụ ka ha ga-ebu onu.**

21 “**O dighi onye na-eji akwa oheru kwachie ebe akwa ochie siri dọkaa. O buru na o mee nke a, akwa oheru ahụ ga-adokapu site na nke ochie mee ka ndoka ya di njo karịa.**

22 **O dighi onye na-agbanye mmanya oheru na karama akpukpo ochie. O mee nke a, mmanya ahụ ga-agbawa karama akpukpo ochie ahụ, mee ka karama na mmanya laa n’iyi. Ee, a na-agbanye mmanya oheru n’ime karama akpukpo oheru.**”

Onyenwe ubochi izuike

23 Otu ubochi izuike, ya na ndi na-eso ụzọ ya na-agafe n’ubi a kuru oka. Di ka ha na-agafe, ndi na-eso ụzọ ya malitere igho ufodu ogbe oka n’ime oka ndi ahụ.

24 Ndi Farisii siri ya, “Lee, gini mere ha ji na-eme ihe megidere iwu n’ubochi izuike.”

25 Ma o siri ha, “**Unu agutaghị ihe Devid na ndi so ya mere mgbe aguu gurụ ha?**

26 **N’oge Abiata bu onyeisi nchujaja, o banyere n’ulo Chineke taa achicha e chere n’ihu ya, nke ziri ezi na o bu naani ndi nchujaja kwesiri ita ya. O nyetukwara ndi ya na ha so.**”

27 Mgbe ahụ, o gwakwara ha sị, “**E mere ubochi izuike maka mmadu, emeghi mmadu maka ubochi izuike.**”

28 **Ya mere, Nwa nke Mmadu bu Onyenwe o buladi ubochi izuike.**

3

Ogwugwo onye aka ya kponwuru

1 N’oge ozọ, o banyere n’ulo ekpere, otu nwoke aka ya kponwuru akponwu nokwa n’ebe ahụ.

2 Ufodu ha no na-achọ ụzọ ha ga-esi boo ya ebubo, ya mere ha lekwasiri ya anya ihu ma o ga-agwo ya oria n’ubochi izuike.

3 Ma o gwara nwoke ahụ aka ya kponwuru akponwu sị, “**Bilie guzoro n’etiti ebe a.**”

4 Mgbe ahụ o juru ha sị, “**Olee nke ziri ezi n’iwu ime n’ubochi izuike: o bu ime ezi ihe ka o bu ime ihe ojoo, izoputa ndu ka o bu ila ndu n’iyi?**” Ma ha gbachiri nkiti.

⁵ O lere ha anya n'íwe, o wutere ya n'íhi na obi ha kpọrọ nkụ. Ọ sịrị nwoke ahụ, **“Setipụ aka gi.”** O setipụrụ aka ya, aka ya dizikwara nke oma.

⁶ Ngwangwa, ndị Farisii sitere n'ebe ahụ pụọ n'íwe. Gaa soro ndị otu Herọd gbaa izu otu ha ga-esi laa ya n'íyi.

Igwe mmadụ esoro Jisọs

⁷ Ma Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya sitere n'ebe ahụ pụọ gaa nọdu n'akụkọ osimiri. Igwe mmadụ ndị sitere na Galili sooro ya.

⁸ Mgbe ha nūrụ ihe niile ọ na-eme, ọtụtụ mmadụ bjakwutere ya site na Judia, na Jerusalem, na Idumia na obodo ndị dị n'ofe Jọdan, na gburugburu Taja na Saịdon.

⁹ N'íhi ịdị ukwu nke igwe mmadụ ahụ, ọ gwara ndị na-eso ụzọ ya ka ha debere ya ụgbọ mmiri nta nso ka ọ banye, iji gbochie igwe mmadụ ahụ ịkpagbu ya.

¹⁰ N'íhi na ọ gwoọla ọtụtụ ndị ọrịa, nke mere na ndị bu ọrịa dị iche iche na-agbalịsi ike ịmetụ ya aka.

¹¹ Mgbe ọbụla kwa ndị mmụọ na-adighi ọcha bi n'ime ha hūrụ ya, ha na-ada n'ala n'ihu ya na-eti mkpu na-asi, **“Ị bụ Ọkpara Chineke!”**

¹² Ma ọ na-enyesi ha iwu ike ka ha hapụ ịkọwa onye ọ bụ.

Jisọs hōrọ ndị ozi iri na abụọ

¹³ Ọ rigooro n'elu ugwu ma kpọrọ ndị ọ chọrọ nye onwe ya. Ha bjakwutekwara ya.

¹⁴ Ọ hōpụtara mmadụ iri na abụọ ndị ya na ha ga-anọ, mee ha ndị ozi. Ndị ọ ga-ezipụ ikwusa ozioma,

¹⁵ nakwa ndị ga-enwe ikike ịchụpụ mmụọ ọjọọ.

¹⁶ Ndị a bụ mmadụ iri na abụọ ndị ọ hōpụtara.

Saimon (onye ọ kpọrọ Pita).

¹⁷ Jemis nwa Zebedi na Jon nwanne ya (ndị ọ gughariri aha *Boanajs*, nke pụtara “umụ egbe eluigwe”),

¹⁸ Andru,

Filip,

Batalomi,

Matiu,

Tomos,

Jemis nwa Alfios,

Tadios,

Saimon onye a na-akpọ Zilot,

¹⁹ na Judas Iskariot, onye raara ya nye.

Ebubo ndị ezinaụlọ Jisọs na ndị nkuzi boro ya

²⁰ Emesija, ọ lotara n'ụlọ, ma igwe mmadụ gbakotakwara ọzọ nke mere na ha enweghi ohere iri nri.

²¹ Mgbe ndị ikwu ya nūrụ nke a, ha bįara gbalia idulata ya n'ụlọ ha, n'íhi na ndị mmadụ na-asi, **“Isi adighi ya mma.”**

²² Ma ndị ozizi iwu si Jerusalem bį siri, **“Mmụọ Belzebub bi n'ime ya! Ọ bụkwa n'ike onyeisi ndị mmụọ ọjọọ ka o ji achụpụ mmụọ ọjọọ.”**

²³ Ma ọ kpọrọ ha jiri ilu gwa ha okwu si, **“Ekwensu ọ pūrụ ịchụpụ ekwensu?”**

²⁴ **Ọ bụrụ na alaeze ekewa megide onwe ya alaeze ahụ apughị iguzo.**

²⁵ **Ọ bụrụ na ezinaụlọ ekewa megide onwe ya, ezinaụlọ ahụ apughị iguzo.**

²⁶ **Ọ bụrụkwa na ekwensu ebilie megide onwe ya si otu a nwee nkewa, o nweghị ike iguzo; kama ọgwụgwụ oge ya abiala nso.**

²⁷ **N'ezie, ọ dighị onye nwere ike ibanye n'ụlọ nwoke dị ike kwakọrọ ngwongwo ya niile, ma o bughị ụzọ kee nwoke ahụ siri ike agbụ. Mgbe ahụ ọ ga-enwe ike ibanye n'ụlọ ya, zukorọ ngwongwo ya niile.**

²⁸ **N'ezie agwa m unu, na a ga-agbaghara ụmụ mmadụ mmehie na nkwalu niile nke ha kwuru.**

²⁹ **Ma onye ọbụla ga-ekwulu Mmụọ Nsọ, enweghị ike igbaghara ya. Ọ bụ onye ikpe mmehie ebighị ebi mara."**

³⁰ O kwuru nke a n'ihia na ha na-asị, "Mmụọ na-adighị ọcha bi n'ime ya."

Nne na ụmụnne Jisọs

³¹ Mgbe ahụ, nne ya na ụmụnne ya ndị nwoke bịaara, guzoro n'ezia. Ha ziri ozi ka a kpọọ ya.

³² Igwe mmadụ gbara ya gburugburu mgbe ahụ gwara ya sị, "Lee, nne gị na ụmụnne gị ndị nwoke na ndị nwanyị guzo n'ezia. Ha chọrọ ihu gị."

³³ Ọ zara sị, **"Onye bụ nne m, ndị ole bụkwa ụmụnne m ndị nwoke?"**

³⁴ Mgbe ahụ, o lere ndị nọ ya gburugburu anya ma sị, **"Ndị a bụ nne m, na ụmụnne m ndị nwoke!"**

³⁵ **Onye ọbụla na-eme uche Chineke bụ nwanne m nwoke, na nwanne m nwanyị, na nne m."**

4

Ilu banyere ọgha mkpuru

¹ N'oge ọzọ, ọ malitere izi ihe n'akụkụ osimiri. Igwe mmadụ dị ukwuu gbara ya gburugburu, nke mere na ọ banyere n'ime ụgbọ nọdu ala n'ime ya n'elu mmiri ahụ, ma igwe mmadụ ahụ nọkwa n'akụkụ osimiri ahụ.

² O bidoro i kuziri ha ọtụtụ ihe n'ihu, ma n'ozizi ya, ọ siri ha,

³ **"Geenu ntị! Otu onye ọrụ ubi puru gaa iku mkpuru ya.**

⁴ **Mgbe ọ na-agma mkpuru, ụfọdu mkpuru dara n'akụkụ ụzọ, umu nnunu bịaara tuturịa ha.**

⁵ **Ụfọdu mkpuru dara n'ala nkume, ebe aja ntakiri di. Ha puputara ngwangwa n'ihia na ala di n'ebe ahụ emighi emi.**

⁶ **Ma mgbe anwu wara, ọ chagburu ha, ha kponwuọ n'ihia na ha enweghi mgborogwu.**

⁷ **Mkpuru ndi ozo dara n'etiti ogwu; ogwu ahụ tolitere kpagbuo ha. Ha amikwaghị mkpuru.**

⁸ **Mkpuru ndi ozo nke dara n'ezia ala, puru, tolite, ma mja mkpuru na mmuba iri ato, iri isii, ọ buladi otu nari."**

⁹ Ọ siri ha, **"Onye ọbụla nwere ntị ihu ihe, ya nuru."**

¹⁰ Ma mgbe ọ nọ naani ya, ndi ozi iri na abuo ahụ na ndi ozo nọ ya gburugburu juru ya ajuju banyere ihu ahụ.

11 Ọ gwara ha si, “Enyela unu ihe omimi nke alaeze Chineke. Ma ndi nọ n’ezi, a na-agwa ha ihe niile n’ilu,

12 nke mere na,
 “Ha ga na-ele anya, hụkwa, ma ha agaghị ahụ ihe ọbụla,
 ha ga na-anụ, nụkwa, ma ha agaghị aghọta ihe ọbụla,
 ma ọ bughị ya, ha nwere ike chigharia bụrụ ndi a gbaghaara.”*

13 Mgbe ahụ, ọ juru ha si, “Ọ bụ na unu aghotaghị ilu a? Unu ga-esikwa aṅaa ghotā ilu ndi ọzọ?

14 Ọgha mkpuru ahụ na-agma okwu Chineke.

15 Mmadu ufodu di ka mkpuru ndi ahụ dara n’akuku ụzọ, ebe a kuru okwu ahụ. Ngwangwa ha nuru ya, ekwensu na-abia napu ha okwu ahụ nke a kuru n’ime ha.

16 Ndi ọzọ di ka mkpuru a kuru n’ala nkume. Ha nuru okwu ahụ, were onu nabata ya n’otu mgbe ahụ.

17 Ma ebe ha na-enweghi mgborogwu n’ime ha, ha na-anọ nwa oge nta. Mgbe nsogbu maobu mkpagbu biara n’ihi okwu ahụ, ngwangwa ha na-adachapu.†

18 Ndi nke ozokwa, di ka mkpuru dara n’etiti ogwu, nuru okwu ahụ;

19 ma nchekasi nke ndu a,‡na nghogbu nke akunuba, na oke ochicho, nakwa ihe ndi ọzọ na-abata, kpagbuo okwu ahụ, mee ka ọ ghara imi mkpuru.

20 Ndi ọzọ, di ka mkpuru a kuru n’ezi ala, nuru okwu ahụ, nabata ya ma mia mkpuru di iri ato, iri isii, maobu otu nari.”

Iheoku di n’elu tebul

21 Ọ siru ha, “A na-ebute oriṅa ka e jiri efere kpuchie ya maobu donye ya n’okpuru akwa ndina? Ọ bughị ka a doba ya n’elu ihe idoba iheoku?§

22 N’ihi na ihe niile e zoro ezo ga-aputa ihe ma ihe niile e kpuchiri ekpuchi ka a ga-emesia kpughee.

23 Onye obula nwere nti inu ihe, ya nuru.”

24 Ọ siru ha, “Kpacharanu anya ihe unu na-anu. Ọ bukwa ihe unu ji tuoro ndi ọzọ ka a ga-eji tuoro unu, maobu karia.

25 Onye nwere ihe ka a ga-enye karia; onye na-enweghi, ọ buladi nke o nwere ka a ga-anapu ya.”

Ilu banyere otu mkpuru si eto

26 Ọ sikwara, “Alaeze Chineke yiri ihe di otu a. Ọ dika mgbe otu onye ghara mkpuru n’ala ubi.

27 Ehihie na abali, ma ọ nọ n’ura ma o tetara, mkpuru ahụ na-epupute na-etokwa, ma ọ maghi ka o si na-eme.

28 Ala ahụ n’onwe ya na-eme ka mkpuru ahụ puo. Ọ na-epupute na mbu, too oko, emesia isi oka, n’ikpeazu ọ mikwara mkpuru kara aka n’oko ya.

29 Mgbe oka ahụ chara igho ya, o na-eji mma iwe ihe ubi ya bia gbutoo oka ahụ, ghorokwa ogbe oka laa, n’ihi na oge iwe ihe n’ubi eruola.”

Ilu banyere mkpuru Mostadi

* 4:12 Ajz 6:9,10 † 4:17 Maobu, daa mba ‡ 4:19 Oge a nke anyi nọ n’ime ya § 4:21 Maobu, ihe idoba oriṅa

³⁰ Ozo kwa, o siri, **“Gini ozo ka anyi puru isi na alaeze Chineke yiri? Udi ilu di aana ka anyi ga-eji kowaa ya?”**

³¹ **“O di ka mkpuru mostaadi, nke bu mkpuru dikarisiri nta nke a na-aku n’ala.”**

³² **“Ma mgbe a kuru ya, o na-eto bukarja ihe niile a kuru n’ubi, o na-enwe alaka di ukwu nke bu na umu anu ufe nke eluigwe na-ezuka ike n’okpuru ya.”**

³³ O jiri otutu ilu yiri ndi a gwa ha okwu di ka ha puru igkota.

³⁴ O nweghi oge obula o gwara ha okwu hapu iji ilu. Ma ya na ndi na-eso uzo ya nani nodu, o na-akowara ha ihe niile.

Jisos emee ka ifufe kwusi

³⁵ N’ubochi ahụ n’oge uhuruchi, o gwara ndi na-eso uzo ya si, **“Ka anyi gafee n’ofe nke ozo.”**

³⁶ Ha hapuru igwe mmadu ahụ ma kporo ya, otu o di, ya na ha banyere n’ime ugbo. Ugbo ndi ozo dikwa na-eso ya.

³⁷ Oke ifufe di ike bidoro ife, ebili mmiri na-awubakwa n’ugbo ahụ ruo na ugbo ha foduru ntakiri ka mmiri mie ya.

³⁸ Ma Jisos no n’azu azu ugbo ahụ na-arahu ura n’elu ohiri isi. Ndi na-eso uzo ya kpote ya si ya, **“Onye ozizi, o metughi gi n’obi na anyi n’ala n’iyi?”**

³⁹ O biliri oto, baara ifufe ahụ mba sika osimiri ahụ, **“Kwusi! Dere jii!”** Ifufe ahụ kwusiri, ebe niile dajuru deere jii.

⁴⁰ O siri ndi na-eso uzo ya, **“Gini mere unu ji atu oke egwu? O bu na unu enwebeghi okwukwe?”**

⁴¹ Ha niile turu egwu, jurita onwe ha si, **“Onye bu onye a? O buladi ifufe na ebili mmiri na-erubere ya isi!”**

5

Jisos agwo nwoke mmuo ojoo bi n’ime ya

¹ Ha gafere n’ofe ozo nke osimiri ahụ n’akuku obodo Gerazin.*

² Mgbe Jisos sitere n’ugbo ahụ puta, otu nwoke mmuo na-adighi ocha si n’ebe a na-eli ozu bia zute ya.

³ Nwoke a bi n’etiti ili ndi ahụ. O dikwaghi onye obula puru ike ya agbu, o buladi iji eriri igwe kee ya.

⁴ N’ihi na e keela ya agbu ukwu n’aka otutu oge ma o dobisiri eriri igwe ndi ahụ, gbajisiekwa mkporo igwe di ya n’ukwu. O dikwaghi onye nwere ike ijideli ya.

⁵ O na-agahari n’etiti ili ahụ ehie na abali na n’ugwu di ya gburugburu, na-eti mkpu, na-eji nkume di nko na-egbukasi onwe ya ahụ.

⁶ Mgbe o sitere n’ebe di anya hu Jisos, o gbaara oso gaa gbuo ikpere n’ihu ya.

⁷ O tiri mkpu n’oke olu si, **“Gini ka mu na gi nwekoro, Jisos, Okpara Chineke Onye kachasi ihe niile elu? Eji m aha Chineke na-ario gi, biko, atala m ahuhu.”**

⁸ N’ihi na o nyela ya iwu si, **“Si n’ime nwoke a puta, gi mmuo na-adighi ocha!”**

⁹ Mgbe ahụ Jisos juru ya si, **“Gini bu aha gi?”**

* 5:1 N’akwukwo ochie ufodu, i nwere ike hu Gadarin.

Mmuo ojoo ahụ zaghachiri ya si, “Aha m bụ Lijion,[†] n’ihi na anyị dị otutu.”

¹⁰ Ma o riosiri ya aririo ike ka o ghara ichupu ha site n’obodo ahụ.

¹¹ Igwe ezi no nso n’ebe ahụ na-akpa nri, na ndida ugwu di n’ebe ahụ.

¹² Mmuo ojoo ndi a rioro ya si, “Biko ziga anyi n’etiti igwe ezi ndi a, ma hapu anyi ka anyi banye n’ime ha.”

¹³ O hapuru ha; mmuo ndi ahụ na-adighi ocha putara baa n’ime igwe ezi ndi ahụ. Igwe ezi ahụ niile, onuogugu ha ruru puku abuo, gbaara oso site na mkputamkpu ala onu mmiri dakpuo n’ime osimiri ebe mmiri riri ha niile.

¹⁴ Ndi na-elekota igwe ezi ahụ gbaara oso laa, kosaa ihe mere n’ime obodo nakwa n’ala ahụ niile. N’ihi nke a, otutu mmadu putara ilere ihe mere.

¹⁵ Ha biakwutere Jisos, hu nwoke ahụ nke igwe mmuo ojoo bibu n’ime ya. O yi uwe, nodu ala, burukwa onye uche ya zuruoke; egwu jidere ha.

¹⁶ Ndi huru ihe mere kororo ihe niile mere nwoke ahụ mmuo ojoo bibu n’ime ya. Ha kokwaara ihe mere igwe ezi ndi ahụ.

¹⁷ Mgbe ahụ, ha bidoro irio Jisos ka o puora ha n’akuku ala ha.

¹⁸ Di ka o na-achio ibanye n’ime ugbo, nwoke ahụ mmuo ojoo ndi ahụ bibu n’ime ya rioro ya ka o soro ha.

¹⁹ Ma Jisos ekweghi, kama o siru ya, “**Laa n’ulo, lakwuru ndi enyi gi, kororo ha ihe oma Onyenwe anyi meere gi, na otu o si meere gi ehere.**”

²⁰ Ya mere, o si n’ebe ahụ puo, malitekwa ikosa n’ime mpaghara Dekapolis ihe oma Jisos meere ya. Ihe a juru mmadu niile anya.

Ada Jairos na nwanyi nwere okwukwe

²¹ Mgbe Jisos jiri ugbo mmiri gafee n’akuku nke ozo, otutu igwe mmadu zukoro gbaa ya gburugburu mgbe o no n’akuku osimiri.

²² Ma otu n’ime ndiisi ulo ekpere nke aha ya bu Jairos biara, mgbe o huru ya, o dara n’ala n’ukwu ya,

²³ riosie ya aririo ike si, “Ada m nwanyi nke nta no n’onu onwu ugbu a. Biko, bia ka i bikwasu ya aka gi ka agwo ya, ka o dikwa ndu.”

²⁴ Ya mere, Jisos soro ya gawa.

Oke igwe mmadu sokwa ya na-akpagbu ya.

²⁵ Ma otu nwanyi nokwa n’ebe ahụ, onye nori na-aria oria oruru obara afo iri na abuo.

²⁶ O taala ahuhu di ukwu n’aka ndi dibia, mefukwaa ihe niile o nwere. Ma kama oria ya idi mma, o na-aga n’ihu idi njo.

²⁷ Ebe o nuru akuko banyere Jisos, o sooro igwe mmadu ndi ahụ, sitere n’azu metu uwe ya aka.

²⁸ N’ihi na o kwulari n’ime obi ya si, “O buru nnoo na m enwe ike metu naani uwe ya aka, a ga-agwokwa m.”

²⁹ Ngwangwa oruru obara ya kwusiri. O matakwaro n’ime onwe ya na ya enwerela onwe ya site n’oria ya.

³⁰ N’otu oge ahụ Jisos matara na ike esitela ya n’ahụ puo. O tughariri gburugburu n’etiti igwe mmadu ahụ juo si, “**Onye meturu uwe m aka?**”

[†] 5:9 Nke a bu site na puku ato ruo puku isii n’onuogugu.

31 Ndị na-eso ụzọ ya sịrị, “Lee ọtụtụ igwe mmadụ gbara gị gburugburu, i sikwa ańaa na-ajụ, ‘**Onye meturu uwe m aka?**’”

32 Ma Jisọs gara n’ihu na-ele anya gburugburu ihu onye mere ya.

33 Ma nwanyi ahụ, ebe ọ matara ihe mere n’ahụ ya, ịbara n’egwu n’ima jijiji daa n’ụkwụ ya, gwa ya eziokwu niile.

34 Ọ sịrị ya, “**Ada m nwanyi, okwukwe gị agwoola gị. Laa n’udo nwerekwa onwe gị site n’ọrịa gị.**”

35 Mgbe ọ ka nọ na-ekwu okwu, ụfọdụ ndị mmadụ sitere n’ulo onyeisi ụlọ ekpere ịbara sị, “Ada gị nwanyi anwuola, olee ihe mere i ji esogbu onye ozizi a ọzọ?”

36 Ma ka ọ nuru ihe ha kwuru, Jisọs gwara onyeisi ụlọ ekpere ahụ sị ya, “**Atula egwu, naanị kwere.**”

37 Ọ kweghi ka onye ọbula ọzọ soro ya ma ọ bughị Pita, na Jemis na Jon nwanne Jemis.

38 Mgbe ha ịarutere n’ulo onyendu ụlọ ekpere ahụ, ọ nuru ụzọ hukwa ọtụtụ mmadụ ka ha nọ na-akwa akwa na-etikwa mkpu akwa.

39 Mgbe ọ batara, ọ sịrị ha, “**Gini mere unu ji na-akwa akwa na-etikwa mkpu akwa? Nwatakiri a anwughi anwu, ọ na-arahu ura!**”

40 Ma ha chirị ya ọchi.

Mgbe ọ chupusiri ha niile n’ezi, ọ kpoo nne na nna nwantakiri ahụ, na ndị ya na ha so, banye n’ime ụlọ ebe nwantakiri ahụ dina.

41 Ọ jidere ya n’aka sị ya, “**Talita koun!**” (nke putara, “**Nwa agboghọ nta, asi m gị bilie!**”).

42 Otu mgbe ahụ nwaagboghọ nta ahụ biliri ọtọ bido ijeghari (ọ gbara afọ iri na abuo). Nke a juru ha niile anya nke ukwu.

43 Ma ọ dosiri ha aka na ntị ike, ka ha ghara igwa onye ọbula ihe mere. Ọ sịrị ha, “Nyenụ ya nri ka o rie.”

6

Onye amuma na-enweghi ugwu

1 Ọ sitere n’ebe ahụ puo laghachi n’obodo nke a muru ya. Ndị na-eso ụzọ ya sooro ya gaa.

2 N’ubochi izuike, ọ banyere n’ulo ekpere bido izi ihe. Ozizi ya juru ọtụtụ ndị gere ya ntị anya.

Ha kwuru sị, “Ebee ka nwoke si muta ihe ndị a niile? Gnikwa bu amamihe nke a e nyere ya? Lekwa oru ebube nke a ọ ruru?”

3 Onye a ọ bughị onye kapinta* ahụ? Ọ bughị nwa Meri, burukwa nwanne Jemis, Josef,† Judas na Saimon? Umunne ya ndị inyom ha esoghi anyi noro n’ebe a?” Iwe were ha n’ebe ọ nọ.

4 Ma Jisọs zara ha sị, “**Onye amuma adighi enwe nsopuru ọbula n’obodo a muru ya, na n’etiti ndi ikwu ya na n’ezinaulo o siri puta.**”

5 Ọ rughi oru ebube ọbula n’ebe ahụ. Ihe o mere bu naanị ibikwasị mmadụ ole na ole ahụ na-esighi ike aka n’isi gwoo ha.

6 Enweghi okwukwe ha juru ya anya.

Nzipu ndi ozi iri na abuo

Ọ jegharikwara n’obodo nta niile gburugburu na-ezi ihe.

* 6:3 Onye okpo ntu maobu onye nka † 6:3 N’ime ufodu akwukwo nsọ i ga-ahụ Joses.

7 Ọ kpọrọ mmadụ iri na abụọ ahụ na-eso ya, nye ha ikike zipụ ha, abụọ abụọ. O nyere ha ikike ichụpụ mmuọ na-adighi ọcha.

8 Ndi a bu iwu o nyere: **“Unu ewerekwala ihe ọbụla maka njem a, kari kwa mkpanaka. Unu ewela achicha, maọbụ akpa, unu etinyela ego ọbụla n’ime belit unu.**

9 **Yirinu akpukpọkwu unu, unu eyikwala kari a otu uwe.**

10 **Mgbe ọbụla unu banyere n’ụlọ ọbụla, nọgidenu n’ebe ahụ ruo mgbe unu hapuru obodo ahụ.**

11 **Ma ọ bụrụ na obodo ọbụla anabataghị unu maọbụ egeghi unu ntị, kụchapunu aja di n’ukwu unu mgbe unu na-apu, ka ọ bụrụ ihe ama megide ha.”**

12 Ha puru kwusara ndi mmadu ka ha chegharia.

13 Ha chupuru otutu mmuọ ozo, teekwa otutu ndi ahụ na-esighi ike mmanu, gwọọ ha.

Onwu Jon omee baptizim

14 Eze Herod nuru akuko banyere ya, n’ihi na aha Jisos aghola okwu a kpu n’onu. Ufodu na-asi, na o bu “Jon omee baptizim; na e meela ka o site na ndi nwuru anwu bilie. O bukwa nke a mere ka ike oru ebube ji di n’ime ya.”

15 Ndi ozo na-asi, “O bu Iaija.”

Ma ndi ozokwa kwuru na o bu onye amuma di ka otu n’ime ndi amuma mgbe ochie.

16 Ma mgbe Herod nuru nke a, o si, “Jon onye ahụ m bipuru isi, emeela ka o site n’onwu bilie!”

17 N’ihi na Herod n’onwe ya nyereru iwu ka e jide Jon kee ya agbu tuba ya n’ulo mkporo. O mere nke a n’ihi Herodias buru nwunye Filip nwanne ya, onye o kporo dika nwunye ya.

18 N’ihi na Jon gwara Herod si, “O bughị ihe ziri ezi n’iwu ka i kporo nwunye nwanne gi nwoke.”

19 N’ihi ya Herodias bu iro n’obi megide Jon na-achokwa uzọ igbu ya, mana o pughi ime nke a,

20 n’ihi na Herod na-atu egwu ma na-ehekwa Jon, ebe o maara na o bu onye ezi omume na onye di nsọ. Mgbe o nuru okwu ya, o nweghi udo n’obi ma ige ya nti na-amasi ya.

21 N’ikpeazu, ohere biara mgbe Herod kporo oriri n’ubochi ncheta omumu ya nye ndi okwa ha di elu n’okpuru ochichi ya, ndisi ndi ochiagha na ndi bu ndi ndu n’obodo Galili.

22 Mgbe ada Herodias biara tee egwu, obi toro Herod na ndi niile o kporo oriri utu.

Eze gwara nwaagboghọ ahụ si, “Riọ m ihe ọbụla i choro aga m enyekwa gi ya.”

23 O kwere ya nkwa nuokwa iyi si, “Ihe ọbụla i rioro m aga m enye gi, o buladi okara alaeze m.”

24 O jekwuru nne ya juo ya si, “Gini ka m ga-ari?”

O zara ya si, “Isi Jon omee baptizim.”

25 Ngwangwa, o biakwutere eze riọ ya si, “Achoro m ka i nye m, ugbu a, n’ime efere, isi Jon omee baptizim.”

26 O wutere eze nke ukwu, ma n’ihi iyi o nuru, na n’ihi ndi o kporo oriri, o choghi iju inye ya ihe o rioro ya.

²⁷ Ngwangwa o zipurū onye agha na-eche nche nye ya iwu ka ọ gaa bute isi Jọn. Ọ gara, bipụ isi Jọn n'ụlọ mkpọrọ,

²⁸ tinye isi ahụ n'ime efere butere nwaagboghọ ahụ onye nara ya bunye nne ya.

²⁹ Mgbe ndị na-eso ụzọ ya nūrū nke a, ha bįara buru ozu ya gaa lie.

Jisọs enye puku mmadụ ise nri

³⁰ Ndị ozi Jisọs gbara ya gburugburu kọrọ ya ihe niile ha mere, na ihe niile ha kuziri.

³¹ N'oge ahụ, n'ihị na ọtụtụ ndị mmadụ na-abia na-apukwa nke mere na ha enweghị ohere iri nri, ọ siri ha, **"Soronu m, unu niile, ka anyi ga ebe di juu, zuo ike nwa oge nta."**

³² Ya mere ha puru baa n'ime ụgbọ mmiri gaa n'ebe ha ga-anoduru naanị onwe ha.

³³ Ma ọtụtụ mmadụ ndi huru ha mgbe ha na-apu matara ha, sitekwara n'obodo niile di ebe ahụ gburugburu gbara ọsọ gbaruo ebe ahụ tupu ya na ndi na-eso ụzọ ya abiaruo.

³⁴ Mgbe o sitere n'ụgbọ mmiri rịdata, ọ huru oke igwe mmadụ a ka ha zukoro. O nwere omiko n'ebe ha no, n'ihị na ha di ka aturu na-enweghị onye na-azu ha. Ọ malitekwara izi ha otutu ihe.

³⁵ N'oge a, ọchichiri ebidola igba, n'ihị ya, ndi na-eso ụzọ ya bįara gwa ya, "Ebe a bu ọzara, chi ejiekwala.

³⁶ Zilaga ndi a, ka ha gaa n'obodo nta ndi di gburugburu ebe a, zutara onwe ha ihe ha ga-eri."

³⁷ Ma ọ zara si ha, **"Nyenu ha ihe ha ga-eri."**

Ha siri ya, "Anyi ga-eje izuta ogbe achicha nke nari denari abuo, iji nye ha ka ha rie?"

³⁸ Ma ọ juru ha si, **"Ogbe achicha ole ka unu nwere? Gaanu choputa."**

Mgbe ha choputasiri, ha siri, "Ogbe achicha ise na azu abuo."

³⁹ Mgbe ahụ o nyere ha iwu ka ha mee igwe mmadụ ahụ ka ha nodu ala n'otu n'otu n'elu ahijia ndu.

⁴⁰ Ya mere, ha noduru ala, iri mmadụ ise n'otu ebe, nari mmadụ n'ebe ozo.

⁴¹ Ọ naara ogbe achicha ise na azu abuo ndi ahụ, welie anya ya elu, nye ekele. Ọ nyawara achicha ahụ nye ya ndi na-eso ụzọ ya ka ha kee ndi mmadụ ahụ. Otu aka ahukwa ọ nyawakwara azu abuo ahụ nyekwa ha niile.

⁴² Ha niile riri rijuo afo.

⁴³ Ha tutukotara iberibe achicha na azu tutujuo nkata iri na abuo.

⁴⁴ Onogugu ndi nwoke riri ogbe achicha ahụ di puku mmadụ ise.

Jisọs agaa ije n'elu mmiri

⁴⁵ Ngwangwa, o mere ka ndi na-eso ụzọ ya banye n'ụgbọ mmiri buru ya ụzọ gafee n'ofe nke ozo nke osimiri Betsaida, ebe ya onwe ya noduru izilaga igwe mmadụ ahụ.

⁴⁶ Mgbe ndi a niile lachara, ọ rigooro n'elu ugwu ikpe ekpere.

⁴⁷ Mgbe uhuruchi bįara, ụgbọ mmiri ahụ no n'etiti osimiri, ma naanị ya onwe ya no n'elu ala.

‡ 6:37 Otu denari bu ihe a na-akwu di ka ugwo oru otu ụbọchi.

48 Mgbe ọ hụrụ na ha nọ na nsogbu n'ihu na ikuku na-emegide ha, n'ihe dị ka elekere atọ nke ụtụtụ, o bidoro iga ije n'elu mmiri ibjakwute ha, ma o mere dị ka ọ chọrọ ịgafe ha.

49 Ma mgbe ha hụrụ ya ka ọ na-aga ije n'elu osimiri, ha chere na ọ bụ mmụọ, tie mkpu akwa.

50 N'ihu na ha niile hụrụ ya, oke ụjọ tụtụkwara ha.

Na-atufughị oge, ọ gwara ha si, **“Nweenu obi ike! Ọ bụ m. Unu atula egwu.”**

51 Emesịa, ọ rịgokwuru ha n'ime ụgbọ mmiri ahụ, otu mgbe ahụ ikuku ahụ dara juu. Ihe ndị a jukwara ha anya nke ukwu.

52 Obi ha mechiri emechi n'ihu na ha aghọtughị ihe banyere ọrụ ebube ogbe achicha ndị ahụ.

Ọgwụgwọ ọrịa na Genesaret

53 Mgbe ha gafere n'ofe nke ọzọ, ha rutere n'ala Genesaret ebe ha kedoro ụgbọ ha.

54 Ma ngwangwa ha putara n'ụgbọ, ndị nọ n'ebe ahụ matara onye ọ bụ.

55 Ha gbaara ọsọ gaa n'obodo nta niile dị ebe ahụ gburugburu butere ya ndị ọrịa n'ute ebe ọbụla ha nūrụ na ọ nọ.

56 Ebe ọbụla ọ bara, n'obodo ukwu maọbụ na obodo nta, maọbụ n'ubi, ndị mmadụ na-ebute ndị ọrịa nibe ha n'ahịa. Ha rịrọrọ ya ka o kwere ka ha metụ ọ bụladị ọnụnụ uwe ya aka; ndị niile meturụ ya aka nwetara ọgwụgwọ.

7

The dị ọcha na ihe na-adighị ọcha

1 Mgbe ndị Farisii na ụfọdụ ndị ozizi iwu sitere Jerusalem bịa gbara ya gburugburu,

2 ha hụrụ na ụfọdụ ndị na-eso ụzọ ya ji aka na-adighị ọcha, ya bụ aka a na-akwoghị akwọ, na-eri nri.

3 Ndi Farisii na ndi Juu niile adighi eri nri ma o buru na ha akwoghị aka, n'ihu na ha na-ejigidesi aka ike n'ozizi na omenaala nke ndi okenye.

4 Mgbe ọbụla ha si n'ahịa lota, ha adighi eri nri ma o bughị ma ha sachara onwe ha. Ha na-edebekwa ọtụtụ omenaala ndi ọzọ di ka isacha iko, na ite mmiri na ketulu.*

5 Ya mere ndi Farisii na ndi ozizi iwu juru ya si, “Gini mere ndi na-eso uzo gi adighi ebi n'usoro omenaala ndi okenye. Karia iji aka na-adighi ọcha rie nri ha?”

6 O siri ha, **“Amuma ahụ Aizaya buru banyere unu ndi ihu abuo bu eziokwu; di ka e dere ya si,
“Ndi a ji egbugbere onu ha na-asopuru m,
ma obi ha di anya n'ebe m no.**

7 **Ofufe ha na-efe m bu ihe efu,
ozizi ha bukwa ihe mmadu nyere n'iwu.’†**

8 **Unu atufuola iwu Chineke ma jidesiekwaa aka ike n'omenaala nke mmadu.”**

* 7:4 N'ime ụfọdụ akwụkwọ mgbe ochie i ga-ahụta ma ihe ndina. † 7:7 Aiz 29:13

⁹ Ma ọ gwakwara ha sị, “Unu nwere ụzọ dị mma n’anya unu nke unu ji wezuga iwu Chineke ma were omenaala unu dochie n’ọnọdu ya.

¹⁰ N’ihi na Mosis sịrị, ‘Sọpuru nne gi na nna gi,’[‡]na, ‘onye ọbụla kwujoro nne maọbụ nna ya ka e gbuo ya.’[§]

¹¹ Ma unu na-asị, na ọ buru na mmadu asị nne ya maọbụ nna ya, ‘The ọbụla bu nke i gara erite n’aka m bu kọban,’ (nke putara onyinye diri Chineke).^{*}

¹² N’uzo di otu a, unu na-akwagide ndi mmadu ka ha hapu inyere nne na nna ha aka.

¹³ N’uzo di otu a, unu na-eme okwu Chineke ka ọ buru ihe efu, site n’omenaala unu nke unu nyefere n’aka ndi ozo. O dikwa otutu ihe ndi ozo di ka nke a unu na-eme.”

¹⁴ Ozokwa, ọ kporo igwe mmadu ahụ sị ha, “Geenu m nti onye ọbụla, ma ghotakwanu nke a.

¹⁵ O dighi ihe ọbụla banyere n’ime mmadu puru imeru mmadu, kama ihe na-emeru mmadu bu ihe ahụ na-esite n’ime ya na-aputa.”

¹⁶ Onye ọbụla nwere nti inu ihe, ya nuru.[†]

¹⁷ Mgbe ọ hapuru igwe ndi mmadu ahụ banye n’ime ulo, ndi na-eso uzo ya juru ya maka ilu a.

¹⁸ O siri ha, “Unu o ka di ka ndi na-enweghi nghota? O bu unu aghotaghi na ihe ọbụla banyere n’ime mmadu apughi imeru ya.

¹⁹ N’ihi na ihe di otu a anaghi abanye n’obi ha, kama o na-abanye n’ime afo ha, si n’ebe ahụ a nyupu ya n’ulo nsi.” (Site n’ikwu otu a, o mere ka ihe oriri niile di ocha.)

²⁰ O sikwara, “O bu ihe sitere n’ime mmadu puta na-emeru ya.

²¹ N’ihi na o bu n’ime obi mmadu ka echiche ojoo niile si aputa, ya na ikwa iko niile di iche iche, izu ohi, igbu mmadu,

²² ikwa iko nke ndi nwere di na nwunye, ochicho idotara onwe gi ihe ndi ozo nwere, ekworo, aghughu niile, adighi ocha niile, inwe anya ufu n’ebe ndi ozo no, nkwulu niile, nganga na enweghi uche ọbụla.

²³ Ihe ojoo ndi a niile na-esite n’ime mmadu a puta. Ha bukwa ihe na-emeru mmadu.”

Okwukwe nwanyi Siria

²⁴ O hapuru ebe ahụ gaa n’akuku obodo Taja.[‡] N’ebe ahụ ọ banyere n’ime otu ulo. Ma o nwekwaghị ike izo onwe ya, n’agbanyeghi na ọ choghi ka a mata na ọ no ebe ahụ.

²⁵ Ngwangwa, otu nwanyi nwere otu nwa nwanyi ntakiri nke mmuo na-adighi ocha bi n’ime ya nuru maka ya, ọ biara daa n’ukwu ya.

²⁶ Nwanyi a bu onye Griik a muru n’akuku Sairo-Fonisia. O rioro ya ka ọ chupuru ya mmuo ojoo ahụ bi n’ime nwa ya nwanyi.

²⁷ O siri ya, “Hapu ka umuntakiri buru uzo rie ihe, n’ihi na o zighi ezi na a ga-ewere nri umuntakiri tupuru nkita.”

[‡] 7:10 Opu 20:12; Dit 5:16 § 7:10 Opu 21:17; Lev 20:9 * 7:11 Nke a adighi n’iwu Chineke nyere. † 7:16 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di isi 4 n’amaokwu nke 23. ‡ 7:24 N’akwukwo ochie ufodu i ga-ahụ Taja na Saidon.

28 Ma ọ zaghachiri ya sị, “Onyenwe m, ma ụmụ nkịta na-erikwa iberibe nri ụmuntakiri si na tebul tụtụ n’ala.”

29 Mgbe ahụ, ọ siri ya, **“Nwanyị, ị zara nke ọma, n’ihi ọsịsa gị, laa, mmụọ ojọọ ahụ ahapụla nwa gị nwanyị ugbu a.”**

30 Ọ laghachiri n’ụlọ ya, hụ nwantakiri ahụ ka o dina n’elu ihe ndina, mmụọ ojọọ ahụ apụkwala.

Ọgwugwo onye ntị chiri na onye ogbu

31 Emesịa, ọ hapuru akụkụ Taja gabiga Saịdon bjaruo n’osimiri Galili ruo n’obodo ndị dị na Dekapolis.

32 Ha duteere ya otu nwoke ntị chiri, nke na-asukwa oke nsu. Ha rịrọ ya ka o bikwasị ya aka.

33 O duuru ya pụọ n’ebe igwe mmadụ ahụ nọ, runye ya mkpisiaka n’ime ntị ya abụọ. Mgbe ahụ ọ gbupukwara ọnu mmiri metukwa ya aka n’ire.

34 O leliri anya n’eluigwe sọọ ude sị ya, **“Ef fata,”** nke putara **“Meghee!”**

35 Ngwangwa, ntị ya meghere, a topukwara ire ya, ọ malite ikwu okwu nke ọma.

36 Jisọs nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye ọbụla, ma mgbe ọ na-eme nke a ha gara n’ihu na-akọsa ya ebe niile.

37 Ọ tụtụ ha n’anya nke ukwu, ha kwuo sị, “O meela ihe niile nke ọma. Ọ na-eme ka ọ bụladị ndị ntị chiri nụ ihe, ma mee ka ndị ogbi kwuo okwu.”

8

Jisọs enye puku mmadụ anọ nri

1 N’oge ahụ, igwe mmadụ ọzọ zukorọ. Ebe ha na-enweghi ihe ha ga-eri, ọ kpọrọ ndị na-eso ụzọ ya sị ha,

2 **“Enwere m ọmiiko n’ebe igwe mmadụ ndị a nọ. Nke a na-eme ya ụbọchi atọ anyị na ha nọ. Ugbu a, ha enweghi ihe ha ga-eri.**

3 **Ọ buru na m ezilaga ha n’ụlọ ha, ụfọdụ n’ime ha ga-ada n’uzọ n’ihi agụ. N’ihi na ụfọdụ ha si n’ebe dị anya bịa.”**

4 Ndị na-eso ụzọ ya zara ya, “Ebee ka mmadụ ga-achọta achicha ga-ezuru ndị a n’ime ọzara a?”

5 Jisọs juru ha sị, **“Ogbe achicha ole ka unu nwere?”**

Ha zara sị, “Asaa.”

6 Ọ gwara igwe mmadụ ahụ ka ha nọdu ala. O weere ogbe achicha asaa ahụ kpee ekpere. Ọ nyawasiri ha, nye ha ndị na-eso ụzọ ya ka ha kee igwe mmadụ ahụ niile. Ha kekwarara ya nye igwe mmadụ ahụ.

7 Ha nwekwara azụ ole na ole. O weere ya kpee ekpere, ọ gwara ha ka ha kesaakwa ya.

8 Ha riri, rijuo afo. Ha tụtukotara iberibe achicha dafuru n’ebe ndị a nọ rie nri. Ha tụtujuru nkata asaa.

9 Ndị riri nri a ruru ihe dika puku mmadụ anọ. Mgbe ahụ o zilagara ha.

10 Ngwangwa, ya na ndị na-eso ụzọ ya banyere n’ugbo mmiri gaa n’akụkụ obodo Dalmanuta.

11 Ndị Farisii biakwutere ya malite nrurita ụka, na-achọ ihe iribama si n’eluigwe, iji nwalee ya.

12 Ọ sụrụ ude nke ukwu n'ime onwe ya si, **"Gịnị mere ọgbọ a ji achọ ihe iribama? N'ezie, n'ezie, agwa m unu, o nweghị ihe iribama a ga-egosi ọgbọ a."**

13 Ọ hapurū ha n'ebe ahụ banyekwa n'ugbo mmiri ọzọ, igafe n'ofe ọzọ nke osimiri ahụ.

Ihe na-eko achicha nke ndị Farisii na Herod

14 Ndi na-eso ụzọ ya chefuru iwere achicha. Ọ bụ naanị otu ogbe achicha fọdurū ha n'ime ụgbọ.

15 Ọ doro ha aka na ntị si, **"Kpacharanụ anya. Lepunụ anya maka ihe na-eko achicha ndị Farisii na nke Herod."**

16 Ha kparitara ụka n'etiti onwe ha na-asi, "Ọ bụ n'ihhi na anyị enweghị achicha."

17 Mgbe Jisọs ghotara isi mkparita ụka ha, ọ jurū ha si, **"Gịnị mere unu ji na-ekwu okwu maka enweghị achicha? Ọ putara na unu adighi ahụ maobu aghota? Obi unu o siri ike?"**

18 **Unu nwere anya nke na-adighi ahụ ụzọ? Unu nwere ntị ma unu adighi anụ ihe? Ọ ga-abụ na unu adighi echeta?"**

19 **Mgbe m ji ogbe achicha ise zuo puku mmadu ise, iberibe achicha juru nkata ole ka unu tutukotara?"**

Ha zara si ya, "Nkata iri na abuo."

20 **"Mgbe m ji ogbe achicha asaa zuo puku mmadu ano, iberibe achicha juru nkata ole ka unu tutukotara?"**

Ha zara si ya, "Nkata asaa."

21 Ọ siri ha, **"Unu ka no na-enweghi nghota?"**

Jisọs agwoọ onye isi na Betsaida

22 Mgbe ha ruru Betsaida, ụfọdu mmadu kpotaara ya otu onye isi rigo ya ka o metu ya aka,

23 Ọ duuru onye isi ahụ n'aka puo n'azu obodo. Mgbe ahụ, ọ gbūgara onu mmiri n'anya ya metukwa ya aka n'anya. Ọ jurū ya si, **"I na-ahụ ihe obula?"**

24 Nwoke ahụ leliri anya elu ma si, "Ana m ahụ ndi mmadu ma ha di ka osisi na-agahari agahari."

25 Nke ugboro abuo Jisọs metukwara ya aka n'anya, mgbe ahụ anya ya meghere. O bidoro ihu ihe niile nke oma.

26 Ọ zilagara ya ulo ya si ya, **"Abanyekwala n'ime obodo."**

Ogbugba ama Pita banyere Kraist

27 Mgbe ahụ Jisọs na ndi na-eso ụzọ ya gara n'obodo nta ndi ọzọ di gburugburu Sizaria Filipai. Mgbe ha na-aga n'uzo, ọ jurū ndi na-eso ụzọ ya si, **"Onye ka ndi mmadu na-asi na m bu?"**

28 Ha zara ya si, "Ufodu na-asi na i bu Jon ome baptizim, ndi ozokwa si na i bu Ilaija maobu otu n'ime ndi amuma."

29 Ma ọ jurū ha si, **"Ma unu onwe unu, ọ bụ onye ka unu na-asi na m bu?"**

Pita zara si, "I bu Kraist* ahụ."

30 Ọ doro ha aka na ntị si ha agwakwala onye obula ihe banyere ya.

Jisọs ekwuo okwu onwu ya

* 8:29 Maobu, Onye nzoputa.

³¹ Emesịa, o bidoro izi ha ihe na Nwa nke Mmadụ aghaghị ihụ otụtụ ahụhụ dī iche iche, ndī okenye, na ndīisi nchụaja na ndī ozizi iwu ga-ajụ ya, na aghaghị igbu ya, ma ọ ga-ebili n'ọnwụ mgbe ụbọchị nke atọ gasiri.

³² Ọ gwaghere ha ihe ndī a ọnụ. Ma Pita kpọọrọ ya puọ n'otu akụkụ, bido ibara ya mba.

³³ Ma ọ tughariri lee ndī na-eso ụzọ ya anya, baara Pita mba si ya, **“Si n’ebe m nọ puọ ekwensu! Ihe i na-eche echiche ya abughị uche Chineke, ha bụ echiche mmadụ.”**

Ihe ọ ga-efu iso Jisọs

³⁴ Mgbe ahụ, ọ kpọrọ ndī na-eso ụzọ ya na igwe mmadụ ahụ. Ọ gwara ha si, **“Ọ buru na onye ọbụla achọ iso m, ya guọ ndụ ya dī ka ihe furu efu. Mgbe ahụ, ya buru obe ya soro m n’azụ.**

³⁵ **N’ihi na onye na-azọ ndụ ya ka ọ ga-efunari, ma onye ọbụla gurụ ndụ ya dī ka ihe furu efu n’ihi m, na n’ihi ozioma m, ga-azọputa ya.**

³⁶ **Uru gini ka ọ ga-abara mmadụ, iritecha ụwa niile n’uru ma tufuo ndụ ha?**

³⁷ **Ọ dī ihe ọzọ dī n’ụwa mmadụ nwere ike iji gbanwere ndụ ya?**

³⁸ **Ọ buru na ihere na-eme onye ọbụla n’ihi m na n’ihi okwu m n’ụwa ọjọọ a, na n’ụwa mmehie a, ihere onye ahụ ga-emekwa Nwa nke Mmadụ, mgbe ọ ga-abighachi n’ebube nke Nna ya, ya na ndī mmụọ ozi dī nsọ.”**

9

¹ Ma ọ gwara ha si, **“N’ezie asị m unu, ụfọdụ n’ime ndī guzo n’ebe a, agaghị edetụ ọnwụ ire tupu ha ahụ alaeze Chineke mgbe ọ ga-abia n’ike.”**

Nnwogha Jisọs

² Mgbe ụbọchị isii gasiri, Jisọs kpọrọ Pita na Jemis na Jon, duru ha rigoro n’elu ugwu dī elu. N’ebe ahụ ka ha nọdurụ naani ha. N’ebe ahụ, a gbanwere ọdidi ya n’ihu ha.

³ Uwe ya na-enwu ọcha kariya ụdi ọcha ọbụla anya hụrula. Ọ dikwa ọcha kariya nke onye ọbụla n’ụwa nwere ike ime ka ihe dī ọcha.

⁴ Ha hụrụ Ilaija na Mosis ka ha putara soro Jisọs na-ekwu okwu.

⁵ Pita gwara Jisọs si, **“Onye ozizi, ọ dī mma ka anyi nọdụ n’ebe a. Ka anyi wuo ụlọ ikwu atọ. Otu ga-abụ nke gi, otu a buru nke Mosis, nke ọzokwa a buru nke Ilaija.”**

⁶ (Ọ makwaghị ihe ọ ga-ekwu n’ihi na oke egwu turu ha.)

⁷ Mgbe ahụ, igwe ojii putara kpuchie ha. Olu sitere n’igwe ojii ahụ daa si, **“Onye a bụ Okpara m, onye m huru n’anya. Geenu ya ntị.”**

⁸ Na mberede, mgbe ha lere anya gburugburu, ọ dikwaghị onye ọzọ ha huru, kariya naani Jisọs.

Ajụjụ banyere Ilaija

⁹ Mgbe ha si n’elu ugwu ahụ na-aridata, Jisọs nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye ọbụla ihe ha huru, tutu ruo mgbe Nwa nke Mmadụ ga-esi n’ọnwụ bilie.

¹⁰ Ha zobere ihe a n'etiti onwe ha, na-ekwurịtara okwu na-atule ihe isi n'ọnwu bilie putara.

¹¹ Ma ha juru ya si, "Gini mere ndi ozizi iwu jiri si na Ilaija aghaghi ibu uzọ bia?"

¹² O gwara ha si, "**O bu ezie, Ilaija ga-ebu uzọ bia, na-emekwa ka ihe di ka o di na mbu. Ma gini mere e jiri dee na Nwa nke Mmadu ga-ahu otutu ahuhu, burukwa onye a juru aju?**

¹³ **Ka m gwa unu, Ilaija abialari. Ma ha mesokwara ya mmeso otu ha choro di ka e dere banyere ya."**

Jisọs agwoọ nwa mmuo ojoọ bi n'ime ya

¹⁴ Mgbe ha bjarutere n'ebe ndi na-eso uzọ ya no, ha huru oke igwe mmadu ka ha gbara ha gburugburu, hukwa ufodu ndi ozizi iwu ka ha na ha na-arurita uka.

¹⁵ Ngwangwa, mmadu ahụ niile huru ya, udidi ya juru ha anya. Ha gbaara oso gaa kelee ya.

¹⁶ O juru ha si, "**Unu na ha o na-arurita uka banyere gini?**"

¹⁷ Otu onye n'ime igwe mmadu ahụ zara ya si, "Onye ozizi akpotaara m gi nwa m nwoke, nke mmuo ojoọ bi n'ime ya, nke mekwara ka o daa ogbi.

¹⁸ Mgbe obula mmuo ojoọ ahụ malitere isogbu ya, o na-atuda ya n'ala. Mgbe ahụ, o na-agbo ufufu n'onu ya, na-ata ikikere eze, anu ahụ ya na-esikwa ike. Arioro m ndi na-eso uzọ gi ka ha chupu mmuo ojoọ a, ma ha enweghi ike."

¹⁹ O zaghachiri ha si, "**Unu ogbo na-enweghi okwukwe. Ruo ole mgbe ka mu na unu ga-anọ? Ruo ole mgbe ka m ga-anagide unu? Kpotaranu m ya!"**

²⁰ Ya mere, ha kpotaara ya nwata ahụ. Mgbe mmuo ojoọ ahụ huru ya, ngwangwa, o nughariri nwata ahụ nke ukwu, o daa n'ala na-aturu onwe ya n'ala, na-agbokwa ufufu n'onu ya.

²¹ Jisọs juru nna nwata ahụ si, "**Olee mgbe ihe a bidoro?**"

O zara si, "Site na mgbe o bu nwata nta.

²² O na-eme ya ka o daba n'oku, maobu na mmiri, ka o laa ya n'iyi. O buru na o di ihe i nwere ike ime, biko meere anyi ebere, nyere anyi aka."

²³ Jisọs siru ya, "**'O buru na i nwere ike'? Ihe niile puru ime n'ebe onye kwere ekwe no."**

²⁴ Ngwangwa, nna nwata ahụ tiri mkpu si, "Ekweere m, biko nyere ekweghi ekwe m aka!"

²⁵ Mgbe Jisọs huru na igwe mmadu na-agba oso na-abia n'ebe ahụ, o baara mmuo ahụ na-adighi ocha mba si, "**Gi mmuo ojoọ nti ike na ida ogbi, ana m enye gi iwu, site n'ime nwata a puta! Abanyekwala n'ime ya ozọ!"**

²⁶ O tiri mkpu n'oke olu, nugharia nwata ahụ nke ukwu ma site n'ime ya puta. Nwata ahụ togboro n'ala di ka onye nwuru anwu nke mere na ndi niile no n'ebe ahụ siru, "O nwuola!"

²⁷ Ma Jisọs jidere ya n'aka selite ya elu, mee ka o guzo n'ukwu ya. O guzokwara.

²⁸ Ma mgbe o banyere n'ime ulo ndi na-eso uzọ ya juru ya na nzuzo si, "Gini mere o jiri siere anyi ike ichupu ya?"

29 Ọ siri ha, **“Ọ bụ naanị site n’ike ekpere ka a puru ichupu udi a.”***

Jisọs ekwuokwa okwu ozo banyere onwu ya

30 Ha siri n’ebe ahụ puo gafee Galili. Ọ choghi ka onye obula mata maka ya,

31 n’ihi na o na-ezi ndi na-eso uzo ya ihe. Ọ siri ha, **“A ga-arara Nwa nke Mmadu nye n’aka umu mmadu, ha ga-egbukwa ya ma o ga-ebili n’onwu mgbe mkpuru ubochi ato gasiri.”**

32 Ma ha aghotaghi ihe o na-agwa ha. Egwu tukwara ha i ju banyere ya.

Onye kachasi ukwu

33 Emesia, ha biaruru Kapanom. Mgbe o banyere n’ulo, o juru ha si, **“Gini ka unu na-arurita uka banyere ya n’okporozo?”**

34 Ma ha gbara nkiti, n’ihi na ha ruritara uka n’okporozo banyere onye di ukwu karia ibe ya.

35 Ọ noduru ala kpoo mmadu iri na abuo ahụ, si ha, **“Ọ buru na onye obula choro ibu onye mbu, o ghaghi ibu onye ikpeazu, burukwa onye na-ejere mmadu niile ozi.”**

36 Mgbe ahụ o kuuru otu nwantakiri mee ka o guzoro n’etiti ha. O kuuru nwata ahụ n’aka ya si ha,

37 **“Onye obula nabatara otu n’ime umuntakiri ndi a n’aha m, na-anabata m. Ma onye obula nabatara m, o bughị m ka o nabatara, kama o na-anabata onye zitere m.”**

Onye na-emegideghị anyi dinyeere anyi

38 Jon siri ya, “Onye ozizi, anyi huru otu onye na-achupu mmuo ojo o n’aha gi, ma anyi gbaliri igbochi ya n’ihi na o bughị otu onye n’ime anyi.”

39 Ma Jisọs gwara ha si, **“Unu egbochila ya, n’ihi na onye obula ji aha m na-arụ oru ebube agaghi ekwu okwu ojo megide m.**

40 **N’ihi na onye obula na-adighi emegide anyi dinyeere anyi.**

41 **N’eziokwu asi m unu, onye obula ga-ekunye unu otu iko mmiri n’aha m, n’ihi na unu bu ndi nke Kraist, ga-anatakwa ugwo oru ya.**

Iduba na mmehie

42 **“Ọ burukwa na onye obula emee ka otu n’ime ndi a di nta kweere na m jehie, o ga-akara onye ahụ mma ma o buru na e kenyerere nkume igwe nri buru ibu n’olu ya, tunye ya n’ime oke osimiri.**

43 **Ọ buru na aka gi na-eme ka i jehie, gbupu ya. Ọ ga-akara gi mma inwe orusi baa na ndu karia inwe aka abuo banye n’oku ala mmuo, ebe oku ya na-adighi anyu anyu;**

44 **ebe**

“ikpuru ya na-adighi anwu anwu, oku ya adighi anyukwa anyu.”†

45 **Ọ buru na ukwu gi na-eme ka i jehie, gbupu ya, tufukwaa ya, n’ihi na o ga-akara gi mma iba na ndu na ngwuro karia inwe ukwu abuo a tunye gi n’oku ala mmuo;**

* 9:29 Akwukwo ochie ndi ozo na-edenye, na-ibu onu. † 9:44 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di n’amaokwu nke 48.

46 **ebe**

“**ikpuru ya na-adighi anwu anwu,
okụ ya adighi anyukwa anyu.**”[‡]

47 **Ọ buru na anya gi na-eme ka i jehie, ghuṣu ya. Ọ ga-akara gi
mma na i nwere otu anya baa n’alaeze Chineke, kariya inwe anya
abuṣo a tunye gi n’okụ ala mmuṣo,**

48 **ebe**

“**ikpuru ya na-adighi anwu anwu,
okụ ya adighi anyukwa anyu.**”[§]

49 **A ga-eji okụ nuchaa onye obula di ka nnu.**

50 **“Nnu di mma, ma o buru na o dighi atokwa utu, olee ka i
ga-esi mee ka o toṣo utu ozo? Ya mere, nweenu nnu n’ime onwe
unu. Unu na ibe unu biri n’udo.”**

10

Ozizi banyere igba alukwaghi m

1 Ọ hapuru ebe ahụ gaa n’obodo ndi di na mpaghara Judia ma gafeekwa n’ofe Jodan. Igwe mmadu biakwutekwara ya, ozo, di ka o si emekwa, o ziri ha ihe.

2 Ufodu ndi Farisii bjara, ma n’ihi i nwalee ya, ha juru ya si, “O ziri ezi n’iwu ka nwoke gbaa nwunye ya alukwaghi m?”

3 Ma o zara ha si, **“Gini ka Mosis nyere unu n’iwu?”**

4 Ha siru, “Mosis kwenyere ka nwoke dee asambodo alukwaghi m, nye nwunye ya ma zilaga ya.”

5 Jisos siru ha, **“O bu n’ihi na obi unu siri ike nke ukwu ka o ji deere unu iwu a.**

6 **Ma na mmalite nke okike uwa, Chineke ‘kere ha nwoke na nwanyi.’***

7 **‘N’ihi nke a ka nwoke ga-eji hapu nne ya na nna ya e jikota ya na nwunye ya.**

8 **Ha abuṣo ga-abu otu anu ahụ.’†Ya mere, ha abukwaghi mmadu abuṣo ozo, kama otu anu ahụ.**

9 **Ya mere, ihe Chineke jikotara, ka mmadu obula atosala ya.”**

10 Mgbe ha banyere n’ulo, ndi na-eso uzu ya juru ya ozo ihe banyere okwu a.

11 Ọ siru ha, **“Onye obula gbara nwunye ya alukwaghi m ma luru nwanyi ozo na-eme mmehie ikwa iko megide ya.**

12 **Ma o buru na nwanyi obula agbaa di ya alukwaghi m ma luru nwoke ozo, o na-emekwa mmehie ikwa iko.”**

Jisos na umuntakiri

13 Ndi mmadu na-ekutere ya umuntakiri ka o metu ha aka, ma ndi na-eso uzu ya baara ha mba.

14 Ma mgbe Jisos huru nke a, iwe were ya nke ukwu, o siru ha, **“Hapuru umuntakiri ka ha biakwute m. Unu egbochikwala ha. N’ihi na alaeze Chineke bu nke ndi di otu a.**

15 **N’eziokwu asi m unu, onye obula nke na-agaghi anabata alaeze Chineke di ka nwantakiri agaghi aba n’ime ya.”**

‡ 9:46 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di n’amaokwu nke 48. § 9:48 Ajiz 66:24

* 10:6 Jen 1:27 † 10:8 Jen 2:24

16 Mgbe ahụ, o kuuru ha n'aka ya, bikwasị ha aka ya abụọ ma gozie ha.

Onye Ogaranya na Alaeze Chineke

17 Mgbe ọ na-ebili njem, otu nwoke gbaara ọsọ bịa gbuo ikpere n'ihu ya. Ọ juru ya sị, "Ezi onye ozizi ọma, gini ka m ga-eme ka m keta ndu ebighi ebi?"

18 Jisọs siri ya, **"Gini mere i ji akpo m ezi mmadu? O dighi onye obula bu ezi mmadu ma o bughị naanị Chineke.**

19 **I maara ihe niile enyere n'iwu: 'Egbula mmadu, a kwala iko, e zula ohi, a gbalala ama ugha, a ghogbula mmadu ibe gi, sọpuru nne na nna gi.'**"

20 Ọ siri ya, "E, onye ozizi, Edebezuchaala m ha niile siteri na mgbe m bu nwata."

21 Jisọs lere ya anya, hu ya n'anya. Mgbe ahụ, ọ gwara ya sị, **"O foduru naanị otu ihe i ga-eme. Laa, ugbu a, ree ihe niile i nwere, nyekwa ndi ogbenye ego i retara. I mesia nke a, i ga-enwe akụ n'eluigwe. Mgbe ahụ biaghachi soro m."**

22 Mgbe ọ nuru okwu a, ihu ya gbaruru. O sitere n'ebe ahụ puo na mwute, n'ihu na ọ bu ogaranya nke nwere otutu akunuba.

23 Jisọs leghariri anya gwa ndi na-eso uzọ ya sị, **"Lee ka o si buru ihe rara ahụ na onye ogaranya ga-abanye n'alaeze Chineke."**

24 Okwu ya turu ndi na-eso uzọ ya n'anya, ma Jisọs gwakwara ha ozo sị, **"Umuntakiri, o bu nnoo ihe rara ahụ ibanye n'alaeze Chineke."**

25 **O diri inyinya kamel mfe isite n'anya agiga gafee, karia onye ogaranya ibanye n'alaeze Chineke."**

26 Okwu a jubigara ha anya oke. Ha juritara ibe ha sị, "Onye kwanu ka a ga-azoputa?"

27 Ma Jisọs lere ha anya si ha, **"N'ebe mmadu no, o bu ihe rara ahụ. Ma n'ebe Chineke no, ihe niile di mfe. O dighi ihe rara Chineke ahụ ime."**

28 Pita malitere igwa ya sị, "Anyi ahapula ihe niile soro gi!"

29 Jisọs siri, **"N'ezie, n'ezie, agwa m unu, o dighi onye obula hapuru ulo ya, maobu umunne ya ndi nwoke, maobu umunne ya ndi nwanyi, maobu nne ya, maobu nna ya, maobu umuntakiri ya, maobu ala ubi ya n'ihu m, na n'ihu ozioma a,**

30 **nke na-agaghi anataghachikwa n'uwa a, ulo, umunne ndi nwoke, umunne ndi nwanyi, nne, umuaka na ala ubi, tinyere mkpagbu, ihe ruru okpukpu nari karia ihe niile nke o hapuru. O ga-anatakwa ndu ebighi ebi n'uwa ozo.**

31 **Ma otutu ndi bu uzọ ga-abu ndi ikpezu, ma otutu ndi ikpezu ga-abukwa ndi bu uzọ."**

Okwu ozo Jisọs kwuru banyere onwu ya

32 Ha no n'uzo na-aga Jerusalem, ma Jisọs no n'ihu ha, nke a juru ndi na-eso uzọ ya n'anya. Otu a kwa, ndi mmadu niile na-abia ha n'azu tukwara egwu. Ozokwa, ọ kpọpuru mmadu iri na abuo ahụ n'akuku, malite igwa ha ihe gaje idakwasị ya.

³³ O siri, “Leenu, anyi na-aga Jerusalem, ebe a ga-arara Nwa nke Mmadu nyefee n’aka ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu. Ha ga-ama ya ikpe onwu, nyefekwa ya n’aka ndi mba ozọ.”

³⁴ Ha ga-akwa ya emo, gbusakwa ya onu mmiri asu, pia ya ihe ma gbukwaa ya. Ma mgbe ubochi atọ gasiri, o ga-esite n’onwu bilie.”

Aririo Jemis na Jon

³⁵ Jemis na Jon umu Zebedi biakwutere ya. Ha siri ya, “Onye ozizi, anyi chorọ ka i meere anyi ihe obula anyi rioro.”

³⁶ O siri ha, “**Gini ka unu chorọ ka m meere unu?**”

³⁷ Ha siri ya, “Kwere ka otu onye n’ime anyi noro n’aka nri gi, onye nke ozọ n’aka ekpe gi n’ime ebube gi.”

³⁸ Ma Jisos siri ha, “**Unu amataghi ihe unu na-ario. Unu puru inu iko ahụ mu onwe m ga-anu maobu buru ndi a ga-eme udi baptizim a ga-eme m?**”

³⁹ Ha zaghachiri ya, “Anyi puru.”

Jisos siri ha, “**Unu ga-anu iko m ga-anu, a ga-emekwa unu baptizim nke a ga-eme m.**

⁴⁰ **Ma inodu n’aka nri m maobu n’aka ekpe m abughi ihe diri m inye, kama onodu ndi a diri ndi a kwadooro ha.**”

⁴¹ Mgbe mmadu iri ndi ozọ nuru nke a, iwe juputara ha obi n’ihi Jemis na Jon.

⁴² Ma Jisos kpokotara ha niile si ha, “**Di ka unu onwe unu maara, ndi eze nke ndi mba ozọ, na ndi a maara aha ha, na-eji aka ike na-achi ndi no n’okpuru ha.**

⁴³ **Ma n’etiti unu o gaghi adi otu a. Kama onye obula chorọ idi ukwu n’etiti unu ga-abu onye na-ejere unu ozi.**

⁴⁴ **Onye obula nke chorọ ibu onye mbu n’etiti unu, ga-abu ohu mmadu niile.**

⁴⁵ **N’ihi na Nwa nke Mmadu abiaghi ka e jeere ya ozi. Kama ka o jee ozi ma nyekwa ndu ya ka o buru ihe mgbaputa nke otutu mmadu.**”

Ogwugwo Batimios onyeisi

⁴⁶ Mgbe ha ruru Jeriko, di ka Jisos na ndi na-eso uzọ ya na otutu igwe mmadu sitere n’obodo Jeriko na-apu, otu nwoke kpuru isi aha ya bu Batimios (aha ya putara “nwa nwoke Timios”), onye aririo noduru ala n’akuku uzọ.

⁴⁷ Mgbe o nuru na o bu Jisos onye Nazaret na-agafe, o bidoro iti mkpu na-asị, “Jisos, nwa Devid, meere m ebere!”

⁴⁸ Otutu mmadu bara ya mba ka o mechie onu. Ma o nojidesiri ike na-eti mkpu na-asị, “Nwa Devid, meere m ebere!”

⁴⁹ Jisos kwusiri kwuo si, “**Kpọonu ya.**”

Ya mere ha kporo onye isi ahụ, si ya, “Mesaa ihu gi bilie n’ukwu gi, o na-akpo gi.”

⁵⁰ O tufuru uwe mwuda ya, wulie n’ukwu ya, biakwute Jisos.

⁵¹ Jisos siri ya, “**Gini ka i chorọ ka m meere gi?**”

Onye isi ahụ siri ya, “Onye ozizi m, achoro m ka m hu uzọ.”

⁵² Jisos siri ya, “**Laa, okwukwe gi azoputala gi.**” N’otu oge ahụ, o bidoro ihu uzọ, sorokwa ya gawa n’uzọ ahụ.

11

Jisọs abaa Jerusalem

¹ Mgbe ha na-abjara Jerusalem nso, ha rutere Betfeji na Betani n'Ugwu Oliv. Jisọs zipuru mmadu abuo n'ime ndi na-eso uzo ya.

² O gwara ha si, "**Gaanu n'ime obodo nta di n'ihu unu. Mgbe unu na-abanye n'ime ya, unu ga-ahu nwa inyinya e kedoro n'ebe ahu nke onye obula na-arikwasibeghi n'elu ya. Topunu ya n'agbu, kputaranu m ya.**

³ **O buru na onye obula asi unu, 'Gini mere unu ji na-atopu ya n'agbu?' sinu onye ahu, 'O di Onyenwe anyi mkpa, o ga-akpuhachitekwa ya ngwangwa.'**"

⁴ Ha ruru ma hu otu nwa inyinya e kedoro n'akuku uzo, n'ihu otu ulo nke di n'ama. Di ka ha na-atopu ya,

⁵ ufodu mmadu guzo n'ebe ahu siri ha, "Gini ka unu na-eme, unu na-atopu nwa inyinya a?"

⁶ Ha gwara ha ihe Jisọs kwuru, ha hapukwara ha ka ha toro inyinya ibu ahu.

⁷ Ha kputaara Jisọs nwa inyinya ahu, ma wukwasikwa uwe ha n'elu ya, o nokwasiri n'elu ya.

⁸ Otutu mmadu tusara uwe ha n'okporozo, ma ndi ozo tusara alaka osisi ha gbutere n'ohia.

⁹ Ndi na-aga n'ihu na ndi na-esokwa n'azu, tiri mkpu na-asi, "Hozanna!"*

"Onye a goziri agozi ka onye ahu bu nke na-abia n'aha Onyenwe anyi!"†

¹⁰ "Ngozi diri alaeze ahu na-abia nke nna anyi Devid!"

"Hozanna n'ebe kachasi ihe niile elu!"

¹¹ Mgbe o batara na Jerusalem, o gara n'ime n'ulonso ukwu ahu. Mgbe o legharichara anya n'ihe niile di n'ebe ahu, ma ebe o bu na chi ejuela, ya na ndi na-eso uzo ya puru gaa Betani.

Osisi fiig a buru onu

¹² N'echi ya, mgbe ha si Betani na-aputa, aguu guru ya.

¹³ Site n'ebe di anya, o huru otu osisi fiig nke nwere akwukwo ndu. Mgbe o bjaruru osisi ahu nso, o gaghariri n'ukwu ya niile ma o ga-achota mkpuru n'elu ya, ma o hughi mkpuru obula, naani akwukwo ndu, n'ihu na oge a abughi oge osisi a ji ami mkpuru.

¹⁴ Mgbe ahu, o gwara osisi ahu si, "**Ka mmadu obula ghara iri mkpuru sitere na gi ruo ebighi ebi.**" Ndi na-eso uzo ya nuru mgbe o kwuru okwu a.

Jisọs achupu ndi ahia

¹⁵ Mgbe ha ruru Jerusalem, o banyere n'ime ulonso ukwu, bido ichupu ndi na-azu ahia na ndi na-ere ahia n'ebe ahu. O kpughariri tebul ndi na-agbanwe ego, kwatuokwa oche niile n'odu ahia ndi na-ere nduru.

* **11:9** Okwu a Hozanna, putara Zoputa n'asusu Hibru, nke mechara gho mkpu otuto.

† **11:9** Abu 118:25,26

16 O gbochikwara onye ọbụla iwebata ngwongwo ahịa orire n'ime ulonso ukwu ahụ.

17 Ma dị ka ọ na-ezi ha ihe, ọ sịrị, **“O bụ na-edeghi ya sị, Ụlọ m ka a ga-akpọ ụlọ ekpere nye mba niile? Ma unu emeela ya ọgba ndị na-apunara mmadụ ihe n'ike. §”**

18 Mgbe ndịisi nchụaja na ndị ozizi iwu nūrụ nke a, ha malitere na-achọ ụzọ igbu ya ma ha tūrụ egwu ya n'ihị na ozizi ya juru igwe mmadụ niile ahụ anya.

19 Mgbe uhuruchi bịaara, Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya siri n'obodo ahụ pụọ.

Osisi fiig ahụ a kponwuọ

20 N'isi ututu echi ya, mgbe ha na-agafe, ha hūrụ na osisi fiig a esitela na mgborogwu ya kponwuọ.

21 Pita chetara ihe merenụ ma sị ya, “Onye ozizi, lee! Osisi fiig ahụ i buru onu akponwuola!”

22 Jisọs zara ha sị, **“Nweenu okwukwe n'ime Chineke.**

23 **N'ezie agwa m unu, ọ buru na onye ọbụla asị ugwu a, ‘Si n'ebe a wezuga onwe gi, gaa dabanye n'oke osimiri,’ nke na-enweghi obi abuo n'ime ya, kama o kweere na ihe o kwuru ga-emezu, ihe ahụ ọ kwuru ga-emezuka.**

24 **Ya mere, ka m gwa unu, ihe ọbụla unu rioro n'ekpere, kwerenụ na unu anatala ya, ọ ga-abukwa nke unu.**

25 **Ma mgbe ọbụla unu guzoro na-ekpe ekpere, gbagharanụ, ma ọ buru na unu nwere ihe ọbụla megide onye ọbụla, ka Nna unu nke bi n'eluigwe gbagharakwa unu mmehie unu.**

26 **Ma ọ buru na unu agbagharaghi, Nna unu nke bi n'eluigwe agaghi agbagharakwa unu mmehie unu.”***

Ajụjụ banyere ike Jisọs

27 Mgbe ha rutere Jerusalem ozo, ọ nọ na-ejeghari n'ime ogige ulonso ukwu ahụ, ndịisi nchụaja, na ndị ozizi iwu na ndị okenye ndi Juu bjakwutere ya.

28 Ha sịrị ya, “Olee ikike i ji eme ihe ndi a i na-eme? Onye nyere gi ikike ime ha?”

29 Jisọs sịrị ha, **“Aga m ajụ unu otu ajụjụ, unu zaa m ya, aga m agwakwa unu onye nyere m ikike m ji eme ihe ndi a.**

30 **Baptizim nke Jọn, o sitere n'eluigwe ka ọ bụ n'aka mmadụ? Gwanu m.”**

31 Ha kparitara ụka n'etiti onwe ha ma sị, “Ọ buru na anyi asi, ‘O sitere n'eluigwe,’ ọ ga-asi anyi, ‘Gini mere unu na-ejighi kwenye na ya?’

32 Ma ọ buru na anyi asi, ‘O sitere n'aka mmadụ.’” (Ha na-atu egwu ndi mmadụ, n'ihị na ha niile kwenyere na Jọn bụ onye amuma n'ezie.)

33 Ya mere ha zara Jisọs sị, “Anyi amaghi.”

Jisọs zagbachikwara ha sị, **“Agakwaghi m agwa unu udi ikike m ji na-eme ihe ndi a.”**

‡ 11:17 Aiz 56:7 § 11:17 Jer 7:11 * 11:26 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika ọ di n'akwukwo Mat 6:15.

12

Ilu banyere ndi oru ubi ojoo

¹ Mgbe ahụ, ọ bidoro igwa ndi ahụ okwu n'ihu si, "**Otu nwoke kuru mkpuru vaini n'ubi ya, jiri mgbidi gbaa ubi ahụ gburugburu. O gwuru ebe inara mmanya si na mkpuru vaini, wuokwa ulo elu. Mgbe o mesiri, o nyefere ubi vaini ahụ n'aka ndi oru ubi ilekota ya ma gaa obodo ozo.**

² Mgbe oge igho mkpuru ruru, o zipuru otu onye ohu ya ka o jekwuru ndi na-elekota ubi ahụ, nata ha ufodu n'ime mkpuru vaini ahụ.

³ Ma ha jidere ya tie ya ihe, zilaga ya n'aka efu.

⁴ Emesikwa, o zigakwara onye ohu ozo. Ma ha tiwara ya isi, mee ya ihe ihere.

⁵ O zigakwara onye ozo, ma ha gburu ya. O zigakwara otutu ndi ozi, ma ha gburu ufodu, tie ndi ozo ihe.

⁶ "O nwere naani otu onye ozo foduru nke o ga-eziga, nke bu okpara ya o huru n'anya. N'ikpeazu o zigara ya, buru n'uche na ha ga-asopuru okpara ya.

⁷ "Ma ndi na-elekota ubi ahụ siritara onwe ha, 'Onye a bu onye nketa ihe niile a. Biana ka anyi gbuo ya, ka ihe nketa a buruzia nke anyi.'

⁸ Ha jidere ya gbuo ya, tufee ozu ya n'azu mgbidi ubi vaini ahụ.

⁹ "Gini ka unu chere onyenwe ubi vaini ahụ ga-eme? O ga-abia laa ndi ajo mmadu ahụ n'iyi. O ga-enyefekwa ubi vaini ahụ n'aka ndi ozo.

¹⁰ O bu na unu agubeghi akwukwo nsọ a na-asị, "Nkume ndi na-ewu ulo juru aburula nkume isi ntala ulo.

¹¹ O bu Onyenwe anyi ruru nke a, o dikwa itunanya n'anya anyi*?"

¹² Mgbe ahụ ndiisi nchujaja, ndi nkuzi iwu na ndi okenye choro uzo ha ga-esi jide ya n'ihu na ha matara na ilu ahụ o turu megidere ha. Ma ha turu egwu igwe ndi mmadu ahụ, ya mere ha hapuru ya puo.

Itu utu nye Siza

¹³ Emesia, ha zigara ufodu mmadu site n'otu ndi Farisii na ndi otu Herod, ile ma ha ga-esite n'okwu onu ya jide ya.

¹⁴ Ha biakwutere ya, si ya, "Onye ozizi, anyi maara na i bu onye eziokwu, i dighi asokwa onye obula anya, n'ihu na i dighi ele mmadu anya n'ihu n'agbanyeghi ndi ha bu, kama i na-ezi uzo Chineke n'uzo eziokwu. O ziri ezi n'ihu itu utu nye Siza† ka o bu na o zighi ezi?"

¹⁵ Anyi kwesiri ikwu ya ka o bu anyi ekwesighi?"

Ma ebe o maara ihu abuo ha, ya mere o siri ha, "**Gini mere unu ji anwa m onwunwa? Wetaranu m otu mkpuru ego ka m lee ya anya.**"

¹⁶ Ha weputara otu mkpuru ego, O siri, "**Onye nwe onyinyo a? Aha onye ka e bikwasiri n'ego a?**"

Ha zara si, "O bu nke Siza."

* 12:11 Abụ 118:22,23 † 12:14 Nke a bu utu a na-ekenye ndi na-abughị dila obodo Rom ka ha kwuo.

17 Mgbe ahụ Jisọs gwara ha sị, **“Nyenu Siza ihe bu nke ya, nyekwanu Chineke ihe bu nke ya.”**
 Ọsisa ya jukwara ha anya.

Olulu nwunye n’oge mbilite n’onwu

18 Ụfọdụ ndị Sadiusi bu ndị siri na mbilite n’onwu adighi biakwutere ya juo ya sị,

19 “Onye ozizi, Mosis nyere anyi iwu na o buru na nwoke obula anwu na-amutaghi nwa, na nwanne ya nwoke ga-aluru nwunye nwoke ahụ, muta umu n’aha nwanne ya nwoke ahụ nwuru anwu.

20 Ugbu a, e nwere umunne nwoke asaa, nke mbu luru nwunye ma o nwuru na-amutaghi umu obula.

21 Nke abuo luru nwanyi ahụ di ya nwuru, ma ya onwe ya nwukwara na-amutaghi nwa.

22 O dighi onye obula n’etiti ha asaa mutara nwa obula, n’ikpeazu nwanyi ahụ nwukwara.

23 N’oge mbilite n’onwu, nwunye onye ka o ga-abu, ebe umunne asaa ndi a lutuchara ya?”

24 Jisọs zara ha sị, **“O bu na unu adighi ejehie uzọ n’ihi na unu aghotaghi ihe e dere n’akwukwo nso, maobu ike Chineke?”**

25 **Mgbe ha ga-esite n’onwu bilie, olulu di na nwunye agaghi a di; kama ha ga-adi ka ndi mmuo ozi n’eluigwe.**

26 **Ma n’okwu banyere ndi nwuru anwu isite n’onwu bilie, o bu na unu agutabeghi n’akwukwo Mosis ebe e dere maka ohia ahụ na-ere oku, na otu Chineke si gwa ya, Abu m Chineke Ebrahim, Chineke nke Aizik na Chineke nke Jekob.**‡

27 **O bughị Chineke nke ndi nwuru anwu kama nke ndi di ndu. N’ebe ahụ ka unu dahiere nke ukwu.”**

Iwu kachasi mkpa

28 Otu n’ime ndi ozizi iwu bjara n’oge ahụ ha na-arurita uka. Mgbe o huru na o nyere ha ezi osisa, o juru ya sị, “N’ime iwu niile ole nke kachasi mkpa?”

29 Jisọs zara ya sị, **“Nke kachasi mkpa bu nke a, ‘Nuru gi Izrel, Onyenwe anyi bu Chineke anyi, Onyenwe anyi bu otu.**

30 **Were obi gi niile na mkpuruobi gi niile na uche gi niile na ike gi niile hu Onyenwe anyi bu Chineke gi n’anya.’**§

31 **Nke abuo ya bu nke a, ‘Hu onye agbataobi gi n’anya di ka onwe gi.’*** **O dighi iwu ozọ di nke kari ndi a.”**

32 Onye ode akwukwo ahụ siri ya, “Onye ozizi, n’ezie, i zara nke oma na Chineke bu otu, na enweghikwa chi ozọ di karia ya.

33 Ihu ya n’anya site n’iji obi gi niile, na nghota gi niile, nakwa iji ike gi niile, n’ihukwa onye agbataobi gi n’anya di ka onwe gi, kachasi onyinye aja nsure oku na ichu aja niile.”

34 Mgbe Jisọs huru na o zara nke oma, o gwara ya sị, **“I no alaeze Chineke nso.”** Site na mgbe ahụ o dikwaghi onye obula nwere obi ike iju ya ajaju ozọ.

Kraist o bu nwa onye?

³⁵ Mgbe Jisọs nọ na-ezi ihe n'ụlọnsọ, ọ kwuru sị, **"Gịni mere ndị ozizi iwu ji sị na Kraịst bụ nwa Devid?"**

³⁶ **Devid n'onwe ya sitere n'ike Mmuọ Nsọ kwuo sị, "Onyenwe anyị gwara Onyenwe m okwu sị,**

"Nọdụ ala n'aka nri m ruo mgbe m ga-edebe ndi iro gi n'okpuru ụkwu gi abụọ."[†]

³⁷ **Devid n'onwe ya kpọrọ ya Onyenwe anyị. Oleekwanụ ụzọ o si buru nwa ya?"**

Igwe mmadụ ahụ jiri obi uto na-ege ya ntị.

Idọ aka na ntị banyere ndi ozizi iwu

³⁸ Dịka ọ na-ezi ihe, ọ siri, **"Lezienụ anya n'ebe ndi ozizi iwu nọ. Ndi iyi uwe mwuda na-ejeghari ebe niile na-amasi, na inara ekele puru iche bu nke a na-ekele ha n'oma ahia.**

³⁹ **Ndi o na-amasikwa inokwasị n'uche kachasi elu n'ulo ekpere nakwa n'uche puru iche na mmemme oriri obula.**

⁴⁰ **Ha na-eripia ihe niile di n'ulo ndi inyom ndi di ha nwuru anwu, n'ekpe ogologo ekpere ka a huta ha. Ndi di otu a ka a ga-ata ahuhu di ukwu."**

Onyinye nwanyị di ya nwuru

⁴¹ Ọ nọdurụ ala na ncherita ihu ebe igbe onyinye di, sị ebe ahụ na-ahụ otu igwe mmadụ ahụ si etinye ego ha n'ime igbe onyinye. Otutu ndi ogaranya tunyere ego buru ibu.

⁴² Otu nwanyị bụ ogbenye, nke di ya nwuru anwu, bįara tanye mkpuru ego ọla abụọ nke putara otu peni.

⁴³ Ọ kpọrọ ndi na-eso ụzọ ya sị ha, **"N'ezie agwa m unu, nwanyị a di ya nwuru anwu, bukwa ogbenye, etinyela ego n'ime igbe onyinye a karĩa ndi ozo.**

⁴⁴ **N'ihı na ndi ozo sitere n'iba uba nke ego ha nwere tanye, ma nwanyị a sitere n'ogbenye ya tanye ihe niile o nwere, o buladi ihe niile o ji biri."**

13

Amuma banyere mmebi nke ulonso ukwu

¹ Mgbe o sitere n'ụlọnsọ ukwu ahụ na-apụ, otu n'ime ndi na-eso ụzọ ya siri ya, "Onye ozizi, i hukwara otu ulo a si maa mma. Lee udi nkume buru ibu e ji wuo ha."

² Jisọs zara ha, **"I huru ulo ukwu ndi a? Oge na-abia mgbe o na-adighi nkume ga-atukwası n'elu ibe ya, n'ihı na a ga-ala ha niile n'iyi."**

³ Mgbe ọ nọdurụ ala n'elu Ugwu Oliv, na ncherita ihu ulonso ukwu, Pita na Jemis, na Jon na Andru biakwutere ya na nzuzo juo ya sị,

⁴ "Gwa anyi, olee mgbe ihe ndi a ga-emezu? Gini ga-abukwa ihe iribama izi na o ruola mgbe ha niile ga-emezu?"

Mmalite nke ahuhu

⁵ Jisọs malitere igwa ha sị, **"Lezienụ anya ka onye obula ghara iduhie unu.**

[†] 12:36 Abụ 110:1 [‡] 12:38 Ya bụ ndi Farisii

⁶ N'ihì na ọtụtụ ga-abịa n'aha m sị, 'Abụ m ya.' Ha ga-eduhiekwa ọtụtụ ndị ụzọ.

⁷ Mgbe unu nuru maka agha na akuko agha di iche iche, unu atula egwu. Ihe ndi a aghaghi ime ma oge ogwugwu ihe niile erubeghi.

⁸ Mba ga-ebili megide mba ibe ya. Alaeze ga-ebilikwa megide alaeze ibe ya. Ala oma jijiji na unwu ga-adi n'ebe di iche iche. Ihe ndi a bu mmalite nke oke ihe mgbu.

⁹ "Unu aghaghi ibu ndi no na nche. A ga-enyefe unu n'aka ndi na-achi achi, piakwa unu ihe n'ulo ekpere. N'ihì m, unu ga-eguzo n'ihu ndiisi ochichi na ndi eze di ka ndi ama nye ha.

¹⁰ Aghaghi ibu uzọ kwusaa ozioma a nye mba niile.

¹¹ Ma mgbe ha jidere unu kputa unu n'ulokpe, unu echegbula onwe unu banyere ihe unu ga-ekwu, kwuonu naani ihe batara unu nonu unu ikwu n'oge ahụ. N'ihì na o bughì unu ga-ekwu okwu, kama o bu Mmuo Nso ga-esite nonu unu kwuo okwu.

¹² "Nwanne ga-arara nwanne ya nye ka e gbuo ya. Nna ga-ararakwa nwa ya nye. Umụ ga-ebili megide ndi muru ha mee ka e gbuo ha.

¹³ Mmadu niile ga-akpo unu asi n'ihì m, ma onye ga-eguzosi ike ruo ogwugwu ka a ga-azoputa.

¹⁴ "Mgbe unu huru ihe aru nke na-eweta mbibi ka o na-eguzo n'ebe o na-ekwesighi* (onye na-agu ya nwee nghota), mgbe ahụ, ka ndi no na Judia were oso gbalaga n'elu ugwu

¹⁵ Onye obula no n'elu ulo ya ghara iridata maobu baa n'ime ulo ya iweputa ihe obula.

¹⁶ Ka onye obula no n'ubi ghara iloghachi ichiri uwe ya.

¹⁷ Ma ahuhu ga-adiri ndi di ime, na ndi na-enye umuaka ara, n'ubochi ahụ.

¹⁸ Kpeenu ekpere ka ihe ndi a hapu ime n'oge oke oyi.

¹⁹ N'ihì na oke mkpagbu nke ubochi ahụ ga-abu nke na-adibeghi na mbu site na mgbe Chineke kere uwa ruo ugbu a. O dikwaghi ihe ga-adikwa ka ya ozọ ruo mgbe ebighi ebi.

²⁰ "O buru na Onyenwe anyi emeghi ka ubochi ndi ahu di mkpumkpu, o dighi onye a ga-azoputa. Ma n'ihì ndi ya, ndi o hoputara, o meela ka ubochi ndi ahu di mkpumkpu.

²¹ N'oge ahụ, o buru na onye obula asi unu, 'Lee, Kraist no n'ebe a,' maobu, 'Lee, o no n'ebe ahụ,' unu ekwela.

²² N'ihì na ndi nzoputa ugha na ndi amuma ugha, ga-aputa ma ruokwa oru ebube na oru iribama di iche iche iji duhie ndi a hoputara ma o buru na o ga-ekwe mee.

²³ Ya mere, unu noro na nche; n'ihì na agwala m unu ihe niile mgbe ha na-emebeghi.

Obibia Onye nke nzoputa

²⁴ "N'ubochi ndi ahụ, nke na-esote oge mkpagbu ahụ,

"'anyanwu ga-agba ochichiri,
onwa agaghi enykwa ihè ya;

²⁵ kpakpando ga-esi na mbara eluigwe na-ada,

* 13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11

ike niile di na mbara eluigwe ga-amakwa jijiji.[†]

26 “N’oge ahụ, ha ga-ahụ Nwa nke Mmadụ, ka ọ na-abịa n’igwe ojii n’oke ike na ebube.

27 Mgbe ahụ, ọ ga-ezipụ ndị mmụọ ozi ya ka ha kpokọta ndị a hopụtara site n’akukụ anọ niile nke ụwa. Site na nsọtụ niile nke ụwa ruo na nsọtụ niile nke eluigwe.

Ihe mmụta site n’osisi fiig

28 “Ugbu a, mụtanụ ihe site n’osisi fiig. Mgbe ọbụla alaka ya di nro malite iwepụta akwụkwọ ndụ, unu maara na ọkọchị di nso.

29 N’uzọ di otu a, mgbe unu hụrụ ihe ndi a niile ka ha bidoro ime, matanụ na ọ nọ nso, ọ nọkwa n’ọnu ụzọ.

30 Ana m agwa unu eziokwu na ọgbọ a agaghị agabiga tupu ihe ndi a niile emezuo.

31 Eluigwe na ụwa ga-agabiga ma okwu m ga-adigide.

Mmadụ ọbụla amaghị oge ahụ

32 “Ma banyere ụbọchị ahụ, maọbụ oge awa ahụ, o nweghị onye ọbụla maara, ọ buladi ndi mmụọ ozi nke eluigwe, maọbụ Ọkpara ahụ, kama naani Nna ahụ maara ya.

33 Ebe ọ bụ na unu amaghị mgbe ha ga-emezu, nọrọnu na nche! Murukwanụ anya!‡

34 Ọ di ka hapuru ụlọ ya na-aga njem, tinye n’aka ndi ohu ya ilekọta ihe, onye ọbụla n’ime ha ka o nyere ọrụ ọ ga-arụ ma nyekwa onye nche ọnu ụzọ iwu ka ọ nọ na nche.

35 “Ya mere nọrọnu na nche, n’ihi na unu amaghị mgbe Onyenwe ụlọ ga-alọta. Ma ọ bụ n’uhuruchi maọbụ n’etiti abali. Maọbụ mgbe ọkukụ kwara akwa, maọbụ n’isi ụtutu.

36 Ọ buru na ọ lọta na mberede, unu ekwela ka ọ lọkwute unu mgbe unu nọ n’ura.

37 Ihe m gwara unu ka m na-agwakwa mmadụ niile. ‘Nọrọnu na nche.’”

14

Otite mmanụ Jisọs na Betani

1 Abali abụọ tupu e mee Mmemme Ngabiga* na mmemme achicha na-ekoghị eko, ndiisi nchụaja na ndi ozizi iwu nọkwa na-achọ ụzọ aghughọ ha ga-esi jide Jisọs gbuo ya.

2 Ma ha kwuru si, “Ọ gaghị abụ n’oge mmemme a, ka ọgbaaghara ghara idi.”

3 Ka ọ nọdurụ n’oche nri na Betani n’ụlọ Saimon onye ekpenta, otu nwanyi bu karama alabasta mmanụ otite di oke ọnuahia, nke e jiri ezigbo naad mee, batara. Ọ kwarara karama ahụ, wusa ya mmanụ otite ahụ n’isi.

4 Ufodu ndi nọ n’ebe ahụ were iwe nke ukwu. Ha siritara onwe ha, “Gini mere e jiri laa mmanụ otite nke a n’iyi otu a?”

5 A gaara ere mmanụ otite a ihe kariri nari denari ato, were ego e retara ya nye ndi ogbenye.” Ha baara ya mba n’olu ike.

[†] 13:25 Ajz 13:10; 34:4 [‡] 13:33 Akwukwọ ndi ochie na-edenye, na-ekpe ekpere. * 14:1 Mmemme ndi Izrel ji echeta ọpụụ ha site n’ala Ijipt.

⁶ Ma Jisọs siri, **“Hapunu ya aka. Gini mere unu ji esogbu ya? O bu ezi oru ka o ruru n’ebe m no.**

⁷ Unu na ndi ogbenye na-anọ oge niile, unu nwekwara ohere inye ha aka mgbe obula unu chorọ. Ma mu na unu agaghi anọ tee anya.

⁸ O mere ihe o nwere ike, o na-ete m mmanu otite a ugbu a jji kwado ahụ m maka olili a ga-eli ya.

⁹ N’ezie, ana m agwa unu, n’ebe obula a ga-ekwusa ozioma a n’uwa niile, oru a o ruru ka a ga-akokwa akuko ya, jji cheta ihe oma a o mere.”

¹⁰ Mgbe ahụ Judas Iskariot, otu n’ime ndi ozi iri na abuo ahụ jekwuuru ndisi nchaja igba izu otu o ga-esi rara ya nye ha n’aka.

¹¹ Mgbe ha nuru nke a, ha nuriri onu kwee ya nkwa inye ya ego. Site n’ubochi ahụ, o bidoro ichoghari uzọ o ga-esi rara ya nye ha.

Oriri Mmemme Ngabiga

¹² N’ubochi mbu nke Mmemme achicha na-ekoghi eko, mgbe ha na-achu aja aturu ngabiga, ndi na-eso uzọ ya biakwutere ya si ya, “Ebee ka i chorọ ka anyi gaa kwadoro gi ihe, maka oriri ngabiga?”

¹³ O zipuru mmadu abuo n’ime ndi na-eso uzọ ya, si ha, **“Gaanu n’ime obodo, otu nwoke bu ite mmiri ga-ezute unu. Soronu ya.**

¹⁴ Ebe obula o banyere, sinu onyenwe ulo ahụ, Onye ozizi siri, **Olee ulo obia a kwadoro m, ebe mu na ndi na-eso uzọ m ga-anọ rie oriri ngabiga?**

¹⁵ **O ga-egosi unu otu onuulo buru ibu n’elu ulo ahụ, ebe e dozichara ihe niile. Kwadoonu ihe anyi n’ebe ahụ.”**

¹⁶ Ndi na-eso uzọ ya puru baa n’ime obodo, ha huru ihe niile di ka o gwara ha. Ma kwadokwa nri ngabiga ahụ.

¹⁷ Mgbe o ruru uhuruchi, ya na ndi ozi ya iri na abuo ahụ so bia.

¹⁸ Mgbe ha no na-eri nri, Jisọs gwara ha si, **“N’ezie agwa m unu, otu onye n’ime unu ga-arara m nye. E, otu onye so m ugbu a na-eri nri!”**

¹⁹ Ha bidoro inwe obi mwute, na-asị ya n’otu n’otu, “O bu m? O bu m?”

²⁰ O siri ha, **“O bu otu onye n’ime mmadu iri na abuo a. Onye mu na ya na-amanyekota aka n’ime otu efere.**

²¹ **Nwa nke Mmadu ga-ala di ka e dere banyere ya. Ma ahuhu ga-adiri nwoke ahụ onye a ga-esite n’aka ya rara Nwa nke Mmadu nye. O gaara akara onye ahụ mma ma a si na a mughi ya amu.”**

Mmalite nke oriri nsọ

²² Di ka ha na-eri nri, o weere achicha, nye ekele, nyawa ya, nye ha si, **“Rienu ya, nke a bu ahụ m.”**

²³ Mgbe ahụ, o buuru iko, nye ekele bunyekwa ha. Ha niile nuru site n’otu iko ahụ.

²⁴ O siri ha, **“Nke a bu obara m nke ogbugba ndu oheru, nke a na-awufu n’ihi otutu mmadu.**

²⁵ **N’ezie, n’ezie, agwa m unu, agaghi m anu mmanya vaini ozọ tutu ruo ubochi ahụ, mgbe m ga-anu ya oheru n’alaeze Chineke.”**

²⁶ Mgbe ha busiri abụ, ha puru gaa n’Ugwu Oliv.

Jisọs ekwuo maka ngonari Pita

27 Jisọs siri ha, **“Unu niile ga-agbahapụ m, n’ihi na e dere ya otu a si, ‘Aga m etigbu onye ọzụzụ aturu, igwe aturu ga-agbasasikwa.’†**

28 **Ma mgbe e mesiri ka m si n’onwu bilie, aga m ebu unu ụzọ gaa Galili.”**

29 Pita kwuru, “Ọ buru na mmadu niile agbahapụ gi, agaghị m eme otu a.”

30 Jisọs siri ya, **“Igwa gi eziokwu, n’ubochi taa, n’abalị taa, tupu oke okukụ akwa akwa ugboro abuo, i ga-agonari m ugboro ato.”**

31 O kwusiri ike si, “Ọ burukwa na ihe onwu adaputa, aga m eso gi nwuo. Agaghị m agonari gi!” Ọ bukwa otu ihe ahụ ka ha niile kwuru.

Ekpere Jisọs n’ogige Getsameni

32 Ha puru garuo ebe a na-akpo Getsameni. N’ebe ahụ, ọ siri ndi na-eso ụzọ ya, **“Nodunu n’ebe a ka m gaa kpee ekpere.”**

33 Ọ kpoo Pita, na Jemis na Jon tinyere onwe ya. Ọ malitere inwe ihe mwute di ukwu nakwa obi ilo mmiri.

34 Ọ siri ha, **“Ọ na-ewute mkpuruobi m nke ukwu ruo n’onu onwu. Nodunu n’ebe a na-eche nche.”**

35 Ọ gaturu n’ihu daa n’ala kpee ekpere, si, ọ buru na ọ ga-ekwe mee ka oge awa ahụ gabiga ya.

36 O kwuru si, **“Abba,‡Nna, i puru ime ihe niile. Napu m iko a, ma otu ọ di, ọ bughị ka e mee uche m, kama ka e mee uche gi.”**

37 Ọ biara hu ha ka ha na-arahu ura. Ọ siri Pita, **“Saimon, i na-arahu ura? Ọ bu na i nweghi ike icha nche otu awa?”**

38 **Noronu na nche, na-ekpekwanu ekpere ka unu ghara idaba n’onwunwa. Mmuo di ike ma anu ahụ adighi ike.”**

39 Ọ pukwara ozo, gaa kpee ekpere, na-ekwukwa otu okwu ahụ.

40 Mgbe ọ loghachiri azu ọ huru na ha na-arahu ura, n’ihi na anya ha di arọ nke ukwu. Ha amakwaghị ihe ha ga-agwa ya.

41 Mgbe ọ loghachiri nke ugboro ato, ọ siri ha, **“Unu ka no na-arahu ura na-ezukwa ike? O zuola! Oge awa ahụ abiala. Lee, a rarala Nwa nke Mmadu nye n’aka ndi mmehie.**

42 **Bilienu! Ka anyi gawa! Lee, onye na-arara m nye no nso.”**

Njide e jidere Jisọs

43 Mgbe ọ ka kpọ okwu n’onu, Judas, otu n’ime ndi ozi iri na abuo ahụ batara, ya na igwe mmadu, ndi ji mma agha na mkpo. Ọ bu ndiisi nchujaja, na ndi ozizi iwu, na ndi ode akwukwo, na ndi okenye ndi juu zitere ha.

44 Ma onye na-arara ya nye, nyere ha rii ihe iribama si, “Onye ahụ nke m ga-esutu onu bu ya; jidenu ya, kpurunu ya gawa, ma jidesiekwanu ya ike.”

45 Ngwangwa o jekwuuru Jisọs, si ya, “Onye ozizi!” ma sutukwa ya onu.

46 Ndi ikom ahụ jidere Jisọs ma sekpuru ya n’ike.

47 Ma otu onye n’ime ndi guzo n’ebe ahụ, miputara mma agha ya, gbuo ohu onyeisi nchujaja, gbupu nti ya.

48 Jisọs siri ha, **“Abu m onyendu nke ndi na-enupu isi nke mere unu ji were mma agha na mkpo bia ijide m?”**

† 14:27 Zek 13:7 ‡ 14:36 Nke a putara nna n’asusu Aramaik.

49 **Ụbọchị niile ka mụ na unu nọ mgbe m na-ezi ihe n'ụlọnsọ ukwu, ma unu ejideghị m. Ma ihe akwụkwọ nsọ kwuru aghaghị imezu."**

50 Mgbe ahụ, ha niile hapụrụ ya gbalaga.

51 Ọ dị otu nwokorobia na-eso ya, ọ ji naanị akwa ọcha linin kpuchie onwe ya. Mgbe ha jidere ya,

52 ọ hapụrụ ha akwa ọcha linin ya, gbara ọtọ gbalaga.

Jisọs n'ihu ndị ikpe ndị Juu

53 Ha duuru Jisọs gakwuru onyeisi nchụaja, ha niile bụ ndịisi nchụaja, na ndị okenye na ndị ozizi iwu zukoro n'ebe ahụ.

54 Pita sooro ha, ma ọ nọ n'ebe dị anya. O sooro ha bata n'obi onyeisi nchụaja. N'ebe ahụ, o sooro ndị nche nọdu ọdu na-anya ọkụ.

55 Ndiisi nchụaja na ndiisi ikpe n'ụlọikpe ukwu^S nọ na-achọ ama megide Jisọs, ka ha nwee ike gbuo ya. Ma ọ dighi nke ha chọtara.

56 Ọtutu b́ara gbaa ama ụgha megide ya, ma ama ha abughị otu.

57 Mgbe ahụ ụfọdu biliri gbaa ama ụgha megide ya, si,

58 "Anyị n'uru mgbe o kwuru si, 'Aga m akwatu ụlọnsọ ukwu a nke e ji aka wuo, n'ụbọchị atọ aga m ewukwa ụlọ ọzọ, nke a na-ejighi aka wuo.'"

59 Ọ buladi na nke a, ama ha niile adakotakwaghị n'otu.

60 Mgbe ahụ, onyeisi nchụaja biliri ọtọ n'ihu ha, juo Jisọs ajuju si, "Ọ bụ na i nweghị ihe ọbula i ga-aza? Gini ka i nwere ikwu banyere ama ndi a a na-agba megide gi?"

61 Ma ọ gbakwara nkiti, ọ zaghị ihe ọbula.

Ọzokwa, onyeisi nchụaja juru ya si, "I bụ Kraist, Okpara Onye a goziri agozi?"

62 Jisọs siri, "**Abu m ya, unu ga-ahukwa Nwa nke Mmadu ka ọ na-anodu ala n'aka nri nke Onye ji ike niile, na-abiakwa n'igwe ojii nke eluigwe."**

63 Onyeisi nchụaja dowara uwe ya kwuo si, "Gini mere anyi ji achọ ndi akaebe ozo?"

64 Unu anula okwu nkwalu si ya n'onu putu! Gini bu mkpebi unu?"

Ha niile mara ya ikpe si, "O kwesiri ka ọ nwuo!"

65 Mgbe ahụ ụfọdu bidoro igbu ya onu mmiri aso, jiri akwa kechie ya anya, tiekwa ya aka na-asi, "Buo amuma!" Ndi nche kpuputara ya tiekwa ya ihe.

Pita agonari Jisọs

66 Dika Pita nọ n'obi ahụ, otu n'ime umu agboghọ na-ejere onyeisi nchụaja ozi b́ara nso ebe ọ nọ.

67 Mgbe ọ huru Pita ka ọ na-anya oku, o leziri ya anya nke oma, si, "I bụ otu n'ime ndi na-eso Jisọs onye Nazaret ahụ."

68 Ma ọ gorọ ago si, "Amaghị m, maobu ghotakwa ihe i na-ekwu." Ma ọ puru gaa n'uzo e si abata. Mgbe ahụ oke okuku kwara akwa.

69 Mgbe nwaagboghọ ahụ huru Pita ozo, o gosiri ya ndi ozo nọ n'ebe ahụ si ha, "Nwoke a bukwanu otu n'ime ha."

70 Ma ọ gokwara ago ozo.

Mgbe oge nta gasiri, ndi guzo Pita nso siri ya, "N'ezie, i bụ otu n'ime ha, n'ihu na i bụ onye Galili."

^S 14:55 Ha di iri asaa n'otu n'onuogugu ma burukwa ndi gbara site n'afọ atọ n'otu gaa n'ihu.

71 Mgbe ahụ o bidoro ibụ onwe ya ọnụ, na inụ iyi na-asị, “Amaghị m onye nwoke a unu na-ekwu okwu ya bụ.”

72 N’otu oge ahụ, oke ọkụkụ kwara akwa nke ugboro abụọ. Mgbe ahụ Pita chetara okwu Jisọs gwara ya sị, **“Tupu oke ọkụkụ akwaa akwa ugboro abụọ, i ga-agonari m ugboro ato.”** Obi tiwara ya mee ka ọ kwaa akwa.

15

Jisọs n’ihu Paillet

1 N’ezigbo isi ututu, ndiisi nchujaja na ndi okenye na ndi ozizi iwu, na ndi nzuko ndi okenye niile, nwere mkpebi. Ha kere Jisọs agbụ, duru ya nyefee n’aka Paillet.

2 Paillet juru ya sị, “I bụ eze ndi Juu?”

Ọ zara sị ya, **“Gị onwe gị kwuru ya.”**

3 Mgbe ahụ ndiisi nchujaja boro ya ebubo banyere otutu ihe.

4 Paillet juru ya ajuju ọzọ sị, “Ọ bụ na i nweghi ọsisa ọbula? Lee otutu ebubo ha na-ebo gi.”

5 Ma Jisọs azaghị ihe ọzọ. Nke a juru Paillet anya.

6 Ugbo a, ọ bụ omenaala n’oge mmemme, na a ga-hapụ otu onye mkporo, bụ onye ha rioro ka a hapụ.

7 N’oge ahụ kwa, otu nwoke a na-akpo Barabas no n’ulo mkporo, ya na ufodu ndi biliri megide isi ochichi, ndi gbukwara mmadu n’oge ogbaaghara ahụ.

8 Igwe mmadu gbakoro na-ariọ Paillet ka o mezuoro ha omenaala ha.

9 Mgbe ahụ ọ juru ha sị, “Unu chorọ ka m hapuru unu eze ndi Juu?”

10 Ebe ọ maara na ọ bụ n’ihi ekworo ka ndiisi nchujaja ji nyefee Jisọs n’aka ya.

11 Ma ndiisi nchujaja kpaliri igwe mmadu ahụ ka ha kwagide ya ka ọ hapuru ha Barabas.

12 Paillet juru ha ọzọ sị, “Gini ka m ga-eme nwoke a unu kporo eze ndi Juu?”

13 Ma ha tiri mkpu ọzọ sị, “Kpogide ya n’obe!”*

14 Ma Paillet juru ha sị, “Ọ bụ n’ihi gini? Olee ihe ojoo o mere?”

Ma ha tiri mkpu karja ka ha si eti na mbu, na-asị, “Kpogide ya n’obe!”

15 Ma ebe Paillet chorọ ime ihe ga-atọ igwe mmadu ahụ utu, ọ hapuru ha Barabas, nyefee ha Jisọs n’aka ka ha pia ya ihe ma kpogidekwa ya n’obe.

Ndi agha ejiri Jisọs mee ihe ochi

16 Ndi agha ahụ duuru ya puo baa n’ime uloze a na-akpo Pritoriom. Ha kpokotakwara ndi agha ndi otu ha ndi ọzọ.

17 Ha yinyere ya uwe mwuda na-acha odo odo, kpukwasikwa ya okpueze nke e ji ogwu kpa n’isi.

18 Emesija, ha malitere na-ekele ya sị, “Ekele, eze ndi Juu.”

19 Ha ji osisi kuọ ya n’isi otutu mgbe, na-agbu ya onu mmiri aso. Ha gbukwara ikpere n’ihu ya, na-akpo isiala na-enye ya.

* 15:13 N’uzo di otu a a juru Jisọs Kraist.

²⁰ Mgbe ha ji ya mechaa ihe ọchị, ha yipụrụ ya uwe odo odo ahụ, yinyekwa ya uwe nke ya. Emesịa, ha duuru ya pụọ gawa ikpogide ya n'obe.

Mkpogide Jisọs n'obe

²¹ Ha zutere otu onye na-agata n'ụzọ, aha ya bụ Saimon, onye Sirini, bụ nna Alegzanda na Rufos. Ha manyere ya ka o buru obe ya.

²² N'ikpeazụ, ha duuru Jisọs ruo ebe a na-akpọ Gọlgota (nke pụtara "ebe okpokoro isi").

²³ Ha nyere ya mmanya a gwara máá, ma ọ juru ịñụ ya.

²⁴ Emesịa, ha kpogidere ya n'obe, ma kee uwe ya n'etiti onwe ha site n'ife nza onye ga-enwe nke ọ ga-ewe.

²⁵ Ha kpogidere ya n'obe n'elekere itoolu nke ụtụtụ.

²⁶ Ha depụtara ebubo ha boro ya kwụba ya n'elu obe ahụ, nke bụ:
Eze ndị Juu.

²⁷ Ha kpogidekwara ya na ndị ohi abụọ n'obe, otu n'aka nri ya, nke ọzọ n'aka ekpe ya.

²⁸ A gụkọtara ya na ndị na-emebi iwu.†

²⁹ Ndi mmadụ si n'ebe ahụ gafee fufere isi ha na-ekwuto ya, na-asị, "Leenụ gi! Onye ga-akwada ulonso ma wugharịa ya n'abalị atọ.

³⁰ Zoputanụ onwe gi! Si n'elu obe ahụ rịdata."

³¹ Ọ buladi ndiisi nchujaja, na ndi ozizi iwu na ndi ode akwukwo no na-akwa ya emo n'etiti onwe ha na-asị, "O zoputara ndi ozo, ma o pughi izoputa onwe ya!

³² Ka Kraist a, bu Eze Izrel, si n'elu obe a rịdata ka anyi hu ma kwerekwa." Ndi ahụ a kpogidekoro ha na ya n'obe nokwa na-akpari ya.

Onwu Jisọs

³³ Mgbe ọ kuru elekere iri na abụọ nke ehie, ọchichiri gbachikotara n'ala ahụ niile. Ọchichiri a digidere ruo n'elekere atọ nke ehie.

³⁴ N'elekere atọ nke ehie, Jisọs tiri mkpu akwa n'oke olu si, "**Eloi, Eloi, lama sabaktani!**" (nke pụtara, "**Chineke m, Chineke m, gini mere i jiri hapu m?**").‡

³⁵ Ma ufodu ndi guzo nso n'ebe ahụ, mgbe ha nuru nke a, siri, "Lee, ọ na-akpọ Ilaija!"

³⁶ Ya mere, otu onye gbaara oso gaa weta ogbo, denye ya n'ime mmanya gbara uka, fanye ya na okporo osisi, nye ya ka ọ nyo, ma na-asị, "Hapụnụ ya, ka anyi lee ma Ilaija ọ ga-abia totuo ya."

³⁷ Ma Jisọs tiri mkpu n'olu ike, kubie ume.

³⁸ Akwa mgbochi nke ulonso ukwu sitere n'elu gbawaa abụọ ruo n'onu ala ala ya.

³⁹ Mgbe ọchigha guzo n'ihu ya, huru otu o si kubie ume, o kwuru si, "N'ezie, nwoke a bu Okpara Chineke."

⁴⁰ O nwere ufodu umu nwanyi guzo n'ebe di anya na-ele ihe na-eme, n'etiti ha bu Meri Magdalin, Meri nne Jemis nke nta, na Josef,§ na Salomi.

† 15:28 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika o di n'akwukwo Luk 22:37. ‡ 15:34 Abụ 22:1 § 15:40 N'asusu Griik Joses bukwa Josef.

⁴¹ Ndi a bu ndi naara eso ya na-ejekwara ya ozi, mgbe o no na Galili. O dikwa ndi inyom ozo nokwa n'ebe ahụ, bu ndi sooro ya bja na Jerusalem.

Olili Jisos

⁴² N'oge uhuruchi (ya bu ubochi na-abota ubochi izuike), ebe o bu Ubochi Nkwadebe,

⁴³ Josef onye Arimatia, otu n'ime ndi otu n'ulo nzuko, onye a nasopuru, onye na-echere obibia nke alaeze Chineke, ji obi ike jekwuru Paillet rjo ya ka o bunye ya ahụ Jisos.

⁴⁴ O juru Paillet anya inu na o nwuola. O kporo ochiagha ahụ juo ya ma o nwuola.

⁴⁵ Mgbe ochiagha ahụ gwara ya na o nwuola, o kwere ka Josef buru ahụ ya.

⁴⁶ Josef zutara akwa ocha linin, wedata ahụ ya jiri akwa ahụ fuchie ya. O buuru ya buba ya n'ime ili nke o gwuru n'ime nkume. Emesja o nuketara otu nkume buru ibu, jiri ya mechie onu uzo ili ahụ.

⁴⁷ Meri Magdalin na Meri nne Josef hukwara ebe e bubara ahụ ya.

16

Mbilite n'onwu Jisos

¹ Mgbe ubochi izuike gafere, Meri Magdalin na Meri nne Jemis na Salomi zutara uda di iche iche ha ga-eji tee ahụ ya mmanu.

² N'isi ututu ubochi mbu nke izu, mgbe anyanwu wara, ha biliri gawa n'ili ahụ.

³ Ha juritara onwe ha na-asị, "Onye ga-enupuru anyi nkume ahụ di nonu uzo ili ahụ?"

⁴ Ma mgbe ha leliri anya, ha huru na e nupula nkume ukwu ahụ.

⁵ Mgbe ha banyere n'ime ili ahụ, ha huru otu nwokorobia yi uwe ocha ka o noduru ala n'akuku aka nri nke ili ahụ. Ha turu oke egwu.

⁶ Ma o siri ha, "Unu atula egwu. Unu na-acho Jisos onye Nazaret a kporidere n'obe. E meela ka o site nonwu bilie! O nokwaghi n'ebe a. Lee ebe e nibere ya.

⁷ Ma gaanu gwa ndi na-eso uzo ya nakwa Pita, 'O burula unu uzo gawa Galili. Ebe ahụ ka unu ga-ahụ ya di ka o gwararị unu.' "

⁸ Ha gbaputara site n'ili ahụ, nonodu mgbagwoju anya na ahụ ima jijiji. Ha akoroghi onye obula ihe obula, n'ih na egwu juputara ha obi.

[Otutu akwukwo mbu na ufodu ndi mgbe ochie enweghi amaokwu itoolu ruo na nke iri abuo 9-20.]

⁹ *Mgbe Jisos biliri nonwu n'isi ututu n'ubochi mbu nke izu, onye mbu o gosiri onwe ya bu Meri Magdalin, onye ahụ o siri n'ahụ ya chupu mmuo ojoo asaa.*

¹⁰ *O lara gaa koru ndi ya na ha na-anu na mbu, bu ndi nori na-ebe akwa ma na-erukwa uju.*

¹¹ *Mgbe ha nuru na o di ndu, na o hukwala ya, ha ekweghi.*

¹² *Mgbe ihe ndi a gasiri, o gosiri mmadu abuo n'ime ha onwe ya n'udi ozo, mgbe ha na-abanye n'ime obodo.*

¹³ *Ndi a laghachiri bia koru ndi nke ozo ma ha ekwetakwaghi.*

¹⁴ *Emesja, Jisos gosiri ndi na-eso uzo ya iri na otu ahụ onwe ya, mgbe ha nokoro na-eri nri. O baara ha mba n'ih enweghi okwukwe ha nakwa*

mkpochi obi ha, n'ih i na ha juru ikwenye n'ihe ndi ozo huru ya gwara ha mgbe e mesiri ka o si n'onwu bilite.

¹⁵ *O gwara ha si, "Gaanu n'ime uwa niile kwusaara ihe niile e kere eke ozioma.*

¹⁶ *Onye obula kweerenu na onye e mekwara baptizim ka a ga-azoputa. Ma a ga-ama onye obula na-ekwereghi ikpe.*

¹⁷ *Ihe iribama ndi a ga-esokwa ndi kweerenu. Site n'aha m, ha ga-achupu mmuo ojoo; kwuokwa okwu n'asusu ohuru di iche iche.*

¹⁸ *Ha ga-iji aka ha abuo atutulie agwo, nuokwa nsi ma o gaghi emeru ha ahụ ma otu. Ha ga-ebikwasị ndi oria aka, ahụ ga-adikwa ha mma."*

¹⁹ *Mgbe Onyenwe anyi Jisos gwasiri ha okwu ndi a, e weliri ya elu, baa n'eluigwe, ebe o nodu ala n'akuku aka nri Chineke.*

²⁰ *Ha puru kwusaa ozioma n'ebe niile. Onyenwe anyi nonyekwaara ha, mee ka okwu ya guzosie ike site n'ihe iribama di iche iche nke na-esoya.*

Ozioma Luk

Mmalite

¹ Ebe ọ bụ n'ọtụtụ mmadụ agbaliala otu ha nwere ike i detu n'usoro ihe niile mezuru n'etiti anyị.

² Dị ka e nyefere ha n'aka anyị idebe bụ ndị ahụ sitere na malite jiri anya ha hụ ihe niile, ndị jikwa okwu a eje ozi.

³ Ekpebikwara m, ebe mụ onwe m nyocharala ihe niile nke ọma site na mmalite, ka m dere gị ihe niile n'usoro, Tiofilos, gị onye dị elu a na-asopuru.

⁴ Nke a ga-eme ka ị mata nke bụ eziokwu banyere ihe ndị ahụ e ziri gị.

Ozi banyere omumụ Jọn omee baptizim

⁵ N'oge Herod bụ eze Judia, ọ dị otu onyeisi nchụaja aha ya bụ Zekaraya, onye si n'otu ndị nchụaja nke Abija. Elizabet bụ nwunye ya, site n'agburu Eron.

⁶ Ha abụọ bụ ndị ezi omume n'ihu Chineke. Ha debere iwu na ukpuru niile Onyenwe anyị nyere na-enweghị ntupọ ọbụla.

⁷ Mana ha amụtaghị nwa, n'ihi na Elizabet bụ nwanyị agaa, ha abụọ emeela nnoọ agadi.

⁸ O ruru mgbe ọ bụ ndị otu Zekaraya ga-eje ozi, ọ nọ dika onye nchụaja na-eje ozi n'ihu Chineke.

⁹ A họtara ya site n'ife nza dị ka omenaala ndị nchụaja si dị ka ọ bụ ya ga-abanye n'ime ime ulonso Onyenwe anyị ichu aja nsure oku nke e ji ụda na-esi isi uto achu.

¹⁰ Mgbe oge ichu aja ụda na-esi isi uto ruru, igwe ndị mmadụ bịa na n'ezị na-ekpe ekpere.

¹¹ Mgbe ahụ, mmụọ ozi Onyenwe anyị, onye guzo n'aka nri nke ebe ichu aja nke ihe na-esi isi uto mere ka ọ hụ ya anya.

¹² Mgbe Zekaraya hụrụ ya, obi fepuru ya, ọ tukurara oke egwu.

¹³ Ma mmụọ ozi ahụ gwara ya si, "Zekaraya atula egwu, Chineke anula ekpere gị. Elizabet nwunye gị ga-aturu ime mutara gị nwa nwoke. I ga-akpokwa aha ya Jọn.

¹⁴ Ọ ga-aburu gị ihe oke onu na obi uto, otutu mmadụ ga-anurikwa onu n'ihi omumu ya.

¹⁵ N'ihi na ọ ga-abu onye di ukwu n'anya Onyenwe anyi. O gaghị anukwa mmanya obula, maobu ihe onunu obula na-egbu egbu n'ihi na site n'afọ nne ya ọ ga-abu onye emejuputara na Mmuo Nso.

¹⁶ Ọ ga-akpoghachite otutu umu Izrel nye Onyenwe ha bu Chineke ha.

¹⁷ Ma ọ ga-aga n'ihu Onyenwe anyi n'ike mmuọ na ike nke Ilaija, tugharja obi ndi bu nna n'ebe umu ha no. Meekwa ka ndi isiike tugharja obi, lekwasị anya n'amamihe nke ndi ezi omume, na ijikere umu mmadu n'ihu Onyenwe anyi."

¹⁸ Zekaraya siri mmuọ ozi ahụ, "Olee otu m ga-esi mata na nke a ga-adị otu a? Aburula m agadi. Nwunye m akakwaala nka."

¹⁹ Mmuọ ozi zara ya si, "Abu m Gebrel.* Ana m eguzo n'ihu Chineke.

* 1:19 Mmuọ ozi nke na-eweta ozioma.

Ezitere m ka m bja gwa gi okwu ma wetara gi ozioma a.

²⁰ Ma lee, i ga-ada ogbi, i gaghi ekwukwa okwu obula, tutu ruo mgbe ihe ndi a ga-emezu n'ih na i kwenyeghi n'okwu m, nke ga-emezu mgbe oge ya ruru."

²¹ Mgbe ihe ndi a niile na-eme, mmadu ndi ahụ nọkwa na-eche Zekaraya ka o pụta. O juru ha anya na o nọla odu n'ime ime ulonso ukwu ahụ.

²² Mgbe o mesiri pụta, o nwekwaghi ike ikwuru ha okwu. Ha ghotara na o huru ohu n'ime ulonso ahụ n'ih na o bu aka ka o ji gwa ha okwu.

²³ Mgbe oge iru oru ya gwusiri, o laghachiri n'ulo ya.

²⁴ Mgbe ubochi ndi ahụ gasiri, Elizabet bu nwunye ya turu ime. O zoro onwe ya n'ime ulo onwa ise.

²⁵ O siri, "Onyenwe anyi emeerela m nke a. O gosila m ihuoma ya n'ubochi ndi a, ma wepukwara m ihere n'etiti ndi nke m."

Ozi banyere omumu Jisos

²⁶ Ma n'onwa isii ya, Chineke zigara mmuo ozi ya, bu Gebrel, ka o gaa n'obodo Nazaret nke di n'ime Galili.

²⁷ Ka o jekwuru otu nwaagboghọ na-amaghi nwoke bu onye otu nwoke aha ya bu Josef, onye sitere n'agburu Devid, kwere nkwa ilu. Aha nwaagboghọ a bu Meri.

²⁸ O jekwuru ya si ya, "Ekele! Gi onye ihuoma dikwasiri. Onyenwe anyi nonyekwara gi."

²⁹ Ma obi loro ya mmiri nke ukwu n'ih okwu ya. O bidokwara itughari n'uche ya ihe ekele a putara.

³⁰ Ma mmuo ozi ahụ siri ya, "Atula egwu Meri, n'ih na i chotala ihuoma n'ebe Chineke no.

³¹ Ma lee i ga-aturu ime, muo nwa nwoke. I ga-akpokwa aha ya Jisos.

³² O ga-abu nnukwu mmadu onye a ga-akpo Okpara Onye kachasi ihe niile elu. Onyenwe anyi Chineke ga-enye ya ocheeze nna ya Devid.

³³ O ga-achi ulo Jekob ruo ebighi ebi, alaeze ya agaghi enwekwa ogwugwu."

³⁴ Meri siri mmuo ozi ahụ, "Olee otu nke a ga-esi mee ebe m bu nwaagboghọ na-amaghi nwoke?"

³⁵ Mmuo ozi ahụ siri ya, "Mmuo Nso ga-abiakwasị gi, ike nke Onye kachasi ihe niile elu ga-ekpuchikwa gi. Ya mere onye nso ahụ a ga-amu, a ga-akpo ya Okpara Chineke.

³⁶ Lekwa Elizabet onye ikwu gi aturu la ime nwa nwoke n'agadi ya. Nke a bu onwa isii ya, bu onye ahụ ha na-akpo nwanyi aga.

³⁷ N'ih na o dighi okwu sitere na Chineke nke na-agaghi ere."

³⁸ Meri zaghachiri si, "Abu m ohu Onyenwe anyi, ka o diri m di ka i kwuru." Mgbe ahụ mmuo ozi ahụ hapuru ya laa.

Meri agaa ileta Elizabet

³⁹ N'oge ahụ, Meri biliri gaa osiso n'otu obodo di n'ugwu Juda.

⁴⁰ N'ebe ahụ, o banyere n'ulo Zekaraya, kelee Elizabet.

⁴¹ Mgbe Elizabet nuru ekele Meri, nwa no ya n'afọ meghariri ahụ. E mere ka Elizabet juputa na Mmuo nso.

⁴² O tiri mkpu n'oke olu si, "Onye a goziri agozi ka i bu n'etiti umu nwanyi niile. Onye a goziri agozi ka nwa ahụ i bu n'afọ bukwa.

43 Onye kwanu ka m bu na ihuoma di otu a kporo m na nne Onyenwe m ga-abia ileta m?

44 Ngwangwa m nuru olu ekele gi, nwa no m n'afọ wuliri elu n'onu.

45 Ngozi ga-adiri onye ahụ kwere na Onyenwe anyi ga-emezu ihe o kweere ya na nkwa ime."

Abu Meri buru

46 Ma Meri siri,

"Mkpuruobi m na-ebuli Onyenwe anyi elu

47 mmuo m na-anuri onu n'ime Chineke bu Onye nzoputa m,

48 n'ihu na o ledatala anya, lekwasị m,
bu odibo ya di ala.

Site ugbu a gaa n'ihu, ogbo niile ga-akpo m onye a goziri agozi.

49 N'ihu na Onye di ike emelara m ihe di ukwu.

Aha ya dikwa nsọ.

50 Ebere ya na-erute ndi niile na-atu egwu ya
site n'ogbo ruo n'ogbo.

51 O gosila ike aka ya;

o chusasi ala ndi di mpako n'ime echiche obi ha.

52 O sitela n'ocheeze ndi eze di ike kwatuo ha,
buliekwa ndi di umeala n'obi elu.

53 O jirila ihe di mma nyejuo ndi agu na-agu afo
ma ndi ogaranya ka o zipuru n'aka efu.

54 O nyerela odibo ya bu Izrel aka,
o na-echetakwa imere ya ebere.

55 Di ka o gwara nna nna anyi ha,
nye Ebrahim na umu umu ya ruo mgbe ebighi ebi."

56 Meri nonyeere ya ihe di ka onwa ato ma mesie laghachi n'ulo ya.

Omumu Jon omee baptizim

57 Mgbe oge zuru ka Elizabet muo nwa, o muru nwa nwoke.

58 Ndi agbataobi ya na ndi ikwu ya, ndi nuru otu Chineke si gosi ya ebere di ukwu, biara soro ya nuri onu.

59 N'abali nke asato ha biara ibi nwata ahụ ugwu na igu ya aha. Ha na-achọ igu ya Zekaraya bu aha nna ya,

60 ma Nne ya siri, "Mba, a ga-agu ya Jon."

61 Ha siri ya, "O dighi onye obula n'etiti ndi ikwu gi na-aza aha ahụ."

62 Ya mere, ha jiri ife aka juo nna ya, ihe o choro ka akpo nwata ahụ.

63 O rioro ka e nye ya mbadamba ihe e ji ede ihe, o deere "Aha ya bu Jon." Nke a jukwara mmadu niile anya.

64 Ngwangwa, onu ya meghere, atopukwara ire ya. Ya ebido ikwu okwu ma na-etokwa Chineke.

65 Ibubo wuru ndi agbataobi ha niile n'ahu, ndi mmadu kokwara akuko banyere ihe ndi a niile ruo obodo niile di n'akuku ugwu Judia.

66 Ndi niile nuru akuko a chere n'obi ha na-aju si, "Ginikwa ka nwa nke a gaje ibu?" N'ihu na aka Onyenwe anyi dinyeere ya.

Abu Zekaraya

67 E mere ka Zekaraya bu nna ya juputa na Mmuo Nso. O buru amuma si,

68 "Ngozi diri Onyenwe anyi bu Chineke nke Izrel,
n'ihu na o bi ala leta ma gbaputakwa ndi nke ya.

- 69 O welielara anyị Onye nzọputa
site n'ụlọ odibo ya bụ Devid.
- 70 (Dị ka o kwuru na mgbe ochie, site n'ọnu ndị amụma ya dị nsọ).
- 71 Na ọ ga-azọputa anyị site n'aka ndị iro anyị
na sitekwa n'aka ndị niile kpọrọ anyị asị.
- 72 O meere ndị nna nna anyị ha ebere
site n'icheta ogbugba ndụ ya dị nsọ.
73 Iyi nke ọ nūurū nna anyị bụ Ebrahim, kwekwa nkwa:
- 74 Na ọ ga-anaputa anyị site n'aka ndị iro anyị,
nyekwa anyị ike ife ya ofufe na-atughị egwu.
75 N'ịdị nsọ na ezi omume n'ihu ya ụbọchị niile nke ndụ anyị.
- 76 "Ma gị nwa m, a ga-akpọ gị onye amụma nke Onye kachasị ihe niile
elu;
n'ihị na ị ga-aga n'ihu Onyenwe anyị kwadoro ya ụzọ.
- 77 Ime ka ndị nke ya nwee amamihe nke nzọputa
site na ịgbaghara mmehie ha.
- 78 N'ihị nke obi ebere Chineke anyị,
nke ọwụwa anyanwụ ga-ewetara anyị site n'igwe.
- 79 Ka ọ chakwasị ndị bi n'ọchịchiri
na n'onnyinyo nke ọnwụ,
na iduzi ụkwụ anyị n'ụzọ nke udo."
- 80 Nwata ahụ toro, buru onye dị ike n'ime mmụọ. O biri n'ime ọzara
tutu ruo mgbe oge zuru igosị umu Izrel onwe ya.

2

Omumu Jisọs

¹ N'oge ahụ, Siza Ọgọstọs nyere iwu ka a guo ọnu, detuo aha mmadu
niile bi n'ụwa dum.*

² (Nke a bụ ịgụ ọnu na ide aha nke mbu e mere mgbe Kwirinus bu
onye na-achi Siria.)

³ Onye ọbula gara n'obodo ya, ka e denye aha ya n'akwukwo.

⁴ Ya mere Josef hapuru Nazaret nke di na Galili, gaa Betlehem nke di
na Judia, nke bukwa obodo Devid, n'ihị na o si n'ulo na agburu Devid
puta.

⁵ Ya na Meri, nwaagboghọ o kwere nkwa ilu, nke dikwa ime, soro
gaa ka o denye aha ha.

⁶ Mgbe ha no ebe ahụ, oge ọ ga-eji muo nwa ya zuru.

⁷ O muru nwa nwoke mbu ya. O ji akwa kee ya, nibe ya n'ime ebe a
na-enye anu ulo nri, n'ihị na ha enwetaghị ebe ndina n'ulo ndi ije.

Ndi ozuzu aturu na ndi Mmuo Ozi

⁸ Ma e nwere ndi ozuzu aturu† bi n'ohia n'akuku ebe ahụ, ndi na-
eche igwe aturu ha nche n'abali.

⁹ Mmuo ozi nke Onyenwe anyi putara ihe nye ha. Ebube Onyenwe
anyi mwara gburugburu ha, oke egwu turu ha.

* 2:1 Uwa dum na-ekwu maka Rom mgbe ochie maobu mba niile ndi Rom na-achi. † 2:8
Ndi ozuzu aturu Maobu, ndi na-elekota aturu.

10 Ma mmụọ ozi ahụ siri ha, “Unu atụla egwu. Ana m ewetara unu ozioma nke oke ọhụ nke ga-adiri mmadụ niile.

11 N’ihi na taa, n’obodo Devid ka a mụrụ Onye nzọpụta nye unu; ọ bụ Kraịst, Onyenwe anyị.

12 Nke a ga-aburu unu ihe iribama, unu ga-ahụ nwata ọhụrụ e kechiri n’akwa, dina n’ime ebe a na-enye anụ ụlọ nri.”

13 Na mberede, igwe ndị mmụọ ozi nke eluigwe pụtara soro mmụọ ozi a, bido na-eto Chineke na-asị,

14 “Otuto diri Chineke n’ebe kachasi elu nke eluigwe.

Udo n’elu ụwa nye ndị niile ihe ha di Chineke ezi mma.”

15 Mgbe ndị mmụọ ozi ahụ hapuru ha, laghachi n’eluigwe, ndị ọzuzu aturu ahụ siritara onwe ha, “Bianu ka anyi jeruo Betlehem, ka anyi jiri anya anyi hu ihe ndi a merenu, nke Onyenwe anyi mere ka anyi mara.”

16 Ha gara ọsịsọ hu Meri na Josef, na nwata ahụ ka o dina n’ime ebe a na-enye anụ ụlọ nri.

17 Mgbe ha huru nke a, ha mere ka a mata ihe niile a gwara ha banyere nwantakiri a.

18 Ihe ndi ozuzu aturu a kwuru juru ndi niile nuru ya anya.

19 Ma Meri debere ihe ndi a niile n’obi ya, na-atughari ihe banyere ha n’obi ya.

20 Ndi ozuzu aturu ahụ laghachiri, na-eto Chineke na-ebulikwa aha ya elu n’ihi ihe niile ha nuru ma hukwa, nke dikwa ka a gwara ha.

21 Mgbe ubochi asato gasiri, mgbe oge ruru ibi nwata ahụ ugwu, ha gukwara ya aha. Aha ha nyere ya bu Jisos, aha ahụ mmụọ ozi nyere tupu a di ime ya.

I kubata Jisos n’ime ulonso

22 Mgbe oge zuru maka mmemme nke idi ocha di ka iwu Mosis siri di, ha kutere ya na Jerusalem iche ya n’ihu Onyenwe anyi

23 (dika e dere ya n’iwu nke Onyenwe anyi, “Nwa mbu obula nke bu nwoke ka a ga-edo nsọ nye Onyenwe anyi”[‡]),

24 ha churu aja di ka e nyere n’iwu Onyenwe anyi: “Umụ kpalakwukwu abuo maobu umu nduru abuo.”[§]

25 Ma lee, e nwere otu nwoke bi na Jerusalem aha ya bu Simion, onye juputara na Mmuo Nso. O bu onye ezi omume burukwa onye ji obi ya niile na-efe Chineke. O bukwa onye na-ele anya maka nkasiobi nke ndi Izrel.

26 Ma Mmuo Nso Chineke mere ka o mata na o gaghi anwu ruo mgbe o huru Kraist nke Onyenwe anyi.

27 Site n’odudu nke Mmuo Nso, o batara n’ulonso ukwu, ma mgbe nne na nna nwata ahụ bu Jisos kubatara ya di ka omenaala iwu si di,

28 Simion kuuru ya n’aka, kelee Chineke si,

29 “Gi, Onye kachasi ihe niile elu, bu Onyenwe di ka i kwere na nkwa, ugbu a zilaga nwaodibo gi n’udo.

30 N’ihi na anya m ahula nzoputa gi,

31 nke i kwadoro n’ihu mba niile.

32 Ihe nke ga-egosi ndi mba ozo uzo, na ebube nke ndi gi Izrel.”

³³ O juru nne na nna nwantakiri ahụ anya inụ ihe ndị a e kwuru banyere ya.

³⁴ Mgbe ahụ, Simiōn goziri ha, sịkwa Meri nne ya, Lee, “Nwatakiri a bụ onye e zitere ka ọ buru ọdida na mbili nye otutu mmadu n’Izrel, ọ ga-abukwa ihe ama nke otutu ga-ekwujo.

³⁵ Ọ bukwa site n’uzo di otu a ka a ga-ekpughe echiche nke di otutu n’obi. Mma agha ga-aduwakwa mkpuruobi nke gi onwe gi.”

³⁶ O nwekwara onye amuma nwanyi, aha ya bu Ana, ada Fanuel nke si n’ebo Asha. Ọ bu ezigbo agadi nwanyi na-enweghi di, n’ihi na di ya nwuru mgbe ha biri naani afo asaa.

³⁷ Ọ noola di ka nwanyi na-enweghi di iri afo asato na ano. Ọ hapughị ulonso, kama ọ nogidere n’efe ofufe ehie na abali, na-ibu onu na-ekpe ekpere.

³⁸ N’oge ahụ ọ bjarutere n’ebe ha no, nye Chineke ekele, kwuo okwu banyere nwantakiri ahụ nye ndi niile na-ele anya maka mgbaputa Jerusalem.

³⁹ Mgbe ha mesiri ihe niile otu ọ di n’iwu Onyenwe anyi, ha laghachiri obodo ha bu Nazaret nke di n’ime Galili.

⁴⁰ Ma nwata ahụ toro buru onye di ike; o juputara n’amamihe, amara Chineke dinyekwaara ya.

Jisosh agaa n’ulonso ukwu

⁴¹ N’afọ niile, ndi muru ya na-aga Jerusalem n’ihi Mmemme Ngabiga.

⁴² Mgbe o ruru afo iri na abuo, ha gara maka memme di ka omenaala si di.*

⁴³ Mgbe e mesiri memme ahụ, ka ndi muru ya na-alaghachi, nwata ahụ bu Jisosh noduru na Jerusalem. Ndi ha amataghi na o soghi ha na-alota.

⁴⁴ Ha chere na o sonyere n’etiti njem. Ha gara ije otu ubochi tupu ha a malite icho ya n’etiti ndi ikwu na ibe, na ndi enyi ha.

⁴⁵ Ma mgbe ha na-ahughi ya, ha laghachiri Jerusalem na-achokwa ya.

⁴⁶ Ka ubochi ato gasiri, ha huru ya n’ulonso ukwu ebe ọ noduru n’etiti ndi ode akwukwo, na-ege ha nti na-ajukwa ha ajuju.

⁴⁷ Nghota na osisa ya juru ndi niile nuru okwu ya anya.

⁴⁸ Mgbe ndi muru ya huru ya, ọ turu ha n’anya, ma nne ya siri ya, “Nwa m, gini mere i ji mesoo anyi mmeso di otu a? Mu na nna gi no na-achoghari gi?”

⁴⁹ Ọ juru ha si, **“Gini mere unu ji na-achọ m? Unu amaghi na aghaghi m ino n’ulo Nna m?”**

⁵⁰ Ma ha aghotaghi ihe ọ gwara ha.

⁵¹ Mgbe ahụ, o sooro ha laghachi Nazaret ma na-erubekwara ha isi. Ma nne ya dobere ihe ndi n’obi ya.

⁵² Jisosh na-aga n’ihu n’amamihe na ogologo, ya na ihuma n’ebe Chineke na nke mmadu no.

3

Nkwusa nke Jon omee baptizim

* 2:42 Ọ bu naani Luk dere banyere Jisosh isonyere ndi muru ya gaa maka memme a.

¹ N'afọ nke iri na ise nke ọchịchị Tiberiọs Siza, mgbe Pọntiọs Paillet bụ onye na-achị Judia, ebe Herọd bụkwa onye na-achị akụkụ Galili, ma nwanne ya nwoke bụ Filip na-achị akụkụ Iturija na Trakona, Laisania bụkwa onye na-achị akụkụ Abilin,

² mgbe ahụ Anas na Kaifas bụ ndịisi nchụaja, okwu Chineke biakwutere Jọn nwa Zekaraya n'ime ọzara.

³ Ọ gara n'ime obodo niile gbara Jọdan gburugburu na-ekwusa banyere baptizim nke ncheghari maka mgbaghara mmehie.

⁴ Dịka e dere ya n'akwukwọ Aizaya onye amụma si, "Otu onye na-eti mkpu n'ọzara na-asi, 'Dozienụ ụzọ maka Onyenwe anyị, meenụ ka okporoụzọ ya guzozie.

⁵ A ga-ekpoju ndagwurugwu ọbụla, ugwu ọbụla na ugwu nta ọbụla ka a ga-emekwa ka ọ dị ala. Ụzọ gbagoro agbagọ ka a ga-eme ka o guzozie nke ọma, meekwa ka ụzọ ọjọọ niile dị larịi.

⁶ Mmadụ niile ga-ahụkwa nzọpụta Chineke.' " "*

⁷ Jọn siri igwe mmadụ ndi na-aputa ka o mee ha baptizim si, "Unu umu ajuala! Onye dorọ unu aka na nti si unu gbanari onuma nke na-abia?"

⁸ Mianu mkpuru na-egosiputa ncheghari unu. Unu amalitekwala na-asi onwe unu, 'Anyi nwere Ebrahim dika nna.' N'hi na agwa m unu na Chineke puru isite na nkume ndi a meputara Ebrahim umu.

⁹ Ọ buladi ugbu a, atukwasila anyuike na mgborogwu osisi, osisi ọbụla nke na-adighi ami ezi mkpuru ka a ga-egbutu tuba ya n'ime oku."

¹⁰ Ma igwe mmadụ ahụ juru ya si, "Gini ka anyi kwesiri ime?"

¹¹ Ọ zara ha si, "Onye ọbụla nwere uwe abuo, ya nye onye ọ na-adighi nke o nwere otu. Onye nwere nri ya meekwa otu ahụ."

¹² Ọ buladi ndi ona utu biakwara ka e mee ha baptizim. Ha siri ya, "Onye ozizi, gini ka anyi kwesiri ime?"

¹³ Ọ siri ha, "Unu anatala kariya otu unu kwesiri inata."

¹⁴ Ndi agha biakwara juo ya si, "Ginikwa ka anyi kwesiri ime?"

Ọ siri ha, "Unu ejikwala ike apunara ndi mmadu ego ha; unu ebokwala ndi mmadu ebubo ugha, ka afọ ju unu n'ugwo a na-akwu unu."

¹⁵ Ndi mmadu ji olileanya na-eche na-atulekwa n'obi ha ma Jón ọ bụ Kraist ahụ.

¹⁶ Ma Jón zara si ha, "Eji m mmiri na-eme unu baptizim, ma otu onye di ike kariya m ga-abia, onye m na-erughi itopu eriri akpukpoukwu ya. Ọ ga-eji Mmuo Nso na oku mee unu baptizim.

¹⁷ Ihe ifucha oka ya di n'aka ya, iji zachaa ebe izocha oka ya nke oma, ka e kponye ezi mkpuru oka wiiti n'ime obo, ma kpoba igbugbo oka n'ime oku nke a na-apughị imenyu emenyu."

¹⁸ O ji otutu okwu ozọ di iche iche duo ha odu ma kwusaakwara ha ozioma.

¹⁹ Ma Eze Herod, onye ọ tara uta maka Herodias nwunye nwanne ya nwoke, nakwa maka ihe ọjọọ di iche iche ndi o mere,

* 3:6 Aiz 40:3-5

²⁰ t̀ukwasikwara ihe n'elu ihe ndi a niile, site na itunye Jon n'ulo mkporo.

Baptizim na usoro ndi agburu Jisos

²¹ Mgbe e mechara ndi niile baptizim, ma mechakwa Jisos baptizim, mgbe o na-ekpe ekpere, eluigwe meghere.

²² Mm̀uo Nso sikwa n'elu ridata di ka nduru, bekwasi ya, mgbe ahũ, otu olu sitere n'eluigwe daa si, "I bu Okpara m, onye m huru n'anya, ihe gi di m ezi mma."

²³ Jisos agbaala ihe di ka iri afo ato mgbe o bidoro oru ya. O bu nwa (dika ndi mmadu chere) Josef,

onye bu nwa Heli;

²⁴ Heli aburu nwa Matat,

nwa Livayi, nwa Meliki,

nwa Janayi, nwa Josef;

²⁵ nwa Matatiyas, nwa Emos,

nwa Nehum, nwa Esili,

nwa Nagayi;

²⁶ nwa Maat,

nwa Matatiyas, nwa Semein,

nwa Josek, nwa Joda;

²⁷ nwa Joanan, nwa Resa,

nwa Zerubabel, nwa Shealtiel,

nwa Neri;

²⁸ nwa Meliki,

nwa Adi, nwa Kosam,

nwa Elmadam, nwa Er,

²⁹ nwa Joshua, nwa Elieza,

nwa Jorim, nwa Matat,

nwa Livayi;

³⁰ nwa Simion,

nwa Juda, nwa Josef,

nwa Jonam, nwa Eliakim;

³¹ nwa Melea, nwa Mena,

nwa Matata, nwa Netan,

nwa Devid;

³² nwa Jesi,

nwa Obed, nwa Boaz,

nwa Salmon, nwa Nashon;

³³ nwa Aminadab, nwa Ram,†

nwa Hezron, nwa Perez,

nwa Juda;

³⁴ nwa Jekob,

nwa Aizik, nwa Ebrahim,

nwa Tera, nwa Nahõ;

³⁵ nwa Serug, nwa Reu,

nwa Peleg, nwa Eba,

nwa Shela;

³⁶ nwa Kenan,

nwa Aafaksad, nwa Shem,

† 3:33 N'akwukwo ufodu i nwere ike ihu nwa Admin, nwa Anai.

nwa Noa, nwa Lamek;
³⁷ nwa Metusela, nwa Enok,
 nwa Jared, nwa Mahalalel,
 nwa Kenan;
³⁸ nwa Enosh,
 nwa Set, nwa Adam,
 nwa Chineke.

4

Onwunwa Jisọs

¹ Jisọs, onye juputara na Mmuọ Nsọ, sitere na Jọdan lọta. Mmuọ nsọ duuru ya baa n'ozara.

² Ebe ahụ ka ekwensu nwara ya onwunwa iri ubochi anọ. N'ubochi ndi ahụ niile o righi nri obula. N'ikpezu aguụ gurụ ya.

³ Ekwensu sirị ya, "Ọ buru na i bu Ọkpara Chineke, gwa nkume a ka o ghoọ achicha."

⁴ Jisọs zara ya si, "**E dere ya, 'Ọ bughị naanị site na achicha ka mmadu ga-eji di ndu.'**"*

⁵ Ekwensu duuru ya rigoo n'ebe di elu, gosi ya alaeze niile nke uwa, n'otu ntabi anya.

⁶ Ọ gwara ya si, "M ga-enye gi ikike niile ndi a na ebube ha. Ọ bu m ka e nyere ha, e nwere m ike inye ha onye obula m chorọ inye ha.

⁷ Ya mere, o buru na i kpoo isiala nye m, ha ga-abu nke gi."

⁸ Jisọs zara ya si, "**E deela ya: 'I ga-akpo isiala nye Onyenwe anyi Chineke gi, naanị ya ka i ga-efekwa.'**"†

⁹ Ekwensu duuru ya gaa Jerusalem, mee ka o guzo n'ebe dikarisiri elu nke ulonso ukwu ahụ. Ọ sirị ya, "Ọ buru na i bu Ọkpara Chineke, si n'ebe a tuda onwe gi n'ala.

¹⁰ N'ih i na e dere ya,
 " 'Ọ ga-enye ndi mmuọ ozi ya iwu banyere gi,
 ichekwa gi nke oma;

¹¹ ha ga-ebuli gi elu n'aka ha,
 ka i ghara ikpobi ukwu gi na nkume.'‡"

¹² Jisọs zara ya si, "**E kwuola ya, Anwala Onyenwe anyi Chineke gi onwunwa.**"§"

¹³ Mgbe ekwensu nwasiri ya onwunwa ndi a niile, o hapuru ya ruo mgbe ohere ozo daputara.

Jisọs agaa Nazaret

¹⁴ Jisọs loghachiri na Galili n'ike nke Mmuọ Nsọ. Akuko banyere ya gbasara ruo akuku obodo niile.

¹⁵ O ziri ihe n'otutu ulo ekpere ha, mmadu niile na-etokwa ya.

¹⁶ Mgbe o rutere Nazaret ebe o noro too, n'ubochi izuike, o gara n'ulo ekpere di ka o di mbu eme. O guzoro oto igu akwukwo nsọ.

¹⁷ E nyere ya akwukwo nke onye amuma Aizaya dere. O meghere ya chota ebe e dere si,

¹⁸ "**Mmuọ nke Onyenwe anyi di n'ahu m,
 n'ih i na o teela m mmanu
 ka m kwusaa ozioma nye ndi ogbenye.**"

* 4:4 Dit 8:3 † 4:8 Dit 6:13 ‡ 4:11 Abu 91:11,12 § 4:12 Dit 6:16

**O zitela m ikwuputa inwere onwe ndi mkporo,
ya na ihu uzọ nye ndi kpuru isi,
ime ka ndi a na-emegbu emegbu nwere onwe ha.**

¹⁹ Ikwuputa afo Onyenwe anyi ga-eme amara.”*

²⁰ O mechiri akwukwo ahụ nyeghachi ya onye ahụ na-eje ozi, nọdu ala. Ndi mmadu niile nọ n'ulo nzuko ahụ legidere ya nnoo anya.

²¹ Ma o bidoro igwa ha si, **“Taa ka ihe ndi a e dere n'akwukwo nsọ a mezuru na nti unu.”**

²² Mmadu niile kwuru okwu oma banyere ya n'ihu okwu amara niile si ya n'onu putu nke mere na ha juritara onwe ha si, “Onye a, o bughị nwa nwoke Josef?”

²³ O siri ha, **“N'ezie, amaara m na unu ga-aturu m ilu a: 'Dibia, gwoo onwe gi!' Sikwa m, 'The ndi ahụ niile anyi nuru i na-eme na Kapanom mee ha n'ebe a bu obodo gi.'”**

²⁴ O gara n'ihu si, **“Ma i gwa unu eziokwu, o nweghi onye amuma obula a na-anabata nke oma n'obodo a muru ya.”**

²⁵ **N'ezie, chetakwanu na e nwere otutu umu nwanyi di ha nwuru anwu n'oge Ilaija onye amuma. N'oge oke unwu dara n'ala ahụ dum, mgbe e mechiri eluigwe na mmiri ezoghi n'ala Izrel afo ato na onwa isii.**

²⁶ **Ma e zigaghi Ilaija ka o jekwuru onye obula n'ime ha kariakwa nwanyi di ya nwuru anwu n'obodo Zarefat n'akuku Sajdon.**

²⁷ **N'oge Ilaisha onye amuma, e nwere otutu ndi ekpenta n'ala Izrel, ma o nweghi onye e mere ka o di ocha n'etiti ha kariakwa Neeman onye Siria.”**

²⁸ Mgbe ndi no n'ulo ekpere ahụ nuru nke a, iwe were ha nke ukwu.

²⁹ Ha biliri, kwapu ya site n'obodo ahụ, dokpuru ya gaa n'elu ugwu nke e wukwasiri obodo ahụ ka ha nwee ike tupu ya site n'ugwu ahụ.

³⁰ Ma o sitere n'etiti igwe mmadu ahụ puo, gawara onwe ya.

Jisọs achupu mmuo ojo

³¹ O sitere n'ebe ahụ gaa Kapanom, obodo dikwa na Galili. N'ubochi izuike, o bidoro izi ha ihe.

³² Ozizi ya juru ha anya, n'ihu na okwu ya nwere ikike.

³³ Otu nwoke no n'ime ulo ekpere ahụ, onye mmuo na-adighi ocha bi n'ime ya. O tiri mkpu n'oke olu,

³⁴ **“Hapu anyi! Gini ka i na-acho n'ebe anyi no, gi, Jisọs onye Nazaret? I biara ka i laa anyi n'iyi? Ama m onye i bu, Onye Nso nke Chineke!”**

³⁵ Jisọs baara ya mba si, **“Noro jii! Si n'ime ya puta.”** Mgbe ahụ mmuo ojo ahụ tudara ya n'ala n'ihu ha niile, o sikwa n'ime ya puo ma o merughị ya ahụ.

³⁶ Ihe ndi a juru ha niile anya, ha juritara ibe ha si, “Gini bu ozizi nke a? O ji ichi isi na ike na-enye mmuo na-adighi ocha ndi a iwu, ha na-aputakwa!”

³⁷ Akuko banyere ya gbasara jeruo obodo niile di ebe ahụ gburugburu.

Jisọs agwoo otutu ndi oria

* 4:19 Ajz 61:1,2

³⁸ Mgbe ọ hapụrụ ụlọ ekpere ahụ gaa n'ụlọ Saimon. Nne nwunye Saimon nwere ahụ ọkụ, ha rịọrọ ya ka o nyere ya aka.

³⁹ O guzoro n'ihu ya, ma baara ahụ ọkụ ahụ mba, ọ hapụrụ ya n'otu ntabi anya ahụ. O bilikwara lee ha ọbịa.

⁴⁰ Mgbe anyanwụ na-ada, ọtụtụ ndị nwere ndị na-arịa ọrịa dị iche iche kpọrọ ha bjakwute Jisọs. O bikwasiri ha niile aka n'otu n'otu, gwọọ ha.

⁴¹ Mmuo ojoo dị iche iche si n'ime ọtụtụ mmadụ pụta na-etị mkpu na-asị, "Ị bụ Ọkpara Chineke." Ma ọ baara ha mba, o kweghi ka ha kwuo okwu, n'ihi na ha matara na ọ bụ Kraist.

⁴² Mgbe chi boro, ọ puru gaa ebe naani ya no. Ndị mmadụ no na-achoghari ya; mgbe ha biaruru ebe ọ no, ha gbalisiri ike ime ka ọ ghara ihapu ha.

⁴³ Ma ọ siri ha, **"Aghaghi m ikwusa ozioma alaeze Chineke n'obodo ndi ozọ, n'ihu na ọ bụ n'ihu ya ka e zitere m."**

⁴⁴ Ọ gara n'ihu na-ekwusa ozioma n'ụlọ ekpere niile di na Judia.

5

Okpukpo ndi mbu na-eso uzọ ya

¹ Otu oge, ka Jisọs guzo n'akuku odo mmiri Genesaret.* Igwe mmadụ gbara ya gburugburu ka ha nuru okwu Chineke.

² Ọ huru n'onu mmiri ahụ, ugbo mmiri abuo nke ndi oku azu nwe ha hapuru gaa isa ugbu ha ji egbu azu.

³ Ọ banyere n'ime otu ugbo mmiri ndi ahụ, nke bu nke Saimon, ọ rioro ya ka ọ kworo ya banyetu ntakiri n'ime mmiri. Ọ noduru ala n'ime ya bido na-ezi igwe mmadụ ihe.

⁴ Mgbe o kwusiri okwu, ọ gwara Saimon si, **"Banyetukwuo n'ime mmiri, tunye ugbu gi ka i gbute azu."**

⁵ Saimon zara si, "Nna anyi ukwuu, anyi rusiri oru ike abali niile na-egbutaghi ihe obula, ma otu i siri kwuo, aga m awunye ugbu azu niile."

⁶ Mgbe ha mere nke a, ha gbute ọtutu azu nke mere na ugbu azu ha malitere idokasi.

⁷ Ha kporo ndi oku azu ibe ha no n'ugbo mmiri ozọ ka ha bia nyere ha aka. Ha biara kpojuo azu n'ugbo mmiri abuo ahụ nke malitere imikpu.

⁸ Ma mgbe Saimon Pita huru nke a, ọ dara n'ukwu Jisọs si, "Si n'ebe m no puo, Onyenwe m, n'ihu na abu m onye mmehie."

⁹ N'ihu na o juru ya na ndi ya na ha so anya ihu otutu azu ndi a ha gbute.

¹⁰ Ọ buladi Jemis na Jon umu Zebedi, ndi ha na Saimon na-aruko oru, ka ihe a jukwara anya.

Mgbe ahụ Jisọs gwara Saimon si, **"Atula egwu, n'ihu na site ugbu a gaa n'ihu, i ga na-akuta mmadu."**

¹¹ Mgbe ha kwoputara ugbo mmiri ha n'elu ala, ha hapuru ihe niile soro ya.

Nwoke onye ekpenta

* 5:1 Maqbu, osimiri Galili

¹² Mgbe Jisọs nọ n'otu obodo, otu nwoke onye ekpenta juru ahụ, ịjara daa, kpudo ihu ya n'ala mgbe ọ hụrụ ya, rịọ ya sị, "Onyenwe m, ọ bụrụ na ị chọrọ, ị pụrụ ime ka m dị ọcha."

¹³ Jisọs setipụrụ aka ya metụ ya sị, "**Achọrọ m, bụrụ onye dị ọcha!**" Ngwangwa ekpenta ahụ hapụrụ ya.

¹⁴ O nyere ya iwu, "**A gwakwala onye ọbụla, kama gaa gosi onye nchụaja onwe gi, chụọkwa aja di ka Mosis nyere n'iwu maka ime ka ị di ọcha, ka ọ bụrụ ihe ama nye ha.**"

¹⁵ Ma akụkọ banyere ya gbasara kariya, nke mere na igwe mmadụ ịjara ịnụrụ ihe ọ na-ekwu, na ka a gwookwa ha nrịa nrịa.

¹⁶ Ma site n'oge ruo n'oge, Jisọs na-ewezuga onwe ya gaa n'ebe ọ ga-anọ naanị ya ikpe ekpere.

Ogwugwo onye akukụ ahụ ya kponwuru akponwu

¹⁷ Otu ụbọchị, mgbe ọ nọ na-ezi ndị mmadụ ihe, ndị Farisii na ndị ozizi iwu (sitere n'obodo nta niile di na Galili na Judia na Jerusalem ịa nọdụkwa ebe) ahụ. Ike Chineke dinyekwaara ya igwo ndị orịa.

¹⁸ N'oge ahụ ndị ikom ufodu bu otu nwoke akukụ ahụ ya kponwuru akponwu n'ihe ndina ya, ịjara gbalia isite n'onu ụzọ ụlọ ahụ bubata ya togbo ya n'ukwu ya.

¹⁹ Mgbe ha na-enweghi ike ime nke a n'ihu igwe mmadụ, ha rigooro n'elu ụlọ, site n'oghere wetuo nwoke ahụ n'ute ya n'etiti igwe mmadụ n'ihu Jisọs.

²⁰ Mgbe Jisọs hụrụ okwukwe ha, ọ siri, "**Enyi m, a gbagharala gi mmehie gi.**"

²¹ Ndị Farisii na ndị ozizi iwu malitere iche n'ime obi ha sị, "Onye bu onye a na-ekwulu Chineke? Onye pụrụ ịgbaghara mmadụ mmehie, ma ọ bughị naanị Chineke?"

²² Mgbe Jisọs matara ihe ha na-ajụ, ọ zara ha sị, "**Gini mere unu ji na-eche ihe ndi a n'obi unu?**"

²³ **Olee nke ka mfe ikwu: Ọ bu a gbagharala gi mmehie gi niile, ka ọ bu ị sị, Bilie jee ije?**

²⁴ **Ma ka unu mata na Nwa nke Mmadu nwere ikike n'ụwa ịgbaghara mmehie.**" Ọ siri onye ahụ akukụ ahụ ya kponwuru akponwu, "**Asi m gi, bilie, chiri ute gi laa n'ulo gi!**"

²⁵ Ngwangwa, o biliri otọ n'ihu mmadụ niile, chiri ihe ndina ya bido na-eto Chineke na-ala n'ulo ya.

²⁶ Ihe ndi a juru onye ọbula anya, ha tokwara Chineke. Oke egwu juputakwara ha n'ahụ, ha siri, "Anyi ahula ihe ebube taa."

Okpukpo Livayi

²⁷ Mgbe nke a gasiri, ọ pụrụ hụ otu onye ọna utu aha ya bu Livayi, ka ọ noderu ala n'ulo inakota utu ya. Ọ siri ya, "**Soro m.**"

²⁸ Ngwangwa, o biliri, hapu ihe niile soro ya.

²⁹ Emesia, Livayi kwadooro Jisọs oke oriri n'ulo ya, otutu igwe ndi ọna utu na ndi ozọ soo ha n'oriri ahụ.

³⁰ Ma ndi Farisii na ndi ozizi iwu tamuru ntamu na-ajụ ndi na-eso ụzọ ya sị, "Gini mere unu ji soro ndi ọna utu na ndi mmehie na-eriko nri na-anukokwa ihe onunu?"

³¹ Jisọs zara sị, "**Mkpa dibia adighi akpa ndi ahụ di ike, kama ọ bu ndi ahụ na-esighi ike.**"

32 Abiaghi m ikpo ndi ezi omume, kama abjara m ikpo ndi mmehie ka ha chegharia."

Ajuju banyere ibu onu

33 Ha sirị, "Ndi na-eso ụzọ Jọn na ndi na-eso ụzọ ndi Farisii na-ebu onu, na-ekpe ekpere oge niile, ma ndi na-eso ụzọ gi na-eri, na-anukwa."

34 Jisọs sirị ha, "Ndi a kporo oriri n'olulu di na nwunye, ha ga-ebu onu mgbe ha na onye na-alu nwunye oheru no?"

35 **Ma oge na-abia mgbe a ga-ewepu onye na-alu nwunye n'etiti ha, mgbe ahụ ka ha ga-ebu onu."**

36 O tuuru ha ilu a, "O nweghi onye na-adokara akwa oheru were ya kwachie akwa ochie. O buru na e mee nke a, o putara na a dowaala akwa oheru ahụ n'ihu na nke ahụ eji kwachie ya agaghi adaba."

37 **N'uzo di otu a kwa, mmadu adighi agbanye mmanya oheru di ike n'ime karama akpukpo ochie. N'ihu na ike si na mmanya oheru ahụ ga-eme ka karama ahụ gbawaa. Mmanya ahụ ga-awufukwa, karama ahụ a laa n'iyi.**

38 **Ma o di mma igbanye mmanya oheru n'ime karama akpukpo oheru.**

39 **O nweghi onye nusiri mmanya ochie ga-achọ inu mmanya oheru, n'ihu na o ga-asị, 'Nke ochie ahụ ka mma.'**"

6

Onyenwe Ubochi Izuike

1 N'otu ubochi izuike, mgbe Jisọs na-agafe n'ubi a kuru oka. Ndi na-eso ụzọ ya malitere ighoro ufodu n'ime ogbe oka ndi ahụ, na-amazu ha n'aka, ma na-ata ha.

2 Ufodu ndi Farisii sirị, "Gini mere unu ji na-eme ihe megidere iwu n'ubochi izuike?"

3 Jisọs zara ha si, "O bu na unu agutaghi ihe Devid mere mgbe agụ gụrụ ya na ndi so ya?"

4 **Otu o si banye n'ulo Chineke, were achicha a na-eche n'ihu ya, nyetukwa ndi ya na ha so, achicha nke onye obula na-ekwesighi ita ma o bughị naani ndi nchujaja."**

5 Mgbe ahụ o gwara ha si, "Nwa nke Mmadu bu Onyenwe Ubochi Izuike."

6 N'ubochi izuike ozo, o banyere n'ulo ekpere na-ezi ihe. Otu nwoke nokwa n'ebe ahụ onye aka nri ya kponwuru akponwu.

7 Ndi Farisii na ndi ode akwukwo na-achọ ụzọ ha ga-esi boo ya ebubo, ya mere ha lekwasiri ya anya ihu ma o ga-agwo orja n'ubochi izuike.

8 Ma ebe o maara ihe ha na-ezube n'obi ha, o kporo nwoke ahụ nke aka ya kponwuru akponwu si ya, "Bilie bja guzoro n'etiti ebe a." Nwoke ahụ putara bja guzoro ebe ahụ.

9 Mgbe ahụ Jisọs sirị ha, "Ka m juo unu, gini ziri ezi n'iwu ime n'ubochi izuike; o bu ime ihe oma ka o bu ime ihe ojoo; izoputa ndu ka o bu ila ndu n'iyi?"

10 Mgbe o lesiri ha niile anya gburugburu, o sirị ya, "Setipu aka gi." O mere nke a, aka ya dikwara mma ozo.

¹¹ Ha were iwe nke ukwuu ma malite na-ekwuritara n'etiti onwe ha ihe ha nwere ike ime Jisọs.

Ndi ozi iri na abụọ

¹² N'ubochi ndi ahụ, ọ gara rigoro n'elu ugwu ikpe ekpere. Ọ nọrọ abali ahụ niile na-ekpe ekpere nye Chineke.

¹³ Mgbe chi boro, ọ kporo ndi niile na-eso ụzọ ya, site n'ime ha horo mmadu iri na abụọ ndi ọ kporo ndi ozi ya.*

¹⁴ Saimon (onye ọ kporo Pita) na Andru nwanne ya,

Jemis

Jon,

Filip

Batalomi.

¹⁵ Matiu

Tomos,

Jemis nwa Alfios,

Saimon onye a na-akpo Zilot.

¹⁶ Judas nwa Jemis

na Judas Iskariot onye raara ya nye.

Ngọzi na obubu onu

¹⁷ Ya na ha ridatara ga n'ebe ala di larii. Igwe ndi na-eso ụzọ ya na oke igwe mmadu sitere na Judia, na Jerusalem nakwa obodo di na nsotu mmiri nke Taja na Saidon.

¹⁸ Ndi bjara inuru okwu ya na ka a gwoo ha oria ha. A gwokwara otutu ndi mmuo na-adighi ocha na-esogbu.

¹⁹ Igwe mmadu ahụ gbaliri imetu ya aka, n'ihi na ike di ukwuu si ya n'ahu na-apu na-agwo ha niile.

²⁰ O weliri anya lee ndi na-eso ụzọ ya, si ha,

**“Ngọzi na-adiri unu bu ndi ogbenye,
n'ihi na alaeze Chineke bu nke unu.**

²¹ **Ngọzi na-adiri unu ndi aguu na-agu ugbu a,
n'ihi na afo ga-eju unu.**

**Ngọzi na-adiri unu ndi na-ebe akwa ugbu a,
n'ihi na unu ga-achi ochi.**

²² **Ngọzi na-adiri unu mgbe ndi mmadu na-akpo unu asi,
mgbe ha na-achupu unu, na-akpari unu,**

**na-aju aha unu,
n'ihi Nwa nke Mmadu.**

²³ **“Nurianu onu ma wuliekwanu elu n'ihi onu n'ubochi ahụ,
n'ihi na ugwo onu unu di ukwuu n'eluigwe. N'ihi na otu a ka ndi
nna nna ha mesoro ndi amuma.**

²⁴ **“Ma ahuhu na-adiri unu ndi ogaranya,
n'ihi na unu eketala nkasiobi unu.**

²⁵ **Ahuhu na-adiri ndi afo juru ugbu a,
n'ihi na agu ga-agukwa unu.**

**Ahuhu na-adiri ndi na-achi ochi ugbu a,
n'ihi na unu ga-eru uju, bee akwa.**

* **6:13** Mgbe obula i na-achọ inwe mkpebi banyere ihe di mkpa, weputa oge kpee ekpere dika Jisọs mere n'amaokwu iri na abuo ruo nke iri na ato.

26 **Ahụhụ na-adịrị unu mgbe ndị mmadụ niile na-ekwu okwu ọma gbasara unu, n'ihì na otu a ka ndị bụ nna ha mesoro ndị amụma ụgha."**

Ihụ ndị iro n'anya

27 **"Ma a na m agwa unu ndị na-ege m ntị: hụnụ ndị iro unu n'anya, mekwaaranụ ndị kpọrọ unu asị ihe ọma.**

28 **Gọzienụ ndị na-abụ unu ọnụ, ma kpekwaaranụ ndị na-akparị unu ekpere.**

29 **Ọ bụrụ na onye ọbụla a maa gị ụra n'otu ntị, tughariara ya ntị gị nke ọzọ. Ọ bụrụkwa na onye ọbụla anara gị uwe ahụ gị, nyekwa ya uwe ime ahụ gị.**

30 **Nye onye ọbụla rịọrọ gị ihe. Ọ bụrụkwa na mmadụ ewere ihe bụ nke gị, agala inaputa ya.**

31 **Dịka unu si chọọ ka ndị mmadụ mesoo unu, sitekwanụ otu a na-emeso ha.**

32 **"Ọ bụrụ naanị ndị hụrụ unu n'anya ka unu na-ahụ n'anya, gini ga-abụ uru unu? N'ihì na ọbụladị ndị mmehie, ọ bụ ndị hụrụ ha n'anya ka ha na-ahụkwa n'anya.**

33 **Ọ bụrụkwa naanị ndị na-emere unu ihe ọma ka unu na-emere ihe ọma, gini ga-abụ uru unu? N'ihì na ndị mmehie na-enyekwara ndị na-enyere ha aka aka.**

34 **Ọ bụrụkwa na unu agbazinye naanị ndị nwere ike ikwughachi unu ihe, gini ga-abụ uru unu? N'ihì na ndị mmehie na-agbazinyekwa ndị mmehie ibe ha na-atụ anya ka a kwughachikwa ha n'ozuzu oke.**

35 **Hụnụ ndị iro unu n'anya, na-emekwa ezi ihe nye ha, gbazinyenụ ndị nọ na mkpa ihe ha chọrọ, na-eleghị anya na ha gakwughachi unu. Mgbe ahụ, ụgwọ ọrụ unu ga-adị ukwu, unu ga-egosikwa na unu bụ ụmụ nke Onye kachasị ihe niile elu, n'ihì na ebere ya na-adịrị ndị ajọ omume na ndị na-enweghị mmụọ ekele n'ime ha.**

36 **Nweenu obi ebere dị ka Nna unu si nwee obi ebere.**

Ikpe ndị ọzọ ikpe

37 **"Unu ekpela ndị ọzọ ikpe, ka a ghara ikpekwa unu ikpe. Unu amala ndị ọzọ ikpe ka a ghara ima unu ikpe. Gbagharanụ ndị ọzọ, a ga-agbagharakwa unu.**

38 **Nyenụ, n'ihì na a ga-enyekwa unu. Onyinye unu ga-anata ga-abụ nke juru eju, nke a bjadara nke ọma, yọkọtakwa ayọkọta nke na-ejubiga oke ka a ga-adọkwasị gị n'ahụ; n'ihì na ọ bụ ihe i na-eji atụ ihe ka a ga-eji tọrọ gị."**

39 **Ọ tuckwaara ha ilu a, "Onye isì ọ pụrụ idu onye isì ibe ya? Ha abụọ ọ gaghị adaba n'ime olulu?"**

40 **Onye na-eso ụzọ onye ozizi anaghị akarị onye nkuzi ya, kama mgbe ọ mụtasiri ọ ga-amata ihe dị ka onye nkuzi ya.**

41 **"Gini mere i ji elee ntakiri ahijia di nwanna gi n'anya, ma i dighi ahuta obodobo osisi di gi onwe gi n'anya?"**

42 **I ga-esi aña sị nwanna gi, 'Nwanna a, ka m wepụ gi ntakiri ahijia di gi n'anya,' mgbe gi onwe gi na-ahughị obodobo osisi di gi n'anya? Gi onye ihu abụọ, buru ụzọ wepụ obodobo osisi di gi**

n'anya ka i nwee ike ihuzi uzọ nke oma wepu ntakiri ahija di nwanna gi n'anya.

Osis na mkpuru ya

⁴³ **"Ezi osisi adighi ami mkpuru ojoo. O dikwaghi osisi ojoo na-ami mkpuru oma.**

⁴⁴ **O bu mkpuru osisi miri ka e ji ama udi osisi o bu. Ndi mmadu adighi aghota fig site n'osisi ogwu, otu a kwa o nweghi onye na-aghota mkpuru grepu n'obi ogwu.**

⁴⁵ **Ezi mmadu na-esite n'aku oma juru ya obi na-aruputa ezi oru, otu a kwa, ajo mmadu na-esite n'obi ojoo ya na-aruputa ajo oru. N'ih na ihe obula di mmadu n'obi bu ihe na-aputa n'onu ya.**

Onye amamihe na onye nzuzu wuru ulo

⁴⁶ **"Gini mere unu ji na-akpo m, 'Onyenwe anyi, Onyenwe anyi,' ma unu adighi eme ihe m kwuru?"**

⁴⁷ **Achoro m igosi unu ihe onye obula na-abiakwute m nke na-anu okwu m, ma na-ejikwa ihe o na-anu akporo ihe, yiri.**

⁴⁸ **Onye ahụ yiri nwoke wuru ulo, onye gwumiri ala, doo ntala ulo ahụ n'elu oke nkume. Mgbe idee mmiri b́ara were ike ya tie n'ulo ahụ, o nweghi ike ime ka o maa jijiji n'ih na e wusiri ya ike.**

⁴⁹ **Ma onye ahụ nuru okwu m, nke na-ejighi ihe o nuru mee ihe, di ka nwoke wukwasiri ulo ya n'elu ala, nke na-enweghi ntala obula. Mgbe idee mmiri b́ara were ike ya tie n'ulo ahụ, ulo ahụ dara daruo ala, odida ya di ukwu."**

7

Okwukwe onye ochiagha

¹ Mgbe o kwusiri okwu ndi a nye ndi na-ege ya nti, o banyere na Kapanom.

² Ma e nwere otu ochiagha* nke nwere otu ohu nwoke o huru n'anya. Onye no n'oria na n'onu onwu.

³ Mgbe o nuru ihe banyere Jisos, o zipuru ufodu ndi okenye ndi Juu ka ha gaa rioro ya ka o b́a gwoo ohu ya.

⁴ Mgbe ha b́akwutere Jisos, ha riosiri ya aririo ike si, "O kwesiri ka i mere ya ihe a.

⁵ N'ih na o huru obodo anyi n'anya. O wukwaara anyi ulo ekpere."

⁶ Jisos sooro ha gawa.

Ma mgbe o no nso n'ulo ya, onye ochiagha ahụ zipuru ndi enyi ya ka ha ga si ya, "Onyenwe anyi, esogbukwala onwe gi, n'ih na etorughi m ka i bata n'okpuru ulo m.

⁷ O bu ya mere na-echeghi m na m toruru iputa b́a zute gi. Ma kwuo okwu, o ga-agwokwa odibo m.

⁸ N'ih na mu onwe m bukwa onye no n'okpuru ikike ochichi, nwee ndi agha no n'okpuru m. Ana m asi onye nke a 'gaa,' o gaa, sikwa onye nke ozọ 'b́a,' O b́a. Ana m asi ohu m, 'mee nke a,' o na-emekwa ya."

* 7:2 O bu onye Rom.

9 Mgbe Jisọs nuru okwu niile a, o juru ya anya nke ukwu. O tughariri gwa igwe mmadu ndi na-eso ya si, **“Asi m unu, ahubeghi m okwukwe di otu a o buladi n’Izrel.”**

10 Mgbe ndi ozi ahụ laghachiri n’ulo, ha choputara na ahụ adila ohu ahụ mma.

Jisọs akpolite nwa nwoke nwanyi di ya nwuru

11 O ruo mgbe nwa oge gasiri, o gara n’obodo a na-akpo Nain. Ndi na-eso uzo ya na otutu igwe mmadu ndi ozo sooro ya gaa.

12 Mgbe o na-abiaru nso n’onu uzo e si abata n’obodo ahụ, o nwere otu nwoke nwuru anwu nke a na-ebupu, otu nwa nke nne ya muru. Nne ya ahụ bu nwanyi di ya nwuru, oke igwe mmadu si n’obodo ahụ sonyekwara ya.

13 Mgbe Onyenwe anyi huru ya, o meere ya obi ebere ma si ya, **“Ebelaakwa.”**

14 Mgbe ahụ o gara nso metu igbe ozu ahụ aka, ndi bu ya kwusiri. O siri, **“Nwokorobia, asi m gi bilie!”**

15 Nwoke ahụ nwuru anwu biliri, nodu ala, bido ikwu okwu, o kpoyere ya nne ya.

16 Egwu turu ha niile, ha tokwara Chineke si, “Onye amuma di ukwu apatala n’etiti anyi, Chineke abiala inyere ndi ya aka!”

17 Akuko a banyere ya ruru Judia niile na obodo nta niile gbara ya gburugburu.

Jisọs na Jon omee baptizim

18 Ndi na-eso uzo Jon kororo ya maka ihe ndi a niile. Jon kororo mmadu abuo n’ime ndi na-eso uzo ya,

19 zie ha ka ha jekwuru Onyenwe anyi juo ya ajuju si, “O bu gi bu onye ahụ ga-abia. Ka anyi ga-ele anya obibia onye ozo?”

20 Mgbe umu nwoke ahụ biakwutere ya, ha siri, “Jon omee baptizim ziri anyi ka anyi juo gi si, ‘O bu gi bu onye ahụ ga-abia ka anyi ga-ele anya obibia onye ozo?’”

21 Mgbe ahụ o gworo otutu ndi nwere oria, na nria nria di iche iche, na mmuo ojoo. O mekwara ka otutu ndi kpuru isi hu uzo ozo.

22 O zaghachiri ndi ozi ahụ si, **“Laghachinu azu gaa koro Jon ihe unu huru na nke unu nuru; ndi kpuru isi na-ahu uzo, ndi ngwuro na-aga ije, ndi ekpenta ka a na-eme ka ha di ocha, ndi nti chiri na-anu ihe, a na-eme ka ndi nwuru anwu si n’onwu bilie, a na-ezisara ndi ogbenye ozioma.**

23 **Ngozị na-adiri onye ahụ na-enweghi ihe mkpasu iwe n’ihu m.”**

24 Mgbe ndi na-eso uzo Jon puru, Jisọs bido igwa igwe mmadu ahụ okwu banyere Jon si, **“Gini ka unu gara n’ozara ihu? O bu ahija achara nke ikuku na-ebuhari?”**

25 **Ma gini ka unu puru iga ihu? O bu nwoke yi uwe mara mma? E e, ndi na-eyi uwe di oke onuahia, ndi na-ebikwa n’oke oriri na oke onunu bi n’uloze.**

26 **Ma gini ka unu puru ka unu ga-ahu? O bu onye amuma? E, ana m a gwa unu, unu huru onye kari onye amuma.**

27 **O bu onye a bu onye ahụ e dere ihe banyere ya si, “Aga m ezipu onyeozu m n’ihu gi, onye ga-edozi uzo gi n’ihu gi.”†**

† 7:27 Mal 3:1

28 **Agwa m unu, n'etiti ndi nwanyi muru, o dighi onye di ukwuu karja Jon, ma onye dikarisiri nta n'alaeze Chineke di ukwuu karja ya."**

29 (Ndi mmadu niile nuru nke a, tinyekwara ndi ona utu, nabatara n'uzo Chineke bu nke ziri ezi, n'ihu na Jon emela ha baptizim.)

30 Ma ndi Farisii na ndi ozizi iwu juru imezu ebumnobi Chineke nye ha onwe ha, n'ihu na ha anabataghi ka Jon mee ha baptizim.)

31 O gara n'ihu si ha, **"Ma ginj ka m ga-eji tunyere ndi bi n'ogbo a? Gini ka ha yiri?"**

32 **Ha di ka umuntakiri no n'oma ahia na-akpo ibe ha oku nashi,**

**"Anyi gburu unu oja,
ma unu adighi ete egwu.
Anyi buru abu ikwa ozu,
ma unu ebeghi akwa.'**

33 **N'ihu na Jon omee baptizim biara na-erighi achicha maobu nuo ihe onunu ma unu siri, 'Mmuo ojoo bi n'ime ya.'**

34 **Nwa nke Mmadu biara na-eri ihe oriri na-anukwa ihe onunu, ma unu siri, 'Lee, onye oke oriri na onye oke anumanu, enyi ndi ona utu na ndi mmehie.'**

35 **Ma e sitela n'umu ya niile nwaputa amamihe n'onye ziri ezi."**

Nwanyi onye mmehie etee Jisos mmanu

36 Otu onye n'ime ndi Farisii kporo ya oriri. O gara n'ulo onye Farisii ahụ, ma nodu ala n'uche nri.

37 Ma otu nwanyi nke bi n'obodo ahụ, onye birila ndu mmehie, mgbe o matara na o no n'ulo onye Farisii ahụ na-eri nri, o jiri otu karama alabasta mmanu otite bata n'ulo ahụ.

38 Ka o guzoro n'azu ukwu ya na-ebe akwa, o malitere iji anya mmiri ya na-awusa n'ukwu ya. O jiri agiri isi ya hichaa anya mmiri ahụ, sutu ukwu ya onu, ma wusa mmanu otite isi utu ahụ na ha.

39 Mgbe onye Farisii ahụ kporo ya oriri huru ihe nke a, o kwuru n'obi ya si, "A si na nwoke a bu onye amuma, o gaara amata udi mmadu nwanyi a na-emetu ya aka bu, na o bu onye mmehie."

40 Jisos zara ya si, **"Saimon, e nwere m ihe m choro igwa gi."**

O siri ya, "Onye ozizi gwa m ya."

41 **"Ndi ikom abuo ji onye na-ebinye ndi mmadu ego n'omuruna ugwo. Otu onye ji ya nari ego ise, onye nke ozo ji ya iri ego ise."**

42 **Mgbe ha na-enweghi ike ikwughachi ugwo ha ji ya, o gbaghara ha ugwo ahụ. Ugbu a, onye n'ime ha ga-ahụ ya n'anya karja?"**

43 Saimon zara si, "O di m ka o bu onye nke o gbaghara ugwo di ukwu."

O siri ya, **"I kpeziri."**

44 Mgbe ahụ o tughariri n'ebe nwanyi ahụ no gwa Saimon si, **"I huru nwanyi a? A batara n'ulo gi, i kunyeghi m mmiri ka m saa ukwu m, ma nwanyi a ejirila anya mmiri ya sachaa ukwu m, jirikwa agiri isi ya hichaa ha."**

45 **I sutughi m onu, ma kemgbe m batara n'ulo a, o zubeghi ike isutu ukwu m onu."**

46 **I teghi m mmanu obula n'isi, ma lee, o werela mmanu otite isi utu wukwasị m n'ukwu.**

47 **Ya mere, ana m agwa gi si, a gbagharala ya mmehie ya niile o mehiere, n'ihi na o nwere ihunanya di ukwu. Ma onye nwetara mgbaghara di nta, na-enwe ihunanya di nta."**

48 **Mgbe ahụ o gwara ya si, "A gbagharala gi mmehie gi."**

49 **Ma ndi ozo soro ya nodu na-eri nri bidoro ikwu n'etiti onwe ha na-asị, "Onye bu onye a nwere ike o buladi igbaghara mmehie?"**

50 **O siri nwanyi ahụ, "Okwukwe gi azoputala gi, laa n'udo."**

8

Akuko ogha mkpuru

1 **Mgbe ihe ndi a gasiri, o gara n'obodo ukwu niile na n'obodo nta niile na-ekwusa ma na-ewetakwara ndi mmadu ozioma nke alaeze Chineke. Ndi ozi iri na abuo ahụ sokwa ya,**

2 **na umu nwanyi ufodu ndi a chupuru mmuo ojoo site n'ime ha, gwokwa ha nri nri: Meri Magdalin onye e sitere n'ime ya chupu mmuo ojoo asaa,**

3 **na Joana nwunye Chuza onye na-elekota uloeze Herod na akụ ya niile, na Suzana, na otutu ndi ozo ndi ji akụ ha na-enyere ha aka.**

4 **Mgbe oke igwe mmadu gbakoro ha na ndi mmadu si n'obodo di iche iche biakwute ya. O turu ha ilu a si,**

5 **"Ogha mkpuru puru iku mkpuru ya, mgbe o no na-agma mkpuru ndi a, ufodu n'ime mkpuru ahụ dara n'akuku uzọ ebe ndi mmadu zoro ha ukwu, umu nnunu biakwara turia ha loo.**

6 **Ufodu n'ime ha dakwasiri n'elu nkume. Mgbe ha puputara choo ito, ha kponwuru n'ihi na mgboro gwu ha enweghi ike imita mmiri mkpuru ahụ ga-eji di ndu.**

7 **Ufodu dara n'etiti ogwu, ogwu ndi a sooro ha puo ma kpagbuo ha.**

8 **Ufodu n'ime mkpuru dara n'ezi ala. Ha puputara, too, mia mkpuru di otu nari n'onuogugu."**

Mgbe o kwusiri nke a, o siri ha, "Onye obula nwere nti inu ihe, ya nuru."

9 **Ndi na-eso uzọ ya juru ya ihe ilu a putara.**

10 **O siri, "O bu unu ka e nyere imata ihe omimi niile nke alaeze Chineke, ma ndi ozo ga-anu ya naani n'ilu. Site n'uzo di otu a, "ha ga na-ele anya, ma ha agaghi ahụ ihe obula.**

Ha ga na-anu nti ma ha agaghi aghota ihe obula.*

11 **"Nke a bu nkwa ilu ahụ. Mkpuru ahụ bu okwu Chineke.**

12 **Mkpuru dara n'akuku uzọ nochiri anya ndi nuru okwu Chineke, ma ekwensu biara naru ha okwu ahụ n'obi ha, ka ha ghara ikwere ma nwetakwa nzoputa.**

13 **Mkpuru ndi ahụ dara n'elu nkume nochiri anya ndi nuru okwu Chineke jiri onu nabata ya, ma ha enweghi mgboro gwu n'ime ha. Ha na-ekwere naani nwa oge nta, ma mgbe onwunwa biara ha na-adachapu.**

14 **Mkpuru nke dara n'etiti ogwu nochiri anya ndi nuru okwu Chineke, ma mgbe ha na-aga n'uzo ha, echiche banyere akụ na**

* 8:10 Aiz 6:9

ihe uto nke uwa na-akpagbu okwu ahụ, mee ka ha ghara imi mkpuru.

¹⁵ **Ma mkpuru ndi ahụ dara n'ezi ala nochiri anya ndi jiri obi ghere oghere na mmuo ziri ezi nabata okwu ahụ ma werekwa ndidi miputa mkpuru.**

Iheoku di n'elu ihe ndokwasị

¹⁶ **“O dighi onye obula, nke na-amanye oriona zoo ya n'ime igbe maobu donye ya n'okpuru ihe ndina. Kama, o na-adokwasị ya n'elu ihe idoba oku ka ndi obula na-abata n'ulo ahụ jiri ya hu uzo.**

¹⁷ **O dighi ihe obula zoro ezo nke na-agaghi emesia puta ihè, o dikwaghi ihe obula di nzuzo nke a na-aghaghi eme ka o puta ihè.**

¹⁸ **Ya mere, kpacharanu anya otu unu si ege nti. N'ihia na o bu onye ahụ nwere ihe ka a ga-enye karịa, ma onye ahụ na-enweghi, o buladi nke o nwere, ka a ga-anapu ya.”**

Nne Jisosh na umunne ya nwoke

¹⁹ N'oge a, nne ya na umunne ya nwoke biakwutere ya. Ma ha enweghi ike ibiaru ya nso n'ihia igwe mmadu.

²⁰ Otu onye gwara ya si, “Nne gi na umunne gi ndi nwoke guzo n'ezia, ha chorọ ihu gi.”

²¹ O zara si, **“Nne m na umunne m ndi nwoke bu ndi ahụ na-anu okwu Chineke ma jiri ya mere ihe.”**

Jisosh emee ka ebili mmiri dajuo

²² Otu ubochi, ya na ndi na-eso uzo ya banyere n'ugbo mmiri, o siri ha, **“Ka anyi gafee n'ofe nke ozọ nke osimiri.”** Nke a mere ha ji nupu ugbo,

²³ ma mgbe ha na-aga, o rahuru ura. Oke ifufe malitere ife n'elu odo mmiri ahụ, nke mere na mmiri na-awubanye n'ime ugbo ha, mee ka ha noro n'oke nsogbu.

²⁴ Ha gara kpotee ya na-eti mkpu, “Nna anyi ukwu! Nna anyi ukwu! Lee na anyi n'ala n'iyi!”

O biliri, baara ifufe na ebili mmiri ahụ mba. Ha dara juu, ebe niile dekwara jii.

²⁵ O siri ha, **“Ebee ka okwukwe unu di?”**

Ha ji oke egwu na oke iju anya jurita onwe ha si, “Onye bu onye a? O na-enye o buladi ifufe na ebili mmiri iwu, ha na-anakwa ya nti.”

Ogwugwo nwoke mmuo ojoo ji

²⁶ Ha kworo ugbo mmiri rute n'ala Gerazin,[†] nke di n'ofe mmiri Galili.

²⁷ Mgbe o si n'ugbo mmiri riputa n'elu ala, otu nwoke obodo ahụ onye mmuo ojoo bi n'ime ya zutere ya. Nwoke a ebighi n'ulo maobu yie uwe ogologo oge, ma ebe obibi ya bu ebe a na-eli ozu.

²⁸ Mgbe o huru Jisosh, o biara daa n'ihu ya, tie mkpu n'oke olu si, “Gini ka mu na gi nwekorọ Jisosh, Okpara Chineke Onye kachasi ihe niile elu? Biko ario m gi, atala m ahuhu.”

[†] 8:26 N'akwukwo ochie ufodu, i nwere ike hu Gadarin.

29 N'ihì na o nyela mmuò ahụ na-adighi ọcha iwu ka o site n'ime ya pụta. Otutu oge, mmuò ojọọ a na-ejidesi ya ike, n'agbanyeghi na eji ụdọ igwe kee ya aka na ụkwụ, debe ebe a na-eche ya nche, ọ na-adobisi ụdọ igwe e ji kee ya, mmuò ojọọ a na-eduru ya gaa n'ime ọzara.

30 Jisọs juru ya si, **"Gini bu aha gi?"**

Ọ zara si, "Lijion," n'ihì na igwe mmuò ojọọ bi n'ime ya.

31 Ha riosiri ya aririo ike ka ọ ghara inye ha iwu ka ha banye n'Abis.

32 Igwe ezi nọ n'akuku ugwu di ebe ahụ nso na-akpa nri. Mmuò ojọọ ndi a rioro Jisọs ka o nye ha ike ka ha banye n'ime ha. Jisọs nyere ha ike.

33 Mmuò ojọọ ndi ahụ sitere n'ime nwoke a puo banye n'ime ezi ndi ahụ, igwe ezi ahụ niile sitere na mkputamkpu ala onu mmiri ahụ gbara oso dabanyechaa n'ime mmiri ebe osimiri riri ha.

34 Mgbe ndi na-elekota ezi ahụ huru ihe mere, ha gbara oso gaa n'ime obodo na n'obodo nta niile di gburugburu ebe ahụ kosaa ihe mere.

35 Ndi mmadu putara ihu ihe mere. Mgbe ha rutere ebe Jisọs nọ, ha huru nwoke ahụ e si n'ime ya chupu mmuò ojọọ ndi ahụ, ebe ọ noduru ala yiri uwe ma norokwa n'ezi uche ya. Egwu turu ha.

36 Ndi huru ka ihe a si mee kororo ha ka e siri gworo onye ahụ mmuò ojọọ na-esogbu.

37 Mgbe ahụ, ndi niile bi na Gerazin na n'obodo gbara ebe ahụ gburugburu rioro Jisọs ka ọ hapuru ha obodo ha, n'ihì na egwu di ukwu turu ha. Ọ banyekwara n'ime ugbo mmiri ahụ laghachi.

38 Nwoke a e sitere n'ime ya chupu mmuò ojọọ rioro ya ka o soro ya ma o zilagara ya, si ya,

39 **"Laghachi n'ezinaulo gi kororo ha ihe niile Chineke meere gi."** Nwoke ahụ lara, gbasaa akuko ihe Jisọs meere ya n'obodo ahụ niile.

Nwa agboghọ nwuru anwu na nwanyi onye oria

40 Mgbe Jisọs loghachiri, igwe mmadu nabatara ya n'ihì na ha niile na-eche ya.

41 Mgbe ahụ otu nwoke nke aha ya bu Jairo, onye bu onyeisi n'ulo ekpere, bira daa n'ala n'ukwu Jisọs na-ario ya ka ọ bia n'ulo ya.

42 N'ihì na otu nwata nwanyi ọ mutara naani ya, nke gbara afo iri na abuo nọ n'onu onwu.

Mgbe ọ na-aga, igwe mmadu ahụ na-akpagbu ya.

43 Ọ di otu nwanyi n'etiti ha nke nori na-aria oria oruru obara afo iri na abuo, onye mefuru ihe niile o ji n'aka ndi dibia, ma ọ dighi onye nwere ike igwo ya.

44 O sitere n'azu ya metu onu uwe ya aka. Ngwangwa, oria oruru obara ahụ kwusikwara.

45 Jisọs siri, **"Onye meturu m aka?"**

Mgbe ọ na-enweghi onye putara kwuo si na ọ bu ya. Pita gwara ya si, "Nna anyi ukwu, igwe mmadu gbara gi gburugburu na-adakwasikwa gi."

46 Ma Jisọs siri, **"Otu onye meturu m aka; amatara m na ike esitela n'ime m puo."**

⁴⁷ Mgbe nwanyị ahụ hụrụ na ọ dịkwaghị ihe o nwere ike ime iji zoo onwe ya, o ji ịma jijiji bịa daa n'ụkwụ ya. N'ihu mmadụ niile, ọ kọrọ ihe mere o ji metụ ya aka na otu e si gwọọ ya n'otu ntabi anya.

⁴⁸ Ọ gwara ya si, **“Ada m nwanyị, okwukwe gị agwọla gị. Laa n'udo.”**

⁴⁹ Mgbe ọ ka nọ na-ekwu okwu, otu onye si n'ụlọ Jairọs bụ onyeisi ụlọ ekpere, bịara si, “Ada gị nwanyị anwụọla, enyekwala onye ozizi nsogbu ọzọ.”

⁵⁰ Ma mgbe Jisọs nūrụ ozi a, ọ zara ya si, **“Atụla egwu, naanị kwere, a ga-agwọkwa ya.”**

⁵¹ Mgbe o rutere n'ụlọ Jairọs, o kweghị ka onye ọbụla soro ya baa n'ime ụlọ ahụ ma ọ bughị naanị Pita, Jọn, Jemis, nne na nna nwata ahụ.

⁵² N'oge ahụ, ha niile nọ na-ebe akwa na-eru ụjụ maka nwata ahụ. Ọ sịrị ha, **“Unu ebezila akwa, n'ihị na ọ nwughị anwụ kama ọ nọ n'ura.”**

⁵³ Ha chirị ya ọchi, n'ihị na ha matara na ọ nwurụ anwụ.

⁵⁴ Ma o jidere ya n'aka, si, **“Nwa m, bilie!”**

⁵⁵ Mmụọ ya loghachiri, o bilitekwara mgbe ahụ. Ọ gwakwara ha ka ha chọrọ ya nri ka o rie.

⁵⁶ Ihe a gbara ndị mūrụ ya ghari ma ọ nyere ha iwu ka ha ghara ịkọrọ onye ọbụla ihe mere.

9

Jisọs ezipu ndị ozi iri na abụọ

¹ Mgbe ọ kpọkọtara ndị ozi iri na abụọ ahụ, o nyere ha ike na ịchị isi n'ebe mmụọ ọjọọ niile nọ na ịgwọ ọrịa dị iche iche.

² O nyere ha ikike, zipụ ha ikwusa alaeze Chineke na ịgwọ ndị nrịa nrịa.

³ Ọ gwara ha si, **“Unu ewerekwala ihe ọbụla maka njem a, maọbụ mkpanaka maọbụ akpa, maọbụ achicha maọbụ ego maọbụ uwe abụọ.**

⁴ **Ụlọ ọbụla unu banyere, nọgidenu n'ebe ahụ ruo mgbe unu hapurū obodo ahụ.**

⁵ **Ma ebe ọbụla a na-anabataghị unu, kụchapunū aja dị n'ụkwụ unu mgbe unu na-apū n'obodo ahụ, ka ọ burū ihe ama megide ha.”**

⁶ Ha gara n'obodo nta niile na-ekwusa ozioma na-agwọkwa ndị ọrịa n'ebe niile.

⁷ Mgbe Herọd onye ọchịchị nūrū akukọ banyere ihe niile merenū, ọ gbagwojuru ya anya n'ihị na ụfọdụ mmadụ na-asị, na Jọn omee baptizim esitela na ndị nwurū anwụ bilie.

⁸ Ndi ọzọ na-asị na Ịlajja apụtala, ebe ndi ọzọ na-asị na otu n'ime ndi amuma ochie apụtakwala ndi ọzọ.

⁹ Ma Herọd siri, “Mụ onwe bipurū isi Jọn. Onye bukwa onye a nke m na-anū ihe banyere ya?” Ọ gurū ya agū ịhū ya.

Jisọs enye puku mmadụ ise nri

¹⁰ Mgbe ndi ozi a lotara, ha kọrọ ya ihe niile ha mere. Ọ kpọrọ ha gaa n'obodo a na-akpọ Betsaida ebe ha ga-anọ naanị ha.

11 Ma mgbe igwe mmadụ matara nke a, ha sooro ya. Ọ nabatara ha ma gwakwa ha okwu maka alaeze Chineke. Ọ gwọkwara ndị niile ọ dị mkpa na-emere ka ahụ dị ha mma.

12 Mgbe anwụ bidoro ịda, ndị na-eso ụzọ ya iri na abụọ bjakwutere ya si ya, “Zilaga igwe mmadụ a ka ha gaa n’ime obodo na n’obodo nta ndị gbara ebe a gburugburu, ka ha chọtara onwe ha nri na ebe ndina n’ihi na ebe a anyị nọ bụ ọzara.”

13 Ọ zara ha si, **“Unu nye ha nri ka ha rie.”**

Ha zaghachiri ya si, “Anyị nwere naanị ogbe achicha ise na azụ abụọ. Ma ọ bughị na anyị ga aga zuọra mmadụ ndị a niile nri.”

14 Ndi nọ n’ebe ahụ ruru puku ndi nwoke ise.

Ọ gwara ndi na-eso ụzọ ya si, **“Meenụ ka ha nọdụ ala n’igwe n’igwe, iri mmadụ ise, iri mmadụ ise.”**

15 Ha mere otu ahụ, mee ka ha niile nọdụ ala.

16 O weere ogbe achicha ise na azụ abụọ ndi ahụ, lelie anya n’eluigwe, gozie ma nyawaa ha, nye ndi na-eso ụzọ ya ka ha keere igwe mmadụ ahụ.

17 Ha niile riri rijuokwa afo, a tụtụkọtara ihe fọduru, tụtụjuo nkata iri na abụọ n’iberibe achicha fọduru.

Ogbugba ama Pita

18 Otu ụbọchị mgbe ọ nọ naanị ya na-ekpe ekpere, ndi na-eso ụzọ ya bjakwutere ya. Ọ juru ha si, **“Onye ka igwe mmadụ na-asị na m bu?”**

19 Ha zara si, “Ufodu na-asị na i bu Jon omee baptizim, ndi ozo si na i bu Ilaija, ndi ozokwa, si na i bu otu n’ime ndi amuma ochie ahụ si n’onwu bilie.”

20 Ma ọ juru ha, **“Unu onwe unu, ọ bu onye ka unu na-asị na m bu?”**

Pita zara si, “I bu Kraist nke Chineke.”

Jisọs ekwuo ihe banyere onwu ya

21 Ma ọ doro ha aka na nti, nyesiekwa ha iwu ike ka ha ghara igwa onye obula nke a,

22 na-asị, **“Nwa nke Mmadu aghaghị ihu otutu ahuhu di iche iche. Ndi okenye na ndiisi nchujaja, na ndi ozizi iwu ga-aju ya. Aghaghị igbu ya, ma n’ubochi nke ato, a ga-eme ka o site n’onwu bilie.”**

23 Mgbe ahụ ọ sịkwara ha, **“Ọ buru na onye obula achoo iso m n’azu, ọ ghaghị iju onwe ya ma buru obe ya kwa ubochi na-eso m.”**

24 N’ihi na onye obula choro izoputa ndu ya ga-atufu ya. Ma onye obula nke tufuru ndu ya n’ihi m, ga-azoputa ya.

25 Uru ginị ka mmadụ nwere ma ọ buru na o ritechaa uwa niile n’uru ma tufuo ndu ya, maobu buru onye a napuru ndu ya?

26 Onye obula ihere m na ihere okwu m na-eme, ka ihere ya gamekwa Nwa nke Mmadu mgbe ọ ga-abia n’ebube ya, na n’ebube nke Nna ya, ya na ndi mmuo ozi di nsọ.

27 **“N’ezie asị m unu, ufodu n’ime ndi guzo n’ebe a agaghị edetu onwu ire tupu ha ahụ alaeze Chineke.”**

²⁸ Mgbe ụbọchị asatọ gasiri, ọ kpọọ Pita na Jọn na Jemis gaa n'elu ugwu ikpe ekpere.

²⁹ Mgbe ọ nọ na-ekpe ekpere, ụdidi ihu ya gbanwere. Uwe ya bidoro ichaa ocha nke ukwu.

³⁰ N'otu ntabi anya, ha huru ndi ikom abuo ka ha na ya na-ekwu okwu. Ha bu Mosis na Ilaija.

³¹ Ha putara n'ebube eluigwe di ukwu na-ekwu banyere nlaghachi ya, nke ọ na-aga imezu na Jerusalem.

³² Pita na ndi ya na ha nọ na-arahu ura. Mgbe ha tetara, ha huru ebube ya na ndi ikom abuo ya na ha nọ na-ekwurita okwu.

³³ Mgbe ha na-ahapu ya, Pita siri Jisos, "Nna anyi ukwu, ọ ga-adị mma ka anyi noro ebe a ka anyi wuo ulo ikwu ato, otu ga-abu nke gi, otu ga-abu nke Mosis, otu ga-abukwa nke Ilaija." O mataghi ihe o na-ekwu.

³⁴ Mgbe ọ ka kpu okwu n'onu, igwe ojii putara kpuchie ha. Egwu tukwara ha di ka ha na-aba n'igwe ojii ahụ.

³⁵ Olu sitere n'igwe ojii ahụ daa si, "Onye a bu Okpara m, onye m hoputara; geenu ya nti."

³⁶ Mgbe olu ahụ kwusiri okwu, ha choputara na Jisos nọ naani ya. Ndi na-eso uzo ya kpuchiri onu ha, debe ihe niile n'obi ha, ọ dikwaghi onye obula ha gwara ihe ha huru.

Ogwugwo nwa nwoke mmuo ojoobi n'ime ya

³⁷ N'echi ya, mgbe ha si n'ugwu ahụ rịdata, oke igwe mmadu bįara zute ya.

³⁸ Otu nwoke si n'etiti igwe mmadu ahụ jiri oke olu tie mkpu si, "Onye ozizi, ario m gi ka i lee nwa m nwoke anya, n'ih na naani ya bu nwa m nwere.

³⁹ Mmuo ojoobi na-ejide ya mee ka ọ na-eti mkpu. O na-atuda ya n'ala, na-ese ya ese, na-adokwa ya ado mee ka ọ na-agbo ufufu n'onu. O dighi mgbe ọ na-ahapu ya kama ọ na-echihiasị ya ahụ.

⁴⁰ Arioro m ndi na-eso uzo gi ka ha chupu ya, ma ha enweghi ike."

⁴¹ Jisos zara si, "**Leenu ogbo ruru aru, nke na-enweghi okwukwe! Ruo olee mgbe ka mu na unu ga-anọ, ruokwa olee mgbe ka m ga-anagide ekweghi ekwe unu? Kpotara m nwa gi nwoke ahụ n'ebe a!"**

⁴² Mgbe ọ na-abia, mmuo ojoobi ahụ kwadara ya n'ala sesie ya ike, ma Jisos baara mmuo ojoobi ahụ mba. O gworo nwata ahụ kponyekwa ya nna ya.

⁴³ Ebube ukwu nke Chineke turu ha n'anya.

Jisos ekwuo ihe banyere onwu ya ozo

Ma mgbe onye obula nọ na mgbagwoju anya n'ih oru ọ ruru, ọ siri ndi na-eso uzo ya,

⁴⁴ "**Geenu nti nke oma banyere ihe m choro igwa unu. A garara Nwa nke Mmadu nye n'aka umu mmadu."**

⁴⁵ Ma ha aghotaghi okwu a. E zonariri ya n'ebe ha nọ ka ha ghara ighota ya. Egwu tukwara ha iju ya ihe ọ putara.

Onye karihi ibe ya ukwu?

⁴⁶ Iru uka daputara n'etiti ha banyere onye karihi ibe ya ukwu.

47 Ebe Jisọs ma ihe ha na-eche, ọ kpọtara otu nwantakiri mee ka o guzo n'akuku ya.

48 Ọ gwara ha si, **“Onye ọbụla nabatara nwata a n’aha m, nabatara m. Onye ọ bụlakwa nabatara m, nabatara onye zitere m. Ọ bụkwa onye dịkarịsiri nta n’etiti unu bụ onye kachasi ukwu.”**

49 Jọn a zaa si, “Nna anyi ukwu, anyi huru otu onye ka o ji aha gi na-achupu mmuo ojo. Ebe ọ na-esoghi anyi, anyi gbochiri ya.”

50 Jisọs siri ya, **“Unu egbochila ya. N’ihi na onye ọbụla na-adighi emegide unu diyeere unu.”**

Nguzogide site n’aka ndi Sameria

51 Mgbe oge o ji alaghachi na-abiaru nso, o chere ihu ya iga Jerusalem.

52 O zipuru ndi ozi, ka ha buru ya uzọ gawa. Ka ha na-aga ha batara n’otu obodo nta nke ndi Sameria* ikwado ihe niile tupu ọ bia;

53 ma ha juru inabata ya n’ihi na o chere ihu iga Jerusalem.

54 Mgbe Jemis na Jọn ndi na-eso uzọ ya huru nke a, ha siri ya, “Onyenwe anyi, i choro ka anyi nye iwu ka oku site n’eluigwe bia laa ha n’iyi?”

55 Ọ tughariri bara ha mba.

56 Ma ha puru banye n’obodo nta ozọ.

Ihe ọ ga-efu iso Jisọs

57 Mgbe ha no na-aga ije a, otu nwoke siri ya, “Aga m eso gi gaa ebe ọbụla i na-aga.”

58 Jisọs zara, si, **“Nkita ohia nwere onu ebe ha na-edina, umu nnunu nke igwe nwekwara akwu, ma Nwa nke Mmadu enweghi ebe ọ na-atukwasi isi.”**

59 Ọ gwara onye ozọ si, **“Soro m.”**

Ma ọ siri ya. Onyenwe anyi, “Biko, nye m ohere ka m gaa buru uzọ lie nna m.”

60 Ma ọ siri ya, **“Hapu ndi nwuru anwu ka ha lie ndi nwuru anwu ibe ha. Ma gi gaa kwusaa alaeze nke Chineke.”**

61 Ma onye ozokwa, siri ya, “Aga m eso gi, Onyenwe m, ma kwere ka m buru uzọ gaa si ndi ezinaulo m nodunu nke oma.”

62 Jisọs siri ya, **“Onye ọbụla jidere aka n’ogu anu ulo na-adokpu ma na-ele anya n’azu ekwesighi alaeze Chineke.”**

10

Jisọs ezipu iri mmadu asaa na abuo

1 Mgbe nke a gasiri, Onyenwe anyi hoputara iri mmadu asaa na abuo ndi ozọ, zipu ha mmadu abuo abuo ka ha buru ya uzọ gaa n’obodo niile nakwa ebe niile ọ na-achọ iga.*

2 Ọ siri ha, **“Owuwe ihe ubi di ukwu ma ndi oru di naani ole na ole. Ya mere, rionu Onyenwe owuwe ihe ubi ka o zite ndi oru n’owuwe ihe ubi ya.**

3 **Gaanu! Ma lee, ana m ezipu unu di ka umu aturu n’etiti agu.**

* 9:52 Ha na ndi Izrel enweghi ezi mmekorita. * 10:1 Ọ bu naani Luk dere banyere nzipu ezipuru ndi ozi iri asaa na abuo ndi a.

⁴ Unu ewerekwala ego maọbụ akpa maọbụ akpukpoukwu. Unu ekelekwala onye ọbụla n'uzo.

⁵ "Mgbe unu banyere n'ulo ọbụla, burunu uzọ si, 'Udo diri n'ulo a.'

⁶ Ọ buru na mmadu udo bi n'ulo ahụ, udo unu ga-adinyekwara ya. Ọ burukwanu na onye bi n'ulo ahụ abughị onye udo, udo unu ji bia ga-aloghachitekwarara unu.

⁷ Nogidenụ n'ebe ahụ, na-erinu ma na-anukwanu ihe ọbụla ha nyere unu, n'ihi na onye oru kwesiri inata ugwo oru ya. Unu esitela n'otu ulo gaa n'ulo ozo.

⁸ "Ọ buru na ndi bi n'obodo unu batara anabata unu, rienu ihe ọbụla ha nyere unu.

⁹ Gwoonu ndi oria no n'ebe ahụ, gwakwanu ha si, 'Alaeze Chineke adila unu nso.'

¹⁰ Ma mgbe unu banyere n'obodo ọbụla ha ju inabata unu, puonu gaa n'okporozo ya kwuo si,

¹¹ 'O buladi aja si n'obodo a nke nyapagidere n'ukwu anyi, anyi na-ehichapu ya ka o buru ihe ido aka nti nye gi. Otu o di, matakwanu nke a, na alaeze Chineke di nso.'

¹² Ana m agwa unu na n'ubochi ahụ, ga-akara Sodom mma kari obodo ahụ.

¹³ "Ahuhu ga-adiri gi Korazin. Ahuhu ga-adiri gi Betsaida. N'ihi na o buru na oru ebube a ruru n'ime unu ka a ruru na Taja na Saidon ha gaara echehari ogologo oge, nodu n'akwa mkpe na ntu.

¹⁴ O ga-akara Taja na Saidon mma n'ubochi ikpe kari unu.

¹⁵ Ma gi Kapanom! I na-eche na a ga-ebuli gi elu ruo eluigwe? Mba! I ga-arida n'ala mmuo!†

¹⁶ "Onye ọbụla gere unu nti, o bu mu ka o gere nti. Onye ọbụla juru inabata unu, o bu mu ka o juru inabata. Onye ọbụla juru inabata m juru inabata onye zitere m."

¹⁷ Iri mmadu asaa na abuo ahụ jiri onu lota si, "Onyenwe anyi, n'aha gi, o buladi ndi mmuo ojo rubeere anyi isi."

¹⁸ O siri ha, "Ahuru m ekwensu ka o si n'eluigwe daa di ka amuma.

¹⁹ Lee! Enyela m unu ikike izokwasị agwo na akpi ukwu, na imegide ike niile nke onye iro; o dighi ihe ọbụla ga-emeru unu ahụ.

²⁰ Otu o di, unu anurila onu n'ihi na mmuo ojo rubere unu isi, kama nurianu onu n'ihi na e deela aha unu n'eluigwe."

²¹ N'otu oge ahụ, o juputara n'onu nke Mmuo Nso kwuo si, "Nna, Onyenwe eluigwe na uwa, ana m ekele gi n'ihi na i zonariri ihe ndi a n'ebe ndi okachamara na ndi nwere amamihe no, ma i kpughere ihe ndi a niile nye umuntakiri. E, Nna, otu a ka o si masi uche gi ime ya.

²² "Nna m enyefeela m ihe niile n'aka. O dighi onye maara onye Okpara ahụ bu, kari Nna ahụ. O dikwaghi onye maara Nna ahụ kari Okpara na ndi ahụ Okpara chorọ igosi onye Nna ya bu."

† 10:15 Maobu, Hadis

²³ Mgbe ahụ ọ tughariri gwa ndi na-eso ụzọ ya na nzuzo si, **“Ngozi na-adiri anya nke na-ahụ ihe unu na-ahụ ugbo a.**

²⁴ **Ana m asi unu, na otutu ndi amuma na ndi eze ka ọ guru agụụ ihu ihe unu na-ahụ ma ha ahughị ya, na inu ihe unu na-anu, ma ha anughị ya.”**

Ilu banyere ezi onye agbataobi

²⁵ Otu ubochi, otu onye ozizi iwu biliri inwale ya. Ọ juru ya, **“Onye ozizi, gini ka m kwesiri ime ka m keta ndu ebighi ebi?”**

²⁶ Ọ siri ya, **“Gini ka e dere n’iwu? Gini ka i gulara n’ime ya?”**

²⁷ Ọ zara si, **“ I ga-eji obi gi niile, na mkpuruobi gi niile, na ike gi niile, na uche gi niile, hu Onyenwe anyi bu Chineke gi n’anya’; ma hukwa onye agbataobi gi n’anya di ka onwe gi.”**

²⁸ Ọ siri ya, **“I zara nke oma. Gaa mee nke a i ga-adi ndu.”**

²⁹ Ma iji gosi na ya bu onye na-eme ihe ziri ezi, ọ siri Jisọs, **“Onye kwanu bu onye agbataobi m?”**

³⁰ Jisọs siri ya, **“Otu nwoke sitere Jerusalem na-aga Jeriko, ọ dabara n’aka ndi ohi, ndi gbara ya otọ, tiekwa ya ihe, hapu ya n’onodu odindu-onwukamma laa.**

³¹ **Ma di ka ihe si eme, otu onye nchujaja sitere uzọ ahụ na-agafe. Mgbe ọ huru ya, o sitere n’akuku uzọ nke ọzọ gafee.**

³² **Otu a kwa, otu onye Livayi bjarutekwara n’ebe ahụ, hu ya, ma o sitere n’akuku uzọ nke ọzọ gafeekwa.**

³³ **Ma otu onye Sameria na-aga njem, mgbe ọ bjarutere nso n’ebe ahụ; hu ya, o nwere omiiko n’ahụ ya.**

³⁴ **Ọ gara nso n’ebe ọ nọ, jiri mmanya na mmanu wusa n’onyanya ya, were akwa kechie ya. Ọ tukwasiri ya n’elu inyinya ibu ya, buba ya n’ulo ndi ije ebe o lekotara ya anya nke oma.**

³⁵ **N’echi ya, o weputara mkpuru ego olaocha abuo nye onye na-elekota ulo ndi ije ahụ si ya, ‘Lezie ya anya nke oma. M lota aga m akwughachi gi ihe obula ozọ i mefuru.’**

³⁶ **“Onye n’ime mmadu ato ndi a ka i chere bu onye gosiri onwe ya di ka onye agbataobi nye nwoke ahụ nke dabara n’aka ndi ohi?”**

³⁷ Ọ siri, **“Ọ bu onye ahụ meere ya ebere.”**

Jisọs siri ya, **“Laa, gaa mee otu ahụ.”**

N’ulo Mata na Meri

³⁸ Mgbe ha na-aga n’uzọ, ọ banyere n’otu obodo nta ebe nwanyi a na-akpo Mata nabatara ya n’ulo ya.

³⁹ Ọ nwere nwanne nwanyi a na-akpo Meri nke noduru ala n’ukwu Onyenwe anyi na-ege nti n’ihe ọ na-ekwu.

⁴⁰ Ma uche Mata gbasasiri agbasa ebe ọ na-akwado maka ile obia. Ọ biakwutere ya si ya, **“Onyenwe anyi, ọ bu na o metughị gi n’obi na nwanne m nwanyi hapuru naani m ije ozi niile? Gwa ya ka ọ bia nyere m aka.”**

⁴¹ Ma Onyenwe anyi zara ya si, **“Mata, Mata, i na-echegbu onwe gi ma na-adogbukwa onwe gi banyere otutu ihe,**

⁴² **maobu naani otu ihe di mkpa, Meri ahorola nke ka mma, nke a na-agaghị anapukwa ya.”**

11

Ekpere Onyenwe anyị

¹ Ọ nọ n'otu ebe na-ekpe ekpere, mgbe o kpesiri ekpere, otu n'ime ndi na-eso ụzọ ya siri ya, "Onyenwe anyị, kuziere anyị ikpe ekpere, di ka Jon kuziri ndi na-eso ụzọ ya."

² Ọ siri ha, "Mgbe unu na-ekpe ekpere, sину:
"Nna,

**ka e doo aha gi nsọ
ka alaeze gi bịa.**

³ Nye anyị taa nri nke ụbọchị anyị.

⁴ Gbaghara anyị mmehie anyị,

**n'ihị na anyị na-agbaghara onye ọbụla mehiere megide anyị.
Ekwela ka anyị daba n'ime ọnwunwa.'"**

⁵ Ọ siri ha, "Onye n'ime unu nwere enyi, ga-agakwuru ya n'etiti abali si ya, 'Enyi m, biko gbazinye m ogbe achicha atọ,

⁶ n'ihị na otu enyi m biara n'ụlọ m, ma enweghi m nri ọbụla n'ụlọ m nke m ga-enye ya.'

⁷ Ma ọ ga-esi n'ime ụlọ zaghachi si, 'Enyela m nsogbu, emechiela m ụzọ, mụ na ụmụ m alakpuola, enweghi m ike ibili ugbu a inye gi ihe ọbụla.'

⁸ Agwa m unu, ọ bụ ezie na ọ gaghi ebili nye ya ihe ọbụla n'ihị na ọ bụ enyi ya, kama n'ihị nsogbu ya, ọ ga-ebili nye ya ihe ọbụla di ya mkpa.

⁹ "Ya mere, agwa m unu, rịọọnu, unu ga-ariota, choọnu, unu ga-achota, kuokwanu aka, a ga-emeghekwarara unu ụzọ.

¹⁰ N'ihị na onye na-ariọ na-ariota, onye na-achọ na-achota, onye na-akụ aka n'ụzọ ka a ga-emeghekwarara ụzọ.

¹¹ "Onye n'ime unu bụ nna, ka nwa ya ga-ariọ ya azu, o nye ya agwo?

¹² Maobu rịọọ ya akwa, ọ ga-enye ya akpi?

¹³ Ọ buru na unu bụ ndi ojoo, maara otu esi enye umu unu onyinye di mma, kariya nke a, Nna unu nke bi n'eluigwe aghaghi inye ha Mmuo Nso bu ndi niile na-ariọ ya."

Jisọs na mmuo ojoo

¹⁴ Otu mgbe, ọ na-achupu mmuo ojoo nke dara ogbi, mgbe mmuo ojoo ahụ puru, onye ogbi ahụ kwuru okwu. Nke a juru igwe mmadu ahụ anya.

¹⁵ Ma ufodu n'ime ha siri, "Ọ bụ site n'ike Belzebug eze ndi mmuo ojoo ka o ji achupu mmuo ojoo."

¹⁶ Ndi ozo, iji nwalee ya, si ya gosi ha ihe iribama nke si n'eluigwe.

¹⁷ Ma ebe ọ bụ na ọ maara ihe ha na-eche, ọ siri ha, "Alaeze ọbụla kewaranu megide ibe ya, ga-atogboro n'efu, ezinaulo ọbụla nke kewakwara megide ibe ya ga-adakpo.

¹⁸ Ọ buru na ekwensu ekewa megide onwe ya, alaeze ya ọ ga-esi aanaa guzosie ike? Unu na-asị na m na-achupu mmuo ojoo site n'ike Belzebug.

¹⁹ Ugbu a, ọ buru na m sitere n'ike Belzebug na-achupu mmuo ojoo, ọ bụ site n'ike onye ka umu unu ji na-achupu ha? Ya mere, ha ga-abu ndi ikpe unu.

²⁰ Ma ọ buru na m ji ike mkpisiaka Chineke na-achupu mmuo ojo, mgbe ahụ alaeze Chineke abjarutela n'ebe unu no.

²¹ "Mgbe nwoke siri ike ji ngwa agha chekwa obi ya, ihe o nwere ga-adigidere ya n'udo.

²² Ma ọ buru na onye ozo ka ya ike aluso ya ogu merie ya, ọ ga-anara ya ngwa agha niile bu ihe ntukwasị obi ya, kesakwaa ihe ọ kwatara n'ulo dike ahụ.

²³ "Onye obula na-adinyeghị m na-emegide m. Onye ọ bulakwa na-adighi eso m ekpokota, na-ekposa ekposa.

²⁴ "Mgbe obula mmuo na-adighi ocha si n'ime mmadu puo, ọ na-ejeghari n'ala kporo nku na-achoghari ebe izuike. O buru na ọ chotaghị ya, mgbe ahụ, ọ ga-asị, 'Aga m alaghachi n'ulo m hapuru.'

²⁵ Mgbe ọ loghachiri, ọ ga-achoputa na a zachaala ya dozie ya nke oma.

²⁶ Mgbe ahụ, ọ ga-apu ga chota mmuo ojo asaa ozo ndi di njo kariya ya. Ha niile na-abata biri n'ime onye ahụ, mee ka onodu ya di njo kariya ka ọ di na mbu."

²⁷ Mgbe ọ kpụ okwu a n'onu, otu nwanyi sitere n'ime igwe mmadu ahụ tie mkpu si, "Ngozị na-adiri afọ muru gi na ara nke e jiri zuo gi."

²⁸ Ma ọ siri, kama, "Ngozị na-adiri ndi na-anu okwu Chineke, na-emekwa ha."

Ihe ama nke Jona

²⁹ Di ka igwe mmadu ahụ na-amuba, o bidoro na-ekwu si, "Ogbọ a bu ogbo ojo. O na-achọ ihe iribama ma ọ dighi ihe iribama a ga-ezi ya kariya ihe iribama Jona.

³⁰ N'ih na di ka Jona si buru ihe iribama nye ndi Ninive, otu a ka Nwa nke Mmadu ga-esi burukwa ihe ama nye ogbo a.

³¹ N'ubochi ahụ, eze nwanyi ndi ndida ga-ebili soro ndi ogbo a guzo n'ikpe, maa ha ikpe, n'ih na o sitere na nsotu nke uwa bja nuru okwu amamihe Solomon, ma lee, onye kariyi Solomon no n'ebe a.

³² Ndi ikom Ninive ga-eso ogbo a bilie n'ubochi ikpe maa ya ikpe, n'ih na ha cheghariri mgbe ha nuru nkwusa Jona, ma lee, onye kariyi Jona ukwu no n'ebe a."

Iheoku nke anu ahụ

³³ "O dighi onye na-amunye oriṅa donye ya n'ebe zoro ezo maobu n'okpuru efere, kama, ọ na-adokwasị ya n'elu ihe idoba oku ka ndi na-abata n'ulo ahụ jiri ya hu uzo.

³⁴ Anya bu oriṅa nke anu ahụ. O buru na anya gi di mma, ahụ gi niile ga-ejuputa n'ihè. O burukwanu na anya gi di njo, i ga-anọ n'ochichiri.

³⁵ Ya mere, lezie anya ka i mara ka ihè di n'ime gi, ọ bughị ochichiri.

³⁶ N'ih nke a, ọ buru na ahụ gi niile ejuputa n'ihè, ọ burukwa na akuku obula agbaghi ochichiri, mgbe ahụ, ahụ gi niile ga-ejuputa n'ihè di ka mgbe ihè oriṅa na-achakwasị gi n'ahu."

Ahuhu na-adiri ndi Farisii na ndi oka n'iwu

³⁷ Mgbe ọ na-ekwu okwu, otu onye Farisii kpọrọ ya ka ọ bịa soro ya rie nri. Ọ banyere nọrọ n'ọche nri.

³⁸ O juru onye Farisii ahụ anya na mgbe ọ bidoro iri nri ọ kwoghị aka ya tupu ya ebido.

³⁹ Ma Onyenwe anyị sịrị ya, **“Unu ndị Farisii na-asacha azụ iko mmiri na efere, mee ka ọ dị ọcha, ma ime unu jupụtara n’anya ukwu na n’ihe ọjọọ dị iche iche.**

⁴⁰ **Ndị nzuzu! Ọ bụ na ọ bughị onye ahụ mere azụ iko mekwara ime ya?**

⁴¹ **Kama werenụ ihe ndị ahụ dị n’ime ruọ ọrụ ebere, ihe niile ga-adịkwara unu ọcha.**

⁴² **“Ahụhụ ga-adịrị unu ndị Farisii, n’ihi na unu na-enye otu ụzọ n’ụzọ iri n’ihi mint, na mkpa akwụkwọ na-esi isi ụtọ* na mkpa akwụkwọ niile dị iche iche nke ubi, ma leghara ikpe ziri ezi na ihunanya nke Chineke anya. Ihe niile ndị a ka unu kwesiri ime n’elegharaghị ihe ndị ọzọ anya.**

⁴³ **“Ahụhụ ga-adịrị unu ndị Farisii! N’ihi na unu na-ahụ ịnọ n’isi ọche niile n’ụlọ ekpere na ekele pụrụ iche a na-ekele unu n’oma ahịa n’anya.**

⁴⁴ **“Ahụhụ ga-adịrị unu, n’ihi na unu dị ka ili na-apụtaghị ihe†, nke ndị mmadụ na-agafe n’elu ha n’ihi na ha amaghị na ọ bụ ili.”**

⁴⁵ N’otu oge, otu onye ozizi iwu sịrị ya, “Onye ozizi, mgbe ị na-ekwu ihe ndị a, anyị sokwa na ndị ị na-akọcha.”

⁴⁶ Ma ọ sịrị, **“Ahụhụ ga-adịrị unu bụ ndị ozizi iwu. N’ihi na unu na-ebo ndị mmadụ ibu ha na-enweghị ike ibuli, ma unu onwe unu adighị eweli ọ buladi otu mkpisiaka unu, ịmetụ ibu ahụ aka.**

⁴⁷ **“Ahụhụ ga-adịrị unu n’ihi na unu na-ewu ili ndị amụma bụ ndị nna nna unu ha gburu.**

⁴⁸ **Ya mere, unu bụ ndị akaebe ma kwenyekwa n’ihe ndị nna nna unu ha mere, n’ihi ha gburu ha, ma unu e wuo ili ha.**

⁴⁹ **Ọ bụ n’ihi nke a ka Chineke n’amamihe ya ji kwuo sị, Aga m ezigara ha ndị amụma na ndị ozi, ụfọdụ ka ha ga-egbu ma ndị ọzọka ka ha ga-akpagbu.**

⁵⁰ **N’ihi nke a, ọgbọ a ga-aza ajụjụ banyere ọbara ndị amụma niile a wufuru, site na mmalite nke ụwa,**

⁵¹ **site n’ọbara Ebel ruo na nke Zekaraya, onye e gburu n’etiti ebe ịchụ aja na ebe nsọ. E, agwa m unu, a ga-ajụ ihe banyere ha n’aka ọgbọ a.**

⁵² **“Ahụhụ ga-adịrị unu bụ ndị ozizi iwu, n’ihi na unu wepuru ọtughе igodo nke amamihe. Unu onwe unu abanyeghị, ma unu gbochikwara ndị na-abata ịbata.”**

⁵³ Mgbe o si n’ebe ahụ pụọ, ndị ode akwụkwọ na ndị Farisii bidoro isogbu ya, na ịkpasu ya ikwu ọtụtụ okwu,

⁵⁴ na-esiri ya ọnya, ka ha mara ma ọ ga-ekwuhie ọny, ka ha hụ ihe ha ga-eji jide ya.

* 11:42 Nke a na-akpọ roo † 11:44 Apụtaghị ihe ya bụ nke zoro ezo.

12

Ido aka na nti na igbaume

¹ N'oge ahụ, mgbe otutu puku ndi mmadu gbakotara, nke mere ka ha na-azọ ibe ha ukwu. O buuru uzọ bido igwa ndi na-eso uzọ ya si, **"Kpacharanu anya unu banyere ihe na-eko achicha ndi Farisii, nke bu ihu abuo ha.**

² **N'ihu na o dighi ihe obula zoro ezo nke na-agaghi aputa ihè, o dikwaghi ihe e kpuchiri ekpuchi nke a na-agaghi ekpughe.**

³ **Ihe obula unu kwuru n'ochichiri, a ga-anu ya n'ihe, ihe obula unu gbara n'izu n'ime ulo ka a ga-ekwusa n'elu ulo.**

⁴ **"Ana m agwa unu, ndi enyi m, unu atula egwu maka ndi na-egbu anu ahụ ma e mesia, ha apughi ime ihe ozọ.**

⁵ **Ma aga m ezi unu onye unu ga-atu egwu. Tuonu egwu Onye ahụ nwere ikike igbu anu ahụ ma tubakwa ya n'oku ala mmuo. E, asi m unu tuonu ya egwu.**

⁶ **O bughi mkpuru ego abuo ka a na-ere umu nza ise? Ma o nweghi nke obula n'ime ha Chineke chefuru.**

⁷ **N'ezie a guru o buladi agiri isi di n'isi unu onu. Unu atula egwu, n'ihu na unu di oke onu kari otutu umu nza.**

⁸ **"Ma asi m unu, na onye obula kwuputara m n'ihu umu mmadu, onye ahụ ka Nwa nke Mmadu ga-ekwuputa n'ihu ndi mmuo ozi nke Chineke.**

⁹ **Onye obula na-agonari m n'ihu ndi mmadu, a ga-agonari kwa ya n'ihu ndi mmuo ozi nke Chineke.**

¹⁰ **Onye obula nke ga-ekwu okwu megide Nwa nke Mmadu, a ga-agbaghara ya, ma onye obula na-ekwulu Mmuo Nso, agaghi agbaghara ya.**

¹¹ **"Mgbe ha ga-akpobata unu n'ihu ulo nzuko, ndi ochichi na ndisi, unu echegbula onwe unu otu unu ga-esi zaghachi, maobu ihe unu ga-aza, maobu ihe unu ga-ekwu.**

¹² **N'ihu na Mmuo Nso ga-ezi unu n'oge awa ahụ, ihe unu kwesiri ikwu."**

Ilu banyere ogaranya di nzuzu

¹³ Otu onye n'ime igwe mmadu ahụ siri ya, "Onye ozizi, gwa nwanne m nwoke ka o kenye m oke n'ihe nketa anyi."

¹⁴ O siri ya, "Nwoke, onye mere m onye ikpe maobu onye ndozi okwu n'etiti unu?"

¹⁵ Ma o siri ha, **"Kpachapunu anya! Noronu na nche banyere oke ochicho niile, n'ihu na ndu mmadu adabereghi n'otutu ihe o nwere."**

¹⁶ O tuuru ha ilu a si, **"Otu ogaranya nwere ala miri nno mkpuru di ukwu.**

¹⁷ **O chere n'ime onwe ya si, 'Gini ka m ga-eme n'ihu na enweghi m ebe m ga-echekwa mkpuru m?'**

¹⁸ **"Ya mere o siri, 'Ihe m ga-eme bu nke a, aga m akwatu oba m, wuo nke ka ya ukwu, bu ebe m ga-echekwa mkpuru m na ihe ndi ozọ.**

¹⁹ **Ya mere aga m agwa mkpuruobi m, "I nwere otutu ezi ihe ga-ezuru gi otutu afo, n'ihu ya zuru ike, rie, nuo ma nweekwa obi utu."**

20 “Ma Chineke gwara ya si, ‘Onye nzuzu, n’abali a ka a ga-achọ mkpuruobi gi n’aka gi. Ihe niile i kpakọtara nke onye ka ha ga-abu?’

21 “Otu a ka o ga-adiri onye obula na-akpadoro naani onwe ya aku, ma o baghi uba n’ebe Chineke no.”

Echegbula onwe gi

22 O gwara ndi na-eso uzọ ya, “Ya mere, asi m unu, unu echegbula onwe unu banyere ndu unu, ihe unu ga-eri, maobu banyere ahụ unu, ihe unu ga-eyi.

23 N’ihi na ndu di mkpa karja ihe oriri, anu ahụ dikwa mkpa karja uwe.

24 Tuleenu ugoloma. Ha adighi aku maobu ghoro mkpuru obula. Ha enweghi ulokwu maobu oba, ma Chineke na-azu ha nri. Unu o dighi oke onuahia karja anu ufe ndi a.

25 Onye n’ime unu puru itinye otu nkeji n’ogologo ubochi nke ndu ya site n’ichegbu onwe ya?

26 Ebe unu na-apughi ime ihe nta di otu a, gini mere unu ji echegbu onwe unu banyere ihe ndi ozọ?

27 “Tuleenu otu okoko ohia lili si eto. Ha adighi aru oru obula maobu tuọ ogho. Ma asi m unu, o buladi Solomon n’ebube nke ibu eze ya niile, eyighi uwe obula mara mma di ka otu n’ime okoko osisi nke ohia ndi a.

28 Ma o buru na Chineke si otu a choo ahijia efu nke ubi mma, nke puru idi ndu taa ma echi atuba ha n’ite oku, o bu na o pughi i si otu a choo unu mma karja? Unu ndi okwukwe nta.

29 Ya mere, unu adogbula onwe unu maka ihe unu ga-eri maobu ihe unu ga-anu. Unu echegbukwala onwe unu.

30 N’ihi na o bu ihe ndi a ka ndi mba nke uwa na-achuso, ma Nna unu makwara na ha di unu mkpa.

31 Kama choonu alaeze ya, a ga-atukwasikwara unu ihe ndi a niile.

32 “Unu atula egwu, igwe aturu nta, n’ihi na o toro Nna unu utu inye unu alaeze ahụ.

33 Reenu ihe unu nwere nyekwanu ndi ogbenye. Meerenu onwe unu akpa na-agaghi aka nka, n’oba aku n’elugwe, ebe onye ohi na-adighi abia nso, nla adighi erichapukwa ya.

34 N’ihi na ebe obula aku unu di ka obi unu ga-adikwa.”

Ino na nche

35 “Keenu aji n’ume, meenu ka oriona unu na-enwu enwu.

36 Dinu ka ndi ohu na-echere nloghachi nke nna ha ukwu, onye gara oriri agbamakwukwo, bu onye ha ga-emeghere uzọ ngwangwa mgbe o lotara kuọ aka.

37 Ndi ohu ahụ ga-abu ndi a goziri agozi, bu ndi onyenwe ha ga-ahu na ha no na nche mgbe o ga-aloghachi. N’ezie asi m unu na o ga-eke belit ya n’ukwu ya, mekwa ka ha nodu ala na tebul iri ihe, o ga-abiakwa jere ha ozi.

38 Ngozi ga-adiri ndi ohu ahụ onye nwe ha ga-ahu ka ha no na njikere, o buladi ma o loghachiri n’etiti abali, maobu n’ezigbo isi ututu.

39 Maranụ nke a: ọ buru na onyenwe ulo maara oge awa onye ohi ga-eji abia n'ulo ya, ọ gaghi ekwe ka onye ohi ahụ tiwaa ulo ya.

40 Unu kwesiri ino na njikere n'ihi na Nwa nke Mmadu ga-abia n'oge awa unu na-atughị anya ya."

41 Pita siri ya, "Onyenwe anyi, i turu ilu a n'ihi anyi, ka ọ bu maka onye obula?"

42 Ma Onyenwe anyi siri, "Onye bu ohu ahụ nke kwesiri ntukwasị obi ma nwekwa uche, nke onyenwe ya mere onyeisi umuodibo ya niile, ka ọ na-enye ha nri mgbe o kwesiri?"

43 Ngozi na-adiri ohu ahụ nke onyenwe ya ga-ahụ ka ọ na-arụ oru ahụ mgbe ọ ga-aloghachi.

44 N'ezie asi m unu, ọ ga-eme onye nke ahụ onyeisi nke ihe niile o nwere.

45 Ma ọ buru na ohu ahụ asi n'obi ya, 'Onyenwe m na-anọ odu ilota,' ọ burukwa na ọ malite itigbu umuodibo ndi ozo, bu ndi ikom na ndi inyom na-eje ozi, na iri ihe oriri, na inukwa ihe onunụ na inubiga mmanya oke.

46 Nna ukwu ohu ahụ ga-alota n'ubochi ọ na-atughị anya, n'oge awa ọ na-amakwaghi. Ọ ga-egburisikwa ya, nye ya onodu n'etiti ndi na-ekweghi ekwe.

47 "Ohu ahụ maara ihe nna ya ukwu chorọ ma hapu ino na njikere, maobu ime ya, ka a ga-apiasị utari ike.

48 Ma onye na-amaghi ama ma mee ihe kwesiri ka a pia ya utari, a ga-apia ya utari ole na ole. N'ihi na ọ bu onye e nyere ihe hiri nne ka a ga-ele anya inata ihe hiri nne n'aka. Onye e nyekwara ihe ukwu n'aka idebe, n'aka ya ka a ga-achọ ihe nke kachasinu.

Ọ bughị udo kama nkewa

49 "A biara m iwebata oku n'elu uwa, ọ gaara adiri m no mma ma ọ buru na ọ malitelari inwu!

50 Enwere m baptizim nke m na-aghaghi ime, ma aga m anogide n'oke ihe mgbu tutu e mezuo ya

51 Unu chere na m biara iweta udo n'uwa? Asị m unu mbaa, kama nkewa.

52 Site ugbu a gawa, mmadu ise si n'otu ezinaulo ga-ekewa megide onwe ha, ato megide abuo, abuo megide ato.

53 Ha ga-ekewa; nna megide nwa ya nwoke, nwa nwoke ga-emegidekwa nna ya, nne megide nwa ya nwanyi, nwa nwanyi megidekwa nne ya, nne di megide nwunye nwa ya, nwunye nwa megide nne di ya."

Ikowa oge

54 Ọ gwakwara igwe mmadu ahụ si, "Mgbe unu huru urukpu ojii ka ọ na-ebili n'odida anyanwu, unu na-eme ngwangwa si, 'Mmiri ga-ezo,' ọ na-ezokwa.

55 Mgbe unu huru na ifufe na-esite na ndida na-eke, unu na-asi, Oke okomoku ga-adi, ọ na-emekwa otu ahụ.

56 Ndi ihu abuo! Unu matara ikowa ihu ala na mbara eluigwe. Gini mere unu apughị ikowa oge di ugbu a?

57 "Gini mere unu adighi ekpebiri onwe unu ihe ziri ezi?"

58 **Ọ bụrụ na gị na onye na-ebo gị ebubo esoro na-aga n'ihu ọkaikpe, gbalisie ike ka gị na ya kpezie n'uzo, ma ọ bughị otu a, ọ ga-akpọpụ gị n'ihu onye ọkaikpe, ma eleghị anya ọkaikpe ahụ ga-arara gị nye n'aka ọkaikpe ukwu, ọkaikpe ukwu ga-ararakwa gị nye n'aka onye na-eje ozi n'uloikpe, bụ onye ga-etinye gị n'ulo mkporo.**

59 **Asị m gị, i gaghị e si n'ebe ahụ pụta ruo mgbe i kwughachiri ọ buladi otu kobo nke ikpezụ."**

13

Chegharia maobu laa n'iyi

1 Mgbe ahụ, ụfọdụ ndị nọ n'ebe ahụ gwara ya banyere ndị Galili ahụ Paillet jiri obara ha gwakota n'aja ha churụ.

2 Ọ zara si ha, **"Unu chere na ndị Galili a tara ụdị ahụhụ a bụ ndị mmehie karịa ndị Galili niile?"**

3 **Mba! Asị m unu, ọ bụrụ na unu echegharighi, unu niile ga-esi otu ahụ laa n'iyi.**

4 **Ka unu chere na mmadu iri na asato ahụ, ndị mgbidi aja ulo elu Sailom dagburu bụ ndị ikpe mmehie mara karịa ndị niile bi na Jerusalem?**

5 **Mba! Asị m unu, ọ bụrụ na unu echegharighi, unu niile ga-ala n'iyi di ka ha."**

6 Ya mere, ọ tūrū ha ilu a si, **"Otu nwoke kuru osisi fiig n'ubi vaini ya, ma mgbe ọ biara choo n'elu ya, ma ọ hughị mkpuru obula.**

7 **Ya mere, ọ gwara onye oru ubi ya si, 'N'ime afo ato ndi a ka m biara ka m ghoro mkpuru site n'osisi fiig a, ma ahughị m mkpuru obula. Gbutuo ya! Gini mere ọ ga-eji na-eriko nri di n'ala ubi a?'**

8 **"Ọ zara si ya, 'Nna m ukwu, hapukwa ya n'afọ a, ka m gwuo ala gburugburu, hinye ya aja nri ala n'ukwu.**

9 **Ọ bụrụ na ọ mia mkpuru n'afọ ozo, ọ di mma, ọ burukwa na ọ mighi, i nwere ike gbutuo ya.'"**

Ogwugwo onye oria n'ubochi izuike

10 N'ubochi izuike ndi Juu, ọ banyere n'ime otu ulo ekpere na-ezi ihe.

11 Otu nwanyi nokwa n'ebe ahụ, onye mmuo nri nri mere ka ahụ ghara i di ya ike afo iri na asato. Ọ na-ehu ehu, o nwekwaghị ike iguzo oto kwem.

12 Mgbe Jisoshuru ya, ọ kporo ya si ya, **"Nwanyi emeela ka i nwere onwe gi site n'oria gi."**

13 Mgbe o bikwasiri ya aka, ngwangwa, o guzoro kwem malite na-eto Chineke.

14 Ma onyendu ulo ekpere ahụ were iwe nke ukwu n'ihia na Jisoshuru oria n'ubochi izuike. Ọ gwara igwe mmadu ahụ okwu si, **"E nwere ubochi isii n'ime izu uka mgbe mmadu kwesiri iru oru. Ya mere, bianu ka a gwoo unu n'ubochi ndi a, ọ bughị n'ubochi izuike."**

15 Ma Onyenwe anyi zara ya si, **"Unu ndi ihu abuo! Ọ di onye n'ime unu na-adighi atopu oke ehi ya maobu inyinya ibu ya, site n'ulo anumanu, kpupu ya ebe ọ ga-anu mmiri n'ubochi izuike?"**

16 **O kwesighi ka a topu nwanji a bu ada Ebrahim n'agbu ekwensu kere ya ogologo afo iri na asato, n'ubochi izuike, mee ka o nwere onwe ya?"**

17 Mgbe o kwuru nke a, ihere mere ndi iro ya niile, ma ndi mmadu no n'ebe ahụ nuri n'ihu oru ebube niile o na-aru.

Ilu mkpuru mostaadi na ihe na-eko achicha

18 Ya mere, o na-ekwu si, **"Gini ka alaeze Chineke yiri? Gini kwa ka m ga-eji tanyere ya?"**

19 **O yiri mkpuru mostaadi nke mmadu kuru n'ubi ya a gbara ogige. O toro ghoo osisi, nke umu nnu na-ezuka ike n'alaka ya."**

20 Ozo, o siri, **"Gini ka m ga-eji tanyere alaeze Chineke?"**

21 **O di ka ihe na-eko achicha* nke nwanji gwakotara na otutu ato nke utu oka, tutu ruo mgbe o koro utu oka ahụ niile."**

Uzo di warawara

22 O jehariri n'obodo ukwu na n'obodo nta niile na-ezi ihe, ka o na-aga Jerusalem.

23 Otu onye siri ya, "Onyenwe m, ndi a ga-azoputa ha ga-adi ole na ole?"

O siri ha,

24 **"Gbalisieni ike banye site n'onu uzo di warawara, n'ihu na ana m a gwa unu na otutu ga-achọ ibanye ma ha agaghi enwe ike."**

25 **O buru na nna nwe ulo ebilie mechie onu uzo, unu ga-eguzo na-ezi na-aku aka n'uzo na-asi, 'Onyenwe anyi meghere anyi uzo.'**

"Na nzaghachi, o ga-asi, 'Amaghi m ebe unu si bia.'

26 **"N'oge ahụ, unu ga-asi, 'Anyi na gi rikoro, nukokwaa, i kuzikwara nkuzi n'ogbe anyi.'**

27 **"Ma o ga-asi, 'Amaghi m ebe unu siri bia. Punu n'ihu m, unu ndi ajo omume.'**

28 **"Ikwaa akwa na ita ikikere eze ga-adikwa mgbe unu ga-ahụ Ebrahim, na Aizik na Jekob na ndi amuma niile ka ha no n'alaeze Chineke; ma unu onwe unu aburu ndi a chupuru n'ezi."**

29 **Ndi mmadu ga-esite n'owuwa anyanwu, nakwa odida anyanwu, na n'ugwu na ndida nke uwa bia nodu n'oriri n'ime alaeze Chineke."**

30 **Ma lee, ndi bu uzo ga-agho ndi ikpeazu, ma ndi ikpeazu ga-agho ndi bu uzo."**

Mwute jisos nwere n'ihu Jerusalem

31 N'oge awa ahụ, ufodu ndi Farisii biakwutere ya si ya, "Si n'ebe a puo, n'ihu na Herod na-achọ igbu gi."

32 O siri ha, **"Gaa gwaranu m nkita ohia ahụ, lee, ana m achupu mmuo ojo, gwokwa ndi oria taa na echi, ma n'ubochi nke ato ka m ga-arucha oru m."**

33 **Ma otu o di, aga m aga n'ihu n'uzo m taa, na echi na nwanne echi, n'ihu na n'ezie, o dighi onye amuma ga-anwu n'ebe ozo na-abughi na Jerusalem."**

* 13:21 Maobu, yiist

³⁴ **“O Jerusalem! Jerusalem! Gị onye na-egbu ndị amụma ma na-ejikwa nkume atụgbu ndị e ziteere gị. Ọtụtụ mgbe ka m gbaliri ichikọta ụmụ gị dị ka nne ọkụkụ sị achikọta ụmụ ya n’okpuru nku ya, ma unu ekweghi.**

³⁵ **Lee, a hapurula unu ụlọ unu. Ma agwa m unu, unu agaghị ahụ m anya ọzọ ruo mgbe oge ahụ ga-abia, mgbe unu ga-asi, ‘Onye a gọziri agozi ka onye ahụ bu nke na-abia n’aha Onyenwe anyi.’†”**

14

Jisọs agaa n’ụlọ onye Farisii

¹ Otu ụbọchị izuike, mgbe ọ gara iri ihe n’ụlọ otu onyendu ndị Farisii, ha nọ na-ele ya anya nke oma.

² Ma lee, otu nwoke ahụ ya zara aza nọkwa n’ihu ya ebe ahụ.

³ Jisọs juru ndị Farisii na ndị ozizi iwu si, **“O ziri ezi n’iwu igwo oria n’ụbọchị izuike ka ọ bu na o zighi?”**

⁴ Ma ha e kwughị okwu ọbụla. Ya mere ọ kpọrọ ya, gwọọ ya ma si ya laa.

⁵ Ọ siri ha, **“Ọ buru na otu n’ime unu nwere nwa nwoke maọbu oke ehi nke dabara n’ime olulu mmiri n’ụbọchị izuike, ọ bu na ọ gaghi eme ngwangwa dọputa ya?”**

⁶ Ma ha enweghi ike iza ajuju a.

⁷ Mgbe ọ huru otu ndị a kpọrọ oriri si horo naanị oche ndị a na-asopuru, oche ndị a na-asopuru, ọ turu ha ilu si,

⁸ **“Mgbe mmadu ọbụla kpọrọ gị oriri n’olulu di na nwunye, abatala nọdu n’oche ndị a na-asopuru, n’ihi na eleghi anya, onye kpọrọ gị oriri kpokwara onye ka gị nwe nsopuru.**

⁹ N’ihi na onye ahụ kpọrọ unu oriri nwere ike biakwute gị si gị, nye nwoke a onodu gị. Mgbe ahụ, i ga-ebili n’anya ihere gaa nodu n’oche dikarisiri ala.

¹⁰ **Ma mgbe a kpọrọ gị, nodu n’oche di ala, ka ọ ga-abu na onye kpọrọ gị oriri bia, ọ ga-asi gị ‘Enyi m, rigota n’ebe a ka elu.’ Mgbe ahụ, i ga-enwekwa ugwu n’anya ndi niile a kpọrọ gị na ha oriri.**

¹¹ **N’ihi na onye ọbụla ga-ebuli onwe ya elu ka a ga-eweda n’ala, ma onye ọbụla na-eweda onwe ya ala ka a ga-ebuli elu.”**

¹² Ọ gwara onye ahụ kpọrọ ya oriri si, **“Mgbe i na-akpo oriri nke nri ehie maọbu nke nri anyasi, akpola naanị ndi enyi gị maọbu ụmunne gị ndi nwoke maọbu ndi ikwu na ibe gị, maọbu ndi agbataobi gị bara ọgaranya, n’ihi ma eleghi anya, ha puru ikpokwa gị na mgbe nke ha, si otu a kwughachi gị ugwọ.**

¹³ **Kama mgbe i na-akpo oriri, kpoo ndi ogbenye na ndi olusi na ndi ngwuro na ndi isi.**

¹⁴ **A ga-agozikwa gị, n’ihi na ha enweghi ike ikwughachi gị, a ga-akwughachikwa gị mgbe ndi ezi omume ga-ebili n’onwu.”**

Ilu banyere oke oriri

¹⁵ Mgbe otu n’ime ndi a kpọrọ oriri nuru nke a, ọ siri ya, **“Ngozị ga-adiri onye ga-eso rie oriri n’alaeze Chineke.”**

16 Ma ọ siri ya, “Otu onye na-akwado oke oriri kpokwa otutu mmadu oku.

17 Mgbe oge oriri ahụ ruru, o zipuru ohu ya ka ọ ga gwa ndi ahụ ọ kpọrọ si, ‘Bianu, n’ihi na e dozichaala ihe niile.’

18 “Ma ha niile n’otu n’otu malitere inye ọsisa. Onye nke mbu siri, ‘Azuru m iberibe ala ọhuru, ọ dikwa mkpa na m ga-eje hu ya, biko gbaghara m, agaghị m abia.’

19 “Onye nke ọzọ siri, ‘Azuru m ehi e ji aru ọrụ ubi, iri e jikoro abuo abuo. Ana m aga ugbo a ka m nwalee ha, biko gbaghara m, agaghị m abia.’

20 “Ma onye ọzọ sikwara, ‘Aluru m nwunye ọhuru, n’ihi nke a agaghị m abia.’

21 “Ohu ahụ lotara, koro nna ya ukwu ihe ndi ahụ a kporo oriri kwuru. Mgbe ahụ, iwe di ukwu were nna ya ukwu, nke a mere ka o zipu ohu ya si ya, ‘Gaa ngwangwa n’okporozo ukwu na n’okporozo nta di n’obodo a, kpobata ndi ogbenye, na ndi ukwu ruru, na ndi isi na ndi ngwuro.’

22 “Ohu ahụ siri, ‘Nna m ukwu, emeela m ihe i kwuru, ma ohere ka foduru.’

23 “Nna ukwu ahụ siri ohu ahụ, ‘Gaakwa n’okporozo ukwu na okporozo nta, mee ka ndi mmadu bata n’ulo m, ka ulo m juputa na mmadu.

24 N’ihi na agwa m unu, ọ dighi otu onye n’ime ndi ahụ a kporo oriri ga-edetu nri m onu.”

The ọ na-efu iso Jisọs

25 Ugbo a, oke igwe mmadu na-eso ya ma ọ tughariri si ha:

26 “Onye obula chorọ iso m, ma o bughị uzọ kpọ nne na nna ya, na nwunye ya, na umu ya, na umunne ya ndi nwoke na ndi nwanji tinyekwara ndu nke ya onwe ya asi, apughị ibu onye na-eso uzọ m.

27 Onye obula na-eburughị obe ya soro m, enweghị ike ibu onye na-eso uzọ m.

28 “Ọ di onye obula n’ime unu chorọ iwu ulọ elu, na-agaghị ebu uzọ nodu ala, gbakọ ihe ọ ga-efu ya, iji choputa ma o newkwara ego ga-ezu iwucha ya?

29 N’ihi na ọ buru na ọ toọ ntọala ma o newkwaghị ike wuchaa ya, onye obula huru ya ga-achi ya ochi,

30 na-asi, ‘Nwoke a malitere iwu ulọ, ma o newghị ike wuchaa ya.’

31 “Maobu ole eze chorọ iluso eze ibe ya ogu, ọ gaghị ebu uzọ nodu ala tulee ma puku ndi agha iri ya ọ ga-ezuru ya iji luso onye ji iri puku ndi agha abuo abiakwute ya ogu?

32 Ọ buru na o newghị ike, ọ ga-ezipu ozi riọ ka e kpee udo mgbe onye nke ọzọ ka nọ n’ebe di anya.

33 N’uzọ di otu a, onye obula na-ajughị ihe niile o nwere, apughị ibu onye na-eso uzọ m.

34 “Nnu di mma, ma ọ buru na ọ dighi atokwa uto, a ga-eji ginị mee ka ọ toọ uto ọzọ?

35 Ọ bakwaghị uru nye ala maobu iji mee nri ala. Kama ọ bu itufu ya.

“Onye ọbụla nwere ntị inụ ihe, ya nuru.”

15

Ilu maka aturu furu efu

¹ Ugbu a, ndi ọna utu na ndi mmehie na-abia ya nso inuta ihe o na-ekwu.

² Ndi Farisii na ndi ozizi iwu tamuru ntamu na-asi, “Nwoke a na-anabata ndi mmehie sorokwa ha na-eri nri.”

³ Ya mere, o turu ha ilu a si,

⁴ **“O buru na otu onye n’ime unu enwee nari aturu ma otu n’ime ha akpafuo. O bu na o gaghị ahapu iri aturu itoolu na itoolu ahụ fọdurụ n’ozara, puo ichoghari otu ahụ kpafuru ruo mgbe o chotara ya?**

⁵ Mgbe o chotara ya, o ga-eji onu tukwasị ya n’ubu ya.

⁶ Mgbe o lotara n’ulo ya, o ga-akpokota ndi enyi ya na ndi agbataobi ya si ha, ‘Soronu m nuriya onu n’ihi na achotala m aturu m furu efu.’

⁷ Asi m unu, n’uzo di otu a, onu di ukwu ga-adi n’eluigwe n’ihi otu onye mmehie nke cheghariri, karia iri itoolu na itoolu ndi ezi omume bu ndi nchehari na-adighi mkpa.

Ilu maka mkpuru ego furu efu

⁸ **“Maobu olee nwanyi nke nwere mkpuru olaocha iri, o buru n’otu n’ime ha adafuo. O gaghị amanye orioma, zaa ime ulo ya icho otu mkpuru ego ahụ tutu o chota ya?**

⁹ Mgbe o chotara otu mkpuru ego ahụ, o ga-akpo ndi enyi ya na ndi agbataobi ya si ha, ‘Soronu m nuriya onu n’ihi na achotala m ego m furu efu.’

¹⁰ N’uzo di otu a, asi m unu, onu ga-adi n’ihu ndi mmuo ozi Chineke n’ihi otu onye mmehie nke cheghariri.”

Ilu maka nwa mmefu

¹¹ O kwukwaara si, **“Otu nwoke mutara umu nwoke abuo.**

¹² Nwa ya nke nta siri nna ya, ‘Nna, kenye m oke ruuru m n’ihe niile i nwere.’ Ya mere, o kenye ya oke nke ya site n’ihe o nwere.

¹³ **“Mgbe ubochi ole na ole gasiri, nwokorobia ahụ kwakotara ihe niile o nwere gaa biri n’otu obodo di anya. N’ebe ahụ, o mefuchara ihe niile o nwere n’ibi ndu ojoo.**

¹⁴ Mgbe o mefuchara ihe niile o nwere, oke unwu dara n’ala ahụ. O malitere ino n’uko.

¹⁵ N’ihi nke a, o gara binyere otu onye obodo ahụ nyere ya oru ilekota ezi ya na inye ha nri.

¹⁶ Ma o na-agu ya ka o site na nri o na-enye ezi rijuo afo, ma o dighi onye nyere ya udi nri ahụ.

¹⁷ **“Mgbe o ghotara onwe ya, o siri, ‘Mmadu ole bu ndi oru e goro ego nna m nwere, ndi nri na-ezuru ma maputakwa, ma agu na-egbu m n’ebe a.**

¹⁸ Aga m ebili lakwuru nna m, si ya, Nna, emehiela m megide eluigwe na gi onwe gi.

¹⁹ Ekwesikwaghi m ka a kpo m nwa gi ozo, were m di ka otu n’ime ndi i goro oru.’

20 **Ya mere, o biliri laghachikwuru nna ya.**

“Ma mgbe o nọrịi n’ebe dị anya, nna ya huru ya, nwee omiko n’ahu ya, gbaara oso ahu makuo ya, sutukwa ya onu.

21 **“Nwa ya nwoke ahu siru ya, ‘Nna, emehiela m megide eluigwe na gi onwe gi. Ekwesighi m ka a kpo o m nwa gi ozo.’**

22 **“Ma nna ya gwara ndi ohu ya si, ‘Meenu ngwangwa weta uwe kachasi mma yikwasu ya. Gbanye ya olaaka n’aka, yinyekwanu ya akpukpokuwu n’ukwu.**

23 **Gaanu kpupuata nwa ehi gbara abuba, gbuo ya, ka anyi rie ma nuriakwa.**

24 **N’ihi na nwa m a, nwuru anwu ma o dila ndu ozo. O fukwara efu ma a chotala ya.’ Ha bidoro na-eri, na-anu na-anurikwa onu.**

25 **“O dighi anya, nwa ya nke okenye, onye jere iru oru n’ubi, mgbe o na-abiaru ulo nso, o nuru uda egwu na igba egwu.**

26 **O kporo otu n’ime ndi ohu juo ya ihe na-eme.**

27 **O siru ya, ‘Nwanne gi nwoke alotala. Nna gi egbuola nwa ehi gbara abuba n’ihi na o lotara n’udo na ahu ike.’**

28 **“Iwe were ya, o juru ibata n’ime ulo. Nna ya putara n’ezi riu ya ariru.**

29 **Ma o zara nna ya si, ‘Lee otutu afo niile ndi a ka m noo na-ejere gi ozi, enupukwaghi m isi n’iwu gi n’uzo obula. Ma o nweghi oge i nyere m o buladi nwa ewu si mu na ndi enyi m jiri ya mee oriri.**

30 **Ma ugbu a, nwa gi a, onye ya na ndi akwuna mefuru aku gi alotala, ya ka i gburu nwa ehi gbara abuba.’**

31 **“Ma o siru ya, ‘Nwa m, mu na gi no mgbe niile, ihe niile m nwere bukwa nke gi.**

32 **Ma anyi kwesiri inuru onu, kpoakwa oriri, n’ihi na nwanne gi nwoke a nwuru anwu ma o dila ndu ozo. O fukwara efu ma a chotala ya.’”**

16

Ilu maka onyeisi oru nwere uche

1 **O gwara ndi na-eso uzo ya si, “Otu ogaranya nwere otu onyeisi oru nke e boro ebubo na o na-ala aku ya n’iyi.**

2 **Ya mere o kporo ya si ya, ‘Gini bu ihe a m na-anu banyere gi? Gbakoro m otu i si na-elekota aku m, n’ihi na achokwaghi m ka i buru onyeisi oru ozo.’**

3 **“Onyeisi oru ahu siru onwe ya, ‘Gini ka m ga-eme ugbu a nna m ukwu na-acho ikwusi m oru? Ike igwu ala adighi m, ihere agakwaghi ekwe m iru ariru.**

4 **Amatala m ihe m ga-eme, nke a ga-enyere m aka ma o buru na a chupu m n’oru n’ebe a, aga m enweta ndi ga-anabata m n’ulo ha.’**

5 **“Ya mere o kporo ndi niile ji nna ya ukwu ugwo n’otu n’otu. O juru onye nke mbu si, ‘Ego ole bu ugwo i ji nna m ukwu?’**

6 **“O siru ya, ‘O bu puku karama mmanu oliv ka m ji ugwo ya.’ “Onyeisi oru ahu gwara ya si, ‘Ngwangwa, were akwukwo degaria ya nari karama ise.’**

7 **“Mgbe ahu, o juru onye nke abuo si, ‘Ego ole bu ugwo i ji?’**

“Ọ siri ya, ‘Ọ bu nari akpa oka wiiti.’

“Ọ siri ya, ‘Ngwangwa degharia ya iri akpa oka wiiti asato.’

⁸ **“Nna ya ukwu toro onyeisi oru ahụ na-ekwesighi ntukwasị obi n’ihi na ọ kpara agwa di ka onye nwere uche. N’ihi na umu, nke ogbo a, ji akonuche na-eso ndi ogbo ha kara umu nke ihe.**

⁹ **Agwa m unu, jirinụ akunuba nke ajo omume metara onwe unu ndi enyi, ka o ga-abu na mgbe o na-adighikwa aku unu nwere, ha ga-anabata unu n’ulo obibi ha ebighi ebi.**

¹⁰ **“Onye obula kwesiri ntukwasị obi n’ihe di ntakiri, ga-ekwesikwa ntukwasị obi n’ihe di ukwu. Onye na-ekwesikwaghi ntukwasị obi n’ihe di ntakiri, agaghikwa ekwesi ntukwasị obi n’ihe di ukwu.**

¹¹ **Ọ buru na unu abughi ndi kwesiri ntukwasị obi n’aku mmehie nke uwa, onye ga-enyekwa ezi aku n’aka unu na ntukwasị obi idebe?**

¹² **Ọ burukwa na unu abughi ndi kwesiri ntukwasị obi n’aku onye ozo, onye ga-enye unu ihe nke bu nke unu?**

¹³ **“Ọ dighi onye obula puru ife nna ukwu abuo, n’ihi na o ga-achọ ihu otu n’ime ha n’anya, kpokwa nke ozo asi, maobu, sọpuru otu ma lejia nke ozo anya. Otu a kwa i nweghi ike ife Chineke na aku otu mgbe ahụ.”**

¹⁴ **Mgbe ndi Farisii, bu ndi huru ego n’anya nuru ihe ndi a, ha jiri ya mee ihe ochi.**

¹⁵ **Ọ siri ha, “Unu na-egosi onwe unu di ka ndi ezi omume n’ihu ndi mmadu ma Chineke maara obi unu. N’ihi na ihe ndi mmadu na-akpo ihe di oke mkpa bu ihe ruru aru n’anya Chineke.**

Ozizi ndi ozo

¹⁶ **“Iwu na ndi amuma no na-achị ruo oge Jon biara. Site n’oge ahụ, a na-ekwusa ozioma nke alaeze Chineke, onye obula na-ejikwa ike na-abanye n’ime ya.**

¹⁷ **Ọ di mfe ka eluigwe na uwa gabiga kara na a ga-ewepu otu kpom, site n’ihe niile di n’iwu.**

¹⁸ **“Onye obula gbara nwunye ya alukwaghi m ma luru nwanyi ozo na-eme mmehie ikwa iko. Onye o bulakwa luru nwanyi di ya juru na-eme mmehie ikwa iko.**

Onye ogaranya na Lazaros

¹⁹ **“Ọ di otu ogaranya na-eyi uwe odo odo na ezi akwa ocha, na-erikwa nri di mma ubochi niile.**

²⁰ **N’onu uzọ ulo ya, otu nwoke onye ogbenye nke onya juru ahụ ya na-edina n’ebe ahụ. Aha ya bu Lazaros.**

²¹ **Ọ na-agusi ya aguu ike iri iberibe nri si na tebul ogaranya ahụ daa n’ala. Ọ buladi umu nkita na-abia na-aracha onya di ya n’ahụ.**

²² **“Mgbe onye ogbenye ahụ nwuru, ndi mmuo ozi biara buru ya gaa n’ebe Ebrahim no. Onye ogaranya ahụ nwukwara, e lie ya.**

²³ **N’oku ala mmuo ebe onye ogaranya ahụ no n’oke ihe mgbu, o huru Ebrahim ka o no n’ebe di anya, hukwa Lazaros n’akuku ya.**

24 **Ọ** kpokuru Ebrahim si ya, 'Nna m Ebrahim, meere m ebere n'ihl na anọ m n'oke ihe mgbu n'ime oku a. Biko zienu Lazaros ka o denye mkpisiaka ntakiri ya na mmiri bia mejuo ire m.'

25 "Ma Ebrahim siri ya, 'Nwa m, chetakwa na i nara ezi ihe gi mgbe i di ndu, ebe Lazaros nara ihe ojo. Ma ugbu a, a na-akasi ya obi n'ebe a ma gi onwe gi nokwa n'ahuhu.

26 **A** sikhari na anyi achoo inyere gi aka, o gagh ekwe mee n'ihl na e nwere olulu di ukwu kewara anyi na unu. Mmadu obula enwekwaghi ike isite n'ebe a bia n'ebe unu no, o dikwaghi onye nwere ike isite n'ebe ahụ unu no bia n'ebe a.'

27 "Ọ siri, 'Ya mere, ario m gi nna, ziganu ya n'ulo nna m,

28 n'ihl na enwere m umunne nwoke ise. Ka o doo ha aka na nti ka ha ghara ibia n'ebe a mmekpa ahụ di.'

29 "Ebrahim siri, 'Ha nwere Mosis na ndi amuma, ha gee ha nti.'

30 "Ma o kwuru, 'Nna Ebrahim, nke ahụ agagh ezu! A si na otu onye ga-esi n'ala ndi wuru anwu gawuru ha, ha ga-echehari.'

31 "Ọ siri ya, 'Ọ buru na ha egeghi Mosis na ndi amuma nti, ha agagh ekwenye ma a sikhari na mmadu esi n'onwu bilie.'"

17

Mmehie na okwukwe na ije ozi

1 Ọ siri ndi na-eso uzo ya, "The ndi nke na-eme ka mmadu jehie aghaghi idi, ma ahuhu ga-adiri onye obula onodu ndi a ga-esi n'aka ya bia.

2 Ọ ga-akara gi mma ka e kenye gi nkume igwe nri n'olu, tunye gi n'ime oke osimiri, kari na i ga-eduhie otu n'ime umuntakiri ndi a uzo.

3 **Kpachapurunu onwe unu anya!**

"Ọ buru na nwanna gi e mejo gi, baara ya mba. Ọ buru na o chegharia, gbaghara ya.

4 Ọ burukwa na o mejo gi ugboro asaa n'otu ubochi, rikwa gi ugboro asaa si, 'E cheghariala m,' i ghaghi igbaghara ya."

5 Ndi ozi ya siri ya, "Onyenwe anyi, mee ka okwukwe anyi di ukwu!"

6 Onyenwe anyi zara, "Ọ buru na unu nwere okwukwe nke ha ka mkpuru mostadi, unu nwere ike i si osisi ukwu a, Ka e site na mgborogwu hopu gi ma kuokwa gi n'ime oke osimiri, o ga-erubere unu isi.

7 "Ọ bu onye n'ime unu nke nwere ohu onye si ebe o gara ruo oru maobu izu aturu lobata, ga-asia ya, 'Mee ngwangwa nodu ala rie nri?'

8 Ọ gagh asia ya, 'Siere m nri osiso, kwadoo onwe gi jere m ozi ka m na-eri na anukwa ihe onunu; emesia i ga-eri nri ma nuo ihe onunu nke gi?'

9 Ọ ga-ekele ohu ahụ n'ihl na o ruru oru o kwesiri iru?

10 N'otu aka ahụ, mgbe unu rucharara oru niile unu kwesiri iru, ihe unu ga-ekwu bu, 'Anyi bu umu ohu na-ekwesighi ekwesi, anyi emeela ihe anyi kwesiri ime.'"

Ogwugwo ndi ekpenta iri

¹¹ Ka ọ na-aga Jerusalem, o sitere n'uzọ dị n'agbata Sameria na Galili.

¹² Mgbe ọ banyere n'otu obodo nta, ndị ekpenta iri sitere n'ebe dị anya zute ya.

¹³ Ha tiri mkpu n'oke olu si, "Jisọs nna anyị ukwu, mere anyị ebere."

¹⁴ Mgbe ọ hụrụ ha, ọ sịrị ha, **"Gaanụ gosi ndị nchụaja onwe unu."** Dị ka ha na-aga, e mere ka ha dị ọcha.

¹⁵ Mgbe otu n'ime ha chọputara na a gwoọla ya, ọ laghachiri azụ, jiri oke olu na-eto Chineke.

¹⁶ Ọ dara n'ala n'ukwu ya, kelee ya. Ọ bụ onye Sameria.

¹⁷ Jisọs juru si, **"Ọ bughị mmadu iri ka e mere ka ha dị ọcha, ebeekwanu ka itoolu ndị ọzọ nọ?"**

¹⁸ **Ọ bu naanị onye mba ọzọ a laghachiri inye Chineke otuto?"**

¹⁹ Mgbe ahụ, ọ sịrị ya, **"Bilie, laa, okwukwe gi agwoọla gi."**

Obibia nke alaeze Chineke

²⁰ Ma mgbe ndị Farisii juru ya si, Olee mgbe alaeze Chineke ga-abia? O kwuru, **"Obibia alaeze Chineke agaghị a bu n'uzọ a ga-eji anya efu hụ ya."**

²¹ **Ha agaghikwa asi, 'Lee, ọ nọ n'ebe a,' maọbụ, 'n'ebe ahụ,' n'ihì n'ezie, alaeze Chineke nọ n'etiti unu."**

²² Mgbe ahụ, ọ gwara ndị na-eso ụzọ ya, **"Oge na-abia mgbe ọ ga-agusi unu agụu ike ihu otu n'ime ụbọchị nke Nwa nke Mmadu, ma unu agaghị ahụ ya."**

²³ **Ha ga-asi unu, 'Lee, n'ebe ahụ,' maọbụ, 'Lee, n'ebe a,' unu agala, unu esokwala ha."**

²⁴ **N'ihì na Nwa nke Mmadu n'ụbọchị ya ga-adị ka amuma nke eluigwe nke na-enye ihè na mbara eluigwe site n'otu ebe ruo n'ebe nke ọzọ."**

²⁵ **Ma ọ ghaghị ibu ụzọ hụ ọtụtụ ahụhụ, ọgbọ a ga-ajukwa ya."**

²⁶ **"Dị ka ọ dị n'ụbọchị Noa, otu a ka ọ ga-adikwa n'ụbọchị Nwa nke Mmadu."**

²⁷ **Ha nọ na-eri na-anụ, na-alụ nwunye na-ekekwa umu ha di, ruo mgbe Noa banyere n'ugbo mmiri. Oke iju mmiri ahụ biakwara laa ha n'iyi."**

²⁸ **"Otu a ka ọ dikwa n'oge Lot. Ha nọ na-eri, na-anụ, na-azurita kwa ahia, na-akụ mkpuru, na-arukwa ulọ."**

²⁹ **Ma n'ụbọchị ahụ Lot si n'obodo Sodom pụta, ọkụ na nkume di ọkụ sitere n'eluigwe zoo ka mmiri, laa ha niile n'iyi."**

³⁰ **"Otu a ka ọ ga-adikwa n'ụbọchị a ga-eme ka Nwa nke Mmadu pụta ihè."**

³¹ **N'ụbọchị ahụ, onye ọbụla nọ n'elu ulọ, ma ihe ya di n'ime ulọ, aritukwala iba n'ime ulọ iburu ngwongwo ndi ahụ. N'otu aka ahụ, onye ọbụla nọ n'ubi, ya ghara iloghachita."**

³² **Chetakwanu nwunye Lot."**

³³ **Onye ọbụla choro iche ndu ya nche ka ọ ga-efunari, ma onye ọbụla na-atufu ndu ya ga-echebe ya."**

³⁴ **Asi m unu, n'anyasi ahụ mmadu abuo ga-edina n'otu akwa, a ga-ewepu otu n'ime ha hapu onye nke ọzọ."**

³⁵ **Umu nwanyi abuo ga na-akwo oka n'otu ebe, a ga-ewere otu ma hapu nke ọzọ."**

36 **Ụmụ nwoke abụọ ga-anọ n'ubi, a ga-ewere otu onye hapụ nke ọzọ.***

37 Ha juru ya si, "Olee ebe, Onyenwe anyi?"

Ọ siri ha, "Ebe ọbụla ozu di, ka udele na-ezukọta."

18

Ilu banyere inogidesi ike

1 Mgbe ahụ ọ tūrū ha ilu a iji gosi ha mkpa ọ di ikpe ekpere na-eseputi aka,

2 ọ siri, "O nwere otu ọkaikpe bi n'otu obodo ma ọ naghị atụ egwu Chineke. Ọ naghị asopukwara mmadu."

3 N'obodo ahukwa, e nwere otu nwanyi di ya nwuru anwu nke na-abiakwute ya, na-asị ya, 'Kpeputa m n'aka ndi na-emegide m.'

4 "Na mmalite, ọ choghi, ma n'ikpeazu, ọ gwara onwe ya si, 'Ọ bu eziokwu na anaghị m atụ egwu Chineke maobu sọpuru mmadu."

5 Ma n'ihu na nwanyi a di ya nwuru anwu nogidere na-enye m nsogbu, aga m ahụ na o nwetara ikpe ziri ezi, ka ọ kwusi inye m nsogbu site na ọbibia ọ na-abia.'"

6 Ya mere Onyenwe anyi siri, "Gerehu ihe ọkaikpe nke na-eme ajo omume na-ekwu."

7 Ọ bu na Chineke agaghị ekpeputa ndi ahụ ọ hoputara, bu ndi na-akpokwu ya ehie na abali? Ọ ga-anọ tee anya n'inyere ha aka?

8 Asị m unu, ọ ga-eme ngwangwa hu na ha nwetara ikpe ziri ezi. Ma otu ọ di, mgbe Nwa nke Mmadu ga-abia, ọ ga-ahukwa ndi nwere okwukwe n'ime uwa?"

Ilu banyere onye Farisii na onye ọna utu

9 Ọ tukwara ilu a n'ihu ndi tukwasiri obi n'onwe ha na ha bu ndi ezi omume ma na-eleda ndi ọzọ anya.

10 "Ụmụ nwoke abụọ rigoro n'ulonso ukwu ikpe ekpere, otu onye n'ime ha bu onye Farisii, onye nke ọzọ bu onye ọna utu."

11 Onye Farisii ahụ guzoro ọto kpee ekpere banyere onwe ya si, 'Chineke nna m, ana m ekele gi n'ihu na adighi m ka mmadu ndi ọzọ ndi na-apunara mmadu ihe ya n'ike, maobu ndi ajo omume, maobu ndi na-akwa iko, ma ọ bukwanu di ka onye ọna utu a.'

12 Ana m ebu onu ugboro abụọ n'izu uka ọbula. Ana m akwukwa otu ọzọ n'uzo iri nke ihe niile m nwetara.'

13 "Ma onye ọna utu ahụ guzo n'ebe di anya, o nwekwaghị ike iweli ihu ya elu lee anya n'eluigwe. Kama, ọ na-eti aka n'obi ya na mwute na-asị, 'Chineke, biko mere m ebere n'ihu na abụ m onye mmehie.'

14 "Asị m unu, na nwoke a lara n'ulo ya buru onye a guru n'onye ezi omume n'ihu Chineke kariya onye nke ọzọ. N'ihu na onye ọbula ga-ebuli onwe ya elu ka a ga-eweda, ma onye ọbula na-eweda onwe ya ala ka a ga-ebuli elu."

Jisos na umuntakiri

* 17:36 Ụfodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika ọ di n'akwukwo Mat 24:40.

¹⁵ Ndi mmadu na-ekutere ya umuntakiri ka o bikwasị ha aka. Mgbe ndi na-eso uzọ ya huru nke a, ha baara ha mba.

¹⁶ Ma Jisọs kpọrọ ha ka ha biakwute ya, si, **“Kweenu ka ha biakwute m, unu egbochikwala ha, n’ihi na alaeze Chineke bu nke ndi di ka ha.**

¹⁷ **N’ezie, agwa m unu, onye obula na-agaghi anara alaeze Chineke di ka nwantakiri agaghi aba n’ime ya.”**

Onye ochichi bara ogaranya

¹⁸ Otu onye ochichi juru ya si, “Ezi onye ozizi, o bu ginị ka m ga-eme keta ndu ebighi ebi.”

¹⁹ Jisọs siri ya, **“Gini mere i ji akpo m ezi mmadu? O dighi onye obula bu ezi mmadu ma o bughị naanị Chineke.**

²⁰ **I maara ihe niile enyere n’iwu, akwala iko, egbula mmadu, ezula ohi, agbala ama ugha, sọpuru nne na nna gi.*”**

²¹ O siri, “Edebezuchaala m iwu ndi a niile site na mgbe m bu nwata.”

²² Mgbe Jisọs nuru nke a, o siri ya, **“Otu ihe foduru ka ime: ree ihe niile i nwere, kesara umu ogbenye ego ya. I ga-enwe aku n’eluigwe, biazie soro m.”**

²³ Mgbe o nuru nke a, o wutere ya nke ukwuu, n’ihi na o bu onye nwere otutu aku.

²⁴ Jisọs lere ya anya si, **“Lee ka o si buru ihe siri ike bu ndi ogaranya iba n’alaeze Chineke.**

²⁵ **N’ezie, o diri inyinya kamel mfe isite n’anya agiga gafee karia ogaranya ibanye n’alaeze Chineke.”**

²⁶ Ndi nuru ya siri, “Onye kwanu ka a ga-azoputa?”

²⁷ O siri, **“Ihe mmadu na-apughi ime, bu ihe Chineke puru ime.”**

²⁸ Mgbe ahụ Pita siri, “Lee, anyi ahapula ihe niile anyi nwere soro gi!”†

²⁹ O siri ha, **“N’ezie, agwa m unu, o nweghi onye obula hapuru ulo ya, maobu nwunye, maobu umunne, maobu ndi muru ya, maobu umuntakiri ya, n’ihi alaeze Chineke**

³⁰ **nke na-agaghi anata ihe ndi a n’ogbo a, nwekwa ndu ebighi ebi n’ogbo nke na-abia.”**

Jisọs ekwuo okwu banyere onwu ya ozo

³¹ Jisọs kpọpuru mmadu iri na abuo ahụ na-eso uzọ ya n’akuku, gwa ha si, **“Anyi na-aga Jerusalem, ihe niile ndi amuma dere banyere Nwa nke Mmadu ga-emezu.**

³² **A ga-arara ya nyefee ya n’aka ndi mba ozo. Ha ga-akwa ya emo, mee ya ihe ihere, bukwa ya onu mmiri asu.**

³³ **Ha ga-apia ya ihe, gbukwaa ya; ma n’ubochi nke ato, o gae-site n’onwu bilie ozo.”**

³⁴ Ma ha aghotaghi ihe obula n’okwu ndi a. E mere ka nkwa okwu ndi a buru ihe e zoro ezo n’ebe ha no, ha aghotakwaghi ihe o kwuru.

Onye isi ahụ uzọ

³⁵ O ruo ka o biaruru Jeriko nso, otu nwoke kpuru isi no n’akuku uzọ na-arịo arịo.

³⁶ Mgbe o nuru uzu igwe mmadu ka ha na-agafe, o juru ihe na-eme.

* 18:20 Opu 20:12-16; Dit 5:16-20 † 18:28 Ihe niile gbasara ezinaulo anyi

37 Ha gwara ya, "Jisọs onye Nazaret na-agafe."

38 O tiri mkpu si, "Jisọs nwa Devid, meere m ebere!"

39 Ndi bu ụzọ baara ya mba ka o mechie ọnu. Ma o tisiri mkpu ike si, "Nwa Devid, meere m ebere!"

40 Jisọs kwusiri, nye iwu ka a kpọtara ya nwoke ahụ. Mgbe o rutere nso, ọ juru ya,

41 **"Gini ka i choro ka m meere gi?"**

Ọ siri, "Onyenwe anyi, ka e mee ka m hu ụzọ ọzọ."

42 Jisọs siri ya, **"Hu ụzọ, okwukwe gi agwoola gi."**

43 Ngwangwa, o bidoro ihu ụzọ ma soro Jisọs, na-etokwa Chineke. Ndi mmadu niile, mgbe ha huru ya tokwara Chineke.

19

Zakios ezute Jisọs

1 Ọ banyere Jeriko mgbe ọ na-agafe.

2 Otu nwoke nọ ebe ahụ, aha ya bu Zakios; ọ bu onyeisi ndi ọna utu burukwa ọgaranya.

3 Ọ choro ihu onye Jisọs bu ma ebe ọ bu onye mkpumkpu, ọ dirighi ya mfe n'ihu igwe mmadu.

4 Ya mere, ọ gbaara ọsọ gaa n'ihu rigoro n'otu osisi sikamo, ka o nwee ike ihu ya di ka ọ na-agafe n'uzọ ahụ.

5 Mgbe Jisọs rutere n'ebe ahụ, o lere anya n'elu si ya, **"Zakios, rịdata ngwangwa. Aga m abụ ọbia n'ulo gi taa."**

6 Ọ rịdatara n'otu mgbe ahụ jirikwa obi uto nabata ya.

7 Mmadu niile huru nke a, ma bido na-atamu si, "Ọ gaala ibu ọbia onye mmehie."

8 Ma Zakios biliri oto gwa Onyenwe anyi, "Lee, Onyenwe anyi, aga m enye ndi ogbenye okara ihe niile m nwere. Ọ burukwa na o nwere onye m ghogburu nara ya ihe ọbula, aga m akwughachi ya okpukpu anọ."

9 Jisọs gwara ya, **"Taa nzoputa abiala n'ulo a, n'ihu na onye a bukwa nwa Ebrahim."**

10 **N'ihu na Nwa nke Mmadu biara icho na izoputa ndi furu efu."**

Ilu banyere mkpuru ego iri

11 Di ka ha na-egye ya nti n'okwu a, ọ gara n'ihu tuoro ha ilu, n'ihu na ọ nọ Jerusalem nso, ha chekwara na o ruola mgbe alaeze Chineke ga-aputa ihe.

12 Ọ siri, **"Otu nwoke a muru n'onodu di elu gara obodo di anya ka echie ya eze, ka ọ lotakwa ma e mesia."**

13 **Ya mere, ọ kporo ndi ohu ya iri nye ha mkpuru ego iri si ha, 'Werenu ego ndi a zuo ahia ruo mgbe m ga-alota.'**

14 **"Ma ndi ọ na-achi kporo ya asi, ha zipukwara ndi ukwu ozi n'azu ya na-asi, 'Anyi achokwaghi ka onye a chia anyi.'**

15 **"Mgbe ọ natachara ikike ibu eze, ọ loghachiri, kpo ndi ohu ya ahụ o nyere ego mgbe ọ na-apu, ka ha bia piaziera ya ego ole ha ritere n'uru."**

16 **"Onye nke mbu biara si, 'Onyenwe m e jiri m mkpuru ego i nyere m rite uru mkpuru ego iri ọzọ.'**

17 “Nna ya ukwu siri ya, ‘I mere nke oma, ezi odibo. N’ihi na i gosiri onwe gi onye kwesiri ntukwasị obi n’ihe dikarisiri nta, i ga-achị mba iri.’

18 “Onye nke abụọ biara sịkwa, ‘Onyenwe m, otu mkpuru ego gi amutala mkpuru ego ise ozo.’

19 “O siri ya, ‘I ga-achị obodo ise.’

20 “Onye nke ozo biakwara si, ‘Onyenwe m, lee mkpuru ego gi. Ekechiri m ya n’akwa, zoo ya.

21 Aturu m egwu gi, n’ihi na i bu onye afo tara mmiri, burukwa onye na-ewe ihe na-abughị nke gi, na-aghorokwa mkpuru i na-akughị.’

22 “O siri ya, ‘O bu okwu si gi n’onu ka m ga-eji kpee gi ikpe, gi bu ohu ojoo! I maara na afo tara m mmiri, matakwa na m na-ewe ihe na-abughị nke m, na-aghorokwa mkpuru m na-akughị?’

23 Gini mere na i wereghị ego m tinye n’uloaku? Nke o ga-abu mgbe m lotara, m ga-anara ya na omurunwa ya.’

24 “Mgbe ahụ, o gwara ndi guzo n’ebe ahụ, ‘Naputanu ya mkpuru ego ahụ, were ya nye onye ji mkpuru ego iri.’

25 “Ha siri ya, ‘Nna anyi ukwu, o nwelari mkpuru ego iri.’

26 “O zara, ‘Asi m unu, onye obula nwere ihe ka a ga-enyekwa ihe ozo, ma onye na-enweghi ihe ka a ga-anapu o buladi ihe ahụ o nwere.

27 Ma ndi iro m ahụ, ndi na-achoghi ka m buru eze ha, kpuputanu ha n’ebe a, gbukwaanu ha n’ihu m.’”

Jisosh abata Jerusalem

28 Mgbe o kwusiri nke a, o gakwara n’ihu n’ije ya iga Jerusalem.

29 Mgbe o na-abiaru Betfeji na Betani nso, n’Ugwu a na-akpo Oliv, Jisosh zipuru mmadu abuo n’ime ndi na-eso uzo ya,

30 si, “Gaanu n’ime obodo nta ahụ di n’ihu unu. Mgbe unu na-abanye n’ime ya, unu ga-ahụ nwa inyinya e kenyerere n’ebe ahụ nke onye obula na-anokwasibeghi n’elu ya, topunu ya, kpudara m ya.

31 O buru na onye obula ajuo unu, ‘Gini mere unu ji atopu ya?’ Gwanu onye ahụ si, ‘O di Onyenwe anyi mkpa.’”

32 Ndi ahụ o zipuru gara hụ ya di ka o gwara ha.

33 Mgbe ha bidoro itopu ya, ndi nwe ya juru ha si, “Gini mere unu ji atopu nwa inyinya ahụ?”

34 Ha siri, “O di Onyenwe anyi mkpa.”

35 Ha kpudara Jisosh nwa inyinya ahụ, wukwasikwa uwe ha n’elu ya, nyere Jisosh aka ka o rigoro n’elu ya.

36 Di ka o na-aga, ndi mmadu tusara uwe ha n’okporouzo.

37 Mgbe o rutere n’uzo e si arigo Ugwu Oliv, igwe mmadu ndi ahụ na-eso uzo ya malite iji onu na-eto Chineke n’oke olu n’ihi oru ebube niile ha huru,

38 na-asị,

“Onye a goziri agozi ka eze ahụ bu nke na-abia n’aha Onyenwe anyi.”*

“Udo n’elugwe, ebube dikwa n’ebe kachasi elu.”

* 19:38 Abụ 118:26

³⁹ Ufọdu n'ime ndi Farisii so igwe mmadu ahụ gwara ya, "Onye ozizi, gwa ndi na-eso ụzọ gi ka ha mechie ọnu!"

⁴⁰ Ọ zara si, "**Ka m gwa unu, ọ buru na ha agbaa nkiti, nkume ndi a ga-eti mkpu.**"

⁴¹ Mgbe ọ rutere Jerusalem nso, ebe ọ nọ huzie obodo ahụ anya nke oma. Ọ bere akwa n'ihu ya,

⁴² si, "**Ọ buru na i maara taa, ọ buladi gi onwe gi, ihe ndi na-eweta udo! Ma ugbu a, ezofuola ha n'anya gi.**

⁴³ **Oge na-abia mgbe ndi iro gi ga-agba gi gburugburu, mechie ụzọ mgbapu niile, sitekwa n'uzọ niile di iche iche biakwasị gi.**

⁴⁴ **Ha ga-egwepia gi n'ala, gi na umu gi nọ n'ime mgbidi a, ọ dikwaghi nkume obula ha ga-ahapu n'elu ibe ya, n'ihu na i mataghi oge nleta Chineke nye gi."**

Jisos n'ime ulonso ukwu Chineke

⁴⁵ Mgbe ahụ, ọ banyere n'ime ulonso ukwu bido ichupu ndi nọ ebe ahụ na-ere ahia.

⁴⁶ Ọ si ha, "**E dere ya n'akwukwo nso 'na a ga-akpo ulo m ulo ekpere'; ma unu emeela ya 'ogba ndi na-apunara mmadu ihe n'ike.'**"

⁴⁷ Ubochi niile, ọ na-anọ na-akuzi ihe n'ulonso ukwu ahụ. Ma ndiisi nchajaja na ndi ozizi iwu na ndi ndu n'etiti ndi mmadu, nọ na-achọ ụzọ ha ga-esi gbuo ya.

⁴⁸ Ma ha achotaghi ụzọ obula ime ya, n'ihu na mmadu niile sogidere ya kwenyekwara n'okwu ya.

20

Ajuju banyere ike Jisos nwere

¹ Otu ubochi, ka ọ nọ n'ulonso ukwu na-ezi ndi mmadu ihe na-ekwusakwa ozioma. Ndiisi nchajaja, na ndi ozizi iwu na ndi okenye biakwutere ya.

² Ha sirị ya, "Gwa anyi, olee ikike i ji na-eme ihe ndi a niile? Onye nyekwara gi ikike a?"

³ Ọ zara ha si, "**Aga m ajukwa unu otu ajuju. Gwanu m,**

⁴ **baptizim nke Jon, o si n'eluigwe ka o si n'aka mmadu?"**

⁵ Ha kparitara uka n'etiti onwe ha ma si, "Ọ buru na anyi asi na o sitere n'eluigwe, ọ ga-asi, 'Gini mere unu na-ejighi kwenye na ya?'"

⁶ Ọ burukwanu na anyi asi na, 'o sitere n'aka mmadu,' ndi mmadu ga-atu anyi nkume, n'ihu na ha niile kweere na Jon bu onye amuma."

⁷ Ya mere, ha zara, "Anyi amaghi ebe o si bia."

⁸ Jisos sirị ha, "**Enwekwaghi m ike igwa unu ikike m ji na-eme ihe ndi a.**"

Ilu maka ndi oru ubi

⁹ Ọ gara n'ihu tuoro ndi mmadu ilu a si, "**Otu nwoke nwere ubi vaini, nke o nyefere n'aka ndi ga-elekota ya anya ma puo gaa njem n'ala ozo ebe ọ noro ogologo oge.**

¹⁰ **Mgbe oge iwe ihe ubi ruru, o zigara otu n'ime ndi ohu ya ka ọ biakwute ndi ahụ na-elekotara ya ubi, ka ha nyekwa ya ufodu**

n'ime mkpuru ubi vainị ahụ. Ma ndị na-eleketara ya ubi jidere ya, tie ya ihe, zilaga ya n'aka efu.

11 O zigakwara ohu ya ozo. Ma ha tikwara ya ihe mee ya ihe ihere, zilakwara ya n'aka efu.

12 O zigakwara onye nke ato, ma ha meruru ya ahụ, chulaa ya.

13 "Mgbe ahụ, onyenwe ubi vainị ahụ sirị, 'Gini ka m ga-eme? Aga m ezigara ha okpara m, nke m huru n'anya, ma eleghi anya ha gasopuru ya.'

14 "Ma mgbe ndi na-eleketara ubi ahụ huru ya, ha kwuritarara n'etiti onwe ha, si, 'Onye a bu onye nketa ihe niile a, ka anyi gbuo ya, ka ihe nketa a buruzia nke anyi.'

15 Ya mere, ha kpufere ya n'azu ubi vainị ahụ, gbuo ya.

"Gini ka onye nwe ubi ahụ ga-eme ha?"

16 O ga-abia, laa ndi ahụ na-eleketara ubi ahụ n'iyi, were ubi vainị ahụ nye ndi ozo."

Mgbe ndi ahụ nuru nke a, ha sirị, "Chineke ekwela."

17 O legidere ha anya si, "Ginikwa ka unu chere na ihe e dere n'akwukwo nsọ putara,

"Nkume ahụ ndi na-ewu ulo juru

aghoala nkume nke isi ntopala ulo'?"*

18 Onye obula nke dakwasiri n'elu nkume ahụ, ka a ga-etiwasi, ma onye obula o dakwasiri, ka o ga-egwepia."

19 Ndi ozizi iwu na ndiisi nchujaja choro uzo ha ga-esi jide ya n'otu oge ahụ n'ihu na ha matara na o bu ha ka o bu n'obi tuo ilu ahụ, ma ha turu egwu ndi mmadu.

Ilu banyere utu isi nye Siza

20 Ya mere, ha chere ya nche nke oma, ma zipu ndi nnyoputa, ndi mere onwe ha dika ndi ezi omume, ka ha choputa ma o nwere uzo ha ga-esi jide ya site n'ihe o ga-ekwu, ka ha site na nke a nyefee ya n'aka ochichi na ike onyeisi ala.

21 Ya mere ndi nnyoputa ahụ juru ya si, "Onye ozizi, anyi mara na i na-ekwu ma na-ezikwa ihe ziri ezi, matakwa na i dighi ele mmadu anya n'ihu, kama i na-ezi uzo Chineke di ka eziokwu si di.

22 O ziri ezi n'iwu ka anyi tuo utu isi nye Siza, ka o bu na o zighi ezi?"

23 Ma o matara na nke a bu ajuju aghughu, ya mere o sirị ha,

24 "Gosinu m otu mkpuru ego denari. Isi onye ka e sere n'elu ya, aha onye ka e dekwasikwara ya?"

Ha sirị, "O bu nke Siza."

25 O sirị ha, "Ya mere, nyenu Siza ihe bu nke Siza, nyekwanu Chineke ihe bu nke Chineke."

26 Ha enweghi ike ijide ya n'ihu ihe o kwuru n'ebe ahụ, n'ihu oha mmadu. Osisa ya juru ha anya, ha mechikwara onu.

Mbilite nonwu na olulu di na nwunye

27 Ufodu ndi Sadiusi, ndi si na mbilite nonwu adighi, biakwutere ya

28 ma juo ya si, "Onye ozizi, Mosis deere anyi na o buru na nwanne nwoke mmadu anwuo hapu nwunye ya na-amutaghi nwa, na nwoke

* 20:17 Abu 118:22

dị otu a ga-alurū nwunye nwanne ya nwoke ahụ, sị otu a, mụtara nwanne ya ụmụ.

²⁹ Ugbu a, e nwere ụmụnne nwoke asaa, onye nke mbụ lūrū nwanyi, nwuọ na-amụtaghị nwa.

³⁰ Nke abụọ kwa

³¹ na onye nke atọ lūrūkwarā ya. N'otu aka ahụ ha asaa lūchara ya ma nwuọ na-amụtaghị nwa.

³² N'ikpeazū nwanyi ahụ n'onwe ya nwūkwarā.

³³ Ya mere, n'oge mbilite n'ọnwụ nwunye onye ka ọ ga-abụ? N'ihī na ha asaa lūchara ya?"

³⁴ Jisọs gwara ha, **"Ndi nke ogbọ a na-alū nwunye, ma na-enyekwa ụmụ ha ka a lūrū ha.**

³⁵ **Ma ndi ahụ a gurū di ka ndi kwesiri isoro keta oke n'ogbo ahū, nakwa na mbilite n'ọnwū agaghī alū di na nwunye.**

³⁶ **N'ezie, ha apughikwa inwū ozo, n'ihī na ha di ka ndi mmuọ ozi. Ha bu ụmụ Chineke, n'ihī na ha bu ụmụ nke mbilite n'ọnwū.**

³⁷ **Ọ bụladị Mosis n'onwe ya ziputara na mbilite n'ọnwū di, n'akukọ banyere oħia ahū na-ere oku, mgbe ọ na-akpo Onyenwe anyi 'Chineke nke Ebrahim, Chineke nke Aizik na Chineke nke Jekob.'**[†]

³⁸ **Ọ bughị Chineke nke ndi nwurū anwū, kama ọ bu nke ndi di ndū, n'ihī n'ebe ọ nọ mmadū niile di ndū."**

³⁹ Ufodu ndi ozizi iwu zara ya sị, "Onye ozizi, i kwuru nke oma."

⁴⁰ O nwekwaghị onye obula jurū ya ajujū ozo.

Nwa onye ka Kraist bu?

⁴¹ Ma ọ siri ha, **"Olee otu ha si kwuo na Kraist ahū bu nwa Devid?**

⁴² **Devid n'onwe ya kwuputara n'akwukwọ Abū Oma, sị:**

"Onyenwe anyi gwara Onyenwe m,

"Nodu ala n'aka nri m

⁴³ **ruo mgbe m ga-eme ndi iro gi**

ihe mgbakwasị ukwū nye ukwū gi."[‡]

⁴⁴ **Devid n'onwe ya kpọrọ ya 'Onyenwe anyi.' Oleekwanū otu o si būrū nwa ya?"**

Ido aka na ntị banyere ndi ozizi iwu

⁴⁵ Mgbe ndi mmadū na-ege ntị, ọ siri ndi na-eso uzọ ya,

⁴⁶ **"Kpacharanū anya n'ebe ndi ozizi iwu nọ. Ndi iyi uwe mwūda na-ejeghari ebe niile na-amasi, ndi hurū ekele purū iche bu nke a na-ekele ha n'oma ahia n'anya. Ndi ọ na-amasikwa inokwasị n'uche kachasi elu n'ulo ekpere nakwa n'uche purū iche na mmemme oriri obula.**

⁴⁷ **Ha na-eripia ihe niile di n'ulo ndi inyom ndi di ha nwurū anwū, n'ekpe ogologo ekpere ka a huta ha. Ndi di otu a ka a ga-ata ahuhū di ukwuu."**

21

Onyinye nwanyi di ya nwurū

¹ Ọ leliri anya elu hū ka ndi ogaranya si etinye onyinye ha n'ime igbe onyinye.

[†] 20:37 Ọpụ 3:6 [‡] 20:43 Abụ 110:1

² Ọ hụkwara otu nwanyị di ya nwurụ anwụ ka ọ bịaara tinye naanị mkpuru ego kọpa abụọ.

³ Ọ siri, “N’ezie, agwa m unu, nwanyị ogbenye a di ya nwurụ etinyela ego karịa ndị ọzọ niile.

⁴ N’ihi na ndị ọzọ niile nyere onyinye ha site n’ego maputaara ha n’akunuba ha, ma ya onwe ya sitere n’ogbenye ya tinye ihe niile o ji biri.”

Akara na-egosi ọgwugwu oge

⁵ Mgbe ụfọdụ na-ekwu okwu banyere otu e si were nkume mara mma na onyinye e chere n’ihu Chineke, chọọ ụlonsọ ukwu ahụ mma, ọ siri,

⁶ “Ma banyere ihe ndị a, oge na-abịa mgbe ihe ndị a niile unu na-ahụ na-agaghị adikwa. Ọ dighị otu nkume a ga-ahapụ n’elu ibe ya, a ga-akwatusi ha niile.”

⁷ Ha juru ya si, “Onye ozizi, olee mgbe ihe ndị a ga-emezu? Gini ga-abukwa ihe iribama ga-egosi na ha na-aga imezu?”

⁸ Ọ siri, “Lezienụ anya ka a ghara iduhie unu n’ihi na ọtụtụ ga-abia n’aha m si, ‘Abụ m ya,’ na-asikwa na ‘Oge ahụ di nso.’ Unu esokwala ha.

⁹ Mgbe ọbụla unu nuru akuko agha di iche iche na ọgbaaghara, ka ujo ghara itu unu, ihe ndi a aghaghi ibu uzọ mezu, ma ọgwugwu oge erubeghi.”

¹⁰ Mgbe ahụ, ọ siri ha, “Mba ga-ebili megide mba, alaeze ga-ebilikwa megide alaeze.

¹¹ A ga-enwe ala oma jijiji di ukwuu. Unwu na oria ojojo di iche iche ga-adikwa n’ebe di iche iche. A ga-ahụ ihe di egwu na ihe iribama di ukwuu site na mbara eluigwe.

¹² “Ma tupu ihe ndi a niile emezuo, ha ga-egide unu, kpagbukwaa unu. Ha ga-enyefe unu n’aka otutu ulo ekpere. Ha gatukwa unu mkporo. Ha ga-akporukwa unu n’ihu ndi eze na ndi ochichi n’ihi aha m.

¹³ Nke a ga-aburu unu ohere iji gbaa akaebe.

¹⁴ Ma burunu uzọ kpebie n’obi unu na unu agaghị echegbu onwe unu maka ihe unu ga-aza.

¹⁵ N’ihi na aga m enye unu ụdi okwu na amamihe nke ndi na-ebo unu ebubo na-enweghi ike iguzogide maobu kwuo okwu megide.

¹⁶ Ọ buladi ndi muru unu, umunne unu ndi nwoke na ndi nwanyi, ndi ikwu unu na ndi enyi unu, ha ga-arara unu nye n’aka ndi ochichi, ndi ga-egbukwa ufodu n’ime unu.

¹⁷ Mmadu niile ga-akpo unu asi n’ihi m.

¹⁸ Ma otu agiri isi di n’isi unu agaghị ala n’iyi.

¹⁹ Unu ga-azoputa ndu unu site na ntachiobi unu.

²⁰ “Mgbe unu huru ka ndi agha gbara Jerusalem gburugburu, matanu na oge e ji ala ya n’iyi eruola.

²¹ N’oge ahụ ka ndi no na Judia gbalaga n’ugwu, ka ndi no n’ime obodo si na ya puta, ka ndi na-anoghi n’obodo gharakwa iba n’ime ya.

²² N’ihi na oge a ga-abu oge ibo obo ka e mezuo ihe niile akwukwo nsọ kwuru.

23 **Ma ahụhụ ga-adiri ndi di ime, na ndi na-enye umuaka ara, n'ubochi ahụ! A ga-enwe oke ihe mgbu n'ala a, iwe ga-adakwasikwa umu mmadu.**

24 **Mma agha ga-egbu ha, mba niile ga-adorokwa ha n'agha. Ndi mba ozọ ga na-azotosi Jerusalem n'ukwu ruo mgbe oge nke ndi mba ozọ ahụ zuru.**

25 **"A ga-enwe ihe iribama n'anyanwu, n'onwa, na kpakpando. N'elu uwa, mba niile ga-anọ n'oke ahụhụ na mgbagwoju anya di ka oke osimiri na-eme mkpotu, ebili mmiri ga na-ebilikwa.**

26 **Ndi mmadu ga-adakwa mba n'obi n'ih ihi ujo mgbe ha ghotara ihe gaje ibiakwasị uwa, n'ih ihi na a ga-eme ka ike niile nke di n'eluigwe maa jijiji.**

27 **N'oge ahụ, a ga-ahụ Nwa nke Mmadu ka o na-abia n'ike na ebube n'igwe ojii.**

28 **Mgbe ihe ndi a malitere ime, guzoronu otọ welie isi unu elu, n'ih ihi na oge mgbaputa unu di nso."**

29 **O tuuru ha ilu a, "Leenu osisi fiig na osisi ndi ozọ niile anya.**

30 **Mgbe ha bidoro ipuputa ahijia ohuru, unu na-amata na okochi adila nso.**

31 **N'uzo di otu a kwa, mgbe unu huru ihe ndi a niile ka ha na-eme, matanu na alaeze Chineke adila nso.**

32 **"N'ezie agwa m unu, ogbo a agahi agabiga tupu ihe ndi a niile emezuo.**

33 **Eluigwe na uwa ga-agabiga, ma okwu m enweghi ike igabiga.**

34 **"Kpachapukwanu anya, unu ekwela ka e bogbuo obi unu site n'oke oriri na onunu na nchekasi nke ndu a, site otu a mee ka ubochi ahụ biakwasị unu na mberede, di ka onya.**

35 **N'ih ihi na o ga-abiakwasị ndi niile bi n'elu uwa.**

36 **Noronu na nche oge niile ma na-ekpekwanu ekpere ka unu nwee ike igbanari ihe niile gaje ibia, ka unu nweekwa ike iguzo n'ihu Nwa nke Mmadu."**

37 **Kwa ubochi, o na-ezi ihe n'ulonso ukwu ahụ, ma n'uhuruchi, o na-arigoro n'elu Ugwu Oliv i ga noo onodu abali.**

38 **Ndi mmadu niile na-abiakwute ya n'isi ututu niile n'ulonso ukwu inuru okwu ya.**

22

Judas agbaa Jisos mgba okpuru

1 **N'oge a, Mmemme Achicha na-ekoghi eko nke a na-akpo Ngabiga na-eru nso.**

2 **Ndiji nchujaja na ndi ozizi iwu nokwa na-achọ uzọ ha ga-esi gbuo ya, n'ih ihi na ha na-atu egwu ndi mmadu.**

3 **Mgbe ahụ, ekwensu banyere n'ime Judas, onye a na-akpo Iskariot, otu n'ime mmadu iri na abuo na-eso uzọ ya.**

4 **O gakwuru ndiji nchujaja, na ndiji ndi nlekota nke ulonso ukwu ahụ, ya na ha akparita uka otu o ga-esi rara ya nyefee ya n'aka ha.**

5 **Ha nuriri onu ma kwekwa nkwa inye ya ego.**

6 **O kwenyere, na-achokwa ohere ga-adị mma o ga-eji nyefee ya n'aka ha mgbe igwe mmadu na-agahi anọ.**

Nri anyasi nke ikpeazu

7 O ruo n'ubochi Mmemme Achicha na-ekoghi eko ahụ bu ubochi a na-eji aturu Ngabiga achu aja.

8 O zipuru Pita na Jon si, **"Gaanu kwadoo maka oriri Ngabiga nke anyi ga-eri."**

9 Ha siri ya, "Ebee ka i chorọ ka anyi gaa kwadoo maka ya?"

10 O siri ha, **"Lee, ka unu na-abata n'obodo, otu nwoke bu ite mmiri ga-ezute unu, soronu ya baa n'ulo obula o banyere."**

11 **Sinu onyenwe ulo ahụ, 'Onye ozizi siri, Olee ulo ndi obia ebe mu na ndi na-eso uzọ m ga-anọ rie oriri Ngabiga?'**

12 **O ga-egosi unu otu onuulo buru ibu di n'elu ulo nke e dozicharala ihe niile, kwadoonu nri anyi n'ebe ahụ."**

13 Ha gara choputa ihe niile di ka o gwara ha. Ha kwadokwara nri Ngabiga ahụ.

14 Mgbe oge awa ahụ ruru, ya na ndi na-eso uzọ ya gara ebe ahụ nodu ala iri ihe.

15 O siri ha, **"O guru m nnoo agu ka mu na unu rie nri Ngabiga a tupu mu ataa ahuhu."**

16 **N'ihu na asi m unu, agahi m erikwa ya ozo tutu ruo mgbe a ga-emezu ya n'alaeze Chineke."**

17 O buru iko, mgbe o nyechara ekele o siri, **"Burunu nke a kesaa n'etiti unu."**

18 **N'ihu na asi m unu, site ugbo a ga n'ihu, agahi m anu mmanya sitere na mkpuru vaini ozo, ruo mgbe alaeze Chineke ga-abia."**

19 O werekwara otu ogbe achicha, mgbe o nyechara ekele, o nyawaa ya nye ha si, **"Nke a bu ahụ m nke e nyere n'ihu unu. Na-emenu nke a iji na-echeta m."**

20 N'otu uzọ ahụ, mgbe ha risiri nri anyasi o buuru iko si, **"Iko a bu iko nke ogbugba ndu ohuru n'obara m, nke a na-awupu n'ihu unu."**

21 **Ma lee, onye ahụ nke ga-arara m nye nonyeere m, o sokwa m na-eri nri."**

22 **Nwa nke Mmadu na-aga inwu di ka e kpabiri ya, ma ahuhu ga-adiri nwoke ahụ a ga-esi n'aka ya rara ya nye."**

23 Ha bidoro ijujita onwe ha onye o bu n'etiti ha ga-eme nke a.

24 Iru uka malitere n'etiti ha banyere onye n'ime ha ka a na-agu na o di ukwu karịa ibe ya.

25 Ma o siri ha, **"Ndi eze ndi mba ozo na-eji aka ike na-achi ndi no n'okpuru ha. Otu aka ahukwa, a na-akpo ndi na-achi achi enyi ndi mmadu."**

26 **Ma unu onwe unu agahi adi otu a. Kama onye kachasi ibe ya idi elu diri ka onye dikarisiri nta. Ka onyeisi diri ka onye na-eje ozi."**

27 **Onye di elu karịa ibe ya? O bu onye noduru ala rie nri na tebul ka o bu onye siri nri dozie ya na tebul? O bughu onye noduru ala rie nri na tebul? Ma adi m ka onye na-eje ozi n'etiti unu."**

28 **O bu unu onwe unu bu ndi nonyere m n'oge onwunwa m niile."**

29 **Ana m enye unu alaeze di ka Nna m nyere m ya."**

30 **Ka unu nwe ike isoro m rie ma n̄uokwa n'alaeze m. Sorokwa m n̄odu n'ocheeze na-ekpe ebo iri na abụọ nke Izrel ikpe.**

31 **"Saimon, Saimon, lee ekwensu ariọla ike iyocha unu di ka oka wiiti.**

32 **Ma ekpeelara m gi ekpere ka okwukwe gi ghara ida. Mgbe i kwudosiri ike, gbaakwa umunna gi ume."**

33 Ma o siri ya, "Onyenwe anyi, ejikeere m isoro gi gaa mkporo, ma sorokwa gi nwuo."

34 Jisos zara, **"Agwa m gi Pita, tupu oke okuku akwaa akwa taa, i ga-agonari m ugboro ato, si na i maghi onye m bu."**

35 O gwara ha, **"Mgbe m zipuru unu na mbu si unu ewerekwala ego, maobu akpa maobu akpukpoukwu, o nwere ihe koru unu?"**

Ha siri, "O nweghi ihe koru anyi."

36 O siri ha, **"Ugbu a, o buru na i nwere akpa ego, were ya, ma werekwa akpa ije. O burukwa na i nweghi mma agha ree uwe mgbokwasị gi zutara onwe gi otu.**

37 **N'ih i na agwa m unu, na a ga-emejuputa ihe ndi a e dere n'akwukwo nso n'ime m, A gukotara ya na ndi na-emebi iwu.* N'ezie, ihe e dere banyere m eruwela mgbe o ga-emezu."**

38 Ha siri, "Onyenwe anyi, lee mma agha abuo di ebe a."

O siri ha, **"Nke ahụ ezuola."**

Ekpere Jisos kpere n'Ugwu Oliv

39 Jisos puru gaa n'Ugwu Oliv di ka o na-eme mgbe dum, ndi na-eso uzọ ya sokwa ya gaa.

40 Mgbe o ruru n'ebe ahụ, o siri ha, **"Kpeenu ekpere ka unu ghara idaba n'onwunwa."**

41 O hapuru ha gaa ihe ha ka nzo ukwu ole na ole noro n'ebe ahụ gbuo ikpere n'ala kpee ekpere, si,

42 **"Nna o buru na i choru, nara m iko a, ma otu o di, o bughị ka e mee uche m, kama ka e mezuu uche gi."**

43 Otu mmuo ozi si n'eluiwe biakwutere ya, gbaakwa ya ume.

44 Site n'oke ihe mgbu, o kpere ekpere kpesie ike, nke mere na osuso si ya n'ahụ na-adapu n'ala di ka okpurukpu obara.

45 Mgbe o kpechara ekpere bilie, o biakwutere ndi na-eso uzọ ya hu ha ka ha na-arahu ura n'ih ihe mwute nke obi.

46 O siri ha, **"Gini mere unu ji na-arahu ura? Bilienu kpee ekpere ka unu ghara idaba n'onwunwa."**

Njide e jidere Jisos

47 Mgbe o ka kpu okwu n'onu, igwe mmadu biara, onye du ha bu onye a na-akpo Judas, bu otu n'ime mmadu iri na abuo ahụ na-eso uzọ ya. O biaruru Jisos nso, isutu ya onu.

48 Ma Jisos siri ya, **"Judas, o bu site n'isutu onu ka i ji arara Nwa nke Mmadu nye?"**

49 Mgbe ndi no ya gburugburu huru ihe gaje ime, ha siri, "Onyenwe anyi, o bu anyi were mma agha gbuo?"

50 Otu n'ime ha ji mma gbuo ohu onyeisi nchajaja, gbupu nti aka nri ya.

* 22:37 Ajz 53:12

⁵¹ Ma Jisọs siri, **“O zuola!”** O metukwara nti nwoke ahụ aka gwọọ ya.

⁵² Mgbe ahụ, Jisọs siri ndiisi nchụaja, na ndi nlekota nke ụlonsọ ukwu na ndi okenye, **“Gini mere unu ji chiri mma agha na mkpọ bja ijide m, di ka a ga-asị na m bu onye ohi o ji egbe ezu?”**

⁵³ **Mgbe mu na unu na-anọ kwa ụbọchi n’ime ụlonsọ ukwu ahụ, ma unu emetughị m aka. Ma ugbu a bu oge awa unu burukwa mgbe ike ọchichiri na-achi achi.”**

Pita agonari Jisọs

⁵⁴ Mgbe ahụ ha jidere ya duru ya puo, gaa n’ulo onyeisi nchụaja. Pita sokwara ha n’azu kama o no n’ebe di anya.

⁵⁵ Mgbe ha kwanyere oku n’etiti mbara ezi obi ahụ, ma nodu ala gba oku ahụ gburugburu, Pita sokwara ha nodu ala.

⁵⁶ Ka o na-anya oku ahụ, otu nwaagboghọ na-eje ozi huru ya, o leruru ya anya nke oma, si, “Onye a na Jisọs nokoro.”

⁵⁷ Ma o gorọ ago si, “Nwanyị, amaghị m onye o bu.”

⁵⁸ Mgbe oge nta gasiri, onye ozọ hukwara ya kwukwaa si, “Gi onwe gi bukwa otu onye n’ime ha.”

Ma Pita kwuru si, “Nwoke m, abughị m.”

⁵⁹ Mgbe ihe di ka otu awa gafere, onye ozọ biakwara kwusie okwu ike, “N’ezie, nwoke a so ya n’ihi na o bu onye Galili.”

⁶⁰ Pita siri, “Nwoke m, amaghị m ihe i na-ekwu maka ya?” Di ka o kpụ okwu ahụ n’onu, oke okpa kwara akwa.

⁶¹ Mgbe ahụ, Onyenwe anyi tughariri lee Pita anya. Pita chetakwara okwu Onyenwe anyi gwara ya nke bu, **“Tupu oke okpa akwa akwa taa, i ga-agonari m ugoro ato.”**

⁶² Ma o puru n’ezi gaa bee akwa na mwute.

Ndi nche kwara Jisọs emo

⁶³ Ndi ahụ na-eche ya nche bidoro na-akwa ya emo na-etikwa ya ihe.

⁶⁴ Ha jiri akwa kechie ya anya, si ya, “Buo amuma, onye tiri gi ihe?”

⁶⁵ Ha kwukwara otutu okwu ojoo na nke mkpari megide ya.

Jisọs n’ihu Paillet na Herod

⁶⁶ Mgbe chi boru, nzuko ndi okenye na ndiisi nchụaja, na ndi ozizi iwu zukotara, a kpotakwara Jisọs n’ihu ha.

⁶⁷ Ha na-ekwu, “O buru na i bu Kraist, gwa anyi.”

O siri ha, **“O buru na m agwa unu, unu agaghị ekwe.”**

⁶⁸ **O burukwa na m ajuo unu ajuo, unu agaghị aza m.**

⁶⁹ **Ma site ugbu a gawa, Nwa nke Mmadu ga-anodu ala n’aka nri nke ike Chineke.”**

⁷⁰ Ha niile siri, “Gi onwe gi, i bu Okpara Chineke?”

O siri ha, **“Unu kwuru na Abu m.”**

⁷¹ Mgbe ahụ ha siri, “Gini mere anyi ji na-achọ onye akaebe ozọ? Anyi ejirila nti anyi nuru ya site n’onu ya.”

23

Jisọs n’ihu Paillet

¹ Mgbe ahụ, oha mmadu ahụ niile biliri duru ya gakwuru Paillet.

² Ha malitere ibo ya ebubo na-asị, “Anyị chọputara na nwoke a na-eduhie ndị obodo anyị niile, na-egbochikwa ha itụ ụtụ isi nye Siza, ma na-ekwukwa na ya bụ Kraịst, Eze.”

³ Ya mere Paillet juru ya sị, “Ị bụ eze ndị Juu?”

Ọ zara ya sị, “**Gị onwe gị kwuru otu a.**”

⁴ Mgbe ahụ Paillet gwara ndịisi nchụaja na igwe mmadụ ahụ, “O nweghị ihe ojọọ ọbụla m chọputara nwoke a mere.”

⁵ Ma ha gara n’ihu na-asị, “Ọ na-akpasu ọgbaaghara n’ala ndị Judia niile site n’ozizi ya. Ọ malitere na Galili, ọ bụakwala ebe a ugbu a.”

Jisọs n’ihu Herod

⁶ Mgbe Paillet nuru nke a, ọ juru ma nwoke a ọ bụ onye Galili?

⁷ Mgbe ọ matara na o si n’ebe Herod na-achi, o nyere iwu ka e dugara ya Herod, onye nokwa na Jerusalem mgbe ahụ.

⁸ Obi toro Herod uto nke ukwu, mgbe ọ huru Jisọs n’ihi na ọ nọ na-achọ ihu ya anya n’oge di anya gara aga. Sitekwa n’akuko ọ nuru banyere ya, o lere anya na ọ ga-arụ ọrụ ebube ọfodu.

⁹ Ya mere ọ juru ya otutu ajuju, ma ọ zaghi ya ihe ọbụla.

¹⁰ Ndiisi nchụaja na ndi ozizi iwu guzo n’ebe ahụ gara n’ihu bosie ya ebubo ike.

¹¹ Emesia, Herod na ndi agha ya jiri ya mee ihe ochi, ma kwaakwa ya emo. Ha yikwasiri ya uwe mwuda mara mma ma zighachikwara ya Paillet.

¹² N’ubochi ahụ ka Herod na Paillet ghorọ nyi, maka n’oge gara aga ha bu ndi iro.

¹³ Paillet kpokotara ndiisi nchụaja, na ndi ndu, na ndi mmadu ndi ozo

¹⁴ si ha, “Unu kpotaara m nwoke a di ka otu onye n’ime ndi na-akpali ndi mmadu inupu isi. Ajuola m ya ajuju n’ihu unu ma achoputaghi m ihe ọbụla nke unu kwesiri iji boo ya ebubo.

¹⁵ Ọ buladi Herod achoputaghi ihe ojọọ ọbụla n’aka ya, nke a mere o jiri kpughachitere anyi ya. Leenu, o nweghi ihe ọbụla o mere e kwesiri iji maa ya ikpe onwu.

¹⁶ Ya mere aga m apia ya ihe hapu ya ka ọ laa.”

¹⁷ Ma ọ di mkpa na a ga-ahapu otu onye mkporo n’oge mmemme.*

¹⁸ Ma igwe mmadu ahụ tiri mkpu n’otu olu si, “Gbuo nwoke a, hapuru anyi Barabas.”

¹⁹ (Onye a tubara n’ulo mkporo n’ihi ọgbaaghara daputara n’obodo ahụ, nakwa n’ihi igbu mmadu.)

²⁰ Di ka ọ gbalisiri ike ihapu Jisọs, Paillet gwakwara ha okwu ozo.

²¹ Ma ha niile tiri mkpu si, “Kpogide ya n’obe! Kpogide ya n’obe!”

²² Ọ siri ha na nke ugboro ato, “Ọ bụ n’ihi gini? Olee ihe ojọọ nwoke a mere? O nweghi ihe ọbụla m chọputara n’aka ya kwesiri iwetara ya onwu. Ya mere aga m ata ya ahuhu, hapu ya.”

²³ Ma ha nogidere na-eti mkpu n’oke olu ka a kpogide ya n’obe, n’ikpezu olu iti mkpu ha kariri.

²⁴ Ya mere Paillet kpebiri imere ha ihe ha chorọ.

²⁵ Ọ hapuru nwoke ahụ ha chorọ nke a tubara n’ulo mkporo n’ihi ọgbaaghara na igbu mmadu, ma nyefee ha Jisọs n’aka.

* **23:17** Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika ọ di n’akwukwo Mat 27:15 na Mak 15:6.

Mkpogide Jisos n'obe

26 Dị ka ha duu ya na-aga, ha jidere Saimon onye Sirini bu onye si n'ime otu obodo nta na-alobata; ha boro ya obe ahụ, manye ya ka o buru ya na-eso Jisos na-azụ.

27 Igwe mmadu di ukwu soro ya tinyekwara umu nwanyi bu ndi tiri mkpu akwa ma ruokwara ya uju.

28 Ma Jisos tughariri si ha, **"Umuda Jerusalem, unu eberela m akwa, kama beerenu onwe unu na umu unu."**

29 **N'ihi na oge na-abia mgbe unu ga-asị, 'Ngozị na-adiri umu nwanyi aga, akpanwa ndi na-amughị nwa, na ara ndi na-enweghi onye nuru ha.'**

30 **Mgbe ahụ,**

"ha ga-asị, ugwu ukwu niile, "Dakwasị anyi!"†

Sikwa, ugwu nta, "Kpuchite anyi!"'

31 **Ya mere, o buru na ha mee ohiya otu a mgbe ahijia di ndu di na ya, gini ga-emekwanu mgbe o kporo nku?"**

32 Ha dukwaara mmadu abuo bu ndi ohi gaa igbu ha na ya.

33 Mgbe ha bjarutere n'ebe a na-akpo Okpokoro Isi, ebe ahụ ka ha kpogidere ya n'obe ya na ndi ohi abuo ahụ. Otu n'aka nri ya nke ozo n'aka ekpe ya.

34 Jisos sirị, **"Nna gbaghara ha n'ihi na ha amataghi ihe ha na-eme."** Ha ji ife nza kee uwe ya n'etiti onwe ha.

35 Ndi mmadu guzoro ebe ahụ na-ele anya, ka ndi ochichi ji ya na-eme ihe ochi, na-asị, "O zoputara ndi ozo, ya zoputanu onwe ya, ma o buru na o bu Kraist nke Chineke, bu Onye a hoputara."

36 Ndi agha bjakwara chia ya ochi. Ha nyere ya mmanya gbara uka,‡

37 ma na-asị, "O buru na i bu eze ndi Juu, zoputanu onwe gi."

38 Ihe e dere n'elu isi obe ahụ bu:

Onye a bu Eze ndi Juu.

39 Otu onye n'ime ndi ohi ahụ a kpogidekwara n'obe n'ebe ahụ kparikwara ya si, "O bughị gi bu Kraist? Zoputanu onwe gi ma zoputakwa anyi."

40 Ma onye nke ozo a makwara ikpe onwu baara ya mba si, "I naghi atu Chineke egwu, i hughị na a mara gi ikpe di ka e si maa ya.

41 Anyi na-ata ahuhu kwesiri anyi, n'ihi na a na-ata anyi ahuhu n'ihi ihe anyi mere, ma nwoke a emeghi ihe ojoo obula."

42 Mgbe ahụ o sirị, "Jisos, chetakwa m mgbe i bara n'alaeze gi."

43 O sirị ya, **"N'ezie a agwa m gi, taa, i ga-anonyere m na paradais."**

Onwu Jisos

44 Mgbe o na-eru ihe di ka elekere iri na abuo nke ehie, ochichiri gbachikotara n'ala ahụ niile ruo elekere ato nke ehie.

45 N'ihi na anyanwu kwusiri inye ihe ya. Akwa mgbochi di n'ulonso ukwu sitere n'elu gbawaa abuo.

46 Jisos tiri mkpu n'oke olu si, **"Nna, n'aka gi ka m na-enyefe mmuo m."** Mgbe o kwusiri nke a, o kubiri ume.

47 Mgbe ọchịagha na-achị otu narị ndị agha hụrụ ihe merenụ, o nyere Chineke otuto ma kwuokwa sị, “N’ezie nwoke a bụ onye ezi omume.”§

48 Mgbe igwe mmadụ niile gbakọtara ilere anya hụrụ ihe mere, ha laghachiri n’ụlọ ha na-eti aka n’obi.

49 Ma ndị niile maara onye ọ bụ, tinyekwara ụmụ nwanị ndị soro ya si Galili bịa, guzokwara n’ebe dị anya na-ele ihe ndị a.

Olili Jisọs

50 O nwere otu nwoke aha ya bụ Josef, onye so n’otu ndịisi ụlọ nzuko. Ọ bụ ezigbo mmadụ na onye aka ya kwụ ọtọ.

51 Ọ kwadoghị mkpebi ha na omume ha. Onye sitere Arimatia, n’otu obodo ndị Juu, onye na-echere ọbịbịa nke alaeze Chineke.

52 Nwoke a gakwuru Paillet rịọọ ka e bunye ya ahụ Jisọs.*

53 Ya mere, o budatarara ya fuchie ya n’akwa ọcha linin, tinye ya n’ili e gwuru n’ogba nkume, nke a na-etinyebeghị mmadụ na mbụ.

54 Ọ bụ Ụbọchị Nkwadebe maka ụbọchị izuike nke na-abịa nso.†

55 Ndị nwanị ahụ sitere Galili soro ya hụrụ ili ahụ, hụkwa otu e si nibe ahụ ya n’ime ya.

56 Emesịa ha laghachiri ga kwadoo mmanụ otite nke e tinyere ọtụtụ ụda. N’ụbọchị izuike ha zukwara ike dika ọ dị n’iwu.‡

24

Mbilite n’ọnwụ

1 N’ụbọchị mbụ nke izu ụka, n’ezigbo isi ụtụtụ, ha weere mmanụ otite ahụ ha tinyere ọtụtụ ụda nke ha kwadoro gawa n’ili ahụ.

2 Ha chọputara na e nupula nkume e ji dochie n’ọnwụ ili ahụ.

3 Ma mgbe ha banyere n’ime ya, ha ahughị ahụ Onyenwe anyị Jisọs.

4 Dị ka ha nọ na mgbagwoju anya banyere nke a, n’otu ntabi anya, ha hụrụ mmadụ abụọ yi uwe na-egbu ka amụma guzo ha nso.

5 Ha kpudoro ihu ha n’ala n’ihi oke egwu, ma mmadụ abụọ ahụ gwara ha, “Gịnị mere unu ji na-achọ onye dị ndụ n’etiti ndị nwurụ anwụ?”

6 Ọ nọkwaghị n’ebe a, o biliela n’ọnwụ, chetakwanụ ihe ọ gwara unu mgbe unu na ya nọ na Galili sị,

7 **‘A ghaghị inyefe Nwa nke Mmadụ n’aka ndị mmehie, a gakpogidekwa ya n’obe ma n’ụbọchị nke atọ ọ ga-esi n’ọnwụ bilie.’”**

8 Mgbe ahụ ha chetara okwu ya.

9 Mgbe ha sitere n’ili ahụ loghachi, ha kọrọ mmadụ iri na otu ahụ na ndị ọzọ niile ihe ndị a.

10 Ọ bụ Meri Magdalin, na Joana, na Meri nne Jemis na ụmụ nwanị ndị ọzọ so ha kọrọ ndị na-eso ụzọ ya ihe a.

11 Ma ha ekweghị ihe ha gwara ha, n’ihi na okwu ha dị ha ka ọ bụ ihe efu.

§ 23:47 Maọbụ, onye aka ya dị ọcha * 23:52 Jọn onye Arimatia bụ onye na-eso Jisọs na nzuzo Jọn 19:38. † 23:54 Ndị na-edebe ụbọchị izuike n’ala anyị, na-akwadobe ihe ha niile nke ọma n’ụbọchị furaidee, n’ihi na ụbọchị izuike na-ebido n’oge ọdịda anyanwụ n’ụbọchị ahụ. ‡ 23:56 Ọpụ 35:2 na Lev 23:3 nakwa Dit 5:14

¹² Ma otu ọ dị, Pita gbaara ọsọ ruo n'ili ahụ, hulata ala hụ ka akwa ozu ndị ahụ togbọrọ onwe ha; ọ lara na-atughari uche n'ime onwe ya ihe ihe ndị a pụtara.

N'uzọ Emaus

¹³ N'otu ụbọchị ahụ, mmadụ abụọ n'ime ha gaje n'obodo nta a na-akpọ Emaus, nke dị ihe ruru kilomita iri na abụọ site na Jerusalem.

¹⁴ Ha na-ekwurịta n'etiti onwe ha banyere ihe niile mere.

¹⁵ Dị ka ha na-ekwu na-akparịta ụka banyere ihe ndị a, Jisọs n'onwe ya bịa soro ha na-aga ije.

¹⁶ Ma e mechiri anya ha imata na ọ bụ ya.

¹⁷ Ọ siri ha, **“Gini ka unu na-ekwurịta n'etiti onwe unu di ka unu na-aga n'uzọ.”**

Ha kwusiri ebe ahụ, gbarụọ ihu ha.

¹⁸ Otu onye n'ime ha a na-akpọ Kleopas, siri ya, “I bụ onye ọbịa na Jerusalem nke mere na i maghi ihe mere n'ime ya n'ụbọchị ndị a?”

¹⁹ Ọ siri ha, **“Gini bụ ihe mere?”**

Ha siri ya, “Banyere Jisọs onye Nazaret! Ọ bụ onye amụma burukwa onye di ike, ma n'okwu ma n'omume n'ihu Chineke na mmadụ niile.

²⁰ Na otu ndịsi nchụaja na ndị ọchịchị anyị nyefere ya ka a maa ya ikpe ọnwụ, ma kpogbukwaa ya n'obe.

²¹ Anyị nwererị olileanya na ọ bụ ya ga-agbaputa Izrel. Nke ka nke, taa mere ya abali atọ kemgbe ihe ndị a mere.

²² Tụkwasi ihe ndị a, ụfọdu ụmụ nwanyị anyị mere ka anyị nwee ihe itụnanya. Ha gara n'ili ahụ n'isi ụtutu a.

²³ Ma ha ahughị ahụ ya. Ha bịa koro anyị na ha hụrụ ọhụ nke ndị mmuọ ozi, bụ ndị gwara ha na ọ di ndụ.

²⁴ Ya mere ụfọdu n'ime ndị otu anyị gara n'ili ahụ choputa na ihe niile ụmụ nwanyị a kwuru mere otu ahụ ha siri kwuo ya. Ma ha ahukwaghị ya.”

²⁵ Ọ siri ha, **“Unu bụ nnọọ ndị nzuzu! Leenu ka o si siere unu ike ikwere ihe niile ndi amuma kwuru.**

²⁶ **“Ọ bụ na ọ kwesighi ka Kraịst taa ahuhụ ndi a tupu ọ banye n'ebube ya?”**

²⁷ Ya mere, ọ kowaara ha ihe e dere n'akwukwo nsọ banyere ya onwe ya malite na nke Mosis ruo na ndi amuma niile.

²⁸ Mgbe ha na-eru obodo nta ahụ ha na-aga, o mere di ka ọ na-aga n'ihu na njem ya.

²⁹ Ma ha rịọ ya n'ebe ọ di ukwu si, “Nonyerenụ anyi n'ihhi na chi ebidola iji, ụbọchị agamiekwala ugbo a.” N'ihhi ya ọ banyere iga nonyere ha.

³⁰ Mgbe ya na ha nọdurụ na tebul iri nri, o were achicha, kelee Chineke ekele, nyawaa ya were ya nye ha.

³¹ Mgbe ahụ, e meghere anya ha, ha amata onye ọ bụ, ha ahukwaghị ya anya ọzọ.

³² Mgbe ahụ, ha gwara onwe ha si, “Ọ bụ na ọ dighi ka oku ọ na-enwu n'obi anyi mgbe anyi na ya nọ n'uzọ, ya na-ekpughere anyi akwukwo nsọ?”

³³ Ha biliri ngwangwa laghachi Jerusalem. Ebe ahụ, ha hụrụ mmadụ iri na otu ahụ na ndi so ha ka ha nọkotara n'otu ebe,

* 24:25 Ya bụ, ndi na-enweghi uche

34 na-asị, “Ọ bụ eziokwu, Onyenwe anyị ebiliela, o gosila Saimon onwe ya.”

35 Mgbe ahụ, ha kọrọ ha ihe mere n’ụzọ, ya na otu ha sirị mata ya mgbe ọ nyawara achicha.

Jisọs egosi ndị na-eso ụzọ ya onwe ya

36 Mgbe ha ka na-ekwu banyere nke a, ya onwe ya guzoro n’etiti ha sị ha, “**Udo dịrị unu.**”

37 Oke egwu tūrụ ha, obi lọkwara ha mmiri n’ihi na ha chere na ha ahụla mmụọ.

38 Ma ọ sirị ha, “**Gịni mere ụjọ ji atụ unu, gịni mere unu ji nwee obi abụọ?**

39 **Leenu m anya n’aka na n’ụkwụ. Ọ bụ mụ onwe m! Metunu m aka ka unu hūrụ, n’ihi na mmụọ adighi enwe anụ ahụ na ọkpụkpụ di ka unu hūrụ m nwere.**”

40 Mgbe o kwuchara nke a, o gosiri ha aka ya na ụkwụ ya.

41 Ma di ka o siiri ha ike ikwere n’ihi ọnụ na oke mgbagwoju anya, ọ sirị ha, “**Ọ di ihe oriri unu nwere ebe a?**”

42 Ha nyere ya otu ntakiri azụ a mịkporọ amịkpọ.

43 Ma ọ naara ya rie ya n’ihu ha.

44 Mgbe ahụ, ọ sirị ha, “**Okwu ndi a ka m gwara unu mgbe mụ na unu nọ, na ihe niile e dere n’iwu Mosis na ndi Amuma na n’Abu Oma banyere m ga-emezucha.**”

45 Mgbe ahụ, o meghere akonuche ha ka ha ghotā akwukwọ nsọ.

46 Ọ sirị ha, “**Nke a bụ ihe e dere na, Kraist ahụ ga-ahụ ahụhu ma sitekwa n’ọnwụ bilie† n’ubochi nke atọ.**

47 **Na a ga-ekwusa ncheghari na mgbaghara mmehie site n’aha ya nye mba niile, malite na Jerusalem.**

48 **Unu bụ ndi akaebe nke ihe ndi a.**

49 **Ma lee, agaje m izitere unu ihe ahụ Nna m kwere na nkwa. Ya mere, nọrọnụ n’ime obodo ruo mgbe a ga-eyikwasị unu ike nke si n’elu.**”

Jisọs agbagoro n’eluigwe

50 O duuru ha garuo na Betani, chilie aka ya abụọ elu gozie ha.

51 Di ka ọ na-agọzi ha, ọ sitere n’ebe ha nọ puọ, e weliri ya elu, baa n’eluigwe.

52 Mgbe ahụ, ha fere ya ofufe jiri oke ọnụ laghachi na Jerusalem.

53 Ha nọgidere n’ulonsọ ukwu ahụ na-eto Chineke oge niile.

† 24:46 Mbiliti n’ọnwụ Kraist bụ ihe e mere ka ọ di ire site n’ike Chineke Oru 2:45; Rom 8:11 Ọ bukwa mbiliti n’ọnwụ ya nyere oha mmadu naputa site n’ike omuma nke mmehie na-eweta, Rom 4:25; 8:34.

Ozioma Jọn

Okwu ghorọ mmadu

¹ Na mbụ okwu ahụ dịrị, okwu ahụ na Chineke nọ, okwu ahụ bụkwa Chineke.

² Ya na Chineke nọ site na mbụ.

³ E sitere na ya kee ihe niile, ọ dịghịkwa ihe ọbụla e kere eke nke a na-ekeghi site na ya.

⁴ N'ime ya ka ndụ dịrị, ndụ ahụ bụkwa ihè nye mmadu niile,

⁵ ihè ahụ na-enwu n'ime ọchịchiri, ma ọchịchiri ahụ emenyughị ya.

⁶ Ọ dị otu nwoke Chineke zitere, aha ya bụ Jọn.

⁷ Ọ b́ara dị ka onye akaebe igba ama banyere ihè ahụ, ka mmadu niile site n'aka ya kwere.

⁸ Ya onwe ya abughị ihè ahụ, ọ b́ara naanị igba akaebe banyere ihè ahụ.

⁹ Ezi ihè ahụ nke na-enye mmadu ọbụla ihè na-ab́a n'ime ụwa.

¹⁰ Ọ b́ara n'ụwa, ma ụwa bụ ihe e kere site n'aka ya, ma ụwa amataghị onye ọ bụ.

¹¹ Ọ b́akwutere ihe ndi ahụ bụ ndi nke ya, ma ndi ahụ bụ ndi nke ya anabataghị ya.

¹² Ma ndi ahụ niile nabatara ya, ndi ahụ niile kweere n'aha ya ka o nyere ike igho ụmụ Chineke.

¹³ Ụmụ a na-amughị site n'ọbara, ma ọbụ site na mkpebi nke anụ ahụ, ma ọ b́kwanụ mkpebi nke mmadu, kama site na Chineke.

¹⁴ Okwu ahụ ghorọ anụ ahụ* birikwa n'etiti anyi. Anyi ahula ebube ya, ebube nke onye naanị ya bụ Ọkpara Nna mụrụ, onye si n'ebe Nna nọ b́a, onye juputara n'amara na eziokwu.

¹⁵ Jọn gbara ama banyere ya mgbe ọ na-eti mkpu na-asị, "Onye a bụ onye ahụ m kwuru banyere ya, 'Onye na-ab́a m n'azụ di ukwu karịa m, n'ihì na o b́kwa m ụzọ diri.' "

¹⁶ Site n'iba ụba nke amara ya, anyi niile anatala amara a t́kwasiri n'amara.

¹⁷ N'ihì na e nyere iwu site n'aka Mosis, ma amara na eziokwu b́ara site n'aka Jisọs Kraist.

¹⁸ Ọ dibeghi onye ọbụla hurula Chineke, ma Chineke, onye naanị ya bụ Ọkpara Nna mụrụ. Onye ya na Nna di na mma, emeela ka anyi mata ya.

Jọn ekwuputa na ya abughị Kraist

¹⁹ Nke a bụ igba ama Jọn mgbe ndi ndu ndi Juu nọ na Jerusalem zipuru ndi nchajaja na ndi Livayi ka ha b́a juo ya onye ọ bụ?

²⁰ O mechighi onu ya, kama o kwuputara si, "Abughị m Kraist ahụ."

²¹ Mgbe ahụ ha juru ya si, "I b́kwanụ onye? I bụ Ilaija?"

Ọ zara si ha, "Abughị m ya."

"I bụ Onye amuma ahụ?"

"Mba."

²² Ha siri ya, "I bụ onye? Nye anyi osisa anyi ga-eweghachiri ndi zitere anyi. Gini ka i kwuru banyere onwe gi?"

* 1:14 Ma ọbụ, mmadu

23 Ọ siri, dika Aizaya onye amuma kwuru, “Abụ m onye na-eti mkpu n’ime ọzara, ‘Meenu ka ụzọ Onyenwe anyị guzozie.’”†

24 Ma ndị Farisii ahụ ezitere

25 juru ya, si, “Gini mere i ji na-eme baptizim ọ buru na i bughị Kraist maobu Ilaia, maobu onye amuma ahụ?”

26 Jón zara ha si, “Eji m mmiri na-eme baptizim, ma ọ di otu onye no n’etiti unu nke unu na-amaghị.

27 Onye ahụ nke na-abia n’azu m, onye m na-erughị itopu eriri akpukpoukwu ya.”

28 Ihe a mere na Betani n’ofe osimiri Jodan bu ebe Jón no na-eme baptizim.

Nwa aturu Chineke

29 N’echi ya, ọ huru ka Jisọs na-abiakwute ya si, “Leekwa, Nwa Aturu Chineke, onye na-ebupu mmehie uwa.

30 Ọ bu onye a ka m kwuru okwu ya mgbe ahụ m siri, ‘otu nwoke na-abia n’azu m, onye di ukwu kari m, n’ihi na o bukwa m ụzọ diri.’

31 Mu onwe m amataghị ya, ma a biara m were mmiri na-eme baptizim n’ihi nke a, ka e kpughee ya nye ndi Izrel.”

32 Mgbe ahụ Jón gbara ama a si, “Ahuru m ka Mmuo Nso sitere n’eluigwe ridata di ka nduru, nokwasị ya.

33 Mu onwe m amabughị ya, ma onye ahụ zitere m ka m jiri mmiri mee baptizim kwuru, ‘Onye ahụ i ga-ahụ, onye Mmuo Nso ga-ebekwasị, ma nogidekwa, ọ bu ya ga-eji Mmuo Nso mee baptizim.’

34 Mu onwe m ahula ya, na-agbakwa ama na onye a bu Okpara Chineke.”‡

Ndi mbu soro Kraist

35 N’echi ya, Jón na mmadu abuo ndi na-eso uzo ya guzoro n’ebe ahụ ozo.

36 Mgbe ọ huru Jisọs ka ọ na-agafe, ọ siri, “Leenu, Nwa Aturu Chineke.”

37 Mgbe mmadu abuo ahụ na-eso ụzọ ya nuru nke a, ha tughariri soro Jisọs.

38 Mgbe Jisọs tughariri hu ka ha na-eso ya, ọ siri ha, “**Gini ka unu choro?**”

Ha siri ya, “Rabbi”§ (nke putara “Onye ozizi”), “olee ebe i bi?”

39 Ọ siri ha, “**Bianu, unu ga-ahụ.**”

Ha sooro ya ga hu ebe ọ na-anọ. Ha nonyekwara ya ubochi ahụ niile. Ọ bu n’ihe di ka elekere anọ nke mgbede.

40 Otu n’ime mmadu abuo ahụ nuru ihe Jón kwuru, nke sooro ya bu Andru nwanne Saimon Pita.

41 Ihe mbu o mere bu ichota Saimon nwanne ya si ya, “Anyi achotala Mezaya ahụ” (onye a na-akpokwa Kraist).

42 Ọ kpotaara ya Jisọs.

O lere ya anya si, “**I bu Saimon nwa Jón. A ga-akpo gi Sefas**” (nke nsughari ya, putara Pita*).

Jisos akpoo Filip na Nataniel

† 1:23 Aiz 40:3 ‡ 1:34 Onye Chineke horo. § 1:38 Ufodu na-akpokwa mkpuru okwu a, Rabai. * 1:42 Sefas bu asusu Hibru, ebe Pita bu asusu Griik, ma ha abuo putara otu ihe okwute.

⁴³ N'echi ya, o kpebiri iga Galili. Mgbe ọ hụrụ Filip, ọ sịrị ya, **“Soro m.”**

⁴⁴ Filip bụ onye obodo Betsaida dị ka Andru na Pita.

⁴⁵ Filip chọtara Nataniel sị ya, “Anyị achọtala onye ahụ Mosis dere banyere ya n'iwu, onye ndị amụma dekwara banyere ya, Jisọs onye Nazaret, nwa Josef.”

⁴⁶ Nataniel sịrị ya, “The ọma ọbụla ọ pụrụ i si na Nazaret pụta?”

Ma Filip sịrị ya, “Bịa ka ị hụrụ.”

⁴⁷ Mgbe Jisọs hụrụ ka Nataniel na-abiaru ya nso, o kwuru sị, **“Leenu ezi nwa afọ Izrel onye aghughọ na-adighi n'ime ya.”**

⁴⁸ Nataniel sịrị ya, “Olee otu i si mata onye m bụ?”

Jisọs sịrị ya, **“Tupu Filip akpọ gi, ahulari m gi ka ị nọ n'okpuru osisi fig.”**

⁴⁹ Mgbe ahụ, Nataniel zaghachiri, “Onye ozizi, ị bụ Ọkpara Chineke; ị bu eze Izrel.”

⁵⁰ Jisọs zara sị ya, **“I kwere n'ih i na agwara m gi na ahuru m gi n'okpuru osisi fig? Ị ga-ahụ ihe di ukwu karịa nke a.”**

⁵¹ Ọ sịkwara ya, **“N'ezie, n'ezie agwa m unu, unu ga-ahụ eluigwe ka o meghere hụkwa ndi mmuọ ozi Chineke ka ha na-arigokwuru, ma na-aridakwuru Nwa nke Mmadu.”**

2

Jisọs emee mmiri ya aghọọ mmanya

¹ N'ubochi nke atọ, o nwere mmemme agbamakwukwọ na Kena nke Galili, nne Jisọs biakwara ebe ahụ.

² A kpokwara Jisọs na ndi na-eso ụzọ ya oku na mmemme agbamakwukwọ a.

³ Mgbe mmanya ha gwurụ, nne Jisọs sịrị ya, “Ha enweghi mmanya.”

⁴ Jisọs sịrị ya, **“Nwanyi, gini gbasara mu na gi na nke a? Oge awa m erubeghi.”**

⁵ Nne ya gwara ndi na-eje ozi, “The ọbụla ọ gwara unu, meenu ya.”

⁶ A dobara ite mmiri nkume isii buru ibu n'akuku ebe ahụ, nke a na-eji agbanye mmiri ndi Juu na-eji asachasi onwe ha ma ha choọ ikpe ekpere. Otu n'ime ha na-eri ihe di ka galonu iri abuo ma ihe ruru iri atọ.*

⁷ Jisọs gwara ha, **“Gbajuonu ite ndi a mmiri.”** Ya mere, ha gbajuputara ha mmiri.

⁸ Mgbe ahụ, ọ gwara ha, **“Ugbu a, gbaputanu ufodu bugara onyeisi oche.”**

Ha mekwara nke a.

⁹ Mgbe ahụ onyeisi oche ahụ deturu mmiri ahụ e mere ka ọ ghọọ mmanya onu. Ọ mataghi ebe o siri pụta (ma ndi na-eje ozi, ndi kutere mmiri ahụ matara), onyeisi oche ahụ kpọtutara onye ahụ na-ahụ nwunye oheru iche

¹⁰ sị ya, “N'oge mmemme ọbụla, a na-ebu ụzọ buputa mmanya di uto, ma buputakwa nke na-adighi uto n'ikpeazu, mgbe ndi mmadu nujuchara afọ, ma i chebere mmanya di uto buputa ya ugbu a.”

¹¹ Nke a bu mmalite ihe ama Jisọs mere na Kena nke Galili, o sitere na nke a kpughee ebube ya, ndi na-eso ụzọ ya kwenyekwara na ya.

* 2:6 Nke a bu ihe di ka lita iri asaa na ise maobu ihe ruru nari na iri ise.

12 Mgbe nke a gasiri, o gara Kapanom, ya na nne ya na umunne ya, nakwa ndi na-eso uzọ ya. Ha noro ubochi ole na ole n'ebe ahụ.

Mmemme Ngabiga

13 Mgbe mmemme oriri Ngabiga nke ndi Juu na-abiaru nso, Jisos gara Jerusalem.

14 N'ime ulonso ukwu, o huru ndi na-ere ehi, na aturu na nduru. Hukwa ndi noduru na tebul na-agbanwe ego.

15 Ya mere, o jiri eriri mere utari chupusia ndi niile no na-ere ahia n'ulonso ukwu ahụ, tinyekwara ehi na aturu ha. O kwafusiri mkpuru ego ndi ahụ na-agbanwe ego, kpugharjakwa tebul ha ihu.

16 O siri ndi ahụ na-ere nduru, **“Wepunu ihe ndi a n'ebe a. Kwusinu ime ulo Nna m ka o buru ebe a na-azu ahia.”**

17 Ndi na-eso uzọ ya chetara na e dere ya rii n'akwukwo nso, “The banyere ulo gi na-anu m oku n'obi.”†

18 Ma ndi Juu siri ya, “Olee ihe iribama i puru igosi anyi na ikike i ji eme ihe ndi a.”

19 Jisos zara si, **“Kwatuonu ulonso ukwu a, aga m ewughachikwa ya n'abali ato.”**

20 Ndi Juu kwuru, “Ulonso ukwu a were anyi iri afọ anọ na isii iru ya, i ga-ewughachi ya n'abali ato?”

21 Ma ulonso o kwuru maka ya bu ahụ ya.

22 Ndi na-eso uzọ ya chetara okwu ya a mgbe o siri n'onwu bilie. Mgbe ahukwa, ha kweere akwukwo nso ya na okwu niile Jisos kwuru.

23 Mgbe o no na Jerusalem n'oge Mmemme Ngabiga, otutu mmadu huru ihe iribama o mere kweere na ya.

24 Ma Jisos atukwasighi ha obi n'ih i na o matara mmadu niile nke oma.

25 O dighi ya mkpa ka onye obula gbaa akaebe banyere umu mmadu, n'ih i na ya onwe ya maara ihe di n'ime mmadu.

3

Jisos na Nikodimos

1 O nwere otu nwoke onyeisi ndi Juu nke so n'otu ndi Farisii aha ya bu Nikodimos.

2 O biakwutere ya n'abali si ya, “Onye ozizi, anyi maara na i bu onye ozizi sitere na Chineke, n'ih i na o nweghi onye obula puru iru oru ebube di otu a ma o buru na Chineke anonyereghi ya.”

3 Jisos zara si ya, **“N'ezie, n'ezie agwa m unu, o buru na amughi mmadu ozo, o pughi ihu alaeze Chineke anya.”**

4 Nikodimos siri ya, “Olee otu a ga-esi mugharja mmadu mgbe o mere okenye? O ga-aba n'afọ nne ya nke ugboro abuo?”

5 Ma Jisos siri, **“N'ezie, n'ezie agwa m unu, o buru na amughi mmadu site na mmiri na Mmuo Nso, o nweghi ike iba n'alaeze Chineke.”**

6 **Ihe e si n'anụ ahụ muo bu anụ ahụ, ma ihe a muru site na Mmuo bu mmuo.**

7 **Ya ejula gi anya na m siri gi, 'Agaghi imu unu ozo.'**

† 2:17 Abụ 69:9

8 Ifufe na-efe n'ebe ọbụla masịrị ya. I nwere ike nụ ụzụ ya ma ịmataghị ebe o si abịa maọbụ ebe ọ na-aga. Otu a ka ọ dịkwara onye ọbụla a mụrụ site na Mmụọ."

⁹ Nịkọdimos zara sị ya, "Olee otu ihe ndị a ga-esi mee?"

10 Jisọs zara sị ya, "Ị bụ onye ozizi ndị Izrel, ma ị ghọtaghị ihe ndị a?"

11 N'ezie, n'ezie agwa m unu. Anyị na-ekwu banyere ihe anyị maara, na-akọwapụtakwa ihe anyị hụrụ, ma unu onwe unu adighị anabata akaebe anyị.

12 Ekwuola m banyere ihe di n'ụwa ma unu ekweghị ya, oleekwanụ otu unu ga-esi kwere, ma ọ bụrụ na mụ agwa unu banyere ihe ndị di n'eluigwe?

13 O nwebeghị onye ọbụla rigooro n'eluigwe ewezuga Nwa nke Mmadụ bụ onye siri n'eluigwe rịdata.

14 Di ka Mosis weliri agwọ elu n'ime ọzara, otu a ka a gawelikwa Nwa nke Mmadụ elu.

15 Ka onye ọbụla kwere na ya nwee ndụ ebighị ebi."

¹⁶ N'ihị na Chineke hụrụ ụwa n'anya, nke a mere o jiri nye Ọkpara ọ mụrụ naanị ya, ka onye ọbụla kweere na ya ghara ịla n'iyi, kama ka o nwee ndụ ebighị ebi.

¹⁷ N'ihị na Chineke eziteghị Ọkpara ya n'ụwa ka o maa ụwa ikpe, kama ka e site n'aka ya zọputa ụwa.

¹⁸ Ikpe amaghị onye ọbụla kwere na ya, ma onye ọbụla na-ekweghị aghọlarị onye ikpe mara, n'ihị na o kweghị n'aha Ọkpara Chineke mụrụ naanị ya.

¹⁹ Nke a bụ mkpebi ikpe ahụ; na Ịhè abịala n'ụwa, ma ụmụ mmadụ hụrụ ọchịchiri n'anya kama Ịhè ahụ, n'ihị na ọrụ ha jorọ njọ.

²⁰ N'ihị na onye ọbụla na-eme ihe ọjọọ kpọrọ Ịhè ahụ asị, ọ dighị abiakwute Ịhè ahụ, ka a ghara ime ka ọrụ ya pụta Ịhè.

²¹ Ma ndị na-ebi ndụ n'eziokwu na-abiakwute Ịhè ahụ, ka e nwee ike hụta ya nke ọma, na ihe niile ha na-eme sitere na ike Chineke.

Nkwupụta Jón omee baptizim maka Jisọs

²² Emesịa, Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya banyere n'ime obodo Judia, ebe ọ noturụ nwa oge, meekwa baptizim.

²³ N'otu aka ahụ, Jón nọkwa n'ọnụ mmiri Enon di nso na Salim na-eme baptizim n'ihị na mmiri buru ibu n'ebe ahụ, ndị mmadụ gakwara n'ihu na-abiakwute ya, ọ na-emekwa ha baptizim.

²⁴ E tinyebeghị Jón n'ụlọ mkpọrọ mgbe ahụ.

²⁵ N'oge a, ịrurita ụka malitere n'etiti ndị na-eso ụzọ Jón na otu onye Juu banyere mmemme ịdi ọcha.

²⁶ Ha bjakwutere Jón sị ya, "Onye ozizi, onye ahụ ị gbara ama banyere ya nọ n'ofe Jodan na-eme baptizim, mmadụ niile na-agakwukwara ya."

²⁷ Jón zaghachiri sị, "The mmadụ nwere ike ịnata bụ naanị ihe ahụ e nyere ya site n'eluigwe.

²⁸ Unu onwe unu ga-agbara m akaebe na m siri, na abughị m Kraist ahụ, kama e zitere m ka m buru ụzọ bịa.

²⁹ Nwanyị a na-alụ ọhụrụ bụ nke di ya. Enyi onye na-alụ nwunye ọhụrụ na-eche ma na-egekwa ntị ịnyu olu ya, ọnyụ na-ejupụtakwa ya

obi mgbe ọ n'uru olu onye ahụ na-alu nwunye ọhuru. Ya mere, ọnu m e zuola oke ugbo a.

³⁰ Ọ ghaghị idi elu, ma mu onwe m aghaghị idikwa ala.

³¹ "Onye ahụ si n'elu bịa di elu karịa ihe niile, onye ahụ si n'ụwa bukwa nke ụwa ma na-ekwukwa okwu di ka onye si n'ụwa. Onye ahụ si n'eluigwe di elu karịa ihe niile.

³² Ọ na-agba ama banyere ihe ọ huru nakwa nke ọ nuru, ma o nweghi onye na-anabata ama ya.

³³ Onye ọbula nabatara akaebe ya ji nke a mere akara, na Chineke bu eziokwu.

³⁴ N'ihia na onye Chineke zitere na-ekwu okwu Chineke. N'ihia na ọ na-enye Mmuo ya n'uju.

³⁵ Nna huru Okpara ya n'anya, o tinyekwala ihe niile n'aka ya.

³⁶ Onye ọbula kwere n'Okpara ahụ nwere ndu ebighi ebi, ma onye ọbula juru Okpara ahụ agaghị ahụ ndu n'ihia na iwe Chineke ga-adiri ya."

4

Nwanyị Sameria

¹ Ugbu a, Jisọs matara na ndi Farisii anula na ọ na-eme ka otutu mmadu buru ndi na-eso uto ya na-emekwa baptizim karịa Jon.

² Ma ọ bukwaghị Jisọs na onwe ya na-eme baptizim kama ọ bu ndi na-eso uto ya mere ha baptizim.

³ Ọ hapuru Judia laghachi azu na Galili.

⁴ Ma ọ ga-esite n'etiti Sameria gafee.

⁵ Ya mere, ọ batara n'otu obodo nta di na Sameria a na-akpo Saika, n'akuku ala ahụ Jekob nyere Josef nwa ya nwoke.

⁶ Olulu mmiri Jekob di n'ebe ahụ, ma ebe ọ bu na ike gwuru Jisọs n'ije ya, ọ noduru ala n'akuku olulu mmiri ahụ. Ọ bu ihe di ka oge ehie.

⁷ Otu nwanyị onye Sameria* biara idoro mmiri, Jisọs siri ya, "**Nyetu m mmiri ka m nuo.**"

⁸ (Ndi na-eso uto ya abaala n'ime obodo iga zuta nri.)

⁹ Nwanyị ahụ siri ya, "Olee otu gi bu onye Juu si ario m bu nwanyị Sameria mmiri ka i nuo?" (N'ihia na ndi Juu na ndi Sameria anaghi emekorita ihe ọbula.)

¹⁰ Jisọs zara si, "**Ọ buru na i matara onyinye Chineke, na onye ahụ na-ario gi mmiri, i gaara ario ya, ọ gwara enye gi mmiri nke ndu.**"

¹¹ Nwanyị ahụ siri ya, "Nna anyi ukwu, o nweghi ihe ọbula i ji i ga-eji doro mmiri, olulu a dikwa omimi. Oleekwanu ebe i ga-eweta mmiri ndu a.

¹² Ọ bu na i ka nna nna anyi Jekob ukwu, onye gwuru anyi olulu mmiri a? Ya onwe ya na umu ya na igwe ehi na aturu ya nukwara mmiri sitere na ya?"

¹³ Jisọs zara si, "**Onye ọbula nuru mmiri a, akpiri ga-akpo ya nku ozo.**"

* 4:7 Ndi Sameria bu umu a mutara site n'olulu di na nwunye di n'etiti ufo ndi Juu ha na ndi Asirja.

14 Ma onye ọbụla ga-añụ mmiri ahụ m nyere ya, akpịrị agaghị akpọkwa ya nkụ ọzọ. N'eziokwu, mmiri ahụ m nyere ya ga-ghọrọ ya isi iyi nke na-asọputara ya ndụ ebighị ebi."

¹⁵ Mgbe ahụ nwanyị ahụ sịrị ya, "Onyenwe anyị nye m mmiri a, ka akpịrị ghara ikpọ m nkụ ọzọ, ka m gharakwa ịdị na-abịa ebe a ịdọrọ mmiri."

¹⁶ Ọ gwara ya sị, **"Gaa kpọta di gi ma lughachi."**

¹⁷ Nwanyị ahụ zaghachiri ya sị, "Enweghị m di."

Jisọs sịrị ya, **"I kwuru eziokwu mgbe i sịrị na i nweghị di."**

18 I nweela di ise, ma nwoke gi na ya bi ugbu a abughị di gi. Ihe kwuru bu nnoọ eziokwu."[†]

¹⁹ Nwanyị ahụ sịrị ya "Nna anyị ukwu, ahurū m na i bụ onye amuma.

²⁰ Nna nna anyị ha fere ofufe n'ugwu a, ma unu na-ekwu n'ebe ndi mmadu ga-eferiri ofufe bu naani na Jerusalem."

21 Jisọs sịrị ya, "Nwanyị kwere okwu m, oge na-abia mgbe i na-agaghị akpọ isiala nye Nna, maọbụ n'ugwu a ma ọ bukwanu na Jerusalem."

22 Unu na-efe ihe unu na-amaghị ma anyị na-efe ihe anyị matara, n'ihi na nzọputa sitere n'aka ndi Juu."

23 Ma oge na-abia, ugbu a ọ biala, mgbe ndi na-efe Nna ahụ n'eziokwu ga-efe ya n'ime mmuọ na n'eziokwu. N'ihi na ọ bu ndi di otu a ka Nna choro ka ha na-efe ya."

24 Chineke bu mmuọ ndi niile na-efe ya ga-eferiri ya n'ime mmuọ na eziokwu."

²⁵ Nwanyị ahụ sịrị ya, "Amaara m na Mezaya" (onye a na-akpọ Kraist) "na-abia. Mgbe ọ biara, ọ ga-akowaziri anyị ihe niile."

²⁶ Jisọs sịrị ya, **"Mụ, onye na-agwa gi okwu, abụ m ya."**

Ndi na-eso uzọ ya lughachikwutere ya

²⁷ N'oge ahụ ndi na-eso uzọ ya lughachitara. Ọ gbagwojukwara ha anya nke ukwu ihu na ya na nwanyị na-ekwurita okwu. Ma o nweghị onye n'ime ha juru nwanyị ahụ sị, "Gini ka i choro?" ma ọ bukwanu, "Gini kpatara gi na ya ji na-ekwurita okwu?"

²⁸ Mgbe ahụ, nwanyị ahụ hapuru ite mmiri ya lughachi n'ime obodo ga gwa ndi mmadu,

²⁹ "Bianu lee otu nwoke onye gwara m ihe niile m merela. Ọ ga-abu na ọ bu ya bu Kraist ahụ?"

³⁰ Ha sitere n'obodo ahụ gbaputasia soro uzọ ahụ, ka ha gawkuru ya.

³¹ Ma otu ọ di, ndi na-eso uzọ ya rioro ya sị, "Onye ozizi rienu nri."

32 Ma ọ siri ha, "Enwere m nri m na-eri nke unu na-amaghị maka ya."

³³ Mgbe ahụ ndi na-eso uzọ ya siritara onwe ha, "Ọ ga-abu na o nwere onye butere ya nri?"

³⁴ Jisọs siri ha, **"Nri m bu ime uche onye ahụ zitere m nakwa irucha oru ya."**

35 Unu na-asị, 'ọ fodughị onwa anọ ka igho mkpuru n'ubi ruo?' Ma ana m agwa unu, megheenu anya unu lee ubi ahụ, ha achaala maka oghughọ.

[†] **4:18** Omume a megidere iwu Chineke banyere ọlulu di na nwunye.

36 **Ọ** **bụladị** **ugbu** **a**, **onye** **na-aghọ** **mkpurụ** **na-anata** **ugwo** **orụ**, **ọ** **na-achikọta** **mkpurụ** **ahụ** **maka** **ndụ** **ebighị** **ebi**, **ka** **onye** **ghara** **mkpurụ** **na** **onye** **ghoro** **ya** **nwee** **ike** **inurikọta** **onụ**.

37 **Ya** **mere** **okwu** **ahụ** **nke** **na-asi**, **'Otu** **onye** **na-agma** **mkpurụ**, **onye** **ozo** **na-aghokwa** **ya** **bụ** **eziokwu**.'

38 **E** **zigara** **m** **unu** **ka** **unu** **gaa** **ghota** **ihe** **unu** **na-arughị** **orụ** **maka** **ya**. **Ndị** **ozo** **rurụ** **orụ** **a**, **ma** **unu** **ewe** **uru** **dị** **n'orụ** **ha**."

Ọtutu ndi Sameria e kwere

39 Ọtutu ndi obodo Sameria kweere na ya n'ihhi ama ahụ nwanyị ahụ gbara, "Ọ gwara m ihe niile m mere."

40 Ya mere mgbe ndi Sameria bjakwutere ya, ha rioro ya ka o nonyeturu ha, o nonyekwaara ha ubochi abuo.

41 Ọtutu ndi ozo kwerekwara na ya n'ihhi okwu ya.

42 Ha gwara nwanyị ahụ, "Ihe anyi jiri kwere ugbu a abughị ihe i kwuru, kama o bu n'ihhi na anyi onwe anyi anula olu ya, matakwa na onye a bu Onye nzoputa nke uwa n'ezikwu."

Jisos agwoon nwa otu onyeisi

43 Mgbe ubochi abuo ahụ gasiri, o hapuru ebe ahụ gawa Galili.

44 (Jisos n'onwe ya ekwuola na onye amuma anaghi enwe ugwu n'obodo ya.)

45 Mgbe o bjaruru Galili, ndi Galili nabatara ya ebe ha onwe ha gara mmemme na Jerusalem, ma hukwa otutu oru ebube o ruru n'oge mmemme ahụ.

46 Ozokwa, o bjaruru Kena nke Galili bu ebe ahụ o mere mmiri ka o ghoo mmanya. E nwekwara otu onye na-aru oru n'uloeze no n'ebe ahụ, nke ahụ na-adighi nwa ya nwoke ike na Kapanom.

47 Mgbe o nuru na Jisos esitela na Judia bjarute na Galili, o jekwuuru ya rio ya ka o bia gwoo nwa ya, n'ihhi na o no nonu onwu.

48 Jisos siri ya, "**Ọ** **buru** **na** **unu** **ahughị** **orụ** **ebube** **na** **ihe** **iribama**, **unu** **agaghị** **ekwe** **ma** **oli**."

49 Onye a na-aru oru n'uloeze siri ya, "Nna m ukwu, biko bia tupu nwa m a nwuo."

50 Jisos siri ya, "**Laa**, **nwa** **gi** **nwoke** **ga-adi** **ndu**."

Nwoke ahụ kweere n'ihhe Jisos kwuru laa.

51 Mgbe o ka no n'uzo, ndi ohu ya zutere ya kororo ya na ahụ adila nwa ya nwoke mma.

52 Mgbe o juru ha oge nwa ya jiri gbakee, ha siri ya, "Oke ahụ oku ahụ kwusiri ya unyaahụ n'elekere mbu nke ehie."

53 Nwoke ahụ ghotara na o bu kpomkwem n'oge awa ahụ Jisos gwara ya, "**Nwa** **gi** **nwoke** **ga-adi** **ndu**." Ya mere ya na ezinaulo ya niile kwenyere.

54 Nke a bu ihe iribama nke abuo Jisos ruru na Galili mgbe o siri Judia bia.

5

Ogwugwo n'odo mmiri Betsaida

¹ Mgbe nke a gasiri, otu mmemme ndi Juu ruru, Jisos agaa Jerusalem.

² Ma otu ọdọ mmiri nta dị n'ime Jerusalem n'akụkụ Ọnụ ụzọ ama Aturụ. Aha ọdọ mmiri ahụ n'asụsụ Hibru bụ Betsaida, nke nwere mgbe ọnụ ụzọ ise.

³ N'ime ya ka igwe ndị ahụ na-esighị ike na-edina; ndị isi, ndị ngwuro, na ndị akụkụ ahụ ha kponwuru akponwu, ha na-eche mgbe mmiri ahụ ga-enughari.

⁴ N'ihia na mmụọ ozi Onyenwe anyị na-agbadata site na mgbe ruo na mgbe gbaruo mmiri ahụ. Onye ọrịa ọbụla buru ụzọ daba n'ime mmiri ahụ ma a gbaruo ya, ka a na-agwo ihe ọbụla bụ ọrịa ya.*

⁵ Otu nwoke nọ n'ebe ahụ bụ onye nọrọla n'ọrịa iri afọ atọ na asatọ.

⁶ Mgbe Jisọs huru ya, matakwa na ọ nọla n'ọndụ a ogologo oge, ọ juru ya sị, **“Ị choro ka a gwoo gi ọrịa?”**

⁷ Onye ọrịa ahụ zara, “Nna m ukwu, enweghi m onye ọbụla ga-enyere m aka kuba m n'ime ọdọ mmiri a ma a gbaruo ya, mgbe o bula m choro ka m danye, onye ozọ na-eburu m ụzọ danye.”

⁸ Jisọs gwara ya, **“Bilie, chilie ute gi jeghari.”**

⁹ N'otu oge ahụ, ahụ diri nwoke ahụ mma, ọ chiri ute ya, malite ijeghari.

Ihe a mere n'ubochi izuike.

¹⁰ Ma ndi Juu gwara nwoke ahụ a gworo ọrịa, “Taa bu ubochi izuike, o megidere iwu na i ga-ebu ute gi.”

¹¹ Ma ọ zaghachiri ha, “Nwoke ahụ mere ka ahụ di m mma siri m, **‘Chilie ute gi laa.’**”

¹² Ha juru ya, “Onye bu onye ahụ gwara gi ka i chilie ya laa?”

¹³ Ma nwoke ahụ a gworo amataghi onye ọ bu n'ihia na Jisọs zoro onwe ya banye n'etiti igwe mmadu.

¹⁴ Emesia, Jisọs huru ya n'ime ulonso ukwu si ya, **“Lee, e mela ka ahụ di gi mma, emehiekwala ozọ ka nke di njo karia nke a hapu ibjakwasị gi.”**

¹⁵ Nwoke a siri n'ebe ahụ puo gaa gwa ndi Juu na ọ bu Jisọs gworo ya.

Ndu site n'okpara ahụ

¹⁶ Ya mere, n'ihia na Jisọs na-eme ihe ndi a n'ubochi izuike, ndi Juu malitere isogbu ya.

¹⁷ Jisọs siri ha, **“Nna m na-arụ ọrụ mgbe niile ruo ugbo a, mụ onwe m kwa, ana m arụ ọrụ.”**

¹⁸ N'ihia nke a, ndi Juu chosiri ike igbu ya. Ọ bughị naani na o mebiru ubochi izuike, kama ọ na-akpokwa Chineke Nna ya, sitekwa otu a na-eme ka ya na Chineke hara.

¹⁹ Jisọs zara ha sị, **“N'ezie, n'ezie agwa m unu, o nweghi ihe ọbula Okpara puru ime n'onwe ya; naani ihe o nwere ike ime bu ihe ọ huru Nna ya na-eme, n'ihia na ihe ọbula Nna ahụ na-eme ka Okpara ya na-emekwa.”**

²⁰ **N'ihia na Nna ahụ huru Okpara ya n'anya ma na-egosikwa ya ihe niile ọ na-eme. N'ezie ọ ga-agbagwoju unu anya n'ihia na ọ ga-egosi ya ihe kariri ndi a.**

* 5:4 Ufodu akwukwo na-edebanye ufodu ma ọ bukwanu amaokwu niile a, *N'ime ya ka igwe ndi ahụ na-esighi ike na-edina; ndi isi, ndi ngwuro, na ndi akukụ ahụ ha kponwuru akponwu, ha na-eche mgbe mmiri ahụ ga-enughari.* Tinyere amaokwu nke anọ.

21 N'ihì na dì ka nna ahụ si akpọte ndị nwurụ anwụ na-enyekwa ha ndụ, otu ahụ ka Ọkpara ya si enye onye ọbụla ọ masiri ya ndụ.

22 Nna anaghị ekpe onye ọbụla ikpe, kama o nyefere ikpe niile n'aka Ọkpara.

23 Ka mmadụ niile nye Ọkpara ahụ nsopuru dì ka ha nasopuru Nna ahụ. Onye ọbụla nke na-adighi asopuru Ọkpara ahụ adighi asopuru Nna nke zitere ya.

24 "N'ezie, n'ezie agwa m unu, onye ọbụla na-anụ okwu m ma kwerekwa n'onye zitere m nwere ndụ ebighi ebi, a gaghị amakwa ya ikpe, ọ gafeela site n'onwu banye na ndụ.

25 N'ezie, n'ezie agwa m unu, oge na-abia, ọ biakwala ugbo a mgbe ndi nwuru anwu ga-anu olu Ọkpara Chineke, ndi ahụ nuru ya ga-adikwa ndụ.

26 Dì ka Nna ahụ nwere ndụ n'ime onwe ya, otu a ka o nyekwara Ọkpara ahụ ike inwe ndụ n'ime onwe ya.

27 O nyekwala ya ikike ikpe ikpe n'ihì na ọ bụ Nwa nke Mmadụ.

28 "Ka nke a hapu iju unu anya, n'ihì na oge na-abia, mgbe ndi niile no n'ili ha ga-anu olu ya

29 ma puta, ndi mere ihe di mma ga-ebili diri ndu. Ma ndi mere ihe ojojo ga-ebili buru ndi a ga-ama ikpe.

30 Enweghi m ike ime ihe ọbụla n'onwe m, ikpe m na-ekpe bu naani di ka m nuru, ikpe m bukwa nke ziri ezi, n'ihì na anaghi m eme ihe ga-amasi m, kama ọ bụ ihe ga-amasi onye ahụ zitere m.

Ọgbugba ama maka Jisọs

31 "Ọ buru na m na-agba ama banyere onwe m, ama m abughi eziokwu.

32 Enwere m onye ozo na-agbara m ama, amatakwara m na ama ya banyere m bu eziokwu.

33 "Unu zigaara Jọn ndi ozi, ọ gbakwaala ama maka eziokwu ahụ.

34 Ọ bughì na m na-anabata ama nke mmadụ, kama a na m ekwu ya ka enwe ike izoputa unu.

35 Ọ bụ oriọna nke na-enwu na-amukekwa, unu horokwara inuri onu n'ihè ya n'oge nta.

36 "Ma e nwere m ama di ukwu karja nke Jọn, n'ihì na oru ahụ ya bu Nna nyere m ka m ruchapu, bukwa nke m na-arụ, na-agbara m ama na ọ bụ Nna ahụ zitere m.

37 Ya bu Nna ahụ zitere m na-agbakwa ama n'onwe ya banyere m. Unu anubeghi olu maobu hu udidi ya.

38 Okwu ya anokwaghi n'ime unu n'ihì na unu ekweghi n'onye o zitere.

39 Unu na-enyocha akwukwo nsọ n'ihì na unu chere na unu gagesite na ha nwee ndu ebighi ebi maobu ha na-agba ama banyere m.

40 Ma unu juru ibiakwute m ka unu nwee ndu.

41 "Anaghi m anabata otuto nke umu mmadu.

42 Ma amatara m na unu enweghi ihunanya Chineke n'obi unu.

43 Abiala m n'aha Nna m ma unu anabataghi m. Ma ọ buru na onye ozo abia n'aha nke onwe ya, unu ga-anabata ya.

44 Olee otu unu ga-esi kwere ebe unu na-anara otuto site n'aka ibe unu, ma unu adighi achọ otuto nke si n'aka onye naani ya bu Chineke?

45 "Unu echela na m ga-ebo unu ebubo n'ihu Nna ahụ. Onye ga-ebo unu ebubo bu Mosis, bu onye unu tukwasiri obi na ya.

46 O huru na unu kwenyeere Mosis, unu gakwara ekwere na m, n'ihu na o dere banyere m.

47 Ma ebe unu na-ekweghi n'ihe o dere, olee otu unu ga-esi kwere n'ihe m kwuru?"

6

Jisọs azuọ puku mmadu ise

¹ Mgbe nke a gasiri, Jisọs gafere n'ofe nke ọzọ nke osimiri Galili (nke a na-akpọkwa osimiri Tiberias).

² Oke igwe mmadu sooro ya, n'ihu na ha huru ọrụ ebube ọ na-arụ n'ahụ ndị ọrịa.

³ Jisọs rigooro n'elu ugwu nọdu ala ya na ndị na-eso ọzọ ya.

⁴ N'oge a, mmemme oriri Ngabiga ndi Juu na-abia nso.

⁵ Mgbe Jisọs leliri anya elu hụ oke igwe mmadu na-abiakwute ya, ọ siri Filip, **"Olee ebe anyi ga-azuta achicha ndi a ga-ata?"**

⁶ Ọ juru nke a naani iji nwalee ya, ya onwe ya marari ihe ọ ga-eme.

⁷ Filip zara ya, "Ugwọ ọrụ ọnwala isii agaghi ezu izuta achicha nke onye ọbula n'ime ha ga-atatu naani ihe ntakiri."

⁸ Onye ọzọ n'ime ndi na-eso ọzọ ya bu Andru, nwanne Saimon Pita, kwuputara,

⁹ "Otu nwantakiri nwoke nọ n'ebe a nwere ogbe achicha balị ise, na azu abuo, ma gini ka ha bu n'etiti igwe mmadu ha otu a?"

¹⁰ Jisọs siri, **"Meenu ka ndi mmadu ndi a nodu ala."** E nwere otutu ahijia n'ebe ahụ, umu nwoke noderu ala, ha di ihe ruru puku mmadu ise.

¹¹ Ya mere, Jisọs weere achicha ahụ nye ekele, kee ha ndi niile noderu ala di ka ha siri choo. O jikwa azu ahụ mee otu ihe ahụ.

¹² Mgbe ha niile rijuchara afo, ọ siri ndi na-eso ọzọ ya, **"Tutukotanụ iberibe niile foduru, ka ihe obula hapu ila n'iyi."**

¹³ Ya mere, ha tutukotara ha, kpojuo nkata iri na abuo, bu iberibe si n'ogbe achicha balị ise nke ndi ahụ riforo.

¹⁴ Mgbe ndi mmadu ahụ huru ihe iribama ahụ, o mere ha bidoro na-asi, "N'eziokwu, onye a bu onye amuma ahụ nke ga-abia n'ime uwa."

¹⁵ Mgbe Jisọs matara na ha choro ibia dokpuru ya n'ike chie ya eze, ọ hapuru ha ga n'ugwu naani ya, n'onwe ya.

Jisọs agaa ije n'elu mmiri

¹⁶ Mgbe o ruru n'uhuruchi, ndi na-eso ọzọ ya ridara gaa n'onu mmiri,

¹⁷ ebe ha banyere n'otu ugbo mmiri, malite igabiga osimiri gawa n'ofe Kapanom. N'oge a ochichiri agbaala ma Jisọs aloghachikwutebeghi ha.

¹⁸ Ebili mmiri maliri elu n'ihu n'oke ifufe bidoro na-efe.

19 Ha akwoola ugbo ihe dika kilomita ise maobu isii, mgbe ha huru Jisos ka o na-aga ije n'elu mmiri ahụ na-abia nso n'ugbo mmiri ha. Oke egwu tukwara ha.

20 Ma o sirị ha, **"Unu atula egwu. O bu m."**

21 Mgbe ahụ, ha nabatara ya n'ime ugbo ahụ, o dikwaghi anya ugbo ha bjaruru n'elu ala ebe ha na-aga.

22 N'echi ya, igwe mmadu ahụ noduru n'ofe ozọ nke onu mmiri ahụ choputara na o bu naani otu ugbo mmiri nta bbara n'ebe ahụ, na Jisos esoghi ndi na-eso uzọ ya banye n'ime ya, kama na o bu naani ndi na-eso uzọ ya ka ugbo mmiri ahụ buuru puo.

23 Mgbe ahụ ufodu ugbo mmiri si Tiberias bbara kwusi nso nso ebe ahụ ndi mmadu no rie achicha mgbe Onyenwe anyi nyechara ekele maka ya.

24 Ma mgbe igwe mmadu ahụ ghotara na Jisos na ndi na-eso uzọ ya anoghi n'ebe ahụ, ha banyere n'ugbo mmiri nta ndi ahụ kwofee gawa Kapanom icho Jisos.

Jisos achicha nke ndu

25 Mgbe ha huru ya n'ofe ozọ nke osimiri ahụ, ha sirị ya, "Onye ozizi, olee mgbe i jiri bia n'ebe a?"

26 Jisos sirị ha, **"N'ezie, n'ezie agwa m unu, ihe unu ji na-achọ m abughi n'ihu na unu huru ihe iribama m mere, kama na unu riri achicha rijuokwa afo."**

27 **Unu adobula onwe unu maka nri nke na-emebi emebi, kama maka nri nke na-adigide ruo ndu ebighi ebi, bu nke Nwa nke Mmadu ga-enye unu. N'ihu na Chineke Nna akakwasila ya akara nkwardo ya."**

28 Mgbe ahụ, ha sirị, "Gini ka anyi ga-eme iji ruo oru Chineke?"

29 Jisos zara si ha, "Oru Chineke bu nke a, ikwere n'onye ahụ o zitere."

30 Ya mere ha sirị ya, "Olee ihe iribama i ga-egosi anyi nke anyi ga-ahu ma kwere na gi? Kedu oru i ga-aru?"

31 Nna nna anyi ha riri manà n'ozara; di ka e dere ya n'akwukwo nsọ si, 'O sitere n'eluigwe nye ha achicha ka ha rie.'*

32 Jisos sirị ha, **"N'ezie, n'ezie agwa m unu, o bughị Mosis nyere unu achicha ahụ site n'eluigwe, kama o bu Nna m na-enye unu ezi achicha ahụ site n'eluigwe."**

33 **N'ihu na achicha Chineke bu nke ahụ si n'eluigwe ridata, na-enyekwa uwa ndu."**

34 Ha sirị ya, "Nna anyi ukwu, nye anyi udi achicha a site ugbo a gawa."

35 Jisos sirị ha, **"Abu m achicha ahụ na-enye ndu. Onye obula na-abiakwute m, aguu agaghi agu ya. Onye obula kwa kweere na m, akpiri agaghi akpo ya nku."**

36 **Ma agwa m unu, unu ahula m ma unu ekweghikwa.**

37 **Onye obula Nna ahụ nyere m ga-abiakwute m, onye obula na-abiakwute m, agaghi m achupu ya.**

38 **N'ihu na esi m n'eluigwe ridata n'awa ime uche onye ahụ zitere m, o bughị ime uche nke m.**

* 6:31 Opu 16:4; Neh 9:15; Abu 78:24,25

39 Nke a bukwa uche onye ahụ zitere m, na o nweghi onye obula o nyere m ga-efunari m, kama m ga-eme ka ha site n'onwu bilie n'ubochi ikpeazu.

40 Nke a bu uche nke Nna m, na onye obula lere Okpara ahụ anya, kwerekwa na ya ga-enweta ndu ebighi ebi, m ga-emekwa ka o bilie n'ubochi ikpeazu."

41 N'ih i nke a, ndi Juu bidoro itamu ntamu megide ya n'ih i na o siri, "Abu m achicha ahụ siri n'elugwe ridata."

42 Ha siri, "Onye a o bugh i Jisosh, nwa Josef, bu onye anyi matara nne na nna ya? Oleekwanu otu o si ekwu ugbu a si, 'Esi m n'elugwe ridata'?"

43 Jisosh zara si ha, "Unu atamula n'etiti onwe unu.

44 O nweghi onye nwere ike ibiakwute m ma o bugh i na Nna ahụ zitere m kpotara ya, aga m akpokitewa ya n'ubochi ikpeazu.

45 E dere ya n'akwukwo ndi amuma, 'Ha niile ga-abu ndi Chineke ga-akuzi ihe.'† Onye obula nke gere Nna ahụ nti ma mutakwa ihe site na ya na-abiakwute m.

46 O nweghi onye obula hurula Nna ahụ kariakwa onye ahụ sitere na Chineke, naani ya hurula Nna ahụ.

47 N'eze, n'ezie agwa m unu, onye obula kwerenu nwere ndu ebighi ebi.

48 Abu m achicha nke ndu.

49 Nna nna unu ha riri manà ahụ n'ime ozara ma mecha nwuo.

50 Ma nke a bu achicha ahụ nke si n'elugwe bia, nke mmadu puru iri ma ghara inwu anwu.

51 Abu m achicha di ndu nke siri n'elugwe bia. O buru na onye obula erie achicha a, o ga-adi ndu ruo ebighi ebi. Nri a bu anu ahụ m, nke m ga-enye maka ndu nke uwa."

52 Mgbe ahụ, ndi Juu bidoro na-arurita uka ike n'etiti onwe ha si, "Olee otu nwoke a ga-esi nye anyi anu ahụ ya ka anyi rie?"

53 Jisosh siri ha, "N'ezie, n'ezie agwa m unu, naani ma unu riri anu ahụ Nwa nke Mmadu ma nuokwa obara ya, unu agaghi enwe ndu n'ime onwe unu.

54 Onye obula riri anu ahụ m, nuokwa obara m nwere ndu ebighi ebi. A ga m akpokitewa ya n'ubochi ikpeazu ahụ.

55 N'ih i na anu ahụ m bu ezigbo nri, obara m bukwa ezigbo ihe onunu.

56 Onye obula na-eri anu ahụ m na-anukwa obara m na-anogide n'ime m mu onwe m kwa n'ime ya.

57 Di ka Nna ahụ di ndu zitere m, ana m adikwa ndu n'ih i Nna ahụ, otu a ka onye na-eri m ga-adikwa ndu site na m.

58 Nke a bu achicha ahụ si n'elugwe bia. Nna nna unu ha riri manà ma nwukwaa, ma onye obula na-eri achicha a ga-adi ndu ruo mgbe ebighi ebi."

59 O kwuru ihe ndi a mgbe o na-akuzi ihe n'ulo ekpere di na Kapanom.

Otutu ndi na-eso uzọ ya a hapu Jisosh

⁶⁰ Mgbe otutu n'ime ndi na-eso uzọ ya ha nuru nke a, ha siri, "Nke a bu ozizi siri ike, onye nwere ike inabata ya?"

⁶¹ Ebe Jisọs matara na ndi na-eso uzọ ya na-atamu ntamu maka nke a o siri ha, "**Nke a o na-ewute unu?**"

⁶² **Gini ka unu ga-ekwu ma o buru na unu ahụ Nwa nke Mmadu ka o na-arigo ebe o nori na mbu.**

⁶³ **O bu Mmuo ahụ na-enye ndu; anu ahụ abaghi uru obula, okwu ndi m gwara unu bu mmuo burukwa ndu.**

⁶⁴ **Ma n'etiti unu, o di ufodu na-ekwenyeghi.**" N'ih na Jisọs maara site na mmalite ndi ahụ n'ime ha na-ekwenyeghi, matakwa onye ahụ nke ga-arara ya nye.

⁶⁵ O siri, "**O bu nke a mere m jiri gwa unu na o nweghi onye obula nwere ike ibiakwute m ma o buru na Nna m enyeghi ya ike.**"

⁶⁶ N'ih nke a, otutu ndi na-eso uzọ ya laghachiri azu, kwusi iso ya.

⁶⁷ Jisọs siri mmadu iri na abuo ahụ, "**Unu chokwara iso ha puo?**"

⁶⁸ Saimon Pita zara ya si, "Onyenwe anyi, onye ka anyi ga-agakwuru? O bu gi ji okwu nke ndu ebighi ebi.

⁶⁹ Anyi kweere marakwa na i bu Onye Nso nke Chineke."

⁷⁰ Jisọs zara ha, "**O bughị m hoputara unu mmadu iri na abuo? Ma otu onye n'ime unu bu ekwensu!**"

⁷¹ O na-ekwu banyere Judas nwa Saimon Iskariot, onye n'agbanyeghi na o bu otu n'ime mmadu iri na abuo ahụ, bu onye ga-arara ya nye.

7

Jisọs na umunne ya

¹ Mgbe nke a gasiri, Jisọs gaghariri na Galili, ma o kpachapuru anya hapu iga Judia n'ih na ndi Juu na-acho uzọ igbu ya.

² Mmemme Ulo ikwu ndi Juu di nso,*

³ ya mere, umunne ya ndi nwoke siri ya, "Si n'ebe a puo, gaa Judia, ka ndi na-eso uzọ gi nwe ike ihu oru i na-aru.

⁴ N'ih na o nweghi onye obula choro ibu onye oha mmadu ma, nke na-eme ihe na nzuzo. Ebe o bukwana na i na-eme ihe ndi a, gosi uwa onwe gi."

⁵ N'ih na o buladi umunne ya ekwenyeghi na ya.

⁶ Jisọs siri ha, "**Oge nke m erubeghi, ma oge nke unu no n'ebe a mgbe niile.**"

⁷ **Uwa enweghi ike ikpo unu asi, ma o kporo m asi n'ih na ana m agba ama megide ya n'oru ya joro njo.**

⁸ **Unu onwe unu gaanu na mmemme ahụ, agaghi m aga mmemme a n'ih na oge m erubeghi.**"

⁹ Mgbe o kwusiri nke a, o nogidere na Galili.

¹⁰ Ma otu o di, mgbe umunne ya gwara mmemme ahụ ya onwe ya gakwara. O gaghi ebe mmadu niile ga-ahụ ya kama o gara na nzuzo.

¹¹ Na mmemme ahụ ndi Juu no na-ele anya ma na-ajughari si, "Olee ebe o no?"

¹² E nwere oke ntamu n'etiti igwe mmadu ahụ banyere ya. Ndi ufodu na-asi, "O bu ezigbo mmadu."

* **7:2** Nke a bu mmemme ndi Juu ji echeta idi ndu ha biri n'ozara mgbe ha hapuru ala Ijipt.

Ndị ọzọ na-asi, “Mba, ọ na-eduhie igwe mmadụ.”

¹³ Ma o nweghị onye ọbụla kwulitere okwu maka ya n’ihu ọha n’ihi egwu ndị Juu.

Jisọs a kuzie ihe na mmemme ahụ

¹⁴ Mgbe o ruru n’etiti mmemme ahụ, Jisọs banyere n’ime ụlọnsọ ukwu ma bido ikuzi ihe.

¹⁵ Site n’oke mgbagwoju anya, ndị Juu juritara onwe ha si, “Olee otu nwoke a siri nweta amamihe dị otu a ebe ọ bụ na o nwebeghị onye kuziri ya ihe ọbụla?”

¹⁶ Jisọs zara ha, **“Ozizi m abughị nke m, kama ọ bụ nke onye ahụ zitere m.”**

¹⁷ **Onye ọbụla na-achọ ime uche Chineke, ọ ga-achọputa ma ozizi m ọ bụ nke m ma o sikwanụ na Chineke.**

¹⁸ **Ndị ahụ na-ekwu nke onwe ha na-eme nke a iji wetara onwe ha ugwu, ma onye ahụ na-achọ ugwu nke onye zitere ya bụ onye eziokwu; o nwekwaghị ihe ọbụla bụ ụgha banyere ya.**

¹⁹ **Mosis o nyeghị unu iwu? Ma o nweghị onye ọbụla n’ime unu na-edebe iwu ahụ. Gịnị mere unu ji achọ igbu m?”**

²⁰ Igwe mmadụ ahụ zara, “Mmụọ ọjọọ bi n’ime gị, onye chọrọ igbu gị?”

²¹ Jisọs zara si ha, **“Arurụ m otu ọrụ, ma unu niile nọ na mgbagwoju anya.”**

²² **Mosis nyere unu iwu ibi ugwu (n’agbanyeghị na o siteghị na Mosis, kama na nna nna anyị ha), n’ụbọchị izuike unu na-ebikwa mmadụ ugwu.**

²³ **Ọ bụrụ na e nwere ike bie mmadụ ugwu n’ụbọchị izuike ka a ghara imebi iwu Mosis, gịnị mere o ji na-ewute unu na m mere ka ahụ mmadụ zuo oke n’ụbọchị izuike?**

²⁴ **Kwụsinụ ikpe ikpe site n’ihe anya na-ahụ, kama na-ekpenụ ikpe ziri ezi.”**

Ọ bụ Jisọs bụ Kraịst?

²⁵ N’oge ahụ, ụfọdụ n’ime ndị Jerusalem bidoro na-asi, “Onye a ọ bughị nwoke ahụ ha chọrọ igbu?”

²⁶ Lee ka ọ nọ na-ekwu okwu n’ihu mmadụ niile ma o nwekwaghị onye na-agwa ya ihe ọbụla. Ọ putara na ndịisi amatala n’eziokwu na ọ bụ Kraịst?

²⁷ Ma anyị matara ebe nwoke a siri pụta, mgbe Kraịst ahụ ga-abịa, o nweghị onye ga-amata ebe o siri pụta.”

²⁸ Ma dị ka Jisọs na-ezi ihe n’ime ụlọnsọ ukwu ahụ, o tiri mkpu si, **“N’ezie, unu maara m, matakwa ebe m siri pụta. Anoghi m n’ebe a na nke onwe m, ma onye ahụ zitere m bụ eziokwu. Unu amaghị ya.”**

²⁹ **Ma amara m ya, n’ihi na esitere m na ya bịa. Ọ bụkwa ya zitere m.”**

³⁰ Mgbe ahụ ha chọrọ ijide ya, ma o nweghị onye ọbụla meturụ ya aka n’ihi na oge ya erubeghị.

³¹ Ma otu ọ dị, ọtụtụ n’ime igwe mmadụ ahụ kweere na ya. Ha siri, “Mgbe Kraịst ahụ ga-abịa, ọ ga-arụ ọrụ ebube ọzọ kariri ndị a nwoke a rurula?”

32 Ndi Farisii nuru ka igwe mmadu ahụ na-atamu ntamu n'olu nta banyere ya. Mgbe ahụ ndịisi nchụaja na ndi Farisii zigara ndi na-eche nche n'ulonso ukwu ahụ ka ha gaa jide ya.

33 Jisosh siri, **"Naani nwa oge ka mu na unu ga-anọ, aga m alakwurukwa onye zitere m."**

34 **Unu ga-achọ m ma unu agaghị achọta m. Ebe m na-agakwa unu enweghị ike ibiaru ya."**

35 Ndi Juu siritara onwe ha, "Olee ebe nwoke a choro iga anyi na-agaghị achota ya? O ga-eje ebe ndi nke anyi a chusasiri achusasi bi n'etiti ndi Griik, ka o ga kuziere ndi Griik ihe?"

36 Kedu udi okwu bu nke a o na-ekwu si, **'Unu ga-achọ m ma unu agaghị achota m,' na 'Ebe m na-agakwa unu enweghị ike ibiaru'?"**

Isi iyi mmiri nke ndu

37 N'ubochi ikpeazu bukwa ubochi kacha ibe ya nke mmemme ahụ, Jisosh guzooro oto jiri oke olu tie mkpu si, **"O buru na akpiri na-akpo onye obula nku, ya biakwute m bia nuru mmiri."**

38 **Onye obula kweere na m, di ka akwukwo nso kwururi, isi iyi mmiri nke ndu ga na-asoputa site n'ime afo ya."**

39 O kwuru nke a banyere Mmuo ahụ ndi kwere na ya ga-anata. Tutu ruo oge ahụ, e nyebeghi Mmuo ahụ, n'ih na e nyebeghi Jisosh otuto.

40 Mgbe ha nuru nke a, ufodu n'ime igwe mmadu ahụ siri, **"N'eziokwu onye a bu onye amuma ahụ."**

41 Ndi ozo siri, **"O bu Kraist ahụ."**

Ma ndi nke ozo sikwara, **"N'ezie Kraist ahụ, o ga-esi na Galili puta?"**

42 O bu na akwukwo nso ekwughi na Kraist ga-esi n'agburu Devid puta, na Bethlehem bu obodo Devid?"

43 Ya mere nkewa daputara n'etiti igwe mmadu ahụ n'ih ya.

44 Ufodu choro ijide ya ma o dighi onye obula meturu ya aka.

Ekweghi ekwe nke ndi ndu ndi Juu

45 Mgbe ahụ, ndi nche ulonso ukwu loghachiri n'ebe ndisi nchujaja na ndi Farisii no, ndi siri ha, **"Gini mere unu akputaghi ya?"**

46 Ha zara, **"Anyi ahubeghi onye kwuru okwu di ka nwoke a."**

47 Ndi Farisii zara ha, **"Unu esorola buru ndi a ghogburu?"**

48 O di onye obula n'ime ndisi maobu n'ime ndi Farisii tukwasiri ya obi?

49 E e! Kama igwe mmadu ndi a na-amaghi iwu bu ndi a buru onu."

50 Nikodimos, otu n'ime ha bu onye biakwutere ya na mbu siri ha,

51 **"Iwu anyi o na-ama mmadu ikpe, ma o buru na o bughu uzọ nuta okwu n'onu ya, ichoputa ihe onye ahụ na-eme?"**

52 Ha zaghachiri ya si, **"Gi onwe gi, i sokwa na ndi si Galili puta? Nyochaa nke oma, i ga-achoputa na onye amuma obula agaghị esi na Galili puta."**

[Akwukwo ndi mbu na otutu ndi ochie gbara akaebe enweghi amaokwu nke iri ise na ato n'akwukwo Jon isi nke asaa ruo Jon isi asato amaokwu nke iri na otu Jon 7:53-8:11. Ufodu akwukwo na-edebanye amaokwu ndi a, n'ebe o zuruoke maobu ufodu n'ime ya, ma o buru na ha edechaa Jon isi asaa amaokwu nke iri ato na isii, Jon 7:36, Jon 21:25, Luk 21:38 maobu Luk 24:53.]

53 *Mgbe ahụ, onye obula n'ime ha lara n'ulo ya.*

8

¹ *Ma Jisọs rigooro n'Ugwu Oliv.*

² *N'isi ọtutụ echị ya, ọ b́ara ọzọ n'ụlọnsọ ukwu ebe ọtutụ mmadụ b́akwutere ya. Ọ nọdurụ ala malite ikuziri ha ihe.*

³ *Ndị ozizi iwu na ndị Farisii dọkpụtara otu nwanyị ha jidere n'ikwa iko. Ha mere ka o guzo n'ihu igwe mmadụ ahụ niile.*

⁴ *Ha siri ya, "Onye ozizi, anyị jidere nwanyị a ka ọ na-akwa iko.*

⁵ *N'iwu, Mosis nyere anyị ikike ka e jiri okwute tugbuo onye mere ihe dị otu a. Gini ka i nwere ikwu banyere nke a?"*

⁶ *Ha kwuru nke a iji nwalee ya, iji nweta ihe ha ga-eji ebo ya ebubo.*

Ma Jisọs hulatarara ala were mkpisiaka ya dee ihe n'ala.

⁷ *Mgbe ha nọgidere na-aju ya ajụ, o biliri si ha, "Onye ọbụla n'ime unu na-emebeghi mmehie ọbụla, ya buru ụzọ tọọ ya nkume."*

⁸ *Ọzọ, o hulatakwarara ala malite ide ihe ọ na-edede n'ala.*

⁹ *Mgbe ha nuru nke a, ha niile n'otu n'otu, malite n'onye okenye ha, sitere n'ebe ahụ puo. N'ikpeazu, ọ fọdurụ naanị Jisọs na nwanyị ahụ, ebe o guzoro n'ihu ya.*

¹⁰ *Jisọs guzoro ọto juo ya si, "Nwanyị, oleekwanu ha? Ọ dighi onye mara gi ikpe?"*

¹¹ *Ọ siri, "O nweghi onye ọbụla Onyenwe anyi."*

Jisọs siri ya, "Mụ onwe m amakwaghi gi ikpe: Gawa, kama emehiekwala ọzọ."

Jisọs ihè nke ụwa

¹² *Ọzọ, Jisọs gwara ha si, "Abụ m ihe nke ụwa. Onye ọbụla na-eso m agaghi ejeghari n'ochichi, kama ọ ga-enwe ihè nke ndu."*

¹³ *Ndị Farisii siri, "I na-agbara onwe gi ama! Ya mere ama i na-agbara onwe gi abughi ezie."*

¹⁴ *Ma Jisọs zara si, "A sikiwari na mụ na-agbara onwe m ama, ama m na-agba bu eziokwu. N'ihi na-amara m ebe m si bia, marakwa m ebe m na-aga. Ma unu aghotaghi ebe m si bia, maobu ebe m na-aga.*

¹⁵ *Unu na-ekpe ikpe di ka mmadu; ma ekpeghi m onye ọbụla ikpe.*

¹⁶ *Ma ọ buru na m ekpe ikpe, ikpe m bu eziokwu n'ihi na ọ bughị naanị m nọ, kama ọ bu mụ na Nna m, onye zitere m.*

¹⁷ *E dere n'iwu unu si, 'ama mmadụ abuo gbara bu eziokwu.'*

¹⁸ *Ana m agba ama banyere onwe m. Nna m, onye zitere m, na-agbakwa ama banyere m."*

¹⁹ *Mgbe ahụ ha juru ya, "Olee ebe Nna gi nọ?"*

Jisọs zara, "Unu amaghi m, unu amakwaghi Nna m. Ọ buru na unu matara m unu ga-amatakwa onye Nna m bu."

²⁰ *Okwu ndi a niile ka o kwuru n'ụlọnsọ ukwu ha, mgbe ọ na-akuzi ihe na mpaghara ulo ahụ ebe a na-adoba onyinye. Ma ọ dighi onye ọbụla jidere ya n'ihi na oge ya erubeghi.*

Jisọs ekwuo banyere onwu ya

²¹ *Ọzọ ọ gwara ha, "Aga m ahapu unu, unu ga-achọ m, ma unu ga-anwu n'ime mmehie unu. Ma unu apughi ibia n'ebe m na-aga."*

22 Nke a mere ka ndị Juu na-asị, “Ọ ga-egbu onwe ya? Ọ bụ ya mere o ji sị, ‘**Ebe m na-aga unu apughị i bịa?’**”

23 Ma ọ sịrị ha, “**Unu si n’ala ma esi m n’elu bịa. Unu bụkwa ndị uwa, ma abụkwaghị m nke uwa a.**

24 **A sịrị m unu na unu ga-anwụ n’ime mmehie unu, naanị na unu kwenyere na mụ onwe m, bụ onye ahụ.”**

25 Ha juru ya, “Onye ka i bụ?”

Jisọs zara sị ha, “**Abụ m onye ahụ m gwara unu na m bụ na mbụ.**

26 **E nwere m ọtụtụ ihe m ga-ekwu n’ikpe unu ikpe. Ma matanụ na onye ahụ zitere m bụ onye eziokwu. N’ihi nke a, ihe niile m nuru site n’onu ya ka m gwara uwa.”**

27 Ọ bụ ihe banyere Nna ya ka ọ na-agwa ha, ma ha aghotaghị ya.

28 Ya mere Jisọs sịrị, “**Mgbe unu weliri Nwa nke Mmadu elu, mgbe ahụ ka unu ga-ama na mụ onwe m bụ ya. Unu ga-amatakwa na ọ dighị ihe m na-eme n’onwe m, kama, di ka Nna m ziri m ka m na-ekwu ihe ndị a.**

29 **Onye ahụ nke zitere m na-anonyekwara m. Ọ hapughikwa m mgbe ọbụla, n’ihi na ọ bụ ihe na-amasị ya ka m na-eme mgbe niile.”**

30 Mgbe ọ na-ekwu ihe ndị a, ọtụtụ kwenyere na ya.

Umụ nke Ebrahim

31 Jisọs gwara ndị Juu ndị kwere na ya, “**Ọ bụrụ na unu anogide n’okwu m n’ezie unu ga-abụ ndị na-eso ụzọ m.**

32 **Unu ga-amatakwa eziokwu ahụ, eziokwu ahụ ga-emekwa ka unu nwere onwe unu.”**

33 Ha zara ya, “Anyị bụ umụ Ebrahim, o nwebeghị oge anyị ji bụrụ ohu onye ọbụla. Olee otu i si na-asị na a ga-eme ka anyị nwere onwe anyị?”

34 Jisọs zara ha, “**N’ezie, n’ezie asị m unu, onye ọbụla na-eme mmehie bụ ohu mmehie.**

35 **Ohu enwekwaghị onodu mgbe ọbụla n’ezinaulo, ma okpara nwere onodu ruo ebighị ebi.**

36 **Ya mere, ọ bụrụ na Okpara ahụ emee ka unu nwere onwe unu n’ezie, unu ga-abụ ndị nwere onwe unu.**

37 **Ama m na unu bụ umụ umụ Ebrahim, ma unu na-achọ igbu m n’ihi na okwu m enweghị onodu n’ime unu.**

38 **Ana m ekwu ihe m huru n’ebe Nna m nọ, ma unu na-eme ihe unu nuru site n’aka nna unu.”**

39 Ha zara ya, “Ebrahim bụ nna anyị.”

Jisọs sịrị ha, “**Ọ bụrụ na unu bụ umụ umụ Ebrahim, unu gara na-arụ oru Ebrahim ruru.**

40 **Ma unu na-achọ igbu m, bụ onye gwara unu eziokwu ahụ m nuru n’ebe Chineke nọ. Ebrahim emeghị otu a.**

41 **Unu na-arụ oru nna unu ruru.”**

Ha sịrị ya, “Anyị abughị umụ a muru site n’ikwa iko; naanị Chineke ya onwe ya bụ otu Nna anyị nwere.”

Umụ nke Ekwensu

42 Jisọs gwara ha, “**Ọ bụrụ n’ezie na Chineke bụ Nna unu, unu ga-ahụ m n’anya, n’ihi na ọ bụ Chineke zitere m. Abiaghị m site n’ike aka m.**

43 **Gini mere unu adighi aghota ihe m na-ekwu? O bu na unu enweghi ike inabata okwu m.**

44 **Unu bu umu nke nna unu ekwensu. Uche unu bu imezu ihe nke nna unu na-achọ. O bu ogbu ochu site na mbu. O dighi ejigide eziokwu n'ihu na eziokwu adighi n'ime ya. Mgbe o na-ekwu okwu ugha, o na-ekwu di ka odidi ya siri di, n'ihu na o bu onye ugha burukwa nna nke ugha.**

45 **Ma n'ihu na m na-ekwu eziokwu, o bu ya mere unu ekwenyeghi na m.**

46 **O nwere onye n'ime unu puru itu m mmehie m n'ihu? O buru na m na-ekwu eziokwu, gini mere unu ekwenyeghi na m?**

47 **Onye obula sitere na Chineke na-anu ihe Chineke na-ekwu. Ihe kpatara unu adighi anu bu maka unu abughi ndi nke Chineke."**

Jisosh na Ebrahim

48 **Ndi Juu zara si, "Anyi e kwughu eziokwu mgbe anyi siri na i bu onye Sameria, na mmuo ojoo bikwa n'ime gi?"**

49 **Jisosh zaghachiri, "Mmuo ojoo obula adighi n'ime m, kama ana m asopuru Nna m, ma unu adighi asopuru m.**

50 **Anaghi m achọ otuto nke onwe m, kama o di onye nke na-achọ ya. O bukwa ya bu onye ikpe.**

51 **N'ezie, n'ezie, agwa unu, onye obula na-edebe okwu m agaghi anwu ozọ."**

52 **Mgbe ahụ ndi Juu siri ya, "Anyi maara ugbo a na mmuo ojoo bi n'ime gi. Ebrahim nwuru anwu ya na ndi amuma, ma gi onwe gi na-asị na onye obula kwere na gi agaghi anwu ruo mgbe ebighi ebi.**

53 **I di ukwuu karịa nna anyi Ebrahim? O nwuru, ma ndi amuma nwukwara. Onye ka i na-eche na i bu?"**

54 **Jisosh zara, "O buru na m etoo onwe m, otuto m bu ihe efu, Nna m, onye unu na-asị na o bu Chineke unu, bu onye na-eto m.**

55 **Amaara m onye o bu n'agbanyeghi na unu amaghi ya. Aga m abu onye ugha ma o buru na m ga-asị na-amaghi m onye o bu. Amaara m ya na-edebekwa okwu ya.**

56 **Nna unu Ebrahim nuriri onu mgbe o chetara na o ga-ahu ubochi m; o huru ya ma nuriakwa onu."**

57 **Ndi Juu siri ya, "I gbabeghi iri afọ ise ma i hula Ebrahim?"**

58 **Jisosh siri ha, "N'ezie, n'ezie agwa m unu, tupu amuo Ebrahim, mu onwe m no ya."**

59 **Ya mere, ha tutulitere nkume itu ya, ma Jisosh zoro onwe ya, sitekwa n'ulonso ukwuu ahụ puo.**

9

Jisosh agwoọ onye isi

1 **Mgbe o na-agafe, o huru otu nwoke kpuru isi site n'afọ nne ya.**

2 **Ndi na-eso uzọ ya juru ya si, "Onye ozizi, onye mehiere? Nwoke a ka o bu ndi muru ya, nke mere e ji muo ya n'isi?"**

3 **Jisosh siri, "Nwoke a emehieghi, ndi muru ya emehiekwaghi, kama o kpuru isi ka oru Chineke puta ihè na ndu ya.**

4 Anyị aghaghị iru ọrụ onye ahụ zitere m, mgbe chi ka dị, anyasị na-abịa mgbe o nweghị onye pụrụ iru ọrụ.

5 Dị ka m nọ n'ụwa, Abụ m ihè nke ụwa."

6 Mgbe o kwusiri nke a, ọ bụsara ọnụ mmiri asụ n'ala gwakọta ya na aja, werekwa aja ahụ tee nwoke ahụ n'anya.

7 Ọ gwara ya, "**Gaa n'ọdọ mmiri Sailom saa ihu gị**" (nke a pụtara "Zitere"). Ọ gara saa ihu ya, loghachita na-ahụ ụzọ.

8 Ndị agbataobi ya na ndị n'ahụ ya n'oge gara aga ka ọ na-arịọ arịrịọ siri, "Nke a, ọ bughị nwoke ahụ na-anọdu ala na-arịọ arịrịọ?"

9 Ụfọdu na-asị, "Ọ bụ ya."

Ma ndị ọzọ na-asịkwa, "Ọ bughị ya. Ọ bụ onye yiri ya."

Ma ọ na-asị, "Abụ m nwoke ahụ."

10 Ha na-asị ya, "Olee otu anya gị siri meghee?"

11 Ọ zara, "Nwoke a na-akpọ Jisọs gwakọtara ụrọ tee m n'anya. Ọ gwara m si, 'Gaa saa ihu gị n'ọdọ mmiri Sailom.' A gara m saa onwe m, malitekwa ihu ụzọ."

12 Ha siri ya, "Olee ebe nwoke ahụ nọ?"

Ọ siri, "Amaghị m."

Ndị Farisii emee nchoputa maka ọgwugwo ahụ

13 Ha dutere nwoke ahụ kpuru isi na mbụ n'ihu ndị Farisii.

14 Ma ọ bụ n'ubochi izuike ka Jisọs gwakọtara aja, jiri ya meghe anya ya.

15 Ya mere, ndị Farisii juru ya otu o si bido ihu ụzọ. Ọ siri ha, "Ọ gwakọtara aja tee m n'anya, a sakwara m ihu ma ugbu a ana m ahụ ụzọ."

16 Ụfọdu ndị Farisii siri, "Nwoke a esiteghị n'ebe Chineke nọ bịa, n'ihu na ọ dighị edebe ubochi izuike."

Ma ndị ọzọ na-asị, "Olee otu onye mmehie ga-esi ruo ọrụ iribama ndị di otu a?" Nkewa diri n'etiti ha.

17 Ya mere, ha siri nwoke ahụ kpuru isi, "Gini ka i nwere ikwu banyere ya? Ọ bụ anya gị ka o meghere."

Ọ siri, "Ọ bụ onye amuma."

18 Ma ndị Juu ahụ ekweghị na nwoke a bụ onye kpuru isi na mbụ, nke e mere ka ọ hụ ụzọ, tutu ruo mgbe ha kpọrọ ndị mụrụ ya.

19 Ha juru ha si, "Onye a ọ bụ nwa unu, onye unu na-asị na o kpuru isi site n'oge a mụrụ ya? O si aña ahụ ụzọ ugbu a?"

20 Ndị mụrụ ya zara, "nke a bụ nwa anyị. Anyị matakware na o kpuru isi site n'oge anyị mụrụ ya."

21 Ma otu o si ahụ ụzọ ugbu a maobu onye meghere anya ya, anyị amaghị. Juonu ya. Ọ bụ dimkpa, ya zara onu ya."

22 Ihe a ka ndị mụrụ ya kwuru n'ihu na ha na-atụ egwu ndị Juu. Ndị kpebirila na ọ buru na onye obula ekwuo na Jisọs bụ Kraist ahụ, ha ga-achupu onye ahụ site n'ulo ekpere ha.

23 Nke a mere ndị mụrụ ya jiri si, "Ọ bụ dimkpa, unu juo ya."

24 Ha kpọrọ nwoke a nke ugboro abuo, bụ onye ahụ kpuburu isi, si ya, "Nye Chineke otuto. Anyi maara na nwoke a bụ onye mmehie."

25 Ọ zara, "Amaghị m maobu onye mmehie ma ọ bughị. Ma otu ihe ka m maara, ekpuru m isi na mbụ ma ugbu a ana m ahụ ụzọ."

26 Ha siri ya, "Gini ka o mere gi? Olee otu o si meghe anya gi?"

27 Ọ zara ha, “Agwala m unu ihe niile, ma unu achọghị ikwere. Gịnị mere unu ji chọọ ịnụ ya ọzọ? Unu chọkwara ịghọ ndị na-eso ụzọ ya?”

28 Ha bigbọrọ ya sị, “Gị onwe gị burụkwa onye na-eso ụzọ ya! Anyị bụ ndị na-eso ụzọ Mosis.

29 Anyị mara na Chineke gwara Mosis okwu, ma gbasara nwoke a, anyị amaghị ebe o siri bịa.”

30 Nwoke ahụ zaghachiri sị ha, “Ma otu ọ dị, nke a bụ ihe ịtụnanya! Unu amaghị ebe o siri bịa ma o meghere anya m.

31 Anyị mara na Chineke adighi ege ndi mmehie nti, ma ọ na-ege nti onye na-atụ egwu ya na onye na-eme uche ya.

32 Site na mgbe e kere ụwa, ọ dibeghi onye a nuru na o meghere anya onye kpuru isi.

33 Ọ buru na nwoke a esiteghi n’ebe Chineke no, ọ gaghị enwe ike ime ihe obula.”

34 Ha zara sị ya, “Gị onye a muru n’ime mmehie, ị na-achọ ikuziri anyị ihe?” Ha chupuru ya n’ezi.

Ikpu isi nke ime mmuo

35 Jisọs nuru na ha achupula ya n’ezi, ma mgbe ọ chotara ya, ọ siri ya, **“I kweere na Nwa nke Mmadu?”**

36 Ọ zara sị, “Onyenwe m, ọ bụ onye? Gwa m ka m nwe ike ikwere na ya.”

37 Jisọs siri ya, **“I hula ya ugbu a; onye gi na ya na-ekwurita okwu bu onye ahụ.”**

38 Ọ siri, “Onyenwe m, ekwela m.” Ọ kpọrọ isiala nye ya.

39 Jisọs siri, **“Ọ bụ n’ihi ikpe ka m ji bịa n’ụwa, ka ndi na-adighi ahụ ụzọ bido ihu ụzọ, na ka ndi na-ahụ ụzọ ghoọ ndi kpuru isi.”**

40 Mgbe ụfọdu ndi Farisii no nso n’ebe ahụ nuru nke a, ha siri ya, “Anyị onwe anyị, anyị bukwa ndi kpuru isi?”

41 Jisọs siri ha, **“Ọ buru na unu kpuru isi, ikpe omuma mmehie agaghị ama unu, ma ugbu a ebe unu si na unu na-ahụ ụzọ ikpe omuma unu na-adigide.”**

10

Onye ozuzu aturu na igwe aturu ya

1 “N’ezie, n’ezie, agwa m unu, onye obula na-adighi esite n’onu ụzọ aba n’ogba aturu kama ọ na-arị elu ka o site n’elu ulo ahụ wufee, bụ onye ohi burukwa onye na-apunara mmadu ihe.

2 Onye na-esite n’onu ụzọ abanye bụ onye ozuzu aturu.

3 Onye nche onu ụzọ na-emeghere ya ụzọ, aturu ya na-anukwa olu ya. Ọ na-akpo aturu nke ya aha, ma duru ha puo.

4 Mgbe ọ kpoputasiri ndi niile bu nke ya, ọ na-aga n’ihu ha. Aturu ya na-esokwa ya n’azu n’ihi na ha maara olu ya.

5 Ha agaghị eso onye obia, kama ha gbaara ya oso. N’ihi na ha amaghị olu onye obia.”

6 Jisọs ji ihe yiri ihe gwa ha okwu. Ma ha aghotaghi ihe ọ no na-agwa ha.

7 Ọzọ, Jisọs siri, “N’ezie, n’ezie, ana m agwa unu, mu onwe m bu onu ụzọ ogba aturu ahụ.

8 Ndi niile bɔara tupu mu onwe m abia bu ndi ohi na ndi na-apunara mmadu ihe n'ike. Umụ aturu añakwaghi ha nti.

9 Mu onwe m bu uzọ. Onye obula sitere na m banye, a gazoputa ya. O ga na-apu na-abata na-achotakwa nri.

10 Onye ohi na-abia naani ka o zuo ohi, gbuo ma bibiekwa; abjara m ka ha nwe ndu ma nwebigakwa ya oke.

11 "Mu onwe m bu onye ozuzu aturu oma. Ezi onye ozuzu aturu na-atogbo ndu ya n'ih i aturu ya.

12 Onye e goro oru, nke na-abughi onye nche aturu, onye aturu na-abughi nke ya, o na-ahapu ha gbaa oso mgbe o huru agu ka o na-abia; mgbe ahụ agu na-achuso aturu ahụ chusasia ha.

13 Onye e goro oru na-agbapu, n'ih i na o bu onye e goro oru, o nagh i echegbu onwe ya banyere aturu ndi ah u.

14 "Abu m onye ozuzu aturu oma; amaara m aturu m, aturu nke m makwaara m.

15 Di ka Nna ah u maara m, mu onwe m makwa Nna ah u. Ana m atogbo ndu m n'ih i aturu ah u.

16 Enwere m umu aturu ozo ndi na-anoghi n'ogba aturu a. Aghaghi m ikpobatakwa ha. Ha onwe ha ga-anu olu m, a ga-enwekwa otu igwe aturu na otu onye ozuzu aturu.

17 Maka nke a ka Nna jiri hu m n'anya, n'ih i na ana m atogbo ndu m, ka m wereghachikwa ya ozo.

18 O nweghi onye obula puru inara m ya, kama ana m atogbo ya n'ike nke onwe m. Enwere m ikike itogbo ya, nweekwa ikike iwereghachi ya ozo. Anatara m iwu a site n'aka Nna m."

19 Ozokwa, nkewa batara n'etiti ndi Juu n'ih i okwu ndi a.

20 Otutu n'ime ha na-ekwu, "O bu onye mmuo ojoo na-achi ya, onye isi mebi. O bara uru ige ya nti?"

21 Ma ndi ozo na-ekwu, "Okwu ndi a adighi ka nke onye mmuo ojoo bi n'ime ya. Mmuo ojoo o nwere ike ime ka anya onye kpuru isi meghee?"

Ekweghi ekwe nke ndi juu

22 N'oge ah u, mmemme icheta mgbe e doru ulonso ukwu ah u ns o ruru na Jerusalem. O bu oge oke oyi,*

23 ma Jisos no na-ejeghari n'ulonso ukwu, n'iba[†] Solomon.

24 Ndi Juu gbara ya gburugburu si ya, "Ruo ole mgbe ka i ga-edebe anyi n'onodu olileanya? O buru na i bu Kraist ah u, gwaghee anyi onu."

25 Jisos zara ha, "Agwara m unu, ma unu ekweghi. Oru m na-ar u n'aha Nna m na-agba ama banyere m.

26 Ma unu ekwenyeghi, n'ih i na unu esoghi n'igwe aturu m.

27 Aturu m na-anu olu m. Amaara m ha, ha na-esokwa m.

28 Ana m enye ha ndu ebighi ebi. Ha agaghi ala n'iyi. Mmadu obula enkwaghi ike ipunari ha n'aka m.

29 Nna m onye nyere m ha di ukwu karja ihe niile. O nweghi onye nwere ike inapu ha site n'aka Nna m.

* **10:22** Nke a bu mmemme icheta ido ns o e doru ulonso ukwu ah u mgbe e wughariri ya n'ih i mmeru ndi Siria meruru ya. E mere ka anyi mata na o bu onye a na-akpo Antiokus Efifanis meruru ulonso ah u, mgbe o ji ezi chuo aja n'elu ebe ichu aja ya, dika akwukwo akuko si kop ya. [†] **10:23** Maobu, mgbe ul o

30 Mụ na nna m bụ otu."

31 Ndi Juu tụtụlitekwarara nkume ọzọ ịtụ ya.

32 Ma Jisọs zara ha, **"E zila m unu ọtụtụ ọrụ ọma nke sitere n'aka Nna m, olee nke unu na-achọ ịtụ m nkume n'ihì ya?"**

33 Ndi Juu zara ya, "Anyị achọghị ịtụ gị nkume n'ihì ọrụ ọma ndị a, kama n'ihì nkwalu na n'ihì na gị bụ mmadụ efu, ma ị na-eme onwe gị Chineke."

34 Jisọs zara ha, **"Edeghị ya n'iwu unu, si, 'Mụ onwe m siri na unu bụ chi'?"**

35 **Ọ bụrụ na a kpọrọ ndị ahụ nabatara okwu Chineke 'chi,' apughikwa imebi ihe e dere n'akwukwọ nsọ.**

36 **Unu na-ekwu na onye ahụ Chineke doro nsọ ma zitekwa ya n'ime ụwa na-ekwulu Chineke n'ihì na m siri, 'Abụ m Ọkpara Chineke?'**

37 **Unu ekwenyela na m, ma ọ bụrụ na ọ bughị ọrụ Nna m ka m na-arụ.**

38 **Ma ọ bụrụ na m na-arụ ya, a sịkwari na unu ekweghị na m, kwerenụ n'ọrụ ndị a, ka unu nwee ike mata ma ghọtakwa na Nna ahụ nọ n'ime m, mụ onwe m nọkwa n'ime Nna ahụ."**

39 Ọzọkwa, ha gbaliri ijide ya ma ọ siri n'aka ha puo.

40 Mgbe ahụ ọ laghachiri azụ n'ofe osimiri Jodan, bụ ebe Jón nọrọ na mbụ mee baptizim, ebe ahụ ka ọ nọdurụ.

41 Ọtụtụ ndị mmadụ biakwutere ya. Ha na-asị, "Jón arughị ọrụ ihe iribama ọbụla, ma ihe niile Jón kwuru banyere nwoke a bụ eziokwu."

42 Ọtụtụ mmadụ kwenyekwarara na ya n'ebe ahụ.

11

Onwụ Lazaros

1 N'oge ahụ, ahụ adighi otu nwoke a na-akpọ Lazaros onye Betani, nke bụ obodo nta nke Meri na Mata nwanne ya nwanyị.

2 Nke a bụ Meri ahụ weere mmanụ otite di oke onuahia tee Onyenwe anyi, ma jirikwa agiri isi ya hichaa ukwu ya. Ọ bụ nwanne ya nwoke Lazaros bụ onye nọ n'orja.

3 Nke a mere umunne ya nwanyị zigara Jisọs ozi si, "Onyenwe anyi, onye ahụ nke ị huru n'anya nọ n'orja."

4 Mgbe Jisọs nuru ya, ọ siri, **"Orja a abughị nke onwụ kama ọ bụ iji nye Chineke otuto nakwa ka e site na ya nye Ọkpara Chineke otuto."**

5 Jisọs huru Mata, na nwanne ya nwanyị na Lazaros n'anya.

6 Mgbe ọ nuru na Lazaros nọ n'orja, ọ nọkwuru mkpuru ubochi abuo n'ebe ahụ ọ nọ.

7 Ya mere, ọ gwara ndi na-eso ụzọ ya, **"Ngwanu ka anyi laghachi azu na Judia."**

8 Ma ndi na-eso ụzọ ya siri ya, "Onye ozizi, n'oge nta gara aga ka ndi Juu chorọ ịtụ gị nkume. Ị na-agakwa ebe ahụ ọzọ?"

9 Jisọs zara, **"Ọ bughị awa iri na abuo di n'otu ehie nke ubochi? Onye na-ejeghari n'ehie anaghi asu ngongo, n'ihì na ọ na-eji ihè nke ụwa a ahụ ụzọ."**

10 **Ma ndị na-ejeghari n'abalị na-azọhie ukwụ, n'ihì na ihè adighi n'ime ha."**

11 Mgbe o kwusiri nke a, ọ gwakwara ha, **"Enyi anyị Lazaros na-arahu ụra, ma ana m aga ikpote ya n'ura."**

12 Ndị na-eso ụzọ ya siri ya, "Onyenwe anyị, ọ buru na ọ na-arahu ụra, ọ ga-adị mma."

13 Ihe Jisọs na-ekwu bu banyere ọnwụ ya ma ha chere na ọ na-ekwu banyere irahu ụra efu.

14 Mgbe ahụ, Jisọs gwaghere ha ọny, **"Lazaros anwuola."**

15 **Ma n'ihì unu, obi di m uto na anoghi m n'ebe ahụ, ka unu nwe ike kwere. Ma bjanu ka anyi gakwuru ya."**

16 Tomos, onye a na-akpo Didimos, gwara ndi na-eso ụzọ ibe ya, "Ka anyi gakanu ka anyi soro ya nwuo."

Jisọs akasie umunne nwanyị Lazaros obi

17 Mgbe Jisọs rutere, ọ choputara na Lazaros anoolari n'ili ubochi ano.

18 Betani di Jerusalem nso, ihe di ka kilomita ato.

19 Ma otutu ndi Juu biakwutere Mata na Meri ikasi ha obi n'ihì ọnwu nwanne ha nwoke.

20 Mgbe ozi obibia Jisọs ruru Mata nti, ọ gara izute ya, ma Meri noduru n'ulo.

21 Mata siri Jisọs, "Onyenwe m, a si na i no n'ebe a, nwanne m nwoke agaraghi anwu.

22 Ma ugbu a, amara m na Chineke ga-enye gi ihe obula i rioro."

23 Jisọs siri ya, **"Nwanne gi nwoke ga-ebili ozo."**

24 Mata siri ya, "Amara m na ọ ga-ebili ozo n'ubochi mbilite n'onwu n'oge ikpeazu."

25 Jisọs gwara ya, **"Mu onwe m bu mbilite n'onwu na ndu. Onye obula kwere na m, a sikwari na ọ nwuru anwu, ọ ga-adị ndu ozo."**

26 **Ma onye obula di ndu nke na-ekwere na m agaghi anwu. I kwere nke a?"**

27 Ọ siri ya, "E, Onyenwe m, ekwere m na i bu Kraist ahụ, Okpara Chineke, onye ga-abia n'ụwa."

Jisọs bere akwa

28 Mgbe o kwuchara nke a, ọ gara kpo nwanne ya nwanyị bu Meri, jiri nwayo si ya, "Onye ozizi abiala, ọ na-akpo gi."

29 Mgbe ọ nuru nke a, ọ biliri osiso ga zute ya.

30 Ruo mgbe a, Jisọs abiarutebeghi n'obodo nta ahụ, ma ọ ka no n'ebe ahụ Mata zutere ya.

31 Ndị Juu nọ n'ulo na-akasi Meri obi huru ya ka ọ puru ngwangwa. Ha sochiri ya n'azu n'ihì na ha chere na ọ na-aga n'ili ibe akwa n'ebe ahụ.

32 Mgbe Meri rutere n'ebe Jisọs nọ, ọ dara n'ukwu ya si, "Onyenwe m, ọ buru na i no n'ebe a, nwanne m nwoke agaraghi anwu."

33 Mgbe Jisọs huru ya ka ọ na-ebe akwa ya na ndi Juu ahụ so ya ka ha na-ebekwa akwa, o meturu ya n'ime mmuo ya. O nwere omiiko di ukwu.

34 Ọ siri, **"Olee ebe unu liri ya?"**

Ha siri ya, "Onyenwe anyi bia ka i hu."

35 Jisọs ebee akwa.

³⁶ Mgbe ahụ ndị Juu na-asị, “Lee ka o si hụ ya n’anya.”

³⁷ Ma ụfọdụ n’ime ha sịrị, “Nwoke a meghere anya onye kpuru isi, ọ garaghị enwe ike mee ka nwoke a hapụ inwụ?”

Jisọs akpọlite Lazaros site n’onwụ

³⁸ Ożọkwa, Jisọs sụrụ ude n’ime onwe ya nke ukwuu, bjarute n’ili ahụ nso. Ili ahụ bụ ọgba e jiri nkume dị ukwuu mechie ọnụ ya.

³⁹ Jisọs sịrị, **“Bupunụ nkume ahụ!”**

Ma Mata, nwanne nwanyị onye ahụ nwurụ anwụ, sịrị ya, “Onyenwe anyị, ọ ga na-esi isi ugbo a, n’ihi na nke a bụ abalị anọ ọ nwurụ.”

⁴⁰ Ma Jisọs sịrị ya, **“Ọ bụ na m agwaghị gị sị na ọ bụrụ na ị kwere ị ga-ahụ ọrụ ebube Chineke?”**

⁴¹ Ya mere, ha bupurụ nkume ahụ. Jisọs lere anya n’elu sị, **“Nna, ana m ekele gị n’ihi na ị nụla olu m.”**

⁴² **Amaara m na ị na-anụ olu m mgbe niile. Ana m ekwu nke a n’ihi ndị a gbara m gburugburu n’ebe a, ka ha kwere na ọ bụ gị zitere m.”**

⁴³ Mgbe o kwusiri nke a, o jiri oke olu tie mkpu, **“Lazaros, pụta!”**

⁴⁴ Onye ahụ nwurụ anwụ pụtara, e jikwa akwa ozu kekọta aka ya na ụkwụ ya, werekwa akwa ichafu kechie ihu ya.

Jisọs sịrị ha, **“Tọpụnụ ya, hapụ ya ka ọ laa.”**

Izu igbu Jisọs

⁴⁵ Ọtụtụ ndị Juu bjakwutere Meri bụ ndị hụrụ ihe a o mere, kwere na ya.

⁴⁶ Ma ụfọdụ n’ime ha lara gaa kọrọ ndị Farisii ihe o mere.

⁴⁷ Mgbe ahụ, ndịisi nchụaja na ndị Farisii kpọrọ nzukọ ndị Sanhedrin.

Ha na-asị, “Gịni ka anyị ga-eme? N’ihi na nwoke a na-eme ọtụtụ ihe ịribama.

⁴⁸ Ọ bụrụ na anyị ahapụ ya ka ọ gaa n’ihu, mmadụ niile ga-ekwere na ya. Ndi Rom ga-abiakwa, kwatuo ụlọnsọ ukwu ma napụ anyị obodo anyị.”

⁴⁹ Ma otu onye n’ime ha bụ Kaifas, onyeisi nchụaja n’afọ ahụ sịrị ha, “Unu amaghị ihe ọbụla.

⁵⁰ Ọ bụ na unu amaghị na ọ ka mma ka otu onye nwụọ n’ihi mmadụ niile, karịa n’obodo anyị niile ga-ala n’iyi.”

⁵¹ Dị ka onyeisi nchụaja nke afọ ahụ, o kwughị nke a site n’echiche ya, kama o buru amụma na Jisọs ga-anwụ n’ihi mba ndị Juu.

⁵² Ọ bughị n’ihi mba ahụ naanị, kama, ka ọ kpọkọta umụ Chineke ndị gbasara n’ebe niile.

⁵³ Ya mere, site n’ubochi ahụ, ha malitere igba izu otu ha ga-esi gbuo ya.

⁵⁴ Ya mere, Jisọs kwusịrị ịgaghari ebe ndị Juu ga-ahụ ya. O siri n’ebe ahụ pụọ gaa n’akụkụ ọzara n’otu obodo nta a na-akpọ Ifrem. Ya na ndị na-eso ụzọ ya nọdurụ n’ebe ahụ.

⁵⁵ Mmemme Ngabiga ndị Juu dika nso. Ọtụtụ ndị mmadụ si n’akụkụ ala ndị Juu niile bịa Jerusalem. Ha bịara tutu mmemme ahụ ebido ka ha mee onwe ha ka ha dị ọcha.

⁵⁶ Ha na-achọ Jisọs na-ajurita onwe ha n’ime ụlọnsọ ukwu ahụ, “Gịni ka unu chere? Ọ bụ na ọ gaghị abịa na mmemme a?”

⁵⁷ Ma n'oge ahụ, ndịisi nchụaja na ndị Farisii enyela iwu ka onye obula huru ya bja gwa ha ka ha gaa jide ya.

12

Meri etee Jisosh Mmanu

¹ Ubochi isii tupu e mee Mmemme Ngabiga, Jisosh gara Betani bu obodo Lazaros, onye ahụ o mere ka o site n'onwu bilie.

² N'ebe ahụ, ha siiri Jisosh nri, o bukwa Mata na-eje ozi isi nri ahụ, Lazaros bu otu onye n'ime ndi sooro ya nodu na nri ahụ.

³ Mgbe ahụ, Meri weere mmanu otite di okara lita nke ezigbo naad, mmanu isi uto di oke onuahia, o wukwasara ya Jisosh n'ukwu, jirikwa agiri isi ya hichaa ukwu ya. Nke a mere ka ulo ahụ juputa n'isi uto nke mmanu otite ahụ.

⁴ Ma Judas Iskariot, otu n'ime ndi na-eso uzọ ya, onye ahụ ga-arara ya nye, kwuru,

⁵ "Gini mere na-ereghi mmanu otite a nari denari ato,* were ego ya nye ndi ogbenye?"

⁶ O kwughi nke a n'ihi na ihe banyere ndi ogbenye na-emetu ya n'obi kama n'ihi na o bu onye ohi; di ka onye na-ejide akpa ego ha, mgbe ufođu, o na-amanye aka n'ego ahụ zubiri ego.

⁷ Jisosh siri, "**Hapu ya aka, o zutara ya ka o na-akwado maka ubochi olili m.**

⁸ **Unu nwere ndi ogbenye n'etiti unu mgbe niile, ma mu na unu agaghi anọ mgbe niile."**

⁹ Ma mgbe igwe ndi Juu nuru na o no n'ebe ahụ, ha bjara, o bughu naani ka ha hu ya, kama ka ha hukwa Lazaros onye o mere ka o si na ndi nwuru anwu bilie.

¹⁰ Ya mere, ndisi nchujaja gbakwara izu igbukwa Lazaros.

¹¹ N'ihi na o bu n'ihi ya ka otutu ndi Juu ji na-ahapu ha ma na-ekwerekwa na Jisosh.

Jisosh abia na Jerusalem di ka Eze

¹² N'echi ya oke igwe mmadu ahụ ndi bjara mmemme nuru na Jisosh na-abia Jerusalem.

¹³ Ha weere igu nkwu puo izute ya na-eti mkpu, "Hozanna!"

"Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu nke na-abia n'aha Onyenwe anyi!"†

"Ngozidi di eze Izrel!"

¹⁴ Jisosh huru nwa inyinya ibu, nokwasidi n'elu ya, di ka e dere ya,

¹⁵ "Atula egwu, gi ada Zayon!

Lee, eze gi ka o na-abia.

O nokwasidi n'elu nwa inyinya ibu."‡

¹⁶ Na mbu ndi na-eso uzọ ya aghotaghi ihe ndi a niile. Ma mgbe e nyesiri Jisosh otuto, ka ha chetara na-edereri ihe ndi a banyere ya, na e mekwara ya rii ihe ndi a.

* 12:5 Nari denari ato ruru ugwo onwa onye oru ga-anata n'otu afo. † 12:13 Abu 118:25,26
‡ 12:15 Zek 9:9

17 Igwe mmadụ ahụ bụ ndị ya na ha nọ mgbe o si n'ili kpoputa Lazaros, mee ka o si n'onwụ bilie, gara n'ihu na-agba ama ya.

18 Otutu mmadụ puru izute ya n'ihu na ha nuru akuko oru ihe iribama niile o ruru.

19 Ya mere, ndi Farisii siritara onwe ha, "Unu ahula na o nweghi ihe unu puru ime, leenu ka uwa niile na-eso ya."

Jisos gbara ama onwu ya

20 Ma ufodu ndi Griik so n'ime ndi ahụ biara ife ofufe n'oge mmemme ahụ.

21 Ha biakwutere Filip onye si Betsaida di na Galili, gwa ya si, "Nna anyi ukwu, anyi chorọ ihu Jisos."

22 Filip puru gaa gwa Andru, ya na Andru sooro gaa gwa Jisos.

23 Jisos zara si, "**Oge awa ahụ eruola mgbe a ga-enye Nwa nke Mmadu otuto.**

24 **N'ezie, n'ezie, agwa m unu, o buru na mkpuru oka wiiti adaghi n'ala nwuo, o ga-anọ naani ya. Ma o buru na o nwuo, o ga-amị otutu mkpuru.**

25 **Ndi obula huru ndu ha n'anya ga-atufu ya, ebe ndi obula kporo ndu ha asi n'uwa a, ga-edebe ya ruo mgbe ebighi ebi.**

26 **Onye obula na-ejere m ozi aghaghi iso m; ebe m no ka onye na-ejere m ozi ga-anokwa. Onye obula na-ejere m ozi ka Nna m ga-asopuru.**

27 "**Ugbu a, mkpuruobi m juputara n'ihe mgbu. Ginikwa ka m ga-ekwu, Nna, zoputa m n'awa nke a? Mba! O bu n'ihu nke a ka m ji bia n'oge awa a.**

28 **Nna, nye aha gi otuto."**

Mgbe ahụ, otu olu siri n'eluigwe bia, "Enyela m ya otuto, m ga-enyekwa ya otuto ozo."

29 Igwe ndi mmadu guzo n'ebe ahụ, ndi nuru ya na-ekwu, "O bu egbe eluigwe gbara." Ndi ozo na-asi, "O bu mmuo ozi na-agwa ya okwu."

30 Jisos zara ma si, "**Olu a abighi n'ihu m kama o biara n'ihu unu.**

31 **Ugbu a bu oge a ga-ekpe uwa a ikpe. Ugbu a ka a ga-achupu onye ahụ na-achi uwa a.**

32 **Ma mu onwe m, mgbe e si n'uwa welie m elu, aga m adota mmadu niile nye onwe m."**

33 O kwuru nke a iji gosi udi onwu nke o gaje inwu.

34 Igwe mmadụ ahụ zara ya, "Anyi anula site n'akwukwo iwu na Kraist ahụ ga-adi ndu ruo mgbe ebighi ebi. Ma gini mere i ji asi na, '**A ghaghi iweli Nwa nke Mmadu elu**?' Onye bu 'Nwa nke mmadu a'?"

35 Jisos siru ha, "**Ihe ga-enwuru unu naani nwa oge nta. Jegharianu n'ihè a, ugbu a unu nwere ya, tupu ochichiri abiakwasu unu. Onye na-eghari n'ochichiri amaghi ebe o na-aga.**

36 **Kwerenu n'ihè ahụ ugbu a unu nwere ya ka unu ghoo umu nke ihè."** Mgbe Jisos kwusiri nke a o hapuru ha puo ga zoo onwe ya.

Ndi juu gara n'ihu na-ekweghi ekwe ha

37 N'agbanyeghi oru iribama niile o ruru n'etiti ha, ha ekwereghe na ya.

38 Nke a bu imezu ihe Aizaya onye amuma kwuru,

“Onyenwe anyị, onye kweere ozi anyị

ọ bụkwa n’ahụ onye ka e kpugheere ogwe aka Onyenwe anyị?”§

³⁹ Ma ha enweghị ike kwere, n’ihi na Aizaya kwukwara n’ebe ọzọ, si,

⁴⁰ “O meela ka ha kpuo ìsì,
mekwa ka obi ha kpọchie

Ka ha ghara iji anya ha hụ ụzọ
maọbụ jiri obi ha ghọta ihe ọbụla

Ka ha gharakwa ichigharị, ka m gwọọ ha.”*

⁴¹ Aizaya kwuru ihe ndị a n’ihi na ọ hụrụ ebube ya, ma kwuo banyere ya.

⁴² Otu ọ dị, ọtụtụ n’ime ndịisi kweere na ya, ma ha ekwuputaghị nke a. N’ihi na ha tūrụ egwu na ndị Farisii ga-achụpụ ha site n’ulo ekpere.

⁴³ N’ihi na ha hụrụ otuto mmadụ n’anya karịa otuto Chineke.

⁴⁴ Jisọs tiri mkpu si, **“Onye ọbụla kwere na m, ọ bughị na m ka o kwere, kama ọ bụ na onye nke zitere m.**

⁴⁵ **N’ihi na onye ọbụla hụrụ m ahụla onye nke zitere m.**

⁴⁶ **Abịara m n’ime ụwa dị ka ihè ka onye ọbụla nke kwere na m ghara inọ n’ochichiri.**

⁴⁷ **“Ma ọ bụrụ na onye ọbụla anụ okwu m ma ju ime ya, ọ bughị m na-ekpe ya ikpe. N’ihi na abịara m izọpụta ụwa, ọ bughị ikpe ụwa ikpe.**

⁴⁸ **Onye ọbụla juru m ma jukwa okwu m, nwere onye ga-ekpe ya ikpe. Okwu niile m kwuru ga-ama ya ikpe n’ụbọchị ikpeazụ.**

⁴⁹ **Okwu ndị a esiteghị n’aka m. Ha sitere n’aka Nna ahụ onye zitere m ma nyekwa m iwu ihe m ga-ekwu na otu m ga esi kwuo ya.**

⁵⁰ **Ama m na iwu ya bụ ndụ ebighị ebi, n’ihi ya, ihe ọbụla Nna gwara m ka m na-ekwu.”**

13

Jisọs asaa ụkwụ ndị na-eso ụzọ ya

¹ Tupu oge Mmemme Ngabiga eruo, Jisọs amatala na oge ọ ga-ahapụ ụwa lakwuru Nna ya eruola. Ọ hụrụ ndị nke ya nọ n’ụwa n’anya, hụkwa ha n’anya ruo ọgwugwu.

² Mgbe a na-eri nri anyasi, ekwensu etinyelarị ya n’ime obi Judas Iskariot, nwa Saimon ka ọ rara ya nye.

³ Jisọs matara na Nna enyefeela ya ihe niile n’aka. Ọ maara na ya si n’ebe Chineke nọ bịa, matakwa na ya ga-alaghachikwuru Chineke.

⁴ Ya mere, o sitere n’oche ọ nọkwasiri bilie ọtọ, yipụ uwe nke elu ya, chiri akwa mmiri e ji ehicha ahụ kee n’ukwu ya.

⁵ Ọ wunyere mmiri n’ime efere ịsa aka, bido ịsa ndị na-eso ụzọ ya ụkwụ, jirikwa akwa mmiri ahụ o kere n’ukwu ya na-ehicha ụkwụ ha.

⁶ Ọ bjakwutere Saimon Pita, onye siri ya, “Onyenwe m, ị ga-asa m ụkwụ?”

⁷ Ma Jisọs zara si ya, **“Ị ghọtaghị ihe m na-eme ugbu a, ma emesịa ị ga-aghọta ya.”**

⁸ Pita siri ya, “Ị gaghị asaa m ụkwụ ma ọlị.”

Jisọs zara ya, **“Ọ buru na m asachaghi gi ukwu, mu na gi enweghi oke obula.”**

⁹ Saimon Pita siru ya, “Onyenwe m, o bughu naani ukwu m ka i g-asa, kama saakwa aka m na isi m.”

¹⁰ Jisọs siru ya, **“Onye obula sara ahụ agaghi asakwa ya ozo, o bu naani isa ukwu ya diru ya n’ihi na ahụ ya niile di ocha. Unu di ocha, kama o bughu unu niile.”**

¹¹ N’ihi na o maarari onye ahụ ga-arara ya nye. Ya mere o ji si, “O bughu unu niile di ocha.”

¹² Mgbe o sachasiri ha ukwu, o yiiri uwe ya, nodukwa ala ozo, o siru ha, **“Unu ghotara ihe m meere unu?”**

¹³ **Unu na-akpo m Onyenwe unu na Nna unu ukwu, unu mere nke oma n’ihi na nke a ka m bu.**

¹⁴ **Ebe o bu na mu onwe m, bu Nna unu ukwu na Onyenwe unu sachara unu ukwu, unu kwesikwara isachakwa ukwu ibe unu.**

¹⁵ **Nke a bu ihe nnomi m nyere unu, meenu di ka mu onwe m mere unu.**

¹⁶ **N’ezie, n’ezie, ohu adighi adi ukwu karịa nna ya ukwu, maobu onye e ziri ozi a karịa onye ziri ya ozi.**

¹⁷ **O buru na unu a mara ihe ndi a, ngozi ga-adiru unu ma unu mee ha.**

Jisọs agbaa ama maka mgba okpuru ya

¹⁸ **“Anaghi m ekwu maka unu niile, amaara m ndi m hoptara. Ma nke a bu imezu ihe e dere n’akwukwo nso, ‘Onye mu na ya na-eriko nri ebiliela megide m.’”***

¹⁹ **“Ana m agwa unu ugbu a tupu ihe ndi a emee, ka unu kwere na mu bu ya mgbe o ga-emezu.**

²⁰ **N’ezie, n’ezie, agwa m unu, onye obula nabatara onye m zitere nabatara m. Onye obula nabatara m nabatakwara onye zitere m.”**

²¹ Mgbe Jisọs kwusiri ihe ndi a, o nweghi udo n’ime mmuo ya. O gbara ama si, **“N’ezie, n’ezie, a si m unu, na otu onye n’ime unu ga-arara m nye.”**

²² Ndi na-eso uzo ya leritara onwe ha anya na-eche n’ime obi ha onye o na-ekwu maka ya.

²³ Otu n’ime ndi na-eso uzo ya nke Jisọs huru n’anya dabere ya nso.

²⁴ Saimon Pita fufeere ya isi, ka o, Juo ya onye o na-ekwu maka ya.

²⁵ Ebe o dabere Jisọs nso, o siru ya, “Onyenwe anyi, onye ka o bu?”

²⁶ Jisọs zara, **“O bu onye ahụ m ga-enye iberibe achicha a mgbe m sunyere ya n’ime efere nri.”** Mgbe o sunyesiri achicha ahụ n’ime efere ahụ, o nyere ya Judas nwa Saimon Iskariot.

²⁷ Mgbe o narasiri iberibe achicha ahụ, ekwensu bara n’ime ya.

Jisọs siru ya, **“Ihe obula i chorọ ime, mee ya ngwangwa.”**

²⁸ Ma o dighi onye obula so noro n’oche nri ghotara ihe mere o ji gwa ya otu a.

²⁹ N’ihi na ufodu na-eche, ebe Judas ji akpa ego ha, Jisọs na-asị ya ka o gaa zuta ihe ndi di mkpa maka mmemme, maobu ka o gaa nye ndi ogbenye ihe.

* 13:18 Abụ 41:9

³⁰ Mgbe ọ natachara iberibe achicha ahụ, ọ puru na-atufughị oge, ọchịchiri agbaala.

Jisọs agbaa ama na Pita ga-agonari ya

³¹ Mgbe ọ puru, Jisọs siri, “**Ugbu a ka a na-enye Nwa nke Mmadu otuto, a na-enyekwa Chineke otuto n’ime ya.**

³² **Ọ buru na e nye Chineke otuto n’ime ya, Chineke ga-enyekwa Okpara ya otuto n’ime onwe ya, ọ ga-enyekwa ya otuto ahụ ngwangwa.**

³³ “**Umuntakiri m, enwere m oge ntakiri nke mu na unu ga-anọ. Unu ga-achọ m, ma di ka m gwara ndi Juu ka m na-agwa unu ugbu a. Ebe m na-aga unu enweghi ike ibia ya.**

³⁴ “**Ana m enye unu ihu oheru: Huritanu onwe unu n’anya. Di ka m huru unu n’anya, otu a ka unu ga-esi hurita onwe unu n’anya.**

³⁵ **Ọ buru na unu ahurita onwe unu n’anya, otu a ka mmadu niile ga-esi mata na unu bu ndi na-eso uzọ m.”**

³⁶ Saimon Pita siri ya, “Onyenwe anyi ebee ka i na-aga?”

Jisọs zagbachiri ya, “**Ebe m na-aga, i nweghi ike iso m gaa ya ugbu a. Ma i ga-abia ma emesia.”**

³⁷ Pita siri ya, “Onyenwe anyi, gini mere na m apughị isoro gi ugbu a? Aga m atogbo ndu m n’ihi gi.”

³⁸ Jisọs zagbachiri, “**I jikeere itogbo ndu gi n’ihi m? N’ezie, n’ezie, asi m gi, tupu oke okuku akwaa akwa, i ga-agonari m ugoro atọ.”**

14

Jisọs akasie ha obi

¹ “**Ka obi ghara ilo unu mmiri. Kwerenu na Chineke; kwerekwanu na m.**

² **N’ulo Nna m, e nwere otutu ebe obibi. Ọ buru na o sighi otu a diri, agaara m agwa unu na m na-aga kwadoro unu ebe obibi?**

³ **Ọ buru na m agaa dozichara unu ebe obibi, aga m aloghachi bia kporo unu, ka ebe m no burukwa ebe unu ga-anọ.**

⁴ **Unu maara uzọ ebe m na-aga.”**

Jisọs bu uzọ

⁵ Tomos siri ya, “Onyenwe anyi, anyi amaghi ebe i na-aga, olee otu anyi ga-esi mata uzọ ya?”

⁶ Jisọs siri ya, “**Mu onwe m bu uzọ, na eziokwu, na ndu. O nweghi onye na-abiakwute Nna m ma o bughị site na m.**

⁷ **Ọ buru na unu maara onye m bu, unu gaara amatakwa Nna m. Site ugbu a, unu amatala ya. Ma hukwa ya.”**

⁸ Filip siri ya, “Onyenwe anyi, zi anyi Nna ahụ, afo ga-ujukwa anyi.”

⁹ Jisọs siri ya, “**Otutu oge ndi a mu na unu noro o bu na i matabeghi onye m bu, Filip? Onye obula huru m ahula Nna. Olee otu i si asi, ‘zi anyi Nna ahụ?’**

¹⁰ **Ọ bu na i kweghi na m no n’ime Nna, na Nna nokwa n’ime m? Okwu niile m na-agwa unu esitekwaghi n’ebe m no puta, kama o bu Nna bi n’ime m na-arụ oru ya.**

11 **Kwere ihe m kwuru na anọ m n'ime Nna, na Nna nọkwa n'ime m. Ma ọ bughị otu a, kwerenu n'ihị ọrụ ebube ndị a.**

12 **N'ezie, n'ezie, agwa m unu, onye ọbụla kwere na m ga-arụ ọrụ ndị m ruru, ruokwa ọrụ kari ndị a, n'ihị na m na-alakwuru Nna m.**

13 **Ihe ọbụla unu ga-arịọ site n'aha m, aga m enye unu ya, ka e nwe ike nye Nna ahụ otuto site n'Okpara ya.**

14 **Ihe ọbụla unu rịọrọ n'aha m, aga m eme ya.**

Nkwa izite Mmuo Nso

15 **“Ọ buru na unu huru m n'anya unu ga-edebe iwu m niile.**

16 **Aga m arịọ Nna m, ọ ga-enye unu Onye Nkasiobi ọzọ,* onye ga-enyere unu aka ma nonyekwara unu ruo mgbe niile ebighi ebi.**

17 **Onye bu Mmuo nke eziokwu. Ndị bi n'ụwa agaghị anabata ya, n'ihị na ha adighi ahụ ya anya, ha amakwaghị ya. Ma unu maara ya n'ihị na unu na ya nọ, o bikwa n'ime unu.**

18 **Agaghị m ahapụ unu di ka ndi na-enweghi nne na nna. Aga m abiakwute unu.**

19 **Mgbe na-adighi anya, ụwa agaghị ahukwa m anya. Ma unu ga-ahụ m anya. N'ihị na m di ndu, unu ga-adikwa ndu.**

20 **N'ubochi ahụ, unu ga-amata na m nọ n'ime Nna m na unu nọ n'ime m, na mu onwe m nọkwa n'ime unu.**

21 **Onye ọbụla nabatara iwu m ma na-edebekwa ha bu onye huru m n'anya. Onye huru m n'anya ka Nna m ga-ahụ n'anya. Aga m ahukwa ya n'anya gosikwa ya onwe m.”**

22 **Judas (ọ bughị Iskariot) siri ya, “Onyenwe anyi, olee otu i ga-esi gosi anyi onwe gi ma hapu igosi ụwa onwe gi?”**

23 **Jisos zara si ya, “Onye ọbụla huru m n'anya, ga-edebe okwu m. Nna m ga-ahukwa ya n'anya. Mu na Nna m ga-abiakwa n'ebe onye ahụ nọ soro ya biri.**

24 **Onye na-ahughị m n'anya agaghị edebe okwu m. Okwu ndi a niile unu nuru abughị nke m. Ha bu nke Nna ahụ, onye zitere m.**

25 **“Agwala m unu ihe ndi a niile ugbo a mu na unu nọ.**

26 **Ma Onye Nkasiobi ahụ bu Mmuo Nso, onye Nna m ga-ezite n'aha m, ga-akuziri unu ihe niile, ọ ga-echetakwara unu ihe niile m gwara unu.**

27 **Udo ka m na-ahapuru unu. Udo m ka m na-enyeka unu. O bughị di ka ụwa si enye ka m na-enye unu. Unu ekwela ka obi loo unu mmiri, ka ụjọ hapukwa itu unu.**

28 **“Unu anula na m gwara unu, ‘Ana m ala, ma loghachikwutekwa unu.’ O buru na unu huru m n'anya, unu gaara anuri onu na m na-alakwuru Nna, n'ihị na Nna di ukwu karịa m.**

29 **Ugbo a, agwala m unu ihe a tupu o mezuu, ka ọ ga-abu mgbe o mezuru, unu enwee ike kwere.**

30 **Agaghị m agwa unu otutu okwu ọzọ n'ihị na eze na-achị ụwa a na-abia. O nwekwaghị ike ọbụla n'ebe m nọ.**

* 14:16 Maobu, Onye Inyeaka

³¹ Ana m eme dika Nna m nyere m n'iwu, ka uwa mara na m huru Nna m n'anya.

"Bilienu ugbu a ka anyi si ebe a puo.

15

Ezi osisi vaini na alaka ya

¹ "Mu onwe m bu ezigbo osisi vaini ahụ. Nna m bukwa onye oru ubi.

² O na-egbuda alaka obula di n'ime m nke na-adighi ami mkpuru. Ma alaka obula na-ami mkpuru ka o na-egbucha, ka o nwee ike mia mkpuru di otutu.

³ Ugbu a, e meela ka unu diri ocha n'ihhi okwu m gwara unu.

⁴ Nogidenu n'ime m, ka mu onwe m nogidekwa n'ime unu. Dika alaka obula apughi imi mkpuru n'onwe ya ma o buru na o nogideghi n'osisi vaini. Otu a, unu apughikwa imi mkpuru ma o buru na unu anogideghi n'ime m.

⁵ "Mu onwe m bu osisi vaini ahụ; unu bukwa alaka ya. Onye obula na-anogide n'ime m, nke mu onwe m na-anogidekwa n'ime ya, na-ami otutu mkpuru. N'ihhi na ewezuga m, unu enweghi ike ime ihe obula.

⁶ Onye obula na-adighi anogide n'ime m di ka alaka e gbuturu, tupu ya, o kponwuo. A ga-achikota ya, chinye ya n'oku, o repia.

⁷ O buru na unu anogide n'ime m, okwu m anogidekwa n'ime unu, rionu ihe obula unu choru, a ga-emere unu ya.

⁸ Nke a ga-aburu Nna m otuto na unu miri otutu mkpuru hie nne, o na-egosikwa na unu bu ndi na-eso uzo m.

⁹ "Di ka Nna si hu m n'anya, otu a ka m si hukwa unu n'anya. Ya mere, nogidenu n'ime ihunanya m.

¹⁰ Unu ga-anogide n'ihunanya m ma o buru na unu edebe iwu m. Di ka m debere iwu Nna m ma nogidekwa n'ihunanya ya.

¹¹ Agwala m unu ihe ndi a ka onu m diri n'ime unu ka onu unu zukwaa oke.

¹² Nke a bukwa iwu m, ka unu hurita onwe unu n'anya di ka m siri hu unu n'anya.

¹³ O dighi onye obula nwere ihunanya kariri nke a na mmadu togboro ndu ya n'ihhi ndi enyi ya.

¹⁴ Unu onwe unu bukwa ndi enyi m ma o buru na unu edebe ihe m nyere n'iwu.

¹⁵ Anaghi m akpokwa unu ndi ohu ozo. N'ihhi na ohu adighi amatazu ihe niile onyenwe ya na-eme. Ma ana m akpo unu ndi enyi m n'ihhi na agwala m unu ihe niile m nuru n'onu Nna m.

¹⁶ O bukwaghi unu onwe unu horo m. O bu m horo unu, weputakwa unu iche ka unu gaa mia otutu mkpuru, mkpuru nke ga-adigidekwa. Ya mere, Nna m ga-enye unu ihe obula unu ga-ario n'aha m.

¹⁷ Ihe ndi a ka m na-enye unu n'iwu, huritanu onwe unu n'anya.

Uwa kporo ha asi

¹⁸ "O buru na uwa akpo unu asi, chetanu na o buru uzo kpo m asi.

19 A sị na unu bụ nke ụwa, ụwa ga-ahụ unu n'anya dika ndi nke ya. Ma otu o di unu abughị nke ụwa. Kama, esi m n'ime ụwa horo unu. O bukwa n'ihì ya ka ụwa ji akpo unu asi.

20 Chetakwanu ihe m gwara unu, 'Ohu adighi adi ukwu karĩa Onyenwe ya.* Ya mere, ebe ha kpagburu m, ha ga-akpagbukwa unu. O buru na ha debere okwu m, ha ga-edebekwa nke unu.

21 Ee, ha ga-eme unu ihe niile ndi a n'ihì aha m, na n'ihì na ha amaghì onye ahụ zitere m.

22 O buru na abighi m, gwa ha okwu, ikpe mmehie agaraghì ama ha. Ma ugbu a, ha enweghì ngopu obula banyere mmehie ha.

23 Onye obula kporo m asi kpokwara Nna m asi.

24 A sị na oru niile m ruru n'etiti ha akarighi oru nke onye obula ozoro ru, ha agaraghì abụ ndi ikpe mmehie mara. Ma ugbu a ha ahuzuola oru ebube ndi a niile, ma ha nogidekwara na-akpo mu na Nna m asi.

25 Nke a bu imezu ihe e dere n'akwukwo iwu ha. 'Ha kporo m asi na-enweghì ihe m mere.'†

Oru Mmuo nsọ na-arụ

26 "Mgbe Onye Ndumodu‡ ahụ ga-abia, onye m ga-ezitere unu site n'aka Nna, bu Mmuo eziokwu ahụ sitere na Nna putā, o ga-agba ama banyere m.

27 Ma unu onwe unu aghaghì igba ama, n'ihì na mu na unu anoola site na mmalite.

16

1 "The ndi a niile ka m gwara unu ka unu ghara ida.

2 Ha ga-esite n'ulo ekpere ha chupu unu. N'ezie, oge na-abia mgbe onye obula ga-egbu unu ga-ehekwa na o na-eefe Chineke mgbe ha na-eme nke a.

3 Ha ga-eme ihe ndi a n'ihì na ha amaghì Nna maobu m.

4 Ana m agwa unu ihe ndi a ka o ga-abu na mgbe oge ga-eru, unu echeta na m gwara unu. Agwaghì m unu ihe ndi a na mbu n'ihì na mu na unu no mgbe ahụ.

5 Ma ugbu a, ana m alaghachikwuru onye ahụ zitere m. Ma o dighi onye obula n'etiti unu juru m, 'Olee ebe i na-aga?'

6 Ma n'ihì na m gwara unu ihe ndi a, obi unu ejuputala na mwute.

7 N'agbanyeghi nke a, aga m agwa unu eziokwu, o bu maka odimma unu ka m ji ala. O buru na m alaghi, Onye Ndumodu ahụ agaghì abia. O buru na m laa, aga m ezitere unu ya.

8 Mgbe o biara, o ga-eme ka ụwa mata ezughì oke nke nghota ya banyere mmehie, na ezi omume na ikpe,

9 maka mmehie n'ihì na ha ekwenyeghi na m;

10 ma gbasara ezi omume, n'ihì na ana m alakwuru Nna, ebe unu na-apughì ihu m ozoro,

11 maka ikpe, n'ihì na e kpeela onyeisi ụwa a ikpe.

* 15:20 Jón 13:16 † 15:25 Abụ 35:19; 69:4 ‡ 15:26 Onye inyeaka maobu onye nkasiobi.

12 “Enwere m otutu ihe ozọ m ga-agwa unu. Ma ugbu a, unu agaghị anabatali ha.

13 Ma mgbe Mmuo eziokwu ahụ biara, o ga-eduba unu n’eziokwu niile. O gaghi ekwu ihe banyere onwe ya, kama o bu ihe niile o nuru ka o ga-ekwu. O ga-ezikwa unu ihe niile gaje ibia.

14 O ga-enye m otuto, n’ihi na o ga-esite n’aka m nata ihe o ga-akoro unu.

15 Ihe niile Nna nwere bu nke m. O bu ya mere m ji si, na o ga-ewere site n’ihe bu nkem, kowara ya unu.

Mwute nke ndi na-eso uzọ ya ga-aghọ onu

16 “O foduru nwantakiri oge unu agaghị ahukwa m. Ma mgbe nwantinti oge gasikwara, unu ga-ahukwa m anya ozọ.”

17 Ufodu ndi na-eso uzọ ya siritara onwe ha, “Gini ka o bu n’uche mgbe o na-asi, ‘Nwa oge nta unu agaghị ahukwa m ozọ, ma mgbe nwa oge gasikwara unu ga-ahukwa m,’ na ‘N’ihi na ana m alakwuru Nna?’”

18 Ha na-asi, “Gini ka okwu a putara bu ‘nwa oge nta’? Anyi aghotaghi ihe o na-ekwu.”

19 Jisọs matara na ha choro iju ya ihe banyere nke a, n’ihi ya o siri ha, “Unu na-ajurita onwe unu ihe okwu m putara mgbe m siri, ‘Na nwa oge nta unu agaghị ahukwa m ozọ, ma nwa mgbe nta unu ga-ahukwa m’?”

20 N’ezie, n’ezie, agwa m unu, unu ga-akwa akwa ma nwekwa obi mwute, ma uwa ga-anuri onu. Ma iru uju unu ga-aghoro unu onu.

21 Mgbe ime na-eme nwanyi, o na-anọ n’onodu ihe mgbu. Mgbe o musiri nwa ya, o dighi echetakwa ihe mgbu ya ozọ. N’ihi onu na a mputala nwa n’elu uwa.

22 Unu no n’onodu iru uju ugbu a, ma aga m ahụ unu anya ozọ, obi unu ga-ajuputa n’onu. Mmadu obula apughikwa inapu unu onu unu.

23 Ma n’ubochi ahụ, unu agakwaghi ario m ihe obula. N’ezie, n’ezie, agwa m unu, ihe obula unu ga-ario Nna m n’aha m, o ga-enye unu.

24 Ruo ugbu a, o dibeghi ihe unu rioro n’aha m. Rioonu, unu ga-ario, ka onu unu zukwaa oke.

25 “Eji m ilu na-agwa unu okwu ugbu a, ma oge na-abia mgbe m na-agaghị ejikwa ilu gwa unu okwu. Mgbe ahụ ka m ga-akowara unu niile ihe banyere Nna m n’uzo unu ga-aghota ya.

26 N’ubochi ahụ, unu ga-ario ihe n’aha m. Asighi m unu na m ga-ario Nna ihe n’ihi unu.

27 N’ihi na Nna m nonwe ya huru unu n’anya, n’ihi na unu huru m n’anya kwerekwa na m si n’ebe Chineke no bia.

28 Esi m n’ebe Nna no puta, bia n’ime uwa. Ana m ahapukwa uwa ilaghachikwuru Nna.”

29 Ndi na-eso uzọ ya siri, “Lee, ugbu a ka okwu gi doru anya. O bukwaghi ilu ka i na-atu.

³⁰ Ugbu a ka o doro anyị anya na ị maara ihe niile. Ọ bakwaghị uru ka onye ọbụla juo ị ihe ọbụla. N'ihị nke a, anyị kwere na i si n'ebe Chineke nọ bịa."

³¹ Jisọs zara ha, "Unu ekwerela ugbu a?"

³² Lee! Oge na-abịa, oge ahụ eruola, mgbe unu ga-agbasacha. Onye ọbụla n'ụlọ nke ya. Mgbe ahụ, unu ga-ahapụ naanị m, ma ọ bughị naanị m nọ n'ihị na mụ na Nna m nọ.

³³ "Agwala m unu ihe ndị a niile ka unu nwee udo n'ime m. N'ime ụwa, unu ga-enwe nsogbu. Ma ka obi sie unu ike, n'ihị na emerielā m ụwa."

17

Ekpere Jisọs kpeere Onyenwe ya

¹ Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, o leliri anya n'eluigwe si,

"Nna, oge ahụ a kara aka eruola, nye Ọkpara ị otuto, ka Ọkpara ị nyekwa ị otuto.

² I nyela ya ikike n'ebe mmadụ niile nọ, na ike inye ndị niile i nyere ya ndụ ebighị ebi.

³ Nke a bụkwa ndụ ebighị ebi ahụ. Ka ha mata na naanị ị bụ Chineke n'ezie, matakwa Jisọs Kraịst onye ahụ i zitere n'ụwa.

⁴ Enyere m ị otuto n'ụwa site n'iruzu ọrụ niile ị nyere m ka m ruo.

⁵ Ma ugbu a, Nna, nye m otuto n'ihu ị, ụdị otuto ahụ m nwere n'ihu ị tupu e kee ụwa.

Ekpere Jisọs kpeere ndị na-eso ụzọ ya

⁶ "Emere m ka ndị ahụ i siri n'ụwa kponye m mara aha ị. Ha bụ ndị nke ị, i nyere m ha, ha debekwara okwu ị.

⁷ Ugbu a, ha amarala na ihe niile i nyere m si n'aka ị bịa.

⁸ Ma ugbu a, enyela m ha okwu ahụ i nyere m, ha nabatakwara ya, marakwa n'eziokwu na-esi m n'ebe ị nọ bịa. Ha kwenyekwara na ọ bụ ị zitere m.

⁹ Ana m ekpere ha ekpere, ọ bughị n'ihị ụwa ka m na-ekpe ekpere. Kama ana m ekpe ekpere banyere ndị ahụ i nyere m, n'ihị na ha bụkwa ndị nke ị.

¹⁰ Ihe niile m nwere bụ nke ị, ihe niile i nwere bụkwa nke m. E sitere na ha mee ka otuto m pụta ihè.

¹¹ Ugbu a, anoghikwa n'ime ụwa, ma ha ka nọ n'ime ụwa, ana m alaghachikwute ị. Ya mere, Nna dī nsọ, chebe ha nke ọma site n'ike nke aha ị, bụ aha nke ahụ i nyere m, ka ha buru otu dika anyị onwe anyị si buru otu.

¹² Mgbe mụ na ha nọ n'ụwa, echebere m ha site n'aha ị nke i nyere m. Echebekwara m ha, o nwekwaghị onye ọbụla n'ime ha lara n'iyi, kariakwa onye ahụ bụ nwa nke ịla n'iyi, ka e mezuo ihe akwukwo nsọ kwuru.

¹³ "Ma ugbu a, ana m aloghachikwute ị, ma ana m ekwu ihe ndị a n'ụwa ugbu a ka ha nwee n'ọñụ m, n'ebe o zuruoke n'ime ha.

¹⁴ Enyela m ha okwu ị. Ma n'ihị ya, ụwa akpọla ha asi. N'ihị na ha abughị ndị nke ụwa dī ka mụ onwe m na-abughị onye nke ụwa.

15 Ekpeghị m ekpere ka iwepụ ha n'ụwa, kama ka ịnapụta ha site n'aka ajọ onye ahụ.

16 Ha onwe ha abughị ndị nke ụwa dị ka mụ onwe m nabukwaghị onye nke ụwa.

17 Were eziokwu doo ha nsọ, okwu gị bụ eziokwu.

18 Dị ka i siri zite m n'ụwa, otu a ka m na-ezipụkwa ha n'ụwa.

19 Ọ bụkwa n'ihi ha ka m jiri debe onwe m nsọ, ka ha onwe ha burukwa ndị e doro nsọ n'ezikwu.

Ekpere Jisọs maka ndị niile kwere ekwe

20 "Ekpeghị m ekpere a n'ihi ndị a naanị. Kama ana m ekpekwa ekpere a n'ihi ndị niile ga-ekwere na mụ, site n'okwu ha.

21 Ka ha niile buru otu, Nna, dị ka ị nọ n'ime m mụ a nọrọ n'ime gị. Ka ha nọrọkwa n'ime anyị ka ụwa kwere na ọ bụ gị zitere m.

22 Enyere m ha otuto nke i nyere m, ka ha buru otu dị ka anyị onwe anyị si buru otu;

23 Mụ onwe m n'ime ha, gị onwe gị n'ime m. Ka e mee ka ha buru otu n'uzọ zuruoke, ka ụwa matakwa na ọ bụ gị zitere m, na ị hukwara ha n'anya dị ka ị si hụ m n'anya.

24 "Nna, achọrọ m ka ndị niile i nyere m soro m nọrọ ebe m nọ. Ka ha hụ otuto m nke i nyere m n'ihi na ị huru m n'anya tupu atọọ ntọala nke ụwa.

25 "Nna onye ezi omume, ụwa amaghị gị. Ma amaara m gị. Ndị a matakwarana na ọ bụ gị zitere m.

26 Emekwara m ka ha mara aha gị. Aga m agakwa n'ihu ime ka ha mara ya. Ka ihunanya ahụ i nwere n'ebe m nọ dīgide n'ime ha, ka mụ onwe m nọgidekwa n'ime ha."

18

Ha jidere Jisọs

1 Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, ya na ndị na-eso ụzọ ya rịdara ndagwurugwu iyi Kidron rigorokwa n'ofe nke ọzọ, ebe e nwere otu ogige, ya na ndị na-eso ụzọ ya banyere n'ime ya.

2 Judas, onye rara ya nye matakwarana ebe ahụ. N'ihi na Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya na-anọ n'ebe ahụ otutu oge.

3 Ya mere, Judas duuru otu ndị agha, na ufodu ndị ozi sitere n'etiti ndịsi nchụaja na ndị Farisii bịa n'ebe ahụ. Ha chikwa ọwaokụ, oriọna na ngwa agha.

4 Ebe Jisọs maara ihe niile na-akwado ibiakwasị ya, ọ putara sị ha, **"Onye ka unu na-achọ?"**

5 Ha zaghachiri ya, "Ọ bụ Jisọs onye Nazaret."

Ọ sịrị ha, **"Ọ bụ m"** (Judas onye ahụ rara ya nye so ha guzo n'ebe ahụ.)

6 Mgbe Jisọs gwara ha, **"Ọ bụ m,"** ha laghachiri azụ, daa n'ala.

7 Ọzọ ọ jukwara ha, **"Onye ka unu na-achọ?"**

Ha sịrị, "Ọ bụ Jisọs onye Nazaret."

8 Jisọs zara, **"Agwara m unu na Ọ bụ m. Ọ buru na unu na-achọ m, hapunụ ndị a ka ha laa."**

⁹ Nke a bụ iji mezuokwu ahụ o kwuru na mbụ, **“Etufughị m onye ọbụla n’ime ndị ahụ i nyere m.”***

¹⁰ Ya mere Saimon Pita, onye ji mma agha, miputara ya, gbuo ohu onyeisi nchụaja, gbupụ ntị aka nri ya. Aha ohu ahụ bụ Malkus.

¹¹ Ma Jisọs gwara Pita, **“Mighachi mma agha gị n’ọbọ ya! Ọ bụ na mụ agaghị ańụ site n’iko ahụ Nna m nyere m ka m ńụọ?”**

A kpuru Jisọs gaa na nke Anas

¹² Ya mere ndị agha ahụ na ọchiagha ha, na ndị na-ejere ndị Juu ozi, jidere Jisọs kee ya agbụ.

¹³ Ha buru ụzọ duru ya jekwuru Anas, onye bụ nna nwunye Kaifas. Onye bụ onyeisi nchụaja n’afọ ahụ.

¹⁴ Kaifas bụkwa onye ahụ duru ndị ndu ndị Juu ọdụ, si na ọ ka mma ka otu onye nwụọ n’ihi mmadụ niile.

Ngopu mbụ nke Pita

¹⁵ Saimon Pita na otu onye ọzọ na-eso ụzọ ya sooro Jisọs. N’ihi na onye nke ahụ na-eso ụzọ ya bụ onye onyeisi nchụaja maara nke ọma, o sooro Jisọs banye n’obi onyeisi nchụaja.

¹⁶ Ma Pita na-eguzo n’ezi n’onu ụzọ. Onye ọzọ ahụ na-eso ụzọ ya, nke onyeisi nchụaja maara nke ọma, puru n’ezi gwa nwaagboghọ ahụ na-eche onu ụzọ okwu, ma kpobata Pita.

¹⁷ Nwaagboghọ ahụ siri Pita, **“Ọ bụ na ị bughị otu n’ime ndị na-eso ụzọ nwoke a?”**

Pita siri, **“Mba! Abughị m.”**

¹⁸ Ndi ohu na ndi nche kwanyere oku n’ihi na oyi na-atu. Ha guzoro n’ebe ahụ na-anya oku. Pita soro ha guzo na-anyakwa oku.

Onyeisi nchụaja ajuo Jisọs ajuju

¹⁹ N’oge ahụ onyeisi nchụaja ahụ juru Jisọs banyere ndi na-eso ụzọ ya, na ozizi ya.

²⁰ Jisọs zara ya, **“N’ihu ọha mmadu ka m kwuru okwu niile m kwuru. A kuziri m ihe n’ime ulo ekpere na n’ime ulonso ukwu ebe ndi Juu na-ezuko. Ekwukwaghi m ihe obula na nzuzo.”**

²¹ **Gini mere i ji aju m? Juo ndi niile gere m nti! Ha makwaara ihe niile m kwuru.”**

²² Mgbe o kwuru nke a, otu onye n’ime ndi na-eje ozi guzo n’akuku ya, mara Jisọs ura n’ihu, si, **“Ọ bụ otu a ka ị si aza onyeisi nchụaja ajuju?”**

²³ Jisọs zara ya, **“Ọ buru na ọ di ihe ojuo m kwuru, gbaa ama megide okwu ojuo di otu a, ma ọ buru na m kwuru eziokwu, gini mere i ji ama m ura.”**

²⁴ Ya mere, Anas kere ya agbụ zigara ya Kaifas onyeisi nchụaja.

Pita agonari Jisọs nke ugboro abuo na nke ato

²⁵ Ma dika Saimon Pita ka guzo n’ebe ahụ na-anya oku, ha siri ya, **“Ọ bụ na ị bughị otu onye n’ime ndi na-eso ụzọ ya?”**

Ma ọ gorọ agọ si, **“Abughị m ya.”**

²⁶ Otu n’ime ndi ohu onyeisi nchụaja, bụ onye ikwu nwoke ahụ Pita bipuru ntị, siri, **“Ọ bụ na m ahughị gi na ya n’ime ogige ahụ?”**

²⁷ Ma Pita gokwara agọ ọzọ. N’otu mgbe ahụ oke okuku kwara akwa.

* 18:9 Jón 6:39

Jisòs n'ihu Paillet

²⁸ Mgbe ahụ, ha sitere n'ụlọ Kaifas duru Jisòs gaa n'ụlọeze Paillet. Ọ bụkwa n'isi ụtutu, ma ha onwe ha abanyeghi n'ime ụlọeze ahụ n'ihu na ha achọghị ịmerụ onwe ha, ka ha nwee ike isoro rie nri na Mmemme Ngabiga.

²⁹ Paillet gakwuru ha n'ezi sị, “Gini bụ ebubo unu na-ebo nwoke a?”

³⁰ Ha zara ma sị ya, “Ọ bụrụ na onye a abughị onye aruruala, anyị agaraghị akpọtara gi ya.”

³¹ Paillet siri, “Durunụ ya puo kpee ya ikpe n'onwe unu di ka iwu unu si di.”

Ndi Juu siri ya, “Ma anyi enweghi ikike igbu onye o bua.”

³² Nke a mere iji mezuo okwu ahụ Jisòs kwuru banyere udi onwu o gaje inwu.

³³ Mgbe ahụ Paillet baghachiri n'ime ụlọeze ahụ, zie ozi ka a kpoooro ya Jisòs. Ọ juru ya, “I bụ eze ndi Juu?”

³⁴ Jisòs zara, **“I na-aju nke a n'onwe gi ka o bu ihe ndi ozo gwara gi banyere m?”**

³⁵ Paillet zara, “Abu m onye Juu? Ọ bụ ndi ala gi na ndisi nchujaja unu kpotaara m gi. Gini ka i mere?”

³⁶ Jisòs zara, **“Alaeze m abughị nke uwa a. A si na alaeze m bu nke uwa a, ndi na-ejere m ozi gaara iluru m ogu iji gbochie m idaba n'aka ndi Juu. Ma ugbu a, alaeze m abughị nke uwa a.”**

³⁷ Paillet siri ya, “Ya bu na i bu eze?”

Jisòs zara, **“Gi onwe gi kwuru na m bu eze. Amuru m n'ihu nke a, o bukwa n'ihu nke a ka m ji bi a n'uwa igba ama banyere eziokwu. Onye obula huru eziokwu n'anya na-ege m nti.”**

³⁸ Paillet siri ya, “Gini bu eziokwu?” Mgbe o kwuchara nke a, o puru jekwuuru ndi Juu ozo si ha, “O dighi ihe obula m choputara megidere ya.

³⁹ Ma o bu omenaala unu, na m ga-ahapuru unu otu onye mkporo n'oge Mmemme Ngabiga. Unu chororo ka m hapuru unu 'eze ndi Juu?’”

⁴⁰ Ha tiri mkpu ozo si, “O bughị nwoke a, ma hapuru anyi Barabas.” Barabas bu onye abali di egwu.

19

I ma Jisòs ikpe

¹ Mgbe ahụ, Paillet kpuuru Jisòs, a pia ya ihe.

² Ndi agha kpara okpueze nke e ji ogwu mee, kpukwasị ya n'isi, yinyekwa ya uwe mwuda na-acha odo odo.

³ Ha bjakwutere ya otutu mgbe na-asị, “Ekele, gi Eze ndi Juu!” Ha na-amakwa ya ura n'ihu.

⁴ Paillet pukwara n'ezi ozo si ha, “Lee, ana m akpootara unu ya, ka unu mara na achoputaghi m ihe ojojo obula o mere.”

⁵ Mgbe Jisòs yi okpu ogwu na uwe odo odo puta, Paillet siri ha, “Lekwanu nwoke ahụ!”

⁶ Ngwangwa, ndisi nchujaja na ndi nche huru ya, ha tiri mkpu si, “Kpogide ya n'obe! Kpogide ya n'obe!”

Paillet siri ha, “Kporonu ya kpogbuo ya n'onwe unu. Achoputaghi m ihe ojojo obula o mere.”

⁷ Ndị Juu zara ya, “Anyị nwere iwu, dị ka iwu ahụ siri dị, ihe kwesiri ya bu onwụ, n’ihi na ọ kpọrọ onwe ya Okpara Chineke.”

⁸ Mgbe Paillet nūrụ nke a, oke egwu tūrụ ya karịa.

⁹ Ọ laghachiri azụ n’ime ụlọeze ahụ, juo Jisọs, “Olee ebe i siri bia?” Ma Jisọs azaghị ya ihe ọbụla.

¹⁰ Paillet siri ya, “Ị na-agba m nkịti? Ọ bu na ị maghị na m nwere ike ikpogide gi n’obe, nweekwa ike ihapu gi ka ị laa?”

¹¹ Jisọs zara ya, **“Ị garaghị enwe ike ọbụla n’ebe m nọ, ma ọ buru na o siteghị n’elu rute gi aka. Nke a mere mmehie onye duru m nye n’aka gi ji karịa.”**

¹² Site na mgbe ahụ Paillet chọsiri ike ihapu ya. Ma ndị Juu tisiri mkpu ike si, “Ị hapu nwoke a ka ọ laa, ị bukweghị enyi Siza. N’ihi na onye ọbụla na-eme onwe ya eze na-eleli Siza.”

¹³ Mgbe Paillet nūrụ okwu ndị a, ọ kpọtara Jisọs n’ezi, nọdukwa ala n’oche ikpe ya dị n’ebe a na-akpọ Pevumentị (maọbu Gabata n’asusu Hibru).

¹⁴ Ọ bu n’ihe dika n’oge ehie nke ụbọchi nkwaadebe maka oriri Ngabiga.

Ọ siri ndị Juu, “Leenu eze unu!”

¹⁵ Ma ha tiri mkpu, “Kpọpu ya, Kpọpu ya! Kpogide ya n’obe.”

Paillet juru ha, “Unu choro ka m kpogide eze unu n’obe?”

Ma ndiisi nchajaja zara, “Anyi enweghi eze ozọ karịa Siza.”

¹⁶ Mgbe ahụ, o nyefere ya n’aka ha, ka ha kpogide ya n’obe.

Mkpogbu Jisọs

Ha kpọrọ Jisọs puo.

¹⁷ O buuru obe ya gaa n’ebe a na-akpọ Okpokoro Isi (nke putara Gologota n’asusu Hibru).

¹⁸ N’ebe ahụ ka ha kpogidere ya n’obe, ya na mmadu abuo ndi ozọ. Otu onye n’aka nri ya, onye nke ozọ n’aka ekpe ya.

¹⁹ O nwere ihe Paillet dere kupanye n’elu obe ahụ. Ihe o dere bu nke a:

Jisọs onye Nazaret, Eze ndi Juu.

²⁰ Otutu ndi Juu gurụ ihe a o dere, n’ihi na ebe a kpogburu Jisọs di nso n’obodo ahụ. E dekwara ya n’asusu Hibru, Griik na Latin.

²¹ Ndiisi nchajaja nke ndi Juu gwara Paillet si, “Edela na ọ bu Eze ndi Juu, kama dee na nwoke a siri, abu m eze ndi Juu.”

²² Ma Paillet zara, “Ihe m dere, edeela m ya.”

²³ Mgbe ndi agha kpogidechara Jisọs n’obe, ha kere uwe ya uzọ anọ. Onye ọbụla n’ime ha nwetara otu uzọ. Ha chiru uwe mwuda ya nke a na-adughị adu, kama a kpara ya akpa site n’elu ya ruo n’ala ya.

²⁴ Ha gwaritara onwe ha, “Ka anyi hapunu idoka ya, kama ka anyi fee nza lee onye ọ ga-adanyere i were ya.”

Nke a bu iyi mezuo ihe e dere n’akwukwo nsọ,

“Ha kere uwe m n’etiti onwe ha,

feekwa nza banyere uwe mwuda m.”*

Nke a bu ihe ndi agha ahụ mere.

²⁵ Nne ya, nwanne ya nwanyi, bu Meri nwunye Klopas, na Meri Magdalin guzo nso n’akuku obe Jisọs.

* 19:24 Abu 22:18

26 Mgbe Jisọs hụrụ nne ya na onye na-eso ụzọ ya ọ hụrụ n'anya ka o guzo n'akụkụ ya, ọ siri nne ya, **"Nwanyị lee nwa gị nwoke."**

27 Ọ siri onye ahụ nke na-eso ụzọ ya, **"Lee nne gị."** Site n'oge ahụ, onye ahụ na-eso ụzọ ya kpọrọ ya laa n'ụlọ nke ya.

Onwụ Jisọs

28 N'ikpeazụ, mgbe Jisọs matara na ihe niile emezuola. Ma iji mezuo ihe e dere n'akwụkwọ nsọ, ọ siri, **"Akpịrị na-akpọ m nkụ."**

29 Otu ite mmanya ọra doro nso n'ebe ahụ. Ha were ogbo denye n'ime mmanya ahụ, kenye ogbo ahụ n'osisi hisop welie ya elu chee ya n'onye.

30 Mgbe Jisọs deturu mmanya ahụ ony, ọ siri, **"Ọ gwuchaala."** O hulatarị isi ya, kubie ume.

31 Ma ndi Juu achoghi ka ahụ ndi ahụ a kpogidere n'obe nogide n'ebe ahụ ka chi bọ, n'ihi na ọ bu Ụbọchi Nkwadebe. Echi ya bu ga-abụ ụbọchi izuike puru iche. Ha rioro Paillet ka a gbajisie ha ukwu ma bupukwa ahụ ha.

32 Ndi agha ahụ biara gbajie ukwu onye nke mbu na onye nke ozo a kpooburu ha na ya.

33 Ma mgbe ha biaruru n'ebe Jisọs no, ha huru na ọ nwuolari. N'ihi nke a, ha agbajighi ukwu ya.

34 Kama otu onye n'ime ndi agha ahụ weere ube mapuo ya akuku ya. Ngwangwa obara na mmiri gbaputara.

35 Onye huru ihe ndi a gbara ama ka unu kwere, ama ya bu eziokwu, ọ matakwarị na ihe ọ na-ekwu bu eziokwu.

36 Ihe ndi a niile mere ka e mezuo ihe e dere n'akwụkwọ nsọ, "Ọ dighi okpukpu ya obula nke a ga-agbaji."[†]

37 E dekwara n'ebe ozo n'akwụkwọ si, "Ha ga-elegide onye ahụ ha mapuru ahụ anya."[‡]

Olili Jisọs

38 Mgbe ihe ndi a gasiri, otu nwoke aha ya bu Josef, onye sitere Arimatia, onye na-eso ụzọ Jisọs na nzuzo, n'ihi egwu ndi Juu, jekwuuru Paillet rọ ka o nye ya ikike iburu ahụ Jisọs, Paillet kwere, ya mere ọ biara buru ahụ ya.

39 Nikodimos, onye ahụ biakwutere Jisọs n'abalị na mbu, biakwara. O wetara maa na aloos a gwakotara agwakota, nke otutu ya ruru ihe dika kilogram iri ato na ano.

40 Ha buuru ahụ Jisọs, tee ya uda ndi ahụ, fuchikwaa ya n'akwa ocha linin dika omenaala olili ozu nke ndi Juu si di.

41 Ebe ahụ a kpogidere ya n'obe di n'otu ubi a gbara ogige. N'ime ogige a, otu ili oheru di na ya nke e jibeghi lie onye obula.

42 N'ihi na ọ bu ụbọchi Nkwadebe nke ndi Juu,[§] nakwa n'ihi na ili ahụ di nso, ha donyere ahụ Jisọs n'ime ya.

20

Mbilite n'onwụ nke Jisọs

[†] 19:36 Opu 12:46; Onu 9:12; Abu 34:20

[‡] 19:37 Zek 12:10

[§] 19:42 maka ụbọchi izuike ndi Juu

¹ N'isi ụtụtụ ụbọchị mbụ nke izu ụka, mgbe chi na-abọzibeghị nke ọma, Meri Magdalin bịara n'ili ahụ, ma hụ na e wepụla nkume ahụ e jiri mechie ọnụ ili ahụ.

² O ji ọsọ bịakwute Saimon Pita na onye ọzọ ahụ nke na-eso ụzọ ya, bụ onye Jisọs huru n'anaya si, "Ha esitela n'ili ahụ bupu Onyenwe anyi. Anyi amaghị ebe ha dobere ya!"

³ Ya mere Pita na onye nke ọzọ ahụ na-eso ụzọ ya puru gawa n'ili ahụ.

⁴ Ha abuo jiri ọsọ na-aga, ma onye ọzọ ahụ na-eso ụzọ ya gbakariri Pita n'oso buru ya ụzọ ruo n'ili ahụ.

⁵ O hulatarala ala, nyoo anya n'ime ili, hụ akwa ọcha ahụ ebe ha wusara n'ala, ma o baghi n'ime.

⁶ Ya mere Saimon Pita, onye na-eso ya n'azu bjarutere banye n'ime ili ahụ. O huru akwa ozu ahụ ka o wusara n'ala,

⁷ ya na akwa nke e ji kechie ya isi. Ichafọ a na akwa ọcha ahụ adikotaghi n'otu ebe, kama a piara ya apia dobe ya iche n'ebe ọzọ.

⁸ Onye ọzọ ahụ nke na-eso ụzọ ya, onye nke buru ụzọ bjaruo n'ili banyekwara n'ime ili ahụ. O huru ma kwerekwa.

⁹ (Ruo n'oge a, ha aghotabeghi site n'akwukwo nsọ na o ghaghị i si n'onwu billie.)

¹⁰ Emesja ndi na-eso ụzọ ya laghachiri n'ulo ha.

Jisos egosi Meri Magdalin onwe ya

¹¹ Ma Meri guzo n'akuku ili ahụ na-ebe akwa. Mgbe o no na-ebe akwa, o hulatarala ala nyoo anya n'ime ili ahụ

¹² hụ ndi mmuo ozi abuo yi uwe ọcha, ka ha noduru ala otu n'isi, nke ọzọ n'ukwu, n'ebe ahụ atogboro ahụ Jisos.

¹³ Ha siru ya, "Nwanyi, gini mere i ji ebe akwa?"

O siru ha, "Ha ebupula Onyenwe m, amaghị m ebe ha bujere ya."

¹⁴ N'oge a, o tughariri hụ ka Jisos guzo n'ebe ahụ. Ma o mataghi na o bu Jisos.

¹⁵ Jisos siru ya, "**Nwanyi, gini mere iji ebe akwa? Onye ka i na-achọ?**"

Ebe o chere na o bu onye na-elekota ogige ahụ, o siru ya, "Nna anyi ukwu, o buru na o bu gi bupuru ya, gwa m ebe i debere ya ka m gaa buru ya."

¹⁶ Jisos siru ya, "**Meri.**"

O tughariri tie mkpu n'olu Hibru si ya, "*Raboni!*" (nke putara "Onye nkuzi.")

¹⁷ Jisos siru ya, "**Emetukwala m aka n'ihhi na alakwubeghi m Nna m. Kama gakwuru umunna m gwa ha, 'Ana m alakwuru Nna m na Nna unu. Chineke m na Chineke unu.'**"

¹⁸ Meri Magdalin gara gwa ndi na-eso ụzọ ya, "Ahula m Onyenwe anyi." O kororo ha na o bu ya gwara ya ihe ndi a niile.

Jisos egosi ndi na-eso ụzọ ya onwe ya

¹⁹ N'uhuruchi nke ubochi ahụ, bu ubochi mbu nke izu ụka, mgbe ndi na-eso ụzọ ya zukotara n'ime otu ulo. Ha mechiri ụzọ niile n'ihhi egwu ndi Juu. Jisos batara guzo n'etiti ha si ha, "**Udo diri unu!**"

²⁰ Mgbe o kwusiri nke a, o gosiri ha aka ya na akuku ya. Onu juru ndi na-eso ụzọ ya obi n'ihhi na ha ahula Onyenwe anyi.

²¹ Ożokwa, Jisọs siri ha, **“Udo diri unu! Di ka Nna m si zite m, otu a ka m na-eziga unu.”**

²² Mgbe o kwuchara nke a, o kusara ha ume si ha, **“Naranu Mmuo Nso.”**

²³ **“O buru na unu agbaghara onye obula mmehie ya, a ga-agbaghara ya, o burukwa na unu aju igbaghara ha, agaghi agbaghara ha.”**

Jisọs egosi Tomos onwe ya

²⁴ Ma Tomos (onye a na-akpo Didimos), otu n’ime ndi ozi iri na abuo ahụ, anoghi ya mgbe Jisọs biara.

²⁵ Ya mere, ndi ozo na-eso uzo ya gwara ya, **“Anyi ahula Onyenwe anyi!”**

Ma o siri ha, **“O bu naani mgbe m jiri anya m hu ebe ahụ ntu kpopuru ya aka, tinye mkpisiaka m n’apa ntu ndi ahụ, ma tinyekwa aka m n’akuku ya ebe ahụ a mara ya ube, ka m ga-ekwere.”**

²⁶ Mgbe abali asato gasiri, ndi na-eso uzo ya zukotara ozo. Ugbu a Tomos nokwa n’etiti ha. N’agbanyeghi na e mechisiri uzo niile, Jisọs batara guzo n’etiti ha si ha, **“Udo diri unu.”**

²⁷ Mgbe ahụ o siri Tomos, **“Runye mkpisiaka gi n’ebe a, leekwa aka m abuo. Weputa aka gi tinyekwa n’akuku m. Abula onye na-enweghi okwukwe, kama kwere.”**

²⁸ Tomos zara si ya, **“Onyenwe m na Chineke m!”**

²⁹ Ma Jisọs siri ya, **“I kweere n’ihi na i hula m? Ma ngozi diri ndi na-ahughi ma kwere.”**

Ihe mere e ji dee akwukwo ozioma Jon

³⁰ O di otutu ihe iribama ndi ozo Jisọs ruru n’ihu ndi na-eso uzo ya. Ma edeghi ha n’ime akwukwo a.

³¹ Ma e dere ihe ndi a niile ka unu kwere na Jisọs bu Kraist, Okpara Chineke. N’ihi na o bu site n’ikwere ka unu ga-eji nweta ndu ohuru site n’aha ya.

21

Jisọs na oru ebube nke igbute azu

¹ Mgbe ihe ndi a gasiri, Jisọs gosiri ndi na-eso uzo ya onwe ya ozo. O mere nke a n’akuku osimiri nke Tiberias,* lee otu o si mee.

² Ufodu n’ime ndi na-eso uzo ya nokoro otu ebe. Ndi a bu Saimon Pita na Tomos (onye a na-akpo Didimos), na Nataniel, onye Kena nke Galili na umu Zebedi, na mmadu abuo ndi ozo bukwa ndi ozi ya.

³ Saimon Pita siri ha, **“Ana m aga igbu azu.”** Ha siri, **“Anyi ga-eso gi.”** Ha biliri gaa, banye n’ime ugbo mmiri. Ma n’abali ahụ niile ha egbuteghi ihe obula.

⁴ Mgbe chi na-abo Jisọs guzoro n’akuku mmiri. Ma ndi na-eso uzo ya amataghi na o bu Jisọs.

⁵ Jisọs siri ha, **“Umuntakiri, unu gbutere azu obula?”**

Ha zara ya, **“Mba.”**

⁶ O gwara ha, **“Wunenụ ugbu unu n’akuku aka nri nke ugbo. Unu ga-egbutekwa azu.”** Mgbe ha mere nke a, ha enwekwaghi ike idoputa ugbu ha, n’ihi otutu azu nke di n’ime ya.

* 21:1 Maobu, Galili

⁷ Mgbe ahụ onye ahụ na-eso ụzọ ya Jisọs hụrụ n'anya gwara Pita, "Ọ bụ Onyenwe anyị!" Ngwangwa Saimon Pita nuru na "ọ bụ Onyenwe anyị," ọ yiiri uwe ya (n'ihị na ọ gba ọtọ), wụba n'ime mmiri ahụ.

⁸ Ndi ọzọ ndi na-eso ụzọ ya biara n'ugbo mmiri nta ahụ, na-adọpụta ụgbu ha nke azu juru n'ime ya, n'ihị na ha nọ nso n'ala ihe di ka nari nzo ụkwu na ise.[†]

⁹ Mgbe ha putara n'elu ala, ha hụrụ ọkụ a kwanyere, nke a hụkwasiri azu n'elu ya na ogbe achicha.

¹⁰ Jisọs gwara ha, "**Wetanụ ufodu n'ime azu ndi ahụ unu gbutere ugbu a.**"

¹¹ Saimon Pita puru gaa dogota ụgbu azu ahụ n'elu ala. Ihe juru ya bu azu ndi ukwu nke onugogu ya di nari na iri ise na ato. Ma ụgbu ahụ adowaghi n'agbanyeghi na azu juru n'ime ya.

¹² Jisọs siri ha, "**Bianu rie nri ututu.**" Ọ dighi onye obula n'ime ndi ahụ na-eso ụzọ ya juru ya, "I bu onye?" N'ihị na ha maara na ọ bụ Onyenwe anyị.

¹³ Jisọs biara were achicha ahụ nye ha. Otu ahụ ka o mekwara azu ahụ.

¹⁴ Nke a bu ugboro ato Jisọs gosiri ndi na-eso ụzọ ya onwe ya mgbe e mere ka o si n'onwu bilie.

Jisọs akpoghachite Pita

¹⁵ Mgbe ha risiri nri ututu, Jisọs siri Saimon Pita, "**Saimon nwa Jón, i huru m n'anya karịa ndi a niile?**"

Ọ siri ya, "E, Onyenwe anyị, i maara na m huru gi n'anya."

Jisọs siri ya, "**Na-azu umu aturu m.**"

¹⁶ Jisọs siri ya nke ugboro abuo, "**Saimon nwa Jón, i huru m n'anya?**"

Ọ siri, "E, Onyenwe anyị, i maara na m huru gi n'anya."

Ọ siri ya, "**Na-elekota aturu m.**"

¹⁷ Ọ siri ya nke ugboro ato, "**Saimon nwa Jón, i huru m n'anya?**"

Ọ wutere Pita na ọ siri ya nke ugboro ato, "**i huru m n'anya?**" Ọ siri ya, "Onyenwe anyị, i mazuru ihe niile, i makwaara na m huru gi n'anya."

Jisọs siri ya, "**Na-azu aturu m.**"

¹⁸ **N'ezie, n'ezie asi m gi, mgbe i bu okorobia i na-eke aji n'ukwu, gaa ebe i choro iga. Ma mgbe i ghoro agadi, i ga-esetipu aka gi, onye ozo ga-ekke gi ihe okike n'ukwu ma duru gi gaa ebe i na-achoghi iga.**"

¹⁹ Ọ kwuru nke a iji gosi udi onwu ọ ga-anwu iji nye Chineke otuto. Mgbe nke a mesiri, ọ siri ya, "**Soro m.**"

²⁰ Pita chighariri hu onye ahụ na-eso ụzọ ya nke Jisọs hụrụ n'anya ka ọ na-esokwa ha n'azu. (Ọ bụ onyeozi ahụ dabeere ya n'obi na nri anyasi, nke siri, "Onyenwe anyị, onye ga-arara gi nye?")

²¹ Mgbe Pita huru ya, ọ siri Jisọs, "Onyenwe anyị kedụ maka onye a?"

²² Jisọs siri ya, "**Ọ buru na m achọ ka ọ nọgide ruo mgbe m ga-aloghachi gini ka nke a bu nye gi? Soro m.**"

[†] 21:8 Maobu, nari kubit abuo

²³ Ya mere, akukọ a gbasara n'etiti ụmụna na onye a na-eso ụzọ ya agaghị anwụ. Ma Jisọs asighị ya na ọ gaghị anwụ anwụ, kama, **“Ọ buru na m chọrọ ka ọ nọgide ruo mgbe m ga-abịa, ọ gbasara ị?”**

²⁴ Nke a bụ onye ahụ na-eso ụzọ ya onye na-agba ama ihe ndị a niile, ma deekwa ha n'akwụkwọ. Anyị makwaara na ama ya bụ eziokwu.

²⁵ Ma ọ dị otutụ ihe ndị ọzọ Jisọs mere. Ọ buru na e dee ha niile n'akwụkwọ, ọ dighị m ka ụwa niile ọ ga-aba akwụkwọ a ga-edebanyere ha.

Oru Ndi Ozi

Jisosh alaa n'eluigwe

¹ Ezigbo enyi m Tiofilos, n'akwukwo m nke mbu m dere gi banyere ihe niile Jisosh malitere ime nakwa ikuzi,

² ruo n'ubochi e mere ka o laghachi n'eluigwe mgbe o sitere n'ike Mmuo nso nyesia ndi na-eso uzọ ya iwu, bu ndi o hoputara.

³ Mgbe o husiri ahuhu nke onwu, o gosiri ha onwe ya n'uzo di iche iche n'ebe o doro anya na ya di ndu. O mere ka ha hu ya anya n'ime iri ubochi anọ, na-akuziri ha banyere alaeze Chineke.

⁴ N'otu oge, o nonyeere ha na nri, o nyere ha iwu a, **"Unu esila na Jerusalem puo, kama chere nu nkwa nke Nna m, nke unu nuru site n'onu m."**

⁵ **N'ih i na Jon jiri mmiri mee unu baptizim, ma n'oge na-adighi anya, a ga-eji Mmuo Nso mee unu baptizim."**

⁶ Mgbe ha gbakoro, ha juru ya, "Onyenwe anyi, o bu ugbu a ka i ga-enyeghachi Izrel alaeze ahụ?"

⁷ Ma o siri ha, **"O bu ghi oru unu imata oge na mgbe Nna m na-akwado ihe o zubere ime n'ikike nke onwe ya."**

⁸ **Ma mgbe Mmuo Nso bjakwasiri unu, unu ga-anata ike. Mgbe ahụ, unu ga-agbara m ama na Jerusalem, na Judia niile ya na Sameria ruokwa ebe niile uwa soturu."**

⁹ Mgbe o kwusiri nke a, e weliri ya elu mgbe ha na-ele anya, igwe ojii kpuchikwara ya, zopu ya n'anya ha.

¹⁰ Mgbe ha na-elegidesi anya ike n'eluigwe dika o na-ala, na mberede, umu nwoke abuo yi uwe ocha guzoro ha nso.

¹¹ Ha siri, "Ndi ikom Galili, gini mere unu jiri guzoro ebe a na-ele anya n'eluigwe? Jisosh a onye e sitere n'etiti unu kporo laa n'eluigwe ga-aloghachikwa otu ahụ unu si hu ya o siri laa n'eluigwe."

Mataias, onye nochiri anya Judas

¹² Ha sitere n'Ugwu a na-akpo Oliv nke di Jerusalem nso, njem nke otu ubochi izuikwe, laghachi na Jerusalem.

¹³ Mgbe ha batara n'obodo, ha rigoro n'ime ulo ahụ di n'ulo elu, ebe ha na-anọ. Ndi a bu ndi no n'ulo ahụ:

Pita, Jon, Jemis na Andru,

Filip na Tomos,

Batalomi na Matiu,

Jemis nwa Alfios, Saimon onye a na-akpo Zilot na Judas nwa Jemis.

¹⁴ Ndi a niile ji otu obi nogidesie ike n'ekpere. Ndi sonyere ha bu ufodu ndi inyom na Meri nne Jisosh, na umunna ya.

¹⁵ N'oge ahụ, Pita bilitere n'etiti ndi kwere ekwe onuogugu ha di ihe di ka nari na iri abuo, si,

¹⁶ "Umunna m, o di mkpa ka ihe e dere n'akwukwo nso mezuo banyere Judas onye duuru ndi jidere Jisosh bia. Mmuo Nso kwuru na nke a ga-eme mgbe o sitere n'onu Devid kwuo okwu n'oge gara aga.

17 Ọ bụ otu n'ime anyị. O nwere oke n'ime orụ a."

18 Ego ọ natara n'ihị orụ ọjọọ ya ka o jiri zuọ ala. N'ala ahụ ka ọ dara sụọ isi n'ala, afo ya etipuo, eriri afo ya awụsịakwa.

19 Ndị niile bi na Jerusalem nuru akuko banyere ya. N'ihị ya, ha kporo ala ahụ n'asusu ha Akeldama, nke putara Ala Obara.

20 Pita siri, "N'ihị na e dere ya n'akwukwo Abu Oma:

"Ka ebe obibi ya togboro n'efu,

ka mmadu obula gharakwa ibi n'ime ya,"*

na,
"Ka onye ozọ nochiekwaa onodu ya ka onyeisi."†

21 Ya mere, otu onye n'ime ndi anyi na ha no n'oge niile Onyenwe anyi Jisos no n'etiti anyi,

22 bido n'oge Jon na-eme baptizim ruo n'ubochi Jisos si n'etiti anyi rigoro n'eluigwe. Otu onye n'ime ndi a ga-eso anyi buru onye akaebe nke mbilite n'onwu ya."

23 Ya mere, ha hoputara mmadu abuo, Josef onye a na-akpo Basabas (aha ya ozọ bukwa Jostus) na Mataias.‡

24 Ha kpere ekpere si, "Onyenwe anyi, i maara obi mmadu niile. Gosi anyi onye i hoputara n'ime mmadu abuo ndi a.

25 Ka o buru onyeozu na onyendu nke ga-anochi anya Judas onye nke hapuru ma gawa ebe o kwesiri ka o gaa."

26 Ha fere ha nza. Nza ahụ makwara Mataias, ha gunyere ya di ka otu n'ime ndi ozi iri na otu ahụ.

2

Obibia nke Mmuo Nso

1 Mgbe ubochi Pentikossu ruru, ha niile zukotara n'otu ebe.

2 Na mberede, uzu yiri nke oke ifufe di ike sitere n'eluigwe bia juputa n'ulo ahụ ha no.

3 Ha huru ihe dika ire oku ka o kewara nokwasị n'isi ha n'otu n'otu.

4 Ha niile juputara na Mmuo Nso, malite isu asusu di iche iche dika Mmuo Nso nyere ha ike.

5 N'oge ahụ, otutu ndi Juu ji obi ocha na-efe Chineke no na Jerusalem. Ndi si na mba di iche iche n'okpuru eluigwe.

6 Igwe mmadu gbakotara n'onodu mgbagwoju anya mgbe ha nuru uzu ahụ, n'ihị na ha nuru ka ha na-asu asusu nke onye obula n'ime ha na-aghota, n'asusu obodo ha di iche iche.

7 N'oke iju anya, ha kwuritara n'onwe ha, "Ndi a niile na-ekwu okwu ha abughi ndi Galili?"

8 Gini mere onye obula n'ime anyi ji na-anu okwu ha na-ekwu n'asusu ala anyi di iche iche?

9 Ndi Patia, na ndi Midia, na ndi Elam, ndi bikwa n'ime Mesopotamia, ndi Judia, na ndi Kapadosia, ndi Pontos, na ndi Eshia,

10 ndi Frigia, na ndi Pamfilia, na ndi Ijipt, na ndi akuku Libiya nke di Sirini nso, na ndi obia si na Rom bia

* 1:20 Abu 69:25 † 1:20 Abu 109:8 ‡ 1:23 Mataias bu onye ahoputara ka o nochie anya Judas Iskariot n'ije ozi. Oru ndi ozi bu igba ama na ikwuputa mbilite n'onwu Jisos dika Kraist ahụ.

11 (ndi Juu na ndi kwere n'okpukpe ndi Juu). Ndi Kriit na ndi Arab; anyi na-anu okwu ha na-ekwu n'asusu anyi di iche iche banyere oru ebube Chineke."

12 O juru ha anya, gbaakwa ha ghari. Ha siritara onwe ha, "Gini ka nke a bu?"

13 Ma ufodu ndi ozọ na-akwa ha emo na-asi, "Ndi a bu ndi mmanya na-egbu."

Okwu Pita banyere Kraist

14 Pita guzoro, ya na ndi ozi iri na otu ahụ welie olu gwa ogbakọ ahụ okwu, "Ndi Juu na unu ndi bi na Jerusalem, matanu nke a, geekwanu nti na ihe m na-ekwu.

15 O bughi mmanya na-egbu ndi a di ka unu chere. Lee, o bu naani elekere itoolu nke ututu na-aku.

16 Mba, nke a bu mmezu ihe Juel onye amuma kwuru,

17 "Chineke siri, n'oge ikpeazu,
aga m awukwasi mmadu niile Mmuo m.

Umụ unu ndi ikom na umu unu ndi inyom ga-ebu amuma,
umu okorobia unu ga-ahukwa ohu,
ndi okenye nwoke unu ga-arọ nro.

18 O buladi ndi ohu m, nwoke ha na nwanyi n'ime ha,
ka m ga-awukwasi Mmuo m.
Ha ga-ebukwa amuma.

19 Aga m egosi ihe itunanya na mbara eluigwe,
gosikwa ihe iribama n'uwu na n'okpuru uwa,
obara na oku na alulu anwuru oku.

20 Anyanwu ga-agbanwe gho o chichiri,
onwa ga-aghokwa obara,
tupu ubochi Onyenwe anyi abia, bu ubochi ahụ di ukwu dikwa ebube.

21 O ga-erukwa, na onye obula nke na-akpoku
aha Onyenwe anyi, ka a ga-azoputa.*

22 "Ndi Izrel, geenu nti n'okwu a, Jisos onye Nazaret bu nwoke Chineke gosiri unu, site n'oru di ike, n'oru ebube nakwa ihe iribama niile nke Chineke ruru n'etiti unu site n'aka ya, dika unu ji anya unu hu.

23 Onye a ka e weere nyefee unu n'aka site na nzube nke Chineke buru uzọ tuo atumatu ya, na dika o siri mara na mbu, o bu ya ka unu gburu ma kpogidekwa n'obe site n'aka ndi na-amaghi iwu.

24 Ma Chineke emela ka o site n'onwu bilie mgbe o topuchara ihe mgbu nke onwu, n'ihu na onwu enweghi ike ijide ya.

25 Devid kwuru banyere ya,

"Ana m ahụ Onyenwe anyi ka o na-anogide n'ihu m mgbe niile.
N'ihu na o no n'aka nri m.
Agaghi m ama jijiji.

26 Ya mere, onu juputara m obi, ire m na-anurikwa onu;
anu ahụ m ga-ezukwa ike n'olileanya,

27 n'ihu na i gaghị ahapu mkpuruobi m n'ala mmuo,
i gakwaghị ahapu anu ahụ nke Onye gi di nso ka o hu ire ure.

28 I mere ka m mara uzọ nke ndu;

* 2:21 Jul 2:28-32

ị ga-emekwa ka m juputa n'ọnu n'ihu gi.[†]

²⁹ “Umunna m, eji m nkwuwa okwu na-agwa unu banyere nna nna anyị Devid, bu onye nwuru anwu e lie ya. Ili ya dikwa n'etiti anyi taa.

³⁰ Ma o bu onye amuma marakwa na Chineke jiri inu iyi kwee ya nkwa na otu n'ime umu ya ga-anokwasị n'ocheeze ya.

³¹ Ebe o buuru uzọ hu ihe ga-eme n'oge di n'ihu, o kwuru banyere mbilite n'onwu nke Kraist, mgbe o siri, a hapughị ya n'ala mmuo; anu ahụ ya ahughikwa ire ure.

³² O bu Jisọs a ka Chineke mere ka o di ndu ozo. Anyi niile bukwa ndi akaebe banyere ya.

³³ Ebe o bu na e buliela ya elu n'aka nri Chineke. O natala Mmuo Nso dika Nna ya kwere na nkwa. Ihe a unu na-ahu na nke unu na-anu bu onyinye ya o wukwasiri anyi.

³⁴ O dighi oge Devid jiri rigoro n'eluigwe, ma ya onwe ya siri,
“Onyenwe anyi gwara Onyenwe m si,

“Nodu ala n'aka nri m,

³⁵ ruo mgbe m ga-eme ndi iro gi
ihe mgbakwasị ukwu nye ukwu gi.”[‡]

³⁶ “Ya mere, ana m eme ka ezinaulo Izrel niile mara nke oma, na Chineke emeela Jisọs a onye unu kpogidere n'obe ka o buru Onyenwe anyi na Kraist.”

³⁷ Mgbe ha nuru ihe ndi a, akonuche ha mara ha ikpe. Ha siri Pita na ndi ozi ndi ozo, “Umunna, ginị ka anyi ga-eme?”

³⁸ Ma Pita siri ha, “Chegharianu unu niile. Ka e mekwa unu baptizim n'aha Jisọs Kraist, maka mgbaghara mmehie unu. Unu ga-anatakwa onyinye nke Mmuo Nso.

³⁹ Nkwa a diri unu na umu umu unu na mmadu niile no n'ebe di anya, dikwara ndi niile Onyenwe anyi Chineke ga-akpo ka ha biakwute ya.”

⁴⁰ O jiri otutu okwu ndi ozo gbaa ama, ma duokwa ha odu si, “Sitenu n'etiti ogbo a joro njo zoputa onwe unu.”

⁴¹ E mere ndi nabatara okwu ya baptizim, ha di ihe ruru puku mmadu ato, a gunyere n'onuogugu ha.

Nnokọ nke ndi kwere ekwe

⁴² Ha nyefere onwe ha n'ozizi nke ndi ozi, ya na ife ofufe na inyawa achicha nakwa ikpe ekpere.

⁴³ Onye obula n'ime ha juputara na egwu, n'ihu na ndi ozi na-aru otutu oru ebube, na ihe iribama di iche iche.

⁴⁴ Ndi niile kwere ekwe nokotara onu, nwekokwaa ihe niile onu.

⁴⁵ Ha rere ihe ha nwere na nke ha kpatara, kenye onye obula dika mkpa ya siri di.

⁴⁶ Ha gara n'ihu na-ezukota n'ulonso ukwu ikpe ekpere kwa ubochi. Ha na-erikokwa nri n'ulo ha, n'obi onu na ekele.

⁴⁷ Dika ha gara n'ihu na-eto Chineke, ha nwetara ihuoma n'aka ndi mmadu. Onyenwe anyi na-atukwasikwara ha ndi a na-azoputa kwa ubochi.

3

Ogwugwo onye ngwuro

¹ Otu ubochi Pita na Jon na-aga n'ulonso ukwu ikpe ekpere n'oge ekpere n'elekere ato nke ehie.

² Ma otu nwoke dara ngwuro site n'afọ nne ya ka a na-ebute n'onu uzo ama nke ulonso ukwu ahụ ubochi niile ka o na-arịo ndi na-aba n'ime ulonso ukwu ahụ ariri. Aha onu uzo ama ahụ bu onu uzo ama oma.

³ Mgbe o huru Pita na Jon ka ha na-achọ ịba n'ulonso ukwu ahụ, o bidoro iriọ ha ariri.

⁴ Ma Pita na Jon legidere ya anya, Pita siri, "Lee anyi anya."

⁵ O legidere ha anya chee na ha ga-enye ya onyinye.

⁶ Ma Pita siri, "Enweghi m olocha maobu oloedo ma ihe m nwere ka m na-enye gi. N'aha Jisọs Kraist onye Nazaret bilie oto gawa ije."

⁷ O jidere ya aka n'aka nri ya, nyere ya aka selite ya elu, ngwangwa, ukwu ya na nkwonkwo nke akwara ukwu ya nwetara ike.

⁸ O wuliri elu n'ukwu ya, bido iga ije. O soro ha baa n'ulonso ukwu ahụ, ya na-aga, ya ana-awuli elu, na-etokwa Chineke.

⁹ Mmadu niile huru ya ka o na-agahari na-eto Chineke,

¹⁰ ha ghotara na o bu ya bu onye ahụ na-anọ n'onu uzo ama ulonso ukwu ahụ, nke a na-akpo onu uzo ama oma na-arịo ariri. O gbagwojuru ha anya nke ukwu, gbakwa ha ghari ihe mere ya.

Okwu Pita n'ulonso ukwu

¹¹ Ma di ka o jidere Pita na Jon aka, ndi mmadu niile jiri mgbagwoju anya gbara oso biakwute ha n'akuku ulonso ahụ ebe a na-akpo mgbe ulo Solomon.

¹² Mgbe Pita huru nke a, o gwara igwe mmadu ahụ, "Ndi Izrel, gini mere ihe a ji eju unu anya? Gini mere unu ji ele anyi anya dika a ga-asị na o bu site n'ike nke anyi maobu n'idi nsọ anyi ka anyi jiri mee ka nwoke a gawa ije?

¹³ Chineke nke Ebrahim, nke Aizik na nke Jekob, Chineke nke nna anyi ha, ebuliela onye na-ejere ya ozi, bu Jisọs elu, onye unu nyefere ka e gbuo, ma gonarikwa ya n'ihu Paillet, n'agbanyeghi na o kpebiri ihapu ya ka o laa.

¹⁴ Unu gonariri onye ahụ di nsọ burukwa onye ezi omume, ma rịo ka a hapuru unu ogbu mmadu.

¹⁵ Unu gburu onye ahụ na-enye ndu, ma Chineke akpolitela ya site n'onwu. Anyi bu ndi akaebe ihe ndi a.

¹⁶ O bu site n'okwukwe n'aha ya, o bu aha ya naani mere nwoke a ka o di ike onye nke unu na-ahu ma marakwa. Okwukwe n'ime Jisọs mere ka ahụ ya zuo oke n'ihu unu niile.

¹⁷ "Ugbu a umunna m, amaara m na unu kpara agwa na-amaghi ama, dika ndi ndu unu sikwara kpaa.

¹⁸ Ma Chineke siri otu a mezuo ihe o kwuru site n'onu ndi amuma niile na Kraist ya aghaghi ihu ahuhu.

¹⁹ Ya mere, chegharianu ugbu a ma loghachikwutekwanu Chineke, ka e nwee ike ihichapu mmehie unu,

²⁰ ka enyekwa unu ntute nke ime mmuo nke sitere n'ihu Onyenwe anyi, ma zitekwa unu Kraist ahụ, bu onye ahoputara nye unu, nke bu Jisọs.

21 Onye eluigwe na-aghaghị inabata tutu ruo oge ahụ Chineke ga-eweghachi ihe niile n'ọnọdụ ha, dika o kwere na nkwa n'ogologo oge gara aga site n'ọnụ ndị amụma ya dị nsọ.

22 Mosis sịrị, 'Onyenwe anyị bụ Chineke ga-eme ka onye amụma ga-adị ka m biliere unu site n'etiti ụmụ nne unu, unu aghaghị ige ntị n'ihe niile ọ ga-agwa unu.

23 Onye ọbụla juru ige onye amụma ahụ ntị, ka a ga-ekewapu kparamkam site n'etiti ndị ya ma bibiekwa ya.'*

24 "N'ezie ndị amụma niile site na Samuel na ndị ọzọ so ya n'azụ, bukwarara amụma banyere ụbọchị ndị a.

25 Ma unu bụ ndị nketa nke ndị amụma, nakwa nke ọgbugba ndụ ahụ Chineke na nna nna unu gbara, mgbe ọ gwara Ebrahim, 'Site na mkpuru gị ka a ga-agọzi mba niile nke ụwa.'†

26 Mgbe Chineke kpọtitere onyeozị ya, o buuru ụzọ zitere unu ya, ka ọ gozie unu site n'ime ka onye ọbụla n'ime unu chegharịa site n'ụzọ ọjọọ ya."

4

Pita na Jọn n'ụlọikpe

1 Mgbe ha nọ na-agwa ndị mmadụ ahụ okwu, ndị nchụaja na onyeisi ndị agha na-eche ụlonsọ okwu ahụ na ndị Sadusii biakwutere ha.

2 Ha were oke iwe n'ihi na ha na-ezi ndị mmadụ ihe, na-ekwusakwa na n'ime Jisọs ka mbilite n'ọnwu nke ndị nwuru anwu dị.

3 Ha jidere ha tinye ha n'ụlọ mkpọrọ, ruo n'echi ya. N'ihi na oge e jidere ha bụ n'oge uhuruchi.

4 Ma ọtụtụ ndị nuru okwu ahụ kwenyere. Ọnụọgụgụ ha ruru ihe dị ka puku mmadụ ise.

5 N'echi ya, ndị na-achị achị, na ndị okenye na ndị ozizi iwu zukoro na Jerusalem.

6 Onyeisi nchụaja bụ Anas nọ n'ebe ahụ, na Kaifas na Jọn na Alegzanda, na ndị ọzọ bụ ndị ikwu onyeisi nchụaja.

7 Mgbe ha kpọtutara ha n'etiti ha, ha juru ha, "Ọ bụ site n'ike onye, na site n'aha onye, ka unu ji mee ihe a?"

8 N'oge ahụ, Pita juputara na Mmuo Nso. Ọ gwara ha, "Unu ndị na-achị ala anyị, na ndị okenye.

9 Ọ buru na unu kpọtutara anyị ichoputa otu nwoke ngwuru a si buru onye ahụ dị mma maobu otu e si gworo ya,

10 ya mere maranụ nke a, unu na ndị Izrel niile, a gworo nwoke a guzo n'etiti unu site n'aha Jisọs Kraist onye Nazaret, onye unu kpogidere n'obe, ma Chineke kpọtitere ya site n'ọnwu.

11 Jisọs a bụ

"nkume ahụ unu ndị na-ewu ụlọ juru,

nke ghorọ nkume isi ntọala ụlọ.'*

12 Nzoputa adighi n'ime onye ọbụla ọzọ, n'ihi na o nweghi aha ọzọ e nyere n'etiti mmadụ n'okpuru eluigwe nke e nwere ike isiite na ya zoputa anyi."

13 Mgbe ha huru nkwa okwu Pita na Jọn, na-atughị ụjọ, ma choputakwa na ha bụ ndị mmadụ nkiti, na ndị a na-azughị n'ụlọ

* 3:23 Dit 18:15,18,19 † 3:25 Jen 22:18; 26:4 * 4:11 Abụ 118:22

akwukwọ, o juru ha anya. Ma ha ghotara na ha bu ndi ha na Jisọs nokoro.

¹⁴ Ma mgbe ha huru nwoke ahụ a gworo, ka o guzo n'akuku ha, ha enweghi okwu obula ha nwere ikwu megide nke a.

¹⁵ Ha nyere iwu ka ha si n'uloikpe ahụ puo, ma bido igba izu n'etiti onwe ha banyere nke a.

¹⁶ Ha na-asị, "Gini ka anyi ga-eme ndi a? Anyi apughị igọ agọ na ha ruru oru iribama puru iche. Ndi niile bi na Jerusalem maara ihe banyere nke a.

¹⁷ Ma iji mee ka akuko oru ebube a hapu igbasa ruo otutu mmadu nti, ka anyi doo ha aka na nti ka ha ghara igwa onye obula okwu banyere aha nwoke a."

¹⁸ Ha kporo ha nye ha iwu ka ha kwusi ikwu okwu maobu izi ihe n'aha Jisọs.

¹⁹ Ma Pita na Jon zara si ha, "Kpeenu ikpe a n'onwe unu, maobu ihe ziri ezi n'anya Chineke ige unu nti karja ige Chineke nti?"

²⁰ N'ih na o bu ihe rara ahụ na anyi ga-akwusi ikwu okwu banyere ihe ahụ anyi huru na nke anyi nuru."

²¹ Mgbe ha batuchara ha mba, ha hapuru ha ka ha laa. O nweghi uzọ obula ha ga-esi taa ha ahuhu n'ih na mmadu niile no na-eto Chineke n'ih ihe a mere.

²² N'ih na nwoke a gworo n'uzo di ebube agafeela iri afọ anọ.

Ekpere ndi kwere ekwe

²³ Mgbe ha hapuru ha, ha lara koro ndi ibe ha ihe ndisi nchua ja na ndi okenye gwara ha.

²⁴ Mgbe ha nuru nke a, ha niile ji otu obi welie olu ha kpokuo Chineke, si, "Gi, Onye kachasi ihe niile elu, bu Onyenwe anyi, gi onwe gi kere eluigwe na uwa, na oke osimiri, na ihe niile di n'ime ha.

²⁵ O bu gi sitere n'aka Mmuo Nso site n'onu nna anyi Devid, onye na-ejere gi ozi, si:

"Gini mere mba niile ji eme oke mkpotu?"

Gini mere ndi mmadu ji na-apia pipia nke na-abaghi uru?"

²⁶ Ndi eze nke uwa na-eguzokwa onwe ha,

ndi na-achi achi na-agbakotakwa,
imegide Onyenwe anyi

na imegide Onye ya e tere mmanu.[†]

²⁷ N'ezie n'obodo a, Herod na Pontios Paillet, na ndi mba ozo, nakwa ndi Izrel ezukotala imegide onye nso ahụ na-ejere gi ozi, bu Jisọs, onye i tere mmanu,

²⁸ ha mere ihe i jiri ike gi na uche gi kwuo na ha aghaghi imezu.

²⁹ Ugbu a, Onyenwe anyi, lee iba mba ha ma nye ndi ohu gi ike iji gbasaa ozi gi na-atughị egwu obula.

³⁰ Setipu aka gi gworo ndi orja ma ruo otutu oru ebube na oru iribama site n'aha onye nso ahụ na-ejere gi ozi bu Jisọs."

³¹ Mgbe ha kpesiri ekpere, ulo ahụ ha zukoro n'ime ya mara jijiji. Ha juputara na Mmuo Nso, ma jiri nkwuwa okwu kwusaakwa okwu Chineke.

Ndi kwere ekwe na-ekkorita ihe

[†] 4:26 Abụ 2:1,2

³² Ndị niile kwere ekwe nwere otu obi n'otu mkpuruobi. O nweghi onye obula guru ihe obula o nwere dika nke aka ya, kama ha mere ka onye obula n'ime ha keta oke n'ibe ya nwere.

³³ Ndị ozi sitere n'ike gaa n'ihu na-agba ama banyere mbilite n'onwu Onyenwe anyi Jisos, oke amara bakwaara ha niile uba.

³⁴ O nweghi onye mkpa kpara n'ime ha, n'ihi na site n'oge ruo n'oge, ndi nwere ala maobu ulo na-ere ha, ma wetakwa ego ha retara na ha,

³⁵ nye ndi ozi, a na-ekekwa ya nye onye obula di ka mkpa ya si di.

³⁶ Josef onye ikwu Livayi, onye sitere na Saipros, onye ndi ozi na-akpo Banabas (nke putara "nwa nke nkasiobi").

³⁷ O rere ala o nwere, weta ego ya, ma togbo ya n'ukwu ndi ozi.

5

Ananayas na Safaira

¹ Ma otu nwoke a na-akpo Ananayas na nwunye ya bu Safaira rekwarala ala nke ha.

² Na nkwekorita ya na nwunye ya, o zoro ufodu ego site n'ego ha retara n'ala ha ahụ, weta nke foduru bia togbo n'ukwu ndi ozi.

³ Pita siri, "Ananayas, gini mere ekwensu jiri juputa obi gi mee ka i ghaara mmuo nsu ugha mgbe i zopuuru onwe gi ego site n'ime ego i retara n'ala gi?"

⁴ O bughi gi nwe ala ahụ tupu e ree ya? Mgbe e rechara ya, ego e retara ya o bughi nke gi, iji mee ka i choro? Gini mere i ji chee echiche ime ihe di otu a? O bughi mmadu ka i ghaara ugha kama o bu Chineke."

⁵ Mgbe Ananayas nuru okwu ndi a, o dara n'ala nwuo, egwu jidekwara ndi niile nuru ihe mere.

⁶ Umụ okorobia ndi no ebe ahụ batara jiri akwa kee ozu ya bupu ya ga lie.

⁷ Mgbe ihe dika awa ato gasiri, nwunye ya batakwarala, ma o matabeghi ihe mere di ya.

⁸ Pita juru ya, gwa m, "o bu ego ole a ka gi na di gi retara ala ahụ?"

O siri, "E, o bu ego ole ahụ ka anyi retara ya."

⁹ Pita siri ya, "Gini mere unu jiri kpebie inwa Mmuo nke Onyenwe anyi onwunwa? Gee nti, nzo ukwu ndi buuru di gi gaa lie no n'onu uzọ. Ha ga-ebupukwa gi."

¹⁰ N'otu oge ahụ o dara n'ala n'ukwu ya, nwuo, umu okorobia ahụ liri di ya batakwarala choputa na o nwuola, buru ya puo gaa lie ya n'akuku di ya.

¹¹ Oke egwu turu nzuko ahụ niile, tukwa ndi niile nuru akuko banyere ihe ndi a.

Oru ebube na oru itunanya

¹² Ndị ozi ahụ rukwara oru ebube na oru iribama di ukwu n'etiti ndi mmadu. Ha niile na-ezuko na mgbe ulo Solomon.

¹³ O nweghi onye obula kwere iso ha ozọ, n'agbanyeghi na otutu mmadu na-asopuru ha.

¹⁴ Ma otu o di, otutu ndi nwoke na ndi nwanyi kwere n'Onyenwe anyi sonyere ha.

¹⁵ N'ih i nke a, ndi mmadu buputara ndi orja n'okporouzo nibe ha n'ute na ihe ndina, ka o ga-abu mgbe Pita na-agafe onyinyo ya ga-adakwasị ufodu n'ime ha.

¹⁶ Igwe mmadu zokotara site n'obodo ndi di Jerusalem gburugburu. Ha butekwara ndi nrija nrija, na ndi mmuo na-adighi ocha na-enye nsogbu, a gwokwara ha niile.

Mkpagbu nke ndi ozi

¹⁷ Mgbe ahụ onyeisi nchujaja na ndi otu ya so n'otu ndi Sadiusi ka ekworo juputara obi.

¹⁸ Ha jidere ndi ozi a tuba ha n'ulo mkporo nke oha mmadu.

¹⁹ Ma n'oge abali mmuo ozi Onyenwe anyi meghere onu uzọ ulo mkporo ahụ kpopta ha si,

²⁰ "Gaanu, guzoronu n'ulonso ukwu ahụ gwa ndi mmadu ozi niile nke ndu oheru a."

²¹ Mgbe ha nuru nke a, n'isi ututu, ha banyere n'ulonso ukwu malite izi ihe.

Ma mgbe onyeisi nchujaja na ndi soo ya biarutere, ha kporo nzuko ndi Sanhedrin nke bu ogbako jikotara ndi okenye Izrel niile. Ha zipuru ozi ka e site n'ulo mkporo kputa ha.

²² Ma mgbe ndi ahụ ha zipuru ruru n'ulo mkporo, ha ahughi ndi ozi ahụ. Ha lohachiri azu koro ndi ogbako ahụ ihe ha huru,

²³ "Anyi huru ka a kpochiziri ulo mkporo ahụ nke oma, ndi nche guzokwa n'onu uzọ ya. Ma mgbe anyi meghere ulo mkporo ahụ, anyi ahughi onye obula n'ime ya."

²⁴ Mgbe onyeisi ndi agha na-eche ulonso ukwu na ndisi nchujaja nuru okwu ndi a, o gbara ha gharji, ha na-eche ihe nke a ga-aputa.

²⁵ N'otu oge ahụ, otu onye gbatara gwa ha, "Leenu! Ndi ahụ unu tubara n'ulo mkporo guzo ugbo a n'ime ulonso ukwu na-ezi ndi mmadu ihe."

²⁶ Ngwangwa, onyeisi agha na ndi agha ya gara n'ulonso ahụ jide ndi ozi ahụ ma kputa ha, ma ha ejighi ike mee nke a n'ih i na ha turu egwu na ndi mmadu ga-atu ha nkume.

²⁷ Mgbe a kputara ha, e mere ka ha guzoro n'ihu ogbako ndi Sanhedrin, onyeisi nchujaja juru ha ajuju,

²⁸ si, "O bu anyi adoghị unu aka na nti ka unu kwusi ikuzi ihe n'aha a; ma unu emeela ka ozizi unu juputa Jerusalem niile kpebiekwa ime ka obara nwoke a diri anyi n'isi."

²⁹ Pita na ndi ozi ndi ozọ zara si, "Anyi ga-erubere Chineke isi o bughị mmadu.

³⁰ Chineke nna nna anyi a kpolitela Jisos site n'onwu bu onye ahụ unu gburu site n'ikpogide ya n'elu osisi.

³¹ Chineke ebuliela ya elu n'aka nri nke ya onwe ya di ka Okpara eze na Onye nzopta, ka o nwee ike inye ndi Izrel niile ncheghari na mgbaghara mmehie.

³² Anyi bu ndi ama nke ihe ndi a, Mmuo Nso onye Chineke nyere ndi na-erubere ya isi bukwa onyeama."

³³ Mgbe ha nuru nke a, o gbawara ha obi, ha choo igbu ha.

³⁴ Ma otu onye n'ime ha bu onye Farisii, burukwa onye ozizi iwu a na-asopuru, aha ya bu Gamaliel, biliri oto n'etiti ogbako ahụ, nye iwu ka a kpopu ndi ozi ahụ n'ezi nwa oge nta.

³⁵ O siri ha, “Ndị Izrel, leziokwanụ anyị nke ọma ihe unu na-achọ ime ndị a.

³⁶ N’oge gara aga Teodas putara na-egosi na ya bụ onye pụrụ iche, ihe dịka nari mmadụ anọ sokwara ya, mgbe e gburu ya, ndị niile sooro ya gbasasiri ihe niile a kwusikwa.

³⁷ Mgbe nke ya gasiri, Judas onye Galili putakwara gosi onwe ya n’oge a na-agụ ọ̀nụ̀ọ̀gụ̀gụ̀ mmadụ, o nwetakwara ndị sooro ya. Mgbe e gbukwara ya, ndị niile na-eso ya gbasasiri.

³⁸ Ya mere, agwa m unu, hapụnụ ndị a ka ha laara onwe ha. N’ihi na ọ bụrụ na ọrụ ha bụ ọrụ mmadụ, ọ ga-akwusi mgbe na-adighi anyị.

³⁹ Ma ọ bụrụ na o sitere n’aka Chineke, unu agaghị enwe ike ikwusi ndị ikom ndị a, unu ga-achoputa naanị na unu na-aluso Chineke ọgụ.”

⁴⁰ Ogbako ahụ nabatara ndumọdụ ya. Ha kpọrọ ndị ozi ahụ pịa ha ihe, nyekwa ha iwu ka ha kwusi ikwu okwu n’aha Jisọs, hapukwa ha ka ha laa.

⁴¹ Mgbe ha hapuru ogbako ahụ, ha na-anuri ọ̀nụ̀ n’ihi na-agunyere ha na ndị kwesiri inara mkpari n’ihi aha ya.

⁴² Ubochi niile, n’ime ulonso ukwu ma n’ulo ndi mmadu ha na-akuzi ma na-ekwusa ozioma na Jisos bu Kraist ahụ.

6

Nhoputa nke ndi inyeaka asaa

¹ N’oge ahụ mgbe ọ̀nụ̀ọ̀gụ̀gụ̀ ndi na-eso ụzọ ya bidoro imuba, ndi Juu na-asu asusu Griik mere mkpesa megide ndi Juu na-asu asusu Hibru n’ihi na a na-elefuru ndi inyom ha, ndi di ha nwuru anwu anyị na nri a na-eke kwa ubochi.

² N’ihi nke a, ndi ozi iri na abuo ahụ kpọrọ ogbako ndi niile na-eso ụzọ ya si, “O zighi ezi na anyi ga-ahapu ikwusa ozioma Chineke bido na-eke nri.

³ Umunna anyi, sitenu n’etiti unu hoputa ndi ikom asaa ndi a na-agbara ezi ama na ha juputara na Mmuo Nso na amamihe. Anyi ga-enyefe ha oru a n’aka.

⁴ Ebe anyi onwe anyi, ga-enyefe onwe anyi n’oru ikpe ekpere, na oru niile metutara izisa ozioma.”

⁵ Mmadu niile nabatara atumatu a nke oma. Ha hoputara Stivin, nwoke juputara n’okwukwe na Mmuo Nso. Ha hoputakwara Filip, Prokoros, Nikano, Timon, Pamenas na Nikolas, onye Antiok na-eso ụzọ ofufe ndi Juu.

⁶ Ha chere mmadu ndi a n’ihu ndi ozi, ndi kpeere ha ekpere, bikwasikwa ha aka n’isi.

⁷ Okwu Chineke gbasara nnoo. Onuogugu ndi na-eso ụzọ ya na Jerusalem bakwara uba. N’oge a, otutu ndi nchujaja nabatara narubekwa isi n’okwukwe.

Njide e jidere Stivin

⁸ Ugbu a, Stivin, nwoke juputara n’amara na n’ike Chineke ruru otutu oru ebube na oru iribama di ukwu n’etiti ndi mmadu.

⁹ Mgbe ahụ ufodu ndi Juu si n’ulo nzuko nke ndi nweere onwe ha (di ka e si akpo ya), na nke ndi Sirini na Alegzandria nakwa ndi ozo sitere na mpaghara Silisia na Eshia. Ha na Stivin malitere irughari uka.

¹⁰ Ma ha enweghị ike iguzogide amamihe na ike nke Mmuo Nso nke o ji ekwu okwu.

¹¹ Mgbe ahụ, ha ji ụzọ nzuzo kpalie ụfọdụ ndị ikom ka ha si, “Anyị nūrụ ka ọ na-ekwu Mosis na Chineke.”

¹² Ha kpasuru ndị mmadụ, ma ndị okenye ma ndị ozizi iwu. Ha bjakwutere ya jide ya, kpurū ya gaa na nnokọ ụlọ ikpe.

¹³ Ha kpọtakwara ndị bịara gbaa ama ụgha megide ya si, “Oge niile ka nwoke a na-ekwu okwu ojọọ banyere ebe a dị nso na iwu anyị.

¹⁴ Anyị nūrụ ka o kwuru, na Jisọs onye Nazaret a ga-akwatu ụlọ a, gbanwekwa omenaala Mosis nyere anyị.”

¹⁵ Ndị niile nọ n'ụlọikpe ahụ legidere ya anya. Ha hūrū ihu ya ka ọ na-enwu dị ka ihu mmuo ozi.

7

Stivin agoro onwe ya

¹ Onyeisi nchụaja siri ya, “Ị nūrū ihe ndị a, ọ bụ eziokwu?”

² Ọ siri, “Ụmụnna m na ndị nna, geenụ m ntị. Chineke onye dị ebube gosiri nna nna anyị Ebrahim onwe ya mgbe ọ nọ na Mesopotamia, tupu ọ gaa biri na Haran.

³ Ọ gwara ya, ‘Site n’obodo gị na n’etiti ndị ikwu gị pụọ, gaa n’ala m ga-egosi gị.’*

⁴ “Ya mere, o sitere n’obodo ndị Kaldia pụọ, gaa biri na Haran. Mgbe nna ya nwurū, Chineke zitere ya n’ala a ebe unu bi ugbo a.

⁵ O nyeghị ya ihe nketa n’ebe a, ọ bụladị ihe ruru otu nzọ ụkwu. Ma o kwere ya nkwa na ọ ga-enye ya na ụmụ ụmụ ya ala ahụ ka ọ būrū nke ha, n’agbanyeghị na ọ mụtaghị nwa.

⁶ Ma Chineke gwara ya otu a, na, ‘Ụmụ ụmụ ya ga-ebi dika ndị obia n’ala na-abughị nke ha, ndị ga-eji ha mere ohu, ma mejookwa ha nari afọ anọ.

⁷ Mana aga m ata mba ahụ ha na-efe dika ohu ahụhụ.† Chineke kwukwara si, ‘Mgbe nke a gasiri, ha ga-esi na mba ahụ pụta, bịa fee m ofufe n’ebe a.’‡

⁸ O nyere ya ogbugba ndu nke obibi ugwu. Ebrahim mūrū Aizik bie ya ugwu n’ubochi nke asato. Aizik amuta Jekob, Jekob amuta ndisi ebo iri na abuo nke Izrel.

⁹ “N’ihi na ndị nna ochie ahụ nwere ekworo n’ebe Josef nọ. Ha resi ya ndị Ijpt dika ohu. Ma Chineke nonyeere ya,

¹⁰ zoputa ya na mmpagbu ya niile, mee ka o nwee ihuoma na amamihe n’ihu Fero eze Ijpt. Onye mere ya onye ochichi n’ala Ijpt na onye nlekota nke ezinaulo ya niile.

¹¹ “N’oge ahụ, unwu dara n’ala Ijpt na n’ala Kenan. Unwu a wetara ahuhụ di ukwu. Nna nna anyi ha enwekwaghị ike ichota nri.

¹² Ma mgbe Jekob nūrū na nri oka di n’ala Ijpt, o zipurū nna nna anyi ha ka ha gaa njem mbu ha n’Ijpt. Nke a bu oge nke mbu ha na-aga Ijpt.

¹³ Mgbe ha gara Ijpt nke ugboro abuo, Josef mere ka umunne ya mata ya, Fero matakwa umunne Josef.

* 7:3 Jen 12:1 † 7:7 Ya bu, kpee ha ikpe ‡ 7:7 Jen 15:13,14

14 Mgbe ahụ, Josef ziri ozi ka a kpọta nna ya bụ Jekọb na ndị ikwu ya, ndị dị iri mmadụ asaa na ise ka ha bjakwute ya.

15 Jekọb gara Ijpt. Ebe ahụ ka ya na nna nna anyị ha nọkwa nwụọ.

16 E budatara ozu ha na Shekem, ebe e liri ha n'ili nke Ebrahim jiri ego ọlaocha zuta n'aka ụmụ Hamọ n'ala Shekem.

17 "Ma mgbe oge ahụ Chineke kwere Ebrahim na nkwa na-abịaru nso, ndị Izrel nọ n'Ijpt mubara nke ukwu,

18 ruo mgbe eze ọzọ nke na-amaghị Josef, bidoro ịchị ọchịchị n'ala Ijpt. §

19 O megburu ndị agburu anyị, kpagbukwaa ha. Manye ndị nna nna anyị ha ka ha tufuo ụmụ ọhụrụ ha, ka ha ghara ịdị ndụ.

20 "Ọ bụ n'oge a ka a muru Mosis, ọ mara mma nke ukwu n'anya Chineke. A zuru ya naanị ọnwá atọ n'ulọ nna ya.

21 Mgbe e tufuru ya, ada Fero kpọrọ ya, zuru ya dị ka nwa nwoke nke aka ya.

22 A zuru Mosis n'amamihe niile nke ndị Ijpt, ọ buru dike n'okwu na n'oru ịtunanya.

23 "Mgbe ọ gbara iri afọ anọ, ọ batara ya n'uche iga ileta ụmụna ya ndị Izrel.

24 Mgbe ọ huru otu onye n'ime ha nke onye Ijpt na-emegide ya, ọ lurtara ya ọgụ, botakwara ya ọbọ site n'igbu onye Ijpt ahụ.

25 Mosis chere na ụmụna ya ga-aghọta na Chineke akpọtela ya isite n'aka ya naputa ha. Ma ha aghotaghị.

26 N'ubochi ọzọ sonu, Mosis huru ụmụna ya ndị Izrel abuo ka ha na-alu ọgụ. Ọ gbaliri ime ka udo diri n'etiti ha, si, 'Unu bu ụmụna, gini mere unu ji emeji onwe unu?'

27 "Ma nwoke ahụ nke na-emegbu nwanna ya nupuru ya si, 'Onye mere gi onyeisi na onye ikpe n'etiti anyi?'

28 I na-achọ igbu m di ka i si gbuo onye Ijpt unyaahu?*

29 Mgbe ọ nuru nke a, Mosis gbara ọsọ, gaa biri di ka ọbia n'ala Midia. N'ebe ahụ ka ọ nọ mta ụmụ nwoke abuo.

30 "Mgbe iri afọ anọ gafere, e mere ka Mosis hu mmuo ozi n'oku na-ere ohia di n'ozara, n'akuku Ugwu Sainai.

31 Ma mgbe ọ huru nke a, o juru ya anya. Di ka ọ na-agaru nso ka o leruo ya anya, ọ nuru olu Onyenwe anyi ka ọ dara, si,

32 'Abu m Chineke nna nna gi ha. Chineke nke Ebrahim, nke Aizik na nke Jekob.† Ujo mere ka Mosis maa jijiji, na o nweghi ike ilegide ya anya.

33 "Ma Onyenwe anyi gwara ya, 'Yipu akpukpukwu gi. N'ihia na ebe ahụ i guzo bu ala di nso.

34 Ahula m otu e si akpagbu ndi m no n'ala Ijpt. Anula m isu ude ha bjakwa izoputa ha. Ugbu a bia, aga m ezighachi gi n'Ijpt.‡

35 "Ọ bụ otu Mosis ahụ ha juru aju, mgbe ha sirị, 'Onye mere gi onyeisi na onye ikpe?' Ọ bukwa ya ka Chineke zigara i bu onyeisi na onye nnaputa ha, site n'inyeaka mmuo ozi ahụ mere ka ọ hu ya n'ohia ahụ.

36 O duuru ha puta mgbe ọ rusiri oru ebube na ihe iribama di iche iche n'ala Ijpt, na n'Osimiri Uhie na n'ozara iri afọ anọ.

37 “Onye a bu Mosis ahụ gwara ụmụ Izrel, si, ‘Chineke ga-eme ka onye amụma nke dị ka m, biliere unu site n’etiti ụmụnne unu.’[§]

38 “Ya onwe ya nọ n’ogbakọ n’ozara, ya na mmụọ ozi ahụ gwara ya okwu n’Ugwu Sainai, na nna nna anyị ha; ebe ọ natakwarara okwu dị ndu* inye anyị.

39 “Ma nna nna anyị ha juru irubere ya isi. Kama ha nupuru ya n’akuku, ma tugharia laghachi azu n’Ijpt n’obi ha,

40 na-asị Eron, ‘Meere anyị chi, ndi nke ga-edu anyị, n’ihi na anyị amaghị ihe mere nwoke a bu Mosis, onye sitere n’ala Ijpt duputa anyị.’[†]

41 Ha kpuru onwe ha arusi nke oyiya nwa ehi, ha butere ihe ichu aja nye ya. Ha nuriri onu n’oru nke aka ha.

42 Ma Chineke chepuru ihu ya site n’ebe ha nọ. O rara ha nye ikpere usuu ihe di n’eluigwe.‡ Nke a dabara n’ihe e dere n’akwukwo ndi amuma,

“ ‘Unu ulo Izrel, unu o wetara m onyinye anu e gburu egbu ka o di aja[§] unu churu m

iri afo ano unu noro n’ozara?

43 Unu buliri ulo ikwu nke Molo
na kpakpando nke chi unu bu Refan,
bu arusi ndi ahụ unu mere ikpo isiala nye ha.

Ya mere, aga m ewezuga unu, burukwa unu gaa n’ofe obodo Babilon.’*[¶]

44 “Ndi nna nna anyi ha nwere ulo ikwu nke iwu ogbugba ndu n’ozara. E mere ya site na ntuziaka na usoro ihe atụ Chineke gosiri Mosis.

45 Mgbe Joshua duuru nna nna anyi ha nweta ala ndi mba ozo ndi Chineke churu. E butekwara igbe ogbugba ndu a n’ala ahụ. O nogidekwara n’ala ahụ tutu ruo n’oge David.

46 Onye chotara ihuma n’ebe Chineke nọ, ma riu ka o wuore Chineke nke Jekob ebe obibi.

47 Ma o bu Solomon wuru ya ulo ahụ.

48 “Otu o di, Onye kachasi ihe niile elu adighi ebi n’ulo e ji aka wuo, dika onye amuma kwuru,

49 “ ‘Eluigwe bu ocheeze m.
Uwa bukwa ebe mgbakwasị ukwu m.

Udi ulo di anaa ka unu ga-ewuru m?
Maobu ebee ka ebe izuika m ga-adị?
Ka Onyenwe anyi kwuru.

50 O bughị aka m mere ihe ndi a niile?’[†]

51 “Unu ndi isiike! Ndi obi ha, na nti ha kpochiri akpochi inu ihe. Ndi na-aju inabata Mmuo Nso dika nna nna unu ha mere.

52 O di onye amuma ndi nna unu ha na-akpogbughi? Ha gburu o buladi ndi buru amuma banyere obibia nke onye ezi omume ahụ, ma ugba a unu bu ndi raara ya nye ma gbukwaa ya.

53 Unu bu ndi natara iwu Chineke dika e nyere ya site n’aka ndi mmuo ozi, ma unu edebeghi ya.”

Onwu Stivin

§ 7:37 Dit 18:15 * 7:38 Okwu si n’onu Chineke puta † 7:40 Oru 32:1 ‡ 7:42 Anyanwu, onwa na kpakpando di iche iche § 7:42 O bu aja unu churu m * 7:43 Ems 5:25-27 † 7:50 Aiz 66:1,2

⁵⁴ Mgbe ha nụrụ ihe ndị a, iwe were ha nke ukwu. Ha tara ikikere eze n' iwe na n' onuma n' ebe ọ nọ.

⁵⁵ Ma ebe o juputara na Mmuo Nso, o lere anya n' eluigwe hụ ebube Chineke. O hukwara Jisos ka o guzoro n' aka nri Chineke.

⁵⁶ O sirị, "Lee, ana m ahụ ka eluigwe meghere, hukwa Nwa nke Mmadu ka ọ na-eguzo n' aka nri Chineke."

⁵⁷ Ha mere ụzụ dị ukwu, were mkpisiaka ha ruchie ntị ha. Ha niile gbara osọ gaa nukwasị ya,

⁵⁸ dokpuru ya puo n' azu obodo malite itu ya nkume. N'oge a, ndi akaebe wusara uwe ha n' ukwu otu nwokorobia a na-akpo Sol.

⁵⁹ Mgbe ha na-atu Stivin nkume ahụ, o kpere ekpere, "Onyenwe anyi Jisos, nara mmuo m."

⁶⁰ O gburu ikpere n' ala werekwa oke olu tie mkpu, "Onyenwe anyi, biko agunyekwarala ha mmehie nke a!" Mgbe o kwusiri nke a, ọ dara n' ala nwuo.

8

¹ Sol kwenyere ka e gbuo ya.

Mkpagbu nke nzuko Kraist

N'ubochi ahụ, oke mkpagbu bidoro megide nzuko di na Jerusalem. Ndi niile kwere ekwe, ma ewezuga ndi ozi n'onwe ha gbasasiri n'ala Judia na Sameria.

² Ndi ikom, ndi na-atu egwu Chineke, bilara buru ozu Stivin gaa lie ya. Ha ruru uju nke ukwu n' ihi ya.

³ Ma Sol bidoro ila nzuko n'iyi. O na-abanye site n'ulo ga n'ulo ndi kwere ekwe na-adoputa ha, nwoke na nwanyi, tnye ha n'ulo mkporo.

Filip n'obodo Sameria

⁴ Ndi ahụ a chusasiri zisara ozioma n'ebe niile ha gbagara.

⁵ Filip gara n'otu obodo di na Sameria kwusaara ndi no n'ebe ahụ ihe banyere Kraist.

⁶ Igwe mmadu gere ntị n' ihe Filip na-ekwu n' ihi na ha huru oru iribama o ruru.

⁷ Mmuo ndi ahụ na-adighi ocha ji iti mkpu site n'ime otutu mmadu puta. O gwokwara otutu ndi ahụ ha kponwuru akponwu na ndi ngwuro.

⁸ N' ihi ya, onu di ukwu juputara n'obodo ahụ.

Saimon onye mgbaasi

⁹ Ugbu a, kemgbe otutu oge gara aga, otu nwoke aha ya bu Saimon bu onye mgbaasi. O jirila mgbaasi ya mee otutu ihe turu ndi niile bi n'obodo Sameria n'anya. O na-anyakwa isi na ya bu onye di ukwu.

¹⁰ Onye obula, ma onye ukwu ma onye nta, na-ege ya ntị na-asikwa "Nwoke a bu ike Chineke ahụ a na-akpo Ike di ukwu."

¹¹ Ha na-ege ya ntị oge niile n' ihi na ọ na-eji ike mgbaasi ya na-eme ihe juru ha anya.

¹² Ma mgbe ha kwenyere n'ozoma Filip dika ọ na-ekwusa ihe banyere ozioma alaeze Chineke na aha Jisos Kraist, e mere ha baptizim, ma nwoke ma nwanyi ha.

¹³ Saimon kwerekwara otu aka ahụ. Mgbe e mechara ya baptizim, o bidoro iso Filip na-agaghari n'ihu ihe iribama na orụ ebube niile Filip ruru, turu ya n'anya nke ukwu.

¹⁴ Mgbe ndi ozi no na Jerusalem nuru na ndi Sameria anabatala okwu nke Chineke, ha zigaara ha Pita na Jon.

¹⁵ Mgbe ha biaruru, ha kpere ekpere ka ha nata Mmuo Nso.

¹⁶ N'ihu na Mmuo Nso abiakwasibeghi onye obula n'ime ha, kama ihe e mere ha bu baptizim n'aha Onyenwe anyi Jisos.

¹⁷ Mgbe Pita na Jon bikwasiri ha aka n'isi, ha natara Mmuo Nso.

¹⁸ Mgbe Saimon huru na a na-enye Mmuo Nso naani site n'aka ndi ozi bikwasiri ha n'isi, o chere ha ego n'ihu,

¹⁹ si, "nyekwanu m ike a. Ka onye obula m bikwasiri aka n'isi nata Mmuo Nso."

²⁰ Ma Pita siri, "Gi na ego gi laakwa n'iyi. N'ihu na i chere na i ga-eji ego zuta onyine Chineke.

²¹ I nweghi oke maobu ihe nketa n'oru a, n'ihu na obi gi ezighi ezi n'ihu Chineke.

²² Si n'ajo omume gi chegharia, riu Onyenwe anyi aririu ma eleghi anya o ga-agbaghara gi echiche ojojo niile nke obi gi.

²³ N'ihu na ahuru m na i juputara n'obi ilu na i nokwa n'agbu nke ajo omume."

²⁴ Saimon zara Pita si, "Biko, kpee ekpere rioro m Chineke, ka ihe ndi a niile i kwuru, hapu ibiakwasim."

²⁵ Mgbe ha gbachara akaebe, ma kwusaakwa okwu nke Onyenwe anyi, ha loghachiri Jerusalem. Ma mgbe ha na-ala ha zisara ozioma n'otutu obodo ndi Sameria.

Filip na onye onozitiopia

²⁶ Mgbe ahụ mmuo ozi Onyenwe anyi gwara Filip si, "Gaa na ndida, n'uzo ozara nke siri Jerusalem gawa Gaza, uzo ahụ bu uzo ozara."

²⁷ O biliri gawa. Mgbe ahụ, otu onye Itiopia bu onye onoziti, burukwa onyeisi ozi di mkpa, onye na-eche akụ nke Kandis, eze nwanyi ndi Itiopia, gara Jerusalem ife Chineke.

²⁸ Mgbe o na-ala, o noduru ala n'ugbuala ya, nke inyinya na-adokpughari, na-agu akwukwo Aizaya onye amuma.

²⁹ Mmuo Nso gwara Filip, "Gaa ugbu ahụ nso, sonyekwara ya."

³⁰ Filip gara nso, nukwa ka o na-agu akwukwo Aizaya onye amuma. O siri, "I na-aghota ihe i na-agu?"

³¹ O siri, "M ga-esi ana ghota, ma mmadu ezighi m?" O rioro Filip ka o rigota n'ugbuala ahụ, soro ya nodu n'ime ya.

³² Mpaghara akwukwo nso o na-agu bu nke a, "E duuru ya di ka aturu gaa n'ebe a ga-egbu ya.

Dika nwa aturu na-anu nwayo n'ihu onye na-akpacha ya aji, otu a ka o na-emeghegi onu ya.

³³ N'onodu idi ala ya, e meghe ka ikpe ziri ezi ruo ya aka.

Onye ga-ako akuko banyere agburu ya?

N'ihu na e sitere n'ua wepu ndu ya."*

³⁴ Onoziti ahụ juru Filip, "Biko, gwa m, onye ka onye amuma a na-ekwu okwu ya? O bu ihe banyere onwe ya ka o na-ekwu, ka o bu banyere onye ozu?"

* 8:33 Aiz 53:7,8

³⁵ Mgbe ahụ, Filip malitere ikwu okwu, site n'akukọ akwukwọ nso ọ na-agụ kooro ya akukọ ozioma banyere Jisọs.

³⁶ Mgbe ha na-aga n'uzọ, ha bjaruru ebe odo mmiri nta di. Onozi ahụ siri, "Lee, nke a bu mmiri. O di ihe ga-egbochi ime m baptizim?"

³⁷ Filip siri, "O buru na i ji obi gi niile kwere, e nwere ike ime gi baptizim."

Onozi ahụ siri, "Ekwere m na Jisọs Kraist bu Okpara Chineke."†

³⁸ O kwuru ka a kwusi ugboala ahụ. Mgbe ahụ, onozi ahụ na Filip wudatarara banye n'ime mmiri ebe Filip no mee ya baptizim.

³⁹ Mgbe ha sitere n'ime mmiri ahụ puta, ngwangwa Mmuo Onyenwe anyi sitere n'ebe ahụ wepu Filip, onye onozi ahụ ahukwaghi ya anya ozo; kama o gara n'ihu n'ije ya na-anurikwa onu.

⁴⁰ Ebe ozo a huru Filip bu n'Azotus. O jehharikwara n'obodo niile di n'ala ahụ, na-ekwusa ozioma ruo mgbe o bjaruru Sizaria.

9

Ncheghari Sol

¹ Ma ugbu a, Sol, onye ume niile o na-ekuputa bu naani iba mba na igbu ndi na-eso uzọ Onyenwe anyi, gakuuru onyeisi nchajaja,

² rjo ya ka o nye ya akwukwọ ozi nke o ga-iji jekwuru ndi ulo nzuko ndi juu di na Damaskos, nke o ga-abu o hu onye obula na-eso Uzọ ahụ ma ha bu nwoke ma ha bu nwanyi, ka odokporu ha n'agbu, kpugaa Jerusalem.

³ Mgbe o na-aga n'uzọ, o bjaruru ebe di Damaskos nso. Na mberede, ihe ihe nke sitere n'eluigwe chara ya gburugburu.

⁴ O dara n'ala, nu olu na-akpo ya oku, "**Sol, Sol, gini mere i ji na-akpagbu m?**"

⁵ O siri, "I bu onye, Onyenwe anyi?"

Olu ahụ zaghachiri, "**Abu m Jisọs onye i na-akpagbu.**"

⁶ **Ugbu a, bilie, baa n'ime obodo, a ga-agwa gi ihe i na-aghaghi imezu."**

⁷ Ndi ikom ha na ya so aga guzoro n'ebe ahụ, ma ha enweghi ike ikwu okwu. Ha nuru olu ahụ, ma ha ahughi onye obula.

⁸ Sol si n'ala bilie, ma n'agbanyeghi n'anya ya meghere emeghe, o dighi ihe o nwere ike ihu. Nke a mere na ha sekpuru ya n'aka dubata ya na Damaskos.

⁹ O hughu uzọ ubochi ato, o nweghi ike iri nri maobu nuo ihe onu.

¹⁰ Otu onye nke na-eso uzọ ya no na Damaskos, a na-akpo Ananayas. Onyenwe anyi gwara ya n'ohu, "**Ananayas!**"

O siri, "Lee m, Onyenwe anyi."

¹¹ Onyenwe anyi gwara ya, "**Gaa n'ulo Judas nke di n'okporouzo Guzoziri Eguzo, juo ajuju banyere onye a na-akpo Sol, onye si Tasos, o no ugbu a na-ekpe ekpere.**"

¹² **O hula onu na otu nwoke a na-akpo Ananayas na-abiakwute ya, ibikwasị ya aka n'isi ka o hu uzọ."**

¹³ Ma Ananayas zara, "Onyenwe anyi, anula m akukọ ihe ojo niile nwoke a mere ndi nso gi bi na Jerusalem.

† **8:37** Ufodu akwukwọ adighi edebanye amaokwu a na-ekwu banyere ihe Filip kwuru na ihe onozi zara ya.

14 Ugbu a, ọ natara ikike n'aka ndịisi nchụaja bịa n'ebe a ka o jide ndị niile na-akpọku aha gi."

15 Ma Onyenwe anyị gwara ya, **"Gaa, n'ih i na ahọputala m nwoke a ka ọ bụrụ ngwa orụ m, onye ga-ewegara mba ndị ọzọ, ndị eze na ụmụ Izrel aha m.**

16 **Mụ onwe m ga-egosi ya ụdị ahụhụ ọ na-aghaghị ita n'ih i aha m."**

17 Ya mere, Ananayas garuru n'ụlọ ahụ, banyekwa n'ime ya. Ọ bikwasiri aka ya n'isi Sọl, si, "Nwanna Sọl, Onyenwe anyị Jisọs, onye gosiri gi onwe ya n'uzọ, zitere m ka i hụkwa ụzọ ọzọ, ka i juputakwa na Mmụọ Nsọ."

18 Otu mgbe ahụ, ihe dika akpirikpa sitere n'anya ya daputa, o bidokwara ihu ụzọ ọzọ. O biliri ọtọ, e mee ya baptizim.

19 Mgbe o richara nri, ọ nwetakwara ike ya.

Ozioma Sọl na Damaskos

Ya na ndị na-eso ụzọ Jisọs nọrọ na Damaskos otutu ụbọchị.

20 Ngwangwa, o bidoro ikwusa Jisọs n'ụlọ nzukọ na-asi, Ọ bụ Okpara Chineke.

21 O juru ndị niile nuru ya anya, ha na asi, "Ọ bughị nwoke a bụ onye ahụ na-emekpa ndị niile na-akpọku aha ahụ na Jerusalem? Ọ bụ na ọ bughị maka nke a ka o ji bịa ebe a ikpurukwa ha kpugara ndịisi nchụaja?"

22 Ma Sọl gara n'ihu baa ụba n'ike kari na ikwu okwu nke gbara ndị Juu bi n'obodo Damaskos gharị site n'uzọ o siri gosi na Jisọs bụ Kraist ahụ.

23 Mgbe otutu ụbọchị gasiri ndị Juu gbara izu igbu ya.

24 Ma Sọl chọputara ihe ha zubere ime. Ehihie na abali, ndị a nọ na-eche ụzọ niile e si apụ n'obodo ahụ nche, ka ha nwe ike gbuo ya.

25 Ma ụmụazụ ya kunyere ya na nkata amanyere ụdọ bufee ya n'ofe mgbidi nke obodo.

Mbata Sọl na Jerusalem

26 Mgbe o rutere Jerusalem, ọ gbaliri idinyere ndị na-eso ụzọ Jisọs nọ n'ebe ahụ, ma ha turu egwu. Ha ekwenyeghi na ọ ghoọla ezi onye na-eso ụzọ Jisọs dika ha.

27 Ma Banabas duuru ya gaa n'ebe ndị ozi nọ. Ọ kooro ha akuko otu o siri hụ Onyenwe anyị na otu o siri gwakwa ya okwu. Na otu o siri kwusaa ozioma n'aha Jisọs na Damaskos na-atughị egwu.

28 O soro ha na-agaharị na Jerusalem. Ọ na-ekwusakwa okwu n'aha Onyenwe anyị na-atughị egwu.

29 Ya na ndị Juu na-asụ asụsụ Griik ruritakwara ụka. N'ih i ya ndị a gbara izu igbu ya.

30 Mgbe ndị kwere ekwe nuru banyere nzube ha, ha duuru ya gaa Sizaria site n'ebe ahụ zipu ya ka ọ laa obodo Tasos.

31 Mgbe ahụ, nzukọ niile ndị nọ na Judia, Galili na Sameria, nọrọ n'udo, guzosiekwa ike. Ha na-amuba n'onuogugu site n'itu egwu nke Onyenwe anyị na igbaume nke Mmụọ Nsọ.

Ogwugwo Ainas na Dokas

32 Pita na-ejeharị n'etiti ndị kwere ekwe, ọ gakwara leta ndị nsọ nọ n'obodo Lida.

³³ N'ebe ahụ, ọ hụrụ otu nwoke aha ya bụ Ainias. Nwoke a anọla n'ute ọrịa afọ asatọ. Ọ bụ onye ahụ ya kpọnwurū akpọnwū.

³⁴ Pita siri ya, "Ainias, Jisọs Kraịst agwọla gi. Bilie mezie ute gi." Ngwangwa, Ainias biliri ọtọ.

³⁵ Ndị niile bi na Lida na Sharon hụrụ ya. N'ihu ya, ha nabatara Onyenwe anyị.

³⁶ N'obodo Jopa, e nwere otu onye nwanyị na-eso ụzọ ya, nke aha ya bụ Tabita nke pụtakwara Dọkas na asụsụ Griik. O juputara n'oru oma, na oru obi ebere n'ebe umu ogbenye no.

³⁷ N'oge a, ọ rịara ọrịa, nwuo. Mgbe ha sachara ya ahụ, ha nibere ya n'otu ime ulo di n'ulo elu.

³⁸ Jopa dikwa nso na Lida. Mgbe ndi na-eso ụzọ ya nuru na Pita no n'ebe ahụ, ha ziri umu nwoke abuo ozi ka a rifo ya, si, "Biko, ahapula ibjakwute anyi ngwangwa."

³⁹ Pita biliri soro ha gawa, mgbe o ruru, ha duuru ya gbago n'ulo elu n'ime ulo ahụ. Umụ nwanyị niile di ha nwuru anwu no n'ebe ahụ na-ebe akwa, na-egosi uwe Dọkas duru ha mgbe ọ di ndu.

⁴⁰ Pita chupuru ha niile n'ezị, gbuo ikpere n'ala, kpee ekpere. Ọ tughariri chee ozu ahụ ihu si, "Tabita, bilie." O meghere anya ya, ma mgbe ọ huru Pita, o biliri, nodu ala.

⁴¹ O nyeere ya aka ka ọ kwuru ọtọ. Ọ kporo ndi nso niile no n'ebe ahụ, ha na umu nwanyị ahụ di ha nwuru gosi ha na ọ di ndu.

⁴² A nuru akuko ihe a mere n'ebe niile na Jopa, nke mere ka otutu kwere n'Onyenwe anyi.

⁴³ Ọ nogidere na Jopa otutu ubochi. Ọ noduru n'ulo Saimon, onye oru ya bu idozi akpuko anu.

10

Koneliyos ezie Pita ozi

¹ N'oge ahụ, o nwere otu nwoke bi na Sizaria, aha ya bụ Koneliyos. O bụ ochiagha na-elekota nari ndi agha si na mpaghara Itali.

² Nwoke a na ezinaulo ya bu ndi na-asopuru ma na-atukwa egwu Chineke. Ọ na-enyere ndi ogbenye aka na-ekpekwa Chineke mgbe niile.

³ Otu ubochi, n'ihe dika elekere ato nke ehie, ọ huru onu ebe otu mmuo ozi nke Chineke biakwutere ya si ya, "Koneliyos!"

⁴ Koneliyos lekwasiri ya anya n'egwu juo ya si, "Onyenwe m, ọ bu gini?"

Ọ siri ya, "Ekpere gi na onyinye gi nye ndi ogbenye e rutela dika ihe ncheta n'ihu Chineke.

⁵ Ugbu a, zie ndi ikom ka ha gaa n'obodo Jopa koto otu onye aha ya bu Saimon, onye a na-akpo kwa Pita.

⁶ Ọ bu obia n'ulo otu nwoke a na-akpo Saimon, onye na-edozi akpuko anu. Onye ulo ya di n'akuku osimiri."

⁷ Mgbe mmuo ozi ahụ gwara ya okwu puru, ọ kporo ndi ohu ya abuo na otu n'ime ndi agha na-eche ya nche nke na-atukwa egwu Chineke.

⁸ Mgbe ọ kochara ha ihe niile, o zigara ha Jopa.

Ohu Pita huru

⁹ N'echi ya, mgbe ha no nso n'ebe ahụ, n'ihe dika elekere iri na abuo nke ehie, Pita rigooro n'elu ulo ahụ ikpe ekpere.

¹⁰ Agụụ bidoro ịgụ ya, ọ chọọ ihe ọ ga-eri. Ma mgbe a na-akwado nri, ọ hụrụ ọhụ.

¹¹ Ọ hụrụ ka eluigwe meghere, hụkwa ihe dịka akwa ọcha dị obosara nke e sitere n'akụkụ anọ ya na-ewedata n'ala.

¹² Ihe dị n'ime ya: bụ ụmụ anụmanụ dị iche iche, ndị nwere ụkwu anọ, ma anụ ndị na-akpụ akpụ n'ala na ụmụ nnụnụ nke igwe.

¹³ Mgbe ahụ, ọ nūrụ olu na-asị, **“Pita bilie, gbuo ma riekwa.”**

¹⁴ Ma Pita sịrị, “Mba, Onyenwe m. Ọ dibeghị mgbe m riri ihe ọbụla rūrụ arụ maọbụ nke na-adighị ọcha.”

¹⁵ Olu ahụ gwara ya nke ugboro abụọ, **“Akpọla ihe ọbụla ihe rūrụ arụ bụ nke Chineke mere ka ọ dị ọcha.”**

¹⁶ Ihe a mere ugboro atọ, ngwangwa, e weghachikwara ya n'eluigwe.

¹⁷ Mgbe Pita nọ na-atule ihe ọhụ ahụ putara bụ nke gbakwara ya gharij, lee, ndị ikom ahụ Kọneliọs zipurụ abjarutela kwusị n'ọnu ụzọ, na-ajụ ebe ulọ Saimon dị.

¹⁸ Ha kpọrọ oku iju ma Saimon onye a na-akpọ Pita ọ nọ n'ulọ ahụ.

¹⁹ Ka Pita nọrịj na-atughari uche n'ihe ọhụ ahụ putara, Mmụọ Nso gwara ya, “Lee, mmadụ atọ guzo n'ọnu ụzọ ugbu a. Ha chọkwara ịhụ gi.”

²⁰ Bilie, rịda jekwuru ha ngwangwa, enwela obi abụọ i soro ha gawa, n'ihì na ọ bụ m zitere ha.”

²¹ Pita jekwuru ndị ikom ahụ, sị, “Ọ bụ m bụ onye unu na-achọ, gini ka unu na-achọrọ m?”

²² Ha sịrị, “Ọ bụ Kọneliọs onyeisi agha na-elekọta nari ndị agha zitere anyị. Ọ bụ onye ezi omume nke na-atụ egwu Chineke, burukwa onye ndị Juu niile na-asọpuru. Mmụọ ozi dị nso gwara ya ka ọ kpọta gi n'ulọ ya, inụ ihe i nwere ikwu.”

²³ Ya mere, ọ kpọbatara ha n'ulọ dịka ndị ọbia.

Pita agaa n'ulọ Kọneliọs

Echi ya, o biliri soro ha gawa, ụfọdụ ndị kwere ekwe na Jopa sokwara ya gaa.

²⁴ N'ubochi na-esota ya, ha bjaruru Sizaria. Kọneliọs nọrịj na-eche ha, ya na ndị ezinaulọ ya, na ndị ikwu na ibe ya, na ndị enyi ya ọ kpọrọ.

²⁵ Mgbe Pita batara, Kọneliọs zitere ya, daa n'ala n'ụkwụ ya, kpọrọ ya isi n'ala.

²⁶ Ma Pita selitara ya elu sị, “Bilie ọtọ, mụ onwe m bụkwa mmadụ.”

²⁷ Mgbe ha na-ekwurita okwu, ọ banyere n'ime ulọ ma hụ igwe mmadụ ka ha zukọtara.

²⁸ Ọ sịrị ha, “Unu maara nke ọma na ọ bụ ihe megidere iwu na onye Juu na onye mba ọzọ ga-enwe mmekọrịta maọbụ gaa leta onye mba ọzọ. Ma Chineke ezila m na m ekwesighi ikpọ mmadụ ọbụla onye rūrụ arụ maọbụ onye na-adighi ọcha.

²⁹ N'ihì nke a, ọ bụ ya mere m jiri bia mgbe akpọrọ m na-ajughị ajuju. Ma ka m juọ ugbu a ihe mere unu ji kpọọ m?”

³⁰ Kọneliọs sịrị, “N'ubochi anọ gara aga, mgbe m nọ na-ekpe ekpere n'oge ehie n'ulọ m, n'ihe dịka elekere atọ, na mberede, ahurū m nwoke yi uwe na-enwu ọcha ka o guzoro n'ihu m.

³¹ Ọ sịrị, Kọneliọs, 'Chineke anula ekpere gi ma chetakwa onyinye i na-enye ndị ogbenye.

³² Ziga n'obodo Jopa n'ulọ otu nwoke a na-akpọ Saimon, onye na-edozi akpukpọ anụ. O bi n'akukụ osimiri.' N'ebe ahụ ha ga-ahụkwa otu onye ọbịa aha ya bụ Saimon a na-akpọ Pita.

³³ Ọ bụ n'ihì nke a ka m ji mee ngwangwa zie ka a kpọọ gị. Ọ dị mma na ì biara. Ugwu a, anyị niile ezukọtala n'ebe a n'ihu Chineke inurū ihe niile Onyenwe anyị chọrọ ka ì gwa anyị."

Okwu Pita kwuru

³⁴ Mgbe ahụ Pita meghere ọnụ ya sị, "Ugwu a, aghọtala m n'ezie na Chineke abughị onye na-ele mmadụ anya n'ihu.

³⁵ Kama n'ime mba ọbụla, onye ọbụla na-atụ egwu ya na onye na-arū ọrụ ezi omume ka ọ na-anabata.

³⁶ Unu maara ihe banyere ozioma ahụ o zigaara ndị Izrel niile, nke na-akọ akukọ ozioma nke udo site na Jisọs Kraịst onye bụ Onyenwe anyị n'ihe niile.

³⁷ Okwu ahụ gbasara n'ala Judia niile, malite na Galili mgbe Jọn kwusachara baptizim nke ya.

³⁸ Otu Chineke si were Mmụọ Nsọ na ike wụkwasi Jisọs onye Nazaret dika mmanụ, na otu o si jehgharia na-eme mma na-agwọkwa ndị niile ekwensu na-emekpa ahụ, n'ihì na Chineke n'onyeere ya.

³⁹ "Anyị bụ ndị akaebe ihe niile o mere n'ala ndị Juu na n'ime Jerusalem. Ha gburu ya site n'ikpogide ya n'elu obe.

⁴⁰ Ma Chineke mere ka o si n'ọnwụ bilite mgbe ụbọchị atọ gasiri. E mekwara ka ndị mmadụ hụ ya anya.

⁴¹ Ọ bughị mmadụ niile kama ọ bụ naanị anyị ndị Chineke họtara, dika ndị akaebe, ndị soro ya rie ma n'ụkwa mgbe o si n'ọnwụ bilie.

⁴² O nyere anyị iwu ka anyị gaa zisaa ozioma n'ebe niile, ikpowa na ọ bụ ya ka Chineke họtara ịbụ onye ikpe nke ndị dị ndụ na ndị nwurū anwụ.

⁴³ Ndị amụma niile gbara ama ihe banyere ya na onye ọbụla nke kweere na ya ga-enweta mgbaghara mmehie site n'aha ya."

Ndị mba ọzọ anata Mmụọ Nsọ

⁴⁴ Mgbe Pita nọ na-ekwu okwu, Mmụọ Nsọ bjakwasiri ndị niile n'uru okwu a.

⁴⁵ Nke a juru ndị e biri ugwu n'etiti ndị kwere ekwe soro Pita bịa anya otu e siri mee ka ndị mba ọzọ nata onyinye Mmụọ Nsọ ahụ.

⁴⁶ N'ihì na ha n'uru ka ha na-ekwu okwu n'asusụ dī iche iche na-etokwa Chineke.

Mgbe ahụ Pita juru,

⁴⁷ "O dī onye p'uru igbochi anyị ime ndị a baptizim. Ndị natara Mmụọ Nsọ dī ka anyị onwe anyị?"

⁴⁸ N'ihì nke a, o nyere iwu ka e mee ha baptizim n'aha Jisọs Kraịst. Ha rịrọrọ ya ka ọ n'onyere ha ụbọchị ole na ole.

11

Pita akpwa ọrụ ya n'ihu ndị okenye

¹ Ndị ozi na ụmụna ndị bi na Judia niile n'uru na ndị mba ọzọ anabatata okwu Chineke.

² Mgbe Pita ruru Jerusalem, ndị kwere ekwe e biri ugwu tara ya ụta,

³ na-asị, "Gini mere ì jì g'akwuru ndị a na-ebighi ugwu soro ha rie ihe?"

⁴ Pita kowaara ha ihe niile mere na otu o si mee, na-asi.

⁵ “Otu ubochi, mgbe m nọ n’obodo Jopa, ahuru m ohu n’oge m na-ekpe ekpere. N’ime ohu a, ahuru m ihe yiri akwa ocha di obosara nke e sitere n’akuku anọ ya na-ewedata site n’eluigwe. E budatara ya n’ihu m.

⁶ N’ime ya, ahuru m anumanu ndi nwere ukwu anọ, na anu oha, na anu ndi na-akpu akpu n’ala na umu nnunu nke eluigwe.

⁷ Mgbe ahụ, anuru m olu gwara m si, **‘Pita, bilie, gbuo ma riekwa.’**

⁸ “Ma asiri m, ‘Mba, Onyenwe m, o dibeghi mgbe ihe na-adighi ocha maobu ihe ruru aru bara m n’onu.’

⁹ “Olu ahụ siri n’eluigwe zaghachi nke ugboro abuo, **‘Akpola ihe obula ihe ruru aru bu nke Chineke mere ka o di ocha.’**

¹⁰ Nke a mere ugboro ato, ma emesia dolie ha niile laa n’eluigwe.

¹¹ “N’otu oge ahụ, ndi ikom ato ndi e zipuru site Sizaria ikpo m bjarutere kwusi n’onu uzọ n’ulo ebe m nọ.

¹² Mmuo Nso gwara m ka m ghara inwe obi abuo isoro ha na-akpaghi oke obula. Mmadu isii ndi a n’etiti umunna anyi sokwa m, bjarute n’ulo nwoke ahụ.

¹³ O gwara anyi otu o si hu mmuo ozi n’ulo ya, onye siru, ‘Ziga ndi ozi jee Jopa ka ha kpota Saimon onye a na-akpo Pita.

¹⁴ O ga-ewetara gi ozi nke a ga-esite na ya zoputa gi n’ezinaulo gi niile.’

¹⁵ “Mgbe m ka kpu okwu ahụ n’onu, Mmuo Nso biakwasiri ha dika o siri biakwasiri anyi na mbu.

¹⁶ Mgbe ahụ, echetara m okwu ahụ Onyenwe anyi kwuru si, **‘Jon ji mmiri mee unu baptizim, ma a ga-eji Mmuo Nso mee unu baptizim.’**

¹⁷ Ya mere, o buru na Chineke nyere ha otu onyinye ahụ o nyere anyi mgbe anyi kweere n’Onyenwe anyi Jisos Kraist, onye ka m bu iguzogide Chineke?”

¹⁸ Mgbe ha nuru nke a, ha agaghi n’ihu n’iru uka kama ha toro Chineke, na-asi, “N’ezie, Chineke enyela ohere ka o buladi ndi mba ozọ chegharia baa na ndu.”

Ulo nzuko di na Antiok

¹⁹ Ugbu a, ndi ahụ niile gbasasiri n’ihi mkpagbu ahụ bido mgbe a tugburu Stivin na nkume, jeruru akuku Fonisia na Saipros na Antiok na-ekwusa ozioma ahụ naani n’etiti ndi Juu.

²⁰ Ma otu o di, ufodu n’ime ndi ikom ndi ahụ sitere n’akuku Saipros na Sirini gara Antiok, malite ikwusara ndi Griik ozioma banyere Onyenwe anyi Jisos.

²¹ Onyenwe anyi goziri mgbalu ha niile. N’ihi na otutu mmadu cheghariri kwere n’Onyenwe anyi.

²² Mgbe nzuko di na Jerusalem nuru ihe ndi a, ha zipuru Banabas ka o gaa Antiok.

²³ Mgbe o rutere, hu ihe amara Chineke ruru n’etiti ha. O nuriri onu, mgbakwaa ha niile ume, gwa ha ka ha were obi ha niile nogide n’ime Onyenwe anyi.

²⁴ O bu ezigbo mmadu, onye juputara na Mmuo Nso na okwukwe. O nwekwara okwukwe di ebube, n’ihi ya otutu mmadu chegharikwara biakwute Onyenwe anyi.

²⁵ Emesịa, ọ gara Antiok obodo Tasos icho Sọl.

²⁶ Mgbe ọ choputara ya, o duuru ya bịa n'Antiok. Ihe ha ka otu afo, ka ha na-ezuko n'ulo choochi na-akuziri otutu igwe mmadu ihe. O bu n'ime Antiok ka e buru uzọ kpoo ndi na-eso uzọ ya ndi Kraist.

²⁷ N'oge ahụ, ndi amuma sitere na Jerusalem bjaruru Antiok.

²⁸ Otu onye n'ime ha a na-akpo Agabos biliri oto buo amuma site n'ike Mmuo Nso banyere oke unwu ga-abiakwasị uwa niile. Amuma a mezu kwara n'oge Klodios na-achi.

²⁹ Ndi na-eso uzọ ya kwekoritara itukota na iziga onyinye di iche iche nye ndi kwere ekwe no na Judia. Onye obula nyekwara ihe dika o nwere ike.

³⁰ Ha mere nke a, ha zigara ndi okenye ihe ha tukotara, site n'aka Banabas na Sọl.

12

Mkpagbu site n'aka Herod

¹ N'oge ahụ, eze Herod jidere ufodu ndi so na choochi buru n'obi ikpagbu ha.

² O jiri mma agha gbuo Jemis nwanne Jon.

³ Mgbe ọ choputara na omume ya toro ndi Juu oto, ọ gara n'ihu jidekwa Pita. Nke a mere n'oge mmemme Achicha Ekoghi eko.

⁴ Mgbe o jidere ya, o tinyere ya n'ulo mkporo ebe o mere ka ndi agha chee ya nche, ndi agha ano n'otu oge, ndi agha ano ozo n'oge nke ozo. Ebumnobi ya bu ikpopta ya n'ihu oha mmadu kpee ya ikpe mgbe Mmemme Ngabiga gasiri.

⁵ Mgbe e debere Pita n'ulo mkporo, nzuko esepughị aka n'ikpe ekpere n'ihị ya nye Chineke.

Mmuo ozi agbaputa Pita

⁶ Ma n'abali na-esota ubochi ahụ Herod ga-akpopta ya, Pita no n'ura n'etiti ndi agha abuo, e jiri eriri igwe kee ya n'ukwu n'aka, ma ndi nche ozo nokwa n'onu uzọ na-eche ya nche.

⁷ Na mberede mmuo ozi Onyenwe anyi bjara guzoro n'ebe ahụ, ihè nwukwara n'ime ulo mkporo ahụ. O kuturu Pita aka n'akuku si, "Ngwangwa, bilie oto!" Eriri igwe ahụ dapuru n'aka ya.

⁸ Mmuo ozi ahụ siri ya, "Yiri uwe gi na akpukpoukwu gi." O mere otu ahụ, Mmuo ozi ahụ gwakwara ya, "Yirikwa akwa mgbokwasị gi soro m."

⁹ Pita sooro ya n'azu, o chere na ọ na-ahụ ohu, ma ọ mataghị na ihe mmuo ozi ahụ na-eme bu ezie.

¹⁰ Ha gafere ndi nche nke mbu na nke abuo rute n'onu uzọ e si abanye n'ime obodo, nke bu onu uzọ igwe. Onu uzọ igwe ahụ meghekwaro n'onwe ya, ha esite na ya gafee. Mgbe ha gara ije ruo ebe tere anya n'ama nke ozo, ngwangwa mmuo ozi ahụ hapuru ya.

¹¹ Mgbe ahụ kwa ka Pita ghotara ihe niile mere. O kwuru, "Ugbu a, amatala m n'ezie, na Onyenwe anyi ezitela mmuo ozi ya, ka ọ bịa zoputa m site n'aka eze Herod na ihe niile ndi Juu na-atu anya ya. Ugbu a ọ naputakwala m site n'ochicho ojoo niile nke ndi Juu."

¹² Mgbe ọ ghotara ihe merenu, ọ gwara n'ulo Meri nne Jon onye a na-akpokwa Mak, ebe otutu mmadu zukotarari na-ekpe ekpere.

¹³ Mgbe ọ kuru aka n'ọnu ụzọ ama, otu odibo nwanyị aha ya bụ Roda b́jara ka o zaa ya.

¹⁴ Mgbe ọ nuru olu Pita, ọnu juru ya obi nke mere na ọ gbaara ọsọ laghachi azu n'emegheghị ụzọ. Ọ gara tisaa, "Ọ bụ Pita nọ n'ọnu ụzọ!"

¹⁵ Ha siri ya na ọ na-ekwu okwu dika onye uche ya na-ezughị oke. Mgbe ọ nọgidesi ike na-ekwu otu ihe ahụ, ha siri, "Ọ ghaghị ị bụ mmụọ ozi ya."

¹⁶ Ma Pita nọgidere na-aku aka n'ụzọ. Mgbe ha meghere ụzọ hụ ya, ọ gbagwojuru ha anya.

¹⁷ O feere ha aka ka ha mechie ọnu. Ọ kọrọ ha otu Onyenwe anyị si duputa ya site n'ulo mkporo. Ọ gwara ha, "Meenu ka Jemis na umunna anyi niile mata ihe ndi a." Ọ puru gawa ebe ọzọ.

¹⁸ N'isi ututu echi ya, oke ogbaaghara di n'etiti ndi agha, ebe ha na-eche ihe mere Pita.

¹⁹ Mgbe Herod chogharichara ya ma ọ chotaghị ya, ọ juru ndi nche ahụ ajuju di iche iche. N'ikpeazu ọ nyere iwu ka e gbuo ha.

Onwu Herod

Emesia ọ hapuru Judia gaa Sizaria nodu n'ebe ahụ.

²⁰ N'oge ahụ Herod na-eweso ndi Taia na Saidon iwe, ha zipuru ndi ozi ha izute ya. Ha buru ụzọ mee ka ha na Blastos buru enyi, onye eze tukwasiri obi nke na-elekotakwa ime ulo ndina eze anya. Ha rioro ya ka udo diri, n'ihu na a na-esi n'obodo eze na-enwetara ha ihe oriri.

²¹ N'ubochi nzuko ahụ, Herod gbokwasiri uwe ndi eze ya nokwasi n'ocheeze ya. O weere oke olu di iche gwa nzuko ahụ niile okwu.

²² Igwe mmadu ahụ nọ na-eti mkpu, "Nke a abughị olu mmadu, ọ bụ olu chi!"

²³ N'otu oge ahụ, mmụọ ozi Onyenwe anyi tiri ya ihe otiti di egwu n'ihu na o nyeghi Chineke otuto ma otu. Ikpuru ripiara ya ahụ, nke mere ka ọ nwuo.

²⁴ Ma okwu Chineke gara n'ihu na-aba uba na-agbasakwa.

Nzipu Sol na Banabas

²⁵ Mgbe ha rucharu oru ha, Banabas na Sol si Jerusalem loghachi. Ha kporo Jon onye a na-akpokwa Mak n'ije ha.

13

¹ Ndi amuma na ndi nkuzi ufodu nokwa na nzuko di n'Antiok. Ufodu n'ime ha bu Banabas na Simion onye a na-akpo nwoke ojii, na Lusios onye Sirini, na Manaen (onye azulitekoru ya na eze Herod), na Sol.

² Mgbe ha nọ na-eke Onyenwe anyi ofufe na-ebukwa ọnu, Mmụọ Nso siri, "Kewaputaranu m Banabas na Sol, n'ihu oru ahụ nke m kporo ha."

³ Ya mere, mgbe ha busiri ọnu kpekwa ekpere, ha bikwasiri ha aka n'isi zipu ha.

Obodo Saipros

⁴ Ebe Mmụọ Nso zipuru ha, ha gbadara Selusia, sitekwa ebe ahụ gbadaa Saipros.

⁵ Mgbe ha bjaruru Salamis, ha banyere n'ulo nzuko ndi Juu kwusaa okwu Chineke. Jon sokwa ha dika onye na-ejere ha ozi.

⁶ Mgbe ha gazuchara obodo niile ndị ahụ mmiri gbara gburugburu ruo Pafos, ha zutere otu onye mgbaasi, onye Juu bụ onye amụma ụgha a na-akpọ Ba-Jisos.

⁷ Ya na otu onye ọchịchị obodo, aha ya bụ Sajiōs Pōlōs nọ. Ọ bụ nwoke nwere ọgụgụisi n'ebe ọ dị ukwuu, ọ kpọrọ Banabas na Sōl ka ha gwa ya okwu nke Chineke.

⁸ Ma onye mgbaasi ahụ, onye aha ya bụkwa Elimas (n'ihị nke a bụ aha ya ma asugharia ya) malitere igbochi ha site n'imeghari onyeisi ahụ anya ka ọ ghara inabata okwukwe ahụ.

⁹ Ma Sōl, onye aha ya bụkwa Pōl, onye juputara na Mmụọ Nsọ, legidere ya anya

¹⁰ si, "Gị nwa ekwensu, juputara n'aghughọ na n'ihē ọjọọ dị iche iche. Gị onye iro nke ezi omume niile. Ọ bụ na i gaghị akwụsi ịmeru ụzọ niile ziri ezi nke Onyenwe anyị?"

¹¹ N'ihị ya lee, iwe nke Onyenwe anyị ga-adakwasị gị. I ga-ekpụ isi nwa oge, i gaghị enwe ike hụ ihē nke anyanwụ."

N'otu oge ahụ, ọ hụkwaghị ụzọ ọzọ. Ọ malitere na-ebighari aka, na-achọkwa onye ga na-edughari ya.

¹² Mgbe onyeisi ahụ huru ihe mere, o kweere, n'ihị na o juru ya anya bụ ozizi nke okwu Onyenwe anyị.

Pōl n'obodo Antiok nke Pisidia

¹³ Pōl na ndị otu ya ji ụgbọ mmiri site na Pafos garuo Pega nke dị n'ala Pamfilia. N'ebe a ka Jōn hapuru ha laghachi Jerusalem.

¹⁴ Site na Pega ha gara ruo Antiok obodo nke dị na Pisidia. N'ubochi izuike, ha banyere n'ulo nzuko ndi Juu nodu ala.

¹⁵ Mgbe a guputasiri site n'akwukwo iwu na nke ndi amuma, ndiisi ulo ekpere ahụ zigara ya ozi, si, "Umunna anyi, o buru na unu nwere okwu igbaume nye anyi, biko kwuonu ya."

¹⁶ Pōl guzoro otọ n'etiti ha feere ha aka ya, si, "Unu ndi Izrel na unu umunna m ndi mba ozọ na-atu egwu Chineke. Geenu m nti.

¹⁷ Chineke nke Izrel hoputara nna nna anyi ha mee ha mba di ukwu n'oge ha no n'obodo Ijpt. O ji ike aka ya duputa ha site n'ala ahụ.

¹⁸ Ọ nagidere ha iri afo anọ n'ime ozara.

¹⁹ O bibiri mba asaa di ukwuu n'ime ala Kenan n'ihị ha, nyekwa ndi ya obodo a ka o buru nke ha.

²⁰ Nke a bu ihe di ka nari afo anọ na iri afo ise.

"Mgbe nke a gasiri, o nyere ha ndi ikpe di iche iche ruo oge Samuel onye amuma.

²¹ Mgbe ahụ ha rioro ka enye ha eze, Chineke nyekwara ha Sōl, nwa Kish, onye si n'agburu Benjamin puta, onye chiru iri afo anọ.

²² Mgbe o wepusiri ya, o mere Devid ka ọ buru eze ha. Ọ gbara ama banyere ya si, 'Achotala m Devid nwa Jesi, nwoke nke di ka ochicho obi m nke si di. Ọ bukwa onye ga-eme ihe niile m chorọ ka o mee.'

²³ "Jisos onye si n'ezinaulo Devid puta ka Chineke wetaara Izrel Onye nzoputa ahụ bu Jisos, dika o kwere nkwa izite.

²⁴ Ma tupu obibia ya, Jōn ekwusala nye ndi Izrel banyere baptizim nke ncheghari.

²⁵ N'oge Jōn na-arusi oru ya, o na-asi, 'Onye ka unu chere na m bu? Abukwaghi m onye ahụ. Mba! Abughi m ya. Ma otu onye ahụ na-abia n'azu m, onye m na-erughi itopu eriri akpukpokwu ya.'

26 “Ya mere, ụmụna m, ndị si n’agbụrụ Ebrahim na ndị niile na-atụ egwu Chineke, ozi nke nzọpụta a dịrị anyị niile.

27 Ndị bi na Jerusalem na ndị na-achị ha amataghị ya, nke ha ji aghọta okwu ndị amụma nke a na-agụpụtara ha kwa izu, bụ n’ụbọchị izuike. Ma ha mere ka okwu ahụ mezuo, mgbe ha mara ya ikpe ọnwụ.

28 Ọ bụ ezie na ha achọtaghị ihe kwesiri ọnwụ n’aka ya. Ma ha rịrọ Paillet ka o nye ike ka e gbuo ya.

29 Mgbe ha mezuru ihe niile e dere banyere ya, ha budatara ya site n’elu obe, lie ya.

30 Ma Chineke mere ka o si n’ọnwụ bilie.

31 Ndị niile soro ya jegharịa site na Galili ruo Jerusalem hụkwara ya anya ọtụtụ ụbọchị. Ndị a bụkwa ndị na-agba ama n’ihu ndị mmadụ banyere ya.

32 “Anyị na-ezikwa unu ozioma a, nke nkwa ahụ Chineke kwere ndị nna nna anyị ha.

33 O mezuola ha nye anyị bụ ụmụ ha, site na-ime ka Jisọs site n’ọnwụ bilie, dika e dere ya n’akwụkwọ Abụ ọma,

“ Ị bụ ọkpara m,

taa aburula m nna gi.”*

34 Ma banyere ime ka o site n’ọnwụ bilie, ka ọ ghara ilaghachi n’ire ure ọzọ. Nke a bụ ihe o kwuru,

“ ‘Aga m emezuru gi nkwa nsọ ahụ niile m kwere Devid.’†

35 E dekwara ya n’ebe ọzọ n’abụ ọma,

“ Ị gawkaghị ahapụ anụ ahụ nke Onye gi dị nsọ ka ọ hụ ire ure.’‡

36 “Mgbe Devid ruzuru ọrụ Chineke chọrọ ka ọ ruo n’ogbo ha, ọ nwurụ, e liko ya na ndị nna nna ya ha o rekwara ure.

37 Ma onye ahụ Chineke mere ka o site n’ọnwụ bilite erekwaghị ure.

38 “Ya mere, ụmụna m, achọrọ m ka o doo unu anya na mgbaghara mmehie dika n’ime nwoke a, bụ Jisọs, anyị na-ekwusa nye unu.

39 A na-esite na ya guo onye ọbụla kwere n’onye ezi omume ọ buladi site n’ihe ndị ahụ niile nke iwu Mosis na-apughị ịgụ unu di ka ndị ezi omume.

40 Lezienụ anya ka ihe niile ndị amụma kwuru ghara idakwasị unu.

41 “ ‘Lee, unu ndị na-akwa emo,

noronu na mgbagwoju anya ma lakwanu n’iyi.

N’ihi na agaje m ime otu ihe n’ụbọchị unu

nke unu na-agaghị ekwe na o mere,

ọ buladi na mmadu korọ unu maka ya.’\$”

42 Mgbe Pọl na Banabas na-apụ, ndị mmadụ rịrọ ha ka ha biakwa n’izu ụka ọzọ gwa ha okwu gbasara ihe ndị a.

43 Mgbe a gbasara nzuko ahụ, ọtụtụ ndị Juu na ndị mba ọzọ na-atụ egwu Chineke sooro Pọl na Banabas, ndị gwara ha okwu, rịsiekwa ha ike ka ha nọgide n’amara Chineke.

44 N’ụbọchị izuike ọzọ ahụ, ọtụtụ ndị bi n’obodo ahụ pụtara inuru okwu Onyenwe anyị.

45 Mgbe ndị Juu hụrụ igwe mmadụ ndị a, obi ha jupụtara n’ekworo, ha bidokwara ikwu okwu ọjọọ megide okwu niile Pọl na-ekwu.

46 Ma Pọl na Banabas kwuru okwu na-asoghị anya si, “Ọ di mkpa na anyị buuru ụzọ gwa unu okwu nke Chineke, ma ebe ọ bụ na unu juru

* 13:33 Abụ 2:7 † 13:34 Aiz 55:3 ‡ 13:35 Abụ 16:10 § 13:41 Hab 1:5

inabata ya, na-ehekwa na unu ekwesighị inweta ndụ ebighị ebi, lee, anyị ga-agakwuru ndị mba ọzọ.

⁴⁷ N'ihì na nke a bụ ihe Onyenwe anyị nyere anyị n'iwu,
“ Emeela m ka unu bụrụ ihè nye ndị mba ọzọ,

ka ì nwee ike weruo nzọpụta n'ebe niile ụwa sọturụ.”*

⁴⁸ Mgbe ndị mba ọzọ nūrụ ihe ndị a, obi tọrọ ha ụtọ, ha sọpụkwara okwu nke Onyenwe anyị. Ya mere ndị niile a họtụtara inweta ndụ ebighị ebi bụ ndị kwenyerenụ.

⁴⁹ Ya mere okwu Onyenwe anyị gbasara ruo ebe niile n'obodo ahụ.

⁵⁰ Mgbe ahụ, ndị Juu kpaliri obi otụtụ ụmụ nwanyi na-atụ egwu Chineke ndị ọnọdụ ha dị elu, na ndị ikom ndị nke ndu obodo ahụ. Ha kpasuru mkpagbu megide Pọl na Banabas si otu a, chụpụ ha site n'obodo ahụ.

⁵¹ Ha tichapurụ aja dị n'ụkwụ ha ka ọ bụrụ ihe ịdọ aka na ntị mmegide ha. Ha hapurụ obodo ahụ gaa Aikoniom.

⁵² Ma ndị na-eso ụzọ ya jupụtakwara n'ọnụ na n'ike nke Mmụọ Nsọ.

14

Pọl n'obodo Aikoniom

¹ N'obodo Aikoniom, Pọl na Banabas banyekwara n'ulo nzuko ndị Juu, kwuo okwu n'uzọ pụrụ iche nke mere n'otụtụ mmadụ, ndị Juu na ndị mba ọzọ kwenyekwara.

² Ndị Juu, ndị na-anabataghị okwu ahụ, kpaliri ndị mba ọzọ mee ka mkpuruobi ha jọọ njọ megide ụmụnna.

³ Otu ọ dị, ha nọgidere n'ebe ahụ ogologo oge, na-ekwusakwa okwu nke Onyenwe anyị na-atughị egwu ọbụla. Onye nke gosikwara na ọ bụ okwu amara ya ka ha na-ekwu site n'innye ha ike iru ọrụ iribama na ọrụ ebube dị iche iche.

⁴ Ma ndị obodo ahụ kewara abụọ, ụfọdụ n'ime ha dinyere ndị Juu. Ụfọdụ dinyekwara ndị ozi.

⁵ Mgbe ndị mba ọzọ, na ndị Juu, ha na ndị ndu ha, gbara izu ime ha ihe ihere, tọkwa ha nkume.

⁶ Ndị ozi ahụ matara nzube ha site n'ebe ahụ gbaụ ọsọ gbaruo n'akukụ Laikonia, gbaba n'ime obodo Listra na Debi na obodo nta ndị ọzọ ndị dị n'akukụ ebe ahụ.

⁷ N'ebe ahụ, ha gara n'ihu na-ekwusakwa ozioma ahụ.

N'ime obodo Listra na Debi

⁸ N'obodo Listra, o nwere otu nwoke dara ngwuro site n'oge a mụrụ ya. Nwoke a ejibeghị ụkwụ ya abụọ gaa ije mgbe ọbụla.

⁹ O gere ntị mgbe Pọl na-ekwu okwu. Onye legidere ya anya hụ na ọ nwere okwukwe nke a ga-eji mee ka a gwọọ ya,

¹⁰ were oke olu sị, “Guzoro n'ụkwụ gị abụọ.” Nwoke ahụ wuliri elu malite iga ije.

¹¹ Mgbe igwe mmadụ ahụ hūrụ ihe Pọl mere, ha tiri mkpu n'asụsụ Laikonia sị, “Ndị a bụ chi biakwutere anyị n'ụdidi mmadụ.”

¹² Banabas ka ha kpọrọ Zeus ma kpọkwa Pọl Hamis n'ihì na ọ bụ ya bụ onye ọka okwu.*

* **13:47** Ajz 49:6 * **14:12** Ndị a bụ aha chi ndị obodo a. Aha ha ọzọ bụ Jupita na Mekuri.

¹³ Onye nchụaja Zeus, nke ụlọ arụsị ya dị nso n'ihu obodo, kpụtara oke ehi wetakwa okoko osisi dị iche. Ya na igwe mmadụ ahụ chọrọ ịchụ aja nye ha n'ọnụ ụzọ ama ha.

¹⁴ Mgbe ndị ozi ahụ, Banabas na Pól nūrụ ihe ndị a, ha dọwara uwe ha, gbara oşo jekwuru igwe mmadụ ahụ na-eti mkpu,

¹⁵ na-asị, “Ndị ikom, gini ka unu na-achọ ime? Lee, anyị bụkwa mmadụ dị ka unu. O bụ ozioma ka anyị wetaara unu. Anyị chọrọ ka unu site n'isopurū ihe ndị a na-abaghị uru, bjakwute Chineke dị ndū. Onye kere eluigwe na uwa, na oke osimiri na ihe niile dị n'ime ha.

¹⁶ N'oge gara aga, o hapurū mba niile ka ha na-eme ihe masiri ha.

¹⁷ N'agbanyeghị nke a o hapughị i debere onwe ya ihe ndị ga-agbara ya akaebe, site n'oru oma ya niile. Dị ka inye unu mmiri ozuzo site n'eluigwe, na mkpurū nke ala n'oge ha. O na-enyekwa unu nri na-emekwa ka obi na-atọ unu uto.”

¹⁸ N'agbanyeghị okwu ndị a, o rara ha ahụ igbochi igwe mmadụ ahụ ịchurū ha aja.

¹⁹ Ma ndị Juu sitere n'Antiok na Aikoniom biara kpalie obi igwe mmadụ ahụ. N'ihī ya, ha turū Pól nkume, dọkpurū ya puo n'obodo, chee na o nwuola.

²⁰ Ma mgbe ndị na-eso ụzọ biara gbaa ya gburugburu, o bilitere, laghachikwa n'ime obodo ahụ. Ma n'echi ya, ya na Banabas sooro gaa Debi.

Pol na Banabas alaghachi Antiok nke Siria

²¹ Ha zisasiri ozioma n'ime obodo ahụ, nke mere ka otutu mmadu buru ndi na-eso uzo ya. Ha loghachiri n'obodo Listra site ya gaa Aikoniom na Antiok.

²² N'ebe ahū ha gbara ndi na-eso ume kasiekwa ha obi si ha jidesie okwukwe ahū ike. Ha siri, “Anyi ga-agabiga otutu mkpagbu di iche iche tupu anyi abaa n'alaeze Chineke.”

²³ Mgbe ha hoputachara ndi okenye n'ime nzuko niile. Ha sitere n'obubu onu na ekpere tinye ha n'aka Onyenwe anyi, bu onye ha kwenyere na ya.

²⁴ Ha sitere n'akuku Pisidia garuo Pamfilia.

²⁵ Mgbe ha zisachara ozioma n'obodo Pega, ha gbadara gaa Atalia.

²⁶ Site n'ebe ahū, ha sooro ugbo mmiri jeruo Antiok bu ebe a no nyefee ha n'amara Chineke n'ihī oru ndi a ha ruzuru.

²⁷ Mgbe ha biaruru, ha kpokotara nzuko kwara ha ihe niile Chineke sitere n'aka ha mee, na otu o siri meghe onu uzo nke okwukwe nye ndi mba ozo.

²⁸ Ha na ndi na-eso uzo nogidere n'ebe ahū ruo oge di anya.

15

Nzuko di mkpa na Jerusalem

¹ Ufodu ndi ikom sitere Judia bia malitere izi umunna ozi, “O buru na e bighi unu ugwu dika Mosis nyere n'iwu, a pughi izoputa unu.”

² Ha na Pol na Banabas ruritara uka nke ukwu. N'ihī nke a, ha kpebiri ka Pol na Banabas, na ufodu ndisi ndi ozo soro gaa Jerusalem hu ndi ozi na ndi okenye nke nzuko maka okwu a.

³ Nzuko ahụ zipurū ha n'uzo ha, mgbe ha sitere Fonisia na Sameria na-agafe, ha korọ otu ndị mba ozo siri chegharịa. Nke a wetara ndi niile kwere ekwe oke onu di ukwu.

⁴ Mgbe ha bjaruru Jerusalem, nzuko, ndi ozi na ndi okenye nabatara ha, ha kokwara ha ihe niile Chineke sitere n'aka ha mee.

⁵ Ma ufodu ndi kwere ekwe si n'otu ndi Farisii biliri na-ekwu si, "Na o di mkpa ka e bie ha ugwu ma gwakwa ha ka ha dobe iwu Mosis."

⁶ Mgbe ahụ, ndi ozi na ndi okenye zukotara itule okwu a.

⁷ Mgbe ha no tulegide okwu ahụ ruo oge di anya, Pita guzoro oto si ha, "Umunna m, unu niile maara na site na mbu Chineke hoputara m site n'etiti unu, ka m zisaa ozioma ahụ nye ndi mba ozo ka ha nuru, ma kwerekwa.

⁸ Chineke a, onye maara obi mmadu niile gbaara ha akaebe site n'inye ha onyinye Mmuo Nso dika anyi si nata ya na mbu.

⁹ O gosighi na o nwere ihe di iche n'etiti anyi na ha. N'ihi na o mere ka obi ha di ocha site n'okwukwe.

¹⁰ Ugbu a, gini mere unu ji anwa Chineke onwunwa site na-itinye n'olu ndi na-eso uzo ya ibu arọ nke anyi maobu nna nna anyi ha na-enweghi ike idokpu?

¹¹ Mba, anyi kwenyere na o bu site n'amara nke Onyenwe anyi Jiso ka a ga-eji zoputa anyi, dika a ga-esi zoputakwa ha."

¹² Mmadu niile noduru nwayoo, ha bidoro ige nti n'akuko Banabas na Pol na-akorọ ha banyere ihe iribama niile na oru ebube niile Chineke jiri ha ruo n'etiti ndi mba ozo.

¹³ Mgbe ha kwusiri okwu ndi a, Jemis siri, "Umunna m geenu nti.

¹⁴ Saimon akolara anyi otu Chineke si buru uzo lekota ndi mba ozo site na isite n'etiti ha hoputara onwe ya ndi ga-ekwere na aha ya.

¹⁵ Nke a na okwu ndi amuma dakotara, dika e dere ya,

¹⁶ "Mgbe nke a gasiri, aga m aloghachi,
aga m ewughachikwa ulo ikwu Devid nke dara ada.
Ebe ya niile dakposiri adakposi ka m ga-ewugharikwa,
aga m emekwa ka o guzozie,

¹⁷ ka ndi foduru n'etiti mmadu nwe ike choo Onyenwe anyi,

o buladi ndi mba ozo niile ndi a kpokwasiri aha m,

ka Onyenwe anyi kwuru, onye na-emekwa ihe ndi a."*

¹⁸ Nke a amaara site na mgbe ochie.

¹⁹ "N'ihi nke a, mkpebi ikpe m bu nke a, ka anyi ghara isogbu ndi mba ozo loghachikwutere Chineke,

²⁰ kama o kwesiri ka anyi degara ha akwukwo gwa ha si ha hapu iri nri obula e ji choro arusi aja. Ka ha wezugakwa onwe ha site na mmehie ikwa iko, ya na iri anu a nyagburu anyagbu, maobu obara.

²¹ Site na mbu, Mosis nwere ndi na-ekwusa iwu n'obodo niile. A na-agukwa ya n'ulo nzuko n'ubochi izuike niile."

Akwukwo e degara ndi mba ozo

²² Mgbe ahụ, ndi ozi na ndi okenye, ha na nzuko niile, kpebiri ka a hoputa ndi ikom a ga-eziga Antiok ha na Pol na Banabas. Ha hoputara Judas onye a na-akpokwa Basabas, na Sailas, ndi ndu so n'etiti umunna.

²³ Ha nyekwara ha n'akwukwo ozi di otu a,

* 15:17 Ems 9:11,12

Akwụkwọ a sitere n'aka ndị ozi, na ndị okenye ndị bụ ụmụna unu.

A na-edetara ya unu ndị sitere na mba ọzọ kwere bụ ndị nọ n'Antiok, Siria na Silisia.

Ekele.

²⁴ E mere ka anyị mata na ụfọdụ ndị otu anyị ebuterela unu nsogbu na ogbaaghara, mee ka obi ọọ unu mmiri, na-emebi mkpuruobi unu. Ma n'ezie, ha anataghị ike n'aka anyị ime nke a.

²⁵ N'ihu nke a, anyị zukoro, sitekwa n'otu obi kpebie ihoputa ụfọdụ ndị ikom na izitere unu ha, ha na ndị anyị huru n'anya, bụ Pọl na Banabas,

²⁶ ndị ikom werela ndụ ha tūnye n'aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

²⁷ Ya mere, anyị na-ezite Judas na Sailas ndị ga-akwara unu n'ihu n'ihu, ihe anyị dere n'akwụkwọ a.

²⁸ N'ihu na ọ bụ ihe ziri ezi n'anya Mmụọ Nsọ na n'anya anyị kwa, na o kwesighị ka anyị bokwasị unu ibu arọ karịa ihe ndị a dị mkpa.

²⁹ Ma o kwesiri ka unu hapu iri ihe ọbụla e jiri chuo aja nye arusi, ya na iri anu ọbụla a nyagburu anyagbu, maobu ọbara. Kewapukwanu onwe unu site n'ikwa iko. O buru na unu eme ihe ndị a, unu mere nke oma.

Nnonu nke oma.

³⁰ Ya mere, e zipuru ha, ha jeruokwa Antiok. Mgbe ha kpokoro nzuko ahụ, ha nyere ha akwụkwọ ozi ahụ.

³¹ Mgbe ndị otu ogbako ahụ gusiri ya, ha nuriri onu nke ukwu n'ihu agbamume ha natara.

³² Judas na Sailas, ndị ha onwe ha bụ ndị amuma, kwuru otutu okwu, iji gbaa ha ume na ime ka okwukwe ndị kwere ekwe guzosie ike.

³³ Mgbe ha nonyesiri ha nwa oge nta, ndị kwere ekwe ji ngozi nke udo zilaga ha ka ha laghachikwuru ndị zitere ha.

³⁴ Ma ọ masiri Sailas inotukwu n'ebe ahụ.†

³⁵ Pọl na Banabas nogidere n'Antiok, ebe ha na ndị ọzọ kuziri ihe ma kwusakwa okwu Onyenwe anyị.

Nkewa nke di n'etiti Pọl na Banabas

³⁶ Mgbe ubochi ole na ole gasiri, Pọl gwara Banabas, "Ka anyị gaghachi n'obodo niile anyị kwusara okwu Onyenwe anyị n'otu n'otu, mata ka ndị kwere ekwe si agbali n'ebe ahụ."

³⁷ Banabas chorọ ka ha na Jon onye a na-akpo Mak soro gaa.

³⁸ Ma Pọl echeghi na o ziri ezi iduru ya n'ihu na ọ hapuru ha na Pamfilia. O sokwaghi ha jezuo ozi ha.

³⁹ Iru uka daputara n'etiti ha siri ike nke mere na ha kewara. Banabas kporo Jon Mak banye n'ugbo gawa Saipros.

⁴⁰ Ma Pọl horo Sailas, kporo ya gawa njem, mgbe umunna kpesiri ha ekpere raara ha nye n'amara Onyenwe anyị.

⁴¹ O jeghariri n'ime obodo Siria na Silisia na-agba nzuko no n'ebe ahụ ume.

16

Timoti esonyere Pọl na Sailas

† 15:34 Ụfọdụ akwụkwọ adighi edebanye ihe banyere Sailas n'amaokwu a.

¹ Pọl bjaruru Debi na Listra, ebe otu onye na-eso ụzọ Jisọs a na-akpọ Timoti bi. Nne ya bụ onye Juu burụkwa onye kwere ekwe, ma nna ya bụ onye Griik.

² Ụmụnna ndị bi na Listra na Aikoniom gbara ezi ama banyere ya.

³ Pọl choro ka Timoti soro ya n'ije ya. Ma n'ihị ndi Juu bi n'akuku ebe ahụ, o biri ya ugwu n'ihị na mmadu niile maara na nna ya bụ onye Griik.

⁴ Dika ha na-eme njem site n'obodo ruo n'obodo, ha na-akowara ha ihe banyere mkpebi ndi ozi na ndi okenye kpebiri na Jerusalem ka ha nwe ike idebe ha.

⁵ Ihe ndi a niile mere ka nzuko sie ike n'okwukwe ma baakwa uba n'onuogugu kwa ubochi.

Pọl ahụ ohu banyere nwoke Masidonia

⁶ Ha gara mpaghara Frigia na Galeshia. Ma Mmuo Nso ekweghi ka ha kwusaa ozioma n'akuku Eshia n'oge ahụ.

⁷ Mgbe ha ruru n'akuku obodo Misia, ha chere ihu ibanye n'akuku obodo Bitinia. Ma Mmuo Nso nke Jisọs akwagideghi ka ha gaa.

⁸ Ka ha si n'akuku Misia gafee, ha batara Troas.

⁹ N'abalị ahụ, Pọl huru ohu ebe o huru otu nwoke onye Masidonia ka o guzo na-ariọ ya si, "Bia na Masidonia nyere anyi aka."

¹⁰ Mgbe o huchara nke a, anyi jikeere ngwangwa iga Masidonia ebe anyi mara na Chineke akpooa anyi igbasara ha ozioma.

Lidia aghoo onye kwere ekwe

¹¹ Anyi banyere ugbo mmiri na Troas si ya gafee Samotres. N'echi ya, anyi bjaruru Niapolis.

¹² Site n'ebe ahụ anyi jeruru Filipai nke bu isi obodo di n'akuku mpaghara Masidonia burukwa otu akuku n'ebe ndi Rom na-achi. Anyi noduru n'ime obodo a otutu ubochi.

¹³ N'ubochi izuikwe, anyi sitere n'obodo ahụ gaa n'akuku osimiri ebe anyi choputara na ulo ekpere di. N'ebe a ka anyi no gwa umu nwanyi ndi gbakoronu okwu.

¹⁴ Aha otu n'ime ndi inyom nuru okwu anyi bu Lidia, onye obodo Tiatura, onye na-azu ahia akwa e sijiri odo odo. O bukwa nwanyi na-asopuru Chineke. Onyenwe anyi meghere obi ya, ige nti n'ihe Pọl na-ekwu.

¹⁵ Ka e mesiri ya na ezinaulo ya baptizim, o rioro anyi na-asi, "O buru n'ezie na unu guru m dika onye kwesiri ntukwasị obi nye Onyenwe anyi, batanu n'ulo m noro." Mgbe o kwagidesiri anyi ike, anyi sooro ya.

Pọl na Sailas n'ulo mkporo

¹⁶ Otu ubochi, mgbe anyi na-aga n'ulo ekpere, anyi zutere otu nwaagboghọ bu ohu, onye nwere mmuo igba afa. O na-ewetara ndi nwe ya ezigbo ego site n'igba afa.

¹⁷ Ma o sogidere anyi na Pọl ebe obula anyi na-aga, na-eti mkpu na-asi, "Ndi a bu ndi ohu Chineke Onye kachasi ihe niile elu. Ha bjaru ikwuputara unu ihe banyere uzo nzoputa."

¹⁸ O mere nke a otutu ubochi. Ma site n'oke iwe, Pọl baara mmuo ojoo ahụ bi n'ime ya mba si, "Eji m aha Jisọs Kraist na-enye gi iwu si gi site n'ime ya puta!" Otu mgbe ahụ o siri n'ime ya puta.

¹⁹ Mgbe ndị nwe ya hụrụ n'olileanya ha iji inweta ego akwụsịla, ha jidere Pọl na Saịlas dọkpuru ha jekwuru ndịisi obodo n'oma ahia.

²⁰ Mgbe ha dutara ha n'ihu ndị na-ekpe ikpe ha siri, "Ndị ikom a bu ndị Juu ma ha etinyela oğbaaghara n'obodo anyi,

²¹ site n'ikuzi omenaala megidere iwu anyi, nke anyi bu ndị Rom na-enweghi ike inabata maobu mee."

²² Igwe mmadu sonyere imegide ha. Ndị ikpe nyere iwu ka a dọwaa uwe,* pjakwa ha ihe.

²³ Mgbe ha piachara ha ihe nke oma, a tonyere ha n'ime ulo mkporo, nyekwa onye nche iwu ka o chee ha nke oma.

²⁴ N'ih i nke a, o tinyere ha n'ime ime ulo mkporo, ebe o jiri otosi kegide ha n'ukwu.

²⁵ N'etiti abali, mgbe Pọl na Saịlas na-ekpe ekpere na-abukwa abụ ito Chineke, ndi niile no n'ulo mkporo ahụ na-ege ha nti.

²⁶ Na mberede, oke ala oma jijiji bidoro, nke mere ka ntala ulo mkporo ahụ maa jijiji. Ngwangwa, onu uzo ya niile meghere, udo igwe niile e jiri kee ndi mkporo topukwara.

²⁷ Mgbe onyeisi nche ulo mkporo tetara n'ura ma hu na onu uzo niile ghere oge. N'ih i ya, o chere na ndi mkporo niile agbapula. Ya mere, o miputara mma agha ya choo igbu onwe ya.

²⁸ Ma Pọl tiri mkpu n'oke olu, si, "Emerula onwe gi ahụ. Anyi niile no n'ebe a!"

²⁹ Onyeisi nche ahụ kporo ka eweta oku, o gbabara n'ime, daa n'ukwu Pọl na Saịlas na-ama jijiji.

³⁰ O kpoputara ha n'ezi si, "Ndị nwe m, gini ka m ga-eme ka a zoputa m?"

³¹ Ha siri, "Kwere n'Onyenwe anyi Jisos, a ga-azoputa gi na ezinaulo gi niile."

³² Mgbe ahụ, ha gwara ya na ndi niile no n'ezinaulo ya okwu nke Onyenwe anyi.

³³ N'otu elekere ahụ, n'abali ahụ, o sachara onya ha. N'atufughi oge, ha mere ya na ezinaulo ya baptizim.

³⁴ O kpoputara ha n'ulo ya, nye ha ihe oriri. Ya onwe ya na ezinaulo ya nuriri onu n'ih i na o kwerele na Chineke.

³⁵ N'echi ya, ndi ikpe ahụ zitere ndi uweojii si, "Hapunu umu nwoke ahụ ka ha laa."

³⁶ Onyeisi ulo mkporo ahụ gwara Pọl, si, "na ndi ikpe zitere ozi si ha laa. Ugbu a putanu. Unu laanu n'udo."

³⁷ Ma Pọl siri ha, "Ha tiri anyi ihe n'ihu mmadu niile na-ebughi uzo kpee anyi ikpe. Emesia ha tinyere anyi n'ulo mkporo. Anyi bu dila n'obodo Rom! Olee otu ha ga-esi zipu anyi na nzuzo. O kwesiri ka ha bia n'onwe ha kpoputa anyi."

³⁸ Ndị uweojii ahụ gara gwa ndi ikpe ahụ ihe ha kwuru. Mgbe ha nuru na ha bu dila na Rom, ha turu egwu nke ukwu.

³⁹ Ha biakwutere ha riosie ha aririo ike. Ha kpoputakwara ha, rio ha ka ha hapu obodo ahụ.

⁴⁰ Mgbe ha sitere n'ulo mkporo puta, ha gara n'ulo Lidia. N'ebe ahụ ka ha zutere umunna, gwa ha okwu mgbamume, emesia ha si n'obodo ahụ puo.

* 16:22 Ya bu gbaa ha oto

17

Pọl n'obodo Tesalonaịka

¹ Mgbe ha gafechara obodo Amfipolis na Apolonia, ha bjaruru obodo Tesalonaịka, ebe ụlọ nzukọ ndị Juu dị.

² Pọl bakwuuru ha, dika ọ na-eme oge niile. Ọ nonyere ha izu ụka atọ, ya na ha na-atughari uche n'Akwukwọ Nsọ,

³ na-akowara ha na-edokwa ha anya na ọ dị mkpa na Kraịst ga-ahụ ahụhụ, ma sitekwa n'ọnwu bilie. Ọ siri, "Jisọs a, nke m na-ekwusara unu bụ Kraịst ahụ."

⁴ Ufọdu n'ime ndị Juu ahụ ka e mere ka ha kwere ma sonyere Pọl na Saịlas, otu aka ahụ, igwe mmadu ndị na-atụ egwu Chineke n'etiti ndị Griik na umu nwanị ufodu a maara aha ha.

⁵ Ma ndị Juu juputara n'ekworo, n'ihia ya, ha kpaliri obi ufodu mmadu efu n'etiti ha n'oma ahia. Ndi a malitekwara ogbaaghara n'uzo di iche n'ime obodo. Ha tikasiri ulo Jesin, n'ihia na ha choro idoputa ha nyefee ha n'aka oha mmadu.

⁶ Ma mgbe ha na-achotaghi ha n'ebe ahụ, ha doputara Jesin na umunna anyi ufodu, duru ha jekwuru ndi ikpe nke obodo ahụ, na-eti mkpu, "Ndi a kpuru uwa ihu n'ala abiala inye obodo ukwu anyi nsogbu.

⁷ Ma Jesin nabatara ha n'ulo ya. Ha na-emebi iwu Siza n'ihia na ha na-asikwa na ọ di eze ozọ di nke a na-akpo Jisọs."

⁸ Okwu di otu a wetara obi ilo mmiri n'etiti ndi ikpe na mmadu niile.

⁹ Ha hapuru Jesin na ndi ozo, naani mgbe ndi akaebe bjara kwuo ugwo e jiri gbaputa ha.

Pọl n'obodo Beria

¹⁰ Ma n'abali ahụ, ndi kwere ekwe mere ngwangwa zipu Pọl na Saịlas ka ha gaa obodo Beria. Ma mgbe ha ruru n'ebe ahụ, ha banyere n'ulo nzukọ ndi Juu.

¹¹ Ma ndi bi na Beria jiri obi ghere oghe nabata okwu a kari ndi bi na Tesalonaika. N'ihia na ha ji inu oku n'obi nara okwu ahụ, na-enyocha Akwukwọ Nsọ kwa ubochi, ka ha mara ma ihe ha na-ekwu o bu eziokwu. Ha mere nke a ubochi niile.

¹² Otutu n'ime ha kweere, ufodu umu nwanị na umu nwoke ndi Griik a maara aha ha chegharikwara.

¹³ Ma mgbe ndi Juu bi na Tesalonaika nuru na Pọl na-ekwusa ozioma Chineke na obodo Beria, ufodu ha gara n'ebe ahụ na-akpali igwe ndi mmadu n'ihia iwebata ogbaaghara.

¹⁴ Ndi kwere ekwe mere ngwangwa zipu Pọl ka o gaa n'akuku oke osimiri di n'ebe ahụ. Ma ha hapuru Saịlas na Timoti ka ha na ha nodu.

¹⁵ Ma ndi dupuru Pọl sooro ya ruo obodo Atens. Ha lawara, hapuru Saịlas na Timoti ozi ka ha bjakwute ya na-atufughi oge.

Pọl n'obodo Atens

¹⁶ Mgbe Pọl no na-echere ha n'Atens, o wutere mmuo ya nke ukwu n'ihia arusi niile o huru, nke juputara n'obodo ahụ.

¹⁷ N'ihia nke a, ya na ndi Juu na ndi na-atu egwu Chineke, na-anogide n'ulo nzukọ na-arurita ụka. Kwa ubochi, o na-apukwa n'oma ahia na-agwa ndi niile o zutere okwu.

18 Ya na ufodu ndi Epikuri* na ndi Stoik† bu ndi okachamara na-arurita uka. Ndi ufodu na-asi, “gini ka onye ekwurekwu a ga-ekwu?” Ndi ozo siru, “o dika onye na-ekwusa umu mmuo‡ ndi ala ozo.” Ha kwuru nke a n’ihi na o na-ekwusa ozioma banyere Jisus na mbilite n’onwu ya.

19 Ha kpobatarara ya n’ebe ha zuko, ebe a na-akpo Areopagos,§ ebe ha no si ya, “Anyi enwere ike imata ihe banyere ozizi ohuru gi a?”

20 I na-ekwu ihe ndi na-agbagwoju anyi anya. Anyi chororo imata ihe ndi a nke oma.”

21 (Ndi Atens niile na ndi ala ozo bi n’obodo ahụ, enweghi ohere ime ihe obula, o gwuchaala oru ikwu na inu banyere ihe di ohuru.)

22 Mgbe ahụ Pol guzoro na nzuko Areopagos si, “Unu ndi Atens, ahula m na o na-anu unu oku n’obi isopuru mmuo nke unu na-efe ofufe.

23 N’ihi na mgbe m na-ejehari n’obodo unu, ahuru m ulo chi di iche iche, ahuru m otu ebe ichu aja nke e dekwasiri n’elu ya:

Ihe e nyere chi nke amaghi ama.

Ya mere, ihe ahụ unu na-efe ofufe n’amaghi ama nke a ka m na-ekwusara unu.

24 “Chineke onye kere uwa na ihe niile di n’ime ya. Ebe o bu onye nwe eluigwe na uwa, o dighi ebikwa n’ulonso e jiri aka wuo.

25 Otu aka ahụ, o dighi anara ije ozi site n’aka mmadu, dika a ga-asi na o nwere ihe koru ya. Ya onwe ya na-enye ndu na ume na ihe niile. O na-egbokwa mkpa niile.

26 O sitere n’aka otu onye, bu mmadu mbu ahụ, kee agburu niile nke mmadu n’otu n’otu, ka ha biri n’elu uwa dum. O jiri aka ya kewachaa oge ogbo obula ga-anu na oke niile nke ebe obibi ha.

27 Ma nzube ya banyere ihe niile bu ka onye obula chosie Chineke ike. Eleghi anya, mmadu nwere ike lezie uzu ya anya, si otu a chota ya. O nokwaghi mmadu obula n’ebe di anya.

28 ‘N’ihi n’ime ya ka anyi na-ebi, anyi na-ejeharikwa n’ime ya na-adikwa ndu.’ Dika ufodu n’ime unu ndi ode abu na-ekwu si, ‘Anyi onwe anyi bu umu ya.’

29 “Ebe anyi bu ndi Chineke muru, o kwesighi ka anyi na-eche na ihe akporo Chineke yiri olocha maobu olaedo, maobu nkume, ihe apiri api site na nka na ihe di n’obi mmadu.

30 Ma Chineke lefuru enweghi nghota nke mmadu anya banyere ihe ndi a niile n’oge gara aga. Ma ugbu a, o chororo ka mmadu niile chegharia.

31 N’ihi na o debela otu ubochi mgbe o ga-ekpe uwa niile ikpe n’uzu ezi omume, site n’aka otu nwoke o hoputara. O mekwara ka nke a guzosie ike, mgbe o mere ka onye ahụ si n’onwu bilie.”

32 Mgbe ha nuru ihe banyere mbilite n’onwu nke ndi nwuru anwu, ha chiru ya ochi. Ma ufodu n’ime ha siru, “N’oge ozo anyi ga-achọ inu okwu ndi a.”

33 N’oge a, Pol hapuru ha.

* 17:18 Otu ndi kwenyere na ndu bu maka naani oriri na onunu. † 17:18 Otu ndi na-ekwenyeghi na ndu bu naani oriri na onunu. ‡ 17:18 Ha chere na o bu chi nke ndi ala ozo, ha amaghi na o bu Chi onye kere ihe niile ka o na-ekwu banyere ya. § 17:19 Maobu, *Ugwu Maas*

³⁴ Mmadụ ole na ole sooro ya, burụkwa ndị kwere ekwe. Otu onye n'ime ha bụ Dionisiyos onye Areopagos. Onye ọzọ bụ nwanyị a na-akpọ Damaris na ndị ọzọkwa.

18

Pọl n'obodo Korint

¹ Ka nke a mechara, Pọl hapụrụ Athens gaa Korint.

² N'ebe ahụ o zutere otu onye Juu a mụrụ n'obodo Pontoş, onye a na-akpọ Akwila. Ya na nwunye ya Prisila sitere Itali Klōdiyos nyere iwu ka a chụpụ ndị Juu site n'obodo Rom. Pọl gara hụ ha,

³ n'ihị na ha na-arụ otu ọrụ, o binyere ha, sokwara ha rụkọọ ọrụ n'ihị na ha bụ ndị na-akpa akwa e ji ama ụlọ ikwu.

⁴ Ụbọchị izuike niile, ọ na-arụ ụka n'ụlọ nzukọ ha na-agbalị ime ka ndị Juu na ndị Griik kwere.

⁵ Mgbe Sailas na Timoti sitere na Masidonia bịa, Pọl tinyere oge ya niile ikwusa okwu na ikwara ndị Juu na Jisọs bụ Kraist ahụ.

⁶ Mgbe ọbụla ha megidere ya ma kparịa ya, ọ na-efecha uwe ya, sị ha, "Ọbara unu dị unu n'isi, aka m dị ọcha. Malite ugbu a, aga m agakwuru ndị mba ọzọ."

⁷ O siri n'ebe ahụ pụọ, gaa n'ụlọ otu nwoke a na-akpọ Taitos Jostus, onye na-asọpụrụ na-efekwa Chineke ofufe. Ụlọ ya dị nso n'ụlọ nzukọ ndị Juu.

⁸ Krispos onyeisi n'ụlọ nzukọ ahụ na ezinaụlọ ya niile kweere n'Onyenwe anyị. Ọtụtụ ndị ọzọ bi na Korint nūrụ okwu ahụ, kwere, e mee ha baptizim.

⁹ Onyenwe anyị gwara Pọl n'ọhụ n'otu abalị sị, **"Atụla egwu, kwusie okwu ike, emechikwala ọnu gi.**

¹⁰ **N'ihị na anonyeere m gi. Ọ dịkwaghị onye ọbụla pūrụ imerū gi ahụ. Enwekwara m ọtụtū mmadū n'ime obodo a."**

¹¹ Ọ nogidere ebe ahụ otu afọ na ọkara. Ọ na-ezikwa ndị mmadụ okwu Chineke.

¹² Mgbe Galio malitere ichi achi n'obodo Akaia, ndị Juu bidoro omume ọjọọ megide Pọl. N'ikpeazu, ha duputara ya, gaa n'ụlọikpe.

¹³ Ha siri, "Nwoke a na-amanye ndị mmadụ ka ha na-ekpere Chineke n'uzọ megidere iwu."

¹⁴ Ma mgbe Pọl choro ikwu okwu, Galio siri ndị Juu ahụ, "Agaara m enwe ndidi gee unu nti ma ọ buru na okwu a gbasara mmejọ mmadụ mejoro ibe ya, maobu aru mmadụ mere megide obodo.

¹⁵ Ma ebe unu na-ekwu ihe banyere okwu na aha di iche iche nakwa iwu unu, gaanu dozie ya n'onwe unu. Agaghi m abu onye ikpe okwu ihe ndi di otu a."

¹⁶ O sitere n'ime ụlọ ikpe ya chụpụ ha.

¹⁷ Ha jidere Sostenis, onye bụ onyeisi ụlọ nzukọ ahụ tie ya ihe nke ukwuu n'ọnu ụzọ ụlọ ikpe ahụ. Ma Galio emeghi dika ọ maara ihe na-eme n'ebe ahụ.

Prisila, Akwila na Apolos

¹⁸ Mgbe ọ nosiri n'ebe ahụ otutu ubochi, Pọl siri ndị kwere ekwe nọ n'ebe ahụ ka ha nodunụ nke oma, ma si n'ebe ahụ banye n'ugbo mmiri ruo Siria. Prisila na Akwila sokwara ya gaa. N'obodo a na-akpọ Senkria, ọ kpuchara agiri isi ya, n'ihị nkwa o kwere.

¹⁹ Mgbe ha rutere Efesos, ọ hapuru ha n'ebe ahụ, ma o bu ụzọ banye n'ụlọ nzuko ebe ya na ndị Juu nwere mkparịta ụka.

²⁰ Ma mgbe ha rịrọ ya ka ọ nonyetukwuoro ha ogologo oge, ọ kweghi.

²¹ Mgbe ọ na-ahapu, ọ siri ha, "Ọ buru na Chineke kwe, aga m aloghachikwute unu ọzọ." Emesịa ọ banyere n'ugbo hapu Efesos.

²² Mgbe ọ kwusiri na Sizaria, ọ gara leta choochi di n'ebe ahụ kelee ha. Emesịa, ọ gara n'ihu ruo Antiok.

²³ Mgbe ọ nosiri nwa oge nta n'ebe ahụ, ọ sitere n'ebe ahụ puo jegharịa n'akuku obodo Galeshĩa na Frigia na-agba ndi na-eso ụzọ ahụ ume.

Obibia Apolos n'obodo Efesos na Korint

²⁴ Ma otu nwoke onye Juu, aha ya bu Apolos, onye Alegzandria bjara na Efesos. O bu onye oka okwu, burukwa onye maara ihe edere n'Akwukwo Nso nke oma.

²⁵ Nwoke a natara ozizi banyere ụzọ Onyenwe anyi. O sitekwara n'inu oku nke obi kuzie nnoo ihe ziri ezi banyere Jisos. Ma ihe o maara bu naani ihe gbasara baptizim Jon mere.

²⁶ Ma o nogidesiri ike na-ekwuwa okwu n'ulo nzuko. Mgbe Prisila na Akwila nuru okwu ya, ha jekwuru ya, duru ya gaa n'ulo, were nwayoo kowaara ya ihe niile banyere ụzọ Chineke.

²⁷ Mgbe o zubere iga obodo Akaja, ndi umunna gbara ya ume. Ha degaara ndi na-eso ụzọ Onyenwe anyi no n'ebe ahụ akwukwo ka ha nabata ya. Mgbe ọ bjaruru, Onyenwe anyi sitere n'aka ya mee ka amara ya baa uba n'ebe ndi kwere ekwe no.

²⁸ N'hi na n'ihu ndi mmadu niile, o guzoro kwuo okwu megide ozizi ojoo na iru uka niile nke ndi Juu. O gosiri ha site n'akwukwo nso na Jisos bu Kraist ahụ.

19

Pol n'obodo Efesos

¹ Mgbe Apolos no na Korint, Pol sitere ụzọ nke n'ime elu ala bjarute Efesos. N'ebe ahụ, ọ huru ufodu ndi na-eso ụzọ ahụ,

² si ha, "Unu natakwarara Mmuo Nso mgbe unu kweere?"

Ha siri ya, "Mba, anyi anubeghi na o nwere ihe dika Mmuo Nso."

³ Ya mere, ọ siri, "Gini ka unu kwenyere n'ime ya mgbe e mere unu baptizim?"

Ha siri, "Baptizim nke Jon."

⁴ Mgbe ahụ, Pol siri, "Baptizim Jon bu nke gbasara ncheghari site na mmehie, na-agwa ndi mmadu ka ha kwere n'onye ahụ na-eso ya na-abia, nke bu, ikwere n'ime Jisos."

⁵ Mgbe ha nuru nke a, e mere ha baptizim n'aha Onyenwe anyi Jisos.

⁶ Mgbe Pol bikwasiri ha aka ya abuo n'isi, ha natara Mmuo Nso. Ha kwukwara okwu n'asusu di iche iche, bukwaa amuma.

⁷ Ha niile ruru ndi ikom iri na abuo.

⁸ O banyere n'ulo nzuko ahụ ma were nkwuwa okwu, na iru uka n'ebe o doro anya gwasi ha okwu ike banyere alaeze Chineke. O bu onwa atọ ka o were ya ime nke a.

⁹ Ma ufodu n'ime ha mechiri obi ha; ha juru ikwenye, kama ha kwuru okwu ojoo megide Uzọ ahụ n'ihu ogbakọ ahụ niile. Ya mere, o

sitere n'ebe ha nọ puo, kporokwa ndi na-eso uzọ ahụ, ha na-akparita uka kwa ubochi n'ulo ogbako* Tiranos.

¹⁰ Ihe ndi a gakwara n'ihu afo abuo. Ndi niile bi na Eshia nukwara ozioma Onyenwe anyi. Otutu n'ime ha bu ndi Juu, ma ndi ozọ bu ndi Griik.

Umu Skiva

¹¹ Chineke sitere n'aka Pol ruo otutu oru ebube puru iche.

¹² Nke bu na-ewere ufodu n'ime akisi maobu ichafu na akwa mgbochi nke meturu ya n'ahu na-atukwasi n'ahu ndi oria, ahụ a dikwa ha ike. E sitekwara na ya chupu mmuo ojoo.

¹³ Ufodu ndi Juu dikwa ndi na-ejeghari n'obodo di iche iche na-chupu mmuo ojoo n'ime mmadu. Ha chokwara ime nke a n'aha Onyenwe anyi Jisos na-asi, "E ji m aha Jisos, onye Pol na-ekwusa na-enye unu iwu ka unu site n'ime ya puta."

¹⁴ Ndi na-eme ihe di otu a bu umu asaa nke Skiva, onyeisi nchujaja, bu onye Juu.

¹⁵ Mmuo ojoo ahụ zara ha si, "Amaara m onye Jisos bu, amakwaara m onye Pol bu, ma unu onwe unu, unu bu ndi ole?"

¹⁶ Nwoke ahụ mmuo ojoo na-achi makwasiri ha, tie ha ihe nke ukwu, mee ka ha gbaa oso. Ha gbara oto gbapu n'ulo ahụ. Ha merukwara ahụ.

¹⁷ Akuko banyere ihe ndi a jezuru obodo Efesos niile. Mgbe ahụ, ndi Juu na ndi Griik ufodu nukwara ihe ndi a. Oke egwu jidekwara ha. N'ih i nke a, e mekwara ka aha Onyenwe anyi Jisos daa uda n'ebe niile.

¹⁸ Otutu ndi kwenyerenu biara na-ekwuputa omume ojoo ha niile, n'ihu mmadu niile.

¹⁹ Otutu n'ime ndi na-agwo ogwu mgbaasi buputara akwukwo niile ha ji na-eme mgbaasi, kpo ha oku n'ihu mmadu niile. Akwukwo niile a kporo oku n'ubochi ahụ ga-eru ego ruru puku olaocha iri ise.

²⁰ Ya mere, okwu Onyenwe anyi toro, na-agbasa n'ike n'ike na-adikwa ire.

²¹ Mgbe ihe ndi a gasiri, Pol kpebiri n'ime mmuo ya na ya ga-eje ruo Masidonia na Akaja tupu o biaru Jerusalem. O sikwara "na ya aghaghi ijeru Rom n'ogwugwu ije ya niile."

²² O zipuru ndi na-enyere ya aka, bu Timoti na Erastos ka ha buru uzọ jeruo Masidonia. Ma ya onwe ya nogidere n'ime Eshia nwa oge.

Ogbaaghara n'obodo Efesos

²³ Ma o bu n'oge a ka oke nsogbu malitere megide Uzọ ahụ.

²⁴ Otu onye uzu na-agbaze olaocha, aha ya bu Dimitrios, onye ji olaocha na-akpu ulo arusi ala ahụ a na-akpo Atemis. O na-ewetara ya na ndi uzu ibe ya ego n'ebe o hiri nne.

²⁵ Nwoke a kpo kotara ndi oru ya niile, na ndi ya na ha na-aruko otu oru, si, "Ndi ibe m, unu ma na o bu site n'oru nke a ka anyi si enweta akunuba anyi.

²⁶ Unu niile ahula ma nukwa, otu nwoke a na-akpo Pol si rafuo otutu ndi mmadu site n'ime ka ha kwenye na chi[†] obula e ji aka mee abughi

* 19:9 Nke a bu ebe a na-anọ na-akuziri oha mmadu ihe. † 19:26 Ya bu, chi nke mmadu hiwere

chi. Ọ bụkwaghị naanị n'Efesos kama ọ fọduru ihe nta ka ọ buru n'Eshia niile.

²⁷ Ọ bụkwaghị naanị na ihe ize ndụ dị banyere orụ aka anyị nke a ga elelị kama tinyere nke a, ulọ nke oke chi nwanyị bụ Atemis agaghị enwekwa nsopuru. Ya bụ, chi nwanyị n'onwe ya bụ onye a na-eke n'obodo Eshia niile nakwa n'elu ụwa niile ka a ga-anapụ nkwanye ugwu diri ya dika chi."

²⁸ Ma mgbe ha nuru ihe ndi a, ha were oke iwe tie mkpu na-asi, "Atemis ndi Efesos di ukwu!"

²⁹ Ogbaaghara ahụ gbasara, zuo obodo ahụ niile. Ha banyere n'ebe a na-eme ihe ileleanya, kpoputa Gaios na Aristakos ndi Masidonia, bu ndi ha na Pol na-aruko oru.

³⁰ Pol chorọ ibakwuru igwe mmadu ahụ, ma ndi na-eso uzọ ahụ ekweghi ya.

³¹ Otu aka ahụ kwa, ufodu ndi enyi ya n'etiti ndi na-achi Eshia zigakwaara ya ozi na-ario ya ka ọ hapu ibanye n'ebe ahụ a na-eme ihe ileleanya.

³² Ugbu a, nzuko ahụ na-agba aghara, ufodu mmadu na-eti mkpu otu ihe, ndi ozọ na-eti ihe ozọ. N'ezie, otutu n'ime ha amatakweghi ihe ha jiri nodu n'ebe ahụ.

³³ Ufodu ndi Juu n'ime ogbako ahụ nupuru Alegzanda, seputa ya, mee ka o buru uzọ. Alegzanda feere ha aka ka ha dere duu mgbe ọ chorọ igoro onwe ya n'ihu oha mmadu ahụ.

³⁴ Ma n'otu ntabi anya ahụ, mgbe ha matara na ọ bụ onye Juu, ha bidoro iti mkpu ihe dika ogologo awa abuo na-asi, "Atemis ndi Efesos di ukwu!"

³⁵ N'ikpeazu, ode akwukwo nke obodo ahụ kwusiri igwe mmadu ahụ ime uzu. O kwuru, "Ndi ikom Efesos, o nwere onye na-amaghi na obodo Efesos bu obodo na-echekwa ulo ofufe Atemis, na oyiyi ya nke si n'eluigwe daa?"

³⁶ Ebe ihe ndi a adighi na ngopu, ọ di mkpa ka unu nodu nwayoo, ghara imebi ihe obula n'echeghi echiche.

³⁷ Lee ugbu a, ndi a unu kpotara n'ebe a abughi ndi ohi, ndi na-ezuru ihe n'ogige chi anyi, maobu na-ekwuto eze nwanyị arusi anyi.

³⁸ Ọ buru na Dimitrios na ndi okpu uzu ibe ya nwere ihe obula megide ha, ha gaa n'uloikpe. Ndi na-ekpe ikpe ga-eleba okwu ha anya. Kama ha mee ya n'usoro iwu kwadoro.

³⁹ Ma ọ buru na o nwere ihe ozọ di iche unu chorọ ka e mee, a ga-edozi ya na nzuko nke ndi obodo na-eme n'uzo ziri ezi.

⁴⁰ N'ihia na egwu di, na-eleghi anya a ga-eji ihe nke mere taa boo anyi ebubo na anyi na-ebute ogbaaghara. Anyi enweghi osisa ziri ezi banyere ogbaaghara nke a."

⁴¹ Mgbe o kwuchara nke a, ọ gbasara ha.

20

Pol agaa obodo Masidonia na Griis

¹ Mgbe ogbaaghara ndi a kwusiri, Pol kpokwara ndi na-eso uzọ ahụ, gbaa ha ume, gwa ha ka ha nodu nke oma, ọ puru gawa Masidonia.

² Mgbe ọ gagharichara n'akuku ala ahụ niile, werekwa okwu nkasiobi gbaa ndi umunna ume, ọ bjaruru ala Griis.

³ Ọ nọrọ ọnwaa atọ n'ebe ahụ. Mgbe ọ chọputara na ndị Juu agbaala ajoyu megide ya dika ọ na-ejikere iso ụgbọ mmiri gaa Siria, o kpebiri ka ya si ụzọ Masidonia laghachi.

⁴ Sopata onye Boria bu okpara Piroş, na Arıstakos, na Sekundus ndi si na Tesalonaiika, na Gaios onye Debi na Timoti, na Taikikos na Trofimos, ndi Eshia sokwa ya na-aga ije a.

⁵ Ndi a bu ụzọ gawa, na-eche anyi na Troas.

⁶ Mgbe Mmemme Ngabiga ahụ gwusiri, anyi banyere ụgbọ mmiri rute Filipai bjakwute ha na Troas n'ubochi nke ise. Anyi noro n'ebe ahụ ubochi asaa.

Mkpolite Yutikos site n'onwu n'obodo Troas

⁷ N'ubochi mbu n'izu uka, mgbe anyi zukoro inyawa achicha, Pol gwara ha okwu, ebe ọ na-akwado ila ma chi bo, o kwugidere okwu ruo n'etiti abali.

⁸ Otutu oriona dikwa n'ime onuulo ahụ di n'ulo elu ebe anyi zukoro.

⁹ Otu nwokorobia a na-akpo Yutikos noduru ala n'oghereikuku, ọ bu onye oke ura bidoro itu dika Pol na-ekwu okwu ruo oge di anya. Mgbe ọ dara n'oke ura a, o sitere na n'ulo elu nke atọ dapu, daa n'ala. Mgbe e buliri ya, ọ bu onye nwuru anwu.

¹⁰ Pol rituru n'ala selite ya elu jikwo ya. Ọ siri ndi gbakoro n'ebe ahụ si, "Ka obi hapu ilo unu mmiri ọ di ndu."

¹¹ Ọ laghachikwara n'ulo elu ahụ, mgbe ọ nyawachara achicha ma riekwaa, o kwugidere okwu tutu chi aboo, ọ hapuru ha bilie ije ya.

¹² Ha kulitere nwokorobia ahụ na ndu nke mere ka onu juputa ha n'obi. Ọ gbakwara ha ume nke ukwu.

Ekele ikpeazu nke Pol nye ndi okenye Efesos

¹³ Anyi onwe anyi gara n'ihu banye n'ugbo mmiri chee ihu iga Asos. Ebe anyi zubere iburu Pol n'ugbo anyi. O soghi anyi n'ihu na o zubere iji ukwu ruo ebe ahụ.

¹⁴ Mgbe o zutere anyi n'Asos, anyi buru ya n'ugbo gaa Mitilen.

¹⁵ N'ubochi nke ozo ya, anyi rutere Kios, n'ubochi nke so ya, anyi gafere rute Samos. Ma mgbe otu ubochi ozo gasiri, anyi rutere Melitos.

¹⁶ N'oge a, Pol kpebiri na ọ gaghi akwusi n'Efesos ka ọ ghara itufu oge n'Eshia, n'ihu na ọ na-eme ngwangwa irute Jerusalem n'ubochi mmemme Pentikossu, ma ọ buru ihe ọ puru ime.

¹⁷ Site na Melitos, ọ zipuru ozi ka a kporo ya ndi okenye choochi nke Efesos ka ha bia zute ya.

¹⁸ Oge ha bjakwutere ya, ọ gwara ha, "Unu maara nke oma otu m si no n'etiti unu mgbe niile mu na unu noro, site n'ubochi mbu ukwu m zokwasiri n'ala Eshia tutu ruo ugbo a.

¹⁹ Aruru m oru Onyenwe anyi site n'obi umeala na anya mmiri n'etiti ntaramahuhu di ukwu, site n'izu ojoo ndi Juu gbara maka m.

²⁰ Unu huru na m ahapughi ime ka unu mara ihe obula ga-abara unu uru, mgbe obula m na-akuziri unu ihe n'ulo maobu n'ihu oha.

²¹ E kwusaala m nye ma ndi Juu ma ndi Griik okwu ncheghari n'ebe Chineke no, na okwukwe n'ebe Onyenwe anyi Jisos no.

²² "Ma otu ọ di, ana m aga Jerusalem dika iwu Mmuo Nso nyere m si di, ma amaghi m ihe onodu m ga-abu n'ebe ahụ.

²³ Kariakwa na Mmuo Nso na-agbara m ama n'ebe obula na mkporo na ntaramahuhu na-eche m n'ebe ahụ.

²⁴ Ma akpoghi m ndu m ihe obula. Karia naani ka m gbazuo oso m ma jezuokwa ozi ahụ m natara n'aka Onyenwe anyi Jisos, nke bu ikowa banyere ozioma nke amara Chineke.

²⁵ "Ma ugbu a, amaara m na o nweghi onye obula n'ime unu, bu ndi m jeghariri n'etiti ha na-ezisara ihe banyere alaeze a ga-ahụ m anya ozo.

²⁶ Ya mere, ana m agwasị unu ike, taa, na abụ m onye aka ya di ocha n'ebe obara onye obula n'ime unu di.

²⁷ N'ih i na-esepughi m aka ikwuputa nzoputa Chineke nye unu.

²⁸ Ma ugbu a, kpacharanu anya! Leziekwanu onwe unu na igwe aturu nke Mmuo Nso mere unu ndi nlekota anya ya. Ka unu buru ndi ozuzu aturu nke chogochi Chineke, bu nke o ji obara ya zutara onwe ya.

²⁹ N'ih i na amaara m na mgbe m lachara, agu jogburu onwe ya ga-abata n'etiti unu nke na-agaghi emere igwe aturu ebere.

³⁰ Ufodu n'ime unu ga-ebili tugharia eziokwu ahụ ihu ka ha si otu a doro ufodu ndi na-eso uzọ ahụ nye onwe ha.

³¹ Ya mere, na-echenu nche! Chetakwanu na n'ime afo ato m noro n'etiti unu, ehie na abali, eji m ikwa akwa na anya mmiri na-adu unu odu.

³² "Ugbu a ana m etife unu n'aka Chineke na nlekota ya. Ana m etifekwa unu n'aka okwu amara ya nke puru igba okwukwe unu ume na inyekwa unu akunuba o kwadobeere ndi ahụ e doro nso.

³³ O dighi mgbe obula agu idotara onwe m olaocha maobu olaedo maobu uwe nke onye obula ji guo m.

³⁴ O bakwaghi uru igwa unu na o bu aka m ruputara oru gbooro m mkpa niile, na nke gbokwara mkpa ndi ahụ mu na ha so.

³⁵ N'ih e niile, abukwa m ihe ilere anya nye unu banyere inyere ndi ogbenye aka, site n'iru oru n'uzo di otu a, na-echetara m okwu nke Onyenwe anyi Jisos kwuru si, **'Ngozi kari di n'inye enye kari inara anara.'**"

³⁶ Mgbe o kwusiri okwu ndi a, o soro ha niile gbuo ikpere n'ala kpekwa ekpere.

³⁷ Ha bere akwa nke ukwu, makuo Pol, sutukwa ya onu.

³⁸ O wutere ha kari na o kwuru na ha agaghi ahụ ya anya ozo. Emesi, ha duru ya ruo ebe o banyere ugbo mmiri.

21

Pol agaa Jerusalem

¹ Mgbe anyi hapusiri ha, anyi nyapuru ugbo anyi bjaruo Kos. N'echi ya, anyi rutere Rods. Anyi sitere n'ebe ahụ jeruo Patara.

² Mgbe anyi huru ugbo mmiri na-aga Fonia, anyi banyere n'ime ya kwopu.

³ Mgbe anyi kworuru ugbo anyi ebe anyi nwere ike ihu Saipros, anyi siri n'aka ekpe ya gafee, ruo Siria. Anyi rutere n'onu mmiri Taja, ebe ugbo mmiri ga-akwapu ibu di n'ime ya.

⁴ Mgbe anyi chotara ndi na-eso uzọ ahụ, anyi nonyere ha abali asaa. Ha gwara Pol site n'ike nke Mmuo Nso, ka o ghara iga Jerusalem.

⁵ Mgbe anyị nọzuru ụbọchị anyị, anyị hapụrụ ha, bilie ije. Ha na nwunye ha na ụmụ ha so dupu ruo mgbe anyị si n'obodo ahụ pụọ. Anyị na ha gburu ikpere n'ala n'ọnu mmiri kpee ekpere.

⁶ Mgbe ahụ, anyị kelere onwe anyị ekele ikpeazu. Emesịa, anyị banyere n'ime ụgbọ, ma ha laghachiri azụ n'ụlọ ha.

⁷ Mgbe anyị hapụrụ Taja, anyị kwụsiri na Tolomas. N'ebe a anyị kelekwarara ndị kwere ekwe nọ n'ime obodo a, nonyere ha naanị otu ụbọchị.

⁸ N'ụbọchị nke ọzọ ya, anyị gara n'ihu n'ije anyị rute Sizaria. N'ebe ahụ, anyị nonyeere otu nwanna anyị a na-akpọ Filip onye na-agbasa ozioma. O bụ otu n'ime mmadụ asaa ahụ.

⁹ O nwere ụmụ agboghọ anọ ndị na-alubeghị di. Ha nwekwara onyinye ibu amụma.

¹⁰ Mgbe anyị nọrọ ọtutu ụbọchị n'ebe ahụ, ka otu onye amụma a na-akpọ Agabos, si Judia bata.

¹¹ O bialkwutere anyị, chilite belit Pọl na-eke n'ukwu, kee onwe ya n'ukwu na aka si, "Dika Mmuo Nso kwuru, 'otu a ka ndi ndu ndi Juu ga-eke onye nwe ihe a agbu na Jerusalem. Ha ga-ararakwa ya nye n'aka ndi mba ozo.'"

¹² Mgbe anyị nuru nke a, anyị na ndi niile nọ n'ebe ahụ rioro Pọl ka o ghara iga Jerusalem.

¹³ Ma Pọl zaghachiri, "Gini ka unu na-eme, o bu akwa ka unu na-ebe, na-eme ka obi gbawaa m? N'ih na o bughi naani na m di njikere ka e kee m agbu, kama ejikekwara m iwere ndu m nye na Jerusalem n'ih aha Onyenwe anyi Jisos."

¹⁴ Ebe o na-ekweghi ege anyi nti, anyi kwusiri ma si, "Ka e mee uche Onyenwe anyi."

¹⁵ Mgbe ụbọchị ndị a gasiri, anyị jikere bilie iga Jerusalem.

¹⁶ Ufodu ndi na-eso uzo ahụ ndi no na Sizaria, duuru anyi gaa, ha kpofuru anyi n'ulo Mnasin, onye Saipros ebe anyi ga-anọ dika obia, onye sitere na mbu buru onye na-eso uzo ahụ.

Pọl erute Jerusalem

¹⁷ Mgbe anyi rutere Jerusalem, ndi umunna jiri obi utọ nabata anyi.

¹⁸ N'ubochi nke so ya, anyi na Pọl gara ileta Jemis, ndi okenye niile nokwa n'ebe ahụ.

¹⁹ Mgbe o kelechara ha, o kororo ha n'otu n'otu, ihe niile Chineke ruru n'etiti ndi mba ozo site n'ije ozi ya.

²⁰ Mgbe ha nuchara nke a, ha nyere Chineke otuto. Emesia, ha siri Pọl, "Leenu nwanna, otu otutu puku ndi Juu si buru ndi kwere ekwe, ha niile ka ihe banyere iwu a na-anu oku n'obi.

²¹ A korola ha ihe banyere gi, na i na-ezi ndi Juu bi n'etiti ndi mba ozo ka ha hapu igbasokwa iwu Mosis, na ka ha kwusikwa ibi umu ha ugwu maobu bie ndu n'usoro omenaala anyi.

²² Gini ka anyi ga-eme ugbo a? O doro anya na ha ga-amata na i biara n'ebe a.

²³ Ya bu, jisie ike mee ihe anyi ga-agwa gi ugbo a. Anyi nwere mmadu ano n'ebe a, ndi no na nkwa ha kwere Chineke.

²⁴ Soro ha mee omenaala ahụ nke ndi no na nkwa ji edo onwe ha ocha. Kwuro ha ugwo maka ikpucha isi ha. I mee otu a, mmadu

niile ga-amata na eziokwu adighi n'ihe ndi a niile e kwuru maka gi, kama na gi onwe gi na-agazi ma na-edebekwa iwu.

²⁵ Ma n'ebe ndi mba ozo kwere ekwe no, anyi edegarala ha akwukwo gwa ha kwusi iri ihe obula a churu n'aja nye arusi, na iri obara, maobu anu a nyagburu anyagbu, ya na ikwa iko."

²⁶ Pol kporo ndi ikom ano ndi ahụ tinyere onwe ya, n'ubochi so ya mee ka ya na ha di ocha. Mgbe ahụ, o banyere n'ulonso ukwu ahụ, maka ikwuputa ubochi ole mmemme idi ocha ahụ ga-anọ tupu e mecha ya, nakwa mgbe ichu aja n'ihia ha n'otu n'otu ga-abu.

Njide e jidere Pol

²⁷ Ma mgbe o foduru nwa oge nta ka ubochi asaa ahụ gwuchaa, ufodu ndi Juu si Eshia bia huru ya n'ulonso ukwu ahụ. Ha tikuru igwe mmadu ma kpaliakwa ha. Ha jidere ya,

²⁸ na-eti mkpu, "Ndi ikom Izrel, nyerenụ anyi aka! Onye a bu nwoke ahụ na-ejeghari n'ebe niile na-ezi ozizi megidere ndi nke anyi, iwu anyi nakwa ebe a. Ma nke kachasi nke, o merukwala ulonso a site n'ikpobata ndi Griik n'ime ya."

²⁹ (N'ihia na ha ebula uzo hu ya na Trofimosh onye Efesos n'ime obodo, ha chere na Pol kpobatarara ya n'ulonso ukwu ahụ.)

³⁰ Ogbaaghara juputara n'obodo ahụ niile. Ndi mmadu gbakotara dokpuputa Pol site n'ulonso ukwu ahụ. N'otu mgbe ahụ, e mechiri onu uzo niile.

³¹ Mgbe ha na-achọ igbu ya, ozi ruru ochiagha nti na Jerusalem niile no n'ogbaaghara.

³² Otu mgbe ahụ o duuru ufodu ndiisi agha ya na ndi agha ya mee ngwangwa biaruo n'ebe ha no. Mgbe ha huru ndi agha ka ha na-abia, ha kwusiri iti Pol ihe.

³³ Ochiagha ahụ biara jide ya, nye iwu ka e were udo igwe abuo kee ya agbu, o jukwara onye o bu na ihe o mere.

³⁴ Ufodu n'ime igwe mmadu ahụ na-eti mkpu na-ekwu otu ihe, ebe ufodu na-eti na-ekwu ihe ozo. Mgbe o na-apughi ichoputa ihe bu isi mkpotu na ogbaaghara ahụ, o nyere iwu ka e duru ya gaa n'ogige ndi agha.

³⁵ Mgbe o rutere na mgbagolite onu uzo ulo ahụ, ndi agha bulitere ya elu n'ihia ogbaaghara igwe ndi mmadu di ukwu.

³⁶ Igwe mmadu ahụ so ha no na-eti mkpu, "Wepunu ya! Wepunu ya!"

Pol agoro onwe ya

³⁷ Mgbe ha choro iduba Pol n'ime ogige ahụ, o siri ochiagha ahụ, "I ga-ekwe ka m gwa gi okwu?"

O siri, "I maara asu asusu ndi Griik?"

³⁸ O putara na i bughu onye Ijpt ahụ malitere ogbaaghara ma duuru puku ndi ogbu mmadu anọ gbalaa n'ozara?"

³⁹ Pol siri, "Abu m onye Juu si Tasos, obodo di na Silisia, nwa afo oke obodo amara aha ya. Biko, kwee ka m gwa ndi mmadu okwu."

⁴⁰ Mgbe o nyere ya ikike, Pol guzooro n'ihia n'igwe nke onu uzo ahụ fee aka ya ime ka ha no duu. Mgbe ha noduru nwayo, o gwara ha okwu n'asusu Hibru* si,

* 21:40 Maobu, Aramaik

22

1 “Ụmụnna m na ndị nna anyị, geenụ m ntị mgbe m na-agoro onwe m n’ihu unu.”

2 Mgbe ha nuru na o na-agwa ha okwu n’asusu Hibru, ha deere duu karja.

Mgbe o siri,

3 “Abu m onye Juu. Amuru m na Tasos n’ime Silisia. Azuru m na obodo a n’ukwu Gamaliel onye nkuzi m. Anatara m ozuzu di ike na isopuru iwu nke nna nna anyi ha ejikwa m inu oku n’obi na-efe Chineke dika unu niile si eme taa.

4 Akpagburu m ndi niile na-eso uzọ oheru a, na-etinye ha n’aka onwu. Ejidere m ndi ikom na ndi inyom ha tubakwa ha n’ulo mkporo.

5 Ma dika onyeisi nchujaja na nzuko ndi okenye niile puru igbara m akaebe. Anatakwara m n’aka ha akwukwo ozi e deere umunna anyi no na Damaskos. Agara m ebe ahụ ikputa ha n’agbu bia Jerusalem maka ita ha ahuhu.

Akuko nchehari Pol

6 “N’etiti ehie, mgbe m na-aga n’uzo, n’ebe di Damaskos nso, oke ihè nke si n’eluigwe, chara gburugburu m.

7 Adara m n’ala ma nukwa olu gwara m okwu si m, **‘Sol, Sol, ginị mere i ji na-akpagbu m?’**

8 “ ‘Onye ka i bu Onyenwe m?’ Ka m juru.

‘O siri m, **‘Abu m Jisos onye Nazaret onye i na-akpagbu.’**

9 Ndi mu na ha so hukwara ihè ahụ, ma ha anughị olu onye ahụ na-agwa m okwu.

10 “Asiri m, ‘Gini ka m ga-eme Onyenwe anyi?’

“Onyenwe anyi siri m, **‘Bilie banye Damaskos; n’ebe ahụ a ga-agwa gi ihe niile a kwadobere na i ga-eme.’**

11 N’ihi na-enweghi m ike ihu uzo n’ihi ebube ihè ahụ chachiri m anya. Ya mere ndi mu na ha so sekpuuru m n’aka bata na Damaskos.

12 “N’ebe ahụ ka Ananayas bi, bu onye anyi puru igu n’onye ezi omume n’ihi idebe iwu. O nwekwara ogbugba ama di mma site n’onu ndi juu bi n’ebe ahụ.

13 O biakwutere m, guzoro n’akuku m si, ‘Nwanna anyi Sol, ka emee ka i hu uzo!’ Otu mgbe ahụ, e nwetara m ike ihu uzo, m hukwara ya.

14 “Mgbe ahụ, o siri, ‘Chineke nke nna nna anyi ha ahoputala gi imara uche ya na ihu Onye Ezi Omume ahụ na inuta okwu site n’onu ya.

15 I ga-abu onyeama ya nye ndi niile banyere ihe i huru na ihe i nuru.

16 Ma ugbu a, gini ka i na-eche? Bilie oto, ka e mee gi baptizim, ka a sachakwa gi site na mmehie, na-akpokukwa aha ya.’

Pol onyeozi nye ndi mba ozo

17 “Mgbe m loghachikwara na Jerusalem, noro na-ekpe ekpere n’ulonso ukwu ahụ, ahuru m ohu,

18 ebe o na-agwa m, **‘Mee ngwa! Hapu Jerusalem, n’ihi na ndi bi n’ala a agaghi anara ogbugba ama gi banyere m.’**

19 “Ma asiri m, ‘Onyenwe anyi, ndi a maara nke oma na m na-aga n’ulo nzuko n’otu n’otu, na-atuba ndi kwere na gi n’ulo mkporo, natikwa ha ihe.

²⁰ N’oge a na-awụfu ọbara onyeama ị bụ Stivin, eguzo m nso na-akwado n’ihe emere ị mma, ma na-elekwatwa uwe ndị ahụ tughburu ya anya.’

²¹ “Mgbe ahụ, ọ siri m, ‘**Gawa; n’ihi na aga m ezipu ị ebe ị anya ijekwuru ndị mba ọzọ.**’”

Pol onye Rom

²² Ha nara ya ntị ruo ugbo a. Mgbe ahụ, ha niile tiri mkpu n’otu olu si, “Wepụnụ onye ị otu a n’ụwa! O kwesighị ka onye ị otu a ịrị ndu!”

²³ Ha tiri mkpu na-atụli uwe mgbokwasị ha elu, na-achilikwa aja n’ala na-efesasi ya ebe niile,

²⁴ ọchịagha ahụ nyere iwu ka a kpugaa ya n’ogige ndị agha, ịa ya ụtari, ka eziokwu pụta ya n’ọnụ. Ọ choro ịmata ihe mere ha ị etị mkpu otu a megide ya.

²⁵ Ma mgbe ha chiri ụdọ akpukpọ kechaa ya, Pol siri onye agha guzo ya nso, “Ọ bụ ihe ziri ezi n’iwu na unu ga-eti nwa afo Rom ihe, onye na-enweghi ikpe a mara ya?”

²⁶ Mgbe onye agha a nuru okwu a, o jekwuuru ọchịagha ahụ si, “Gini ka ị na-aga ime? Nwoke a bukwa onye Rom.”

²⁷ Ọchịagha ahụ biakwutere si ya, “Gwa m, ị bụ onye Rom?”

Ọ siri, “E.”

²⁸ Ọchịagha ahụ zara, “ma o furu m ego ị ukwu iji buru onye Rom.”

Ma Pol siri, “Amuru m dika nwa afo ala a.”

²⁹ Ndị ahụ choro ịgba ya ajuju onu mere ngwangwa wezuga onwe ha. Egwu tukwara ọchịagha n’onwe ya mgbe ọ matara na ọ bụ nwa afo Rom, n’ihi na o keela ya rii agbu na mbu.

Pol n’ihu ndi ikpe

³⁰ N’echi ya, ebe ọ choro ịmata ihe bụ isi okwu na ihe mere ndi Juu ị ebo ya ebubo, o nyere iwu ka ndiisi nchujaja na ndi ulo ikpe ha zuko. Mgbe ahụ, o duputara Pol, mee ka o guzo n’ihu ha.

23

Pol n’ihu nzuko ndi Juu

¹ Mgbe Pol legidere ndi nzuko a anya, ọ siri, “Umunna m, mu onwe m ejirila ezi akonuche bie ndu m niile n’ihu Chineke ruokwa ubochi taa.”

² Nke a mere, Ananayas onyeisi nchujaja nyere iwu ka ndi no ya nso tie ya aka n’onu.

³ Ma Pol, siri ya, “Otu a ka Chineke ga-esi tie gi, gi mgbidi e tere nzu. Udi onye ikpe di anaa ka ị bu i ji na-emebi iwu n’onwe gi site n’inye iwu ka e si otu a tie m ihe?”

⁴ Ndị guzo ya nso siri, “I na-ekwuto onyeisi nchujaja Chineke?”

⁵ Ma Pol siri, “Aghotaghi m, umunna m na ọ bụ onyeisi nchujaja. N’ihi na akwukwo nso kwuru si, ‘Ekwula okwu ojoo obula megide onye na-achi ndi nke gi.’*”

⁶ Mgbe Pol choputara na otu uzọ n’ime nzuko ahụ bụ ndi otu Sadusii, ebe ndi ozo bukwa ndi Farisii, o tiri mkpu n’ime nnoko ahụ si,

* 23:5 Orụ 22:28

“Ụmụna m, abụ m onye Farisii na nwa ndị Farisii. A na-ekpe m ikpe taa n’ihi olileanya m nwere na mbilite n’ọnwụ nke ndị nwurụ anwụ.”

⁷ Mgbe o kwusiri nke a esemokwu daputara n’etiti ndị Farisii na ndị Sadusii. Ogbakọ ahụ kewara.

⁸ N’ihi na ndị Sadusii na-asị na mbilite n’ọnwụ maobụ mmụọ ozi maobụ mmụọ ọbụla adighị. Ma ndị Farisii kweere n’ihe ndị a niile.

⁹ Mkpọtụ malitere na-ada ike ike. Ufọdụ ndị ozizi iwu so n’otu ndị Farisii biliri ọtọ malite iru ụka n’oke olu si, “Anyị ahughị ihe ọjọọ n’ebe nwoke a nọ, ma gịnikwa ma ọ buru na ọ bụ mmụọ, maobụ mmụọ ozi gwara ya okwu?”

¹⁰ Esemokwu a bịaara kariya, nke mere na onyeisi ọchiagha tūrụ egwu na ha ga-adokasi Pọl. Ọ gwara ndị agha ya ka ha banye were ike kpọputa ya, ziga ya n’ogige ndị agha.

¹¹ N’abalị ya, Onyenwe anyị biakwutere ya si, **“Nwee obi ike, dika i si gbaa ama banyere m na Jerusalem, i ghaghị igbakwara m ama na Rom.”**

Izuzu igbu Pọl

¹² N’ututụ echi ya ufọdụ ndị Juu zukọtara gbaa izu, n’ụokwa iyi na ha agaghị eri nri maobụ n’ụọ ihe ọbụla tutu ruo mgbe ha gburu Pọl.

¹³ Ndị zukọtara gbaa izu ọjọọ a kariiri iri mmadụ anọ.

¹⁴ Ha jekwuuru ndịisi nchụaja ha na ndị okenye, si ha, “Anyị kwekọtara ihapụ iri maobụ in’ụ ihe ọbụla tutu ruo mgbe anyị gburu Pọl.

¹⁵ Ugwu a, unu na nzukọ zienụ onyeisi ọchiagha ka ọ kpọputara unu ya. Meenụ ka unu na-achọ ijuputasi eziokwu n’onu ya nakwa itule ikpe ya nke oma. Anyị di njikere igbu ya n’uzọ tupu ọ biaruo unu nsọ.”

¹⁶ Ma nwa nwanne nwanyị Pọl nūrụ maka izuzu ọjọọ a. Ọ banyere n’ogige ndị agha kọrọ Pọl.

¹⁷ Pọl kpọrọ otu n’ime ndịisi agha ahụ gwa ya, “Biko kpọrọ nwokorobia a gaa n’ebe ọchiagha nọ, o nwere okwu di mkpa ọ chọrọ igwa ya.”

¹⁸ Ọ kpọrọ ya jekwuru onyeisi agha, si.

“Pọl, onye mkpọrọ, kpọrọ m riọ m ka m kpọtara gi nwokorobia a n’ihi na o nwere ihe ọ chọrọ igwa gi.”

¹⁹ Onyeisi agha ahụ duuru ya n’aka ya gaa n’akukụ ọzọ juọ ya, “Gini bu ihe i chọrọ ikpọrọ m?”

²⁰ Ọ siri, “Ndị Juu ufọdụ ekwekoritala iriọ gi ka i kpọputa Pọl echi na nzukọ ụlọ ikpe. Ha ga-eme dika ha nwere ihe di mkpa ha chọrọ ijuta ya.

²¹ Ma anala ha ntị. N’ihi na ihe kariiri iri mmadụ anọ na-ezo onwe ha na-eche inwude ya. Ndị a gbara ndụ na ha agaghị eri maobụ n’ụọ ihe ọbụla tutu ruo mgbe ha gburu ya. Ha adila njikere, ihe a na-eche bu mkpebi gi nye aririọ ha.”

²² Ọchiagha ahụ zilagara nwokorobia ahụ site n’inye ya iwu, “Emekwala ka onye ọbụla mata na i bịaara gwa m ihe di otu a.”

Pọl agaa Sizaria

²³ Mgbe e mesiri, ọ kpọrọ mmadụ abụọ n'ime ndịisi agha nye ha iwu si, "Gaanụ jikere nari ndi agha abụọ, na iri mmadụ asaa ndi na-agba inyinya, tinyere nari ndi ikom abụọ ndi na-ama ùbe, ndi ga-aga Sizaria n'elekere itoolu nke abali a.

²⁴ Nyekwa Pọl inyinya nke ọ ga-agba, ka e nwee ike duru ya gakwuru Feliks bụ govanọ n'udo."

²⁵ O dere akwukwọ n'olu di otu a:

²⁶ Klōdiōs Lisias,

Na-edegara Feliks onye nsopuru na-adiri, onye na-achi akuku a.

Ana m ekele gi.

²⁷ Ndi Juu jidere nwoke a choo igbu ya, ma mgbe m nuru na o bu onye Rom, mu na ndi agha m biara nputa ya n'aka ha.

²⁸ Achoro m imata ihe mere ha ji ebo ya ebubo, n'ihu ya eduuru m ya gaa n'ogbakọ ndi okenye ha.

²⁹ Ma achoputara m na o bu ihe banyere iwu ha. N'ezikwu, o nweghi ihe obula kwesiri iji tuo ya mkporo maobu onwu n'ime ebubo ahụ.

³⁰ Mgbe a gwara m banyere izuzu a na-agba megide nwoke a, ezitere m gi ya n'egbughi oge. Enyekwara m ndi niile na-ebo ya ebubo iwu, ka ha bia n'ihu gi kpee onu ha.

³¹ Ya mere, n'abali ahụ, ndi agha dubatara Pọl na Antipatris dika e nyere ha n'iwu.

³² N'echi ya, ha hapuru ya na ndi na-agba n'elu inyinya ka ha duru ya gawa, ebe ha laghachiri n'ogige ndi agha.

³³ Mgbe ha biarutere Sizaria, ha nyere onyeisi obodo ahụ akwukwọ ozi, ma kponyekwa ya Pọl.

³⁴ Govano ahụ guru akwukwọ ozi ahụ, juo ya akuku ala o si puta. Mgbe o matara na o bu onye Silisia,

³⁵ o siri ya, "Aga m enye okwu gi ezigbo ohere mgbe ndi na-ebo gi ebubo biara." O nyekwara iwu ka e debe ya n'obi Herod n'aka ndi nche.

24

Ebubo ndi Juu boro Pọl n'ihu Feliks

¹ Mgbe ubochi ise gasiri, onyeisi nchujaja bu Ananayas na ufodu ndi okenye ndi Juu na loya ha aha ya bu Tatulos biara. Ha dum putara igbagide Pọl ama n'ihu onye na-achi obodo.

² Mgbe a kpoatara ya, Tatulos putara guzo boo ya ebubo si, "Onye a na-asopuru ka i bu. N'ihu gi, mmadu niile enwela udo ogologo mgbe. Idi nko nke uche gi emeela ka mgbanwe di n'obodo a.

³ Anyi ji ekele nke juputara n'onu na-anabata ihe ndi a nke oma, n'ebe niile na n'uzo niile, gi Feliks, onye a na-asopuru.

⁴ Achoghi m itufu oge gi. Ana m ario ka i were ndidi na obioma nuru nkenke okwu anyi ji bia.

⁵ "Anyi choputara na nwoke a bu onye na-akpalikari ogbaaghara, onye oru ya bu ikwagide ndi Juu no n'ebe niile n'uwa a ka ha nupu isi. O bukwa onyeisi nke ajo otu ahụ a na-akpo Otu ndi Nazaret.

⁶ O chokwara imeru ulonso anyi, ya mere anyi ji jide ya. Ma anyi choro ikpe ya ikpe dika omenaala anyi siri di,

7 ọchịagha Lisias, b́jara jiri ike napu ya n'aka anyi.*

8 Ọ buru na inyochaa ya, i ga-enwe ike ighota ihe niile banyere ebubo anyi na-ebo ya.”

9 Ndị Juu kwadokwara okwu ya, na ihe niile e boro ya, bu ihe mere eme.

10 Mgbe govanọ feere ya aka ka o kwuo okwu, Pọl zara, “amaara m na i bu onye ọkaikpe nke mba a ogologo mgbe. Nke a na-enye m obi uto igo pu onwe m n'ihu gi.

11 I puru ichoputa na o rubeghi ubochi iri na abuo kemgbe m rigooro n'ulonso ukwu na Jerusalem ife ofufe.

12 Ha ahughi m ka mu na onye obula na-arurita uka n'ulonso, maobu na o nwere ebe m kpatara ogbaaghara n'ime ulo nzuko, maobu ebe obula n'ime obodo.

13 Ha enwekwaghi ihe obula ha ga-eji kwagide ama ha na-agba megide m.

14 Agaghi m ago ago n'ihu gi na m na-ekpere Chineke nke nna anyi ha, dika onye na-eso Uzọ ahụ ha na-akpo otu. Ekwenyere m ihe niile dika usoro nke iwu si di, na nke e dere n'akwukwo ndi amuma.

15 Ma enwere m olileanya n'ebe Chineke no dika ha onwe ha nwekwara, na mbilite n'onwu nke ndi ezi omume na nke ndi ajo omume ga-adi.

16 N'ih i nke a, a na m agbali inwe akonuche di ocha n'ihu Chineke na n'ihu mmadu niile.

17 “Ugbu a, mgbe otutu afọ gasiri, abjara m Jerusalem iwetara ndi nke m onyinye, nakwa ichuru Chineke aja.

18 Emezuola m omenaala idi ocha mgbe ha huru m n'ulonso ukwu ahụ mgbe m na-eme nke a. O dikwaghi igwe mmadu so m maobu na m sonyere ogbaaghara obula.

19 Ma enwere ufodu ndi Juu si Eshia bja, bu ndi kwesiri ino n'ebe a ma o buru na ha nwere ihe obula megide m.

20 Maobu ndi nke no n'ebe a ugbu a, ka ha kwuo ajo omume obula ha huru n'ime m mgbe m guzoro n'ihu ndi nzuko ndi okenye.

21 Karja na m kwuru naani otu ihe mgbe m guzoro n'ihu ha tie mkpu, 'A na-ekpe m ikpe taa n'ih i okwukwe m na mbilite n'onwu nke ndi nwuru anwu.'”

22 Mgbe ahụ, Feliks onye maara ihe banyere Uzọ ahụ nke oma yihariri ikpe a. O gwara ha, “Aga m eleba anya n'ikpe gi a, mgbe Lisias onyeisi agha b́jara.”

23 O nyere ochiagha ahụ iwu ka e debe ya n'okpuru nlekota ha. Ma ka ha nye ya ohere inwere onwe ya ime ufodu ihe, ka ha kwekwa ka ndi enyi ya bja nyere ya aka gboo mkpa ya.

Pọl n'ihu Feliks na nwunye ya

24 Mgbe ubochi ole na ole gasiri, Feliks na nwunye ya Drusila, bu onye Juu b́jara, o kporo Pọl ka o gwa ha okwu banyere inwe okwukwe n'ime Jisọs Kraist.

* 24:7 Ufodu akwukwo edebanyeghi amaokwu nke asaa na ufodu okwu di n'amaokwu nke asato, ebe sir i na o nyere iwu ka ndi na-ebo ya ebubo puta n'ihu n'ihu.

²⁵ Ma mgbe ọ gara n'ihu na-ekwu ihe banyere ezi omume na mkpa ọ dị mmadụ ijide onwe ya aka, ya na ihe banyere ụbọchị ikpe nke na-abịa n'oge ikpeazu, egwu jidere Feliks. Ọ siri, "I nwere ike ịpu ugbu a. Aga m akpọkwa gị n'oge ọzọ mgbe m nwetara ohere."

²⁶ Ọ na-atụkwa anya na Pọl ga-enye ya ego. Ya mere ọ jiri na-eziga ka a na-akpọ ya site n'oge ruo n'oge ka ya na ya na-akparịta ụka.

²⁷ Mgbe afo abụọ gasiri, onye a na-akpọ Poshios Festos nochiri anya Feliks. Ma ebe ọ choro inweta ihuoma n'aka ndi Juu, Feliks hapuru Pọl n'ulo mkporo.

25

Pọl n'ihu Festos

¹ Mgbe ụbọchị atọ gasiri site n'oge Festos bịa na mpaghara ọchichi ya, ọ sitere Sizaria garuo Jerusalem.

² N'ebe ahụ ka ndiisi nchujaja na ndiisi ndi Juu kowara ya ihe banyere Pọl.

³ Ha rikwara ya n'amara ọ ga-emere ha bu ime ka Pọl bia na Jerusalem. N'ihu na ha agbaala izu igbu ya n'uzo.

⁴ Ma Festos zara, "Pọl no dika onye mkporo na Sizaria. Ebe ahụ ka mu onwe m ga-alaghachi na mgbe na-adighi anya.

⁵ Ya mere, ka ndiisi unu ji ikike soro m gaa, boo nwoke ahụ ebubo ma ọ buru na ọ nwere ihe ojoo ọ mere."

⁶ Ọ nonyeere ha ihe dika ụbọchị asato maobu ụbọchị iri, tupu ọ laghachi na Sizaria. N'ụbọchị so ya, ọ noduru n'uche ikpe, nye ikike ka a kpoputa Pọl.

⁷ Mgbe ọ bjaruru, ndi Juu sitere Jerusalem bia gbara ya gburugburu na-ekwu otutu ihe megide ya nke ha na-enweghi ike ikowa.

⁸ Ma Pọl gooro onwe ya, na-asị, "Ọ dighi ihe ojoo obula m mere megide iwu ndi Juu maobu ulonso, maobu Siza."

⁹ Ma ebe Festos na-acho inwe ihuoma n'ebe ndi Juu no, ọ siri Pọl, "I choro iga Jerusalem ka m kpee gi ikpe n'ebe ahụ?"

Pọl eburu ikpe gaa n'ihu Siza

¹⁰ Ma Pọl siri, "Eguzo m n'ulokpe Siza n'onwe ya, ebe e kwesiri ka a nodu kpee m ikpe. Ọ dighi ihe ojoo obula m mere ndi Juu, dika i maara nke oma.

¹¹ Ọ buru na ọ di ihe m mere kwesiri onwu, anaghi m ario ka m gbanari onwu. Ma ọ buru na ọ dighi eziokwu di n'ebubo ndi Juu a na-ebo m, mmadu obula agaghi e were m nyefee n'aka ha. Ya mere, ọ bu Siza ka m na-akpoku."

¹² Ya mere, mgbe Festos na ndi na-adu ya odu gbara izu, ọ zara, "I kpokuola Siza, ọ bukwa Siza ka i ga-agakwuru."

Festos na eze Agripa e nwee nzuko

¹³ Mgbe ụbọchị ole na ole gasiri, eze Agripa na Benaisi bịa Sizaria inabata Festos.

¹⁴ Mgbe ha noro otutu ụbọchị n'ebe ahụ, Festos kowara eze a onodu Pọl si, "Ọ di nwoke Feliks hapuru n'ulo mkporo n'ebe a.

¹⁵ Mgbe m gara Jerusalem, ndiisi nchujaja na ndi okenye ndi Juu gwara m banyere ya. Ha rikwara ka m maa ya ikpe.

16 “Ma emere m ka ha ghotà na o megidere iwu ndị Rom ịrara mmadụ ọbụla nye tupu ekpee ya ikpe nyekwa ya ohere ịgorọ onwe ya n’ihu ndị na-ebo ya ebubo.

17 N’ihi nke a, mgbe ha bịara n’ebe a, atụfughị m oge ọbụla, kama n’ubochi nke ozo ya, anoduru m n’oche ikpe, nye ikike ka a kpobata nwoke ahụ.

18 Mgbe ndị na-ebo ya ebubo biliri, o dighi otu n’ime uru ala ndi m chere ha ga-akpo aha nke ha guputara na o mere.

19 Okwu ha niile bu iru aka banyere okpukpe ha, na banyere otu onye ozo a na-akpo Jisosh onye nwuru, onye Pol na-ekwusikwa ike na o di ndu.

20 O rara m ahụ imedo okwu di otu a. N’ihi ya, a juru m ya ma o ga-amasi ya i ga n’uloikpe di na Jerusalem ka o noro n’ebe ahụ gorọ onwe ya.

21 Ma Pol rioro ka e debe ya n’ulo mkporo ruo mgbe Siza n’onwe ya ga-ekpebi ikpe ya. Ya mere, ezighachiri m ya n’ulo mkporo tutu ruo mgbe m jikeere izigara ya Siza.”

22 Agripa gwara Festos, “Achoro m inu okwu site n’onu nwoke a n’onwe ya.”

O siri, “I ga-anu ya echi.”

Pol n’ihu Agripa

23 Ya mere, n’echi ya, Agripa na Benaisi rutere n’ulo oha na-anu anu ikpe n’oke nganga. Otutu ndiisi agha na ndi a maara aha ha n’obodo a sooro ha. Festos nyere iwu ka a kpobata Pol.

24 Festos siri, “Eze Agripa na ndi niile soro anyi noro n’ebe a, unu ahula nwoke a onye oha ndi Juu niile, ma ndi no n’ebe a ma ndi no na Jerusalem, wetara ikpe ya n’aka m na-eti mkpu na o kwesighi idi ndu ozo.

25 Ma achoputaghị m ihe ojoo o mere nke kwesiri ka o nwuo. Ma ebe o rioro ka Siza lenye ikpe ya anya, ekpebiri m iziga ya.

26 Ma enweghi m ihe obula doru anya m ga-edegara Siza banyere ya. Ya mere m jiri kpoputa ya n’ihu unu niile, ma karisja n’ihu gi onwe gi eze Agripa, ka o ga-abu anyi tulesia ihe banyere ya, ka m nwee ihe m ga-edede.

27 N’ihi na o bu ihe na-ezighi ezi na m ga-ezipu onye mkporo n-egosighi n’ebubo e boro ya.”

26

Pol agoro onwe ya n’ihu Agripa

1 Agripa gwara Pol, “I nwere ike i kwuru onu gi.”

Mgbe ahụ, Pol gbasara aka ya abuo bido ikwu okwu igoro onwe ya,

2 “Ana m agu onwe m dika onye nwere ihuma, eze Agripa, inwe ohere oma di otu a, izara onu m n’ihu gi n’ihe niile metutara ebubo ndi Juu na-ebo m.

3 Nke ka nke, amatara m na omenaala ndi Juu na iru aka metutara iwu ha doru gi anya. Biko ana m ario gi ka i jiri ndidi gee m nti.

4 “Ndi Juu niile maara ibi ndu m site na nwata m. Ha makwa site na mbu, otu m si bie ndu m niile n’obodo nke m, nakwa n’ime Jerusalem.

5 Ha matara kemgbe ogologo oge, ha ga-agbakwa ama, ma o buru na ha choro ikwu eziokwu, na site na mbu e biri m ndu dika otu onye

so n'ime otu ahụ nke iwu ya dị ike karịchasia n'ime okpukpe ndi Juu, nke bu otu ndi Farisii.

⁶ Ma ugbu a, a na-ekpe m ikpe n'ih i na enwere m olileanya na nkwa ahụ Chineke kwere nna nna anyi ochie ha.

⁷ Nkwa nke ebo iri na abuo niile na-ele anya inata mgbe ha na-eefe ofufe ehie na abali. Eze Agripa, o bu n'ih i olileanya a, gi onye a na-asopuru, ka ndi Juu ji na-ebo m ebubo.

⁸ Gini mere unu jiri na-eche na o rara Chineke ahụ ime ka ndi nwuru anwu site n'onwu bilie?

⁹ "Na mbu, anara m eche na apuru m imeso aha Jisos onye Nazaret mmeso ogo niile.

¹⁰ Otu a ka m mere na Jerusalem. O bughị naani na m natara ikike n'aka ndisi nchujaja jiri ya kpochie otutu ndi nsọ n'ulo mkporo, ewelikwara m aka elu n'oge a na-ama ha ikpe onwu.

¹¹ Otutu mgbe ka m huru na a tara ha ahuhu n'ulo nzuko niile. Agbaliri m ikwagide ha ka ha kwuo aru ma kwutokwa okwukwe ha. N'ih i na iwe m di oku megide ha, esogburu m ha n'obodo di iche iche nke na-abughị obodo ndi Juu.

Pol ekwuo maka ncheghari ya

¹² "N'ih i nke a, a gara m Damaskos site n'ikike na nkwenye nke ndisi nchujaja. Anatakwara m ike n'aka ndisi nchujaja.

¹³ N'oge ehie, eze Agripa, mgbe mu na ndi otu m na-aga n'uzo, gi onye a na-asopuru, ka m huru ih e nke na-acha kari anyanwu ka o si n'eluigwe chaa m na ndi mu na ha so gburugburu.

¹⁴ Anyi niile dara n'ala. Ma anuru m olu gwara m okwu n'asusu Hibru, 'Sol! Sol! Gini mere i ji na-akpagbu m? I na-emeru onwe gi ahụ site n'ikpo ukwu na ndudu e ji achị ehi.'

¹⁵ "Asiri m, 'I bu onye, Onyenwe anyi?'

"Onyenwe anyi kwuru, 'Abu m Jisos onye i na-akpagbu.

¹⁶ Ugbu a, bilie, kwuru oto! N'ih i na-emere m ka i hu m anya, ka m hoputa gi ka i buru onyeoz i m na onye akaebe m. I gamakwa ka uwa niile mara ihe banyere nzute a i zutere m taa, na otutu mgbe ozo m ga-ezute gi.

¹⁷ Aga m azoputa gi site n'aka ndi nke gi na sitekwa n'aka ndi mba ozo, ndi m na-eziga gi ka i jekwuru.

¹⁸ Imeghe anya ha mee ka ha si n'ochichiri loghachi banye n'ih e, sikwa n'ike nke ekwensu loghachikwute Chineke. Ka ha site n'okwukwe ha nwere n'ebe m no nata mgbaghara mmehie ha, ketakwa oke ahụ di ngozi n'etiti ndi e doro nsọ.'

¹⁹ "Ya mere, eze Agripa, enupughi m isi n'ohu nke eluigwe ahụ.

²⁰ Ebidoro m izisa ozioma a na Damaskos. Emekwara m otu a na Jerusalem na n'ime Judia niile na n'etiti ndi mba ozo. Ana m ekwusa mkpa o di ka mmadu niile nwee ncheghari loghachikwute Chineke. Ka ha gosikwa ncheghari ha site n'ezi oru nke ha na-aru.

²¹ O bu n'ih i nke a ka ndi Juu jiri nwuchie m n'ulonso ukwu ahụ ma chosiekwa uzo ike inapu m ndu m.

²² Ma Chineke chebere m mee ka m buru onye di ndu taa, ikoro mmadu niile akuko a, ndi ukwu na ndi nta. Ihe m na-ekwu bukwa ihe ndi amuma na Mosis kwuru na o ga-emezu,

23 na Kraịst ahụ ga-ahụ ahụhụ, burukwa onye mbụ ga-esi n'ọnwu bilie, iwetara ndị Juu na ndị mba ọzọ ihè."

24 Mgbe ọ na-agọpụ onwe ya, Festos tiri mkpu, "Pọl, ị bụ onye isi mebir! Oke mmụta gi emebiela gi isi."

25 Ma Pọl siri, "Isi emebighi m, ezigbo nna anyi Festos. Ihe m nakwu n'anya udo bu naani eziokwu.

26 Eze n'onwe ya makwaara ihe ndi a niile, n'ihu ya ejighi m egwu obula agwa ya okwu a. Ekwenyere m na o dighi ihe obula n'ime ihe ndi a merenu nke ezonariyi ya, n'ihu na o nweghi nke mere na nzuzo.

27 Gi eze Agripa, i kwenyeghi na ndi amuma? Amaara m na i kweere."

28 Mgbe ahụ Agripa siri, "Pọl, ị na-achọ n'ime ntakiri oge a ikwagide m ka m buru onye kwere na Kraịst?"

29 Ma Pọl siri, "O gaara ato m utọ ma o buru na Chineke ga-ekwe, mee ka gi na ndi niile no n'ebe a buru ihe mu onwe m bu n'ime Kraịst ma ewezuga agbu ndi a."

30 Mgbe ahụ eze biliri oto, ya na Festos na Benaisi nwunye ya na ndi ozo niile ya na ha no n'uche.

31 Mgbe ha na-apu, ha kwurita n'onwe ha, "Nwoke a emeghi ihe obula kwesiri onwu maobu iga mkporo."

32 Agripa gwara Festos, "A gaara a hapu nwoke a ma o buru na o nyefeghi Siza ikpe ya."

27

Pọl agaa Rom

1 Mgbe e kpebiri na anyi ga-eso ugbo mmiri gaa Itali, e nyefere Pọl na ndi mkporo ozo n'aka onyeisi na-elekota ndi mkporo aha ya bu Julios. O bu ochiagha nke igwe ndi agha Ogostos.

2 Anyi banyere n'ugbo sitere Adramitiom nke na-ejikere iga n'onu mmiri nke di n'akuku obodo Eshia. Anyi nupuru n'oke osimiri, Aristakos, onye Masidonia sitere na Tesalonaika sokwa anyi n'ije a.

3 N'echi ya, anyi rutere Saidon. Julios nwere obioma n'ebe Pọl no. O hapukwara ya ka o jeharara onwe ya izute ndi enyi ya. Ndi a lekwaranya anyi obia nke oma.

4 N'igakwa n'ihu na mmiri ahụ, anyi zutere ifufe mmiri nke mere na anyi gara n'azu ala Saipros.

5 Anyi gafere onu mmiri obodo Silisia na Pamfilia. Anyi bjaruru Mira n'ime obodo Lisia.

6 N'ebe ahụ ka onye ochiagha huru ugbo onye Alegzandria nke naga Itali. O mere ka anyi banye n'ime ya.

7 Ugbo anyi ji, gara nwayo otutu ubochi na o siiri anyi ike irute Snidos. Ebe o bu n'oke ifufe ekweghi ka anyi gaa n'ihu, anyi enwekwaghi ike iga n'uzo anyi, kama anyi si n'azu Kriit na ncherita ihu Salmone gafee.

8 Anyi jikwa nwayo na-agba n'akuku onu mmiri ahụ tutu ruo mgbe anyi sitere n'oke nsogbu rute ebe a na-akpo onu mmiri oma, nke di nso n'obodo Lasia.

9 Anyi tufuru oge n'ebe ahụ. Ije ugbo mmiri aburukwala nke juputakwara n'ihe ize ndu ugbo a, n'ihu na mmemme Obubu onu nke ndi Juu agafeela. N'ihu nke a, Pọl duru mmadu niile odu,

¹⁰ na-asị, “Ndị nwe m, a na m ahụta na njem a ga-abụ nke ihe egwu nke ga-eweta oke ịla n’iyi. Ọ bughị naanị nke ụgbọ mmiri na ibu o bu, ma metụtakwa ndụ anyị.”

¹¹ Ma ọchịagha ahụ kwenyere n’ihe onyeisi ụgbọ na onye nwe ụgbọ kwuru karịa nke Pọl kwuru.

¹² Ma ebe ọnụ mmiri a abughị ebe dị mma ịnọ n’oge oyi, ndị ka n’ọnuogugụ hooro ka ụgbọ ahụ gaa n’ihu, n’olileanya na a ga-eru Fonikisi ebe ha ga-anọdụ n’oge oyi. Nke a bụ ọnụ mmiri dị na Kriit, nke chere ihu n’owụwa anyanwụ n’akụkụ ugwu na akụkụ ndịda.

Oke ifufe n’osimiri

¹³ Mgbe ikuku dị nwayọọ bidoro ifegharị site na ndịda, ha chere na nke a bụ ohere dịrị ha. N’ihi ya, ha kwopurū ụgbọ nyara ya na-aga nso nso ọnụ mmiri Kriit.

¹⁴ Ma mgbe na-adighi anya, oke ifufe dị egwu nke si n’agbata ugwu na owụwa anyanwụ kuru site n’agwa etiti ahụ rịdata.

¹⁵ Ndị na-anya ụgbọ ahụ gbalisiri ike na mbụ ichigharị ihu ụgbọ ahụ ka ọ gaa n’ọnụ mmiri, ma ọ pughị ime. Anyị hapurū ya ka o soro ikuku.

¹⁶ N’ikpeazụ, anyị kworo ụgbọ anyị gaa n’azụ agwa etiti nta a na-akpọ Kloda. N’ebe ahụ anyị jisiri ike kekwasị ụgbọ nta nke ụgbọ mmiri anyị na-adokpụ n’azụ n’elu ụgbọ mmiri ahụ.

¹⁷ Emesịa, anyị jiri ụdọ kee ụgbọ mmiri ahụ ime ka o sie ike karịa. Ndị na-anya ụgbọ ahụ tūrū egwu na ikuku ga-eburu ụgbọ anyị gaa n’ọnụ mmiri na-achị oku nke dị na Satis. Ha wedatara akwa e kobere n’elu, nke na-enyere ikuku aka ibu ụgbọ mmiri. Emesịa, ha sooro ikuku mmiri ahụ na-aga.

¹⁸ Mgbe chi boro, dika osimiri ahụ na-etonye etonye, ndị na-eso ụgbọ bidoro itubasi ngwongwo ndị dị n’ụgbọ ahụ n’ime osimiri.

¹⁹ N’ubochi nke atọ ha tubakwara ngwongwo e ji edozi ụgbọ mmiri na otutu ihe obula nke aka ha ghotara n’ime osimiri.

²⁰ Mgbe otutu ubochi gara ma ọ dighi anyanwụ maobu kpakpando waputaranu, ma oke ifufe ojoo ahụ gara n’ihu na-amaghari, n’ikpeazụ olileanya anyị na a ga-azoputa anyị gwusiri.

²¹ N’oge a niile, o nweghi onye obula nri obula bara onu. Ma n’ikpeazụ. Pọl kwuru otọ n’etiti ha si, “Ndị ikom ibe m, ọ buru na unu gere nti n’okwu m na mbu, anyi agaraghi ahapu Kriit. Anyi gara agbanari mbibi na ịla n’iyi nke a.

²² Ma otu ọ di, ana m ario unu, nweenu obi ike! N’ihi na o nweghi onye obula n’ime unu a ga-atufu ndu ya. Ọ bu ezie na ụgbọ a ga-emikpu.

²³ N’ihi na n’abali gara aga, mmuo ozi Chineke Onyenwe m, na onye m na-efekwa biakwutere m,

²⁴ ọ siri, ‘Atula egwu Pọl, n’ihi na i ghaghi iguzo n’ihu Siza. Nke ozokwa, Chineke emeela amara nye gi ndu ndi a niile gi na ha so n’ugbo eme njem.’

²⁵ Ya mere, ndi ikom nweenu obi ike! N’ihi na enwere m ntukwasị obi na Chineke ga-eme di ka o siri gwa m.

²⁶ Ma otu ọ di, a ga-eburu ụgbọ mmiri anyi buba ya n’otu agwa etiti.”

Ugbọ imikpu

27 Ihe dika n'etiti abali n'ubochi nke iri na anọ ebili mmiri a, mgbe anyị na-erugharị n'osimiri a na-akpọ Adratik, ndị na-anya ụgbọ chere na ala dị nso.

28 Ha tunyere ụdọ e kenyere igwe n'ọnu ya n'ime osimiri chọputa na omimi osimiri ahụ dị narị nzọ ụkwụ na iri abụọ n'ebe ahụ ha nọ. Ha gakwara n'ihu tuokwa ụdọ ahụ ọzọ chọputa na omimi osimiri ahụ dị iri nzọ ụkwụ itoolu.

29 Ma egwu juru ha obi n'ihị na ha amaghị ma ha ga-ezute nkume n'akụkụ ọnu mmiri ahụ. Ha tụtutara arịlịka anọ e ji ejide ụgbọ site n'azụ ụgbọ ahụ ma na-arịọ chi ha maka chi ọbụbọ.

30 Mgbe ndị na-eso ụgbọ ahụ kpebiri ihapụ ya. Ha wedatara ụgbọ epeepe e dobere maka ihe mberede, mee dika ha na-aga itinye arịlịka n'ọnu ụgbọ mmiri ahụ.

31 Ma Pọl gwara ndị agha na ọchiagha ha okwu, “Ọ bụrụ na ndị a anọgideghị n'ime ụgbọ a, agaghị azọputa unu.”

32 N'ihị nke a, ndị agha ahụ ghubiri ụdọ e jiri kee ụgbọ epeepe ahụ hapụ ụgbọ epeepe ahụ ka ọ daba n'ime osimiri.

33 Mgbe chi bidoro ibo, Pọl rịrọrọ mmadụ niile ka ha rie nri, na-asị, “Taa mere ya ubochi iri na anọ unu nọ na nche, nọgidekwa n'ibu ọnu, n'erighị ihe ọbụla.

34 N'ihị ọdịmma nke ndụ unu, ana m arịọ unu ka unu rie ihe. N'ihị na o nweghị onye ọbụla n'ime unu otu agiri isi ya ga-ala n'iyi.”

35 Mgbe o kwuchara nke a, o weere achicha nye Chineke ekele n'ihu ha niile, nyawaa ya, malitekwa iri ya.

36 Otu mgbe ahụ, obi ụtọ batara mmadụ niile n'obi, ha bidokwara iri nri.

37 Anyị niile nọ n'ụgbọ ahụ dị narị mmadụ abụọ na iri asaa na isii.

38 Mgbe anyị richara nri, ha buuru akpa ọka niile dị n'ụgbọ ahụ tūba ha n'ime osimiri ime ka ụgbọ ahụ gbaa mfe.

Omimi nke ụgbọ mmiri ahụ

39 Mgbe chi boro, ha enwekwaghị ike ighota akụkụ mmiri nke ha nọ n'ime ya. Ma ha hụrụ obosara ala nta nke nwere ọnu mmiri. Ha gbara izu ichọputa ma ọ ga-ekwe mee ka ụgbọ mmiri ahụ site n'ebe ahụ gafee.

40 Ha chabisiri arịlịka niile ji ụgbọ ahụ, hapụ ha n'ime osimiri. Otu aka ahụkwa, ha topuru ụdọ ji umara e ji anyaghari ụgbọ. Mgbe ahụ, ha weliri akwa ifufe nke ọnu ụgbọ nye ifufe, mekwa ka ụgbọ mmiri chee ihu n'elu ala.

41 Ma ụgbọ mmiri ahụ gara maa isi na mkpumpku aja mmiri, mikpuo n'aja. Ọnu ụgbọ ahụ mikpuru nke ukwu mee ka isi ụgbọ ahụ laa elu, nke a nyere ebili mmiri a ohere iji ike tiwasia azụ ụgbọ ahụ.

42 Ndị agha zubere igbu ndị mkporo niile, ka onye ọbụla ghara igwuru mmiri site ya gbafuo.*

43 Ma onye ọchiagha ahụ na-ezube izọputa ndụ Pọl, n'ihị ya, o gbochiri ha n'izuzu ha. Mgbe ahụ o nyere iwu ka ndị niile maara igwu mmiri buru ụzọ si n'ụgbọ ahụ wuba n'ime mmiri, gwuru mmiri gaa n'elu ala.

* 27:42 Ọ bụrụ na ndị mkporo a gbafuo, a na-egbu ndị agha niile ọ bụ ọrụ ha iledo ha.

⁴⁴Ma ndị ƚoduru ga-eru n'elu ala site n'ighonye aka na obodobo osisi maobu n'ihe ndi ozu di iche iche si n'ahu ugbo ahu daputa. N'uzo di otu ka mmadu niile ji buru ndi rutere n'elu ala n'udo.

28

Onu mmiri obodo Malta

¹Mgbe a putara n'onu mmiri ahu n'udo, anyi choputara na aha agwa etiti ahu bu Malta.

²Ndi obodo ahu gosiri anyi obioma n'uzo puru iche. Ha kwanyere anyi oku ma nabatakwa anyi n'ihi na mmiri no na-ezo, oyi na-atukwa.

³N'oge Pol na-achikota nku itinye n'oku a, otu agwo ajuala sitere n'ime nku na-enwu oku maputa n'ihi okpomoku tuhiko onwe ya n'aka ya.

⁴Mgbe ndi obodo ahu huru agwo ahu ka o tuhikotara onwe ya n'aka ya, ha gwaritara onwe ha, "n'ezie a, nwoke a bu ogbu mmadu, a naghi eji oku enyo ya. O bu ezie na azoputara ya site oke mmiri, ma ikpe ziri ezi ekweghi ka o di ndu."

⁵Ma Pol fepuru agwo ahu n'aka ya, mee ka o daba n'oku, o dighikwa ihe mere ya.

⁶Ha na-ele anya ma aka ya o ga-aza, maobu na o ga-ada nwuo. Ma mgbe ha chegidere hu na o nweghi ihe mere ya, ha gbanwere obi ha bido na-ekwu, na o bu chi.

⁷Na nso onu mmiri a ebe anyi kwusiri, otu ubi di ya. O bu ubi Pobilios otu nwoke onyeisi na-achi agwa etiti ahu. O nabatara anyi nke oma, lee anyi obia ubochi ato.

⁸N'oge ahu, nna Pobilios nwere ahu oku na afu osisa, Pol banyere n'ime obodo gaa leta ya, kpeere ya ekpere, bikwasikwa ya aka. Ahu dikwara ya mma.

⁹Mgbe nke a mechara, ndi niile nwere nrja nrja n'agwa etiti ahu bjakwara, a gwokwara ha.

¹⁰Ha wetaara anyi otutu ihe onyinye. Mgbe oge inyapu ugbo anyi ruru, ha nyere anyi otutu ihe di anyi mkpa nke puru idu anyi n'ije ahu.

Pol erute Rom

¹¹Anyi noro ihe dika onwa ato n'oge oyi, n'agwa etiti ahu tutu anyi anyalie ugbo. O bu ugbo ndi Alegzandria nke bu ihe a turu atu a na-akpo ejima, bu chi Kastu na Polukus.

¹²Anyi bjaruru obodo Sirakos ebe anyi noro ubochi ato.

¹³Site n'ebe ahu, anyi gara gburugburu tutu rute Rejiom. Mgbe otu ubochi gafere, ikuku bidoro ife site na ndida. N'ubochi nke abuo ya, anyi rutere Poteqi.

¹⁴N'ebe a anyi choputara ndi kwere ekwe ndi rioro ka anyi nonyere ha ubochi asaa. Site n'ebe a, anyi rutere Rom.

¹⁵Mgbe umunna anyi no n'ebe ahu nuru na anyi na-abia. Ha putara zute anyi n'uzo Apios na n'ulo ndi Ije ato. Mgbe Pol huru ha, o kelere Chineke ma buru onye a gbara ume.

¹⁶Mgbe anyi bjaruru Rom, e nyere Pol ohere ibiri onwe ya dika o si choro n'ebe masiri ya. Ma otu onye agha na-eche ya nche.

Pol abata Rom

17 Mgbe ụbọchị atọ gasiri, ọ kpọrọ ndịisi ndị Juu. Mgbe ha zukoro, ọ gwara ha, “Ụmụna m, ọ dighị ihe ojọọ ọbụla m mere megide ndị nke anyị, maọbụ megide omenaala nna nna anyị ha, ha jidere m na Jerusalem were m nyefee m n’aka ndị Rom.

18 Ndị ọchịchị Rom lenyere anyị n’ikpe m chọọ ihapụ m ka m laa n’ihi na ha achọtaghị ihe kwesiri ịma m ikpe onwụ dika ndị anyị choro.

19 Ma mgbe ndị Juu juru, ahuru m na ọ di mkpa ibutere Siza ikpe m. Ma o nweghị ihe ojọọ m bu n’uche megide ndị obodo m.

20 N’ihi nke a, ka m jiri rịọọ ka mụ na unu hụ ma kwurịtakwa okwu. O bu n’ihi olileanya nke Izrel ka e ji kee m n’agbụ igwe a.”

21 Ha siri, “Anyị anataghị akwukwo ozi ọbụla site na Judia banyere gi. O dighikwa ụmụna anyị ọbụla nke si ebe ahụ bịa nke korọ maọbụ kwuo okwu ojọọ ọbụla banyere gi.

22 Otu ọ di, anyị ga-achọ ịnta ihe i chere, n’ihi na anyị maara na a na-ekwujo otu a n’ebe niile.”

23 Ha yiri agba mgbe ha na ya ga-ezukota n’ụbọchị ozo. Otutu mmadu kariri biara n’ulo ebe ọ na-anọ. O gbara ama banyere alaeze Chineke site n’akwukwo iwu Mosis na nke ndị amuma, ọ gbaliri ime ka ha kwenye n’ihe banyere Jisọs. O bidoro izi ha ihe site n’ututu ruo anyasi.

24 Ufodu ka e mere ka ha kweere, ma ufodu mechiri nti ha na obi ha.

25 Ha nwe nghotahie n’etiti onwe ha ma malite ịla mgbe Pol kwusiri okwu nke ikpezụ a, “Mmuo Nso Chineke kwuru eziokwu mgbe o sitere n’onu Aizaya onye amuma kwuo okwu nye nna nna anyị ha,

26 “ Jekwuru ndi a gwa ha okwu,

“Unu ga na-anu, nukwa, ma unu agaghị aghota ihe ọbụla,
unụ ga na-ele anyị, hukwa, ma unu agaghị ahụ ihe ọbụla.”

27 N’ihi na obi ndi a amaala abuba, dikwa arọ;
ha adighi ejikwa nti ha anu ihe,

ha mechikwara anyị ha ka ha ghara ihu ụzo.

Ma ọ bughị otu a, ha nwere ike iji anyị ha hụ ụzo,

jirikwa nti ha nu ihe

sitekwa n’obi ha nwe nghota

ma chigharia biakwute m, ka m gwọọ ha.*

28 “Ya mere, a choro m ka unu ghota na nzoputa a nke si n’aka Chineke bịa, dikwa nye ndi mba ozo, ha ga-egekwa nti.”

29 Mgbe o kwusiri nke a, ndi Juu ahụ lara na-arurita uka nke ukwu n’etiti onwe ha.†

30 O biri obi nke onwe ya afo abuo n’ulo ọ na-akwu ugwo ya. O na-anabatakwa ndi niile biara ileta ya,

31 o ji mkwuwa okwu na-ekwusa ihe banyere alaeze Chineke na-akuzikwa ihe banyere Onyenwe anyi Jisos Kraist. O dikwaghị onye ọbụla gbaliri igbochi ya.

* 28:27 Ajz 6:9,10 † 28:29 Akwukwo ufodu na-edebanye amaokwu a ma ufodu adighi eme nke a.

Ndi Rom

¹ Pol, odibo Kraist Jisos, onye Chineke kpọrọ ka ọ buru onyeozị ya na onye o kewaputara ka o zisaa ozioma ya.

² Ozioma a bu nke ahụ Chineke kwere na nkwa n'oge gara aga site n'onu ndi amuma ya nke e dere ihe banyere ya n'akwukwo nsọ.

³ Ozioma a metutara Okpara ya, onye bu nwa Devid site n'omumu nke anu ahụ.

⁴ Onye esitere na Mmuo nke idi nsọ hoputa i bu Okpara Chineke, site n'ike nke mbilite n'onwu, bu Kraist Jisos, Onyenwe anyi.

⁵ Onye anyi sitere n'aka ya nata amara na oru i bu onyeozị, ime ka ndi mba ozọ nwee nrube isi nke okwukwe n'etiti ha n'ihhi aha ya.

⁶ Tinyere unu onwe unu ndi ahụ a kpọrọ ka ha buru ndi nke Jisos Kraist.

⁷ Ya bu, unu ndi Chineke huru n'anya bi na Rom, ndi o kpọrọ ka ha buru ndi nsọ:

Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyi, na Onyenwe anyi Jisos Kraist diri unu.

Mmasi Pol iga Rom

⁸ Na mbu, ana m ekele Chineke ekele n'ihhi unu niile, site n'aha Jisos Kraist. N'ihhi na a na-ekwusa ihe banyere okwukwe unu n'uwu niile.

⁹ Chineke, onye m na-ejere ozi, n'ime mmuo site na ikwusa ozioma nke Okpara ya, bu onye akaebe na m na-echeta unu mgbe niile n'ekpere m.

¹⁰ N'ekpere m oge niile, a na m ario ka o buru ihe ga-ekwe mee na site n'ike Chineke, aga m enwe ohere ibia leta unu.

¹¹ O na-agu m agu nke ukwu ibia hu unu anya, n'ihhi na achoro m ka unu keta oke n'onnyine Mmuo Nso nke Chineke nyere m, nke ga-enyere unu aka iguzosi ike n'okwukwe.

¹² O bukwaghi naani nke a, kama achoro m ka anyi gbaritaa onwe anyi ume site n'okwukwe anyi.

¹³ Umunna m, achoro m ime ka unu mata na atula m atumatu ibia leta unu otutu mgbe (ma tutu ruo ugbo a e gbochiri m ibia), ka m nwee ike nweta mkpuru n'etiti unu, dika m nwere n'etiti ndi mba ozọ.

¹⁴ N'ihhi na abu m onye ji ugu nye ndi Griik na ndi mba ozọ, nyekwa ndi maara ihe na ndi nzuzu.

¹⁵ Ya mere m ji di njikere ikwusa ozioma nyekwa unu bu ndi bi na Rom.

¹⁶ N'ihhi na ihere ozioma ahụ anaghi eme m, n'ihhi na o bu ike Chineke na-ewetara onye obula kwere na ya nzoputa, nye onye Juu na mbu nakwa nye onye Griik.

¹⁷ N'ihhi na o bu n'ozoma ka e kpughere ezi omume Chineke, ezi omume nke na-esite n'okwukwe ruo okwukwe. Dika e siri dee ya, "Onye ezi omume ga-esite n'okwukwe di ndu."*

* 1:17 Hab 2:4

Iwe Chineke megide mmehie nke mmadu

18 N'ihị na e sitela n'eluigwe kpughe ọnụma Chineke megide mmehie na ajoy omume niile nke ndi na-emebi iwu, ndi na-esite n'ajoy omume ha na-eguzogide eziokwu ahuy.

19 N'ihị na ndi a maara ihe ha kwesiri imata banyere Chineke. Ha maara ya n'ihị na Chineke n'onwe ya emeela ka o doo ha anya.

20 N'ihị na site n'oge Chineke kere uwa na ihe niile di n'ime ya, udididi ya nke a na-apughidi ihu anya na ike nke ebighidi ebi ya na udididi idi nso ya ka e mere ka o putara ihè nye umu mmadu. Umu mmadu na-aghotara ihe ndi a site n'ihe ndi e kere eke. N'ihị nke a umu mmadu enwekwaghidi ngopu.

21 O bu eziokwu na ha maara Chineke, ma ha anaghidi asopuru ya, ha anakwaghidi enye ya ekele dika Chineke. Echiche uche ha bu ihe efu, nzuzu ha mere ka obi ha gbaa ochichiri.

22 Mgbe ha na-eche na ha bu ndi maara ihe, ha amataghidi na ha bu ndi nzuzu.

23 Kama ife Chineke na-adighidi anwu anwu ofufe, ha weere otuto ha kwesiri inye ya nye ihe ndi ahuy ha jiri aka ha kpuo. Ihe ndi a yiri mmadu na-anwu anwu, na nnunu, na umu anumanu, na ihe na-akpu akpu n'ala.

24 N'ihị ya, Chineke hapuru ha ka ha mee ihe ojoo ndi ahuy na-agu obi ha agu nye adighidi ochi nke ikwa iko, ha jikwa ahuy ha emerita mpu n'etiti onwe ha.

25 Ha were okwu ugha dochie n'onodu eziokwu banyere Chineke. Ha na-asopuru, na-efekwa ihe e kere eke, ma hapu Onye okike, onye a na-eto ruo ebighidi ebi. Amen.

26 O bu nke a mere Chineke jiri nyefee ha n'aka agu anu ahuy nke na-eme ihere. N'ihị ya, o buladi ndi inyom na ndi inyom ibe ha nogidere na-enwe mmekorita n'uzo na-ezighidi ezi.

27 Ozokwa, kama ha na ndi inyom inwe mmekorita; ndi ikom ha horo ka ha na ndi ikom ibe ha na-enwe udi mmekorita nke ha na ndi inyom kwesiri inwe. Nwoke na-edinakwuru nwoke ibe ya. N'uzo di otu a, ha natakwara ntaramahuhu kwesiri ha n'ihị ihe ojoo ndi a ha na-eme.

28 Ya mere, ebe ha kpachapuru anya ju imata onye Chineke bu, Chineke nyere ha akonuche ndi nzuzu, nke mere ka ha na-eme ihe ojoo niile nke ajoy echiche obi ha cheputara.

29 Ha juputara n'ajoy omume na mmehie niile, anya ukwu na aghughu. Ha juputakwara n'ekworo, na igbu mmadu, na esemokwu, na uche gbagoro agbagu na ikpo asi. Ha bu ndi na-ekwu okwu azu,

30 na ndi nkwo na ndi kporo Chineke asi, na ndi na-akpari mmadu na ndi mpako na ndi na-anyara isi. Ha na-atuputa uzo ohuru ime ihe ojoo, ha adighidi asopuru ndi muru ha.

31 Ha bukwa ndi na-enweghidi nghota, ndi na-enweghidi okwukwe, ndi obi ojoo na ndi na-enweghidi obi ebere.

32 Ha maa na Chineke nyere iwu di ike na ndi na-ebi ndu di otu a kwesiri onwu, ma ha gara n'ihu na-eme ihe ndi a, ma na-akwalikwa mmuo ndi ozu ka ha soro na-eme ha.

2

Ikpe ziri ezi nke Chineke

¹ N'ihì ya, ì nweghì ngọpụ, onye ọbụla ì bụ, mgbe ì na-ekpe ndi ọzọ ikpe. N'ihì na mgbe ì mara onye ọzọ ikpe, ọ bụ onwe gị ka ì na-ama ikpe maka na gị onwe gị na-emekwa ụdị ihe ndi ahụ.

² Ma anyị maara na Chineke na-ekpe ndi na-eme ihe ọjọọ di otu a ikpe n'uzọ ziri ezi.

³ Gị bụ mmadụ, gini mere i ji na-ama ndi na-eme ihe di otu a ikpe mgbe gị onwe gị na-eme otu ihe ahụ. I chere na ì ga-agbanarị ikpe Chineke?

⁴ Ka ì na-eleda obioma Chineke, na nnagide ọ na-anagide ndu ọjọọ gị, na ogologo ntachiobi ya anya? I maghị na obioma Chineke nwere n'ebe ì nọ kwesiri ime ka i site na mmehie gị chegharịa?

⁵ Ma n'ihì isiike gị na obi gị kporo nkụ nke enweghị nchehari, ì na-akpakọtara onwe gị ọnụma nke Chineke n'ubochi oke iwe ya, mgbe a ga-ekpughe ikpe ya ziri ezi.

⁶ Ọ ga-akwughachi onye ọbụla dika ọrụ ya siri di.*

⁷ Chineke ga-ene ndi niile sitere na ntachiobi na ezi ọrụ na-achọ otuto na nsọpuru na ndu ahụ na-adigide adigide bụ ndu ebighe ebi.

⁸ Ma ndi niile na-akpa iche iche, ndi jukwara isoro eziokwu ahụ, ndi na-anogidekwa na-eme ihe ọjọọ, ka a ga-ata ahuhu, gosi ha iwe oku na ọnụma.

⁹ Nsogbu na iru uju ga-abiakwasị ndi niile na-eme ihe ọjọọ, mbu, ọ ga-adiri ndi Juu, emechaa, ọ ga-adikwara ndi mba ọzọ.

¹⁰ Ma otuto na nsopuru na udo ga-abu nke onye ọbụla na-eme ezi ihe, malite n'onye Juu ruokwa na ndi mba ọzọ.

¹¹ N'ihì na Chineke anaghị ele mmadụ anya n'ihu.

¹² Ndi niile mehiera n'onodu enweghị iwu ga-ala n'iyi n'onodu enweghị iwu. Ma ndi niile mehiera megide iwu ahụ ha mara ihe banyere ya ka a ga-ama ikpe dika iwu siri kwuo.

¹³ N'ihì na ọ bughị ndi ahụ na-anu mgbe a na-aguputa akwukwo iwu ka a na-agu dika ndi ezi omume n'ihu Chineke, kama ọ bụ ndi ahụ niile na-eme ihe iwu kwuru ka a ga-agu ka ndi ezi omume.

¹⁴ N'ezie, mgbe ndi mba ọzọ bụ ndi na-enweghị iwu sitere n'obi ha mee ihe iwu kwuru, ọ gosiri na ha bụ iwu nye onwe ha, ọ bụ ezie na ha enweghị iwu ahụ e dere ede.

¹⁵ Ha na-egosiputa na edeela ihe ndi ahụ iwu kwuru n'obi ha. Akonuche ha na-egosikwa na nke a bụ eziokwu, ebe ọ bụ na akonuche ha na-ama ha ikpe mgbe ọfodu, ma na-agopuru ha mgbe ọfodu.

¹⁶ Dika ozioma ahụ m na-ekwusa si kwuo, Chineke ga-ekpe ndu nzuzo niile umu mmadụ na-ebi ikpe, site na Kraist Jisọs.

Ndi Juu na iwu e nyere ha

¹⁷ Ma ugbu a, gị onye na-akpo onwe gị onye Juu, onye tukwasiri obi gị n'iwu ahụ, onye na-anyakwa isi na ì maara Chineke,

¹⁸ ọ buru na ì mara uche ya ma kwenyekwa n'ihe nke ka mma n'ihì na e ziri gị ihe site n'iwu;

¹⁹ ọ buru na ọ doro gị anya na ì bụ onyendu nye ndi isi, burukwa ihè nye ndi nọ n'ochichiri,

²⁰ ì na-agukwa onwe gị dika onye nkuzi nke ndi na-amaghị ihe, na onye nkuzi umuntakiri, n'ihì na ì maara iwu nke oma, juputakwa n'amamihe na eziokwu.

* 2:6 Abụ 62:12; Ilu 24:12

21 Gị onye na-akuziri mmadu ibe gi ihe, i na-akuzikwara onwe gi? Gị onye na-ekwusa ka mmadu ezula ohi, i na-ezu ohi?

22 Gị onye na-asị mmadu akwala iko, i na-akwa iko? Gị onye na-akpo arusi ihe aru, i na-ezuru ihe di n'ulo arusi n'ohi?

23 Gị onye na-anya isi na i maara iwu, i na-emenye Chineke ihere site n'imebi iwu ahụ?

24 Dika esi dee ya, "Ndi mba ozọ na-ekwulu aha Chineke n'ihhi unu."†

25 Obibi ugwu bara uru n'ezie ma o buru na i na-edebe iwu, ma o buru na i na-emebi iwu, obibi ugwu gi dika mgbe i bighi ugwu.

26 O buru na ndi e bighi ugwu na-edebe ihe iwu kwuru, o bu na a gaghị agụ ebighi ugwu ha dika obibi ugwu?

27 Ya bu, ndi ahụ a na-ebighi ugwu n'anụ ahụ ma na-edebe iwu gama unu ikpe, bu ndi nwere iwu ahụ e dere n'akwukwo na ndi e bikwara ugwu ma na-emebi iwu.

28 I bu ezigbo onye juu abughị nke elu ahụ. Ezigbo ibi ugwu abukwaghị ihe a na-ahụ n'anụ ahụ.

29 Kama ezigbo onye juu bu onye obula nke bu ya n'ime mmuo. Ezigbo obibi ugwu bukwa nke ime obi, nke mmuo, o bughị nke e dere ede. Otuto ya esiteghị n'aka mmadu kama o sitere n'aka Chineke.

3

Ikwesị ntukwasị obi nke Chineke

1 O di uru puru iche mmadu nwere n'ihhi na o bu onye juu? Gini bukwa uru ahụ di ukwu nke di na-ebiri mmadu ugwu?

2 O bara uru n'uzo niile. Nke mbu, o bu ndi juu ka e weere okwu Chineke nyefee n'aka.

3 Gini ga-emezi ma o buru na ufodu n'ime ha ekwesighi ntukwasị obi? Chineke, o ga-eji n'ihhi ekwesighi ntukwasị obi ha ghara ikwesị ntukwasị obi?

4 O pughi idi otu a! Kama ka o buru ihe putara ihe na Chineke bu onye eziokwu, ma mmadu niile bu ndi okwu ugha, dika e dere ya, "Ka e nwe ike gosiputa na i na-ekwu eziokwu mgbe obula i kwuru okwu,

na ekpegbukwa mgbe i na-ekpe ikpe."*

5 Ma o buru na ajo omume anyi na-eme ka ezi omume Chineke puta ihè, gini ka anyi ga-ekwu? Anyi ga-asị na Chineke adighi eme ihe ziri ezi ma o buru na o taa anyi ahuhu n'ihhi ajo omume anyi? (Ana m ekwu okwu a di ka ndi mmadu.)

6 N'ezie, o bughị otu a, o buru na o bu otu a, oleekwanu otu Chineke ga-esi kpee uwa ikpe?

7 Otu onye nwere ike i si, "na o buru na a na-esite n'okwu ugha m, mee ka eziokwu nke Chineke puta ihè karịa, na-ewetara Chineke otuto, gini mere e ji ama m ikpe dika onye mmehie?"

8 O putara na anyi ga-asị, "ka anyi na-eme ihe ojojọ ka ezi ihe si na ya puta"? Ufodu ndi mmadu ji nkwuto na-ebo m ebubo na m na-akuzi ihe di otu a, ikpe a mara ha kwesiri ekwesị.

Mmadu niile emehiela

† 2:24 Aiz 52:5; Izk 36:22 * 3:4 Abu 51:4

⁹ Gini kwanu? Anyi o ka ha mma? Mba, ma e meela ya riji ka o puta ihè na mmadu niile no n'okpuru mmehie, ma ndi Juu ma ndi mba ozọ.

¹⁰ Dika e dere ya,

“O dighi onye obula bu onye ezi omume, o dighi o buladi otu onye.

¹¹ O dighi onye obula na-aghota,
o dikwaghi onye o na-agu icho Chineke.

¹² Mmadu niile ewezugala onwe ha,
ha niile, o dighi onye bara uru n'ime ha.

O dighi onye na-eme ihe oma,
a pughi ichota o buladi otu onye.†

¹³ Akpiri ha bu ili ghere oghe,
ha ji ire ha na-agho aghughu.‡

Elo ajuala di n'egbugbere onu ha.§

¹⁴ Onu ha juputara n'okwu na-aku ilu na obubu onu.*

¹⁵ Ukwu ha na-eme osiiso ikwafu obara.

¹⁶ Mbibi na nhuju anya di n'uzo ha niile.

¹⁷ Ha amaghi ihe bu uzo udo.†

¹⁸ Ha amatabeghi ihe itu egwu Chineke putara.”‡

¹⁹ Ugbu a, anyi maara na ihe obula iwu kwuru, o bu ndi no n'okpuru iwu ka o diiri, ka esite otu a kpuchite onu niile n'otu n'otu. Ma meekwa ka uwa niile mata na ha bu ndi ikpe mara n'ebe Chineke no.

²⁰ N'ihu na o nweghi onye obula a puru igu n'onye ezi omume n'ihu Chineke maka na o na-edebe iwu. Kama, o bu site n'iwu ka anyi ji mata ihe banyere mmehie.

Ezi omume site n'okwukwe

²¹ Ma ugbu a, emeela ka ezi omume Chineke puta ihè, site n'iguzo iche n'ebe iwu di, bu nke iwu na ndi amuma gbakwara ama ya.

²² Ezi omume a na-esite n'ebe Chineke no abia, site n'okwukwe n'ime Jisos Kraist nye ndi niile kweere. O nweghi ihe idi iche obula di na ya.

²³ N'ihu na mmadu niile emehiela ha ekwesikwaghi otuto Chineke.

²⁴ Ma ugbu a, aguola ha na ndi ezi omume site n'amara ya, site na mgbaputa nke si n'aka Kraist Jisos.

²⁵ Onye Chineke hoputara ka o were ndu ya chuo aja ikpuchi mmehie, site n'iwufu obara ya maka mgbaghara mmehie, nke a ganata site n'okwukwe. N'uzo di otu a, o na-egosiputa ezi omume ya, maka oge gara aga, n'ihu nnagide ya, o jiri ndidi leghara mmehie umu mmadu anya.

²⁶ Ma n'oge taa, site n'igosi na ya onwe ya bu onye ezi omume, na onye a na-agunye dika onye ezi omume bu onye nke kweere na Jisos.

Ihe okwukwe na-aruputa

²⁷ Mgbe o si otu a diri, olee ebe inya isi anyi dikwa? Ajala inabata ya. O bu site iwu di ana? O bu nke oru? Mba, kama o bu site n'okwukwe anyi nwere n'ime Kraist.

²⁸ Ya mere, anyi na-agunye mmadu n'onye ezi omume n'ihu okwukwe o nwere, o bughu n'ihu na o mere ihe iwu kwuru.

† 3:12 Abu 14:1-3; 53:1-3; Ekl 7:20 ‡ 3:13 Abu 5:9 § 3:13 Abu 140:3 * 3:14 Abu 10:7
† 3:17 Aiz 59:7,8 ‡ 3:18 Abu 36:1

²⁹ Chineke o bu naani nke ndi Juu? O bukwaghi nke ndi mba ozo? N'ezie, o bukwa nke ndi mba ozo.

³⁰ N'ihu na Chineke di naani otu, o bu site n'okwukwe ka o ga-anabata ndi ahụ ebiri ugwu, sitekwa n'otu okwukwe ahụ guo ndi a na-ebighi ugwu ka ndi ezi omume.

³¹ O buru na o di otu a, anyi na-esite n'okwukwe anyi mee ka iwu ghara idi ire? Mba! Kama anyi na-enye iwu onodu kwesiri ya.

4

Chineke nabatara Ebrahim site n'okwukwe ya

¹ Gini ka anyi nwere ikwu banyere Ebrahim, nna nna anyi na o nwetara ihe niile site n'anụ ahụ?

² A si na a guru Ebrahim dika onye ezi omume site n'oru aka ya, o gaara enwe ihe o ga-eji anya isi, ma na o bughị n'ihu Chineke.

³ Ma gini ka akwukwo nsọ kwuru? "Ebrahim kweere na Chineke, a guru nke a nye ya di ka ezi omume."*

⁴ Mgbe mmadu ruru oru, ugwo oru a kwuru ya abughị onyine, kama o bu ihe ruru ya n'ihu oru o ruru.

⁵ Ma nye onye na-enweghi oru ma tinye okwukwe ya na onye ahụ na-agunye ndi ajo omume dika ndi ezi omume, a ga-eji okwukwe ya gunyere ya dika ezi omume.

⁶ Devid n'onwe ya kwukwara banyere onu diri onye obula Chineke guru n'onye ezi omume n'agbanyeghi oru ya.

⁷ "Ngozi na-adiri
ndi a gbaghaara ajo omume ha niile,
ndi ekpuchikwara mmehie ha niile.

⁸ Ngozi na-adiri nwoke ahụ,
onye Onyenwe anyi na-adighi agunyere mmehie ya."†

⁹ Ngozi a o diri naani ndi e biri ugwu ka o bu nyekwa ndi a na-ebighi ugwu? Ihe anyi na-ekwu bu na a guru okwukwe Ebrahim di ka ezi omume nye ya.

¹⁰ Olee mgbe a guru ya nye ya? O bu tupu e bie ya ugwu, ka o bu mgbe e bichara ya ugwu? O bughị mgbe e bichara ya ugwu kama o bu tupu e bie ya ugwu.

¹¹ O natara ihe iribama nke obibi ugwu dika akara nke ezi omume nke okwukwe o nwere mgbe o no na-ebighi ugwu. Nke a bu ime ya nna ndi niile kweerenu, ndi ahụ o guru dika ndi ezi omume, o bu ezie na ha bu ndi a na-ebighi ugwu.

¹² N'uzo di otu a kwa, o bu nna ndi niile e biri ugwu. Ndu ya na-egosikwa ha na o bughị obibi ugwu ha na-azoputa ha, kama o bu okwukwe ha. N'ihu na Chineke nabatara Ebrahim naani site n'okwukwe o nwere tupu e bie ya ugwu.

E kwere Ebrahim nkwa n'ihu okwukwe ya

¹³ Nkwa o kwere Ebrahim na agburu ya na ha ga-eketa uwa abughị site n'idebe iwu, kama o bu site n'ezi omume nke okwukwe.

¹⁴ N'ihu na, o buru na ndi a ga-enye ihe e kwere na nkwa bu ndi na-edebe iwu, inwe okwukwe abakwaghi uru, nkwa ahụ enwekwaghi isi obula.

* 4:3 Jen 15:6 † 4:8 Abu 32:1-2

¹⁵ N'ihì na iwu n'onwe ya na-eme ka ọ̀nụma bja. Ma ebe iwu na-adighi, mmehie adighikwa.

¹⁶ Ya mere, nkwa ahụ na-abja site n'okwukwe, ka ọ bụrụ naanị site n'amara ka e ji mee ka ụmụ ya niile nweta ya, ọ bughị naanị nye ndị nọ n'okpuru iwu, kama ọ bụkwa nye ndị nwere ụdị okwukwe Ebrahim. N'ihì na ọ bụ nna anyị niile.

¹⁷ Dịka e dere ya, "Emeela m gi nna nke ọtụtụ mba."‡ Ya mere, n'ihu Chineke ahụ bụ onye o kweenyere n'ime ya, bụ onye ahụ na-eme ka ndị nwurụ anwụ dika ndụ ọzọ, onye na-akpọkwa ihe ndị na-adibughị, mee ka ha dirị.

Ebrahim bụ ihe imaatụ banyere okwukwe

¹⁸ Ọ bụladị mgbe olileanya gasiri, o kwenyere na ya ga-abụ nna nke ọtụtụ mba, dika ihe a gwara ya si di, "Otu a ka mkpuru gi ga-adị."§*

¹⁹ Ọ daghi mba n'okwukwe ọ bụladị mgbe ọ matara na ya akala nka n'ahụ, n'ihì na ọ gbaruola otu nari afo, tinyekwara na akpanwa Sera bụ ihe nwurụ anwụ.

²⁰ Ọ dighi mgbe ọbula o nwere obi abụọ na Chineke agaghị emezu ihe niile o kwere ya na nkwa. Kama, okwukwe ya mere ka ọ gbasie ike, ka ọ na-enye Chineke otuto.

²¹ O nwere otu obi na Chineke pụrụ imezu ihe niile ọbula o kwere na nkwa.

²² Ọ bụ n'ihì ya ka e ji guo nke a nye ya di ka ezi omume.†

²³ Okwu ndi a, "A gurụ ya nye ya dika onye ezi omume," edeghi ya naanị maka ya.

²⁴ Kama e dere ya n'ihì anyi bụ ndi kwere n'onye ahụ mere ka Onyenwe anyi Jisọs si n'onwụ bilie.

²⁵ Onye a rara nye ka ọ nwuo n'ihì mmehie anyi niile, ma e mere ka o si n'onwụ bilie ka anyi buru ndi a gurụ dika ndi ezi omume.

5

Okwukwe na-eweta nzoputa

¹ Ya mere, ebe e sitere n'okwukwe mee ka anyi buru ndi a gurụ dika ndi ezi omume, udo di ugbo a n'etiti anyi na Chineke site n'Onyenwe anyi Jisọs Kraist.

² Onye anyi sitere n'aka ya nata amara nke anyi na-eguzo n'ime ya ugbo a. Anyi no n'onu nweekwa olileanya na a ga-eme ka anyi keta oke n'ebube Chineke.

³ Ọ bụkwaghị naanị nke a, ma anyi na-anurikwa onu n'ime nsogbu anyi niile, ebe anyi maara na nsogbu ndi a na-enyere anyi aka ibu ndi nwere ntachiobi.

⁴ Ntachiobi na-aruputa n'ime anyi ezi agwa; ezi agwa na-aruputakwa olileanya.

⁵ Olileanya na-eme ka anyi guzo chim, n'ihì na Chineke awunyela ihunanya ya n'ime obi anyi site n'oniyinye Mmụọ Nso.

⁶ Mgbe ahụ anyi na-enweghi ike ọbula, mgbe oge ahụ ruru nnoo, Kraist bjiara nwuo onwu n'ihì anyi bụ ndi mmehie.

‡ 4:17 Jen 17:5 § 4:18 A gaghị aguta ha onu. * 4:18 Jen 15:5 † 4:22 Jen 15:6

⁷ A sịkwari na anyị bu ndị ezi omume o gaara abụ ihe siri ike mmadụ ibia nwuọ onwu n'ihị anyị. Ma eleghị anya, a ga-ahụkwa onye nwere ike nwuọ n'ihị ezi mmadụ.

⁸ Ma lee ka ihunanya Chineke siri pụta ihè! Mgbe anyị ka nọrịi na-eme mmehie, Kraịst nwurū n'ihị anyị.

⁹ Ebe a gurū anyị dika ndị ezi omume site n'ọbara ya, nke kariri nke a, a ga-esitekwa na ya zoputa anyị site n'onuma Chineke.

¹⁰ N'ihị na, o burū na mgbe anyị bu ndị iro Chineke, e mere ka anyị na ya dī n'udo site n'onwu Okpara ya, nke kariri nke a bu, ebe o bu na anyị na ya dizi na mma, anyị ga-enweta nzoputa site na ndū ya.

¹¹ O bukwaghị naanị nke a, kama anyị na-anurikwa onū n'ime Chineke site na Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, onye anyị sitere na ya nata idị na mma a ugbu a.

Adam na Kraịst

¹² Dika o siri dī, o bu site n'aka otu nwoke ka mmehie siri bata n'ụwa. O bukwa mmehie a wetara onwu. Ugbu a, onwu erutela onye obula aka n'ihị na mmadū niile emehiela.

¹³ Ma tupu e nye iwu, mmehie dī n'ụwa. Ma a dighi agukoata mmehie mgbe iwu na-adighi.

¹⁴ Ma e mere ka onwu rute onye obula site n'oge Adam ruo n'oge Mosis. O metutara o buladi ndi mmehie ha na-adighi ka nke Adam, onye bu ihe atu nke onye ahụ gaje ibia.

¹⁵ Ma onyinye a adighi ka njehie ya. N'ihị na o burū na otutu nwurū site na mmehie nke otu mmadū, lee ka o siri burū ihe dī ukwu karia na amara Chineke na onyinye amara sitere n'otu onye bu Jisọs Kraịst ga-ababiga uba oke rute otutu mmadū.

¹⁶ Ozọ, onyinye a adighi ka ihe mmehie mmadū mputara. N'ihị na ikpe ahụ sooro mmehie otu onye weta omuma ikpe, ma onyinye ahụ sooro otutu njehie weta igu mmadū n'onye ikpe na-amaghị.

¹⁷ Ya mere, o burū na onwu chirī ochichi site na njehie nke otu onye, o bughị ihe dī ukwu karia na ndi nabatara onyinye amara Chineke bara uba, ya na onyinye ezi omume, ga-achi achị na ndū site n'otu onye ahụ bu Jisọs Kraịst.

¹⁸ Ya mere, dika otu njehie si weta ikpe omuma nye mmadū niile, otu ahụ kwa ka e si guo mmadū niile dika ndi ezi omume na ndi nwere ndū site n'otu oru ezi omume.

¹⁹ N'ihị na dika otutu mmadū si burū ndi mmehie n'ihị nnupu isi nke otu nwoke, otu a kwa ka otutu mmadū ga-abukwa ndi ezi omume n'ihị nrube isi nke otu nwoke.

²⁰ Iwu bjara mee ka mmehie na-aba uba, ma dika mmehie na-aba uba, amara na-abakwa uba karia.

²¹ Ya mere, dika mmehie si burū eze n'onwu, otu a kwa ka amara ga-esi burū eze site n'ezi omume iweta ndū ebighi ebi site n'aka Jisọs Kraịst, Onyenwe anyị.

6

Inwu onwu nye mmehie na Idi ndu n'ime Kraist

¹ Gini ozokwa ka anyi ga-ekwu? Anyi ga-anogide n'ime mmehie ka amara na-aba uba?

² E e! O kwesighi! Olee otu anyi ga-esi na-adi ndu n'ime mmehie, mgbe anyi bu ndi nwuru anwu n'ebe mmehie di?

³ O bu na unu amataghi na mgbe ahụ e jikotara anyi na Kraist Jisosh na baptizim ka e jikotakwara anyi na ya n'onwu.

⁴ Ya mere, esitere na baptizim liko anyi na ya n'onwu, dika e mere ka Kraist site n'onwu bilie n'ebube nke Nna, ka anyi sikwa otu a keta oke na ndu oheru.

⁵ O burukwa na e jikotaala anyi na ya n'onwu, e jikotakwala anyi na ya na mbilite n'onwu.

⁶ N'ihia na anyi maara na a kpogidekotara ndu nke ochie anyi na Kraist n'elu obe, iji mee ka anu ahụ nke mmehie ahụ buru ihe a lara n'iyi, ka anyi burukwa ndi nwere onwe ha site n'ibu ohu nke mmehie.

⁷ N'ihia na onye nwuru anwu aguola ya dika onye nwere onwe ya site n'ebe mmehie di.

⁸ O burukwa n'ezikwu na anyi na Kraist nwukoro onwu, anyi makwara na anyi na ya ga-adikokwa ndu ozo.

⁹ N'ihia na anyi maara na ebe e mere ka Kraist site n'onwu bilie, o gaghi anwukwa ozo. Onwu enwekwaghi ike obula n'ebe o no ozo.

¹⁰ O nwuru naani otu mgbe n'ihia mmehie. Ma ndu o na-adi ugbu a bu nke o na-adi nye Chineke.

¹¹ Ya mere, guo onwe unu ugbu a dika ndi nwuru anwu n'ebe mmehie di. Guokwa onwe gi dika ndi di ndu n'ebe Chineke no n'ime Kraist, site na Kraist Jisosh Onyenwe anyi.

¹² Unu ekwela ka mmehie na-achị eze n'ahụ unu ozo, nke ga-eme ka unu na-erubere aguu nke anu ahụ isi.

¹³ Unu a nakwala eche akuku ahụ unu obula ka o buru ngwa oru ajo omume. Kama cheenu onwe unu n'ihu Chineke, dika ndi esi n'onwu kpoputa nyefee na ndu. Cheenu akuku ahụ unu niile n'ihu Chineke dika ngwa oru nke ezi omume.

¹⁴ N'ihia na unu ekwesighi i bu ohu mmehie, ebe o bu na unu anokwaghi n'okpuru iwu ozo, kama unu no n'okpuru amara.

Ibu ohu nke ezi omume

¹⁵ Gini kwa? Anyi ga-eme mmehie n'ihia na anyi anoghi n'okpuru iwu kama n'okpuru amara? Mba! O kwesighi.

¹⁶ O bu na unu amataghi na mgbe unu weere onwe unu nye mmadu irubere ya isi dika ohu, unu bu ohu nye onye ahụ unu na-erubere isi, maobu ohu nye mmehie nke na-eduba n'onwu, ma o bukwanu irube isi nke na-eduba n'ezi omume?

¹⁷ Ma ekele diri Chineke n'ihia na o bu ezie na unu buru ohu nye mmehie, ma ugbu a, unu ejirila obi unu niile kpebie inabatara onwe unu ozizi ahụ e nyefere n'aka unu.

¹⁸ Ugbu a, e meela ka unu nwere onwe unu site na mmehie, unu aburu ndi ohu ezi omume.

¹⁹ Ana m eji ihe imaatu site na ndu a na-ebi kwa ubochi, n'ihia adighi ike nke anu ahụ mmadu. Ya mere, dika unu si were ahụ unu di iche iche nye ibu ohu adighi ocha na ajo omume nke na-abawanye uba, sitekwanu otu a were ha nye ugbu a ka ha buru ohu ezi omume nke na-eduba n'idi nsọ.

²⁰ Mgbe unu bu ohu mmehie, o nweghi ihe megidere unu ime ezi omume.

21 Ma gini bu uru unu nwetara n'oge ahụ site n'orụ ahụ niile unu ruru, bu ihe ndi ahụ na-eme ka ihere mee unu? Ihe ndi ahụ na-eduba n'onwu.

22 Ugbu a, e meela ka unu nwere onwe unu site na mmehie. Unu aghoala ndi ohu Chineke. Uru unu na-erita bu idi nsọ, ogwugwu ya bukwa ndu ebighi ebi.

23 N'ih i na ugwo oru mmehie bu onwu, ma onyinye amara Chineke na-enye n'efu, bu ndu ebighi ebi, site na Jisọs Kraist Onyenwe anyi.

7

Ima atụ site n'olulu di na nwunye

1 O bu na unu amaghi umunna m, unu ndi maara iwu nke oma na o bu oge mmadu di ndu ka iwu na-ejide ya?

2 Dika ihe imaatu, iwu na-ejikota nwanyi luru di na di ya mgbe di ya ka no ndu, ma o buru na di nwanyi ahụ anwu, o nokwaghi n'okpuru iwu jikotara ha dika di na nwunye.

3 A ga-akpo ya nwanyi na-akwa iko ma o buru na o lakwuru nwoke ozo mgbe di ya ka di ndu. Ma o buru na di ya anwu, o ga-abu onye nwere onwe ya site n'iwu ahụ. O kwaghi iko ma o buru na o luo nwoke ozo.

4 Ya mere, umunna m, unu onwe unu kwa anwuola n'ebe iwu di site n'ahụ Kraist, ka e nwe ike kenye unu onye ozo, bu onye ahụ e mere ka o si n'onwu bilie. Ka anyi site na ya mia mkpuru nye Chineke.

5 Mgbe anu ahụ mmehie na-achi anyi, ochicho ojoo nke iwu na-akpali juputara n'ime anyi, nke mere na anyi na-amị mkpuru nye onwu.

6 Ugbu a, a toghapula anyi puo n'aka iwu ebe anyi nwuru nye ihe ndi kere anyi agbu na mbu, anyi anaghi ebikwa ndu n'usoro iwu ochie nke e dere n'akwukwo, kama anyi na-eje ozi n'usoro ndu ohuru nke mmuo.

Iwu na mmehie

7 Ugbu a, gini ka anyi ga-ekwu? Iwu ahụ o bu mmehie? N'ezie, mbaa! Agaraghi m ama ihe mmehie bu ma o bughu site n'iwu. O buru na iwu asighi, "Enwela anya ukwu,"* agaraghi m ama na o bu mmehie.

8 Ma mmehie sitere n'iwu a megidere ochicho ojoo, mee ka echiche m mgbe niile buru ihe gbasara ihe ojoo, na otu m ga-esi mee ha. A si na iwu adighi, mmehie agaraghi adi.

9 Na mbu, abu m onye di ndu mgbe iwu na-adighi, ma mgbe iwu bira, e mere ka mmehie nwe ntute.

10 Anwuru m, ma choputa na iwu ahụ kwesiri iwetara m ndu ghoziri ihe wetara onwu.

11 N'ih i na mmehie jiri ohere ahụ iwu webatara ghogbuo m, sitekwa n'iwu ahụ gbuo m.

12 N'ezie, iwu ahụ di nsọ, ihe e nyere n'iwu di nsọ, burukwa ezi omume na ihe di mma.

13 Mgbe ahụ, o putara na ihe ahụ di mma wetaara m onwu? Mba! Kama o bu mmehie sitere n'ihe di mma wetara m onwu, ka e nwee ike gosiputa na mmehie bu ihe jogburu onwe ya site n'ihe e nyere n'iwu.

Ogu na mgba di na ndu onye Kraist

* 7:7 Opu 20:17; Dit 5:21

¹⁴ Anyị matara na iwu bụ ihe nke mmụọ ebe mụ onwe m bụ anụ ahụ efu, onye e rere dika ohu nye mmehie.

¹⁵ O nweghị ụzọ ihe m na-eme si doo m anya. N'ihì na ihe m na-eme abughị ihe m chọrọ ime, ọ bụ ihe m kpọrọ asị bụ ihe na-agara m aka ime mgbe niile.

¹⁶ Ma ọ bụrụ na m eme ihe m na-achoghị ime, ana m ekwenye na iwu dị mma.

¹⁷ Ma dika ọ dị, ọ bụkwaghị mụ onwe m na-eme ihe ndị a, kama ọ bụ mmehie bi n'ime m.

¹⁸ O doro m anya na o nweghị ihe ọma ọbụla dị n'ime m, ya bụ n'ime anụ ahụ m. N'ihì na ọ na-agụ m agụụ ime ezi ihe, ma ike ime ezi ihe adighị n'ime m.

¹⁹ Ihe m na-eme mgbe m chọrọ ime ezi ihe abughị ezi ihe ahụ m chọrọ ime kama ọ bụ ajọọ ihe ahụ m na-achoghị ime ka m na-eme.

²⁰ Ọ bụrụ na m na-eme ihe ahụ m na-achoghị ime, ọ putara na ọ bughị mụ onwe m na-eme ihe ndị ahụ. Kama ọ bụ mmehie bi n'ime m na-eme ha.

²¹ Achọputara m iwu nke na-arụ ọrụ n'ime m. Mgbe m chọrọ ime ihe ọma, naanị ihe ojọọ bụ ihe na-agara m aka ime.

²² N'ime ime onwe m, ọ na-agụ m agụụ ime ihe iwu Chineke kwuru.

²³ Ma ana m ahụta iwu ọzọ dị n'ime m nke na-agba mgba megide iwu nke dị n'uche m, ime ka m bụrụ ohu nye iwu nke mmehie na-arụ ọrụ ya n'anụ ahụ m.

²⁴ Lee ụdị ọnọdu ojọọ nke m hū tara onwe m n'ime ya! Onye pụrụ inaputa m site n'anụ ahụ a nke na-eduba m n'ọnwu?

²⁵ Ma ekele diri Chineke, onye na-anaputa m site na Kraịst Jisọs Onyenwe anyị!

Ya mere, n'ime mmụọ m, abụ m odibo nye iwu Chineke, ma n'ime anụ ahụ mmehie m, abụ m ohu nye iwu nke mmehie.

8

Ndu site n'ike Mmụọ Nsọ

¹ Ya mere, ikpe ọmụma ọbụla adighikwa ugbu a nye ndị niile nọ n'ime Jisọs Kraịst.

² N'ihì na site na Kraịst Jisọs iwu nke Mmụọ na-enye ndụ emeela ka m nwere onwe m site n'iwu nke mmehie na ọnwu.

³ N'ihì na ihe iwu na-enweghị ike ime, n'ihì adighị ike nke anụ ahụ, ka Chineke mere, site n'izite Ọkpara ya, ka ọ bịa n'ụdidi anụ ahụ mmehie, bụrụ aja mmehie, site otu a, maa mmehie ikpe na anụ ahụ.

⁴ Ka izu ezu nke ihe niile iwu chọrọ n'aka anyị bụrụ ihe e mezuru n'ime anyị, bụ ndị na-adighị ebi ndụ dika ọchịchọ anụ ahụ si diri, kama dika ọchịchọ Mmụọ Nsọ si di.

⁵ Ndi niile na-ebi ndụ ha dika anụ ahụ siri chọọ, na-ebi ya naanị imezu agụụ niile na-agụ anụ ahụ ha. Ma ndi niile na-agbaso ụzọ nke Mmụọ na-achọputa na ha na-eme ihe Mmụọ na-achọ.

⁶ Itụkwasi uche n'ihe nke anụ ahụ na-eweta ọnwu. Ma itụkwasi uche n'ihe nke Mmụọ Nsọ na-eweta ndụ na udo.

⁷ N'ihì na onye ọbụla tụkwasiri uche ya n'ihe nke anụ ahụ na-ebuso Chineke agha, ọ naghị edebe iwu nke Chineke. N'ezio kwu, ọ gaghi enwe ike idebe ya.

⁸ Ya mere, ndị na-erubere anụ ahụ ha isi apughị ime ihe ga-atọ Chineke uto.

⁹ Ma lee! Unu onwe unu anaghị ebizi ndụ n'usoro nke anụ ahụ, kama unu na-ebi n'usoro nke Mmụọ Nsọ n'ihị na Mmụọ nke Chineke bi n'ime unu. Onye ọbụla na-enweghị Mmụọ nke Kraịst abughị nke ya.

¹⁰ Ọ burukwa na Kraịst bi n'ime unu, anụ ahụ unu ga-abụ ihe nwurụ anwụ n'ebe mmehie dị, ma mmụọ unu dị ndụ n'ihị na a guola unu na ndị ezi omume.

¹¹ Ọ buru na Mmụọ onye mere ka Jisọs si n'ọnwụ bilie, bi n'ime gi, onye ahụ nke mere ka Kraịst si n'ọnwụ bilie ga-emekwa ka anụ ahụ gi dị ndụ site n'ike Mmụọ Nsọ ahụ, onye bi n'ime gi.

¹² Ya mere, ụmụna m, anyị ji ugwo ma ọ bughị anụ ahụ ka anyị ji ugwo idi ndụ dika ọchịchọ ya si dị.

¹³ Ọ buru na unu na-ebi ndụ dika anụ ahụ si chọ, unu ga-anwụ. Ma ọ buru na unu ga-eji ike nke Mmụọ Nsọ mee ka omume niile nke anụ ahụ nwuo, unu ga-adị ndụ.

¹⁴ N'ihị na ndị niile Mmụọ nke Chineke na-achị bu ụmụ Chineke.

¹⁵ N'ihị na unu anataghị mmụọ nke na-eme unu ndị ohu ọzọ nye itụ ụjọ, kama unu natara Mmụọ nke mere unu ụmụ Chineke. Ọ bu site na Mmụọ ahụ ka anyị ji na-akpọ "*Abba,** Nna."

¹⁶ Mmụọ Nsọ, n'onwe ya na-agbakwa ama n'ime mmụọ anyị, na-agwa anyị na anyị bu ụmụ Chineke.

¹⁷ Ugbo a, ọ buru na anyị bu ụmụ, ọ putara na anyị bu ndị nketa oke, ndị ga-eketa ihe Chineke nwere, na ndị ha na Kraịst ga-ekekota ihe, ma ọ buru n'ezie na anyị ga-esoro ya keta oke ahuhụ ya, ka anyị si otu a sorokwa ya keta oke n'ebube ya.

Ebube dị n'ihu

¹⁸ N'ikwu eziokwu, ahuhụ niile anyị na-ata ugbo a erughị ihe a ga-eji tunyere ebube niile a ga-ekpughe n'ime anyị.

¹⁹ Ihe niile e kere eke ji oke agụ na-eche mgbe a ga-egosiputa ndị bu ụmụ Chineke.

²⁰ N'ihị na e tinyere ihe e kere eke n'ọnọdụ ihe na-abaghị uru, ma ọ bughị site n'ọchịchọ nke onwe ya, kama n'ọchịchọ nke onye ahụ tinyere ya n'ọnọdụ ahụ n'ime olileanya,

²¹ na otu ụbọchị na ha ga-enwere onwe ha site n'agbu nke ire ure, sorokwa keta oke n'ebube ahụ ga-abụ nke ụmụ Chineke.

²² Anyị maara na ruo ugbo a, ihe niile e kere eke na-asụ ude n'ihị ihe mgbu ha nọ n'ime ya, dika ihe mgbu nke ọmụmụ nwa.

²³ Ọ bughị naanị nke a, ma anyị onwe anyị, ndị nwere mkpuru mbu nke Mmụọ Nsọ, na-asukwa ude n'ime onwe anyị, na-echesi ike mgbe a ga-akpobata anyị dika ụmụ, mgbe a ga-agbaputa anụ ahụ anyị.

²⁴ N'ihị na a zoputara anyị site n'olileanya dị otu a. Ma olileanya a na-ahụ anya abughị olileanya. Onye na-enwe olileanya mgbe ihe ọ na-ele anya ya dị ya n'aka?

²⁵ Ma ọ buru na olileanya anyị dabeere n'ihe ahụ anyị na-enwetabeghị, anyị ga-eji ndidi chere tutu ihe ahụ erute anyị aka.

* 8:15 Nke a putara Nna n'asụsụ dị Aramaik.

²⁶ Otu aka ahụ, Mmụọ Nsọ na-enyere anyị aka n'ime adighi ike anyi. N'ihina anyi amaghi ka esi ekpe ekpere dika o kwesiri. Ma Mmụọ Nsọ n'onwe ya ji isu ude nke onu apughi ikọ na-arioro anyi aririo.

²⁷ Chineke, onye na-enyocha obi mmadu, amarala ihe Mmụọ Nsọ bu n'uche. N'ihina na Mmụọ Nsọ na-arioro ndi nsọ niile aririo dika Chineke si choo.

²⁸ Anyi maara na ihe niile na-arukota oru maka odimma ndi huru Chineke n'anya bu ndi a kporo dika uche nsọ ya siri di.

²⁹ N'ihina na ndi ahụ o maarari ka o kakwara akara ka ha nwe udidi nke Okpara ya, ka o buru nwa e buru uzọ muo n'etiti otutu umunna.

³⁰ Ma ndi ahụ o kara akara, ka o kpokwara; ndi o kporo, ka o guru na ndi ezi omume; ndi o guru na ndi ezi omume ka o nyekwara otuto.

Onodu na-enweghi atu nke anyi nwere

³¹ Gini ozọ ka anyi ga-ekwu banyere ihe ndi a. O buru na Chineke nonyere anyi, onye puru imegide anyi?

³² Onye ahụ na-azoghi ndu Okpara ya, kama o weere ya nye n'ihina mmehie anyi niile, o di ihe ozọ anyi choro o na-agaghi enye anyi site na ya?

³³ Onye puru ibo ndi ahụ Chineke hoputara ebubo? O bu Chineke na-agu mmadu dika onye ezi omume.

³⁴ Onye bu onye ahụ nke ga-ama ikpe? O bu Kraist Jisos onye nwuru, ma kariya nke ahụ, onye e mere ka o si n'onwu bilie, no n'aka nri Chineke na-ariotakwara anyi aririo.

³⁵ Onye nwere ike ikewapu anyi site n'ihunanya Kraist? O bu nsogbu, ka o bu ihe isi ike, ka o bu mkgpagbu. Ka o bu unwu, ka o bu igba oto, ka o bu ihe egwu, ka o bu mma agha?

³⁶ Dika e dere ya,

"O bu n'ihina gi ka anyi na onwu ji na-agba mgba ubochi niile.

A na-ele anyi anya dika aturu a gaje igbu egbu."[†]

³⁷ Mba, kama n'ime ihe ndi a niile, anyi kariri ndi mmeri site n'onye ahụ huru anyi n'anya.

³⁸ N'ihina na nke a bu ihe m maara nke oma, na onwu, maobu ndu, maobu ndi mmuo ozi, maobu mmuo di iche iche ndi na-achi n'elu na n'owa, maobu ike ochichiri di iche iche, maobu ihe di ugbu a, maobu ihe gaje ibia,

³⁹ maobu idi elu, maobu idi omimi, ma o bukwanu ihe obula ozọ e kere eke, agaghi enwe ike ikewapu anyi site n'ihunanya Chineke, nke di n'ime Kraist Jisos Onyenwe anyi.

9

Chineke na ndi ya o hoputara

¹ Ana m ekwu eziokwu n'ime Kraist. Anaghi m ekwu okwu ugha. Akonuche m nke Mmụọ Nsọ na-achi na-agbakwara m ama.

² A no m n'onodu oke ihe mwute na ihe mgbu di ukwu n'obi m.

³ A si na o bu ihe ga-ekwe mee, ejikeere m ibu onye a buru onu na onye e wepuru site n'ebe Kraist no n'ihina umunna m na ndi ikwu m,

⁴ bu ndi Izrel. Ndi Chineke horo ka ha buru umu ya, ndi o nyere ebube ya na ogbugba ndu ya. O nyekwara ha iwu na ife ofufe n'ulonso ukwu ahụ na otutu nkwa di iche iche.

[†] 8:36 Abụ 44:22

⁵ Ha si n'agburu nna nna anyi ochie ha. Kraist n'onwe ya, n'udidi mmadu, sikwa n'agburu ha puta, onye bu Chineke nke ihe niile, onye a na-eto ruo ebighi ebi. Amen.

Chineke adighi ala azu na nkwa ya

⁶ O bughi di ka a ga-asị na okwu Chineke na-ala azu. N'ih i na o bughi onye obula a muru n'ezinaulo ndi Izrel bu onye Izrel.

⁷ Na ha sitere n'agburu Ebrahim puta emeghi ka ha buru umu Ebrahim n'ezie. Ma n'akuku nke ozo, "O bu site n'Aizik ka a ga-akpo mkpuru gi aha."*

⁸ Nke a na-egosi na o bughi ndi niile a muru na-anu ahụ bu umu Chineke, kama umu ndi ahụ e kwere na nkwa bu ndi a na-agunye di ka umu Ebrahim site na nkwa ahụ.

⁹ Lee ka e si kwee nkwa ahụ, "Mgbe oge ahụ a kara aka ruru, aga m aloghachi, Sera ga-amukwa nwa nwoke."†

¹⁰ O bughi naani nke a. Umu Ribeka si n'otu nna, ya bu nna nna anyi Aizik.

¹¹ Ma tupu a muo umu ejima ndi a, ma o bukwanu tupu ha emee ihe obula di mma maobu nke di njo, iji mee ka ochicho Chineke banyere nhoputa ha guzoro,

¹² o bughi site n'oru kama o bu site n'onye ahụ nke na-akpo, n'ih i na a gwara ya si, "Nke okenye ga-ejere nke nta ozi."‡

¹³ Dika e dere ya, "Jekob ka m huru n'anya ma Iso ka m kporo asi."§

¹⁴ Ginikwa ka anyi ga-ekwu? Chineke o bu onye ajo omume? Mba!

¹⁵ N'ih i na o gwara Mosis,
"Onye m choro imere ebere ka m ga-emere ebere,

o bukwa onye m choro imere omiiko ka m ga-enwere omiiko."*

¹⁶ Ya mere, o dabereghi n'ochicho nke mmadu maobu irusi oru ike ya kama o dabere n'ebere Chineke.

¹⁷ N'ih i n'akwukwo nsogwara Fero, "Emere m ka i buru ihe i bu n'ih i nke a, ka m were gi ziputa ike m, ka e nwe ike kwusaa aha m n'uw a niile."†

¹⁸ O putara ihe na o bu naani ndi Chineke choro ka o na-emere ebere, ndi o chokwara ka o na-eme ka ha buru ndi obi ha kpochiri akpochi.

Iwe Chineke na ebere ya

¹⁹ Ma eleghi anya unu puru igwa m, "Gini kwanu mere o ji ata anyi uta? Onye kwanu puru iguzogide ihe o zubere ime?"

²⁰ Onye ka i bu gi mmadu efu, ijiaju Chineke ajuju? "Nkata mmadu na-akpa o ga-aju onye na-akpa ya ajuju, 'Onye si gi kpaa m otu a?' "‡

²¹ Otu a kwa, onye okpu ite o nweghi ike isite n'otu uru ahụ o nwere kpuo udi ite obula masiri ya, ufodu ite puru iche na ufodu e ji eje ozi n'ulo?

²² O burukwanu na Chineke ekpebie igosi iwe ya na ime ka a mara ike ya site n'inwe oke ndidi banyere ndi oke iwe ya ga-adakwasị bu ndi a kwadoro maka mbibi?

²³ Ma o burukwanu na o mere nke a iji mee ka ndi ahụ o na-emere ebere mata iba uba nke ebube ya, bu ndi o bururi uzọ kwadoo maka ebube a.

* 9:7 Jen 21:12 † 9:9 Jen 18:10,14 ‡ 9:12 Jen 25:23 § 9:13 Mal 1:2,3 * 9:15 Opu 33:19
† 9:17 Opu 9:16 ‡ 9:20 Aiz 29:16; 45:9

24 O buladi anyi bu ndi o kpokwara, o bughi naani site na ndi Juu kama site na ndi mba ozo?

25 Dika o kwuru n'akwukwo Hosiya,
"Aga m akpo ha 'ndi m,' bu ndi na-abughi ndi m.

Aga m akpokwa ya 'onye m huru n'anya' bu onye m na-abughi n'anya."§

26 Ma,

"N'otu ebe ahụ a nọ si ha,
'Unu abughi ndi m,'

bukwa ebe a ga-anọ kpo ha, 'Umụ* nke Chineke di ndu.' †

27 Aizaya bere akwa n'ih i umu Izrel,

"O bu ezie na onuogugu umu Izrel dika uzuzu di n'akuku osimiri,
maobu naani mmadu ole na ole ka a ga-azoputa.

28 N'ih i na Onyenwe anyi na-aga ikpe uwa a ikpe.

O ga-eme osiso n'ikpe ahụ ma kpebie ya."‡

29 O bukwa dika Aizaya kwuru na mbu,

"O buru na Onyenwe anyi, Onye puru ime ihe niile
ahapurughi anyi umu umu,

anyi gara adi ka Sodom,

anyi gaara adikwa ka Gomora."§

Ihe mere e ji ju ndi Izrel

30 Gini kwa ka anyi ga-ekwu? Anyi ga-asị na o enyela ndi mba ozo na-enweghi oge ha gbasoro ezi omume, ma ha natara ya, bu ezi omume nke sitere n'okwukwe,

31 ma ndi Izrel na-agbaso iwu nke ezi omume, enwebeghi ike ime onwe ha ndi a ga-anabata.

32 Gini gbochiri ha? O bu n'ih i na ha agbasoghi ya site n'okwukwe. Kama ha chere na o bu site n'oru. Ha zohiere ukwu n'oke nkume iso ngongo ahụ.

33 Dika e dere ya,

"Lee, ana m atogbo na Zayon nkume nke na-eme ka ndi mmadu so ngongo,

oke nkume nke na-eme ka ha daa.

Ma onye nke kweere na ya, agaghi eme ka ihere mee ya."*

10

1 Umunna m, ihe na-agu nnoobi m agu nke ukwu na ekpere m na-ekpe nye Chineke bu ihu na a zoputara ha.

2 Ana m agba akaebe na ihe banyere Chineke na-anu ha oku n'obi nke ukwu. Kama inu oku n'obi ha abughi site na mmazu Chineke.

3 Ebe ha na-amaghi ezi omume nke si na Chineke bia kama ha choro ihwe nke onwe ha, ha ewedaghi onwe ha n'okpuru ezi omume nke Chineke.

4 Kraist bu ogwugwu iwu. Ya mere, ezi omume ga-adiri onye obula nke kwere.

Ama Mosis gbara banyere idebe iwu

5 Mosis si otu a dee banyere ezi omume nke sitere n'iwu, "Onye obula na-eme ihe ndi a ga-adi ndu site na ha."*

§ 9:25 Hos 2:23 * 9:26 Ya bu, umu ndi ikom † 9:26 Hos 1:10 ‡ 9:28 Aiz 10:22,23 § 9:29 Aiz 1:9 * 9:33 Aiz 8:14; 28:16 * 10:5 Lev 18:5

⁶ Ma ezi omume ahụ nke sitere n'okwukwe na-asị, "Asịla n'ime obi gị, 'onye ga-arịgo n'ime eluigwe?' "† (nke bụ, ikudata Kraịst)

⁷ "maọbụ, 'Onye ga-arịda n'ime ili?' "‡ (nke a bụ, ikpọtite Kraịst site na ndị nwurụ anwụ).

⁸ Ma gini ka ọ na-ekwu? "Okwu ahụ nọ gị nso, ọ dị n'ọnu gị dirikwa n'obi gị,"§ ọ bụ ya, bụ okwu okwukwe ahụ anyị na-ekwusa.

⁹ Ma ọ bụ na ị ga-eji ọnu gị kwuputa, na "Jisọs bụ Onyenwe anyị," kwerekwa n'ime obi gị na Chineke kpọtitere ya site n'ọnwụ, a ga-azoputa gị.

¹⁰ N'ihi na ọ bụ obi gị ka ị ga-eji kwere; a guọ gị n'onye ezi omume, ọ bukwa ọnu gị ka ị ga-eji kwuputa, a zoputa gị.

¹¹ Dịka akwukwọ nsọ kwuru, "Onye ọbụla kweere na ya, agaghị eme ka ihere mee ya."*

¹² N'ihi na o nweghị ihe dị iche n'etiti onye Juu na onye mba ọzọ, otu Onyenwe anyị ahụ bụ Onye nwe mmadụ niile, ọ na-agozibigakwa ndị na-akpọku ya oke.

¹³ N'ihi na, "Onye ọbụla nke na-akpọku aha Onyenwe anyị, ka a ga-azoputa."†

¹⁴ Ma olee otu ha ga-esi kpọkuo aha ya ma ọ bụ na ha ekwereghị na ya? Olee otu ha ga-esikwa kwere n'onye ahụ ha anubeghị ihe gbasara ya? Olee otu ha ga-esi nkwama ma ọ bụ na ndị nkwusa adighi?

¹⁵ Oleekwanu otu ha ga-esi puo gaa kwusaa, ma ọ bụ na o nweghị ndị zipuru ha? Dịka e dere ya n'akwukwọ nsọ, si, "Lee, ka ha si maa mma bụ ukwu ndị na-eweta ozioma."‡

¹⁶ Ma ọ bughị mmadụ niile nabatara ozioma ahụ. N'ihi na Aizaya kwuru, "Onyenwe anyị, onye kweere ozi anyị?"§

¹⁷ Ma ọ bụ ihe doro anya na ọ bụ site n'ige ntị n'oziooma a ka mmadụ ji enweta okwukwe, ozioma ahụ a na-anụ bụ site n'okwu Kraịst.

¹⁸ Ma ana m ajụ, Ọ ga-abụ na ha anughị? Ha nuru ya n'ezie. "N'ụwa niile ka olu ha puru gazuo,

okwu ọnu ha niile erukwaala n'ebe ụwa soturu."*

¹⁹ Ozokwa, ana m ajụ, ọ bụ na Izrel aghotaghị? Na mbụ, Mosis sirị, "Aga m esite na ndị na-abughị mba kpalie mmuo ekworo n'ime unu; aga m esitekwa n'obodo na-enweghị nghota kpasuo unu iwe."†

²⁰ Ma Aizaya jiri nkwuwa okwu si,

"Ndị chotara m bụ ndị na-adighi ajụ ase m,

ekpugheere m onwe m nye ndị ahụ na-adighi ajụ ase m."‡

²¹ O kwuru banyere ndị Izrel,

"Agbasara m aka m ogologo ubochi niile

nye ndị nnupu isi na ndị na-ekwesị olu ike."§

11

A ga-azoputa ole na ole

¹ Mgbe ahụ a na m ajụ, ọ ga-abụ na Chineke ajula ndị ya? Mba, nke a apughị ime, n'ihi na mụ onwe m bukwa onye Izrel. Abụ m nwa nwa Ebrahim, onye si n'agburu Benjamin pụta.

† 10:6 Dit 30:12 ‡ 10:7 Dit 30:13 § 10:8 Dit 30:14 * 10:11 Ajz 28:16 † 10:13 Jul 2:32

‡ 10:15 Ajz 52:7 § 10:16 Ajz 53:1 * 10:18 Abụ 19:4 † 10:19 Dit 32:21 ‡ 10:20 Ajz 65:1

§ 10:21 Ajz 65:2

² Chineke ajubeghi ndi ya bu ndi o hoputara site na mmalite ihe niile. O bu na unu amaghi ihe akwukwo nso na-ekwu banyere Ilaia, otu o siri rjo Chineke arirjo megide umu Izrel?

³ “Onyenwe m, ha egbuchala ndi amuma gi niile, mebisie kwa ebe ichu aja gi niile, maobu naani m foduru. Ha na-achokwa uzọ igbu m.”*

⁴ Gini bu osisa Chineke nyere ya? “E nwere m puku mmadu asaa ozọ ndi huru m n’anya, ndi na-egbubeghi ikpere ha n’ala nye Baal.”†

⁵ Otu a ka o dikwa n’oge di igbu a, a horola mmadu ole na ole site n’amara ya.

⁶ O buru na o sitere n’amara, o sighizikwa n’oru. N’ihi na o buru na o si n’oru, amara ya abughikwa amara n’ezio kwu.

⁷ Gini kwa? Ihe ndi Izrel jiri ike ha niile na-achọ nke ha na-achotaghi ka ndi a hoputara chotara. Ndi nke ozọ mechiri obi ha.

⁸ Dika e dere ya,

“Chineke nyere ha mmuo na-eme mmadu iberiibe.

O nyela ha anya nke ha na-ejighi ahụ uzọ,

nyekwa ha nti nke ha na-ejighi anu ihe;

o mere nke a ruo taa.”‡

⁹ Devid kwukwara,

“Ka tebul ha ghoro ha igbudu na onya,

ha burukwa ihe iso ngongo na ntaramahuhu nye ha.

¹⁰ Ka anya ha gbaa ochichiri, ka ha gharakwa ihu uzọ.

Mee ka azu ha buru ihe arojiri aroji ruo mgbe ebighi ebi.”§

A ga-azoputa ndi Juu

¹¹ Ajuju ozọ m na-aju bu nke a: O ga-abu na ha suru ngongo ka ha daa ma ghara ibilite ozọ? O bughu otu a! Kama n’ihi mmehie ha, nzoputa rutere ndi mba ozọ ka e sitekwa na nke a kpalie ekworo n’ime umu Izrel.

¹² Ma o buru na mmehie ha wetara akunuba nye uwa, o burukwa na ibu ogbenye ha wetara ngozi nye ndi mba ozọ, o bu na ngozi babigara uba oke agaghi adi mgbe a ga-agukota onuogugu ha niile?

¹³ Ugbu a, unu ndi mba ozọ, ka m na-agwa okwu. O bu ezie na mu onwe m bu onyeozi nye ndi mba ozọ, ana m enwe afọ ojuju n’ihi ije ozi m.

¹⁴ N’ihi na enwere m olileanya na, ma eleghi anya, apuru m isite n’uzọ a kpasuo ekworo n’ime ufodu umunna m, ka e site n’ekworo ha zoputa ufodu n’ime ha.

¹⁵ O buru na o bu site n’ojuju a juru ha ka e siri mee ka uwa diri na mma, gini ga-eme mgbe a nabatara ha? O ga-adi ka i si n’onwu bilie ozọ, nwee ndu ozọ.

¹⁶ Ebe o bukwa na iberibe achicha e jiri chuo aja bu ihe di nso, mgbe ahụ, achicha ahụ niile bu ihe di nso. N’ihi na o buru na mgborogwu osisi di nso, otu a kwa, alaka ya ga-adikwa nso.

Ido aka na nti

¹⁷ Ma a nyakapuru ufodu alaka osisi a, werekwa unu bu alaka osisi oliv ohia nyapagide n’onodu ha. Ya mere, unu esorola keta oke na ngozi sitere na mgborogwu osisi oliv ahụ.

* 11:3 1Ez 19:10,14 † 11:4 1Ez 19:18 ‡ 11:8 Dit 29:4; Ajz 29:10 § 11:10 Abu 69:22,23

18 Ma unu ekwesighi inya isi na a dokapuru alaka ndi ozo were unu dochie n'onodu ha. Ihe unu na-aghaghị imata bu nke a: unu bu naani alaka di n'osisi. O bughị unu na-ebu mgborogwu osisi, kama o bu mgborogwu osisi na-ebu unu.

19 Ma eleghi anya unu nwere ike kwuo, "Ma a nyakapuru alaka ufodu e nwee ohere ebe a ga-anyapagide anyi."

20 Nke ahụ bu eziokwu. Ma chetakwanu na a nyakapuru ha n'ihị ekweghi ekwe ha, ma unu no naani site n'okwukwe. Ya mere anyala isi, kama na-atu egwu.

21 N'ihị na o buru na Chineke emereghị alaka nke osisi ahụ waputara n'onwe ya ebere, o gaghị emekwara gi ebere.

22 Ya mere, tulee obioma na aka ike Chineke, aka ike n'ebe ndi dara ada no, ma obioma n'ebe unu no, naani mgbe unu na-anogideghị n'obi ebere ya, ma o bughị ya, o ga-anyakapukwa unu.

23 Ma o buru na ha anogideghị na-ekweghi ekwe, a ga-anyapagidekwa ha n'ihị na Chineke puru inyapagide ha ozo.

24 N'ihị na asi na e gbuputara unu site n'alaka osisi oliv ohia, nyapagide unu n'osisi oliv oma ahụ n'uzo na-abughị usoro ndu, gini kwanu ga-egbochi inabata alaka ndi ya, bu ndi si na ya, mee ka ha laghachi azu n'osisi oliv ahụ e si nyakapu ha.

Nzube Chineke banyere ndi Izrel

25 Umunna m, achoro m ka unu mata ihe omimi a, ka unu ghara inya isi. Nnupu isi ufodu umu Izrel agaghị adigide kama o ga-adị ruo n'oge onugugu ndi mba ozo a ga-anabata zuru.

26 Mgbe ahụ, a ga-azoputa Izrel niile. Dika e dere ya, "Onye nzoputa ga-esite na Zayon bia.

O ga-eme ka Jekob site na ndu asopurughị Chineke chigharia.

27 Nke a bu ogbugba ndu m nke di n'etiti mu na ha, mgbe m wepuru mmehie ha niile."*

28 N'ihe banyere ozioma, ha bu ndi iro nke Chineke n'ihị unu. Ma a bia n'ihe gbasara nhoputa, ha bu ndi nke a huru n'anya n'ihị ndi nna nna ha.

29 N'ihị na enye anarakwa adighi n'onyinye nakwa okpukpo Chineke.

30 Unu onwe unu ndi na-enupu Chineke isi na mbu, anatala ebere ya ugbo a, n'ihị nnupu isi ha.

31 Otu a ka o dikwa, ha bu ndi na-enupu isi ugbo a ka ha nwe ike soro unu keta oke site n'ebere Chineke meere unu.

32 N'ihị na Chineke enyefeela onye obula n'aka nnupu isi, ka o si otu a gosi mmadu niile obi ebere ya.

Ekele diri Chineke

33 Leenu ka o si di omimi bu aku ahụ Chineke nwere! Lee ka iba uba nke amamihe ya na ihe omuma ya siri di ukwu!

Apughị ichoputa ikpe ya niile, uzọ ya niile bukwa ihe apughị ichoputa.

34 "Onye maara uche Onyenwe anyi?

Ma o bu onye bu onye ahụ na-enye ya ndumodu?"†

35 "Onye burula uzọ nye Chineke ihe,

* 11:27 Aiz 59:20,21; 27:9; Jer 31:33,34 † 11:34 Aiz 40:13

nke ga-eme ka Chineke kwughachi ya?"‡

³⁶ N'ihì na ihe niile sitere n'ime ya, sitekwa n'aka ya, òkwara ya. Ò bụ ya ka otuto òrì ruo mgbe niile ebighì ebi! Amen.

12

Aja ò ndu

¹ Ya mere, ùmunna m, eji m obi ebere Chineke na-arìò ka unu chee anù ahù unu òka aja ò ndu, òkwa nsò, ma burùkwa nke na-atò Chineke ùtò, nke bukwa ofufe nke ime mmùò unu.

² Unu eyila ùwa nke a, kama burùnù ndì enwoghara site n'ìgbanwe uche unu. Mgbe ahù, unu ga-enwe ike nwapùta ihe bụ uche Chineke na ihe ò na-achò, nke bụ ezi ihe, nke na-atò ya ùtò na nke zukwara oke.

Oru obi umeala

³ Òka onyinye amara e nyere m siri ò, ana m adò onye òbùla n'ime unu aka na ntì sị, Unu atùkwasìla uche n'echiche banyere onwe unu karìka ka o si kwesi. Kama, jirinù obi ò umeala lee onwe unu anya òka okwukwe Chineke nyere unu ha.

⁴ Òka anyì niile n'otu n'otu si nwe anù ahù nke nwere akùkù ò òche òche, bụ akùkù ndì na-arù òrù ò òche òche,

⁵ n'otu aka ahù, n'ime Kraìst anyì bụ otu, n'agbanyeghì na anyì bụ akùkù ò òche òche nke otu anù ahù. E jikòtara anyì niile n'otu n'otu nye òbe anyì.

⁶ Anyì nwere onyinye ò òche òche nke e sitere n'amara nye anyì, ò burù na onye òbùla nwere onyinye ibu amùma, ya buo ya òka okwukwe o nwere ha.

⁷ Ò burù òje òzi, ya òje òzi, ya burùkwanù òzi ihe, ya òzi ihe.

⁸ Ka onye nwere onyinye ògbaume, gbaa ndì òzò ume, ya burùkwanù ònyeaka, ka onye nwere onyinye a site n'afò ofufu mee ya, ò burù òbù onyendu, ka onye ahù duo site n'ìkpachapù anya, ya burùkwanù òme ebere, ka onye ahù jiri obi ùtò na-eme ya.

Ihụnanya

⁹ Ka òhụnanya burù nke ihu abùò n'adìghì na ya, kpòò òhe òjòò asì, jìdesie òhe ò òmma òke.

¹⁰ Hurìtanù onwe unu n'anya, òka ùmù nke otu nna. Ka òhe òbe unu na-eme na-atò unu ùtò. Na-asòpùkwanù òbe unu karìka otu ha sì asòpùrù unu.

¹¹ Unu abùla ndì umengwù n'òrù unu. Kama werenù mmùò na obi na-anù òkù na-ejere Onyenwe anyì òzi mgbe niile.

¹² Nweenù obi anùrì n'ime òlileanya, nweenù ntachiobi n'ime nsogbu, na-ekpekwanù ekpere mgbe niile.

¹³ Na enyetùnù ùfòdù ndì nsò* òhe site n'òhe unu nwere òji gboo mkpa òrì ha. Na-elekòtakwanù ndì òbìà anya nke òma.

¹⁴ Gòzienù ndì na-akpagbu unu, gòzienù ha, unu abùkwala ha ònù.

¹⁵ Mgbe ndì òzò na-anùrì ònù, soronù ha ònrìà ònù. Mgbe ha nò n'ìru ùjù, soronù ha ruo ùjù.

¹⁶ Na-ebìnù n'ùdo. A bùla onye mpako, unu na ndì ònòdù ha ò òala na-enwe mmekòrìta, echekwala na ò maara òhe niile.

‡ 11:35 Job 41:11 * 12:13 Ndi nke Onyenwe anyì

17 Ejikwala ihe ojoo akwughachi ihe ojoo e mere gi. Kama, na-echenu otu unu ga-esi mee ihe di mma n'anya mmadu niile.

18 Dika ike gi niile ha, mee ka gi na onye obula biri n'udo.

19 Ndi enyi m, unu abola obo, kama hapurunu Chineke oru ibotara unu obo. N'ih na e dere ya, "Ibo obo diri m, aga m akwughachi,"† ka Onyenwe anyi kwuru.

20 Ma otu o di,

"o buru na aguu na-agu onye iro gi, were nri zuo ya,

o burukwa na akpiri na-akpo ya nku, nye ihe onunu ka o nuo, mgbe i na-eme nke a, i na-agukwasị icheku oku na-ere ere n'isi ya."‡

21 Unu ekwela ka ihe ojoo merie unu, kama werenu ezi ihe merie ihe ojoo.

13

Irubere ndi na-achi achị isi

1 Ka onye obula doo onwe ya n'okpuru ndi na-achi achị, n'ih na ikike ochichi obula agaghi adi ma o buru na Chineke akwadoghi ya. O bukwa Chineke toro ntoala ikike ochichi niile e nwere.

2 Ya mere, onye obula na-enupu isi n'okpuru ochichi, na-emegide ihe Chineke hiwere, ndi na-eme nke a ga-ewetara onwe ha ikpe omuma.

3 Ndi na-eme ezi ihe anaghi atu egwu ndi no n'ochichi, kama ndi na-atu ha egwu bu ndi na-eme ihe ojoo, ya mere o buru na i choghi itu ndi na-achi achị egwu, mee ihe di mma, ha ga-etokwa gi.

4 N'ih na o bu onyeozu Chineke maka odimma nke gi, ma o buru na unu mere ihe na-adighi mma, tunu egwu, n'ih na onye na-achi achị nwere ezi nkwado ita onye mere ihe ojoo ahuhu. O bu onyeozu Chineke burukwa onye na-eji onuma na-ata ndi mmebi iwu ahuhu.

5 Ya mere unu kwesiri irubere ndi na-achi achị isi, o bughị naani maka ahuhu diri ndi nrupu isi, kama n'ih akonuche.

6 O bukwa nke a kpatara unu ji na-atu itu isi nke taks, n'ih na ndi na-achi achị na-ejere Chineke ozi mgbe ha na-aga n'ihu n'ezu ochichi.

7 Kwughachinu onye obula ihe unu ji ha n'ugwo, o buru na unu ji ugwo itu taks, kwunu ya, o burukwa ugwo itu isi nke akunuba unu, ka unu ji, kwunu ya. O buru na onye obula kwesiri ka a sopuru ya, sopurunu onye di otu a, o burukwa na onye obula kwesiri ka a kwanyere ya ugwu kwanyerenu ya ugwu.

Ihunanya n'ih na oge di nso

8 Kwunu ugwo niile unu ji. Ka ugwo unu ga-ejide ndi mmadu buru ugwo ihu ha n'anya. N'ih na mgbe i na-ahu ndi mmadu n'anya, i na-emezu ihe niile iwu choro.

9 Iwu niile e nyere, "Gi akwala iko," "Egbula mmadu," "Ezula ohi," "Enwela anya ukwu n'ih mmadu ibe gi nwere,"* nakwa iwu ndi ozo niile e nyere ka a chikotara n'otu nke a siru: "Hu mmadu ibe gi n'anya dika onwe gi."†

10 Ihunanya adighi echere onye agbataobi ya echiche ojoo, ya mere ihunanya bu idebezu iwu niile.

Oge ahụ di nso

† 12:19 Dit 32:35 ‡ 12:20 Ilu 25:21,22 * 13:9 Qpu 20:13-15,17; Dit 5:17-19,21 † 13:9 Lev 19:18

¹¹ Ihe ọzọ mere o ji di mkpa ibi ezi ndu bu nke a. Unu maara na oge ahụ anyị na-ele anya ya abiala nso. Ya mere, sitenụ n'ura bilie, n'ihị na nzọpụta anyị adịla nso ugbo a karịa mgbe ahụ anyị kweere na mbu.

¹² Abalị ekeela abuo, o foduru ntakiri ugbo a, o buru ututu. Ka anyi yipu uwe oru nke ochichiri, ma yikwasị ngwa agha nke ihè.

¹³ Burunụ ndi di ocha, dika ndi na-akpaghari n'ehihie. O bughị n'igba egwu ruru unyi, maobu n'inubiga mmanya oke, o bughị n'ikwa iko, na imefe ihe uwa oke. O bughị n'esemokwu, na ekworo.

¹⁴ Kama yirinụ Onyenwe anyi Jisọs Kraist dika uwe. Unu enyekwala ahụ unu ohere inweta ihe niile nke na-agu ya.

14

Ndi di ike na ndi dara mba

¹ Nabatanu ndi okwukwe ha na-esighi ike n'etiti unu. Ma o bughị n'ihị ise okwu banyere ihe ntule nke obi.

² Otu onye nwere okwukwe iri ihe niile, ma onye na-adighi ike n'okwukwe, na-eri naani ahijia nri.

³ Onye ahụ na-eri ihe niile e kwesighi ileda onye juru iri ya anya. Otu a kwa, onye ahụ nke n'adighi eri ihe niile ekwesighi ima onye na-eri ihe ndi a ikpe. N'ihị na Chineke anabatala onye ahụ.

⁴ Onye ka i bu i ji na-ekpe odibo onye ọzọ ikpe? Onye o diri ikpebi ma odibo ya o na-emezi emezi ma o dighi emezi bu nna ya ukwu. Ma odibo ahụ aghaghị iguzosi ike n'ihị na Onyenwe anyi puru ime ka o guzosie ike.

⁵ Otu onye nwere ike na-eche na otu ubochi kacha ndi ọzọ na idi nso, onye nke ọzọ nwekwara ike na-eche na ubochi niile bu otu ihe, ma o kwesiri ka onye obula kpebiere onwe ya.

⁶ Onye obula na-eche n'otu ubochi bu nke puru iche, na-eme nke a nye Onyenwe anyi. Onye obula na-eri otu ihe na-eri ya n'ihị Onyenwe anyi. Ma onye na-adighi eri otu ihe ahụ na-eme kwa nke a nye Onyenwe anyi. Ma na-enyekwa Chineke ekele.

⁷ N'ihị na o nweghi onye n'ime anyi na-adiri naani onwe ya ndu, o nwekwaghị onye n'ime anyi na-anwuru naani onwe ya onwu.

⁸ O buru na anyi adiri ndu, anyi di ndu nye Onyenwe anyi; o burukwa na anyi anwuo, anyi nwuru nye Onyenwe anyi; ya mere ma anyi di ndu ma anyi nwuru anwu, anyi bu nke Onyenwe anyi.

⁹ O bu n'ihị nke a ka Kraist ji nwuo, ma biliekwa, ka o buru Onyenwe nke ndi di ndu na nke ndi nwuru anwu.

¹⁰ Ma gi onwe gi, ginị mere i ji ekpe nwanna gi ikpe? Ginị mekwara i ji eleda ya anya? N'ihị na anyi niile ga-eguzo n'otu n'otu n'ihu oche ikpe Chineke.

¹¹ E dere ya,

“N'ezie, dika m na-adị ndu,” ka Onyenwe anyi kwuru, 'ikpere niile ga-egbu n'ihu m;

ire* niile ga-ekwuputakwa Chineke.' ”†

¹² E, anyi niile n'otu n'otu ga-aza ajuju banyere ndu anyi n'ihu Chineke.

A kwadala nwa nna gi

* 14:11 Maobu, onu † 14:11 Ajz 45:23

13 Ya mere, ka anyị kwusị ikperita onwe anyị ikpe, kama kpebie n'ime obi gị na i gaghị edochiri nwanna gị ihe ga-eme ka ọ sụọ ngongọ maọbụ ihe mgbochi n'uzọ.

14 Dịka onye nọ n'ime Onyenwe anyị Jisọs, o doro m anya nke ọma na o nweghị ihe ọbụla na-adighị ọcha na nke onwe ya. Ma ọ buru na onye ọbụla na-ahụta ihe ọbụla dịka ihe na-adighị ọcha, nye onye dị otu a, ihe ahụ adighị ọcha.

15 Ọ burukwa na ihe i na-eri na-ewute nwanna gị, i naghị egosi na i huru ya n'anya. Ekwela ka nri i na-eri buru ihe ga-ewetara nwanna gị ịla n'iyi, n'ihị na cheta na ọ bukwa n'ihị ya ka Kraịst jiri bịa nwụọ.

16 Ekwela ka ihe ọma gị buru nke a ga-akpọ ajoyo ihe.

17 N'ihị na alaeze Chineke abughị oriri na ọhụhụ kama ọ bu ezi omume, na udo na ọhụ n'ime Mmụọ Nso.

18 N'ihị na onye ọbụla na-efe Kraịst n'uzọ dị otu a, na-eme ihe na-atọ Chineke uto, umu mmadu na-anabatakwa ya.

19 Ka ihe na-agusị gị agụu ike buru ime ihe ga-eweta udo, ya na ime ihe n'uzọ a ga-esi mee ka e wulie ndị ọzọ elu.

20 Emebikwala ọrụ Chineke n'ihị nri; nri niile dị ọcha, ma o kwesighi ka onye ọbụla rie ihe ga-eme ka onye ọzọ sụọ ngongọ.

21 Ọ ga-akara gị mma ka i hapu iri anụ maọbụ inu mmanya ma ọ bukwana ime ihe ọbụla ga-eme ka nwanna gị sụọ ngongọ.

22 Ya mere, ka okwukwe i nwere banyere ihe ndị a buru nke dị n'etiti gị na Chineke. Ngozi na-adiri onye ọbụla nke na-adighi ama onwe ya ikpe site n'ihe ọ nabatara.

23 Ma onye ọbụla na-eri ihe ọbụla site n'obi abuo bu onye ikpe mara, n'ihị na ọ jighi okwukwe rie ya, n'ihị na ihe ọbụla a na-esiteghi n'okwukwe mee bu mmehie.

15

Otu anyị kwesiri i si na-emeso ibe anyi

1 Anyi onwe anyi bu ndi di ike kwesiri inagide mgbe ndi na-adighi ike mejoro anyi, o bughị ime ihe ga-atọ anyi uto.

2 Ka onye ọbụla n'ime anyi na-eme ihe ga-atọ onye agbataobi ya uto maka odimma ha, ka o wulie ha elu.

3 N'ihị na Kraịst n'onwe ya emeghi ihe toro ya uto, kama dika e dere ya n'akwukwo nsọ, "Mkpari niile nke ndi na-akpari gi dakwasiri m!"*

4 N'ihị na ihe niile edere n'oge gara aga bu iji kuziere anyi ihe, ka anyi nwee ike isite na ntachiobi nakwa nkasiobi, nke di n'akwukwo nsọ nwee olileanya.

5 Ka Chineke ahụ na-enye agbamume na ntachiobi nye unu mmuọ nke idi n'otu n'etiti onwe unu, dika Kraịst Jisọs nwere.

6 N'ihị na nke a ga-eme ka unu niile jikotaa obi unu, na olu unu n'otu, inye Chineke na Nna Onyenwe anyi Jisọs Kraịst otuto.

Kraịst bu Onye Nzoputa nke mmadu niile

7 N'ihị ya, nabatanu onwe unu di ka Kraịst nabatara unu, iji wetara Chineke otuto.

8 Ma ana m agwa unu na Kraịst aghoola onye na-ejere ndi e biri ugwu ozi n'ihị eziokwu nke Chineke, iji mee ka nkwa e kwere ndi bu nna nna anyi ochie guzozie.

* 15:3 Abụ 69:9

⁹ Ka ndi mba ozo nwe ike inye Chineke otuto maka ebere ya, dika e dere ya,

“N’ihi nke a, aga m eto gi n’etiti ndi mba ozo,
aga m abụ abụ nye aha gi.”†

¹⁰ O kwukwara ozo si,

“Soronu ndi ya nuriya onu unu ndi mba ozo.”‡

¹¹ Ozokwa,

“Toonu Onyenwe anyi unu ndi mba ozo niile,
ka ndi niile di iche iche jaakwa ya mma.”§

¹² Ozokwa, Aizaya na-asi,

“Mgborogwu Jesi ga-epulite ozo,
onye nke ga-ebili ichi mba niile,

ndi mba ozo ga-enwekwa olileanya n’ime ya.”*

¹³ Ka Chineke onye bu isi olileanya mejuputa unu n’oke onu na udo dika unu na-atukwasị ya obi, ka unu si otu a buru ndi olileanya ha jubigara oke site n’ike nke Mmuo Nso.

Oru Pol ruru

¹⁴ Umunna m, o doru m anya na unu onwe unu juputara n’idi mma, burukwa ndi tozuru etozu n’ihe omuma ruo na unu nwere ike izirita onwe unu ihe.

¹⁵ Ma otu di, edeputala m ufodu isi okwu n’ebe o doru anya nye unu, iji chetara unu ha ozo, n’ihi amara Chineke nyere m,

¹⁶ abu m onyeozi Kraist Jisos, ana m arukwa oru onye nchujaja n’izisa ozioma Chineke, ka ofufe ndi mba ozo buru aja Chineke ga-anara nke oma, nke Mmuo Nso dokwara nso.

¹⁷ N’ihi ya, ana m anya isi n’ime Kraist Jisos banyere oru m na-aruru Chineke.

¹⁸ Agahi m anwa anwa kwuo okwu banyere ihe ozo kariakwa ihe ndi ahụ Kraist rupertara site n’aka m, bu idubata ndi mba ozo, ime ka ha rube isi nye Chineke, site n’okwu onu m na ihe m ruru,

¹⁹ nke putara ihe n’oru ebube na ihe iribama site n’ike nke Mmuo nke Chineke. Ya mere, site na Jerusalem ruo Ilirikom, ekwusaala m n’uzo zuru ezu, ozioma Kraist.

²⁰ Ochicho obi m mgbe niile bu ikwusa ozioma ahụ n’ebe obula ndi mmadu na-anutubeghi ihe banyere Kraist, ka m ghara ibu onye na-ewukwasị ihe n’elu ntala nke onye ozo toro,

²¹ ma dika e dere ya,

“Ndi a na-agwaghi ihe banyere ya ga-ahu,
ndi a ka anubeghi, ga-aghatakwa.”†

²² N’ezie, nke a bu ihe mere m na-ejibeghi nwee ohere ibiakwute unu.

Nzube Pol

²³ N’ihi na o dila otutu afo kemgbe m bidoro na-enwe mmasi m ga-abia hu unu anya, ma ugbu a, oru m nwere n’akuku a agwula, oge eruola mgbe m ji ahapu ebe a.

²⁴ N’ihi na nzube m bu ijeru obodo Spen. Mgbe obula m ga-agakwa, aga m akwusi ihu unu na elekwa anya na unu ga-edupu m n’ije m, mgbe mu na unu jiri onu norotu nwa mgbe nta.

²⁵ Ma ugbu a, ana m aga Jerusalem ebe m na-ejere ndi nso ozi.

† 15:9 2Sa 22:50; Abụ 18:49 ‡ 15:10 Dit 32:43 § 15:11 Abụ 117:1 * 15:12 Ajz 11:10

† 15:21 Ajz 52:15

²⁶ N'ih na o di ndi Masidonia na Akaja ezi mma iwere n'ufodu n'ihe ha nwere nyere ndi ogbenye no n'etiti ndi nsọ no na Jerusalem aka.

²⁷ Ha ji onu mee nke a, n'ezie ha ji ha ugwo i mere ha otu a. N'ih na o buru na ndi mba ozọ so ha keta oke na ngozi nke Mmuo Nso, ha ji ugwo isite n'akunuba ha nwere kenye ha.

²⁸ Ya mere, mgbe m mezuru nke a, hukwa na ha anatala onyinye ahụ a tukotara ha, aga m abata ihu unu mgbe m na-aga Spen.

²⁹ Amaara m na mgbe m ga-abiakwute unu, aga m abia n'ime ozuzu oke ngozi nke Kraist.

³⁰ Esi m n'aka Onyenwe anyi Jisos Kraist na ihunanya anyi nwere n'ime Mmuo Nso na-ario unu, umunna m, ka unu soro m na-ekpe ekpere, na-echetanu m n'ekpere unu n'ihu Chineke.

³¹ Ka a doputa m n'aka ndi na-ekweghi ekwe no na Judia. Ka oru m maka Jerusalem buru ihe ndi nsọ no ebe ahụ ga-anabata.

³² Ka o ga-abu site n'uche Chineke, aga m abiakwute unu n'onu kurukwa ume ndu na nnoko mu na unu.

³³ Ka Chineke ahụ na-enye udo, nonyere unu niile. Amen.

16

Ozi ekele

¹ Ana m eme ka unu mata nwanna anyi nwanyi, Fibi, onye na-ejere nzuko ozi na choochi di n'obodo Senkria.

² Biko nabatanu ya n'ime Onyenwe anyi dika o kwesiri ndi ya. Nyekwaranu ya aka n'uzo niile unu nwere ike, n'ih na o nyerela mu na otutu ndi ozọ aka.

³ Keleerenu m Prisila na Akwila ndi mu na ha na-aruko oru Kraist Jisos.*

⁴ Ndi a atughi egwu onwu n'ih ndu m. O bughu naani mu onwe m na ekele ha, kama nzuko Kraist ndi di na mba ozọ niile na-ekelekwaha.

⁵ Biko kelekwaaranu m ndi niile na-ezuko n'ulo ha.

Keleerenu m ezi enyi m Epinetus. Nwoke a bu onye buru uzọ nabata Kraist n'obi ya, n'akuku Eshia niile.

⁶ Keleerenu m Meri, onye rusiri oru ike n'etiti unu.

⁷ Ana m ekelekwaa Andronaikos na Juniya, ndi ikwu m, ndi e tinyekotara mu na ha n'ulo mkporo. Ndi ozi niile na-asopuru ha. Ha bukwa m uzọ kwere na Kraist.

⁸ Kelekwaaranu m Ampliatos onye m huru n'anya n'ime Onyenwe anyi.

⁹ Keleenu Obanos, onye anyi na ya na-aruko oru Kraist, na Stakis ezi enyi m.

¹⁰ Otu a kwa, keleenu Apelis onye anwaputarala nguzosike ya n'ime Kraist.

Keleenu ndi ezinaulo Aristobulos.

¹¹ Keleerenu m Herodian onye ikwu m.

Kelekwanu ndi bi n'ulo Nasisos. Ha bu ndi nke Chineke.

¹² Kelekwanu Traifina na Traifosa ndi a na-arusi oru Onyenwe anyi ike.

* 16:3 Oru 18:18 na 2Tm 4:19

Keleekwanu Pesis, onye m huru n'anya na onye na-arusi oru Onyenwe anyi ike.

¹³ Keleere m Rufos onye Onyenwe anyi n'onwe ya hoputara, na nne ya, onye na-emekwara m ka nne.†

¹⁴ Ana m ekele unu Asinkritos, Flegon, Hamis, Patrobas, Hamis na umunna anyi niile ndi ha na ha no.

¹⁵ Keleerenu m Filologos, Juliya, Nerus na nwanne ya nwanyi. Keleekwanu Olimpas na ndi nsu niile ha na ha no.

¹⁶ Werenu isurita onu di nsu, kelerita onwe unu.

Nzuko Kraist niile no n'ebe a na-ekelekwara unu.

Ido aka na nti ikpeazu

¹⁷ Ugbu a, umunna m, ana m ariso ka unu wezuganu onwe unu site n'ebe ndi oru ha bu iweta nkewa, na-etinye ihe mgbochi n'uzo unu, na-eme ka okwukwe ndi ozo hapu iguzosi ike n'ihu ozizi ha na-ezi nke megidere ihe ahụ niile e ziri unu.

¹⁸ Ndi di otu a abughi ndi ozi nke Onyenwe anyi Jisos Kraist. Ha na-aru naani n'ihu akpa ha. Ha maara otu e si eji ire utu edufu ndi obi ha na-esighi ike.

¹⁹ Mmadu niile anula maka nrube isi unu na-erubere ozioma ahụ. Ana m anuri onu n'ihu unu. Achoro m ka unu buru ndi maara ihe banyere ezi ihe, ka unu buru ndi na-amaghi ihe n'ihe banyere ihe ojoo.

²⁰ Mgbe na-adighi anya, Chineke nke udo ga-azopia ekwensu n'okpuru ukwu unu.

Ka amara Onyenwe anyi Jisos dinyere unu.

²¹ Timoti onye so m na-aruko oru, na Lusios, na Jesin na Sosipata, ndi ikwu m na-ekele unu.‡

²² Mu onwe m bu Tatis, onye dere akwukwo a, na-ekelekwara unu n'aha Onyenwe anyi.

²³ Gaios, onye na-ele mu na nzuko niile obia n'ebe a, na-ekelekwara unu. Otu a kwa, ndi niile na-ezuko n'ulo ya na-ekelekwara unu.

Erastos, onye na-elekota ihe ndi obodo a na nwanna anyi nwoke Kwatos, na-ekelekwara unu.

²⁴ Ka amara Onyenwe anyi Jisos Kraist dinyeere unu niile. Amen.§

Ekpere mmechi

²⁵ Ana m enyefe unu n'aka onye ahụ puru ime ka unu guzosie ike site n'ozoma m kwusaara unu, nakwa nkwaputa nke Jisos Kraist, dika mkpughe nke ihe omimi ahụ e zoro ezo kemgbe otutu ogbo ndi gara aga siri di.

²⁶ Ma ugbu a, e kpugheela ya, mee ka o puta ihè site n'ihe ndi amuma dere n'akwukwo nsu, ka ndi mba ozo niile maara ya dika

† 16:13 Mak 15:21 ‡ 16:21 Oru 13:1 na 16:1 nakwa Oru 17:15 § 16:24 Ufodu akwukwo na-edebanye n'amaokwu a Ka amara Onyenwe anyi Jisos Kraist dinyeere unu niile. Amen.

ihe Chineke ebighị ebi nyere n'iwu ya si dị, ka ha mụta irube isi nke na-esite n'okwukwe.

²⁷ Ka otuto na nsopuru dị Chineke, onye naanị ya bụ onye amamihe, ruo mgbe ebighị ebi, site na Jisọs Kraịst. Amen.

1 Ndi Kọrint

¹ Pọl, onye a kpọrọ ịbụ onyeozị Jisọs Kraịst site n'ọchịchọ Chineke, na nwanna anyị nwoke Sostenis,

² Ọ bụ unu nzuko Chineke dị na Kọrint ka a na-edere akwụkwọ a, ndị e doro nso n'ime Kraịst Jisọs, na ndị a kpọrọ ibi ndụ dị nso, tinyere ndị ahụ niile na-akpọku aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, onye bụ Onyenwe ha na Onyenwe anyị:

³ Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyị, na Onyenwe anyị Jisọs Kraịst diri unu.

Inye Ekele

⁴ Ana m ekele Chineke ekele n'ihị onyinye amara niile o nyere unu site na Kraịst Jisọs.

⁵ N'ihị na e emeela ka unu baa ụba n'ụzọ niile, n'ime ya, ma n'okwu unu ma na nghọta unu. O meekwala ka unu nwee nghọta zuru ezu banyere eziokwu niile. Ọ na-emekwa ka unu nwee ike na-ekwuputa okwu banyere ozioma ya.

⁶ N'ihị na ịgba akaebe banyere Kraịst pụtara ihe, guzosiekwa ike na ndụ unu.

⁷ Otu ihe si dị, ọ dighị onyinye mmụọ fọdurụ unu nke unu na-enweghị, ka unu nọrọ na-eche mgbe Chineke ga-egosiputa Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

⁸ Ọ ga-eme ka unu dị ike ruo na mgbe ikpeazụ, meekwa ka unu buru ndị na-enweghị ịta ụta n'ubochi Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

⁹ Chineke, onye kpọbatara unu ka unu na Ọkpara ya bụ Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, na-enwe mmekọrịta kwesiri ntụkwasi obi.

Ịkpa iche iche dị na Chọọchị

¹⁰ Ụmụnna m, eji m aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst na-ariọ unu, ka unu niile na-ekwekọrịta n'ihe ọbụla unu kwuru, ka nkewa ọbụla gharakwa ịbata n'etiti unu. Ana m arịọkwa unu ka unu dị n'otu, n'echiche obi unu na n'izu unu.

¹¹ N'ihị na ụmụnna m, esi m n'ọny ndị si n'ezinaulọ Kloyi bịara n'ebe a n'ụta na esemokwu dị n'etiti unu.

¹² Anurụ m na ịkpa iche iche abatala n'etiti unu. Na ufodụ n'ime unu na-asị, "Abụ m onye na-eso Pọl"; ndị ọzọ na-asịkwa, "Abụ m onye na-eso Apọlọs"; ndị ọzọkwa na-asị, "Ana m eso Sefas"; ma ndị ọzọ na-asịkwa, "Ọ bụ Kraịst ka m na-eso."

¹³ Kraịst, ọ dị abụọ? Ọ bụ Pọl ka a kpọgidere n'obe n'ihị unu? Ọ dị onye e mere baptizim n'aha Pọl?

¹⁴ Ana m ekele Chineke ekele na ọ dighị onye ọbụla n'ime unu m mere baptizim, ewezugakwa Krispos na Gaios.

¹⁵ Ya mere, ọ dighị onye n'ime unu ga-asị na e mere ya baptizim n'aha m.

16 (Ahaa! Emekwara m Stefanas na ezinaụlọ ya baptizim. Ewezuga ndi a, amaghị m ma m ga-echetakwa onye ọzọ m mere baptizim n'onwe m.)

17 N'ihì na Kraịst ezighị m ime ndi mmadu baptizim. O zitere m iji okwu di mfe kwusaa ozioma ya. O bughị iji okwu oke mmuta na amamihe nke mmadu ka ike nke obe Kraịst ghara ibu ihe efu.

Ezi amamihe

18 N'ihì na okwu maka obe bu ihe nzuzu nye ndi na-efu efu, ma nye anyi ndi a na-azoputa, o buru anyi ike nke Chineke.

19 E dere ya,

“Aga m emebi amamihe ndi maara ihe.

Aga m emekwa ka oke nghota nke ndi maara ihe buru ihe efu.”*

20 Olee ebe ndi oke amamihe no? Olee ebe ndi ode akwukwo no? Olee ebe ndi oke iru uka nke oge a no? Chineke o mebeghi ka amamihe nke uwa a buru ihe efu?

21 Ma ebe o bu site n'amamihe nke Chineke, uwa enweghi ike imata Chineke site na amamihe nke ya, o di Chineke ezi mma isite n'ozoma nke a na-ekwusa nke ndi mmadu na-akpo ihe nzuzu zoputa ndi kweere.

22 Ndi Juu chorọ ihu ihe iribama, ndi Griik na-achokwa amamihe.

23 Ma anyi onwe anyi na-ekwusa Kraịst, onye a kpogburu n'obe, onye bu ihe mgbochi n'ebe ndi Juu no, ma na nti ndi mba ọzọ, o di ka okwu nzuzu.

24 Ma nye ndi niile a kporo, ma ndi Juu ma ndi Griik, Kraịst bu ike nke Chineke burukwa amamihe nke Chineke.

25 N'ihì na nzuzu Chineke di mma karja amamihe niile nke mmadu, adighi ike Chineke dikwa ukwu karja ike niile nke mmadu.

26 Umunna m, chetakwanu ihe unu bu mgbe a kporo unu. Chetanu na o bu ole na ole n'ime unu bu ndi maara ihe n'usoro ogugo mmadu, ndi di ike, na ndi a maara aha ha n'obodo.

27 Ma lee na o bu ihe ahụ uwa guru dika ihe nzuzu, ka Chineke horo iji mee ka ihere mee ndi amamihe. O bukwa ihe ha guru dika ihe na-adighi ike ka Chineke horo iji mee ka ihere mee ndi di ike.

28 N'ihì na Chineke horo ihe dikariri ala nke uwa, na ihe a juru aju, jiri ha mee ka ihe uwa chere na o baghi uru, buru ihe bara uru.

29 Ka mmadu obula ghara inya isi n'ebe Chineke no.

30 Ma o bu n'ihì ya ka unu ji noro n'ime Kraịst Jisọs, onye horo isi amamihe nye anyi site na Chineke, nke bu ezi omume anyi na nke ido anyi nsọ, na onye mgbaputa anyi.

31 Ya mere, dika e dere ya n'akwukwo nsọ, “Onye obula na-anya isi, ya nyaa n'ime Onyenwe anyi.”†

2

Ozioma banyere Kraịst na obe ya

1 Umunna m, mgbe m biakwutere unu na mbu, ejighi m mmuta m na oke okwu megharja unu anya banyere ihe omimi niile nke okwu Chineke.

2 N'ihì na ekpebiri m na naani ihe m ga-ama n'etiti unu bu naani ihe banyere Jisọs Kraịst na mkpogbu a kpogburu ya n'elu obe.

* 1:19 Ajz 29:14 † 1:31 Jer 9:24

³ Abiakwutere m unu n'ọnọdụ adighi ike, oke ụjọ na ahụ ịma jijiji.

⁴ Okwu m na ihe m kwusara abiakwaghị dika okwu ire uto na nke oke mmụta, ime ka ndi mmadu kwere, kama ha bilara n'uzo igosi oru nke Mmuo Nso na ike ya.

⁵ Ka okwukwe unu ghara idabere n'amamihe mmadu, kama ka o dabere n'ike Chineke.

Amamihe Chineke

⁶ Ma otu o di, anyi na-ekwu okwu amamihe n'ebe ndi tozuru oke no. Ma o bughi amamihe nke oge a, maobu nke ndi na-achi uwa taa, bu ndi na-aghaghị ıla n'iyi.

⁷ Kama anyi na-ekwu okwu amamihe nke Chineke n'uzo di omimi, bu amamihe Chineke zonariri umu mmadu site na mbu, nke Chineke kara aka tupu e kee uwa na a ga-ekpughe ya n'oge a maka iwetara anyi ototo.

⁸ O nweghi onye obula n'ime ndi ochichi nke ogbo a ghotara ihe banyere nzube a. N'ih na o buru na ha maara ya, ha agaraghị akpogbu Onyenwe ototo ahụ n'obe.

⁹ Ma dika e dere ya,

"The ahụ anya mmadu na-ahubeghi,
ihe ahụ nti mmadu na-anubeghi,
ihe ahụ mmadu na-echebeghi n'obi ya,

bụ ihe Chineke kwadoro, debere ndi niile huru ya n'anya."*

¹⁰ Ma Chineke e kpugherela anyi ihe omimi ndi a site na Mmuo Nso ya.

Mmuo Nso bu onye na-enyochaputa ihe omimi na ihe nzuzo niile di Chineke n'obi.

¹¹ O dighi onye obula puru ịma ihe onye ozọ na-eche n'obi ya. O bu naani mmuo no n'ime onye ahụ bu onye mara ihe niile banyere ya. O dikwaghị onye puru imata ihe Chineke na-eche n'obi ya, ma o bughi naani Mmuo nke Chineke.

¹² Ma mmuo nke anyi natara abughi mmuo nke uwa, kama o bu Mmuo nke sitere na Chineke, ka anyi nwee ike ighota onyinye amara niile Chineke nyere anyi.

¹³ Nke a bu ihe anyi na-ekwu, o bughi n'okwu a kuziiri anyi site n'amamihe mmadu, kama site n'okwu nke Mmuo kuziri anyi; anyi ji okwu nke Mmuo na-akowa eziokwu nke mmuo.

¹⁴ Ma mmadu ahụ Mmuo na-adighi n'ime ya adighi anabata ihe ndi ahụ si na Mmuo nke Chineke bira, n'ih na ha bu nzuzu n'ebe onye ahụ no. O naghị aghota ha, n'ih na ha bu ihe a na-aghota naani site n'ike nke Mmuo.†

¹⁵ Onye ahụ Mmuo Nso na-achi achi na ndu ya, nwere ike ighota ihe obula ma ya onwe ya bu onye mmadu obula na-enweghi ike ighota.

¹⁶ N'ih na,

"Onye maara uche Onyenwe anyi

ruo na o ga-ezi ya uzọ?"‡

Ma anyi onwe anyi nwere uche nke Kraist.

3

Ndi ozi Chineke

* 2:9 Aiz 64:4 † 2:14 Mmuo n'ebe a, na-ekwu banyere Mmuo nke si na Chineke. ‡ 2:16 Aiz 40:13

1 Ụmụna m, o siiri m ike ịgwa unu okwu dika a ga-asị na unu bu ndị tozuru etozo n'ime Mmụọ, kama agwara m unu okwu dika ndị anụ ahụ ha na-achị, ndị bu ụmuntakiri n'ime Kraịst.

2 Ejighi m nri siri ike na-azụ unu, kama eji m mmiri ara na-azụ unu, n'ihị na unu apughị iri nri di ike. N'ezie, o buladi ugbo a, unu erubeghi iri nri siri ike.

3 N'ihị na unu na-adi ndu dika ndi bi n'ụwa, ebe o bu na ekworo na esemokwu na-adi n'etiti unu, nke a o ziputaghị na unu na-eme dika ndi ụwa, dika ndi mmadu efu no n'ụwa.

4 N'ihị na mgbe otu onye na-asị, "Abu m nke Pol," onye ozo na-asikwa, "Abu m nke Apolos," o gosighi na unu na-akpa agwa dika ndi bi n'ụwa?

5 Onye bu Apolos? Onye bu Pol? O bu na anyi abughi ndi na-eje ozi, ndi wetaara unu ozioma unu kweere n'ime ya. Oru di iche iche anyi ruru bukwa nke anyi ruru dika Onyenwe anyi si kenye anyi oru ahụ.

6 O bu m kuru mkpuru ahụ, Apolos bukwa onye gbara mkpuru ahụ mmiri, maobu Chineke mere ka o too.

7 Onye kuru mkpuru ahụ na onye gbara mkpuru ahụ mmiri adighi mkpa. O bu Chineke onye mere ka ha too di mkpa.

8 O nweghi ihe di iche n'etiti mu bu onye kuru mkpuru ahụ na Apolos onye gbara mkpuru ahụ mmiri. O bu otu ihe ahụ ka anyi bu n'obi. Onye obula ga-anata ugwo oru ya.

9 Anyi so Chineke na-aru oru. Unu onwe unu bukwanu ubi Chineke burukwa ulo ya a na-ewuli elu.

10 Eji m onyinye amara Chineke nyere m toọ ntọala oru a, dika ezi onye oka n'iwu ulo, onye ozo amalitela iwukwasi ulo n'elu ntọala ahụ. Ma ka onye obula kpachapu anya otu o si ewu.

11 O nweghi onye ozo puru ito ntọala kariri ntọala ahụ e bururi uto toto. Jisos Kraịst bukwa ntọala ahụ.

12 Ma o buru na mmadu obula na-eji olaedo maobu olaocha, ma o bukwanu nkume di oke onuahia, osisi maobu okporo oka, ma o bukwanu ahijia na-ewukwasi n'elu ntọala ahụ,

13 oru onye obula ga-egosiputa ihe o bu, n'ihị na Ubochi ahụ ga-eme ka o puta ihe. A ga-eji oku kpughee ya n'ihị na o bu oku ka a ga-eji nwaputa udi oru o bu mmadu obula ruru.

14 O buru na oku eruchapughi ihe obula mmadu ji wuo ulo ya n'elu ntọala ahụ, onye ahụ ga-anata ugwo oru.

15 Ma o buru na oku erechapu ihe obula mmadu ji ruo oru ya, oru o ruru ga-ala n'iyi, ma a ga-azoputa onye ahụ, ma o ga-adi ka a ga-asị na e si n'ulo na-ere oku zoputa ya.

Ulonso Chineke

16 O bu na unu aghotaghị na unu bu ulonso na Mmụọ Nso Chineke bi n'ime unu?

17 O buru na onye obula emebie ulonso Chineke, Chineke ga-emebikwa onye ahụ. N'ihị na ulo Chineke bu ulo di nso, unu bukwa ulo ahụ.

18 Ka onye o bua ghara ighogbu onwe ya, o buru na onye obula n'ime unu na-eche n'obi ya na ya bu onye maara ihe, dika ihe omuma nke ụwa si di, o ga-akara onye ahụ mma ime onwe ya onye nzuzu, ka o nwe ike buru onye maara ihe.

¹⁹ N'ihì na ihe ahụ ụwa na-eche na ọ bụ ezi ìma ihe bụ nzuzu n'anya Chineke. N'ihì na e dere ya, "Ọ na-ejide ndị oke amamihe n'aghugho ha niile."*

²⁰ Ọzọkwa, "Onyenwe anyị maara echiche obi mmadụ, mara na amamihe ya bụ ihe efu."†

²¹ N'ihì nke a, ka onye ọbụla ghara ìnya isi banyere mmadụ. Ihe niile bụ nke gị.

²² Ma ọ bụ Pol, maọbụ Apolōs, maọbụ Sefas, maọbụ ụwa a, maọbụ ndụ, maọbụ ọnwụ, maọbụ ihe dị taa na ihe niile ga-adị n'oge dị n'ihu, ha bụ nke unu.

²³ Unu bụkwa nke Kraịst, Kraịst bụkwa nke Chineke.

4

Ezi ndị ozi Kraịst

¹ Achọrọ m ka unu na-ele anyị anya dika ndị na-ejere Kraịst ozi, ndị e nyefere ihe omimi Chineke n'aka.

² Ma ihe dị mkpa bụ na o kwesiri ka ndị na-elekota ihe ọbụla buru ndị kwesiri ntụkwasi obi.

³ Anaghị m echegbu onwe m banyere ihe unu na-eche gbasara m maọbụ ihe a na-ekpe n'ụlọikpe nke mmadụ. N'ezie, anaghị m ekpekwa onwe m ikpe.

⁴ O doro m anya na akonuche m adighi ama m ikpe, ma nke a egosighi na m bụ onye ikpe na-amaghị. Ọ bụ Onyenwe anyị naani ka ọ diri ikpe m ikpe.

⁵ Ya mere, unu ekpela ikpe tupu oge ya eruo, chere n'ụrọ mgbe Onyenwe anyị n'onwe ya ga-abia. Ọ ga-eme ka ihe niile zoro ezo n'ochichiri p'uta ihè. Ọ ga-agbakwa ochichọ nzuzo niile nke dị n'obi n'anwụ. Mgbe ahụ, onye ọbụla n'otu n'otu ga-anatakwa otuto ruuru ya site n'aka Chineke.

⁶ Ugbu a ụmụna m ejiri m onwe m na Apolōs mara unu atụ maka ọdịmma nke unu, ka unu nwee ike isite n'aka anyị m'ata ihe site n'ihe ahụ e dere bụ nke na-asị, "Unu agafekwala ihe e dere n'akwụkwọ nsọ." Ka onye ọbụla n'ime unu hapu iji otu onye nyaa isi ma leda ndị ọzọ anya.

⁷ Onye gwara gị na ị pụrụ iche n'etiti mmadụ ndị ọzọ? Ọ dị ihe ọbụla i nwere nke abughị ihe ị natara anata? Ọ bụ gini ka i nwere nke ị na-anataghị anata? Ma ọ buru na i natara ya, gini mere i ji anya isi dika a ga-asị na ị nataghị ya anata?

⁸ Ma ugbu a, ihe niile zuru unu oke. Ugbu a, unu aburukwala ndị ọgaranya. Unu aburula eze ma anyị esoghị unu. N'ezie, ọ gaara atọ m uto ma a si na unu anorola n'ocheeze unu, ka anyị nwe ike soro unu buru eze.

⁹ Ọ na-adị m nnoo ka Chineke o weere anyị bụ ndị ozi mee anyị ndị dika isiri ala, ndị a na-echeta naani mgbe ihe niile na-agwusi agwusi, dika ndị a mara ikpe ọnwụ. N'ihì na-akpọtara anyị n'ihu ọha mmadụ mee anyị ihe nlere anya nye ụmụ mmadụ na ndị mmuo ozi.

* 3:19 Job 5:13 † 3:20 Abụ 94:11

¹⁰ Anyị aghoola ndị nzuzu n'ihị Kraịst, ma unu onwe unu bụ ndị maara ihe n'ime Kraịst. Anyị bụ ndị na-adighị ike ma unu dị ike. Anyị bụ ndị a juru aju na ndị a na-eleda anya, ma unu bụ ndị a na-asopuru.

¹¹ Tutu ruo ugbo a, anyị na-ebu onu nọrọkwa n'akpịrị ikpọ nkụ. Anyị enweghị ezigbo uwe anyị ji achụ oyi. Ndị mmadu na-emeso anyị mmeso ojọọ, ma anyị enweghị ebe obibi nke aka anyị.

¹² Aka anyị ka anyị ji aruputara onwe anyị ihe anyị na-eri. Mgbe ndị mmadu na-abụ anyị onu, anyị na-agọzi ha. Mgbe ha na-ata anyị ahụhụ, anyị nọ na-enwe ndidi.

¹³ Anyị na-eji okwu dị nro na-azaghachi ndị na-ekwuju anyị. Tutu ruo ugbo a, a na-emeso anyị mmeso dika anyị bụ unyi ndị uwa na-azachapụ, dika ihe a juru aju n'anya ndị uwa.

Aririọ

¹⁴ Anaghị m edere unu ihe ndị a ka ihere mee unu, kama ana m ede ya idu unu odu, na ido unu aka na nti, dika umu m huru n'anya.

¹⁵ O bụ ezie na unu nwere otutu ndị nche, ma unu enweghị kariya otu nna. N'ihị na o bụ m bụ nna unu n'ime Kraịst Jisọs, site n'oziom a ahụ m wetaara unu.

¹⁶ Ya mere, ana ariọ m unu, ka unu na-enomi ndu m.

¹⁷ N'ihị nke a, ana m ezitere unu Timoti, bụ ezi nwa m onye m huru n'anya, nke kwesiri ntukwasị obi n'ime Onyenwe anyị. O ga-echetara unu otu m si e bi ndu n'ime Onyenwe anyị Kraịst Jisọs, dika m na-akuzi ya n'ebe niile na nzuko niile.

¹⁸ Ufodu n'ime unu amalitela ifuli onwe ha elu, chee na mu enweghị ike ibiakwute unu ozọ.

¹⁹ Ma site n'ike Onyenwe anyị, aga m abia ihu unu anya n'oge na-adighi anya. Mgbe m biara, aga m achoputa ihe ndi ahụ na-akpa nganga puru ime, o bughị ihe ha nwere ike ikwu.

²⁰ N'ihị na alaeze Chineke abughị ihe okwu onu kama o bụ ngosiputa idi ike.

²¹ Ya mere, unu ka o diri ihoro nke unu choro. Unu choro ka m jiri utari biakwute unu, ka o bụ ka m jiri obi di umeala na mmuo nke ihunanya bia?

5

Mmehie ojoo

¹ O bụ akuko doro anya na-enwe ikwa iko n'etiti unu, udi nke ndi na-ekweghi ekwe na-apughi ime, ka unu na-eme. Otu onye n'ime ulo unu kpoooro nwunye nna ya, ha abuo e biri.

² Ma unu na-akpa nganga? Ihe unu kwesiri ime o bughị ikwa akwa na iru uju, na ime ka onye mere ihe di otu a si n'ogbako unu puo?

³ O bụ ezie na mu na unu anoghi ugbo a, ma mu na unu nokwa n'ime mmuo. Amaala m rii onye ahụ ikpe dika a ga-asị na mu na unu no.

⁴ Eji m aha Onyenwe anyi ma ya ikpe. Mgbe unu zukoro, aga m anonyere unu na mmuo. N'oge ahụ, site n'ike Onyenwe anyi Jisọs,

⁵ werenu nwoke a nyefee n'aka ekwensu, ka o taa anu ahụ ya ahuhụ, ka e nwee ike izoputa mmuo ya, mgbe Onyenwe anyi loghachiri.

⁶ Inya isi unu ezighi ezi. O bụ unu amaghi na nwantakiri yiist a gwakoro n'utu oka na-eme ka o koo?

⁷ Wepụnụ ihe n'eko achicha a nọ n'etiti unu, ka unu buru ndi di oheru, na ndi di ocha. N'ihu na a chọlarị Kraịst, bu aja nwa aturu, nke Ngabiga anyi.

⁸ N'ihu ya ka anyi mee mmemme a na-ejighi ihe na-eko achicha nke bu ihe ojoo na obi ojoo, kama ka anyi jiri achicha na-ekoghi eko nke bu obi ocha na eziokwu.

⁹ E dere m unu n'ime akwukwo ozi m, ka unu na ndi na-akwa iko ghara inwe mmeko obula.

¹⁰ O bughi ihe gbasara ndi nke uwa ndi na-akwa iko, maobu ndi anya ukwu, na ndi na-apunara mmadu ihe, maobu ndi na-ekpere arusi. O buru otu a, o putara na unu ga-esi n'owa puo.

¹¹ Ma ugbu a, a na m edere unu ka unu na onye obula nke na-akpo onwe ya nwanna nwoke maobu nwanna nwanyi ghara imeko ihe, ma o buru na o na-ebi ndu ikwa iko, maobu nwee anya ukwu, maobu na-ekpere arusi, onye na-ekwuto ibe ya, onye na-anubiga mmanya oke, maobu onye na-apunara mmadu ihe. Unu na ndi di otu a erikola nri.

¹² Kedu nke gbasara m ikpe ndi na-esoghi na chochi ikpe? O bughi ndi no n'ime ka unu ga-ekpe ikpe.

¹³ Chineke ga-ekpe ndi no n'ezi ikpe. "Chupunu onye ajoo mmadu ahụ site n'etiti unu."*

6

O di njo iga n'uloikpe

¹ Mgbe onye obula n'etiti unu nwere esemokwu megide ibe ya, unu o puru i buru okwu ahụ gaa n'uloikpe ka ndi ajo omume kpeere unu ikpe, karia iga ya n'ihu ndi nsọ?

² O bu na unu amabeghi na o bu ndi nsọ ga-ekpe uwa ikpe? O burukwa na unu ga-ekpe uwa ikpe, o putara na unu etozughi oke idozi okwu ntakiri daputara n'etiti unu?

³ O bu na unu amataghi na o bu anyi ga-ekpe ndi mmuo ozi ikpe? Gini ga-emekwa ka anyi ghara idozi okwu uka dikarisiri nta nke ndu a?

⁴ Ya mere, o buru na esemokwu di otu a adaputa n'etiti unu, unu ga-ewere okwu ahụ jekwuru ndi ibi ndu ha na-akpo nzuko ihe efu ka ha kpee ya?

⁵ Ana m ekwu nke a ime ka ihere mee unu. O ga-abu na e nweghi ike ichota o buladi otu onye maara ihe n'etiti unu, onye ga na-ekpe ikpe di n'etiti nwanna na ibe ya?

⁶ Ma lee, nwanna na-akporo nwanna ya aga ulo ikpe, ka ndi na-ekweghi ekwe kpee ha ikpe!*

⁷ Ebe unu na-enwe esemokwu nke ikpe ikpe n'etiti unu, o putara na unu bu ndi emeriri kpamkpam. N'ihu gini ka unu na-adighi ekwe ka emejo unu? N'ihu gini ka unu na-adighi ekwe ka a ghogbuo unu?

⁸ Ma unu onwe unu na-emejo, ma na-aghogbu, o buladi umunna unu n'ime Kraist.

⁹ O bu na unu amaghi na ndi na-eme ajo omume di otu a enweghi oke obula n'alaeze Chineke? Unu ekwela ka eduhie unu. N'ihu na o

* **5:13** Dit 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7 * **6:6** Nke a bukwa n'ihu ndi na-ekweghi ekwe.

dighi onye obula na-akwa iko, na ndi na-efe arusi, ndi ikom nwere nwunye na-akwa iko, na ndi ikom na-eji ndi ikom ibe ha akwa iko,

¹⁰ ndi niile na-ezu ohi, ndi anya ukwu, ndi na-anubiga mmanya oke, ndi nkwo, maobu ndi na-apunara mmadu ihe ha nwere, agaghi eketa oke n'alaeze Chineke.

¹¹ Na mbu, ufodu n'ime unu na-ebi ndu di otu a. Ma ugbo a, a sachapula mmehie unu, doo unu nsọ nye Chineke. O bukwa site n'aha Onyenwe anyi Jisọs Kraist na n'ime Mmuo nke Chineke anyi ka a gurụ unu ka ndi ezi omume.

Mmehie ikwa iko

¹² I na-asị, “Enwere m ike ime ihe niile m maara na m kwesiri ime,” ma o bughị ihe niile ga-abara m uru. “Enwere m ike ime ihe niile m maara ziri ezi,” ma a gaghi ekwe ka ihe obula na-achi m.

¹³ Unu na-asị, “E mere ihe oriri maka afo, meekwa afo maka ihe oriri, ma Chineke ga-emebi ma afo ma ihe oriri.” Ekeghi ahụ anyi maka ikwa iko, kama o mere ya maka Onyenwe anyi, Onyenwe anyi dikwa maka ahụ anyi.

¹⁴ Chineke mere ka Onyenwe anyi site n'onwu bilie, o ga-ejikwa ike ya mee ka anyi si n'onwu bilie.

¹⁵ O bu na unu amataghi na ahụ unu bu akuku ahụ Kraist? O di mma na m ga-eji ahụ Kraist mee ka e jikotaa ya na ahụ nwanyị akwuna? Tufiaa!

¹⁶ O bu na unu amataghi na onye ya na nwanyị akwuna na-enwe mmekorita, ya na nwanyị ahụ bu otu ahụ? N'ih na e kwuru, “Ha abuo ga-abu otu anu ahụ.”†

¹⁷ Ma onye obula e jikotara ya na Onyenwe anyi, ya na onye ahụ ga-abu otu n'ime mmuo.

¹⁸ Gbaaranu mmehie ikwa iko oso. O dighi mmehie ozo na-emetuta anu ahụ mmadu dika mmehie ikwa iko. O bu mmehie mmadu na-eme megide anu ahụ ya.

¹⁹ O bu na unu amataghi na ahụ unu bu ulonso nke Mmuo Nso ahụ Chineke nyere unu, onye bi n'ime unu? Anu ahụ unu abukwaghi nke unu onwe unu, kama unu bu nke Chineke.

²⁰ E jiri oke onuhia zoputa unu. Ya mere jirinu anu ahụ unu nye Chineke otuto.

7

Ajuju banyere olulu di na nwunye

¹ Ugbo a, okwu banyere ihe unu dere n'akwukwo: “O di mma ka nwoke ghara imetu nwanyị aka.”

² Ma n'ih otutu ihe omume banyere ikwa iko, ka nwoke obula nwee nwunye nke aka ya, nwanyị obula di nke aka ya.

³ Ka nwoke obula jisie ike na-akwu nwunye ya ugwo mmeko o ji ya. Nwanyị obula ga-emekwara di ya otu aka ahụ.

⁴ N'ih na nwanyị obula luru di adighikwa achị ahụ ya, kama o bu di ya na-achị ya. Otu aka ahụ, di anakwaghi achị ahụ ya, kama o bu nwunye ya na-achị ya.

⁵ Ka di na nwunye hapu igbochi ibe ha mmekorita nke anu ahụ ruuru ha. Kariakwa maobu na mkpebi ha nwere n'etiti onwe ha

† 6:16 Jen 2:24

inorọ iche nwa oge nta n'ihu inyefe onwe ha ikpe ekpere. Mgbe oge a gasiri, ha ga-agakwa n'ihu na mmekorita ha, ka e site otu a hapu inye ekwensu ohere inwa ha onwunwa n'ihu enweghi ike ha ijide onwe ha aka.

⁶ Anaghi m enye nke a di ka iwu, kama o bu alo ka m na-atunyere unu.

⁷ Asị m kwuo, aga m asị na o ga-aka mma ka mmadu niile noro di ka m. Ma onye obula nwere onyinye nke Chineke nyere ya. O nyere otu onye nke a, onye ozo nke ozo.

⁸ Ma ana m agwa ndi na-anoghi n'onodu di na nwunye na ndi di ha nwuru anwu, na o ka mma ka ha nodu na-alughi di maobu nwunye, dika m onwe m no.

⁹ Ma o buru na ha apughi ijide onwe ha, ha gaa chorọ di maobu nwunye luo. O ka mma ilu di maobu nwunye, kari mma igba ara site n'aguu nke anu ahụ.

¹⁰ Ugbu a, unu ndi nwere di na ndi nwere nwunye niile, enwere m iwu m na-enye unu. (O sighi n'aka m, kama o si n'aka Onyenwe anyi): O kwesighi ka nwanyi obula hapu di ya.

¹¹ A sikwa na o hapu di ya, ya noro onwe ya, maobu ya laghachikwuru di ya. Ka nwoke obula gharakwa igba nwunye ya alukwaghi m.

¹² Ma ana m agwa mmadu ndi ozo (nke a abughi iwu nke Onyenwe anyi nyere). O buru na nwanna aluo nwanyi nke na-ekweghi ekwe, ya achupula ya ma o buru na nwanyi ahụ achoo inogide dika nwunye ya.

¹³ O burukwa na nwanyi kwere ekwe aluo di nke na-ekweghi ekwe, ya agbarala di ya alukwaghi m, ma o buru na di ya chorọ inogide dika di ya.

¹⁴ N'ihu na edoola di ahụ na-ekweghi ekwe nsọ site na nwunye ya, otu a kwa a na-edokwa nwunye ahụ na-ekweghi ekwe nsọ site na di ya, bu onye kwere ekwe. O buru na o dighi otu a, umu unu ga-abu ndi na-adighi ocha. Ma otu o di, ha di nsọ.

¹⁵ Ma o buru na onye ahụ nke na-ekweghi ekwe ekwapu onwe ya, ya diri otu ahụ, nke a emeghi ka nwanna anyi nwoke maobu nwanna anyi nwanyi buru ohu n'onodu di otu a, n'ihu na Chineke kporo anyi ka anyi bie ndu udo.

¹⁶ Gi nwunye, i mara maobu gi ga-azoputa di gi? Ma, gi bu di, si ana mara maobu gi ga-azoputa nwunye gi?

Onodu mmadu

¹⁷ Ka onye obula bie ndu ya dika amara Onyenwe anyi nyere ya si di, nakwa n'onodu nke Chineke kporo ya. Nke a bu iwu m na-enye n'ulo choochi niile.

¹⁸ Akporo onye obula mgbe e biri ya ugwu? Ya achola iwepu akara obibi ugwu ya. Ka onye a na-ebighi ugwu tupu okpukpo ya hapu inye onwe ya nsogbu icho uzo a ga-esi bie ya ugwu.

¹⁹ N'ihu na o dighi mkpa ma e biri gi ugwu ma e bighi gi ugwu. Ihe kachasi mkpa bu idebe iwu Chineke.

²⁰ Ka onye obula nogide dika o di mgbe a kporo ya.

²¹ I bu ohu mgbe a kporo gi? Echegbula onwe gi n'ihu ya. Kama o buru na o di uzo i puru isi nwere onwe gi, were ohere ahụ mee ihe ugbu a.

22 N'ihì na onye ọbụla Onyenwe anyị Chineke kpọrọ mgbe o bụ ohu, aghọla onye nweere onwe ya n'ime Onyenwe anyị. Otu aka ahụ, onye nwerela onwe ya mgbe Onyenwe anyị kpọrọ ya aghọla ohu nke Kraịst.

23 Akwụọla ụgwọ isi unu, unu abụkwala ohu mmadụ ọzọ.

24 Ụmụna m, n'ọnọdụ ọbụla mmadụ nọ mgbe a kpọrọ ya, ya nọgidiesie ike n'ime Chineke.

Ndị na-alụbeghị di

25 Ihe banyere ụmụ agbọghọ na-amaghị nwoke. Enweghị m iwu ọbụla site n'aka Onyenwe anyị banyere ajujụ a, ma aga m ekwu uche nke aka m dika onye sitere n'ebere nke Onyenwe anyị kwesiri ntukwasị obi.

26 Echere m na ọ ka mma ugbo a, n'ihì nsogbu nke na-abianụ ka onye ọbụla nọdurụ onwe ya dika o siri nọrọ ugbo a.

27 I luola nwanyi? Achola nkewa. O bu na i lubeghi nwanyi? Ejela icho onye i ga-alu.

28 Ma o buru na i kpebie n'obi gi ilu nwunye, i meghi mmehie obula; o burukwa na nwaagboghọ ekpebie na o ga-alu di, o meghi mmehie. Ndị luru di na nwunye ga-enwe otutu nsogbu n'ime uwa. O ga-amasi m igbochiri unu nsogbu ndi ahụ.

29 Ihe unu kwesiri ima, ụmụna, bu na oge anyi nwere foduru naani ntakiri, site ugbo a gaa n'ihu ndi nwere nwunye ga-adi ndu ha dika ndi na-enweghi.

30 Ka ndi na-akwa akwa bie ndu dika ndi ihe anaghi ewute, ka ndi na-achi ochi diri ka ndi obi na-adighi ato utu. Ka ndi na-azu ahia diri dika ndi na-enweghi ngwa ahia obula.

31 Ka ndi na-etinye oge n'ihe utu nke uwa hapu ibi ndu icho iritecha ihe niile di n'uwa n'uru. N'ihì na uwa, otu o di ugbo a, bu ihe na-agabiga agabiga.

32 Unu emela ihe ga-ewetara unu oke echiche. Nwoke na-alubeghi nwanyi nwere ohere iji oge ya niile ruora Onyenwe anyi oru. O nwekwara ohere igbalisi ike ime ihe ga-atu Onyenwe anyi utu.

33 Ma nwoke nwere nwunye na-echegbu onwe ya banyere ihe igbo mkpa nke uwa a, otu o ga-esi mee ihe ga-atu nwunye ya utu.

34 O na-enwekwa obi abuo n'ihe obula o choro ime. Otu a ka o dikwa nye nwaagboghọ na-alubeghi di maobu onye nke na-amabeghi nwoke, nchegbu ya bu banyere ihe nke Onyenwe anyi. Ochicho ya bu ka o di nsu n'anu ahụ ya na n'ime mmuo ya. Ma nwanyi nwere di na-echegbu onwe ya banyere ihe nke uwa a, otu o ga-esi mee ihe ga-atu di ya utu.

35 Ana m ekwu ihe ndi a maka o di mma nke unu onwe unu, o bughi igbali igbochi unu, kama o bu ka unu nwee ike bie ndu unu n'uzu kwesiri ekwesi, werekwa ihunanya zuruoke ruora Onyenwe anyi oru.

36 O buru na nwoke obula enweghi ike ijide onwe ya n'ihì aguu mmekorita nke nwoke na nwanyi na-agu ya n'ebe nwaagboghọ ya na ya kpebiri ilu no, ya mee ihe o na-achọ, o meghi mmehie obula, ha lu o di na nwunye.

37 Ma o buru na onye obula ekpebie n'obi ya, ma nwee ike ijide onwe ya, ka o si n'enweghi mmanye obula idebe nwaagboghọ e kwuru na o ga-alu na-enweghi mmeko obula, o bu ihe di mma ka o mere.

³⁸ Ya mere, onye ahụ luru nwaagboghọ o kwuru na ọ ga-alu mere nke oma, ma onye kpebikwara na ọ gaghị alu mekwara nke oma karịa.

³⁹ Njikota e jikotara nwunye na di ya na-adị ire naanị mgbe di nwanyị di ndu. Ọ buru na di ya anwuọ o nwere ike ilu di ozo, ma ọ luo ya n'ime Onyenwe anyi.

⁴⁰ N'uche m, ọ ga-enwe onu n'obi ya karịa ma ọ buru na ọ lughị di ozo. Ana m echekwa na mu onwe m nwekwara Mmuo nke Chineke.*

8

Anu e ji chuofo arusi aja

¹ Ugbu a, n'okwu banyere nri a churu n'aja nye arusi, anyi ma na onye obula nwere amamihe. Amamihe na-afuli mmadu elu mee ka ọ nyaa isi. Ma ihunanya na-ewuli elu.

² Ọ buru na ọ di onye si na ya maara ihe niile, onye ahụ amatabeghi ihe o kwesiri imata.

³ Ma onye ahụ huru Chineke n'anya bu onye ọ maara.

⁴ Ya mere, ihe banyere nri a churu n'aja nye arusi, anyi maara na "Arusi abughi ihe obula n'owa", matakwa na "Chi ozo adighi ma ọ bughị otu Chineke."

⁵ A sika na arusi a na-akpo chi di, ma ha no n'eluigwe maobu n'owa (n'ezie otutu "chi" na "ndi nwe mmadu" di otu a di).

⁶ Ma n'ebe anyi no, anyi maara na ọ bu naanị otu Chineke di, onye bu Nna, onye kere ihe niile, na onye anyi na-adị ndu n'ihia ya. Ọ bukwa naanị otu Onyenwe anyi ka anyi nwere, onye bu Jisọs Kraist, onye e sitere n'aka ya kee ihe niile, onye na-enyekwa anyi ndu.

⁷ Ma otu ọ di, ọ bughị onye obula nwere ihe omuma a. Ufodu n'ime ndu ha niile, ha na-ele arusi anya dika chi di ndu. Ha na-echekwa na ihe obula e ji chuofo arusi aja, na ọ bu chi di ndu ka e ji ya chuofo aja. N'ihia nke a, mgbe obula ha riri ihe e ji chuofo aja nye arusi, ọ na-ewute mmuo ha nke ukwu n'ihia na akonuche ha esighi ike, ọ na-emekwa ya.

⁸ Ma ọ bughị nri ga-eme ka anyi na Chineke di na mma. Ma anyi riri ma anyi erighi, ọ dighi ihe oheru anyi ga-enweta. Ọ dikwaghi ihe na-efunari anyi.

⁹ Ma lezienu anya, otu o si di, ka ike unu nwere ime ihe obula di unu mma, ghara igho ihe iso ngongo diri ndi na-adighi ike n'okwukwe ha.

¹⁰ N'ihia na ọ buru na ndi ozo ahụ gi, gi onye nwere akonuche, ka i no, na-eri nri n'ulo arusi, ọ bu na ha agaghị eche na ha bu ndi okwukwe ha na-esighi ike, ga-enwe obi ike soro gi rie nri a gorof arusi?

¹¹ N'uzo di otu a, ndi kwere ekwe na-adighi ike, ndi Kraist nwuru n'ihia ha, na-esite n'ihe mmota gi laa n'iyi.

¹² Cheta na ọ bu mmehie i mere megide Kraist, mgbe unu na-emegide mmuo nwanne gi n'ime Kraist, n'ihia n'akonuche ha esighi ike.

¹³ N'ihia nke a, ọ buru na ihe oriri ga-eme ka nwanna m mee mmehie, agaghị m eri anu ozo, ka m ghara ime ka nwanna m maa n'onya.

9

PoI mere onwe ya ihe imaatu

* 7:40 Ndumodu ndi a m nyere unu si na Mmuo nke Chineke.

1 Abụghị m onye nwe onwe ya? Abụghị m onyeozị Kraịst? Ọ bụ na m ahụghị Jisọs Onyenwe anyị? Unu abụghị ihe ngosipụta ọrụ m rụrụ n'ime Onyenwe anyị?

2 Ọ bụrụ na m abụghị onyeozị n'ebe ndị ọzọ nọ, n'ebe unu nọ, abụ m onyeozị n'ezikwu n'ihị na unu bụ akara nke ọrụ onyeozị m n'ime Onyenwe anyị.

3 Ihe ngọpụ m nye ndị ahụ na-enyocha m bụ nke a.

4 Ọ bụ na anyị enweghị ike iri ihe oriri na inụ ihe ọnụnụ?

5 Ọ bụ na anyị enweghị ike iduru nwunye onye bụ onye kwere ekwe gaa ebe ọbụla anyị na-aga dika ndị ozi ọzọ na-eme, na dika ụmụnne Onyenwe anyị na Sefas na-emekwa?

6 Ọ ga-abụ naanị mụ na Banabas bụ ndị na-enweghị ike ihapụ iru ọrụ maka ihe anyị ga na-eri?

7 Olee onye agha unu maara nke na-esi n'akpa ya akwụ onwe ya ụgwọ ọnwá? Ka ọ dị onye ọrụ ubi vainị unu maara nke na-adighị eri mkpuru e si n'ubi ahụ weta? Olee onye ọzụzụ aturu unu maara nke na-adighị anụ mmiri ara e si n'igwe aturu ọ na-azụ apiputa?

8 Anaghị m ekwu ihe a n'ihị na ha bụ ihe na-eme ụbọchị niile n'etiti ndị mmadu? Akwukwo iwu, o kwukwaghị otu ihe ahụ?

9 N'ihị na e dere ya n'iwu nke Mosis, "Ekechila ọnu ehi mgbe ọ na-azocha mkpuru ọka."* Unu chere na ọ bụ naanị ehi ka Chineke bu n'obi kwuo okwu a?

10 E, n'ihị anyị ka eji dee ya n'akwukwo. N'ezie, e dere ihe ndị a n'ihị anyị, n'ihị na onye ruru ọrụ n'ubi na onye na-azocha mkpuru di n'ubi ahụ, na-eme nke a n'olileanya na o kwesiri iketa oke site na mkpuru e si n'ubi ahụ weta.

11 Mkpuru anyị kuru n'ime obi unu bụ mkpuru nke mmu. Ọ ga-abu ihe ojuu ma anyị si unu nyetu anyị ufodu n'ime akunuba unu?

12 Ọ bụrụ na ndị ọzọ kwesiri iketa uru di otu a n'ahụ unu, ọ bụ na anyị ekwesighi iketa karịa?

Ma ọ dibeghi mgbe anyi rioro unu ihe obula, kama anyi na-agbalisi ike ihu na o dighi ihe ga-egbochi unu iji ezi obi na-ege nti n'oziomma Kraist nke anyi wetara.

13 Ọ bụ na unu amataghị na ndị na-arụ ọrụ n'ulonso ukwu na-esi n'ulonso ahụ na-eweta ihe ha na-eri? Ndị na-agbakwa odibo n'ebe ichu aja na-eketakwa oke n'ihe eji chuo aja?

14 N'otu aka ahụ kwa, Onyenwe anyi ekwuola na ndi niile na-ekwusa oziooma ya ga-esi n'oziooma eweta nri ha ga-eri di ndu.

15 Ma o nweghi mgbe m jirila ike ndi a m nwere irite uru n'oru m nara ndi mmadu ihe. Anaghị m ede nke a n'akwukwo ka a na-ebutere m ihe onyinye. N'ihị na ọ kaara m mma ka m nwuo kama m ga-ekwe ka onye obula mee ka inya isi m buru ihe efu n'ihị ihe onyinye.

16 Anaghị anya isi n'ihị na ana m ezisa oziooma, maka na nke ahụ bụ ọrụ e nyere m n'iwu ka m ruo. Ahuhu diiri m ma ọ buru na m ezisaghi oziooma.

17 A si na m ji aka m hoputa onwe m iru ọrụ a, agaara m enwe ụgwọ ọrụ, ma na ọ buru na o sighi n'uche aka m, unu mara na-ahanyere m ya n'aka.

* 9:9 Dit 25:4

18 Gini bu ugwo oru m? Ugwo oru m bu onu m na-enwe site n'izisa ozioma a, na-anaghi onye obula ugwo oru obula, maobu ihe ruru m dika onye na-ezisa ozioma ahụ.

Pol ji inwe onwe ya jee ozi

19 O bu ezie na-abughi m ohu onye obula, ma emeela m onwe m ohu nye mmadu niile ka m nwee ike site n'uzo di otu a rite otutu mkpuruobi n'uru nye Kraist.

20 N'ebe ndi Juu noo, ana m eme dika onye Juu, ka m nwee ike rite ndi Juu n'uru. N'etiti ndi no n'okpuru iwu, ana m emekwa dika otu n'ime ndi no n'okpuru iwu (n'agbanyeghi na mu onwe m anoghi n'okpuru iwu), ka m si otu a nwee ike rite ndi no n'okpuru iwu n'uru.

21 N'ebe ndi na-anoghi n'okpuru iwu no, emere m onwe m ka onye na-anoghi n'okpuru iwu (ma nke a aputaghi na m na-akwusi ime ihe iwu Chineke na-achọ. Ana m emekwa dika onye no n'okpuru iwu Kraist), ka m nwee ike rite ndi na-anoghi n'okpuru iwu n'uru.

22 N'ebe ndi na-adighi ike no, ana m emekwa dika ha, ka m nwee ike rite ndi na-adighi ike n'uru. Otu obula mmadu si diri, ana m agbali choo uzo m ga-esi mee ka o nabata m, ka m nwee ike site n'uzo niile obula zoputa ufodu.

23 Ana m eme ihe ndi a niile n'ihio ozioma, ma ka m nwekwa ike keta oke na ngozu ya.

Mkpa o di mmadu ikwanyere onwe ya ugwu

24 Unu amataghi na mgbe otutu mmadu na-agba oso iso mpi, o bu naani otu onye na-enwe ihe onyinye nke mbu? Ya mere, gbasienu oso ike, ka unu nweta onyinye ahụ.

25 Ndi na-ejikere igba oso maobu egwuregwu oso na-enwe ntachiobi n'otutu ahuhu nke ya na ozuzu so. Ha na-azu onwe ha naani ka ha nweta okpueze okoko osisi na-emebi emebi. Ma oso anyi na-agba bu ka anyi nweta okpueze nke na-apughi imebi emebi.

26 O bu nke a mere m ji na-agba oso a na-eleghi anya n'azu, maobu ku o kpọ dika m na-aku ifufe.

27 Ma ana m azu ahụ m, na-enye ya ahuhu mee ya ka o buru ohu, ka mu onwe m ghara i bu onye a juruaju mgbe m kwusasi ozioma nye ndi oso.

10

Ido aka na nti banyere ime mmehie

1 Umunna m, achoghi m ka unu chefu o ihe mere nna nna anyi ha mgbe ha jere ije n'ime ozara. O ji igwe ojii duo ha. O mekwara ka ha si n'etiti Osimiri Uhie gafee.

2 N'ime igwe ojii ahụ, na n'ime osimiri ahụ e tinyere ha niile na baptizim, dika ndi na-eso uzo Mosis.

3 Ha niile rikwara ihe oriri nke mmuo ahụ.

4 Ha nukwara mmiri mmuo ahụ, mmiri sitere n'oke nkume mmuo ahụ, nke na-eso ha. Oke nkume ahụ bu Kraist n'onwe ya.

5 N'ihio ndi a niile, omume ha amasighi Chineke. N'ihio nke a, o lara ha n'iyi n'ime ozara.

6 Ugbu a, ihe ndi a niile bukwa ihe ido aka na nti nye anyi, ka anyi hapu ibu ndi aguu ime ihe ojojo na-agu dika ha.

7 Unu abụla ndi na-ekpere arusi dika ufodu ha mere. Dika e dere ya, "Ndi a noduru ala iri ihe na inu ihe onunu, biliekwa oto gwurie egwu ime onwe ha obi oto."*

8 Ka anyi ghara ikwa iko dika ufodu n'ime ha mere, iri puku mmadu abuo na ato n'ime ha nwuo n'otu ubochi.

9 Ka anyi hapu inwa Kraist onwunwa dika ufodu n'ime ha si nwaa Chineke. E mere ka agwo tagbusie ha.

10 Ka anyi hapukwa itamu ntamu dika ufodu ha mere ma buru ndi Mmuo ozi onwu tigburu.

11 Ihe ndi a niile dakwasiri ha ka o buru ihe ilere anya nye anyi. E dekwaro ha n'akwukwo ka ha buru anyi ihe ido aka na nti n'ih na anyi bi n'oge a mgbe ogwugwu ihe niile di nso.

12 Ya mere, o buru na i na-eche na i gzosiri ike, lezie anya ka i ghara ida.

13 O nweghi onwunwa obula nwara unu nke abiakwutebeghi mmadu. Chineke kwesiri ntukwasie obi, o gaghi ekwe ka a nwaa unu karja ike unu. Kama mgbe a na-anwa unu, o ga-enye unu ike imeri onwunwa ma gosikwa unu uzọ mgbapu n'ime ya.

Oriri arusi na Oriri nke Onyenwe anyi†

14 Ya mere, ndi enyi m huru n'anya, gbaaranu ikpere arusi oso.

15 Ana m agwa ndi nwere uche okwu, unu onwe unu tulenu ihe m na-ekwu.

16 Iko ngozi ahụ nke anyi na-agosi, o bughi iketa oke site n'obara Kraist? Achicha nke anyi na-anya, o bughi iketa oke n'ahu Kraist?

17 N'ih na otu achicha di, o bu ezie na anyi di otutu, anyi bu otu ahụ, n'ih na anyi niile na-eketa oke n'otu ogbe achicha ahụ.

18 Chetanu ka ndi Izrel siri mee: o bu na ndi na-eri ihe eji chuo aja abughi ndi nnwoko n'ebe ichu aja?

19 Gini ka okwu ndi a m na-ekwu putara? Na arusi, maobu ihe a churu n'aja nye arusi bu ihe obula, maobu na o bughi ihe?

20 Mba! Ihe m na-ekwu bu na ndi niile na-achuru arusi aja jikotara onwe ha n'otu obi ichuru ekwensu aja ahụ. O bughi Chineke. Achokwaghi m ka unu buru ndi e jikotara ha na ekwensu.‡

21 Unu apughi inu site n'iko Onyenwe anyi ma nuokwa site n'iko ekwensu; unu apughikwa inwe oke site na tebul Onyenwe anyi na tebul ekwensu.

22 Anyi na-achọ ime ka iwe wee Onyenwe anyi? Anyi di ike karja ya?

Inwe onwe nke ndi kwere ekwe

23 I na-asị, "Enwere m ike ime ihe niile m maara na m kwesiri ime," ma o bughi ihe niile ga-abara m uru. "Enwere m ike ime ihe niile m maara ziri ezi," ma o bughi ihe niile nwere ike inyere anyi aka.

24 Ka onye obula hapu icho odimma nke onwe ya, kama odimma nke ndi ozo.

25 Rie ihe bu anu obula e rere n'ahia na-ajughi ajuju obula n'ih akonuche.

26 N'ih na, "Uwa na ihe niile di n'ime ya bu nke Onyenwe anyi."§

* 10:7 Opu 32:6 † 10:13 Ufodu na-akpo ya Oriri nso. ‡ 10:20 Maobu, mmuo ojoo § 10:26 Abụ 24:1

²⁷ Ọ bụrụ na onye na-ekweghị ekwe akpọọ unu oriri, unu kpebie ije, riekwanụ nri ọbụla e nyere unu na-ajughị ajujụ n'ihị akonuche.

²⁸ Ma ọ buru na e nwee onye gwara gi, "A churụ ihe a n'aja." Unu erila nri ahụ, maka onye ahụ mere ka unu mata, na n'ihị akonuche.

²⁹ Akonuche nke m na-ekwu maka ya abughị nke gi, kama ọ bu maka nke onye ahụ. N'ihị ginị ka m nwere onwe m ga-eji bụrụ ihe akonuche onye ọzọ ga-ekpe ikpe?

³⁰ Ọ bụrụ na m nwere ike inye ekele, were nri m rie, olee otu e si ekwuto m n'ihị ihe ahụ m nyere Chineke ekele banyere ya?

³¹ Ihe ọbụla i na-eme, ma unu na-eri ihe maọbụ na-añụ ihe, na-emenụ ha niile maka otuto nke Chineke.

³² Unu emejọla ndị Juu maọbụ ndị Griik, ma ọ bụkwanụ nzuko Chineke.

³³ Na-agbalisịnụ ike ime dika m si eme. N'ihe ọbụla m na-eme, ana m ejisi ike ime ihe ga-atọ onye ọbụla uto. Anaghị m achọ ọdịmma nke m naanị, kama ọ bu ọdịmma nke mmadụ ibe m, ime ka a zọpụta ha.

11

1 Unu bụrụ ndị na-eñomi m, dika m si eñomi Kraịst.

Omume kwesiri ekwesị n'oge ofufe

² Ana m aja unu n'ihị na unu na-echeta m n'ihị niile, nakwa n'ihị na unu na-ejisikwa ozizi ahụ enyere unu n'aka ike, dika m nyere ha n'aka unu idebe.

³ Ma achoro m ka unu mata na dika Kraịst bu isi nwoke ọbụla, otu a ka nwoke ọbụla si bụrụ isi nwunye ya. Chineke bụkwa isi Kraịst.

⁴ Nwoke ọbụla kpuchiri isi ya mgbe ọ na-ekpe ekpere maọbụ na-ebu amuma* na-emenye isi ya ihere.

⁵ Ma nwanyị ọbụla na-ekpe ekpere maọbụ na-ebu amuma, ma o kpuchighị isi ya, na-emenye isi ya ihe ihere, n'ihị na ọ dika nwanyị kpuchara isi ya.

⁶ Ọ bụrụ na nwanyị ọbụla achoghị ikechi isi ya, ya kpuchaa ya. A sịkwa na ọ bụkwanụ ihe ihere na nwanyị kpuchara isi ya, ka nwanyị kechie isi ya.

⁷ Ma nwoke ekwesighị ikpuchi isi ya, n'ihị na nwoke bu onyinyo na otuto nke Chineke, ebe nwanyị bu otuto nke nwoke.

⁸ E si na nwoke kee nwanyị, ma e sighị na nwanyị kee nwoke.

⁹ E keghị nwoke maka nwanyị, ma e kere nwanyị maka nwoke.

¹⁰ N'ihị nke a, nwanyị kwesiri ikpuchi isi ya igosi na ọ nọ n'okpuru di ya, maka ndị mmụọ ozi.

¹¹ Ma otu ihe si di n'ime ndu anyi na-adi n'ime Onyenwe anyi, nwoke adighi ma e wepu nwanyị, nwanyị adighikwa ma e wepu nwoke.

¹² N'ihị na dika nwanyị siri na nwoke pụta na mbụ, otu a ka a na-esitekwa n'ahụ nwanyị mụpụta nwoke. Ma ha niile si n'aka Chineke pụta.

¹³ Achoro m ka unu tule ihe a n'onwe unu, ọ di mma ka nwanyị ghebe isi ya oghe mgbe ọ na-ekpe ekpere nye Chineke?

¹⁴ Unu matakwarara nke oma na ọ bu ihe ihere na nwoke ga-ebu agiri isi di ogologo.

* 11:4 Maọbụ, na-akuzi ihe

15 Ma ọ bụrụ na nwanyị enwee agiri isi dị ogologo ọ bụ ihe otuto nye ya n'ihi na e nyere ya agiri isi dị ogologo ka ọ bụrụ ihe mkpuchi.

16 Ọ bụrụ na onye ọbụla na-arụ ụka banyere omenaala nke a, anyị onwe anyị na nzukọ Chineke niile enweghị omenaala ọzọ banyere nke a.

Omume kwesiri ekwesi n'oge Oriri Nso

17 N'ime ntuziaka ndị a, enweghị m otuto nye unu n'ihi na mgbe unu zukọtara omume unu na-eweta ihe ọjọọ karịa ihe ọma.

18 Na mmalite, ihe m na-anụ bụ na mgbe niile unu zukoro dika chọchị, iru ụka nke na-ebute nkewa na-adị n'etiti unu. E kwenyekwara m na ụfọdu ihe ndị a m nuru bụ eziokwu.

19 N'ezie ụdị nkewa dị otu a aghaghị idị n'etiti unu ka e nwee ike mara ndị Chineke nabatara.

20 Mgbe unu zukọtara, ọ bughị nri anyasi nke Onyenwe anyị ka unu na-eri.

21 N'ihi na mgbe unu na-eri nri, ụfọdu n'ime unu na-eri nri anyasi nke aka ha. Nke mere, n'otu onye na-anọ agụ ebe onye ọzọ na-anụbigakwa mmanya oke.

22 A ga-akpọ nke a gini? Ọ bụ na unu enweghị ụlọ ebe unu ga-anọ rijuo afo ma njuokwa afo? Ka ọ bụ na unu na-eleli nzukọ Chineke na emenye ndị na-enweghị ihe ihere? Gini ka m ga-agwa unu? Aga m eto unu maka nke a? Agaghị m eto unu maka nke a.

23 N'ihi na ihe m ziri unu bụ ihe Onyenwe anyị ziri m. N'abalị ụbọchị ahụ a rara ya nye, Onyenwe anyị Jisọs weere otu ogbe achicha.

24 Mgbe o nyechara ekele, ọ nyawara ya si, **"Nke a bụ ahụ m nke a na-enye maka unu. Na-emenụ nke a iji cheta m."**

25 N'uzọ dị otu a kwa, o bulitere otu iko mmanya mgbe ha risiri nri si, **"Iko a bụ ogbugba ndụ ọhuru n'ọbara m. Oge ọbụla unu na-anụ ya, na-emenụ nke a iji na-echeta m."**

26 N'ihi na mgbe ọbụla unu na-eri achicha ahụ na-anụkwa iko a, unu na-ekwusa onwu Onyenwe anyị ruo mgbe ọ ga-abia ọzọ.

27 Ya mere, ọ bụrụ na onye ọbụla erie achicha Onyenwe anyị maobu nọ ọ iko Onyenwe anyị n'uzọ na-ekwesighi ekwesi, onye ahụ na-emehie megide anụ ahụ Onyenwe anyị na ọbara Onyenwe anyị.

28 Ọ bụ nke a mere o ji bụrụ ihe dị mkpa ka onye ọbụla nyochaa onwe ya nke ọma tupu o rie achicha ahụ maobu nọ ọ iko ahụ.

29 N'ihi na onye ọbụla na-eri achicha ahụ maobu nọ ọ site n'iko ahụ na-echeghi echiche, ọ na-eri, na-anutakwara onwe ya ikpe omuma, ma ọ bụrụ na ọ tuleghi uche banyere ahụ Kraịst.

30 Ọ bụ nke a mere otutu n'ime unu ji bụrụ ndị ahụ na-esighi ike, ndị nọ n'oria na ndị dara n'ura onwu.

31 Ọ bụrụ na anyị enyochaa onwe anyị nke ọma, anyị agaghị adaba n'ikpe.

32 Ma otu ọ di, mgbe Onyenwe anyị na-ama anyị ikpe n'uzọ di otu a, a na-ezi anyi otu e si ebi ezi ndu n'ihi ka a ghara imako anyi na ndi uwa ikpe.

33 Ya mere, umunna m, mgbe unu bjakotara iri nri, cherenu ibe unu.

34 Ọ bụrụ na agụ agụ onye ọbụla ya rie nri n'ulo ya, ka ọ hapu iwetara unu ikpe omuma.

Aga m enye ntuziaka banyere ihe niile ndi ọzọ mgbe m biara.

12

Onyinye Mmuo Nso na-enye

¹ Ugbo a umunna m, achoro m ka unu mata ihe gbasara onyinye nke Mmuo Nso na-enye.

² Unu matara na mgbe unu bu ndi na-amaghị Chineke, e duru unu n'otu uzọ maobu nke ozo, duhie unu uzọ iso arusi ndi ahụ dara ogbi.

³ Ya mere, achoro m ka unu ghotu nke oma na o dighi onye obula na-ekwu okwu site n'odudu Mmuo nke Chineke, puru i si, "Ka Jisos buru onye a buru onu." O dikwaghị onye obula puru ikwu, na "Jisos bu Onyenwe anyi," ma o bughị site na Mmuo Nso.

⁴ Onyinye amara di iche iche di, ma otu Mmuo Nso ahụ na-enye ha niile.

⁵ E nwekwara udi ije ozi di iche iche, maobu otu Onyenwe anyi ahụ ka a na-ejere ozi.

⁶ Udi ike di iche iche nke eji aru oru dikwa, ma otu Chineke ahụ na-etinye ike ndi a n'ime onye obula iji jee ozi.

⁷ O na-enyekwa onye obula amara iziputa ike nke Mmuo Nso maka odimma mmadu niile.

⁸ Mmuo Nso na-enye otu onye onyinye ikwu okwu amamihe, na-enyekwa onye ozo onyinye ima ihe omuma, site n'otu Mmuo ahụ.

⁹ Otu Mmuo nso a na-enye onye ozo onyinye inwe okwukwe, na-enyekwa onye ozo onyinye inwe ike igwo oria.

¹⁰ Onye ozo ka o na-enye onyinye iru oru itunanya, onye ozo ike ibu amuma. Onye ozo ka o na-enye ike ikowa udi mmuo di iche iche, ma onye ozokwa ka o na-enye ike isu asusu di iche iche. Ma o na-enyekwa onye ozo ike ikowa ihe onye na-asu asusu ndi a na-ekwu.

¹¹ O bu otu Mmuo ahụ na-enye onyinye ndi a niile. O na-enye onye obula onyinye di iche iche dika Mmuo Nso si kpebie.

Otu ahụ ma otutu akuku

¹² Dika ahụ anyi si nwe akuku di iche iche, ma burukwa otu ahụ, n'agbanyeghi na o nwere otutu akuku, otu a ka anu ahụ Kraist dikwa.

¹³ Site n'otu Mmuo Nso ahụ ka e mere anyi niile baptizim n'otu n'otu, ma ndi Juu ma ndi Griik, ma ohu ma ndi nwe onwe ha. E meela ka anyi nuo obara ya, n'ime njiko nke otu Mmuo Nso ahụ.

¹⁴ Ahu mmadu abughị naani otu akuku, kama o nwere otutu akuku ahụ.

¹⁵ O buru na ukwu asi, "N'ih i na-abughị m aka, esoghi n'ahu," nke a agaghị egbochi ya ka o gharakwa ibu otu n'akuku anu ahụ.

¹⁶ Otu a kwa, o buru na nti asi, "Ebe m na-abughị anya abughị m otu akuku anu ahụ." Okwu a kwa agaghị eme ka nti ghara ibu akuku anu ahụ.

¹⁷ O buru na ahụ niile bu anya, olee ka ahụ ga-esi nu ihe? O burukwa na ahụ mmadu bu naani nti o ga-esi ahaa nu isisi ihe obula?

¹⁸ Ma otu ihe si di, Chineke debere n'otu n'otu akuku niile di n'ahu dika o si choo.

¹⁹ A si na akuku niile di n'ahu bu otu ihe, kedụ ebe ahụ ga-adị?

²⁰ Otu o di, o bu ezie na ihe di n'ahu di otutu, ma ha niile bu otu ahụ.

21 N'ihì nke a, anya enweghị ike ịgwa aka sị, "Achoghị m gị, n'ihì na ị dighị m mkpa." Isi agakwaghị agwa ụkwụ sị, "Achoghị m inyeaka gị."

22 Kama ọ bụ akụkụ ahụ anyị ndị na-esighị ike bụ ndị dị anyị mkpa karịa.

23 E e, akụkụ ndị ahụ anyị na-eche na ha adighị mkpa ka anyị na-eji nsopurụ na-elekọta. Akụkụ ndị ahụ na-ekwesighị ile anya ka anyị na-enye ugwu, ma na-ekpuchi ha.

24 Ma anyị adighị esi otu a elekọta akụkụ ahụ ndị ahụ anya na-ahụ n'uzọ puru iche, n'ihì na Chineke kpachapurụ anya mee ka akụkụ ndị ahụ dịkarisiri nta buru nke anyị kwesiri inye nsopurụ karịa.

25 N'uzọ dị otu a, nkewa ọbụla adighị n'ahụ mmadụ. Akụkụ ọbụla maara mkpa ibe ya, ha na-egboritakwara onwe ha mkpa ha.

26 Ọ buru na otu akụkụ enwe nsogbu, akụkụ ndị ọzọ ga-eketa oke na nsogbu ahụ. Ọ burukwa na otu akụkụ emee ihe ga-eweta otuto ọ bụ ahụ niile na-enwe otuto ahụ.

27 Ugwu a, unu niile n'otu n'otu bụ otu anụ ahụ Kraist. Unu bukwa akụkụ ahụ ya n'otu n'otu, burukwa ndị dị mkpa n'ahụ ahụ.

28 Nke a bụ ụfọdụ n'ime akụkụ dị iche iche Chineke tinyere na choochi; nke mbụ bụ ndị ozi, ndị amụma, ndị nkuzi, ndị na-arụ ọrụ ịtunanya, ndị na-agwọ ọrịa, ndị puru inyere mmadụ ibe ha aka, ndị nwere onyinye ịchikọta ihe niile n'usoro, na ndị na-asụ asụsụ dị iche iche.

29 Ha niile, ha bụ ndị ozi? Ha niile ha bụ ndị amụma? Ha niile ha bụ ndị nkuzi? Ha niile ha bụ ndị ọrụ ebube?

30 Ha niile ha nwere onyinye ịgwọ ọrịa? Ha niile ha na-asụ n'olu dị iche iche? Ha niile ha nwere onyinye nke ịkọwa asụsụ dị iche iche?

31 Ugwu a, gbalisienụ ike inweta onyinye kachasi dị elu karịa.

Ịhunanya kachasi mkpa

Ma aga m ezi unu ụzọ nke kachasi ihe a niile mma.

13

Ịhunanya

1 A sị na m na-asụ asụsụ dị iche iche nke ndị mmadụ maọbụ nke ndị mmụọ ozi, ma ahughị m mmadụ ibe m n'anya, abụ m naanị ogene na-eme ụzọ maọbụ mbadamba efere na-ada ụda.

2 A sịkwa na m nwere onyinye ibu amụma, buru onye puru ikwu ihe niile gaje ime n'oge dị n'ihu, na onye maara ihe niile, a sịkwa na m nwere okwukwe nke m puru isite na ya nye ugwu buru ibu iwu sị ya site n'ebe ọ nọ gaa n'ebe ọzọ, ma ahughị m mmadụ ibe m n'anya, abughị m ihe ọbụla.

3 A sịkwa na m ewere ihe niile m nwere nye ndị ogbenye, werekwa anụ ahụ m nye ka ere ya oku n'ihì ka m nyaa isi, ihe ndị a niile abaghị uru, ma m enweghị ịhunanya.

4 Ịhunanya na-enwe ogologo ntachiobi, na-enwekwa obi ebere. Ọ dighị ekwo ekwo, ọ naghị enwe anya ukwu, ọ naghị anya isi. Ọ nakwaghị ebuli onwe ya elu.

5 Ọ naghị eme ihe na-akpasu iwe, ọ naghị achọ ihe nke naanị ya, ọ naghị ewe iwe ọsịso. Ọ nakwaghị agụko ihe ojọo niile e mere ya.

6 Ọ dighị anuri ọrụ n'ihè ojọo, kama ọ na-anuri n'eziokwu.

⁷ Ọ na-edi ihe niile, ọ na-ekwerekwa ihe niile, ọ na-enwekwa olileanya na-anagide ihe ọbụla daputara.

⁸ Ịhunanya adighi agwu agwu. Ma ibu amuma niile ga-emesia kwusi, onyinye isu asusu di iche iche ga-akwusikwa. Otu a, ihe omuma niile ga-agabiga.

⁹ N'ihu na omuma anyi ezughi oke, ibu amuma anyi ezukwaghi oke.

¹⁰ Ma mgbe anyi ruru n'izuoke, ezughi oke agaghi adikwa.

¹¹ Mgbe m bu nwata, ekwuru m okwu dika nwata, echiche m niile bu echiche nwata. Izuzu obi m niile bukwa nke nwata. Ma mgbe m toro ghoọ dimkpa, adighikwa m akpa agwa dika nwata ozo.

¹² Ugbu a, anyi na-ahụ inyogho inyogho dika anyi na-ele anya n'enyoma mgbe ahụ anyi ga-ahụ ihu na ihu. Ugbu a, ihe m mara ezughi oke, ma mgbe ahụ aga m amazu, dika m bu onye a mazuru.

¹³ Ọ di ihe ato na-adigide adigide. Ha bu okwukwe, olileanya, na ihunanya. Ma n'ime ha niile, ihe kachasi ha niile bu ihunanya.

14

Onyinye ndi ozo Mmuo Nso na-enye

¹ Ka ihunanya buru isi ihe unu na-achọ. Chosienụ onyinye nke Mmuo Nso ike, nke ka nke onyinye inwe ike ibu amuma.

² Onye obula na-asu asusu o na-amughi amu, bu Chineke ka o na-agwa okwu, o bughị mmadu. N'ezie, o dighi onye na-aghota ihe o na-ekwu; n'ihu na okwu o na-ekwu bu ihe omimi site n'ike Mmuo Nso.

³ Ma onye obula na-ebu amuma na-ezisa ozi na-enyere ndi mmadu aka ito eto. O na-agwakwa ha okwu nkasiobi na okwu na-ebuli mmuọ ha elu.

⁴ Ya mere, onye ahụ na-ebu amuma na-enyere choochi aka, ma onye ahụ na-asu asusu ozo, na-enyere naani onwe ya aka.

⁵ Ọ gaara ato m uto ma a si na unu niile nwere onyinye isu asusu di iche iche; ma o ga-ato m kariya ma o buru na unu niile enwee onyinye ibu amuma. Nke a bu n'ihu na onye ahụ na-ebu amuma bara uru kariya onye na-asu asusu di iche iche. Isu asusu ya ga-aba uru ma o buru na o di onye na-aghota ihe o na-asu, ka e nwee ike wulie choochi.

⁶ Umunna m o buru na m biakwutere unu malite isu asusu unu na-adighi aghota, ole uru m baara unu, ma o bughị ma m na-ekwu okwu banyere ihe ekpughere gosi m, maobu ihe niile m maara, maobu ihe gaje ime, maobu ihe nkuzi?

⁷ Ọ bukwa otu a ka o di n'etiti ihe niile na-enweghi ndu, nke na-ada uda, dika oja, maobu ubo akwara. O buru na ha enyeghi uda di iche site na nke ozo, olee uzo mmadu ga-eji mara maobu oja ka a na-afu, maobu ubo akwara ka a na-akpo.

⁸ Ọ burukwa na opi ike e ji akpo ndi agha oku adaputaghi uda nke oma, onye ga-ejikere ije agha?

⁹ N'otu aka ahụ kwa, o buru na i na-agwa mmadu okwu n'asusu o na-adighi anu, olee otu o ga-esi ghota ihe i na-ekwu? N'oge ahụ, ifufe ka unu na-agwa okwu.

¹⁰ Asusu a na-asu n'ụwa a di ukwuu, ma ha niile bara uru nye ndi na-anu ha.

11 Ọ buru na m aghotaghị ihe onye na-asu otu n'ime asusu ndi a na-ekwu, aga m abu obia n'ebe onye na-asu asusu ahụ nọ, ya onwe ya ga-abukwa obia n'ebe m nọ.

12 Ebe o na-agu unu aguu inweta onyinye nke Mmuo Nso, choonu onyinye ndi ahụ ga-enyere unu aka iwuli nzuko elu.

13 Onye obula na-asu asusu n'olu di iche iche, ga-ekpe ekpere ka e nye ya onyinye ikowa olu di iche iche.

14 Ọ buru na m ji asusu di iche na-ekpe ekpere, mmuo m ga-eso m na-ekpe ekpere ahụ, ma uche m agaghị aghota ekpere m na-ekpe.

15 Ọ buru na o di otu a, olee ihe m ga-eme? Aga m eji mmuo m kpee ekpere, jirikwa uche kpee ekpere. Aga m ejikwa mmuo m buo abụ, jirikwa uche m buo abụ.

16 Ma o bughị otu a, mgbe i ji asusu ozo nke a na-amaghị naeto Chineke n'ime mmuo, olee otu ndi niile nọ n'ulo nzuko ahụ na-aghotaghị ihe i na-ekwu ga-esi zaa Amen?

17 Ọ bu ezie na i na-enye ekele nke oma, ma o naghị ewuli onye obula elu.

18 Ana m ekele Chineke n'ihia na ana m asu asusu di iche iche* karịa unu niile.

19 Ma mgbe obula a gbakoro na nzuko ife ofufe, o na-akara m mma ikwu naani mkpuru okwu ise nke mmadu niile ga-aghota na nke ga-abakwara ha uru, karịa na m kwuru puku mkpuru okwu iri n'asusu di iche iche nke onye obula na-apughị ighota.

20 Umunna m, unu abula umuntakiri n'echiche unu. Burunu umuntakiri n'ihe gbasara ime ihe ojo, ma burunu ndi nwere uche n'ihe gbasara udi okwu a.

21 E dere ya n'akwukwo iwu,
 "Site na egbugbere onu ndi mba ozo
 sitekwa n'ire ndi na-asu iche iche
 ka m ga-agwa ndi a okwu,
 ma obuladi otu a, ha agaghị ege m nti,
 ka Onyenwe anyi kwuru."[†]

22 Isu asusu di iche iche abughị ihe nlere anya nye ndi kwere ekwe, kama o bu ihe ama nye ndi na-ekweghi ekwe. Ma ibu amuma bu maka ndi kwere ekwe, o bughị maka ndi na-ekweghi ekwe.

23 Ọ buru na nzuko niile ezuko n'ogbako ekpere, mmadu niile a na-asu n'olu di iche iche n'otu mgbe, o burukwa na ndi na-aghotaghị, maobu ndi na-ekweghi ekwe abata n'ebe ahụ, gini ka ha ga-ekwu? Ha o gaghị asi na isi emebiela ndi a?

24 Ma o buru na onye na-ekweghi ekwe maobu onye ohuru abata mgbe onye obula na-ebu amuma, ha ga-abu ndi mmadu niile ga-atu mmehie ha n'anya maakwa ha ikpe mmehie.

25 Mgbe a na-eme ka ihe nzuzo nke obi ha niile puta ihè, onye di otu a ga-egbu ikpere n'ala kpo isiala nye Chineke si, "N'ezie, Chineke nọ n'etiti unu."

Usoro Ofufe

26 Ugbu a, umunna m, kedu otu o kwesiri idi? Mgbe obula unu zukoro, ufodu kwesiri ibu abu, onye ozo ga-ezi unu ihe; maobu gwa unu ozi di mkpa e gosiri ya, maobu jiri asusu nke o na-amughị gwa

* 14:18 Nke bu isu n'ire † 14:21 Ajz 28:11,12

unu okwu, ka onye ozo kowaa ihe onye ji asusu a di iche kwuo okwu kwuru. Ma ka ihe obula e mere n'ime ulo chochi buru ihe ga-ewuli onye obula elu.

²⁷ A sikwa na o di ndi chorochi iji asusu di iche kwuo okwu, ka mmadu abuo maobu ato kwuo. Kama ka ha kwuo n'otu n'otu n'usoro. Ka onye ga-akowa ihe ha kwuru norokwa n'ebe ahụ.

²⁸ O buru na o dighi onye ga-akowa ihe ha na-asu, ka onye ahụ na-asu asusu di iche na chochi mechie onu ya. Ya na Chineke surita ya.

²⁹ Ka mmadu abuo maobu ato nwere onyinye ibu amuma kwuo okwu n'otu n'otu, ka ndi ozo tulee ihe ha kwuru.

³⁰ O buru na-ekpughere onye ozo nodu n'akuku ya ihe, ka onye mbu mechie onu ya.

³¹ N'ih na unu nwere ike ibu amuma n'otu n'otu, ka mmadu niile nwee ike imuta ihe ma burukwa ndi a gbara ume.

³² Mmuo niile nke ndi amuma ka a na-edokwa n'okpuru ndi amuma.

³³ N'ih na Chineke abughi Chineke nke aghara, kama o bu nke udo. Otu a ka o di n'ime ogbakọ niile nke ndi nsọ.

³⁴ Umụ nwanyi ekwesighi ikwu okwu n'ime chochi. Ha ekwesighi itinye onu na ntugha uka obula, n'ih na iwu kwuru ka ha debe onwe ha n'okpuru ndi ochichi.

³⁵ O buru na o di ihe ha chorochi imata, ha juo di ha mgbe ha lara n'ulo. N'ih na o bu ihe ihere na nwanyi ga-ekwu okwu n'ime ogbakọ chochi.

³⁶ Unu chere na okwu Chineke malitere n'aka unu? Unu chekwara na o ga-akwusi n'aka unu? Ugha!

³⁷ O buru na o di onye na-eche na ya bu onye amuma, maobu na ya nwere onyinye nke Mmuo Nso, naani ihe m na-achọ ka o ghota bu na ihe m na-edere unu bu iwu Onyenwe anyi n'onwe ya nyere m.

³⁸ O buru na o di onye nogidere ju inabata ihe ndi a, unu anala ya nti.

³⁹ Ya mere, umunna m, ka ibu amuma buru ihe na-agu unu agu, unu egbochikwala onyinye nke isu n'ire di iche iche.

⁴⁰ Ma meenu ihe niile n'uzo di mma, ka ha dikwa n'usoro.

15

Mbilite n'onwu Kraist

¹ Umunna m, ugbo a achoro m ime ka unu cheta ozioma ahụ m ziri unu mgbe m buru uzo biakwute unu, nke unu kweere na ya, na nke unu guzosikwara ike n'elu ya.

² E si n'ozoma a zoputa unu, ma o buru na unu ejiri obi unu niile jidesie ihe unu kweere na ya ike. Inwe okwukwe n'ihe ozo di iche agaghi enyere unu aka.

³ Ihe m nyefere unu n'aka na mbu bu ozi ahụ m natara i debe, nke di oke mkpa, na Kraist nwuru onwu n'ih mmehie anyi, dika akwukwo nsọ kwuru na o ga-anwu.

⁴ Na e liri ya, ma e mere ka o si n'onwu bilie n'ubochi nke ato, dika akwukwo nsọ kwukwara na o ga-eme.

⁵ O gosiri Sefas* onwe ya, emesia, ndi ozi iri na abuo ahụ hukwara ya.

* 15:5 Ya bu, Pita

6 Emesịakwa, o gosiri ihe karịrị narị mmadụ ise n'ime ụmụna onwe ya, n'otu mgbe, otutu n'ime ndị ahụ ka nọ ndụ taa, o bụ ezie na ụfọdụ n'ime ha adaala n'ura onwu.

7 Emesịa, Jemis huru ya; o mekwara ka ndị ozi niile hu ya.

8 N'ikpeazu, mu onwe m hukwara ya, dika a ga-asị na m bu nwa a na-amughị n'oge.

9 N'ihì na o bu m kachasi nta n'ime ndi ozi. O kwesikwaghị ka a akpoo m onyeozì ya n'ihì na alusoro m nzuko Chineke ogo nke ukwu.

10 Ma site n'amara nke Chineke, abụ m ihe m bu. O putakwara na amara ya n'ebe m no abughị ihe efu. Kama arushiri m oru ike karichasia ndi ozi niile. Ma n'ezie, o bughị m na-aru oru a, kama o bu Chineke n'onwe ya na-aru oru ya n'ime m.

11 Ma o bu m, maobu ndi ozo, otu a ka anyi siri kwusaa, otu a ka unu sikwa kwere.

Mbilite n'onwu nke ndi nwuru anwu

12 Ma o buru na a na-ekwusa na Kraist si n'onwu bilie, gini mere ụfọdụ unu ji na-ekwu na ndi nwuru anwu apughị isi n'onwu bilie ozo.

13 O buru na ndi nwuru anwu a pughị i si n'onwu bilie, nke a putara na e meghi ka Kraist site n'onwu bilie.

14 O burukwa na e meghi ka Kraist si n'onwu bilie, ihe anyi na-ezisa bu ihe efu, okwukwe unu nwere bukwa ihe efu.

15 Ma kari nke a, a na-ahuta anyi ka ndi ama ugha nke Chineke, n'ihì na anyi gbara ama banyere Chineke, na-asị na o mere ka Kraist si n'onwu bilie, bu onye o na-emeghi ka o si n'onwu bilie ma o buru na-emeghi ka ndi nwuru anwu di ndu ozo.

16 N'ihì na, o buru na a pughị ime ka ndi nwuru anwu bilie di ndu ozo, emekwaghị ka Kraist si n'onwu bilie.

17 Ma o buru na-emeghi ka Kraist si n'onwu bilie, okwukwe unu bu ihe efu, unu ka ga-anwu na mmehie unu.

18 Mgbe ahụ ndi nwuru anwu n'ime Kraist lara n'iyi.

19 O burukwa na olileanya anyi n'ime Kraist gwuru naani na ndu anyi n'ime uwa a, anyi bu ndi e kwesiri ka e mere ebere.

20 Ma e mere ka Kraist si n'onwu bilie n'ezie, onye mbu n'etiti ndi niile nwuru anwu.

21 N'ihì na dika onwu si site n'aka otu nwoke bia, otu a kwa ka mbilite n'onwu si site n'aka otu nwoke bia.

22 Dika mmadu niile si anwu site n'aka Adam, otu a kwa ka mmadu niile ga-esi dikwa ndu n'ime Kraist.

23 Onye obula ga-ebili n'usoro nke ya, Kraist mkpuru mbu si n'onwu bilie. Mgbe o loghachiri, ndi niile bu ndi nke Kraist ga-esote.

24 Mgbe nke a gasiri, ogwugwu ihe niile ga-abia, mgbe o ga-enyefe alaeze n'aka Chineke bu Nna, n'ihì na o meriela ichi isi niile, na ikike niile na ike niile.

25 N'ihì na o ga-abu eze tutu ruo mgbe o lugburu ndi iro ya niile, doo ha n'okpuru ukwu ya.

26 Onye iro ikpeazu a ga-emerì bu onwu.

27 N'ihì na "O doola ihe niile n'okpuru ukwu ya."† Ma mgbe obula asiri, "e doola ihe niile" n'okpuru ukwu ya, o doru anya na Chineke agunyeghi onwe ya, n'ihì na o bu ya tinyere ihe niile n'okpuru Kraist.

† 15:27 Abụ 8:6

28 Mgbe e merela ka ihe niile nọrọ n'okpuru ya, mgbe ahụ, Ọkpara ya n'onwe ya, ga-edobe onwe ya n'okpuru onye ahụ dobere ihe niile n'okpuru ya, ka Chineke buru onye na-achị ihe niile.

29 Ma ọ bughị otu a, gini mere ufodu ji eme ndi otu ha baptizim n'onodu ndi nwuru anwu? O buru na e meghe ka ndi nwuru anwu si n'onwu bilie ma oli, n'ihi ginị ka a na-eme mmadu ndi a baptizim n'onodu ha?

30 Gini mere anyi ji noro n'ize ndu n'oge awa obula?

31 N'igwa unu eziokwu, umunna m, ana m ezute onwu kwa ubochi. Ihe m ji kwuputa nke a bu n'ihi inya isi nke m ji unu anya n'ime Jisosh Kraist, Onyenwe anyi.

32 O buru na ndu anyi na-agwu n'uwa a, dika ndi mmadu na-ekwu, gini bukwanu uru m nwere n'ihi ogu m na-aluso anu ohia, bu ndi ikom Efesos? O buru na a gaghị eme ka ndi nwuru anwu bilie, "Ka anyi rienu, nuokwanu,

n'ihi na echi anyi ga-anwu."‡

33 Unu ekwela ka e duhie unu. N'ihi na mkparikota agwa ojoo na-emebi ezi agwa.

34 Sitenu na ndu enweghi nghota unu loghachita dika unu kwesiri, unu emehiekwala ozo. N'ihi na-enwere ufodu bu ndi na-amaghi Chineke. Ana m ekwu nke a ka ihere mee unu.

Mbilite n'onwu nke anu ahụ

35 Ma ufodu ga-aju, "Olee otu a ga-esi mee ka onye nwuru anwu bilie? Olee udi ahụ ha ga-enwe mgbe ha ga-aputa?"

36 Onye nzuzu! Mkpuru oka i tinyere n'ala agaghị epu ma o buru na o bughị uzo nwuo.

37 Mgbe i na-agma mkpuru, o bughị anu ahụ nke ga-aputa ka i na-agma, kama o bu naani mkpuru nkiti, eleghi anya mkpuru oka wiiti, maobu mkpuru ozo.

38 Ma Chineke na-enye ya ahụ dika o si choo. O na-enyekwa mkpuru obula n'ime mkpuru niile ahụ nke kwesiri ya.

39 Anu ahụ niile abughị otu, mmadu nwere anu ahụ di iche, anu ohia nwere udi anu ahụ nke ha. Anu ufe nwere anu ahụ ha, azu nwekwara nke ha.

40 Ahu nke eluigwe na ahu nke uwa dikwa. Ma ima mma na ebube nke ahu nke eluigwe bu otu, ima mma na ebube nke ahu nke uwa dikwa iche.

41 Anyanwu nwere ebube nke ya, onwa nwekwa nke ya, kpakpando nwekwara ebube nke ya. Kpakpando dikwa iche site n'ibe ya n'ima mma na ebube.

42 Otu a ka o di n'ebe mbilite n'onwu ndi nwuru anwu di. Mgbe e liri anu ahụ anyi, ihe nwuru anwu na nke puru ire ure ka o bu, ma mgbe e mere ka o si n'onwu bilie, o gaghị anwukwa ozo.

43 A na-eli ahụ onye nwuru anwu dika ihe enweghi ugwu, ma a na-eme ka o si n'onwu bilie n'ebube. A na-eli onye nwuru anwu n'adighi ike, ma a na-eme ka o si n'onwu bilie n'idi ike.

44 A na-eli onye nwuru anwu dika anu ahụ nkiti, ma a na-eme ka o jiri ahụ nke mmuo kulite.

O buru na e nwere anu ahụ nkiti, e nwekwara ahụ nke mmuo.

45 E dere ya, “Mmadu mbu, bu Adam, ghoru mkpuruobi di ndu, Adam nke ikpeazu bu mmuo na-enye ndu.”[§]

46 Ma mmuo e bughị uzo, kama o bu ahụ nkiti, ma mmuo biara n'ikpeazu.

47 Mmadu nke nwoke sitere n'ala, ejikwa aja kpuo ya; mmadu nke abuo si n'eluigwe bia.

48 Di ka mmadu nke mbu ahụ e jiri aja kpuo di, otu a ka ndi niile si n'aja putu dikwa. Ma di ka mmadu nke eluigwe ahụ di, otu a ka ndi niile bu umu eluigwe dikwa.

49 Dika anyi niile yikwasiri onyinyo nke nwoke e jiri aja kpuo, otu ahukwa ka anyi ga-esi yikwasị onyinyo nke nwoke nke eluigwe.

50 Ihe m na-ekwu, umunna m, bu na anu ahụ na obara enweghi ike iketa alaeze Chineke. Ihe na-ere ure agaghikwa eketa ereghi ure.

51 Ma geenu nti ka m gwa unu ihe omimi a! O bughị anyi niile na-aga inwu, kama, a ga-enye anyi anu ahụ oheru nke puru iche.

52 N'otu mgbe, n'otu ntabi anya, mgbe a ga-afu opi ike ikpeazu. N'ih na opi ga-ada, a ga-eme ka ndi nwuru anwu si n'onwu bilite na-ereghi ure. A ga-agbanwekwa anyi.

53 N'ih na a ghaghi igbanwe anu ahụ anyi a nke na-anwu anwu, nyekwa anyi ahụ nke na-agaghi anwu ozo.

54 Mgbe ahụ nke a puru ire ure ga-eyikwasị ereghi ure, nke a puru inwu anwu ga-eyikwasị anwughị anwu. Mgbe ahụ, okwu ahụ e dere n'akwukwo nso ga-emezu, okwu ahụ siri, “Elomiela onwu, meriekwa ike ya niile.”*

55 “Onwu, olee ebe mmeri gi di?

Onwu, olee ebe ihe ufu gi di?”†

56 N'ih na ihe ahụ onwu ji agbata mmadu bu mmehie, ma ihe na-enye mmehie ike bu iwu.

57 Ka ekele diri Chineke onye na-enye anyi mmeri site n'Onyenwe anyi Jisọ Kraist.

58 Ya mere, umunna m ndi m huru n'anya, kwusienu ike, burunu akwaa akwuru. Nogidenu n'oru Onyenwe anyi mgbe niile, ebe unu maara na oru unu na-aru n'ime Onyenwe anyi abughị ihe efu.

16

Onyinye n'ih ndi nso no na mkpa

1 N'ih niile banyere utu ihe onyinye nke ndi nso, gbananu mee dika m nyere ndi choochi di n'akuku Galeshia n'iwu.

2 Ubochi uka niile, ka onye obula site n'ih o kpatara n'izu uka ahụ weputa ufodu ihe nke o ga-eji nye onyinye a. Unu e cherekwala inakota ihe onyinye ndi a ruo mgbe m ga-abia. Ka a hapu iche tutu ruo mgbe m biara.

3 Mgbe m biara, aga m edenye ndi ahụ kwesiri ntukwasị obi, bu ndi unu hoputara akwukwo nkowa, ziga ha ibugara ndi no na Jerusalem onyinye obioma unu.

4 O burukwa na o di mkpa na m ga-eso ha gaa, mu na ha ga-esoro.

Nzube Pol

⁵ Aga m abịa ileta unu mgbe m gasiri Masidonia. N'ihia na ana m ezube isi n'uzo Masidonia abia.

⁶ Mgbe m biara, o na-adi m ka mu na unu ga-anọ ogologo oge. Ma eleghi anya, anyi ga-anọ tutu oge oyi agwu. Mgbe ahụ site, n'inyeaka unu, aga m ahapu unu gaa ebe ozo.

⁷ N'ihia na-achoghi m ileta unu ugbu a m no n'ije ngafere. Kama ana m ezube ibia nonyere unu nwa oge, ma o buru na Onyenwe anyi e kwenye.

⁸ Ma aga m anọ n'Efesos tutu ruo oge Pentikosu,

⁹ n'ihia na-emegheela onu uzo di ukwu nke na-aruputa ezi oru nye m, ma ha di otutu bu ndi na-eguzogide m.

¹⁰ O buru na Timoti abia, lezienu anya mee ka o ghara inwe ihe o ga-atu egwu mgbe o no n'etiti unu, n'ihia na o bu onye na-aru oru Onyenwe anyi dika m si aru ya.

¹¹ Ka onye obula ghara ileda ya anya. Kama, dupunu ya n'ije ya n'udo ka o nwe ike loghachikwute m. Mu na umunna ndi ozo na-ele anya nlota ya.

¹² Ariri m nwanne anyi Apolos ka o soro umunna ndi ozo bia leta unu, ma o bughi uche ya ma oli ibiakwute unu ugbu a. O ga-abia mgbe obula ohere putara.

¹³ Na-echenu nche mgbe niile, guzosienu ike n'ime okwukwe unu. Dirinu ka ndi tozuru dimkpa, ndi di ike.

¹⁴ Werenu ihunanya na-aru oru obula unu na-aru.

¹⁵ Ugbu a, ario m unu umunna m, unu maara na ezinaulo Stefanos bu ndi mbu kwere ekwe n'ala Akaja.* Ha nyekwara onwe ha maka ijere ndi nsọ ozi.

¹⁶ Ana m ario unu ka unu na-asopuru ndi di otu a, nakwa onye obula bu onye otu anyi na onye oru anyi.

¹⁷ Obi toro m uto n'obibia nke Stefanos na Fotunetus na Akaios. Ha emelara m ihe unu gaara emere m, ma a si na unu no n'ebe a.

¹⁸ Ha kwalitere mmuo m dika ha kwalitere nke unu. Nyenu ndi di otu a nsopuru.

Ekele ikpeazu

¹⁹ Ulo chogochi niile di n'okpuru Eshia na-ezitere unu ozi ekele. Akwila na Prisila, na nzuko di n'ulo ha na-enye unu ekele obioma n'ime Onyenwe anyi.

²⁰ Umunna niile no n'ebe a na-ekele unu.

Werenu isurita onu di nsọ kelerita onwe unu.

²¹ O bu mu onwe m bu Pol ji aka m na-edede ekele nke a.

²² O buru na onye obula ahughi Onyenwe anyi n'anya, ka o buru onye a buru onu. Onyenwe anyi bia!

²³ Ka amara Onyenwe anyi Jisos dinyere unu.

²⁴ Ka ihunanya m dinyere unu niile site n'Onyenwe anyi Jisos Kraist. Amen.

* 16:15 Akaja bukwa Griis.

2 Ndi Kōrint

¹ Pọl, onyeozị nke Jisọs Kraịst dika ọchịchọ nke Chineke si dị, na Timoti nwanne anyị nwoke,

Na-edegara chọọchị Chineke nke dị na Kōrint, na ndị nsọ niile ndị nọ n'ala Akaja akwụkwọ:

² Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyị, na Onyenwe anyị Jisọs Kraịst dirị unu.

Ekele dirị Chineke onye nkasiobi

³ Otuto dirị Chineke na Nna nke Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, bụ Nna nke obi ebere, nakwa Chineke nke nkasiobi niile.

⁴ Onye na-akasi anyị obi n'ime nsogbu anyị niile, ka anyị site n'uzọ dị otu a nwee ike ikasi ndị ọzọ niile nọ na nsogbu dị iche iche obi. Inyere ha aka dika anyị onwe anyị si nata inyeaka site n'aka Chineke.

⁵ N'ihị na dika anyị si eketa oke n'ime ọtụtụ ahụhụ nke Kraịst, otu a nkasiobi anyị na-ababiga ụba site na Kraịst.

⁶ Ma ọ buru na anyị na-ahụ ahụhụ, ọ bụ n'ihị na nkasiobi unu, nakwa nzoputa unu. Ọ burukwa na a na-akasi anyị obi, ọ bukwa n'ihị nkasiobi unu, nke na-aruputa ike na ume iji ntachiobi die ụdị ahụhụ nke anyị onwe anyị na-edikwa.

⁷ Olileanya anyị nwere n'ebe unu nọ siri ike, ebe anyị maara na dika unu si eketa oke n'ita ahụhụ anyị, otu ahukwa ka unu ga-esi keta oke na nkasiobi ahụ anyị na-anata.

⁸ Anyị choro ka unu mara umunna m, ihe banyere nsogbu e sogburu anyị n'Eshja. N'ezie, nsogbu ahụ kariri anyị ike, mee ka anyị hapu inwekwa olileanya na anyị ga-emesi dirị ndu.

⁹ N'ezie, ọ dị nnoo n'oge ahụ, dika a ga-asị na a mara anyị ikpe onwu. Ma anyị maara na o si otu a mee ka anyị nwee ike imuta na o kwesighi ka anyị tukwasi obi n'ike nke aka anyị, kama ka anyị nwee olileanya n'ime Chineke, onye puru ime ka ndị nwuru anwu si n'onwu bilie.

¹⁰ Ọ bụ Chineke bụ onye zoputara anyị site n'ime oke onwu dị otu a. Anyị nwekwara ntukwasi obi na ọ ga-aga n'ihu na-azoputakwa anyị,

¹¹ dika unu ga-enyekwara anyị aka site n'ekpere unu, ka ọtụtụ nwere ike nye ekele n'ihị anyị maka onyinye amara anyị natara na nzaghachi ekpere ọtụtụ mmadu ndi a na-ekpere anyị.

Mgbanwe nzube Pọl

¹² Inya isi anyị bụ nke a, na akonuche anyị na-agbara anyị akaebe na anyị kpara agwa oma n'uwa, karichasia n'ebe unu nọ, n'idi nsọ na izi ezi nke si n'aka Chineke. Nke a bụ site n'amara o nyere anyị, ọ bughị site n'amamihe nke mmadu.

¹³ N'ihị na ihe anyị na-edere unu abughị ihe unu na agaghị aguta maobu ghota. Enwere m nchekwube na unu ga-aghota ya nke oma.

¹⁴ Dika unu ghotarala anyị nwa nke nta ugbo a, unu ga-eji anyị anya isi n'ubochi nke Onyenwe anyị Jisọs.

¹⁵ Ihe m na-ekwu were m anya, nke mere m ji chọọ ibu ụzọ bịa leta unu ka unu nwee uru abụọ.

¹⁶ Ebu m ya n'obi na m ga-akwụsị hụ unu mgbe m na-agafe iga Masidonia. Ebukwa m ya n'obi m na mgbe m si Masidonia na-alaghachi na m ga-akwụsịkwa ileta unu, ka unu nweekwa ike inyere anyị aka mgbe anyị bidoro ilaghachi Judia.

¹⁷ E nwere m obi abụọ mgbe m chọrọ ime nke a? Ana m ezube nzube m dika mmadụ nkịtị, onye dị nkwadobe ikwu "E," na "E e," n'otu oge ahụ?

¹⁸ Ma dika Chineke si buru onye kwesiri ntụkwasị obi, okwu anyị gwara unu abụghị "E," na "E e."

¹⁹ N'ihị na Okpara Chineke, Jisọs Kraịst, onye e sitere n'ọnu Saịlas na Timoti na mụ onwe m kwusaa abụghị "E" na "E e," kama n'ime ya o bụ naanị "E."

²⁰ N'ime Kraịst ka anyị hụrụ "E" na nkwa niile nke Chineke kwere umu mmadụ. Nke a mere anyị ji site na ya kwee "Amen" n'inye Chineke otuto.

²¹ O bụ Chineke n'onwe ya mere ka anyị na unu guzosie ike n'ime Kraịst. O meela ka anyị buru ndị e tere mmanụ.

²² O kara anyị akara n'ihu, nyekwa anyị Mmụọ Nso ya ka o biri n'obi anyị, dika onye ga-ahụ na anyị ga-emezu nkwa ahụ niile.

²³ Ana m akpọku Chineke dika onye akaebe m, o bụ n'ihị inaputa unu mere m ji hapu ibia Kọrint.

²⁴ O bughị na anyị bụ ndị ọchịchị nke okwukwe unu, kama anyị so unu na-aruko oru ka unu nwe ọnu n'ihị na o bụ site n'okwukwe ka unu ga-esi kwuru chim.

2

¹ Ekpebiri m n'ime obi m na-agaghị m abiakwute unu ọzọ, iwetara unu ihe mwute.

² N'ihị na o buru na m eme ka obi joo unu njo, onye kwanu ga-akasi m obi ma o bughị unu, unu onwe unu ndi m mere ka obi joo njo?

³ E deere unu akwukwo a dika m kwesiri ime ka m ghara inwe mwute mgbe m biara, site n'aka ndi kwesiri ime ka obi di m mma, n'ihị na o doro m anya na onu m ga-abu onu nke unu niile.

⁴ Eji m anya mmiri di ukwu na oke obi mgbu na obi mgbawa deere unu akwukwo, o bughị ka m kpasuo unu iwe kama ka unu nwee ike imata oke ihunanya m nwere n'ebe unu no.

Mgbaghara diri onye mmehie

⁵ O buru na onye obula mere ihe butere obi mgbu, ka a hapu ikwu ya karia ka o kwesiri, o bughị naanị m ka o wetaara obi mgbu, o wetakwara unu niile obi mgbu.

⁶ N'ihị na ntaramahuru unu niile kpebiri nye ya ezuola.

⁷ Ugbu a, bikonu umunna m, o kwesiri ka unu gbaghara ya, ma kasie ya obi, ka o hapu inwe obi ilu maobu daa mba na mmuo ya, rubiga uju oke.

⁸ Ya mere ana m ario unu, bikonu, gosinu ya na unu huru ya nnoo n'anya.

⁹ Ihe mere m ji dee ihe m dere n'akwukwo nke mbu bu ka m choputa ma unu jikekwara mgbe niile irube isi n'ihe niile.

10 Ọ buru na unu agbaghara onye ahụ mu onwe m kwa agbagharala ya. Mgbaghara m, a sịkwa na o nwere ihe m na-agbaghara, ana m eme ya n'ihu Kraịst.

11 Anyị na-eme nke a ka Ekwensu ghara ighogbu anyị. Anyị maara ihe niile o na-ezube.

Ndi ozi nke ogbugba ndu oheru

12 Mgbe m biarutere Troas ikwusa ozioma Kraịst, e megheere m uzo n'ime Onyenwe anyi.

13 Ma enweghi m izuike n'ime obi m, n'ihu na ahughi m Taiotos ezi nwanna m n'ebe ahụ. Nke a mere m jiri kelee ha hapu ha gawa Masidonia.

Mmeri na-adi site na Kraịst

14 Ma ekele diri Chineke, onye na-edughari anyi na-enye anyi mmeri, n'ihu njiko e jikotara anyi na Kraịst, onye na-eji anyi aru oru, ime ka onye obula nuru isisi utu nke ozioma ya.

15 N'ihu na anyi bu mmanu isi utu nke Kraịst nye Chineke, n'etiti ndi o na-azoputa na n'etiti ndi na-ala n'iyi.

16 N'etiti ndi ahụ na-ala n'iyi, isisi utu a bu ihe na-ewetara ha onwu, ma n'etiti ndi ahụ a na-azoputa, o bu isisi utu a na-ewetara ha ndu. Onye zuru ime ihe ndi a?

17 N'ihu na anyi adighi ka otutu mmadu ndi na-eji okwu Chineke azu ahia. Kama, n'ime Kraịst anyi na-ekwu okwu anyi site n'obi di ocha, dika ndi ahụ Chineke zipuru iru oru a.

3

Ndi ozi ogbugba ndu oheru

1 Anyi na-ebido ito onwe anyi ozo? O di a mkpa anyi inye unu, maobu inata n'aka unu akwukwo nkowa iji too onwe anyi dika ufodu mmadu ndi ozo si eme?

2 Unu onwe unu bu akwukwo ozi anyi nke e dere n'obi anyi nke mmadu niile maara ma guokwa.

3 Unu na-egosikwa na unu bu akwukwo ozi si n'ebe Kraịst no, mputa ihe nke ozi anyi jere. O bughu ihe e ji inki* dee na mbadamba nkume, kama o bu mmuo Chineke na-adi ndu ka e ji dee ya na mbadamba obi mmadu.

4 Nke a bu ntukwasu obi anyi nwere site na Kraịst n'ebe Chineke no.

5 O dikwaghị mgbe anyi ji chee n'ime onwe anyi, na anyi nwere ike ime ihe obula bara uru site n'ike aka anyi, kama ihe obula anyi nwere, ihe obula anyi ruputara, sitere n'aka Chineke.

6 Onye mere ka anyi zuo oke ibu ndi ozi ya nke ogbugba ndu oheru, nke edeghi n'akwukwo iwu kama n'ime Mmuo. Ihe e dere n'akwukwo iwu na-eweta onwu, ma Mmuo na-enye ha ndu.

Ebube nke ogbugba ndu oheru

7 Ma o buru n'ije ozi ahụ nke na-eweta onwu bu nke e gbunyere n'elu nkume ji ebube di ukwuu bia, nke mere na umu Izrel apughu ilegide Mosis anya n'ihu mgbe o si n'elu ugwu Sainai ridata n'ihu ebube nke ihu ya, bu ebube nke na-agabiga agabiga,

8 o bu n'ije ozi nke Mmuo nsu agaghị adi ebube karia?

* 3:3 Ya bu, mkpisi akwukwo

⁹ Ọ buru na-enwere ebube n'ime ije ozi nke amamikpe, ije ozi nke ezi omume ga-adị ebube karịa ya.

¹⁰ N'ezie, ihe juputara n'ebube mgbe ochie enwekwaghị ebube ọbụla ugbu a, n'ihị na ebube nke ọgbugba ndu ọhuru ekpuchiela ya.

¹¹ Ọ buru na ihe na-agafe agafe nwere ebube di otu a, ihe ga-anogide mgbe niile ga-enwe ebube karịa ya.

¹² Ya mere, ebe ọ bu na anyị nwere olileanya di otu a, anyị enweghị egwu ọbụla.

¹³ Anyị agaghị adị ka Mosis onye weere akwa kpuchie ihu ya, n'ihị na ọ choghị ka umu Izrel hu ebube ahụ na-agbanwe agbanwe.

¹⁴ Kama e mechiri obi ha ruo taa. N'ihị na mgbe ọbụla ha guru akwukwo ọgbugba ndu ochie ahụ, akwa mkpuchi ahụ na-anogidekwa apughị apu n'obi ha, n'ihị na ọ bu naanị site n'ime Kraist ka ọ ga-eji puo.

¹⁵ Ee, tutu ruo taa, mgbe ọbụla ha na-agu akwukwo iwu ahụ Mosis dere, ihe mkpuchi na-adigide n'obi ha.

¹⁶ Ma mgbe onye ọbụla tughariri n'ebe Onyenwe anyi no, a nawepu akwa mkpuchi ahụ.

¹⁷ N'ihị na Onyenwe anyi bu Mmuo, ma ebe ọbụla kwa Mmuo Onyenwe anyi no, n'ebe ahụ ka mmadu puru inwere onwe ya.

¹⁸ Anyi niile bu ndi e wepurula akwa mkpuchi site n'ihu, na-egosi ebube nke Onyenwe anyi. A na-agbanwe anyi ibanye n'oyiyi ya site n'ebube ruo n'ebube, nke si n'aka Onyenwe anyi, onye bu Mmuo.

4

Aku ebube di n'ite aja

¹ Ya mere, ebe anyi natara ije ozi a site n'ebere Chineke, ike adighi agwu anyi n'obi.

² Anyi ahapula omume nzuzo niile na-eweta ihere. Anyi ahapula uzo aghughu niile, maobu iji okwu Chineke na-atu asi. Kama site n'ikwuputa eziokwu ahụ ka ndi mmadu were ezi akonuche ha mata udi mmadu anyi bu n'ihu Chineke.

³ Ma a sikwa na ozioma nke anyi na-ekwusa dika ihe e zoro ezo, ọ bu ihe e zoro ezo nye ndi ahụ na-ala n'iyi.

⁴ N'ebe ha no, chi nke uwa a ekpuchiela uche ndi na-ekweghi ekwe iji gbochie ha ihu ihè nke ozioma ahụ na-eziputa ebube Kraist, onye di n'udi Chineke n'onwe ya.

⁵ N'ihị na ọ bughị anyi onwe anyi ka anyi na-ekwusa, kama anyi na-ekwusa na Kraist Jisos bu Onyenwe anyi. Ma anyi onwe anyi bu umuodibo unu n'ihị Jisos.

⁶ N'ihị na ọ bu Chineke ahụ siri, ka ihè si n'ochichiri chawaputa;* bukwa onye mere ka ihè ya nwuwa n'ime obi anyi. Nke a ka o mere iji wetara anyi ihè amamihe nke ebube Chineke n'ihu Kraist.

⁷ Anyi onwe anyi bu ndi natara aku nke di oke onuahia di n'ime ite uro, iji gosi na ike kacha elu si n'aka Chineke, ọ bughị n'aka anyi.

⁸ A na-akpagbu anyi n'akuku niile, ma adighi emerị anyi. Mgbe ufodu, anyi no na mgbagwoju anya ma anyi adighi ada mba.

⁹ A na-esogbu anyi, ma adighi ahapu naanị anyi; mgbe ufodu, a na-akutu anyi n'ala ma adighi ala anyi n'iyi.

* 4:6 Jen 1:3

10 Ọtụtụ mgbe, anyị na-ebughari n'ahụ anyị ọnwụ Jisọs, ka ndụ nke Jisọs nwekwa ike pụta ihè n'ahụ anyị.

11 Mgbe ọbụla anyị di ndụ, anyị nọ n'ọnwụ n'ihì Jisọs, ka ndụ Jisọs nwee ike pụta ihè n'ahụ anyị pụrụ inwụ anwụ.

12 Nke a pụtara na ọnwụ na-arụsị ọrụ ike n'ime anyị, ma na ndụ na-arụ ọrụ n'ime unu.

13 Ebe ọ bụ na anyị nwere otu mmụọ nke okwukwe ahụ, dika e si dee n'akwukwọ nsọ, "Ekweere m, ya mere m ji kwuo."† Anyị onwe anyị kwekwara, n'ihì nke a mere anyị ji na-ekwu,

14 ma anyị maara na onye mere ka Onyenwe anyị Jisọs si n'ọnwụ bilie, ga-emekwa ka anyị soro Jisọs si n'ọnwụ bilie, ma kpọbatakwa anyị na unu n'ihu ya.

15 Ihe ndi a niile bụ maka n'ihì unu, ka ọ ga-abụ amara na-abawanye irute ọtụtụ mmadụ aka, ka o nwee ike na-abawanye inye ekele maka otuto nke Chineke.

16 Ọ bụ nke a mere ike adighi agwụ anyị n'obi. Ọ bụ ezie na anụ ahụ anyị na-anwụ anwụ, ma a na-agba mmụọ anyị ume kwa ụbọchị.

17 Nwantinti ahuhụ nke anyị na-ata ugbo a, nke na-adị nwa oge, na-akwadoro anyị otuto ebighi ebi di ukwuu.

18 N'ihì na anyị adighi ele ihe anya nwere ike ihu, kama anyị na-ele anya n'ihe ahụ anya na-adighi ahụ. N'ihì na ihe ahụ anya na-ahụ na-adị naani nwa oge, ma ihe ahụ anya na-adighi ahụ na-adị ruo mgbe ebighi ebi.

5

Ebe obibi anyi n'eluigwe

1 N'ihì na anyị ma nke oma na mgbe e mebirì ụlọ ikwu nke anyị bi n'ime ya, bụ ụlọ nke ụwa a, anyị nwere ụlọ nke sitere na Chineke, ụlọ nke ejighi aka wuo, ga-adị ebighi ebi n'eluigwe.

2 Ugbo a anyị nọ na-asụ ude, na-enwe agụụ inweta ebe obibi anyị di n'eluigwe.

3 Ka ọ ga-abụ anyị yiri ya, ka anyị hapụ idi ka ndi gba ọtọ.

4 Mgbe ahụ niile anyị nọ n'ime ụlọ ikwu a,* anyị na-anogide n'isu ude nke ibu arọ. Ọ bughì n'ihì na anyị choro inwụ anwụ buru ndi na-enweghi anu ahụ, kama ọ bụ n'ihì na anyị choro ka e yikwasì anyị anu ahụ nke eluigwe ahụ, ka anu ahụ a puru inwụ anwụ yikwasì ndu ebighi ebi.

5 Chineke onye ya onwe ya, bụ onye kwadobere anyị maka mgbanwo nke a, nyekwara anyị Mmụọ Nsọ ka ọ buru onye ga-ahụ na anyị ga-enwetazu nkwa ahụ niile.

6 N'ihì nke a, anyị nwere obi ike mgbe niile, n'ihì na anyị maara na mgbe anyị na-aga n'ihu na-adị ndu n'anụ ahụ a, anyị na Onyenwe anyị anoghi.

7 N'ihì ọ bụ okwukwe ka anyị ji adi ndu ọ bughì ihe anya huru.

8 Obi siri anyị ike. Ọ gaara amasì anyị ihapụ ụlọ nke a anyị bi na ya, bụ ahụ anyị ma lakwuru Onyenwe anyị n'ebe obibi ya.

9 Ya mere, ma anyị nọ n'ụlọ a maobu n'ozo, ihe anyị choro bụ ka anyị mee ihe ga-atọ ya uto.

† 4:13 Abụ 116:10 * 5:4 Anụ ahụ nke ụwa

¹⁰ N'ihì na anyị niile ga-eguzo n'ihu oche ikpe Kraịst, mgbe ahụ onye ọbụla n'ime anyị, n'otu n'otu, ga-anata ụgwọ ọrụ dika ihe ọ rụrụ na-anụ ahụ ya mgbe ọ nọ n'ime ụwa si di, maọbụ ezi ihe maọbụ ihe ọjọọ.

Jje ozi nke idi na mma

¹¹ Ọ bụ n'ihì na anyị maara nnoọ ihe itu egwu Onyenwe anyị putara, ka anyị ji na-arusi ọrụ ike ka ndi mmadu mata Chineke makwaara udi mmadu anyi bu. Enwekwara m olileanya na nke a putara ihe nye akonuche unu.

¹² Anyi adighi agbali igwa unu na anyi di mma, kama anyi choro inye unu ihe unu ga-eji nyaa isi mgbe unu na-ekwu ihe banyere anyi, ka unu nwee ike imata ihe unu ga-azaghachi ndi ahụ na-anya isi banyere ihe ha ji anya ha hu, kama ihe di mmadu n'obi.

¹³ Ọ buru na anyi amaghi onwe anyi, ọ bụ n'ihì Chineke, ọ buru na anyi nwere uche zuruoke, ọ bụ n'ihì unu.

¹⁴ Ọ bụ ihunanya Kraịst na-akwagide anyi, n'ihì na anyi kwere na otu onye nwuru maka mmadu niile, nke putara na mmadu niile anwuola.

¹⁵ Ọ nwuru n'ihì mmadu niile, ka ndi di ndu gharakwa idiri onwe ha ndu ozo, kama maka onye ahụ nwuru n'ihì ha ma sikwa n'onwu kulie.

¹⁶ Bido ugbu a gawa, anyi adighi elekwa onye ọbụla anya dika mmadu nkiti. N'ihì na anyi sitere n'uzo di otu a lee Kraịst anya, chee na ọ bụ mmadu efu. Ma ugbu a, anyi amakwaghi ya n'uzo di otu a.

¹⁷ Ya mere, ọ buru na onye ọbụla amalite idi ndu n'ime Kraịst, ọ ghoala onye e kere ohuru, ihe ochie agaala, nke ohuru anochie.

¹⁸ Ma ọ bụ Chineke bu onye na-eme ihe ndi a. Ọ bụ ya onwe ya sitere n'aka Kraịst mee ka anyi na ya diri n'udo. Ma ugbu a, o nyela anyi ọrụ ije ozi, ikpo ndi ozo ka ha bia ka ya na ha dirikwa n'udo.

¹⁹ Ihe nke a putara bu na Chineke sitere na Kraịst na-eme ka ya na ụwa di na mma. Ọ dighi agukoro umu mmadu mmehie niile, kama o tinyela n'aka anyi ozi banyere uzo o si eme ka ya na umu mmadu dikwa na mma ozo.

²⁰ Ya mere, anyi bu ndi na-anochi anya Kraịst ijere ya ozi n'ụwa. Chineke ji anyi na-agwa unu okwu. Anyi na-ario unu dika ọ bụ Kraịst n'onwe ya na-ario unu. Biko, bianu ka unu na Chineke diri n'udo.

²¹ N'ihì na o mere ka onye ahụ na-amaghi mmehie buru mmehie n'onodu anyi, ka esi otu a mee ka anyi nwee oke n'ime ezi omume Chineke site na ya.

6

¹ Dika ndi ha na ya na-aruko ọrụ n'otu, anyi na-ario aririo si unu ahapula inara amara a Chineke na-enye unu n'efu.

² N'ihì na ọ na-ekwu,

“N’oge m na-anara mmadu nke oma anuru m olu unu.

Ọ bukwa ubochi nzoputa ka m nyeere unu aka.”*

Lee, ugbu a bu oge a na-anabata mmadu nke oma, ugbu a bu ubochi nzoputa.

Ahuhu Pol huru

* 6:2 Aiz 49:8

³ Anyị etinyeghị ihe ịsọ ngongọ n'uzọ onye ọbụla ka ọ ghara iwetara oru anyị ihe ịta ụta.

⁴ Kama n'ime ihe niile, anyị na-agbalịsị ike ime ka ndị mmadụ mara na anyị bụ ndị na-ejere Chineke ozi. Anyị ji ndidi na ntachiobi na-edi nsogbu niile na mkpagbu niile na ahụhụ niile na-adakwasị anyị.

⁵ A na-eti anyị ihe otiti otutu mgbe. E tinyekwala anyị n'ime ulọ mkporo dị iche iche. Otutu mgbe ka igwe mmadụ tikwara anyị ihe otiti. Anyị na-adogbu onwe anyị n'orụ. Otutu abali anyị nokwara n'ime imụ anya na-erighi nri,

⁶ n'ime ịdị ọcha na ezi nghota na ntachiobi nke anyị nwere, n'inwe obioma na ezi ihunanya nke ihu abuo n'adighi na ya n'ime Mmụọ Nso,

⁷ sitekwa n'ikwu eziokwu na site n'ike Chineke. Anyị buru ezi omume dika ngwa agha n'aka nri na n'aka ekpe.

⁸ Ufodu na-asopuru anyị ma ndi ozo na-eme anyi ihe ihere. Ufodu na-ata anyi uta, ma ufodu na-eto anyi. Ufodu mmadu na-agu anyi di ka ndi ugha, ma anyi nogidesiri ike na-ekwu eziokwu.

⁹ Uwa amaghi anyi, ma a maara anyi. O bu ezie na anyi na onwu na-anọ nso mgbe niile, ma lee anyi ka dikwa ndu. A na-ata anyi ahuhu, ma lee anyi anwughu.

¹⁰ Anyi na-anọ n'ihe mwute mgbe niile, ma lee onu juru anyi obi. Anyi bu ndi ogbenye, ma anyi na-eme ka otutu mmadu buru ndi ogaranya. Anyi enweghi ihe obula, ma lee anyi nwere ihe niile.

¹¹ Ndi enyi anyi no na Korint, anyi agwala unu ihe niile di anyi n'obi, anyi emeghepula obi anyi nye unu.

¹² Anyi ji obi anyi niile hu unu n'anya, ma unu mechiri obi unu n'ebe anyi no.

¹³ Ugbu a, ana m ekwu dika ana m agwa umuntakiri. Na-emesonu anyi dika anyi si emeso unu, meenu ka obi unu saa mbara n'ebe anyi no.

Ndi Kraist na ndi na-ekweghi ekwe

¹⁴ Unu ekwela ka unu na ndi na-ekweghi ekwe nwee nkekota obula. N'ih na ginị ka ezi omume na ajo omume nwekoro? Olee udi mmeko ihè na ochichiri ga-enweko?

¹⁵ O bu nweko di anaa di na-agbata Kraist na ekwensu? Ginikwa ka onye kwere ekwe na onye na-ekweghi ekwe nwekoro?

¹⁶ Ginị bu ihe jikotara ulonso Chineke na arusi? N'ih na anyi onwe anyi bu ulonso Chineke di ndu. Dika Chineke kwuru, "M ga-ebi n'ime ha.

Jegharjakwa n'ime ha.

M ga-abukwa Chineke ha,

ma ha onwe ha ga-abukwa ndi nke m."[†]

¹⁷ Ya mere,

"Sinu n'etiti ha puta.

Nopukwanu iche n'ebe ha no.

Otu a ka Onyenwe anyi kwuru.

Unu emetukwala ihe obula ruru aru aka.

Mu onwe m ga-akpobatakwa unu."[‡]

¹⁸ Ma,

[†] 6:16 Lev 26:12; Jer 32:38; Izk 37:27 [‡] 6:17 Ajz 52:11; Izk 20:34,41

“Aga m aburū unu Nna,
unu onwe unu ga-abụkwara m ụmụ m ndị ikom na ndị inyom.
Otu a ka Onyenwe anyị, Onye puru ime ihe niile kwuru.”[§]

7

¹ Ya mere, ndị enyi m, ebe anyị nwere nkwa ndị a niile, ka anyị debe onwe anyị ọcha n’ime ihe niile ọbụla nke na-emerū ahụ anyị na mmụọ anyị. Ka anyị mezuo ịdị nsọ n’itū egwu Chineke.

The na-enye Pol obi uto

² Megheenu obi unu nabata anyị, n’ihi na o nweghi onye ọbụla n’etiti unu anyị mere ihe ọjọọ. O nwekwaghi onye anyị duhiere. O dikwaghi onye ọbụla anyị rigburu.

³ Anaghi m ekwu ihe ndị a ka m maa unu ikpe, dika m kwuburu na mbu, na anyị bu unu n’obi anyị, idiko ndu, maobu inwukokwa onwu n’otu.

⁴ Nkwuwa okwu m ji gwa unu okwu di ukwu; inya isi m n’ihi unu dikwa ukwu. Abu m onye a gbara ume n’ebe o di ukwu, n’ime onodu ahuhu anyi niile, ana m anuribiga onu oke.

⁵ N’ihi na mgbe anyi batara Masidonia, anyi enweghi izuike ma oli. Kama mkpagbu si n’aka nri na aka ekpe biakwute anyi, ogu n’ezi, egwu n’ime.

⁶ Ma otu o di, Chineke, onye na-agba ndi ike gwuru ume, gbara anyi ume site n’obibia Taios.

⁷ O bukwaghi naani n’ihi na obibia o bira nyere anyi obi uto, kama akuko o ji bia, gbasara otu unu si gbaa ya ume, gwakwa anyi otu unu si na-ele anya ihu m, na otu unu si na-eru uju n’ihi ihe niile mere, na otu unu si guzosie ike n’ukwu m, na udi ihunanya unu nwere n’ebe m no, obi toro m uto nke ukwu.

⁸ O naghị ewutekwa m ugbu a na m deere unu akwukwo ahụ, o bu ezie na o wutere m mgbe ahụ m na-eede ya, n’ihi na amaara m na o ga-ewetara unu obi ọjọọ mgbe unu gurū ya. Ma obi ọjọọ ahụ aburula naani nke nwa oge nta.

⁹ Ma ugbu a ana m anuri onu na m dere akwukwo ahụ. O bughi n’ihi na ogugu ya wetaara unu obi ọjọọ, kama o bu n’ihi na mwute o wutere unu emeela ka unu chegharia. Udi mwute unu nwere bu udi mwute Chineke chorō ka ndi nke ya nwee. Ya mere, o nweghi ihe ọjọọ biakwasiri unu n’ihi akwukwo anyi deere unu.

¹⁰ N’ihi na iru uju otu Chineke chorō na-eweta nchehari nke na-eduba mmadu na nzoputa, bu nchehari nke a na-apughi ikwa uta banyere ya. Ma iru uju dika uwa si eme na-eweta onwu.

¹¹ Leenu ihe Chineke रुपutara site n’ihe mwute dakwasiri unu. Ugbu a, unu aburula ndi o na-anu oku n’obi na ndi jikeere izi anyi na aka unu abuo di ocha. Lee otu unu si zi iwe unu, otu unu si zikwa na ihe ahu wutere unu. Lee otu unu si tuo ujo ihe mmehie ahu nwere ike iwetara unu. Leekwanu otu unu si mee ihe niile igosi na unu kwagidere m. Leekwanu otu unu si nye onye ahu mere mmehie ahu ntaramahuhu ngwangwa. Unu egosila na aka unu di ocha n’okwu ndi a niile.

12 Ọ bụ ezie na m deere unu akwụkwọ ahụ, ma edeghi m ya n'ihi onye ahụ mehiere, maọbụ n'ihi onye ahụ e mehiere megide. Kama edere m ya ime ka Chineke gosi unu otu ihe gbasara anyị si na-anụ unu ọkụ n'obi.

13 N'uzọ niile ndị a, anyị bụ ndị a gbara ume site n'ihunanya unu nwere n'ebe anyị nọ.

A gbara anyị ume karịa site na ihu ọnụ Taiṭos n'ihi nnabata unu nabatara, na otu unu si mee ka mmụọ ya zuru ike mgbe ọ biakwutere unu.

14 N'ihi na tupu ọ hapụ anyị biakwute unu, anyara m isi n'ihu ya banyere unu; ugbo a, obi dị m uto nke ukwu n'ihi na unu emeghi ka ihere mee m. Anyị ekwuola eziokwu nye unu. Ugbo a, inya isi m n'ebe Taiṭos nọ egosila na anyị bụ ndị eziokwu.

15 Ugbo a, ihunanya o nwere n'ebe unu nọ na-aba ụba nke ukwu, n'ihi ncheta ọ na-echeta otu unu niile si jiri ọnụ gee ya ntị na otu unu si jiri itụ egwu na ahụ ima jijiji nabata ya.

16 Nke a na-enyekwa m obi uto n'ihi na enwere m ntụkwasi obi n'ebe unu nọ n'ime ihe niile.

8

The onyinye maka ndị nsọ

1 Anyị choro ime ka unu mara, umunna m, ihe banyere ihe nke amara Chineke ruru na nzuko niile di na Masidonia.

2 N'ime onodu oke mkpagbu na ihe mwute, ha nwere onu di nnoo ukwu ruo na ha gbasara aka ha nye ndi ozọ ihe, wezugakwa na ọ bụ ezie na ha bụ ndi ogbenye onu ntụ.

3 Ana m agba ama na ha nyere dika ike ha, ha nyekwara ọ buladi karịa otu a turu anya. Onyinye ha si n'obi ha puta.

4 N'ezie, ha riosiri anyi aririo ike ka anyi nara onyinye amara ha nyere n'ihi iso keta oke inyere ndi nsọ ndi ozọ nọ na mkpa aka.

5 Nke ka nke, ha nyere karịa ihe anyi lere anya na ha ga-enye. N'ihi na ha buru uzọ were onwe ha nye Onyenwe anyi. Ha sitekwara n'ochicho Chineke nyekwa anyi onwe ha.

6 Ya mere, anyi rioro Taiṭos, onye malitere oru ka ọ ruzuo oru amara ahụ ruo n'isi.

7 Ma ebe unu babigara ụba oke n'ihe niile unu nwere, n'okwukwe, na okwu, n'ihe omuma, na inu oku n'obi, na ihunanya unu huru anyi, lezie unu anya hu na unu babigakwa ụba oke n'amara nke inye ihe a.

8 Anaghi m enye unu iwu, kama site n'izi unu otu o si na-anu ndi ozọ oku n'obi inyeaka, achoro m ichoputa ma ihunanya unu na inu oku n'obi unu ọ ga-adakotakwa.

9 N'ihi na unu maara udi amara nke Onyenwe anyi Jisos Kraist nwere. Ọ bụ ezie na ọ bụ ogaranya, ma ọ hooro ibu ogbenye n'ihi unu, ka unu onwe unu site n'ogbenye ya buru ogaranya.

10 Nke a bụ ndumodu m na-enye unu n'okwu a. Ọ baara unu uru ka unu ruzuo oru unu malitere iru n'afọ gara aga. Unu bụ ndi mbu buru uzọ cheputa iru oru a, unu bukwa ndi mbu buru uzọ malite ime ihe banyere ya.

¹¹ Ma ugbu a mezuonu ihe unu cheputara ime. Ka inu oku n'obi unu nwere na mbu iru oru a burukwa ihe unu ga-eji mezuo ya dika ihe unu nwere si di.

¹² N'ihu na o buru na inu oku n'obi di ebe ahụ, a na-anara ya dika ihe mmadu nwere ike inye, o bughị ihe o na-enweghị ike inye.

¹³ Nzube m abughị ka unu nye n'uzo ihe ga-esi siere unu ike n'ihu na unu nyere. Kama ka e nwe nhatanha.

¹⁴ Ugbu a, o bu ihe di mma ka unu nyere ndi ozọ nọ na mkpa aka. Mgbe unu ga-anokwa na mkpa, ha ga-enyere unu aka ma ha nwee hie nne. N'uzo di otu a, a ga-enwe nhatanha.

¹⁵ Nke a bukwa ihe akwukwo nsọ kwuru, "Onye ahụ chikotara hie nne enweghị karịa. Onye nke chikotara ihe di nta enweghị ihe foduru ya inweta ihe o choro."*

Nzipu Taiṭos ka o gaa Kōrint

¹⁶ Ekelere m Chineke onye tinwere n'obi Taiṭos otu inu oku ahụ banyere unu ekele, dika o si emetu m n'obi.

¹⁷ O bughị naanị na o kweere ime dika anyi si rioro ya, kama n'ihu ihunanya o nwere n'ebe unu nọ, o kpebiri n'ime obi ya ibiakwute unu na inyere unu aka.

¹⁸ Anyi na-ezitekwa ya na nwanna anyi onye ahụ nzuko niile na-asopuru n'ihu oru ikwusa ozioma ahụ.

¹⁹ Ma o bughị naanị nke a, kama nzuko hoputara ya iso anyi, na inyere anyi aka dika anyi na-ebu onyinye a, bu ije ozi anyi na-eje n'ihu iwetara Onyenwe anyi otuto, na iziputa njikere anyi inyere ibe anyi aka.

²⁰ Anyi na-eze ka onye obula ghara ita anyi uta n'ihe obula, n'ihu uzo anyi si jee ozi gbasara onyinye mgbasapu aka a.

²¹ O bu ochicho anyi ime ihe oma, o bughị naanị n'ihu Onyenwe anyi, kama n'ihu ndi mmadu kwa.

²² Ugbu a anyi na-ezitekwaru unu nwanna anyi nwoke ozọ ka o soro ha biakwute unu, nwanna anyi a bu onye anyi nwaputara, onye o na-anu oku n'obi inyeaka. Ugbu a, o nwekwara ntukwasị obi di ukwu n'ebe unu nọ.

²³ Ma banyere Taiṭos, o bu onye otu m n'oru a, burukwa onye mu na ya na-aruko oru n'etiti unu. Ma banyere umunna anyi ndi ozọ a, ha bu ndi na-anochite anya nzuko, na ndi na-ewetara Kraist otuto.

²⁴ Ya mere, gosinu ha ihe ga-eme ka ha mata na unu huru ha n'anya. Meekwanu ka ha mata ihe bu inya isi anyi banyere unu, ka choochi niile hukwa ya.

9

Inyere ndi nọ na mkpa aka

¹ O dighi mkpa idere unu akwukwo banyere ozi nke ndi nsọ.

² Amaara m na unu jikeere inyere ha aka, dika m nyara isi nye ndi Masidonia banyere unu. N'ihu na agwara m ha na unu ndi bi na Akaja ejikerelari inyere ha aka kemgbe afo gara aga. O bukwa inu oku n'obi unu kwaliri obi ha, ime ihe ha mere.

* 8:15 Oru 16:18

³ Ugbu a, ana m ezitere unu ụmụnna anyị ndị a ka e mee ka ịnya isi nke m nyara banyere unu ghara ịbụ okwu efu. Ma dika m gwara ha na unu ejikerela, achọrọ m ka unu jikere nye ha ihe unu chọrọ inye.

⁴ N'ihị na ọ buru na ndị Masidonia esoro m bịa hụ na unu ejikeghi ejike, ebe anyị na-anya isi na unu ejikerela, ọ ga-aburu m ihe ihere, bụkwara unu ihe ihere, ebe anyị nwere ntụkwasi obi na unu ga-anọ na njikere.

⁵ Ọ bụ nke a mere m ji hụ na ọ dị mkpa ịrịọ ụmụnna anyị ka ha buru ụzọ bịa, tupu m bịa. Ka unu nwee ike ịkwado onyinye ahụ unu kwere na nkwa inye, jide ya na njikere ruo mgbe m bịara. Ka unu si otu a gosi ndị mụ na ha ga-eso na unu na-enye n'ihị na unu chọrọ inye, ọ bụkwaghị n'ihị na a gwara unu ka unu nye.

Ngozi dirị ndị gbasara aka nye onyinye

⁶ Isi okwu bụ nke a, Onye ọbụla na-akụ mkpuru ntakiri, ga-aghọtakwa nke nta, ma onye ahụ na-akụ mkpuru buru ibu ga-aghọtakwa mkpuru hiri nne.

⁷ Ka onye ọbụla nye dika o buru ụzọ kpebie n'ime obi ya inye. Ka ọ ghara inye n'ihị na mmadụ kwagidere ya, ma ọbụ inye n'ihị na ndị ọzọ na-enye, n'ihị na Chineke hụrụ ndị ji obi uto nye onyinye ha n'anya.

⁸ Chineke nwere ike inye unu karịa ihe na-akpa unu, ka unu na-enwezukwa ihe unu chọrọ mgbe niile n'oge niile. Mgbe ahụ, unu ga-enwezukwa ihe niile unu ji arụ ọrụ oma.

⁹ Dika e dere ya,

“Ọ gbasara onyinye ya ebe niile nye ndị ogbenye;

ezi omume ya na-adigidekwa ruo mgbe ebighị ebi.”*

¹⁰ Ma onye ahụ na-enye onye ọrụ ubi mkpuru nke ọ na-agha n'ubi ya, na-enyekwa mmadụ nri ọ ga-eri, ọ ga-enyekwa unu ihe niile dị unu mkpa, meekwa ka ụlọakụ unu juputa na mkpuru. Ọ ga-emekwa ka mkpuru ezi omume unu baa ụba.

¹¹ Ọ ga-emekwa ka unu buru ndị ọgaranya n'uzo niile, ka unu nwee ihe ga-ezuru unu na nke unu ga-enye ndị ọzọ mgbe niile. Site n'aka anyị, afọ ofufu unu ga-enye Chineke ekele n'ihị inyeaka unu nyere ha.

¹² N'ihị na ije ozi nke ife ofufe a abughị naanị nke igboro ndị nsọ mkpa ha, kama ọ bụkwa nke na-eme ka ekele otutu ndị mmadụ na-enye Chineke babiga ụba oke.

¹³ N'ihị ije ozi a, nke unu sitere na ya gosi onwe unu dika ndị kwesiri, ndị ọzọ ga-eto Chineke n'ihị irube isi unu nke dakọtara na nkwaputa unu banyere ozioma nke Kraist, ya na onyinye afọ ofufu nke unu na-eme ka ha na ndị ọzọ niile soro unu nwekọ.

¹⁴ Nke a ga-eme n'ekpere ha maka unu, ha ga-eji obi ha niile rịọọ ariri, n'ihị ịdị ukwu nke amara Chineke dị n'ime unu.

¹⁵ Ekele dirị Chineke n'ihị onyinye ya dị ukwu nke ọnu na-apughị ikọ.

10

Anyị bụ ndị Chineke hoputara

¹ Ma mụ onwe m bụ Pọl, ji ịdị nwayọọ na obi umeala nke Kraist na-ariọ unu. Mụ, onye na-adị umeala mgbe mụ na unu nọ n'ihu n'ihu,

* 9:9 Abụ 112:9

ma na-enwe mkwuwa okwu n'ebe unu nọ mgbe m na-anọghị n'etiti unu.

² Ariọ m unu, ka m ghara inwe obi ike mgbe m bjarutere dika o kwesiri n'ebe ufođu ndi nọ, site na iguzogide ndi ahụ na-eche na anyi na-eme ihe di ka ndi uwa si eme ya.

³ O bu ezie na anyi na-ebi dika mmadu, ma anyi adighi ebu agha dika usoro anu ahụ si di.

⁴ N'ihia na ngwa agha anyi ji ebu agha, abughị ngwa agha nke mmadu nkiti nke uwa, kama ha nwere ike nke mmuọ ila ebe niile e wusiri ike n'iyi.

⁵ Anyi na-ala iru uka niile na okwu ugha niile n'iyi, nke na-egbochiri umu mmadu uzọ e si amata Chineke, na-eme ka echiche niile hulata isi n'okpuru Kraist.

⁶ Anyi nọ na njikere ita erubeghi isi niile ahuhu, mgbe irube isi gi zuruoke.

⁷ Unu na-ele anya n'ihe ndi di unu n'ihu. O buru na o bu ihe doro anya nye onye obula na ha bu nke Kraist, ha matakwa na onwe ha, na otu ahụ ha bu nke Kraist na anyi onwe anyi bukwa nke ya.

⁸ Ugbu a, o buru na m anya isi banyere ikike ahụ Onyenwe anyi nyere m n'ebe unu nọ, ike ahụ o nyere m iji wulie unu elu, o bughị iji wedaa unu ala, ihere agaghi eme m n'ihia nke a.

⁹ Achoghi ka o dika m a ga-asị na m sitere n'akwukwo ozi m na-emenye unu egwu.

¹⁰ N'ihia na ha na-asị, "Akwukwo ozi ya di arọ dikwa ike, ma na mmadu, ma n'odidi ya na mmadu adighi ike, okwu onu ya bukwa ihe na-abaghi uru."

¹¹ Ma ana m eme ka ndi di otu a ghota na ihe anyi na-ekwu site n'akwukwo ozi mgbe anyi na-anoghi n'etiti unu, ka anyi ga-eme ma anyi noro n'etiti unu.

¹² Anyi enweghi anya ike ihazi onodu maobu were onwe anyi tunyere ndi ufođu na ndi ahụ n'eto onwe ha. Ma mgbe ha na-eji onwe ha na-atu onwe ha, werekwa onwe ha na-atunyere onwe ha, ha adighi eziputa nghota.

¹³ Ma anyi onwe anyi, adighi anya isi banyere ihe obula anyi na-enweghi ike ime. Kama anyi ga-anya isi n'oke oru ahụ Chineke kenyere anyi, ka anyi ruru o buladi ruo n'ebe unu nọ.

¹⁴ N'ihia na anyi adighi ekwu okwu kariri onu anyi mgbe anyi na-etinye anya n'ihe gbasara unu, n'ihia na o bu anyi buru uzọ biakwute unu, ikwusara unu ozioma gbasara Kraist.

¹⁵ O bughị na anyi na-ekwu na o bu anyi ruru oru niile, ya na oru nke ndi ozọ ruru n'etiti unu, kama olileanya anyi bu na okwukwe unu ga na-eto eto mgbe niile, ka oru ya n'etiti unu buru nke ga-eto eto.

¹⁶ Nke a ga-eme ka anyi nwee ike zisaa ozioma ahụ na mba ndi ozọ ndi di n'ofe ala unu, ghara iji oru aruru n'ebe ndi ozọ na-aru oru na-etu onu.

¹⁷ Ma, "Onye obula na-anya isi, ya nyaa n'ime Onyenwe anyi."*

¹⁸ N'ihia na o bughị onye ji aka ya bulie onwe ya elu ka a na-anabata, kama o bu onye Onyenwe anyi jiri aka ya bulie.

* 10:17 Jer 9:24

11

Pọl na ndị ozizi ụgha

¹ O ga-adị m mma ma ọ bụrụ na unu ga-anagide m ka m kwuo okwu ndị a dị ka onye nzuzu. Biko nagidenụ m.

² Ekworo m nwere n'ebe unu nọ bụ ekworo nke Chineke. Ekwere m nkwa iwere unu nye otu di, ya bụ Kraịst, ka m nwe ike chee unu n'ihu ya dika nwaagboghọ di ọcha nke na-amaghị nwoke.

³ Ma ana m atụ egwu, na dika agwọ jiri aghughọ ghogbuo iiv, ndị nrafu ga-eji aghughọ duhie unu, mee ka unu kwusị iji obi di ọcha na uche ziri ezi jeere Kraịst ozi.

⁴ N'ihia na unu gaara anara onye ọzọ biakwutere unu na-ekwusa Jisọs ọzọ nke na-abughị nke anyị kwusara, unu gaara anarakwa ike nke mmụọ ọzọ di iche na-abughị ike nke Mmụọ Nsọ ahụ unu natara, unu gaara ekwenyekwa na nkuzi ọzọ di iche, na-abughị ozioma ahụ nke unu natara.

⁵ Ma echeghi m na ọ di ụzọ ọbụla ndi ozi a maara aha ha si kara m mma.

⁶ O bụrụ na m abughị onye oka okwu, abụ m onye oka mmụta. Anyi akowarala unu nke a otutu mgbe n'uzo di iche iche n'ihe niile.

⁷ O ga-abu na-emere m ihe ojoo mgbe m wedara onwe m ala ka e welie unu elu, n'ihia n'anaghị m unu ihe ọbụla mgbe m na-ekwusara unu ozioma Chineke?

⁸ O bụ nzuko nọ n'ebe ọzọ nyeere m aka mgbe m na-arụ ọrụ n'etiti unu. O bụ site n'aka ha ka m ji nata nkwardo, dika ugwo ọrụ m, ka m nwee ike inyere unu aka.

⁹ Ma mgbe m nọ n'etiti unu abughị m ibu arọ nye onye ọbụla n'oge mkpa m. N'ihia na umunna si Masidonia wetaara m ihe niile na-akpa m mkpa. Ebe ọ bụ na m gbaliri debe onwe m, ka m ghara ibu ibu arọ nye unu n'uzo ọbụla n'oge gara aga, agaghị m abukwa ibu arọ nye unu n'oge di n'ihu.

¹⁰ Ebe eziokwu nke Kraịst di n'ime m, inya isi m nke a agaghị akwusi na mpaghara Akaja* niile.

¹¹ N'ihia gini? O bụ n'ihia na m ahughị unu n'anya? Chineke maara na m huru unu n'anya.

¹² Ma aga m aga n'ihu na-arụ ọrụ m na-achoghi ka unu nyere m aka n'uzo ọbụla ka m si otu a mee ka ndi ahụ na-akpo onwe ha ndi ozi ghara inya isi kwuokwa na ha na-arụ ọrụ dika anyi si aru ọrụ anyi n'etiti unu.

¹³ N'ihia na ndi di otu a bụ ndi ozi ụgha, ndi ọrụ aghughọ, ndi na-eme onwe ha ka ha bụ ndi ozi Kraịst.

¹⁴ Ma omume ha adighi eju m anya, n'ihia na ekwensu gbanwere onwe ya diri ka mmu ozi na-enye ihè.

¹⁵ Ya mere, ọ bughị ihe iju anya ma ọ bụrụ na ndi na-ejere ya ozi emee onwe ha dika ndi na-eje ozi uzo ezi omume. Ma n'ogwugwu oge, ha ga-anata ugwo dika ọrụ ha si di.

Inya isi Pọl

¹⁶ Dika m kwuru na mbu, ka onye ọbụla ghara iche na m bụ onye na-enweghi uche. O burukwari na unu na-eche udi echiche a, biko

* 11:10 Akaja bukwa Griis.

naranu m dika onye na-enweghi uche, ka m nwee ike inya isi nke nta dika ndi ozo si eme.

¹⁷ Ma n'ihe m dabeere na-anyanisi, adighi m ekwu okwu dika Onyenwe anyi ga-ekwu, maobu dika onye na-enweghi uche.

¹⁸ Ebe otutu mmadu na-anyanisi banyere ihe ha bu n'uzo uwa si eme. Mu onwe m ga-anyakwa isi.

¹⁹ Unu were obi utu na-anagide ndi na-enweghi uche, ebe unu onwe unu nwere uche.

²⁰ Unu na-anagide ya ma o buru na onye obula eme unu ndi ohu ha, maobu jiri anya ike nakoro unu ihe unu nwere, maobu ghogbuo unu, maobu bulie onwe ya elu dika ha kariri unu, maobu maa unu uraa n'ihu.

²¹ N'ezie, o bu ihere m, inabata na anyi bu ndi na-adighi ike n'ezie nye nke a.

O buru na onye obula anwaa anwaa nyaa isi n'ihe obula (ana m ekwu dika onye n'enweghi uche), mu onwe m ga-anyakwa isi.

²² Ha bu ndi Hibru? Mu onwe m bukwa ya. Ha bu ndi Izrel? Mu onwe m bukwa ya. Ha bu ndi agburu Ebrahim? Mu onwe m bukwa.

²³ Ha bu ndi na-ejere Kraist ozi? (Ana m ekwu dika onye anya na-adighi mma.) Ma mu onwe m ejela ozi kari. Adogbuola m onwe m n'oru kari ha niile. Etinyela m n'ulo mkporo otutu mgbe, tinyere otutu ihe otiti, mgbe mgbe anoola m n'onu onwu.

²⁴ Ugboro ise ka ndi Juu piara m onu utari iri ano e wepuru otu.

²⁵ E jirila okporo igwe tie m ugboro ato. Aturu m nkume otu ugboro. Ugboro ato ka ugbu mmiri m no n'ime ya kpuru n'oke osimiri. Anoola m otu abali na ubochi so ya n'elu oke osimiri ebe mmiri na-ebughari m.

²⁶ Ejeela m otutu ogologo ije nke otutu ihe ize ndu di n'ime ya. N'ize ndu site n'osimiri, ize ndu site na ndi na-apunari mmadu ihe n'ike, ize ndu site n'aka ndi obodo nke aka m. Otutu mgbe ka m zere ndu site n'aka ndi mba ozo, n'ime obodo ukwu, n'ozara ma n'oke osimiri; na n'aka ndi kporo onwe ha umunna m, ma ha bu ndi ugha.

²⁷ Adogbuola m onwe m n'oru, anoola m n'onodu ihuju anya na imu anya otutu abali. Otutu mgbe ana m ano agu na-erighi ihe obula, maobu inu ihe obula. Anoola m otutu mgbe n'oge oyi na-ama jijiji n'ihie enweghi uwe di mma m ji achu oyi.

²⁸ Ma e wezuga ihe ndi a niile, ana m ano n'echiche mgbe niile banyere otu ihe niile si aga n'ime nzuko.

²⁹ Onye bu onye ahụ na-adighi ike nke m na-adighi eso ya kere oke na-adighi ike ya? Onye ka e dubara na mmehie nke onodu ya na-adighi emetu m n'obi?

³⁰ Kama o buru na o kwesiri ka m nyaa isi aga m anya isi banyere ihe ndi ahụ na-egosi adighi ike m.

³¹ Chineke, na Nna nke Onyenwe anyi Jisos, onye e kwesiri ito aha ya ruo mgbe ebighi ebi, maara na ihe ndi a niile m na-ekwu bu eziokwu.

³² N'obodo Damaskos, onye ochichi ala ahụ nke eze obodo ahụ a nakpo Aretas hoputara, ndi na-eche obodo Damaskos nche ka ha jide m.

³³ Ma e tinyere m n'ime nkata, site n'oghere di na mgbidi gbara obodo ahụ gburugburu wedata m, m gbanari ya.

12

Ọhụ Pol hụrụ

¹ Aghaghị m ịnya isi, ọ bụ ezie na ọ baghị uru, ugbo a ka m gwa unu ihe banyere ọhụ m hụrụ, na ihe niile Onyenwe anyị kpughere gosi m.

² Amaara m otu nwoke nọ n'ime Kraịst, onye e duuru gaa n'eluigwe nke atọ ihe dị ka afọ iri na anọ gara aga, maọbụ n'anụ ahụ, maọbụ n'ime mmụọ amaghị m, ma Chineke ma.

³ Amatakwara m nwoke dị otu a, maọbụ n'anụ ahụ, maọbụ n'ime mmụọ amaghị m, ma Chineke maara

⁴ onye a, nke a kpọọrọ banye na paradais, ebe ọ nūrụ ihe ọnu mmadu na-apughị ikowa, nke e nyeghikwa mmadu ọbụla ike ikwu ihe banyere ya.

⁵ Ekwesiri m ịnya isi n'ihị nwoke dị otu a ma agaghị m anya isi maka mụ onwe m, ma ọ bughị maka adighị ike m.

⁶ A si na m choro ịnya isi, agaghị m abụ onye nzuzu, n'ihị na aga m ekwu naanị eziokwu. Otu ọ dị, agaghị m anya isi ka onye ọbụla ghara igu onodu m karịa ihe ọ hụrụ n'ime m, maọbụ karịa ihe ọ nūrụ n'onu m.

⁷ Ma n'ihị na otutu ihe ndi a m ji anya m hụ bụ ihe puru ime ka m bulie onwe m elu karịa ka o si kwesi. E tinyere ihe mgbu n'anụ ahụ m ka ọ na-adu m dika ogwu. Ihe mgbu a di n'anụ ahụ m na-eti m aka dika onyeozu nke ekwensu, na-eme ka m ghara ifuli onwe m elu karịa.

⁸ Ekpeela m ekpere ugboro atọ rịọ Onyenwe anyị ka o wepuru m ahụ mgbu a.

⁹ Ma ọ sirị m, **“Amara m ezuorola gi. N'ihị na ike m na-ezu oke n'ime adighi ike.”** Ugbo a, obi di m utọ ịnya isi banyere adighi ike m. N'ihị na ọ bụ site n'onodu adighi ike m ka ike ebube Kraịst ga-esi noide n'ahụ m.

¹⁰ Ọ bụ n'ihị Kraịst ka m na-anogide n'adighi ike m niile, mkpari ndi mmadu, ihe isi ike niile, mkpagbu niile na ihe ndakwasị di iche iche. N'ihị na mgbe m na-adighi ike ka m na-enwe ike karịa.

Ndi Kọrint di Pol n'obi

¹¹ Emeela m onwe m onye nzuzu ma unu onwe unu rugidere m ime ya. O kwesiri ka unu buru ndi mbu ga-eto m. Ọ bụ ezie a na-abughị m ihe ọbụla, ma o were m anya na ọ dighi uzọ ọbụla m si di ala n'ebe ndi ahụ unu na-eche na ha kachasi elu n'etiti ndi ozi.

¹² Ejiri m ndidi ruo oru n'etiti unu, ihe iyi gosi na abụ m nwaazu* n'eziokwu. Egosiri m unu ihe iribama, oru ebube di iche iche, na otutu oke oru.

¹³ Olee uzọ unu si di ala n'ebe choochi ndi ozọ di, ma ọ bughị na m abughị ibu arọ nye unu? Gbagharanụ m mmejo a.

¹⁴ Nke a bụ ugboro atọ m na-ejikere ibiakwute unu. Agaghị m aburu unu ibu arọ, ihe di m mkpa abughị akụ unu nwere, kama unu onwe unu. Ọ bughị umuntakiri ka ọ diri ikpadoro nne na nna ha ihe, kama ọ bụ oru diri nne na nna ikpadoro umu ha ihe.

¹⁵ N'ezie, ọ na-atọ m utọ iwere onwe m na ihe niile m nwere nye unu, n'ihị na ahuru m unu n'anya. Ma ọ buru na m huru unu n'anya karịa, ọ ga-adị mma ma unu hụ m n'anya nke nta?

* 12:12 Maọbụ, onyeozu

16 N'agbanyeghi na-aburu m unu ibu aro, ufodu n'ime unu na-ekwu, o bu ezie na o dighi anara anyi ihe obula, maobu onye aghugho. Ma eleghi anya, o nwere uzọ aghugho di iche iche o si anara anyi ihe.

17 O di onye obula m ziteere unu, iji si n'aka ya rigbuo unu?

18 Arioro m Taiotos ka o biakwute unu, ya na nwanna anyi nwoke ozọ. Taiotos o rigburu unu? O nwere ihe di iche n'uche na omume mu na ya?

19 Unu chere na ihe anyi na-eme oge niile ndi a bu igopu onwe anyi n'ihu unu? O bu n'ihu Chineke ka anyi na-ekwu nke a n'ime Kraist. Ndi m huru n'anya, ihe ndi a anyi na-ekwu bu maka odimma unu.

20 N'ih i na ihe na-atu m egwu bu na mgbe m biara n'etiti unu, ihe m ga-ahu agaghi ato m utu. Mgbe ah u mmeso m ga-emeso unu agakwaghi ato unu ato. N'ih i na ana m atu egwu na mgbe m biakwutere unu ozọ, aga m ah u otutu n'ime unu ka unu na-ese okwu, aga m ah u ka unu na-ekwosa ibe unu ekworo, aga m ah u unu ka unu na-akpasu ibe unu iwe. Aga m ah u otutu ndi na-afuli onwe ha elu, ndi na-ekwu otutu ihe ojọ di iche iche megide ndi ozọ; aga m ah u otutu ndi juputara n'aghugho na ikpa iche iche.

21 Ana m atu egwu na mgbe m ga-abiakwute unu ozọ, Chineke m ga-eme ka m weda onwe m ala n'ihu unu, mee ka m kwa akwa n'ih i ufodu n'ime unu ndi mehiera na mbu, ma ha achoghi icheghari site n'ih e ojọ ha mere, na n'ih i otutu n'ime unu na-adi ndu rere ure, ndu na-adighi ocha, ndu ikwa iko, na ndu ojọ.

13

Ido aka na nti ikpeazu

1 Nke a ga-eme ya ugboro ato m na-abia ileta unu. O bu site n'ama mmadu abuo maobu ato gbara ka a ga-eme ka okwu niile guzoro.*

2 Mgbe m biara leta unu nke ugboro abuo, abaara m ndi niile dara iwu n'oge gara aga na mmadu ndi ozọ mba, dokwa ha aka na nti, ihu na ihu. Ugwu a m na-anoghi ya, ana m adokwa ha aka na nti ozọ, o buru na m bia ozọ hu na ndi mehiera na mbu echegharighi, aga m emesi ha ike.

3 Ebe unu chorọ ka e gosi na Kraist na-ekwu okwu n'ime m, o dighi egosi adighi ike mgbe o na-emeso unu omume, kama o na-eme ka ike ya puta ih e n'ebe unu no.

4 O bu ezie na a kpogidere ya na-adighi ike, ma ugwu a, o na-adi ndu site n'ike di ukwu nke Chineke. Anyi bukwa ndi na-adighi ike n'ime ya, ma ozi anyi na-ejere unu na mmekorita anyi na unu, anyi ga-eso ya di ndu site n'ike nke Chineke.

5 Ya mere, ka onye obula n'ime unu nyochaa onwe ya, tulekwa omume ya, mara ma o ka kwudosiri ike n'okwukwe ya. O bu na unu aghotaghi na Jisos Kraist no n'ime unu? Ma o bugh i na unu enyochaala onwe unu hu na unu emeghi nke oma.

6 Enwere m olileanya na unu niile ga-achoputa na anyi adaghi ule ah u.

7 Ma anyi na-ario Chineke ka unu ghara ime ihe ojọ obula. Anyi anaghi eme nke a iji gosi na anyi kwesiri ekwesi, kama ka unu nwee ike

* 13:1 Dit 19:15

mee ihe dị mma, n'agbanyeghi na o ga-adị ka a ga-asị na anyị emeghi nke oma n'orụ anyị.

⁸ N'ihị na anyị apughị ime ihe oḅula megide eziokwu, kama anyị na-eme ihe niile n'ihị eziokwu.

⁹ Anyị na-añurị ọnụ mgbe anyị na-adighi ike ma hụ na unu dị ike. Ihe anyị na-arịọ Chineke bụ ka unu tozuo oke.

¹⁰ Ana m edere unu akwukwọ a ugbo a, n'ihị na-achoghị m ibara unu mba na inye unu ntaramahụhụ mgbe m bịaara. Achokwaghị m iji ikike ahụ Onyenwe anyị nyere m nye unu ntaramahụhụ, kama achoro m iji ya wulie unu elu dika ulo.

Ekele mmechi

¹¹ N'ikpeazu umunna m, na-añurinụ ọnụ. Gbalianụ n'imezi ndu unu ka o zuo oke, na-agbarita onwe ume, werenụ otu obi na-eme ihe, na-ebikwanụ n'udo. Chineke nke udo na ihunanya ga-anonyekwara unu.

¹² Werenụ isurita ọnụ dị nsọ kelerita onwe unu.

¹³ Ndị nsọ niile na-ekelekwa unu.

¹⁴ Ka amara Onyenwe anyị Jisọs Kraịst na ihunanya Chineke, na mmekọ nke Mmụọ Nsọ dinyere unu niile.

Ndi Galeshja

¹ Pól, onyeozí, na-abughị site na nhọputa nke mmadụ maọbụ site n'ike nke mmadụ, kama ọ bụ site n'aka Jisọs Kraịst na Chineke Nna, onye mere ka ọ site n'ọnwụ bilie.

² Ndi ụmụna niile ndi mu na ha no n'ebe a,

Na-edegara* nzuko niile di na Galeshja.

³ Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyi, na Onyenwe anyi Jisọs Kraịst diri unu.

⁴ Onye nyere onwe ya n'ihí mmehie anyi niile di ka nzube Chineke bu Nna anyi si di, izọputa anyi site n'oge ọjọọ a nke anyi bi n'ime ya.

⁵ Onye otuto diiri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Ozioma ozọ adighi

⁶ O juru m anya, na unu esitela n'ebe onye ahụ kpọrọ unu site n'amara Kraịst wezuga onwe unu, na-agbaso ozioma ozọ,

⁷ nke na-abughị ozioma. O doro anya na ụfọdụ mmadụ na-etinye unu n'ọndụ mgbagwoju anya, mgbe ha na-agbalị ịgbanwe ozioma nke Kraịst.

⁸ A sikwa na ọ bụ anyi onwe anyi maọbụ mmụọ ozi nke sitere n'elugwe b́ara kwusaara unu ozioma ozọ, nke di iche na nke anyi buru ụzọ kwusaara unu, ka onye di otu a buru onye aburu onu.

⁹ Di ka anyi buru ụzọ kwuo ya na mbu, ka m kwuokwa ya ozọ: Ọ buru na onye ọbula na-ekwusara unu ozioma di iche na nke ahụ unu nabatara, ka onye ahụ buru onye a buru onu.

¹⁰ Ugbu a, ana m agbalị ime ka m buru onye ndi mmadụ maọbụ Chineke ga-anabata? Ka m na-agbalị ime ihe ga-atọ ndi mmadụ uto? N'ihí na a si na m na-eme ihe na-atọ ndi mmadụ uto, agaraghí m abụ ohu Kraịst.

Pól, onye Chineke kpọrọ oku

¹¹ Ụmụna m, achoro m ime ka unu mata, na ozioma ahụ m kwusaara unu abughị ihe mmadụ cheputara n'uche ya.

¹² N'ihí na anataghí m ya site n'aka mmadụ ọbula, ọ di kwaghí onye ọbula ziri m ya, kama ọ bụ Jisọs Kraịst n'onwe ya bụ onye kpughere ya nye m.

¹³ Amara m na unu anula ihe banyere ndu m n'oge gara aga, n'ofufe ndi Juu, na otu m si jiri ike kpagbuo nzuko Chineke n'ebe niile, ma gbalisiekwa ike ibibi ya.

¹⁴ Abụ m otu n'ime ndi amaara aha ha n'etiti ndi ogbo m, n'ihé banyere ofufe ndi Juu. N'ihí oke inu oku n'obi nke m nwere ịgbaso na idebezu ukpuru omenaala na ofufe, nke nna nna m ha.

¹⁵ Ma mgbe ọ toro Chineke uto, bụ onye kewapuru m iche tupu amuo m, kpoo m site n'amara ya,

* 1:2 Maobu, na-ekele

¹⁶ ikpughe Okpara ya n'ime m, ka m nwe ike kwusaa ihe banyere ya n'etiti ndi mba ozọ, e jekwurughị m anụ ahụ obula inuta ihe obula n'aka ya.

¹⁷ Ejekwaghị m Jerusalem ihu ndi ahụ bu m ụzọ buru ndi ozi, kama a gara m Arebia, ma laghachikwa azu na Damaskos.

¹⁸ O bu mgbe afo ato gasiri, ka m gara Jerusalem ihu Sefas. Anonyekwara m ya ubochi iri na ise.

¹⁹ Ma o dikwaghị onyeozu ozọ m huru, ma o bughị naani Jemis, nwanne Onyenwe anyi.

²⁰ Ana m agwa unu okwu a n'ihu Chineke. Ihe ndi a m na-ekwu abughị okwu ugha.

²¹ Emesia, agara m Siria na Silisia.

²² Ma ndi Kraist no na chochi niile di n'ala Judia amaghị onye m bu.

²³ Naani ihe ha na-ekwu bu, "Onye ahụ na-esogbu anyi na mbu na-ekwusazi ugbu a okwukwe ahụ o gbalisiri ike ibibi na mbu."

²⁴ Ha nyere Chineke otuto n'ihu m.

2

Nzuko e nwere na Jerusalem

¹ Mgbe afo iri na anọ gasiri, ejeghachiri m Jerusalem ozọ. Mụ na Banabas laghachiri Jerusalem, akpokwara m Taitos jee.

² Agara m n'ihu mkpughe m nwere. Na nzuko nzuzo nke m na ndi ndu nwere, akowaara m ha ihe banyere ozioma nke m na-ekwusa n'etiti ndi mba ozọ. N'ihu na-achoghi m ka oru niile m ruru n'oge gara aga, na oru m na-aru ugbu a, buru ihe efu.

³ O buladi Taitos onye mu na ya so, o nweghi onye manyere ya ka e bie ya ugwu n'agbanyeghi na o bu onye Griik.

⁴ Ndi ahụ na-abughị ndi kwere ekwe n'ezie e zobatara na nzuko inyochaputa otu anyi si nwere onwe anyi n'ime Kraist Jisos, ka ha nwee ike mee anyi ndi ohu.

⁵ Ma o nweghi oge anyi ji gee nti n'ihe ha kwuru, n'ihu na anyi choro ichedo eziokwu ahụ di n'ozoma ka a ghara igwa ya ihe obula n'etiti unu.

⁶ Banyere ndi a na-ewe ka ndi di ndu di mkpa, ihe obula onodu ha bu ewetaghị mgbanwe obula n'ebe m no, n'ihu na Chineke adighi ele mmadu anya n'ihu. Ndi ahụ atukwasighi ihe obula n'ozoma m na-ezisa.

⁷ Ma n'aka nke ozọ, mgbe ha huru na e nyere m oru izisa ozioma n'etiti ndi e bighi ugwu, dika e nyere Pita izisa ozioma n'etiti ndi e biri ugwu.

⁸ N'ihu na Chineke onye si n'aka Pita na-aru oru onyeozu ozioma n'etiti ndi e biri ugwu, sikwa n'ime m na-aru oru onyeozu izisara ndi mba ozọ ozioma.

⁹ Mgbe Jemis, Sefas na Jon ndi a maara di ka ide ji ulo n'etiti ndi ndu ahụ niile nara m na Banabas aka nnweko, nabatakwa amara e nyere m. Ha gbara anyi ume, si anyi gaa n'ihu n'oru anyi, ikwusa ozioma n'etiti ndi mba ozọ, ka ha onwe ha kwa gaa n'ihu iru oru nke ha n'etiti ndi e biri ugwu.

¹⁰ O bu naani otu ihe ka ha rioro anyi, nke bu ka anyi cheta ndi ogbenye. Nke a bukwa ihe m na-achosi ike ime.

Pól abaara Pita mba

¹¹ Ma mgbe Sefas bjaruru Antiok, eguzogidere m ya n'ihu ya, n'ih na ihe o mere mara ya ikpe.

¹² Tupu ndi Jemis zitere abjaruo ebe ahụ, ya na ndi mba ozo nariko nri, ma mgbe ha rutere, o wepuru aka na nri laghachi azu n'ih na egwu ndi e biri ugwu na-atu ya.

¹³ Ndi Juu ufođu sonyekwara ya inwe ihu abuo a, nke mere na e si otu a duhiekwa Banabas n'onwe ya.

¹⁴ Ma mgbe m huru na ha adighi eme ihe di ka eziokwu nke ozioma ahụ si di, agwara m Sefas okwu n'ihu ha niile, si, "O buru na gi nwa onye Juu na-ebi ndu dika onye mba ozo, na-abughị dika onye Juu, ole otu i ga-esi manye ndi mba ozo ka ha na-ebi ndu dika ndi Juu?"

A na-azoputa onye obula site n'okwukwe

¹⁵ Anyi onwe anyi bu ndi Juu site n'omumu a muru anyi, anyi abukwaghị ndi mba ozo ndi mmehie,

¹⁶ ma anyi maara na a dighi agu mmadu obula di ka onye ezi omume site n'oru nke iwu kama o bu naani site n'okwukwe na Jisos Kraist. O bu nke a mere anyi ji kwere na Jisos Kraist ka a guo anyi na ndi ezi omume, site n'okwukwe anyi kwere na Kraist, o bughị n'ih na anyi ruru oru nke iwu. N'ih na o nweghi onye obula a ga-agunye ka onye ezi omume n'ih na o ruru oru nke iwu.

¹⁷ Ma o buru, na mgbe anyi na-achọ ka a guo anyi di ka ndi ezi omume n'ime Kraist, anyi onwe anyi a buru ndi achoputara dika ndi mmehie. Nke a, o putara na Kraist na-akwado mmehie? Mba!

¹⁸ Kama, o buru na m ewugharia ihe ndi ahụ m buru uzo mebie, ana m egosi na m bu onye na-emebi iwu.

¹⁹ N'ih na-esitere m n'aka iwu nwuo n'ebe iwu di, ka m nwee ike di ndu n'ebe Chineke no. Akpogidela mu na Kraist n'obe.

²⁰ O bukaghị mu onwe m na-adi ndu ugbo a, kama o bu Kraist na-adi ndu ya n'ime m. Ndu ahụ nke m na-adi ugbo a n'anụ ahụ m bu nke m na-adi n'ih okwukwe m nwere n'ime Okpara Chineke, onye huru m n'anya, ma werekwa onwe ya nye n'ih m.

²¹ Anaghị m akpo amara Chineke ihe na-enweghi isi. N'ih na a si na a puru igu mmadu di ka onye ezi omume site n'idebe iwu, mgbe ahụ onwu Kraist nwuru abaghị uru.

3*Okwukwe ka o bu oru nke iwu?*

¹ Ndi nzuzu a kporo onwe ha ndi Galeshja! Onye napuru unu akonuche unu? N'ihu unu ka a no kwaa n'uzo doro anya mkpogide n'obe a kporidere Jisos Kraist.

² O bu naani otu ihe ka m chorọ imata n'aka unu. Unu natara Mmuo Nso site n'iru oru iwu chorọ, ka o bu site na nkuzi nke okwukwe?

³ O ga-abu na unu aghola ndi na-enweghi uche? Unu malitere site n'ike Mmuo Nso, ma ugbo a unu na-akwusiji n'ike nke anu ahụ?

⁴ Unu tara otutu ahuhu di otu a n'efu, o buru n'ezie na o bu n'efu?

⁵ Mmuo nso ahụ Chineke nyere unu na oru ebube o ruru n'etiti unu, o mere ha n'ih iwu unu debere, ka o bu n'ih na unu nuru ma kwerekwa ozioma?

6 N'otu ụzọ ahụ, Ebrahim kweere na Chineke, a gụrụ nke a nye ya dị ka ezi omume.*

7 Matanụ nke a, na ọ bụ ndị nwere okwukwe bụ ụmụ Ebrahim.

8 Dị ka ọ dị n'Akwụkwọ nsọ, n'oge ahụ dị n'ihu, nke bụ ugbu a, Chineke ga-agụ ndị mba ọzọ dị ka ndị ezi omume, site n'okwukwe ha nwere n'ime ya. N'ihị nke a, o buru ụzọ zie Ebrahim ozioma ahụ n'oge gara aga si, "A ga-agozikwa agburu niile nọ n'ụwa site na gi."†

9 Ya mere, ndị dabeere n'okwukwe bụkwa ndị na-eso Ebrahim, nwoke okwukwe ahụ eketa ngozi.

Ọbụbụ ọny nke iwu na-eweta

10 Ma ndị niile na-ele anya na a ga-azọpụta ha n'ihị na ha debere iwu niile, ka ọbụbụ ọny na-adakwasị. N'ihị na e deela ya n'akwụkwọ nsọ si, "Onye a buru ọny ka ọ bụ, bụ onye ọbụla na-edebeghi ọ buladi otu n'ime iwu niile e dere n'akwụkwọ iwu."‡

11 Ugbu a, ọ bụ ihe pụtara ihè na ọ dighi onye ọbụla a na-agụ n'onye ezi omume n'ihu Chineke, n'ihị na o debere iwu. N'ihị na, "Onye ezi omume ga-esite n'okwukwe dị ndụ."§

12 Ma iwu ahụ adabereghị n'okwukwe, kama, iwu kwuru si, "Mmadu ahụ na-eme ihe iwu kwuru bụ onye ga-enwe ndụ site na ha."*

13 Ma Kraist agbapụtala anyị site n'ọbụbụ ọny ahụ nke idebe iwu gaara ewetara anyị. O ghorọ ọbụbụ ọny n'ihị anyị. N'ihị na e deela ya n'akwụkwọ nsọ, "Onye a buru ọny ka onye ahụ bụ nke a kwubara n'elu osisi."†

14 O dị otu a ka ngozi ahụ e nyere Ebrahim bụkwa nke ndị mba ọzọ site na Kraist Jisọs. Ka anyị niile site n'okwukwe nata nkwa ahụ, bụ Mmụọ Nsọ.

Iwu na Nkwa

15 Ụmụna m, ka m were ihe nlere anya site na ndụ a na-adị kwa ụbọchị kowaa okwu a: Dị ka mmadu na-enweghi ike iwepu maọbụ itukwasị ihe n'ogbugba ndụ e mere ka o guzosie ike, otu a ka ọ dika n'ọnọdụ a.

16 O bụ Ebrahim ka e kwere nkwa ya na mkpuru ya. Akwụkwọ nsọ asighi, "n'otutu mkpuru,"‡ kama, ọ sirị, "ma nye mkpuru gi," ya bụ otu onye, onye bụ Kraist.

17 Ihe m na-akwaa bụ nke a: Iwu ahụ e mere ka ọ malite idi narị afọ anọ na iri atọ (430) site na mgbe e kwere nkwa ahụ, emeghi ka ogbugba ndụ ahụ Chineke mere ka ọ dirị hapu iguzokwa, o mekwaghi ka nkwa ahụ buru ihe e wezugara ewezuga.

18 O buru na inweta ihe nketa nke ya na nkwa ahụ so dabeere n'iwu, mgbe ahụ, ihe nketa ahụ adabereghị na nkwa e kwere. Ma Chineke sitere n'amara nye Ebrahim ihe nketa ahụ site na nkwa o kwere ya.

19 Gini mere e ji nye iwu? E nyere iwu ndi a n'ihị njehie, mee ka iwu ndi a digide tutu ruo mgbe mkpuru ahụ biara, bụ onye e kwere na nkwa. E sitere n'aka onye ogbugbo mee ka ndi mmuọ ozi mee ka iwu ahụ di ire.

20 Onye ogbugbo gosiri ihe kariri otu onye, ma Chineke bụ otu.

* 3:6 Jen 15:6 † 3:8 Jen 12:3; 18:18; 22:18 ‡ 3:10 Dit 27:26 § 3:11 Hab 2:4 * 3:12 Lev 18:5 † 3:13 Dit 21:23 ‡ 3:16 Jen 12:7; 13:15; 24:7

²¹ Iwu ahụ ọ na-emegide nkwa nke Chineke? Mba. N'ezie ọ dịghị. N'ihị na a si na e nwere iwu dị nke puru inye mmadu ndu, mgbe ahụ, ezi omume gaara abịara mmadu site n'iwu.

²² Ma akwukwo nsọ mechibidoro ihe niile n'okpuru mmehie ka e nwee ike nye ndi kwere ekwe nkwa ahụ e kwere ha site n'okwukwe n'ime Jisọs Kraịst.

Ụmụ Chineke

²³ Ma tupu okwukwe abia, e ji iwu na-eche anyi nche. Iwu no onodu di ka ulo mkporo ebe e tinyere anyi tutu ruo mgbe a ga-eme ka okwukwe puta ihe.

²⁴ Ya mere, iwu bu onye nlekota anyi, ruo mgbe Kraist biara, ka a guo anyi na ndi ezi omume site n'okwukwe.

²⁵ Ma ebe o bu na okwukwe abiala, anyi anokwaghị n'okpuru onye nlekota ozọ.

²⁶ Unu niile bu umu Chineke site n'okwukwe n'ime Kraist Jisọs.

²⁷ N'ihị na ka unu niile ha, bu ndi e mere baptizim n'ime Kraist, aburula ndi yikwasiri onwe ha Kraist.

²⁸ E nwekwaghị onye Juu, maobu onye Griik, maobu ohu maobu onye nwe onwe ya; nwoke maobu nwanyi, n'ihị na unu niile bu otu n'ime Kraist Jisọs.

²⁹ O buru na unu bu ndi nke Kraist, mgbe ahụ unu bukwa mkpuru Ebrahim, ndi nketa di ka nkwa ahụ si di.

4

¹ Isiokwu m bu nke a, mgbe nwa bu onye ga-eketa ihe nna ya ka di na nwata, onodu ya akaghi mma kari nke ohu, o bu ezie na akụ ahụ niile bu nke ya.

² Ma ha ka no n'okpuru ndi nlekota na ndi e tinyere ya n'aka ruo oge nna ya kwuru.

³ Otu a ka onodu anyi di, mgbe anyi bu umuntakiri. Anyi no di ka ohu n'okpuru mmuo nke uwa.

⁴ Ma mgbe oge a kara aka ruru, Chineke zitere Okpara ya, bu onye amuru site na nwanyi, onye amuru n'okpuru iwu,

⁵ ka o gbaputa ndi no n'okpuru iwu, ime anyi ndi a ga-agu di ka umu a hoputara.

⁶ Ebe unu bu umu, Chineke zitere Mmuo Okpara ya, ka o bia biri n'obi anyi, na-eti mkpu na-asị, "Abba, Nna."

⁷ Ugbu a, i bukwaghị ohu, kama i bu nwa. Ebe i bu nwa, e meekwala ka i buru onye nketa site na Chineke.

Mmetuta obi Pol maka ndi Galeshja

⁸ N'oge gara aga, mgbe unu na-amaghị Chineke, unu bu ohu nye chi niile nke na-abughị dika ha si puta uwa.

⁹ Ma ugbu a, unu matarala Chineke, ka m ga-asị na Chineke amatala ndi unu bu, gini mere unu ji choo itughari azu laghachi n'okpukpe ndi ahụ na-enweghi isi, nke ike obula na-adighi n'ime ha? Unu choro ka ha mee unu ndi ohu ha ozokwa?

¹⁰ Unu na-edebe ubochi ufodu, na onwa ufodu, na oge ufodu, na afo ufodu.

¹¹ Egwu na-atu m na oru niile m ruru n'etiti unu aburula ihe efu.

¹² Ezi ụmụna m, ariọọ m unu, meenụ onwe unu di ka mụ onwe m, n'ih na mụ onwe m emela onwe m ka m di ka unu. O nweghi ihe ojoo obula unu mere m.

¹³ Unu maara na o bu n'ime adighi ike nke anu ahụ ka m ji kwusaara unu ozioma a.

¹⁴ O bu ezie, onodu m n'oge ahụ bu onwunwa n'ebe unu no, unu eledaghi m anya, maobu ju ige m nti. Kama unu nabatara m, di ka mmuo ozi Chineke, maobu di ka a ga-asị na m bu Jisọs Kraist n'onwe ya.

¹⁵ Ebee ka mmuo nke obi utọ ahụ unu nwere no? N'ih na m na-agba ama, na-asị na o buru ihe a puru ime, unu gaara aghuputa anya unu nye m.

¹⁶ Ugbu a, aghoola m onye iro unu, n'ih na m na-agwa unu eziokwu?

¹⁷ Ha na-eziputa mmasi n'ebe unu no, ma o bughị maka odimma unu. Ha chorọ ikewapu unu n'ebe m no, ka unu nwee mmasi n'ebe ha no.

¹⁸ Maka ebumnuche di mma, o di mma inwe mmasi mgbe niile. O bughị naani mgbe mụ na unu no.

¹⁹ Umuntakiri m, ndi m kwe maka ha nodu n'onodu ihe mgbu nke omumu nwa ozo, na-eche ubochi ahụ a ga-eme ka udidi Kraist di n'ime unu.

²⁰ O gaara adi m mma ma a si na m no n'etiti unu ugbu a, nwee ike imata otu m ga-esi gbanwee olu okwu m, n'ih na-amaghi m ihe m kwesiri ime n'ih onodu unu.

Hega na Sera

²¹ Gwanu m, unu ndi na-eche na o di mkpa idebe iwu, unu agaghi ana nti na ihe iwu ahụ kwuru?

²² N'ih na e dere ya n'akwukwo nsọ na Ebrahim nwere umu nwoke abuo. Otu n'ime ha bu nwa nke ohu ya nwanyi muru, nke ozo bu nke nwunye ya na-abughị ohu mutara.

²³ Nwa ahụ nke ohu nwanyi ahụ muru bu onye amuru site na anu ahụ. Ma nwa ahụ nwunye ya na-abughị ohu mutara bu onye a muru site na nkwa.

²⁴ Anyi ga-ewere ihe ndi a di ka ihe imaatu, n'ih na umu nwanyi abuo ndi a nochiri anya ogbugba ndu abuo. Otu ogbugba ndu sitere n'Ugwu Sainai ma mukwa umu ndi bu ohu: nke a bu Hega.

²⁵ Hega bu Ugwu Sainai nke di n'Arebia. O dabara n'onodu Jerusalem nke ugbu a, n'ih na ya na umu ya no n'ohu.

²⁶ Ma nwanyi nke ozo no onodu Jerusalem nke di n'elu, nke nwe onwe ya. O bukwa ya bu nne anyi.

²⁷ N'ih na e dere ya,

“Nuria onu, gi nwanyi aga,
onye na-amutaghi nwa.

Tie mkpu onu, tisiekwa mkpu akwa ike

gi onye ime nwa na-emetubeghi,
n'ih na umu nwanyi ahụ a hapuru naani ya ga-adi otutu
karia umu nke nwanyi nwere di.”*

²⁸ Ugbu a, umunna m, unu bu umu ahụ nke e kwere na nkwa, di ka Aizik.

* 4:27 Aiz 54:1

29 N'oge ahụ, nwa ahụ a mụrụ n'uzọ ahụ ahụ kpagburu nwa ahụ a mụrụ site n'ike nke Mmụọ Nsọ. Otu a ka ọ dịkwa n'oge a.

30 Ma ginị na akwukwọ nsọ kwuru? "Chụpụ ohu nwanyị a na nwa ya, n'ihị na nwa nwoke ohu nwanyị a apughị isoro nwa nke nwanyị na-abughị ohu kerikọta oke."†

31 Ya mere, ụmụna m, anyị abughị ụmụ nke nwanyị ohu, kama anyị bụ ụmụ nke nwanyị nwere onwe ya.

5

Inwe onwe anyị n'ime Kraịst

1 Kraịst emeela ka anyị puo n'ohu, n'ihị anyị inwere onwe anyị. Ya mere, gbalianụ ihu na unu e nyeghị onwe unu n'onodu ohu ozo.

2 Geenụ m ntị, mụ onwe m bụ Pọl na-agwa unu nke a. O buru na unu anabata obibi ugwu, Kraịst agaghị abara unu uru obula.

3 Ka m kwuokwa ya ozo, onye obula kweere ka e bie ya ugwu ji ugwo idebezu iwu niile ahụ.

4 E kewapula unu n'ebe Kraịst no, unu ndi a ga-agunye na ndi ezi omume site n'iwu. Unu adapula n'amara ya.

5 N'ihị na anyi onwe anyi nwere olileanya na site n'ike nke Mmụọ Nsọ, a ga-agu anyi na ndi ezi omume site n'okwukwe anyi.

6 N'ihị n'ime Kraịst Jisọs, obibi ugwu maobu ebighi ugwu abaghi uru. Ihe di mkpa bu okwukwe nke na-egosi onwe ya site n'ihunanya.

7 Unu na-agbabu oso nke oma, onye gbochiri unu ikwenyere eziokwu ahụ?

8 Udi nkwagide ahụ esiteghị n'ebe Onye ahụ kporo unu bia.

9 Nwantinti ihe na-eko achicha na-eme ka ogbe utu oka a gworo agwo koo.

10 Enwere m ntukwasị obi n'ime Onyenwe anyi na unu agaghị eche echiche n'udi a ozo, ma ikpe omuma ga-adiri onye obula na-eduhie unu ozo.

11 Umuna m, o buru n'ezie na m na-ekwusa mkpa obibi ugwu di, ginị mere e ji nogide na-akpagbu m? O buru na m mee otu ahụ, ewepula m ihe odachi ahụ di n'obe.

12 O gaara ato m utu ma o buru na ndi ahụ na-esogbu unu ga-eme onwe ha ndi onozu.

Ndu site na Mmụọ Nsọ

13 N'ihị na e meela ka unu nwere onwe unu, umuna m, ma unu ekwela ka mnwere onwe unu buru ohere nye anu ahụ unu, kama werenu ihunanya na-agbara ibe unu odibo.

14 N'ihị na o buru na a chikota iwu niile n'otu, ihe iwu niile na-ekwu bu nke a, "Na-ahunu ndi ozo n'anya dika unu si hu onwe unu n'anya."*

15 O buru na unu na-akocha ibe unu, na-eji onu unu na-ekwuto ha, kpacharanu anya ka unu hapu ila onwe unu n'iyi.

16 Ana m agwa unu nke a: na-adinu ndu nke Mmụọ Nsọ na-achị, unu anokwala n'ochicho nke anu ahụ.

17 N'ihị na ihe anu ahụ choro di iche n'ihe Mmụọ Nsọ choro. Ihe Mmụọ Nsọ choro dikwa iche n'ihe anu ahụ choro. Igba mgba di n'etiti ha na-eme ka i hapu inwe ike mee ihe i choro ime.

18 Ma ọ bụrụ na Mmụọ Nsọ na-edu unu, unu anọkwaghị n'okpuru iwu.

19 Ugbu a, ọrụ nke anụ ahụ pụtara ihe: ịkwa iko, adighị ọcha na agụụ ịkwa iko.

20 Ikpere arụsị, iri amụsụ, ibu iro n'obi, na ilu ọgụ, ekworo na iwe, ịkpa iche iche, nkewa, ihọ otu.

21 Ịkpọ asi, igbu ọchụ, inụbiga mmanya oke, oke oriri na ihe ndi ọzọ yiri ha. Ana m adọ unu aka na ntị dika m gwara unu n'oge gara aga, ndi na-eme ihe di otu a agaghị abanye n'alaeze Chineke.

22 Ma mkpuru nke Mmụọ Nsọ bu, ndu ihunanya, na onu, na udo, na ogologo ntachiobi, na obioma, na idi mma, na ikwesi ntukwasị obi,

23 idi nwayo, na ijide onwe. O dikwaghị iwu na-emegide ihe ndi a.

24 Ma ndi niile bu ndi Kraist Jisọs akpogidela anụ ahụ ha, ya na ọchichọ ha n'elu obe.

25 O bụrụ na anyi na-ebi ndu mmu, ka nzo ukwu anyi buru nke mmu na-eduzi.

26 Ka anyi ghara ibu ndi mpako si otu a na-akpali iwe na ekworo n'etiti anyi.

6

Na-eburitanu ibu diri ibe unu

1 Umunna m, ọ bụrụ na-anwude onye ọbụla dabara na mmehie, unu onwe unu bu ndi Mmụọ na-achi kwesiri iji mmu nke idi nwayo na obi di umeala nyere onye ahụ aka, ime ka ọ gazie n'ezi uzọ. Ma lezienu onwe unu anya, onye ọbụla n'ime unu, n'ih na a puru inwakwa unu.

2 Na-eburitanu nsogbu diri ibe unu, ma site n'otu a ka unu nwee ike debezuo iwu Kraist.

3 O bụrụ na onye ọbụla na-eche na o nwere ihe ya bu mgbe o nweghi ihe o bu, onye ahụ na-eduhie onwe ya uzọ.

4 Ka onye ọbụla nyocha ọrụ ya, ma ọ bụrụ na ọrụ ya di mma, mgbe ahụ ka ọ ga-enwe ihe inya isi n'ime onwe ya na-abughị n'ebe ọrụ onye ọzọ di.

5 N'ih na onye ọbụla ga-ebu ibu nke diri ya.

6 Ka onye a na-akuziri okwu ahụ jisie ike ka ya na onye nkuzi ya na-ekeke ezi ihe niile.

7 Unu ekwela ka e duhie unu, n'ih na mmadu ọbụla apughị ikwa Chineke emo. Mkpuru ọbụla mmadu kuru ka ọ na-aghorọ.

8 O bụrụ na mmadu akwo mkpuru nke anu ahụ, ọ ga-esikwa n'anụ ahụ ghotā mmebi, ma ọ bụrụ na mmadu akwo mkpuru nke Mmụọ, ọ ga-esitekwa na Mmụọ ghotā ndu ebighi ebi.

9 Ya mere, ka ike ghara igwu anyi ime ihe oma. N'ih na mgbe e mesiri, mgbe oge ya ruru, anyi ga-eweta ngozi di ukwu di ka ihe ubi, ma ọ bụrụ na anyi adaghị mba.

10 N'ih nke a, mgbe anyi nwere oghere ka anyi na-emere mmadu niile ihe oma, okachasi n'ebe ndi ezinaulo nke okwukwe anyi no.

O bughị ibi ugwu kama i bu onye e kere ohuru

11 Leenu otu mkpuru akwukwo m ji aka m dee n'akwukwo ozi a si gbaa okpotokpo.

¹² O bu ndi na-achọ ka a hụ ha n'anụ ahụ, bu ndi ga-amanye unu ka e bie unu ugwu, naani ihe ha ji eme otu a bu ka a ghara ikpagbu ha n'ih i obe Kraist.

¹³ O buladi ndi kwere ka e bie ha ugwu, anaghi edebe iwu, kama ha chorọ ka e bie unu ugwu ka ha nwee ike jiri ya nyaa isi n'anụ ahụ.

¹⁴ Ka m gharakwa inya isi n'ihe obula kariakwa n'obe Onyenwe anyi Jisọs Kraist. Nke e sitere na ya kpogbuo uwa n'ebe m nọ, ma kpogbukwaa mu onwe m n'ebe uwa nọ.

¹⁵ Obibi ugwu abughi ihe, ebighi ugwu abughikwa ihe, kama i bu onye e kere oheru bu ihe di mkpa.

¹⁶ Ka udo na ebere diyyere ndi niile na-ebi ndu ha n'usoro a, dakwasikwa unu Izrel nke Chineke.

¹⁷ Site ugbu a gaa n'ihu, achoghi m ka onye obula nye ndu m nsogbu, n'ih i na-ebu m apa nke Jisọs n'ahụ m.

¹⁸ Umunna m, ka amara Onyenwe anyi Jisọs Kraist diyyere mmuo unu. Amen.

Ndi Efesos

¹ Akwukwo ozi a sitere n'aka mu onwe m bu Pol, onye Chineke hoputara ibu onyeozi Jisosh Kraist.

O bu unu ndi nsog bi n'Efesos, unu bu ndi kwesiri ntukwasig obi n'ime Kraist Jisosh, ka m na-edere ya:

² Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyig, na Onyenwe anyig Jisosh Kraist dirig unu.

Ngogig dirig anyig n'ime Kraist

³ Ka otuto dirig Chineke, na Nna Onyenwe anyig Jisosh Kraist, bu onye goziri anyig site n'inye anyig ngogig niile nke ime mmug nke si n'ebe niile nke eluigwe n'ime Kraist.

⁴ Dika o si hoputa anyig n'ime Kraist tupu a tog ntogala uwa, ka anyig buru ndi dig nsog na ndi na-enweghig ita uta n'ihu ya n'ihunanya.

⁵ O kpebiri ime anyig umu ya site n'ihig Kraist Jisosh. Ma o mekwara ihe ndig a niile n'ihig na og togog ya utog n'obi, burukwa ihe o zubere ime.

⁶ Ka e si otu a too idig ebube nke amara ya, nke o jig obi ya niile nye anyig n'ime Onye ahug og huru n'anya.

⁷ N'ime ya, anyig nwere mgbaputa site n'ogbara ya, bu mgbaghara nke njehie niile anyig; dig ka iba uba nke amara ya si dig,

⁸ nke o mere ka og babigara anyig uba oke site n'amamihe na nghogta niile.

⁹ O meela ka anyig mata ihe omimi nzube ya, dig ka o si togog ya utog, bu ihe omimi o zubere ime n'ime Kraist.

¹⁰ Nke og ga-eme ka o mezuog mgbe oge ya niile zuru, nke bu ichikogta ihe niile n'ime ya, bu ihe ndig dig eluigwe na n'awa n'okpuru Kraist.

¹¹ N'ime Kraist ka e mere anyig ndig nketa, ndig e bururig ugog hoputa na mbu, dig ka atumatu onye ahug na-aruputa ihe niile n'izuoke nke nzube na ebumnuche ya.

¹² Nke mere na anyig, ndig buuru ugog nwee olileanya na Kraist, ga-ebi ndu n'otuto nke ebube ya.

¹³ Unu bukwa ndig a gunyere n'ime Kraist mgbe unu nuru ozi nke eziokwu ahug bu ozioma nke nzoputa. Mgbe unu kwenyere, a kara unu akara n'ime ya bu akara nke nkwa ahug bu Mmug Nso.

¹⁴ Nke a bu ihe nketa anyig tutu ruo mgbe a ruzuru ogug mgbaputa nke ndig ahug niile bu ihe nweta Chineke. Ka e si otu a too ebube ya.

Ekele na ekpere

¹⁵ N'ihig nke a, ebe m nuru akukog banyere okwukwe unu n'ime Onyenwe anyig Jisosh, nukwa maka ihunanya unu nwere n'ebe ndig nsog niile no,

¹⁶ esepughig m aka ikele ekele n'ihig unu, mgbe niile m na-echeta unu n'ekpere m niile.

¹⁷ Ana m arig Chineke nke Onyenwe anyig Jisosh Kraist bu Nna Onyenwe ebube niile, ka o nye unu Mmug amamihe na ezi nghogta ka unu nwee ike matazie nke oma onye og bu,

¹⁸ ka o meghee anya nke ime mmuṅ unu ka unu matakwa ụdị olileanya unu nwere n'ihì ọkpukpọ ọ kporo unu, na akụ, na ihe nketa dī ebube o nwere n'ime ndi nsọ.

¹⁹ Na ịdị ukwu nke ike ya nke na-enweghị atụ dīrī anyị, bụ ndi kwere ekwe, dika irusị ọrụ ike nke ike ya si dī.

²⁰ Nke ọ ruru n'ime Kraist mgbe o si n'onwu kpolite ya mee ya ka ọ noḍu n'aka nri ya n'ebe niile nke eluigwe.

²¹ Onoḍu ya dī elu karịa ọchichị niile, na ikike ọchichị niile, na ike niile na ichi isi niile, na aha ọkwa ọchichị nke e nwere ike inye mmadu, ọ bughị naanị n'ogbo a, kama ma n'ogbo ozo na-abia.

²² O mere ka ihe niile dī n'okpuru ya, meekwa ya ka ọ buru onyeisi ihe niile nye nzuko ya bu choochi.

²³ Nke bu ahụ ya, ozuzu oke nke onye ahụ na-emejuputa ihe niile n'uzo niile.

2

E mere anyi ndi dī ndu n'ime Kraist

¹ Ma unu onwe unu, unu nwuru anwu site na njehie uzo na mmehie unu.

² Nke unu biri ndu n'ime ha mgbe unu na-agbaso uzo niile nke uwa a, na uzo onye ochichị nke alaeze ikuku, bu mmuṅ ahụ na-arụ ọrụ ugbo a na ndu ndi ahụ na-enupu isi.

³ Anyi niile bikwara ndu anyi n'etiti ha, n'oge gara aga, na-emejuputa aguu nke anu ahụ mmehie, ma na-agbaso ochichọ ya na ebumnuche ya. N'ihì na site n'odidi anyi, anyi na ndi ozo no n'omuma ikpe ya.

⁴ Chineke onye juputara n'obi ebere, maka oke ihunanya o nwere n'ebe anyi no,

⁵ mere ka anyi soro Kraist dīrī ndu ozo; ọ buladi mgbe anyi bu ndi nwuru anwu n'ime ajo omume. Ọ bu site n'amara ya ka e ji zoputa unu.

⁶ Ọ kpolitere anyi na ya, mee ka anyi noḍu odu n'ebe niile nke eluigwe n'ime Kraist Jisos.

⁷ O mere nke a igosi ogbo nke na-abia, idi ukwu nke akụ amara ya, nke o sitere n'obioma ya gosi anyi n'ime Kraist Jisos.

⁸ N'ihì na ọ bu site n'amara ka e ji zoputa unu site n'okwukwe. Nke a abughị ihe unu ruputara n'onwe unu, ọ bu onyinye nke Chineke.

⁹ O siteghị n'oru, ka onye obula ghara inya isi.

¹⁰ N'ihì na anyi bu akaoru ya, nke o kere n'ime Kraist Jisos n'ihì iru ezi oru. Ọ bu otu a ka Chineke siri kwadoo na anyi kwesiri ibi ndu ubochi niile.

Ibu otu anyi n'ime Kraist

¹¹ Ya mere, chetanu na n'oge gara aga, unu bu ndi mba ozo site n'omumu nke a muru unu. Chetakwanu na "ndi e biri ugwu" na-akpokwa unu "ndi a na-ebighi ugwu" (n'ihì obibi ugwu n'anụ ahụ nke eji aka bie).

¹² N'oge ahụ, ọ dighi ihe jikotara unu na Kraist. E kewaputara unu site na mmekorita nke Izrel, burukwa ndi obia n'ogbugba ndu ahụ, na-enweghị olileanya na-enweghikwa Chineke n'ime uwa.

13 Ma ugbu a n'ime Kraist Jisos, unu bu ndi no n'ebe di anya n'oge gara aga, ka e mere ka unu bjaruo nso site n'obara Kraist nke a wusiri.

14 N'ih na ya onwe ya bu udo anyi, o mere ka uzọ otu abuo buru otu ihe n'ime ahụ ya, site na ikwatu mgbidi kewara ha na mgbe ochie, bu mgbidi nke ikpo asi di n'etiti anyi.

15 O bu n'ime anu ahụ ya ka o mere ka iwu ahụ na ukpuru ya niile ghara idi ire. Ebumnobi ya bu i kee n'ime onwe ya otu onye oheru site na mmadu abuo ahụ, si otu a mee ka udo diri.

16 N'uzo di otu a ka o ga-esi kpeziere anyi na Chineke site n'obe ya, wetakwa n'isi ngwucha, iro di n'etiti ha abuo.

17 Ya mere, o bjara kwusaa udo nye unu ndi no ebe di anya na unu ndi no nso,

18 N'ih na anyi abuo sitere n'aka ya nweta nnabata anyi ibia n'ihu Nna site n'otu Mmuo ahụ.

19 Matakwanu ugbu a na unu abukwaghi ndi mba ozo na ndi obia. Unu esorola ndi nso buru diala na ndi so n'ezinaulo Chineke,

20 nke a rukwasara n'elu ntala nke ndi ozi na ndi amuma, nke Kraist Jisos n'onwe ya bu nkume isi ntala ya.

21 O bukwa n'ime ya ka a na-ejikota ulo ahụ niile nke oma, na-aba uba, too buru ulonso, n'ime Onyenwe anyi.

22 Onye a na-ewukokwa unu onwe unu n'otu n'ime ya, ka unu niile buru ebe obibi Chineke n'ime Mmuo.

3

Pol onye nkwsa nye ndi mba ozo

1 O bu n'ih nke a ka mu onwe m bu Pol bu onye mkporo nke Jisos Kraist maka unu ndi mba ozo.

2 N'ih n'ezie, unu anla banyere nlekota nke amara Chineke ahụ nke e nyere m maka odimma unu.

3 Otu e si kpughee nzube nzuzo ya niile nye m, di ka m gwara unu ihe banyere ya n'okwu di nta n'akwukwo ozi ahụ m detara unu.

4 O burukwa na unu ago akwukwo ahụ m deere, unu ga-aghota ihe m maara banyere ihe omimi Kraist.

5 Nke a e meghi ka umu mmadu mara n'ogbo gara aga di ka Mmuo Nso siri kpugheere ya ndi ozi na ndi amuma ya di nso ugbu a.

6 Otu a ka ndi mba ozo si soro buru ndi nketa, ndi ga-abu otu anu ahụ na ndi ga-eketa nkwa ahụ n'ime Jisos Kraist site n'ozio ma.

7 E mere m ka m buru onyeozi nke ozio ma a, dika onyinye amara nke Chineke si di, bu nke e nyere m site n'iru oru nke ike ya.

8 O bu ezie na mu bu onye dikarisiri nta n'etiti ndi nso niile, e nyere m amara nke a, ikwusara ndi mba ozo ozio ma banyere aku nke enweghi atu nke juru n'ime Kraist,

9 meekwa ka mmadu niile hu ihe bu atumatu nke ihe omimi e zoro n'ime Chineke onye kere ihe niile, otutu afo.

10 Ka o ga-abu site na choochi, a ga-eme ka amamihe Chineke n'udi di iche iche buru ihe ochichi na ikike niile di n'elugwe ga-amata.

11 Nke a bu n'usoro nke atumatu ya di ebighi ebi, nke e mezuru n'ime Jisos Kraist Onyenwe anyi,

12 bu onye anyi nwere ntukwasị obi na obi siri ike ibiakwute site n'okwukwe anyi nwere na ya.

¹³ N'ihì nke a, ariọ m ka unu ghara ida mba maka mkpagbu m n'ihì unu, ha bu otuto nye unu.

Ekpere Pọl maka ndi Efesos

¹⁴ O bu n'ihì nke a ka m na-egbu ikpere m n'ala n'ihu Nna anyi,

¹⁵ onye ezinaulo niile di n'uwa a na nke di n'eluigwe na-esite n'aka ya enwe aha.

¹⁶ Ekpere m bu ka o site n'iba uba nke otuto ya, nye unu ike na-esite na Mmuo ya, mee ka unu di ike n'ime mmuo unu;

¹⁷ ka Kraist nwee ike biri n'obi unu site n'okwukwe, ka unu ndi gbanyere mgborogwu guzosiekwa ike n'ihunanya.

¹⁸ Ana m ariokwa, ka unu na ndi nsọ niile nwee ike ighota ihe bu obosara, ogologo, idi elu na idi omimi,

¹⁹ na imatakwa ihunanya nke Kraist nke kariji amamihe, ka unu juputakwa n'izuoke niile nke Chineke.

²⁰ Ugbu a, nye onye ahụ puru imebiga ihe n'oke karija ihe niile nke anyi rioro, maobu karija ka anyi puru icheputa n'uche anyi, site n'ike ya nke na-arụ orụ n'ime anyi,

²¹ o bu ya ka otuto diri n'ime choochi na n'ime Kraist Jisos ruo ogbo niile nke mgbe niile, ebighi ebi ruo ebighi ebi. Amen.

4

Idi n'otu nke anu ahụ Kraist

¹ Ya mere, mu onwe m bu onye mkporo nke Onyenwe anyi, na-ariọ unu ka unu bie ndu kwesiri okpukpo nke a kporo unu.

² Werekwanu obi di umeala niile na idi nwayo, na ndidi na-anagide ibe unu n'ihunanya.

³ Noonu n'udo n'etiti onwe unu gbalikwanu ime ka idi n'otu unu digide n'ime Mmuo Nso.

⁴ E nwere otu ahụ na otu Mmuo, di ka e siri kpo unu n'otu olileanya nke diri okpukpo a kporo unu.

⁵ Otu Onyenwe anyi di, otu okwukwe na otu baptizim.

⁶ O bukwa naani otu Chineke di onye bu Nna ihe niile na onye na-achi ihe niile, na onye na-arụ orụ ya n'ime ihe niile, na-ebikwa n'ime ihe niile.

⁷ Ma e nyere onye obula amara dika oke onyinye nke Kraist siri di.

⁸ N'ihì nke a, e kwuru,

"Mgbe o rigoro gaa n'elu,

o duuru igwe ndi a dotara n'agha,

nyekwa umu mmadu onyinye di iche iche."*

⁹ (E kwuru, "O rigoro," gini ka o putara ma o bughì na o buru uzo ridaa n'ime ala mmuo?)

¹⁰ Onye ahụ si n'elu ridata bukwa otu onye ahụ rigoro n'eluigwe, ka o nwee ike mejuo ihe niile.)

¹¹ O nyekwara ufodu onyinye i bu ndi ozi, ufodu ndi amuma, ufodu ndi nkwsa ozioma, ufodu ndi ukochukwu na ndi nkuzi.

¹² Nke a bu maka ikwadobe ndi nsọ maka oru nke ije ozi, iji wulite ahụ nke Kraist;

* 4:8 Abụ 68:18

¹³ tutu anyị niile abịa na nkwekọta banyere okwukwe anyị, na ọmụma ihe banyere ọkpara Chineke, bụrụ onye tozuru oke, ruo ọtụtụ nke ogo na ozuzu oke nke Kraịst.

¹⁴ Mgbe ahụ anyị agaghị abụkwa ụmuntakiri, ndị ikuku ozizi ọhụrụ dị iche iche na-ebugharị ihu na azụ dị ka ebili mmiri, na ịgha ụgha nke mmadụ, bụ ozizi na-esite n'ime aghugho nke ha ji echepụta nduhie.

¹⁵ Kama n'ikwu eziokwu site na mmụọ ihunanya, anyị ga-eto bụrụ ndị tozuru oke n'akụkụ niile n'ime ya, bụ onye ahụ bụ isi, nke bụ Kraịst.

¹⁶ Onye anụ ahụ niile, jikọtara ọnụ ma bụrụ otu, site na nkwonkwo niile nke na-enyezu ya nkwado, dika akụkụ niile ọbula na-arụ ọrụ ya nke oma, na-esite n'uzo ahụ enyere akụkụ ndị ọzọ aka, ime ka ha too, nakwa iwuli ha elu site n'ihunanya.

Ibi ndụ dị ka ụmụ nke ihe

¹⁷ Ya mere, ana m ekwu nke a, ma na-eguzokwa na ya n'ime Onyenwe, ka unu hapụ ibi ndụ dị ka ndị mba ọzọ si ebi, na echiche ha na-abaghị uru.

¹⁸ Ndị ọchịchiri gbachiri nghota ha. Ndị dị otu a enweghị oke na ndụ ahụ Chineke na-enye, n'ihị na obi ha mechiri emechi, ha adighi aghotakwa.

¹⁹ Ha aburula ndị obi ha kporo nkụ, ndị were onwe ha nyefee ime ihe niile masiri ọchicho ha, ka ha si otu a na-ebi ndụ adighi ọcha niile, ha bụ ndị juputara n'anya ukwu.

²⁰ Ma nke a abughị otu unu siri mụta Kraịst,

²¹ ma ọ bụrụ na unu anula ihe banyere ya, ọ burukwa na unu amatala ihe site n'aka ya banyere eziokwu ahụ dị n'ime Jisọs.

²² Yipunụ mmadụ ochie unu, nke mere ka unu na-ebi ndụ ojọ na mbụ, bụ mmadụ ochie ahụ nke juputara n'agụụ ime ihe ojọ niile,

²³ ka eme ka mmụọ nke uche unu dị ọhụrụ.

²⁴ Ma yikwasinụ onwe unu mmadụ ọhụrụ, nke e kere n'udidi Chineke n'ezie omume n'ezie nakwa n'idi nsọ.

²⁵ Ya mere, wezaganụ ịgha ụgha, ka anyị niile kwuo eziokwu nye ndị agbataobi anyị, n'ihị na anyị niile bụ ndị e jikọtara n'otu anụ ahụ.

²⁶ Mgbe ị na-ewe iwe emehiekwala.† Ekwela ka anyanwụ daa mgbe ị ka nọ na-ewe iwe.

²⁷ Enyela ekwensu ohere.

²⁸ Ka onye na-ezu ohi kwusi izu ohi. Kama ya jiri aka ya abụọ ruo ezi ọrụ, ka o nwee ike inyere ndị ọzọ nọ na mkpa aka.

²⁹ Ka okwu rere ure ọbula hapụ isite n'ọnụ unu pụta. Kama kwuonụ naanị ezi ihe nke ga-aba uru iwuli ndị ọzọ elu dika mkpa ha si dị na iwetara ndị nūrụ ya ngozi.

³⁰ Unu akpasukwala Mmụọ Nsọ nke Chineke iwe, onye a kara unu akara n'ime ya maka ubochi nke mgbaputa.

³¹ Wepunụ obi ilu niile, na obi ojọ na iwe, ya na nkwalu na ibu iro niile n'etiti unu.

³² N'ọnọdụ ihe ndị a niile, nweenụ obi ebere n'ebe ibe unu nọ. Gbagharanụ ibe unu dika Chineke sitere n'amara ya gbaghara unu n'ihị na unu bụ nke Kraịst.

† 4:26 Abụ 4:4

5

¹ Ya mere burunụ ndị na-eñomi Chineke, dị ka ụmụ a hụrụ n'anya.

² Na-agakwanụ n'ime ihunanya, dika Kraịst siri hụ anyị n'anya ma were ndụ ya nye Chineke maka anyị dika aja na onyinye nke isi uto.

³ Ma n'etiti unu, ka a ghara ikpota mmehie ikwa iko, maọbụ nke adighi ocha, maọbụ nke inwe anya ukwu aha, n'ihì na ihe ndị a ekwesighi n'etiti ndị nsọ.

⁴ O dikwaghị mma ka unu na-ekwu okwu ruru arụ maọbụ okwu nzuzu maọbụ njakiri, kama ka e nwee inye ekele.

⁵ Matanụ nke oma na onye na-akwa iko, maọbụ onye ruru arụ, maọbụ onye anya ukwu, n'ihì na anya ukwu dị ka ikpere arusi, enweghi ike ibata n'alaeze Kraịst na Chineke.

⁶ Unu ekwela ka onye obuga jiri okwu efu duhie unu. O bu n'ihì omume ojoo ndi a ka iwe Chineke ji abiakwasị ndi na-anaghi erubere ya isi.

⁷ Unu na ndi di otu a enwela mmeko.

⁸ N'ihì n'oge gara aga, unu bu ochichiri, ma ugbu a, unu bu ihè n'ime Onyenwe anyi. Na-ebinu ndu ka umu nke ihè

⁹ (n'ihì na a na-ahu mkpuru nke ihè n'ihè niile di mma, na ihe ziri ezi, na eziokwu).

¹⁰ Gbalianu ichoputa ihe na-amasi Onyenwe anyi.

¹¹ Unu etinyela aka n'oru ochichiri nke na-adighi ami mkpuru obuga, kama gbaanu ha n'anwu.

¹² O bu ihe ihere ikwu okwu banyere ihe ndi a na-eme na nzuzo.

¹³ Mgbe a gbara ihe obuga n'anwu, o na-aputa ihè nke oma. N'ihì na ihe obuga e mere ka o puta ihè nke oma bu ihè.

¹⁴ Nke a mere na e kwuru,

"Bilie gi onye na-arahụ ụra.

Site n'onwu bilie.

Kraịst ga-emekwa ka ihe ya mukwasị gi."

¹⁵ Kpachapụnụ anya otu unu si ebi ndu unu. Unu ebila ndu di ka ndi nzuzu, kama bienu ndu di ka ndi maara ihe.

¹⁶ Jirinu ohere niile unu nwere ruo oru oma, n'ihì na ubochi ndi a di njo.

¹⁷ Unu emela di ka ndi na-enweghi uche, kama gbalianu ichoputa ihe Onyenwe anyi chorọ ka unu mee,

¹⁸ Unu anubigala mmanya oke n'ihì na o na-eduba na ndu ila n'iyi. Kama juputanu na Mmuo Nso,

¹⁹ werenu abu oma, na abu nke ime mmuo na-ekwe ukwe n'etiti onwe unu. Werekwanu obi unu niile na-aburu Onyenwe anyi abu di uto.

²⁰ Na-enyenu Chineke bu Nna ekele mgbe niile na n'ihè niile, n'aha Onyenwe anyi Jisos Kraịst.

Okwu diri ezinaulo ndi nke Kraịst

²¹ Na-edonu onwe unu n'okpuru ibe unu site n'egwu Kraịst.

²² Unu ndi bu nwunye, doonu onwe unu n'okpuru di unu di ka unu si doo onwe unu n'okpuru Onyenwe anyi.

²³ N'ihì na di bu isi nwunye ya, di ka Kraịst siri buru isi nzuko ya bu chorochi, na Onye nzoputa ya nke bu anu ahụ ya.

24 Ya mere, di ka nzuko si edo onwe ya n'okpuru Kraist, otu a ka ndi bu nwunye kwesiri ido onwe ha n'okpuru di ha n'ihe niile.

25 Ndi bu di, hunu nwunye unu n'anya di ka Kraist siri hu nzuko ya bu choochi n'anya nwuo n'hi ya.

26 O mere nke a ka o nwee ike doo ya nsọ, jirikwa okwu ya na isa mmiri nke baptizim mee ka o di ocha.

27 Ka o chee nzuko n'ihu ya onwe ya di ka ihe juputara n'ebube, nke na-enweghi ntupo, maobu ihu mgbaru ma o bukwanu ihe obula di otu a. Kama nke di nsọ na-enweghi ita uta.

28 N'otu uzọ ahụ kwa, ndi bu di kwesiri ihu nwunye ha n'anya di ka ha si hu anu ahụ ha n'anya. N'hi na onye obula huru nwunye ya n'anya na-ahu onwe ya n'anya.

29 O dighi onye obula nke kporo anu ahụ ya asi. Kama, o na-azu ya na-edozikwa ya, di ka Kraist na-emere choochi.

30 N'hi na anyi niile bu akuku anu ahụ ya.

31 "N'hi nke a ka nwoke ga-eji hapu nne na nna ya e jikota ya na nwunye ya. Ha abuo ga-abu otu anu ahụ."*

32 Nke a bu ihe omimi di ukwu ma eji m ya atunyere Kraist na choochi ya.

33 Ma otu o di, onye obula n'ime unu aghaghi ihu nwunye ya n'anya di ka o huru onwe ya, nwunye obula aghakwaghi isopuru di ya.

6

Umuntakiri na ndi muru ha

1 Umụ, ruberenụ ndi muru unu isi n'hi na nke a ziri ezi n'ime Onyenwe anyi.

2 "Sopuru nne gi na nna gi," n'hi na nke a bu iwu mbu nke nwere nkwa so ya.

3 "Ka ihe nwe ike na-agara gi nke oma, ka i biekwa ogologo ndu n'elu uwa."*

4 Ndi bu nna, unu akpasukwala umu unu iwe kama zulitenu ha n'ozuzu na n'ozizi nke Onyenwe anyi.

Ndi ohu na ndi nwe ha

5 Ndi bu ohu ruberenụ ndi nwee unu isi. Jirinu nsopuru na egwu na obi ocha jeere ha ozi di ka a ga-asi na o bu Kraist ka unu na-ejere ozi ahụ.

6 Ruberenụ ha isi, o bughị naani ka unu nata ihuoma ha mgbe ha no na-ele unu anya, kama di ka ndi ohu Kraist, ndi na-eme uche Chineke site n'obi ha.

7 Jirinu onu na ihuoma ruo oru unu di ka o bu Onyenwe anyi ka unu na-aruru ya, o bughị mmadu.

8 N'hi na unu maara na Onyenwe anyi ga-akwughachi onye obula maka ihe oma obula ha mere, ma ha bu ohu maobu ndi nweere onwe ha.

9 Ndi a na-ejere ozi, mesonu ndi na-ejere unu ozi mmeso n'uzo di otu a. Abarala ha mba, n'hi na i matara na unu nwere naani otu Nna ukwu no n'eluigwe. Ile mmadu anya n'ihu adighikwa n'ebe o no.

Ngwa agha Chineke

* 5:31 Jen 2:24 * 6:3 Dit 5:16

¹⁰ N'ikpeazu, dinu ike n'ime Onyenwe anyi na n'ime ike ya di ukwu.

¹¹ Yikwasinu ngwa agha niile Chineke ka unu nwee ike iguzosi ike megide nzube ojo niile nke ekwensu.

¹² N'ih na ndi anyi na-aluso ogu abughi ndi mmadu efu nwere anu ah na obara, kama o bu megide ndiisi ha niile, megide ichi isi niile, megide ike usuu mmuo ojo nke ike uwa ochichiri a, megidekwa mmuo ajo ihe niile no n'ebe di elu nke eluigwe.

¹³ Ya mere, yikwasinu ngwa agha niile nke Chineke ka unu nwee ike iguzosi ike mgbe onye iro ah ga-aluso unu ogu. Ka unu nweekwa ike iguzo o buladi mgbe unu chughachiri ha azu.

¹⁴ Meenu ka eziokwu diri unu di ka eriri akwa nke a na-eji ekese akwa ike, ezi omume burukwa ihe di mkpa di ka ihe agha unu ji ekpuchi obi unu.

¹⁵ Werenu njikere nke ikwusa ozioma nke udo yikwas di ka akpukpo n'ukwu unu.

¹⁶ Mgbe niile, unu echefula ijide okwukwe unu di ka ota nke unu ga-eji kuchapu aku niile na-enwu oku nke ajo onye ah ga-agba n'ebe unu no.

¹⁷ Nabatanu nzoputa di ka okpu igwe, werekwanu okwu Chineke di ka mma agha nke Mmuo Nso na-enye unu.

¹⁸ Ma kpeenu ekpere n'ime Mmuo n'oge niile na udi ekpere na aririo niile. Nonu na njikere mgbe niile ma nogidekwanu na-ekpere ndi nso niile ekpere oge niile.

¹⁹ Na-echetakwanu m n'ekpere, ka e nye m ike nke mkwuwa okwu, m ga-eji na-ekwuputa ihe omimi nke ozioma na-atughi egwu obula,

²⁰ nke m ji maka ya buru onye nnochite anya no na mkporo. Kperenu m ekpere ka m kwuputa ya n'atughi egwu obula di ka m kwesiri ikwu.

Okwu mmehi

²¹ Ugbu a, iji mee ka unu mara otu m di na ihe m na-eme, Taiikos, nwanna m huru n'anya na nwaodibo kwesiri ntukwas obi n'ime Onyenwe anyi ga-akororo unu ihe niile.

²² Ana m ezitere ya unu n'ih nke a, ka o mee ka unu mata onodu anyi nakwa ka o gbaa unu ume.

²³ Ka udo na ihunanya, tinyere okwukwe nke sitere na Chineke Nna na Onyenwe anyi Jisos Kraist diri unu umunna.

²⁴ Ka amara dinyere ndi niile ji ihunanya na-adighi anwu anwu hu Onyenwe anyi Jisos Kraist n'anya.

Ndi Filipai

1 Pọl na Timoti, ndi bu ohu Kraist Jisọs,

Na-edegara unu ndi ukochukwu, ndi okenye* na ndi nsọ niile nọ n'ulo nzuko Kraist Jisọs di n'obodo Filipai.

2 Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyi, na Onyenwe anyi Jisọs Kraist diri unu.

Inye ekele na ekpere

3 Ana m ekele Chineke m ekele mgbe obula m chetara unu.

4 N'ime arifo niile m na-arifo ya mgbe niile n'ekpere m n'ihu unu, obi m na-ejuputa n'onu.

5 N'ihu inyeaka niile unu na-enye, ime ka izisa ozioma na-aga n'ihu o buladi ruo ugbu a.

6 Amaara m n'ezie, na onye ahụ malitere oru oma n'ime unu, ga-aga n'ihu iruzu ya ruo ubochi Kraist Jisọs.

7 O bu ihe ziri ezi n'ebe m no iche udi echiche di otu a banyere unu niile, n'ihu na unu di m n'obi. Ma m no n'agbu maobu na m na-echekwa ozioma, na mgbe m na-eme ka o guzosie ike, unu niile esorola m keta oke n'amara ahụ.

8 Chineke bu onye akaebe m, otu aguu unu niile si agusi m ike site n'ihunanya nke Kraist Jisọs.

9 Nke a bukwa ekpere m, ka ihunanya unu na-ahurita onwe unu na-ababiga uba oke. Ka unu nwee ike ito eto, ruo n'inwe mmazu na nghota ihe niile.

10 Ka unu nwee ike nwaputa ihe nke kachasi mma. Mgbe ahụ, unu ga-adi ocha n'enweghi ita uta obula maka ubochi nke Kraist.

11 Ebe e mejuputara unu na mkporo nke ezi omume nke sitere na Jisọs Kraist iji bulie Chineke elu ma nyekwa ya otuto.

Idi ndu bu Kraist

12 Ugbu a umunna m, nke a bu ihe m chorọ ime ka unu ghota, na nsogbu niile dakwasiri m emeela ka oru ikwusa ozioma na-aga n'ihu.

13 N'ihu na o putala ihe nye ndi nche nke uloze ahụ na onye obula ozo, na o bu naani n'ihu na m bu onye na-eso Kraist ka e ji tuo m mkporo.

14 Site na mkporo a a turu m, e meela ka otutu umunna anyi buru ndi nwere ezi ntukwasiri obi n'ime Onyenwe anyi, nwekwa oke nkwa okwu, izisa ozioma ahụ na-atughị egwu obula.

15 O bu eziokwu na ufodu ji ekworo na anya ufu na-ekwusa Kraist, ma ufodu kwa na-ezisa ya site n'ochicho obi ziri ezi.

16 Ndi ahụ ji ochicho obi ziri ezi na-eme nke a n'ihunanya ebe ha matara na e tinyere m ebe a n'ihu izisa ozioma.

* 1:1 Ndi okenye ndi a na-ekwu n'ebe bu ndi ahoputara ka ha na-eje ozi n'okpuru ukochukwu maobu onye nlekota nzuko.

17 Ndi mbu ahụ na-ekwusa Kraịst site n'ochicho obi nke onwe ha, o bughị site n'ezị obi, ebe ha na-eche na ha ga-akpalị nsogbu nye m n'ime mkporo.

18 Gini kwa ka ogbochiri? Otu o di, maobu n'uzo aghughu maobu n'ezio kwu, ihe di mkpa bu n'uzo obula a na-ekwusa ozioma Kraịst, n'ih i nke a ka m na-anuri onu.

E, m ga-anurikwa onu mgbe niile.

19 N'ih i na-amaara m na site n'ekpere unu, ya na igbaume nke Mmuo Jisos Kraịst ihe ndi a niile dakwasiri m ga-emesi ghororo m nzoputa.

20 N'ih i na olileanya m na ntukwasị obi m bu na ihere agagh i eme m n'uzo obula, kama, aga m enwe ezi agbamume nke ga-eme ka e bulie Kraịst elu n'ahu m, ma ugbu a ma mgbe niile, maobu na ndu, ma o bukwanyu n'onwu.

21 N'ih i na n'ebe m no, idi ndu bu Kraịst, inwu onwu bu kwa uru.

22 Ma o buru na idi ndu n'anu ahụ, nke a buuru m iruputa oru bara uru, enweghi m ike ikwu nke m ga-ahoro.

23 Uzo ihe abuo a na-eche m ihu: Ma ochicho obi m bu ilakwuru Kraịst, n'ih i na o bu nke kachasi mma.

24 Ma o putara ihe na o di mkpa nye unu ma o buru na m adiri ndu n'anu ahụ.

25 Ebe nke a doro m anya, amara m na mu na unu niile ga-aga n'ihu ino maka oganihu na onu nke unu n'ime okwukwe.

26 Ka mgbe m ga-abiakwute unu ozo, unu ga-enwebiga onu oke n'ime Kraịst Jisos n'ih i m.

Ibi ndu n'uzo kwesiri ozioma

27 Ma n'onodu obula, na-ebinu ndu kwesiri ozioma nke Kraịst, ma abjara m leta unu maobu na abjagh i m, ka a mata na unu guzosiri ike n'otu mmuo, werekwa otu obi na-agba mgba n'okwukwe nke ikwusa ozioma,

28 na-atugh i ujo ihe ndi na-emegide unu ga-eme. Iguzosi ike unu ga-agbara ha ezi ama banyere ila n'iyi nke ga-abiakwas i ha. Ma n'ebe unu no, o ga-aburu unu nzoputa putara ihe nke sikwa n'ebe Chineke no bja.

29 N'ih i na ohere ah u e nyere unu, abugh i naani ikwere na Kraịst, kama o bu kwa ih u ahuh u n'ih i ya.

30 Unu no na-agabiga udi ibu agha ah u unu huru na m gabigara, nke unu na-anukwa na m ka no n'ime ya ugbu a.

2

Inomi idi umeala nke Kraịst

1 Ya mere, o buru na e nwere nkasiobi obula diri anyi n'ih i njikota e jikotara anyi na Kraịst, o burukwa na e nwere inyeaka obula site n'ihunanya ya, o burukwa na o di nnweko obula anyi na Mmuo na-enweko, o buru na unu nwere obi nro na omiiko,

2 meenu ka onu m zuo oke, site n'inwe nkwekota n'ih e obula, site n'ihurita onwe unu n'anya, sitekwa n'inweko otu mmuo, na otu uche.

3 Emela ihe obula n'ih i naani odimma nke gi, maobu bie ndu n'uzo idotara onwe gi otuto efu. Kama buru onye wedara onwe ya ala, onye na-ahu ndi ozo di ka ndi ka ya mma.

⁴ Echela echiche banyere naanị ihe metụtara gị, kama, na-eleba anya n'ìhe banyere ndị ọzọ.

⁵ Na mmekọrịta unu na ibe unu, nweenụ ụdị uche ahụ nke dị n'ime Jisọs Kraịst:

⁶ Onye ọ bụ ezie na o nwere ụdịdị Chineke site na mmalite ma ọ gughị ụdịdị ya dị ka Chineke dị ka ihe ọ ga-ejidesi aka ike.

⁷ Kama, ọ gụrụ onwe ya dị ka ihe efu, site na inara ụdịdị nke onye bụ ohu, onye nke a mụrụ dị ka mmadụ.

⁸ Ebe ahurū ya ka ọ dika mmadū n'oyiyi, o wedakwara onwe ya ala, site n'irube isi ruo onwū, bụ onwū nke obe.

⁹ Ọ bụ n'ìhi nke a ka Chineke ji bulie ya elu n'èbe kachasị elu, nyekwa ya aha kachasị aha niile elu.

¹⁰ Ka ọ ga-abụ mgbe ọbụla a kpọrọ aha Jisọs ka ikpere niile ọbụla gbuo n'ala,

ìhe niile dị n'eluigwe, ndị niile bi n'ụwa, na ndị bi n'okpuru ụwa.

¹¹ Ka ire niile ọbụla kwupụta na Jisọs Kraịst bụ Onyenwe anyị, maka inye Chineke bụ Nna, otuto.

Wezuganụ ntamu n'ìrụ ọrụ unu

¹² Ya mere, ezi ndị enyi m, dị ka unu na-erube isi mgbe niile, ọ bughị naanị mgbe m nọ, ma karịsịa ugbo a m na-anoghị unu nso, gaanụ n'ihu iruputa nzoputa unu site n'itụ egwu na ìma jijiji.

¹³ N'ìhi na ọ bụ Chineke n'onwe ya na-arụ ọrụ n'ime unu, inyere unu aka ìchọ ime ihe ọ chọrọ ka unu mee, na inyere unu aka ime ihe ahụ ọ chọrọ.

¹⁴ N'ìhe ọbụla unu na-eme, wezuganụ ntamu na irụ ụka n'etiti unu.

¹⁵ Bienụ ndụ unu dị ka ụmụ Chineke, ndị a na-apughị ita ụta, ndị dị ọcha na ndị a na-apughị ibo ebubo n'ime ụwa ojọọ a, n'etiti ogbo gbago agbago,* na n'etiti ndị nwere obi n'azụ. Mgbe ahụ, unu ga-enwuputa n'etiti ha dị ka kpakpando n'ime ụwa!

¹⁶ Na-ehekwanụ n'ihu ha okwu ahụ na-enye ndụ. Ka ọ buru na mgbe Kraịst b́ara ọzọ, aga m anurị ọñu, n'ìhi na ọrụ m ruru n'etiti unu abughị ihe efu.

¹⁷ N'èzie, ọ buru na-awupu m dị ka aja ihe ọñunụ n'elu aja n'ife ofufe nke sitere na Chineke n'ìhi okwukwe unu. E, a si na e gbuo m n'ìhi unu, aga m anurị ọñu na-esorokwa unu niile nwe obi uto

¹⁸ otu aka ahụ, unu onwe unu kwesiri inwe obi uto ma sorokwa m n'urịa ọñu.

Timoti na Epafroditos

¹⁹ Enwere m olileanya n'ime Onyenwe anyị Jisọs na m ga-ezitere unu Timoti n'oge na-adighị anya site ugbo a, ka m site n'ozì ọ ga-anata banyere unu nwee obi uto.

²⁰ Enweghị m onye ọzọ dị ka ya, onye ga-eche ezi echiche maka ọdìmma unu.

* 2:15 Dit 32:5

²¹ N'ihì na ndì ọzọ na-echegbu onwe ha maka ọdìmma nke ha, ma ọ bughì maka ọdìmma Jisọs Kraịst.

²² Ma unu niile maara otu Timoti si dì oke mkpa. Ọ dì nnoọ dì ka nwa m, site n'inyeaka ọ na-enyere m n'ọrụ izisa ozioma.

²³ Enwere m olileanya n'ezie izitere unu ya. M ga-emekwa nke a ma ọ buru na m chọputa ihe ọnoọ m n'ebe a ga-abu.

²⁴ N'ezie, enwere m olileanya na site n'inyeaka Onyenwe anyi, mu onwe m ga-abiakwutekwa unu na mgbe na-adighi anya.

²⁵ Otu ọ dì, echere m na ọ dì mkpa ugbo a izighachiri unu Epafroditos, nwanna m na onye mu na ya na-aruko ọrụ, onye mu na ya na-ebuko agha, onyeozì nke unu zitere ka ọ bia nyere m aka n'ọnoọ mkpa m.

²⁶ Ugbo a, ana m eziteghachiri unu ya, n'ihì na ọ na-agusi ya aguu ike ihu unu anya. O wutekwara ya nke ukwu, na e mere ka unu mara na ọ dara oria n'oge gara aga.

²⁷ N'ezie, ọ foduru nnoọ ntakiri ka o site n'oria ahụ daa n'ura onwu. Ma Chineke mere ya ebere. Ọ bughì naani ya, kama o mekwara m ebere, n'ihì na o kweghi ka a tukwasiri m ihe mwute n'elu ihe mwute.

²⁸ N'ihì nke a, ọ na-anu m oku n'obi izite ya n'ebe unu no. N'ihì na amaara m na obibia ọ ga-abiakwute unu ga-eme ka unu nuria onu. Ọ ga-emekwa ka onodu nchegbu m di mfe.

²⁹ Ya mere, ario m unu, werenu onu nabata ya nke oma n'ime Onyenwe anyi, na-asopukwaranu ndi di ka ya.

³⁰ N'ihì na ọ foduru nwantii ka o nwuo, n'ihì ọrụ nke Kraịst, tinye ndu ya n'ihe egwu iji mezuo ọrụ unu n'ebe m no.

3

Atukwasila obi n'anụ ahụ

¹ Na nchikota okwu ndi a niile, umunna m, na-anurinu onu n'ime Onyenwe anyi. Ike adighi agwu m igwa unu ihe ndi a. Ọ bakwara unu uru inu udi okwu a mgbe niile.

² Kpachapurunu onwe unu anya n'ebe ndi mmadu ojoọ ahụ yiri nkita no. Ndi ahụ na-eyiwasi ahụ ha.

³ N'ihì na ọ bu anyi bu ndi ezi obibi ugwu ahụ, ọ bughì ha, n'ihì na anyi bu ndi na-efe Chineke site na Mmuo ya. Anyi na-anuri onu n'ime Kraịst Jisọs. Anyi adighi atukwasì obi n'ihe e mere n'anụ ahụ.

⁴ Mu onwe m nwere ike nwee ntukwasì obi n'ihe ndi a.

N'ihì na e nwee onye chere na ọ puru itukwasì obi ya n'anụ ahụ, mu onwe m nwere udi ntukwasì obi ahụ kariya onye ahụ:

⁵ e biri m ugwu n'abalì nke asato site na mgbe a muru m, abu m onye Izrel, sitere n'agburu Benjamin; abu m onye Hibru a muru n'etiti ndi Hibru; di ka o si metuta iwu abu m onye Farisii;

⁶ igosi inu oku n'obi m, akpagburu m choochi, n'uzo ezi omume n'okpuru iwu, abu m onye zuruoke.

⁷ Ma ihe ndi a niile m guru dika ihe bara uru n'oge gara aga, buru m ugbo a, ihe na-abaghi uru n'ihì Kraịst.

⁸ E, kariya nke a, akpola m ihe ndi a niile ihe efu, n'ihì na a bughì iji ha tunyere idi oke onuahia nke imata Kraịst Jisọs, Onyenwe m. N'ihì ya, etufuola m ihe ndi a niile, guo ha di ka ihe na-abaghi uru, ka m nwee ike rite Kraịst n'uru.

⁹ Ka e nwee ike hụ m n'ime ya. Enweghị m ezi omume nke aka m, nke dabere n'iwu, kama ọ bụ nke sitere n'okwukwe na Kraịst, ezi omume si na Chineke nke dabeere n'okwukwe.

¹⁰ Naanị ihe m chọrọ bụ ịmara Kraịst na ike dị na mbilite n'ọnwu ya, na nnwẹkọ nke isoro ya keta oke n'ahụhụ ya, nakwa ka m yie ya n'ọnwu.

¹¹ Ka m si otu a, ruo n'ogo nke inweta mbilite site n'ọnwu.

Elegị anya n'azu

¹² Anaghị m ekwu na m etozuola oke, maọbụ nwezuo ihe niile. Ma a na m agbalịsi ike ka m jide ihe ahụ nke Kraịst Jisọs jidere m n'ihia ya.

¹³ Ụmụnna m, n'ezie, abụbeghị m ihe ahụ m kwesiri ịbụ. Ma ihe m ji ike m niile na-eme bụ ichefu ihe niile ndị gara aga, na ilekwasi anya n'ihe ahụ m na-agbaso bụ nke dị m n'ihu.

¹⁴ Ana m agbasi ọsọ ike iji gbaruo n'isi, maka irite ihe ahụ a na-agbata n'ọsọ, bụ ọkpụkpọ ịbanye na ndụ eluigwe ahụ nke Chineke kporọ m site na Jisọs Kraịst.

Ịnoma ụzọ Pọl

¹⁵ Ka anyị niile, bụ ndị tozuru oke n'ime mmụọ nwee uche dị otu a. O burukwa na ụfọdụ n'ime unu nwere uche ọzọ dị iche, Chineke ga-ekpughere unu nke a.

¹⁶ Ka anyị jidesienụ aka ike naanị n'ihe ahụ anyị nweterela.

¹⁷ Ụmụnna m, na-agbasonu ụdị ndụ m na-ebi, chọputakwanụ ndị ọzọ na-adị ndụ dị ka anyị si adị, mee ha ihe ilere anya unu.

¹⁸ N'ihia na agwala m unu nke a ọtụtụ mgbe, na-achọkwa ịgwa unu ya ọzọ ugbo a. Lee, anya mmiri dị m n'anya ugbo a m na-ekwu ya si na e nwere ọtụtụ ndị na-ebi ndụ ha dị ka ha bụ ndị iro obe Kraịst n'ezie.

¹⁹ Ọgwugwu ndị dị otu a ga-abụ ịla n'iyi. Afọ ha bụ chi ha, ndị otuto ha dikwa n'ihere ha. Ha na-atụkwasi uche naanị n'ihe nke ụwa.

²⁰ Ma ebe obibi anyị dị n'eluigwe, ebe anyị na-atụsi anya ike na Onye nzọpụta bụ Onyenwe anyị Jisọs Kraịst ga-esi bịa.

²¹ Onye ga-agbanwe ahụ anyị dị ala ka ọ dị ka nke ya dị ebube, site n'ike nke mere ka o debe ihe niile n'okpuru ya.

4

Arịrịọ mmechi maka ịdị n'otu nakwa inogidesi ike

¹ Ya mere, ụmụnna m, ndị m hụrụ n'anya, na ndị ihe ha na-agusi m agụu ike, unu ndị na-enye m ọñụ, na ndị bụ okpueze m n'ihia ọrụ m na-arụ, bikonu, guzosienụ ike n'ime Onyenwe anyị.

² Arịrịọ m na-arịọ Yodia na Sintiki bụ, ha biko, nwe otu uche n'ime Onyenwe anyị.

³ E, ana m arịkwa gi, ezi onye mụ na ya na-aruko ọrụ, biko, nyere ụmụ nwanị ndị a aka n'ihia na ha abụọ bụ ndị so m ruo ọrụ ikwusa ozioma nye ndị ọzọ. Ha sokwa Klement ruokwa ọrụ, bụ ndị ahụ e dere aha ha n'akwukwọ nke ndụ ahụ.

Ndumodu ikpeazu

⁴ Na-anụrịnụ ọñụ mgbe niile n'ime Onyenwe anyị. Ka m kwuokwa ya ọzọ, nūrīanụ ọñụ!

⁵ Meenu ka mmadu niile jiri anya ha hu na unu bu ndi obioma n'ihe niile unu na-eme. Chetanu na obibia Onyenwe anyi di nso.

⁶ Unu echegbula onwe unu banyere ihe obula. Kama n'ihe niile, sitenu n'ekpere na aririo, ya na ekele, chee ihe niile na-akpa unu n'ihu Chineke.

⁷ Udo Chineke, nke di ukwu karja ihe obula mmadu nwere ike ighota, ga-eche echiche uche unu na obi unu nche n'ime Kraist Jisos.

⁸ N'ikpeazu, umunna m, na-echenu echiche mgbe niile banyere ihe bu eziokwu, na ihe di mma, na ihe ziri ezi. Na-echekwanu echiche banyere ihe di ocha, ihe obula mabigara mma oke, ihe obula di mma na ndu onye obula nke e kwesiri inomi, na nke e kwesiri inwe ututo n'ihu ya.

⁹ Na-emenu ihe obula unu si n'aka m muta, maobu ihe unu nuru, ma o bukwanu ihe unu huru m ka m na-eme. Chineke onye na-enye udo ga-anonyekwara unu.

Ekele n'ihu Onyinye ha

¹⁰ Ana m anuri onu di ukwu n'ime Onyenwe anyi n'ihu na unu mechara malite iche echiche ozu banyere m. Unu bu m n'obi n'eziokwu ma unu enwetaghi ohere iziputa ya.

¹¹ O bughi na m no n'onodu oke mkpa na ukwu. N'ihu na amutala m otu m ga-esi jiri onu noro n'onodu obula.

¹² Amutala m otu m ga-esi noro mgbe ihe siri ike na mgbe ihe bara uba. Amutakwala m otu m ga-esi nwee afo ojuju n'onodu obula, maobu mgbe m na-anu agu, maobu mgbe m rijuru afo, maobu mgbe m nwere ihe di ukwu maobu n'oge ukwu.

¹³ N'ihu na apuru m ime ihe niile site n'inyeaka onye na-enye m ike.

¹⁴ Ma unu mere nno nke oma inyere m aka n'onodu nsogbu nke m no n'ime ya.

¹⁵ Unu onwe unu ndi Filipai maara na mbido nke ozioma a, mgbe m hapuru Masidonia, na o nweghi nzuko ozu nyere m aka n'inye maobu inabata onyinye, ma e wezuga unu.

¹⁶ O buladi mgbe m no na Tesalonaika, unu ziteere m onyinye ihe kariri otu ugbo, inyere m aka na mkpa m.

¹⁷ O bughikwa na m choro onyinye unu, kama ana m achu ka mkpuru unu ga-amita baa uba, bara unu uru.

¹⁸ Ugbu a, enweela m ihe niile na-akpa m mkpa, n'ezie, enweela m karja ihe na-akpa m. Onyinye unu nyere m, nke Epafroditos wetara, egboola mkpa m niile. Onyinye ndi a di ka aja na-esi isi utu a churu Chineke, nke o na-anabatakwa nke oma.

¹⁹ O bu Chineke m ga-egboro unu mkpa unu niile, site n'uloaku ebube ya nke eluigwe, n'ihu Kraist Jisos.

²⁰ Ka otuto diri Chineke anyi, bu Nna anyi, ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Ekele ikpeazu

²¹ Keleere m ndi nso niile n'ime Kraist Jisos.

Umunna ndi mu na ha no na-ekekwa unu.

²² Ndi nso niile no n'ebe a na-ekele unu, karisia ndi no n'ulo Siza.

²³ Ka amara Onyenwe anyi Jisos Kraist dinyere mmu unu. Amen.

Ndi Kọlọsi

¹ Pọl, onye e mere onyeozị Kraịst Jisọs, site n'ọchịchọ Chineke, ya na nwanna anyị Timoti,

² Na-edegara ndị Kraịst nọ na Kọlọsi, bụ ụmụna ndị dị nsọ na ndị kwesiri ntụkwasi obi.

Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyị dịrị unu.

Ekele na ekpere

³ Mgbe ọbụla anyị na-ekpere unu ekpere anyị na-ekele Chineke onye bụ Nna Onyenwe anyị Jisọs Kraịst ekele.

⁴ N'ihị na anyị anụla ihe banyere okwukwe unu n'ime Kraịst Jisọs, na otu unu si hụ ndị nsọ niile n'anya.

⁵ Okwukwe na ihunanya nke na-esite n'olileanya nke a kwadobere unu n'eluigwe, nke unu nūrula n'okwu nke eziokwu ahụ, bụ ozioma,

⁶ nke bjaruterela unu. N'ezie, dị ka o si dị n'ụwa niile, ọ na-amị mkpuru na-etokwa, dị ka o si eme n'etiti unu, site n'ubochi unu nuru ma ghọtakwa amara nke Chineke n'eziokwu.

⁷ Dị ka unu siri mụta n'aka Epafras, onye anyị huru n'anya na onye anyị na ya na-ejekọ ozi. Ọ bụ onye kwesiri ntụkwasi obi n'ijere Kraịst ozi n'aha unu.

⁸ O meela ka anyị mara ụdị ihunanya unu nwere n'ime Mmuo.

⁹ N'ihị nke a, site n'ubochi anyị nuru ihe banyere ya, anyị esepughị aka ikpere unu ekpere. Anyị na-arịọ ka unu juputa n'amamihe nke uche ya, n'ime nghota ma amamihe nke mmuo niile.

¹⁰ Ka unu si otu a bie ndu dị ka Onyenwe anyị choro. Ka unu burukwa ndi na-eme ihe oma mgbe niile, ndi na-eme ihe na-atọ ya uto n'uzo ọbụla, na ndi na-eto eto n'ihe banyere ima Chineke mgbe niile.

¹¹ Ebe a na-eme ka unu di ike n'ime ike niile, di ka ike nke ebube ya si di. Ka unu nwee ndidi na ogologo ntachiobi,

¹² na-enyenu Nna ekele site n'onu, onye mere ka anyi kwesi iketa oke n'ihe nketa nke ndi nsọ n'ime alaeze nke ihè.

¹³ N'ihị na ọ naputara anyi site n'ike nke ochichiri, bia kpofee anyi n'alaeze nke Okpara ya ọ huru n'anya.

¹⁴ Onye anyi si n'ime ya nwee nzoputa, nke bu mgbaghara mmehie niile.

Onye Kraịst bụ, na ihe o mere

¹⁵ Ọ bụ nnọọ onyinyo Chineke onye anyi na-apughị ihu anya, burukwa onye mbu a muru n'ihe niile e kere eke.

¹⁶ N'ihị na n'ime ya ka e ji kee ihe niile di n'ụwa na nke di n'eluigwe, na ndi anyi puru ihu anya na ndi anyi na-apughị ihu anya, ma ocheeze niile, ike niile, ichi isi niile na ike ochichi niile. E kere ihe niile site n'aka ya nakwa n'ihị ya.

¹⁷ Ya onwe ya nọ tupu ekee ihe niile, ọ bukwa n'ime ya ka ejikotara ihe niile n'otu.

18 Ọ bụ ya bụ isi nke ahụ ahụ bụ chọọchị. Ọ bụ ya bụ mmalite, onye mbụ a mụrụ n'etiti ndi niile ga-esi n'ọnwụ bilie. Nke a mere ka ọ bụrụ onyeisi mbụ n'ime ihe niile.

19 N'ihu na ọ bụ n'ime ya ka ọ masiri ozuzu oke ya ibi.

20 Ọ bụ site na ya ka o ji mee ka ihe niile biaghachikwute ya. E mere ka udo diri n'etiti ya na ihe niile, maọbụ ihe di n'ụwa, maọbụ nke di na n'eluigwe site na ọbara ọ wusiri n'elu obe.

21 Unu onwe unu bụ ndi e mere ndi mba ọzọ site n'ebe Chineke nọ, na ndi iro n'uche unu n'ihu ajo omume niile unu.

22 Ma ugbo a, o kpezierela unu site na-anụ ahụ Kraịst, sitekwa n'ọnwụ ya, iji chee unu n'ihu ya dika ndi di nsọ, na ndi na-enweghi ita uta, na ihe ebubo ọbula megide ha.

23 Ma ọ bụrụ na unu anogide n'okwukwe unu, bụrụ ndi gbara mgborogwu, ndi guzosiri ike, ndi na-ewezugaghi onwe ha site n'olileanya ahụ diri unu n'oziooma ahụ. Nke a bụ oziooma ahụ unu nūrū, nke ekwusakwara nye ihe niile e kere eke n'okpuru eluigwe, nke e mere mụ onwe m bụ Pọl, onyeozi ya.

Orū Pọl na-arū n'ime chọọchị

24 Ugbo a, ana m anuri onu n'ihu ahuhu ndi a nke m na-ahụ n'ihu unu, ana m emezu ihe foduru n'ahuhu ahụ Kraịst tara n'ihu anu ahụ ya bụ chọọchị.

25 Emeela ka m bụrụ onyeozi chọọchị ya site n'ikike Chineke nyere m, ikwusara unu okwu Chineke n'ozuzu oke ya.

26 Nke bụ ihe omimi ahụ, nke e zoro ezo site n'oge ahụ nakwa ogbo niile ndi a gara aga, ma ugbo a e mekwara ka ọ pụta ihè nye ndi nsọ Chineke.

27 Ọ bụ ha ka Chineke hoptara ime ka amata akụ nke ebube nke ihe omimi a n'etiti ndi mba ọzọ, nke bụ Kraịst n'ime unu, onye bụ olileanya nke ebube ahụ.

28 Ọ bụ ya ka anyi na-ekwusa, na-adu onye ọbula odu, na-akuzikwara onye ọbula ihe site n'amamihe niile. N'ihu na anyi choro iche mmadu niile ọbula n'ihu ya di ka ndi zuruoke n'ime Kraịst.

29 N'ihu nke a ka m na-adogbu onwe m n'oru, di ka ike ya di ukwuu nke na-arū orū si di m n'ime.

2

1 Ọ bụ ochicho m ka unu ghota otu m si na-agbasi mgba ike nke ukwuu n'ihu unu, na n'ihu ndi no n'obodo Laodisia, na ndi niile na-enwebeghi ike ihu m ihu na ihu.

2 Ebumnobi m bụ ka a gbaa ha ume, jikookwa ha n'otu n'ihunanya, ka ha nweta uba niile nke nghota zuruoke na amamihe nke ihe omimi Chineke ahụ bụ Kraịst n'onwe ya.

3 Ọ bụkwa n'ime ya ka ulokụ ihe zoro ezo niile nke amamihe na ihe omuma di.

4 Ana m ekwu nke a ka onye ọbula ghara iji ire utọ duhie unu ọzọ.

5 Ọ bụ ezie na anoghi m n'etiti unu n'anụ ahụ, ma anọ m n'etiti unu n'ime mmuo. Ana m anuri onu ihu mkpebi unu na iguzosi ike n'okwukwe unu n'ime Kraịst.

Ndu juru afọ di n'ime Kraịst

⁶ Ya mere, dị ka unu si nabata Kraịst Jisọs Onyenwe anyị, na-ebinu ndu unu n'ime ya.

⁷ Burunụ ndị mgborogwu ha mibanyere n'ime ya, ndị a na-ewuli elu n'ime ya, ndị dị ike n'ime okwukwe, dị ka e si kuziere unu, ndị juputara na-inye ekele.

⁸ Lezienụ anya ka onye ọbụla ghara iji ozizi na amamihe efu niile nke na-achị ụwa, na aghugho duhie unu n'okwukwe. Okwu amamihe ahụ nke ihe ozizi ya na ọsisa ya niile dabeere na mmụọ nke ụwa na ntuputa mmadụ kama idabere n'ihe Kraịst kwuru.

⁹ N'ihị na n'ime Kraịst ka izuoke niile nke Chineke bi n'ụdị mmadụ.

¹⁰ Ya mere, unu nwere ihe niile n'ime ya, onye bụ isi ndị niile na-achị achị, onye bụkwa isi n'ebe ike na ichi isi niile dị.

¹¹ N'ime ya, e biri unu ugwu nke ejighi aka bie, site n'iwepu ọdịdị anụ ahụ n'obibi ugwu nke Kraịst biri.

¹² Mgbe e likotara unu na ya na baptizim, e sitere n'ọnwu kpolite unu na ya site n'okwukwe ahụ dị n'ike Chineke onye sitere n'ọnwu kpolite ya.

¹³ Mgbe unu bụ ndị nwurụ anwu n'ime mmehie unu, na n'ime ebighi ugwu nke anụ ahụ mmehie unu, Chineke mere ka unu soro Kraịst diri ndu ọzọ. O gbaghara anyị mmehie anyị niile,

¹⁴ kagbuo iwu niile e dere ede, ya na usoro ya niile nke guzoro imegide anyị. O wezugara ha, kpogide ha n'obe.

¹⁵ Mgbe ọ napuru ike niile, na ichi isi niile, ngwa agha ha niile, ọ gbara ha ọtọ n'ihu ọha, igosi mmeri o meriri ha n'obe.

Inwere onwe puo n'iwu mmadu

¹⁶ N'ihị ya, unu ekwela ka onye ọbụla kpee unu ikpe banyere ihe ọbụla unu na-eri, maọbụ ihe unu na-anụ, maọbụ ihe banyere ido ụbọchị nsọ, maọbụ ime mmemme ọnwá ọhuru maọbụ mmemme ụbọchị izuike.

¹⁷ Ihe ndị a niile bụ onyinyo nke ihe ga-abia n'ọdinihu ma nke putara ihe dị n'ime Kraịst.

¹⁸ Unu ekwela ka onye ọbụla nke ọ na-amasi ife ndị mmụọ ozi maọbụ ibi ndu umeala nke aghugho dị n'ime ya, onye na-ekwu otutu okwu banyere ọhụ ọ huru, si otu a na-afuli onwe ya elu n'efu n'ihị echiche nke onwe ya, maa unu ikpe ma napu unu ihe nrite unu.

¹⁹ Onye na-adighi ejidesikwa onye bụ isi aka ike, onye a na-esite n'aka ya na-eme ka ahụ niile, nke nkwonkwo ha na akwara ha niile na-ejikota n'otu, too eto dị ka Chineke si choọ ka ha too.

Iso Kraist nwuo na iso ya di ndu

²⁰ Ebe ọ bụ na unu esorola Kraịst nwuo n'ebe ozizi na amamihe niile nke na-achị ụwa nọ, gini mekwaranu unu ji ka na-ebi ndu dị ka a gasi na unu bụ nke ụwa, gini mere unu ji na-edo onwe unu n'okpuru iwu ya dị iche?

²¹ "Ejidela nke a aka, edetula nke a ire, ebitukwala nke a aka"?

²² Iwu ndị a niile na-ekwu banyere ihe ndị ga-ala n'iyi mgbe a natinye ha n'oru, ha sitere n'iwu na ozizi nke mmadụ.

²³ N'ezie, iwu ndị a yiri ihe e ji amamihe guzobe, n'ihị ụzọ o si akwali mmụọ mmadụ n'ife ofufe dị ka ọ choro, na iweda onwe n'ala, na ita

anụ ahụ ahụ. Ma ha abaghị uru o bụla iji ha gbochie agụụ ojọọ nke anụ ahụ.

3

Ibi ndu ohu site n'ike Kraist

¹ Ya mere, ebe e mere ka unu buru ndi so Kraist bilie n'onwu, tukwasinu obi unu n'ihe di n'eluigwe ebe Kraist no n'akuku aka nri Chineke.

² Ka echiche gbasara eluigwe ju unu obi. Unu atufukwala oge ichegbu onwe unu banyere ihe di n'uwa.

³ N'ih i na unu anwuola. E zokwara ndu unu n'ime Chineke site na Kraist.

⁴ Mgbe Kraist onye bu ndu unu ga-aputa ihe, unu ga-esokwa ya puta ihe n'ebube ya.

⁵ Meenu ka ochicho ojoo niile nke uwa di n'ime unu buru ihe nwuru anwu. Unu etinyekwala aka n'ikwa iko, adighi ocha, ochicho ojoo, aguu ime ihe ojoo, na anya ukwu (nke bukwa ikpere arusi).

⁶ O bukwa n'ih ihe ndi a ka onuma Chineke na-abiakwasi ndi ahụ na-enupu isi.

⁷ Ihe ndi a bu ihe unu na-eme n'oge gara aga mgbe unu na-adi ndu n'ime ha.

⁸ Ma ugbu a bu oge iwezuga ihe ndi a niile na ndu unu: iwe, na onuma, na obi ojoo, na nkwulu niile, ya na okwu ihere niile na-esi unu n'onu na-aputa.

⁹ Unu agwala ibe unu okwu ugha, n'ih i na unu eyipula mmadu ochie ahụ na-eme udi omume a.

¹⁰ Ugbu a, unu eyikwasila ndu oheru ahụ, nke e ji amamihe na-eme ka o di oheru n'oyiyi nke onye kere ya.

¹¹ Nkewa obula adighi n'ime ndu a. O dighi mkpa maobu onye Juu maobu onye mba ozo, maobu onye e biri ugwu, maobu onye a na-ebighi ugwu. O dikwagh i mkpa maobu onye na-asu asusu ozo, ma o bu onye ime ohia, maobu onye Sitia, maobu ohu, ma o bukwanu onye nwe onwe ya. Ihe di mkpa bu na Kraist bu ihe niile, norokwa n'ime ihe niile.

Iputa ihe nke ndu oheru ahu

¹² Ya mere, di ka ndi Chineke hoputara, ndi di nsọ na ndi o heru n'anya, yikwasinu onwe unu obi omiko, na obi ebere, na obi di umeala, na idi nwayoo, na ntachiobi.

¹³ Na-anagidenu ibe unu, gbagharakwa mmejọ obula ibe unu na-emejọ unu. Gbagharanu di ka Onyenwe anyi si gbaghara unu.

¹⁴ Nke kachasi nke, kwerenu ka ihunanya na-achi ach i na ndu unu, n'ih i na o bu nke a na-ejikota ihe niile n'otu.

¹⁵ Ka udo Kraist na-achi ach i n'ime obi unu, ebe unu bu akuku nke otu anu ahụ ahụ, a kporo unu ka unu nodu n'udo. Mgbe niile, nonu na-ekele.

¹⁶ Ka okwu nke Kraist biri n'ime unu n'uju ya. Werenu amamihe niile na-akuzirita ibe unu ihe, ma na-adurita ibe unu odu. Werekwanu abu oma na abu nke ime mmuo buoro Chineke abu ekele n'obi unu.

17 Ka ihe niile unu na-eme, n'okwu maọbụ n'omume buru nke e mere na nke e kwuru site n'aha Onyenwe anyị Jisọs, na-enyekwanu Chineke Nna ekele site na ya.

Okwu diri ezinaulo ndi nke Kraist

18 Ndi bu nwunye, doonu onwe unu n'okpuru di unu, di ka o kwesiri ime n'ime Onyenwe anyi.

19 Unu ndi bu di, hunu nwunye unu n'anya, unu ejikwala obi ilu na-emeso ha omume.

20 Umuntakiri, ruberenu nne na nna unu isi n'ihe niile, n'ihu na nke a na-amasi Onyenwe anyi.

21 Unu bu nna, unu emela ihe ga-akpasu umu unu iwe, ka ha ghara ida mba n'obi.

22 Ndi bu ohu, na-eruberenu ndi bu nna unu ukwu n'anu ahụ isi n'ihe niile, na-emenu nke a, o bughị naani mgbe ha no na-ele unu anya, maobu mgbe unu chorọ inata ihuoma, kama werenu obi unu niile, na itu egwu Onyenwe anyi rubere ha isi.

23 Ihe obula unu na-eme, werenu obi unu niile mee ya. Ka o di ka o bu Onyenwe anyi ka unu na-aruru ya, o bughị di ka unu na-aruru ya mmadu.

24 Chetanu nke oma na unu nwere ugwo oru nke Onyenwe anyi kwadobere inye unu, ndi ya. N'ihu na o bu Onyenwe anyi Kraist ka unu na-ejere ozi.

25 Onye obula na-eme ihe ojoo ga-anata ugwo oru n'ihu ihe ojoo niile o mere. N'ihu na ile mmadu anya n'ihu adighi ya.

4

1 Unu ndi nwe odibo, jirinu ikwuba aka oto na ikpe ziri ezi na-emeso ndi ohu unu omume, ebe unu maara na unu onwe unu nwere onyenwe unu n'eluigwe.

Ndumodu ndi foduru

2 Na-anogidenu n'ekpere, nookwanu na nche na-enyekwanu ekele.

3 Na-echetakwanu anyi n'ekpere, ka Chineke meghere anyi uzu ikwusa ozioma, ka anyi nwee ike kwusaa ihe omimi Kraist, nke m ji maka ya noro n'ulo mkporo,

4 ka m nwee ike kwuo ya ka o doo anya otu m kwesiri.

5 Unu were amamihe na-achikota onwe unu n'ebe ndi no n'ezi no, jizienu ohere obula unu nwere nke oma.

6 Ka okwu unu na-ekwu buru nke juputara n'amara na-atọ uto, ka unu mutakwa otu e si enye mmadu osisa di mma.

Ekele ikpeazu

7 Taijikos, ezi nwanna anyi, onye kwesikwara ntukwasị obi, onye anyi na ya na-ejeko ozi n'oru Onyenwe anyi, ga-akorọ unu ihe niile banyere m.

8 Ana m ezitere unu ya, ka unu mara ihe banyere onodu anyi nakwa ka o gbaa obi unu ume.

9 Ezi nwanna anyi nwoke bu Onisimos, onye kwesiri ntukwasị obi, onye bukwa otu n'ime unu, so ya na-abia. Ha ga-agwa unu ihe niile na-eme n'ebe a.

¹⁰ Arịstakos, onye mụ na ya nọ n'ụlọ mkpọrọ, na-ekele unu. Mak nwanne Banabas na-ekelekwa unu. (Onye unu natara ihe ntuziaka banyere ya, ọ bụrụ na ọ bjarute n'ebe unu nọ, unu nabata ya nke oma.)

¹¹ Jisọs, onye a na-akpọkwa Jostus, na-ekelekwa unu. O bụ naanị ndị a bụ ndị Juu* mụ na ha na-arukọ ọrụ alaeze Chineke n'ebe a. Ha na-eme nnoq nke oma, na-enye m obi uto.

¹² Epafras, odibo Kraịst Jisọs na onye bụkwa otu onye n'ime ogbakọ unu na-ekele unu. Oge niile ka ọ na-ekpe ekpere n'ihhi unu, na-ariq ka unu guzosie ike bụrụ ndị tozuru etozu na ndị kwesiri ike n'ochicho niile nke Chineke.

¹³ Ana m agbara ya akaebe na ọ rụsiri ọrụ ike n'ihhi unu na n'ihhi ndi Laodisia na ndi Hierapolis.

¹⁴ Ezi enyi anyi Luk, onye dibia ukwu anyi na Dimas na-ekele unu.

¹⁵ Keleerenụ m umunna anyi bi na Laodisia na nwanna anyi Nimfas na choochi na-ezukọ n'ulo ya.

¹⁶ Mgbe unu guchara akwukwo a, hunu na a gukwara ya na nzuko di na Laodisia. Guokwanu n'otu mgbe ahụ akwukwo nke si na Laodisia bia.

¹⁷ Gwanu Akipos ka ọ kpachapu anya rucha ọrụ Onyenwe anyi nyere ya iru.

¹⁸ Eji m aka m dee ekele nke a mụ onwe m bụ Pọl. Unu echefula na m nọ n'agbu. Ka amara dnyere unu.

* **4:11** Ha bụ ndi Juu site n'obibi ugwu.

1 Ndi Tesalonaika

¹ Akwukwo ozi a si n'aka Pol, Sailas* na Timoti.

Na-abjara nzuko di na Tesalonaika, ndi e jikotara ha na Chineke Nna, na Onyenwe anyi Jisos Kraist.

Ka amara na udo diri unu.

Inye ekele n'ih i okwukwe ndi Tesalonaika

² Anyi na-ekele Chineke ekele mgbe niile, na-echetakwa unu n'ekpere anyi.

³ Mgbe niile ka anyi na-echeta n'ekpere nye Chineke bu Nna, ihe gbasara oru unu nke sitere n'okwukwe, ya na irusi oru ike unu nke sitere n'ihunanya, na iguzosi ike unu nke sitere n'olileanya unu nwere n'Onyenwe anyi Jisos Kraist.

⁴ Umunna anyi, anyi maara na Chineke huru unu n'anya nke ukwu, hoputa unu.

⁵ N'ih i na obughi naani nke okwu onu ka ozioma anyi rutere unu, kama o bukwa n'ike, na n'ime Mmuo Nso nakwa mmetuta nke di omimi. Unu maara udi ndu† anyi biri n'etiti unu n'ih i unu.

⁶ Nke a mere unu ji buru ndi na-enomi anyi na Onyenwe anyi. N'ih i na unu jiri onu nke Mmuo Nso na-enye nabata ozioma ahụ, n'agbanyeghi otutu ahuhu di ukwu nke o wetaara unu.

⁷ N'uzo di otu a, unu ghoru ihe ilere anya nye ndi niile kwere ekwe no na Masidonia na Akaja.‡

⁸ Ugbu a, e sitela na ndu unu mee ka ozioma Onyenwe anyi gbasaa gabiga Masidonia na Akaja. N'ih i na a na-anu ihe banyere okwukwe unu nwere na Chineke n'ebe niile. Ya mere, o dikwaghi mkpa ka anyi kwuo ihe banyere ya.

⁹ N'ih i na ha onwe ha na-ebu uzo gwa anyi ihe banyere nnabata unu nabatara anyi, na otu unu si site n'ikpere arusi tugharia, bido ife Chineke di ndu, onye bukwa ezi Chineke,

¹⁰ na i chere Okpara ya onye ga-esi n'elugwe, onye o sitere na ndi nwuru anwu kulite, Jisos, onye na-anaputa anyi n'iwe nke na-abia.

2

Oru Pol ruru na Tesalonaika

¹ Unu onwe unu maara, umunna, na obibia anyi biakwutere unu abughi ihe lara n'iyi.

² Anyi tara ahuhu na mbu e mekwara anyi ihe ihere na Filipai dika unu maara, ma site n'inyeaka Chineke anyi nwere obi ike igwa unu ozioma ya, o buladi mgbe a na-eguzogide anyi n'ebe o di ukwu.

³ N'ih i na aririo anyi na-ario unu esiteghi na njehie puta maobu n'ochicho nke na-adighi ocha ma o bukwanu n'aghuho.

* **1:1** N'asusu Griik *Silvenos* bu otu ozo e si akpo *Sailas*. † **1:5** Udi mmadu anyi bu n'etiti unu ‡ **1:7** Akaja bukwa Griis.

⁴ N'aka nke ọzọ, anyị na-ekwu okwu dị ka ndị ozi Chineke nwapụtara, ndị o tinyere ọrụ ozioma a n'aka na ntụkwasị obi idebe. Anyị adighị agbalị ime ihe ga-atọ mmadụ uto, kama anyị choro ime ihe ga-atọ Chineke uto, bu onye na-enyocha echiche obi anyi.

⁵ O dighi mgbe obula, di ka unu maara, anyi kwuru okwu nrafu maobu were uzọ aghugho zoo anya ukwu anyi nwere. Chineke bu onye akaebe anyi.

⁶ O dighi mgbe anyi choro ka ndi mmadu obula maobu unu, maobu ndi ozo, too anyi.

⁷ O bu ezie, di ka ndi ozi Kraist, anyi gara abu ibu aru nye unu.

Kama, anyi biri n'etiti unu site n'idi nwayo di ka ndi bu nne na-azu umuntakiri ha, na-eleko ha.

⁸ N'ih na anyi huru unu n'anya nke ukwu ruo na o bugh naani na anyi kwusaara unu ozioma Chineke kama anyi nyekwara unu ndu anyi. N'ih na unu di anyi n'obi nke ukwu.

⁹ N'ezie umunna m, amaara m na unu ga-echeta otu anyi si ruo ọrụ hjuokwa anya n'etiti unu. Anyi na-arụ ọrụ ehie na abali ihu na anyi rutara ego ga-ezuru anyi, n'ih na anyi achoghi ibu oke ibu nye onye obula mgbe anyi na-ezisara unu ozioma Chineke.

¹⁰ Unu onwe unu bukwa ndi akaebe di ka Chineke si buru onye akaebe, na mmekorita anyi na unu bu ndi kwere ekwe, bu nwekorita di ocha na nke ezi omume, na nke ita uta obula na-adighi na ya.

¹¹ N'ih na anyi mesoro onye obula n'ime unu di ka nna si emeso umu nke ya,

¹² na-agba unu ume, na-akasi unu obi, na-akwagidekwa unu na unu kwesiri ibi ndu kwesiri umu Chineke, onye kpobatara unu n'ime alaeze ya na ebube ya.

¹³ N'ih nke a, anyi ga-aga n'ihu na-ekele Chineke na-esepughi aka, n'ih na mgbe unu nabatara okwu Chineke, bu nke unu nuru n'onu anyi, unu anabataghi ya di ka okwu mmadu, kama otu o dikwa n'eziokwu, ya bu okwu Chineke, nke na-arusikwa* ọrụ ike n'ime unu bu ndi kweere ya.

¹⁴ Unu onwe unu, umunna m, ghonu ndi na-enomi nzuko nke Chineke n'ime Kraist Jisos, ndi no na Judia. N'ih na unu onwe unu hukwara otu udi ahuhu ahu n'aka ndi ala unu, di ka ha onwe ha huru n'aka ndi Juu.

¹⁵ Ndi gburu ndi amuma, gbukwaa Onyenwe anyi Jisos. Ugbu a ha na-akpagbukwa anyi na-achupu anyi. Ha na-emegide Chineke na mmadu niile

¹⁶ site n'igbochi anyi izisara ndi mba ozo ozioma ka a ghara izoputa ha. Ha na-esite n'uzo di otu a na-eme ka iko mmehie ha na-eju. Ma ikpe Chineke adakwasilari ha.

Nzube Pol

¹⁷ Otu o di, umunna anyi, mgbe anyi si n'etiti unu puo, noo nwa oge nta, onodu a mere anyi ndi na-enweghi nne na nna (maobu na-anu ahu o bugh n'ime mmuo), n'ih otu unu si guo anyi agu, anyi gbaliri ihu unu.

¹⁸ Anyi gbalisiri ike ibiakwute unu, karisa, mu onwe m bu Pol gbaliri, gbalia ibia, ma ekwensu gbochiri anyi.

* 2:13 Okwu a na-arusi ọrụ ike site n'igbanwe ndu ndi mmadu.

¹⁹ N'ihì na olee ihè bụ olileanya anyị, maọbụ ọñụ anyị, maọbụ okpueze anyị, nke anyị ga-eji nyaa isi mgbe a ga-eme ka anyị niile guzo n'ihu Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, mgbe ọ ga-abịa? Ọ bụ na ọ bughị unu onwe unu?

²⁰ N'ezie, unu onwe unu bụ ọñụ na otuto anyị.

3

¹ Ya mere, mgbe anyị na-apughị inagide ya gaa n'ihu, anyị kpebiri inọ naanị anyị n'Atens.

² Anyị zipurụ Timoti, onye bụ nwanna anyị, onye anyị na ya so narurụ Chineke ọrụ site n'ikwusa ozioma Kraịst, ka ọ bjakwute unu, kasie unu obi, meekwa ka unu guzosie ike n'okwukwe unu.

³ Ka unu hapụ ida mba n'ihì mkpagbu ndị a a na-akpagbu unu. Ma ana m eche na unu onwe unu maara na nke a ga-abụ ihè nketa anyị.

⁴ N'ihì na mgbe anyị na unu nọ, anyị buru ụzọ gbaara unu ama na ihè ndị a aghaghị ibiakwasị unu. Ugbu a, ihè niile emezuola dị ka unu matakwarara.

⁵ N'ihì nke a, mgbe m huru na m apughị inagide ihè ndị ahụ, eziri m ozi, ka a chọputa maka okwukwe unu. N'ihì na ụjọ m bụ ma eleghị anya o nweela ụzọ onye onwunwa ojọọ ahụ si nwaa unu onwunwa n'oge a, mee ka ndogbu niile anyị dogburu onwe anyị n'ọrụ n'etiti unu buru ihè lara n'iyi.

Ozi aghamume Timoti ji lota

⁶ Ma ugbu a, Timoti esitela n'ebe unu nọ loghachikwute anyị. O wetara ozioma banyere okwukwe unu na ihunanya unu. O mekwara ka anyị mata na unu na-enwe ezi ncheta banyere anyị mgbe niile, na ọ na-agusi unu agụu ike ihu anyị anya, dị ka o si agukwa anyị ihu unu anya.

⁷ N'ihì nke a, umunna anyị, anyị aburula ndị a gbara ume nke ukwu, ọ buladi n'ime mkpagbu niile nke anyị nọ n'ime ya, n'ihì iguzosi ike nke unu guzoro n'okwukwe unu.

⁸ Ugbu a anyị ga-adị ndu, ma ọ buru na unu eguzosie ike n'ime Onyenwe anyị.

⁹ Olee ụdị ekele anyị puru ikele Chineke n'ihì akuko nyere anyị ọñụ n'ihu Chineke anyị n'ihì unu.

¹⁰ Ehihie na abali niile, anyị na-arịọ ka anyị hu unu ihu na ihu, ka anyị nwee ike tinyezuo ihè fodoru n'okwukwe unu.

¹¹ Ugbu a, ka Chineke Nna anyị na Onyenwe anyị Jisọs Kraịst megheere anyị ụzọ ibiakwute unu.

¹² Ka Onyenwe anyị meekwa ka unu baa ụba, ka unu babiga ụba oke n'ihunanya unu nwere nye ibe unu, na ndị ozokwa, dị ka ihunanya anyị si dị ukwu n'ebe unu nọ.

¹³ Ka ọ mee ka obi unu guzosie ike n'idi nsọ, na-enweghị ita uta obula, n'ihu Chineke na Nna anyị, n'obibia nke Onyenwe anyị Jisọs ya na ndị nsọ ya niile.

4

Ibi ndu na-atọ Chineke uto

¹ N'ikpeazu, umunna anyị, anyị na-arịọ ma na-akwagidekwa unu n'ime Onyenwe anyị Jisọs, dị ka unu mutara site n'aka anyị otu unu

kwesiri isi bie ndu, nakwa ime ihe ga-atọ Chineke uto. Unu na-eme nke a kari.

² N'ih na unu maara udi ndumodu ahụ si n'aka Onyenwe anyi Jisosh nke anyi nyere unu.

³ N'ih na nke a bu ochicho Chineke, bu i di nsọ unu. Ka unu wezuga onwe unu site na ikwa iko,

⁴ ka onye obula n'ime unu mata ido ahụ nke onwe ya n'ugwu na n'idi nsọ.

⁵ O bughị n'uzo imejuputa ochicho ojoo nke anu ahụ di ka ndi mba ozo na-amaghi Chineke.

⁶ Ka onye obula ghara imegbu maobu ighogbu nwanna ya n'okwu a. N'ih na Onyenwe anyi ga-ata onye na-eme ihe di otu a ahuhu, di ka anyi gwara unu na mbu, na-adosikwa unu aka na nti ike.

⁷ N'ih na okpukpo Chineke kporo anyi abughi ka anyi na-ebi ndu adighi ocha kama o choro ka anyi diri nsọ.

⁸ Ya mere, onye obula nke juru inara ntuziaka a, o bughị mmadu ka o juru, kama o bu Chineke onye na-enye unu Mmuo Nso ya.

⁹ Ugwu a, ihe gbasara ihunanya nke kwesiri idi n'etiti umunna, o kwesighi ka anyi gwa unu ihe ozo banyere ya. N'ih na unu onwe unu bu ndi Chineke kuziri ka unu nwee ihunanya n'ebe ibe unu no.

¹⁰ Ma n'ezie, unu na-ahụ umunna anyi niile bi na Masidonia n'anya. Ma anyi na-ariosikwa unu aririo ike si unu na-ahukwa ha n'anya kari ka unu huru ha ugu a.

¹¹ Nweenu agu ibi ndu nwayoo, na-arukwanu oru diri unu. Jirikwanu aka unu na-aru oru dika anyi gwara unu,

¹² nke a ga-eme ka ndu unu na-ebi kwa ubochi wetara unu nsopuru n'ebe ndi na-ekweghi ekwe no, meekwa ka unu ghara i dabere n'onye obula.

Obibia nke Onyenwe anyi

¹³ Umunna m, anyi choro ka unu mata ihe banyere ndi otu anyi ndi dara n'ura onwu, ya ewutela unu dika o si ewute ndi ozo ndi na-enweghi olileanya.

¹⁴ N'ih na ebe o bu na anyi kweere na Jisosh nwuru ma sitekwa n'onwu bilie, n'otu aka ahụ, anyi kwenyekwara na site na Jisosh, Chineke ga-akpolite ndi niile nwuru anwu.

¹⁵ N'ih na okwu nke Onyenwe anyi nke anyi na-akuziri unu bu nke a, na anyi ndi di ndu ruo obibia Onyenwe anyi agaghi ebu ndi dara n'ura onwu uzo.

¹⁶ N'ih na Onyenwe anyi n'onwe ya ga-esi n'eluigwe ridata, o gawere olu ike kporo oku, werekwa olu nke onyeisi ndi mmuo ozi na uda opi ike nke Chineke. Mgbe ahụ ndi niile nwuru n'ime Kraist ga-ebu uzo bilie.

¹⁷ Mgbe ahụ, anyi onwe anyi, ndi di ndu, ndi foduru n'uwa, ka a gaweli anyi na ha elu n'ime igwe ojii, iga izute Onyenwe anyi na mbara eluigwe, ebe anyi na Onyenwe anyi ga-anọ ruo mgbe ebighi ebi.

¹⁸ Ya mere, werenu okwu ndi a, na-agba onwe unu ume mgbe niile.

5

¹ Ugbu a, ụmụna, banyere oge na mgbe ihe ndị a ga-emezu. Echeghị m na ọ dị mkpa i degara unu akwụkwọ.

² Dị ka unu maara nke ọma na ụbọchị Onyenwe anyị ga-abịa dị ka onye ohi si abịa n'abalị.

³ Mgbe ha ga na-asị udo, na nchekwa dị, mgbe ahụ, na mberede, mbibi ga-abiakwasị ha dị ka ihe mgbu sị adakwasị nwanyị ime n'eme, nke ga-eme ka onye ọbụla ghara inwe ike ịgbapụ.

⁴ Ma unu onwe unu, ụmụna, anoghi n'ochịchiri, nke ụbọchị ahụ ga-abiakwasị unu na mberede dika onye ohi.

⁵ Unu niile bụ ụmụ nke ihè na ụmụ nke ehie, anyị abụkwaghị nke ọchịchiri maọbụ nke abali.

⁶ N'ihì nke a, ka anyị ghara ịdị na-arahụ ụra dị ka ndị ọzọ, kama ka anyị muru anya ka anya dokwaa anyị.

⁷ N'ihì na abali bụ mgbe ndị na-arahụ ụra ji arahụ ụra. Ọ bụkwa n'abalị ka ndị mmanya na-egbu na-anubiga mmanya oke.

⁸ Ma ebe anyị niile bụ ndị nke ihe, ka anyị buru ndị anya doro, ndị yi okwukwe na ihunanya dika ihe ikpuchi obi, yikwasikwa olileanya nke nzọpụta dị ka okpu igwe.

⁹ N'ihì na Chineke akwadebeghi ikpe omuma na egwu nye anyị. Kama ka anyị nweta nzọpụta site n'okwukwe anyị nwere n'Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

¹⁰ Ọ nwuru n'ihì anyị ka ọ buru, ma anyị dị ndu ma anyị nwuru anwu, anyị ga-esoro ya diri ndu.

¹¹ Ya mere, na-akasiritanụ onwe unu obi. Na-emekwanụ ihe ọbụla ga-ewuli ibe unu elu dị ka unu si eme.

Ndumodu ikpeazu

¹² Anyị na-ariọsị unu ike, ụmụna, ka unu na-asopuru ndị niile na-adogbu onwe ha n'oru n'ihì unu, ndị ahụ na-elekota unu n'ime oru Onyenwe anyị, na ndị ahụ na-adu unu odu.

¹³ Ka unu na-akwanyere ha ugwu site n'ihunanya n'ihì udi oru ha na-aru. Ka unu na mmadu ibe unu birikwa n'udo.

¹⁴ Ma ugbu a, anyị na-ariọ unu, ụmụna, na-adunụ ndị na-anọ nkiti odu, na-agbanu ndị dara mba ume, nyerenụ ndị na-adighi ike aka, nwekwanu ndidi n'ebe ha niile no.

¹⁵ Ka onye ọbụla ghara inyeghachi mmadu ibe ya ihe ojoo n'onodu ihe ojoo. Kama gbalisienu ike ime ezi ihe n'ebe ibe unu no na n'ebe mmadu niile no.

¹⁶ Na-anurinu onu oge niile.

¹⁷ Na-ekpenu ekpere oge niile na-esepughị aka.

¹⁸ Na-enyenu ekele mgbe niile banyere ihe niile, n'ihì na nke a bu ochichọ Chineke banyere unu ndi bu nke Kraist Jisos.

¹⁹ Unu emenyula oku Mmuo Nso.

²⁰ Ozọ unu eledala okwu ndi amuma anya.

²¹ Kama na-anwalenu ihe niile ma na-ejidesikwanu ihe niile di mma aka ike.

²² Wezuganu onwe unu n'ihe ojoo niile.

²³ Ka Chineke ya onwe ya, bu Chineke nke udo, doo unu nso n'uzo niile. Ka e debezuo mmuo unu na mkpuruobi unu na anu ahụ unu nso, na-enweghi ntupo ọbụla ruo ụbọchị ọbibiya Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

²⁴ Onye ahụ kpọrọ unu ga-emezu ihe ndị a, n'ihu na ọ bụ onye kwesiri ntụkwasi obi.

²⁵ Biko ụmụna, na-ekperenu anyị ekpere.

²⁶ Werenụ isurita ọnu di nsọ na-ekele ụmụna anyị dum.

²⁷ Iwu m na-enye unu site n'aha Onyenwe anyị bụ ka unu guputa akwụkwọ a n'ihu ụmụna niile.

²⁸ Ka amara Onyenwe anyị Jisọs Kraịst dinyere unu niile.

2 Ndi Tesalonaika

¹ Pọl, na Saịlas, na Timoti dere akwukwo a,

Na-edegara nzuko di n'obodo Tesalonaika n'ime Chineke Nna anyi, na n'ime Onyenwe anyi Jisosh Kraist.

² Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyi, na Onyenwe anyi Jisosh Kraist diri unu.

Inye ekele na ekpere

³ Umunna, anyi aghaghi ikele Chineke ekele mgbe niile banyere unu. O kwesiri ka anyi mee otu a, n'ih i okwukwe unu na-abawanye. Ihunanya onye obula n'ime unu nwere n'ebe ibe ya na na-abawanyekwa.

⁴ N'ih i nke a, anyi na-eji unu na-anya isi n'etiti nzuko Chineke niile. Anyi na-akoroh ha otu unu si jiri ntachiobi nogidesie ike n'ime nsogbu niile dakwasiri unu, na otu unu si nwee okwukwe di ukwu, o buladi n'etiti oke mkpagbu a na-akpagbu unu.

⁵ Ihe ndi a niile na-egosi na ikpe Chineke bu nke ziri ezi, nke e ji eme unu ndi kwesiri alaeze Chineke, nke unu na-ata ahuhu n'ih i ya.

⁶ Chineke bu onye ezi omume n'ezie. O ga-eji mkpagbu kwughachi ndi na-akpagbu unu.

⁷ O ga-enyekwa unu bu ndi a na-akpagbu na anyi onwe anyi ezumike. O ga-eme nke a mgbe a ga-eme ka Onyenwe anyi Jisosh ya na ndi mmuo ozi si n'eluigwe puta ih e.

⁸ O ga-abia n'udi ire oku taa ndi ah u na-amaghi Chineke ahuhu na ndi juru inabata ozioma nke Onyenwe anyi Jisosh Kraist.

⁹ Ndi a ga-ata ahuhu mbibi ruo ebighi ebi, ebe ha na-agaghi ah u ihu Onyenwe anyi na ebube nke ike ya,

¹⁰ n'ubochi ah u o ga-abia inara ija mma na ototo, n'ime ndi ns o ya, ya na ka o buru ihe itunanya n'ebe ndi kweeren u no, n'ih i na unu kwenyere ama nke ozioma ah u anyi gbaara unu.

¹¹ N'ih i nke a, anyi na-anogide n'ekpere n'ih i unu, na-ario ka Chineke guo unu dika ndi kwesiri okpukpo o kporo unu, na-ario kwa ka o site n'ike ya mee ka unu mezu ebumnobi nke ihe di mma, na ezi oru niile nke okwukwe.

¹² Ka e nye aha Onyenwe anyi Jisosh ototo n'ime unu, unu onwe unu n'ime ya kwa, di ka amara nke Chineke anyi na nke Onyenwe anyi Jisosh Kraist si di.

2

Onye mmebi iwu ah u

¹ Ma ihe banyere obibia Onyenwe anyi Jisosh Kraist, na nzuko anyi na ya ga-ezukota, anyi na-adusi unu odu ike umunna.

² Ka unu ghara ima jijiji maobu itu egwu n'uche unu n'ih i amuma, maobu okwu maobu akwukwo ozi e dere di ka o sitere n'aka anyi, nke na-asi n'ubochi Onyenwe anyi eruola.

³ Unu ekwela ka onye ọbụla duhie unu n'uzo ọbụla, n'ihị na ụbọchị ahụ agaghị abịa tutu ruo mgbe oke inupu isi ga-adi, na mgbe a ga-ekpughe onye mmebi iwu ahụ nke a kara akara ịla n'iyi.

⁴ Onye mmebi iwu ahụ ga-ebuli onwe ya elu megide ihe niile a nakpọ chi maọbụ nke a na-efe ofufe, nke ga-eme ka o dozie onwe ya n'ụlonsọ Chineke, na-ekwuputa na ya bụ Chineke.

⁵ Unu echetaghị ihe m gwara unu n'oge mụ na unu nọ banyere ya?

⁶ Ma ugbu a, unu maara na o nwere onye na-egbochi ya ka ọ hapụ ịputa ihe. N'ihị na mgbe ọ ga-aputa bụ mgbe oge ya ruru.

⁷ Ma ọrụ nzuzo nke mmebi iwu ebidolarị ugbu a, ma onye ahụ na-egbochi ya ịbabiga ụba oke ga-anogide na-eme otu a tutu ruo mgbe oge e wezugara ya.

⁸ Mgbe ahụ, a ga-eme ka onye mmebi iwu ahụ pụta ihè, bụ onye Onyenwe anyị Jisọs ga-eji ume ọ ga-esi n'onụ ya kuputa laa n'iyi, ma mee ka ọ ghara ịdikwa ọzọ site n'ọbịbịa ya.

⁹ Ọbịbịa onye mmebi iwu ahụ ga-abụ dị ka ọrụ ekwensu si dị, site n'ike ịrụ ọrụ ebube aghughọ na ihe ịribama dị iche iche, na ọrụ ịtunanya aghughọ dị iche iche nke ụgha.

¹⁰ Ya na ụdị ọrụ ọjọọ dị iche iche nke ọ ga-eji duhie ndị ahụ na-ala n'iyi. Ha ga-ala n'iyi n'ihị na ha juru ịhụ eziokwu n'anya ma nwee nzọputa.

¹¹ N'ihị nke a, Chineke ga-ahapụ ha ka e duhie ha, ka ha jiri obi ha niile nabata okwu ụgha ndị a.

¹² Ihe nke a putara bụ na ndị niile na-ekweghị n'eziokwu ahụ ma nwee mmasị n'ajọ omume ka a ga-ama ikpe.

Guzoro chịm

¹³ Anyị kwesiri inye Chineke ekele mgbe niile n'ihị unu ụmụnna ndị Onyenwe anyị hụrụ n'anya. N'ihị na Chineke esitelarị na mmalite họtuta unu ka unu buru ndị a zoputara site n'ọrụ ido nsọ nke Mmụọ Nsọ na site n'okwukwe unu n'eziokwu ahụ.

¹⁴ N'ihị nke a, ọ kpọrọ unu site n'oziooma anyị ka unu nweta otuto nke Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

¹⁵ Ya mere, ụmụnna, nọgidenu n'ozizi ahụ anyị mere ka unu mụta site n'ozizi anyị ziri unu, maọbụ na akwukwọ anyị deere unu.

¹⁶ Ka Onyenwe anyị Jisọs Kraịst n'onwe ya, na Chineke Nna anyị, onye hụrụ anyị n'anya, site n'amara ya nye anyị agbamume dị ebighị ebi na ezi olileanya,

¹⁷ gbaa obi unu ume, ma mee ka unu guzosie ike n'irụ ọrụ na ikwukwa ihe niile dị mma.

3

Arịrịọ ekpere

¹ N'ikpeazu, ụmụnna, na-ekperenu anyị ekpere ka ozi Onyenwe anyị gaa n'ihu na-agbasa ruo ebe niile ma buru ihe a na-asopuru, dị ka ọ gbasara n'etiti unu.

² Ka e nwee ike naputa anyị n'aka ndị ajọ mmadu, n'ihị na ọ bughị mmadu niile nwere okwukwe.

³ Ma Onyenwe anyị kwesiri ntụkwasi obi, ọ ga-echebe unu ma gbaakwa unu ume ka unu hapu ịdaba n'aka ajọ onye ahụ.

⁴ Anyị nwere nchekwube n'ime Onyenwe anyị na unu na-eme ma ga-anogidekwa na-eme ihe niile anyị nyere unu n'iwu.

⁵ Ka Onyenwe anyị duzie obi unu ighota ihunanya Chineke ya na udi ntachiobi Kraist nwere.

Ido aka na nti banyere ino nkiti

⁶ Umunna, nke a bu iwu anyi na-enye unu site n'aha Onyenwe anyi Jisosh Kraist. Ka unu zere onye obula kporo onwe ya onye kwere ekwe n'ime unu na-ebi ndu umengwu na onye na-adighi eso ozizi nke unu natara n'aka anyi.

⁷ N'ihi na unu maara nke oma n'ime onwe unu na unu kwesiri igbaso omume anyi. O nweghi mgbe obula unu huru anyi ka anyi na-agahari hapu oru anyi kwesiri iru.

⁸ O nweghi onye obula anyi riri nri ya nke anyi na-ebughi uzọ kwuo ya ugwo. Kama anyi rusiri oru ike, dogbukwaa onwe anyi n'oru ehie na abali, ka anyi ghara ibu ibu arọ nye onye obula.

⁹ O bughi na anyi enweghi ikike inara unu ihe oriri, kama o bu ka anyi kuziere unu site n'omume anyi ihe unu ga na-enomi.

¹⁰ O buladi mgbe anyi na unu no, anyi nyere unu iwu a si, "Onye obula na-agahiri oru ya erila nri."

¹¹ Ma anyi anula na ufodu n'etiti unu na-anọ nkiti na-arughi oru obula, kama ndi di otu a na-agahari, na-etinye anya n'ihe na-agbasaghi ha. Ha anaghi aru oru obula.

¹² Anyi na-enye ndi a iwu, na-adusikwa ha odu ike site n'aha Onyenwe anyi Jisosh Kraist, si ha wetuo obi ha ala rusie oru ha ike. Ka ha riekwa nri ha ji aka ha rupuata.

¹³ Otu o di umunna, unu ekwela ka ike iru oru oma gwu unu.

¹⁴ Ma o buru na ndi obula adighi erube isi nye ihe anyi kwuru n'ime akwukwo ozi a, hubanu ndi di otu a ama ma kwusikwa iso ha nweko ihe obula, ka ihere mekwa ha.

¹⁵ N'agbanyeghi nke a, unu agukwala ha di ka ndi iro unu, kama nyenu ha ndumodu di ka umunna.

Ekele ikpeazu

¹⁶ Ugbu a, ka Onyenwe anyi, onye udo na-esi n'aka ya abia tukwasiri unu udo ya mgbe niile, n'ime onodu obula unu no n'ime ya. Onyenwe anyi nonyekwara unu.

¹⁷ Mu onwe m bu Pol ji aka m deputa ekele a, nke m na-ekele unu niile. Nke a bu ihe e ji ariba akwukwo niile m dere ama. Otu a ka m si ede ihe.

¹⁸ Ka amara Onyenwe anyi Jisosh Kraist dinyere unu niile.

1 Timoti

¹ Pọl, onyeozị Kraịst Jisọs site n'iwu Chineke Onye nzọpụta anyị, na nke Kraịst Jisọs, onye bụ olileanya anyị,

² Na-edegara gị bụ Timoti ezi nwa m n'ime okwukwe akwụkwọ a.

Ka amara, na ebere na udo nke sitere na Chineke bụ Nna, na Kraịst Jisọs Onyenwe anyị diri gị.

Idọ aka na ntị banyere ndị ozizi ụgha

³ Dị ka m gbara gị ume, mgbe m na-aga Masidonia, nọgide n'Efesọs ka i nwee ike nye mmadụ ụfọdụ iwu ka ha ghara ịga n'ihu n'izi ụkpụrụ dị iche.

⁴ Mee ka ha kwusị ikọ ogologo akụkọ, na inyocha ihe gbasara usoro omumụ dị iche iche nke na-adighi agwu agwu. N'ihị na ihe ndi a na-eweta ajuju na iru ụka na-abaghị uru, kama inyere ndi mmadu aka inabata uzọ ahụ Chineke kwadoro site n'okwukwe.

⁵ Ihe anyi bu n'obi nye iwu a, bu ka a kwalite ihunanya nke sitere n'obi ocha na ezi akonuche, na okwukwe nke aghugho na-adighi.

⁶ Ufodu e sikwala n'ihe ndi a dapu, jehie uzọ, site n'oke iru ụka na-abaghị uru.

⁷ Ha chorọ ibu ndi ozizi iwu ma ha amaghị ihe ha na-ekwu maobu ihe ha na-akwadosi ike.

⁸ Ma anyi maara na iwu di mma, ma o buru na onye obula ewere ya mee ihe a chorọ ka e jiri ya mee.

⁹ Ma emeghi iwu n'ihị ndi ezi omume. Kama, e mere iwu n'ihị ndi ahụ na-emebi iwu na ndi na-enupu isi, ndi kporo Chineke asi na ndi mmehie, ndi ruru aru, ndi na-egbu nna ha na nne ha, na ndi na-egbu mmadu ibe ha,

¹⁰ na ndi na-akwa iko na ndi ikom na-emeru onwe ha n'ahu ndi ikom ibe ha, ndi na-azu ahia ndi ohu, na ndi ụgha niile, na ndi na-agba ama ụgha, tinyere ihe ndi ahụ niile megidere ezi ozizi ahụ,

¹¹ nke dabara n'ozio ma ahụ di ebube, nke Chineke di ngozi, nke o nyefere m n'aka na ntukwasị obi ichebe.

Amara Onyenwe anyi nye Pọl

¹² Ana m ekele Kraịst Jisọs Onyenwe anyi ekele, onye na-enye m ike, n'ihị na o guru m di ka onye e kwesiri itukwasị obi mgbe o hoputara m ijere ya ozi.

¹³ O bu ezie na n'oge gara aga, abu m onye na-ekwujo Chineke na onye na-akpagbu ndi ya, burukwa onye na-emegide emegide. Ma Chineke meere m ebere n'ihị na m mere ihe ndi ahụ n'onodu amaghị ihe, na enweghi okwukwe.

¹⁴ Ma Onyenwe anyi wukwasiri m amara ya, nke babigara uba oke, ya na okwukwe na ihunanya n'ime Kraịst Jisọs.

¹⁵ Okwu na kwesiri ntukwasị obi, kwesikwa ka anabata ya nke oma: Kraịst Jisọs biara n'ụwa izoputa ndi mmehie, nke mu onwe m bu onyeisi ha.

¹⁶ O bu n'ih i nke a ka e ji gosi m ebere, ka Kraist Jisos site n'ime m, bu onye kachasi di njo, gosi enweghi ogwugwu nke ntachiobi ya, ka m buru ihe nlere anya nye ndi ahụ niile ga-ekwere na ya, ma nata ndu ebighi ebi.

¹⁷ Ugbu a, ka enye Eze ahụ na-adị ruo mgbe niile, Onye na-adighi anwu anwu, Onye a na-adighi ahụ anya, Onye naani ya bu Chineke, nsopuru na otuto ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Imesi iwu e nyere Timoti ike

¹⁸ Ugbu a, Timoti nwa m, ana m enye gi ndumodu a di ka amuma ahụ e buru banyere gi n'oge gara aga si di. Ka i site n'igbaso ya nwe ike ilu ezi ogu ahụ.

¹⁹ Jidesie okwukwe i nwere ike, ya na ezi akonuche. N'ih i na ufodu ajula ezi akonuche ma si otu a dapu n'okwukwe.

²⁰ Haimenios na Alegzanda so na ndi a. Ewerela m ha nyefee Ekwensu n'aka, ka o taa ha ahuhu tutu ruo mgbe ha mutara na ha ekwesighi ikwu okwu nkwulu megide Chineke.

2

Iwu banyere Ofufe na Ekpere

¹ Na mbu, ana m ario ka e kpee ekpere, kwuchite onu ndi ozo n'ekpere, ma nye ekele n'isi mmadu niile,

² kpee ekpere maka ndi eze niile, na ndi niile no n'onodu ochichi, ka anyi nwee ike bie ndu udo na nke nsogbu na-adighi, n'ime isopuru Chineke di ka o chorọ.

³ Nke a bukwa ihe di mma na ihe na-atọ Chineke Onye nzoputa anyi ezi utọ.

⁴ Onye chorọ ka a zoputa mmadu niile, ka ha niile bjaruo na mmazu nke eziokwu.

⁵ N'ih i na o bu naani otu Chineke di. O bukwa naani otu onye ogbugbo di n'etiti Chineke na mmadu. Kraist Jisos, onye ya onwe ya bu mmadu.

⁶ Onye weere onwe ya ka o buru ihe mgbaputa n'ih i mmadu niile, nke bu igba ama a na-enye n'oge ya.

⁷ N'ih i nke a, a hoputara m ka m buru onu na-ekwuru oha nakwa onyeoz i, na onye nkuzi nye ndi mba ozo banyere ezi okwukwe ahụ. Eziokwu ka m na-ekwu, anaghi m agha ugha.

⁸ N'ih i nke a, achoro m ka ndi ikom, n'ebe niile na-achili aka di nso elu n'ekpere, na-ebughi iwe n'obi, na-arukwaghi uka.

⁹ Achokwara m ka ndi inyom kwadoo onwe ha n'uzo kwesiri ekwesi, ka ha jiri nsopuru na uche zuruoke chorọ onwe ha mma. O bugh i isi a kpara akpa, ma o bukwanu ngwa mma nke olaedo maobu pieal, maobu uwe di oke onuahja ha na-eyi.

¹⁰ Kama site n'ez i oru oma ha nke kwesiri ndi inyom na-ekwuputa na ha na-ekpere Chineke.

¹¹ Nwany i kwesikwara iji obi di umeala na obi di nwayo ge nt i mutakwa ihe mgbe a na-ezi ihe.

¹² Ekwenyeghi m ka nwan yi zie ihe, maobu ka o buru onyeisi n'ebe ndi nwoke no. Ha kwesiri ino nwayo ge mgbe obula unu zukoro.

¹³ O bu n'ih i na e buru uzo kee Adam tupu e kee Iiv.

¹⁴ Ọ bụkwaghị Adam ka a ghogburu, kama ọ bụ nwanyị ka a ghogburu mee ka ọ bụrụ onye mmebi iwu.

¹⁵ Ma a ga-azọpụta ha site n'omumụ nwa ma ọ bụrụ na ha anogide na-ebi ndụ okwukwe na ihunanya, na idi nso, na nke uche zuruoke.

3

Ndi ndu choochi

¹ Nke a bụ okwu kwesiri ntukwasị obi ma burukwa eziokwu, bu nke na-asi, ọ bụrụ na onye obula na-achọ onodu ibu ukochukwu, ọ na-achọ ezi oru kacha mma.

² Ya mere onye ukochukwu* kwesiri ibu onye a na-adighi ata uta, onye luru otu nwunye, onye obi umeala, onye na-achikota onwe ya nke oma, onye nwere nsopuru, onye na-anabata ndi obia n'ulo ya, nakwa onye nwere ike ikuzi ihe.

³ Ọ gaghị abụ onye na-anubiga mmanya oke, ọ gaghị abụ onye na-alukari ogo, kama ọ ga-abụ onye di nwayoo, onye na-ahughị okwu na uka n'anya, na onye na-adighi ahụ ego n'anya.

⁴ Ọ ga-abụ onye na-achizi ezinaulo ya nke oma, burukwa onye na-achikwa umu ya inwe nsopuru n'uzo obula.

⁵ (N'ih na ọ bụrụ na mmadu enweghi ike chikotazie ezinaulo ya, ọ ga-esi anaa chizie choochi Chineke?)

⁶ Ọ gaghị abụ onye cheghariri ohuru, ma ọ bughị ya, ọ ga-afuli onwe ya elu n'inya isi, ma si otu a daba n'omuma ikpe di ka ekwensu.

⁷ Ọ ga-abukwa onye nwere ezi ama n'ebe ndi no n'ezi no, ka ọ ghara idaba n'onodu ihere nakwa n'onya ekwensu.

Ndi na-eje ozi

⁸ Otu ahụ kwa, ndi a hoputara ijere choochi ozi aghaghị ibu ndi kwesiri nsopuru, ndi na-enweghi ire abuo,† ndi kwesiri ntukwasị obi. Ha agaghị abụ ndi na-anubiga mmanya oke na ndi akpiri ego na-agbaso uru n'ezighi ezi.

⁹ Ha ga-abu ndi ji akonuche di ocha na-ejidesi eziokwu nke okwukwe anyi ike.

¹⁰ Tupu a hoputa ha iru oru a, a ga-ebu uzo nwalee ha. Ọ bụrụ na ha enweghi ebubo obula megide ha, mgbe ahụ, a ga-eme ha ndi na-eje ozi na choochi.

¹¹ Otu aka ahụ kwa, ndi nwanyị kwesikwara ibu ndi nwere nsopuru n'uzo obula, ndi na-adighi ebu iro n'obi, ndi na-adighi agba asiri, kama ndi nwere obi umeala, na ndi kwesiri ntukwasị obi n'ihe niile.

¹² Ndi niile a ga-ahoputa ije ozi na choochi aghaghị ibu ndi nwere naani otu nwunye, ndi na-achizi umu ha na ezinaulo nke aka ha nke oma.

¹³ N'ih na ndi ahụ ruru oru ije ozi ha nke oma nwere ugwo oru. Ugwo oru ha bukwa nsopuru ahụ ndi ozo ga-asopuru ha, na nkwiwa okwu ha nwere banyere okwukwe a n'ime Kraist Jisos.

The omimi

¹⁴ Enwere m olileanya na m ga-abia ileta gi na mgbe na-adighi anya, ma ana m edere gi ihe ndi a.

* 3:2 Maobu, Onye nlekota † 3:8 Ndi na-adighi agha ugha maobu ekwu okwu aghugho.

¹⁵ Asị na m enweghị ike bịa ọsịsọ, ị ga-amata otu ndị mmadụ kwesiri isi bie obi n'ezinaulo Chineke, nke bụ nzuko nke Chineke dị ndụ, ogidi na ntọala nke eziokwu ahụ.

¹⁶ Karịhasia nke a, ọ bụ ihe omimi dị ukwuu, bụ ntọala ebe ezi ịdị nsọ si walite:

Ọ putara ihe n'ụdidi mmadụ,

Mmuo Nso gosiri na ọ bụ onye ezi omume,

ndị mmuo ozi huru ya,

e kwusara ihe banyere ya nye mba niile,

uwa niile kwenyeere na ya,

a nabatakwarara ya n'ebube nke eluigwe.

4

Ndumodu e nyere Timoti

¹ Ma Mmuo Nso agwagheela anyi onu si, na n'oge ikpezu ufodu mmadu n'ime choochi ga-esite n'okwukwe wezuga onwe ha, buru ndi na-agbaso mmuo nduhie nakwa ozizi ihe banyere mmuo ojoo.

² Ozizi di otu a na-esite n'ihu abuo nke ndi ugha, bu ndi eji igwe oku da nwuo akonuche ha.

³ Ndi di otu a na-egbochi ilu di na nwunye na iri ihe oriri ufodu. Ma o bu Chineke kere ihe oriri ndi a ka ndi kwere ekwe, ndi maara eziokwu ahu jiri ekpere na ekele nara ha.

⁴ Ihe niile Chineke kere di mma, o dikwaghị ihe obula a ga-aju ma o buru na e jiri ekele nara ya,

⁵ n'ihì na-esitere n'okwu Chineke na ekpere doo ya nsọ.

⁶ O buru na i mee ka umunna mara ihe ndi a, i ga-abu ezi onyeozi Kraist Jisos, onye a zulitere nke oma site n'eziokwu nke okwukwe, na ezi ozizi nke i gbasoro.

⁷ Atufula oge gi n'iru uka ruru aru banyere akuko ifo nzuzu, na akuko na-abaghị uru nke ndi agadi nwanyi na-ako. Kama zuo onwe gi ka i buru onye nke na-asopuru Chineke.

⁸ Igwuri egwu nke anu ahu di mma kama ibu onye nke Chineke bara uru kara n'uzo obula, n'ihì na nkwa di n'ime ya bu banyere ndu di ugbo a na ndu di n'ihu.

⁹ Okwu a kwesiri ntukwasị obi, kwesikwa ka a nara ya nke oma.

¹⁰ Anyi na-adogbu onwe anyi n'oru na-ahujukwa anya maka na anyi tukwasiri olileanya anyi na Chineke di ndu, onye bu Onye nzoputa mmadu niile, karichasia, nke ndi niile kwere ekwe.

Ndumodu

¹¹ Ndi a bu ihe ndi i ga-akuzi, kwudosie ike na-akuzi ha.

¹² Ekwela ka onye obula lelia gi anya n'ihì na ibu okorobia. Kama mee ka i buru ihe imaatu na ihe ilere anya oma nye ndi kwere ekwe, n'okwu, n'ibi obi, n'ihunanya, n'okwukwe nakwa n'idi ocha n'uche.

¹³ Tutu ruo mgbe m ga-abia n'ebe ahụ, na-aguputa ma na-akowakwara ndi choochi ihe e dere n'ime akwukwo nsọ. Na-ekwusakwa okwu Chineke.

¹⁴ Elelila onyinye ime mmuo nke i nwere anya, bu nke e nyere gi site n'ibu amuna putara ihe mgbe ndi okenye bikwasiri gi aka n'isi.

¹⁵ Jiri onyinye ndi a niile ruo oru, nogidesie ike n'oru gi, ka onye obula mata, hukwa na i na-eme nke oma.

¹⁶ Na-elezi anya na ndụ gị, na ozizi gị. Nọgidesie ike n'ihe ndị a n'ihị na site na ha, ị ga-azọpụta onwe gị, zọpụtakwa ndị na-ege gị ntị.

5

Ndị nwanyị di ha nwurụ, ndị okenye na ndị ohu

¹ Abarala okenye mba n'olu di ike, kama jiri aririọ na nsopuru gwa ya okwu di ka o bu nna gi. Na-agwa umu okorobia okwu di ka i ga-esi gwa umunne gi i huru n'anya okwu.

² Na-emeso ndi inyom ndi bu okenye omume di ka ndi nne, ma na-emesokwa umu agboghọ omume di ka i ga-esi mesoo umunne gi nwanyi omume. Na-echekwa uche n'idi ocha n'ebe o zuruoke.

³ Sopuru nu umu nwanyi di ha nwuru, ndi na-ebi ndu di ka ndi di ha nwuru anwu n'eziokwu.

⁴ Kama o buru na nwanyi obula di ya nwuru nwere umu, ma obu umu umu, ndi a bu ndi kwesiri ibu mkpa ha. N'ihị na anyi kwesiri isite n'ulo anyi gosi obioma anyi inyere ndi muru anyi aka. N'ihị na omume di otu a na-atọ Chineke uto.

⁵ Nwanyi di ya nwuru n'ezie, nke na-enweghi onye na-elekota ya anya, atukwasila obi ya na olileanya na Chineke. O na-anogidekwa n'ekpere na aririọ ehie na abali.

⁶ Ma nwanyi di ya nwuru nke weere onwe ya nyefee n'aka igbaso ihe na-eme ya obi uto burii onye nwuru anwu, o bu ezie na o ka di ndu.

⁷ Nye ha ihe ndi a dika iwu, ka ha ghara i bu ndi a na-ata uta.

⁸ Onye obula na-adighi egboro ndi ikwu ya, karichasia ndi ezinaulo nke aka ya ihe na-akpa ha mkpa, ajula okwukwe ahụ ma jokariakwa onye na-ekweghi ekwe na njo.

⁹ Nwanyi obula di ya nwuru ga-aba n'otu ndi di ha nwuru ga-abu onye gbara iri afo isii maobu kari. O ga-abukwa onye luru naani otu di.

¹⁰ O ga-abu onye mmadu niile na-agbara ezi ama, n'ihị ezi oru o ruru. O ga-abu onye zulitere umu ya n'uzo ziri ezi, onye na-elezi ndi obia anya, onye na-enyere ndi oria na ndi meruru ahụ aka, onye nasa ukwu ndi nso na onye jikeere mgbe niile ime ihe oma.

¹¹ Ma o kwesighi ka e debanye aha umu agboghọ di ha nwuru n'otu umu nwanyi di ha nwuru anwu. N'ihị na mgbe ochicho anu ahụ jidesiri ha ike, ha ga-enupuru Kraist isi, chowa ilu di ozo.

¹² Udi omume a ga-ewetara ha ikpe omuma, n'ihị na ha emezughi nkwa ha kwere na mbu.

¹³ Wezugakwari nke a, na ha amuta omume idi umengwu, n'aga n'ulo di iche iche. O bughu naani na ha bu ndi na-adighi aru oru, kama ha na-etinye anya n'ihe na-agbasaghi ha, na-akpa asiri, na-ekwu okwu nzuzu, na-ekwu ihe ha ekwesighi ikwu.

¹⁴ N'ihị nke a, ana m adu ndi umu agboghọ ndi a di ha nwuru odu ka ha luru di ozo, mukwa umu, ma na-elekotazikwa ezinaulo ha anya nke oma. O buru na ha mee nke a, o dighi onye iro obula ga-ekwu okwu ojo megide anyi.

¹⁵ Ufodu ndi mmadu adahielari uzo, soro ekwensu.

¹⁶ Ya mere, nwanyi obula kwere ekwe, nke nwere n'ezinaulo ya ndi inyom di ha nwuru anwu, ya jisie ike gboro ha mkpa. O dighi

mma ibogbu chọchị n'ibu, ka o nwee ike iletazu ndị nọ n'ọnọdu umu nwanị di ha nwuru n'ezie.

¹⁷ Nye ndị okenye, ndị na-achị nke oma nsopuru kwesiri ekwesi na ugwo oru okpuku abuo, okachasi ndi na-adogbu onwe ha n'oru izi ozioma na n'ikuzi ihe.

¹⁸ N'ihu na akwukwo nsọ kwuru, "Ekechila onu ehi mgbe o na-azocha mkpuru oka,"* hapu ya ka o na-eri nri mgbe o na-arụ oru, ozokwa, "Onye na-arụ oru kwesiri inata ugwo oru ya."†

¹⁹ Egela nti n'ebubo ojoo obula a na-ebo onye okenye kariakwa maobu na ndi akaebe abuo maobu ato gbara ama megide ya.

²⁰ Ma ndi okenye ahụ nogidere na-eme mmehie, kpoputa ha baara ha mba n'ihu mmadu niile, ka ndi ozo tuo egwu gharakwa iso omume ha.

²¹ Ana m adọ unu aka na nti n'ihu Chineke na n'ihu Onyenwe anyi Jisos Kraist na n'ihu ndi mmuo ozi a hoputara, ka unu debe ukpuru ndi a niile, nye onye obula ntaramahuhu nke ruru ya, elekwala onye obula anya n'ihu.

²² Ebikwasikwala onye obula aka n'isi osiiso ime ya okenye maobu onye na-eje ozi. Ekwela ka i keta oke na mmehie ndi ozo. Debe onwe gi ocha.

²³ Anukwala naani mmiri ozo, na-anu ntakiri mmanya maka afọ gi na nrija nrija nke na-arja gi otutu mgbe.

²⁴ Mmehie ufodu mmadu na-aputa ihe ma na-ebukwa ha uzọ ruo oche ikpe, ma ndi ozo ka a na-ahuta mmehie ha n'oge ikpezu.

²⁵ Otu a kwa, oru oma na-aputa ihe, ma o buladi ndi na-aputaghi ihe, apughi izo ha ezo.

6

¹ Ndi niile bu ohu ga-ahu ndi nwe ha di ka ndi ekwesiri inye ugwu na nsopuru, ka a ghara ikwujo aha Chineke na ozizi anyi.

² Ndi nke nwere ndi kwere ekwe dika ndi nwe ha ekwesighi ileli ha anya n'ihu na ha bu umunna ha. Kama, ha kwesiri ijere ndi nwe ha ozi nke oma karija, n'ihu na ndi na-erite uru n'oru ha bu ndi kwere ekwe burukwa ndi anyi huru n'anya.

Ndi ozizi ugha na ihu ego n'anya

Ihe ndi a ka i ga-akuziri ha, dukwaa ha odu banyere ime nke a.

³ Onye obula na-ezi ihe ozo nke na-adabaghi n'okwu ezi ntuala na-ene ndu nke Onyenwe anyi Jisos Kraist, ya na ozizi nke ibi ndu kwesiri onye nke Chineke,

⁴ bu onye nganga na-afuli elu, ma burukwa onye na-amaghi ihe. Ochicho obi ya bu nke na-ezighi ezi ma juputakwa n'iru uka na ekworo nke na-eweta ikpo asi na esemokwu, na nkwulu nakwa ajo echiche,

⁵ na isi iru uka niile nke na-esite n'aka umu mmadu ndi echiche ha na-enweghikwa eziokwu. Ha na-eche na ife Chineke bu uzọ e si aba ogaranya.

⁶ Ma ikpere Chineke bara uru nke ukwuu nye onye nwere afọ ojuju n'ihe obula o nwere.

* 5:18 Dit 25:4 † 5:18 Luk 10:7

⁷ N'ihì na o nweghì ihè anyị jì n'aka mgbe anyị b́jara n'ụwa, otu a kwa, o nweghì ihè anyị ga-ewerekwa mgbe anyị ga-esi n'ụwa pụọ.

⁸ Ya mere, ọ b́rụ na anyị enwe ihè oriri na uwe anyị jì ekpuchi ọtọ anyị, afo kwesiri iju anyị n'ihè anyị nwere.

⁹ Ma ndi na-achọ ịba ọgaranya na-adaba n'onwunwa na n'ime ọnya na ọtụtụ ihè nzuzu na ọchichọ ọjọọ niile d́ iche iche nke na-enubanye ha n'ila n'iyi na mbibi.

¹⁰ N'ihì na ihụ ego n'anya b́ mgborogwu* nke ime ihè ọjọọ niile d́ iche iche. Ụfọdụ ndi h́rụ ego n'anya, ndi na-achosi ya ike, adapula n'okwukwe ha, si otu a tinye onwe ha n'otụtụ ọnọdụ na-ewetara ha obi ọjọọ na iru ụjụ.

Ndumọdụ mmechi Pọl d́rụ Timoti

¹¹ Ma ǵ b́ onye nke Chineke, gbaara ihè ndi a niile ọsọ. Ma ch́soo ezi omume na iyi Chineke, na okwukwe, na ihunanya, na ntachiobi, na idi nwayọ.

¹² Na-agbasi mgba ọma nke okwukwe ǵ ike, jidesiekwá ndu ebighi ebi ahụ aka ike b́ nke a kpọrọ ǵ oku maka ya mgbe i mere ezi nkwpụta ǵ n'ihu ọtụtụ ndi akaebe.

¹³ N'ihu Chineke, onye na-enye ihè niile ndu, na n'ihu Kraist Jisọs onye gbara ama nkwpụta ọma n'ihu Pöntiọs Paillet. Ana m enye ǵ iwu

¹⁴ ka i debezuo ihè niile e nyere n'iwu na-enweghì ntụpọ ọb́la maọb́ ịta ụta ruo mgbe Onyenwe anyị Jisọs Kraist ga-aputa ihè.

¹⁵ Nke a ga-emezu mgbe oge zuru site n'ike ya, Chineke, onye d́ ngozi na onye naani ya na-achi, Eze kachasi eze niile, na Onyenwenụ kachasi ndi nwenụ niile.

¹⁶ Onye naani ya na-adighi anwu anwu. Onye na-ebikwa n'ime ihè nke mmadu ọb́la na-apughì ịbiaru nso. Onye mmadu ọb́la na-ahubeghi anya mgbe ọb́la, onye a na-apughikwa ihu anya. Ọ b́ ya ka nsopuru na ike d́ri ruo mgbe ebighi ebi. Amen.

Ndi ọgaranya

¹⁷ Nye ndi b́ ọgaranya n'oge ugbu a iwu ka ha ghara inya isi, maọb́ tukwasì obi ha n'akunuba, nke a na-ejighi aka. Kama ka ntukwasì obi ha d́ri na Chineke onye na-enyezu anyi ihè niile site n'aku ya n'ihì ime anyi obi uto.

¹⁸ Gwa ha ka ha na-eme ezi ihè, ka ha buru ọgaranya n'oru ọma niile, ka ha nwee obioma na inyere ndi ozo aka, dikwa njikere ikenye ndi ozo ihè site n'ihè ha nwere.

¹⁹ N'uzo d́ otu a, ha na-akpadoro onwe ha aku nke ga-aburu ha ntọala siri ike n'ogbo d́ n'ihu, nke a ga-eme ka ha rite ndu ahụ nke b́ ezigbo ndu n'uru.

²⁰ Timoti chebekwa ihè ndi ahụ e nyefere ǵ n'aka, wezuga onwe ǵ site n'okwu nzuzu nke ruru aru, na iru ụka nzuzu nke ha na-akpo ihè omuma,

²¹ b́ nke ụfọdụ kwuputara, ma na ime nke a, ha esitela n'uzo okwukwe kpafuo.

Ka amara d́nyere ǵ. Amen.

* 6:10 Ya b́ nzọ ụkwu mbu

2 Timoti

¹ Pọl, onyeozị Kraịst Jisọs, dị ka uche Chineke si dị, na dị ka nkwa ndụ n'ime Kraịst Jisọs si dị,

² Nye gị Timoti, ezi nwa m.

Ka amara, na ebere na udo nke sitere na Chineke bụ Nna, na Kraịst Jisọs Onyenwe anyị dịrị gị.

Ekele

³ Ana m ekele Chineke, bụ onye m na-ejere ozi ekele, dị ka nna nna m ha mere site n'akọnuche dị ọcha, ọtụtụ mgbe ka m na-echeta gị n'ekpere m ehihie na abalị.

⁴ Ka m na-echeta anya mmiri gị, ọ na-agụsị m agụụ ike ehihie na abalị ihụ gị, ka ọñụ m zuo oke.

⁵ Emere m ka m cheta okwukwe ihu abụọ n'adighị nke i nwere, bụ okwukwe nke burii ụzọ dirị n'ime nne nne gị Lọisi, bịa dīkwa n'ime nne gị Yunaisi. Emere ka m kwenye na otu okwukwe ahụ dīkwa n'ime gị.

Aririọ ikwesi ntụkwasi obi nye Pọl na ozioma

⁶ N'ihị nke a, achọrọ m ichetara gị ka i mee ka onyinye Chineke ahụ i nwere na-enwu dị ka ọkụ, bụ nke i natara mgbe m bikwasiri gị aka m abụọ n'isi.

⁷ N'ihị na Chineke enyeghi anyị mmụọ itụ ụjọ, kama o nyere anyị mmụọ na-emejuputa anyị n'ike, na ihunanya, na uche zuruoke.

⁸ Ihere emela gị ikwuputa ama banyere Onyenwe anyị maobu banyere m bụ onye mkporo ya. Kama, site n'ike Chineke, soro m hụọ ahuhụ n'ihị ozioma ahụ.

⁹ O zoputara anyị, kpobata anyị na ndụ dị nsọ. O bughị n'ihị na anyị kwesiri ka a kpọọ anyị, kama, ọ bụ n'ihị nzube ya na amara ya. E nyere anyị amara n'ime Kraịst Jisọs tupu a tọọ ntọala ụwa a.

¹⁰ Ugbu a, o meela ka ihe niile o zubere pụta ihè site n'obibia Onye nzoputa anyị Jisọs Kraịst, onye lara ike onwu n'iyi, zi anyị ụzọ anyị ga-esi nwee ndụ ebighi ebi site n'ozoma ahụ.

¹¹ N'ihị ozioma a, ahoputara m ka m buru onye na-ekwusa ozioma a, na onyeozị, na onye nkuzi.

¹² O bukwa n'ihị nke a ka m ji na-ahụ ahuhụ ndi a n'ebe a, ma n'eziokwu, ihere adighi eme m, n'ihị na amaara m onye m na-atukwasị obi, amakwaara m nke oma, na o nwere ike ichebe ihe niile m nyere ya n'aka idebe tutu ruo ubochi ahụ.

¹³ Jidesie eziokwu ahụ aka ike, udi eziokwu ahụ mu onwe m ziri gị, eziokwu ahụ gbasara okwukwe ahụ, na ihunanya ahụ di n'ime Kraịst Jisọs.

¹⁴ Chezie onyinye oma ahụ e sitere n'aka Mmụọ Nso bi n'ime gị nye gị idebe.

Ekwesighi ntukwasị obi na ikwesi ntukwasị obi

¹⁵ Dị ka i maara, ndị niile si n'Eshia bịa n'ebe a agbakwatala m azụ. O buladi Faigelos na Hamoginis ahapula m laa.

¹⁶ Ka Onyenwe anyi mere ezinaulo Onisiferos ebere, n'ihu ume o gbara m otutu mgbe. Ihere emeghi ya na-abu m onye mkporo.

¹⁷ Mgbe o bjaruru Rom, o choghariri m n'ebe niile, ma n'ikpeazu, o chotara m.

¹⁸ Ka Onyenwe anyi kwe ka o nata ebere n'aka Onyenwe anyi n'ubochi ahụ. I mara nke oma udi aka o nyere m n'Efesos.

2

Ezi onye agha nke Kraist

¹ Ya mere, nwa m, buru onye di ike site n'amara ahụ Kraist Jisos na-enye.

² Ihe niile nke i nuru n'onu m n'ihu otutu ndi ama ka i ga-enyefe n'aka ndi kwesiri ntukwasị obi, bu ndi nwekwara ike izi ndi ozọ ihe ndi a.

³ Soro m kere oke n'ahuhu di ka ezi onye agha Jisos Kraist.

⁴ O dighi onye agha obula na-ekekota onwe ya n'ihe nke uwa a, kama o na-achọ ime ihe ga-atọ onye hoputara ya di ka onye agha uto.

⁵ Otu aka ahụ, onye na-agba oso agaghi enweta okpu mmeri, ma o buru na o gbaghi oso ya di ka usoro iwu igba oso si di.

⁶ Onye oru ubi na-adogbu onwe ya n'oru kwesiri ibu onye ga-ebu uzọ rie mkporu sitere n'ubi ya.

⁷ Na-atughari uche n'ihe m kwuru, n'ihu na Onyenwe anyi ga-enye gi nghota n'ime ha niile.

⁸ Echefula Jisos Kraist, onye a kpolitere site n'onwu, onye sikwa n'agburu Devid, nke a bu ozioma m.

⁹ O bu n'ihu na m na-ekwu eziokwu ndi a ka m ji noo na-ahụ ahuhu di otu a di ka onye ojoo, ma otu o di, ekeghi okwu Chineke agbu.

¹⁰ Ya mere, ana m anagide ihe niile n'ihu ndi a hoputara, ka ha burukwa ndi ga-anata nzoputa di n'ime Kraist Jisos, na ebube ebighi ebi.

¹¹ Nke a bu okwu kwesiri ntukwasị obi:
O buru na anyi esoro ya nwuo,
anyi ga-esokwa ya di ndu.

¹² O buru na anyi anagide,
anyi ga-esokwa ya chia ochichi.

O buru na anyi aju ya,
o ga-ajukwa anyi.

¹³ O buru na anyi ekweghi ekwe,
o ga-anogide n'ikwesị ntukwasị obi,
n'ihu na o nweghi ike iju onwe ya.

Onye oru nke Chineke na-anabata

¹⁴ Na-echetara ha nke a, na-agwasikwa ha ike n'aha Chineke ka ha ghara iru uka banyere okwu efu. N'ihu na okwu ndi a abaghi uru, ha na-ewetara ndi na-anu ya ila n'iyi.

¹⁵ Gbalisie ike ka iche onwe gi n'ihu Chineke di ka onye a nabatara. Onye oru nke ihere na-apughi ime, onye na-akowa eziokwu ahụ nke oma.

16 Zere onwe gi n'okwu nzuzu nke ruru aru, n'ihu na o na-aga n'ihu iduba ndi mmadu n'onodu amaghi Chineke kari.

17 Ozisi ha ga-agbasa di ka nsi, Haimenios na Filetus soo na ndi di otu a.

18 Ha ahapula igbaso uzọ eziokwu ahụ bido na-ekwusa okwu ugha, na-asị na oge mbilite n'onwu agafeela. Site n'okwu ha, ha na-ekpu okwukwe mmadu ufodu ihu n'ala.

19 Ma ntọala Chineke hiwere na-eguzosi ike. N'elu ya ka eji ihe e dere kaa akara: "Onyenwe anyi maara ndi bu ndi nke ya,"* ya na, "Ka onye obula kporo onwe ya onye nke Kraist kwusi ibi ndu ajo omume."

20 N'ime ulo ukwuu, otutu ngwa oru di ya, ndi e ji olaedo maobu olocha, maobu osisi maobu uru kpuo. Ufodu ka e ji eje ozi n'oge nkwanye ugwu di mkpa, ndi ozọ ka e ji eje ozi n'oge obula.

21 O buru na onye obula edoo onwe ya ocha puo n'ihe ojoo niile, o ga-abu ngwa oru e mere maka oru ndi kwesiri nkwanye ugwu, burukwa onye di nso, onye na-abara Onyenwe ya uru, na onye di njikere mgbe obula iru ezi oru.

22 Gbanari ihe obula na-etinye udi echiche ojoo nke umu okorobia na-enwe n'ime gi, kama, na-agbaso ezi omume na okwukwe, na ihunanya na udo, ka gi na ndi na-akpokukwa Onyenwe anyi site n'obi di ocha na-emekorita.

23 Wezuga onwe gi n'iru uka nzuzu na nke amaghi ihe niile, n'ihu na i maara na ha na-eweta ise okwu.

24 O kwesikwaghi ka ohu Onyenwe anyi buru onye na-ese okwu, kama, o ga-abu onye obioma nye mmadu niile, na onye ma otu e si ezi ihe, onye di njikere inagide ihe ojoo e mere ya.

25 O ga-ejiri obi di nwayo mgbe o na-adu ndi iro ya odu. Eleghi anya Chineke nwere ike mee ka ha chegharia, bia mata eziokwu.

26 Mgbe ahụ, ha nwere ike gbanahu onya ekwensu, ka o jidechara ha ka ha mee uche ya.

3

Oge ikpeazu

1 Ma mara nke a, na n'oge di oke egwu ga-adi mgbe ikpeazu.

2 N'ihu na ndi mmadu ga-abu ndi na-ahu naani onwe ha n'anya, na ndi na-ahu ego n'anya. Ha ga-abu ndi mpako, na ndi na-anya isi, ndi na-ekwujo ibe ha, ndi na-adighi asopuru ndi muru ha, maobu ikele ha ekele, na ndi na-adighi ocha n'obi ha.

3 Ndi na-enweghi ihunanya n'obi ha, ndi na-enweghi obi mgbaghara, ndi na-agba asiri, ndi na-emebiga ihe ojoo oke, ndi na-eme di ka anu ohia, na ndi ihe oma na-adighi ato uto.

4 Ndi na-arara ibe ha nye n'aka ndi iro ha, ndi isiike, ndi onwe ha juru afo; ndi na-ahu ihe uto nke uwa a n'anya, kama ihu Chineke n'anya.

5 Ha bu ndi na-ebi ndu ndi nke Chineke ma ha adighi egosiputa ike di na ndu ahụ. Zere onwe gi n'ebe ndi di otu a no.

* 2:19 Onu 16:5

⁶ Ufọdu n'ime ha bu ndi na-abanye n'ime ulo ndi mmadu na-eduhiekwu umu nwanyi na-enweghi uche, ndi ibu mmehie ha na-anyigbu, na ndi a puru iduhie n'ihu otutu ihe ojoo na-agu mkpuruobi ha agu.

⁷ Ndi a na-akuziri ihe oge niile, ma ha apughi inweta amamihe nke eziokwu.

⁸ Di ka Jenas na Jembaras si luso Mosis ogu, otu a ka ndi a na-alusokwa eziokwu ahụ ogu. Ha bu ndi nwere obi ruru aru, na ndi ndu ha mere ka ha buru ndi a juruaju n'ebe okwukwe anyi di.

⁹ Ma ha agaghi aga n'ihu n'ihu na nzuzu ha ga-aputa ihe n'ihu mmadu niile, dika nke mmadu abuo ahụ.

Ndumodu ikpeazu

¹⁰ Ma ugbu a, i maara ihe niile banyere ozizi m, na omume m, na ebumnuche m, na okwukwe m na ntachiobi m, na ihunanya m, na ndidi m,

¹¹ na mkpagbu m na ahuhu niile nke dakwasiri m n'Antiok, na Aikoniom, na Listra. I maara udi mkpagbu di iche iche m gabigara. Ma Onyenwe anyi naputara m site n'ime ha niile.

¹² N'ezie, ndi niile choro ibi ndu isopuru Chineke n'ime Kraist Jisos ga-agabiga mkpagbu.

¹³ Ma ndi mmadu ojoo na ndi na-ebi ndu aghughu ga-ajo njo kari ka ha di. Ha ga-eduhie ndi ozo, ma burukwa ndi a ga-eduhie.

¹⁴ Ma gi onwe gi, nogidesie ike n'ihe imutara na ihe i kwenesiri ike na ya, ebe i maara onye i si n'aka ya muta ha.

¹⁵ I maara na o bu site n'oge i bu nwantakiri ka ihe e dere n'akwukwo nsọ jiri doo gi anya, nke nwere ike ikuziri gi maka nzoputa site n'okwukwe i nwere n'ime Kraist Jisos.

¹⁶ Ihe niile di n'akwukwo nsọ bu ihe si n'uche Chineke puta. Ha bara uru maka izi anyi ihe, igosi erughi eru anyi, ituziri anyi aka n'uzo di mma, na izu anyi n'uzo ezi omume:

¹⁷ ka onye nke Chineke zuo oke, dikwa njikere maka iru ezi oru niile obula.

4

¹ Ya mere, ana m adusi gi odu ike n'ihu Chineke na n'ihu Kraist Jisos, onye ga-ekpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu ikpe. Ejikwa m obibia ya na alaeze ya na-asị gi,

² kwusaa okwu ahụ mgbe niile; dikwa njikere, mgbe o kwesiri ekwesi na mgbe o na-ekwesighi, jiri ya nye ntuziaka, jiri ya baa mba, jirikwa ya gbaa ndi mmadu ume, site na ntachiobi na ilezi anya inye ezi ndumodu.

³ N'ihu na oge na-abia mgbe ufodu mmadu na-agaghi anagidekwa eziokwu ahụ, kama ha ga-agaghari icho ndi ozizi ha ga-eji gbaa onwe ha gburugburu, ndi ga-ezi ha ihe ha choro inu.

⁴ Ha agaghi ege nti n'eziokwu ahụ, kama ha ga-ege nti n'akuko na-enweghi isi.

⁵ Ma guzosie ike, noo na nche mgbe niile, na-edi ahuhu, na-arukwa oru gi dika onye ozioma. Ruzukwaa ihe i kwesiri iru n'oru gi.

⁶ N'ihu na ugbu a, aburula m rii onye a na-awupu di ka aja ihe onunu, oge ula m eruokwala.

⁷ Alụsịala m ọgụ ọma ahụ, agbasịala m ọsọ ahụ, edebezuokwala m okwukwe ahụ.

⁸ Ugbu a, e deberela m okpueze nke ezi omume, nke Onyenwe anyị, onye ikpe ezi omume ahụ, ga-enye m n'ụbọchị ahụ. Ma ọ bughị naanị m ka ọ ga-enye ya, kama ọ ga-enyekwa ya ndị ahụ niile ọ na-agụsị agụ ike ihu ya anya.

Okwu banyere ihe mere

⁹ Gbalisie ike ibiakwute m ọsịsọ,

¹⁰ n'ihị na Dimas onye huru ihe ndu a n'anya ahapula m gaa Tesalonaika. Kresens agaala Galeshia, Taitos agakwaala Dalmetia.

¹¹ O bu naanị Luk nonyere m. Mgbe i na-abia, kpota Mak n'ihị na o ga-enyere m aka n'ije ozi m.

¹² Ezipula m Taikikos ka o gaa Efesos.

¹³ Mgbe i na-abia, wetara m uwe m ji achu oyi, bu nke m hapuru n'aka Kapos na Troas, wetakwara m akwukwo m niile ahụ di n'ebe ahụ, okachasi akwukwo akpukpo anu niile ahụ.

¹⁴ Alegzanda onye na-akpu ola emeela m otutu ihe ojojo. Onyenwe anyi ga-akwughachi ya di ka ihe o mere m si di.

¹⁵ Kpachara anya n'ebe o no, n'ihị na o guzosiri ike megide ihe niile anyi kwuru.

¹⁶ Na mbu, mgbe m putara ikpere onu m, o dighi onye kwunyeere m. Ha niile gbahapuru m. Ka a hapu igunyere ha omume a di ka mmehie.

¹⁷ Ma Onyenwe anyi nonyeere m, nyekwa m ike ikwusa ozioma ka ndi mba ozo niile nuru ya. O zoputara m, site nonu odum.

¹⁸ Onyenwe anyi ga-azoputakwa m site n'ihe ojojo niile obula, kpobata m n'udo baa n'alaeze eluigwe ya. O bu ya ka otuto diri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Ekele ikpeazu

¹⁹ Keleere m Prisila na Akwila na ndi niile bi n'ulo Onisiferos.

²⁰ Erastos no na Korint, ma ahapuru m Trofimos na Melitos nonodu ahụ esighi ike.

²¹ Jisie ike biarute n'ebe a tupu oge oyi eruo.

Yubulos na-ekele gi, ya na Pudins, na Lainos na Klodia na umunna anyi niile.

²² Ka Onyenwe anyi nonyere mmuo gi. Ka amara dinyere gi.

Taitos

¹ Akwukwo ozi a si n'aka m, Pol, odibo Chineke, na onyeozi Jisos Kraist, onye ahoputara ime ka okwukwe ndi Chineke, na nghota banyere imara eziokwu ahụ na-eduba na ndu isopuru Chineke gaa n'ihu,

² nke a dabere n'olileanya maka ndu ebighi ebi, nke Chineke onye na-adighi agha ugha kwerelelari na nkwa tupu mmalite nke oge.

³ Mgbe oge imezu nkwa ahụ ruru, o mere ka okwu ya puta ihe site na nkwusa ozioma, nke e nyefere m n'aka idebe, di ka Chineke Onye nzoputa anyi si nye ya n'iwu.

⁴ O bu gi Taitos, ezi nwa m nwoke n'ime okwukwe nke anyi nwekoru.

Ka amara na udo nke sitere na Chineke bu Nna, na Kraist Jisos Onye nzoputa anyi diri gi.

Oru diri Taitos

⁵ Ahapuru m gi na Kriit ka i dozie ihe ufodu a na-edozibeghi, ka i hoputakwa ndi okenye n'obodo niile, di ka m siri nye gi n'iwu.

⁶ O ga-abu onye a na-enweghi ihe ita uta, o ga-abu onye na-alu otu nwanyi. Umụ ya bu ndi kwere ekwe, ndi ama na ha anaghi ebi ndu ojo, maobu na-eme isiike.

⁷ Ebe o bu na onye nlekota n'ahu ihe banyere choochi Chineke, o ga-abu onye na-enweghi ihe ita uta. O gaghi abu onye nganga, onye na-ewe iwe oku, onye na-anubiga mmanya oke, onye na-alu ogu mgbe niile, onye huru ego n'anya.

⁸ O ga-abu onye na-anabata ndi obia, na onye na-ahu ezi ihe n'anya. O ga-abu onye na-akwanyere onwe ya ugwu, ezi mmadu uzọ ya kwu oto, onye di nsọ, na onyeisi zuruoke.

⁹ O ga-abukwa onye jidesiri ozioma ahụ nke kwesiri ntukwasị obi aka ike dika eziri ya. Nke ga-eme ka o nwe ike gbaa ndi ozọ ume site na ozizi ahụ nke zuruoke, nakwa itu ndi ahụ na-eguzogide ya mmehie ha n'ihu.

Igbochi ndi ozizi ugha

¹⁰ N'ihu na e nwere otutu mmadu ndi na-ekweghi, ndi na-ekwu okwu efu, na ndi aghughu, nke ka nke, ndi si n'otu ndi obibi ugwu puta.

¹¹ Aghaghi ikwusi ha maka na ha na-akuzi ihe ha ekwesighi ikuzi n'ihu ego, si otu ahụ na-eme ka otutu ezinaulo gbasaa.

¹² O bu otu onye n'ime ha, onye bukwa onye amuma ha kwuru okwu banyere ha si, "Ndi Kriit niile bu ndi ugha. Ha kwara obi n'azu di ka anu ohia joro njo. Ha bu ndi umengwu nwere akpiri ogologo."

¹³ N'ezie, okwu a bu eziokwu. N'ihu nke a, baara ha mba n'olu ike banyere mmehie ha ka ha nwee ike zuo oke n'okwukwe,

¹⁴ ka ha kwusi ige nti n'akuko ifo ndi juu na-ako, maobu iwu nke ndi juru inabata eziokwu nyere.

15 Ihe niile di ocha n'ebe ndi di ocha no, o nweghi ihe obula di ocha n'ebe ndi ruru aru na ndi na-ekweghi ekwe no. N'ih i na uche ha na akonuche ha ruru aru.

16 Ha na-ekwuputa na ha maara Chineke, ma ha ji omume ha na-agonari ya. Ha bukwa ndi na-akpo mmadu ibe ha asi, ndi isiike, na ndi na-adighi ike n'ezi oru obula.

2

Ezi ozizi na ezi agwa

1 N'akuku nke gi, na-akuzi ihe kwesiri eziokwu nke okwukwe.

2 Gwa ndi okenye nwoke ka ha nwee anya udo, ka ha nwee akonuche zuruoke, ka ha buru ndi kwesiri nsopuru, ndi okwukwe ha siri ike, ndi na-ahu ibe ha n'anya, na ndi nwekwara ntachiobi.

3 N'otu aka ahụ, gwa ndi okenye nwanyi ka ha na-eme omume di ka umu nwanyi di nsọ. Ka ha ghara ibu ndi na-agba asiri maobu ohu nke inubiga mmanya oke. Kama ha na-akuzi ihe di mma.

4 Ha ga-esi otu a kuziere umu agboghọ ka ha ga-esi hu di ha na umu ha n'anya.

5 Ka ha burukwa ndi akonuche ha zuruoke, ndi di ocha n'obi, ndi na-edozi ezinaulo di ha, ndi na-eme ebere, ndi na-edo onwe ha n'okpuru di ha, ka onye obula ghara ikwulu okwu Chineke.

6 N'otu uzọ ahụ kwa, gbaakwa umu okorobia ume ka ha jide onwe ha.

7 N'ihe niile i na-eme, mee onwe gi ihe ima atụ ndi ozo ga na-enomi n'ime ezi omume. Na nkuzi gi niile, gosikwa izuoke na ikwesi ntukwasị obi.

8 Ka ozi gi buru nke kwu oto mmadu apughi ima ikpe, ka ihere mee onye na-agbagha gi okwu, ebe o bu na onweghi ihe ojoo o ga-ekwu gbasara anyi.

9 Gwa ndi ohu ka ha na-erubere ndi nwe ha isi, ka ha na-eme ihe ga-atọ onyenwe ha uto mgbe niile. Ka ha hapu isa ndi nwe ha okwu,

10 ka ha ghara izu ohi, kama ka ha gosi na ha bu ndi kwesiri ntukwasị obi. N'uzo di otu a, ha ga-ewetara ihe anyi na-akuzi maka Chineke Onye nzoputa anyi otuto n'ihe niile ha na-eme.

11 N'ih i na Chineke emela ka amara ya nke wetaara mmadu niile nzoputa puta ihè.

12 O bukwa amara a na-akuziri anyi ka anyi ju ndu asopurughi Chineke na nke igbaso ochicho ojoo di n'uwa, kama ka anyi bie ndu di ka ndisi zuruoke na ndu ezi omume, nakwa itu egwu Chineke n'ogbo nke oge a.

13 Otu a ka anyi ga-esi na-eche olileanya anyi di ngozi bu obibia nke otuto nke Chineke anyi di ukwuu, na Onye nzoputa anyi bu Jisos Kraist.

14 O bu ya jiri onwe ya chuo aja n'ih i anyi, ka o gbaputa anyi site n'ajo omume anyi niile, na ido ndi ga-abu ndi nke ya ocha nye onwe ya, ndi o na-agu agu ime ihe di mma mgbe niile.

15 Na-akuzi ihe ndi a, werekwa ha na-adu ndi gi odu site n'ikike niile i nwere. Werekwa ha na-atu ha mmehie ha n'ihu. Ka mmadu obula ghara ileli gi anyi.

3

Ime ihe di mma

¹ Chetara ndi nke gi ka ha doo onwe ha n'okpuru ndiisi na ndi ochichi, ka ha rubere ha isi, dikwa njikere iru oru oma obula.

² Gwa ha ka ha ghara ikwulu onye obula, ka ha gharakwa ilu ogu, kama, ka ha buru enyi mmadu niile, na-egosikwa idi nwayoo ha n'ebe mmadu niile no.

³ N'ih i na mbu, anyi onwe anyi bu ndi nzuzu, ndi na-enupu isi, na ndi na-enweghi uche. Anyi bu ohu agu ihe ojoo, na ihe utu di iche iche. Anyi biri ndu obi ojoo na ekworo, na ikporita onwe anyi asi.

⁴ Ma mgbe obioma na ihunanya Chineke Onye nzoputa anyi putara ihe,

⁵ o zoputara anyi, ma o bugh i n'ih i ezi ihe ndi anyi mere, kama o bu site n'ebere ya. O zoputara anyi site na nsacha nke imu ozo na nnwoghari nke Mmuo Nso,

⁶ onye o wusara anyi n'uju site n'Onye nzoputa anyi bu Jisos Kraist,

⁷ ka o buru na ebe e sitere n'amara guo anyi dika ndi ezi omume, anyi ga-abu ndi nketa, ndi nwere olileanya ndu ebighi ebi.

⁸ Okwu a kwesiri ntukwasi obi, o ga-amasi m ma i kwusie ihe ndi a ike, ka ndi kweere na Chineke, lezie anya n'iru ezi oru. Ihe ndi a di mma na-abakwara mmadu uru.

⁹ Ma zere iru uka nzuzu na igu agburu omumu, esemokwu niile, na ogu niile ndi mmadu na-alu banyere iwu. Ihe ndi a niile abaghi uru obula, ha bu ihe efu.

¹⁰ Gbasara onye na-akpa oke, i duchaa ya odu ihe dika otu ugboro maobu abuo, leghara ya anya.

¹¹ Ebe i ma na onye di otu a bu onye ndahie na onye ajoo omume, o jirila aka ya maa onwe ya ikpe.

Okwu mmechi

¹² Ana m akwado izitere gi Atemas maobu Tajikios. Gbalia bjakwute m na Nikopolis, maka n'ebe ahu ka m kpebiri ino n'oge oyi.

¹³ Gbaa mbu zipu Zenas bu onye okaikpe, na Apolos, ngwangwa n'ije ha. Hukwa na ha ji ihe niile di ha mkpa.

¹⁴ N'ih i na o di mkpa ka ndi anyi muta inyere ndi niile choro enyemaka ha aka. O bu nke a ga-eme ka ha buru ndi na-am i mkpuru.

¹⁵ Ndi niile mu na ha no n'ebe a na-ekele gi.

Kelekwara anyi ndi niile huru anyi n'anya n'ime okwukwe.

Ka amara dinyere unu niile.

Fịlịmọn

¹ Pọl, onye e tinyere n'ụlọ mkpọrọ n'ihị Kraịst Jisọs na site n'aka nwanna anyị Timoti,

Anyị na-edetara gị ya ezi enyi anyị na onye anyị na ya na-arụkọ ọrụ, Fịlịmọn.

² Anyị na-edetakwara ya nzukọ Kraịst dị n'ụlọ gị, na nwanna anyị nwanị Afia, na Akipos onye anyị na ya so na-alụ agha a.

³ Ka amara na udo nke sitere na Chineke bụ Nna, na Kraịst Jisọs Onyenwe anyị dīrī unu.

Ekele na ekpere

⁴ Ana m ekele Chineke ekele mgbe ọbụla m na-echeta gị n'ekpere niile m na-ekpe.

⁵ N'ihị na ana m anụ ihe banyere okwukwe i nwere n'ime Onyenwe anyị Jisọs, na ihunanya i na-egosi ndị nsọ niile.

⁶ Ekpere m na-ekpe banyere gị bụ ka mmekọrịta anyị na gị dika ndị kwere ekwe, mee ka i matazuo ihe ọma niile anyị nwere n'ime Kraịst.

⁷ Ihunanya gị na-enye m oke ọñụ na igbaume, ezi nwanna m, n'ihị na emeela ka ndị nsọ nwee ume ọhụrụ site n'inyeaka gị.

Arịrịọ Pọl n'isi Onisimọs

⁸ O bụ ezie na-enwere m ike n'ime Kraịst inye gị iwu banyere ihe kwesiri ka i mee, ma agaghị m eme otu a.

⁹ Kama, ọ kaara m mma site na ndabere nke ihunanya, iriọ gị ya dī ka aririọ. Ee, ọ bụ mụ Pọl, agadi nwoke ahụ na onye mkpọrọ n'ihị Kraịst Jisọs na-arịọ gị aririọ a.

¹⁰ Biko, arịọ m gị n'isi Onisimọs, onye e mere ka ọ buru nwa m oge m nọ n'ụlọ mkpọrọ.

¹¹ Na mbụ, o nweghị uru ọbụla ọ baara gị, ma ugbu a, ọ baara mụ na gị uru.

¹² Ana m ezighachiri gị ya ugbu a, ya bụ, onye bụ obi* m ka m na-ezitere gị.

¹³ O gusiri m aguu ike ime ka mụ na ya nọdu n'ebe a, ka o were ọñodu gị na-ejere m ozi ọ buladi dī ka m nọ na mkpọrọ n'ihị ozioma.

¹⁴ Ma, a chọghị m ime ihe ọbụla na-enwetaghị nkwenye gị, ka ọ ghara idī ka i mere obioma gị na mmanye. Kama, achoro m ka i mee ihe si gị n'obi pūta.

¹⁵ Ma eleghị anya, ọ bụ n'ihị nke a ka eji kewapu ya nwa oge nta site n'ebe i nọ, bụ ka i mesia nweghachi ya ebighi ebi.

¹⁶ O bughikwa ohu ozo, kama ọ kariri ohu, maka ọ dika nwanna a huru n'anya, okachasi n'ebe mụ onwe m nọ, ma ọ ga-abukwara gị karichasia, ma n'anụ ahụ nakwa n'ime Onyenwe anyi.

¹⁷ N'ihị nke a, ọ buru na i gurū m dī ka onye nnweko ihe, nabata ya dī ka i ga-esi nabata m.

* 1:12 Maobu, onye m weere ka onwe m

¹⁸ Biko, ọ bụrụ na o mejọrọ gị n'ụzọ ọbụla, ọ bụrụkwa na o ji ụgwọ ọbụla, guọ ya dị ka ụgwọ m ji gị.

¹⁹ Mụ bụ Pọl ji aka m dee nke a; aga m akwughachi gị. Ọ bakwaghị uru ichetara gị ụgwọ i ji m. N'ihị na ụgwọ i ji m bụ gị onwe gị.

²⁰ Nwanna m, mere m ihe a m na-arịọ gị n'ihị Onyenwe anyị. Mekwa ka obi m dị ọhụrụ n'ime Kraịst.

²¹ Olileanya m siri m ike na ị ga-aña m ntị, ana m edere gị akwụkwọ a, na ị ga-eme, ma kariakwa ka m rịọrọ.

²² Ihe ọzọkwa, bụ na m chọrọ ka ị kwadoro m ọnụlọ ebe m ga-anọ dị ka ọbịa ma m bịa, maka enwere m olileanya na a ga-aza ekpere unu ime ka m si n'ebe a pụta bịakwute unu.

²³ Epafras, onye mụ na ya nọ n'ụlọ mkpọrọ n'ihị Kraịst Jisọs na-ekele gị.

²⁴ Mak, na Arịstakọs, na Dimas, na Luk, ndị mụ na ha na-arụkọ ọrụ na-ekelekwa unu.

²⁵ Ka amara Onyenwe anyị Jisọs Kraịst dinyere mmụọ unu.

Ndi Hibru

Okwu Chineke site n'Okpara ya

¹ Na mgbe ochie, Chineke gwara nna nna anyị ha okwu n'oge dị iche iche site n'ọnu ndị amụma, na site n'uzo ndị ozo dị iche iche.

² Ma n'oge ikpeazu ndị a, o gwala anyị okwu site n'ọnu Okpara ya, onye o nyefere ihe niile n'aka. O bu site n'aka ya ka o siri kee uwa niile na ihe di n'ime ya.

³ O na-enwuputa ebube ya na-anochitekwa anya udidi ya, ebe o ji okwu ya di ike na-ejikota ihe niile. Mgbe o sachapuru ma hichapukwa mmehie niile, o noduru n'aka nri nke Onye di ukwu, di elu n'eluigwe.

⁴ Ya mere, o burula onye di ukwu karia ndi mmuo ozi di ka aha e nyere ya si di elu karia nke ha.

Idi ukwu nke Okpara Chineke

⁵ Onye n'etiti ndi mmuo ozi ka o gwarala si,
"I bu Okpara m.

Taa aburu m Nna gi"*

Maobu ozokwa,

"Aga m aburu ya Nna,

ya onwe ya ga-abukwara m Nwa"†?

⁶ Ozokwa, mgbe o mere ka nwa mbu ya bia n'awa, o nyere iwu si,
"Ka ndi mmuo ozi Chineke niile fee ya ofufe."‡

⁷ O kwukwara banyere ndi mmuo ozi ya, o siri,

"O na-eme ndi mmuo ozi ya ka ha buru ikuku,

na-emekwa ndi na-ejere ya ozi ka ha buru ire oku."§

⁸ Ma banyere Okpara ahụ, o siri,

"Ocheeze gi, O Chineke, ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

Mkpara omume ziri ezi ka mkpara alaeze gi ga-abu.

⁹ I huru ezi omume n'anya ma kpoo ihe ojo asi.

N'ih i nke a, Chineke, nke bu Chineke gi, emeela ka idi elu karia
ndi ibe gi niile

site na ite gi mmanu nke onu."*

¹⁰ O sikwara,

"Na mmalite, Onyenwe anyi, o bu gi toro ntala uwa,
eluigwe bukwara oru aka gi.

¹¹ Ha ga-ala n'iyi, ma gi onwe gi ga-anogide.

Ha niile ga-aka nka dika uwe.

¹² I ga-apiakota ha,

ghanwee ha di ka akwa.

Ma gi onwe gi enweghi mbanwe.

Onogogu afo gi agaghi enwe ogwugwu ruo mgbe ebighi ebi."†

¹³ O nweela mmuo ozi obula o siri,

"Nodu ala n'aka nri m

ruo mgbe m ga-eme ndi iro gi

ihe mgbakwas i ukwu nye ukwu gi"‡?

* 1:5 Abu 2:7 † 1:5 2Sa 7:14; 1Ih 17:13 ‡ 1:6 Dit 32:43 § 1:7 Abu 104:4 * 1:9 Abu 45:6,7 † 1:12 Abu 102:25-27 ‡ 1:13 Abu 110:1

14 Ndị mmụọ ozi niile, ha abụghị mmụọ ndị na-ejere Chineke ozi, ndị a na-ezipụ ka ha jee ozi n'ihị ndị ahụ ga-eketa nzọpụta?

2

Idọ aka na ntị banyere ige ntị

¹ Ya mere, anyị aghaghị ilezi anya nke ọma banyere ihe anyị nūrula, ka anyị hapụ isi na ha wezuga onwe anyị.

² N'ihị na ọ bụrụ na ozi ahụ e ziri site na ndị mmụọ ozi dị ire, ọ burukwa na njehie maọbụ nnupu isi ọbụla natara ahụhụ kwesiri ya.

³ Anyị ga-esi ańaa gbanarị ntaramahụhụ ma ọ bụrụ na anyị eleghara oke nzọpụta ahụ anya? Ọ bụ Onyenwe anyị kwupụtara ya, bụkwa nke ndị nūrụ ya gbaara anyị ama banyere ya.

⁴ Chineke n'onwe ya tūkwasirị ịgba ama nke ya, site n'irụ ọrụ ebube na ọrụ iribama, na ọrụ itunanya dị iche iche, nakwa ikesa ọtụtụ onyinye nke Mmụọ Nsọ, dị ka ọchịchọ ya siri dị.

E mere ka Jisọs dirị ka ụmụnna ya

⁵ Ọ dighị mgbe Chineke nyere ndị mmụọ ozi ike ichi elu ụwa a. Anyị na-ekwu banyere ụwa gaje ibia abia.

⁶ Otu onye agbaala akaebe n'ebe ọzọ,

“Gini ka mmadụ bụ i ji na-eche banyere ha?

Gini ka nwa nke mmadụ bụ iji na-elekọta ya?

⁷ N'ihị na i mere ka ha dị ala nwantakiri n'ebe ndị mmụọ ozi nọ;

i jikwa ebube na nsọpuru kpube ya n'isi dika okpueze,

⁸ dokwaa ihe niile n'okpuru ụkwụ ya.”*

Mgbe o mere ka ihe niile dirị n'okpuru ya, o nwekwaghị ihe ọbụla ọ hapuru itinye n'okpuru ya. Ma otu ọ dị, anyị ahụbeghị ka e doro ihe niile n'okpuru ya.

⁹ Ma anyị na-ahụ Jisọs bụ onye e mere ka ọ dị ala nwantakiri oge karịa ndị mmụọ ozi, ma ugbu a ejirila ebube na nsọpuru kpukwasị ya n'isi, n'ihị ahụhụ ọnwụ nke ọ hụrụ, ka o site n'amara Chineke detụ ọnwụ ire n'ihị mmadụ niile.

¹⁰ Ebe e sitere na ya kpobata ọtụtụ ụmụ n'ebube, o ziri ezi ka Chineke, onye ihe niile dirị na onye kere ihe niile, mee ka onyeisi nzọpụta ha bụrụ onye zuruoke site n'ahụhụ ọ hụrụ.

¹¹ Onye ahụ na-eme mmadụ ka ọ dị nsọ, na ndị ahụ e mere ka ha dị nsọ si n'otu ezinaulo. N'ihị ya, ihere adighi eme ya ikpo ha ụmụnna ya.

¹² Ọ sirị,

“Aga m ekwuputa aha gi nye ụmụnna m,

n'etiti nzuko ka m ga-anọ buoro gi abụ otuto.”†

¹³ Ọzọkwa,

“Aga m atukwasị obi m na ya.”‡

Ọzọkwa, ọ sirị,

“Lee mụ onwe m, na ụmụ ndị Chineke nyere m.”§

¹⁴ Ebe ọ bụ na ụmụ ndị ahụ ketara oke na anụ ahụ na ọbara, ya onwe ya sooro ha keta oke n'udidi ahụ, ka o site n'ọnwụ ya laa onye ahụ nwere ike ọnwụ n'iyi, onye ahụ bụ ekwensu.

* 2:8 Abụ 8:4-6 † 2:12 Abụ 22:22 ‡ 2:13 Ajz 8:17 § 2:13 Ajz 8:18

15 Ma topu ndi ahụ niile egwu nke onwu mere ka ha buru ohu na ndu ha niile.

16 N'ihia na n'ezie, o bughị ndi mmuo ozi ka o na-enyere aka kama o bu umu umu Ebrahim.

17 N'ihia nke a, e mere ka o yie umunna ya n'ihe niile, ka o nwe ike gho onyeisi nchujaja kwesiri ntukwasị obi ma na nke nwere obi ebere n'ijere Chineke ozi, ka o nweekwa ike chuo aja ikpuchi mmehie mmadu niile.

18 Ebe o bu na ya onwe ya tara ahuhu mgbe a na-anwa ya onwunwa, o nweekwara ike inyere ndi a na-anwa onwunwa aka.

3

Jisos di ukwu karja Mosis

1 Ya mere, umunna m di nsọ, ndi so keta oke n'okpukpo eluigwe ahụ, ka echiche unu digide naani na Jisos. Onyeisi ozi na onyeisi nchujaja nke okwukwe anyi.

2 O kwesiri ntukwasị obi nye onye ahụ hoputara ya dika Mosis si buru onye kwesiri ntukwasị obi n'ije ozi ya n'ulo Chineke.

3 Ma Jisos nwere ugwu na nsopuru karja Mosis, dika onye na-ewu ulo si enwe ugwu na nsopuru karja ulo o wuru.

4 N'ihia na ulo obula nwere onye wuru ya, maobu Chineke na-ewu ihe niile.

5 Mosis kwesiri ntukwasị obi dika odibo n'ulo Chineke n'ihe niile,* sika otu a gbaa ama banyere ihe ndi a ga-ekwu n'odinihu.

6 Ma otu o di, Kraist kwesiri ntukwasị obi dika okpara nke na-eleota ulo ya. Anyi gabukwanu ulo ya ma o buru na anyi ejidesie okwukwe anyi ike ya na olileanya nke anyi ji anya isi.

Ido aka na nti banyere ekweghi ekwe

7 Ya mere, di ka Mmuo Nso na-asi,
"O buru na unu anu olu ya taa,

8 unu emela ka obi unu sie ike,
di ka unu mere n'oge nnupu isi

mgbe oge onwunwa n'ime ozara,
9 ebe nna nna unu ha noro nwa m onwunwa.

O bu ezie na ha huru akaoru m iri afo ano ndi a.

10 N'ihia nke a, ewere m iwe megide ogbo ahụ.

Asiri m, 'Obi ha na-akpafu akpafu mgbe niile.

Ha amatabeghi uzọ m niile.'

11 Ya mere, anuru m iyi n'iwe m, si,

'Ha agaghi abanye n'izuike m ma oli.' †

12 Lezienu anya, umunna m, ka ajo omume niile na ekweghi ekwe niile nke obi ghara idi n'ime onye obula n'etiti unu, nke ga-eme ka unu site n'iso Chineke di ndu tugharia.

13 Kama, na-agbanu onwe unu ume kwa ubochi niile dika a kporo ubochi ahụ Taa. Ka a hapu inwekwa onye obula a ga-esite n'aghugho nke mmehie mee ka obi ya sie ike.

14 Anyi bu ndi anyi na Kraist ga-eso kekorita oke ma o buru na anyi ga-ejidesi ya ike bu ntukwasị obi ahụ anyi nwere site na mmalite ruo ogwugwu.

* 3:5 Onu 12:7 † 3:11 Abu 95:7-11

15 Dị ka e kwuru ya,

“Taa, ọ bụrụ na unu anụ olu ya.

Unu emela ka obi unu sie ike,

dịka unu mere n’oge nnupu isi.”‡

16 Olee ndị bụ ndị ahụ nūrụ ma nupu isi? Ọ bụ na ọ bughị ndị niile ahụ Mosis dupụtara site n’ala Ijipt?

17 Ọ bụkwa olee ndị ka o wesoro iwe iri afọ anọ? Ọ bụ na ọ bughị ndị ahụ mehiere. Ndi ahụ ahụ ha dara n’ozara?

18 Olee ndị ahụ ọ nūūrū iyi na ha agaghị aba n’izuike ya? Ọ bụ na ha abughị ndị ahụ nupuuru ya isi?

19 Ugbu a, anyị maara na ha enweghị ike ibanye, n’ihi na ha bụ ndị na-ekweghị ekwe.

4

Ụbọchị izuike nye ndị nke Chineke

1 Ya mere, ebe ọ bụ na nkwa nke ịba n’izuike ya ka ghere oghe, ka anyị kpachapụ anya hụ na o nweghị onye ọbụla a ga-ahụta dịka onye etozughị ya.

2 N’ihi na-eziela anyị ozioma ahụ, dị ka ezikwara ha: ma ozioma ahụ ha nūrū abaraghị ha uru n’ihi na ha ejighị okwukwe nara ya.

3 Ma anyị bụ ndị kweere na-abanye n’ebe izuike ahụ, dị ka Chineke si kwuo,

“Anūrū m iyi n’iwe m,

‘Ha agaghị abanye n’izuike m ma ọli.’”*

O kwuru nke a n’agbanyeghị na ọ rụchaala ọrụ ya site na ntọala uwa.

4 N’ihi n’otu ebe, o nweela ihe o kwuru banyere ụbọchị nke asaa site n’okwu ndị a: “Chineke zuru ike site n’ọrụ ya niile, n’ụbọchị nke asaa.”†

5 Ma n’ebe a kwa, e kwuru, “Ha agaghị abanye n’ebe izuike m ma ọli.”‡

6 Ebe ọ bụ na ohere dijiri ụfọdụ mmadụ ibanye n’ime ya, ma ndị ahụ buru ụzọ nata ozioma ahụ abanyeghị n’ihi nnupu isi.

7 O weputara ụbọchị ọzọ nke ọ kpọrọ Taa, o sitere n’ọnu Devid kwuo okwu ahụ e kwurula ihe banyere n’oge gara aga si,

“Taa, ọ bụrụ na unu anụ olu ya,

unu emela ka obi unu sie ike.”§

8 N’ihi na a si na Joshua nyere ha ezumike, ọ gaghị ekwu banyere ụbọchị ọzọ.

9 Otu ụbọchị izuike fọdurụ nye ndị nke Chineke.

10 N’ihi na onye ọbụla banyere n’ezumike ya esitela n’ọrụ nke ya onwe ya nwee izuike dị ka Chineke siri banye n’izuike nke ya.

11 Ya mere, ka anyị mee ka ike anyị ha, ka anyị banye n’ebe izuike ahụ, ka ọ hapụ idikwa onye ọbụla nke na-agaghị aba n’ihi inomi ekweghị ekwe ha.

12 N’ihi na okwu Chineke dị ndụ dikwa nkọ. Ọ dị nkọ karịa mma ihu abụọ ọbụla. Ọ na-aduba ruo na-ikewa mkpūrūobi na mmụọ, ma rukwaa na ebe nkwonkwo na ụmị kewakwara onwe ha. Ọ na-enyocha ọchịchọ na echiche obi ndị mmadụ.

13 Ọ dighị ihe ọbụla n'ime ihe niile e kere eke puru izo onwe ya site n'ebe Chineke nọ. Ihe niile ghere oghe, ma gbarakwa ọtọ n'ihu anya ya. Ọ bụ n'ihu ya ka anyị niile ga-aza ajujụ banyere ndụ anyị niile.

Jisọs onyeisi nchụaja anyị

14 Ebe ọ bụ na anyị nwere onyeisi nchụaja dị ukwu, onye nke gaferela n'eluigwe, Jisọs Ọkpara Chineke, ka anyị jidesienụ okwukwe anyị ike.

15 N'ihị na anyị nwere onyeisi nchụaja nke nwere ike ighọta adighị ike anyị. A nwara ya ọnwunwa n'uzọ niile dị ka a na-anwa anyị taa. Ma, o meghe mmehie n'uzọ ọbụla mgbe a nwara ya.

16 Ya mere, ka anyị biaruo ocheeze amara ahụ nso na-atughị egwu, ka anyị si otu a nata ebere, ma chọtakwa amara nke ga-enyere anyị aka n'oge mkpa.

5

1 A na-esite n'etiti ndị mmadụ horo onyeisi nchụaja ọbụla, ka ọ nnochite anya ndị mmadụ n'ihe banyere ife Chineke, ka ọ na-eche onyinye na-achukwa aja maka mmehie dị iche iche.

2 Ebe ọ bụ na ya onwe ya bụ onye na-adighị ike, ọ puru iji nwayọọ na-emeso ndị na-amaghị ihe na ndị na-ejehie uzọ omume.

3 N'ihị nke a, ọ ghaghị ichụ aja maka mmehie nke onwe ya na nke ndị mmadụ.

4 O nweghe onye na-ewere ugwu a n'onwe ya, kama ọ bụ Chineke na-akpọ dika o si kpọọ Eron.

5 N'otu aka ahụ kwa, Kraịst enyeghe onwe ya ebube nke ịbụ onyeisi nchụaja, kama Chineke siri ya, "Ị bụ Ọkpara m.

Taa aburula m Nna gi."*

6 N'ebe ọzọ, o kwuru,

"Dị ka usoro Melkizedek si dị,

ị bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi."†

7 Mgbe ọ ka dị ndụ n'anụ ahụ, o ji oke olu na anya mmiri kpee ekpere rịkwa ariri nye onye ahụ puru izọputa ya site n'ọnwụ. A nkwara olu ya n'ihị ndụ nrube isi na mweda n'ala ya.

8 Ọ bụ ezie na ọ bụ Ọkpara ma ọ mutara irube isi site n'ahụhụ ọ tara.

9 Ma mgbe e mere ka o zuo oke, ọ ghorọ isi nke nzọputa ebighị ebi nye ndị niile na-erubere ya isi.

10 Ebe Chineke mere ya onyeisi nchụaja n'usoro Melkizedek.

Idọ aka na ntị banyere idapụ n'okwukwe

11 Ọ dị otutu ihe ọzọ anyị nwere ikwu banyere ya, ma o siri ike ịkọwa ya n'ihị na unu adighị amuta ihe osiisọ.

12 N'ezie, ugbo a, unu kwesiri ịbụ ndị ozizi nye ndị ọzọ, ma unu ka nọ na-achọ onye ga-ezikwa unu ukpuru mbụ nke okwu Chineke. Unu na-achọ mmiri ara kama nri siri ike.

13 Onye ọbụla nke na-anụ ara, ka bụ nwantakiri, ọ matabeghe ozizi banyere ezi omume.

14 Nri dị ike diri ndị tozuru oke, ndị siterela n'ihe ha na-eme zuo onwe ha ichọputa ihe dị iche n'etiti ezi ihe na ajọ ihe.

* 5:5 Abụ 2:7 † 5:6 Abụ 110:4

6

¹ Ya bu ka anyi na-aga n'ihu n'ihe mmuta zuru ezu, ka anyi gharakwa inogide n'ihe mmuta mbu ahụ nke anyi nwere banyere Kraist. Anyi agaghị alaghachi azu ito ntala nchehari ozo site n'oru ndi nwuru anwu n'okwukwe n'ebe Chineke no,

² na-akuzi banyere ime baptizim na ibikwasị aka n'isi na onyinye nke Mmuo Nso, na mbilite n'onwu na ikpe ebighi ebi.

³ Anyi ga-eme nke a ma Chineke kwe.

⁴ Ma o dighi mfe ikpoghachi ndi dara ada ozo, bu ndi natarala ihe ahụ na mbu, ndi detukwara onyinye amara di iche iche nke si n'eluigwe bia ire, ndi ketakwara oke Mmuo Nso,

⁵ ndi detukwara idi mma nke okwu Chineke ahụ ire na ike nke uwa na-abia,

⁶ ma mesia dahie n'onwe ha, o bu ihe siri ike ikpoghachite ha ruo nchehari. Ha na akpogidekwa Okpara Chineke n'obe ozo, na emenyekwa ya ihere n'ihu oha mmadu.

⁷ N'ihu na ala ahụ nke na-amị mmiri na-ezokwasị n'elu ya mgbe niile, na-amiputa mkpuru bara uba nye ndi e ji maka ha koo ya, na-enweta ngozi n'aka Chineke.

⁸ Ma o buru na o puo naani ogwu na ahija, o baghi uru obula. Kama, o ga-abu ihe a buru onu, nke ogwugwu ya ga-abu ikpo ya oku.

⁹ Ma o bu ezie na anyi na-ekwu otu a, ezi ndi enyi m, anyi nwere ntukwasị obi maka ihe di ezi mma banyere unu, bu ihe ndi ha na nzoputa so bia.

¹⁰ Chineke abughi onye na-ekpe ikpe n'ezighi ezi. O gaghị echefu oru niile unu ruru ya. O gaghị echefu ihunanya niile unu gosiri n'ihu ya site n'igara ndi nso ozi, dika unu na-aga n'ihu na-emekwa.

¹¹ Anyi chorọ ka onye obula n'ime unu nogidesie ike n'otu inu oku n'obi ahụ ruo ogwugwu ihe niile, ka unu nwee olileanya inwezu ihe niile unu na-atu anya ya mgbe oge ruru.

¹² Anyi achoghị ka unu buru ndi umengwu, kama ka unu buru ndi na-enomi ndu ahụ jiri okwukwe na ntachiobi nweta ihe ahụ e kwere na nkwa.

Chineke adighi agbanwe uche ya

¹³ Mgbe Chineke kwere Ebrahim nkwa, o ji onwe ya nuo iyi, n'ihu na o dighi onye ozo di ukwu kariya ya,

¹⁴ na-asi, "N'ezie aga m agozi gi, nyekwa gi otutu umu umu."*

¹⁵ Ebrahim nwere ndidi, natakwa ihe e kwere ya na nkwa.

¹⁶ Umu mmadu na-eji ndi ka ha ukwu nuo iyi, iyi anuru n'uzo di otu a na-eme ka ihe e kwuru guzosie ike ma wezugakwa iru uka niile n'etiti mmadu.

¹⁷ Ya mere, mgbe Chineke chorọ igosi ndi ahụ ga-eketa nkwa ahụ, udidi izuzu ya, o jiri inu iyi mee ka o doo ha anya na izuzu ya adighi agbanwe agbanwe.

¹⁸ Ka o ga-abu site n'ihe abuo na-enweghi mgbanwe, nke na-agaghị ekwe omume izi Chineke dika onye ugha, anyi bu ndi gbara oso ndu ga-enweta agbamume siri ike iji jide olileanya e dobere anyi.

* 6:14 Jen 22:17

¹⁹ Anyị nwere olileanya a dị ka arịlịka nke mkpuruobi nke guzosiri ike ma burukwa nke e chekwara. O na-abanye n'ime ime ebe nchujaja ahụ n'azuakwa mgbochi

²⁰ ebe Jisọs onye buru anyị ụzọ, abanyela n'ihu anyị; o ghọlara anyị onyeisi nchujaja ruo mgbe ebighị ebi dị ka usoro Melkizedek si dị.

7

Melkizedek onye nchujaja

¹ Melkizedek a bu eze Salem, burukwa onye nchujaja Chineke Onye kachasi ihe niile elu. O zutere Ebrahim mgbe o si na mmeri o meriri otutu ndi eze ahụ na-aloghachi, goziekwa ya.

² Ebrahim nyekwara ya otu ụzọ n'ime ụzọ iri nke ihe niile. Ihe mbu aha ya putara bu, "eze ezi omume," ozokwa bu "eze nke Salem," nke putara, "eze udo."

³ O nweghi nna, o nwekwaghi nne, nke o na-enwe agburu. O nweghi mmalite nke ubochi a muru ya, maobu ogwugwu ndu, e mere ya di ka Okpara Chineke. O na-anogide buru onye nchujaja ruo mgbe ebighi ebi.

⁴ Leenu otu o siri buru onye di ukwu, o buladi Ebrahim bu nna nna anyi nyere ya otu ụzọ n'ime ụzọ iri site n'ihe o kwatara n'agha!

⁵ Ma otu o di, iwu kwadoro ka umu Livayi bu ndi ghoru ndi nchujaja na-anakota otu ụzọ n'ime ụzọ iri site n'aka ndi ozo, ya bu, site n'aka ndi umunna ha ndi Izrel, n'agbanyeghi na umunna ha ndi ahụ bukwa umu umu Ebrahim.

⁶ Ma nwoke a bu onye na-esiteghi n'agburu naara otu ụzọ n'uzo iri site n'aka Ebrahim ma goziekwa ya bu onye ahụ nke natara nkwa ahụ.

⁷ O nweghi irurita uka obula di ya, na onye di ukwu na-agosi onye di nta.

⁸ N'otu aka ahụ, ndi na-anata otu ụzọ n'uzo iri bu mmadu na-anwu anwu, ma n'aka nke ozo, onye na-anata ya bu onye ahụ e kwuputara na o na-adi ndu.

⁹ Mmadu puru isi na Livayi onye natara otu ụzọ n'uzo iri kwuru otu ụzọ n'uzo iri nke ya site n'aka Ebrahim.

¹⁰ N'ihu na mgbe Melkizedek zutere ya, o ka no n'afọ nna nna ya.

Jisọs di ka Melkizedek

¹¹ O buru na a puru ime ka mmadu zuo oke site n'onodu ndi nchujaja ndi Livayi, n'ihu na o bu site n'iwu e nyere ndi mmadu ka e ji hiwee onodu ndi nchujaja. Olee uru o bara ka onye nchujaja ozo bia, di ka usoro Melkizedek si di, na-abughị di ka usoro nke Eron?

¹² Ebe a gbanwere onodu ndi nchujaja, n'otu aka ahụ, a ghaghi igbanwekwa iwu.

¹³ N'ihu na onye ahụ e kwuru ihe ndi a banyere ya sitere n'agburu ozo, nke o dibeghi onye obula sitere na ya ruru oru di n'ebe ichu aja.

¹⁴ O bu ihe a mara nke oma na Onyenwe anyi si n'agburu Juda puta, Mosis n'onwe ya akpotughị agburu ahụ aha mgbe o na-ekwu banyere ndi nchujaja.

¹⁵ E meela ka a ghota okwu anyi na-ekwu nke oma, mgbe onye nchujaja ozo yiri Melkizedek putara.

¹⁶ Onye ghorọ onye nchụaja ma ọ bughị site n'usoro iwu nke omumụ ndi nchụaja, kama site n'ike di na ndu nke na-apughị ila n'iyi.

¹⁷ N'ih i na-agbara akaebe banyere ya, si,
 "Gị onwe gi, bu onye nchụaja ruo mgbe ebighi ebi,
 di ka usoro Melkizedek si di."*

¹⁸ N'otu aka ahụ, e wezugala usoro iwu ochie ahụ n'ih i adighi ike ya na n'ih i abagh i uru ya

¹⁹ (n'ih i na iwu ahụ emeghi ka ihe obula zuo oke), ma n'aka nke ozọ, e webatala olileanya ka mma, bu nke anyi na-esite na ya bjaruo Chineke nso.

²⁰ Ma e ji inu iyi mee ka onodu onyeisi nchụaja a guzosie ike. O nweghi iyi a nuru mgbe ndi ozọ ghorọ ndi nchụaja.

²¹ Ma onye nke a ghorọ onye nchụaja site n'inu iyi mgbe onye ahụ gwara ya,

"Onyenwe anyi anuola iyi,
 o gagh i agbanwe obi ya,
 'I bu onye nchụaja ruo mgbe ebighi ebi.'"[†]

²² N'ih i nke a, Jisos aghola onye na-akwagide ogbugba ndu ka mma.

²³ Ihe ozọ, ndi nchụaja nke ochie ahụ di otutu n'onuogugu n'ih i na onwu gbochiri ha iga n'ihu n'oru ha.

²⁴ Ya mere, ebe o na-adi ndu ruo mgbe ebighi ebi, o na-abukwa onyeisi nchụaja mgbe niile.

²⁵ Ya mere o nwere ike izoputa ruo mgbe niile ndi ahụ na-abiakwute Chineke site na ya, n'ih i na o na-adi ndu ruo mgbe niile irio aririo n'ih i ha.

²⁶ Ya mere, o di mkpa na anyi ga-enwe onyeisi nchụaja di otu a, bu onye di nsọ, na onye na-enweghi ntupo, na onye di ocha, na onye e kewapuru site n'ebe ndi mmehie no, ma buliekwa ya elu kari na n'eluwgwe.

²⁷ O dighi ka ndisi nchụaja ndi ozọ, n'ih i na o dighi mkpa na o ga-achụ aja kwa ubochi, n'ih i mmehie nke aka ya, na n'ih i mmehie nke ndi ozọ. Naani otu aja nke diri mgbe niile ka o churu maka mmehie mgbe o weere onwe ya nye di ka aja.

²⁸ N'ih i na iwu na-ahoputa di ka ndisi nchụaja ndi mmadu na-adighi ike. Ma okwu nke inu iyi ahụ, nke na-eso iwu n'azu, hoputara Okpara, onye e mere ka o zuo oke ruo mgbe ebighi ebi.

8

Onyeisi nchụaja nke ogbugba ndu ohuru

¹ Isi okwu di n'ih e niile anyi na-ekwu bu nke a, na anyi nwere onyeisi nchụaja di otu a, bu onye na-anodu ala n'aka nri nke ocheeze onye ahụ kachasi ihe niile elu n'eluwgwe.

² Onye na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ, bu ezi ulo ikwu ahụ Onyenwe anyi ji aka ya wuo, o bugh i mmadu wuru ya.

³ A hoputara onyeisi nchụaja obula ka o na-achụ aja na-enyekwa onyinye. N'ih i nke a, o kwesikwara ka o nwee ihe o ga-eji na-achụ aja.

⁴ A sikwari na o no n'awa, o garagh i a bu onye nchụaja n'ih i na e nwere ndi nchụaja na-achụ aja di ka usoro iwu si di.

* 7:17 Abu 110:4 † 7:21 Abu 110:4

⁵ Ha na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ nke bụ oyiyi na onyinyo banyere ihe nke dị n'eluigwe. Ọ bụ nke a mere e ji dọọ Mosis aka na ntị mgbe ọ nakwado iwu ụlọ ikwu ahụ, "Lezie anya hụ na i mere ihe niile n'usoro dị ka e si gosiri gị n'elu ugwu."*

⁶ Ma otu ọ dị, ọ natara ọrụ ije ozi karịrị nke ha, dị ka onye oğbugbo nke oğbugba ndụ dị elu karịa nke ochie, ebe oğbugba ndụ nke ọhụrụ a o mere ka ọ dirị n'etiti ya na mmadụ dabeere na nkwa dị mma karịa.

⁷ Ọ bụrụ na oğbugba ndụ ochie ahụ zuruoke, ọ garaghị aba uru ka achọwa oğbugba ndụ ọzọ.

⁸ Ma Chineke chọputara ezughị oke ha mgbe ọ sirị, "Lee, oge na-abịa, ka Onyenwe anyị kwuputara, mgbe m ga-eme ka oğbugba ndụ ọhụrụ dirị n'etiti mụ na ụlọ Izrel, nakwa ụlọ Juda.

⁹ Ọ bughị ụdị oğbugba ndụ mụ na nna nna ha gbara, mgbe m jidere ha n'aka site n'ala Ijipt duputa ha, n'ihị na ha anọgideghị bụrụ ndị kwesiri ntụkwasi obi idebe oğbugba ndụ m.

N'ihị ya, echepụrụ ihu m n'ebe ha nọ, ka Onyenwe anyị kwuputara.

¹⁰ Ma nke a bụ oğbugba ndụ m ga-eme ka ọ dirị n'etiti mụ onwe m na ụlọ Izrel, mgbe oge ndị ahụ gasiri, otu a ka Onyenwe anyị kwubiri.

Aga m etinye iwu m n'ime uche ha, dekwasị ya n'obi ha.

Aga m abụ Chineke ha, ha onwe ha ga-abụkwa ndị m.

¹¹ Ọ dighị onye ọbụla n'etiti ha ga-akuziri onye agbataobi ya ihe, maọbụ otu onye asị ibe ya, 'Mara Onyenwe anyị,' n'ihị na ha niile ga-ama onye m bụ, site n'onye dika risiri nta ruo n'onye dika risiri ukwu.

¹² N'ihị na aga m agbaghara ajọ omume ha, agaghị m echetakwa mmehie ha niile ọzọ."†

¹³ Mgbe o kwuru okwu banyere oğbugba ndụ ọhụrụ, ọ putara na nke ochie ahụ aburula ihe gabigara agabiga. Ihe dị ochie nke gabigara ga-emesia ghara idikwa.

9

Ebe ofufe nke ụwa na nke eluigwe

¹ Oğbugba ndụ nke mbụ nwere usoro ofufe na ebe nsọ nke ụwa nke a e jiri aka wuo.

² E guzobere ụlọ ikwu. N'ọnụlọ nke mbụ n'ụlọ ikwu ahụ, e nwere ihe idoba iheokụ, na tebul, na achicha e doro nsọ. Aha ọnụlọ nke mbụ a bụ Ebe Nsọ.

³ N'azụ akwa mgbochi nke abụọ ka e nwere ọnụlọ a na-akpọ Ebe Kachasi Nsọ,

* 8:5 Ọpụ 25:40 † 8:12 Jer 31:31-34

⁴ nke nwere ebe ịchụ aja mgbaisioma* e ji ọlaedo wuo, na igbe ogbugba ndụ ahụ nke e jiri ọlaedo machie ahụ ya niile. Ihe dị n'ime ite ahụ bụ mánà na mkpanaka Eron nke ahụ puputara ahìhịa, ya na mbadamba nkume e dekwasiri iwu ogbugba ndụ.

⁵ Ihe dị n'elu igbe a bụ cherubim nke ebube ya, na-ekpuchite oche amara ahụ. Ma anyị enweghị ike ịkọwacha ihe niile ndị a n'ozuzu oke ugbo a.

⁶ Mgbe e doro ihe niile ndị a n'usoro, onye nchụaja na-abata mgbe ọbụla n'ime ọnuụlọ nke mbụ nke ụlọ ikwu a. N'ebe a ka ọ na-arụ ọrụ o ketara ịrụ.

⁷ Ma ọ bụ naanị onyeisi nchụaja na-abanye n'ime ọnuụlọ nsọ nke abụọ, naanị otu ugboro n'afọ. Ọ na-ejikwa ọbara na-aba n'ebe ahụ, ịji chụọ aja maka onwe ya na n'ihì mmehie ndị mmadụ mere na-amaghị ama.

⁸ Site na nke a, Mmụọ Nsọ na-egosi na ụzọ e si abanye n'Ebe Kachasi Nsọ ahụ bụ ihe na a ka aputabeghị ihe, ebe ọ bụ na ụlọ ikwu nke mbụ ahụ ka na-eguzo.

⁹ Nke a bụ ihe ilu banyere oge ugbo a. Site na nhazi nke a, onyinye na aja niile a na-achụ enweghị ike ime ka akonuche onye na-eefe ofufe zuo oke.

¹⁰ Kama ha bụ naanị usoro iwu metutara ihe oriri na ihe ọnuñụ na ụdị baptizim dị iche iche nke anụ ahụ, bụ nke e nyere ka a na-eme ya ruo mgbe a ga-edozigharị ihe niile.

Ọbara nke Kraịst

¹¹ Mgbe Kraịst b́ara dị ka onyeisi nchụaja nke ezi ihe ahụ dị ugbo a, site n'ụlọ ikwu dị ukwu zuruoke nke a na-ejighị aka mee, nke na-esoghị n'ihe e kere eke,

¹² o jighị ọbara ụmụ ewu na nke ụmụ ehi banye n'ebe ahụ, kama o ji ọbara nke ya onwe ya banye n'Ebe ahụ Kachasi Nsọ naanị otu mgbe, jiri ya wetara anyị niile mgbaputa ebighị ebi.

¹³ Ma ọ buru na ọbara ewu na nke oke ehi dị iche iche, ya na ntụ nwa agboghọ ehi, nke e fekwasiri ndị ruru arụ, puru ido ha nsọ, meekwa ka ha dị ọcha n'elu ahụ.

¹⁴ Ọbara Kraịst onye sitere na Mmụọ dị ebighị ebi were onwe ya chụọrọ Chineke aja n'enweghị ntupọ ọbụla, ọ ga-esi ańaa ghara ịsachapụ omume ruru unyi nke akonuche anyị, ka anyị nwee ike ife Chineke dị ndụ.

¹⁵ N'ihì nke a, ọ bụ onye ogbugbo nke ogbugba ndụ ọhuru, ka ndị a kporo site na ya nata ihe nketa ebighị ebi ahụ bụ nke e kwere ha na nkwa. A puru ime nke a n'ihì ọ nwuola ọnwụ gbaputa ụmụ mmadụ site n'ikpe omuma nke mmehie ha mere n'okpuru ogbugba ndụ nke mbụ ahụ.

¹⁶ Ọ buru na mmadụ ekee ekpe mgbe ọ nọ ndụ, a na-ebu ụzọ achoputa ma onye kere ekpe ahụ ọ nwuola.

¹⁷ Ekpe na-amalite ịdị ire mgbe onye kere ekpe ahụ nwuru, n'ihì na ihe mmadụ kere n'ekpe anaghị adị ire mgbe onye kere ya ka dị ndụ.

¹⁸ Ọ bụ nke a mere ọ buladi ogbugba ndụ ochie ahụ jiri buru ihe na-adighi ire ruokwa mgbe ọbara batara na ya.

* 9:4 Maqbu, ihe ndi bekee na-akpo insensi

19 Mgbe Mosis kwuputachara ndi mmadu iwu ahụ, o weere obara umu ehi na ewu, ya na mmiri, ogbo uhie na hisop fesaa n'akwukwo iwu ahụ nakwa n'elu mmadu niile.

20 Na-ekwu, "Nke a bu obara ogbugba ndu ahụ nke Chineke nyere unu iwu."†

21 N'otu aka ahụ, o fesakwara obara ahụ n'elu ulo ikwu na n'elu ihe niile di n'ulo ikwu, bu ihe niile e ji efe ofufe.

22 N'ikwu eziokwu, dika iwu si di, o dighi ihe obula nke a na-adighi eji obara edo ocha. O buru na a wusighi obara, mgbaghara mmehie adighi.

Aja Kraist churu na-ewepu mmehie

23 O kwesiri ka e si otu a mee ka ihe ndi a yiri ihe ndi di n'eluigwe di ocha, ma ihe ndi di n'eluigwe n'onwe ha kwesiri ka e nye ha aja di mma karja.

24 N'ihina o bughi n'ebe nsọ nke mmadu jiri aka wuo, nke yiri nke di n'eluigwe, ka Kraist banyere, kama o banyere n'ime eluigwe n'onwe ya, bu ebe o na-anochite anya anyi ugbo a n'ihu Chineke.

25 O banyeghi na ya ka o were onwe ya choo aja otutu ugboro, di ka onyeisi nchujaja na-eji obara na-abughi nke ya na-abanye n'Ebe ahụ Kachasi Nso kwa afo.

26 O buru na o si otu a diri, o gaara abu onye na-ahu ahuhu mgbe kemgbe e kere uwa. Ma, di ka o si di, o biara naani otu ugboro n'ogwugwu oge ndi a, iwezuga mmehie site n'iji onwe ya choo aja.

27 Di ka o bu ihe a kwadooro mmadu obula inwu naani otu ugboro, ma e mesia ikpe esochie,

28 otu a ka e si choo Kraist di ka aja naani otu ugboro iwepu mmehie otutu mmadu. O ga-abighachi nke ugboro abuo, ma o bughi n'ihina ibu mmehie, kama o bu n'ihina iweta nzoputa nye ndi ahụ niile na-eche obibia ya.

10

Kraist churu aja naani otu ugboro

1 Iwu ahụ bu naani onyinyo na-egosi ihe oma gaje ibia. N'ihina ya, o zughị oke n'onwe ya isite n'aja ndi ahụ a na-achụ mgbe mgbe kwa afo, mee ka ndi ahụ na-abiaru nso ife ofufe zuo oke.

2 Ma o bughi otu a, o bu na a gabeghi akwusi ichu aja ndi a? O buru na a sachapula njo ndi na-efe ofufe na mbu, akonuche ha agaghikwa ama ha ikpe mmehie ha.

3 Ma nke bu eziokwu bu na ihe aja ndi a na-eme bu ichetara ha mmehie ha kwa afo niile.

4 N'ihina o bu ihe na-apughi ime eme na obara oke ehi na nke umu ewu di iche iche ga-asachapu mmehie.

5 Ya mere mgbe Kraist biara n'uwa, o siru,

"Aja na onyinye abughi ihe i choo

kama i kwadoro ahụ nye m.

6 Aja nsure oku na aja a churu maka mmehie,

ha abughi ihe di ezi mma nye gi.

7 Mgbe ahụ ka m siru, 'Lee, abiala m Chineke m, ime ihe i na-achọ.

Nke a bukwa ihe e dere banyere m n'ime akwukwo mpiakota.' **

⁸ O kwuru na mbu, "Aja di iche iche, na onyinye, na aja nsure oku na aja mmehie adighi ato gi utu, ha adighikwa amasi gi" (a churu aja ndi a dika iwu si di).

⁹ O kwukwara ozo, "Lee abiala m ime uche gi." O kagburu aja nke mbu ahụ ma were aja nke abuo dochie n'onodu ya.

¹⁰ Site n'ime uche Chineke, e mere ka anyi di nsọ site n'aja Jisọs Kraist ji onwe ya chuo naani otu ugoro.

Aja Kraist churu zubigara oke

¹¹ Onye nchaja obula na-eguzo kwa ubochi na-efe ofufe, nachukwa otu aja ahụ ugoro ugoro, bu aja nke na-enweghi ike isachapu mmehie.

¹² Ma mgbe Kraist chuchara naani otu aja ahụ, otu ugoro n'ihu mmehie niile, o noduru ala n'aka nri Chineke.

¹³ Ebe ahụ ka o no ugbu a na-eche ka ndi iro ya niile buru ihe mgbakwasị ukwu ya.

¹⁴ N'ihu na o sitela n'otu aja mee ka ndi ahụ a na-eme ka ha diri nsọ zuo oke mgbe niile.

¹⁵ Mmụo nsọ na-agbakwara anyi ama banyere ihe ndi a mgbe o buru uzọ kwuo:

¹⁶ "Nke a bu ogbugba ndu ahụ mu na ha ga-agba mgbe oge ndi ahụ gasiri, ka Onyenwe anyi kwuru.

Aga m etinye iwu m n'obi ha.

Aga m edekwasikwa ha n'uche ha."[†]

¹⁷ O kwukwara si,

"Agaghi m echetakwa mmehie ha na mmebi iwu ha niile ozo."[‡]

¹⁸ Ya mere, ebe o bu na a gbagharala mmehie ndi a, o dikwaghi mkpa ichu ajo ozo maka mgbaghara mmehie.

Okpukpo oku banyere inwe mkpebi

¹⁹ N'ihu nke a, umunna m, ebe anyi nwere nkwuwa okwu ibanye n'Ebe Kachasi Nso site n'obara Jisos,

²⁰ bu uzọ ohuru nke o meghere nye anyi, nke di ohuru ma dikwa ndu site n'akwa mgbochi ahụ nke bu ahụ ya,

²¹ ebe anyi nwekwara onye nchaja di ukwu, nke na-elekota ulo Chineke,

²² ka anyi biaruo nso site n'obi di ocha, na ntukwasị obi zuru ezu nke okwukwe, ka anyi buru ndi a sachara obi ha site n'akonuche ruru aru, ka anyi burukwa ndi e ji mmiri di ezigbo ocha sachaa ahụ anyi.

²³ Ya mere, ka anyi jidesie nkwuputa nke olileanya anyi ike, n'ihu na onye ahụ kwere nkwa kwesiri ntukwasị obi.

²⁴ Ka anyi tugharia uche otu anyi ga-esi kpalie ibe anyi n'ihunanya na ezi oru.

²⁵ Ka anyi gharakwa ichefu nzuko anyi di ka ufodu na-eme, kama ka anyi na-agbarita onwe anyi ume, karisia, ugbu a ubochi ahụ na-abia nso.

Ido aka na nti banyere mmehie

²⁶ O buru na anyi akpachapu anya na-anogide na mmehie mgbe anyi matachara eziokwu ahụ, o nwekwaghị aja ozo foduru a ga-achu banyere mmehie niile.

²⁷ Kama naanị ikpe di oke egwu, nke ga-adị ka oku na-ere ike ike, nke ga-erechapu ndi niile bu ndi iro.

²⁸ Onye obula dara iwu Mosis, na-anwu na-enweghi ebere, site n'akaebe mmadu abuo maobu ato gbara megide ya.

²⁹ O buru na o di otu a, olee udi ahuhu unu chere na a ga-enye onye leliri Okpara Chineke, gini ka a ga-eme onye meruru obara nke ogbugba ndu nke e ji doo ya nsọ, na onye kpasuru mmuo nke amara ahu iwe?

³⁰ N'ihu na anyi maa onye ahu kwurunu, "Ibo obo diri m, aga m akwughachi," S ozokwa, "Onyenwe anyi ga-ekpe ndi ya ikpe."*

³¹ O bu ihe di oke egwu idaba n'aka Chineke di ndu.

³² Ma chetakwanu ubochi mbu ndi ahu, mgbe unu natachara ihe, unu nogidesikwara ike n'agbanyeghi oke ahuhu niile unu tara.

³³ Mgbe ufodu, a kpariri unu n'ihu oha, unu natakwaru mkgabgu. N'oge ozo, unu soro ndi e si otu a mesoo mmeso.

³⁴ Unu were obi ebere soro ndi no n'ulo mkgoro taa ahuhu, unu jikwa onu nabata ya mgbe a nakorochara unu ihe niile unu nwere, n'ihu na unu onwe unu matara na unu nwere ihe ka mma, nke na-anogide.

³⁵ Ya mere, unu ahapukwala ntukwasị obi unu ahu, n'ihu na o naweta ugwo oru di ukwu.

³⁶ N'ihu ya, unu kwesiri inwe ndidi ka o ga-abu na mgbe unu mere uche Chineke unu ga-anata ihe e kwere na nkwa.

³⁷ N'ihu,
"Na oge na-adighi anya,
onye ahu nke na-abia ga-abia
o gaghị anokwa odu."

³⁸ Ma,

"Onye ezi omume nkem ga-esite n'okwukwe di ndu.

Mkpuruobi m agaghị e nwee mmasi
n'ime onye obula na-alaghachi azu."†

³⁹ Ma anyi abughi ndi na-alaghachi azu si otu a laa n'iyi. Kama anyi dinyere ndi nwere okwukwe, burukwa ndi a zoputara.

11

Okwukwe

¹ Ugbu a, okwukwe bu inwe obi ike banyere ihe ndi a na-ele anya ha na inwe owuweanya banyere ihe a na-ahubeghi anya.

² N'ihu na o bu site n'okwukwe ka e ji gbaara ndi ochie ama.

³ O bu site n'okwukwe ka anyi ji ghotu na e mere uwa na ihe niile anyi na-ahu anya site n'okwu Chineke. N'ihu nke a, ihe anyi na-ahu anya ugbu a bu ihe e mere site n'ihe anyi na-adighi ahu anya.

Ebel

⁴ Ebel sitere n'okwukwe chuo aja di mma nye Chineke karia aja nke Ken churu; nke e si na ya gunye ya n'onye ezi omume. Chineke kwuru

okwu banyere onyinye ya. Ma ugbu a, o bu ezie na o nwuolari ma o ka na-ekwu okwu site n'okwukwe.

⁵ E sitere n'okwukwe kupu Enok nke putara na o nwughị anwu, a hukwaghị ya ozo n'ihị na Chineke akporo ya.* Ma tupu e kuru ya, e mere ka anyi mara na o mere ihe masiri Chineke.

⁶ O bu ihe siri ike mmadu ime ihe ga-atọ ya uto ma o buru na onye ahụ enweghi okwukwe. N'ihị na onye na-abiakwute Chineke nso aghaghị ikwe na o di. Na o bukwa onye na-akwughachi onye obula na-achosi ya ike ugwo.

Noa

⁷ Site n'okwukwe, Noa, onye nke a doro aka na nti gbasara ihe ndi a na-ahubeghi anya, gere nti ma ruo ugbo mmiri maka nzoputa nke ezinaulo ya. Site na nke a, o mara uwa ikpe, ma buru onye nketa nke ezi omume sitere n'okwukwe.

Ebrahim na Sera

⁸ Site n'okwukwe, Ebrahim rubere isi mgbe a kporo ya ka o hapu, gaa n'ala ahụ nke o ga-enweta dika ihe nketa. O gawara n'amaghi ebe o na-aga.

⁹ Okwukwe ka o jiri biri dika obia n'ala ahụ e kwere ya na nkwa, na-ebi n'ulo ikwu, ya na Aizik na Jekob, bu ndi e kwere ya na ha otu nkwa ahụ.

¹⁰ N'ihị na o na-ele anya ala ahụ nke nwere ntala, nke onye turu atumatu ya ma wuokwa ya bu Chineke.

¹¹ Site n'okwukwe o natara ike omumu. O bu ezie na o gafeela oge imuta nwa, o buladi Sera n'onwe ya bu nwanyi aga, n'ihị na o guru onye ahụ kwere ya nkwa di ka onye kwesiri ntukwasị obi.

¹² Ya mere site n'otu onye a, onye a guru di ka onye nwuru anwu ka e si nweta umu ndi onuogugu ha di ka kpakpando di na mbara eluigwe, di ka aja di n'akuku osimiri.

¹³ Ndi a niile nwere okwukwe nwuru na-anataghi nkwa ahụ, ma site n'ebe di anya ha huru ma nabatakwa nkwa ndi a. Ha kwuputakwara na ha bu ndi obia na ndi mba ozo n'uwa.

¹⁴ Ndi na-ekwu otu a na-eziputa na ha na-ele anya obodo nke aka ha.

¹⁵ O buru na ha na-eche echiche banyere obodo nke ha hapuru, ha gaara enwe ohere ilaghachi azu.

¹⁶ Ma otu o di, ha na-elesi anya ike maka obodo ahụ ka mma, bu nke di n'eluigwe. Ya mere, o dighi eme Chineke ihere ka a kpo ya Chineke ha, n'ihị na o dozielara ha ebe obibi.

¹⁷ Site n'okwukwe Ebrahim ji Aizik chuo aja mgbe a nwalere ya. Onye ahụ natara ihe ndi ahụ e kwere nkwa, di njikere iji otu nwa ahụ o nwere chuo aja,

¹⁸ o bu ezie na Chineke kwuru maka ya, "O bu site n'Aizik ka a gakpo mkpuru gi aha."†

¹⁹ Ebrahim chere na Chineke puru ime ka onye nwuru anwu site n'onwu bilie, dika ihe ima atu otu ahụ ka o mekwara, n'ihị na o nataghachikwara ya.

²⁰ O bu okwukwe ka Aizik jiri nye Jekob na Iso ngozi banyere ihe di n'ihu.

* 11:5 Jen 5:24 † 11:18 Jen 21:12

Jekob na Josef

²¹ O bụ okwukwe ka Jekob ji gozie umụ Josef n'otu n'otu tupu o nwuo. O kporo isiala dika o dabere n'elu mkpanaka ya.

²² N'ogwugwu ndu ya, Josef sitere n'okwukwe kwuo banyere opupu umu Izrel ma nyekwa ntuziaka banyere olili okpukpu ya.

Mosis

²³ Okwukwe ka nne na nna Mosis ji zobe ya onwa ato mgbe a muru ya, n'ihu na ha huru na o bu nwa mara mma. Ha atukwaghi egwu iwu eze ala Ijpt bu Fero nyere.

²⁴ Site n'okwukwe, Mosis e kweghi aza nwa ada Fero mgbe o tolitere.

²⁵ O horo isoro umu Chineke keta oke na mmegbu ha karja inwe anuri nke mmehie.

²⁶ O kpebiri na o bu ihe karichara mma ihu ahuhu n'ihu Kraist, kama inweju aku niile nke Ijpt afo. N'ihu na o nwere olileanya maka ugwo oru di n'ihu.

²⁷ Okwukwe ka o ji hapu Ijpt. O tughu egwu iwe eze, ma o tachiri obi ya dika o huru onye ahu a na-apughi ihu anya.

²⁸ O sitekwara n'okwukwe debe Mmemme Ngabiga. O fesara obara ka onye mbibi nke umu nwoke mbu, hapu imetu umu nwoke mbu ndi Izrel aka.

²⁹ Ha gafere Osimiri Uhie site n'okwukwe di ka a ga-asu na o bu ala efu. Ma mgbe ndi Ijpt nwara ime nke a, mmiri lomiri ha niile.

Rehab

³⁰ Mgbidi Jeriko dara mgbe ha jiri okwukwe gaa ya gburugburu ubochi asaa.

³¹ Site n'okwukwe, Rehab nwanyi akwuna esoghi ndi nnupu isi laa n'iyi n'ihu na o nabatara ndi biara inyochaputa obodo ahu n'udo.

Otutu ndi okwukwe ozo

³² Olee ihe ozo m ga-ekwu? Oge ga-agwunahu m ikwu gbasara Gidon, na Barak, na Samsin, na Jefta, na Devid, na Samuel na ndi amuma,

³³ ndi sitere n'okwukwe merie otutu alaeze, kpeekwa ikpe nkumoto, natakwana nkwa e kwere, ndi mechiri onu odum.

³⁴ Ha menyuru oku di egwu, gbanari mma agha, nweta ike site n'adighi ike. Ha ghokwara ndi di ike n'agha, chulaa usuu ndi agha ndi mba ozo.

³⁵ Umụ nwanyi natara ndi ha nwuru anwu, site na mbilite n'onwu. Ndi ozo naara ntaramahuhu, ha juru inata mgbaputa ka ha nwee ike nata mbilite n'onwu ka mma.

³⁶ E ji ufodu mere ihe ochi, tiekwa ha ihe otiti, o buladi ike ha agbu na itu ha mkporo.

³⁷ A turu ufodu nkume, kwobie ufodu abuo. E ji mma agha gbuo ufodu. Ufodu yi akpukpo ewu na akpukpo aturu jegharja. Ufodu bukwa ndi dara ukpa. A kpagburu ufodu, ma mejokwa ndi ozo.

³⁸ Ha waghari n'ozara na n'ugwu, n'ogba nkume na n'onu ala. N'anya uwa, a guru ha n'ihe efu.

³⁹ A gbaara ezigbo ama n'isi ndi a niile n'ihu okwukwe ha, ma ha anataghi ihe ahụ e kwere ha na nkwa.

⁴⁰ Otu o di, Chineke akwadoberela anyi ihe kaara anyi mma, ka a ghara ime ka ha zuo oke ma e wepu anyi.

12

Kraist bu ihe nlere anya nye anyi

¹ Ya mere, anyi nwere oke igwe ndi ama di otu a gbara anyi gburugburu, n'ih i nke a, ka anyi wepu ihe obula nke na-adoghachi anyi azu dika ibu aru, ya na mmehie niile ndebere anyi nsu karja. Ka anyi werekwa ntachiobi gbaa osu nke chere anyi n'ihu.

² Ka anyi na-elegide Jisus anya, onye mbu na onye na-eme ka okwukwe anyi zuo oke, onye jiri n'ih i onu e debere n'ihu ya, die ahuhu na ihe ihere nke obe, o ndu n'aka nri nke ocheeze Chineke.

³ Tuleenu n'obi unu gbasara onye ahu tachiri obi na nkwugide sitere n'aka ndi mmehie, ka ike ghara igwu unu maobu obi unu adaa mba.

Uzo Chineke si azu umu ya

⁴ N'ime ugu nke unu na-aluso mmehie, unu eguzogideghi ruo nonodu nke iwufu obara unu.

⁵ Unu echefuola okwu nkasiobi ahu, nke e jiri gbaa unu ume dika umu,

"Nwa m ewela ido aka na nti nke Onyenwe anyi dika ihe di mfe, mgbe o na-ata gi ahuhu maobu daa mba mgbe o na-abara gi mba.

⁶ N'ih i na onye Onyenwe anyi huru n'anya ka o na-abara mba.

O bukwa onye o nabatara di ka nwa ya, ka o na-apia utari."

⁷ Tachie obi, muta ihe site n'ahuhu. N'ih i na Chineke na-emeso unu mmeso di ka nna obula huru umu ya n'anya si emeso ha mmeso. Nwata obula adighi nke nna ya na-adighi abara mba.

⁸ Ya mere o buru na a dighi abara unu mba dika esi bara ndi ozo, unu abughi umu kama unu bu ndi amutara n'ikwa iko.

⁹ Dika ima atu, ndi bu nna anyi site n'anu ahu na-apia anyi utari mgbe obula anyi nupuru isi. Ma nke a adighi egbochi anyi isopuru ha. O kwesikwaghi ka anyi rubere Nna nke mmuo isi karja ma dikwa ndu? Anyi mee nke a, anyi ga-adi ndu.

¹⁰ Ha na-azu anyi nwa oge nta di ka ha si tuputa n'uche ha. Ma o na-azu anyi n'ih i odimma anyi. O na-achu ka anyi keta oke n'idi nsu ya.

¹¹ Mgbe obula a na-ezi anyi ihe site n'inye anyi ahuhu, o na-aburu anyi ihe mwute n'oge ahu, o bughikwa ihe onu. Ma e mesia, o na-eweta udo na ndu ezi omume nye ndu ahu azuru n'ime ya.

¹² Ya mere, setipu aka gi ahu ike gwuru. Guzodie ike n'ukwu gi ahu na-ama jijiji.

¹³ Debenu ukwu unu n'uzo ziri ezi,† ka ukwu na-adighi ike ghara ida ngwuro, kama ka o nwe ogwugwo.

Ndumodu na ido aka na nti

¹⁴ Gbalisie ike mee ka gi na mmadu niile biri n'udo ya na ndu di nsu, e wepu ya, o nweghi onye puru ihu Onyenwe anyi.

¹⁵ Hukwanu na o nweghi onye ga-ahapu inweta amara Chineke, na o nwekwaghi onye ga-epuputa dika mgborogwu ilu weta nsogbu a ga-esi n'ime ya meruo otutu mmadu.

* 12:6 Ilu 3:11,12 † 12:13 Ilu 4:26

16 Hụnụ na o nweghị onye na-ebi ndụ ruru unyi maọbụ onye nke na-enweghị nsopurụ dika Iso, onye nke rere onodu omumu ya n'ih ihi otu efere nri.

17 Dika unu maara, o mechara choo ka o keta ngozi ahụ, ma a juru ya n'ih ihi na o nweghị ohere ncheghari. O bu ezie na o jiri anya mmiri chosie ya ike.

Ugwu nke Ujo na Ugwu nke Onu

18 Unu abiarughị n'ugwu nke a puru imetu aka, nke na-ere oku, na ochichiri na itiri na oke ifufe,

19 na uda opi ike, maobu olu na-ekwu okwu, nke ndi nuru ya rioro ka o kwusi igwa ha.

20 N'ih ihi na ha enweghị ike inagide ihe e nyere n'iwu, "A sikwari na anumanu obula emetu ugwu ahụ ahụ, a ga-eji nkume tugbuo ya."‡

21 N'ezie, ihe ahụ anya huru di oke egwu na Mosis siri, "Ana m ama jijiji n'ih ihi ujo."§

22 Ma unu abiaruola n'ugwu Zayon, bu obodo Chineke di ndu, Jerusalem nke eluigwe ahụ. Unu abiakwutela puku kwuru puku ndi mmuo ozi a na-apughị iguta onu zukoro n'onu.

23 Unu abiala n'ulo nzuko nke onye ahụ ebu uzo muputa bu ndi e dere aha ha n'eluigwe. Unu abiakwutela Chineke, onye ga-ekpe mmadu niile ikpe, unu abiakwutela mmuo ndi ezi omume e mere ka ha buru ndi zuruoke.

24 Unu abiakwutela Jisos onye ogbugbo nke ogbugba ndu ohuru, biakwutekwa obara e fesara nke na-ekwu okwu di mma karia nke obara Ebel kwuru.

25 Gbalisieni ike ihu na unu ajughị onye ahụ na-ekwu okwu. N'ih ihi na o buru na ha agbanarighi ya, bu onye ahụ doro ha aka na nti n'elu uwa, anyi agaghị agbanari onye ahụ si n'eluigwe na-adọ anyi aka na nti.

26 N'oge ahụ, olu ya mere ka uwa ma jijiji, ma ugbu a, o kwela nkwa, si, "Otu mgbeozo foduru, o bughị naani uwa ka m ga-eme ka o maa jijiji kama aga m emekwa ka eluigwe maa jijiji."*

27 Okwu a bu, "Otu mgbeozo foduru," na-egosi mwepu nke ihe na-ama jijiji dika ihe e kere eke, iji hu na nke na-anaghị ama jijiji ga-adị.

28 Ya mere, ebe anyi na-anata alaeze nke na-apughị igbanwe, ka anyi jiri obi ekele, egwu na nsopuru fee Chineke ofufe n'uzo o ga-anabata.

29 N'ih ihi na Chineke anyi bu oku na-erepia erepia.†

13

The ga-atọ Chineke uto

1 Ka ihunanya unu nwere n'etiti unu na-adigide.

2 Unu echefula inabata ndi obia, n'ih ihi na ufodu ndi mere nke a lekotara ndi mmuo ozi ma ha amataghị.

3 Chetanu ndi no n'ulo mkporo di ka a gasi na unu so ha nodu n'ulo mkporo. Chetakwanu ndi a na-ata ahuhu, dika a gasi na unu onwe unu so ha na-ahu ahuhu n'ahu unu.

⁴ Ka ọlụlụ di na nwunye buru ihe onye obula na-akwanyere ugwu, ka ihe ndina unu burukwa nke a na-emerughị emeru. N'ih i na Chineke ga-ekpe ndi na-akwa iko na ndi uru ikpe.

⁵ Debenu ndu unu puo n'ihunanya nke ego, ka afọ ju unu n'ihe unu nwere, n'ih i na o kwuola,
“Agaghị m ahapu gi.

O nwekwaghị mgbe m ga-eji gbakuta gi azu.”*

⁶ Ya mere anyi puru iji obi ike na-atughị egwu kwuo,

“Onyenwe anyi bu onye na-enyere m aka. Agaghị m atu egwu.

Gini ka mmadu puru ime m?”†

⁷ Chetanu ndisi unu, ndi gwara unu okwu Chineke. Tuleenu otu ndu siri di, na-enomikwanu okwukwe ha.

⁸ Otu Jisọs Kraist di unyaahu, ka o di taa, otu a ka o ga-adigidekwa ruo mgbe ebighi ebi.

⁹ Unu ekwela ka e jiri ozizi ohuru nke dikwa iche duhie unu. N'ih i na o bu ihe di mma ka e were amara mee ka obi sie ike, o bughị site n'idebe iwu banyere nri nke na-enweghi uru o bara ndi na-edebe ya.

¹⁰ Anyi nwere ebe ichu aja, ebe ndi niile na-eje ozi ha n'ulo ikwu a enweghi ike iri aja a churu n'elu ya.

¹¹ Onyeisi nchaja na-ewebata obara umu anu ndi ahụ n'Ebe Kachasi Nso dika aja maka mmehie, ma a na-erepia anu ahụ ha oku na mpuga ulo ikwu.

¹² N'otu aka ahụ, Jisọs n'onwe ya tara ahuhu na mpuga onu uzo ama obodo ka o jiri obara ya mee ka ndi nke ya di nsọ.

¹³ Ya mere, ka anyi gakwuru ya n'azu ulo ikwu soro ya die mkpari o diri.

¹⁴ N'ih i na uwa abughị ulo anyi, ma anyi na-ele anya obodo nke gaje ibia.

¹⁵ Site na ya, ka anyi na-achuru Chineke aja otuto mgbe niile, nke bu mkpuru egbugbere onu nke na-ekwuputa aha ya.

¹⁶ Unu echefula ime ihe oma, meekwanu ka ndi ozo soro unu kekoo ihe unu nwere. Nke a bu udi aja na-atọ Chineke uto.

¹⁷ Ka unu na-ekwenyere ndi ndu unu, dokwaanu onwe unu n'okpuru ha. N'ih i na oru ha bu ihu maka mkpuruobi unu dika ndi ga-aza aziza. Meenu nke a ka ha were onu na-eje ozi ha, ma o bughị site n'obi mwute n'ih i na nke a agaghị abara unu uru.

¹⁸ Na-ekperenu anyi ekpere, n'ih i na o doro anyi anya na anyi nwere akonuche di ocha na-achokwa ibi ndu nwere ugwu n'uzo niile.

¹⁹ Ana m ariso unu ya ike, ka unu mee nke a, ka m nwee ike iloghachikwute unu osiso.

Ekele na ekpere ikpeazu

²⁰ Ugbu a ka Chineke nke udo, onye ahụ sitere n'obara ogbugba ndu ebighi ebi ahụ kpoghachite Onyenwe anyi Jisọs, Onye ozuzu aturu ukwu ahụ, site n'onwu,

²¹ mee ka unu zuo oke n'ezi ihe oma niile obula, nke ga-enyere unu aka ime ihe o na-achọ. Ka o rupuata n'etiti anyi ihe ndi ahụ niile na-atọ ya uto site na Jisọs Kraist, onye otuto niile diri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

* 13:5 Dit 31:6 † 13:6 Abu 118:6,7

²² Ụmụnna m, ariọọ m unu, ka unu were ntachiobi n'ụrụ okwu agbamume m gwara unu n'ime akwụkwọ a na-etoghị ogologo.

²³ Ana m eme ka unu mata na nwanna anyị Timoti esitela n'ụlọ mkpọrọ pụta. Mụ na ya ga-esoro bịa leta unu ma ọ bụrụ na ọ bịa n'ebe a na mgbe na-adighị anya.

²⁴ Keleerenụ m ndịisi unu niile na ndị nsọ niile. Ndị si Itali na-ezitere unu ekele ha.

²⁵ Ka amara dinyere unu niile.

Jemis

1 Jemis, nwaodibo Chineke na nke Onyenwe anyị Jisọs Kraịst,

Na-edegara agburu iri na abuo ndi gbasara n'elu uwa niile akwukwo ozi a:

Ndeewonu!

Onwunwa na nsogbu

2 Umunna m, ka obi unu juputa n'onu mgbe obula onwunwa di iche iche gbara unu gburugburu.

3 N'ih i na mgbe a na-anwa okwukwe unu onwunwa, ntachiobi unu na-enwe ohere ito eto.

4 Ka nguzosike unu puta ihè, ka unu zuo oke ma nwezuokwa ihe niile, na-adighi ihe obula nke ga-ako unu.

5 O buru na o di onye na-enweghi amamihe, ya rìọ Chineke, onye na-enye onye obula rìọrọ ya amamihe n'afọ ofufu na-ataghikwa onye obula uta, a ga-ewerekwa ya nye ya.

6 Ma rìọọ n'okwukwe na-enweghi obi abuo, n'ih i na onye na-enwe obi abuo di ka ebili mmiri oke osimiri mgbe ikuku na-ebughari ya.

7 Onye di otu ahụ ekwesighi ile anya na o ga-esite n'aka Onyenwe anyi nata ihe obula.

8 N'ih i na mmadu di otu a bu onye ihu abuo, onye na-adighi eguzo n'otu ebe n'ih e obula o na-eme.

9 Ka nwanna obula bu ogbenye nuri onu, mgbe obula e weliri ya elu.

10 Ka onye bu ogaranya mgbe a na-eme ka o nodu ya di ala, n'ih i na ndi bara uba ga-akponwu di ka okoko osisi.

11 N'ih i na mgbe obula anwu waliri chasie ike, weputa okpomoku, o na-eme ka ahia kponwu, ka okoko osisi daa n'ala, mma ya agwusiakwa. N'otu aka ahụ, onye ahụ bara uba ga-akponwu o buladi mgbe o na-ejghari n'ime ije ozi ya.

12 Ngozì na-adiri onye ahụ nke na-anogide na-adighi ada mba n'oge onwunwa. N'ih i na mgbe oge onwunwa ahụ gasiri, o ga-anata ugwo oru, nke bu okpueze ndu, nke Chineke kwere nkwa inye ndi niile huru ya n'anya.

13 Ka onye obula hapu i si, mgbe a na-anwa ya, "O bu Chineke na-anwa m onwunwa a." N'ih i na o dighi mgbe a puru inwa Chineke ka o mee ihe ojoo, o dikwagh i anwa mmadu obula ka o mee ihe ojoo.

14 Kama onwunwa na-abjara mmadu site n'ochicho nke obi ya. O bukwa ochicho ojoo nke mmadu na-arafu ya, dokpufuo ya.

15 Ochicho ahụ, mgbe ha bara uba n'ime obi, na-eduba mmadu na mmehie. Mgbe mmehie bara uba, o na-eduba n'onwu.

16 Ekwela ka onye obula duhie unu umunna m.

17 Onyinye obula di mma, na nke zuruoke na-esite n'eluigwe abia. O na-esite n'ebe Nna nke ihè niile onye na-adighi agbanwe agbanwe, o nagh i ezonari umu mmadu ihu ya.

18 N'ihì imezu nzube ya, o sitere n'okwu ya bụ eziokwu mụọ anyị. O mekwara nke a ka anyị buru ụmụ mbụ nke ihe o kere eke.

Ịna ntị na ime ihe anyị nuru

19 Unu aghaghị icheta nke a ụmụna m ndị m hụrụ n'anya. Ka onye ọbụla nwee ntị na-anụ ihe ọsịiso, na ire dị arọ ikwu okwu, ma burukwa onye iwe na-adighi ewe ọsịiso.

20 N'ihì na iwe nke mmadu anaghị aruputa ezi omume nke Chineke.

21 Ya mere, wezuganụ ụzọ ruru arụ niile na ihe ọbụla dị n'ọ nke ọduru n'ime ndu unu. Ma jirinụ obi umeala nabataranụ onwe unu okwu ndu ahụ nke a kuru n'obi unu, nke nwere ike izoputa mkpuruobi unu.

22 Unu abula ndi na-eji ntị ha na-anu okwu ndu ahụ naani, na-arafu onwe ha, kama burunụ ndi na-eme ihe okwu ahụ kwuru.

23 N'ihì na onye ọbụla na-ege ntị n'okwu ọbụla ma hapu iji ihe ọ nuru mee ihe, di ka nwoke na-ele ihu ya n'enyọ.

24 O lesia onwe ya puo, o chefu ihe ihu ya yiri ma nwa oge nta gasia.

25 Ma nwoke ahụ nogidesiri ike na-ele anya n'ime iwu ahụ zuruoke, nke na-eme ka mmadu nwere onwe ya, ee, nwoke ahụ na-aga n'ihu ile na ime ihe iwu ahụ kwuru, hapukwa ichefu ya, ka a ga-agozị n'ihe niile ọ na-eme.

26 Ọ buru na mmadu ọbula echee na ya bụ onye na-ekpere Chineke ma hapu ijide ire ya aka maobu ikwa ire ya nga, onye di otu a na-arafu onwe ya, okpukpe Chineke ya bukwa ihe na-abaghi uru.

27 Ezi okpukpe Chineke, nke Chineke Nna anyi na-anabata dika okpukpe di ocha, na nke na-enweghi mmeru, bu nke a, ilekota ndi na-enweghi nne na nna, na ndi di ha nwuru n'ime nsogbu ha na idebe onwe anyi n'enweghi ntupo site n'aka ndi uwa.

2

Ile mmadu anya n'ihu

1 Umuna m, dika ndi kweere n'Onyenwe anyi Jisos Kraist, onye di ebube, ka unu hapu ile mmadu anya n'ihu.

2 Ọ buru na onye ọgaranya yi uwe mara mma, yikwara mgbaaka ọlaedo na mkpisiaka ya, abata n'ulo nzuko unu, ọ burukwa na nwa ogbenye abata nke yi uwe na-adighi ocha,

3 ọ buru na unu elee onye ọgaranya ahụ yi uwe mara mma anya si ya, "Bia nodu n'otu oche a e debere iche n'ihì gi," ma unu asi onye ogbenye ahụ, "Di anyi, guzo n'ebe ahụ," maobu "Bia nodu ala n'akuku ebe a ukwu m di,"

4 ọ bu na unu akpabeghi oke n'etiti onwe unu, burukwa ndi ji ile anya n'ihu na obi ojoo na-ekpe ikpe?

5 Geenụ ntị ka m gwa unu umuna m, ọ bu na unu amataghi na Chineke ahoputala ndi ahụ uwa guru dika ndi ogbenye, mee ka ha buru ọgaranya site n'okwukwe ha, ka ha ketakwa alaeze ahụ o kwere nkwa inye ndi huru ya n'anya?

6 Ma gini ka unu na-eme? Unu na-akpari ndi ogbenye! Ọ bughị ndi ọgaranya na-emebu unu? Ọ bukwaghi ha bu ndi na-adokpughari unu aga n'uloikpe?

7 Ọ bughị ha bu ndi na-ekwulu aha oma ahụ nke a guru unu?

8 Ọ bụrụ na unu na-edebezuo iwu nke eze anyị dika e dere ya n'Akwukwọ Nsọ, "Hunụ ndị agbataobi unu n'anya dika unu onwe unu,"* unu na-eme ihe ziri ezi.

9 Ma ọ bụrụ na unu ele mmadụ anya n'ihu, unu na-eme mmehie. N'ebe iwu dika, unu bụ ndị na-emebi iwu.

10 N'ihu na onye ọbụla nke na-edebe iwu ahụ niile ma sọ ngongong n'otu, a bụrụla onye ikpe iwu ahụ niile maara.

11 N'ihu na onye ahụ siri, "Akwala iko,"† bụkwa onye siri, "Egbula mmadụ."‡ Ya mere, ọ bụrụ na ị kwaghị iko ma ị gburu mmadụ, ị bụ onye na-emebi iwu.

12 Ya mere, na-ekwunu okwu, ma na-ebikwanụ ndụ dị ka ndị a g-ekpe ikpe site n'iwu ahụ na-eme ka mmadụ nwere onwe ha.

13 N'ihu na agaghị emere onye ọbụla ebere nke na-adighị emere onye ọzọ ebere. N'ihu na ebere na-adị ukwuu karịa ikpe ọmụma ya.

Okwukwe na omume

14 Olee uru ọ bara ụmụna m, na mmadụ siri, enwere m okwukwe, ma okwukwe ahụ apụtaghị ihe n'ọrụ ya? Ụdị okwukwe ahụ ọ pụrụ izoputa ya?

15 Ọ bụrụ na otu nwanne anyị nwoke maọbụ nwanne anyị nwanyị yi nkiriinka akwa, ọ bụrụkwa na o nweghị ihe oriri ga-ezuru ya n'ụbọchi,

16 ma otu onye n'ime unu asị ha, "Laa n'udo, kpuchiekwala onwe gị nke ọma, rijuokwa afọ," n'enyeghị ya ihe dị mkpa maka ahụ ya, uru gini ka ọ bara?

17 N'uzọ dị otu a, okwukwe naanị ya bụ ihe na-abaghị uru ma ọ bụrụ na ọrụ esoghị ya.

18 Otu onye ga-asị, "I nwere okwukwe; e nwere m ọrụ."

Gosi m okwukwe gị ma e wepụ ọrụ gị, aga m egosi gị okwukwe site n'ọrụ

19 I kweere na ọ bụ naanị otu Chineke, i mere nke ọma, ọ bụladi ndi mmuọ ojọọ kweere ma kụja.

20 Gị onye nzuzu, ị na-achọ ka e gosi gị na okwukwe bụ ihe na-abaghị uru ma ọ bụrụ na ọrụ e soghị ya?

21 Ọ bụ na nna anyị Ebrahim abughị onye a gurụ n'onye ezi omume site n'ọrụ ya, mgbe o jiri otu nwa ya bụ Aizik chụọ aja n'ebe ichụ aja?

22 Unu ahughị na okwukwe ya na ọrụ soro rụkọọ n'otu, e sitekwara n'ọrụ ya mee ka okwukwe ya zuo oke.

23 Ọ bụ site na nke a ka ihe e dere n'akwukwọ nsọ jiri mezuo, nke na asị, "Ebrahim kweere na Chineke, a gurụ nke a nye ya dị ka ezi omume,"§ kpọkwa ya enyi Chineke.

24 Unu ahula na a na-esite n'ihe mmadụ rurụ guọ ya n'onye ezi omume, ọ bụkwaghị naanị n'okwukwe.

25 N'otu uzọ ahụ, agunyeghị Rehab, nwanyị akwuna ahụ n'onye ezi omume n'ihu ọrụ ọ rurụ, mgbe ọ kpobatarara ndi nnyoputa ahụ ma zipukwa ha site n'uzọ di iche?

26 Dika anụ ahụ na-enweghị mmuọ si bụrụ ihe nwurụ anwụ, otu a ka ọ dika okwukwe na-enweghị ọrụ.

* 2:8 Lev 19:18 † 2:11 Ọpụ 20:14; Dit 5:18 ‡ 2:11 Ọpụ 20:13; Dit 5:17 § 2:23 Jen 15:6

3

Izu ire anyị

¹ Ụmụna m, ka ọtụtụ n'ime unu hapụ ịgbalị ịbụ ndị ozizi, n'ihị na unu maara na anyị bụ ndị ozizi ka a ga-ekpe ikpe n'ọnọdụ sikariri ike.

² N'ihị na anyị niile na-asọ ngongọ site n'ọtụtụ ụzọ. Ma onye ọbụla nke na-adighi emehie site n'ikwuhie ọnu bụ onye tozuru oke na onye pụrụ ijide anụ ahụ ya niile aka.

³ Ọ bụrụ na anyị e tinye mkpụmkpụ igwe e ji ekechi ọnu ịnyinya ibu n'ọnu ya, ka o rubere anyị isi, anyị na-eduru ya gaa ebe anyị choro.

⁴ Otu a kwa, ọ buladi ugbo mmiri buru ibu nke ikuku di ike na-ebughari n'osimiri, ka onye na-anya ugbo mmiri puru ime ka o gaa ebe o choro site n'itugharia umara ntakiri e ji anya ugbo.

⁵ Otu a ka o dikwa ire anyi. O bu akuku anu ahụ anyi di nta, ma o na-anya isi banyere otutu ihe. Tulee otu oke ohia si di ukwu, bu nke icheku oku dikarisiri nta na-eme ka o nwuru oku.

⁶ Ire anyi bu oku. E debere ire n'etiti akuku anu ahụ ndi ozọ dika uwa ajo omume. O na-emeru ahụ niile, na-amanye oku n'usoro ndu mmadu. Ya onwe ya bukwa ihe oku ala mmuo na-amanye oku.

⁷ Mmadu enweela ike zuo, na-agbalikwa izu anumanu di iche iche, na nnunu, na anu na-akpu akpu, na anu bi na mmiri;

⁸ ma mmadu obula adighi nke nwere ike izu ire. O bu ihe di oke njo na-adighi ekwe nchikota, ma juputakwa na nsi na-ebute onwu.

⁹ O bu ya ka anyi ji eto Onyenwe anyi na Nna anyi. O bukwa ya ka anyi ji abu mmadu ibe anyi onu, bu ndi Chineke mere n'oyiyi nke ya.

¹⁰ Site n'otu onu anyi ka ija mma na ibu onu na-esi apata. Umuna m, nke a abughị ihe ziri ezi.

¹¹ O bu ihe puru ime na mmiri di mma inu anu na mmiri nnu ga-esite n'otu isi iyi ahụ na-asoputa?

¹² Umuna m, osisi fig o puru imi oliv, ka osisi grepu o puru imiputa fig? N'uzo di otu a, anyi makwaara na mmiri nnu apughikwa isoputa mmiri di mma onunu.

Udi amamihe abuo di

¹³ O di onye obula n'ime unu na-agu onwe ya di ka onye maara ihe na onye nwere nghota? Ya gosi amamihe ya na nghota ya site n'ibi ezi ndu na iru oru oma site n'obi di umeala.

¹⁴ Ma o buru na obi unu ejuputa n'ihe ilu na ekworo na icho naani ihe nke onwe unu, mgbe ahụ, unu ekwesighi inya isi si otu a na-agonari eziokwu.

¹⁵ Udi amamihe di otu ahụ esiteghị n'eluigwe bia. O bu amamihe nke uwa. O bughị nke mmuo nsọ. O bu nke mmuo ojoo.

¹⁶ N'ihị n'ebe obula obi ilu na ekworo di, ebe ahụ ka ogbaaghara na omume ojoo niile di.

¹⁷ Ma amamihe na-esite n'eluigwe abia buru uzo di ocha, emesia, o huru udo n'anya, o na-eme obioma, o juputara n'ebere, na-eweputakwa oru oma. Ihu abuo na obi abuo adighikwa n'ime ya.

¹⁸ Ma ndi ahụ bu ndi na-eme udo bu ndi na-agma mkpuru udo. Ha ga-aghota mkpuru ezi omume.

4

Nyenụ onwe unu n'aka Chineke

¹ Gịni bụ ihe na-ebute ọgụ na esemokwu n'etiti unu. Ebee ka ha siri bja? Ọ bughị ọchịchọ ọjọọ unu nwere n'ime onwe unu?

² Ọ bụrụ na unu chọọ ma unu achọtaghi ya, unu egbuo mmadụ. Unu na-enwe anya ukwu n'ihe onye ọzọ nwere ma ọ bụrụ na unu enwetaghị ya, unu amalite ilu ọgụ na ibu agha. Unu enweghi maka unu choro arioghi ya n'ekpere.

³ Unu na-ariọ ma unu adighi anata, n'ihina unu na-ariọ n'ebumnobi ọjọọ. Unu na-ariọ ka unu mefuọ ya n'ihe uto nke uwa.

⁴ Ndị na-ekwesighi ntukwasị obi! Ọ bụ na unu amaghị na unu na uwa bụrụ enyi, unu ga-esi otu a bụrụ ndi iro Chineke? Onye ọbula nke choro ibu enyi nke uwa, na-eme onwe ya onye iro nke Chineke.

⁵ Unu chere na ihe e dere n'akwukwo nsọ na-ekwu n'efu mgbe ọ na-asị, "Chineke na-ekwosi ekworo ike n'ihina Mmụọ Nsọ ya nke o mere ka o biri n'ime anyi."

⁶ Ma ọ na-enye anyi amara kariya. Ya mere, Akwukwo nsọ ji si, "Chineke na-eguzo imegide ndi na-ebuli onwe ha elu,

ma ọ na-enye ndi di umeala n'obi amara."*

⁷ Ya mere, nyenụ Chineke onwe unu. Guzonu megide ekwensu, ọ ga-esi n'ebe unu no gbapu.

⁸ Bjakwutenu Chineke nso, ya onwe ya ga-abiakwutekwa unu nso. Kwonu aka unu, unu ndi mmehie, meekwanu ka obi unu di ọcha, unu ndi obi abuo.

⁹ Ruonu uju, tienu aka n'obi n'onodu mwute, kwaakwanu akwa. Ka ochi unu ghoo ihu mgbaru, ka iru uju werekwa onodu inuri onu.

¹⁰ Wedanu onwe unu ala n'ihu Onyenwe anyi ọ ga-ebulikwa unu elu.

¹¹ Umuna m, unu ekwula okwu ọjọọ megide ibe unu. N'ihina onye na-ekwu okwu ọjọọ megide nwanna ya, maobu onye na-ekpe nwanna ya ikpe, na-ekwu okwu megide iwu. Ọ na-ekpekwa iwu ahụ ikpe. Mgbe unu na-ekpe iwu ahụ ikpe, unu adighi edebe ya kama unu bu ndi na-ekpe ya ikpe.

¹² Ọ bụ naani otu onye o nye iwu. Ọ bukwa naani otu onye ikpe di. Ọ bụ naani ya nwere ike izoputa mmadu. O nwekwara ike ila onye ọbula n'iyi. Ma gi, onye ka i na-eche na i bu iji na-ekpe nwanna gi ikpe?

Ịnya isi banyere ihe echi ga-abu

¹³ Ugbu a geenu nti unu bu ndi na-asị, "Taa maobu echi, anyi ga-aga ebe di otu a, maobu obodo di otu a, izu ahia na ire ahia, anyi ga-anokwa ebe ahu otu afo kpaa ego."

¹⁴ Olee otu unu si mara ihe ga-eme echi? Gini ka unu na-eche na ndu unu bu? Mmadu di ka anwuru oku nke a na-ahu anya nwa oge nta, nke ikuku na-emesia bufuo.

¹⁵ Kama ihe unu ga-ekwu bu nke a, "Ọ bụrụ na Onyenwe anyi ekwe, anyi ga-adị ndu, mee nke a maobu nke ọzọ."

¹⁶ Ma ihe unu na-eme bu inya isi na ikpa nganga. Udi inya isi a bu ihe ọjọọ.

* 4:6 Ilu 3:34

17 Ya mere, mmadu obula maara ihe bu ezi ihe ma ju ime ya na-emehie.

5

Ido aka na nti nye ndi ogaranya

¹ Ugbu a geenu nti unu ndi ogaranya, oge eruola mgbe unu kwesiri ikwa akwa na isu ude n'ihu nsogbu na-akwado ibiakwasu unu.

² Akunuba unu ebidola ita nchara, mkpu eripiakwala uwe unu.

³ Olaocha na olaedo unu agbaala nchara. Nchara* a ga-abukwa ama megide unu, o ga-erepia anu ahụ unu dika oku. Unu akpakotala aku n'ubochi ikpeazu ndi a.

⁴ Geenụ nti! Uzu akwa ndi oru unu, ndi unu juru ikwu ugwo oru ha di ka o kwesiri na-agbago imegide unu. Uzu akwa ndi oru unu, ndi unu ghogburu, eruola nti Onyenwe anyi, Onye puru ime ihe niile.

⁵ Unu ebiela ndu nke oke oriri na oke onunu n'elu uwa, na ndu inye anu ahụ unu ihe obula na-akpa ya mkpa. Ma ugbu a, anu ahụ unu ahụ gbara abuba ejikerela na-eche ubochi mgburi ya.

⁶ Unu amala ndi aka ha di ocha ikpe, gbukwaa ha, o buladi mgbe ha na-egbochighi unu.

Ndidi n'ime ahuhu

⁷ Nweenu ntachiobi, umunna m, chere nu obibia Onyenwe anyi. Lee otu onye oru ubi si eji ndidi na-eche mkpuru o kuru n'ala ubi ka o mja. O ji ndidi na-eche ka mmiri ozuzo nke mbu na nke ikpeazu zokwasu ubi ya.

⁸ Unu onwe unu kwesikwara inwe ndidi guzosiekwa ike n'ihu na obibia Onyenwe anyi di nso.

⁹ Umunna m, unu atamula ntamu megide ibe unu, ka a hapu ikpe unu ikpe! Lee, onye ikpe ahụ guzo n'onu uzu.

¹⁰ Umunna m, di ka ihe ilere anya banyere inwe ndidi na ahuhu, mutanu ihe site n'aka ndi amuma bu ndi kwuru okwu n'aha Onyenwe anyi.

¹¹ Anyi na-agu ha ugbu a dika ndi a goziri agozi n'ihu iguzosike ha. Unu anula maka ogologo ntachiobi nke Job nwere, unu ahukwala nzube Onyenwe anyi n'ihu na Onyenwe anyi juputara n'ebere na omjiko.

¹² Karisia umunna m, unu anula iyi. Unu ahukwala iyi mgbe obula, o buladi iyi eluigwe maobu uwa, maobu ihe obula ozu nu iyi. Kama ka "E" unu buru "E." Ka "E e," unu burukwa "E e." Ka unu hapu isite n'uzu di otu a mehie ma wetakwara onwe unu ikpe omuma.

Ekpere nke sitere n'okwukwe

¹³ O di onye obula n'etiti unu no na nsogbu? Ka onye di otu ahụ kpee ekpere. O di onye na-anuri onu? Ya buo abu otuto.

¹⁴ O di onye no n'etiti unu ahụ na-esighi ike? Ya kpoo ndi okenye choochi ka ha kpeere ya ekpere, ka ha wukwasikwa ya mmanu otite n'isi kpokuokwa aha Onyenwe anyi.

¹⁵ Ekpere nke okwukwe ga-azoputa onye oria ahụ. Onyenwe anyi ga-ekulite ya, o burukwa na o mehere, a ga-agbaghara ya.

* 5:3 Maobu, ajari

¹⁶ Ya mere kwuputaranụ ibe unu mmehie unu. Kpeekwaranụ ibe unu ekpere ka e nwe ike gwọọ unu. Ekpere onye ezi omume dị ike dịkwa ire.

¹⁷ Ịlajja bụ mmadụ dị ka anyị, ma o kpere ekpere rịọ ka mmiri hapu izo, mmiri ezokwaghị n'ala ahụ ruo afọ atọ na ọnwá isii.

¹⁸ Emesịa, o kpekwará ekpere ọzọ, eluigwe nyere mmiri ozuzo, meekwa ka ala pupụta ihe oriri.

¹⁹ Ụmụnna m, ọ bụrụ na onye ọbụla n'etiti unu esite n'eziokwu ahụ jehie, ma otu onye n'ime unu akpọghachi ya azụ,

²⁰ chetanụ nke a na onye ọbụla kpọghachitere onye mmehie azụ site na njehie ya, ga-azọpụta ha n'aka ọnwụ ma kpuchiekwa ọtụtụ mmehie.

1 Pita

¹ Pita, onyeozi Jisọs Kraịst,

Na-edegara unu ndị niile ndị a hoputara, ndị gbara ọsọ ndụ gaa biri na Ponto, na Galeshia, na Kapadosia, Eshia na Bitinia, akwukwo a.

² Unu ndị Chineke bu Nna hoputara di ka o bururi uzọ mata na o ga-eme, jirikwa Mmuo Nso ya doo unu nso, ka unu na-erubere Jisọs Kraịst isi, ka ewerekwa obara ya sachaa unu:

Ka amara na udo baara unu uba.

Olileanya di ndu

³ Otuto diri Chineke Nna Onyenwe anyi Jisọs Kraịst! Site n'iba uba nke ebere ya, o nyela anyi ndu oheru baa n'olileanya di ndu site na mbilite n'onwu Jisọs Kraịst.

⁴ Anyi nwekwara ihe nketa nke na-apughị imebi emebi, nke na-agaghị ere ure, maobu gbanwee udiri ya, nke e debeere anyi n'eluigwe.

⁵ Anyi bu ndi e sitere n'okwukwe na-ehekwa n'ike Chineke, tutu ruo obibia nzoputa ahụ, nke a na-ejikere ime ka o puta ihè n'ogwugwu oge.

⁶ N'ime ihe ndi a ka unu na-anuri oke onu, o bu ezie na n'oge ndi a di nta, unu agabigala otutu ihe mgbu n'ihì udi onwunwa di iche iche biakwasiri unu.

⁷ Onwunwa ndi a na-abia ime ka okwukwe unu, nke di oke onuahia kari a olaedo na-ala n'iyi n'agbanyeghi na e ji oku nuchaa ya; buru nke ga-eweta otuto, na ebube, na nsopuru, mgbe e mere ka Jisọs Kraịst puta ihè.

⁸ O bu ezie na unu ejibeghi anya unu hu ya mgbe obula, ma unu huru ya n'anya, o bukwa ezie na unu adighi ahụ ya anya ugbo a, ma unu kwere na ya. Unu juputakwara n'onu ahụ di ebube nke onu na-apughị ikowa.

⁹ Ugwo oru ozo unu ga-enweta n'ihì okwukwe unu n'ime ya ga-abu nzoputa a ga-azoputa mkpuruobi unu.

¹⁰ Banyere nzoputa a, ndi amuma ahụ kwuru ihe banyere amara ahụ gaje ibiara unu jiri nnoo nwayoo nyochasia

¹¹ ma gbalisie ike ichoputa oge na onodu ahụ bu nke Mmuo Kraịst di n'ime ha kwuru banyere ya, mgbe o gbara ama maka ahuhu Kraịst na ebube nke ga-eso ya.

¹² E mere ka ha mata na oru ha na-aru abughi maka odimma nke ha onwe ha, kama o bu n'ihì odimma nke unu, mgbe ha kwuru okwu banyere ihe ndi a ahụ bu ndi a gwarala unu ugbo a site n'onu ndi ziri unu ozioma n'ike Mmuo Nso nke e si n'eluigwe zite. O buladi ndi mmuo ozi ka o guru aguu imata ihe ndi a.

Burunu ndi di nso

¹³ N'ihì ya, werenụ uche unu niile jikere irụ orụ, anya dokwaa unu. Nweenụ olileanya zuruoke n'amara nke a ga-ewetara unu mgbe a ga-ekpughe Jisọs Kraịst.

¹⁴ Dị ka ụmụ na-erube isi, unu ekwela ka ihe ojọọ ndị ahụ na-agụ unu agụụ mgbe unu nọ n'ochịchiri, na-achị ndụ unu.

¹⁵ Kama burunụ ndị dị nsọ n'ihe niile unu na-eme, dika onye kpọrọ unu si dị nsọ.

¹⁶ N'ihì na e dere ya ede, "Dị n'nsọ, n'ihì na adi m nsọ."*

¹⁷ Ebe unu na-akpọku Nna ahụ na-ekpe onye oḅula ikpe dị ka orụ ya siri dị na-eleghi mmadu anya n'ihu, bienu ndụ unu n'itụ egwu Chineke, dika ndi mbiarambia n'ụwa a.

¹⁸ N'ihì na unu matara na-ejighi ihe puru imebi emebi, dika oḅocha na oḅaedo gbaputa unu site n'ibi ndu oḅọọ ahụ nna nna unu ha nyefere unu n'aka

¹⁹ kama o bu oḅara di oke onuahia nke Kraist bu nwa aturu na-enweghi ntupo oḅula maobu orusi.

²⁰ A hoputara ya tupu e kee ụwa. Kama, o bu n'ogwugwu oge ndi a ka e mere ka o puta ihè n'ihì unu.

²¹ O bukwa site n'aka ya ka unu ji buru ndi kwere na Chineke, onye mere ka o si n'onwu bilie, na onye nyekwara ya ebube. Ya mere, okwukwe unu na olileanya unu di na Chineke.

²² Ugwu a, ebe unu sitere n'irubere eziokwu ahụ isi mee ka obi unu di ocha, nke mere na unu nwere ihunanya nke ihu abuo n'adighi n'ebe umunna unu no, sitenu n'obi unu na-ahuritanu onwe unu n'anya n'ebe o di ukwu.

²³ N'ihì na amuola unu ozo ugwu a, o bughì site na mkpuru nke na-emebi emebi, kama site na nke na-apughì imebi emebi, site n'okwu Chineke nke di ndu ma na-adigidekwa.

²⁴ N'ihì na,
"Mmadu niile di ka ahijia,
ma ebube ha niile di ka okoko osisi nke oḅia,
ahijia na-akponwu, okoko osisi na-achanwu,

²⁵ ma okwu Onyenwe anyi na-anogide ruo mgbe ebighi ebi."†
Okwu ahụ bukwa ozioma ahụ e zisaara unu.

2

¹ Ya mere, wezuganu n'ibu iro n'obi na aghughu niile unu, kwusinu igba ugha, ibu ndi ihu abuo, ndi na-ekwo ekworo, na ndi na-ekwuto mmadu ibe ha.

² Dika umu a muru oḅuru, burunu ndi aguu inu mmiri ara nke Mmuo Nso a na-agwaghì ihe oḅula na-agu, ka unu nwee ike site na ya na-eto eto n'ime nzoputa unu.

³ Ugwu a, unu deturu la ya ire matakwa na Onyenwe anyi di mma.

Nkume di ndu na ndi a hoputara

⁴ Biakwutenu ya, Nkume ahụ di ndu, onye umu mmadu juru, maobu onye Chineke hoputara, onye di oke onuahia nye ya.

⁵ Unu onwe unu kwa di ka nkume di ndu ka a na-ewu ime ka unu ghoo ulo ime mmuo, ka unu burukwa ndi nchujaja di nsọ, ndi na-achua aja ime mmuo nke Chineke na-anabata site na Jisọs Kraịst.

* 1:16 Lev 11:44,45; 19:2 † 1:25 Ajz 40:6-8

⁶ N'ihì n'akwukwọ nsọ kwuru,
 "Lee, ana m atọgbọ na Zayọn otu nkume,
 nke a hoputara, bukwa nkume isi ntọala di oke onuahia.
 Onye obulala kweere na ya,
 agaghị eme ka ihere mee ya."*

⁷ Ma nye unu ndi kwere ekwe nkume a di oke onuahia, ma n'ebe ndi ahụ na-ekweghi ekwe no,
 "O bu nkume nke ndi na-ewu ulo juru
 nke ghorọ nkume isi ntọala ulo."†

⁸ O bu kwa,
 "Nkume nke na-eme ka ndi mmadu soọ ngongo,
 oke nkume nke na-eme ka ha daa."‡
 Ha na-asọ ngongo n'ihì na ha juru irube isi n'okwu ahụ. Nke a bukwa ihe a kara aka banyere ha.

⁹ Ma unu bu ndi a hoputara, otu ndi nchujaja eze, mba di nsọ, ndi nke Chineke n'onwe ya, ka unu buru ndi na-ekwusa otuto ya, bu onye ahụ si n'ochichiri kpobata unu n'ihè ya di ebube.

¹⁰ N'oge gara aga, unu abughi ndi Chineke, ma ugbo a, unu bu ndi ya. Na mbu, unu amaghị ihe obulala banyere obi ebere ya, ma ugbo a, obi ebere ya erutela unu aka.

Mmeso onye Kraist nye ndi uwa

¹¹ N'ihì ya, ndi enyi m, ana m ario unu, dika ndi bu obia na ndi na-agba osọ ndu n'uwa a, nke unu bu, na-asị unu, wezuganu onwe unu site n'agu mmehie nke na-ebuso mkpurubi unu agha.

¹² Bienu ezi ndu n'etiti ndi mba ozo, ka o ga-abu na a si na ha ebo unu ebubo ime ihe ojoo, ha ga-ahu oru oma unu, ma nye Chineke otuto n'ubochi ahụ o ga-abia.

¹³ Werenu onwe unu nyefee, n'ihì Onyenwe anyi, n'okpuru ochichi niile e guzobere n'etiti umu mmadu, ma ochichi ahụ o bu nke eze, dika onye ike ya kacha nke ibe ya,

¹⁴ maobu nke ochichi govanọ, onye e guzobere n'ihì ita ndi na-eme ihe ojoo ahuhu, na ito ndi na-eme ezi ihe otuto.

¹⁵ N'ihì na o bu uche Chineke na unu ga-esite n'ezi oru unu kpuchie onu ndi ahụ na-esite na-amaghị ihe ha, na-ekwu okwu nzuzu.

¹⁶ Na-ebinu ndu di ka ndi nwere onwe ha, ma unu ejikwala mnwere onwe unu mere ihe mkpuchi nke ajo ihe. Bienu dika umuodibo Chineke.

¹⁷ Sopuru mmadu niile dika o si kwesi. Gosi ndi niile kwere ekwe ihunanya. Tuọ Chineke egwu, ma na-asopuru eze.

Jisos bu ihe omumatu

¹⁸ Ndi ohu, ruberenu ndi nwe unu isi, na-enyekwa ha nsopuru na ugwu ruuru ha. Unu emela nke a nye naani ndi bu ezi mmadu, na ndi nwere obioma n'ebe unu no, kama meekwanu ya o buladi nye ndi afo tara mmiri.

¹⁹ N'ihì na nke a bu ihe inye ekele ma o buru na unu ejiri ntachiobi na-edi ahuhu na-ezighi ezi na-adakwasị unu, n'ihì na unu na-eme ihe Chineke na-achọ.

²⁰ Ma o nweghi otuto obulala diri unu mgbe a tara unu ahuhu n'ihì na unu mejoro, unu na-edikwa ya? Ma o buru na unu enwee ntachiobi

* 2:6 Ajz 28:16 † 2:7 Abu 118:22 ‡ 2:8 Ajz 8:14

mgbe a na-ata unu ahụhụ n'ih ihe ọma unu na-eme, nke a na-ewetara Chineke otuto.

²¹ Ọ bụ n'ih ihe dị otu a, ka e jiri kpọọ unu, n'ih na Kraịst hụrụ ahụhụ n'ih unu. Ọ bụkwa ihe ịmaatụ nye unu. Na-esonụ nzo ụkwụ ya.

²² “O nweghị mgbe ọbụla o mehiere,

o nwekwaghị mgbe onye ọbụla nūrụ okwu aghughọ n'ọnụ ya.”

²³ O kwutoghị onye ọbụla mgbe ha na-ekwuto ya. Ọ baghị mba ọbụla mgbe ha na-ata ya ahụhụ, kama o were ya nyefee n'aka onye ahụ na-ekpe ikpe ziri ezi.

²⁴ N'elu obe ahụ, o buuru mmehie anyi niile bokwasị onwe ya mgbe ọ nwurụ, ime ka anyi nwee ike ịbụ ndị nwurụ anwụ n'ebe mmehie di; ma ịrị ndụ n'ebe ezi omume di. Ọ bụkwa site n'apa ọnya di ya n'ahụ ka o ji gwọọ unu.*

²⁵ Na mbụ, unu di ka ụmụ aturū na-awaghari na-achọ ụzọ,† ma ugbu a, e meela ka unu laghachikwute Onye ahụ na-azụ unu di ka aturū, na Onye na-elekotakwa mkpuruobi unu anya.

3

Di na nwunye

¹ Unu ndi bu nwunye na-eruberenu di unu isi, ka ụfọdu n'ime ha na-ekweghị n'okwu Chineke, nwee ike isi n'ez i ndu unu na-ebi chegharia n'ekwughị okwu ọbụla,

² mgbe ha na-ahụ ibi ndu unu nke di ọcha na nke inwe nsopuru.

³ Ichọ mma unu agaghị abụ ichọ mma nke anụ ahụ, nke bụ ikpa isi, na iyikwasị ihe ọlaedo, ma ọbụ iyikwasị uwe mara mma.

⁴ Kama, ka ichọ mma unu buru mmadu nke ime mmuo, nke mma ya na-adighi anacha, nke bu mmuo idi nwayoo na idi juu. Nke di oke onuahia n'ihu Chineke.

⁵ Nke a bu uzọ ndi inyom mgbe ochie, bu ndi di nsọ, ndi olileanya ha di n'ime Chineke siri choọ onwe ha mma. Ha debekwara onwe ha n'okpuru di nke aka ha.

⁶ Dika Sera rubeere Ebrahim isi, na-akpokwa ya onyenwe m. Unu bu umu Sera ma o buru na unu e mee ihe ziri ezi, na-ekweghị ka egwu tuu unu.

⁷ N'otu aka ahụ, ndi bu di na-echenu echiche di mma banyere nwunye unu, ma nyenu ha ugwu ruuru ha dika ndi na-adighi ike na dika ndi unu na ha ga-eso keta onyinye amara nke ndu ahụ. Nke a ga-eme ka ihe ọbụla hapu igbochi ekpere unu.

Ihu ahuhu n'ih ime ihe di mma

⁸ N'ikpeazu, nweenu otu mmuo, ka ihe na-ewute ibe unu na-ewute unu, na-ahuritanu onwe unu n'anya, nwekwanu obi omiko na obi di umeala.

⁹ Unu ejila ihe ojuo akwughachi ugwo ihe ojuo e mere unu, ma ọbụ nkwtu n'onodu nkwtu. Kama gozienu ha, n'ih na o bu ngozi ka e kwere unu na nkwa iketa, mgbe a kpoo unu.

¹⁰ N'ih na,

“Onye ọbụla nke na-achọ ndu,
nke choro ihu ubochi ndi ahụ di mma,

ya mee ka ire ya ghara ikwu okwu ojọọ
 meekwa ka egbugbere ọnu ya ghara ikwu okwu aghugho.
 11 Ka ha tugharia site n'ajo ihe ma mee ezi ihe;
 ka ha choo udo, ma na-agbasokwa ya.
 12 N'ih i na anya Onyenwe anyi di n'ahu ndi ezi omume,
 nti ya gheekwa oghe nye ekpere ha,
 ma ihu Onyenwe anyi na-emegide ndi na-eme ihe ojoo."*

Ngide na-eme ihe oma

13 Onye ga-emegide unu ma o buru na unu na-anu oku n'obi ime ezi ihe?

14 Ma a sikwari na unu ahuhuhu n'ih i na unu mere ihe ziri ezi, ngozi diri unu. "Unu atula egwu ihe ha na-atu egwu, ka obi gharakwa ilo unu mmiri."†

15 Na-edonu Kraist nsọ n'ime obi unu dika Onyenwe anyi. Nookwanu na njikere mgbe niile iguzo kowaara onye obula juru unu ajuru banyere olileanya ahụ unu nwere n'ime unu. Ma unu were obi di nwayoo na nsopuru na-eme nke a.

16 Ma na-enwenu akonuche di ocha, ka ndi ahụ na-ekwulu ibi obi oma unu n'ime Kraist, buru ndi ihere ga-eme banyere nkwuto ha na-ekwuto unu.

17 N'ih i na o ka mma ita ahuhuhu n'ih i ezi ihe ma o buru uche Chineke, karja ita ahuhuhu n'ih i ajo ihe.

18 N'ih i na Kraist n'onwe ya huru ahuhuhu nwuo n'ih i unu otu mgbe. Onye ezi omume nwuru n'ih i ndi ajo omume, ka o kporo unu biakwute Chineke. N'ih i na e mere ka o nwuo n'anuhuhu ma e mekwara ka o di ndu na mmuo ya.

19 Mgbe emesiri ka o di ndu na mmuo ya, o gara kwusaa ozioma nye mmuo ndi ahuhuhu a kpochiri n'ulo mkporo.

20 Nke a bu mmuo ndi ahuhuhu juru ime ihe Chineke choro mgbe ahuhuhu o ji ntachiobi chere ha n'oge ahuhuhu Noa no na-ewu ugbo mmiri ya. O bu naani mmadu asato n'ime ndi bi n'oge ahuhuhu ka a zoputara site na mmiri ahuhuhu.

21 Mmiri a no onodu di ka baptizim nke na-azoputa unu ugbo a. O anaghi asapu unyi site n'ahuhuhu mmadu, kama o bu ihe na-egosi ezi akonuche n'ebe Chineke no. O na-azoputa unu site na mbilite n'onwu nke Jisos Kraist,

22 onye no n'elugwe, n'aka nri Chineke, ebe ndi mmuo ozi niile, na ichi isi niile, na ike niile na-erube isi nye ya.

4

Iso Kraist ga-eweta ihe mgbu

1 Ya mere, ebe o bu na Kraist huru ahuhuhu n'anuhuhu, unu onwe unu kwesiri inwe udi obi ahuhuhu o nwere. N'ih i na onye tara ahuhuhu n'anuhuhu ahuhuhu akwusila ime mmehie.

2 N'ih i nke a, onye di otu ahuhuhu anaghi ebi ndu foduru ya n'uwa n'ih i aguu ojoo nke ochicho mmadu, kama o na-ebi ya n'ih i imezu ochicho Chineke.

3 N'oge gara aga unu tufuru otutu oge ime ihe ndi ahuhuhu na-atodi mba ozo utu. Ndu unu juputara n'aguu ikwa iko, na aguu ime ihe

* 3:12 Abu 34:12-16 † 3:14 Ajz 8:12

ojo, na inubiga mmanya oke, na ikpo oriri, na ikpere arusi niile, bu ihe jogburu onwe ya na njo.

⁴ Ma ndu unu na-ebi ugbo a na-eju ha anya ebe o bu na unu anaghi esokwa ha ebi ndu ojo ndi ahụ ọzọ, n'ihu nke a ha na-ekwutokwa unu.

⁵ Ma ha ga-eji onu ha kwuputa ihe ha mere n'ihu onye ahụ ga-ekpe ndi di ndu na ndi nwuru anwu ikpe.

⁶ O bu nke a mere e ji kwusaa ozioma o buladi nye ndi ahụ nwuru anwu bu ndi e kperela ikpe mgbe ha di ndu, dika e si ekpe mmadu niile ikpe, ka ha site na nke a bie ndu di ka Chineke si choo site na mmuo ahụ.

Ogwugwu oge di nso

⁷ Ogwugwu ihe niile adila nso. Burunu ndi nwere akonuche zuruoke, ndi anya doro, ka unu nwee ike na-ekpekwa ekpere.

⁸ Nke kachasi nke, na-ahuritanu onwe unu n'anya nke ukwu n'ihu na ihunanya na-ekpuchi otutu mmehie.

⁹ Jirinu obioma na-elerita ibe unu obia na-enweghi ntamu obula.

¹⁰ Onye obula n'ime unu dika ndi ozi natara onyinye amara nke Chineke, jirinu onyinye obula unu natara na-ejeritara onwe unu ozi.

¹¹ Onye na-ekwu okwu ya kwuo ya di ka o bu nnoo okwu Chineke ka o na-ekwu. Onye na-eje ozi ya jee ya site n'ike ahụ Chineke na-enye. N'ime ihe niile ka otuto diri Chineke site na Jisos Kraist. O bu ya ka otuto niile na ike niile diri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Ihu ahuhu di ka onye Kraist

¹² Umunna m, ka o hapu iju unu anya mgbe onwunwa di iche iche na-abjara unu n'ihu na ihe di otu a abughi ihe ohuru n'ebe unu no.

¹³ Kama nurianu onu n'ihu na unu so Kraist na-eketa oke n'ahuhu ya, ka e sikwa otu a mee ka obi unu juputa n'onu, unu ga-etikwa mkpu onu mgbe a ga-eme ka ebube ya puta ihè.

¹⁴ O buru na a na-ekwuto unu n'ihu aha Kraist, unu bu ndi a goziri agozi. Nke a na-eziputa na mmuo nke ebube ahụ bu mmuo Chineke na-ebi n'ime unu.

¹⁵ Ka onye obula n'ime unu ghara ita ahuhu n'ihu na o gburu mmadu maobu di ka onye ohi, maobu di ka onye na-eme ihe ojo, maobu di ka onye na-anara mmadu ihe n'aka ike.

¹⁶ Ma ihere ekwesighi ime unu mgbe unu na-ata ahuhu di ka ndi Kraist. Kama nyenu Chineke otuto na unu bu ndi a na-akpo aha ahụ.

¹⁷ N'ihu na oge eruola, mgbe a ga-amalite ikpe n'ezinaulo Chineke. O buru na a ga-ebu uzọ kpee anyi ikpe, gini ga-abukwanu onodu ndi ahụ na-ekwenyeghi n'oziooma Chineke?

¹⁸ Ma,

“O burukwa na o di ike izoputa onye ezi omume, oleekwanu olileanya diri onye na-amaghi Chineke na onye mmehie?”*

¹⁹ Ya mere, ndi na-ata ahuhu di ka nzube Chineke si di, nyefeenu onwe unu n'aka onye okike, onye kwesiri ntukwasị obi, ma nogidenu na-eme ezi ihe.

* 4:18 Ilu 11:31

5

Ndumọdu dị iche iche

¹ Mụ onwe m, onye bụ okenye na onyeama banyere ahụhụ Kraịst, burukwa onye ga-eso keta oke n'ebube ya nke a gaje ikpughe, a na m arịọ ndị okenye n'etiti unu aririọ a,

² na-azunụ igwe aturu ahụ Chineke nyefere unu n'aka. Ka unu na-elekoṭa ha, ọ bughị n'ihị na unu agaghị ime otu a, kama ọ bụ ihe sitere n'ochichọ obi unu, dị ka Chineke chọrọ ka unu mee. Ọ bụkwaghị n'ihị ego unu ga-enweta, kama ọ bụ inu oku unu n'ije ozi.

³ Unu abụla ọkaaka n'ebe ndị e nyefere unu n'aka nọ. Kama burunụ ihe ima atụ nye igwe aturu ahụ.

⁴ Ma mgbe Onyeisi ndị ọzuzu aturu ahụ ga-abia unu ga-anata okpueze ebube nke na-agaghị agbanwe agbanwe.

⁵ N'otu aka ahụ, unu umu okorobia, doonu onwe unu n'okpuru ndị bụ okenye. Unu niile werenu obi umeala na-ejeritara onwe unu ozi, n'ihị na,

“Chineke na-eguzo imegide ndị na-ebuli onwe ha elu,

ma ọ na-enye ndị dị umeala n'obi amara.”*

⁶ Ya mere, wedanu onwe unu n'okpuru aka dị ike nke Chineke, ka o bulie unu elu n'oge ya.

⁷ Hapurunụ ya nsogbu unu na nchegbu unu, n'ihị na ihe banyere unu na-emetu ya n'obi.

⁸ Nnonu na njikere, na-echekwanu nche n'ihị na onye iro unu bụ ekwensu ji oke igbo uja na-awaghari dika odum, na-achọ onye ọ ga-ala n'iyi.

⁹ Guzosienu ike n'okwukwe unu. Unu ekwela ka o merie unu, kama tukwasinu Onyenwe anyi obi. Chetanu na e nwere otutu ndi kwere ekwe di ka unu ndi nokwa n'udi ahuhu a unu na-ahu n'upa niile.

¹⁰ Chineke onye nwe amara niile, onye kpobataru unu na ebube ebighi ebi ya n'ime Kraist, mgbe unu huru ahuhu ndi a nwa oge, ya onwe ya ga-eweghachi unu n'onodu unu, mee ka unu di nnoo ike, ndi guzo chim ma kwesikwa ntukwasị obi.

¹¹ Ọ bụ ya nwe ike niile ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

Ekele ikpeazu

¹² Ọ bụ site n'inyeaka Sailas onye m hutara di ka nwanna kwesiri ntukwasị obi ka m ji deere unu mkpuru okwu ole na ole ndi a nke m ji agbaa unu ume na-ekwuputakwa na nke a bu eziokwu di n'amara Chineke. Guzosienu ike n'ime ya.

¹³ Nwanyi ahụ nọ na Babilon, nke a hoputara unu na ya, na-ekele unu. Mak, ezi nwa m nwoke na-ekeleka unu.

¹⁴ Jirinu isurita onu ihunanya kelerita onwe unu.

Ka udo dinyere unu niile no n'ime Kraist.

* 5:5 Ilu 3:34

2 Pita

1 Ọ bụ Saimon Pita, odibo na onyeozị nke Jisọs Kraịst,

Na-edegara ndị niile anyị na ha ketara otu ụdị okwukwe a dị oke ọñahịa, n'ime ezi omume nke Chineke na Onye nzọpụta anyị Jisọs Kraịst akwụkwọ ozi a:

2 Ka amara na udo bara unu ụba, site na mmazu nke Chineke na nke Jisọs Onyenwe anyị.

Okpukpọ na nhọputa Chineke

3 O sitela n'ike o ji buru Chi nye anyị ihe niile dị anyị mkpa ibi ndu na-asopuru ya, site n'omuma nke anyị mara ya, bu onye ahụ kpọrọ anyị site n'ebube ya na idi mma ya.

4 O sitela n'ihe ndi a nye anyi nkwa di ukwu na nke di oke onuahia, ka anyi site na ha keta oke n'udidi nsọ ya, si otu a gbanari iru aru di n'ụwa, nke ochicho ojojo na-ebute.

5 N'ihì nke a, gbalisenu ike itukwasị idi mma n'elu okwukwe unu, ma na-atukwasikwanu ihe omuma n'elu idi mma,

6 tukwasikwanu imeru ihe n'oke n'elu ihe omuma, tukwasikwanu ntachiobi n'elu imeru ihe na oke, ma na-atukwasikwanu ibi ndu di ka ndi Chineke n'elu ntachiobi.

7 Tukwasikwanu obioma nye umunna n'elu ibi ndu di ka ndi Chineke, ma na-atukwasikwanu ihunanya n'elu obioma nye umunna.

8 O buru na unu enwe ihe ndi a n'uzo ha jubigakwara oke n'ime unu, mgbe ahụ ha ga-eme ka unu ndi na-adighi ami mkpuru, buru ndi na-ami mkpuru, na ndi bara uru n'ihe unu maara banyere Onyenwe anyi Jisọs Kraịst.

9 Ma onye obula na-atukwasighi ihe ndi a n'okwukwe ya no n'ochichiri. O naghị ahụ ụzọ. O bukwa onye na-echefu na a sachapula ya mmehie ya, ndi o mere n'oge gara aga.

10 N'ihì ya umunna m, gbalisenu ike iguzosike n'okpukpọ na nhọputa unu. Nke a ga-eme ka unu hapu iso ngongo maobu daa.

11 N'uzo di otu a, a ga-enye unu ohere di ukwu iji bata n'alaeze ebighi ebi nke Onyenwe anyi na Onye nzọpụta anyi Jisọs Kraịst.

Okwu amuma nke Akwukwo nsọ

12 Aga m na-aga n'ihu na-echetara unu ihe ndi a site n'oge ruo n'oge. O bu ezie na unu maara na ha na-eguzosikwa ike n'eziokwu ahụ unu natara.

13 Ana m agu ya n'ihe ziri ezi ikpote mmuo unu na uche unu site n'ichetara unu ihe ndi a ugbo a m di ndu n'anụ ahụ a.

14 N'ihì na Onyenwe anyi Jisọs Kraịst agwala m hoojaa, na m ga-eypu* ya n'oge na-adighi anya.

15 Aga m agbalisi ike ihu na mgbe m hapuchara uwa nke a, unu ga na-echeta ihe ndi a mgbe niile.

Eso m jiri anya m hu Jisọs

* 1:14 Maobu, a ga m anwu

16 Ihe niile anyị na-akọrọ unu abughị akukọ ifo mmadụ kọrọ site n'amamihe ya. N'ihị na anyị kọwaara unu ihe banyere ike Onyenwe anyị Jisọs Kraịst na ọbịbịa ọ ga-abịa ọzọ. Ọ bụ anya anyị abụọ ka anyị ji hụ ebube nke ịbụ eze ya.

17 N'ihị na ọ natara nsopurụ na ebube site n'aka Chineke bụ Nna mgbe olu ahụ si n'ebube ahụ dị ukwu daa si, "Onye a bụ Ọkpara m, onye m hụrụ n'anya, onye ihe ya dị m ezi mma."[†]

18 Anyị onwe anyị nūrụ olu ahụ si n'eluigwe daa mgbe anyị so ya nọdụ n'elu ugwu nsọ ahụ.

19 Anyị nwaputara na okwu ndị amụma ahụ bụ ihe mezuru emezu. Unu onwe unu kwesikwara ilezi anya n'okwu ndị ahụ, dika a ga-asị na ha bụ ihè na-enwu n'ebe ọchịchiri gbara nke na-adị ruo mgbe chi boro, mgbe e mere ka kpakpando otutu walie n'obi unu.

20 Nke ka nke, ghotanụ na okwu amụma ọbula dị n'akwukwọ nsọ abughị nke e dere dika akonuche mmadụ si di.

21 N'ihị na ọ nweghi okwu amụma ọbula nke e cheputara di ka ọchichọ obi mmadụ si di, kama mgbe ndi mmadụ kwuru okwu n'aha Chineke, ọ bụ Mmụọ Nsọ duru ha.

2

Ịla n'iyi nke ndi ozizi ugha

1 Ma na mgbe ochie ahụ kwa, e nwere otutu ndi amụma ugha n'etiti ha, dika a ga-esi nwee ndi ozizi ugha n'etiti unu. Ndi a ga-esite na nzuzo na-ewebata ozizi ojoo nke na-eweta ịla n'iyi, ha ga-agonari ọ buladi onye kachasi ihe niile, bụ Onyenwe, onye gbaputara ha. Ha na-eweta ịla n'iyi na mberede, na-atukwasị onwe ha n'isi.

2 Ya mere, otutu mmadụ ga-esoro ndu ruru aru ha na-ebi, n'ihị ha ga-ekwutokwa uzọ nke eziokwu ahụ.

3 N'anya ukwu ha, ndi nkuzi ugha ndi a ga-eji okwu nrafu rigbuo unu n'uru. Site na mgbe ochie, onye ga-ekpe ha ikpe di njikere. Onye ga-ala ha n'iyi anaghi arahu ura.

4 Ọ buru na Chineke ahapughi ndi mmuọ ozi ahụ mgbe ha mehiere, kama o weere ha kpochie n'ime ala mmuọ,* ebe e kere ha agbu na-eche ubochi ikpe ahụ.

5 Ọ burukwa na o mereghe ndi uwa nke mbu ebere mgbe o mere ka uju mmiri biakwasị ndi bi na ya na-amaghi Chineke, kama ọ zoputara naani Noa bu onye kwusara ezi omume na mmadụ asaa ndi ọzọ.

6 Ọ buru na ọ mara obodo Sodom na Gomora ikpe site n'iwere oku rechapu ha, mee ha ihe imaatu banyere ihe gaje ibiakwasị ndi na-amaghi Chineke;

7 Ọ burukwa na ọ naputara Lot bu onye ezi omume, onye ndu ojoo nke ndi na-emebi iwu wutere

8 (n'ihị na nwoke ezi omume ahụ nke na-ebi n'etiti ha ubochi niile, ehie na abali, bu onye eji oru mmebi iwu niile ọ na-anu, na nke o ji anya ya na-ahu, mekpaa mkpuruobi ezi omume ya ahụ).

9 Ọ buru na ọ di otu a, Onyenwe anyi maara otu o si anaputa ndi na-asopuru Chineke site n'onwunwa niile gbara ha gburugburu. Ọ makwaara edebe ndi ajo omume n'ahuhu, tutu ruo ubochi ikpe ahụ.

[†] 1:17 Mat 17:5; Mak 9:7; Luk 9:35

* 2:4 Maobu, *olulu ọchichiri* ma ọ bukwanu, *Tataros* n'asusu Griik

Ahụhụ nke na-abia

¹⁰ Nke a bụ eziokwu banyere ndị ahụ na-agbaso ọchịchọ emeruru emeru nke anụ ahụ mmehie ha, na-eledakwa ike ọchịchị anya. Ndi nwere anya ike ma juputakwa na mpako. Ndi ahụ ujo na-adighi atụ ikwuto ọ buladi mmuo ndi ahụ juputara n'ebube nke anya na-adighi ahụ.

¹¹ Lee, ọ bụ ezie na ndi mmuo ozi kariji ha n'idi ike, nweekwa ume karija, ma ha anaghi e kpegide ha ikpe nkwujo n'ihu Onyenwe anyi.

¹² Lee ka ha si na-ekwulu ihe ndi ha aghotaghi. Ha di ka umu anu ohia, ndi nzuzu na-eme naani ihe obula ha kpebiri n'obi ha. Ndi a muru naani maka ijide ha ma bibiekwa ha. A ga-egbu ha otu e si egbu umu anu ohia ndi a.

¹³ A ga-eji ntaramahuhu kwughachi ha ugwo ihe ojojo ha mere. Ihe na-atọ ha uto bu ikpo oriri na onunu n'etiti ehie. Ha bu ihe ihere, burukwa ndi na-ewetara unu ntupo ma o buru na ha na-eso unu n-erikota oriri.

¹⁴ Anya ha juputara n'aguu ikwa iko, mmehie adighi ejukwa ha afo. Ha na-arafu ndi okwukwe ha na-esighi ike. Ha bukwa ndi a maara aha ha n'ihie oke ochicho. N'ezie ha bu umu a buru onu.

¹⁵ Ha esitela n'ezie uzo ahụ jehie, soro omume Belam nwa Beoa, onye huru ugwo oru nke ajo omume n'anya.

¹⁶ Ma a baara ya mba maka ajo omume ya, mgbe e mere ka inyinya ibu ya jiri olu mmadu gwa ya okwu; gbochie oru onyeisi na-adighi mma nke onye amuma ahụ choro iru.

¹⁷ Ndi a dikwa ka iyi tara ata nke mmiri obula na-adighi n'ime ya. Ha dikwa ka igwe ojii nke oke ifufe na-efesasi, nke na-adighi ezo mmiri obula. Ndi a kwadobere ebe kachasi igba ochichiri.

¹⁸ Ha na-eji okwu efu na-enweghi isi, na aguu ihe ojojo nke na-agu anu ahụ ha, na-arafu ndi sitere n'etiti ndi na-ebi ndu ojojo na-ekewapu onwe ha.

¹⁹ Ha na-ekwe ha nkwa inwere onwe ha, ma ha onwe ha bu ohu nye ihe rere ure, n'ihie na mmadu bu ohu nye ihe obula na-achị achị n'ime ya.

²⁰ Mgbe ha sitere n'ihie niile emeruru emeru nke uwa gbapu, site na mmazu nke Onyenwe anyi, na Onye nzoputa anyi Jisos Kraist, buru ndi atuhiri na mmehie ozo, burukwa ndi e meriri, ha ga-abu ndi onodu ha ga-ajo njo karija ka o di na mbu.

²¹ O gaara akara ha mma ma o buru na ha amataghi uzo ezi omume, karija na ha matara ya, mesia gbakuta iwu ahụ di nsọ nyere ha azu.

²² Ilu ndi a bu eziokwu banyere ha si, "Nkita laghachiri ozo n'ihie o gboro,"† ya na, "Nne ezi a sachara ahụ laghachiri ozo ituru onwe ya n'apiti."

3

Ubochi nke Onyenwe anyi

¹ Ndi enyi m, nke a bu akwukwo nke abuo m na-edetara unu. N'ime ha abuo, ihe m mere bu ichetara unu ihe ndi ahụ niile unu maara na itute uche unu banyere echiche zuruoke.

† 2:22 Ilu 26:11

² Achọrọ m ka unu cheta okwu ndị amụma dị nsọ kwuru mgbe ochie na iwu nke Onyenwe anyị na Onye nzọpụta anyị nyere site na ndị ozi ya.

³ Na mbụ, unu ga-amata nke a, na n'oge ikpeazụ, ndị na-akwa emo ga-apụta, site n'ikwa emo gbaso agụ ihe ojọọ niile nke anụ ahụ ha chọrọ

⁴ na-asị, "O kwere unu nkwa na ọ ga-abịa, gini mere na ọ biabeghi? Kemgbe nna nna anyị ha nwurụ, ihe niile ka di otu ha di na mbụ, site n'okike ụwa."

⁵ Ha kpachaara anya chefuo na site n'ogologo oge gara aga, e sitere n'okwu ọnụ Chineke kee eluigwe ma meekwa ka ụwa dirị site na mmiri nke gbara ụwa gburugburu.

⁶ Ọ bukwa site na mmiri ndị a ka e ji bibie ma laa n'iyi ụwa nke di n'oge ahụ.

⁷ Ọ bukwa otu okwu ahụ ka e ji nye iwu ka e chebe eluigwe na ụwa tutu ruo ụbọchị ahụ, mgbe a ga-eji ọkụ laa ha n'iyi n'ụbọchị ahụ a ga-ekpe ndị niile na-amaghị Chineke ikpe, laakwa ha n'iyi.

⁸ Ndi enyi m, unu echefula otu okwu a, n'anya Chineke, otu ụbọchị dika puku afọ, puku afọ dikwa ka otu ụbọchị.

⁹ Onyenwe anyị anaghị anọ ọdụ n'imezu nkwa ya, dika ndi ufodu n'ahuta ya na ọ bu ino ọdụ. Kama o nwere ntachiobi n'ebe unu nọ, n'ih na ọ choghi ka onye obula laa n'iyi, kama ọ choro ka onye obula biaru na ncheghari.

¹⁰ Ma ụbọchị Onyenwe anyị ga-abia dika onye ohi. N'ụbọchị ahụ, eluigwe ga-eji oke ụzụ gafee. Ihe niile di n'eluigwe ga-agba ọkụ, laa n'iyi. Uwa na ọrụ niile a ruru n'ime ya ga-erepiakwa ọkụ n'otu ntabi anya.

¹¹ Ebe ọ bu na ihe niile gbara anyi gburugburu ga-esi otu a laa n'iyi, udi ndi di ahaa ka unu kwesiri ibu? Unu kwesiri i na-ebi ndu di nsọ na nke isopuru Chineke,

¹² dika unu na-ele anya obibia ụbọchị nke Chineke, na-echesikwa ya ike ka ọ bia ngwangwa. N'ih na ọ bu ụbọchị a ga-amunye eluigwe niile ọkụ, mee ka ihe niile di na ya gbaze buru ihe na-agaghị adikwa.

¹³ Ma anyi na-ele anya mmezu nkwa ahụ o kwere, nkwa inye anyi eluigwe ọhuru na ụwa ọhuru ebe ezi omume naani ga-adi.

¹⁴ Bikonu ndi m huru n'anya, mgbe unu nọ na-ele anya ihe ndi a, jisienu ike hu na aka unu di ocha, ndi na-enweghi ita uta na ndi ha na ya di n'udo.

¹⁵ Chetakwanu na ntachiobi Onyenwe anyi putara nzoputa, dika ezi nwanna anyi Pol jiri amamihe Chineke nyere ya deere unu ihe banyere ya.

¹⁶ O na-edede otu ihe ahụ n'akwukwo ozi ya niile, na-ekwu ihe banyere ihe ndi a n'ime ha. E nwere ufodu ihe o kwuru nke siri ike ighota nke ndi nzuzu na ndi na-amaghị ihe na-akowa dika ha si cheputa n'obi ha. Ha asugharjala ihe o dere dika ha na-emekwa mpaghara akwukwo nsọ ufodu, si otu a wetara onwe ha ila n'iyi.

¹⁷ Ya mere, ezi ndi enyi m, ebe unu matara nke a, noronu na nche ka a ghara isite na njehie ndi na-emebi iwu duhie unu, ime ka unu si n'onodu unu daa.

¹⁸ Bụrụnụ ndị na-eto eto n'ime amara. Bụrụkwanụ ndị na-aga n'ihu
ịmụta ihe banyere Onyenwe anyị na Onye nzọpụta anyị Jisọs Kraịst
nke ọma.

Ka otuto dịrị ya ugbu a na mgbe niile ebighị ebi. Amen.

1 Jọn

Okwu nke ndu

¹ Ihe anyị na-edere unu banyere ya bụ ihe ahụ na-adịrị site na mmalite, nke anyị nūrụ, nke anyị jikwa anya anyị hụ, nke anyị lekwasiri anya, na nke aka anyị meturū. Anyị na-ekwu ihe banyere Okwu nke ndu ahụ.

² Ndu ahụ putara ihe. Anyị ahụla ya ma gbaakwa ama banyere ya. Ya mere, ihe anyị na-ekwu okwu ya, na ihe anyị na-akọrọ unu bụ banyere ndu ebighi ebi ahụ nke ya na Nna nọ na mbụ; nke e mere ka o pụta ihè nye anyị.

³ Anyị na-ekwusara unu ihe anyị huru na nke anyị nūrū, ka unu soro anyị nwee nnwekọ. N'ezie nnwekọ anyị bụ nke anyị na Nna na nke Okpara ya bụ Jisọs Kraist, na-enwekọ.

⁴ Anyị na-edere unu ihe ndi a n'ihu ime ka onu anyi zuo oke.

Ihè na Ochichiri

⁵ Nke a bụ ozi ahụ anyị nūrū site n'aka ya, nke anyị na-ekwusakwara unu. Chineke bụ ihè, ochichiri obula adighikwa n'ime ya.

⁶ Ya mere o buru na anyi asi na anyi na ya no n'ezie nnwekọ ma nabi n'ime ochichiri, o bu okwu ugha ka anyi na-ekwu. Eziokwu ahụ adighikwa n'ime anyi.

⁷ Ma o buru na anyi na-ebi ndu anyi n'ihè, di ka ya onwe ya si nọ n'ihè, mgbe ahụ anyi na ibe anyi na-enwe ezi nnwekọ. Obara Jisọs bụ Okpara ya na-asachapukwa anyi mmehie anyi niile.

⁸ Ma o buru na anyi asi na anyi adighi eme mmehie, anyi na-eduhie onwe anyi, na-ajukwa inabata eziokwu ahụ n'ime anyi.

⁹ Ma o buru na anyi ekwuputa mmehie anyi, onye ahụ kwesiri ntukwasị obi na onye ezi omume, o ga-agbaghara anyi mmehie anyi niile, sachapukwa anyi site n'ajo omume anyi niile.

¹⁰ O buru na anyi asi na anyi emeghi mmehie obula, anyi na-akpo ya onye na-ekwu okwu ugha, okwu ya enwekwaghị onodu n'ime anyi.

2

¹ Ezi umuntakiri m, ana m edere unu ihe ndi a ka unu ghara imehie. Ma o buru na onye obula emehie, anyi nwere onye na-ekwuchite onu anyi n'ihu Nna ahụ. O bụ Jisọs Kraist, Onye ezi omume ahụ.

² O bụ onye jiri onwe ya chuo aja n'ihu ikpuchiri anyi mmehie anyi, ma o bughị naani n'ihu mmehie anyi, o bukwa n'ihu mmehie uwa niile.

Ihunanya na Ikpo asi

³ Otu a ka anyi si amata na anyi maara onye o bu, ma o buru na anyi erube isi nye iwu ya niile.

⁴ Onye ahụ na-ekwu si, "Amaara m ya," ma o dighi eme ihe o nyere n'iwu bu onye okwu ugha, eziokwu ahụ adighikwa n'ime ya.

⁵ Ma o buru na onye obula na-erube isi n'okwu ya, n'ezie, ihunanya Chineke bụ ihe emere ka o zuo oke n'ime ya. O bụ otu a ka anyi si amata na anyi nọ n'ime ya.

⁶ Onye obula na-ekwu na ya bi n'ime ya kwesiri ibi ndu dika ya.

⁷ Ndị enyi m hụrụ n'anya, anaghị m edere unu ihe gbasara iwu ọhụrụ, kama ọ bụ otu iwu ochie ahụ, nke na-adị site na mbụ. Iwu ochie a bụ nke e ziri unu ozi banyere ya.

⁸ Ma otu ọ dị, ana m edere unu iwu ọhụrụ, nke bụ eziokwu n'ime ya na n'ime unu. N'ihì na ọchịchiri na-agafe, ezi ihè ebidola ichawaputa.

⁹ Onye ọbụla na-asị na ya nọ n'ihè ma na-akpọ nwanna ya asị, na-anọ n'ọchịchiri ruo ugbo a.

¹⁰ Onye ọbụla na-ahụ nwanna ya n'anya na-ebi n'ime ihe ahụ ọ dīkwaghị ihè dī n'ime onye dī otu a bụ nke ga-eme ya ka ọ sụọ ngongó.

¹¹ Ma onye ọbụla na-akpọ nwanna ya asị nọ n'ọchịchiri, na-ejegharikwa n'ime ọchịchiri; ọ maghị ebe ọ na-aga n'ihì na ọchịchiri ahụ emeela ka o kpuo isi.

The mere e jiri dee ihe ndị a

¹² Ana m edere unu ihe ndị a ụmuntakiri m n'ihì na a gbagharala unu mmehie niile site n'aha ya.

¹³ Ana m edere unu ndị bụ nna ihe ndị a, n'ihì na unu maara onye ahụ na-adị site na mbụ.

Ana m edere unu ụmụ okorobia, n'ihì na unu emerielala ajọ onye ahụ.

¹⁴ Ana m edere unu ụmuntakiri, n'ihì na unu maara nna ahụ.

Ana m edere unu ndị nna, n'ihì na unu maara onye ahụ na-adị site na mbụ.

Ana m edere unu ụmụ okorobia, n'ihì na unu siri ike, okwu Chineke na-ebikwa n'ime unu, unu emeriekwala ajọ onye ahụ.

Unu ahụla ụwa n'anya

¹⁵ Kwụsịnụ ihụ ụwa n'anya, ya na ihe niile dī n'ụwa. Ọ bụrụ na onye ọbụla ahụ ụwa n'anya ihunanya nke Nna adighị n'ime ya.

¹⁶ N'ihì na ihe niile dī n'ụwa, ihe ndị ahụ niile anụ ahụ anyị, na anya anyị na-achọ, ya na inya isi mmadụ banyere ihe ọ bụ na ihe o nwere, esiteghị n'ebe Nna nọ, kama ha sitere n'ụwa.

¹⁷ Ụwa na ọchịchọ ọjọọ ya niile na-agafe agafe, ma onye ahụ na-eme uche Chineke ga-adị ndụ ruo mgbe ebighị ebi.

Onye iro Kraịst

¹⁸ Ụmụ m, nke a bụ oge awa nke ikpeazụ. Dịka unu nūrụ na otu onye na-emegide Kraịst na-abịa, ọ buladị ugbo a, ọtụtụ ndị na-emegide Kraịst abịala. Otu a ka anyị si amata na ọ bụ oge awa nke ikpeazụ.

¹⁹ Ha si n'etiti anyị pụọ, ma ha abughị ndị nke anyị n'ezie. N'ihì na a sị na anyị na ha bụ otu, ha gaara aga n'ihu soro anyị nọdụ. Ma ọpụpụ ha pūrụ na-egosi na ọ dighị onye n'ime ha sonyere anyị.

²⁰ Ma unu nwere otite mmanụ sitere n'Onye Nsọ ahụ, unu niile matakwarala ihe niile.

²¹ Ya mere, anaghị m edegara unu akwụkwọ a dīka ndị na-amaghị eziokwu kama n'ihì na unu maara ya na n'ihì na ọ dighị okwu ụgha ọbụla na-esi n'eziookwu ahụ aputa.

²² Onye bụ onye okwu ụgha? Ọ bụ onye ahụ na-asị na Jisọs abughị Kraịst ahụ. Onye dị otu a bụ onye na-emegide Kraịst, n'ihì na ọ nabataghị Nna ahụ na Ọkpara ya.

²³ Onye ọbụla juru Ọkpara ahụ enwekwaghị Nna ahụ; ma onye ọbụla nabatara Ọkpara ahụ nwekwara Nna ahụ.

²⁴ Hụnu na ihe unu nuru site na mmalite na-anogide n'ime unu. Ọ buru na ihe unu nuru na mbido ebiri n'ime unu, unu ga-anogide n'ime Ọkpara ahụ na n'ime Nna ahụ.

²⁵ Ihe o kwere anyị na nkwa bụ nke a, ndu ebighi ebi.

²⁶ Ana m edere unu ihe ndi a banyere ndi ahụ na-agbalị iduhie unu.

²⁷ Ma unu onwe unu, otite mmanu ahụ unu natara n'aka ya na-anogide n'ime unu, n'ihì nke a, onye ozizi ozo adighi unu mkpa. Dika otite mmanu ya na-ezi unu ihe banyere ihe niile, burukwa eziokwu, o bughị okwu ụgha. Ya mere, dika o zikwara unu, na-anogidenụ n'ime ya.

Umụ Chineke

²⁸ Ugbu a umuntakiri m, nogidesienụ ike n'ime ya, ka o ga-abu mgbe e mere ka o puta ihè, anyi ga-abu ndi obi siri ike, ndi ihere na-agaghị eme, n'ihu ya mgbe o biara.

²⁹ Ọ buru na unu matara na o bụ onye ezi omume, unu maara na onye ọbụla nke na-eme ihe ziri ezi bụ onye a muru site na ya.

3

Ibi ndu di ka umu Kraist

¹ Lee udi oke ihunanya nke Nna ahụ nwere n'ebe anyi no, na-aga akpo anyi umu Chineke. N'ezie, nke a bu ihe anyi bu. Ihe mere na uwa amaghị anyi bu n'ihì na o maghi ya.

² Ndi huru n'anya, ugbu a anyi aburu umu Chineke. Ọ bu ezie na anyi enweghi ike ighota ihe onodu anyi ga-abu n'oge di n'ihu, ma anyi maara nke oma na mgbe a ga-eme ka o puta ihè, a ga-emekwa ka anyi buru ndi yiri ya, n'ihì na anyi ga-ahu ya dika o di.

³ Onye ọbụla nwere olileanya di otu a kwesiri idebe onwe ya ocha, di ka ya onwe ya di ocha.

⁴ Onye ọbụla na-eme mmehie na-emebi iwu. N'ezie mmehie bu mmehi iwu.

⁵ Unu maara na e mere ka o puta ihè iwepu mmehie. Ọ dikwaghị mmehie ọbụla di n'ime ya.

⁶ Onye ọbụla na-anogide n'ime ya adighi ebi ndu ime mmehie, onye ọbụla nke na-ebi ndu mmehie ahubeghi ya anya mgbe ọbụla, o matabekwaghị ya.

⁷ Ezigbo umu m, unu ekwela ka onye ọbụla duhie unu, onye ọbụla na-eme ezi ihe bu onye ezi omume di ka ya onwe ya bu onye ezi omume.

⁸ Onye ọbụla na-eme mmehie bu nwa ekwensu, n'ihì na ekwensu bu onye mmehie site na mmalite. Ihe mere Ọkpara Chineke jiri puta ihè bu ka o laa oru niile nke ekwensu n'iyi.

⁹ Onye a muru site na Chineke adighi anogide na-eme mmehie, n'ihì na mkpuru Chineke na-anogide n'ime ya, ha enweghi ike inogide na-eme mmehie, n'ihì na a muru ha site na Chineke.

¹⁰ Otu a ka anyị si amata ndị bu ụmụ Chineke, na ndị bu ụmụ ekwensu: Onye ọbụla na-adighi eme ihe ziri ezi abughị nwa Chineke, otu a ka ọ dikwa onye na-adighi ahụ ụmụna ha n'anya.

Hụ mmadụ ibe gi n'anya

¹¹ N'ihì na nke a bu ozi ahụ unu nuru site na mmalite, ka anyị hurita onwe anyi n'anya.

¹² Ka anyi hapu idi ka Ken, onye bu nke ajo onye ahụ, na onye gburu nwanne ya. Gini mere o ji gbuo ya? O bu n'ihì na oru ya joro njọ, ma nke nwanne ya ziri ezi.

¹³ Ka o gharakwa iju unu anya ụmụna m, na uwa kporo unu asi.

¹⁴ Anyi matara na anyi esitela n'onwu baa na ndu n'ihì na anyi na-ahụ ụmụna* anyi n'anya. Onye ọbụla na-adighi ahụ ibe ya n'anya na-anogide n'onwu.

¹⁵ Onye ọbụla na-akpo nwanna ya asi bu ogbu mmadụ, unu matakwarara na o nweghi onye ọbụla bu ogbu mmadụ nwere ndu ebighi ebi n'ime ya.

¹⁶ O bu otu a ka anyi si mata ihe bu ihunanya, na Jisọs togboro ndu ya n'ihì anyi. Anyi kwesikwara itogbo ndu anyi n'ihì ụmuna anyi.

¹⁷ O buru na onye ọbụla nwere akụ nke uwa, ahụ nwanna ya ka o no na mkpa ma o nweghi obi ebere n'ebe o no, olee otu ihunanya Chineke si diri n'ime ya?

¹⁸ Ụmuntakiri m, ka ihunanya anyi ghara ibu naani n'egbugbere onu maobu nke okwu efu, kama ka o buru nke sitere n'eziokwu nakwa n'omume anyi.

¹⁹ Anyi ga-esitekwa na nke a mata na anyi bu ndi nke eziokwu ahụ ma matakwa otu anyi ga-esi mee ka obi anyi kwenye n'ihu ya.

²⁰ N'ihì na o buru na obi anyi amaa anyi ikpe, Chineke di ukwu karija obi anyi, o mazukwara ihe niile.

²¹ Ndi m huru n'anya, o buru na obi anyi amaghi anyi ikpe, anyi nwere nkwuwa okwu n'ihu Chineke

²² na-anatakwa ya ihe ọbụla anyi rioro n'ihì na anyi na-erube isi n'iwu ya, na-emekwa ihe na-atọ ya uto.

²³ Nke a bukwa iwu ya: ka anyi kwere n'aha Okpara ya Jisọs Kraist, ya na ihurita ibe anyi n'anya dika o nyere anyi n'iwu.

²⁴ Ndi niile na-erube isi nye iwu ya na-anogidesikwa ike n'ime ya, ya onwe ya na-anogidesikwa ike n'ime ndi ahụ! Otu a ka anyi si mara na o na-anogidesike n'ime anyi: O bu site na Mmuo nke o nyere anyi.

4

Nwaputa mmuo niile

¹ Ndi enyi m huru n'anya, unu ekwenyela okwu mmuo niile, kama nwaleenu mmuo niile ahụ i mata ma ha si na Chineke, n'ihì na otutu ndi amuma ugha apula baa n'ime uwa.

² Otu a ka unu ga-esi mata Mmuo nke Chineke: Mmuo ọbụla nke na-ekwuputa na Jisọs Kraist abiala n'anụ ahụ sitere na Chineke.

³ Ma mmuo ọbụla nke na-adighi ekwuputa Jisọs esiteghị na Chineke, mmuo di otu a bu nke onye ahụ na-emegide Kraist nke unu nuru na o ga-abia, ma ugbu a o biala n'uwa.

* **3:14** Maobu, anyi na-ahurita onwe anyi n'anya

⁴ Ụmuntakiri m, unu bu ndi sitere na Chineke, unu emeriewala ha n'ihu na onye ahụ nke bi n'ime unu di ukwu karịa onye ahụ nọ n'ime ụwa.

⁵ N'ihu na ndi a si n'ime ụwa pụta. Ya mere, ihe ha na-ekwu okwu ya bu naani ihe banyere ụwa. Ụwa na-añakwa ha nti.

⁶ Anyi sitere na Chineke, onye obula maara Chineke na-ege anyi nti, ma onye obula na-esiteghi na Chineke anaghi ege anyi nti. O bu otu a ka anyi si amata mmuo eziokwu na mmuo nke okwu ụgha.

Chineke bu ihunanya

⁷ Ndi m huru n'anya, o kwesiri ka anyi huritaa onwe anyi n'anya, n'ihu na ihunanya na-esi n'ebe Chineke no abia. Onye obula nwere ihunanya bu onye amuru site na Chineke, o makwara Chineke.

⁸ Onye na-enweghi ihunanya amaghi Chineke, n'ihu na Chineke bu ihunanya.

⁹ E siri otu a mee ka ihunanya Chineke n'ebe anyi no puta ihè: Chineke zitere naani otu Okpara ya n'ụwa ka anyi nwee ndu site na ya.

¹⁰ Nke a bu ihe a na-akpo ihunanya, o bughi na anyi huru Chineke n'anya kama na o huru anyi n'anya ma zite Okpara ya dika aja nke juru ya obi maka mmehie niile anyi.

¹¹ Ndi m huru n'anya, ebe o bu na Chineke si otu a hu anyi n'anya, anyi kwesiri ihurita onwe anyi n'anya.

¹² O nwebeghi mgbe obula anyi ji anya anyi hu Chineke anya, ma o buru na anyi ahụ ibe anyi n'anya, Chineke na-ebi n'ime anyi. A na-emekwa ka ihunanya ya zuo oke n'ime anyi.

¹³ O tinyekwala Mmuo Nso ya n'ime anyi igosi anyi na o bi n'ime anyi, na anyi bikwa n'ime ya.

¹⁴ Ma anyi onwe anyi ahula ma na-agbakwa ama na Nna ahụ zitere Okpara ya ka o buru Onye nzoputa nke ụwa.

¹⁵ Chineke bi n'ime onye obula nke na-ekwuputa na Jisos bu Okpara Chineke. Onye di otu a bikwa n'ime Chineke.

¹⁶ Anyi maara ma kwerekwa n'ihunanya Chineke nwere n'ebe anyi no.

Chineke bu ihunanya. Onye o bulakwa na-ebi ndu ihunanya na-anogide n'ime Chineke. Chineke n'onwe ya na-ebinyekwara onye di otu a.

¹⁷ N'uzo di otu a, a na-eme ka ihunanya zuo oke n'etiti anyi, ka anyi nwee ike inwe nkwuwa okwu n'ubochi ikpe ahụ, n'ihu na dika ya onwe ya di, otu a ka anyi onwe anyi dikwa n'ụwa nke a.

¹⁸ Itu egwu adighi n'ebe ihunanya di, kama ihunanya zuruoke na-achupu egwu n'ihu na egwu na ntaramahuhu na-aruko oru, onye obula nke na-atu egwu bu onye na-ezubeghi oke n'ihunanya.

¹⁹ Anyi huru ya n'anya n'ihu na o buru uzọ hu anyi n'anya.

²⁰ Onye obula na-asị, "Ahuru m Chineke n'anya," ma nogide na-akpo nwanna ya asị, onye ahụ bu onye ụgha. N'ihu na o buru na o hughi nwanna ya n'anya, bu onye o na-ahụ anya kwa ubochi, o pughi ihu Chineke n'anya bu onye o na-ahubeghi anya.

²¹ Iwu o nyere anyi bu, "Onye obula huru Chineke n'anya aghakwaghi ihu nwanna ya n'anya."

5

Okwukwe n'ime Okpara Chineke

¹ Onye ọbụla kweere na Jisọs bụ Kraịst bụ onye amuru site na Chineke. Onye ọbụla nke hukwara Nna n'anya na-ahukwa Okpara ya n'anya.

² O bụ otu a ka anyị si amata na anyị huru umu Chineke n'anya, mgbe anyị na-ahụ Chineke n'anya, na-erubekwa isi n'iwu ya niile.

³ Nke a bụ ihunanya Chineke, na anyị ga-edebe iwu ya. Iwu ya adighikwa arọ.

⁴ N'ihì na onye ọbụla amuru site na Chineke na-emerì uwa. Nke a bukwa mmeri ahụ na-emerì uwa, o buladi okwukwe anyi.

⁵ Onye puru imeri uwa, ma o bughì naani onye ahụ kweere na Jisọs bụ Okpara Chineke?

⁶ O bụ onye ahụ b́ara site na mmiri na ọbara, ya bụ Jisọs Kraịst. O siteghì naani na mmiri b́a, kama o sitere na mmiri na ọbara. O bukwa Mmuo Nso na-agba ama maka ya, n'ihì na Mmuo Nso bụ eziokwu.

⁷ N'ihì na ha d́ atọ gbara akaebe:

⁸ Mmuo Nso,* na mmiri na ọbara, ha atọ kwekoritara.

⁹ O buru na anyi nabata akaebe nke mmadu gbara, akaebe nke Chineke gbara d́ ukwu karĩa, n'ihì na o bụ akaebe Chineke gbara banyere Okpara ya.

¹⁰ Onye ọbụla kweere n'Okpara Chineke nwere ogbugba ama a n'obi ya. Ma onye ọbụla na-ekwereghì na Chineke emeela ya ka o buru onye ugha, n'ihì na o kwereghì n'ama ahụ Chineke gbara banyere Okpara ya.

¹¹ Ama ahụ bukwa nke a, na Chineke enyela anyi ndu ebighi ebi, ndu a dikwa n'ime Okpara ya.

¹² Onye ọbụla nwere Okpara ahụ nwere ndu ma onye ọbụla na-enweghì Okpara Chineke enweghì ndu.

Ime okwu ka o wee anya

¹³ Ana m edere unu ihe ndi a unu ndi kweere n'aha Okpara Chineke, ime ka unu mata na unu nwere ndu ebighi ebi.

¹⁴ Nkwuwa okwu anyi nwere na ya bu, na o buru na anyi ario ihe ọbula dika ochicho obi ya siri di, o na-anu olu anyi.

¹⁵ O burukwanu na anyi matara na o na-anu olu anyi mgbe ọbula anyi rioro ya ihe, anyi na-amatakwa na anyi anatala ihe ọbula anyi rioro ya.

¹⁶ O buru na onye ọbula ahụ ka nwanna ya na-eme mmehie nke na-adighi eduba n'onwu, ya kpee ekpere, Chineke ga-enyekwa onye ahụ ndu. Nke a bụ maka ndi ahụ mmehie ha na-abughì nke na-eduba n'onwu. E nwere mmehie na-eduba n'onwu. Asighi m unu kpee ekpere maka nke ahụ.

¹⁷ Ajo omume niile bu mmehie, ma o di mmehie nke na-adighi eduba n'onwu.

* 5:8 N'akwukwo ndi ohuru nke Vulget na-agba akaebe n'elugwe: Nna, Okwu ahụ na Mmuo Nso, ha atọ bu otu. 8 Ha dikwa atọ na-agba akaebe n'uwa: (nke a adighi n'akwukwo Griik ọbula tupu senchuri nke iri na anọ)

¹⁸ Anyị matara na onye ọbụla amụrụ site na Chineke anaghị aga n'ihu na-eme mmehie, kama onye ahụ nke amụrụ site na Chineke na-ehekwa ha, ajọ onye ahụ adighị emetụkwa ha aka.

¹⁹ Anyị maara na anyị bụ ụmụ Chineke, ụwa niile nọkwa n'okpuru ike ajọ onye ahụ.

²⁰ Anyị matakware na Ọkpara Chineke abịala, nyekwa anyị nghọta ka anyị mara ya, onye bụ eziokwu. Anyị nọ n'ime onye ahụ bụ eziokwu, ọ buladi n'ime Ọkpara ya, bụ Jisọs Kraịst. Ya onwe ya bụ ezi Chineke bụrụkwa ndụ ebighị ebi.

²¹ Ụmụ m, wezuganụ onwe unu site n'arụsị niile.

2 Jón

¹ Ọ bụ okenye ahụ,

Na-edegara nwanyị ahụ onye Chineke họtara, na ụmụ ya akwụkwọ a, bụ ndị m hụrụ n'anya n'ime eziokwu. Ọ bughị naanị m kama ndị niile maara eziokwu ahụ.

² N'ihì eziokwu ahụ nke dị n'ime anyị, nke ga-adigidekwa n'ime anyị ruo mgbe ebighị ebi:

³ Amara, na ebere, na udo nke sitere na Chineke Nna na Jisọs Kraịst, bụ Ọkpara Nna ahụ dinyere anyị n'eziokwu n'ihunanya.

Eziokwu na ihunanya

⁴ Apughị m ikọ ụdị ańurị m nwere mgbe m hụrụ na ụfọdụ ụmụ gi na-ebi ndụ igbaso eziokwu dika ihe Nna nyere anyị n'iwu.

⁵ Ma ugbu a, ezi nwanyị, ọ bughị iwu ọhụrụ ka m na-edere gi kama nke ahụ e nyere anyị site na mmalite. Ana m ariọ ka anyị hụrịta ibe anyị n'anya.

⁶ Nke a bụ ihunanya ahụ: ka anyị na-ejeghari n'irube isi n'iwu ya niile. Dika unu si nụ ya site na mmalite, unu ahapụkwala ijeghari n'ime ya.

Ndi ozizi ugha

⁷ N'ihì na otutu ndi nduhie apuola baa n'ụwa, bụ ndi na-adighi ekwenye na Jisọs Kraịst bįara n'oyiyi mmadu. Onye ọbula di otu a bụ onye nduhie burukwa onye na-emegide Kraịst.

⁸ Lezienụ anya, ka unu ghara itufu ugwo ọrụ nke anyi dogburu onwe anyi n'oru maka ya, kama ka unu nata ugwo ọrụ unu n'uju.

⁹ Onye ọbula na-adighi anogide n'ozizi Kraịst, nke na-esite na ya na ewezuga onwe ya, enweghi Chineke. Ma onye ọbula na-anogide n'ozizi ahụ nwere Nna na Ọkpara ya.

¹⁰ Ọ bụrụ na onye ọbula abia izi unu ihe ozọ di iche site n'ozizi a, unu akpobatala ya n'ulo unu, maobu nabatakwa ya.

¹¹ N'ihì na onye nabatara ya ga-eso onye di otu a keta oke n'ajo omume ya.

¹² Ọ bụ ezie na enwere m otutu ihe m chorọ idere unu, ma achoghi m iji akwukwo na inki dee ha. Kama, ana m ele anya ibia leta unu ka mu na unu kwukorita okwu ihu n'ihu, ka e sikwa otu a mee ka onu anyi zuo oke.

¹³ Ụmụ nwanne gi nwanyị, bụ onye a họtara, na-ekele unu.

3 Jọn

¹ Ọ bụ okenye ahụ,

Na-edegara Gaios, onye ahurū n'anya akwukwọ a, bụ onye m hurū n'anya n'eziokwu.

² Onye m hurū n'anya, ekpere m bụ na ahụ ga-esi gi ike, ka ihe na-agara gi nke oma, dika o na-agara mkpuruobi gi nke oma.

³ Anuriri m onu nke ukwu, mgbe ufodu umunna bɔara gbaa ama banyere ikwesi ntukwasị obi gi nye eziokwu, na otu i si nɔgide na-agbaso eziokwu ahụ.

⁴ O nweghi ihe na-enye m onu karɔa inu na umu m na-agbaso eziokwu.

Gaios ruziri oru ya

⁵ Onye m hurū n'anya, i kwesiri ntukwasị obi n'ihe obula nke i na-emere umunna, o bu ezie na ha bu obia nye gi.

⁶ Ha akolara nzuko banyere ihunanya gi. Biko, mgbe ha na-apu, nyekwara ha aka n'ije ha n'uzo ga-enye Chineke otuto.

⁷ Ọ bụ n'ih iha* ahụ ka ha biliri ije, na-anaraghi enyemaka obula site n'aka ndi na-ekweghi ekwe.

⁸ Nke a mere o ji kwesi ekwesi na anyi ga-elekota ndi di otu a anya ka anyi buru ndi so ha na-ejikota aka n'otu n'oru eziokwu ahụ.

Esokwala nzo ukwu Diotrefis

⁹ Edero m akwukwọ ozi zigara nzuko ahụ, ma Diotrefis onye o na-atọ uto ibu onye mbu, anabataghi anyi nke oma.

¹⁰ Ya mere, o buru na m abia, aga m eme ka ihe niile o na-eme na otutu ihe niile o na-ekwu megide anyi puta ihè. O bugh i naan i na afọ ejughi ya n'ih ihe ndi a niile, o juru inabata ndi umunna, ma na-egbochi ndi ozọ choro inabata ha ka ha ghara ime otu ahụ. O na-achupukwa ha site n'ulo nzuko.

¹¹ Onye m hurū n'anya, enomila ihe di njo kama nomie ihe di mma. Onye obula na-eme ezi ihe na-egosi na o si na Chineke. Onye o bulakwa na-eme ajo ihe ahubeghi Chineke anya.

¹² Onye obula na-agba ezi ama banyere Dimitrios o buladi eziokwu ahụ n'onwe ya. Anyi na-ekwukwa ezi ihe banyere ya. I makwaara na o bu ezi ama ka anyi na-agba.

¹³ Enwere m otutu ihe m choro idere gi n'akwukwọ, ma achoghi m iji mkpisi odee na inki dee ha.

¹⁴ Ọ bụ olileanya m ibia ihu gi n'oge na-adighi anya. Mgbe ahụ anyi ga-anodu ala kwuo ihe niile n'ihu n'ihu.

¹⁵ Ka udo diri gi.

* 1:7 Aha a na-ekwu banyere ya bu Kraist.

Ndị enyi niile nọ n'ebe a na-ekere gị. Kelekwa ndị enyi niile nọ n'ebe ahụ n'aha n'aha.

Jud

¹ Jud, odibo Jisọs Kraịst, na nwanne Jemis,

Na-edegara ndi niile a kporo, ndi ahuru n'anya n'ime Chineke, bu Nna, na ndi nokwa n'okpuru nchebe Jisọs Kraịst akwukwo ozi a:

² Ka ebere na udo na ihunanya bara unu uba.

Mmehie na ila n'iyi nke ndi ajo omume

³ Ndi m huru n'anya, ebe o na-anu m oku n'obi idere unu akwukwo banyere nzoputa ahụ anyi nwekoru n'otu, ma ahuru m mkpa o di idere unu akwukwo a, irio unu ka unu guzosie ike buo agha ichebe okwukwe ahụ, nke e nyefere ndi nsọ n'aka idebe.

⁴ N'ihia na ufodu mmadu, bu ndi e dere ihe banyere omuma ikpe diri ha, siteri n'oge gara aga, ezobatala n'etiti unu. Ha bu ndi na-adighi asopuru Chineke, ndi na-agbanwe amara Chineke anyi, mee ya ka o buru ohere ha nwere ibi ndu ikwa iko, na nke igonari Jisọs Kraịst, onye naani ya bu Onye kachasi ihe niile elu na Onyenwe.

⁵ O bu ezie na unu maa ihe ndi a niile, ma achoro m ichetara unu otu Onyenwe anyi si zoputa ndi ya site n'ala Ijpt, ma mesia laa ndi niile na-ekweghi ekwe n'iyi.

⁶ Ndi mmuo ozi nupuru isi, ndi na-anogideghi n'onodu e nyere ha, kama ha si n'ebe obibi ha gbapu. O jirila igwe kee ha agbu ebighi ebi, debe ha n'ochichiri n'ime ala, ebe ha ga-anọ ruo ubochi ikpe ahụ di egwu.

⁷ Otu a kwa, Sodom na Gomora na obodo niile gbara ha gburugburu, bu ndi nyefere onwe ha na ndu ikwa iko nakwa omume ibi ndu ojo di iche iche nke anu ahụ, bu ihe ido aka na nti nye ndi mmadu site n'ahuhu ha tara n'ihia mmehie n'ime oku ebighi ebi.

⁸ N'uzo di otu a kwa, ndi a na-emeru anu ahụ ha n'iro nro ha, na-ajukwa ike ochichi niile, ma na-ekwulukwa ndi ahụ juputara n'ebube nke anya na-adighi ahụ.

⁹ Ma Maikel onyeisi ndi mmuo ozi, mgbe o guzogidere ekwensu naruritakwa uka banyere ozu Mosis, ya onwe ya enweghi anya ike ima ya ikpe n'ihia okwu nkwulu, kama o siri, "Ka Onyenwe anyi baara gi mba."

¹⁰ Ma ndi a na-ekwulu ihe niile obula ha na-aghotaghi. Dika umu anumanu a na-azughi azu, ha na-eme ihe obula di ha mma n'anya si otu a na-ala onwe ha n'iyi.

¹¹ Ahuhu ga-adiri ha, n'ihia na ha soro nzo ukwu Ken, nyefee onwe ha na ndahie Belam n'ihia ihe nrite n'uru, ma laa n'iyi na nnupu isi Kora.

¹² Ndi a bu ihe ntupo n'etiti unu n'oge mmemme oriri ihunanya unu, ha na-eso unu na-eriko nri na-atughi egwu obula. Ha bu ndi nalekota naani onwe ha. Ha di ka igwe ojii nke na-adighi ezo mmiri, nke ifufe na-ebughari. Ha bu osisi a na-ahu n'oge okochi nke na-adighi

amị mkpuru, nke e si na mgborogwu ya hoputa, nke nwuru anwu ugboro abuo.*

¹³ Ha bu ebili mmiri na-amaghari n'osimiri, nke na-asoputa ihere ha dika ufufu, kpakpando na-awaghari awaghari, bu ndi nke a kwadooro ebe kachasi igba ochichiri ruo ebighi ebi.

¹⁴ O bu n'ihu ihe ndi a ka Enok, onye bu agburu nke asaa site n'Adam buru n'amuma banyere ha si, "Lee! Onyenwe anyi na-abia, ya na puku kwuru puku ndi nsọ ya.

¹⁵ O na-abia ikpe mmadu niile ikpe, na itu ha niile mmehie ajo omume niile ha n'anya, bu nke ha mere n'uzo na-ezighi ezi. Tinyere okwu ojo niile nke ndi mmehie ndi na-adighi asopuru Chineke kwuru megide ya."

¹⁶ Ndi a bu ndi na-atamu ntamu oge niile, ndi o nweghi ihe obula naadi ha mma. Ndi na-agbaso agu ihe ojo niile nke anu ahụ ha chorọ. Ha na-anya isi banyere onwe ha, na-aja ndi ozo mma; ka ha nwee ike nweta ihe ha na-acho n'aka ha.

Ido aka na nti na ndumodu

¹⁷ Ma unu, ndi m huru n'anya, chetanu ihe ndi ozi Onyenwe anyi Jisọs Kraist kwuru na ha ga-emezu.

¹⁸ N'ihu na ha siru unu, "N'ogwugwu oge ahụ, ndi na-eji ihe niile na-emere ihe ochi ga-adi. Ndi na-agbaso agu ihe ojo niile nke anu ahụ ha chorọ.

¹⁹ O bu ndi anu ahụ ha na-achi, ndi na-enweghi Mmuo Nso n'ime ha, bu ndi na-eweta nkewa n'etiti unu."

²⁰ Ma unu, ndi m huru n'anya, nogidenu na-ewuli onwe unu elu na ntala okwukwe unu dikarisiri nsọ. Na-ekpekwanu ekpere n'ime Mmuo Nso.

²¹ Doonu onwe unu n'okpuru ihunanya Chineke, dika unu na-echere ebere Onyenwe anyi Jisọs Kraist nke na-eduba na ndu ebighi ebi.

²² Gosinu ufodu ndi na-enwe obi abuo ebere.

²³ Zopotanu ndi ozo site n'iguputa ha n'oku. N'ebe ndi ozo no gosinu ha obi ebere, kama jirinu itu egwu mee nke a, kpoo nu o buladi uwe nke anu ahụ mmehie meruru asi.

Ekpere ito Chineke

²⁴ Ugbu a, nye onye ahụ puru ichebe unu, ka unu ghara ida, onye puru ikpobata unu n'ihu ya di ebube n'onodu enweghi ntupo obula n'oke onu

²⁵ ka otuto, na idi ukwu, na ike, na ikike ochichi; diri Onye naani ya bu Chineke, Onye nzoputa anyi, site na Jisọs Kraist Onyenwe anyi, tupu n'ogbo niile ebido, ka o diri ya ugbu a, na mgbe niile ebighi ebi. Amen.

* 1:12 Maobu, ha nwuru anwu n'ezie

Mkpughe

Ihe e dere n'akwukwo a

¹ Mkpughe banyere Jisos Kraist, nke Chineke nyere ya igosi ndi ohu ya, ime ka ha mata ihe ndi ahụ na-aga ime n'oge na-adighi anya. O mere ka amata nke a site na izite mmụọ ozi ya ka ọ bịakwute ohu ya Jọn,

² onye a gbara ama banyere ihe niile ọ hụrụ, okwu Chineke, na ogbugba ama Jisos Kraist.

³ Ngozi na-adiri onye ahụ na-aguputa okwu ndi a di n'amuma a. Ngozi na-adikwara ndi na-anụ ya, ma nabata ihe e dere n'ime ya n'obi ha. N'ihia na oge mmezu ha di nso.

Ekele na otuto

⁴ O bu m Jọn na-ekele akwukwo a,

Na-edere ya nzuko asaa di na mpaghara Eshia:

Ka amara na udo nke sitere na Onye ahụ na-adị, Onye ahụ dikwaari, na Onye ahụ na-aga ibia diri unu, sitekwa n'ebe Mmụọ asaa* ahụ na-eguzo n'ihu ocheeze ya,

⁵ sitekwa n'aka Jisos Kraist, onye bu onyeama kwesiri ntukwasị obi, na onye mbu sitere na ndi nwuru anwu bilie, nakwa onye na-achi ndi eze niile nke uwa.

Nye onye ahụ hụrụ anyi n'anya ma meekwa ka anyi site n'obara ya nwere onwe anyi puo na mmehie.

⁶ O mere ka anyi buru alaeze, ndi nchuaja nye Nna ya bu Chineke. O bu ya ka otuto niile na ike niile diri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

⁷ "Lee, o na-abia ya na igwe ojii.†

Anyi niile ga-ahukwa ya,

o buladi ndi ahụ niile mapuru ya ahụ, ha ga-ahụ ya."‡

Mmadu niile no n'ụwa "ga-erukwa ụjụ n'ihia ya."

Otu a ka o ga-adị! Amen.

⁸ Otu a ka Onyenwe anyi Chineke kwuru, "Abu m Alfa na Omega, onye na-adị, onye ahụ dikwaari, na onye ahụ na-aga ibia, bu onye puru ime ihe niile."

Ohu Jọn huru banyere Kraist

⁹ Mu onwe m, Jọn, nwanne unu nwoke, onye unu na ya na-enweko ahuhu na n'alaeze, na ntachiobi nke bu oke anyi n'ime Jisos. Anọ m n'ogbe ala ntakiri mmiri gbara gburugburu a na-akpo Patmos n'ihia okwu Chineke na-agba ama banyere Kraist.

¹⁰ N'ubochi Onyenwe anyi, anọ m n'ime Mmụọ ma nu otu oke olu dara uda di ka opi ike n'azu m,

* 1:4 N'akwukwo Nso, asaa di ka onuogugu na-egosiputa izuoke. † 1:7 Dan 7:13 ‡ 1:7 Zek 12:10

¹¹ na-ekwu, “**Dee ihe i na-ahụ ugbu a n’akwụkwọ zigara ya nzukọ asaa dị n’Efesos na Smyrna na Pegamom na Tiatira na Sardis, na Filadelfia na Laodisia.**”

¹² Mgbe m chighariri, lee anya ihu onye na-agwa m okwu, ahuru m ihe idoba oriṅa asaa e ji olaedo kpuo.

¹³ N’etiti ihe idoba oriṅa ndi a, ahuru m otu onye yiri nwa nke mmadu, § ka o guzo. O yikwasiri onwe ya uwe mwuda. Ma o nwere ihe okike na-acha olaedo e ji kee gburugburu obi ya.

¹⁴ Isi ya na agiri isi ya na-acha vaa dika ogho ocha, dika akummiri igwe.* Anya ya abuo yiri ire oku na-enwusi ike.

¹⁵ Ukwu ya abuo di ka bronz a nuchasiri nnoo nke oma hichapukwa ya. Olu okwu ya na-ada di ka uzu mmiri na-achi achi.

¹⁶ O jidere kpakpando asaa n’aka nri ya, mma agha di nko nwere ihu abuo sikwa n’onu ya na-aputa. Ihu ya na-egbu maramara dika anyanwu na-acha n’ike ya niile.

¹⁷ Mgbe m huru ya, adara m n’ala n’ukwu ya dika onye nwuru anwu. Ma o weere aka nri ya metu m n’ahu na-ekwu si, “**Atula egwu. Abu m Mmalite na Ogwugwu.**

¹⁸ **Abu m onye ahụ na-adị ndụ. Anwuru m anwu, ma lee, ana m adi ndu ruo mgbe niile ebighi ebi. O bukwa m ji otughe igodo nke onwu na nke oku ala mmuo.**

¹⁹ “**Ya mere, detuo ihe niile i hurula, ihe di ugbu a na ihe gaje ime na mgbe na adighi anya.**

²⁰ **Nke a bu ihe omimi nke kpakpando asaa ahụ i huru n’aka nri m, na ihe idoba oriṅa asaa ndi ahụ putara. Kpakpando asaa ahụ bu ndi mmuo ozi ulo nzuko asaa ahụ. Osi oriṅa asaa ahụ bu ulo nzuko ndi ahụ n’onwe ha.**

2

Nzukọ di n’Efesos

¹ “**Dee akwụkwọ nye mmuo ozi ulo nzuko di n’Efesos, si ya:**

Ihe ndi a bu okwu si n’onu onye ahụ na-ejide kpakpando asaa n’aka ya, ma na-ejeharikwa n’etiti ihe idoba oriṅa olaedo asaa ndi ahụ.

² **Amaara m ihe niile banyere oru gi niile. Ahukwala m irusi oru ike gi na ntachiobi gi. Amaara m na i dighi anagide ndi ajo omume, na i nwaleela ndi ahụ niile na-akpo onwe ha ndi ozi, ma ha abughi ndi ozi n’ezie, choputakwa na ha bu ndi ugha.**

³ **I jirila ntachiobi nagide nhuju anya n’ihi aha m, ma ike agwughi gi.**

⁴ **Ma enwere m ihe ndi a megide gi. I hapula ihunanya mbu ahụ i nwere.**

⁵ **Cheta onodu i si na ya daa. Chegharia, mekwa ihe ndi ahụ i na-eme na mbu. O buru na i meghe otu a, aga m abia wepu ihe idoba oriṅa gi site n’onodu ya.**

6 **Ọ** bụladị otu a, o nwere ihe ụfọdụ dị mma banyere gị. **Ị** kporo ọrụ ojoọ nke ndị Nikolaitan asi, dika mụ onwe m si kpọọ ya asi.

7 Onye ọbụla nwere ntị, ya nụrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa nzukọ. Onye ahụ na-emeri emeri ka m ga-enye ike iri mkpuru sitere n'osisi ndu ahụ nke di na paradais nke Chineke.

Nzukọ di na Smyrna

8 “Dee akwukwo nye mmuọ ozi ulo nzukọ di na Smyrna, si ya:

Ihe ndi a bu okwu ahụ bu Mmalite na Ogwugwu ihe niile. Onye nwuru anwu ma dikwa ndu ozo.

9 Amaara m mkpagbu gi niile na ida ogbenye gi. Ma n'ezie, i bu ogaranya. Amaara m ihe banyere nkwo niile ndi ahụ na-akpo onwe ha ndi Juu na-ekwuto gi, ma ha abughi ndi Juu, n'ezie ha bu ulo nzukọ ekwensu.

10 Atukwala egwu n'ihi ihe ahụ gaje ibiakwasị gi. N'ihi na ekwensu n'onwe ya gaje ime ka a tuba ụfọdụ n'ime ndi gi n'ulo mkporo, ka o jiri ya nwalee gi. A ga-akpagbu unu abali iri. Ma gosi onwe gi onye kwesiri ntukwasị obi, o bụladị ruo mgbe onwu ga-abiakwasị gi. Emesia, a ga m enye gi okpueze ahụ, bu ndu.

11 Onye ọbụla nwere ntị ya nụrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa nzukọ niile. Onye ọbụla na-emeri emeri, onwu nke ughoro abuo agaghi emekpa ya ahụ.

Nzukọ di n'obodo Pegamom

12 “Dee akwukwo nye mmuọ ozi ulo nzukọ di Pegamom, si ya:

Ndi a bu okwu si n'onu onye ahụ ji mma agha ahụ di nko nke nwere ihu abuo n'aka ya.

13 Amaara m ebe i bi, bu obodo ebe ekwensu nwere ocheeze ya. Ma i na-anogidesi ike n'aha m. I juru igonari okwukwe gi n'ime m, o bụladị n'oge Antipas onyeama m kwesiri ntukwasị obi, bu onye e gburu n'obodo unu, ebe ekwensu bi.

14 Ma enwere m ihe ole ma ole megide gi. I nwere ụfọdụ mmadu ebe ahụ, ndi jidesiri nkuzi Belam ike, bu onye kuziiri Balak ka o raa umu Izrel ura nke mere ka ha mehie, rie ihe a churu n'aja nye arusi, kwaakwa iko.*

15 N'otu aka ahụ, i nwekwara ụfọdụ mmadu ndi jidesiri nkuzi Nikolaitan ike.

16 Ya mere, chegharia! Ma o bughi otu a, aga m abiakwute gi osiso jiri mma agha di m n'onu buso ha agha.

17 Onye ọbụla nwere ntị, ya nụrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa nzukọ niile. O bu naani onye na-emeri emeri ka m ga-enye ụfọdụ n'ime achicha manà ahụ e zoro ezo. Aga m enyekwa onye ahụ ezi nkume ocha ahụ, nke edekwasiri aha ohuru n'elu

* 2:14 O bu Belam kuziri Balak uzo o ga-esi rara ndi Izrel nye na nupu isi megide iwu Chineke nyere ha banyere ife arusi, n'akwukwo Onu 31:15-16, ikwa iko na ilu di maobu nwunye site na mba ozo. Iwu ndi a di n'akwukwo Dit 7:3-11.

ya, nke onye ọbụla ọzọ na-agaghị amata, karịa onye ahụ natara ya.

Nzuko dị n'obodo Tiatira

18 “Dee akwụkwọ nye mmụọ ozi ụlọ nzuko dị na Tiatira, si ya:

Ndị a bụ okwu sitere n’aka Ọkpara Chineke, onye anya ya na-enwuba n’ebe niile dị ka ire ọkụ. Ụkwụ ya kwa na-egbu maramara dị ka bronza n’ụchara nke ọma.

19 Amaara m ọrụ gị niile, na ihunanya gị, na okwukwe gị. Amakwaara m ije ozi gị na ntachiobi gị, na-ahụkwa na ị narụ ọrụ ugbo a karịa ka i mere na mbụ.

20 Ma enwere m ihe ndị a megide gị. Ị na-anabata nwanyị ahụ a na-akpọ Jezebel, onye na-ekwuputa na ya bụ onye amụma nwanyị nye ya ohere ka o were nkuzi asị na-eduhie ndị ohu m ụzọ, ka ha kwaa iko, riekwa ihe e ji chụọrọ arụsị aja.

21 Enyela m ya ohere ka o si na mmehie ya chegharịa, ma ọ juru ichegharị site na ndụ ikwa iko.

22 Lee, aga m etinye ya n’ute ahụhụ, meekwa ka ndị ya na ha na-akwa iko taa ahụhụ dị ukwu. Ọ bụ naanị ma ha chegharị ka ihe ndị a na-agaghị abiakwasị ha.

23 Ma n’ebe ụmụ ya nọ, aga m etigbu ha ka ha nwụ. Nzuko niile ga-amata na abụ m onye na-enyocha mmụọ na mkpuruobi niile. Aga m akwughachikwa onye ọbụla n’ime unu ụgwọ ọrụ kwesiri ọrụ ya.

24 Ugbu a, ana m agwa unu ndị fọdurụ na Tiatira, unu ndị na-agbasoghị ozizi ya, ndị na-amutabekwaghị ihe ndị ahụ ekwensu kporo ihe nzuzo dị omimi,[†]O nweghị ibu arọ ọzọ m ga-ebokwasị unu,

25 ma ọ bughị, unu jidesienụ ihe unu nwere aka ike tutu ruo mgbe m ga-abia.’

26 Ma onye ọbụla na-emerị emerị, na-anogidekwa na-eme uche m ruo ọgwụgwụ ihe niile, ka m ga-enye ikike n’ebe mba niile nọ.

27 Onye ahụ, ‘ga-eji mkpara igwe chia ha, dika mgbe a kụwachara ite aja na mpekele na mpekele.’[§]Ọ bụladị ka Nna m si nye m ike,

28 a ga-enye onye nke meririnụ kpakpando ụtutu.

29 Onye ọbụla nwere ntị, ya nuru ihe Mmụọ Nso na-agwa nzuko niile.

3

Nzuko dị n'obodo Sardis

1 “Dee akwụkwọ nye mmụọ ozi ụlọ nzuko dị na Sardis, si ya:

[†] 2:20 Onye amụma nwanyị Ọ bụ onye amụma ụgha n’ihi na ihe ọ na-akuzi megidere iwu Chineke. [‡] 2:24 Ihe nzuzo dị omimi E nwere ọdị iche n’etiti ihe omimi Mmụọ Nso na-ekpughe dị ka e dere n’akwụkwọ 1Kọ 2:10, site n’ihe omimi ndị ọzọ. Ya mere, o ji dị mkpa na mmadụ ga-akpachapụ anya mgbe ọbụla onye dị otu na-achọ imata ụfọdụ ihe omimi, ka ọ rịọ inyeaka mmụọ nso. [§] 2:27 Abụ 2:9

Ndi a bu okwu onye ahụ nwere mmụọ asaa nke Chineke na kpakpando asaa.

Amaara m ọrụ gi niile, i nwere aha dika onye di ndu ma i bu onye nwuru anwu.

² Ugbu a, si n'ura bilite. Mee ka ihe ntakiri ahụ fọdurụ na-achọ inwu anwu diri ike. N'ihu na o dighi ọrụ gi m huru di ka ihe zuruoke n'anya Chineke m.

³ Ya mere, cheta ihe ndi ahụ i natara na nke i nuru; rube isi nye ya, cheghariakwa. Ma o buru na i tetaghi, aga m abiakwute gi di ka onye ohi, i gaghị amatakwa oge m ji biakwute gi.

⁴ Otu o di, i nwere ufodu mmadu na Sardis ndi na-emerubeghi uwe ha. Ha ga-eyiri uwe ocha ma soro m jee ije n'ihu na ha bu ndi kwesiri ekwesi.

⁵ Onye obula na-emeri emeri, ka a ga-eyikwasị uwe mwuda ocha dika ha. Agaghị m ehichapu aha ya site n'akwukwo nke ndu ahụ, kama aga m ekwuputakwa aha ahụ n'ihu Nna m na n'ihu ndi mmuọ ozi niile.

⁶ Onye obula nwere nti, ya nuru ihe Mmuọ nsọ na-agwa nzuko niile.

Nzuko di n'obodo Filadelfia

⁷ "Dee akwukwo nye mmuọ ozi ulo nzuko di na Filadelfia, si ya:

Ndi a bu okwu onye di nsọ na onye eziokwu, onye ahụ ji otughe igodo Devid, nke o ji emeghepu ihe onye obula na-apughị imechi, na nke o ji imechi ihe onye obula na-apughị imeghe.

⁸ Amaara m ọrụ gi niile. Lee, edebela m n'ihu gi onu uzo nke e meghere emeghe, nke onye obula na-apughị imechi. Amaara m na i nwere ike di ntakiri, ma i debere okwu m, i gonarikwaghị aha m.

⁹ Aga m eme ka ndi ahụ so na nzuko ekwensu, bu ndi na-asị na ha bu ndi Juu ma ha abughị, kama ha bu ndi ugha, aga m eme ka ha bia kpọọ isiala nye gi, si otu a ghota na ahuru m gi n'anya.

¹⁰ Ebe i sitere na ntachiobi sọpuru okwu m niile, aga m ekpuchi gi site n'oke mkpagbu ahụ, nke ga-abiakwasị uwa mgbe a ga-anwale ndi niile bi n'ime ya.

¹¹ Ana m abia osiso. Jidesienu ihe unu nwere aka ike, ka onye obula ghara inapu gi okpueze gi.

¹² Ma onye obula na-emeri emeri, ka m ga-eme ka o buru ogidi n'ime ulonso Chineke m. O gaghị esikwa n'ebe ahụ puo apuo. Aga m edekwasikwa aha Chineke m n'ahu, na aha obodo nsọ Chineke, nke bu Jerusalem oheru ahụ si n'eluigwe, ebe Chineke no na-aridata. Aha oheru m ka a ga-edekwasikwa n'ihu ya.

¹³ Onye obula nwere nti, ya nuru ihe Mmuọ Nso na-agwa nzuko niile.

Nzuko dị n'obodo Laodisia

14 “**Dee akwukwo nye mmuo ozi ulo nzuko di na Laodisia, si ya:**

Ndi a bu okwu Amen, onye kwesiri ntukwasị obi, na onye bu ezi onyeama, burukwa isi mmalite ihe niile Chineke kere.

15 **Amaara m oru gi niile, na i jughi oyi, i kpoghikwa oku. O gaara adi nnoo mma ma asi na i na-aju oyi ma o bukwanyu na-ekpo oku.**

16 **N'ih i nke a, ebe i na-ajughi oyi, i kpoghikwa oku, ihe i di bu naranara. N'ih i ya, aga m esi n'onu m gbupu gi.**

17 **N'ih i na i na-asi, 'abu m ogaranya, nwezu o ihe niile. Mkp a ihe obula akpakwaghi m.' Ma i ghotaghi na onye gba aka ka i bu. I bu onye e kwesiri imere ebere. I bukw a ogbenye na onye kpuru isi na onye gba ot o.**

18 **Ana m adu gi odu ka izuta ezigbo olaedo n'aka m, bu olaedo a nuchara anucha n'ime oku. Mgbe ah u, i ga-abukwa ogaranya n'ezie. I gaara esitekwa n'aka m zuta akwa ocha na-enweghi ntupo ka i ghara igba ot o, ka ihere gharakwa ime gi. Ka i zurukwa ezigbo ogwu oria anya tee, ka ibido ihu uz o nke oma.**

19 **Ndi m huru n'anya ka m na-abara mba na-enyekwa ha ahuhu. Ya mere, nwee inu oku n'obi, cheghariakwa.**

20 **Lee, ana m eguzo n'onu uz o na-aku aka. O buru na onye obula anu olu m ma meghee uz o, aga m abata soro ya rikoo ihe, ya onwe ya ga-esokwa m rie ihe.**

21 **Onye obula na-emer i emer i, ka mu ga-enye ikike ka o soro m nodu n'ocheeze m. O buladi dika m meriri sorokwa Nna m nodu n'ocheeze ya.**

22 **Onye nwere nti, ya nuru ihe Mmuo Nso na-agwa nzuko niile.”**

4

Ocheeze di n'eluwigwe

1 **Mgbe ihe ndi a gasiri, eleliri m anya m hu onu uz o di n'eluwigwe ka e meghere ya. Uda olu ah u m nuru na mmalite dara oz o, di ka uda opi ike si m, “Bia, gbagota n'ebe a, ka m gosi gi ihe ga-emezuriri mgbe ihe ndi a gasiri.”**

2 **N'otu oge ah u, e mere ka m noo n'ime mmuo, ma lee, ahuru m onwe m n'eluwigwe, hukwa ka e debere otu ocheeze nke otu onye na-anokwas i n'elu ya.**

3 **Udidi onye nokwasiri n'ocheeze ah u na-egbu nweghenweghe dika nkume di oke onuahia a na-akpo jasper na kanelian. Eke na egwurugwu dika nkume oke onuahia. Emeraldudu gbara ocheeze ah u gburugburu.**

4 **Iri ocheeze abuo na an o oz o, gbara ocheeze ukwu ah u gburugburu. Ndi nokwasiri n'ocheeze ndi a bu iri ndi okenye abuo na an o, ndi yi uwe ocha. Ha kpukwa okpueze e ji olaedo kpuo n'isi ha.**

5 **Mgbe ah u, uda dika uda egbe eluwigwe, ya na amuma na-egbuke sitere n'ocheeze ukwu ah u na-ada na-achaputakwa. N'ihu ocheeze**

ukwu ahụ, e nwere oriṅna asaa na-enwu ọkụ. Oriṅna ndị a bụ mmụọ asaa nke Chineke.

⁶ N'ihu ocheeze ahụ e nwere ihe dika oke osimiri e ji enyo mee, nke na-enwu dika kristal.

N'etiti ihu ocheeze ahụ na gburugburu ya, e nwere anụ anọ dị ndụ nwere anya n'akụkụ ahụ ha niile, ihu na azụ.

⁷ Nke mbụ n'ime anụ ndị ahụ dị ndụ nwere oyiyi dika ọdum. Nke abụọ dika ehi. Nke atọ nwere ihu yiri nke mmadụ. Nke anọ dika ugo gbasapuru nku ya na-efe efe.

⁸ Nke ọbụla n'ime ihe anọ ndị a dị ndụ nwere nku isii. Anya juputara n'ahụ ha niile na n'ime ha, ọ buladi n'okpuru nku ha. Ehihie na abali niile, ọrụ ha bụ iti mkpu na-asị,

“Nsọ, Nsọ, Nsọ

ka Onyenwe anyị Chineke, Onye puru ime ihe niile dij,*

bụ onye ahụ dikwaari, onye ahụ na-adi, na onye ahụ na-aga ibia.”

⁹ Mgbe ọbụla anụ ndị ahụ dị ndụ na-enye onye ahụ na-anokwasị n'elu ocheeze ahụ na-adi ndụ ruo mgbe niile ebighi ebi otuto na nsopuru na ekele,

¹⁰ iri ndị okenye abụọ na anọ ahụ na-adakwa n'ala n'ihu onye ahụ nọ n'ocheeze na-efe ya ofufe, bụ onye ahụ na-adi ndụ ruo mgbe niile ebighi ebi. Ha niile n'otu n'otu na-atuda okpueze ha n'ihu ya na-abu abụ na-asị,

¹¹ “Gị, Onyenwe anyị na Chineke anyị,

kwesiri inara otuto, na nsopuru, na ike.

N'ihu na gị onwe gị kere ihe niile,

ọ bukwa site n'ochicho gị ka e ji kee ha,
ma meekwa ka ha diri ndụ.”

5

Akwukwo kwara ihe na-aga ime

¹ Mgbe ahụ, ahuru m akwukwo e dere ihe ihu na azụ, nke a fukoro afuko, kakwasikwa ya akara asaa, ka ọ di n'aka nri onye ahụ nokwasiri n'elu ocheeze ahụ.

² Ahukwara m otu mmuọ ozi di ukwu, ka ọ na-ekwusa okwu n'oke olu na-asị, “Ọ bụ onye kwesiri inyakaapu akara ndi a ma saghee akwukwo ahụ a fukoro afuko?”

³ Ma ọ dighi onye ọbụla puru isaghe akwukwo ahụ maobu ilenye ya anya a huru n'eluigwe, maobu n'ụwa, maobu n'okpuru ụwa.

⁴ Akwara m akwa n'obi ilu n'ihu na ọ dighi onye ọbụla a huru tozuru oke isaghe akwukwo ahụ maobu ileba anya n'ime ya.

⁵ Mgbe ahụ, otu onye n'ime ndi okenye ahụ gwara m si, “Akwala akwa. Lee, Ọdum ebo Juda, bụ mgborogwu Devid, emeriela. Ọ puru inyakaapu akara asaa ahụ ma saghekwa akwukwo ahụ.”

⁶ Mgbe ahụ, ahuru m Nwa Aturu na-eguzo n'etiti ocheeze ahụ dika e gburu ya egbu. Anụ anọ ahụ di ndu na ndi okenye ahụ gbara ya gburugburu. O nwekwara mpi asaa na anya asaa, nke bụ mmuọ asaa nke Chineke, ndi e zipuru n'ime ụwa niile.

⁷ Ọ gara n'ihu were akwukwo ahụ site n'aka nri onye ahụ na-anokwasị n'elu ocheeze ahụ.

* 4:8 Aiz 6:3

8 Mgbe ọ weere ya, anụ anọ ahụ dị ndụ na iri ndị okenye abụọ na anọ ndị ahụ dara n'ala n'ihu Nwa Atụrụ ahụ. Ha niile n'otu n'otu jikwa ụbọ akwara na efere e ji ọlaedo mee, nke ihe jupụtara n'ime ha bụ ụda na-esi isi ụtọ, bụ ekpere ndị nsọ.

9 Ha na-abụ abụ ọhụrụ na-asị,
 “I kwesiri inara akwụkwọ ahụ
 na inyaka pụ akara ya,
 n'ihì na e gburu gị,

ma site n'ọbara gị, ị gbataara Chineke ndị mmadụ,
 ndị si n'ebo niile, na asụsụ niile, na ndị niile, na mba niile.

10 Ị chikọtaala ha, mee ha otu alaeze na ndị nchụaja na-ejere Chineke anyị ozi.

Ha ga-achikwa achi n'ụwa.”

11 Mgbe ahụ, elere m anya, hụ ma nụkwa olu nke ọtụtụ ndị mmụọ ozi, nke ọnụọgụgụ ha ruru puku kwurụ puku, na nde kwurụ nde. Ha gbara ocheeze ahụ gburugburu, na anụ anọ ahụ dị ndụ na ndị okenye ahụ.

12 Ha na-abụ abụ n'oke olu na-asị,
 “O kwesiri bụ Nwa Atụrụ ahụ e gburu egbu
 inara ike na akunuba na amamihe na ike
 na nsopurụ na otuto na ngozi.”

13 Mgbe ahụ, anurụ m ka ihe niile nọ n'elugwe na ndị nọ n'ụwa na ndị nọ n'okpuru ụwa, na ndị nọ n'okpuru oke osimiri na-eti mkpu abụ na-asị,

“Ka ngozi, na nsopurụ niile, na otuto niile, na ike niile
 dirị onye ahụ na-anọkwasi n'ocheeze ahụ, na Nwa Atụrụ ahụ
 ruo mgbe niile ebighị ebi!”

14 Anụ anọ ahụ dị ndụ zakwara sị, “Amen!” Ndi okenye ahụ dakwara n'ala n'ihu ya kpọọ isiala nye ya.

6

Akara mechiri akwụkwọ ahụ

1 Ahurụ m mgbe Nwa aturụ ahụ meghere otu n'ime akara asaa ahụ. Otu n'ime anụ anọ ahụ dị ndụ tiri mkpu dika a ga-asị na ọ bụ egbe elugwe sị, “Bịa!”

2 Mgbe m lere anya, ahurụ m inyinya dị ọcha. Onye na-anọkwasi n'elu ya ji uta n'aka ya. A tụtwasikwara okpueze n'isi ya dika onye agha na-emeru emeru mgbe niile.

3 Mgbe o meghere akara nke abụọ, ngwangwa, anurụ m ka anụ nke abụọ ahụ n'ime anụ anọ ndị ahụ dị ndụ tiri mkpu sị, “Bịa!”

4 Mgbe ahụ, inyinya ọzọ na-acha ọbara ọbara pụtara. E nyere onye nọkwasi n'elu ya ike iwepụ udo n'ụwa nakwa ime ka umụ mmadụ na-egburita ibe ha. E nyekwara ya mma agha dị ukwuu.

5 Ma mgbe o meghere akara nke atọ, anurụ m ka anụ nke atọ ahụ dị ndụ kwuru, “Bịa!” Ahurụ m inyinya dị ojii. Onye na-anọkwasi n'elu ya ji ihe ọtụtụ abụọ n'aka ya.

6 Anụkwara m ihe dị ka olu nke sitere n'etiti anụ anọ ahụ dị ndụ na-adaputa sị, “Otu ihe ọtụtụ kilo* nke ọka wiiti bụ ụgwọ ọrụ otu

* 6:6 Ihe ọtụtụ nta dị otu kilo

ubochi, † ihe otutu kilo atoz nke oka bali bukwa ugwo oru otu ubochi. Ya mere, unu emebikwala mmanu oliv na mmanya.”

⁷ Mgbe o meghere akara nke anoz, anuru m ka anu nke anoz di ndu siri, “Bia!”

⁸ Elere m anya ma hu inyinya na-acha ntuntu n'ihu m. Aha onye nokwasiri n'elu ya bu Onwu na Oku ala mmuo na-esokwa ya n'azu. E nyere ha ike n'ebe otu uzoz n'uzoz anoz nke uwa di ka ha jiri mma agha na unwu, na orja ojoo na anu ohja gbuchapu ndi bi n'ime ha.

⁹ Ma mgbe o meghere akara nke ise, ahuru m n'okpuru ebe ichu aja mkpuruobi ndi niile e gburu egbu n'ih i okwu Chineke na n'ih igba ama nke ha jidesiri ike.

¹⁰ Ha ji oke olu tie mkpu na-asi, “Gi, Onye kachasi ihe niile elu, bu Onyenwe anyi, onye di nso na onye eziokwu, ruo olee mgbe ka i na-eche ikpe uwa na ndi bi n'ime ya ikpe ma bookwa obo n'isi ha maka obara anyi ha wufuru?”

¹¹ E nyere ha n'otu n'otu uwe ocha, a gwakwara ha ka ha zuru ike nwa oge nta, tutu ruo mgbe onuogugu ndi ozi ibe ha na umunna ha a ga-egbu dika e gburu ha ga-ezu.

¹² Anokwa m na-ele anya mgbe o meghere akara nke isii ahu. Nke a mere ka oke ala oma jijiji diri. Anyanwu gbara ochichiri di ka akwa mkpe e jiri aji mee. E mekwara ka onwa chaa uhie uhie dika obara.

¹³ Mgbe ahu, kpakpando di na mbara eluigwe malitere idapu n'ala dika mkpuru osisi fiig na-achaghi acha si adapu mgbe oke ifufe naefeghari ya.

¹⁴ Mbara eluigwe gabigara, dika akwukwo mgbe a na-apiakota ya. Ugwu niile na agwa etiti niile ka e wepukwara site n'onodu ha.

¹⁵ Ndi eze niile nke uwa na ndi no n'ochichi di iche iche, na ndi ogaranya, na ndi no n'onodu di elu, na ndi ochiagha, na ndi mmadu niile di iche iche, ndi ukwu ma ndi nta, ndi ohu na ndi nwe onwe ha, ha niile gara zoo onwe ha n'ime ogha nkume na n'okpuru ugwu,

¹⁶ ha na-eti mkpu na-ario ugwu ndi ahu na-asi, “Dakwasinu anyi zoo anyi ka onye ahu nokwasiri n'elu ocheeze ahu hapu ihu anyi, ka oke iwe nke Nwa Aturu ahu hapu ibiakwas i anyi.

¹⁷ N'ih i na, lee oke ubochi iwe ha abiala, onye puru igbanari ya?”

7

Ndi ozi Chineke a kara akara

¹ Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m ndi mmuo ozi anoz ka ha guzo n'akuku anoz nke uwa. Ha na-egbochikwa ka ifufe obula ghara ife n'elu ala, na n'elu osimiri, na n'elu osisi.

² Mgbe ahu, ahukwara m mmuo ozi ozoz ka o si n'owuwa anyanwu na-aputa, akara Chineke di ndu dikwa n'aka ya. O tikuru ndi mmuo ozi anoz ahu mkpu, bu ndi ahu e nyere ike imekpa uwa ahu, ya na oke osimiri,

³ na-asi, “Unu emebila uwa maobu oke osimiri maobu osisi obula tutu ruo mgbe anyi kachara ndi ohu niile nke Chineke anyi akara n'egedege ihu ha.”

⁴ Mgbe ahụ anụrụ m ọnụọgụgụ ndị a kara akara ahụ, ha dị nari puku mmadụ, na iri puku mmadụ anọ na anọ, bụ ndị sitere n'ebo niile nke Izrel.

⁵ Ndị a kara akara site n'ebo Juda dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị si n'ebo Ruben dịkwa puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị si n'ebo Gad dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

⁶ E sitere n'ebo Asha họtuta puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị sitekwara n'ebo Naftalị dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

E sitere n'ebo Manase* họtuta puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

⁷ Ndị si n'ebo Simiọn dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị sitere n'ebo Livayi dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị si n'ebo Isaka dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

⁸ E sitere n'ebo Zebұлon họtuta puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị si n'ebo Josef dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Ndị sikwa n'ebo Benjamin dị puku mmadụ iri na abụọ (12,000).

Oke igwe ndị yi uwe ọcha

⁹ Mgbe ihe ndị a gasiri, ahurū m oke igwe mmadụ, ndị dị otutu n'ọnụọgụgụ nke onye ọbụla na-apughị iguta onụ. Ha sitere na mba dị iche iche na ebo dị iche iche na ndị niile na asụsụ dị iche iche, na-eguzo n'ihu ocheeze ahụ na n'ihu Nwa Aturū ahụ. Ha yikwasiri onwe ha uwe ọcha, jirikwa igu nkwa n'aka ha.

¹⁰ Ma ha ji oke olu na-eti mkpu na-asị,

“Nzọpụta diri Chineke anyi,
onye na-anọkwasi n'ocheeze ahụ,
dikwara Nwa aturū ahụ.”

¹¹ Ndị mmụọ ozi niile ahụ guzoro ocheeze ahụ gburugburu, ha na ndị okenye ahụ na anụ anọ ahụ dị ndụ. Ha dara, kpuo ihu ha n'ala n'ihu ocheeze ahụ feekwa Chineke ofufe,

¹² na-asị,

“Amen!

Ngozị niile na otuto niile,
na amamihe niile na ekele niile na nsopurū niile
na ike niile na ume niile,
diri Chineke anyi ruo mgbe niile ebighi ebi.
Amen.”

¹³ Mgbe ahụ, otu n'ime ndị okenye ahụ zara m si, “I maara ndị ahụ, ndị a e gbokwasiri uwe ọcha ahụ, ebee ka ha siri pụta?”

¹⁴ Asiri m, “Onyenwe m, ọ bụ gi maara.”

Ọ siri m, “Ndị a bụ ndị sitere n'ime oke mkpagbu ahụ pụta. Ha bụ ndị sachara uwe ha, mee ha ka ha diri ọcha site n'ọbara Nwa Aturū ahụ.

¹⁵ O bụ nke a mere,

“ha ji guzoro n'ihu ocheeze Chineke
na-efe ya ofufe ehie na abali n'ime ulonso ya.
Onye ahụ na-anọkwasi n'elu ocheeze ahụ
ga-ekpuchikwa ha.

¹⁶ 'Agụụ agaghị agukwa ha ọzọ.

* 7:6 N'ebe a Manase nwa Josef, weere ọnọdụ Dan.

Akpiri agaghi akpokwa ha nku mgbe obula.
 Anyanwu agaghi achakwa ha ozo,[†]
 okpomoku obula agaghi erute ebe ha no.
 17 N'ihu na Nwa Aturu ahụ nke nọ n'etiti ocheeze ahụ
 ga-abụ onye ozuzu aturu ha;
 'o ga-edurukwa ha jee n'isi mmiri nke ndu ahụ.[‡]
 'Chineke ga-ehichapukwa anya mmiri obula site n'anya ha.'§"

8

Nyakapu akara nke asaa

¹ Mgbe o meghere akara nke asaa, akuku niile nke eluigwe dara juu ruo ihe di ka iri nkeji atọ.

² Ahuru m ndi mmuo ozi asaa, ndi na-eguzo n'ihu Chineke. E nyere ha opi ike n'otu n'otu.

³ Mmuo ozi ozo nke ji ite igwe ntakiri e ji olaedo kpuo biara guzo n'ihu ebe ichu aja. E nyere ya otutu uda na-esi isi utọ ka o jiri chuo aja, ya na ekpere ndi nsọ niile, n'ebe ichu aja e jiri olaedo wuo, n'ihu ocheeze ahụ.

⁴ Anwuru oku nke ihe ahụ na-esi isi utọ, ya na ekpere ndi nsọ sitere n'aka mmuo ozi ahụ rigoo elu n'ihu Chineke.

⁵ Mgbe ahụ kwa, mmuo ozi ahụ weere oku sitere n'ebe ichu aja ahụ tinye ya n'ime ite igwe ntakiri ahụ, tuda ya, ka o danye n'ime uwa. Mgbe o mere nke a, uzu egbe eluigwe dara, amuma gbukwara n'uzo di oke egwu. Ala oma jijiji dakwasikwara ebe niile n'uwa.

Ndi mmuo ozi afuo opi ike

⁶ Mgbe ahụ, ndi mmuo ozi asaa ahụ ndi ji opi asaa ahụ jikeere onwe ha ifu opi ike ahụ.

⁷ Mgbe mmuo ozi nke mbu furu opi ike ya, a tudara mkpuru mmiri na oku a gwakotara ya na obara n'ime uwa. Nke a mere ka otu uzo n'ime uzo atọ nke osisi rechapuru oku, e rechapukwara ahijia ndu niile oku.

⁸ Mgbe mmuo ozi nke abuo fukwara opi ike ya, a tudara ihe yiri ugwu di ukwu na-enwu oku n'ime osimiri. Nke a mere ka otu uzo n'ime uzo atọ e kere osimiri niile chagharia ghoo obara.

⁹ Otu uzo n'ime uzo atọ nke ihe niile di ndu di n'ime osimiri nwuru. Otu uzo n'ime uzo atọ e kere ugbọ mmiri niile di n'elu osimiri lara n'iyi.

¹⁰ Mgbe mmuo ozi nke atọ furu opi ike ya, otu kpakpando dikarisiri ukwu nke na-enwu di ka owaoku sitere na mbara eluigwe danye n'ime otu uzo n'ime uzo atọ e kere iyi niile na isi iyi niile.

¹¹ Aha kpakpando ahụ bu Ilu ilu. Otu uzo n'ime uzo atọ nke mmiri malitere ilu ilu, otutu mmadu nwuru n'ihu mmiri a na-elu ilu.

¹² Mgbe mmuo ozi nke anọ furu opi ike ya, e mere ka otu akuku n'ime akuku atọ e kere anyanwu gbaa ochichiri. Otu a kwa, otu akuku n'ime akuku atọ e kere onwa gbara ochichiri. Ya na otu akuku n'ime atọ e kere kpakpando niile. Nke a mere ka anyanwu hapu inyekwa ihè

ya n'uju dika o si eme na mbu. Otu uzọ n'ime uzọ atọ e kere ehie ghokwara oke ochichiri, o dikwa otu a n'oge anyasi.*

¹³ Elere m anya, hu ma nukwa otu ugo ka o na-efeghari n'etiti mbara eluigwe na-eti mkpu n'olu ike na-asi, "Ahuhu! Ahuhu! Ahuhu diri mmadu niile bi n'awa n'ihu uda opi ike nke ndi mmuo ozi atọ ndi a ga-afu."

9

Opi ike nke ise

¹ Mgbe mmuo ozi nke ise ahụ furu opi ike ya, ahuru m otu kpakpando si n'eluigwe daa n'ala. E nyere ya ihe otughe igodo nke e ji atughe olulu nke Abis* ahụ.

² Mgbe o meghere olulu Abis ahụ, anwuru oku di ukwu sitere n'ime ya puta dika anwuru oku si n'oku icheku oku ya di ukwu, mee ka oke ochichiri kpuchie ihu anyanwu na mbara eluigwe.

³ Igurube sitere n'anwuru oku ahụ puta fedakwasa uwa. E nyekwara ha ike ita mmadu obula dika akpi si agba mmadu.

⁴ E nyere ha iwu si ha emebila ahijia ndu obula, maobu osisi na ihe obula a kuru n'ala. Kama oru ha bu ibiakwasị mmadu obula na-enweghi akara Chineke n'egedege ihu ya.

⁵ Iwu e nyere ha abughi ka ha gbuo ndi a, kama o bu ka ha mekpaa ha ahụ onwa ise. Mmekpa ahụ ha dika ahụ ufụ na nhuju anya nke akpi mgbe o gbara mmadu.

⁶ N'ime ubochi ndi ahụ, otutu mmadu ga-achọ iji aka ha gbuo onwe ha ma ha agaghi enwe ike mee ya. Aguu inwu onwu ga-agu ha, ma onwu ga-esi n'ebe ha no wezuga onwe ya.

⁷ Igurube ndi a nwere oyiya di ka inyinya a kwadebere maka ibu agha. Ha nwere ihe yiri okpueze e ji olaedo kpuo n'isi ha. Ihu ha dikwa ka ihu mmadu.

⁸ Agiri isi ha dika agiri isi umu nwanyi. Eze ha dikwa ka eze odum.

⁹ Ha yikwasiri onwe ha ihe ikpuchi obi dika nke e ji igwe kpuo. Nku ha na-eme mkpotu di ka uda nzọ ukwu otutu inyinya nke ugbọ agha na-esekpu na-abanye n'ogbo agha.

¹⁰ Ha nwere odudu dika akpi. Ma ike niile e nyere ha bu imeru ndi mmadu ahụ onwa ise site n'ike di n'odudu ha.

¹¹ Ha nwere mmuo ozi nke Abis,† onye na-achikota ha dika eze. Aha ya n'asusu Hibru bu Abadon, ma n'asusu Griik o bu Apolion.‡

¹² Ahuhu nke mbu agafeela, ebe ahuhu abuo ozọ na-abia n'ihu.

Opi ike nke isii

¹³ Mgbe mmuo ozi nke isii furu opi ike ya, anuru m olu sitere na mpi anọ ahụ di n'ebe ichu aja ahụ e jiri olaedo wuo, nke di n'ihu ocheeze Chineke,

¹⁴ na-agwa mmuo ozi nke isii ahụ, nke ji opi ike okwu, "Topu mmuo ozi anọ ndi ahụ e kere agbu n'ebe osimiri Yufretis di."

* 8:12 Opi ike anọ mbu dara metutara ikpe Chineke n'ebe ihe e kere eke di. Ihe a bu ala, na osimiri, na iyi, na ihe ndi di na mbara n'elu, di ka kpakpando, na anyanwu na onwa. * 9:1 E mere ka anyi mata na o bu olulu na-enweghi nsotu. † 9:11 Olulu nke omimi ya na-enweghi nsotu. ‡ 9:11 Ya bu Onye Mbibi

15 A tohapuru ndi mmuo ozi anọ ahụ, ndi e jibu eji na njikere maka oge awa ahụ, na ubochi ahụ, na onwa ahụ, na afọ ahụ, iji gbuo otu ụzọ n'ime ụzọ atọ nke mmadu.

16 Ndi agha ahụ, onuogugụ ha bu nari nde abuo. Anuru m mgbe e kwuru ole ha di.

17 N'ime ohu m, ahuru m inyinya ha, hukwa ndi nokwasiri ha n'elu. Ndi no n'elu inyinya ndi a yi ihe ikpuchi obi nke ufodu n'ime ha na-acha obara obara. Ufodu na-acha dika akpukpo eluigwe, ufodu na-acha odo odo. Ufodu na-acha dika anwuru oku. Isi inyinya ha dika isi odum, anwuru oku na oku na nkume oku si ha n'onu na-aputa.

18 E sitere n'ihe mmekpa ahụ ndi a, ire oku, anwuru oku na nkume oku na-adighi anyu anyu, ka ha ji gbuo otu ụzọ n'ime ụzọ atọ nke mmadu niile bi n'owa.

19 Ike inyinya ndi a di n'onu ha, na odudu ha. Odudu ha di ka agwo, nwee isi agwo nke ha ji emeru mmadu ahụ.

20 Ma ndi foduru n'etiti mmadu, bu ndi a na-egbughi site n'ihe ntaramahuhu oria ndi a, echegharighi site n'oru aka ha maobu ikwusi ife mmuo ojo ofufe. Ha jukwara ikwusi ife arusi ha niile nke ha ji olaedo na olaocha na bronzi na igwe na nkume na osisi kpuo. Chi ndi na-apughi ihu ụzọ, maobu ihu ihe, maobu ije ije.

21 Ha echegharighi site n'igbu mmadu ha, maobu ụzọ mgbaasi ha, maobu ndu ikwa iko ha, na izu ohi ha puta.

10

Mmuo ozi ji akwukwo ntakiri

1 Ahuru m mmuo ozi ozo di oke egwu ka o si n'eluigwe na-aridata. Igwe ojii gbara ya gburugburu. Eke na egwurugwu dikwa ya n'isi. Ihu ya na-egbukwa maramara dika anyanwu. Ukwu ya na-acha dika ogidi na-enwu oku.

2 O ji akwukwo ntakiri a fukotara afukota n'aka ya. Otu ukwu ya, nke aka nri ya, ka o zonyere n'ime osimiri, ma ukwu nke aka ekpe ya ka o zokwasiri n'elu ala.

3 O ji oke olu, nke dara uda dika igbo uja odum, tie mkpu, egbe eluigwe asaa gbara otu mgbe ahụ.

4 Mgbe m chorọ idetu ihe egbe eluigwe ndi a kwuru, anuru m otu olu si n'eluigwe na-ekwu, "Edela ihe ahụ n'akwukwo, n'ihu na-achoghi ka ndi ozo mata okwu ahụ egbe eluigwe ndi ahụ kwuru."

5 Mgbe ahụ, mmuo ozi ahụ nke m huru zokwasiri ukwu ya n'elu osimiri, na n'ala akoro ahụ, chiliri aka ya abuo elu,

6 were onye ahụ na-adi ndu mgbe niile ebighi ebi nuo iyi. Ya bu onye ahụ kere eluigwe na uwa, na ihe niile di n'ime ha, na oke osimiri, na ndi niile bi n'ime ha, si na oge ezuola. Na o kwesikwaghi ka a tufuo oge obula.

7 N'ubochi ahụ, mgbe ndi mmuo ozi asaa ahụ ga-afu opi ike ha, ihe omimi niile nke Chineke ga-emezu, dika o gwara ndi ohu ya bu ndi amuma.

8 Olu nke ahụ m nuru mbu sitere n'eluigwe gwa m okwu ozo, nasisi, "Gaa nara mmuo ozi ahụ guzo n'elu oke osimiri na ala akoro, akwukwo ahụ aseghere aseghere nke o ji n'aka ya."

⁹ Ejekwuru m mmụọ ozi ahụ gwa ya ka o nye m akwụkwọ nta ahụ. Ọ siri m, “Nara ya, taa ya. Ọ ga-eme ka afo gi luolu, ma n’onyi gi, ọ ga-atọ gi uto dika mmanu anu.”*

¹⁰ Ya mere, anaara m ya akwụkwọ nta ahụ site n’aka mmụọ ozi ahụ taa ya. Ọ toro uto dika mmanu anu n’onyi m, ma mgbe m lodara ya, afo m bidoro ilu.

¹¹ Mgbe ahụ ha siri m, “I ghaghị ibu amuma ozo banyere otutu mmadu, na otutu mba, na otutu asusu na otutu ndi eze.”

11

Ndi ama abuo

¹ Enyere m ihe otutu osisi achara e ji atụ ihe. Agwara m si m, “Gaa tuo ulonso ukwu Chineke, ma tuokwa ebe ichu aja di n’ulonso ahụ, guo onuogugu ndi niile na-akpo isiala n’ebe ahụ.

² Ma atukwala ogige nke di na mputa ulonso ahụ, n’ihi na ewerela ya nye ndi mba ozo. Ha ga-azotokwa obodo nso ahụ ukwu iri onwa ano na abuo.

³ Aga m enye mmadu abuo ndi ga-agbara m ama ike ka ha buo amuma otu puku ubochi na nari ubochi abuo na iri ubochi isii (1,260), ha ga-eyi akwa mkpe.”

⁴ Ndi a bu osisi oliv abuo ahụ na ihe idoba oriona abuo ahụ, ndi na-eguzo n’ihu Onye nwe uwa.*

⁵ Ọ buru na onye obula achoo imeru ha ahụ, oku ga-esi ha n’onyi puta rechapu ndi iro ha. Ọ buru na onye obula achoo imeru ha ahụ, a ga-egbu ya n’uzo di otu a.

⁶ A ga-enyekwa ha ike imechi eluigwe ime ka mmiri ozuzo obula ghara izo n’uwa n’ime afo ato na okara ahụ ha ga-ebu amuma ha. A ga-enyekwa ha ike ime ka osimiri na mmiri nta niile ghoo obara. Ha ga-enwekwa ike ime ka udi oria di iche iche bjakwasị uwa niile n’oge obula ha cheputara n’obi ha.

⁷ Mgbe ha gbazuru ama ha, anu ohia ahụ,† nke na-esite n’ime olulu Abis ahụ ga-ebuso ha agha merie ha, gbukwaa ha.

⁸ Mgbe ha nwuchara, ozu ha ga-atogboro n’okporozo nke obodo ukwu ahụ nke a na-akpo na mmụọ Sodom na Ijpt, ebe a kpooburu Onyenwe ha n’obe.

⁹ A gaghị ekwenyekwa ka onye obula lie ozu ha. Ma ndi niile di iche iche n’uwa, n’ebo niile, na asusu niile, na mba niile ga-agba ozu ha gburugburu ubochi ato na okara n’ebe a togboro ha na-ele ha anya.

¹⁰ Ndi niile bi n’uwa ga-anuri onu, nyerita ibe ha onyinye di iche iche, kpo oriri di iche iche iji nuria onu n’ihi ogbugbu e gburu ndi amuma abuo ahụ, ndi wetaara ha oke nhuju anya.

¹¹ Ma mgbe ubochi ato na okara gafesiri, Chineke ga-eme ka Mmuo ya na-enye ndu banyekwa n’ime ha, ha bilitere oto, oke egwu jidere ndi niile huru ha.

¹² Ha nuru oke olu si n’eluigwe daa na-asi, “rigotanu n’elu.” Ha siri n’igwe ojii, rigoro n’eluigwe ebe ndi iro ha ga-ano na-ele ha anya.

¹³ Ma n’otu oge ahụ, n’otu awa ahụ, ala oma jijiji dikarisiri oke egwu mara nke mere ka otu akuku n’ime akuku iri nke obodo ahụ niile daa.

* 10:9 Izk 3:3 * 11:4 Abu 52:8; Zek 4:3,11,14 † 11:7 Anu ohia a bu onye na-emegide Kraist.

Ndị nwurụ n'oge ala oma jijji a dikwa puku mmadu asaa. Ma ndi niile foduru sitere n'oke egwu nye Chineke nke eluigwe otuto.

¹⁴ Ugbu a ahuhu nke abuo ahụ agafeela. Ma mgbe na-adighi anya, ahuhu nke ato na-abia.

Opi nke asaa

¹⁵ Ka mmuo ozi nke asaa furu opi ike ya, oke olu di iche iche dara ike ike n'eluigwe, na-asi,

"Alaeze niile nke uwa

aburula alaeze Onyenwe anyi, na nke Kraist ya.

Ya onwe ya ga-achikwa ruo mgbe niile ebighi ebi."

¹⁶ Mgbe ahụ, iri ndi okenye abuo na anọ ahụ no n'ocheeze ndi ahụ di n'ihu ocheeze Chineke dara n'ala kpo isiala nye Chineke,

¹⁷ na-asi,

"Anyi na-enye gi otuto, gi Onyenwe anyi Chineke, Onye puru ime ihe niile.

Onye na-adi, na onye dikwaari,
n'ihu na i werela oke ike gi niile n'aka gi
malitekwa ichi ochichi.

¹⁸ Mba niile were oke iwe megide gi,
ma ugbu a bu oge gi iweso ha iwe di oku.

Ugbu a bu oge ikpe ndi nwuru anwu ikpe
na ikwughachi ndi ohu gi bu ndi amuma ugwo oru ha,
na ndi nsọ na ndi gi niile, bu ndi na-atu egwu aha gi,
bu ndi di nta na ndi di ukwu.

Oge eruokwala mgbe ila n'iyi ndi na-emebi uwa ga-adi."

¹⁹ Mgbe ahụ kwa, e meghere ulonso Chineke nke di n'eluigwe. A hukwara igbe ogbugba ndu n'ime ya. N'otu oge ahụ kwa, egbe eluigwe malitere igba, amuma gbukwara. Oke ifufe bidokwara ife. Oke ala oma jijji na akummiri igwe mere mkpotu nke ukwu.

12

Nwanyị na agwo ochie ahụ

¹ Oke ihe iribama putara ihe n'eluigwe, otu nwanyi e yikwasiri anyanwu dika uwe. Onwa dikwa n'okpuru ukwu ya abuo. Okpueze nwee kpakpando iri na abuo dikwa ya n'isi.

² O di ime, na-etikwa mkpu n'ihu ahuhu na ihe ufu nke omumu nwa.

³ Mgbe ahụ, ihe ama ozọ putara ihe n'eluigwe, agwo ochie nke di ukwu na-acha uhie uhie a na-akpo dragon, nke nwere isi asaa na mpi iri. O kpukwasikwara okpueze asaa n'isi ya.

⁴ O nwere odudu nke o ji dokpuru otu uzọ n'ime uzọ ato nke kpakpando niile di n'eluigwe, tuda ha n'ala. O biara guzo n'ihu nwanyi ahụ na-acho imuputa nwa ahụ o di ime ya, noo na njikere iri nwantakiri ahụ ma a muputa ya.

⁵ O muputara nwantakiri nwoke, "onye ga-ejikwa mkpara ochichi chia mba niile ochichi."* N'otu oge ahụ kwa, e si n'ebe ahụ wepu nwata ahụ were ya gaa n'ebe Chineke no n'eluigwe n'ocheeze ya.

⁶ Ma nwanyi ahụ si n'ebe ahụ gbapu gbalaa n'ozara ebe Chineke kwadebere na o ga-anọ. Ebe ahụ ka a ga-elekota ya anya nke oma otu puku ubochi na nari ubochi abuo na iri ubochi isii (1,260).

* 12:5 Abụ 2:9

Agha a luru n'eluigwe

⁷ Mgbe ahụ, agha daputara n'eluigwe. Maikel na ndị mmụọ ozi ya buru agha megide agwọ ochie ahụ (a na-akpọ dragon). Dragon ahụ na ndị mmụọ ozi ya bukwara agha nke ha,

⁸ ma e meriri ha, ha enwekwaghị ọnọdu ọbụla n'eluigwe.

⁹ Dragon ukwu ahụ, bụ agwọ ochie ahụ a na-akpọ ekwensu maọbụ Setan, nke na-eduhie ndị niile bi n'ụwa. A tudara ya n'ụwa, ya na ndị mmụọ ozi ya niile.

¹⁰ Mgbe ahụ, anuru m oke olu si n'eluigwe na-ada si,

“O mezuola n'ikpeazu, bụ nzọputa Chineke na ike na alaeze Chineke anyị, na ikike ichi isi Kraist ya, ha aburula ihe di ire.

N'ihu na e sitela n'eluigwe chutuo onye ahụ na-ebo umunna anyi ebubo.

Ọ na-ebo ha ebubo ehie na abali n'ihu Chineke.

¹¹ Ha lughuru ya n'agha

site n'obara Nwa aturu ahụ na site n'ama nke okwu onu ha,

n'ihu na ha ahughu ndu ha n'anya karia, kama ha jikere inye ndu ha obuladi ruo n'onwu.

¹² Ya mere, nurianu onu eluigwe ma unu ndi niile bi n'ime ya.

Ma ahuhu diri unu ndi bi n'ụwa na osimiri n'ihu na ekwensu abiakwutela unu.

O jirila oke onuma biakwute unu.

Ọ makwaara na oge a o nwere ehighe nne.”

¹³ Mgbe agwọ ochie ahụ chọputara na a chudala ya n'ụwa, ọ chusoro nwanyi ahụ muru nwa nwoke ahụ oso.

¹⁴ Ma e nyere nwanyi ahụ nku abuo, nke dika nku oke ugo, ka o jiri gbanari agwọ ochie ahụ feba n'ime ozara, ebe a kwadooro ya, na ebe a ga-anọ lezie ya anya afọ atọ na onwa isii.

¹⁵ Ma agwọ ahụ mehere onu ya mee ka mmiri si n'onu ya sọputa dika iyi nke ga-ebufu nwanyi ahụ.

¹⁶ Ma ala nyeere nwanyi ahụ aka. O mehere onu ya loda idee mmiri a nke si n'onu agwọ ahụ sọputa.

¹⁷ Mgbe ahụ, agwọ ochie ahụ wesara nwanyi ahụ iwe, puo iga buo agha megide umu ya bu ndi niile foduru, bu ndi niile na-edebe iwu Chineke na ndi na-ekwuputa na ha bu ndi ama nke Jiso.

13

Anu si n'osimiri puta

¹ Agwọ ochie ahụ guzoro n'akuku n'onu oke osimiri ahụ. Ma ahuru m otu anu ohia ka o si n'ime oke osimiri na-ariputa. Anu ohia a nwere isi asaa na mpi iri. Okpueze iri dikwa n'elu mpi ndi a. Aha e dekwasiri n'isi asaa ahụ n'otu n'otu bu ikwuto na ikwuhie Chineke.

² Anu ohia a m huru di ka agu, ma ukwu ya dika ukwu anu ohia bia. Onu ya dikwa ka nke odum. Agwọ ochie ahụ nyere ya ike ya, na ocheeze ya na ikike di ukwu.

³ Otu n'ime isi ya nwere ọnya buru ibu, nke puru iwetara ya onwu, e mere ka ọnya ahụ laa. Uwa niile sobere anụ ọhia ahụ n'azụ n'itunanya.

⁴ Ha kpọrọ isiala nye agwo ochie ahụ n'ihu na o nyere anụ ọhia ahụ ikike di otu a. Ha bidokwara ikpo isiala nye anụ ọhia ahụ, na-asi, "Ebee ka onye ahụ nọ, nke di ukwu karịa ya, onye pukwara ibu agha megide ya?"

⁵ E nyekwara anụ ọhia ahụ ọnụ na ike ikwu okwu mpako na ikike ikwulu ekwulu onwa iri anọ na abuo.

⁶ O meghere ọnụ ya malite ikwulu Chineke, na aha ya na ebe obibi ya, na ndu ahụ bu ndi bi n'eluigwe.

⁷ E nyere ya ike ibuso ndi nsọ agha na imeri ha. E nyekwara ya ikike ichi agburu niile, na ebo niile, na ndi niile, na mba niile na asusu niile.

⁸ Ndi niile bi n'elu uwa ga-akpokwa isiala nye ya, bu onye obula a na-edeghi aha ya n'ime akwukwo nke ndu nke Nwa aturu ahụ e gbururi, site n'oge e kere uwa.

⁹ Onye nwere nti ya nuru.

¹⁰ "O buru na o di onye obula a ga-adota n'agha, o bu ha ka a ga-adotakwa n'agha.

O buru na o di onye obula ga-anwu site na mma agha, aghaghi iji mma agha gbuo ha."*

Ka nke a buru ihe igbaume na iguzosikwa ike n'okwukwe nke ndi Chineke.

Anu ojoo si n'ime ala puta

¹¹ Mgbe ahụ kwa, ahuru m anụ ọhia ozo di iche ka o si n'ala nariputa. O nwere mpi nta abuo dika mpi Nwa aturu, kama o na-ekwu okwu dika agwo ochie ahụ.

¹² O na-achi isi n'onodu anụ ọhia nke mbu. O bukwa ike a ka o ji kwagide uwa na ndi niile bi n'ime ya ka ha kpoo isiala nye anụ ọhia mbu ahụ nke a gworo ọnya ya na-eweta onwu.

¹³ O na-emekwa otutu oke ihe iribama di iche iche. O mere obuladi ka oku si na mbara eluigwe daa n'uwa n'ihu mmadu niile.

¹⁴ O duhiokwara ndi mmadu bi n'uwa site n'oru iribama ya niile nke e nyere ya ike iru n'onodu anụ ọhia ahụ. O gwakwara ndi niile bi n'uwa ka ha kpuo ihe oyiyi nke anụ ọhia ahụ nke e jiri mma agha meruchaa ahụ, ma mechaa di ndu.

¹⁵ E nyere ya ike ikunye ume ndu n'ime oyiyi nke anụ ọhia mbu ahụ, ime ka ihe a kpuru akpu kwuo okwu mekwa ka e gbuo ndi niile na-akpoghi isiala nye ya.

¹⁶ O nyere iwu ka onye obula, onye ukwu na onye nta, ogaranya na ogbenye, ohu na onye nwe onwe ya, nata akara n'aka nri maobu n'egedege ihu ha.

¹⁷ Ya mere, o dighi onye obula nwere ike izu ahia maobu ree ahia ma o buru na onye ahụ enweghi akara a, nke bu aha anụ ọhia ahụ, maobu ihe e ji mara ya, maobu onuogugu nochiri aha ya.

¹⁸ Nke a ka chorọ amamihe maka ighota ya. Ka onye obula nwere oguguisi, guo onuogugu nke anụ ọhia ahụ, n'ihu na o bu onuogugu mmadu.† Onuogugu ahụ bukwa narị isi na iri isi na isii, ya bu 666.

* 13:10 Jer 15:2 † 13:18 Nke a bu akara onuogugu mmadu e kere eke.

14

Nwa aturu ahụ na ndị a gbaputara

¹ Elere m anya hụ Nwa Aturu ahụ ka o guzo n'ugwu Zayon. Ya na narị puku mmadụ na iri puku mmadụ anọ na anọ ahụ, bụ ndị e dekwasiri aha ya na aha Nna ya n'egedege ihu ha.

² Anukwara m olu si n'eluigwe na-ada dika ụda mmiri si n'ime nkume na-asoputa, maobu dika ụda nke oke egbe eluigwe. Olu m nuru dika olu ndi na-abu abu, ndi ji ubo akwara na-abu abu.

³ Narị puku mmadụ na iri puku mmadụ anọ na anọ ndi ahụ guzo, chee ocheeze ahụ, anu anu ahụ di ndu, na ndi okenye ahụ ihu, na-abu abu, ha na-abu abu ohuru. Nke naani ha bu ndi a gbaputara n'awa puru imuta.

⁴ Ndi a bukwa ndi na-emerughi onwe ha n'ebe umu nwanyi di, n'ihu na ha di ocha ka umu agboghoh na-amaghi nwoke. Ha na-eso Nwa Aturu ahụ ebe obula o na-aga. Ha bu ndi a gbaputara n'etiti mmadu iburu Chineke na Nwa Aturu ahụ dika mkpuru mbu.

⁵ O dikwaghi okwu ugha obula a huru nonu ha. Ha bukwa ndi na-enweghi ita uta.

Ndi mmuo ozi ato

⁶ Ahukwara m mmuo ozi ozo ka o na-efeghari n'etiti mbara eluigwe. O ji ozoma nke ebighi ebi ahụ n'aka, nke o na-aga ikwusara mba niile, na ebo niile, na asusu niile na mmadu niile no n'awa.

⁷ O jiri oke olu kwuo si, "Tuonu egwu Chineke, nyekwanu ya otuto, n'ihu na oge ikpe ya eruola. Kpookwanu isiala nye ya, bu onye kere eluigwe na ala, na oke osimiri na isi iyi mmiri niile."

⁸ Mgbe ahụ mmuo ozi nke abuo bira soro ya, na-efeghari na-asi, "O daala! O daala, bu Babilon obodo ukwu ahụ,* bu nke mere ka mba niile nuu mmanya onuma nke ikwa iko ya."

⁹ Mgbe ahụ, mmuo ozi nke ato biakwara soro ha na-eti mkpu na-asi, "Onye obula na-akpo isiala nye anu ohia ahụ si n'ime mmiri riputa, na oyiyi ya ahụ a kpuru akpu, na onye na-anarakwa akara ahụ n'egedege ihu maobu n'aka ya,

¹⁰ ha onwe ha, aghaghi isoro nuu mmanya nke oke iwe Chineke, bu nke a na-agwaghi agwa† gbanye n'ime iko onuma ya. A ga-ejikwa oku na nkume oku‡ mekpaa ha ahụ n'ihu ndi mmuo ozi di nsọ na n'ihu Nwa Aturu ahụ.

¹¹ Anwuru oku si n'ebe a na-emekpa ha ahụ aputa na-arigo elu ruo mgbe niile ebighi ebi. Izuike agaghi adiri ha ehilie na abali bu ndi ahụ kporo isiala nye anu ohia ahụ na oyiyi ya a kpuru akpu, kwerekwa ka a kakwasị ha akara nke aha ya.

¹² Ka nke a buru ihe igbaume nye ndi nsọ ya, bu ndi nke Chineke na-erubere iwu ya isi, na-eguzosikwa ike n'okwukwe ha n'ime jisos."

¹³ Anukwara m olu nke si n'eluigwe daa na-asi, dee ihe a n'akwukwo, "Ndi a goziri agozi ka ha bu, bu ndi nwuru n'ime Onyenwe anyi site ugbo a gaa n'ihu."

"E, ha ga-ezu ike site na ndogbu niile nke ha dogburu onwe ha, n'ihu na oru ha ruru ga-eso ha," ka Mmuo Nso na-ekwu.

* 14:8 Ajz 21:9 † 14:10 Nke a na-etinyeghi mmiri ‡ 14:10 Maobu, solfo

Oge iwe ihe ubi

¹⁴ Elere m anya hụ otu igwe ọcha, nke onye nọduru na ya dika nwa nke mmadu. § O kpu okpueze e jiri naanị ọlaedo mee, jirikwa mma iwe ihe ubi di nkọ, n'aka ya.

¹⁵ Mgbe ahụ, otu mmuọ ozi sitere n'ulonso ukwu pụta, tikuo onye ahụ nọkwasi n'igwe ọcha si, "Ngwa, bido iji mma iwe ihe ubi gi ruo ọrụ, n'ih i na oge owuwe ihe ubi eruola. Ihe a ga-aghọ aghọ n'ụwa achaala nke oma."

¹⁶ Ya mere, onye ahụ nọkwasi n'igwe ọcha ahụ runyere mma owuwe ihe ubi ya n'ime ụwa, ghotā ihe di n'ụwa dika ihe ubi.

¹⁷ Mmuọ ozi ozo sitekwara n'ulonso ukwu di n'eluigwe pụta. Ya onwe ya jikwa mma owuwe ihe ubi di nkọ.

¹⁸ Mmuọ ozi ozo, nke na-elekota oku sitekwara n'ebe ichu aja ahụ pụta, were olu ike gwa mmuọ ozi ahụ ji mma di nkọ si, "Were mma owuwe ihe ubi gi di nkọ bipu osisi uyoko mkpuru grepu site na vaini niile di n'ụwa, n'ih i na ha niile achaala."

¹⁹ Ya mere, mmuọ ozi ahụ runyere mma owuwe ihe ubi ya n'ụwa, bipusia uyoko mkpuru vaini ahụ chikota ha, kpojuputa ha ebe Chineke ga-eji iwe zochaa ha.

²⁰ A zochakwara mkpuru vaini ahụ n'ebe a na-azocha mkpuru vaini nke di n'azu obodo. Obara si n'ebe ahụ gbaputa di elu ruo ihe dika eriri e ji ekegide inyinya n'isi ime ka o gaa ebe achoro, o bu ihe ruru nari kilomita ato n'ogologo.*

15*Ndi mmuọ ozi asaa ji ihe ntaramahuhu asaa*

¹ Ahukwara m ihe iribama ozo n'eluigwe. O di ebube dikwa oke egwu. Ndi mmuọ ozi asaa ji uzo ahuhu asaa. Ha bu ahuhu nke ikpeazu ndi ga-eweta iwe Chineke na ngwucha.

Abu ndi a gbaputara buru

² Ahuru m ihe dika oke osimiri enyo a gwakotara ya na oku, na ndi ahụ nweterala mmeri n'ebe anu ohia ahụ na oyiyi ya, na onuogugu aha ya. Ha guzo n'akuku oke osimiri enyo ahụ, jidekwa ubo akwara nke Chineke n'aka ha.

³ Ha na-abu abu Mosis ohu Chineke, na abu Nwa aturu ahụ. "Oru gi niile di ukwu dikwa ebube,

Onyenwe anyi Chineke, Onye puru ime ihe niile.

Uzo gi niile ziri ezi, burukwa eziokwu,

Gi, Eze nke mba niile.

⁴ Onye ga-aghara itu gi egwu, Onyenwe anyi, onye ga-agharkwa ito aha gi?

N'ih i na o bu naanị gi di nsọ.

Mba niile ga-abiakwa

ikpo isiala n'ihu gi,

n'ih i na emeela ka oru ezi omume gi puta ihè."

⁵ Mgbe nke a gasiri, elere m anya hụ, na e meghere, ulonso ukwu di n'eluigwe, ya bu, ulo ikwu nke iwu ogbugba ndu ahụ.

§ 14:14 Dan 7:13 * 14:20 Ihe ruru nari mailu na iri asato.

⁶ Mmụọ ozi asaa ndị ahụ ji ihe ntaramahụhụ asaa sị n'ụlọnsọ ahụ pụta. Ha yi uwe ogho ọcha, akwa ọcha na-enwu ezigbo ọcha. E kekwasiri ihe okike ọlaedo gburugburu obi ha.

⁷ Otu n'ime anụ anọ ndị ahụ dị ndụ bunyere mmụọ ozi asaa ndị ahụ efere ọlaedo asaa a gbajuru ọnụma Chineke, bụ onye ahụ na-adị ndụ mgbe niile ebighị ebi.

⁸ Mgbe ahụ ụlọnsọ ahụ juputara n'anwụrụ ọkụ si n'ebube na ike Chineke na-aputa. O nweghị onye ọbụla nwere ike ịba n'ụlọnsọ ahụ tutu ruo mgbe ntaramahụhụ asaa nke ndị mmụọ ozi asaa ahụ gwuchara.

16

Efere asaa nke ọnụma Chineke

¹ Mgbe ahụ, anụrụ m oke olu si n'ụlọnsọ ahụ na-ada na-agwa ndị mmụọ ozi asaa ahụ okwu, "Ngwanụ, gaanụ wusa ihe dị n'efere ọnụma asaa Chineke ahụ n'elu ụwa."

² Mmụọ ozi nke mbụ pụrụ gaa wusa ihe dị n'efere nke ya n'elu ụwa, ọnya ojọọ na-egbu oke mgbu biakwasiri mmadụ niile nwere akara anụ ọhịa ahụ, na ndị na-akporo oyiyi ya isiala.

³ Mmụọ ozi nke abụọ wusara ihe dị n'ime efere nke ya n'elu osimiri niile. Otu mgbe ahụ, osimiri niile chaghariri ghoọ ọbara dika nke onye nwurụ anwụ. Nke a mere ka ihe niile dị ndụ n'ime osimiri ahụ nwụọ.

⁴ Mmụọ ozi nke atọ pụrụ gaa wusa ihe dị n'efere nke ya n'elu iyi na n'elu isi iyi niile. Nke a mere ka ha niile ghoọ ọbara.

⁵ Anụrụ m ka mmụọ ozi ahụ mmiri niile dị n'aka ya kwuru okwu sị, "I kpere ikpe ziri ezi, Gị, Onye dị Nso, na onye na-adị site na mmalite, na onye na-adikwa ugbu a.

⁶ N'ihia na ha wusara ọbara ndị nso gị na ndị amụma gị.

Ma ugbu a, i nyela ha ọbara ka ha nūọ. Nke a bukwa ezi ugwo ọrụ ha kwesiri inata."

⁷ Mgbe ahụ kwa, anụrụ m ka mmụọ ozi ahụ na-anọ n'ebe ichu aja siri, "E, Onyenwe anyi Chineke, Onye pụrụ ime ihe niile, ikpe gị niile bụ nke ziri ezi, burukwa eziokwu."

⁸ Mmụọ ozi nke anọ pụrụ wusa ihe dị n'efere nke ya n'elu anyanwụ si otu a mee ka anwụ were okpomoku ya chagbuo ndị mmadụ.

⁹ Okpomoku ahụ si n'anyanwụ bja rere onye ọbụla ọkụ n'ahụ. Nke a mere ka ndị mmadụ bido ikocha aha Chineke, onye nwere ike ichi ihe otiti ndị a, ma ha juru icheghari nye ya otuto.

¹⁰ Mmụọ ozi nke ise pụrụ wukwasị ihe dị n'efere nke ya n'elu ocheeze anụ ọhịa ahụ, mee ka alaeze ya juputa n'ochichiri. Ndị mmadụ tabiri ire ha n'ihia oke ahụ ufu.

¹¹ Ha kochara Chineke nke eluigwe n'ihia ihe ufu na ọnya biakwasiri ha. Ma ha juru icheghari site n'ajo ọrụ ha niile.

¹² Mmụọ ozi nke isii pukwara wukwasị ihe dị n'efere ya n'elu mmiri ukwu ahụ bụ Yufretis si otu a mee ka mmiri dị n'ime ya taa. Nke a mere ka ọ diri ndị eze ahụ si n'owuwa anyanwụ mfe.

¹³ Ahurū mmụọ atọ ruru aru ndi putara ihe n'udidi awo, ha si n'onu agwo ochie ahụ na n'onu anu ohia ahụ nwere ike iru ọrụ itunanya puta, na n'onu onye amuma ugha ahụ.

14 Ha bu mmuọ nke ajoy mmuọ ndi ahụ na-arụ ọrụ iribama. O bu ha na-ejekwuru ndi eze uwa niile ichikota ha maka ibu agha n'ubochi ukwu ahụ bu ubochi Chineke Onye puru ime ihe niile.

15 **“Lee! Ana m abia dika onye ohi. Ngozi na-adiri onye ahụ nọ na-eche nche, ndi yi uwe ha na njikere, ka o ghara ijeghari n'onodu igba otọ, buru onye onodu ya na-eweta ihere.”**

16 Ha kpokoro ndi eze ahụ n'otu ebe a na-akpo Amagidon n'asusu Hibru.

17 Mmuọ ozi nke asaa wupuru ihe di n'efere nke ya n'ikuku, otu olu sitere n'ocheeze di n'ulonso ukwu ahụ daa uda si, “Emezuola ya!”

18 Mgbe ahụ egbe eluigwe bidoro na-agba na-eme mkpotu, amuma bidokwara na-egbu, oke ala oma jijiji dikwara n'awa, udi nke na-adibeghi site na mgbe e kere uwa. O bu ala oma jijiji kachasi ala oma jijiji ndi ozọ njo.

19 Obodo ukwu ahụ kewara uzọ atọ. Obodo niile di na mba niile dakwara. Chineke chetara obodo ukwu ahụ bu Babilon. O nyere ya iko juputara na mmanya nke n'oke iwe nke onuma ya.

20 Mgbe ahụ, agwa etiti niile mikpuru, ugwu niile ghorọ ala di larii.

21 Mkpuru mmiri nke idi arọ otu n'ime ha ruru kilogram iri anọ na okara, sitere n'eluigwe na-adakwasị ndi mmadu. Nke a mekwara ka ha kochaa Chineke n'ih ihe ntaramahuhu nke mkpuru mmiri ahụ, n'ih na ihe ntaramahuhu ahụ di nnoo njo nke ukwu.

17

Nwanyị akwuna na anụ ojọ ahụ

1 Otu n'ime ndi mmuọ ozi asaa ndi ahụ ji efere biara si m, “Bia, aga m egosi gi ahuhu ga-abiakwasị onye ahụ uwa niile maara dika akwuna, onye ahụ na-anokwasị n'elu otutu mmiri nke uwa.

2 Ndi eze uwa esorola ya kwaa iko n'otu ihe ndina, emeekwara ka ndi niile bi n'awa buru ndi mmanya ikwa iko ya na-egbu.”

3 O duuru m n'ime mmuọ baa n'ozara. N'ebe ahụ ka m nọ hu otu nwanyị nokwasiri n'elu otu anụ ohia na-acha obara obara. Anụ ohia ahụ nwere isi asaa na mpi iri. Aha ndi e dere anụ ohia ahụ n'ahụ bu naani okwu ikwulu Chineke.

4 Nwanyị ahụ yi akwa na-acha odo odo na nke na-achakwa obara obara, gbarakwa ihe icho mma e ji olaedo, nkume di oke onuahia na pieal kpuo. O jikwa iko olaedo n'aka ya nke juputara n'ih aru na ihe ure niile o ji na-akwa iko ya.

5 Aha e dekwasiri ya n'egedege ihu bu ihe omimi:

Obodo ukwu ahụ bu Babilon,
nne ndi na-akwa iko
na nke ihe aru niile nke uwa.

6 Ejikwa m anya m hu na nwanyị ahụ anujuola obara ndi nsọ afo, ya na obara ndi ama Jisos.

Mgbe m huru ya, o gbagwojuru m anya.

7 Ma mmuọ ozi ahụ siri m, “Gini mere ihe i huru ji ju gi anya? Aga m akwara gi ihe omimi banyere nwanyị a na anụ ohia ahụ nke nabughari ya, bu nke nwere isi asaa na mpi iri.

⁸ Anụ ọhịa ahụ i hụrụ, nwere mgbe ọ dịrị, ma ugbu a, ọ dīkwaghị. Ma ọ ga-esi n'olulu Abis ahụ pụta banye na mbibi. Ma nloghachi ya ga-eju ndi ahụ a na-edeghi aha ha n'ime akwukwo ndu ahụ site n'oge e kere uwa anya. N'ih i na e nwere mgbe ọ dịrị, ma ugbu a, ọ dīkwaghị, ma ọ ga-emesi bja.

⁹ “Nke a choro uche nke nwere amamihe. Isi asaa ahụ nochiri anya ugwu asaa ahụ nke nwanyị ahụ na-anodu n'elu ha. Ha na-anochikwa anya ndi eze asaa.

¹⁰ Ise n'ime ha adaala, otu ka no, nke ozo abiabeghi. Mgbe ọ bjaara, ọ ga-anọ wantakiri oge.

¹¹ Anụ ọhịa ahụ nke diri ma ọ dīkwaghị, bu onye nke asato, ọ bu onye otu ndi eze asaa ahụ ma a lakwara ya n'iyi.

¹² “Mpi iri ahụ i hụrụ nochiri anya ndi eze iri na-anatabeghi alaeze. Ha na anụ ọhịa ahụ ga-anata ike ochichi dika eze sooso otu awa.

¹³ Ha ji otu obi na-enye anụ ọhịa ahụ ike ha na ichi isi ha.

¹⁴ Ha ga-ebu agha megide Nwa Aturu ahụ, ma Nwa Aturu ahụ g-ameri ha n'ih i na ọ bu Onyenwe kachasi ndi nwenụ niile nakwa Eze kachasi ndi eze niile. Ndi so ya bukwa ndi a koro, na ndi a hoputara, ndi ya kwesikwara ntukwasị obi.”

¹⁵ Mgbe ahụ ọ siri m, “Mmiri ndi ahụ i hụrụ, ebe nwanyị akwuna ahụ no, bu ndi mmadu di iche iche, igwe mmadu, na mba di iche iche na n'asusu di iche iche.

¹⁶ Anụ ọhịa ahụ na mpi iri ahụ i hụrụ ga-akpo nwanyị akwuna ahụ asi. Ha ga-agba ya oto, laakwa ya n'iyi, ha ga-eri anụ ya, werekwa oku rechapu ya.

¹⁷ Chineke etinyela ya n'obi ha imejuputa nzube ya site n'inwe otu obi nakwa inyefe anụ ọhịa ahụ ikike ochichi alaeze ha, tutu ruo mgbe a ga-emezu okwu Chineke.

¹⁸ Ma nwanyị a i hụrụ bu obodo ukwu ahụ na-achi ndi eze niile nke uwa.”

18

Nkwatu obodo Babilon

¹ Mgbe ihe ndi a niile gasiri, ahuru m mmuo ozi ozo ka o si n'eluigwe na-aridata. E nyere ya ikike di ukwu, ebube ya mekwara ka ihe juputa n'uwa.

² O ji olu di ike tie mkpu,

“O daala! O daala! Babilon Obodo Ukwu ahụ adaala!”*

O ghokwala ogha obibi ndi mmuo ojo

n'ebe nzuko mmuo ndi ahụ na-adighi ocha,

n'ebe nzuko umu nnunu ruru aru

n'ebe nzuko umu anumanu niile na-adighi ocha na ndi ruru aru.

³ N'ih i na mba niile anula

site na mmanya onuma nke ikwa iko ya.

Ndi eze nke uwa sokwaara ya kwaa iko,

ndi na-azu ahia n'uwa aghokwala ndi ogaranya site n'oke iba uba nke ya.”

Ido aka na ntị

⁴ Mgbe ahụ, anukwara m olu ozo si n'eluigwe na-akpo oku na-asi,

* 18:2 Aiz 21:9

“Ndị m, sinu n’ime ya pụta,[†]

ka unu ghara iketa oke na mmehie ya,
ka unu gharakwa iketa oke ahụhụ ya.

⁵ N’ihi na mmehie ya amụbaala ruo eluigwe.

Chineke echetakwala ajọ omume ya niile.

⁶ Mesonu ya mmeso dika o si meso unu.

Kwughachinu ya ugwo mmaji abuo maka ihe o mere.

Gwakooronu ya mmaji abuo n’ime iko mmanya ahụ nke o gwakooro ndi ozo.

⁷ Nye ya otutu mmekpa ahụ na obi ilu

dika ndu otuto, n’ime onwe ya obi utu nke o nyere onwe ya.

O na-ekwu n’obi ya na-asi,

‘Abu m eze nwanji no n’elu ocheeze m.

Abughi m nwanji di ya nwuru,

iru uju obula adighi nye m.’[‡]

⁸ N’ihi nke a, ihe ntaramahuhu ya ga-abiakwasị ya n’otu ubochi,

onwu na iru uju nke onwu na-eweta, na unwu.

A ga-eji oku rechapu ya,

n’ihi na Onyenwe anyi Chineke onye na-ekpe ya ikpe, di ike.

Ahuhu ato biakwasiri obodo Babilon

⁹ “Ndị eze nke uwa, ndi soro ya kwaa iko, ma bie ndu ochicho ojoo ya, ga-akwa akwa, ruo uju n’ihi ya, mgbe ha ga-ahu anwuru oku nke ikpo oku ya.

¹⁰ Ha ga-eji oke egwu guzo n’ebe di anya, kwaa akwa n’ihi ntaramahuhu ya si,

“‘Ahuhu, Ahuhu diri gi, Babilon, Obodo ukwu a maara aha ya gi Babilon, obodo e ji idi ike maara.

N’otu ntabi anya, ikpe nke gi na-abia.’

¹¹ “Ndị ahia nke uwa ga-akwa akwa ruokwa uju n’ihi ya, n’ihi na o dikwaghi onye na-azu ihe ahia ha ozo.

¹² Ngwa ahia olaedo gi, na olaocha, na ola e ji achọ mma na nkume oke onuahia, ezi akwa ocha, na akwa uhie uhie, na akwa lorilori, na akwa odo odo, osisi niile na-esi isi oma, ihe niile e ji odu enyi mee, ngwa ahia niile e ji osisi niile di oke onuahia mee, bronz, igwe na nkume mabul.

¹³ Ha na uda sinamon na mmanu otite nke okpurukpu eso osisi na-esi isi utu, maá na frankisens, mmanya na mmanu oliv, utu oka na wiiti, ehi na aturu, inyinya na ugboala agha, na ndi na-ere mmadu ibe ha dika ohu, na ahụ mmadu na mkpuruobi mmadu.

¹⁴ “Ha ga-asi, ‘Mkpuru ndi ahụ niile nke na-agu mkpuruobi agu e sitela n’ebe i no gabiga. Ihe oma niile i ji ebi ndu, na ihe oke onuahia niile i ji azu afọ gi, efunarila gi. Apughi ichotakwa ha ozo mgbe obula.’

¹⁵ Ndị ahia ahụ bara ogaranya site n’aka ya, ga-anọ n’ebe di anya, n’ihi oke egwu nke ntaramahuhu ya, na-eru uju, na-ebesikwa akwa ike.

¹⁶ “‘Ahuhu, Ahuhu diri gi, obodo ukwu ahụ,

nke e yikwasiri ezi akwa ocha, nke na-acha odo odo na obara obara

nke nya ihe icho mma nke olaedo, nkume di oke onuahia di iche iche na nkume pieal di iche iche.

17 N'otu awa a ka a lara oke akụ niile ndi a n'iyi.'

"Ndi niile nwee ugbo na-aga n'oke osimiri, na ndi na-akwo ugbo ndi ahia n'oke osimiri, na ndi niile na-eso ugbo mmiri ga-anọ n'ebe tere anya,

18 na-eti mkpu mgbe ha ga na-ele anya na-ahụ anwuru oku na-ala elu site n'ire oku ya na-asi, 'Olee obodo ozo dika obodo ukwu a?'

19 Ha ga-ekpokwasị aja n'isi igosi obi ojojo ha na-eti mkpu akwa na-asi,

"'Ahuhu, Ahuhu diri gi, obodo ukwu a maara aha ya ebe ndi niile nwere ugbo mmiri na-aga n'osimiri ghorọ ndi ogaranya site n'aku di n'ime ya.

Ma ugbo a, n'otu ntabi anya, ihe niile di n'ime ya bu ihe a laara n'iyi.'

20 "Ma gi eluigwe, nuria onu n'ih ihe a dakwasiri ya,

unu ndi nsọ, nuriakwanu onu,

unu ndi amuma na ndi ozi, nuriakwanu onu.

N'ih na Chineke ekpeela ya ikpe

n'ih mmeso ya megide unu."

Ubochi mkpebi ikpe Babilon

21 Mgbe ahụ, otu mmuo ozi di ukwu tutulitere otu nkume nke dika nkume igwe nri, tuba ya n'ime oke osimiri, na-asi,

"Otu a ka a ga-esi tufuo

Babilon obodo ukwu ahụ,

agaghị ahukwa ya ozo.

22 O dighi mgbe ozo uzu egwu ga-adi n'ebe ahụ.

Agaghị anukwa olu oja na une na ubo akwara na nke ndi na-afu opi ike n'ime gi ozo.

Aghaghị ahụ onye oru nka obula

n'ime gi ozo.

Agaghị anukwa uzu nkume igwe nri

n'ime gi ozo.

23 Ihe nke sitere n'oriona

agaghị acha n'ime gi ozo.

Olu obi utọ nke nwoke na nwanyi

na-alu di na nwunye agaghị adikwa.

Ndi mgbereahia gi bu ndi a ma ama n'elu uwa,

o bukwa mgbaasi gi ka e ji duhie mba niile nke uwa.

24 N'ime ya ka a huru obara ndi amuma niile, na nke ndi nsọ niile,

na nke ndi ozo ahụ niile e gburu n'uwa."

19

Otuto diri Onyenwe anyi

1 Mgbe ihe ndi a gasiri, anuru m uzu nke otutu igwe mmadu n'eluigwe. Ha niile na-eti mkpu na-asi,

"Haleluya!

Nzoputa, na ebube na ike niile diri Chineke anyi.

2 N'ih na ikpe ikpe ya niile ziri ezi, burukwa eziokwu.

O kpeela nwanyi ahụ na-akwa iko ikpe,

onye ji ikwa iko ya meruo uwa.
 O boolara obo obara ndi ohu ya n'isi ya."

³ Ozokwa, ha tiri mkpu,
 "Haleluya!

Anwuru oku si n'ime ya na-arigo elu ruo mgbe ebighi ebi."

⁴ Mgbe ahụ, iri ndi okenye abuo na anọ ahụ, ha na anọ anọ ahụ di ndu dara n'ala n'ihu Chineke onye nokwasiri n'elu ocheeze ukwu ahụ, fee ya ofufe na-asi,

"Amen, Haleluya!"

⁵ Otu olu sitekwara n'ocheeze ahụ na-asi,

"Toonu Chineke anyi,
 unu ndi ohu ya niile,
 ndi ukwu na ndi nta,

unu ndi na-atu egwu ya."

⁶ Mgbe ahụ, anukwara m olu dara ka olu igwe mmadu dikwa ka uzu mmiri na-ekwo ekwo, dikwa ka uda egbe eluigwe dasiri ike na-asi,
 "Haleluya!

N'ihu na Onyenwe anyi Chineke, Onye puru ime ihe niile na-achi.

⁷ Ka anyi nrijanu onu, ka obi tokwaa anyi utu.

Ka anyi nye ya otuto.

N'ihu na olulu di na nwunye nke Nwa Aturu ahụ eruola,
 nwunye ya edoziekwala onwe ya.

⁸ E nyela ya ezi akwa ocha nke na-enweghi ntupo obula,
 na nke di nnoo ezi ocha ka o yikwasị onwe ya."

(Ezi akwa ocha ahụ nochiri anya oru ezi omume nke ndi nsọ ruru.)

⁹ Mmuo ozi ahụ gwara m si, "Dee nke a: Ngozi diri ndi ahụ a kporo ka ha bia soro n'oriri olulu nwunye Nwa Aturu ahụ." O gwakwara m si, "N'eziokwu, ndi a bu okwu nke Chineke."

¹⁰ Adara m n'ala n'ukwu ya ikpo isiala nye ya, ma o gwara m si, "O kwesighi ka i kpo isiala nye m n'ihu na abụ m naani onyeozu ibe gi, na dika otutu umunna gi ndi na-agba ama banyere Jisos. O bu naani Chineke ka i kwesiri ikpo isiala nye. N'ihu na o bu Mmuo nke amuma na-agba ama ihe banyere Jisos."

Onye nokwasiri n'elu inyinya ocha

¹¹ Mgbe ahụ kwa, elere m anya hu ka eluigwe meghere. Ahukwara m otu inyinya di ocha. Onye nokwasiri n'elu ya bu onye a na-akpo Onye kwesiri ntukwasị obi na Onye eziokwu. O bu onye na-ekpe ikpe n'uzo ziri ezi na-ebukwa agha.

¹² Anya ya na-acha dika ire oku. Otutu okpueze dikwa ya n'isi. Otu aha nke naani ya maara omimi ya ka e dekwasiri ya n'egedege ihu.

¹³ E gbokwasiri ya uwe mwuda e denyere n'obara. Aha a na-akpo ya bu Okwu Chineke.

¹⁴ Usuu ndi agha nke eluigwe, ndi yi uwe ezi akwa ocha, na-enweghi ntupo, no n'elu inyinya ocha na-eso ya.

¹⁵ O kpụ mma agha di nko n'onu ya, nke o ji egbutu mba niile. "O ga-eji mkpara igwe achi ha."* O na-azochakwa mkpuru vaini n'ebe inara mmanya nke iwe oku nke Chineke Onye puru ime ihe niile.

¹⁶ Otu aha ka e dere n'elu uwe ya na n'elu apata ya:

* 19:15 Abụ 2:9

Eze kachasi ndi eze niile, na Onyenwe kachasi ndi nweni niile.

¹⁷ Mgbe ahụ, ahuru m otu mmuo ozi ka o guzo n'ime anyanwu na-eti mkpu n'oke olu, na-akpoku umu nnunu niile na-eke n'etiti mbara eluigwe, "Bianu! Zukoonu maka oke oriri nke Chineke.

¹⁸ Bianu soro rie anu ahụ ndi eze, na ndi ochiagha, na ndiisi agha. Sorokwanu rie anu ahụ inyinya na anu ahụ ndi nokwasiri n'elu ha. Riekwanu anu ahụ ndi mmadu, ndi ukwu na ndi nta, ndi ohu na ndi nweere onwe ha."

¹⁹ Mgbe ahụ, ahuru m anu ohia ojuo ahụ ya na ndi eze niile di n'ụwa, na ndi agha ha, ka ha zokotara ibu agha megide onye ahụ nokwasiri n'elu inyinya ahụ na ndi agha ya.

²⁰ Ma e jidere anu ohia ahụ, ya na onye amuma ụgha ahụ onye nke nooro n'ihu ya gosi ihe iribama nke o jiri duhie ndi niile natara akara nke anu ohia ahụ, ya na ndi kporo ihe oyiyi ya isiala. A tonyere anu ohia ahụ na onye amuma ụgha ya na ndu n'ime odo oku e ji nkume na-enwu oku kwanye.

²¹ Ndi agha ha foduru na e jikwa mma agha di nko, nke di n'onu onye ahụ no n'elu inyinya ocha ahụ gbuo. Umu anu ufe niile nke eluigwe rikwara ozu ha.

20

Puku afo ahụ

¹ Mgbe ahụ kwa, ahuru m otu mmuo ozi ka o si n'eluigwe na-aridata, o ji mkpisi igodo e ji atughe olulu Abis ahụ. O jikwa eriri igwe di ukwu n'aka ya.

² O jidere agwo ochie ahụ, bu agwo ochie ahụ, onye bu Ekwensu na Setan, kee ya agbu otu puku afo.

³ Emesia, a tonyere ya n'ime olulu Abis ahụ, tuchie uzọ ya. O kakwara akara n'elu ya ka agwo ochie ahụ hapu inwekwa ike iduhie mba niile di n'ụwa ozo tutu ruo mgbe puku afo gasiri. Mgbe afo ndi a zuru, a ga-atoghenu ya ka o gagharia nwantinti oge.

Mbilite n'onwu nke mbu

⁴ Mgbe ahụ, ahukwara m ocheeze, hukwa ndi no n'elu ya. Ha bu ndi e nyere ike ikpe ikpe. Ahukwara m mkpuruobi ndi ahụ e bepuru isi n'ihu na ha gbaara Jisos akaebe, kwusakwa okwu Chineke. Ha akpobeghi isiala nye anu ohia ahụ maobu ihe oyiyi ya. Ha enweghi akara anu ohia ahụ n'egedege ihu ha, maobu n'aka ha. Ha dikwa ndu ozo, sorokwa Kraist chia otu puku afo.

⁵ Nke a bu mbilite n'onwu nke mbu. Ndi foduru n'etiti ndi nwuru anwu esoghi bilite n'onwu tutu ruo mgbe puku afo gafesiri.

⁶ Ndi a goziri agozi na ndi di nsọ bu ndi ahụ ketara oke na mbilite n'onwu nke mbu ahụ. Onwu nke abuo enweghi ike n'ebe ha no, n'ihu na ha ga-abu ndi nchujaja Chineke na nke Kraist, sorokwa ya chia ochichi puku afo.

Ikpe e kpere Setan

⁷ Mgbe puku afo ahụ gafesiri, a ga-emekwa ka ekwensu si n'ulo mkporo ya puta.

⁸ Ọ ga-apụkwa jegharịa iduhie mba niile nọ n'akụkụ anọ nke ụwa, ya bụ Gog na Magog, ọ ga-akpọkọta ha maka agha. Ọnụogugụ ha dika aja dị n'ikpere osimiri.

⁹ Ha biliri agha guzo n'ụwa niile, gbaa ụlọ ikwu nke ndị nsọ Chineke hụrụ n'anya gburugburu. Ma ọkụ sitere n'eluigwe gbadata repia ha.

¹⁰ Mgbe ahụ, ekwensu ahụ dufuru ha ka a ga-atụnye n'ọdọ ọkụ e ji nkume na-enwu ọkụ kwanye. Ebe ahụ ka ọ ga-anọ, ya na anụ ọhịa ojọọ ahụ, na onye amụma ụgha ya. Ha ga-anọkwa n'ọnọdụ ahụ mgbu ehie na abalị ruo mgbe ebighị ebi.

Ikpe Ikpeazu

¹¹ Ahụkwara m otu ocheeze ọcha buru ibu, na onye nọkwasiri n'elu ya. Ụwa na mbara eluigwe si n'ihu ya gbapụ, ahụkwaghị ebe ọbụla nye ha.

¹² Ahurū m ndị niile nwurū anwū, ndị ukwu na ndị nta, ka ha guzo n'ihu ocheeze ahụ. E meghere akwụkwọ dị iche iche, meghekwa akwụkwọ ọzọ, nke bụ akwụkwọ nke ndụ. E sitekwara n'ihe niile e dere n'akwụkwọ ahụ kpee ndị a niile nwurū anwū ikpe dika ọrụ ha rurū si dị.

¹³ Oke osimiri niile nyeghachiri ndị niile nwurū nọ n'ime ha. Otu a kwa, ọnwụ na ala mmuọ nyeghachikwara ndị nwurū anwū dị n'ime ha. E kpekwaro onye ọbụla ikpe dika ọrụ ya si dị.

¹⁴ Emesịa, a tūnyere ọnwụ na ọkụ ala mmuọ n'ime ọdọ ọkụ ahụ. Nke a bụ ọnwụ nke ugboro abụọ nke bụ ọdọ ọkụ.

¹⁵ Onye ọbụla a na-achọtaghị ebe e dere aha ya n'akwụkwọ nke ndụ ahụ, ka a tūnyere n'ime ọdọ ọkụ ahụ.

21

Eluigwe ọhụrụ na ụwa ọhụrụ

¹ Mgbe ahụ, ahurū m eluigwe ọhụrụ na ụwa ọhụrụ.* Eluigwe nke mbụ na ụwa nke mbụ agabigala, osimiri adighikwa.

² Ahụkwara obodo nsọ ahụ bụ Jerusalem ọhụrụ ka o si n'eluigwe ebe Chineke nọ na-arịdata. Ọ mara mma dika nwaagboghọ ejikwara nke ọma maka igakwuru di ya.

³ Anụkwara m oke olu si n'ọcheeze ahụ kwuo okwu sị, "Leenu! Ebe obibi Chineke adịla ugbo a n'etiti umu mmadu. Ọ ga-ebinyere ha. Ha ga-abukwa ndị ya, n'ezie, Chineke n'onwe ya ga-anokwa n'etiti ha burukwa Chineke ha.

⁴ Ọ ga-ehichapụ anya mmiri niile di n'anya ha. Ọnwụ agaghị adikwa ọzọ.† Ọ buladi iru uju na ikwa akwa na ahuhu agaghị adikwa. Ihe ndi ochie niile agabigala."

⁵ Onye ahụ nọ n'ọcheeze ahụ kwuru sị, "Lee, ana m eme ka ihe niile di ọhuru." Mgbe ahụ, ọ sịkwara, "Detuo ihe ndi a, n'ih na okwu ndi a bu ihe e kwesiri itukwasị obi, burukwa eziokwu."

⁶ Ọ siri m, "E mezuola ihe niile. Abụ m Alfa na Omega, Mmalite na Ọgwugwu. Aga m enye onye akpiri na-akpo nkụ mmiri nke si n'isi iyi mmiri nke ndụ dika ihe onyinye.

⁷ Ndi ọbula na-emeri emeri ga-enweta ihe nketa ndi a. Aga m abukwa Chineke ha, ha onwe ha ga-abu umu m.

* 21:1 Ajz 65:17 † 21:4 Ajz 25:8

8 Ma ndị na-atụ ụjọ, ndị na-ekweghị ekwe, na ndị na-emetọ onwe ha, na ndị ogbu mmadụ, na ndị na-akwa iko, na ndị ha na mmụọ ojọọ na-akparịta ụka, na ndị na-ekpere arụsị, na ndị ụgha niile, ihe ha ga-eketa bụ ikpe ọmụma nke ịbanye n'ime olulu ahụ e ji nkume na-enwu ọkụ kwanye ọkụ. Nke bụ ọnwụ nke ugboro abụọ.”

Jerusalem ọhuru

9 Otu n'ime ndị mmụọ ozi asaa ahụ, nke ji efere asaa ahụ nke ihe ntaramahụhụ dị n'ime ya biakwutere m sị m, “Soro m, ka m gosi gị nwaagboghọ ahụ bụ nwunye Nwa Aturụ ahụ.”

10 O buuru m n'ime Mmụọ buga m n'otu ugwu buru ibu nke ịdị elu ya dīkwa ukwu. O gosiri m obodo nsọ ahụ bụ Jerusalem ka o si na mbara eluigwe ebe Chineke nọ na-arịdata.

11 O jupụtara n'ebube Chineke, na-enwu ma na-achakwa dīka nkume dīkarịsiri oke ọnụahịa, dīka nkume jaspera, na-enwu dīka kristal.

12 Mgbidi ya niile dī obosara dīkwa elu. O nwekwara ọnụ ụzọ iri na abụọ. O bụkwa ndị mmụọ ozi iri na abụọ na-eche ọnụ ụzọ ndị a nche. E dekwar aha ebo iri na abụọ nke ụmụ Izrel n'ọnụ ụzọ ama ndị a n'otu n'otu.

13 Ọnụ ụzọ ama atọ dī n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, atọ dī n'akụkụ ugwu, atọ dī n'akụkụ ndịda, ebe atọ dī n'akụkụ ọdịda anyanwụ.

14 Mgbidi ahụ nwere nkume iri na abụọ e ji tọọ ntọala ya. N'elu nkume ndị a n'otu n'otu ka e dere aha ndị ozi iri na abụọ nke Nwa Aturụ ahụ.

15 Onye ahụ na-agwa m okwu ji osisi e ji atụ ihe, nke e ji ọlaedo mee, n'aka ya. O ji ya tọọ obodo ahụ na ọnụ ụzọ ama ya, na mgbidi ya.

16 N'obodo ahụ, enweghị otu akụkụ n'ime akụkụ anọ nke mgbidi ya kariri ibe ya. Ogologo ya na obodobo ya ha otu. O ji ihe ọtụtụ tọọ ya, ogologo ya na obodobo nakwa ịdị elu ya ha, ọtụtụ ya dī puku kilomita abụọ na narị kilomita abụọ.‡

17 O tūkwara ịdị igbidi nke mgbidi ahụ chọpụta na ọ dī narị nzo ụkwụ atọ, dīka ihe ọtụtụ nke mmụọ ozi ahụ si guputa.

Ima mma nke obodo ahụ

18 Ihe e ji ruọ mgbidi ya bụ nkume dī oke ọnụahịa a na-akpọ jaspera, jiri ezi ọlaedo a nuchara anucha, nke na-enwu dīka enyo dī ọcha ruọ obodo ahụ.

19 E ji nkume niile dī oke ọnụahịa chọọ ntọala mgbidi obodo ahụ mma. Ntọala nke mbụ, bụ nkume a na-akpọ jaspera, ntọala nke abụọ, nkume a na-akpọ safaia, ntọala nke atọ, nkume a na-akpọ kaldoni, nke anọ, nkume a na-akpọ emeraludụ,

20 nke ise, nkume a na-akpọ ọniks, nke isii, nkume a na-akpọ kanelian, nke asaa, nkume a na-akpọ krisolait, nke asatọ, nkume a na-akpọ beril, nke itoolu, nkume a na-akpọ topaazi, nke iri, nkume a na-akpọ krisoprez, nke iri na otu, nkume a na-akpọ jasint, nke iri na abụọ, nkume a na-akpọ ametisititi.

21 Ọnụ ụzọ ama iri na abụọ ahụ bụ pieal iri na abụọ, ọnụ ụzọ ama ọbụla ka e ji otu nkume pieal ruọ n'otu n'otu. Ihe e ji ruọ okporouzo dī n'obodo ahụ bụ naanị ọlaedo a nuchara anucha ọbụla, nke dī ọcha dīka enyo e hichaziri nke ọma.

‡ 21:16 Ya bụ otu puku na narị mailu anọ.

22 O nweghị ụlọnsọ ukwu ọbụla m hụrụ n'ime obodo ahụ n'ihì na Onyenwe anyị Chineke, Onye pụrụ ime ihe niile na Nwa Aturụ ahụ bụ ụlọnsọ ukwu obodo ahụ nwere.

23 Ọ dīkwaghị mkpa ọ dirị obodo ahụ ka anwụ maọbụ ọnwa mụkwasi ya, n'ihì na ebube nke Chineke bụ ihè ya, oriọna ya bụkwa Nwa aturụ ahụ.

24 Mba niile ga-eji ihè ya jegharịa. Ndi eze ụwa niile ga-abiakwa webata ebube ha n'ime ya.

25 A naghị emechi ọnu ụzọ ama obodo ahụ emechi. Ha na-eghe oghe ụbọchị niile n'ihì abalị ọbụla adighikwa n'ebe ahụ.

26 Ebube na nsopurụ nke mba niile ka a ga-ewebata n'ime ya.

27 Ọ dīkwaghị ihe ọbụla rurụ arụ ga-abata n'ime ya. Otu a kwa, ọ dīkwaghị onye na-eme ihe arụ, maọbụ onye ụgha ga-abata n'ime ya, kama ọ bụ naanị ndi ahụ e dere aha ha n'akwukwọ nke ndu Nwa Aturụ ahụ.

22

Mmiri na-enye ndu

1 Mmuo ozi ahụ gosiri m iyi ahụ e si ekute mmiri nke na-enye ndu nke na-enwu dika kristal. O sikwa n'okpuru ocheeze Chineke na Nwa aturụ ahụ na-asoputa,

2 n'etiti okporouzo ahụ di n'obodo ahụ. N'akuku aka nri na aka ekpe iyi ahụ, a ga-ahụ osisi ahụ na-enye ndu. Osisì ndi a na-amị ụzọ mkpuru iri na abuo di iche iche. Ha na-amiputa mkpuru oheru kwa onwa ọbụla. Akwukwọ osisi ahụ waputara bu ogwu e ji agwo mba niile.

3 A gaghị ahụ ihe ọbụla a buru onu n'ime obodo ahụ. Ocheeze Chineke na nke Nwa aturụ ahụ ga-adi n'obodo ahụ. Ndi ohu ya ga-efekwa ya ofufe.

4 Ha ga-ahukwa ihu ya, a ga-edekwa aha ya n'egedege ihu ha.

5 Abali agaghị adikwa ozo, imunye oriọna agaghị adikwa mkpa. Mkpa ihè anwu na-enye agaghị adikwa n'ihì na Onyenwe anyị Chineke ga-abu ihè ha, ha ga-achikwa achì dika eze ruo mgbe ebighi ebi.

Ọbibia Jisọs

6 Mmuo ozi ahụ gwara m, "Okwu ndi a bu ihe e kwesiri itukwasị obi, burukwa eziokwu. Onyenwe anyi, bu Chineke, onye na-enye ndi amuma Mmuo ya ezitela mmuo ozi ya igosi umuodibo ya ihe ndi ahụ ga-emezu n'oge na-adighi anya.

7 "Lee, ana m abia osiiso. Ngozi na-adiri onye ahụ na-edebe okwu amuma ndi a di n'akwukwọ a."

8 Mu onwe m bu Jon, huru ihe ndi a niile, nukwa ha. Mgbe m huru ma nuchaa ihe ndi a niile, adara m n'ukwu mmuo ozi a gosiri m ha ikpo isiala nye ya.

9 Ma o sirì m, "Emela ihe di otu ahụ! Mu onwe m bukwa odibo Jisọs dika gi onwe gi, na dika umunna gi ndi amuma, na dika ndi ahụ niile na-edebe okwu niile e dere n'akwukwọ a. Kporo Chineke isiala."

10 Ma o sirì, "Akachila okwu amuma ndi a di n'akwukwọ akara, n'ihì na oge adila nso.

11 Ka ndị niile na-eme ajọ omume gaa n'ihu na-eme ajọ omume, ka ndị na-adighi ọcha gaa n'ihu buru ndị na-adighi ọcha, ka ndị na-eme ezi ihe gaa n'ihu na-eme ezi ihe, ka ndị di nsọ gaa n'ihu buru ndị di nsọ."

Idọ aka na ntị nakwa ọkpụkpọ oku

12 **"Lee, ana m abịa ọsịiso! Ugwọ ọrụ m ga-enye onye ọbụla dika ọrụ ọ ruru si di dika m n'aka.**

13 **Abụ m Alfa na Omega. Onye mbụ na Onye ikpeazu, Mmalite na Ọgwugwu.**

14 **"Ngọzi na-adiri ndi ahụ sara uwe ha mmiri, ka ha si otu a buru ndi na-enweta oke na mkpuru si n'osisi ahụ na-enye ndu, ndi ga-enwe ike isite n'onu uzọ ama ahụ baa n'ime obodo ahụ.**

15 **N'azu obodo ka ndi ahụ bu nkita nọ, ha na ndi niile na-agba afa, na ndi niile na-akwa iko, na ndi niile na-egbu mmadu, na ndi niile na-ekpere arusi, na ndi niile huru ugha n'anya ma na-emekwa ya.**

16 **"Mu onwe m, bu Jisos ezitela mmuo ozi m ka o gbara unu ama a nye nzuko m niile. O bu m bu Mgborogwu na Mkpuru Devid. Abukwa m Kpakpando ututu ahụ na-enwu enwu."**

17 Mmuo Nso na nwanyi ahụ a na-alu ọhuru na-asi, "Bia!" Ka onye ọbụla nuru okwu a kwuo si, "Bia!" Onye akpiri na-akpo nku ya bia, onye ọbụla chorọ ya bia nuru mmiri na-enye ndu na-akwughị ugwo ọbụla.

18 Ana m adọ onye ọbụla nuru okwu amuma di n'akwukwo a aka na ntị, si, o buru na onye ọbụla atukwasi ihe ọbụla n'elu ha, Chineke ga-atukwasiri onye ahụ ihe ntaramahuhu ahụ niile e kwuru maka ha n'akwukwo a.

19 O burukwa na onye ọbụla ewepu okwu ọbụla n'akwukwo amuma a, Chineke ga-ewepu oke o nwere n'osisi ahụ na-enye ndu, na oke o nwere n'obodo nsọ ahụ, nke e kwuru okwu ha n'akwukwo a.

20 Onye ahụ gbara ama ihe ndi a niile na-asi, **"N'ezie, ana m abia ọsịiso."**

Amen. Bia, Onyenwe anyi Jisos.

21 Ka amara Onyenwe anyi Jisos dinyere ndi nsọ niile. Amen.

Abụ Oma Nchikota Akwukwo nke mbu

1

Abụ Oma 1-41

Onye ihe na-agara nke oma

- 1 Onye ihe na-agara nke oma ka mmadu ahụ bu,
onye na-adighi aga ije na ndumodu ndi na-emebi iwu;
onye na-adighi eguzokwa n'uzo ndi mmehie
maobu soro n'otu ndi nkwo.
- 2 Kama ihe na-atọ ya uto bu ime ihe niile di n'iwu ONYENWE ANYI.
O na-atugharikwa uche ya n'iwu ONYENWE ANYI ehie na abali,
- 3 O di ka osisi a kuru n'akuku iyi,
nke na-amiputa mkpuru ya n'oge ya,
nke ahia ya na-adighi akponwu akponwu.
Ihe niile o na-eme na-agara ya nke oma.
- 4 Ma ndi ajo omume adighi otu a.
Ha di ka igbugbo oka
nke oke ifufe na-efesasi.
- 5 Ya mere, ndi ajo omume agaghị eguzosi ike n'ubochi ikpe;
ndi mmehie agaghị eguzokwa na nzuko ndi ezi omume.
- 6 N'ihia na ONYENWE ANYI na-eche uzo ndi ezi omume nche.
Ma uzo ndi ajo omume ga-eduba ha n'ila n'iyi.

Abụ Oma 2

Onye Chineke tere mmanu

- 1 Gini mere mba niile ji agba izu nzuzo?*
- Gini mere ndi mmadu ji na-apia opipia nke na-abaghi uru?
- 2 Ndi eze nke uwa na-eguzokwa onwe ha,
ndi na-achi achị na-agbakotakwa
imegide ONYENWE ANYI na imegide Onye ya e tere mmanu.
- 3 Ha na-asị, "Ka anyi tijie mkporo igwe niile ha kere anyi
ma tufukwaa ha, nwere onwe anyi."
- 4 Onye na-anodu n'eluigwe na-achi ochi.
Onyenwe anyi na-akwa ha emo.
- 5 Mgbe ahụ, o na-eji iwe baara ha mba
mee ka ujo juputa ha obi n'ihia oke iwe ya.
- 6 "Mu onwe m eguzobela m eze m
na Zayon, ugwu m di nsọ."
- 7 Aga m ekwusa iwu ONYENWE ANYI:
O siri m, "I bu Okpara m;
taa aburu m nna gi.
- 8 Ripo m,

* **Abụ Oma 2:1** Ya bu, igbakota n'ihia izu ojoo

aga m enye gị mba niile nke ụwa
ka ha bụrụ ihe nketa gị.

⁹ I ga-eji mkpara igwe chịa ha,
tipịa ha dika onye na-akpụ ite si etipịa ite ndị ọ kpurụ na-adighi
mma.”

¹⁰ N’ihi nke a, unu ndị eze, bụrụnụ ndị nwere uche;
ka nke a bụrụkwa ihe ịdọ aka na ntị nye ndị na-achị achị n’ụwa.

¹¹ Jirinụ ịtụ egwu fee ONYENWE ANYỊ ofufe;
jirikwanụ ima jijiji nūrjia onụ n’ihu ya.

¹² Sutukwanụ Ọkpara ahụ onụ ka iwe ghara iwe ya,
ka unu ghara ị bụ ndị a lara n’iyi n’uzo unu.

N’ihi na iwe ya pụrụ ịmalite n’otu ntabi anya.

Ndị niile na-eme ya ebe mgbaba ha bụ ndị a goziri agozi.

Abụ Ọma 3

Abụ Ọma Devid. Nke o dere mgbé o si n’ihu Absalom gbapụ ọsọ ndụ.

Ekpere maka enyemaka

¹ O ONYENWE ANYỊ, ọnụogugụ ndị iro m di otutu.
Otutu ndi mmadu na-ebili imegide m.

² Otutu n’ime ha na-ekwu banyere m si,
“Chineke agaghị azoputa ya.”

*

Sela

³ Ma gị, ONYENWE ANYỊ bụ ọta na-ekpuchi m;

I na-ebuli isi m elu na-eme ka m bụrụ onye nwere nsopuru.

⁴ Etikuru m ONYENWE ANYỊ mkpu akwa,
ọ nụkwara olu m, sitekwa n’ugwu nsọ ya za m.

Sela

⁵ Edinara m ala, hie ụra,

ma bilikwa n’ututu n’udo, n’ihi na ONYENWE ANYỊ na-eche m nche.

⁶ A sịkwa na iri puku kwuru puku ndi iro agbaa m gburugburu,
agaghị m atụ egwu obula.

⁷ Bilie ONYENWE ANYỊ!

Zoputa m Chineke m!

Tie ndi iro m niile aka n’agba;†

tipukwa ndi ajo omume eze n’onu.

⁸ N’ihi na nzoputa na-esite n’ebe ONYENWE ANYỊ nọ na-abia.
Ka ngozi gi diiri ndi gi niile.

Sela

Abụ Ọma 4

Abụ Ọma nke diri onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid nke a na-eji ubo
akwara akpo.

* **Abụ Ọma 3:2** Okwu Hibru n’usoro abụ nke a na-amaghị ihe ọ putara, ufođu na-eche na ọ
bụ okwu ntuziaka nye ndi obu abụ banyere ihe ha ga-eme † **Abụ Ọma 3:7** Job 16:10

Ntughari uche nke abali

¹ Zaa m mgbe m na-akpọku gi

Chineke m, gi onye ezi omume;

Naputa m site n'ihe mgbu m,

meere m ebere, nṛụkwa ekpere m.

² Unu umu mmadu, ruo ole mgbe ka unu ga-atugharia ebube m, mee ka o buru ihe ihere?

Ruo ole mgbe ka unu ga-ahu ihe efu n'anya na-achọ chi ndi ahu na-abughị chi n'ezie?*

Sela

³ Matanu nke oma na ONYENWE ANYI ahoputala ndi ezi omume nye onwe ya;

o ga-egekwa nti n'olu m mgbe obula m kpokuru ya.

⁴ Maanu jijiji, unu emehiekwala;

mgbe unu no n'elu ihe ndina unu;

nonu juu na-enyocha obi unu.

Sela

⁵ Tukwasinu ONYENWE ANYI obi unu, chukwaranu ya aja ezi omume.

⁶ Otutu ndi mmadu na-aju, "Onye puru imere anyi ihe oma?"

Ma ONYENWE ANYI, biko mee ka ihè nke ihu gi mukwasị anyi.

⁷ Were onu mejuputa obi m

karia mgbe mkpuru ubi, ya na mmanya oheru ha bara uba nke ukwu.

⁸ Aga m edina ala ma rahụ ura n'udo,

n'ihu na o bu naani gi ONYENWE ANYI,

na-eme ka m noro na-enweghi ihe egwu obula.

Abụ Ọma 5

Abụ Ọma. Abụ Ọma nke diri onyeisi abụ. O bu opi ka e ji abụ ya. Abụ Ọma nke Devid.

Ekpere ututu

¹ ONYENWE ANYI, biko, nuru ekpere m tulee isu ude m.

² Geekwa nti n'akwa aririo m,

gi Chineke onye bu eze m.

N'ihu na o bu naani gi ka m na-akpoku.

³ Ututu ubochi niile, O ONYENWE ANYI, i ga-anu olu m;

aga m ekwuputara gi ihe niile na-akpa m mkpa.

Aga m elekwa anya osisa gi.

⁴ I bu Chineke, onye ihe ojoo obula anaghi ato uto;

gi na ndi ajo omume apughi ibikota.

⁵ Ndi mpako agaghi eguzo

n'ihu gi.

* **Abụ Ọma 4:2** Nke unu maara na ha bu okwu ugha

Ị kporo ndị niile na-eme ihe ojoo asi.

⁶ Ị ga-ala ndị niile na-agma ugha n'iyi;
ONYENWE ANYI kporo ndị ogbu mmadu niile
na ndi aghugho niile asi.

⁷ Ma mu onwe m, aga m abata n'ime ulo gi,
site n'oke ihunanya gi;
aga m ejikwa itu egwu kpoo isiala
n'ebe ulonso ukwu gi di.

⁸ ONYENWE ANYI, biko, duo m n'ime ezi omume gi
n'ih i ndi iro m;
mee ka uzọ gi zie ezi n'ihu m.

⁹ Obi ha juputara n'echiche ila n'iyi,
a pughi itukwasị okwu obula si ha nonu puta obi.
Akpiri ha bu ili ghere oghe;
ha ji ire ha ekwu okwu ugha.

¹⁰ Maa ha ikpe, Chineke.
Mee ka nzube ojoo ha niile buru odida ha.
Chupu ha n'ih i ba uba nke otutu mmehie ha,
n'ih i na ha enupula isi megide gi.

¹¹ Ma mee ka onye obula na-agbaba n'ime gi nuria;
mee ka ha nogide na-eti mkpu onu.

Were aka nchebe gi kpuchie ha,
ka ndi niile huru aha gi n'anya nuria onu n'ime gi.

¹² N'ezie, O ONYENWE ANYI, i na-agozi onye ezi omume.
I na-eji ihuma gi gbaa ha gburugburu dika ota.

Abụ Ọma 6

Abụ Ọma nke diri onyeisi abụ. Nke e ji ubo akwara abụ. N'usoro Sheminit. Abụ Ọma Devid.

Ekpere n'oge nsogbu

¹ O ONYENWE ANYI, abarala m mba mgbe i na-ewe iwe.
Atala m ahuhu n'oge onuma gi.

² Biko, meere m ebere ONYENWE ANYI, n'ih i na adighi m ike.
Gwo m, n'ih i na okpukpu m niile no n'ihe mgbu.

³ Mkpuruobi m no nonodu ihe mgbu.
Ruo ole mgbe, O ONYENWE ANYI, ka i ga-anogide na-agba m nkiti?

⁴ ONYENWE ANYI, biko, bia zoputa m;
n'ih i ihunanya gi na-enweghi ogwugwu, naputa m.

⁵ N'etiti ndi nwuru anwu o dighi onye na-ekwuputa aha gi.
O nwere onye na-eto gi site n'ala ili?

⁶ Ike agwula m n'ih i isu ude.

Abali niile, ana m eji ikwa akwa mee ka ihe ndina m juputa na mmiri,
ana m eji anya mmiri dee ihe ndina m.

⁷ Anya m adighi ahuzikwa uzọ nke oma n'ih i ihe mwute;
o kaala nka n'ih i mmeso ndi iro m.

- 8 Sitenụ n'ebe m nọ wezuga onwe unu, unu ndị na-eme ajọ ihe, n'ihì na ONYENWE ANYÌ anụla akwa m niile.
- 9 ONYENWE ANYÌ anụla akwa m; ọ nụla aririọ nke m na-arịọ ya ka o meere m ebere.
Ọ nabatala ekpere m.
- 10 Ka ndị iro m niile burụ ndị ihere ga-eme.
Ha ga-ada mba, burụkwa ndị ga-aji ihere laghachi ebe ha si bịa.

Abụ Qma 7

Abụ Shiggaion nke Devid, nke ọ bụkuru Onyenwe anyị banyere Kush, onye Benjamin.

Aririọ maka ikpe ziri ezi

- 1 ONYENWE ANYÌ Chineke m, n'ime gị ka m gbabara;
zoputa m, ma naputa m site n'aka ndị niile na-achụ m ọsọ,
- 2 ma ọ bụ ha adọkaa m dika odum,
ha ga-adọsasikwa m ebe mmadu obula enweghi ike inaputa m.
- 3 O ONYENWE ANYÌ Chineke m, ọ buru na m mere ihe di otu a;
ọ burukwa na aka m adighi ocha.
- 4 Ọ buru na m jiri ihe ojojo kwughachi onye mu na ya no n'udo ugwo,
maobu site n'uzo na-ezighi ezi zuo ihe onye iro m.
- 5 Mgbe ahụ, ka onye iro m chuo m oso, jide m;
ka ọ tuo m n'ala zopja ndu m,
mee ka m buru onye a ga-ahapu n'uzuzu n'onodu odindu-
onwukamma.

Sela

- 6 Bilie, ONYENWE ANYÌ, n'iwe gi,
bilie megide oke iwe ndi iro m;
teta Chineke m, kpee ikpe ziri ezi.
- 7 Ka nzuko niile chikotara onwe ha onu gbaa gi gburugburu,
ebe i na-anokwasikwa n'ebe di elu na-achi ha.
- 8 Ka ONYENWE ANYÌ kpee umu mmadu niile ikpe.
Kpee m ikpe, O ONYENWE ANYÌ, dika ezi omume m si di,
na dika izuoke m si di, gi Onye kachasi ihe niile elu.
- 9 O Chineke onye ezi omume,
onye na-enyochaputa echiche na obi mmadu,
mee ka ihe ike ndi ajo omume bia na njedebe
meekwa ka ndi ezi omume guzosie ike.
- 10 Chineke nke kachasi ihe niile elu, bu ota* m,
o na-azoputa ndi niile obi ha ziri ezi.
- 11 Chineke bu onye na-ekpe ikpe ziri ezi,
Chineke, onye na-eziputa oke iwe ya kwa ubochi.
- 12 O buru na onye ahụ echegharighi,
o ga-amu mma agha ya ka o diri nko,
o ga-arogo uta ya, kwadokwa igba ya.
- 13 O kwadoola ngwa agha niile nke onwu;
o na-eme ka akụ ya buru nke na-ere oku.

* **Abụ Qma 7:10** Maobu, Onyenwe m

- 14 Onye ọbụla dị ime ajọ ihe,[†]
na-atụrụ ime okwu na ụka mụpụtakwa ngharịpụ nke ụgha na-eweta.
- 15 Ma onye ahụ na-egwu olulu na-adaba
n'ime olulu ahụ o gwuru.
- 16 Nsogbu ahụ ọ kpaliri na-abiakwasị ya
ihe ike ahụ ọ kwadooro na-alaghachikwa azụ dakwasị ya n'isi.
- 17 Aga m enye ONYENWE ANYỊ ekele n'ihi ezi omume ya,
aga m abụku aha ONYENWE ANYỊ, Onye kachasị ihe niile elu abụ otuto.

Abụ Ọma 8

Abụ Ọma dịrị onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid n'usoro gittit.

Idi ebube Chineke na nsọpuru nke mmadụ

- 1 O ONYENWE ANYỊ Onyenwe anyị,
lee ka idi ukwu nke aha gi si juputa uwa niile!

I meela ka ebube gi di elu
n'ime eluigwe.

- 2 Site n'otuto* umuntakiri na umu na-anu ara,
i tola ntala siri ike megide ndi iro gi,
ka e si otu a mechie onu onye iro na onye ahụ na-abo obo.

- 3 Mgbe ọbụla m lere anya na mbara eluigwe,
hụ ọrụ niile nke aka gi ruru,
mgbe m lere anya n'elu hụ onwa na kpakpando
i tinyere n'onodu ha,

- 4 ginị ka mmadu bu i ji na-eche banyere ha?
Ginikwa ka mmadu bu iji na-elekota[‡] ha?

- 5 I mere ka ha[‡] di ala nwantakiri n'ebe ndi mmuo ozi[§] no,
I jikwa ebube na nsopuru kpube ya n'isi dika okpueze.

- 6 I mekwaala ya ka o buru onyeisi nke ihe niile i kere eke,
tinyekwa ihe niile n'okpuru ukwu ya.

- 7 O na-achị igwe ewu na aturu, na ehi,
na umu anu ohia ndi ozọ niile,

- 8 na nnunu niile,
na azu niile,
na anu ndi ozọ na-ebi n'ime mmiri.

- 9 O ONYENWE ANYỊ, Onyenwe anyị,
lee ka idi ukwu nke aha gi si juputa uwa niile.

Abụ Ọma 9

Abụ Ọma. Abụ Ọma nke dịrị onyeisi abụ. N'usoro olu abụ "Ọnwu nke Okpara." Abụ ọma Devid.

[†] **Abụ Ọma 7:14** N'oge ochie, ndi agha iziputa echiche ime ajọ ihe ha, na-eji ihe na-aghoro oku osiiso, techie n'onu akụ ha, mune ha oku, tunye ha n'elu ulo ndi iro ha, i gbaa ha oku.

* **Abụ Ọma 8:2** Mat 21:16 [†] **Abụ Ọma 8:4** Ginị ka nwa nke mmadu bu na ihe banyere ya na-emetu gi n'obi [‡] **Abụ Ọma 8:5** Maobu, ya [§] **Abụ Ọma 8:5** Maobu, *Chineke*

Ekele n'ihì nnapụta Chineke

- 1 O ONYENWE ANYÌ, aga m esite n'ala ala obi m too gị,
aga m agwakwa onye ọbụla ihe ọma niile ì na-eme.
- 2 Obi ga-atọ m uto; obi m ga-ajuputa n'ọnụ n'ihì gị,
aga m aburụ gị abụ otuto, gị Onye kachasi ihe niile elu.
- 3 Ndị iro m na-alaghachi azụ,
ha na-asọ ngọngọ na-alakwa n'iyi n'ihu gị.
- 4 I kpeela ikpe m n'uzọ ziri ezi,
n'ocheeze gị ka ì nọduru na-ekpe ikpe ziri ezi.
- 5 I baarala mba niile mba ma laa ndị ajọ omume n'iyi,
hichapukwa aha ha ruo mgbe ebighị ebi.
- 6 Mbibi nke na-enweghị ọgwugwu adakwasila ndị iro m,
I hopukwala obodo ha niile.
Ọ dighị onye na-echetakwa ha ọzọ.
- 7 ONYENWE ANYÌ bụ eze ruo mgbe ebighị ebi.
Ọ kwadoola ocheeze ya maka ikpe ikpe ziri ezi.
- 8 Ọ ga-eji ezi omume kpee mba niile ikpe;
jirikwa ikpe ziri ezi chĩa mba niile.
- 9 ONYENWE ANYÌ bụ ebe mgbaba nye ndị niile a na-emegbu emegbu.
Ọ buuru ha ebe mgbaba e wusiri ike n'oge nsogbu.
- 10 ONYENWE ANYÌ, ndị niile maara aha gị ga-atukwasị gị obi,
n'ihì na ọ dighị mgbe ì na-agbakuta ndị niile na-atukwasị gị obi
azụ.
- 11 Bụkuonu ONYENWE ANYÌ abụ otuto, bụ onye nọ n'ocheeze ya na
Zayon.
Kwusaaranu mba niile ihe banyere ọrụ ebube ya.
- 12 N'ihì na onye ahụ na-aboro ndị e gburu egbu ọbọ anaghị echefu ihe;
ọ dighị elefu mkpu akwa nke ndị a na-akpagbu anya.
- 13 O ONYENWE ANYÌ, lee ka ndị iro m si akpagbu m!
Meere m ebere ma naputa m site n'onu onwu,
- 14 ka m nwee ike ikwusa banyere otuto gị
n'onu uzọ ama* niile nke ada Zayon,
noro kwa ebe ahụ nuri a onu n'ime nzoputa gị.
- 15 Ndị mba niile adabala n'ime olulu ahụ ha gwuru;
onye ahụ ha siri, zoo, amaala ha.
- 16 Ihe e ji mara ONYENWE ANYÌ bụ ikpe ya ziri ezi;
oru aka ndị na-emebi iwu na-ama ha dika onya.

Sela

* **Abụ Qma 9:14** Ọ bụ n'uzọ ama obodo ka a na-anọ akpari ụka niile di mkpa. Rut 4:1

- 19 O ONYENWE ANYỊ, bilie! Ekwela ka mmadụ nwee mmeri ọbụla n'ebe ị nọ;
ka e kpee mba niile ikpe n'ihu gị.
- 20 O ONYENWE ANYỊ! Mee ka ha maa jijiji n'oke egwu;
mee ka mba niile ghọta na ha bụ naanị mmadụ.

Sela

Abụ Ọma 10

Arịrịọ maka ikpe ziri ezi

- 1 ONYENWE ANYỊ, gini mere i ji na-eguzoro onwe gi n'ebe di anya?
Gini mere i na-ezo onwe gi n'oge nsogbu?
- 2 Site na mpako, onye ajo omume na-emegbu ndi na-adighi ike,
ndi mpia mpia aghugho ya mara dika onya.
- 3 O na-anya isi banyere ochicho niile nke obi ya,
o na-eleli ONYENWE ANYI anya ma na-agozu ndi oke ochicho.
- 4 N'onodu mpako ya, onye ajo omume anaghi achọ Chineke,
n'echiche ya niile, o naghị eche banyere ya.
- 5 Ma ihe niile o na-eme na-agara ya nke oma;
o bu onye na-ebuli onwe ya elu, iwu gi niile dikwa anya site n'ebe
o no;
o na-eleli ndi iro ya niile.
- 6 N'ime obi ya, o na-asị, "O dighi ihe ga-emetuta m.
Aga m anọ n'onodu onu mgbe niile. Nsogbu obula agaghi
adakwasị m."*
- 7 Onu ya juputara n'okwu ugha na iba mba ime ihe ojoo,[†]
n'okpuru ire ya ka nsogbu na ajo ihe dikwa.
- 8 Ha na-ezo onwe ha n'obodo nta di iche iche,
n'ebe zoro ezo ka ha na-anọ,
na-eche itigbu ndi aka ha di ocha.
- 9 Dika odum, ha anaghi eme mkpotu obula,
o na-eche idakwasị umu ogbenye.
Dika ndi bu dinta si ejide umu anumanu n'onya ha siri, otu a ka
ha si ejide umu ogbenye.
- 10 Umu ogbenye ndi a na-ada n'ala n'ihu idi ike ya,
o na-azopiakwa ha.
- 11 N'ime obi ya, o na-asị, "Chineke echefuola.
O zofuola ihu ya, o dighi mgbe o huru ya."‡
- 12 Bilie O ONYENWE ANYI! O Chineke welie aka gi,
echefukwala ndi na-enweghi onye inyeaka.
- 13 Gini mere onye ajo omume ji na-eleda Chineke anya?
Gini mere o ji na-asị n'ime obi ya,
"O gaghị akpo m ka m zaa ajuju banyere omume m"?
- 14 Ma gi, O Chineke, i na-ahu nsogbu na ihe mwute,
i na-atule ihe i ga-eme banyere ha.

* **Abụ Ọma 10:6** O na-asị n'ime obi ya, "Agaghi ewezuga m n'onodu m"; O na-anukwa iyi si, "O dighi onye obula ga-eme m ihe ojoo" † **Abụ Ọma 10:7** Ya bu, igba iyi ‡ **Abụ Ọma 10:11** O mechiri anya ya, o naghị ahụ ya

- Ndị a na-emegbu na-atụkwasi gị obi,
n'ihị na ị bụ onye inyeaka ndị na-enweghị nna.
- ¹⁵ Gbajie aka onye ajọ omume a na-eme ihe ojọọ,
kpọọ ya ka ọ zaa ajuju banyere ajọ omume ya niile
nke a na-apughị ichọpụta.
- ¹⁶ ONYENWE ANYỊ bụ eze ruo mgbe ebighị ebi.
Ọ ga-esite n'ala ya kpochapụ mba niile.
- ¹⁷ O ONYENWE ANYỊ, ị maara ọchịchọ obi ndị niile a na-akpagbu;
ị na-ege ntị na mkpu akwa ha ma kasịkwa ha obi,
- ¹⁸ Ị na-echedo ndị na-enweghị nna na ndị niile a na-emegbu emegbu,
ka mmadụ efu, onye e kere eke,
ghara imenye ha egwu ọzọ.

Abụ Qma 11

Abụ Qma nke dịrị onyeisi abụ. Abụ qma Devid.

Onyenwe anyị ebe mgbaba

- ¹ N'ime ONYENWE ANYỊ ka m mere ebe mgbaba m.
Gini mere i ji na-agwa m okwu si,
"Felagaa n'elu ugwu gị dika nnunụ."
- ² N'ihị na ndị ajọ omume ekweela ụta ha;
ha edoziela àkụ n'elu eriri ụta ha,
zoo onwe ha n'akụkụ ụzọ,
inọ n'ọchịchiri, gbaa ndị obi ha ziri ezi ụta.
- ³ Mgbe a na-ebibi ntọala niile,
gini ka ndị ezi omume puru ime?
- ⁴ ONYENWE ANYỊ nọ n'ụlonsọ ukwu ya;
ONYENWE ANYỊ nọkwa n'elu ocheeze ya dị n'eluigwe.*
Ọ na-ahụzu ihe niile umu mmadụ na-eme;
anya ya na-anwalekwa ụzọ ha.
- ⁵ ONYENWE ANYỊ na-ele onye ezi omume ule,
ma onye ajọ omume na ndị niile huru imebi iwu n'anya,
ka ọ na-akpọ asi nke ukwu.
- ⁶ Ọ ga-eme ka nkume oku zokwasị ndị ajọ omume
dika mmiri ozuzo;
oke ifufe di oku ga-abu ihe nketa ha.
- ⁷ N'ihị na ONYENWE ANYỊ bụ onye ezi omume,
ọ hukwara ikpe ziri ezi n'anya;
ndị ezi omume niile ga-ahukwa ihu ya anya.

Abụ Qma 12

Abụ Qma nke dịrị onyeisi abụ. N'usoro Sheminit. Abụ Qma nke Devid.

Ekpere maka enyemaka n'oge ihe egwu

- ¹ ONYENWE ANYỊ, nyere anyị aka! N'ihị na ndị ezi omume agwula!
Ndị kwesiri ntukwasị obi anokwaghị n'etiti umu mmadụ.
- ² O nwekwaghị onye eziokwu di n'onu ya nye onye agbataobi ya.

* **Abụ Qma 11:4** Nke a bụ maka ocheeze Onyenwe anyị

Egbugbere ọnyị onye ọbụla na-ekwukwa okwu ire uto,
maọbụ aghughọ dị n'obi ha.

³ Ka ONYENWE ANYỊ wezuga egbugbere ọnyị niile na-ekwu okwu ire uto
na ire niile na-ekwu okwu inya isi.

⁴ Ndi na-asi,
“O bu site n'ire anyi ka anyi ga-enwe mmeri;
egbugbere ọnyị anyi ga-echebe anyi, o bu onye na-achị anyi?”

⁵ “N’ihi na a na-apunara ndi ogbenye ihe n’ihi ndi no na mkpa na-asu
ude,
aga m ebili ugbu a, ka ONYENWE ANYI kwuru.
Aga m zoputa ha puo n’aka ndi ahụ ji iwe ekwulu ha.”

⁶ Okwu ọnyị ONYENWE ANYI niile zuruoke,
ha dika oloacha a nuchara n’oku,
nke a nuchara ugboro asaa.

⁷ O ONYENWE ANYI, i ga-edebe anyi n’udo
ma sitekwa n’aka ndi di otu a chebe anyi ruo mgbe ebighi ebi.

⁸ Ndi ajo omume na-ejeghari n’ebe niile
mgbe a na-eto ihe ojoo n’etiti umu mmadu.

Abụ Ọma 13

Abụ Ọma nke diri onyeisi abụ. Abụ ọma Devid.

Ekpere maka nnaputa

¹ Ruo ole mgbe ka i ga-echefu m ONYENWE ANYI?

Ruo ole mgbe ka i ga-ezonari m ihu gi?*

² Ruo ole mgbe ka mu na mmuo m ga na-agba mgba
nodukwa na-eru uju kwa ubochi n’ime mkpuruobi m?
Ruo ole mgbe ka ndi iro m ga-anogide na-emeri m?

³ Lekwasị m anya, ma zaa m, O ONYENWE ANYI Chineke m.
Nyeghachi m ihè nke anya m ka m ghara inwu;

⁴ mgbe ahụ onye iro m ga-asi, “Emeriela m ya,”
mgbe m ga-ada, ndi kporo m asi ga-anurikwa onu.

⁵ Ma atukwasiri m obi n’ihunanya gi nke na-enweghi ogwugwu;
mkpuruobi m na-anuri onu na nzoputa gi.

⁶ Aga m abuku ONYENWE ANYI abụ,
n’ihi na o mesoro m mmeso ọma.

Abụ Ọma 14

Abụ Ọma nke diri onyeisi abụ. Abụ ọma Devid.

Ajo omume nke ndi na-emebi iwu

¹ Onye nzuzu na-asi* n’ime obi ya,
“O dighi Chineke obula di.”

Ha bu ndi ajo omume riri ahụ, oru aka ha niile bukwa ihe aru;
o dighi onye obula na-eme ezi ihe.

* **Abụ Ọma 13:1** Job 13:24; Abụ 89:46 * **Abụ Ọma 14:1** Maobu, na-eche

- ² ONYENWE ANYị sitere n'eluigwe
na-ele umụ mmadụ anya
ihụ ma ọ ga-achọta onye ọbụla nwere nghọta
onye nke na-achọ Chineke.
- ³ Mmadụ niile ewezugala onwe ha, ha niile aburūla ndị ajọ omume
riri ahụ;
ọ dighị onye ọbụla na-eme ihe ziri ezi,
ọ dighị ọ buladi, otu onye.
- ⁴ Ndi niile na-eme ajọ ihe, ha amaghị ihe?
- Ha na-eripia ndi m dika mmadu si eri nri,
ha adighi akpokukwa ONYENWE ANYI.
- ⁵ Ma n'ebe ahụ ka ha nọ, n'ọnọdụ oke egwu,
n'ihì na Chineke nọ n'etiti ndi ezi omume.
- ⁶ Unu ndi ajọ omume na-emebi atumatụ ndi ogbenye,
ma ONYENWE ANYI bu ebe mgbaba ha.
- ⁷ A sikwari na nzoputa Izrel ga-esi na Zayon puta!
Mgbe ONYENWE ANYI ga-akpoghachite ndi ya n'ọnọdụ ha,
ka Jekob nuria onu, ka Izrel nwekwaa obi utu!

Abụ Qma 15

Abụ Qma Devid.

Onye ga-ebi n'ugwu nsọ Onyenwe anyi?

- ¹ ONYENWE ANYI, onye puru inogide n'ulonso ukwu gi?
Onye puru ibi n'ugwu nsọ gi?
- ² Onye na-ebi ndu nke na-enweghi ita uta,
onye na-aru oru ezi omume,
onye na-ekwu eziokwu site n'obi ya.
- ³ Onye juru ikwutosi ndi ozo,
onye na-adighi eme onye agbataobi ya ihe ojof,
na onye na-adighi ekwulu mmadu ibe ya,
- ⁴ onye na-eleda onye ajọ omume anya,
ma na-asopuru ndi ahụ na-atu egwu ONYENWE ANYI,
onye na-adighi agbanwe nkwa ọbụla o kwere,
ọ buladi mgbe nkwa ahụ na-emegide ya,
- ⁵ onye na-agbazinye mmadu ego na-anaghi uma,
onye na-adighi a nara ngari imegide onye aka ya di ocha.
- Onye na-eme ihe ndi a
agaghị ama jijiji n'ọnọdụ ya, mgbe ọbụla.

Abụ Qma 16

Abụ miktam nke Devid.

Ekpere maka iguzosi ike

- ¹ Chebe m, O Chineke,
n'ihì na n'ime gi ka m ghabara izere ndu.

- 2 A gwara m ONYENWE ANYị, “Ị bụ Onyenwe m,
e wezuga gị, enwekwaghị m ọdịmma ọbụla.”
- 3 Ana m asị maka ndị nsọ bụ ndị nọ n’ala a,
“Ha bụ ndị a na-asọpuru, ndị ihe ha n’atọ m ụtọ.”
- 4 Iru ụjụ nke ndị ahụ na-agbaso chi ndị ọzọ ga-aba ụba.
Agaghị m eso ha wusa aja ihe ọhụhụ ọbara* nye chi ndị a,
maọbụ were egbugbere ọhụ m kpọọ aha ha.
- 5 ONYENWE ANYị, i nyeela m oke m na iko m;†
ị na-elekọta ihe niile bụ nke m site n’ife nza.
- 6 Ọtụtụ oke ala niile dabara m n’ebe dị ezi mma;
n’ezie, e nwere m ihe nketa nke na-enye m ọhụ.
- 7 Aga m eto ONYENWE ANYị, onye na-adụ m ọdụ;
ọ buladi n’abalị, obi m na-agwa m ihe m ga-eme.
- 8 Ana m elekwasi ONYENWE ANYị anya mgbe niile.
Ebe ọ nọ n’aka nri m, agaghị m ama jijiji.
- 9 N’ihi nke a, obi dị m ụtọ, ire m juputakwara n’ọhụ;
aga m anọkwa n’udo.
- 10 N’ihi na ị gaghị ahapụ m n’ala mmụọ,
ị gaghị ekwekwa ka Onye gị kwesiri ntụkwasi obi‡ hụ ire ure.
- 11 I gosila m ụzọ ndụ;
ị ga-eji ọhụ mejuputa obi m n’ihu gị;
ya na ihe ụtọ ndị dị n’aka nri gị ruo ebighị ebi.

Abụ Qma 17

Ekpere Devid.

Ekpere maka nnaputa

- 1 O ONYENWE ANYị, nuru aririọ m ziri ezi,
nuruakwa mkpu akwa m.
Gee ntị n’ekpere m
n’ihi na o siteghị n’egbugbere ọhụ na-ekwu okwu aghughọ.
- 2 Ka mkpeputa m si n’aka gị bịa;
ka anya gị hụ ihe ziri ezi.
- 3 Ọ bụ ezie na ị nyochaala obi m,
i letala m n’abalị, nwalekwaa m,
ị ga-achoputa na o nweghị ihe ọ ojọọ bụla m zubere,
na ọhụ m ekwuhiebeghị.
- 4 Ndị mmadu agbaliala inye m ngari
ma anaghị m ekwe ka mụ na ndị na-eme ihe ike nwee mmekọrịta
n’ihi iwu sitere n’egbugbere ọhụ gị.
- 5 Nzọ ukwu m akpafubeghị site n’uzọ gị,
ukwu m agbụchapughikwa site n’onọdu ya.

* **Abụ Qma 16:4** N’otụtụ mba, mmanya bụ ihe e ji ago ọfọ, ma n’omenaala mba ụfọdu, ọbara onye ahụ eji achụ aja ka a na-ewere gwakọọ na mmanya, wupu n’ebe ichụ aja, nke ka a maara dika aja ọbara. Ọ bụ omenaala mba ndị ahụ na-amaghị Chineke ka onye dere abụ qma a na-emegide. Lev 18:21; Lev 20:1-2; 2Ez 16:3; 2Ez 23:10. † **Abụ Qma 16:5** Iko a na-ekwu ihe banyere ya n’ebe a bụ iko a na-enye ndị akporọ oriri n’oge mmemme. Dan 5:1-4
‡ **Abụ Qma 16:10** Maọbụ, *onye gị di nsọ*

- ⁶ Ana m akpọku gị, O Chineke, n'ihì na amaara m na ị ga-aza m; gee m ntị ma nūrụ ekpere m.
- ⁷ Zipụta ihunanya gị dị oke ebube; gị onye na-eji aka nri gị dị ike azọputa ndị niile gbabara na gị site n'aka ndị iro ha.
- ⁸ Chebe m dika mkpuru anya gị; zoo m na ndo nke nku gị,
- ⁹ site n'aka ndị ajọ omume gbara m gburugburu, ọ buladị ndị iro m, ndị choro igbu m.
- ¹⁰ Ha anaghị eme ebere, ha bụ ndị afọ tara mmiri, okwu inya isi juru ha onụ.
- ¹¹ Ha achọputala ebe m nọ, ugbo a, ha gbara m gburugburu, ha ji anya nkọ, jikerekwa itụ m n'ala.
- ¹² Ha ka odum aguụ na-agu nke zoro onwe ya n'ohia, dika odum dị ike na-eche ihe ọ ga-adogbu.
- ¹³ ONYENWE ANYI, bilie guzogide ha, tigbuo ha. Jiri mma agha gị zọputa m site n'aka ndị ajọ omume.
- ¹⁴ O ONYENWE ANYI, zọputa m site n'aka ndị dị otu a, site n'aka ndị ugwo oru ha bụ n'ụwa a. Ka ihe ikpakọbara debere ndị ajọ omume juputa afọ ha, ka afọ jukwa umu site n'ihe ndị a, ka ha hapuru ihe foduru nye umuntakiri ha.
- ¹⁵ Ma mu onwe m ga-ahu ihu gị site n'ezi omume; mgbe m ga-ebili, afọ ga-eju m nke oma, n'ihì na aga m ahụ gị ihu na ihu.

Abụ Ọma 18

Abụ ọma Devid. Abụ Devid ohu ONYENWE ANYI. Ọ buuru ONYENWE ANYI okwu niile nke abụ a mgbe ONYENWE ANYI naputara ya site n'aka ndị iro ya niile, nakwa n'aka Sol. Ọ siri:

Abụ mmeri

- ¹ O ONYENWE ANYI, ahuru m gị n'anya, gị bụ ike m.
- ² ONYENWE ANYI bụ oke nkume m, na ebe mgbaba m e wusiri ike, na onye nnaputa m. Chineke m bụ oke nkume m, onye m gbabara n'ime ya. Ọ bụ ọta m, na mpi nzoputa m, na oke nkume m nke onye obula na-apughị iba n'ime ya.
- ³ Akpọkuru m ONYENWE ANYI, onye e kwesiri inye otuto, ọ zoputara m site n'aka ndị iro m.
- ⁴ Udọ niile nke onwu kere m agbu; ichi oku nke mbibi ojọ kpuchiri m.
- ⁵ Udọ nke ili kere m gburugburu, onya nke onwu guzogidere m.
- ⁶ N'onodu oke mkpagbu m, akpọkuru m ONYENWE ANYI;

- etiri m mkpu akwa, kpọkuo Chineke m ka o nyere m aka;
 akwa m rutekwara ya ntị,
 o sitekwara n'ụlọnsọ ukwu ya nụ olu m.
- 7 Ụwa mere mkpọtụ, maa jijiji,
 ntọala niile nke ugwu niile makwara jijiji,
 ha mara jijiji n'ihì iwe nke na-ewe ya.
- 8 Anwụrụ ọkụ sitere ya n'imi pụta,
 ọkụ na-erepịa erepịa sikwa n'ọnụ ya pụta;
 icheku ọkụ na-ere ọkụ sitekwara n'ebe ahụ nwupụta.
- 9 O kewara mbara eluigwe, rịdata;
 oke igwe ojii dịkwa n'okpuru ụkwụ ya.
- 10 Ọ nọkwasi n'elu cherubim* felie elu,
 o feliri elu n'elu nku nke ifufe.
- 11 O mere ọchịchiri ebe nzuzo ya, ihe mkpuchi nke gbara ya
 gburugburu,
 bụ ọchịchiri mmiri igwe ojii nke mbara eluigwe.
- 12 Site n'ihè nke na-enwupụta n'ahụ ya, igwe ojii
 ji mkpuru mmiri na amụma egbe eluigwe gabiga.
- 13 ONYENWE ANYỊ sitere n'eluigwe bigbọ;
 olu Onye kachasi ihe niile elu dara ụda.
- 14 Ọ gbara àkụ ya, mee ka ndị iro gbasasịa,
 o jikwa oke amụma nke egbe eluigwe chusaa ha.
- 15 E kpughere ala ala nke oke osimiri,
 gbakwa ntọala niile nke ụwa ọtọ,
 site n'iba mba gi, O ONYENWE ANYỊ,
 na nkuume si gi n'imi pụta.
- 16 O sitere n'elu setipụ aka ya,
 jidesie m aka ike, ọ doputara m site n'ogbu mmiri niile.
- 17 Ọ naputara m site n'aka ndị iro m di ike,
 bụ ndị kporo m asị, ndị dikwa ike karịa m.
- 18 Ha guzogidere m n'ụbọchị ihe ndakwasị m,
 ma ONYENWE ANYỊ bụrụ m ihe ndabere.
- 19 Ọ kpọtutara m gaa n'ebe sara mbara,
 ọ naputara m n'ihì na ihe m na-atọ ya uto.
- 20 ONYENWE ANYỊ mesoro m dika ezi omume m si di;
 ọ kwughachiri m dika idi ọcha nke aka m si di.
- 21 N'ihì na edebezuola m ụzọ niile nke ONYENWE ANYỊ,
 ikpe amaghị m n'ihì igbakuta Chineke azụ.
- 22 Iwu ya niile di n'ihu m,
 esibekwaghị m n'ụkpuru ya wezuga onwe m.
- 23 Abụ m onye na-enweghị ita uta n'ihu ya,
 edebekwara m onwe m puo na mmehie.
- 24 ONYENWE ANYỊ kwughachiri m dika ezi omume m si di,
 dika idi ọcha nke aka m abuo si di n'anya ya.

* **Abụ Qma 18:10** Cherubim bụ mmuo ndi ahụ di ike na ndi juputara n'ebube nke anya na-adighi ahụ. Oru ha bu ibu ocheeze Ebube ahụ. Izk 1:26

- 25 N'ebe onye kwesiri ntụkwasị obi nọ, i na-egosi onwe gị onye kwesiri ntụkwasị obi,
n'ebe onye zuruoke nọ, i na-egosi onwe gị onye zuruoke.
- 26 N'ebe onye dị ọcha nọ, i na-egosi onwe gị onye dị ọcha,
ma nye ndị ụzọ ha na-ezighị ezi, i na-egosi onwe gị dika onye dị aghughọ.
- 27 I na-azọputa ndị dị umeala n'obi,
ma i na-eme ka ndị nwere anya mpako dị ala.
- 28 O bụ gị, ONYENWE ANYI, na-eme ka oriọna m na-enwu,
Chineke m na-eme ka ọchịchiri m ghọọ ihè.
- 29 Site n'inyeaka gị, apụrụ m iluso igwe ndị agha ọgụ,
sitekwa na Chineke m, apụkwara m iwufe mgbidi ọbụla.
- 30 Ma banyere Chineke, ụzọ ya zuruoke,
okwu ọnụ ONYENWE ANYI bụ ihe a nuchara anucha;
ọ bụ ọta† nke onye ọbụla na-ezo onwe ya n'okpuru ya.
- 31 N'ihi na onye bụ Chineke, ma ọ bughị naanị ONYENWE ANYI?
Onye bụkwa oke Nkume ahụ, ma ọ bughị naanị Chineke anyị?
- 32 O bụ Chineke na-enye m ike,
na-echebekwa ụzọ m n'izuoke.
- 33 O na-eme ka ụkwụ m dị gara gara, dika nke nne ele;
O na-emekwa ka m kwurụ chim n'ebe niile dị elu.
- 34 O na-azụ aka m abụọ ibu agha,
ogwe aka m abụọ puru iroji uta bronz.
- 35 I na-eme ka inyeaka nke nzọputa gị buru ọta m,
aka nri gị na-akwagidekwa m,
inyeaka gị emeela m ka m dị ukwu.
- 36 I na-edozi ụzọ sara mbara nye ụkwụ,
ka nkwonkwo ụkwụ m ghara igbụchapụ.
- 37 Achuru m ndị iro m ọsọ, jidekwa ha;
alaghachighi m azu tutu ruo mgbe ha niile lara n'iyi.
- 38 Etidara m ha n'ala ebe ha enwekwaghị ike ibilite.
Ha dara n'okpuru ụkwụ m.
- 39 O bụ gị nyere m ike ibu agha,
i wedara ndị niile na-emegide m n'ala n'ihu m.
- 40 I mere ka ndị iro m tugharịa gbapụ ọsọ.
Ebibikwara m ndị kporo m asi.
- 41 Ha bere akwa maka enyemaka, ma ọ dighi onye na-azọputa ha.
Ha kpokuru ONYENWE ANYI, ma ọ zaghi ha.
- 42 Egwepiara m ha nke ọma dika ntụ nke ikuku na-ebufu;
a zọtoro m ha dika apiti nke okporozi.
- 43 I naputala m site n'aka ndị na-aluso m ọgụ
i meela m onyeisi nke otutu mba;
ndi m na-amaghi na mbu na-ejekwara m ozi.
- 44 Ndi ala ozo na-ehulata n'ihu m n'ihi egwu,
ngwangwa ha nuru olu m, ha na-erube isi nye m.
- 45 Obi na-ada ha mba;

† **Abụ Qma 18:30** Ya bụ, ebe nchebe

ha na-ama jijiji mgbe ha na-esite n'ebe niile ha e wusiri ike na-apụta.

⁴⁶ ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ! Otuto dịrị oke nkume m!

Mbuli elu dịrị Chineke, Onye nzọpụta m.

⁴⁷ Ọ bụ Chineke ahụ onye na-abọrọ m ọbọ,
onye na-emekwa ka mba dị iche iche nọrọ n'okpuru m,

⁴⁸ onye na-anapụta m site n'aka ndị iro m.

I mere ka m dị elu karịa ndị iro,
napụtakwa m site n'aka nwoke na-eme ihe ike.

⁴⁹ N'ihì nke a, ONYENWE ANYỊ, aga m eto gị n'etiti mba niile dị iche iche,
aga m abụku aha gị abụ otuto.

⁵⁰ Ọ na-enye eze ya mmeri dị ukwu;

Ọ na-egosikwa onye ya onye e tere mmanụ ihunanya na-adighi
ada ada,

nye Devid na ndị agbụrụ ya ruo mgbe ebighi ebi.

Abụ Ọma 19

Abụ Ọma nke dịrị onyeisi abụ. Abụ ọma Devid.

Akaorụ Chineke na iwu ya

¹ Eluigwe na-ezipụta ebube Chineke;
mbara eluigwe na-egosikwa ọrụ aka ya.

² Ụbọchị niile, ha na-ekwupụta okwu,
ehihie na abalị, ha na-egosipụta ihe ọmụma.

³ Ha nweghị asụsụ, ha nweghị okwu,
ma a na-anụ ụda ha.

⁴ N'ụwa niile ka olu ha na-apụ gazuo,
okwu ọnụ ha niile erukwaala n'ebe ụwa sọturu.

Ọ bụ na mbara eluigwe ka Chineke maara ụlọ ikwu nye anyanwụ.

⁵ Ọ dị ka nwokorobia luru nwunye ọhuru mgbe o si n'ụlọ ndina
ya na-apụta,

dịka ọgba ọsọ nke ọ na-anụ ọkụ n'obi igba ọsọ isọ mpi.

⁶ Ọ na-esite n'otu nsọtụ nke mbara eluigwe,
bido ije ya, gafee ruo na nsọtụ nke ọzọ.

Ọ dkwaghị ihe ọbụla na-ezonari onwe ya site n'okpomoku ya.

⁷ Iwu ONYENWE ANYỊ zuruoke;
ọ na-eweghachi mkpuruobi.

Ụkpuru ONYENWE ANYỊ niile kwesiri ntukwasị obi;
ọ na-eme ka onye na-enweghị uche mara ihe.

⁸ Iwu ONYENWE ANYỊ ziri ezi,
ọ na-enye mkpuruobi ọnụ.

Iwu ONYENWE ANYỊ na-amuke amuke,
ọ na-enye anya ihè.

⁹ Itụ egwu ONYENWE ANYỊ dị ọcha,
ọ na-adigide ruo mgbe ebighi ebi;

ụkpuru niile nke ONYENWE ANYỊ na-eguzosi ike,
ha niile bukwa ihe ziri ezi.

- 10 Ha dị oke ọnu karià ọlaedo,
karià ọlaedo a nùchara anùcha;
ha na-atòkwa ụtò karià mmanụ añụ,
karià mmanụ añụ si n'ùbùbò añụ.
- 11 O bụ site na ha ka a na-adọ ohu gị aka na ntị;
ùgwò ọrụ dị ukwuu dị n'idebe ha.
- 12 Onye pụrụ ịghọta amaghị ama ya niile?
Gbaghara m ihe niile zoro ezo nke adighị ike m.
- 13 Chebe m, ka m ghara ilezi anya mehie megide gị.
Ekwela ka ha na-achị achị na ndu m.
- Mgbe ahụ ka m ga-abụ onye zuruoke,
onye nwere onwe ya site n'ebe ihe ojọọ niile nke mmehie dị.
- 14 Kwere ONYENWE ANYI, Onye mgbapụta m, na Oke nkume nchebe m,
ka okwu ọnu m niile, na echiche obi m niile,
bụrụ ihe na-atọ gị ụtọ, na nke ị na-anabata.

Abụ Qma 20

Abụ Qma nke dirị onyeisi abụ. Abụ Qma Devid.

Ekpere maka enyemaka

- 1 Ka ONYENWE ANYI zaa gị n'ùbòchị nsogbu gị;
ka aha Chineke nke Jekòb chebe gị.
- 2 Ya sitekwa n'ebe nsọ ya zitere gị inyeaka,
ma site na Zayon kwagide gị.
- 3 Ya chetakwa aja niile ị churụ,
ma nabata aja nsure ọkụ niile ị churụ nye ya.
- 4 Ya mezukwara gị ihe niile nke obi gị na-achọ,
mekwaa ka atumatụ gị niile gaa nke ọma.
- 5 Anyị ga-eti mkpu ọnu maka mmeri i meriri,
buliekwa ọkọlọtọ anyị elu n'aha Chineke anyị.

Sela

Ka ONYENWE ANYI mezuo arịrịọ gị niile.

- 6 Ugbu a, amaara m
na ONYENWE ANYI na-azọpụta onye ya o tere mmanụ;
ọ na-esite n'ebe nsọ ya n'eluigwe jiri aka nri ya,
zoputa ma zakwaa ya.
- 7 Ufodu na-atukwasị obi ha na inyinnya, ndi ozo n'ugbo agha;
ma anyi na-atukwasị aha ONYENWE ANYI, Chineke anyi, obi.
- 8 Ha na-egbu ikpere n'ala ma daa,
ma anyi ga-ebili, kwuru chim.
- 9 O ONYENWE ANYI, zoputa eze!
Zakwaa anyi mgbe anyi kpokuru gi!

Abụ Qma 21

Abụ Qma nke dirị onyeisi abụ. Abụ Qma Devid.

Ekele maka mmeri

- 1 O ONYENWE ANYI, lee na eze na-anurị ọnu n'ike gị.
Obi na-atòkwa ya ụtò nke ukwuu n'ihì mmeri niile i nyere ya!

² I nyela ya ihe obi ya choro;
i mekwaara ya ihe niile o rioro gi!

Sela

³ I ji ngozi bara uba nabata ya,
o bukwa okpueze e ji olaedo a nuchara nke oma kpuo ka i
kpukwasiri ya n'isi.

⁴ O rioro ka i nye ya ndu, i zara ekpere ya
mekwaa ka o nwee ogologo ndu nke ga-adigide ruo mgbe ebighi
ebi.

⁵ Nsoपुरu ya di ukwu site na mmeri niile i nyere ya,
ebube na ima bu onyinye i nyere ya.

⁶ N'ezie, i nyela ya ngozi na-adigide ruo mgbe ebighi ebi,
i mere ka o nwee obi utu nke na-esite n'onu nke nonyere gi.

⁷ N'ih i na eze na-atukwasị ONYENWE ANYI obi,
agaghị ewezuga ya n'onodu ya site n'ihunanya
nke Onye kachasi ihe niile elu nke na-enweghi ogwugwu.

⁸ I ga-anwuchi ndi iro gi niile;
aka nri gi ga-ejidekwa ndi kporo gi asi.

⁹ Mgbe i putara ilu ogo,
i ga-erepia ha dika oku nke na-enwu ajo onwunwu.

N'oke iwe ya, ONYENWE ANYI ga-elo ha,
oku ya ga-erepiakwa ha.

¹⁰ I ga-esite n'elu uwa laa agburu ha niile n'iyi,
umu ha kwa site, n'etiti umu mmadu.

¹¹ N'agbanyeghi na ha nwere ike ipia opipia ojoo megide gi,
maobu tuputa atumatu ojoo, ha agaghị emezu ebumnuche ha.

¹² N'ih i na i ga-eme ka ha gbaghachi azu
mgbe i kwere uta gi tugide ha n'ihu.

¹³ O ONYENWE ANYI, ka e bulie gi elu n'ih i ike gi;
anyi ga-abu abu ma tokwaa ike gi.

Abụ Oma 22

Abụ Oma diri onyeisi abu. N'usoro olu abu nke "Nne ele nke ututu."
Abụ Oma Devid.

Akwa na abu ekele

¹ Chineke m, Chineke m, ginị mere i jiri hapu m?
Ginị mere i ji no ebe di anya izoputa m,
n'ebe di anya site n'isu ude m niile?

² O Chineke m, ana m akpoku gi n'ehihie, ma i dighi aza m,
n'abali kwa, ma o dighi izuike m nwere.*

³ N'ezie, i no n'ocheeze gi dika Onye ahụ di Nso;
i bu otuto ndi Izrel.

⁴ Nna anyi ha tukwasiri gi obi;
ha tukwasiri gi obi, i zoputakwara ha.

⁵ Ha kpokuru gi si otu a buru ndi a zoputara;
ihere emeghi ha n'ih i na ha tukwasiri gi obi.

* **Abụ Oma 22:2** Maobu, N'abali, adighi m emechikwa onu m

- 6 Abụ m idide, abughị m mmadụ;
onye ndị ọzọ na-akwa emo, onye ndị mmadụ na-eleda anya.
- 7 Ndị niile hụrụ m na-achị m ọchị;
na-emiri m ọnu ikwa emo, na-efufekwa isi ha na-asi.
- 8 “O na-atukwasị ONYENWE ANYỊ obi;
ka ONYENWE ANYỊ bịa gbapụta ya.
Ya napụta ya ebe ọ bụ
na ihe ya masịrị ya.”
- 9 Ma ONYENWE ANYỊ, ọ bụ gị weputara m site n’afọ nne m.
Ọ bụ gị mere ka m tukwasị gị obi, ọ buladi mgbe m ka na-anụ ara.
- 10 Site n’oge amuru m ka e nyefere m n’aka gị.
Site n’afọ nne m, ka gị onwe gị bụ Chineke m.
- 11 Anọla m ebe di anya,
n’ihi na nsogbu di nso.
Ọ dikwaghị onye inyeaka nọ nso.
- 12 Otutu oke ehi gbara m gburugburu;
oke ehi di ike nke Bashan† gbara m gburugburu.
- 13 Odum ndi na-agbo uja mgbe ha na-adogbu anu ohia
asaghepula onu ha megide m.
- 14 A wupula m dika mmiri,
okpukpu m niile apukwaala n’onodu ha.
Obi m agbazela dika mmanu,
obi ilo mmiri ewerela onodu n’ime m.
- 15 Ike obula adighikwa m n’ahu, dika a ga-asị na m bu uru nke anwu
mikooro mmiri di ya n’ime.
Ire m na-araparakwa m n’onu,
n’ihi na i togboro m n’onu onwu.
- 16 Otutu nkita agbaala m gburugburu;
otu ndi na-eme ihe ojo agbaala m gburugburu,
ha adupuola m aka m na ukwu m.
- 17 A puru iguta okpukpu m niile onu;
ndi mmadu na-ele m anya na-emikwa onu ochi
- 18 Ha na-eke uwe m n’etiti ha,
ha sitere n’ife nza kee uwe m.
- 19 Ma gi, ONYENWE ANYI, anola m ebe di anya;
gi Onye bu ike m, mee ngwangwa bia nyere m aka.
- 20 Naputa ndu m site na mma agha,
site n’ike umu nkita, naputa ndu m nke di oke onuahia.
- 21 Gbaputa m site n’onu odum ndi a,
zoputa m site na mpi atu ndi a.
- 22 Aga m ekwuputa aha gi nye umunna m;
n’etiti oha mmadu aga m enye gi otuto.
- 23 Toonu ONYENWE ANYI! Unu niile bu ndi na-atu egwu ya;

† **Abụ Qma 22:12** Bashan bụ obodo e ji oke ehi gbara abuba ma dikwa ike maara. Ọ di na mpaghara ugwu n’owuwa anyanwu ala Filistia. Dit 3:1; Ems 4:1

- unu bu ndi agburu Jakob, sọpuru ya!
 Tuonu ya egwu, unu agburu Izrel!
- 24 N'ihu na o ledaghi ahuhu onye a na-akpagbu anya
 maobu kwaa ya emo;
 o lefughi ya anya
 kama mgbe o kpokuru ya, o nuru olu akwa ya.
- 25 Isiokwu otuto m n'etiti oha mmadu sitere na gi;
 aga m emezukwa nkwa niile m kwere gi n'ihu ndi ahụ na-atu egwu
 gi.
- 26 Ndi ogbenye ga-eri nri, rijuo afo ha,
 ndi niile na-achọ ONYENWE ANYI ga-eto ya
 ka mkpuruobi unu di ndu ruo mgbe ebighi ebi.
- 27 Nsofu elu uwa niile ga-echeta,
 ma laghachikwute ONYENWE ANYI.
 Ezinaulo nke mba niile di iche iche
 ga-akpo isiala n'ihu ya.
- 28 N'ihu na ike ochichi bu nke ONYENWE ANYI,
 o na-achikwa mba niile.
- 29 Ndi ogaranya niile nke elu uwa ga-eri oriri ma fee ya;
 ihe niile na-anwu anwu ga-akpo isiala n'ihu ya;
 ndi na-apughị idebe onwe ha ndu.
- 30 Agburu anyi ga-ejere ya ozi;
 a ga-akorọ ogbo ndi na-abia n'ihu ihe banyere onyenwe anyi.
- 31 Ha ga-ekwusa ezi omume ya
 nye ogbo niile na-abia n'ihu, bu ndi a na-amubeghi
 n'ihu na o meela ya.

Abụ Qma 23

Abụ Qma Devid.

Onyenwe anyi na-azu anyi di ka aturu

1 ONYENWE ANYI na-azu m di ka aturu, o dighi ihe akoro m.

2 O na-eme ka m dinaa ala n'ebe ahijia ndu na-eto,
 o na-edughari m n'akuku mmiri di juu,

3 o na-atute mkpuruobi m.

O na-edu m n'uzo niile nke ezi omume
 n'ihu aha ya.

4 A sikwari na m na-aga ije,
 na ndagwurugwu nke ochichiri onwu,
 agaghi m atu egwu ihe ojo o bula;
 n'ihu na i nonyeere m,
 mkporo gi na mkpanaka gi
 na-akasi m obi.

5 I na-akwado tebul* n'ihu m,

* **Abụ Qma 23:5** N'oge ochie, o bu n'ebe iri nri (tebul) ka enyi na enyi na-anọ agba ndu, maobu nwe nkwekorita. Orii a na-egosi na ogbugba ndu bu ihe onu na ezi mmekorita nke enyi na enyi. Eze ahụ nke na-azu ndi ya di ka aturu, nabatara ohu ya bu Devid n'ebe iri nri, di ka e dere ya n'abụ oma a.

n'anya ndị iro m.
 I tere isi m mmanụ†
 iko m na-ejubiga oke.
 6 N'ezie, ịdị mma na ebere ga-agbaso m
 ogologo ụbọchị niile nke ndụ m,
 m ga-ebikwa n'ụlọ ONYENWE ANYỊ
 mgbe niile ebighị ebi.

Abụ Qma 24

Abụ Qma Devid.

Eze onyenwe ebube

- 1 Ụwa na ihe niile dị n'ime ya bụ nke ONYENWE ANYỊ;
 ụwa na ndị niile bi n'ime ya.
 2 Ọ toro ntọala ya n'ime oke osimiri niile,
 o mekwara ka o guzosie ike.
 3 Onye bụ onye ahụ nwere ike irigo n'elu ugwu ONYENWE ANYỊ?
 Onye nwere ike ịbata guzo n'ime ụlonsọ ya?
 4 Ọ bụ onye aka ya emeghị ihe ojọọ, obi ya dīkwa ọcha,
 onye na-adighị atụkwasi obi na chi arụsị,
 maọbụ nūọ iyi aghugho.
 5 Ha ga-anata ngozi site n'aka ONYENWE ANYỊ,
 natakwa mkpeputa site n'aka Chineke Onye nzọputa ha.
 6 Otu a ka ọ ga-adiri ọgbọ ndị ya,
 bụ ndị na-achọ ihu gi, Chineke nke Jekob.

Sela

- 7 Welitenu isi unu, unu ọnu ụzọ ama,
 meenu ka isi unu buru ihe e welitere, unu ọnu ụzọ ama ochie,
 ka eze ebube nwee ike ịbata.
 8 Onye bụ eze ebube* a?
 Ọ bụ ONYENWE ANYỊ, onye bụ dimkpa na dike.
 Ọ bụ ONYENWE ANYỊ, onye bụ dike n'agha.
 9 Welitenu isi unu, unu ọnu ụzọ ama,
 buliekwanu ha elu, unu ọnu ụzọ ama ochie,
 ka Eze ebube nwee ike ịbatakwa.
 10 Onye bụ eze ebube a?
 Ọ bụ ONYENWE ANYỊ, Onye puru ime ihe niile,
 ọ bụ ya bụ Eze ebube!

Sela

Abụ Qma 25

Abụ Qma Devid.

Ekpere maka odudu na nnaputa

- 1 Ọ bụ na gi ONYENWE ANYỊ
 ka m tūkwasi obi m.

† **Abụ Qma 23:5** Mmanụ a na-ete n'isi na-esi isi uto, ọ bụ mmanụ a na-ete onye a kporo oriri
 iji kwanyere ya ugwu. Luk 7:46 Ndị ọzụzụ aturu na-ejikwa ya achu umu ahuhu na ndanda
 na-achọ iribanye aturu ndi ha na-azu n'imi. * **Abụ Qma 24:8** Mkp 19:11-16

- 2 O Chineke m, ọ bụ gị ka m tụtwasiri obi m.
Ekwela ka ihere mee m,
ekwekwala ka ndi iro m merie m.
- 3 Ihere agaghi eme
onye ọbula olileanya ya di na gi,
ma ihere ga-eme ha
bu ndi niile igho aghugho juru ahụ.
- 4 O ONYENWE ANYI, zi m uzọ gi niile,
kuzikwaara m uzọ gi niile.
- 5 Duo m n'eziokwu gi, kuzikwaara m ihe,
n'ihi na i bu Chineke, onye Nzọputa m, ụbọchi niile,
olileanya m di na gi.
- 6 Cheta, ONYENWE ANYI, oke obi ebere na ihunanya gi,
n'ihi na ha na-adị siteri na mgbe ochie.
- 7 Echetalala mmehie m mere n'okorobia m,
ya na nnupu isi m niile.
Kama site n'ihunanya gi cheta m,
ONYENWE ANYI, n'ihi na onye di mma ka i bu.
- 8 Onye di mma na onye ezi omume ka ONYENWE ANYI bu;
o bu ya mere o na-ezi ndi mmehie uzọ ya.
- 9 O na-edu ndi di umeala n'obi n'uzọ ziri ezi,
na-ezikwa ha uzọ nke ya.
- 10 Uzọ niile nke ONYENWE ANYI juputara n'ihunanya na ikwesi
ntukwasị obi,
nye ndi niile na-edebe iwu ogbugba ndu ya.
- 11 N'ihi aha gi, O ONYENWE ANYI,
gbaghara m ajo omume m n'agbanyeghi na ha di ukwuu.
- 12 Olee mmadu ahụ nke na-atu egwu ONYENWE ANYI?
O ga-ezi ya ihe n'uzọ ahụ a hoptaara ya.
- 13 O ga-ebi ogologo ụbọchi nke ndu ya n'ime iba ụba,
ndi agburu ha ga-eketa ala ahụ.
- 14 ONYENWE ANYI na-eme ka ndi ahụ na-atu egwu ya mara
ogbugba ndu ya na izu nzuzo ya.
- 15 Anya m abuo na-elegide ONYENWE ANYI mgbe niile;
n'ihi na o bu naani ya ga-eme ka ukwu m abuo site n'onya puta.
- 16 Chee m ihu ma gosi m ebere gi,
n'ihi na abụ m onye no na nsogbu, naani m nokwa.
- 17 Ihe mgbu nke obi m abaala uba,
naputa m site n'obi mwute.
- 18 Lekwasị nsogbu m na ihe mgbu m anya.
Biko, gbaghara m mmehie m niile.
- 19 Lee ka ndi iro m si mubaa,
ha ji oke iwe kpoo m asi.
- 20 Chebe ndu m ma gbaputa m;
ekwela ka m buru onye ihere ga-eme,
n'ihi na n'ime gi ka m gbabara izere ndu

- 21 Kwere ka ezi omume na izuoke buru ihe ga-agba m gburugburu, n'ihu na olileanya m di n'ime gi.
- 22 O Chineke, Gbaputakwa Izrel, site na nsogbu ya niile.

Abụ Qma 26

Abụ Qma Devid.

Ekpere nke ezi mmadu

- 1 ONYENWE ANYI, biko kpeputa m,
n'ihu na ebiela m ndu zuruoke,*
atukwasiri m ONYENWE ANYI obi,
na-eleghi anya n'azu.
- 2 Tulee m, O ONYENWE ANYI, ma nwakwaa m,
nyochaa obi m na echiche m.
- 3 N'ihu na ejirila m ihunanya gi mere ihe nlere anya nye onwe m.
Ana m ejegharikwa n'ime eziokwu gi.
- 4 Mu na ndi na-agho aghughu adighi enwe mmeko obula.
Otu a kwa, nnweco obula adighikwa n'etiti mu na ndi ihu abuo.
- 5 Akporo m otu ndi na-emebi iwu asi.
Mu na ndi ajo omume agaghi anokokwa.
- 6 Ana m asacha aka† m abuo n'onodu emeghi ihe ojoo,
na-eje ozi n'ebe ichu aja gi ife gi ofufe, o ONYENWE ANYI.
- 7 Ana m abukwa abu ekele,
jiri iti mkpu na-ekwusa otuto gi, na oru ebube gi niile.
- 8 O ONYENWE ANYI, ahuru m ulo obibi gi n'anya,
ulo ahu ebe ebube gi na-adigide n'ime ya.
- 9 Ebibikotala mu na ndi mmehie,
ewezugakotala ndu m na nke ndi na-awufu obara,
- 10 ndi aka ha juputara n'atumatu ojoo,
aka nri ha juputakwara na ngari.
- 11 Ma mu onwe m na-ebi ndu zuruoke;
gbaputa m ma meere m ebere.
- 12 Ukwu m na-eguzo n'ala di larii;
aga m eto ONYENWE ANYI n'etiti oha mmadu.

Abụ Qma 27

Abụ Qma Devid.

Abu nke iguzosi ike

- 1 ONYENWE ANYI bu ihè* m na nzoputa m,
onye ka m ga-atu egwu ya?
ONYENWE ANYI bu ebe siri ike nke ndu m,
o bukwa onye ka m ga-atu egwu?

* **Abụ Qma 26:1** 2Ez 20:2; Ilu 20:7 † **Abụ Qma 26:6** O buru na mmadu asacha maobu kwoo aka ya n'ihu oha, o na-aputa ngopu site n'ihe na-ezighi ezi, maobu onye di otu a na-asi, ikpe amaghi m. Abụ 73:13 * **Abụ Qma 27:1** Ajz 60:19-20; Mai 7:8

- 2 Mgbe ndị na-eme ihe ojọọ busoro m agha
ka ha ripịa anụ ahụ m,
ọ bụ ndị iro m na ndị kpọrọ m asị,
bụ ndị ga-asọ ngongọ ma dakwaa.
- 3 Ọ buru na usuu ndị agha agbaa m gburugburu,
obi m agaghị atụ ụjọ ọbụla;
ọ buladi na agha adaa imegide m,
n'oge ahụ, ka m ga-enwe ntụkwasi obi.
- 4 Naanị otu ihe ka m rịrọrọ n'aka ONYENWE ANYỊ,
nke ahụ bukwa ihe m na-achọsi ike;
ka m biri n'ụlọ ONYENWE ANYỊ
ubochi niile nke ndụ m,
na ka m lekwasị ịma mma ONYENWE ANYỊ,
na ka m chọọ ya n'ime ụlonsọ ukwu ya.
- 5 N'ihina n'ubochi nsogbu,
ọ ga-echebe m n'ime ebe obibi ya;
ọ ga-ezo m n'ime ụlọ ikwu ya;
ma bulie m elu, debe m n'elu oke nkume.
- 6 Mgbe ahụ, a ga-eweli isi m elu
karịa ndị iro m gbara m gburugburu;
aga m eji iti mkpu onụ, chụọ aja n'ụlọ ikwu ya;
aga m abụ abụ, kuọ egwu nye ONYENWE ANYỊ.
- 7 Gee ntị mgbe m na-akpọku gị ONYENWE ANYỊ.
Meere m ebere, zaa m.
- 8 Obi m na-ekwu banyere gị, "Chọọ ihu ya!"
Ihu gị, ONYENWE ANYỊ, ka m ga-achọ.
- 9 Ezonari! m ihu gị,
agbakutala ohu gị azụ n'iwe;
n'ihina ị burii onye inyeaka m.
- O Chineke, Onye nzọputa m,
ahapukwala m.
- 10 Ọ bururi na nne na nna m ahapụ m,
ONYENWE ANYỊ ga-anabata m.
- 11 Zi m ụzọ gị, O ONYENWE ANYỊ;
duo m n'ụzọ kwesiri
n'ihina ndị na-akpagbu m.
- 12 Ararala m nyefee n'aka ndị kpọrọ m asị n'ihina ọchịchọ ha,
otutu ndị ama ụgha ebiliela imegide m,
ha na-ekupụ ihe ike dika ume.
- 13 Olileanya m bụ nke a:
Aga m ahụ idi mma ONYENWE ANYỊ
n'ala ndi di ndu.
- 14 Chere ONYENWE ANYỊ;
diri ike, nwekwaa ume,
ma chere ONYENWE ANYỊ.

Abụ Qma 28

Abụ Qma Devid.

Ekpere maka enyemaka na-ekele

¹ Gị ONYENWE ANYỊ ka m na-akpọku;

gị bụ Oke nkume m,
agbala m nkịtị.

Ọ bụrụ na ị jụ ịza m,

aga m eyi otu n'ime ndị ahụ na-arịda n'olulu.

² Nuru aririọ m maka ebere

dịka m na-akpọku gị maka enyemaka,

mgbe m chiliri aka m abụọ elu

n'Ebe gị Kachasi Nso.

³ Adokpurula m tinyere ndị ajoy mmadu,

tinyekwara ndị na-eme ajoy ihe,

ndị ji ire uto agwa ndị agbataobi ha okwu udo,

ma ha bu iro n'ime obi ha.

⁴ Kwughachi ha dika oru ojojo ha

na omume ha kwesiri;

kwughachi ha maka ihe aka ha mere,

ka ihe ga-adakwasị ha buru ihe ha kwesiri iketa.

⁵ N'ih na ha adighi aghota oru niile nke ONYENWE ANYI,

ha adighikwa aghota ihe aka ya abuo ruru,

o ga-akwada ha n'ala,

o gaghị ewulikwa ha elu ozọ.

⁶ Toonu ONYENWE ANYI,

n'ih na o gere nti n'aririọ m rioro ya ka o meere m ebere.

⁷ ONYENWE ANYI bu ike m na ota m;

ana m atukwasị ya obi m, si otu a buru onye a na-enyere aka.

Obi m na-awuli elu n'ih onu,

aga m ejikwa abụ m na-eto ya.

⁸ ONYENWE ANYI bu ike nke ndi ya,

ebe mgbaba e wusiri ike nke nzoputa diiri onye ya etere mmanu.

⁹ Zoputa ndi gi, gozikwaa ihe nketa gi;*

buuru ha onye ozuzu aturu, na-ekukwa ha ruo mgbe ebighi ebi.

Abụ Qma 29

Abụ Qma Devid.

Olu Onyenwe anyi

¹ Toonu ONYENWE ANYI, unu ndi bi n'eluigwe,

nyenu ONYENWE ANYI nsopuru n'ih ebube na ike ya.

² Nyenu ONYENWE ANYI nsopuru kwesiri aha ya;

kpoo isiala nye ONYENWE ANYI n'ebube nke idi nso ya.

³ Olu ONYENWE ANYI na-ada n'elu osimiri;

olu Chineke di ebube na-ada ike ike,

* **Abụ Qma 28:9** Maobu, ndi nke gi

- olu ONYENWE ANYị na-ada dika egbe eluigwe* n'elu oke osimiri.
- 4 Olu ONYENWE ANYị dī ike,
olu ONYENWE ANYị juputakwara n'ebube.
- 5 Olu ONYENWE ANYị na-etiwa osisi ukwu sida;
ONYENWE ANYị na-etiwasi osisi ukwu sida nke Lebanon.
- 6 Q na-eme ka Lebanon wulie elu dika nwa ehi,
o na-eme ka Sirion† wulie elu dika nwa atụ.
- 7 Olu ONYENWE ANYị na-agba dika egbe eluigwe
mgbe amuma na-egbu.
- 8 Olu ONYENWE ANYị na-eme ka ozara maa jijiji;
ONYENWE ANYị na-eme ka ozara Kadesh maa jijiji.
- 9 Olu ONYENWE ANYị na-eme ka osisi ook gbagoq‡
na-agbuchapukwa akwukwo niile nke oke oha.
N'ime ulonso ukwu ya mmadu niile na-eti, "Ebube!"
- 10 ONYENWE ANYị no n'ocheeze ya n'elu uju mmiri;
ONYENWE ANYị na-achi dika eze ruo mgbe ebighi ebi.
- 11 ONYENWE ANYị na-enye ndi ya ike,
o ga-ejikwa udo gozie ndi ya.

Abụ Qma 30

Abụ Qma. Abụ nke ido obieze Devid nsọ.

Abụ mgbaputa

- 1 Aga m eto gi, O ONYENWE ANYị,
n'ih na i sitere n'ebe di omimi doputa m.
I kweghi ka ndi iro m chia m ochi.
- 2 O ONYENWE ANYị Chineke m, akpokuru m gi, ka i nyere m aka,
i gwokwara m.
- 3 O ONYENWE ANYị, i si n'ala ili kpoputa m,
i mere ka m diri ndu.
- 4 Bukonu ONYENWE ANYị abụ, unu ndi nsọ ya,
toonu aha nsọ ya.
- 5 Iwe ya adighi adigide tee anya,
ma ime amara ya na-adị ruo ebighi ebi!
Ikwa akwa nwere ike diri ogologo abali niile,
ma iti mkpu onu ga-adị n'ututu.
- 6 Mgbe m no n'udo, asiri m,
"The obula apughi inapu m udo m."
- 7 O ONYENWE ANYị, mgbe i gosiri m ihuma,
i mere ka m kwuru chim dika ugwu;
ma mgbe i zoro ihu gi site n'ebe m no,
adara m mba.
- 8 O bu gi, ONYENWE ANYị, ka m kpokuru;
o bukwa onyenwe anyi ka m rioro aririo amara si,

* **Abụ Qma 29:3** Job 37:4-5; Abụ 18:13 † **Abụ Qma 29:6** Nke a bu aha ndi Fonikisi bi na mpaghara ugwu Hemon na-akpo ugwu ahụ. Hemon di n'oke ala nkwa ahụ n'ebe ugwu. Dit 3:9; Abụ 42:6 ‡ **Abụ Qma 29:9** Ime na-eme nne ele

9 “Uru gini di ma m laa n’iyi?

Uru gini di ma m rida n’ili?

Uzuzu aja o ga-enye gi otuto?

O ga-ekwusa banyere ikwesi ntukwasị obi gi?”

10 O ONYENWE ANYI, gee m nti ma meere m ebere;

O ONYENWE ANYI, buuru m onye inyeaka.

11 I meela ka iti mkpu akwa m gho o ite egwu;

i napuru m akwa mkpe m, ma yinye m onu di ka akwa mmemme.

12 I mere nke a ka obi m bu o maka otuto gi, ghara ino nwayoo.

O ONYENWE ANYI Chineke m, aga m eto gi ruo mgbe ebighi ebi.

Abụ Qma 31

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ Qma Devid.

Oge m di gi n’aka

1 ONYENWE ANYI, n’ime gi, ka m gbabara izere ndu;

ekwela ka ihere* mee m;

site n’ezi omume gi gbaputa m.

2 To o nti gi n’ala nuru olu m,

bia ngwangwa gbaputa m;

ghoro m oke nkume nke ebe mgbaba,

ebe mgbaba e wusiri ike maka nzoputa m.

3 Ebe i bu oke nkume m na ebe mgbaba m e wusiri ike,

n’ihi aha gi, duo m ma na-edukwa m.

4 Naputa m site n’onya nke e zobere n’ihi m,

n’ihi na o bu naani gi bu ebe mgbaba m siri ike.

5 N’aka gi ka m na-enyefe mmuo m;

gbaputa m, o ONYENWE ANYI, Chineke, onye eziokwu.

6 Akporo m ha asi bu ndi niile na-eke chi mba oo ndi na-abaghi uru;

ana m atukwasị ONYENWE ANYI obi m.

7 Aga m enwe obi ut o ma nurikwaa onu n’ime ihunanya gi,

n’ihi na i huru nsogbu m

marakwa ihe mgbu nke mmuo m.

8 I wereghi m nyefee n’aka ndi iro m,

kama i nyela m ohere ijeghari ebe obula m choro.

9 O ONYENWE ANYI, meere m amara n’onodu ihe mgbu m.

Anyam abuo na-acha uhie uhie n’ihi ikwa akwa;

ike adighikwa m.

10 Iru uju erielam ahu;

ikwa akwa m ewepula ihe n’af o m;

ihe mgbu m mere ka ike gwusia m

ruo na ume adighikwa n’okpukpu m.

11 N’ihi ndi iro m niile;

ndi agbataobi m na-eleli m anya.

Ndi enyi m na-atu ujo ibiakwute m,

ndi huru m n’okporo uzo na-esite uzo oo gafee.

* **Abụ Qma 31:1** *Ihere Maobu, ihe na-eweta onuma ma o bukwanyu, onodu ikwa emo*

12 Aghoala m onye e chefuru echefu, di ka a ga-asị na m nwurụ anwụ.

A puru iji ite kwara akwụwa tonyere m.

13 Anula m nkwulu ha megide m;

oke egwu di n'akuku niile;

ha na-agba izu megide m,

na-agba izu nzuzo iji napu m ndu m.

14 Ma ana m atukwasị gi obi ONYENWE ANYI.

Ekwuola m ya si, "Naani gi bu Chineke m."

15 Oge m niile di gi n'aka.

Naputa m n'aka ndi iro m

na n'aka ndi ahụ na-adighi ezu ike ichu m oso.

16 Mee ka amara gi mukwasị ohu gi dika anyanwu;

zoputa m n'ihu ihunanya gi na-enweghi ogwugwu.

17 O ONYENWE ANYI, ekwela ka ihere mee m,

n'ihu na akpokuola m gi;

kama mee ka ihere mee ndi na-eme ihe ojo,

ka ha togboro n'ala mmuo debe onu ha duu.

18 Ka onu ahụ ha ji ekwu okwu ugha mechie kpankpan;

n'ihu na o bu site na mpako na nleli

ka ha ji na-ekwu okwu megide ndi ezi omume.

19 Lee ka idi mma gi si baa uba,

nke i na-edebere ndi niile na-atu egwu gi,

nke i na-enye ndi na-agbaba n'ime gi,

n'ihu oha mmadu.

20 I na-ezobe ha n'ebe nzuzo gi

puo n'izu nzuzo nke umu mmadu;

i na-echebe ha n'ime ebe obibi gi;

ka ha puo n'ebubo nke ire di iche iche.

21 Otuto diri ONYENWE ANYI

n'ihu na o gosila m ihunanya ya di ukwu

mgbe m no n'obodo ndi iro gbara gburugburu.

22 Akujara m, kwuo okwu n'ujo si,

"Ewezugala m site n'ihu ya!"

Ma i nuru ariri m maka ebere

mgbe m kpokuru gi ka i nyere m aka.

23 Huru ONYENWE ANYI n'anya, unu ndi ya niile kwesiri ntukwasị obi,

n'ihu na ONYENWE ANYI na-anaputa ndi niile kwesiri ntukwasị obi nye ya,

ma o na-akwughachi ndi mpako oke zuru ezu.

24 Ya mere, dirinu ike, ka obi siekwa unu ike,

unu niile ndi olileanya ha di n'ime ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 32

Abụ Qma Devid. Abụ Maskil.

Nkwuputa na mgbaghara mmehie

¹ Onye a goziri agozi ka mmadu ahụ bu,

onye a gbaghaara ajọ omume ya niile,
onye e kpuchikwaara mmehie ya niile.

² Ngozi na-adiri nwoke ahụ,
onye ONYENWE ANYI na-adighi agonyere mmehie ya,
onye ahụ nke aghughọ ọbụla na-adighikwa n'ime mmụọ ya.

³ Mgbe m gbachiri nkiti,
okpukpu m rere ure
site n'isụ ude m ogologo ubochi niile.

⁴ Ehihie niile na abali niile,
i tara m ahuhu,
ume di m n'obi gwuchara,
dika mgbe okpomoku nke okochi.*

Sela

⁵ Mgbe ahụ, ekwuputara m mmehie m niile n'ihu gi,
kwusikwa izo ha ezo.
Agwara m onwe m okwu si,
"Aga m ekwuputa mmehie m niile n'ihu ONYENWE ANYI."
I gbaghakwaara m
ikpe omuma nke mmehie m niile.

Sela

⁶ Ya mere, ka ndi niile bu ndi ezi omume kpokuo gi n'ekpere
mgbe e nwere ike ichota gi;
n'uzo di otu a, o buru na uju mmiri abia,
o gaghị erute ha.

⁷ Gi onwe gi buuru m ebe nzuzo;
I ga-echebekwa m ka nsogbu obula hapu irute m nso.
O bukwa abụ nzoputa ka i ji gbaa m gburugburu.

Sela

⁸ Aga m eme ka i nwee uche, zikwa gi uzo i kwesiri igbaso;
Aga m adu gi odu, anya m ga-adikwasikwa n'ahu gi.

⁹ Adikwala ka inyinya maobu inyinya ibu
nke na-enweghi akonuche,
nke a na-aghaghị iji mkpumkpu igwe na eriri kechie onu ya, ijide ya,
ma emeghi otu a, o gaghị abiakwute gi.

¹⁰ Otutu ihe mgbu na-abiakwasị ndi na-eme ihe ojoo,
ma ihunanya ONYENWE ANYI nke na-enweghi ogwugwu,
na-agba onye ahụ tukwasiri ya obi gburugburu.

¹¹ Nrianiu onu n'ime ONYENWE ANYI, nweekwanu obi utu, unu ndi ezi
omume;
buo abụ, unu ndi obi ha ziri ezi.

Abụ Qma 33

Idi mma na idi ukwu Onyenwe anyi

¹ Tienu mkpu onu nye ONYENWE ANYI, unu ndi ezi omume;

* **Abụ Qma 32:4** Mgbe anwu na-amikoro mmiri di n'ala

- n'ihì na ọ bụ ihe ziri ezi ka ndị obi ha ziri ezi too ya.
- ² Werenụ ụbọ akwara too ONYENWE ANYỊ;
werenụ une nke nwere akwara iri kpọọrọ ya egwu.
- ³ Bụkuonụ ya abụ ọhụrụ;
were nka kpọọ ụbọ akwara ma tiekwa mkpu ọnụ.
- ⁴ N'ihì na okwu ONYENWE ANYỊ niile ziri ezi burukwa eziokwu;
o kwesiri ntukwasị obi n'ọrụ ya niile.
- ⁵ ONYENWE ANYỊ na-ahụ ezi omume na ikpe ziri ezi n'anya;
uwa niile juputara n'ihunanya ya nke na-enweghị ọgwụgwụ.
- ⁶ Ọ bụ site n'okwu ọnụ ONYENWE ANYỊ ka e ji kee eluigwe niile,
jirikwa nkuume nke ọnụ ya mee anwụ, na ọnwá na kpakpando
niile.
- ⁷ Ọ bụ ya kekwará osimiri niile chikọta ha n'otu ebe,
kpaa oke ebe ha ga-anọ dika ulọakụ dị ukwu.
- ⁸ Ka uwa niile tọọ ONYENWE ANYỊ egwu;
ka mmadụ niile bi n'uwa sọpuru ya.
- ⁹ N'ihì na o kwuru okwu, okwu ahụ mezukwara;
o nyere iwu, iwu ahụ guzokwara chịm.
- ¹⁰ ONYENWE ANYỊ na-emebi atumatụ mba niile;
ọ na-emebi ebumnobi ụmụ mmadụ.
- ¹¹ Atumatụ ONYENWE ANYỊ na-adigide ruo mgbe ebighị ebi,
ebumnobi ya ruo ọgbọ niile.
- ¹² Mba a gọziri agọzi ka mba ahụ bụ, bụ ndị Chineke bụ ONYENWE ANYỊ
ha;
bụ ndị ọ họtara ka ha buru ihe nketa ya.
- ¹³ ONYENWE ANYỊ si n'eluigwe na-ele ndị mmadụ bi n'uwa anya.
Ọ na-ahụzu ụmụ mmadụ niile anya.
- ¹⁴ O sitere n'ebe obibi ya na-ele
onye ọbula bi n'elu uwa anya.
- ¹⁵ Ebe ọ bụ ya kpuru obi mmadụ niile n'otu na otu;
ọ na-ahụzu, na-amazukwa ihe niile ha na-eme.
- ¹⁶ Ọnụọgụgụ ndị agha eze apughị izoputa ya;
o nweghị onye agha ọbula na-azoputa onwe ya, site n'idi ukwu
nke ike ya.
- ¹⁷ Inyinya agha ezukwaghị iwetara ndị na-agba ha mmeri n'agha.
Ọ bụ ezie na inyinya dị ike, ma ha apughị izoputa ndị nwe ha.
- ¹⁸ Ma ONYENWE ANYỊ ji anya ya na-eche ndị niile na-atụ ya egwu nche,
ya bụ ndị niile na-atukwasị obi ha n'ihunanya ya, nke na-adighi
agwu agwu.
- ¹⁹ Ọ ga-anaputa ha site n'aka ọnwụ.
Ọ ga-echebekwa ha ọ buladi n'oge unwu.
- ²⁰ Anyị ji olileanya eche ONYENWE ANYỊ;
ọ bụ ya bụ inyeaka anyị na ọta anyị.
- ²¹ Obi anyị na-ahuri ọnụ n'ime ya;
n'ihì na anyị tukwasiri aha nsọ ya obi.

22 O ONYENWE ANYI, ka ihunanya gi na-adigidere anyi,
dika olileanya anyi di na gi.

Abụ Oma 34

Abụ Oma Devid. Mgbe o gbanwere omume ya mee ka onye na-ayi ara n'ihu Abimelek, onye nke chupuru ya, ya a puo.

Chineke di mma

1 Aga m eto ONYENWE ANYI mgbe niile.

Mgbe niile ka otuto ya ga-adi n'onu m.

2 Mkpuruobi m ga-anya isi na ONYENWE ANYI;

ka ndi niile a na-akpagbu gee nti nuri a onu.

3 Soro m too ONYENWE ANYI;

ka anyi bulie aha ya elu.

4 N'ihu na etikuru m ONYENWE ANYI mkpu akwa, o zakwara m,
naputa m site n'aka itu ujo m niile.

5 Ihu ndi na-elekwasị ya anya na-enwu dika ihe;
ihere adighi eme ha.

6 Onye ogbenye a kpokuru ONYENWE ANYI, o zakwara ya;
o zoputara ya site na nsogbu ya niile.

7 Mmuo ozi ONYENWE ANYI na-agba ndi niile na-atu egwu ya gburug-
buru
na-anaputakwa ha.

8 Jiri aka gi tulee ma hukwa na ONYENWE ANYI di mma;
onye a goziri agozi ka onye ahụ bu, onye nke na-agbaba n'ime ya.

9 Tuonu egwu ONYENWE ANYI, unu ndi nso ya,
n'ihu na o dighi ihe na-ako ndi niile na-atu egwu ya.

10 Aguu nwere ike igu umu odum, ike pukwara igwu ha,
ma ihe obula bu ihe oma agaghị ako ndi niile na-achọ ONYENWE
ANYI.

11 Umụ m, bianu gee m nti;

aga m ezi unu ihe itu egwu ONYENWE ANYI bu.

12 Onye obula n'ime unu huru ndu n'anya,
ma nwee ochicho ihu otutu ubochi ndi di mma,

13 chezie ire gi ka o ghara ikwu ihe ojojo,
chezikwaa egbugbere onu gi ka o gharakwa igba ugha.

14 Site n'ihe ojojo wezuga onwe gi ma mee ezi ihe,
choo udo ma gbasookwa ya.

15 Anya ONYENWE ANYI di n'ahu ndi ezi omume,
nti ya gheekwa oghe nye mkpu akwa ha;

16 ma ihu ONYENWE ANYI na-emegide ndi na-eme ihe ojojo,
ime ka a hapu ichetakwa ihe banyere ha n'awa.

17 ONYENWE ANYI na-anu olu ndi ezi omume, mgbe ha na-akpoku ya ka
o nyere ha aka;
o na-azoputakwa ha site na nsogbu ha niile.

18 ONYENWE ANYI na-anu ndi niile obi ha tiwara etiwa nso,
o na-anaputa ndi niile olileanya ha gwuru.

- 19 Nsogbu na-adakwasị ndị ezi omume na-adị ukwuu,
ma ONYENWE ANYỊ na-anapụta ha site na nsogbu ndị ahụ niile.
- 20 O na-anapụtakwa ha kparamkparam.
O gaghị ekwe ka o bụladị otu okpukpụ dī ha n'ahụ gbajie.
- 21 Ihe ojoo ga-eme ka onye ajo omume nwuo;
ndi na-akpo onye ezi omume asi ka a ga-ama ikpe onwu.
- 22 ONYENWE ANYỊ na-agbaputa ndi ohu ya;
o dighi onye obula nke na-agbaba n'ime ya a ga-ama ikpe onwu.

Abụ Oma 35

Abụ Oma Devid.

Ekpere maka enyemaka

- 1 O ONYENWE ANYỊ, luso ha ogo bu ndi na-aluso m ogo;
buso ha agha bu ndi na-ebuso m agha.
- 2 Yikwasị uwe agha gi, werekwa ota gi;
bilie bja nyere m aka.
- 3 Seputa ube gi na anyuike agha gi;
bja zute ndi na-achụ m oso.
- Gwa mkpuruobi m,
"Abu m nzoputa gi."
- 4 Mee ka ihere mee
ndi niile na-agbalisi ike igbu m.
Ka ndi na-agba izuzu igbu m burukwa ndi a chughachiri azu,
na ndi ihere mere.
- 5 Ka ha dika igbugbo oka mgbe oke ifufe na-eefe,
ka mmuo ozi ONYENWE ANYI buru onye na-achufu ha.
- 6 Mee ka uzọ ha gbaa ochichiri, burukwa ebe na-amị amị;
ka mmuo ozi ONYENWE ANYI buru onye na-achụ ha oso.
- 7 O bu ezie na o dighi ihe ojoo obula m mere ha,
ma ha siere m onya, gwukwaara m olulu n'uzo m.
- 8 Ka mbibi bjakwasị ha na mberede,
ka ugbu ha zobeere m kee ha;
ka ha lakwaa n'iyi site n'idaba n'olulu ahụ ha gwuru.
- 9 Mgbe ahụ, mkpuruobi m ga-anuri onu na ONYENWE ANYI,
o ga-enwekwa obi utọ n'ime nzoputa ya.
- 10 Ihe niile di n'ime m ga-eti mkpu si,
"O ONYENWE ANYI, o bu onye dika gi?
I na-agbaputa ndi na-adighi ike site n'aka ndi di ike karja ha,
ma na-anaputa ndi ogbenye ndi chorọ enyemaka site n'aka ndi
na-apunara ha ihe ha nwere n'ike."
- 11 Ndi akaebe, ndi kwara obi n'azu na-apukwute m;
ha na-ebo m ebubo ihe ndi m na-anubeghi ihe banyere ha na mbu.
- 12 Ana m emere ha ihe oma, ma ha na-akwughachi m ihe ojoo.
Nke a na-ewute mmuo m ruo n'onwu.
- 13 Mgbe ha na-arja orja, eyiri m akwa mkpe,
site na ibu onu weda onwe m n'ala.

- Mgbe ekpere m loghachikwutere m na-enweghi osisa,
¹⁴ ejeghariri m n'onodu iru uju,
 dika a ga-asi na o bu nwanne m, maobu enyi m,
 jeghariakwa n'obi ojoo dika a ga-asi
 na o bu nne m na-aria orja ahụ.
- ¹⁵ Ma mgbe m dahiere, ha zukotara na-anuri onu;
 mgbe m na-adighi ele anya, ha biliri imegide m.
 Ha na-ekwulu m na-esepughị aka.
- ¹⁶ Dika ndi ajo omume, ha na-akwa m emo n'iwe,
 na-atakwarara m ikikere eze ha.
- ¹⁷ O Onyenwe anyi, o bu ruo ole mgbe ka i ga-anoo na-ele ihe na-eme?
 Gbaputa ndu m site na mbibi ha niile,
 site n'aka umu odum ndi a, gbaputa ndu m di oke onuahia.
- ¹⁸ Aga m enye gi ekele n'ihu oha mmadu di ukwuu,
 n'etiti oha kachasi ibe ya di ukwuu, ka m ga-anoo too gi.
- ¹⁹ Ekwekwala ka ndi ahụ bu ndi iro m,
 mgbe o nweghi ihe m mere ha, chia m ochi;
 ekwekwala ka ndi ahụ kporo m asi n'ihu iro,
 mgbe o nweghi ihe m mere ha nwee izuike.
- ²⁰ N'ihu na o bughị okwu udo ka ha na-ekwu,
 kama ha na-echeputa ebubo ugha di iche iche
 megide ndi ahụ na-anoro onwe ha juu n'ime ala ahụ.
- ²¹ N'iju anya, ha na-ele m anya na-eti mkpu na-asi,
 "Ewoo! Ewoo! Anya anyi abuo ka anyi ji hu ya."
- ²² O ONYENWE ANYI, i hula nke a, agbakwala nkiti;
 anokwala m n'ebe di anya, O Onyenwe anyi.
- ²³ Teta, bilie buuru m onye mkpeputa m.
 Kpechitere m onu m, Chineke m na onyenwe m.
- ²⁴ O ONYENWE ANYI Chineke m, kpeputa m n'ihu ezi omume gi;
 ekwekwala ka ha chia m ochi.
- ²⁵ Ekwekwala ka ha si, "Ahaa, o di ka anyi turu anya ya!"
 Maobu si, "Anyi eloola ya!"
- ²⁶ Mee ka ihere na ogbaaghara
 buru nke ndi na-achi m ochi n'ime mkpagbu m;
 were ihere na nweda n'ala yinye ha dika uwe,
 bu ndi niile na-ebuli onwe ha elu imegide m.
- ²⁷ Ka ndi niile mkpeputa m di mma
 were obi utu tie mkpu onu;
 ka ha na-asi mgbe niile, "Ka e bulie ONYENWE ANYI elu,
 onye odimma nke ohu ya na-amasi."
- ²⁸ Ire m ga-ekwu banyere ezi omume gi
 na otuto gi niile ogologo ubochi niile.

Abụ Qma 36

Abụ Qma diri onyeisi abụ. Abụ Qma Devid, bu ohu ONYENWE ANYI.

Ajo omume mmadu na idi mma Chineke

- 1 E nwere m ozi dị n'ime obi nke sitere n'aka Chineke
banyere ndụ mmehie nke ndị na-eme ajoye ihe:*
- Ọ dighị itụ egwu Chineke
dị n'anya ha.
- 2 N'ihia ha na-agwarita onwe ha okwu ire uto n'anya ha onwe ha,
na o nweghi uto a ga-esi nwe ike ichoputa mmehie ha maobu
kpoo ya asi.
- 3 Okwu onu ha niile bu ihe ojoo na aghughu;
ha adighi eji uche eme ihe maobu mee ihe di mma.
- 4 O buladi mgbe ha no n'elu ihe ndina ha, ha na-eche echiche ajoye ihe;
ha enyefeela onwe ha n'aka ndu ajoye omume,
ha adighi ajukwa ihe na-ezighi ezi.
- 5 O ONYENWE ANYI, ihunanya gi na-eru mbara eluigwe,
ikwesi ntukwasi obi gi na-erukwa igwe ojii nke eluigwe.
- 6 Ezi omume gi dika ugwu di ukwu,
ikpe ikpe ziri ezi gi dika omimi nke oke osimiri.
O ONYENWE ANYI, i na-echebe umu mmadu na anumanu.
- 7 Lee ka ihunanya gi nke na-adighi agwu agwu si di oke onuahia, O
Chineke!
Umu mmadu na-agbaba n'okpuru ndo nke nku gi abuo.
- 8 Ha na-eri oriri site n'iba uba nke ulokwu gi;
I na-enyekwa ha mmiri site n'iyi nke obi uto gi.
- 9 N'ihia na mmiri na-enye ndu di na gi;
o bukwa n'ihia gi ka anyi na-ahia ihia.
- 10 Mee ka ihunanya gi na-adigidere ndi maara gi,
ka ezi omume gi na-adigidekwara ndi ziri ezi n'obi.
- 11 Ekwela ka ndi mpako a zoo m ukwu n'isi,
ekwekwala ka aka ndi ajoye omume nupu m n'ebe m guzo.
- 12 Lee ka ndi na-eme ajoye ihe si daa n'ala,
a kwatuola ha n'ala, ha apughikwa ibilite ozo.

Abụ Ọma 37

Abụ Ọma Devid.

Ogwugwu ndu mmadu

- 1 Echegbula onwe gi n'ihia ndi na-eme ihe ojoo,
maobu kwosa ndi na-eme ihe ojoo ekworo;
- 2 n'ihia na mgbe na-adighi anya, ha ga-akponwu dika ahia,
dika ahia ndu, ha ga-anwukwa.
- 3 Tukwasi ONYENWE ANYI obi meekwa ihe ziri ezi;
biri n'ala na nchebe, rijuokwa afu.
- 4 Ka ihe ONYENWE ANYI too gi uto.
O ga-enyekwa gi ihe niile bu ochicho nke obi gi.
- 5 Nyefee onwe gi n'aka ONYENWE ANYI;

* **Abụ Ọma 36:1** Maobu, Ozi si n'aka Chineke: Mmehie iwu nke ndi ajoye omume bi n'ime obi ha.

- tụkwasi ya obi, ọ ga-emere gi nke a:
 6 Ọ ga-eme ka ezi omume gi pụta ihè dika ihe nke chị ọbụbọ,
 meekwa ka izi ezi nke ikpe gi dika ihe nke anyanwụ n'ehihie.
- 7 Dere duu n'ihu ONYENWE ANYI,
 were ndidi chere ya;
 echegbula onwe gi mgbe ndi ọzọ na-enwe ọganihu,
 mgbe ha na-emezu atumatụ ọjọọ ha niile.
- 8 Kwusi iwe iwe, kwusikwa oke iwe;
 echegbula onwe gi, ọ na-eduba naani n'ihe ọjọọ.
- 9 N'ihia na a ga-ala ndi ajoy omume n'iyi,
 ma ndi niile olileanya ha di na ONYENWE ANYI ga-eketa ala ahụ
 dika ihe nketa ha.
- 10 Ọ fọdurụ nwa oge nta, ndi ajoy omume ga-agabiga;
 ọ bu ezie na i ga-achọ ha, ma i gaghi achota ha.
- 11 Ma ndi niile di nwayọọ n'obi ga-eketa ala a dika ihe nketa ha,
 ha ga-enwekwa udo di ukwu.
- 12 Ndi ajoy omume na-agba izu ọjọọ megide ndi ezi omume,
 na-ata ikekere eze megide ha;
- 13 ma onyenwe anyi na-achị ndi ajoy omume ọchị,
 n'ihia na ọ maara na ubochi ha na-abia.
- 14 Ndi ajoy omume amiputala mma agha ha,
 kwee uta ha
 ime ka ndi no na mkpa na ndi ogbenye daa,
 igbu ndi ọzọ ha ziri ezi.
- 15 Ma ha ga-ewere mma agha ha gbuo onwe ha,
 kurisiekwa uta ha.
- 16 Ihe ntakiri nke onye ezi omume nwere
 di mma karịa akunuba otutu ndi ajoy omume;
- 17 n'ihia na a ga-etiji ike niile nke ndi ajoy omume,
 ma ONYENWE ANYI ga-akwagide ndi ezi omume.
- 18 Ndi na-enweghi ita uta na-ebi ndu ha n'okpuru nlekota ONYENWE
 ANYI,
 ihe nketa ha ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi.
- 19 N'oge ihe ndakwasi, ha agaghi akponwu;
 ha ga-erijukwa afọ n'ubochi unwu.
- 20 Ma ndi ajoy omume ga-ala n'iyi.
 N'agbanyeghi na ndi iro ONYENWE ANYI dika ima mma nke ubi
 ahijia ndu,
 ha ga-agabigakwa ngwangwa n'anya dika anwuru oku.
- 21 Ndi na-eme ihe ọjọọ na-ebiri mmadu ihe ma ha adighi akwughachi
 ya,
 ma onye ezi omume na-eme amara na-enye ndi ọzọ ihe o nwere.

- 22 Ndi ONYENWE ANYI goziri agozi ga-eketa akụ nke uwa,
ma ndi o buru onu ka a ga-egbuchapu.
- 23 O buru na ONYENWE ANYI nwere mmasi na ndu mmadu,
o ga-eme ka nzo ukwu ya guzosie ike;
- 24 o buru na o kpobie ukwu, o gaghi ada,
n'ihu na ONYENWE ANYI na-eji aka ya ejigide ya.
- 25 Abụ m nwantakiri na mbu, ugbu a, abụ m agadi,
ma ahubeghi m ebe e chefuru ndi ezi omume,
maobu ebe umu ha na-ario nri.
- 26 Mgbe niile, ha na-eme amara jiri obi ha na-agbazinye ndi mmadu
ihe,
umu ha ga-abu ngozi.
- 27 Site n'ihe ojojo puo, mee ezi ihe,
mgbe ahụ, i ga-ebi n'ala a ruo mgbe ebighi ebi.
- 28 ONYENWE ANYI na-ahụ onye ezi omume na ikpe ziri ezi n'anya.
O gaghi ahapukwa ndi ya kwesiri ntukwasị obi.
- A ga-echebe ha ruo mgbe ebighi ebi,
ma umu ndi ajo omume ka a ga-egbuchapu;
- 29 ndi ezi omume ga-eketa ala ahụ dika ihe nketa ha,
ha ga-ebikwa n'ime ya ruo mgbe ebighi ebi.
- 30 Okwu amamihe na-esi n'onu onye ezi omume puta,
ire ya na-ekwukwa ihe ziri ezi.
- 31 Iwu Chineke ya di ya n'obi;
nzo ukwu ha adighi agbuchapu.
- 32 Ndi ajo omume na-echere ndi ezi omume na nzuzo,
na-achio inapu ha ndu ha;
- 33 ma ONYENWE ANYI agaghi ahapu ha n'aka ha,
o gaghi ekwe ka a maa ha ikpe mgbe a na-ekpe ha ikpe.
- 34 Chere ONYENWE ANYI,
debekwa uzọ ya.
O ga-ebuli gi elu ka i nweta ala ahụ dika ihe nketa;
mgbe a na-egbuchapu ndi ajo omume, i ga-eji anya gi hu ya.
- 35 Ahula m onye ajo omume na nwoke na-eme ihe ike,
ka o na-eto, na-awasa, dika osisi di ndu n'ezi ala,
- 36 ma o dighi anya, o nwuru,
n'agbanyeghi na m choghariri ya, o dighi ebe obula a huru ya.
- 37 Ma tugharia uche banyere ndi ezi omume, ribaa ndi uzọ ha ziri ezi
ama;
oganihu diiri onye udo.
- 38 Ma a ga-ala ndi mmehie niile n'iyi;
o dighi olileanya diiri ndi ajo omume.

- 39 Nzọputa nke ndị ezi omume si n'aka ONYENWE ANYỊ bịa;
 ọ bụ ebe ha e wusiri ike n'oge nsogbu.*
- 40 ONYENWE ANYỊ na-enyere ha aka, na-anapụtakwa ha
 ma na-azọputakwa ha site n'aka ndị ajọ omume,
 n'ihì na ha mere ya ebe mgbaba ha.

Abụ Qma 38

Abụ Qma Devid. Arịrịọ.

Arịrịọ n'oge nsogbu

- 1 Biko, ONYENWE ANYỊ, abarala m mba n'íwe,
 maọbụ taa m ahụhụ mgbe iwe gị dī ọkụ.
- 2 N'ihì na àkụ gị niile amapuola m ahụ,
 aka gị adakwasịkwala m, dīka ọ bụ ọkpọ.
- 3 N'ihì oke iwe gị, ọ dighị izuoke dī n'ime anụ ahụ;
 enweghịkwa m udo n'ime ọkpụkpụ m niile n'ihì mmehie m.
- 4 Mmetụta ikpe ọmụma m na-adakwasị m
 dīka ibu arọ nke dī arọ karịa m.
- 5 Ọnya m na-ere ure na-asọ oyi
 n'ihì mmehie enweghị uche m.
- 6 Abụ m onye a nyidara ma kwatukwaa n'ala
 ogologo ụbọchị niile, ana m agaghari n'iru ụjụ.
- 7 Azụ na-egbu m mgbu nke ukwu
 ahụ adighịkwa m.
- 8 Ume ọbụla adighịkwa n'ime. Adị m ka onye e gwepịara egwepịa.
 Ana m asụ ude n'ihì oke ihe mgbu nke obi.
- 9 O Onyenwe m, ị maara agụụ niile nke na-agụ obi m;
 ịsụ ude m ezokwaghị ezo n'ebe ị nọ.
- 10 Obi na-alọ m mmiri, ike na-agwụkwa m,
 ihè esitekwala n'anya m puo.
- 11 Ndị m huru n'anya na ndị enyi m na-asọ m oyi n'ihì ọnya m,
 ndị agbataobi m na-anọ m ebe dī anya.
- 12 Ndị na-achọ igbu m na-esiri m ọnya,
 ndị ahụ choro ịmeru m ahụ na-ekwu maka ihe dakwasiri m;
 ogologo ụbọchị niile ha na-agba izuzu aghugho.
- 13 Adị m ka onye ntị chiri, onye na-apughị inu ihe ọbụla,
 dīka onye ogbu, onye na-apughị imeghe ọnu ya.
- 14 Adịla m dīka onye na-anaghị anụ ihe,
 onye ọnu ya apughị ịsa okwu.
- 15 O ONYENWE ANYỊ, ana m eche gị;
 o Onyenwe m Chineke m, ị ga-aza.
- 16 N'ihì na asiri m, "Ekwela ka ha nuriya ọnu n'isi m;
 maọbụ bulie onwe ha elu n'ebe m nọ mgbe ụkwu m na-
 agbuchapu."
- 17 N'ihì na lee, ana m achọ ịda ada.
 Anọkwa m n'ọnọdụ oke mgbu.

* **Abụ Qma 37:39** Abụ 9:9; Nhu 1:7

- 18 Ana m ekwupụta mmehie m;
mmehie m na-ewute m.
19 Ndị iro m, ndị na-eme ihe ike dị otutu,
ndị na-akpọ m asi, na-enweghị ihe m mere, bara ụba.
20 Ndị na-eji ihe ojoo akwughachi m ezi ihe,
na-ebo ebubo megide m
n'agbanyeghi na m na-achọ ime naanị ezi ihe.
21 O ONYENWE ANYI, ahapukwala m;
O Chineke m, anokwala m ebe dị anya.
22 Bja ojiiso inyere m aka
Onyenwe m na Onye nzoputa m.

Abụ Qma 39

Abụ Qma nke dirị onyeisi abụ maka Jedutun. Abụ Qma Devid.

Nkwuputa mmehie

- 1 Asiri m, "Aga m elezi anya n'uzo m niile
ma debe ire m ka m ghara ikwuhie*;
aga m eji ihe kechie onu m
mgbe m no n'etiti ndi ajo omume."
2 Ma mgbe m mechiri onu m ma noro duu,
ju ikwu o buladi ihe obula di mma,
oke ihe mgbu m mubara.
3 Obi m kporo oku n'ime m,
ma mgbe m na-atughari ihe ndi a n'uche, oku ahụ no na-ere;
mgbe ahụ ekwuru m okwu si:
4 "O ONYENWE ANYI, gosi m ogwugwu nke ndu m
na onuogugu ubochi m niile;
mee ka m mara na ndu m na-agafe ngwangwa.
5 I meela ka ubochi m niile buru naanị ihe di nta;
ogologo afo m niile adighi ka ihe obula n'ihu gi.
Ndu onye obula bu naanị otu nkuume
obuladi ndi dika ha guzosirike.
- Sela
- 6 "N'ezie onye obula na-ejeghari dika onyinyo
n'efu ka ha na-ekwoghari n'otu ebe na nke ozo, na-akpakoba aku,
na-amaghi onye o ga-abu nke ya n'ikpeazu.
7 "Ma ugbu a, Onyenwe m, gini ka m na-ele anya ya?
Olileanya m di n'ime gi.
8 Zoputa m site na mmehie m niile;
ekwela ka m buru ihe ochi nye ndi nzuzu.
9 Agbachiri m nkiti, ajuru m ikwu okwu,
n'ihina o bu gi mere ihe a.
10 Kwusi iti m ihe;
ihe otiti nke aka gi ezuala m ahụ.
11 I na-abara ndi mmadu ma ma na-ata ha ahuhu n'ihina mmehie ha;

* **Abụ Qma 39:1** Job 2:10; Abụ 34:13; Jem 3:5-12

ị na-eripia akunuba ha dika nla,
mmadu obula bu naani otu nkuume.

Sela

- 12 “O ONYENWE ANYI, nuru ekpere m,
gekwa nti n’akwa m maka enyemaka;
emechila nti gi nye ibe akwa m.
N’ihi ana m ebinyere gi dika onye obia,
dika onye ije, dika nna nna m ha mere.
13 Lepu anya na-ebe m no, ka m nwee ike kporie ndu ozo,
tupu m hapu ebe a laa, a gaghị ahukwa m ozo.”

Abụ Qma 40

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ Qma Devid.

Abụ ekele

- 1 Eji m ndidi chere ONYENWE ANYI,
o tugharikwutere m, o nukwaara akwa m.
2 O sitere n’olulu na-amị amị,
nke apiti na uru juru, seputa m;
o guzobere ukwu m abuo n’elu oke nkume,
nyekwa m ebe siri ike ka m guzo.
3 O tinyere abụ oheru n’onu m,
abụ otuto nye Chineke anyi.
Otutu ga-ahụ ya ma tuo egwu,
ha ga-atukwasị obi ha n’ime ONYENWE ANYI.
4 Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu,
onye na-eme ONYENWE ANYI ebe ntukwasị obi ya;
onye na-adighi ele ndi mpako anya
maobu ndi na-atughari gbasoo arusi.*
5 O ONYENWE ANYI Chineke m,
oru ebube i ruru di otutu,
o dighi onye puru igukota ihe niile
i kwadooro maka inye anyi;
a sikwari na aga m ekwu ma kosaa ihe banyere ha,
ha kariri ihe onu puru ikwu.
6 Aja na onyinye† abughi ihe i chorọ
ma i megheela nti abuo;
aja nsure oku na aja a churu maka mmehie abughi ihe i chorọ.
7 Mgbe ahụ, ekwuru m si, “Lee m, abiala m,
e dere banyere m n’ime akwukwo mpiakota.
8 O Chineke m, o bu ochicho m ime ihe i na-achọ,
iwu gi di n’ime obi m.”
9 Ana m anọ n’etiti ogbakọ ukwu na-ekwusa ihe ziri ezi;
dika i maara, o ONYENWE ANYI,
anaghị m emechi onu m.

* **Abụ Qma 40:4** Maobu, *gbasoo okwu ugha* † **Abụ Qma 40:6** 1Sa 15:22; Abụ 51:16-17; Aiz 1:11; Jer 7:22-23; Mai 6:6-8; Hib 10:5-9

- 10 Ekpuchighị m ezi omume gị n'ime obi m,
ana m ekwupụta maka ikwesi ntụkwasi obi gị na nzọpụta gị.
Adighị m ekpuchi ihunanya na eziokwu gị,
n'ebe ogbakọ ukwuu nọ.
- 11 O ONYENWE ANYI, ezonari la m ebere gị,
ka ihunanya gị na eziokwu gị chebe m oge niile.
- 12 N'ih i na otutu nsogbu a na-apughị iguta onu gbara m gburugburu;
mmehie m niile akari ala m, apughikwa m ihu uzo:
ha kari agiri isi di m n'isi,
obi m na-adakwa mba n'ime m.
- 13 O ONYENWE ANYI, ya masi gi izoputa m;
O ONYENWE ANYI, bja ngwangwa inyere m aka.
- 14 Ka ndi niile na-achọ inapụ m ndu m,
buru ndi a ga-etinye n'onodu ihere na ogbaaghara;
ka ndi niile o na-amasi ihu ila n'iyi m,
laghachi azu n'ihere.
- 15 Ka ndi ahụ na-asị m,
"Ehee! Ehee!" kuja n'ih ihere onwe ha.
- 16 Ma ka ndi niile na-achọ gi
nuri onu, nweekwa obi utu n'ime gi;
ka ndi ahụ huru nzoputa gi n'anya na-ekwu mgbe niile,
"ONYENWE ANYI di ukwuu."
- 17 Ma mu onwe m bu m ogbenye na onye no na mkpa;
ka ONYENWE ANYI cheta m.
I bu onye inyeaka m na onye mgbaputa m;
I bu Chineke m, anola onu ibia.

Abụ Qma 41

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ Qma Devid.

Ekpere onye oria

- 1 Ndi a goziri agozi ka ha bu ndi nwere uche na-eleta ndi ogbenye;
ONYENWE ANYI na-azoputa ha n'oge nsogbu.
- 2 ONYENWE ANYI ga-echebe ha, debekwa ha ndu;
o ga-eme ka ihe na-agara ha nke oma n'ala ahụ,
o gaghị arara ha nye n'ochichọ ndi iro ha.
- 3 ONYENWE ANYI na-elekota ha mgbe ahụ na-esighi ha ike,
meekwa ka ahụ di ha mma.
- 4 Ekwuru m si, "O ONYENWE ANYI, meere m ebere;
gworo m, n'ih i na emehiela m megide gi."
- 5 Ndi iro m na-esite n'iro ha ekwu okwu megide m
na-asị, "Olee mgbe o ga-anwu ka aha ya laa n'iyi?"
- 6 Mgbe otu n'ime ha bjara ihu m,
o na-ekwu okwu ugha, ma obi ya na-achikota ihe nkwulu;
mgbe ahụ o na-apu, ga kosaa ya.
- 7 Ndi niile kporo m asi na-agbarita izu megide m;

- ha na-echekwa echiche ojọọ banyere m, na-asịrịta onwe ha:
 8 “Ọrịa ojọọ adakwasịla ya;
 ọ gaghị esite na ihe ndina ya bilie ọtọ ọzọ.”
 9 Ọ bụladị ezigbo enyi m,
 onye m tụtwasịrị obi,
 onye mụ na ya na-eso erikọ nri m,
 ebiliela imegide m.
- 10 Ma gị, O ONYENWE ANYỊ, meere m ebere,
 mee ka ahụ sie m ike ọzọ, ka m nwee ike kwughachi ha ụgwọ.
 11 Amaara m na ihe banyere m na-atọ gị ụtọ n’obi,
 n’ihi na i kwebeghị ka ndị iro m nwee mmeri n’ebe m nọ.
 12 N’ihi ikwesi ntụtwasị obi m, ị na-akwagide m,
 mee ka m nọrọ n’ihu gị ruo mgbe ebighị ebi.

- 13 Otuto dirị ONYENWE ANYỊ, Chineke nke Izrel,
 site n’ebighị ebi ruo ebighị ebi.

Amen na Amen.

Nchikota Akwukwo nke Abuo

42

Abụ Qma 42-72

Abụ Qma nke dirị onyeisi abụ. Abụ *Maskil* nke ụmụ Kora.

Iru ụjụ na nkasiobi onye ezi omume

- 1 Dịka agụụ ịñụ mmiri si na-agụ nne ele,
 otu a ka agụụ ihe banyere gị si na-agụ m, O Chineke.
 2 Akpịrị nke ihe banyere Chineke, bụ Chineke ahụ dị ndụ, na-akpọ m
 nkụ.
 Olee mgbe m pụrụ ịga zute Chineke?
 3 Anya mmiri m aghọọlara m ihe oriri
 n’ehihie ma n’abalị,
 mgbe ndị mmadụ na-asị m ogologo ụbọchị niile,
 “Olee ebe Chineke gị nọ?”
 4 Ihe ndị a ka m na-echeta
 mgbe m na-ekwuputa ihe mgbu nke obi m:
 ma m cheta mgbe mụ na igwe mmadụ so aga,
 mgbe m ji iti mkpu ọñụ na ekele na-edu ha
 n’etiti ọha kachasị ibe ya, ndị ọñụ juru obi,
 na-aga n’ulọ Chineke.
- 5 O mkpuruobi m, gịni mere i ji daa mba?
 Gịni mere i ji na-asụ ude n’ime m?
 Nwee olileanya na Chineke,
 n’ihi na m ka ga-eto ya,
 Onye nzọpụta m na Chineke m.
- 6 Mkpuruobi m na-ada mba n’ime m;
 ya mere, aga m echeta gị
 site n’ala Jodan,

na ebe dị elu nke Hemon,* na sitekwa n'ugwu Miza.
 7 Ogbu mmiri na-akpọku ogbu mmiri
 mgbe olu ha na-ada ụda n'etiti nruda mmiri gị niile;
 ebili mmiri gị niile na mmali mmiri gị niile
 ekpuchiela isi m.

8 N'ehihie, ONYENWE ANYỊ na-awụkwasi m ihunanya ya,
 n'abalị abụ ya dị m n'obi,
 ekpere nye Chineke nke ndụ m.

9 Ana m asị Chineke, oke nkume m,
 "Gini mere i ji chefuo m?
 Gini mere m ga-eji na-ejeghari n'iru ụjụ
 n'ihi mmegbu nke onye iro?"
 10 Okpukpu m na-agabiga oke ihe mgbu,
 mgbe ndi iro m ji m na-eme ihe ochi,
 ogologo ubochi niile ha na-aju m,
 "Olee ebe Chineke gi no?"

11 O mkpuruobi m, gini mere i ji daa mba?
 Gini mere i ji na-asu ude n'ime m?
 Nwee olileanya na Chineke,
 n'ihi na m ka ga-eto ya ozọ,
 Onye nzoputa m na Chineke m.

Abụ Qma 43

Aririọ maka enyemaka

1 O Chineke, kpeputa m,
 kpechitere m ikpe m
 n'ebe mba na-amaghi Chineke no;
 gbaputa m site n'aka
 ndi ajo omume na ndi aghugho.
 2 I bu Chineke, ebe m e wusiri ike.
 Gini mere i ji ju m?
 Gini mere m ga-eji na-ejeghari n'iru ụjụ,
 n'ihi mmegbu nke onye iro?
 3 Zipu ihè gi na eziokwu gi,
 ka ha duo m;
 ka ha kpobata m n'ugwu nsọ gi,
 bu ebe i bi.
 4 Mgbe ahụ, aga m aga n'ebe ichu aja Chineke,
 gakwuru Chineke, bu onu m na obi uto m.
 Aga m eji ubo akwara too gi,
 O Chineke, bu Chineke m.
 5 O mkpuruobi m, gini mere i ji daa mba?
 Gini mere i ji na-asu ude n'ime m?
 Nwee olileanya na Chineke,
 n'ihi na m ka ga-eto ya ozọ,

* **Abụ Qma 42:6** Hemon bu obodo di n'oke ala nkwa ahụ n'ebe ugwu.

onye Nzọpụta m na Chineke m.

Abụ Oma 44

Abụ Oma nke dịrị onyeisi abụ. Abụ *maskil* nke ụmụ Kora.

Ekpere maka mgbapụta

- 1 O Chineke, anyị anụla;
nna anyị ha agwakwala anyị
ihe ndị i mere n'oge ha,
n'oge gara aga.
 - 2 I ji aka gị chụpụ ndị mba ọzọ,
ma kụnye nna nna anyị ha dika osisi.
I gwepịara ndị ahụ
ma mee ka ndị nna anyị na-eto na-awasa.
 - 3 O bughị site na mma agha ha ka ha ji merie nweta ala a,
ha emerighị site n'ike nke aka ha;
o bụ aka nri gị, aka gị,
na ihè nke ihu gị nyere ha mmeri, n'ihì na ì hụrụ ha n'anya.
 - 4 I bụ eze m na Chineke m,
onye na-ekpebi na Jekọb aghaghị inwe mmeri.
 - 5 N'ihì o bụ naanị site n'ike gị, ya na aha gị,
ka anyị ji zọda ndị iro anyị n'okpuru ụkwụ anyị.
 - 6 Atụkwasi gị m obi m n'ụta m,
mma agha m anaghị enye m mmeri;
 - 7 ma i na-enye anyị mmeri n'ebe ndị iro anyị nọ,
ì na-eme ka ihere mee ndị na-eguzogide anyị.
 - 8 N'ime Chineke ka ìnya isi anyị dị ogologo ụbọchị niile,
anyị ga-eto aha gị ruo mgbe ebighị ebi.
- Sela
- 9 Ma ugbu a, ì jula anyị ma weda anyị n'ala;
ì naghị esokwa ndị agha anyị apụ ọzọ.
 - 10 I mere ka anyị site n'ihu ndị iro anyị gbalaga,
ì meela ka ndị na-emegide anyị were aka ike napụ anyị ihe bụ nke
anyị.
 - 11 I gbakọtara anyị azụ ka e ripịa anyị dika atụrụ,
ma chụsasịa anyị n'etiti mba niile.
 - 12 I rere ndị gị ọnụ ala,
ihe ì retara ha abaghị uru nye gị.
 - 13 I meela ka anyị burụ nkọcha nye ndị agbataobi anyị,
anyị bụ ihe ìkwa emo na ihe ọchị nye ndị gbara anyị gburugburu.
 - 14 I meela anyị ka anyị burụ ihe ìmaatụ ọchị n'etiti mba niile,
ndị ọbụla hụrụ anyị na-efufe isi na mkparị.
 - 15 Ogologo ụbọchị niile, ihere m dị m n'ihu,
ihere m na-ekpuchikwa m ihu,
 - 16 mgbe ndị nkwalu na ndị nkọcha na-eji m eme ihe ọchị,
n'ihì onye iro, onye kpebiri ìbọ ọbọ.
 - 17 O bụ ezie na ihe ndị a adakwasịla anyị,

ma anyị echefubeghị gị.

Anyị enupubeghị isi n'ogbugba ndụ anyị na gị.

18 Obi anyị ahapubeghị gị!

Anyị ahapubekwaghị iso ụzọ gị.

19 Ma i gwepiara anyị mee ka anyị buru ebe nkita ohiya na-akpaghari, jirikwa oke ochichiri kpuchie anyị.

20 O buru na anyị chefuru aha Chineke anyị, maobu na anyị gbasaara chi mba ozọ aka anyị,

21 o bu na Chineke agaraghị achoputa ya, ebe o maara ihe nzuzo niile di n'obi?

22 O bu n'ihu gi ka anyi na onwu ji agba mgba, ogologo ubochi niile. A na-ele anyi anya dika aturu a gaje igbu egbu.

23 O, Onyenwe m teta! Gini mere i ji arahu ura?

Kpotee onwe gi! Ajukwala anyi ruo mgbe ebighi ebi.

24 Gini mere i ji ezopu ihu gi,

ma chefu mmegbu na ita ahuhu anyi?

25 E tidala anyi n'ala, n'uzuzu,

ahu anyi rapara n'aja

26 Bilie ma nyere anyi aka;

gbaputa anyi maka ihunanya gi nke na-adighi agwu agwu.

Abụ Qma 45

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. N'usoro olu abụ "Okoko osisi lili." Abụ maskil umu Kora. Abụ maka agbamakwukwo.

Abụ olulu nwunye eze

1 Isi okwu di ebube na-akpali mkpuruobi m,

mgbe m na-agughari abụ m nye eze;

ire m bu mkpisi akwukwo di n'aka oka ode akwukwo.

2 I bu onye kachasi mma n'etiti umu mmadu,

e ji amara tee egbugbere onu gi mmanu,

ebe o bu na Chineke agoziela gi ruo mgbe ebighi ebi.

3 Kenye mma agha gi n'ukwu gi, gi onye di ike;

yikwasị onwe gi ebube na ima mma dika uwe.

4 N'ebube gi, gaa n'ihu n'ime mmeri,

n'ihu eziokwu, na idi obi umeala, na ezi omume;

ka aka nri gi gosiputa oru gi niile nke na-eju anya.

5 Ka aku gi niile di nko mapuo mkpuruobi ndi iro niile nke eze;

ka mba niile na-adakwa n'okpuru ukwu gi.

6 O Chineke, ocheeze gi ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi,

mkpara omume ziri ezi ka mkpara alaeze gi ga-abu

7 I huru ezi omume n'anya, ma kpo ohe ojo asi;

ya mere, Chineke, onye bu Chineke gi, emeela ka idi elu kari ndi

ibe gi,

site na ite gi mmanu nke onu.

- 8 Uwe gị niile jupụtara n'isisi uto nke si na mmanụ* máá na aloos na akashia;
 ha sitere n'ulọeze niile, e ji odu enyi choo mma.
 Egwu sitere n'ubo akwara na-eme ka i nwee obi uto.
- 9 Umụ agboghọ eze no n'etiti ndi inyom gi ka a na-asopuru;
 nwunye eze, onye yikwasiri olaedo nke Ofia na-eguzo n'aka nri gi.
- 10 Gee nti, gi nwaagboghọ, tulee ma nurukwa ihe m na-ekwu:
 "Chefuo ndi gi na ezinaulo nna gi.
- 11 N'ih i na ima mma gi ga-eme ka eze chosie gi ike.
 Sopuru ya n'ih i na o bu onyenwe gi."
- 12 Ada Taja† ga-eji onyinye bia;
 ndi ogaranya ga-achokwa ka i gosi ha ihuoma.
- 13 Adaeze, lee ka o si maa mma di ukwu n'ime ulo ya;
 o bu akwa a kpanyere olaedo ka e ji duo uwe mwuda ya.
- 14 Umụ agboghọ ibe ya, ndi na-amaghi nwoke, na-eso ya biakwute gi;
 o bu uwe mwuda a kpanyere ihe okpukpa ka o yi mgbe e dubatara ya n'ulọeze.
- 15 E ji onu na obi uto dubata ha;
 ha bara n'ime ulọeze.
- 16 Umụ gi ndi ikom ga-anochi anya nna nna gi;
 i ga-eme ka ha buru ndiisi n'ala ahụ niile.
- 17 Aga m eme ka echeta ihe banyere gi ruo ogbo niile;
 n'ih i nke a, mba niile ga-eto gi ruo mgbe niile ebighi ebi.

Abụ Qma 46

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ umụ Kora. N'usoro olu abụ alamot. Otu Abụ.

Chineke bu ebe mgbaba anyi

- 1 Chineke bu ebe mgbaba anyi, na ike anyi,
 onye inyeaka anyi ka o bu n'oge nsogbu.
- 2 N'ih i ya, anyi agaghi atu egwu, o buladi mgbe uwa niile na-emebi,
 maobu mgbe a na-ewezuga ugwu n'onodu ha, mee ka ha daba n'oke osimiri.
- 3 N'agbanyeghi na mmiri ya na-agba aghara, na-asukwa ufufu,
 maobu na ugwu niile na-eme mkpotu site n'oke mbili elu ha.

Sela

- 4 Otu iyi di nke na-asobata na-eweta onu n'ime obodo Chineke,
 n'ime ebe obibi di nsogbu nke Onye kachasi ihe niile elu.
- 5 Chineke bi n'ime ya, o gaghi ada;
 Chineke ga-enyere ya aka mgbe chi boru.
- 6 Mba niile na-agba aghara, alaeze niile na-adakwa;

* **Abụ Qma 45:8** Nke a bu mmanu isi oma a na-efesa n'uwe. O no n'onodu ihe anyi na-akpo senti taa. Abk 1:12-13. † **Abụ Qma 45:12** Eze mbu kwunyeere ochichi alaeze Devid bu eze obodo Taja, n'ih i Solomon na eze Taja nweere ezigbo mmekorita di mma. Taja bu isi obodo ebe niile a na-azu ahia n'akuku osimiri Mediteranian.

o welitere olu ya elu, ụwa na-agbaze.

7 ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile nonyere anyị;
Chineke nke Jekọb bụ ebe mgbaba anyị e wusiri ike.

Sela

8 Bịa, hụrụ ihe ebube niile ONYENWE ANYỊ mere,
lee oke ịla n'iyi niile o webatara n'elu ụwa.

9 Ọ na-eme ka agha kwụsị
ruo nsọtụ nke elu ụwa niile.

Ọ na-agbaji ụta, na-ebibi ụbe,
ma na-esu ọta* agha niile okụ.

10 Ọ na-asị, “Nọọ n'ụ! Maranụ na mụ onwe m bụ Chineke!
A ga-ebuli m elu n'etiti mba niile,
a ga-ebulikwa m elu n'ụwa.”

11 ONYENWE ANYỊ, Onye pụrụ ime ihe niile nonyere anyị;
Chineke nke Jekọb bụ ebe mgbaba anyị e wusiri ike.

Sela

Abụ Ọma 47

Abụ Ọma nke dịrị onyeisi abụ. Abụ ụmụ Kora. Abụ Ọma.

Chineke bụ eze nke ụwa

1 Kụọ n'ụ aka unu, unu mba niile;
jiri iti mkpu ọ n'ụ tikuo Chineke.

2 N'ihị na ONYENWE ANYỊ bụ Chineke kachasị ihe niile elu.
Ọ dị egwu! Ọ bụ eze ukwu na-achị ụwa niile.

3 Ọ wedara mba niile mee ka ha nọọ n'okpuru anyị;
ndị mmadụ niile nọ n'okpuru ụkwụ anyị.

4 Ọ họtara anyị ihe nketa anyị,
ihe ịnya isi nke Jekọb, onye ọ hụrụ n'anya.

Sela

5 Chineke ewerela iti mkpu ọ n'ụ rigoro n'eluigwe.
ONYENWE ANYỊ ewerela olu opi ike rigoo.

6 Bụkọ n'ụ Chineke abụ otuto, bụ ọ abụ otuto;
bụkọ n'ụ eze anyị abụ otuto, bụ ọ abụ otuto.*

7 N'ihị na Chineke anyị bụ eze ụwa niile.
Jirinụ abụ too ya.

8 Chineke bụ eze mba niile;
ọ na-anọkwasi n'ocheeze ya dị nsọ na-achị mba niile.

9 Ndị niile a ma ama na mba niile ezukọtala,
dịka ndị Chineke nke Ebrahim,
n'ihị na ndị eze† niile dị n'ụwa bụ nke Chineke;
ọ bụ onye e buliri elu n'ebe ọ dị ukwu.

* **Abụ Ọma 46:9** Maqbu, *ugbo agha* * **Abụ Ọma 47:6** Ngwa egwu eji mpi anumanu mee, a na-akpọ Shofa, ka eji abụ abụ. Ọ bụkwa ya ka a eji akpọsa afọ ọhuru nye ndị mmadụ.

† **Abụ Ọma 47:9** Maqbu, *ota*

Abụ Qma 48

Otu Abụ. Abụ Qma nke ụmụ Kora.

Abụ nke Zayon

¹ ONYENWE ANYỊ dī ukwuu, burūkwa onye kwesiri inata otuto,
n'ime obodo Chineke anyị, n'ugwu nsọ ya.

² O mara mma n'idi elu ya,
bukwa onu elu uwa niile.
Ugwu Zayon, obodo eze ahụ dī ukwuu,
dika ebe kachasi elu nke Zafon.

³ Chineke no n'ime ebe ya e wusiri ike;
o gosila onwe ya dika ebe mgbaba ha e wusiri ike.

⁴ Mgbe ndi eze jikotara ndi agha ha onu,
mgbe ha bjakotara nso,

⁵ ihe ha huru juru ha anya;
n'ihu oke egwu, ha gbara oso.

⁶ Ahu oma jijiji bidoro ha n'ebe ahu,
ihe mgbu ha dika nke nwanyi na-achọ imu nwa.

⁷ I lara ha n'iyi dika oke ifufe si n'owuwa anyanwu
si ala ugbo mmiri ukwuu nke Tashish n'iyi.

⁸ Dika anyi nuru,
otu a ka anyi huru,
n'ime obodo ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile,
n'ime obodo Chineke anyi:
Chineke na-eme ka o guzosie ike
ruo mgbe ebighi ebi.

Sela

⁹ O Chineke, n'ime ulonso ukwuu gi,
ka anyi no na-atughari uche n'ihunanya gi nke na-enweghi
ogwugwu.

¹⁰ O Chineke, dika aha gi,
otuto gi na-eru na nsotu uwa niile;
aka nri gi juputara n'ezi omume.

¹¹ Ugwu Zayon na-anuru onu,
obodo nta niile nke Juda nwere obi utu
n'ihu ikpe gi niile.

¹² Gaanu Zayon gburugburu, Jegharja ya gburugburu,
guokwanu ulo elu ya niile onu.

¹³ Lezienu mgbidi ya niile anya,
nyochakwaanu ebe ya niile e wusiri ike,
ka unu nwee ike ikoro
ogbo na-abia n'ihu akuko ndi a.

¹⁴ N'ihu na Chineke a, bu Chineke anyi ruo mgbe niile ebighi ebi,
o ga-abu onyendu anyi, o buladi ruo n'ogwugwu.

Abụ Oma 49

Abụ Oma dirị onyeisi abụ. Abụ umụ Kora. Abụ Oma.

Nzuzu ndị na-atụkwasi obi n'akunuba

1 Nwunụ nke a, unu mmadụ niile!

Geenụ ntị, unu ndị niile bi n'ụwa,

2 ma ndị dị ala ma ndị dị elu,*

ma onye ogaranya ma onye ogbenye.

3 Aga m ekwu okwu amamihe,

ihe sị n'obi m ga-enye nghota.

4 Aga m aña ntị nye ilu,

aga m e ji ụbọ akwara kowaa ilu m.

5 N'ihì gịni ka m ga-eji tọọ egwu mgbe ụbọchị ojọọ bịara,

mgbe ndị aghughọ ojọọ gbara m gburugburu,

6 ndị na-atụkwasi obi n'akunuba ha

ma na-anyakwa isi n'ihì oke ụba ha.

7 O nweghị onye puru igbaputa ndụ onye ozo,

maobu nye Chineke ugwo e ji agbara onye ahụ,

8 n'ihì na ugwo e ji agbara ndụ dị oke onu,

o nweghị ugwo a ga-akwu nke ga-ezu,†

9 nke ga-eme ka mmadụ dirị ndụ ruo ebighi ebi,

ma hapu inwu.

10 N'ihì na mmadụ niile na-ahụ na ndị amamihe na-anwu,

ndị nzuzu na ndị na-nweghị uche na-anwukwa,

si otu a hapuru ndị ozo akunuba ha.

11 Ili ha na-aghọ ulọ ha ruo ebighi ebi,

ebe obibi ha ruo ogbo niile

n'agbanyeghi na ha gurụ otutu ala aha ha.

12 Ma mmadụ, n'agbanyeghi akunuba ya, aghaghi inwu,

dika anu ohia, o ga-anwukwa.

13 Nke a bu ihe na-adakwasi ndi na-atukwasi obi n'onwe ha,

na ndi na-eso uzọ ha, ndi na-akwado okwu ha.

Sela

14 Dika aturu, o bu ala mmuo ka a kwadooro ha,

onwu ga-abu onye na-azu ha dika aturu,

ma ndi na-eme ihe ziri ezi ga-emeri ha n'ututu.

Ozu ha ga-erekasi n'ime ili

n'ebe di anya site n'uloeze ha.

15 Ma Chineke ga-agbaputa ndu m site n'ili,‡

n'ezie, o ga-akporo m nye onwe ya.

Sela

16 Amala jijiji mgbe mmadụ na-aba oke ụba,

mgbe idi ebube nke ulo ya na-amuba,

17 n'ihì na o ga-agba aka laa ma o nwuo,

idi ebube ya agaghi eso ya banye n'ili.

* **Abụ Oma 49:2** E newkwara ike guo ya otu a, *ma umu mmadu ma umu nwoke.* † **Abụ Oma 49:8** Mat 16:26 ‡ **Abụ Oma 49:15** Hos 13:4; Mak 16:6-7

- 18 N'agbanyeghi na o guru onwe ya dika onye a goziri agozi mgbe o di ndu,
o bu ezie na ndi mmadu na-eto gi mgbe i na-enwe oganihu,
19 O ga-eso ogbo ndi nna nna ya
ndi na-agaghi ahukwa ihè ozo.
- 20 Ndi bara uba nke na-enweghi nghota
dika anu ohia nke ga-ala n'iyi.

Abụ Qma 50

Abụ Qma Asaf.

Ofufe zuruoke

- 1 ONYENWE ANYI, Chineke, Onye kachasi chi niile,
ekwuola okwu ma kpokota uwa niile,
site na owuwa anyanwu ruo na odida ya.
- 2 Chineke na-enwuputa dika ihè, site na Zayon,
nke zuruoke n'ime ima mma.
- 3 Chineke anyi na-abia,
o gaghi emechikwa onu;
oku na-erepia erepia di n'ihu ya,
oke ifufe na-efesi ike gbakwara ya gburugburu.
- 4 O na-akpoku eluigwe
na uwa ka o kpee ndi ya ikpe: O na-asị,
5 "Chikotaranu m ndi m e doro nso,
bu ndi mu na ha ji ichu aja gbaa ndu."
- 6 Eluigwe na-ekwuputa ezi omume ya,
n'ihu na Chineke n'onwe ya bu onye ikpe.
- Sela
- 7 "Nurunu, ndi m, m ga-ekwukwa,
Izrel, aga m agba ama megide unu,
Abu m Chineke, Chineke unu.
- 8 Anaghi m abara unu mba n'ihu ichu aja unu,
na aja nsure oku unu nke na-adi m n'ihu oge niile.
- 9 Enweghi m mkpa maka oke ehi unu site n'ulo anumanu unu
maobu mkpi site n'ogba igwe ewu na aturu unu,
- 10 n'ihu na umu anumanu niile nke oke ohia bu nke m,
ha na ehi niile no n'elu otu puku ugwu.
- 11 Amaara m umu nnunu niile no n'elu ugwu niile,
ihe niile e kere eke no n'ohia bu nke m.
- 12 O buru na agu agu m, agaghi m agwa gi ya,
n'ihu na uwa na ihe niile di n'ime ya bu nke m.
- 13 Ana m ata anu oke ehi,
ka o bu obara mkpi ka m ga-anu?
- 14 "Churoro Chineke aja ekele,
mezuo nkwa i kwere Onye kachasi ihe niile elu,
- 15 ma kpokuo m n'ubochi nsogbu gi,
aga m agbaputa unu, unu ga-enyekwa m nsopuru."
- 16 Ma Chineke na-agwa ndi na-eme ihe ojoo okwu si,

“Olee, nkwwuwa okwu unu nwere igughari iwu m,
maobu kwuputa ogbugba ndu m n'onu unu?

17 Unu kpogod ndumodu m asi,
na-atufekwa okwu m n'azu unu.

18 Mgbe unu huru onye ohi, unu na ya na-ejikota aka;
unu na ndi na-akwa iko na-ekekokwa oke.

19 Onu unu na-eme osijiso ikwu okwu ojoo,
okwu aghughu na nke rere ure na-esikwa n'onu unu na-asoputa
dika iyi.

20 Unu na-ekwugide umunna unu mgbe niile,
na-ekwutokwa nwanne unu nwoke.

21 Ihe ndi a ka unu mere ma agbachiri m nkiti;
unu chekwara na adi m ka unu.

Ma aga m abara unu mba
ma bokwaa unu ebubo unu n'ihu unu.

22 “Tugharia uche na nke a, unu ndi na-echefu Chineke,
ma o bughu ya, aga m adorisi unu, o dikwaghi onye ga-agbaputa
unu.

23 Onye na-eji ekele achuru m aja, na-asopuru m,
o bukwa onye na-edozi uzọ ya, ka m ga-eme ka o hu nzoputa
Chineke.”

Abụ Qma 51

Abu diri onyeisi abu. Abụ Qma Devid. Mgbe Netan bu onye amuma
bjakwutere Devid n'oge ya na Batsheba kwara iko.

Ekpere maka mgbaghara mmehie

1 O Chineke, meere m ebere,
n'ihu ihunanya gi nke na-adigide adigide;
n'ihu oke omijiko gi,
hichapu njehie m niile.

2 Sachapu mmehie m niile,*
ma mee m ka m di ocha.

3 N'ihu na amaara m njehie m niile,
mmehie m dikwa n'ihu m mgbe niile.

4 O bukwa naani gi ka m mehiere megide,
mee ihe ahụ bu ihe ojoo n'ihu gi,
nke mere na i bu onye na-ekpe ikpe ziri ezi mgbe i na-ekwu okwu,
na onye ezi omume mgbe i na-ekpe ikpe.

5 N'ezie, onye mmehie ka m bu site n'oge amuru m;
burukwa onye mmehie site n'oge nne m turu ime m.

6 N'ezie, i na-achọ eziokwu n'akuku niile zoro ezo;
i na-akuziri m amamihe n'akuku niile zoro ezo.

7 Were hisop† sachaa m, aga m adi ocha;
sachaa m ka m di ocha karia snoo.

8 Mee ka m nuru olu obi utu na onu;
ka okpukpu ndi i gwepiara nurikwaa.

* **Abụ Qma 51:2** Aiz 43:25; Aiz 44:22; Kọl 2:14. † **Abụ Qma 51:7** N'oge mmemme idebe
ihe ocha, o bu ahijia hisop ka a na-eji efesa obara.

- 9 Zopu ihu gị n'ebe mmehie m niile dī,
hichapụkwa mmehie m niile.
- 10 Kee obi dī ọcha n'ime m, O Chineke,
nwogharịa ezi mmụọ n'ime m.
- 11 Achupụla m n'ihu gị,
anapụkwala m Mmụọ Nso gị.
- 12 Nyeghachikwa m ọñụ nke nzọpụta gị,
ma jiri ezi mmụọ kwagide m.
- 13 Mgbe ahụ, aga m enwe ike izi ndị njehie ụzọ gị,
ndị mmehie ga-echehari ọghachikwute gị.
- 14 O Chineke, zọpụta m site n'ikpe ọmụma nke mwufu ọbara,
Chineke, gị bụ Chineke Onye nzọpụta m,
ire m ga-abụ abụ banyere ezi omume gị.
- 15 O, Onyenwe m, meghee ọñụ m,
ka m kwuputa otuto gị.
- 16 Ị naghị enwe mmasị n'aja, ma ọ bughị ya, agaara m eweta ya.
Ị naghị enwe mmasị n'aja nsure ọkụ.
- 17 Aja Chineke chọrọ bụ mmụọ tiwara etiwa,
O Chineke, ị naghị elefu anya,
n'obi tiwara etiwa na nke nwere ezi ncheghari.
- 18 Ka ọ masị gị inye Zayon ọganihu;
i wulie mgbidi niile nke Jerusalem.
- 19 Mgbe ahụ, a ga-enwe ezi aja,
aja nsure ọkụ nke ga-atọ gị ụtọ;
mgbe ahụ, a ga-achụkwa aja ọtụtụ oke ehi n'elu ebe ichụ aja gị.

Abụ Qma 52

Abụ Qma nke dīrī onyeisi abụ. Abụ maskil Devid. Nke o buru mgbe Doeg onye Edom gara gwa Sol si, "Devid gara hu Ahimelek n'ulo ya."

The na-eche ndi ajo omume

- 1 Gini mere i ji na-anya isi n'ihe ojoj, gi nwoke di ike?
Gini mere na ogologo ubochi niile, i na-anya isi,
gi onye Chineke na-eleda anya?
- 2 Ire gi na-atu atumatu ila n'iyi;
o di ka aguba di nkọ,
gi onye na-ebi ndu aghughu.
- 3 I huru ihe ojoj n'anya kariya ihe oma,
i huru okwu ugha n'anya kariya eziokwu.
- 4 O onye ire aghughu!
I huru okwu obula nke na-emegide mmadu n'anya.
- 5 N'ezie, Chineke ga-akwatu gi ruo mgbe ebighi ebi.
O ga-ajide gi, doputa gi site n'ulo ikwu gi,*
o ga-ehopukwa gi site n'ala ndi di ndu.

Sela

Sela

* **Abụ Qma 52:5** Ya bụ, ebe obibi ya

6 Ndị ezi omume ga-ahụ ya tũkwaa egwu;
 ha ga-achị ya ọchị na-asị,
 7 “Ugbu a, lee nwoke ahụ,
 onye juru ime Chineke ebe mgbaba ya.
 Ọ tũkwasiri obi ya na akunuba ya nke di ukwu.
 O sitekwara na ibibi ndi ozọ ghoọ onye di ike!”

8 Ma adi m ka osisi oliv,
 nke na-eto na-awasa n’ulonso ukwu Chineke.
 Ana m atũkwasi obi m n’ihunanya Chineke,
 nke na-adigide ruo mgbe niile ebighi ebi.
 9 Aga m eto gi ruo mgbe niile ebighi ebi n’ihi ihe i mere;
 aga m eto gi n’ihu ndi gi di nsọ.
 Olileanya m ga-adi n’ime aha gi,
 n’ihi na aha gi di mma.

Abụ Qma 53

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. N’usoro Mahalat. Abụ *maskil* Devid.

Nzuzu nke ndi na-emebi iwu

1 Onye nzuzu na-asị n’ime obi ya,
 “Ọ dighi Chineke ọbula di.”
 Ha bu ndi ajo omume riri ahụ, ọzọ ha niile bukwa ihe arụ;
 ọ dighi onye ọbula na-eme ezi ihe.

2 Chineke sitere n’eluigwe
 na-ele umu mmadu anya,
 ihu ma ọ ga-achota onye ọbula nwere nghota,
 onye nke na-achọ Chineke.
 3 Onye ọbula, n’otu n’otu ewezugala onwe ha, ha niile aburula ndi ajo
 omume riri ahụ;
 ọ dighi onye ọbula na-eme ihe ziri ezi,
 ọ dighi ọ buladi otu onye.

4 Ndi niile na-eme ajo ihe, ha amaghi ihe?

Ha na-eripia ndi m dika mmadu si eri nri,
 ha adighi akpokukwa Chineke.

5 Ma n’ebe ahụ ka ha nọ, n’onodu oke egwu,
 ebe ọ dighi ihe egwu na-adighi.
 Chineke ferasiri okpukpu ndi niile megidere gi;
 i mere ka ihere mee ha, n’ihi na Chineke ajula ha.

6 O, a sikwari na nzoputa Izrel ga-esi na Zayon puta!
 Mgbe Chineke ga-akpoghachite ndi ya n’onodu ha,
 ka Jekob nuri onu, ka Izrel nwekwaa obi utu!

Abụ Qma 54

Abụ Qma Devid. Abụ eji ubo akwara akpo. Abụ *maskil* Devid. Mgbe
 ndi Zif gara si Sol, “Devid ọ dighi ezo n’etiti anyi?”

Ekpere maka nchebe

- 1 O Chineke, jiri aha gị zọpụta m;
jirikwa ike gị kpepụta m.
2 O Chineke, nūrụ ekpere m;
gee ntị n'okwu ọnụ m.
3 Ndi m na-amaghị na-ebuso m agha;
ndị na-eme ihe ike na-achọ ịnapụ m ndụ m,
ndị na-akpoghị Chineke ihe ọbụla.

Sela

- 4 N'ezie, Chineke bụ onye inyeaka m;
onyenwe m bụ onye na-agba m ume.
5 Mee ka ihe ojọọ loghachikwute ndị na-ekwulu m;
n'ime ikwesi ntụkwasị obi gị, laa ha n'iyi.
6 Aga m eji onyinye afọ ofufu chụọrọ gị aja;
O ONYENWE ANYI, aga m eto aha gị, n'ihì na ọ dị mma.
7 N'ihì na ọ gbapụtala m site na nsogbu m niile,
ọ bụ anya mmeri ka m ji na-ele ndị iro m anya.

Abụ Qma 55

Abụ Qma nke dirị onyeisi abụ. Abụ eji ụbọ akwara akpọ. Abụ *maskil* Devid.

Ekpere nke onye enyi ya ghorọ ya aghughọ

- 1 O Chineke, nūrụ ekpere m,
agbakwala aririọ m nkiti;
2 ñaa m ntị, zaakwa m.
Echiche m na-esogbu m; ana m asụkwa oke ude
3 n'ihì ihe onye iro m na-ekwu,
n'ihì ịba mba nke ndị ajọ mmadụ,
n'ihì na ha na-ewetara m ntaramahụhụ,
na-akpagbu m n'iwe ha.
4 Obi m nọ n'ọnọdụ oke ihe mgbu n'ime m;
oke ụjọ nke ọnwụ abiakwasịla m.
5 Itụ egwu na ahụ ịma jijiji abiakwasịkwala m;
oke egwu ekpuchiela m.
6 Agwara m onwe m okwu sị, "A sịkwari na m nwere nku dika nduru!
Agaara m efelaga ebe ọzọ gaa zuru ike.
7 Agaara m efelaga ebe dị anya,
ga nọrọ n'ozara;
8 Agaara m eme ngwangwa gaa n'ebe mgbaba m,
ebe dị anya site n'ebe ifufe siri ike na oke ifufe di."
9 O Onyenwe anyi, gbagwojuo ndi ajọ omume anya, mee ka ha ghara
ighota ihe ibe ha na-ekwu,
n'ihì na ana m ahụ ihe ike na ilu ọgụ n'ime obodo.
10 Ehihie na abali, ha na-ejeghari n'elu mgbidi ya;
iro na mmegbu di n'ime ya.

Sela

- 11 A na-ahụta akaorụ ihe ịla n'iyi n'ime obodo;
ihe ike na ụgha ewerela ọnọdụ ha n'ime obodo.
- 12 A si na ọ bụ onye iro ji m eme ihe ọchi,
apụrụ m ịnagide ya;
a sịkwa na ọ bụ onye iro na-eweli onwe ya megide m,
apụrụ m izonari onwe m site n'ebe ọ nọ.
- 13 Ma ọbụ gi, nwoke dika m,
onye mụ na ya di na mma, enyi m ọma,
14 onye mụ na ya na-enwe mmekọrịta di uto na mbụ,
n'ulọ Chineke,
ka anyi na-ejeghari
n'etiti ọha mmadu b́jara ife ofufe.
- 15 Ka ọnwụ b́iakwasị ndi iro m na mberede;
ka ha ridaa ala mmuọ na ndu,
n'ihia na ihe ojuo na-achota ebe ọnọdụ n'etiti ha.
- 16 Ma akpokuru m Chineke,
ONYENWE ANYI na-azoputakwa m.
- 17 N'ututu, ma n'ehihie, ma n'abalị,
ka m sitere n'oke ihe mgbu, na-akpoku ya
ma ọ na-anukwa olu m.
- 18 O na-agbaputa m, mee ka m ghara imeru ahụ,
site n'agha niile e busoro m,
n'agbanyeghi n'otutu biliri megide m.
- 19 Chineke, onye nokwasiri n'ocheeze ya ruo mgbe ebighi ebi,
onye na-adighi agbanwe,
ga-anu olu ha, taakwa ha ahuhu,
n'ihia na ha adighi atu egwu Chineke.
- 20 Onye mụ na ya di na mma na-emegide ndi enyi ya,
o na-emeru ogbugba ndu ya ka o ghara idi nsọ.
- 21 Okwu onu ya di murumu* ka bota,
ma ibu agha juru ya obi;
okwu ya niile di nro kari mmanu,
ma ha bu mma agha e welitere maka ibu agha.
- 22 Tukwasị ONYENWE ANYI mkpa gi niile,
o ga-agba gi ume;
o gaghi ekwe
ka ewezuga onye ezi omume.
- 23 Ma gi, O Chineke, ga-adotu ndi ajo omume
n'ime olulu nke juputara n'ire ure;
ndi ogbu mmadu na ndi aghugho
agaghi ebi o buladi okara ndu ha.

Sela

Ma mụ onwe m, ọ bụ na gi ka m na-atukwasị obi m.

* **Abụ Qma 55:21** Ya bụ, okwu ire uto

Abụ Qma 56

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. O bu olu abụ "Nduru no n'osisi Ook di ebe di anya." Abụ nke Devid ka eji agụ ya. Abụ miktam. Mgbe ndi Filistia nochibidoro ya n'obodo Gat.

Ekpere maka mgbaputa

- 1 O Chineke, meere m ebere,
n'ihu na ndi mmadu ji ike na-achuso m;
ogologo ubochi niile, ha na-ebu agha imegide m.
- 2 Ogologo ubochi niile ndi iro m na-achuso m;
site na nganga ha, otutu na-ebu agha megide m.
- 3 Ma mgbe ujo na-atu m, o bu na gi ka m na-atukwasị obi m.
4 N'ime Chineke onye m na-eto okwu ya,
n'ime Chineke ka m na-atukwasị obi; ujo agaghi atu m.
Gini ka mmadu efu puru ime m?
- 5 Ogologo ubochi niile, ha na-asughari okwu m kwuru isi;
oge niile ka ha na-atu atumatu imeru m ahụ.
- 6 Ha na-agba izu nzuzo na-ezokwa onwe ha,
ha na-enyochaputa nzo ukwu m niile,
dikwa njikere inapu m ndu m.
- 7 N'ihu ajo omume ha, ekwekwala ka ha gbapu;
o Chineke, n'ime iwe gi, wedaa mba ndi a niile di iche iche n'ala.
- 8 Deputa akwa ariri m;
chekotasia anya mmiri akwa m niile n'ime karama gi.
O bu na ha adighi n'akwukwo ndeputa gi?
- 9 Mgbe m ga-akpoku gi maka enyemaka,
ndi iro m ga-agbaghachi azu.
Site n'uzo di otu a, aga m amara na Chineke nonyeere m.
- 10 N'ime Chineke, onye m na-eto okwu ya,
n'ime ONYENWE ANYI, onye m na-eto okwu ya,
- 11 n'ime Chineke ka m na-atukwasị obi; ujo agaghi atu m.
Gini ka mmadu puru ime m?
- 12 O Chineke m, n'isi m ka nkwa niile m kwere gi di;
aga m ewetara gi onyinye ekele m niile.
- 13 N'ihu na i zoputala m site n'onwu,
ma naputa ukwu m site n'iso ngongo,
ka m nwee ike jegharia n'ihu Chineke,
n'ihè nke ndu.

Abụ Qma 57

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Nke olu abụ "E bibikwala" Devid. Abụ miktam. Mgbe o gbapuru ga biri n'ime ogha nkume n'ihu Sol.

Ntukwasị obi n'ime Chineke

- 1 Meere m ebere, O Chineke, meere m ebere,
n'ihu na o bu gi ka mkpuruobi m ji mere ebe mgbaba.

Ọ bụ na ndo nke nku gị abụọ ka m ga-agbaba
tutuu ihe mbibi ndị a agafesịa.

² Aga m akpọku Chineke nke kachasi ihe niile elu,
Chineke na-emezuru m ihe niile na-akpa m mkpa.

³ Ọ na-esite n'eluigwe zidata inyeaka ma zọputa m
na-abara ndị ahụ ji ike na-achụ m mba;

Chineke na-ezite ihunanya ya na ikwesi ntụkwasi obi ya.

Sela

⁴ Anọ m n'etiti otutu odum;
amanyere m ka m dina n'etiti ajo anụ ohia,
umụ mmadu ndị eze ha dị nkọ dika àkụ na ùbe,
ire ha dika nkọ dika mma agha.

⁵ O Chineke, ka e bulie gị elu karịa eluigwe niile;
ka ebube gị dị n'elu ụwa niile.

⁶ Ha gbasaara ukwụ m ugbu,
ihe mgbu nyituru m.
Ha egwuola olulu n'uzo m si agafe,
ma ha onwe ha adabala n'ime ya.

Sela

⁷ Obi m dị njikere, o Chineke,
obi m dị njikere sikwaa ike;
aga m abụ abụ, kụkwaa egwu.

⁸ Teta n'ura mkpuruobi m!
Teta, ụbọ akwara na une!
Aga m akpote chi obugo.

⁹ O Onyenwe anyi, aga m eto gị n'etiti mba niile;
aga m abụ abụ banyere gị n'etiti ndi niile di iche iche.

¹⁰ N'ihu na ihunanya gị di ukwuu na-eru na mbara eluigwe;
ikwesi ntụkwasi obi gị na-erukwa mbara eluigwe.

¹¹ O Chineke, ka e bulie gị elu karịa eluigwe;
ka ebube gị dị n'elu ụwa niile.

Abụ Qma 58

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Nke olu abụ "E bibikwala." Abụ Devid.
Abụ miktam.

Ahụhụ nke ndi na-emebi iwu

¹ Unu ndi na-achi achi, O nweela oge unu na-ekwu ihe ziri ezi?
O nweela oge unu na-ekpe ikpe ziri ezi n'etiti mmadu?

² Mba, n'ime obi unu, unu na-echeputa mmegbu,
aka unu na-emeputa ihe ike n'elu ụwa.

³ Ọ buladi site n'omumu, ndi ajo omume na-akpafu;
site n'ime afo, ha na-akpafu akpafu na-ekwusa okwu ụgha.

⁴ Ha na-agboputa nsi n'onu ha dika agwo,

- na-emechi ntị ha dika ajuala ntị chiri,
⁵ nke na-adighi anu olu onye mgbaasi na-akpoputa ya,
 n'agbanyeghi otu nka onye ahụ si di.
- ⁶ O Chineke, tijie eze niile di ha n'onu;
 o ONYENWE ANYI, doputa eze odum ndi a!
⁷ Mee ka ha sofuio dika mmiri na-aso aso;
 mgbe ha na-eseti uta ha, mee ka onu akụ ha gbajie.
⁸ Dika ejula nke na-agbaze mgbe o na-aga n'uzo ya;
 dika nwa nwuru n'afọ nne ya, ka ha ghara ihu anyanwu.
- ⁹ Tupu ite unu amata okpomoku nke osisi ogwu,
 ma ha di ndu, ma ha kponwuru akponwu, a ga-azachapu ndi ajo
 omume.
¹⁰ Ndi ezi omume ga-enwe obi utu mgbe a booro ha obo,
 mgbe ha ga-asacha ukwu ha n'ime obara ndi ajo omume.
¹¹ Mgbe ahụ, ndi mmadu ga-ekwu si,
 "N'ezie, a na-akwughachi ndi ezi omume ugwo;
 n'ezie, e nwere Chineke onye na-ekpe uwa ikpe."

Abụ Qma 59

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ Devid. Abụ miktam nke eji olu abụ "E bibikwala," abụ. Mgbe Sol zipuru ndi ikom ka e chee ulo Devid nche n'ihu igbu ya.

Ekpere maka nnaputa

- ¹ O Chineke, site n'aka ndi iro m gbaputa m,
 chebe m site n'aka ndi na-ebili imegide m.
² Gbaputa m site n'aka ndi na-eme ajo ihe,
 zoputakwa m site n'aka ndi ogbu mmadu.
- ³ Lee ka ha siri zoo onwe ha n'ihu inapu m ndu!
 Ndi na-eme ihe ike na-agba izu megide m,
 o ONYENWE ANYI, ma o bughu n'ihu ihe m mere maobu mmehie m.
⁴ Mgbe o na-adighi ihe ojo m mere, ma lee ha di njikere imegide m.
 Billie, bia nyere m aka; lee ihe ojo dakwasiri m!
⁵ Gi, ONYENWE ANYI Chineke Onye puru ime ihe niile,
 gi onye bu Chineke nke Izrel,
 kpotee onwe gi ita mba niile di iche iche ahuhu;
 e gosikwala ndi na-ezube nzube ojo obi ebere.

Sela

- ⁶ N'anyasi, ha na-alaghachi,
 na-eme mkpotu dika umu nkita
 mgbe ha na-akpaghari n'ime obodo.
⁷ Lee ihe ha si n'onu ha na-aghuputa,
 okwu si n'onu ha na-agbuputa di nko dika mma agha,
 ha na-asikwa, "Onye puru inu ihe anyi na-ekwu?"
⁸ Ma gi ONYENWE ANYI, na-achi ha ochi;
 i na-akwa mba ndi a niile emo.
- ⁹ O, gi onye bu ike m, ana m ele anya gi;

gị, o Chineke, bụ ebe mgbaba m e wusiri ike.
 10 Chineke m, onye m tũkwasiři obi.

Chineke ga-ebutere m ụzọ
 mekwaa ka m chĩa ndị niile na-ekwulu m ọchị.

11 O Onyenwe anyị na ọta anyị, egbukwala ha,
 ma ọ bughị ya, ndị m ga-echefu.

Were ike gị mee ka ha wagharịa,*
 wedakwaa ha n'ala.

12 Ka e jide ha n'ime nganga ha,
 n'ihì mmehie si ha n'ọnu na-apụta,
 na n'ihì okwu ọnu ha.

N'ihì okwu ọbụbụ ọnu ha na okwu ụgha ha,
 13 jiri iwe ọkụ repia ha,
 repia ha ruo mgbe ha ga-aghọ ntụ.

Mgbe ahụ, a ga-amata ruo na nsọtụ nke ụwa,
 na Chineke na-achị Jekọb.

14 N'anyasị ha na-alaghachi;
 na-eme mkpọtụ dika ụmụ nkita,
 mgbe ha na-akpagharị n'ime obodo.

15 Ha na-awagharị na-achọ nri,
 na-etikwa mkpu ma ọ buru na afọ ejughị ha.

16 Ma aga m abụ abụ banyere ike gị,
 n'ụtutụ aga m abụ abụ banyere ihunanya gị;
 ị bụ ebe mgbaba m e wusiri ike,
 ebe mgbaba m n'oge nsogbu.

17 O, gị onye bụ ike m, ana m abụku gị abụ otuto;
 gị, o Chineke, bụ ebe mgbaba m e wusiri ike,
 Chineke m, onye m na-adabere.

Abụ Qma 60

Abụ Qma nke dirị onyeisi Abụ. Ọ bụ olu abụ eji ekwe "Okoko lili nke Ọgbugba Ndụ." Abụ miktam nke Devid maka izi ihe. Mgbe ọ lụsoro Aram Naharaim na Aram Zoba ọgụ, nakwa mgbe Joab lughachitara, tigbuo nari ndị Edom iri n'abụọ na Ndagwurugwu Nnu.

Ekpere maka nnaputa

1 O Chineke, ị jula anyị, ị tiwawo anyị n'ike;
 i wesola anyị iwe, ugbo a, kpoghachi anyị.

2 I meela ka ala a maa jijiji, ị dọwakwala ya;
 mezie ntiwa ya niile, n'ihì na ọ na-ama jijiji.

3 I meela ka ndị gị gabiga ọnođụ ihe isi ike;
 i nyela anyị mmanya nke mere ka anyị na-adagharị.

4 Ma nye ndị na-atụ egwu gị, i weliela otu ọkọlọtọ
 nke a ga-agbasa n'ihì eziokwu imegide ụta nke ndị iro.

Sela

5 Were aka nri gị zọpụta anyị ma nyere anyị aka,

* **Abụ Qma 59:11** Were ike gị hopu ha

- ka a gbaputa ndị i huru n'anya.
 6 Chineke esitela n'idi nso ya kwuo, si,
 "N'onodu onu nke mmeri, aga m ekesa Shekem,*
 tukwaa Ndagwurugwu Sukot n'ihe otutu nyepu ya.
 7 Gilead bu nke m,† otu a kwa, Manase bukwa nke m;‡
 Ifrem bu okpu igwe m,
 Juda bu mkpara eze m.
 8 Moab bu efere ikwo aka m,
 aga m atusa akpukpoukwu m n'elu Edom;
 n'elu isi Filistia, ana m eti mkpu mmeri."
 9 Onye ga-akporo m gaa n'obodo e wusiri ike?
 Onye ga-edu m gaa Edom?
 10 O bughi gi, O Chineke? Gi onye juru anyi,
 onye na-adighi esokwa ndi agha anyi aga agha?
 11 Nyere anyi aka ka anyi puo n'aka ndi iro,
 n'ihu na inyeaka mmadu bu ihe efu.
 12 Site na Chineke, anyi ga-enwe mmeri,
 o ga-azopia ndi iro anyi niile n'ala.

Abụ Qma 61

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Abụ qma Devid nke eji ubo akwara akpo.

Ekpere nke onye no na nsogbu

- 1 Nuru akwa m, O Chineke,
 gee nti n'ekpere m.
 2 Ana m akpoku gi site na nsotu nke uwa,
 ana m akpoku gi mgbe obi m na-ada mba;
 duru m gaa n'oke nkume ahụ nke kariji m elu.
 3 N'ihu na i buriji ebe mgbaba m,
 na ulo ahụ dikariji elu, sie ike imegide onye iro ahụ.*
 4 O na-agu m ibi n'ulo ikwu gi ruo mgbe ebighi ebi,
 ka m gbaba, zere ndu n'okpuru nku gi abuo. Sela
 5 N'ihu na gi onwe gi, Chineke, anula nkwa niile m kwere;
 i nyela m ihe nketa nke ndi na-atu egwu aha gi.
 6 Tukwasi otutu ubochi na ndu eze,
 mee ka afo ya ruo otutu ogbo.
 7 Kwere ka o noro n'ocheeze n'ihu Chineke ruo mgbe ebighi ebi;
 zidata ihunanya gi na ikwesi ntukwasi obi gi, ka ha na-echezikwa
 ya.
 8 Mgbe ahụ, aga m abụ abụ otuto nye aha gi, ruo mgbe ebighi ebi.

* **Abụ Qma 60:6** Shekem bu isi obodo ochichi mbu ndi Izrel. Jen 12:6 † **Abụ Qma 60:7**
 Gilead, bu ala ndi di n'akuku owuwa anyanwu obodo ahụ. Jos 13:24-32 ‡ **Abụ Qma 60:7**
 Manase, bukwa ala ndi di n'akuku owuwa anyanwu obodo ahụ. Jos 13:24-32 * **Abụ Qma**
61:3 Ilu 18:10

Aga m emezukwa nkwa m kwere gi ụbọchị niile.

Abụ Ọma 62

Abụ Ọma nke dịrị onyeisi abụ. Maka Jedutun. Abụ Ọma Devid.

Inogide n'okwukwe

- 1 Ọ bụ naanị n'ime Chineke ka mkpuruobi m na-achọta izuike.
Nzọpụta m na-esite na ya na-abịa.
- 2 Naanị ya bụ oke nkume m na nzọpụta m;
ọ bụ ebe mgbaba m e wusiri ike, agaghị m ama jijiji n'ọnọdu m.
- 3 Ruo ole mgbe ka unu ga-anogide na-ebuso agha megide nwoke a?
Unu niile, unu choro ikwatu ya,
ebe ọ bụ naanị mgbidi na-ada ada, mgbidi na-esighi ike e ji osisi
wuo?
- 4 Ha ekpebiela
isite n'ọnọdu ya di elu kwatuo ya;
okwu ugha na-atọ ha uto.
Ha na-eji onu ha na-agozị,
ma n'ime obi ha, ha na-abu onu.

Sela

- 5 O mkpuruobi m, chota ezumike naanị n'ime Chineke;
olileanya m na-esite na ya na-abia.
- 6 Naanị ya bụ oke nkume m, na onye nzọpụta m.
Naanị ya kwa bụ ebe mgbaba m e wusiri ike, agaghị m ama jijiji
n'ọnọdu m.
- 7 Nzọpụta m na nsopuru m dabeere na Chineke,*
Ọ bụ oke nkume m, ebe mgbaba m.
- 8 Tụkwasiñu ya obi mgbe niile, unu ndi mmadu;
kwuputaranu ya obi unu,
n'ihì na Chineke bụ ebe mgbaba anyi.

Sela

- 9 Ndi nta n'etiti umu mmadu bu naanị otu nkuume,
ndi ukwu bu naanị ugha;
ọ buru na a tuo ha n'ihe otutu, ha bu ihe efu;
ha niile bu naanị otu nkuume.
- 10 Unu atukwasila obi unu n'iji aka ike kpata ego,
maobu tukwasị olileanya unu n'ihe e zuru ezu;
aku unu nwere ike mubaa,
unu atukwasila ha obi.
- 11 Chineke ekwuola otu ihe,
ihe abuo ka m nuru:
"Na gi, O Chineke, di ike,
12 na gi, Onyenwe anyi, juputara n'ihunanya.
N'ezie, i ga-akwughachi onye obula
dika oru ya si di."

* **Abụ Ọma 62:7** Maobu, Chineke nke kachasi ihe niile elu, bu nzoputa m na ugwu m

Abụ Ọma 63

Abụ Ọma Devid, mgbe ọ nọ n'ọzara Juda.

Onye ihe Chineke na-agusi aguụ ike

- 1 O Chineke, ị bụ Chineke m,
e ji m obi m niile na-achọ gi;
akpịrị na-akpọ mkpụrụobi m nkụ,
anụ ahụ m na-achọsi gi ike,
n'ala kpọrọ nkụ na nke ịda mba
ebe mmiri na-adighi n'ime ya.
- 2 Ahụla m gi n'ulonso gi,
hukwa ike gi na ebube gi.
- 3 N'ih i na ihunanya gi di mma karịa ndụ,
aga m eji egbugbere ọnu m jaa gi mma.
- 4 Ogologo ubochi m niile ka m ga-eto gi,
aga m eweli aka m abụọ elu kpokuo aha gi.
- 5 Mkpụrụobi m ga-enwe afọ ojuju dika onye ji ezi nri rijuo afọ;
aga m eji egbugbere ọnu juputara n'abụ too gi.
- 6 N'elu ihe ndina m, ana m echeta gi,
ana m atughari uche n'ihe banyere gi, ogologo abali niile.
- 7 N'ih i na ị bụ onye inyeaka m,
ana m abụ abụ n'okpuru ndo nke nku gi.
- 8 Mkpụrụobi m na-arapara gi n'ahụ;
aka nri gi na-ejigide m.
- 9 A ga-ala ndi na-achọ ndu m n'iyi;
ha ga-arida ruo ebe omimi nke uwa.
- 10 A ga-eji mma agha laa ha n'iyi,
ha ga-abukwa nri nye nkita ohia.
- 11 Ma eze ga-anuri ọnu n'ime Chineke;
ndi niile na-eji aha Chineke anu iyi ga-eto ya,
ma a ga-eme ka ọnu ndi niile na-agma ugha dere duu.

Abụ Ọma 64

Abụ Ọma diri onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid.

Ekpere maka nchekwa

- 1 Nuru olu m O Chineke, mgbe m na-akosara gi ihe na-esogbu m.
Chebe ndu m site n'aka ndi iro m.
- 2 Zopu m puo n'izu nzuzo niile nke ndi ojoo,
site n'atumatu ndi na-eme ajo ihe.
- 3 Ha na-amu ire ha dika e si amu mma agha,
na-agbapu okwu dika aku ojoo.
- 4 Ha na-agba onye na-enweghi ihe o mere aku site n'ebe nzuzo,
na mberede ka ha na-agba ya, na-atughi egwu.
- 5 Ha na-agbarita ibe ha ume na-atumatu ojoo,

ha na-ekwu banyere isi ọnya ha na nzuzo,
ha na-asị, “Onye ga-ahụ ya*?”

⁶ Ha na-atuputa atumatụ ọjọọ na-asị,
“Anyị echepụtala atumatụ zuruoke!”
N’ezie, uche na obi mmadụ dị aghughọ.

⁷ Ma Chineke ga-agba ha àkụ,
na mberede ka a ga-etida ha.

⁸ Ọ ga-atugharị okwu ọnụ ha megide ha,
mee ka ha laa n’iyi;
ndị niile hụrụ ha ga-efufe isi ha n’ikwa emo.

⁹ Mmadụ niile ga-atụ egwu,
ha ga-ekwuputa ọrụ niile nke Chineke,
ma tugharịa uche nke ọma banyere ihe o mere.

¹⁰ Ndị ezi omume ga-añurị ọnụ n’ime ONYENWE ANYỊ,
ha ga-agbabakwa n’ime ya;
ndị niile obi ha ziri ezi ga-anyakwa isi n’ime ya.

Abụ Ọma 65

Abụ Ọma dịrị onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid. Otu Abụ.

Idi mma na idi ike nke Chineke

¹ I kwesiri otuto, O Chineke, n’ime Zayon;
ọ bụ gị ka anyị ga-emezuru nkwa anyị,

² O gị onye na-anụ ekpere,
ọ bụ gị ka mmadụ niile ga-abjkwute,*

³ Mgbe mmehie na-anyịgbu anyị,
ị gbaghara anyị njehie anyị niile.

⁴ Ngozi na-adiri ndị ahụ ị hoputara,
ka ha bjaruo nso, ibi n’ebe obibi gị!

E ji otutu ezi ihe nke ụlọ gị, nke ụlonsọ ukwu gị,
mee ka afọ ju anyị.

⁵ O Chineke, Onye nzoputa anyị,
i ji ọrụ ezi omume dị oke egwu na-aza anyị,
ị bụ olileanya ndị niile bi na nsọtụ nke ụwa,
na osimiri niile dị ebe dị anya,

⁶ onye ji ike ya kpụọ ugwu niile,
ebe i yikwasiri onwe gị ike dika ngwa agha,

⁷ onye mere ka ụda olu oke osimiri niile
na ụda olu ebili mmiri,
na ọgbaaghara mba niile deere duu.

⁸ Ụwa niile juputara n’itunanya n’ihi ọrụ ebube gị niile,
n’ebe chi na-abọ, ebe anyanwụ na-ada,
ka ị na-akpọlite abụ ọnụ.

⁹ Ị na-elekọta ala na-agba ya mmiri;
ị na-eme ka ọ bụrụ ala dị mma.

* **Abụ Ọma 64:5** Maọbụ, onye ga-ahụ anyị * **Abụ Ọma 65:2** Aiz 66:23

- Isi iyi Chineke adighi ata ata,
 n'ih i nye ndi mmadu mkpuru ubi,
 n'ih i na o bu otu a ka i chorọ ka o diri.
 10 I na-eme ka mmiri juputa n'ala a korọ akọ mee ka elu aja a korọ
 akọ di larii;
 i na-eji mmiri ozuzo eme ka o di nro, na-agozikwa ihe ndi
 akunyere na ya.
 11 I na-eji owuwe ihe ubi bara uba kpukwasị afo obula dika okpueze,
 ugbo na-ebu ihe owuwe ubi na-ejubiga oke.
 12 Ala ebe ahijia na-epu n'ozara na-ejuputa n'ahijia ndu,
 e yikwasiri ugwu niile obi utọ dika uwe.
 13 E were igwe anu ulọ kpuchie n'elu ala niile ebe ahijia di ndu puru,
 oka kpuchikwara ndagwurugwu niile;
 ha na-eti mkpu onu na-abukwa abu.

Abụ Qma 66

Abụ diri onyeisi abu. Otu Abụ. Abụ Qma.

Abụ ekele

- 1 Uwa niile, jirinu onu tikuo Chineke!
 2 Buọ abu banyere ebube aha ya;
 meenu ka otuto ya buru ihe di ebube!
 3 Gwa Chineke okwu si ya, "Lee ka oru gi niile si di oke egwu!
 Ike gi di nnoo ukwu,
 ya mere ndi iro gi, na-ada n'ihu gi n'ih i ujo.
 4 Ndi niile bi n'uwa na-akpo isiala nye gi;
 ha na-abuku gi abu otuto,
 ha na-abu abu otuto nye aha gi."

Sela

- 5 Bja lee ihe Chineke mere,
 udi oru oke egwu o na-aru n'ih i mmadu!
 6 O mere ka osimiri ghoọ ala akoro,*
 ha ji ukwu si n'etiti osimiri gafee†;
 bianu ka anyi nuria n'ime ya.
 7 O na-achị ruo mgbe ebighi ebi site n'ike ya,
 anya ya na-elekwa mba niile,
 ka ndi nnupu isi ghara ifuli onwe ha elu megide ya.

Sela

- 8 Toonu Chineke anyi, unu mmadu niile,
 kwere ka a nu uda otuto ya;
 9 O chebela ndu anyi,
 ma mee ka ukwu anyi ghara imichapu.
 10 N'ih i na o bu gi, O Chineke, nwara anyi;
 i nuchara anyi dika olaocha.
 11 I kpobataru anyi n'ulo mkporo,
 ma bokwasị ibu di arọ n'azu anyi.
 12 I kwere ka ndi mmadu ria anyi elu;
 anyi esitela n'ime oku na n'ime mmiri gafee.

* **Abụ Qma 66:6** Qpu 14:22 † **Abụ Qma 66:6** Jos 3:14-16

Ị kpọbatala anyị ebe anyị nwezuru ihe niile.

13 Aga m e ji aja nsure oku bata n'ime ulonso ukwu gi,
imezu nkwa m kwere gi

14 n'ihhi na nke a bu ihe m ji onu m kwuo,
o bukwa nke a ka egbugbere onu m kwuputara na m ga-eme n'oge
nsogbu m.

15 Aga m eji anu ndi gbara abuba churo gi aja,
ya na aja onyinye nke otutu ebule;
Aga m achukwa aja onyinye nke otutu oke ehi na mkpi.

Sela

16 Bjanu nuru, unu niile na-atu egwu Chineke;
ka m koro unu ihe o meere m.

17 Eji m onu m kpokuo ya;
otuto ya di m n'ire.

18 O buru na mmehie na-amasi m n'ime obi m,
Onyenwe anyi agaraghi ege m nti;

19 ma Chineke gere nti n'ezie,
nuru kwa olu ariri m.

20 Otuto diri Chineke,
onye na-ajughi ekpere m
maobu ghara izi m ihunanya ya!

Abụ Qma 67

Abụ Qma diri onyeisi abụ. Abụ eji ubo akwara akpo. Abụ Qma. Otu Abụ.

Abụ ekele

1 Ka Chineke meere anyi amara ma gozie anyi,
ma mee ka ihu ya chakwasị anyi,*

Sela

2 Ka a mara uzo gi niile n'ụwa,
marakwa nzoputa gi n'etiti mba niile.

3 Ka mmadu niile too gi, O Chineke;
ka mmadu niile too gi.

4 Ka mba niile nura ma buo abu onu,
n'ihhi na i na-eji ikpe ziri ezi na-achi ndi mmadu,
na-edukwa mba niile nke uwa.

Sela

5 Ka mmadu niile too gi, O Chineke;
ka mmadu niile too gi.

6 Mgbe ahụ, ala ga-amiputa ihe owuwe ubi ya,
Chineke, onye bu Chineke anyi, ga-agozikwa anyi.

7 Chineke ga-agozi anyi,
nsotu niile nke uwa ga-atu egwu ya.

* **Abụ Qma 67:1** Onu 6:25

Abụ Qma 68

Abụ Qma diri onyeisi abụ. Nke Devid. Abụ Qma. Otu Abụ.

Chineke nke uwa niile

- 1 Ka Chineke bilie, ka ndi iro ya buru ndi a chusasiri;
ka ndi iro ya site n'ihu ya gbalaga.
- 2 Dika ikuku si achusa anwuru oku,* sikwa otu a chusaa ha.
Dika mmanu na-ehi ura si agbaze n'oku,
ka ndi na-eme ihe ojoo laa n'iyi n'ihu Chineke.
- 3 Ka ndi ezi omume buru ndi nwere obi utu,
ma nuria n'ihu Chineke;
ka ha buru ndi nwere obi utu, juputakwa n'onu.
- 4 Bukuo Chineke abụ, bukuonu aha ya abụ otuto,
toonu onye na-agba igwe ojii dika inyinya,
ONYENWE ANYI bu aha ya, nuria onu n'ihu ya.
- 5 O bu nna ndi nke na-enweghi nna, onye na-ekpechitere ndi di ha
nwuru anwu onu ha,
onye a bu Chineke, onye bi n'ebe ya di nsu.
- 6 Chineke na-eme ka ndi naani ha no nwee ezinaulo,
o na-eji ibu abụ duputa ndi no n'ulo mkporo,
ma ndi nnupu isi ka o na-eme ka ha biri, n'ala kporo nku.
- 7 Mgbe i buteere ndi gi uzu, O Chineke,
mgbe i gabigara n'ala togboro n'efu,
- 8 elu uwa mara jijiji, eluigwe wupuru mmiri ozuzo,
n'ihu Chineke, Onye Sainai,
n'ihu Chineke, Chineke nke Izrel.
- 9 I nyere mmiri ozuzo n'ebe o di ukwu, O Chineke,
i tutere ihe nketa gi nke ike gwuru.
- 10 Ndi gi biri n'ime ya,
site n'oke akunuba gi, O Chineke, i roputaara ndi ogbenye mkpa
ha.
- 11 Onyenwe anyi kposara okwu ahụ,
onuogugu ndi inyom kwusara ya bu igwe di otutu;
- 12 ndi eze na ndi agha ha ji oso gbalaa;
ndi mmadu kere ihe a dotara n'agha, n'ime omuma ulu ikwu.
- 13 O buladi mgbe i na-arahu ura n'etiti ogba aturu,
nku abuo nke nduru m bu ihe e ji olaocha kpuchie,
jirikwa olaedo nke na-enwuke kpuchie abuba ya.
- 14 Mgbe Onye puru ime ihe niile chusasiri ndi eze bi n'ala a,
o di ka snoo dara n'elu Zalmon.
- 15 Ugwu Bashan, ugwu mara mma nke ukwu,
ugwu Bashan, ugwu nwere n'elu ya otutu ugwu di iche iche.
- 16 Gi ugwu nwere otutu ugwu, gin mere i ji ele anya site n'ekworo
n'ugwu Chineke horo i bu ebe o ga-anu chia,
ebe ONYENWE ANYI n'onwe ya ga-ebi, ruo ebighi ebi?

* **Abụ Qma 68:2** Hos 13:3

- 17 Ọnụọgụgụ ụgbọ agha Chineke dị iri puku kwurụ puku, a pughị ịgụta ha;
 ha dịkwa puku kwurụ puku;
 Onyenwe anyị sitere Sainai bata n'ụlọnsọ ya.
- 18 Mgbe i rigoro gaa n'elu,[†]
 i duuru ndị a dotara n'agha[‡];
 i natara onyinye dị iche iche n'aka ndị mmadụ,
 ọ buladị n'aka ndị na-enupu isi,
 ka gi, O ONYENWE ANYỊ Chineke, biri n'ebe ahụ.
- 19 Otuto dirị Onyenwe anyị, Chineke anyị, na Onye Nzọpụta anyị,
 Onye na-ebu ibu arọ anyị ụbọchị niile.
- Sela
- 20 Chineke anyị bụ Chineke na-azọpụta;
 mgbaputa pụọ n'ọnwu na-esite n'aka Onye kachasi ihe niile elu,
 bụ ONYENWE ANYỊ.
- 21 N'ezie, Chineke ga-egwepịa isi ndị iro ya niile,
 isi ndị niile na-aga n'ihu ibi ndụ mmehie.
- 22 Onyenwe anyị kwuru si, "Aga m esite na Bashan kpọlata ha,
 aga m adọpụta ha site n'ebe omimi nke osimiri,
- 23 ka unu nwee ike saa ukwu unu n'ime ọbara ndị iro unu,
 ka ire nkita unu niile ketakwa oke nke ha."
- 24 O Chineke, ahula igwe ahiri mmadụ ndị na-eso gi,
 bụ igwe ahiri mmadụ nke so Chineke m, na Eze m na-aba n'ebe
 nsọ ahụ.
- 25 Ndị na-abụ abụ nọ n'ihu, ndị na-eti egwu, na-eso ha n'azụ;
 umu agboghọ na-akpọ ụbọ sokwa ha.
- 26 Too Chineke n'etiti nzuko ukwu ahụ;
 toonu ONYENWE ANYỊ n'etiti nzuko umu Izrel.
- 27 Lee Benjamin bụ agburu dikarisiri nta, ka ọ na-edu ha,
 lekwa igwe umu ndị eze Juda
 na nke Zebulun na Naftali.
- 28 O Chineke, kpolite ike gi;
 mee ka ike gi pụta ihè, O Chineke, dika i mere na mbụ.
- 29 N'ihu ụlọnsọ ukwu gi nke dị na Jerusalem,
 ndị eze ga-ewetara gi onyinye dị iche iche.
- 30 Baara anụ ọhịa ahụ zoro n'etiti riidi mba,
 igwe oke ehi nọ n'etiti umu ehi nke mba niile.
 Site na nweda n'ala, ka o wetara gi ogbe ọlaọcha.
 Chusasia mba niile, bụ ndị na-enwe mmasị n'ibu agha.
- 31 Ndị nnọchi anya obodo, ga-esite n'Ijpt bịa,
 Kush ga-etinye onwe ya n'okpuru Chineke.
- 32 Bụkwo Chineke abụ, unu alaeze niile nke ụwa,
 bụkwo Onyenwe anyị abụ otuto,
- Sela
- 33 Bụọ abụ nye onye na-agba ịnyinya n'eluigwe, e, ọ buladị eluigwe
 nke dirị site na mgbe ochie,

[†] **Abụ Qma 68:18** Mak 16:19; Orụ 1:9; Kọl 3:1 [‡] **Abụ Qma 68:18** Nkp 5:12; Efe 4:8

onye olu ike ya dika egbe eluigwe.

³⁴ Kwusaa ike Chineke,
onye idi ukwu nke ima mma ya na-ekpuchi Izrel,
onye ike ya di n'eluigwe.

³⁵ O Chineke, i di oke egwu n'ime ulonso gi;
Chineke nke Izrel na-enye ndi ya ume na ike.

Toonu Chineke!

Abụ Qma 69

Abụ Qma diri onyeisi abụ. Eji olu abụ "Okoko Lili." Abụ Devid.

Ekpere maka nnaputa

- ¹ O Chineke, zoputa m,
n'ih i na mmiri abjaruola m n'olu.
- ² Ana m emikpu n'ururo ebe di omimi,
e nwekwaghi ebe izokwasị ukwu di.
Abiala m n'ebe mmiri di omimi;
uju mmiri na-achokwa ikpuchigide m.
- ³ Akpiri akpola m nku;
ike agwula m ebe m na-akpo oku maka enyemaka.
Anya m agbaala ochichiri
ebe m na-ele anya Chineke.*
- ⁴ Ndi kporo m asi n'efu di ukwu
kari agiri isi di m n'isi.
Ndi na-achọ ila ndu m n'iyi di ukwu,
bu ndi horo ibu ndi iro m, mgbe o na-adighi ihe obula m mere
ha.
Ha nogidesiri m ike mee ka m nyeghachi
ihe m na-ezugh i n'ohi.
- ⁵ Gi, Chineke, i maara enweghi uche m niile;
ikpe omuma m abughi ihe zoro ezo n'ihu gi.
- ⁶ Ekwela ka ihere mee ndi
na-atukwasị gi obi n'ih i m,
O Onyenwe m, ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile;
ka ndi na-achọ gi
ghara ibu ndi a ga-eme ihe ihere n'ih i m,
O Chineke nke Izrel.
- ⁷ O bu n'ih i gi ka m na-anagide ikwa emo,
ihere ekpuchiela m ihu.
- ⁸ Abụ m obia n'ebe umunna m no,
n'ebe umunne no, abụ m onye mba ozo.
- ⁹ N'ih i na ihe gbasara ulo gi na-anu m oku n'obi,
ita uta niile nke ndi na-akpari gi adakwasila m.
- ¹⁰ Mgbe m na-ebe akwa na-ebukwa onu,
ha kpariri m n'ih i na m na-eme nke a.
- ¹¹ Mgbe m yikwasiri uwe iru uju m,
a goro m ihe ha ji eme ihe ochi.

* **Abụ Qma 69:3** Abụ 119:82,123

12 Ndi na-anọ ọnọdu ala n'ọnu ụzọ ama, na-akwa m emo, na-akọ m ọnu,
 abụ m isi abụ nke ndi na-anụbiga mmanya oke na-abụ.

13 O ONYENWE ANYI, ana m akpọku gi n'ekpere,
 n'oge ihuoma gi;
 na oke ihunanya gi, O Chineke m,
 zaa m n'eziokwu nke nzọputa gi.

14 Dọputa m site n'ururu,
 ekwela ka m mikpuo;
 zọputa m site n'aka ndi kporo m asi,
 site na mmiri miri emi.

15 Ekwela ka uju mmiri kpuchie m,
 maobu ka ebe di omimi loda m,
 ma o bukwanu ka olulu lomie m, kpuchie m n'ime onu ya.

16 O ONYENWE ANYI, zaa m, site n'idi mma nke ihunanya gi,
 n'ime idi ukwu nke oke ebere gi, chee m ihu.

17 Ezonarila mu bu ohu gi ihu gi.
 Anọ m na nsogbu, mee ngwangwa zaa m!

18 Bja m nso zọputa m.
 Gbaputa m site n'aka ndi iro m.

19 I maara ihe niile banyere ihe ochi ha ji m mee, mweda n'ala m na
 ihe ihere:
 ndi iro m niile nokwa gi n'ihu.

20 Ochi ha na-achi m etiwaaala m obi,
 ma hapu m n'onodu enweghi inyeaka.

Elere m anya onye ga-emere m ebere, ma o dighi onye obula m huru;
 lee anya ndi ga-akasi m obi, ma o dikwaghi onye m chotara.

21 Ha tinyere oluilu n'ime nri m,
 nyekwa m mmanya gbara uka ka m nuo.

22 Ka tebul e debere n'ihu ha ghoru ha onya;
 ka o buru ha ihe ibo obo mgbe ha no n'udo ya ghoru ha onya
 igbudu.

23 Ka anya ha gbaa ochichiri, ka ha gharakwa ihu uzọ ozọ,
 mekwa ka ukwu ha na-ama jijiji mgbe niile.

24 Wukwasị ha oke iwe gi,
 ka iwe gi di oku zute ha.

25 Ka ebe obibi ha togboro n'efu,
 ka mmadu obula gharakwa ibi n'ime ulo ikwu ha.

26 Ha na-akpagbu ndi ahụ i meruru ahụ,
 na-ekwukwa banyere ihe mgbu ndi ahụ i kwohiara ahụ.

27 Boo ha ebubo ajo omume tukwasị n'elu ajo omume,
 ekwekwala ka ha keta oke na ezi omume† gi.

28 Mee ka e hichapu aha ha site n'akwukwo nke ndu,
 ka a hapu idekota aha ha na nke ndi ezi omume.

29 Anọ m n'ufu na ihe mgbu,

† **Abụ Qma 69:27** Maobu, nzọputa

O Chineke, mee ka nzọpụta gị kpuchie m.

³⁰ Aga m eji ịbụ abụ too aha Chineke,
jirikwa ekele bulie ya elu.

³¹ Nke a ga-atọ ONYENWE ANYỊ ụtọ karịa oke ehi,
karịa oke ehi, nke mpi ya na ụkwụ ya ka dị.

³² Ndị ogbenye ga-ahụ ya ma nuriakwa ọñụ;
unu ndị na-achọ Chineke, ka obi unu na-adị ndụ.

³³ ONYENWE ANYỊ na-anụ ekpere ndị nọ na mkpa,
ọ naghị eledakwa ndị ya a dọtara n'agha anya.

³⁴ Ka eluigwe na uwa too ya,
osimiri niile na ihe niile bi n'ime ha.

³⁵ N'ihì na Chineke ga-azọpụta Zayon;
ọ ga-ewugharị obodo niile nke Juda.

Mgbe ahụ, ndị mmadụ ga-ebi n'ime ya, mee ya ihe nweta ha.

³⁶ Ụmụ ndị na-ejere ya ozi ga-eketa ya,
ndị huru aha ya n'anya ga-ebikwa ebe ahụ n'ime ya.

Abụ Ọma 70

Abụ Ọma diri onyeisi abụ. Nke Devid. Aririọ.

Ekpere maka nnapụta

¹ O Chineke, gbata ọsọ bịa zọpụta m,
O ONYENWE ANYỊ, bịa ngwangwa inyere m aka.

² Ka ndị niile na-achọ ịnapụ m ndụ m,
buru ndị a ga-etinye n'ọnọdụ ihere na ọgbaaghara.

Ka ndị ọ na-amasi ihu ịla n'iyi m
laghachi azu n'ihere.

³ Ka ndị ahụ na-asị m, "Ehee! Ehee!"
laghachi azu n'ihì ihere ha.

⁴ Ma ka ndị niile na-achọ gị
nuriakwa ọñụ, nweekwa obi ụtọ n'ime gị,
ka ndị ahụ huru nzọpụta gị n'anya na-ekwu mgbe niile,
"ONYENWE ANYỊ dī ukwuu."

⁵ Ma mụ onwe m bụ ogbenye na onye nọ na mkpa;
O Chineke, mee ngwangwa bjakwute m.

Ị bụ onye inyeaka m na onye mgbapụta m;
O ONYENWE ANYỊ, anọla ọdụ ịbịa.

Abụ Ọma 71

Ekpere maka ndụ ogologo

¹ ONYENWE ANYỊ, n'ime gị ka m gbabara izere ndụ;
ekwela ka ihere mee m.

² Site n'ezì omume gị, gbapụta m, mee ka m nwere onwe m;
toto ntị gị n'ala nuru olu m ma zọpụta m.

³ Ghoro m oke nkume nke ebe mgbaba,
ebe m nwere ike ịgbaba mgbe ọbụla;
nye iwu maka nzọpụta m,

n'ihì na ì bụ oke nkume m na ebe m e wusiri ike.

4 O Chineke m, site n'aka ndị ajoy omume na ndị mmadu na-eme ihe ojoo,
ndị afo tara mmiri, gbaputa m.

5 N'ihì na gị onwe gị burijì olileanya m, Onyenwe m ONYENWE ANYI,
ntukwasị obi m site na mgbe m bụ nwantakiri.*

6 O bụ gị ka m tukwasiri obi, site n'oge amuru m;
gị onwe gị weputara m site n'afọ nne m.
Aga m anogide na-eto gị.

7 Adila m ka ihe ama nye otutu mmadu,
ma ì bụ ebe mgbaba m siri ike.

8 Onu m juputara n'otuto gị,
o na-ekwuputa ima mma gị ogologo ubochi niile.

9 Agbakutala m azu mgbe m mere agadi;
ahapukwala m mgbe ike adighikwa m.

10 N'ihì na ndi iro m na-ekwu okwu megide m;
ndi ahụ na-achọ igbu m na-agbarita izu nzuzo.

11 Ha na-asị, "Chineke agbakutala ya azu;
chuo ya oso, jidekwa ya,
n'ihì na o nweghi onye obula ga-agbaputa ya."

12 O Chineke, anola m ebe di anya;
O Chineke m, bia ngwangwa nyere m aka.

13 Ka e were ihere kpuchie ndi na-ebo m ebubo ugha;
ka ihere na nleda anya buru ihe ga-ekpuchi
ndi ahụ na-achọ imeru m ahụ.

14 Ma mu onwe m ga-anogide na-enwe olileanya mgbe niile;
aga m eto gị mgbe niile karia otu m toro gị na mbu.

15 Onu m ga-ekwu banyere ezi omume gị
na nzoputa gị ogologo ubochi niile,
o bu ezie na-amaghi m otutu ya.

16 Aga m abia kwusaakwa idi ukwu oru gị niile, Onyenwe m ONYENWE
ANYI,
aga m ekwusa ezi omume gị, e, naani nke gị.

17 O Chineke, site na mgbe m bụ nwantakiri, i kuzielera m ihe,
ruo taa, ana m ekwuputa banyere oru ebube gị niile.

18 O Chineke m, o buladi mgbe m mere agadi,
mgbe isi awo juru m isi, ahapula m,
tutu ruo mgbe m ga-ekwuputa ike gị nye ogbo nke na-abia,
na idi ike gị nye ndi niile na-abia n'oge di n'ihu.

19 O Chineke, ezi omume gị na-eru n'eluigwe,
gị onye merela otutu ihe di ukwu.
O Chineke, onye di ka gị?

20 N'agbanyeghi na i meela ka m gabiga otutu nsogbu
nke di ilu,

* **Abụ Qma 71:5** Jer 14:8; Jer 17:7,13

- 1 ì ga-atùte ndụ m ọzọ;
 site n'ebe dị omimi nke ụwa,
 ì ga-adọkpụpụta m ọzọ.
 21 Ì ga-eme m ka m dịrị ukwu karịa ka m dị na mbụ.
 Ì ga-akasikwa m obi ọzọ.
 22 O Chineke m, aga m eji ụbọ akwara too gị,
 n'ihì ikwesi ntụkwasi obi gị;
 aga m eji une bụkwo gị abụ otuto,
 gị Onye nsọ nke Izrel.
 23 Egbugbere ọñụ m ga-eti mkpu ọñụ
 mgbe m na-abụku gị abụ otuto,
 mụ, onye ì gbapụtara.
 24 Ogologo ụbọchị niile, aga m ekwuputa
 ọrụ ezi omume gị niile,
 n'ihì na ndị ahụ chọrọ imerụ m ahụ,
 ka e tinyere n'ọñọdụ ihere na ọgbaaghara.

Abụ Qma 72

Abụ nke Solomon.

Ekpere maka eze

- 1 O Chineke, jiri ikpe ziri ezi mejuputa eze.
 Nyekwa nwa eze ezi omume gị.
 2 O ga-eji ezi omume chịa ndị gị,
 jiri ikpe ziri ezi chịa ndị a na-emegbu.
 3 Ka uguwu niile wetara ndị mmadụ ìba ụba;
 uguwu nta niile wetakwara ha mkpuru ezi omume.
 4 O ga-ekpeputa ndị a na-emegbu n'etiti ndị mmadụ,
 zoputakwa umuntakiri ndị nọ na mkpa;
 o ga-egwepịa onye mmegbu.
 5 Ka o digide ruo mgbe niile dika anyanwu na-adigide,
 dika onwa na-adigidekwa ruo ọgbọ niile.
 6 O ga-adị ka mmiri na-ezokwasi ala ubi a suru asu,
 dika mmiri ozuzo na-edede elu ala.
 7 N'oge ndu ya, ka ndi ezi omume too, na-awasa;
 ìba ụba ga-ejuputa ebe niile ruo mgbe onwa agaghị adikwa.
 8 O ga-achị site n'osimiri ruo osimiri,
 na-esite n'iyi ukwu.* ruo na nsotu niile nke ụwa†
 9 Ebo niile ndi bi n'ozara ga-akpo isiala nye ya,
 ndi iro ya niile ga-abu ndi e wedara n'ala.
 10 Ndi eze Tashish‡ na mba niile di n'ebe di anya,
 ga-atu utu wetara ya;

* **Abụ Qma 72:8** Nke a na-ekwu banyere osimiri Yufretis. Mgbe Solomon na-achị, o bu n'akuku ọwụwa anyanwu ala Izrel ka o di. O bu otu ihe e kwere ndi Izrel na nkwa mgbe ha si n'ọñodụ ohu na-ahapụ Ijipit. Ọpụ 23:31; Zek 9:10 † **Abụ Qma 72:8** O bu site n'osimiri Mediterenja ruo n'osimiri Nwuru anwu, ka a maara di ka nsotu ụwa n'oge ahụ. ‡ **Abụ Qma 72:10** Obodo Tashish di n'ala Spen, o nochiri anya nsotu nke ụwa, 2Ih 9:21

e, ọ bụladị ndị eze si Sheba na Seba,[§]
ga-ewetara ya ọtụtụ onyinye.

¹¹ Ndị eze niile ga-akpọ isiala nye ya,
mba niile ga-ejekwara ya ozi.

¹² N'ihì na ọ ga-azọpụta ndị nọ na mkpa mgbe ha kpọkuru ya.

Ọ ga-azọpụtakwa ndị ogbenye na-enweghị onye ga-enyere ha aka.

¹³ Ọ ga-enwe ọmịiko n'ahụ ndị na-enweghị ike, na ndị nọ na mkpa,
ọ ga-azọpụta ndị nọ na mkpa site n'ọnwụ.

¹⁴ Ọ ga-azọpụta ha site na mkpagbu na ihe ike,
n'ihì na ndụ ha dị oke ọñuàhịa n'anya ya.

¹⁵ Ka ọ dị ogologo ndụ!

Ka e nye ya ọlọcha e wetara na Sheba.

Ka ndị mmadụ na-ekpere ya ekpere mgbe niile,
ma gọziekwa ya ogologo ụbọchị niile.

¹⁶ Ka mkpụrụ ọka jupụta n'ebe niile n'ala a;
ka ha na-efufegharị n'elu ugwu niile.

Ka mkpụrụ ubi ya wasaa dika Lebanon;
ka mmadụ jupụta nke ọma n'obodo dika ahịhịa ndụ nke ọhịa.

¹⁷ Ka aha ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi;
ka ọ na-adigide ruo mgbe niile dika anyanwụ si adigide.

A ga-esite na ya gọzie mba niile,
a ga-akpọ ya onye a gọziri agọzi.

¹⁸ Otuto dịrị ONYENWE ANYỊ Chineke, Chineke nke Izrel,
onye naanị ya na-arụ ọrụ ebube dị iche iche.

¹⁹ Otuto dịrị aha ya dị ebube ruo ebighị ebi;
ka ụwa niile jupụta n'ebube ya.

Amen na Amen.

²⁰ Nke a bụ ọgwụgwụ ekpere Devid nwa Jesi.

Nchịkọta Akwụkwọ nke atọ

73

Abụ Qma 73-89

Abụ Qma Asaf.

Ọgwụgwụ nke ndị na-emebi iwu

¹ N'ezie, Chineke dijiri Izrel mma,
dikwara ndị obi ha dị ọcha.

² Ma mụ onwe m, ọ fọdụrụ nwantiji ka m zohie ụkwụ,
ọ fọdụrụ nwantiji ka ụkwụ m gbuchapụ.

³ N'ihì na e kwosara m ndị mpako ekworo*;
mgbe m huru ịba ụba† nke ndị ajọ omume.‡

[§] **Abụ Qma 72:10** Ala Sheba dị n'Arabia, ebe ala Seba dị n'Afrika. * **Abụ Qma 73:3** Abụ 37:1,7; Ilu 23:17 † **Abụ Qma 73:3** Maqbu, udo ‡ **Abụ Qma 73:3** Job 21:5-16; Jer 12:1

- 4 Ha anaghị adọgbu onwe ha;
ahụ ha gbara abụba, siekwa ike.
- 5 Nsogbu niile mmadụ ibe ha na-enwe adighi erute ha.
Ha enweghi mkpa oḅula nke na-akpa ha dika ndi ozo nwere.
- 6 N'ih i nke a, nganga bu ihe inya n'olu ha;
ha jikwa ihe ike kpuchie onwe ha dika uwe.
- 7 Mmehie na-esite n'obi ojoo ha aputa;
echiche ojoo ha enweghi nguta.
- 8 Ha na-akwa emo, na-ejikwa iro ekwu okwu;
n'ime mpako ha, ha na-aba mba imegbu ndi ozo.
- 9 Ha ji onu ha na-ekwu na eluigwe bu nke ha,
ha jikwa ire ha kwuo na uwa niile bu nke ha.
- 10 N'ih i nke a, ndi ha na-eso ha,
na-anuru okwu ha ebe o bara uba dika mmiri.
- 11 Ha na-asi, "Olee otu Chineke ga-esi mara?
O dikwanu ihe Onye kachasi ihe niile elu maara?"
- 12 Otu a ka ndi ajo omume di,
ha na-ebi ndu na-enweghi nsogbu; akunuba ha na-amubakwa.
- 13 N'ezie, o bu naani n'efu ka m debere obi m ocha,
n'efu ka m kworo aka m abuo n'emeghi ihe ojoo.
- 14 Ogologo ubochi niile, an o m na nsogbu;
utuutu niile ka m na-anata ntaramahutu.
- 15 O buru na m kwuru si, "Nke a ka m ga-ekwu,"
agaara m abu onye na-ekwesighi ntukwasi obi n'etiti umu gi.
- 16 Mgbe m gbaliri ighota ihe ndi a niile,
o ghoro m ihe mwute,
- 17 tutu ruo mgbe m bara n'ebe ns o Chineke;
mgbe ah u ka m ghotara ihe ga-eme ha n'ikpeazu.
- 18 N'ezie, i na-eguzo ha n'ala na-achi ach i;
i na-atuda ha, laa ha n'iyi.
- 19 Lee, ka ha si laa n'iyi n'otu ntabi anya,
buru ndi ihe egwu di iche iche kpochapuru kpankpan!
- 20 Dika nro, mgbe mmadu na-eteta,
otu a, O Onyenwe anyi, mgbe i tetara,
i ga-eleda ha anya dika echiche na-agaghi emezu.
- 21 Mgbe m no n'obi mwute;
mmuo m dara mba.
- 22 Abu m onye nzuzu na onye na-amaghi ihe.
Adi m ka anu ohia n'ihu gi.
- 23 Ma ana m anonyere gi mgbe niile;
i na-ejide m n'aka nri m.
- 24 I na-eji ndumodu gi na-edu m,
ma emesia, i ga-anabata m n'ebube gi.

- 25 Onye ka m nwere n'eluigwe ma ọ bughị gi?
 Ọ dighị ihe uwa a nwere nke m ga-achọsi ike karịa gi.
- 26 Anụ ahụ m na mkpuruobi m nwere ike ida mba,
 ma Chineke bu ike nke obi m,
 na ihe nketa m ruo ebighi ebi.
- 27 Ndi niile nọpuru gi n'ebe di anya ga-ala n'iyi.
 I ga-alakwa ndi niile na-ekwesighi ntukwasị obi, nye gi n'iyi.
- 28 Ma nye mu onwe m, ọ di mma ino Chineke nso.
 Emeela m Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI ebe
 mgbaba m.
 Aga m akọ banyere oru gi niile di iche iche.

Abụ Ọma 74

Abụ maskil nke Asaf.

Ekpere maka enyemaka

- 1 Chineke, ginị mere i ji ju anyi ruo mgbe ebighi ebi?
 Ginị mere iwe gi ji akwu anwuru megide igwe aturu ndi i na-azu?
- 2 Cheta mba ahụ nke i zutara na mgbe ochie,
 ebo ahụ bu ihe nketa gi, ndi i gbaputara,
 n'ugwu Zayon ebe i biri.
- 3 Tugharia nzo ukwu gi bia na mbibi ebighi ebi ndi a.
 O bu onye iro wetara ila n'iyi a niile n'ulonso a.
- 4 Ndi iro gi gboro uja n'ebe i zutere anyi.
 Ha weliri okoloto ha dika ihe iribama.
- 5 Ha kpara agwa dika ndi ikom ji anyuike
 ha ga-eji gbutuo otutu osisi di n'oke ohia.
- 6 Ha ji anyuike na egbugbu ha
 kujisie ihe niile eji amachi ihe bu nke egbunyere ihe.
- 7 Ha kpokwara ulonso gi oku, mee ya ka o repia.
 Ha meruru ulo obibi ahụ a kpokwasiri aha gi.
- 8 Ha siri n'obi ha, "Anyi ga-etipia ha kpamkpam!"
 Ha kporo ebe niile a na-anọ efe Chineke n'ala a oku.
- 9 Enyeghi anyi ihe iribama obula site n'aka Chineke.
 O dikwaghi ndi amuma foduru.
 O dikwaghi onye obula n'etiti anyi onye maara, mgbe ihe a ga-
 agwu.
- 10 O Chineke, ruo ole mgbe ka ndi iro ga-anogide na-achị gi ochi?
 Onye iro, ọ ga-eleli aha gi ruo mgbe ebighi ebi?
- 11 Ginị mere i na-eseghachi aka gi azu, e aka nri gi?
 Seputa aka gi laa ha n'iyi!
- 12 Ma gi, O Chineke, burij eze m site na mgbe ochie.
 O bu gi na-aruputa nzoputa n'elu uwa.
- 13 Site n'ike gi di ukwu i mere ka osimiri kewaa abuo.
 O bu gi gwepiara isi anu ojo ahụ n'ime mmiri.
- 14 O bu gi gwepiara isi anu ojo ahụ a na-akpo leviatan,

- mee ka ọ ghọọ nri nye ụmụ anụmanụ bi n'ọzara.
 15 Ọ bụ gị mere ka isi iyi na mmiri iyi na-asọ.
 I mere ka osimiri na-eru eru mgbe niile taa.
 16 Ehihie na abalị bụ nke gị.
 I mere ka anyanwụ na ọnwá guzosie ike.
 17 Ọ bụ gị kewapụtara oke ala niile nke ụwa.
 Ọ bụ gị mere ka ọkọchị na udu mmiri dị.
- 18 O ONYENWE ANYỊ, cheta otu onye iro si chịa gị ọchị,
 na otu ndị nzuzu si kwaa aha gị emo.
 19 Ewerala ndụ nduru gị nyefee anụ ọhịa ọjọọ n'aka.
 Echefukwala ndụ ndị gị a na-akpagbu ruo mgbe ebighị ebi.
 20 Chetakwa ọgbugba ndụ gị,
 n'ihì na ihè ike na-ējuputa ebe niile gbara ọchịchiri n'ala a.
 21 Ekwela ka ndị a na-akpagbu gbaghachi azụ n'ihere;
 ka ndị ogbenye na ndị nọ na mkpa too aha gị.
 22 O Chineke, bilie, kpechitara onwe gị ikpe.
 Chetakwa otu ndị nzuzu si kọọ gị ọnụ ogologo ụbọchị niile.
 23 Elepụla mkpọtụ nke ndị iro gị niile anya,
 olu mkpọtụ nke ndị iro gị na-aga n'ihu na-ala elu.

Abụ Qma 75

Abụ Qma nke dịrị onyeisi abụ. Nke olu abụ "E hibikwala." Abụ Qma Asaf. Otu Abụ.

Ikpe ikpe ziri ezi nke Chineke

- 1 Anyị na-eto gị, O Chineke.
 Anyị na-eto gị, n'ihì na aha gị dị nso.
 Ndị mmadụ na-ekwu banyere ọrụ ebube gị dị iche iche.
- 2 I na-asị, "Ana m ahoputa oge a kara aka.
 Ọ bụ m na-ekpe ikpe ziri ezi.
 3 Mgbe ụwa na mmadụ niile bi n'ime ya na-ama jijiji,
 ọ bụ m na-ējidesi ogidi* ya ike ka o guzo chīm.
- Sela
- 4 Nye ndị mpako, ana m asị, 'Unu etukwala ọnụ ọzọ,
 nye ndị ajọ omume, ana m asị, Unu ewelila mpi† unu elu.
 5 Unu ewelila mpi unu megide eluigwe;
 unu ejila nnupu isi kwuo okwu.' "
- 6 Ọ dịghị onye ọbụla sitere n'ọwụwa anyanwụ, maọbụ n'ọdịda
 anyanwụ,
 maọbụ n'ọzara nke pụrụ ibuli mmadụ elu.
 7 Kama ọ bụ Chineke, onye na-ekpe ikpe;
 ọ na-eweli otu onye elu, wedakwa onye ọzọ ala.
 8 Otu iko dị n'aka ONYENWE ANYỊ
 nke jupụtara na mmanya na-agba ụfufụ nke a gwanyekọtara ụda
 dị iche iche.
 Ọ na-awụpụ ya, ndị ajọ omume niile nke ụwa

* **Abụ Qma 75:3** Ya bụ, ntọala † **Abụ Qma 75:4** Mpi na-anọchite anya ike n'ebe a

na-anụ ya ruo mgbe ọ gwusiri.

- ⁹ Ma mụ onwe m, aga m ekwuputa nke a ruo mgbe ebighi ebi.
Aga m abuku Chineke nke Jekob abụ otuto,
¹⁰ bu onye siri, “Aga m ebipu mpi ndi ajo omume niile,
ma a ga-ebuli mpi ndi ezi omume elu.”

Abụ Qma 76

Abụ Qma diri onyeisi abụ. Nke eji ubo akwara akpo. Abụ Qma Asaf. Otu Abụ.

Ike mmeri nke Chineke

- ¹ A maara Chineke n’obodo Juda;
aha ya di ukwu n’obodo Izrel.
² Ulo ikwu ya di na Salem,
ebe obibi ya di na Zayon
³ Ebe ahụ ka o tiji siri aku niile na-egbu amuma,
na ota niile, na mma agha niile, na ngwa agha niile.

Sela

- ⁴ I juputara n’ihè,
i di oke ebube karia otutu egwu nke anumanu juputara.
⁵ A punarila ndi nwere obi ike ihe ha,
ha na-arahukwa ura ikpezu ha;
o nweghi otu onye n’ime ndi dike n’agha ndi a
puru iweli aka ya abuo elu.
⁶ N’ihi iba mba gi, O Chineke nke Jekob,
inyinya na ugbu agha na-anu juu.*

- ⁷ O bu naani gi ka e kwesiri itu egwu.
Onye puru iguzo n’ihu gi mgbe i na-ewe iwe?
⁸ I sitere n’eluigwe mee ka a nu olu ikpe ikpe gi.
Uwa tukwara egwu, dere duu,
⁹ mgbe gi, O Chineke, biliri ikpe ikpe,
izoputa ndi niile a na-akpagbu n’ala a.

Sela

- ¹⁰ N’ezie, oke iwe gi megide umu mmadu na-ewetara gi otuto,†
ndi foduru mgbe oke iwe gi gabigasiri, na-anu juu.
¹¹ Kwenụ ONYENWE ANYI Chineke nkwa ma mezuokwa ha;
ka ndi ala niile bu agbataobi unu
wetara onye ahụ e kwesiri itu egwu onyinye di iche iche.
¹² O na-eweda ndi na-achi achi n’ala;
ndi eze niile nke uwa na-atu ya egwu.

Abụ Qma 77

Abụ Qma nke diri onyeisi abụ. Maka Jedutun. Abụ nke Asaf. Abụ Qma.

Nkasiobi n’oge nsogbu

* **Abụ Qma 76:6** Opu 15:1-6 † **Abụ Qma 76:10** Opu 9:16-18; Rom 9:17

- 1 Etikuru m Chineke n’oke olu maka enyemaka;
etikuru m Chineke mkpu ka ọ nūrū olu m.
- 2 Mgbe m nọ n’ihe mgbu, ọ bụ Onyenwe anyị ka m chọrọ.
N’anyasi, esetipūrū m aka m abụọ, ike na-agwughị,
mmụọ m jụkwara ka a akasịe ya obi.
- 3 O Chineke, echetara m gị, sụkwaa ude;
echere m echiche, mkpūrūobi m dakwara mba.
- 4 I kweghị ka anya m abụọ mechie;
n’ihi oke mwute m, enweghị m ike kwuo okwu.
- 5 Echere m echiche banyere ụbọchị niile gara aga,
na afọ niile ndị gara aga.
- 6 Echetara m abụ niile m na-abụ n’ime anyasi.
Mkpūrūobi m nọ n’ọnọdu ntugharị uche, mmụọ m jụkwara ajuju.
- 7 “Onyenwe anyị ọ ga-agbakuta m azụ ruo mgbe ebighị ebi?
Ọ pụtara na ọ gaghị egosi ihuoma ya ozo?”
- 8 Ọ pụtara na ihunanya ya nke na-adigide ruo ebighị ebi agwula?
Ọ pụtara na nkwa ya agaghị emezu ruo ebighị ebi?
- 9 Chineke, o chefuola i mere anyị ebere?
O jichiela omiiko ya n’ihi iwe?”
- 10 Mgbe ahụ, ekwuru m, “Lee ọnọdu ojoo m,
afọ niile mgbe Onye kachasi ihe niile elu setipūrū aka nri ya.
- 11 Aga m echeta ọrụ niile ONYENWE ANYỊ rūrū;
e, aga m echeta ihe iribama niile i mere n’oge gara aga.
- 12 Aga m atugharịa uche m n’ọrụ gị niile,
tuleekwa ọrụ ukwu gị niile dị iche iche.”
- 13 O Chineke, ụzọ gị niile dị nsọ.
Olee chi dị ukwuu dika Chineke anyị?
- 14 I bụ Chineke onye na-arū ọrụ ebube dị iche iche;
ị na-egosiputa ike gị n’etiti ụmụ mmadu.
- 15 I ji aka gị dị ike gbaputa ndị gị,
bụ ụmụ ụmụ Jekob na Josef.
- 16 Osimiri hūrū gị, O Chineke,
osimiri hūrū gị, taa;
ogbu mmiri mere mkpọtụ.
- 17 Igwe ojii wupūrū mmiri,
mkpọtụ egbe eluigwe juputara mbara eluigwe;
akụ gị gburu amuma ebe niile.
- 18 A nūrū ụda egbe eluigwe gị n’oke ifufe,
amuma gị nyere ụwa niile ihe;
elu ụwa niile mara jijiji, tūkwaa oke egwu.
- 19 O bụ n’osimiri ka nzọ ukwū gị gara,
uzọ gị gara n’etiti oke osimiri,
ọ bụ ezie na ahughị m nzọ ukwū gị anya.

Sela

Sela

Sela

20 I sitere n'aka Mosis na Eron
duo ndị gị dika igwe aturu.

Abụ Oma 78

Abụ *maskil* nke Asaf.

Chineke na ndị ya

- 1 Ndi m, nurunu ihe m na-ezi;
geenu nti n'okwu onu m.
- 2 Aga m eji ilu malite okwu m,
aga m ekwu otutu ihe omimi, ihe ndi sitere na mgbe ochie;
- 3 ihe ndi anyi nuru, marakwa,
ihe ndi nna nna anyi ha gwara anyi.
- 4 Anyi agaghị ezonari umu anyi ihe ndi a,
kama anyi ga-akorọ ogbo nke na-abia n'ihu
akuko idi ike ONYENWE ANYI,
na oru ebube ya, na ihe itunanya niile o mere.
- 5 O nyere Jekob iwu banyere ukpuru ya,
mekwaa ka iwu ahụ guzosie ike n'Izrel,
bu nke o doru nna nna anyi ha aka na nti,
ka ha kuziere umu ha,
- 6 ka ogbo na-eso ha nwee ike muta ya,
o buladi ogbo nke a ka amubeghi,
ndi nke ga-agwakwa ha umu ha.
- 7 Mgbe ahụ, ha ga-atukwasi Chineke obi ha,
ma ghara ichefu oru ya niile di iche iche.
Ha ga-edebekwa iwu ya niile.
- 8 Ha agakwaghi adi ka ndi nna nna ha,
ogbo ndi nnupu isi na ndi isiike;
ndi obi ha na-adighi n'ebe Chineke no,
ndi mmuo ha na-ekwesighi ntukwasi obi nye ya.
- 9 Ndi ikom Ifrem, n'agbanyeghi na ha kwere uta ha,
chighariri azu, gbaa oso n'ubochi agha.
- 10 Ha edebeghi ogbugba ndu Chineke.
Ha jukwara ibi ndu dika iwu ya si di.
- 11 Ha chefuru ihe o mere,
oru itunanya o gosiri ha.
- 12 Chineke ruru oru ebube ndi a n'ihu nna nna ha
n'ala Ijipt na n'ohja Zoan.
- 13 O kewara oke osimiri, site n'etiti ya dufee ha.
O mere ka mmiri ahụ guzo oto dika mgbidi.
- 14 O ji igwe ojii duo ha n'ije n'ehihie,
jirikwa ihè sitere n'oku ahụ, duo ha ogologo abali niile.
- 15 O gbawara oke nkume di n'ozara,
si otu a nye ha mmiri hiri nne, dika a ga-asị na o bu mmiri si
n'otutu oke osimiri.
- 16 O mere ka mmiri iyi site na nkume gbaputa,
mee ka mmiri rudata dika osimiri.
- 17 Ha nogidere na-emehie megide ya.

- Ha nupuru isi n'ozara megide Onye kachasi ihe niile elu.
- 18 Ha kpachara anya nwaa Chineke onwunwa,
mgbe ha rioro ya nri nke obi ha choror.
- 19 Ha kwuhiere Chineke;
juo ya onu si, "Chineke o puru inye anyi
ezi nri na mmiri onunu n'ozara a?
- 20 O bu ezie na o tiri nkume ahụ ihe,
mee ka mmiri soputa,
mmiri iyi soputara n'ebe o hiri nne,
ma o puru inye anyi nri?
O puru inye ndi ya anu?"
- 21 Mgbe ONYENWE ANYI nuru ihe ha kwuru, iwe were ya;
oku ya repiara Jekob,
iwe oku ya biliri megide Izrel.
- 22 N'ih na ha ekwenyeghi na Chineke,
maobu tukwasi obi na nzoputa ya.
- 23 N'agbanyeghi ihe ndi a, o nyere mbara eluigwe iwu
meghekwa onu uzor niile nke eluigwe.
- 24 O mere ka manà zokwasi ndi mmadu a dika mmiri, ka ha rie.
O nyere ha mkpuru oka nke si n'eluigwe.
- 25 Ndi mmadu tara achicha ndi mmuo ozi.
O zitere ha nri niile ha nwere ike iri.
- 26 O sitere n'eluigwe topu ikuku nke owuwa anyanwu,
o jikwa ike ya duo ikuku nke ndida.
- 27 O zidatara ha anu di ukwu dika o bu uzuzu,
anu ufe onuogugu ha dika onuogugu aja di n'ala onu oke osimiri.
- 28 O mere ka umu anu ufe ndi a daara ha n'ala n'etiti omuma ulo ikwu
ha
nakwa gburugburu ulo ikwu ha.
- 29 Ha riri ihe tutu ruo mgbe ha enwekwaghi ike iri ozor,
n'ih na o nyere ha ihe obi ha choror.
- 30 Ha erisibeghi nri ahụ obi ha choror,
anu ufodu dikwa ha n'onu,
- 31 mgbe iwe Chineke biliri imegide ha;
o tigburu ndi kachasi ike n'etiti ha,
tigbukwaa umu okorobia ndi Izrel.
- 32 Ma na-eleghi ihe ndi a anya, ha gakwara n'ihu na mmehie ha,
jukwa ikwere n'oru ebube niile Onyenwe anyi ruru.
- 33 O mere ka ubochi ndu ha buru ihe efu.
O mekwara ka afu ha gwusia n'obi olulo mmiri.
- 34 Mgbe obula Chineke tigburu ha, ha na-achor ya;
ha na-alaghachi azu, chosie ya ike.
- 35 Ha na-echeta na Chineke bu Oke nkume ha,
na Chineke nke kachasi ihe niile elu buru ha Onye Mgbaputa.
- 36 Ma mgbe ahu, ha ga-eji naani okwu efu fee ya ofufe,
were ire ha na-aghara ya ugha.
- 37 Obi ha ekwesikwaghi ike nye ya.
Ha ekwesighi ntukwasi obi nye ogbugba ndu ya.
- 38 Ma o meere ha ebere.
O gbaghara ha mmehie ha.

Ọ laghi ha n'iyi.

Ọtutu oge ka o jidere iwe ya.

Ọ kpali kwaghị oke iwe ya.

39 N'ihu na o chetara na ha bu naani anu ahụ nke o kere eke,
chetakwa na ha dika ikuku nke na-adighi aloghachi azu mgbe o
gabigasi.

40 Ọtutu oge ka ha nupuru isi megide ya n'ozara;
ha kpasuru ya iwe n'ala ahụ togboro n'efu.

41 Mgbe mgbe, ha nwara Chineke;
ha kpasuru Onye Nso nke Izrel iwe.

42 Ha echetaghị ike ya,
ubochi ahụ o gbaputara ha site n'aka ndi na-emegbu ha;

43 n'ubochi o gosiputara ihe iribama niile n'ala Ijipt,
oru ebube ya niile n'ohia Zoan.

44 O mere ka osimiri ha niile gho obara.
Ha enwekwaghị ike inu mmiri si na ha.

45 O zigakwa igwe ijiji n'etiti ha, nke tara ha,
zitekwa awo n'ala ha, nke bibiri ha.

46 O zitekwa umu ukpana ndi tachapuru mkpuru a kuru n'ubi ha,
zitekwa igurube nke ripara ihe niile a gaara eweta dika ihe ubi.

47 O ji oke mkpuru mmiri mebie osisi vaini ha,
jirikwa igirigi juru oke oyi bibie osisi sikamo ha niile.

48 O weere ehi ha niile nyefee mkpuru mmiri,
werekwa anu ulo ha nyefee amuma egbe eluigwe.

49 O zipuru iwe oku ya n'etiti ha,
oke iwe ya, na iwe ya, na mmeso nke iwe ya,
ndi mmuo ozi na-ebibi ihe na-eleghi anya n'azu.

50 O doziri uzọ nke iwe ya ga-eso;
o gbochighi ka ha ghara inwu;
kama o nyefere ndu ha n'aka oria na-efe efe.

51 O tibururu nwa obula e bu uzọ muo n'ala Ijipt,
mkpuru mbu nke ndi ikom n'ime ulo ikwu Ham.

52 Ma o duputara ndi nke ya dika igwe aturu;
o duuru ha dika aturu gafee ozara.

53 O duuru ha n'udo, ujo atukwaghị ha,
ma osimiri kpuchigidere ndi iro ha.

54 Otu a ka o si duru ha bjaruo n'oke ala nsọ ya,
ala ugwu ugwu ahụ nke aka nri ya nwetara.

55 O chupuru mba niile n'ihu ha,
tuọ ala ha kesara ha dika ihe nketa;
o mere ka ebo niile nke Izrel biri n'ulo nke aka ha.

56 Ma ha nwara Chineke onwunwa,
nupu isi megide Onye kachasi ihe niile elu;
ha edebeghi ukpuru ya.

57 Dika nna nna ha, ha bu ndi na-ekwesighi ntukwasị obi, na ndi
aghughu,

ha dika uta a na-ekweghi nke oma.

58 N'ihu ebe nchajaja ha wuru, ha mere ka iwe wee ya;

- sitekwa n'arusi ha piri api, ha kpaliri ekworo ya.
- 59 Mgbe Chineke nuru ha, iwe were ya nke ukwu.
O juru ndi Izrel kpamkpam.
- 60 O gbakutara ulo nzute ya nke di na Shailo* azu,
ulo ikwu ahụ o mara n'etiti ndi mmadu.
- 61 O nyefere igbe ogbugba ndu ike ya ka a dota ya n'agha,
o nyefekwara onye iro ahụ ebube ya n'aka.
- 62 O kwere ka e gbuo ndi ya n'agha;
iwe ya di oku megide ihe nketa ya.
- 63 Oku repiara umu okorobia ha,
o dikwaghi onye a gururu egwu olulu di na nwunye, n'etiti umu
agboghọ ha;
- 64 E gburu ndi nchaja ha n'agha;
ndi inyom ha ndi di ha wuru enwekwaghi ike iru uju.
- 65 Mgbe ahụ, onyenwe anyi tetara dika onye si n'ura teta,
dika dike si n'ura mmanya teta.
- 66 O chughachiri ndi iro ya azu,
mee ha ihe ihere nke ga-adigide ruo ebighi ebi.
- 67 O juru ulo ikwu Josef,
o hoputaghi ebo Ifrem;
- 68 ma o horo ebo Juda,
na uguw Zayon, nke o huru n'anya.
- 69 O wuru ulonso ya ka o di ka ebe di elu,
dika uwa nke o mere ka o guzosie ike ruo mgbe ebighi ebi.
- 70 O hoputara Devid, ohu ya,
kporo ya site n'ogba igwe aturu;
- 71 o si n'ebe o no na-azu aturu kporo ya,
ka o bia buru onye na-azu ndi ya Jakob,
na Izrel, ihe nketa ya dika aturu.
- 72 Devid ji izuo nke obi ya zuo ha,
aka nke maara ihe o na-eme ka o ji duo ha.

Abụ Qma 79

Abụ Qma Asaf.

Akwa n'ih i mbibi Jerusalem

- 1 O Chineke, mba di iche iche abatala n'ihe nketa gi;
ha emerula ulonso ukwu gi,
ha etikpoola Jerusalem, mee ka o togboro n'efu.
- 2 Ha ewerela ozu ndi ohu gi nye anu ufe niile nke eluigwe
ka o buru ihe oriri nye ha,
werewa ozu nke ndi nsọ gi nye anu ohia niile nke uwa.
- 3 Ha awupula obara dika mmiri
n'akuku niile nke Jerusalem,
o dighi otu onye foduru nke ga-eli ndi wuru anwu.
- 4 Anyi aghoola ihe ita uta n'ebe ndi agbataobi anyi no,

* **Abụ Qma 78:60** Shailo di n'oke ala ebo Ifrem, n'etiti Betel na Shekem. O bu ala nsọ ochie n'oge Joshua, ebe umu Izrel dobara igbe ogbugba ndu ahụ tutu ruo n'oge Samuel. Ma ndi Filistia mesiri bibie obodo a.

ghoọkwara ndị gbara anyị gburugburu ihe ịchị ọchị, na ihe ịkwa emo.

⁵ O ONYENWE ANYỊ, ruo olee mgbe? Ị ga-ewe iwe ruo mgbe ebighị ebi? Ruo olee mgbe ka ekworo gị ga na-ere dika oku?

⁶ Wụkwasi mba niile ndị na-amaghị gị dika Chineke oke iwe gị,

bụ alaeze niile ndị ahụ na-adighị akpọku aha gị;

⁷ n'ihu na ha eripiala Jekọb mekwaa ka ebe obibi ya togboro n'efu.

⁸ Atala anyị ahụhụ mmehie nke nna nna anyị mere; ka ebere gị bịa ngwangwa zute anyị, n'ihu na anyị nọ n'ọnọdu oke mkpa.

⁹ Nyere anyị aka, O Chineke, Onye Nzọputa anyị, n'ihu ebube nke aha gị;

naputa anyị, gbaghara mmehie anyị niile n'ihu aha gị.

¹⁰ Gini mere ndị mba ọzọ ji na-ajụ ajụjụ si, “Olee ebe Chineke ha nọ?”

N'ihu anyị, mee ka a mara n'etiti ndị mba ọzọ, na ị na-abọ ọbọ ọbara ndị ohu gị niile a wufuru.

¹¹ Gee ntị n'ịsụ ude nke ndị nọ n'ụlọ mkporo; site n'ike nke aka gị chebe ndị niile a mara ikpe onwu.

¹² Bọọ ọbọ ugboro asaa megide ndị agbataobi anyị n'ihu ụta ha tara gị, O Onyenwe anyị.

¹³ Mgbe ahụ, anyị bụ ndị gị, ụmụ igwe aturu gị ga-eto gị ruo mgbe niile ebighị ebi;

anyị ga na-ekwuputa otuto gị, site n'ogbo ruo n'ogbo.

Abụ Qma 80

Abụ Qma nke dirị onyeisi Abụ. Ọ bụ olu abụ eji ekwe “Okoko lili nke Ọgbugba Ndụ” Abụ Qma nke Asaf.

Ekpere maka nnaputa

¹ Nuru olu anyị, O Onye ọzuzu aturu nke Izrel, gị onye na-edu Josef dika igwe aturu.

Gị onye na-anọdu dika eze, n'etiti cherubim, nwuputa Ihè

² n'ihu Ifrem, Benjamin na Manase.*

Kpotee idị ike gị, bịa zoputa anyị.

³ O Chineke, kpoghachi anyị azụ, mee ka ihu gị nwukwasị anyị, ka e nwee ike izoputa anyị.

* **Abụ Qma 80:2** Ebo atọ ndị a bụ ụmụ ụmụ Rachel, bụ ndị soo igbe ọgbugba ndụ ahụ n'azụ mgbe ndị Izrel na-ala n'ala nkwa ahụ.

- 4 O ONYENWE ANYỊ, Chineke, Onye pụrụ ime ihe niile
ruo ole mgbe ka iwe gị ga-adị ọkụ
megide ekpere ndị gị?
- 5 I jirila anya mmiri dika a ga-asị na ọ bụ achicha zụọ ha nri;
i meela ka ha nūọ anya mmiri n'ihe ọtụtụ.
- 6 I meela ka anyị buru ihe na-eweta esemokwu n'etiti ndị agbataobi
anyị,
ndị iro anyị na-achikwa anyị ọchị.
- 7 O Chineke, Onye pụrụ ime ihe niile, kpoghachi anyị azụ,
mee ka ihu gị nwukwasị anyị,
ka e nwee ike izoputa anyị.
- 8 I sitere n'ala Ijipt weputa osisi vainị;
ị chupuru mba ndị ọzọ, kụọ ya.
- 9 I sūchaara ya ala,
mgborogwu ya bara n'ime ala nke ọma, o juputakwara ala ahụ
niile.
- 10 Ndo ya kpuchiri ugwu niile,
alaka ya gbasara kpuchie osisi sida ukwu sida.
- 11 Ọ wasaala alaka ya ruo oke osimiri
wasaakwa ume ya ruo osimiri.†
- 12 Gịnị mere i ji tiwasia mgbidi ya niile
si otu a mee ka ndị niile na-agafe ghorọ mkpuru ya?
- 13 Oke ezi si n'oke ọhịa na-emebisi ya,
umụ ahụhụ si n'ọhịa dị iche iche na-ejikwa ya emere ihe oriri.
- 14 Loghachikwute anyị, O Chineke, Onye pụrụ ime ihe niile.
Si n'eluigwe ledata anya ma hụ!
Letakwa osisi vainị a,
15 mgborogwu nke aka nri gị kuru,
okpara nke ị zulitere nye onwe gị.
- 16 E gbutuola osisi vainị gị, e ji ọkụ repia ya;
mgbe ị bara mba, ndị gị na-ala n'iyi.
- 17 Ka aka gị dikwasị nwoke ahụ nọ n'aka nri gị,
nwa nke mmadu onye ị zulitere nye onwe gị.
- 18 Mgbe ahụ, anyị agaghị esikwa n'ebe ị nọ laghachi azụ;
tutee anyị, anyị ga-akpokukwa aha gị.
- 19 Kpoghachi anyị azụ, O ONYENWE ANYỊ, Chineke, Onye pụrụ ime ihe
niile
mee ka ihu gị nwukwasị anyị,
ka e nwee ike zoputa anyị.

Abụ Qma 81

Abụ Qma nke dirị onyeisi Abụ. Abụ nke Asaf n'usoro gittit.

Idi mma nke Chineke

† **Abụ Qma 80:11** Eleghị anya osimiri ndị a bụ osimiri Mediterenja na Yufretis. N'oge ọchịchị eze Devid na Solomon, alaeze ha kwusiri n'osimiri abụọ ndị a.

- 1 Bụkwo Chineke bụ ike anyị abụ ọñụ,
tikusie Chineke Jekọb mkpu ike!
- 2 Bidonụ iti egwu, kụọ ihe iti egwu,
kpọonụ ụbọ akwara na-enye abụ uto na une.
- 3 Fụonụ opi ike n'oge onwa ọhuru,
na mgbe onwa gbaputara n'uju ya, n'ubochi mmemme anyi;
- 4 nke a bụ iwu diri Izrel,
ukpuru Chineke nke Jekọb.
- 5 O mere ka o guzosie ike dika iwu nye Josef
mgbe o puru imegide Ijipt.

Anukwara m olu n'asusu nke m na-amaghi, ka o na-asi:

- 6 "Ewezugala m ibu arọ site n'ubu ha;
aka ha abuo nwere onwe ha site n'iru oru.
- 7 N'ime ihe mgbu unu, unu kporo oku, anaputara m unu,
azara m unu site n'egbe eluigwe;
anwara m unu na mmiri nke Meriba.

Sela

- 8 "Nurunu, ndi m, aga m adọ unu aka na nti,
a sikwari na unu ga-ege m nti, unu ndi Izrel!
- 9 Unu agaghi enwe chi ndi mba ozọ n'etiti unu;
unu agaghi akpokwa isiala nye chi si ala ozọ.
- 10 Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu,
onye kpoputara unu site n'ala Ijipt.
Meghe onu unu ka o saa mbara, aga m emeju ya.
- 11 "Ma ndi m ekweghi ige m nti.
Izrel emekwaghi dika m gwara ha.
- 12 Ya mere, ahapuru m ha na ndu isiike ha,
ka ha soro ncheputa nke echiche ha.
- 13 "Ewoo, a si na ndi m gaara ege m nti,
a sikwa na Izrel ga-eso uzọ m niile.
- 14 O gaghi adi anya mgbe m ga-eji ike m, wezuga ndi iro ya site n'onodu
ha.
Aga m eweli aka m, megide ndi iro ya niile.
- 15 Ndi niile kporo ONYENWE ANYI asi, ga-ada n'ihu ya n'uju.
Ita ahuhu ha ga-adigidekwa, ruo ebighi ebi.
- 16 Ma a ga-eji utu oka wiiti kachasi mma, nyejuo unu afo;
aga m ejikwa mmanu anu nke sitere n'oke nkume, nyejuo unu
afo."

Abụ Qma 82

Abụ Qma Asaf.

Chineke onye ikpe kachasi ndi ikpe

- 1 Chineke na-ewere onodu ichi isi n'etiti ogbako di ukwu;
o na-ekpebi ikpe n'etiti chi niile.

- 2 Ruo ole mgbe ka unu ga-anogide na-ekpe ikpe na-ezighi ezi?
Ruo ole mgbe ka unu ga na-egosi ndi ajo omume ihuoma? Sela
- 3 Kperenu ndi na-adighi ike na ndi na-enweghi nna ikpe ziri ezi;
hunu na ndi ogbenye na ndi a na-emegbu nwetara ihe ruuru ha.
- 4 Gbaputanu ndi na-adighi ike na ndi no na mkpa;
naputa ha site n'aka ndi ajo omume.
- 5 Ha* amaghi ihe obula, ha aghotaghi ihe obula.
Ha na-ejeghari n'ochichiri;
ntotala niile nke uwa na-ama jijiji.
- 6 "Asiri m, 'Unu bu "chi,"
unu niile bu umu ndi ikom nke Onye kachasi ihe niile elu.'
- 7 Ma unu ga-anwu onwu dika mmadu ndi ozo;
unu ga-ada dika ndi ochichi ozo."
- 8 O Chineke, bilie kpee uwa ikpe,
n'ihi na mba niile bu ihe nketa gi.

Abụ Qma 83

Abụ, bu Abụ Qma Asaf.

Ekpere maka mmeri

- 1 O! Chineke agbachikwala nkiti.
Biko, Chineke, ahapukwala ikwu okwu,
anokwala juu.
- 2 Lee na ndi iro gi no na-ebigbo,
ndi kporo gi asi na-eweli isi ha.
- 3 Ha ji aghugho na-agba izu imegide ndi gi;
ha na-atu atumatu ojo megide ndi i huru n'anya.
- 4 Ha na-asi, "Bianu ka anyi laa mba a n'iyi,
ka a ghara ichetakwa aha Izrel ozo."
- 5 Ha ji otu obi na-agbarita izu;
ha agbaala ndu imegide gi,
- 6 ulo ikwu niile nke ndi Edom, na ndi Ishmel,
na ndi Moab, na ndi Haga,
- 7 na ndi Gebal, na ndi Amon, na ndi Amalek,
na ndi Filistia, ha na ndi Taja.
- 8 O buladi ndi Asiria esorokwala ha,
igba ndi agburu Lot ume.
- 9 Mee ha dika i si mee ndi Midia,
na dika i mere Sisera na Jabin,* n'akuku iyi Kishon,
- 10 ndi lara n'iyi n'Endoa
ma ghoo ihe dika nsi anu e kpofuru ekpofu n'ala.

Sela

* **Abụ Qma 82:5** Maobu, *chi ndi a* * **Abụ Qma 83:9** Eze Jabin na nwa ya Sisera, bu ndi Debora meriri n'agha n'ugwu Taboa. Nkp 4:15-24; 5:20-21.

- 11 Mee ka ndị ọgaranya ha dika Oreb na Zeeb,[†]
ka umu ndi ikom eze ha niile dika Zeba na Zalmuna,
12 ndi siri, "Ka anyi nwetara onwe anyi,
ebe ita nri umu anumanu niile nke Chineke."
- 13 O Chineke m, mee ha ka dika ahijia ifufe na-efeghari gburugburu,
maobu dika igbugbo oka n'ebe ifufe di.
14 Dika oku na-erepia oke ohia,
maobu nke na-ere n'elu ugwu,
15 si otu a were oke ifufe chuo ha oso,
jiri oke ifufe nke na-eso mmiri ozuzo mee ka ha noro n'onodu obi
olulo mmiri.
16 Were ihere kpuchie ha ihu,
ka ndi mmadu si otu a choo aha gi, O ONYENWE ANYI.
- 17 Ka ha nodu n'onodu ihere na ida mba mgbe niile;
ka ha laa n'iyi n'onodu mweda n'ala.
18 Mee ka ha mata na gi, onye aha ya bu ONYENWE ANYI,
na o bu naani gi bu Onye kachasi ihe niile elu n'uwa niile.

Abụ Ọma 84

Abụ Ọma nke diri onyeisi Abụ. Abụ Ọma umu Kora n'usoro gittit.

Aguu nke ulonso Chineke

- 1 Lee ka ebe obibi gi si maa mma,
O ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile!
2 O na-agusi mkpuruobi m aguu ike, e mkpuruobi m na-adakwa mba,
ibata n'ogige ONYENWE ANYI;
mkpuruobi m na anu ahu m na-eti mkpu
na-achoo Chineke di ndu.
3 O buladi umu nnunu nta nke eluigwe, achotala ebe obibi;
eleke achotakarala onwe ya akwu,
ebe o ga na-edebe umu ya,
n'akuku ebe ichu aja nsog,gi,
O ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile, Eze m na Chineke m.
4 Ndi a goziri agozi ka ndi bi n'ulo gi bu;
ha na-eto gi mgbe niile.

Sela

- 5 Ndi a goziri agozi ka ha bu, bu ndi ike ha nwere di na gi,
ndi kpebiri n'obi ha iga njem.
6 Mgbe ha na-esite na Ndagwurugwu Baka na-agafe,
ha na-eme ya ka o buru ebe isi iyi di iche iche na-asoputa;
mmiri ozuzo mbu na-ewere ngozi niile kpuchie ya.*
7 Ike ha na-abawanye abawanye,
tutu ha niile n'otu na otu, abia guzo n'ihu Chineke na Zayon.
8 O ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile, nuru ekpere m.
Gee m nti, gi Chineke nke Jekob.

[†] **Abụ Ọma 83:11** Ha bu ndi eze, burukwa ndi ochiagha ndi Midia. Ha so na ndi Gidion meriri n'agha, Nkp 7:25 * **Abụ Ọma 84:6** Na-ewere odo mmiri kpuchie ya

⁹ Lekwasị anya n'ọta anyị, O Chineke,
jiri ihuoma lekwasị onye gi e tere mmanụ anya.

¹⁰ Otu mkpuru ubochi a noro n'ime ogige gi,
kariri puku ubochi a noro ebe ozọ;
o ga-akara m mma ibu onye nche n'onu uzọ ulonso Chineke m,
karia ibi n'ulo ikwu nke ndi ajo omume.

¹¹ ONYENWE ANYI Chineke bu anyanwu† na ota;
Onyenwe anyi na-enye ihuoma na nsopuru;
o naghị egbochi ihe oma obula
site n'ebe ndi na-eje ije n'izuoke no.

¹² O ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile,
ngozị na-adiri ndi niile na-atukwasị gi obi.

Abụ Qma 85

Abụ Qma nke diri onyeisi Abụ. Abụ Qma umu Kora.

Ekpere maka ihuoma

¹ O ONYENWE ANYI, i gosila ala gi ihuoma;
i nyeghachila Jekob akunuba ya.

² I gbagharala ajo omume ndi gi,
kpuchikwaa mmehie ha niile.

³ I kwusila iwe oke iwe gi,
I sikwala n'idi oku nke iwe gi chigharia.

⁴ Kpoghachi anyi azu, O Chineke, Onye Nzoputa anyi,
wezuga iwe gi site n'ebe anyi no.

⁵ O bu ruo mgbe ebighi ebi, ka i ga na-eweso anyi iwe:
I ga-eme ka iwe gi digide ruo ogbo niile?

⁶ I gaghị eme ka anyi dikwa ndu ozọ
ka ndi gi nuria onu n'ime gi?

⁷ O ONYENWE ANYI, gosi anyi ihunanya gi nke na-adigide,
nyekwa anyi nzoputa gi.

⁸ Aga m ege nti mara ihe Chineke, onye bu ONYENWE ANYI ga-ekwu;
o na-ekwe ndi ya, ndi nso ya nkwa udo,
ma ka ha ghara iloghachi na nzuzu.

⁹ N'ezie, nzoputa ya di nso* ndi na-atu egwu ya,
ka ebube ya si otu a digide n'ala anyi.

¹⁰ Ihunanya na ikwesi ntukwasị obi ezukotala;
ezi omume na udo esutula onu.

¹¹ Ikwesi ntukwasị obi ga-esite n'ala puputa,
ezi omume ga-esite n'elugwe ledata anya.

¹² N'ezie, ONYENWE ANYI ga-enye ihe di mma,
ala anyi ga-amikwa mkpuru ubi ya.

¹³ Ezi omume ga-aga n'ihu ya,

Sela

† **Abụ Qma 84:11** Ajz 60:19,20; Mkp 21:23 * **Abụ Qma 85:9** Ajz 46:13

idoziri ya ụzọ ọ ga-esi gaa.

Abụ Qma 86

Ekpere Devid.

Ekpere maka enyemaka

- 1 Gee m ntị, O ONYENWE ANYI, ma zakwa m,
n'ihì na abụ m ogbenye na onye nọ na mkpa.
- 2 Chebe ndụ m, n'ihì na m na-erubere gị isi;
zọputa ohu gị onye nke na-atụkwasi gị obi.
- I bụ Chineke m;
- 3 meere m ebere, O Onyenwe m,
n'ihì na ana m akpọku gị ogologo ụbọchị niile.
- 4 Wetara ohu gị ọhụ, n'ihì na ọ bụ gị, O Onyenwe m,
ka m na-eweliri mkpuruobi m.
- 5 I bụ onye na-agbaghara ajọ omume na onye dị mma, O Onyenwe m,
i juputara n'ihunanya nye ndị niile na-akpọku gị.
- 6 O ONYENWE ANYI, nuru ekpere m;
gekwa ntị n'akwa aririọ m maka ebere.
- 7 N'ụbọchị nsogbu m, aga m akpọku gị,
n'ihì na i ga-aza m.
- 8 N'etiti chi niile, i nweghị oyiri, O Onyenwe m;
ọ dighi ọrụ ebube ọbụla a puru i sị na ọ dị ka nke i na-arụ.
- 9 Mba niile i kere ga-abia n'ihu gị,
fee gị ofufe, O Onyenwe anyi;
ha ga-ebutere aha gị ebube.
- 10 N'ihì na i dị ukwu na-arukwa ọrụ ebube dị iche iche;
ọ bụ naanị gị bụ Chineke.
- 11 Kuziere m ụzọ gị, O ONYENWE ANYI,
ka m dabere n'ikwesi ntụkwasi obi gị;
nye m obi na-adighi agba abụọ,
ka m nwee ike tọọ egwu aha gị.
- 12 Aga m eji obi m niile too gị, O Onyenwe anyi, na Chineke m;
aga m ebulikwa aha gị elu ruo mgbe niile ebighi ebi.
- 13 N'ihì na ihunanya gị n'ebe m nọ dị ukwu;
i sitela n'omimi nke dị ala
site n'ala ndi nwuru anwu dọputa m.
- 14 O Chineke, ndi mpako na-emegide m;
otù ndi mmadu na-eme ihe ike na-achọ igbu m,
ha bụ ndi na-ejighi gị kporo ihe ọbụla.
- 15 Ma gị, Onyenwe anyi, i bụ Chineke onye omiiko na onye amara,
iwe adighi ewe gị ngwangwa, i juputara n'ihunanya na ikwesi
ntụkwasi obi.
- 16 Chee m ihu, mekwaara m amara.
Nye ohu gị ike gị,
zoputakwa nwa ohu gị nwanyi
n'ihì na m na-ejere gị ozi.

17 Gosi m ihe iribama nke ga-egosiputa idi mma gi,
ka ndi iro m hu ya si otu a buru ndi ihere ga-eme,
n'ihu na gi, O ONYENWE ANYI, nyere m aka ma kasiekwa m obi.

Abụ Qma 87

Abụ Qma umu Kora. Otu Abụ.

Abụ maka Zayon

1 Chineke atola ntala ya n'elu ugwu nso ahụ;

2 ONYENWE ANYI huru onu uzọ ama Zayon n'anya,
karia ebe obibi niile nke Jekob.

3 Ihe di iche iche nke di ebube ka a na-ekwu banyere gi,
O obodo Chineke;

Sela

4 "Aga m agunye Rehab na Babilon,
dika ndi na-asopuru m,
aga m agunyekwa ndi Filistia, na ndi Taja, na ndi Kush,
aga m asi, 'A muru nke a na Zayon.'"

5 N'ezie, a ga-ekwu okwu banyere Zayon si,
"A muru nke a na nke ozọ n'ime ya,
ya onwe ya, bu Onye kachasi ihe niile elu, ga-eme ka o guzosie
ike."

6 ONYENWE ANYI ga-edo n'ime akwukwo usoro nke ndi mmadu:
"A muru onye a na Zayon."

7 Dika ha na-eti egwu, ha ga-abu abu si,
"Isi iyi m niile di na gi."

Abụ Qma 88

Abụ, bu Abụ Qma umu Kora, nke diri onyeisi Abụ. N'usoro olu abụ
Mahalat leannot. Abụ *Maskil* nke Heman onye Ezra.

Akwa maka enyemaka

1 O ONYENWE ANYI, Chineke onye na-azoputa m,
n'ehihie na abali ka m na-eti mkpu akwa n'ihu gi.

2 Ka ekpere m bia n'ihu gi.
Chee nti gi nuru akwa m.

3 N'ihu na otutu nsogbu ejuputala mkpuruobi m,
ano m nso n'onu uzọ onwu.

4 Agunyela m n'etiti ndi na-arida n'olulu.
Adi m dika onye na-enweghi ike.

5 A hoputara mu na ndi nwuru anwu iche,
dika ndi e gburu egbu na-edina n'ili,
ndi i nakwaghi echeta ozọ,
ndi e kewapuru site na nlekota gi.

6 I tubanyela m n'ime olulu dikariri omimi,
olulu nke ochichiri juputara n'ime ya.

7 Oke iwe gi na-anyigide m nke ukwu;
i jirila ebili mmiri gi niile kpuchigide m.

Sela

8 Ị napụla m ndị enyi m, ndị m hụrụ n'anya,
 mee ka m bụrụ ihe a na-asọ oyi n'ebe ha nọ.
 Abụ m onye emechibidoro ụzọ; nke n'enweghị ike ipụ ezi;
 9 anya m adighị ahụkwa ụzọ n'ihì iru ụjụ.

O ONYENWE ANYỊ, ụbọchị niile ka m na-akpọku gị;
 ana m agbasa aka m abụọ n'ihu gị,
 10 ọ bụ ndị nwurụ anwụ ka ị na-egosi ọrụ ebube gị?
 Ndi nwurụ anwụ, ha na-ebili too gị?

Sela

11 Ọ bụ n'ime ili ka a na-ekwuputa ihunanya gị?
 A na-ekwuputa ikwesi ntụkwasị obi gị n'ebe ịla n'iyi?
 12 A na-amata banyere ọrụ ebube gị n'ebe ọchịchiri dị?
 Ma ọ bụ ọrụ ezi omume gị, na ịdị mma gị niile n'ala ndị e chezo?
 echezo?

13 Ma ONYENWE ANYỊ m, ọ bụ gị ka m na-akpọku.
 Ututu niile ka ekpere m ga na-abia n'ebe ị nọ.

14 O ONYENWE ANYỊ, gini mere i jiri ju m?
 Gini mekwara i jiri zonari m ihu gị?

15 Site na mgbe okorobia m, abụ m onye a na-esogbu, onye nokwa
 onwụ nso;

ataala m ahụhụ oke ụjọ gị, anọ m n'ọnọdụ ịda mba.

16 Oke iwe gị agabigala n'ahụ m;
 ihe egwu gị alaala m n'iyi.

17 Ha na-agba m gburugburu ụbọchị niile dika idee mmiri;
 ha gbara m gburugburu n'akukụ niile.

18 Ị napụla m ndị enyi m na ndị m hụrụ n'anya;
 ọchịchiri bụ enyi m nokarisiri m nso.

Abụ Qma 89

Abụ *maskil* nke Etan, onye Ezra.

Ọgbugba ndụ Chineke na Devid

1 Aga m abụ abụ banyere oke ihunanya ONYENWE ANYỊ ruo mgbe ebighi
 ebi;

aga m eji ọnụ m mee ka ọgbọ niile mara
 maka ikwesi ntụkwasị obi gị.

2 Aga m ekwuputa na ihunanya gị na-adigide ruo mgbe ebighi ebi;
 na i mere ka ikwesi ntụkwasị obi gị, guzosie ike n'eluigwe.

3 Onyenwe anyi siri, "Mụ na onye m hoputara agbaala ndụ.
 Anụkwala m iyi nye ohu m Devid si,

4 'Aga m eme ka agburu gị guzosie ike ruo mgbe ebighi ebi
 meekwa ka ocheeze gị digide ruo ọgbọ niile.' "

Sela

5 O ONYENWE ANYỊ, eluigwe na-eto ọrụ ebube gị niile,
 na ikwesi ntụkwasị obi gị, n'etiti nzuko ndi di nso.

6 N'ihì, ọ bụ onye n'eluigwe niile, ka a ga-eji tunyere ONYENWE ANYỊ?
 Onye yiri ONYENWE ANYỊ n'etiti ndi mmuo ozi niile?

- 7 Na nzuko ndị nsọ, Chineke bụ onye a na-atụ oke egwu;
 ọ dị oke egwu karịa ndị niile gbara ya gburugburu.
- 8 O ONYENWE ANYỊ Chineke Onye puru ime ihe niile, onye dika gi?
 Gi, O ONYENWE ANYI, di ike nke ukwu, ikwesi ntukwasị obi gi
 na-agba gi gburugburu.
- 9 I na-achị osimiri nke ji ike na-asọ;
 mgbe ebili mmiri ya na-amali elu; i na-eme ka ha dajụ.
- 10 I zopịara Rehab dika otu n'ime ndi ahụ e gburu egbu;
 jiri aka gi di ike chusasia ndi iro gi.
- 11 O bu gi nwe eluigwe; gi nwekwa uwa,
 o bu gi toro ntoala elu uwa dum, na ihe niile di n'ime ya.
- 12 O bu gi kere ugwu na ndida;
 Taboa na Hemon na-abu abu onu n'ihhi aha gi.
- 13 Aka gi ka e mejuputara n'ike;
 aka gi di ike, a na-ebuli aka nri gi elu.
- 14 Ezi omume na ikpe ziri ezi, bu ntoala ocheeze gi;
 ihunanya na ikwesi ntukwasị obi, na-aga n'ihu gi.
- 15 Ndi a goziri agozi ka ndi ahụ bu ndi na-eji olu iti mkpu onu na-abuku
 gi abu,
 ndi na-ejegharikwa n'ihè nke ihu gi, O ONYENWE ANYI.
- 16 Ha na-anuri onu n'aha gi ogologo ubochi niile;
 ha na-anuri n'ezi omume gi.
- 17 N'ihhi na i bu ebube na ike ha,
 site n'ihuoma gi, i na-ebuli mpi anyi elu.
- 18 N'ezie, ota anyi bu nke ONYENWE ANYI,
 eze anyi bukwa nke Onye nsọ Izrel.
- 19 I kwuru okwu otu mgbe site n'ohu,
 nye ndi gi kwesiri ntukwasị obi si:
 "Enyela m otu onye di ike agha ike;
 Ebuliela m otu nwa okorobia elu site n'etiti ndi m.
- 20 Achotala m Devid ohu m,
 were mmanu nsọ m tee ya.
- 21 Aka m ga-agba ya ume;
 n'ezie, aka m ga-eme ka o di ike.
- 22 O dighi onye iro ga-abiakwasị ya, na mberede;
 o dighi onye ajo omume ga-emegbu ya.
- 23 Aga m etigbu ndi iro ya niile n'ihu ya.
 Aga m emekwa ka ndi niile na-akpo ya asi laa n'iyi.
- 24 Ihunanya m kwesiri ntukwasị obi ga-adinyere ya,
 site n'aha m, a ga-ebuli mpi ya elu.
- 25 M ga-edo aka ya n'oke osimiri,*
 dokwaa aka nri ya n'osimiri niile.†
- 26 O ga-akpo m si m, 'I bu Nna m,
 burukwa Chineke m, na oke Nkume nzoputa m.'

* **Abụ Qma 89:25** O ga-achị oke osimiri na osimiri niile † **Abụ Qma 89:25** Oke osimiri na osimiri niile a na-ekwu banyere ha n'ebe a, bu osimiri Mediterenja na Yufretis, na osimiri ndi ozo niile na-asobanye n'ime ha. Oke ala ochie ahụ e kwere Devid na Solomon na nkwa jedebere n'osimiri ndi a.

- 27 Aga m eme ya nwa mbụ m,
onye kachasi dị elu n'ebe eze niile nke ụwa nọ.
- 28 Aga m eme ka ihunanya m nwere n'ebe o nọ digide ruo ebighi ebi,
ogbugba ndu mu na ya ga-adigidekwa.
- 29 Aga m eme ka agburu ya guzosie ike ruo mgbe ebighi ebi,
ocheeze ya ga-adigidekwa dika eluigwe na-adigide.
- 30 "O buru na umu ya elefu iwu m niile anya,
gharakwa ijeghari n'uzo m niile,
- 31 o buru na ha elelia ukpuru m niile anya,
hapukwa idebe ihe m nyere ha n'iwu,
- 32 aga m eji mkporo taa ha ahuhu maka mmehie ha,
tikwaa ha utari maka njehie ha;
- 33 ma agaghi m ewezuga ihunanya m, n'ebe ha nọ.
Ma o bu laa azu n'ikwesi ntukwasi obi m.
- 34 Agaghi m emeru ogbugba ndu m.
Agakwaghi m agbanwe ihe obula siterela n'onu m puta.
- 35 Ejirila m idi nsọ m nuo iyi, kpebie
na m apughi ighara Devid ugha,
- 36 na agburu ya ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi,
ocheeze ya ga-adigidekwa n'ihu m ka anyanwu na-adigide.
- 37 O ga-adigide ruo ebighi ebi dika onwa.
E, dika onwa ahụ, onye akaebe m kwesiri ntukwasi obi na mbara eluigwe."

Sela

- 38 Ma i jula, i werela nleli jukwa,
i na-ewe iwe di ukwu megide onye gi e tere mmanu.
- 39 I jula ogbugba ndu gi na ohu gi gbara
i meruola okpueze ya n'ime ntụ di n'ala.
- 40 I kutuola mgbidi gbara ya gburugburu,
i meela ka ebe ya niile e wusiri ike buru ihe dapara adapia.
- 41 Ndi niile si uzo ahụ na-agafe, ezuruachaala ihe niile o nwere.
Ndi agbataobi ya na-akwakwa ya emo.
- 42 I meela ka aka nri ndi iro ya di elu;
mekwaa ka ndi iro ya nuria onu.
- 43 I meela ka aka o ji jide mma agha ya suo ngongo,
i nyereghị ya aka mgbe agha dara.
- 44 I meela ka ima mma ya gwusia.
I tudakwala ocheeze ya n'ala.
- 45 I meela ka ubochi ndu nke okorobia ya di mkpumkpụ.
I ji ihere dika akwa kpuchie ya.
- 46 Ruo ole mgbe ONYENWE ANYI, ka i ga-ezonari onwe gi?
Ruo ole mgbe ka iwe gi di ukwu ga-eregide dika oku?
- 47 Cheta, na ndu m bu ihe na-agafe ngwangwa.
N'ihie ihe efu ginị ka i ji kee mmadu niile!
- 48 Olee onye ahụ nwere ike idi ndu ghara ihu onwu anya,
maobu zoputa onwe ya site n'ike nke ili?†

† Abụ Qma 89:48 Ya bu, ala mmuo

Sela

- 49 O Onyenwe anyị, olee ebe oke ihunanya mbụ dị,
nke i sitere n'ikwesị ntụkwasị obi gị n'ụzọ Devid n'iyi?
50 Onyenwe m, cheta otu e si leda ndị ohu gị anya,
otu m si anagide n'ime obi m ichi ọchi niile nke ndị mba niile.
51 O ONYENWE ANYỊ, ichi ọchi nke ndị iro gị ji akwa m emo,
nke ha ji lelija nzo ukwu niile nke onye gị i tere mmanu.

- 52 Otuto dirị ONYENWE ANYỊ ruo mgbe ebighị ebi.
Amen na Amen.

Nchikota nke anọ

90

Abụ Qma 90-106

Ekpere Mosis, bụ onyeozu Chineke.

Ebighị ebi Chineke na idi mkpụmkpụ nke ndu mmadu

- 1 O Onyenwe anyị, ebe obibi ka gị onwe gị burii nye anyị
n'ogbo niile.
2 Tupu e kee ugwu niile,*
na tupu a kpọọ uwa na elu uwa,
siteri na mgbe ebighi ebi ruo ebighi ebi, i bu Chineke.
3 I na-eme ka mmadu laghachi buru aja
mgbe i kwuru okwu si, "Unu umu mmadu, laghachi buru aja."
4 Puku afo di n'anya gi dika otu ubochi;
ha dika unyaahu gafere agafe
maobu ka otu awa nke anyasi.†
5 N'ime ura nke onwu ka i na-ekpochapu mmadu;
ha dika ahijia ohuru nke na-epuputa n'isi ututu,
6 o bu ezie na o na-agbawa uzari na-etokwa eto n'ututu,
ma n'anyasi, o na-akponwu ma-achanwukwaa.
7 E meela ka anyi gwusia n'ih i oke iwe gi megide anyi;
anyi na-amakwa jijiji n'ih onuma gi.
8 I gbasaala njehie anyi niile n'ihu gi.
I na-ahuzukwa mmehie nzuzo anyi niile.
9 Ogologo ubochi anyi niile na-agabiga n'oke iwe gi;
afo ndu anyi nke foduru ka anyi na-ebi dika okwu e ji nwayoo
kwuo na mwute.
10 Ogologo ubochi anyi niile nwere ike ruo afo iri asaa,
maobu afo iri asato, ma o buru na ike anyi adigide,
ma otu o di, nke a ga-as i na o bu ya kachasi mma na-ejuputa na nsogbu
na isu ude,
n'ih na ha na-agabiga osiso, anyi onwe anyi na-efelakwa.
11 Onye puru ighota idi ike nke oke iwe gi?
N'ih na oke iwe gi di ukwu dika itu egwu kwesiri gi si di ukwu.
12 Kuziere anyi igu ubochi niile nke ndu anyi onu,
ka anyi si otu a nweta obi amamihe juputara.

* **Abụ Qma 90:2** Job 15:7; Ilu 8:25 † **Abụ Qma 90:4** 2Pt 3:8

- 13 O ONYENWE ANYI, nwee ntughari obi! Tutu ruo ole mgbe ka o ga-adị? Meere ndi ohu gi ebere.
- 14 Jiri ihunanya gi nke na-adigide adigide, mejuputa anyi n'ututu, ka anyi nwee ike ibu abụ onu ma nwekwaa obi uto ogologo ubochi ndu anyi niile.
- 15 Mee ka anyi nwee obi uto, nke onuogugu ubochi ya ga-adikwa ka onuogugu ubochi niile i tara anyi ahuhu, ka onuogugu afọ ya dikwa ka onuogugu afọ niile anyi hurula nsogbu.
- 16 Kwere ka ndi ohu gi hu oru gi di iche iche, ka umu ha hukwa ima mma gi.
- 17 Ka ihuoma Chineke, Onyenwe anyi dikwasị anyi; mee ka oru aka anyi guzosie ike, e, mee ka oru aka anyi guzosie ike.

Abụ Qma 91

Chineke onye na-echebe anyi

- 1 Onye ahụ na-ebi n'ebe mgbaba Onye kachasi ihe niile elu ga-ezu ike n'okpuru ndo Onye puru ime ihe niile.
- 2 Nke a ka m ga-ekwu maka ONYENWE ANYI, "O bu ebe mgbaba m na ebe nchebe m e wusiri ike, Chineke m, onye m na-atukwasị obi m."
- 3 N'ezie, o ga-anaputa gi site n'onya nke onye osi onya na site n'aka ajo oria na-eefe efe na-eweta ila n'iyi.
- 4 O ga-eji nku ya kpuchie gi. O bukwa n'okpuru nku ya abuo, ka i ga-agbaba zere ndu, ikwesi ntukwasị obi ya ga-echebe gi, ghokwara gi ota.
- 5 I gaghi atu egwu ihe itu oke egwu nke abali, maobu aku na-efeghari n'ehihie,
- 6 maobu ajo oria na-eefe efe, nke na-eghari n'ochichiri, ma o bukwany ihe mbibi mberede na-eme n'ehihie.
- 7 Puku mmadu puru ida n'akuku gi, iri puku mmadu nwekwara ike ida n'akuku aka nri gi, ma ihe ojoo ndi a agaghi erute gi nso.
- 8 O bu naani anya gi abuo ka i ga-eji hu ntaramahuhu nke ndi ajo omume.
- 9 O buru na i mee Onye kachasi ihe niile elu ebe obibi gi, o buladi ONYENWE ANYI, onye bu ebe mgbaba m,
- 10 mgbe ahụ, ihe ojoo obula enweghi ike idakwasị gi; ihe ike obula enweghi ike ibiaru ulo obibi gi nso.
- 11 N'ihina o ga-enye ndi mmuo ozi ya iwu banyere gi, ka ha chebe gi n'uzo gi niile.*
- 12 Ha ga-eji obu aka ha, bulie gi elu ime ka i ghara ikpobi ukwu gi na nkume.

* **Abụ Qma 91:11** Abụ 34:7; Mat 4:6; Luk 4:10; Hib 1:14

- 13 I ga-azokwasị odum na ajuala ukwu,
zogbukwaa odum na-akpa ike, na agwo ojo.
- 14 “N’ihi na o huru m n’anya, Mu onwe m ga-agbaputa ya, ka ONYENWE ANYI kwuru;
aga m echebe ya, n’ihi na o maara aha m.
- 15 O ga-akpoku m, aga m azakwa ya.
Aga m anonyere ya n’ime nsogbu ya,
aga m adoputa, ma sopurukwa ya.[†]
- 16 Aga m eji ogologo ndu mee ka afọ ju ya,
gosikwa ya nzoputa m.”

Abụ Qma 92

Abụ Qma. Abụ maka ubochi izuike.

Ekele maka idi mma Chineke

- 1 O bu ihe ziri ezi ito ONYENWE ANYI,
na iti egwu nye aha gi, gi Onye kachasi ihe niile elu,
- 2 ikwuputa ihunanya gi n’ututu,
na ikwesi ntukwasị obi gi n’abali,
- 3 jiri ihe iti egwu ubo akwara
na une buoro gi abụ di uto.
- 4 N’ihi na i na-eme ka obi di m uto, site n’oru gi niile, o ONYENWE ANYI,
O bu ya mere m ji na-abu abụ onu.
- 5 Lee ka oru gi si di ukwu, ONYENWE ANYI.
Leekwa udi echiche miri emi i na-eche.
- 6 Ndi uche korọ amaghi nke a,
ndi nzuzu enweghi nghota,
- 7 o bu ezie na ndi ajo omume na-etoputa dika ahijia
ndi na-emekwa ajo ihe na-eto na-awasa,
a ga-ala ha n’iyi ruo mgbe ebighi ebi.
- 8 Ma gi, O ONYENWE ANYI, bu onye e buliri elu ruo mgbe ebighi ebi.
- 9 N’ezie, ndi iro gi niile, ONYENWE ANYI,
e ndi iro gi niile ga-ala n’iyi;
ndi niile na-eme ajo ihe ka a ga-achusasi.
- 10 I meela ka mpi m di elu dika oke ehi na-akpa ike;
awusala m mmanu di mma.
- 11 Ejirila m anya m abuo hu ka e meriri ndi iro m;
ejirila m nti m nu maka ila n’iyi nke ndi iro m afọ tara mmiri.
- 12 Ma ndi ezi omume ga-awa igu dika osisi nkwu;
ha ga-ebukwa ibu dika osisi ukwu sida nke Lebanon,
- 13 nke a kuru n’ime ulo ONYENWE ANYI,
ha ga-eto, wasakwa n’ime ogige Chineke anyi.
- 14 Ha ga-amị mkpuru, o buladi mgbe ha mere agadi.
Ha ga-epuputakwa n’ahijia ndu,
- 15 na-ekwuputa, “ONYENWE ANYI bu Onye ziri ezi;

[†] **Abụ Qma 91:15** Job 12:4; Abụ 50:15; Ajz 43:2

ọ bụ Oke Nkume m, ọ dịkwaghị ajọ omume dị n'ime ya."

Abụ Ọma 93

Idi ukwuu nke Onyenwe anyị

- 1 ONYENWE ANYỊ bụ eze, ọ na-eyikwasị ịma mma dika uwe;
ONYENWE ANYỊ na-eyikwasị ịma mma dika uwe, ọ dika ike nke ukwuu;
n'ezie, ụwa niile na-eguzosikwa ike; apughikwa iwezuga ya n'onodu ya.
- 2 Ocheeze gi eguzosiela ike siteri na mgbe ochie;
i na-adikwa site n'ebighi ebi ruo ebighi.
- 3 Oke osimiri niile amaliela elu, O ONYENWE ANYI;
oke osimiri niile eweliela olu ha elu;
ebili mmiri niile nke oke osimiri na-amali elu na-eme mkpotu.
- 4 ONYENWE ANYI onye no n'elu, di ukwuu
karia mkpotu nke oke osimiri niile na-eme,
ma karikwa uda nke ebili mmiri nke oke osimiri.
- 5 Ukpuru gi niile, ONYENWE ANYI na-eguzosi ike;
idi nsọ bu ihe e ji choo ulo gi mma
ruo ubochi na-enweghi ogwugwu.

Abụ Ọma 94

Chineke, onye ikpe nke mmadu niile

- 1 O ONYENWE ANYI, Chineke onye na-abo obo,
o Chineke, onye na-abo obo, ziputa onwe gi.
- 2 Bilie, o Onye Ikpe nke ụwa;
kwughachi ndi nganga ugwo oru ruuru ha.
- 3 ONYENWE ANYI, ọ bụ ruo ole mgbe?
Ọ bụ ruo ole mgbe ka ndi na-eme ajọ omume ga-anogide na-anuri onu?
- 4 Ha na-ekwuwapu okwu mpako;
ndi niile na-eme ajọ ihe juputara n'itu onu.
- 5 Ha na-azopia ndi gi, O ONYENWE ANYI;
ha na-eme ihe nketa gi.
- 6 Ha na-egbu ndi di ha nwuru na ndi obia;
ha na-egbu ndi na-enweghi nna.
- 7 Ha na-asi, "ONYENWE ANYI anaghi ahụ ihe ndi a;
Chineke Jekob na-agba nkiti."
- 8 Lezienụ anya, unu ndi amamihe korọ n'etiti ndi m;
unu ndi nzuzu, olee mgbe unu ga-amuta ihe?
- 9 Ọ putara na onye kpuru nti anaghi anu ihe?
Ọ putara na onye kere anya anaghi ahụ ụzọ?
- 10 Ọ putara na onye na-adọ mba niile aka na nti agaghi ata ha ahuhu?
Ọ putara na onye na-ezi mmadu ihe enweghi ihe omuma?
- 11 ONYENWE ANYI maara echiche obi mmadu;

ọ maara na ihe mmadụ na-eche n'obi ya bụ naanị ihe na-enweghị isi.

- 12 Onye a ọziri agozi ka mmadụ ahụ bụ, onye ị na-adọ aka na nti, O
ONYENWE ANYỊ,
onye ahụ ị na-akuziri ihe site n'iwu gi;
13 ị na-enye ya izuike site n'ubochi nsogbu;
tutu ruo mgbe a ga-egwuru ndị ajọ omume olulu.
14 N'ihì na ONYENWE ANYỊ agaghị ajọ ndị ya;
ọ gaghị agbakwata ihe nketa ya azụ.
15 Ezi omume ga-abụ n'ọala ikpe ikpe niile;
ndị niile ndị ziri ezi n'obi ga-agbasokwa ya.
- 16 Onye ga-ebiliri m imegide ndị ajọ omume?
Onye ga-eguzo n'ọndu m imegide ndị na-eme ajọ ihe?
17 A si na ONYENWE ANYỊ abiağhi nyere m aka,
agaara m rii abụ onye nwuru anwu.
18 Mgbe m kwuru si, "Ukwu m na-agbuchapụ,"
ọ bụ ihunanya gi, O ONYENWE ANYỊ, kwagidere m.
19 Mgbe oke nchekasi obi batara n'ime m,
nkasiobi gi wetara mkpuruobi m onu.
- 20 A ga-ejikota gi na ocheeze ochichi ya ruru aru,
nke na-eweta mmekpa ahụ site n'iwu ya?
21 Ndị ajọ omume na-ejikota onwe ha imegide ndị ezi omume
na-amakwa ndị aka ha di ocha ikpe onu.
22 Ma ONYENWE ANYỊ a burula ebe mgbaba e wusiri ike nye m,
na Chineke m na oke nkume ebe m na-ezere ndu.
23 O ga-akwughachi ha uguo onu kwesiri mmehie ha,
lakwaa ha n'iyi n'ihì ajọ omume ha;
ONYENWE ANYỊ Chineke anyi ga-ala ha n'iyi.

Abụ Qma 95

Toonu Onyenwe anyi

- 1 Biana ka anyi jiri onu bukuo ONYENWE ANYI abụ;
ka anyi tikuo oke nkume nzoputa anyi mkpu onu.
2 Ka anyi jiri ekele biakwute ya
jirikwa iti egwu na ibu abụ jaa ya mma.
- 3 N'ihì na ONYENWE ANYI bụ Chineke di ukwuu,
eze ukwuu kachasi chi niile elu.
4 Ebe niile michasiri emi nke uwa di n'aka ya,
ebe kachasi elu nke ugu niile bukwa nke ya.
5 Osimiri niile bu nke ya, n'ihì na o bu ya kere ha,
aka ya kpuru ala akoro niile.
- 6 Biana ka anyi kpoọ isiala n'ofufe,
ka anyi gbuo ikpere n'ala n'ihu ONYENWE ANYI, onye kere anyi;
7 n'ihì na o bu Chineke anyi
anyi bukwa ndi o na-azu dika aturu,

igwe aturu ọ na-elekota anya.

Taa, ọ buru na unu anu olu ya,

⁸ “Unu emela ka obi unu sie ike dika unu mere na Meriba,
maobu dika unu mere n’ubochi ahụ na Masa n’ime ozara,

⁹ ebe nna nna unu ha nwara m,
n’agbanyeghi na ha huru ihe niile m mere.

¹⁰ Iri afọ anọ ka m were iwe megide ogbo ahụ;
ekwuru m si, ‘Ndi a bu ndi obi ha na-akpafu akpafu site n’ebe m
no,

ha amatabeghi uzọ m niile.’

¹¹ N’ihi nke a, anuru m iyi n’iwe, si,
‘Ha agaghi abanye n’izuike m ma oli.’”

Abụ Qma 96

Kpọonu isiala nye Onyenwe anyi

¹ Bụkuonu ONYENWE ANYI abụ ohuru,
bukuonu ONYENWE ANYI abụ, unu uwa niile.

² Bụkuonu ONYENWE ANYI abụ, toonu aha ya;
kwuputanu nzoputa ya site n’otu ubochi ruo n’ubochi nke ozo.

³ Kwusaanu ebube ya n’etiti mba niile,
kosakwanu banyere oke oru ya niile n’etiti ndi niile di iche iche.

⁴ N’ihi na ONYENWE ANYI di ukwu, burukwa onye kwesiri inata otuto;
onye a na-atu egwu karja chi ozo niile ka o bukwa.

⁵ N’ihi na chi niile nke mba niile di iche iche bu arusi efu,
maobu ONYENWE ANYI kere eluigwe niile.

⁶ Ima mma na ebube di n’ihu ya;
ike na otuto di n’ebe nsọ ya.

⁷ Nyenu ONYENWE ANYI, unu ezinaulo nke mba niile di iche iche,
nyenu ONYENWE ANYI nsopuru na ike.

⁸ Nyenu ONYENWE ANYI nsopuru ruuru aha ya;
werenu onyinye bata n’ime ogige ya.

⁹ Kpọonu isiala nye ONYENWE ANYI n’ima mma nke idi nsọ ya;
maa jijiji n’ihu ya, unu uwa niile.

¹⁰ Kwusaa n’etiti mba niile si, “ONYENWE ANYI na-achi.”
Elu uwa kwu chim, a pughi iwezuga ya n’onodu ya;
o ga-eji ikpe ziri ezi kpee ndi niile ikpe.

¹¹ Ka mbara eluigwe nurja, ka uwa nwekwa obi uto;
ka osimiri bigbo, na ihe niile di n’ime ya.

¹² Ka ala ubi niile na ihe niile di n’ime ha juputa n’obi uto.
Ka osisi niile nke oke ohia buo abụ n’ihi onu.

¹³ Ka ihe niile e kere eke nurja onu n’ihu ONYENWE ANYI, n’ihi na o
na-abia,
o na-abia ikpe uwa ikpe.

O ga-eji ezi omume kpee elu uwa ikpe,
jirikwa ikwesi ntukwasị obi kpee ndi niile di iche iche ikpe.

Abụ Qma 97

Chineke onye na-achi ihe niile

- 1 ONYENWE ANYỊ bụ eze,* ka ụwa niile nwee obi uto;
ka ndị niile bi n'ebe dị anya n'urịa.
- 2 Igwe ojii na oke ọchịchiri gbara ya gburugburu;
ezi omume na ikpe ziri ezi bụ ntọala ocheeze ya.
- 3 Oku na-enwu enwu na-aga n'ihu ya
ọ na-erepiasi ndi iro ya n'akuku ya ọbula.
- 4 Amuma ya na-acha chazuo elu ụwa niile;
ụwa niile na-ahụ ya na-ama jijiji.
- 5 Ugwu niile na-agbaze dika mmanu n'ihu ONYENWE ANYI,
n'ihu Onyenwe ụwa niile.
- 6 Eluigwe na-ekwuwaputa ezi omume ya;
ndi niile bi n'ụwa na-ahukwa ebube ya.
- 7 A na-eme ka ihere mee ndi niile na-eke arusi niile a piri api ofufe,
ndi na-anya isi na chi niile e jiri aka mee
feenu ya ofufe, unu chi niile!
- 8 Zayon na-anu ma na-anurikwa onu,
obodo nta niile nke Juda na-enwekwa obi uto
n'ihu ikpe gi, O ONYENWE ANYI.
- 9 N'ihu na gi, O ONYENWE ANYI, bu Onye kachasi ihe niile elu n'ụwa
niile;
i bu onye e buliri elu kari chi ndi ozo niile.
- 10 Ka unu, ndi huru ONYENWE ANYI n'anya, kpoọ ihe ojoo asi,
n'ihu na o na-echebe ndu ndi nke ya, ndi tukwasiri ya obi
ma na-anaputakwa ha site n'aka ndi ajo omume.
- 11 Ihe na-amukwasi onye ezi omume,
onu na-adikwa n'ime obi onye na-eme ihe ziri ezi.
- 12 Nurianu onu n'ime ONYENWE ANYI, unu ndi ezi omume,
tookwanu aha nsọ ya.

Abụ Qma 98

Abụ Qma.

Toonu Onyenwe anyi onye ezi omume

- 1 Bụkuonu ONYENWE ANYI abụ ọhuru,*
n'ihu na o ruola otutu ọrụ di ebube;
aka nri ya na aka nsọ ya
aruputarala ya nzoputa.
- 2 ONYENWE ANYI emeela ka a mata nzoputa ya
o kpugeela ezi omume ya nye mba niile.
- 3 O chetala ihunanya ya
na ikwesi ntukwasị obi ya n'ebe ulo Izrel di;
nsotu nke ụwa niile ahula
nzoputa Chineke anyi.

* **Abụ Qma 97:1** Abụ 96:10; Abụ 99:1

* **Abụ Qma 98:1** Abụ 96:1

- 4 Tikusienụ ONYENWE ANYị mkpu ọñụ ike, ụwa niile
jirinụ iti egwu tiwaa mkpu abụ ọñụ;
5 werenụ ụbọ akwara bụkwo ONYENWE ANYị abụ,
e, were ụbọ akwara na olu abụ ọma,
6 jirinụ opi na opi ike,
tisie mkpu ọñụ ike n'ihu ONYENWE ANYị, Onye bụ Eze.
- 7 Ka oke osimiri niile gbọọ ụja, ya na ihe niile dị n'ime ya,
ụwa na ndị niile bi n'ime ya.
- 8 Ka osimiri na iyi niile kụọ aka ha,
ka ugwu niile bụkuokwa ya abụ n'ihị ọñụ;
9 ka ha bụọ abụ n'ihu ONYENWE ANYị,
n'ihị na ọ na-abịa ikpe ụwa ikpe.
Ọ ga-eji ezi omume kpee ụwa ikpe.
Ọ ga-eji ikpe ziri ezi kpee ndị niile ikpe.

Abụ Qma 99

Toonu Chineke dị nsọ

- 1 ONYENWE ANYị bụ eze,
ka mba niile maa jijiji!
O wuru ocheeze ya n'etiti cherubim,
ka elu ụwa maa jijiji.
- 2 ONYENWE ANYị dị ukwuu n'ime Zayon;
ọ bụ onye e buliri elu karịa mba niile dị iche iche.
- 3 Ka ha too aha gi nke dị ukwuu, dika oke egwu,
ọ dị nsọ.
- 4 Eze bụ onye dị ike, ọ huru ikpe ziri ezi n'anya,
i meela ka ihe ziri ezi guzosie ike;
n'ime Jekob ka i mere
ihe ziri ezi na ihe dị mma.
- 5 Bulienụ ONYENWE ANYị Chineke anyị elu,
feenu ofufe n'ihu ebe ihe itukwasi ukwu ya;
ọ dị nsọ.
- 6 Mosis na Eron so n'etiti ndi nchujaja ya,
Samuel sokwa n'etiti ndi kpokuru aha ya;
ha kpokuru ONYENWE ANYị
ọ zakwara ha.
- 7 Ọ gwara ha okwu site n'ogidi igwe ojii.
Ha debere ukpuru ya na iwu niile o nyere ha.
- 8 O ONYENWE ANYị, Chineke anyị,
ị zara ha;
ị buuru Izrel Chineke onye na-agbaghara mmehie,
n'agbanyeghi na ị tara ha ahuru n'ihị mmehie ha.
- 9 Bulienụ ONYENWE ANYị Chineke anyị elu;
na-efe ya ofufe n'elu ugwu ya dị nsọ,
n'ihị na onye dị nsọ ka ONYENWE ANYị Chineke anyị bụ.

Abụ Qma 100

Abụ Qma maka ikele ekele afọ ojuru.

Toonu Chineke

- 1 Tikusienụ ONYENWE ANYỊ mkpu onụ ike, ụwa niile.
2 Jiri obi uto fee ONYENWE ANYỊ ofufe;
jirinụ ibụ abụ onụ bja n'ihu ya
- 3 Matanụ na ONYENWE ANYỊ bụ Chineke.
Ọ bụ ya onwe ya kere anyị,* ọ bukwa ya nwe anyị,
anyị bụ ndị ya, igwe aturu nke ọ na-azu.
- 4 Jirinụ ekele banye n'onụ uto ama ya
jiri otuto baa n'ogige ya;
keleenụ ya, tookwa aha ya.
- 5 N'ihu na ONYENWE ANYỊ dị mma, ihunanya ya na-adigide ruo mgbe
ebighi ebi.
Ruo ogbo niile ka ikwesi ntukwasị obi ya na-adigidekwa.

Abụ Qma 101

Abụ Qma Devid.

Nkwa eze

- 1 Aga m abụ abụ banyere ihunanya gi na ikpe gi ziri ezi;
o ONYENWE ANYỊ, ọ bụ gi ka m ga-abuku abụ otuto.
 - 2 Aga m enwe uche i hu na m biri ndu na-enweghi ita uta obula,
olee mgbe i ga-abiakwute m?
- Aga m ejikwa obi nke a na-agaghi ata uta obula
jeharia n'ime ulo m.
- 3 Agaghi m edo ihe jogburu onwe ya
n'ihu m.
- Ana m akpo oru ndi na-ekwesighi ntukwasị obi asi.
Agaghi m enwekwa oke n'ime ya.
- 4 Ndi obi ha gbagoro agbago agaghi anọ m nso.
Agakwaghi m etinye aka n'oru ojo obula.
 - 5 Onye obula na-ekwulu onye agbataobi ya na nzuzo,
onye ahụ ka m ga-emechi onu;
agaghi m anabata
onye obula di mpako ma nwee obi nganga.
 - 6 Aga m elekwasi ndi kwesiri ntukwasị obi n'ala a anya,
ka mu na ha biri;
onye ahụ na-eje ije na-enweghi ita uta obula
ga-ejere m ozi.
 - 7 Onye obula na-agho aghugho
agaghi ebi n'ulo m;
onye obula na-ekwu okwu ugha
agaghi eguzokwa n'ihu m.

* **Abụ Qma 100:3** Job 10:3; Efe 2:10

8 Ututu niile ka m na-eme ka ha dere duu
 bu ndi ajo omume niile no n'ala a;
 Aga m ebipu ndi niile na-eme ajo ihe
 site n'obodo ONYENWE ANYI.

Abu Oma 102

Ekpere nke onye no na mmekpa ahụ na onodu ida mba, na-ekwuputa
 otu o si diri ya n'ihu ONYENWE ANYI.

Aririọ maka ime ebere

- 1 Nuru ekpere m, O ONYENWE ANYI;
 ka ikwa akwa m maka inyeaka ruo gi nti.
- 2 Ezonari la m ihu gi
 n'ubochi nsogbu m.
 Gee nti n'ekpere m,
 zakwaa m ngwangwa.
- 3 N'ih i na ubochi m niile na-agabiga, di ka anwuru oku;
 okpukpu m niile dikwa ka oloko oku.
- 4 Mkpuruobi m etiwala abuo na-achanwukwa di ka ahijia;
 ana m echefu iri nri m.
- 5 N'ih i oke isu ude m na-asu,
 enwekwaghi m anu ah u obula n'ahu m. Abu m naani okpukpu.
- 6 Adi m ka ikwighikwighi nke ozara,
 a di m ka ikwighikwighi n'etiti ebe dakposiri adakposi.
- 7 Ana m amu anya abali niile;
 adi m ka nwa nnunu naani ya bekwasiri n'elu ulo.
- 8 Ubochi niile, ndi iro m na-eji m eme ihe ochi;
 ndi na-akwa m emo na-eji aha m mere ihe ibu onu.
- 9 N'ih i na ejirila m ntu mere ihe oriri m,
 anya mmiri m na-agwakota n'iko ihe onunu m
- 10 n'ih i oke iwe gi,
 i bulitela m, ma tupu m n'akuku.
- 11 Ubochi m niile di ka onyinyo nke a na-ahu anya mgbe anwu na-ada.
 Ana m akponwu akponwu, di ka ahijia.
- 12 Ma gi ONYENWE ANYI, na-anogide n'ocheeze gi ruo mgbe ebighi ebi;
 aha gi ga-adigide site n'ogbo ruo n'ogbo.
- 13 I ga-ebili nwee omijiko n'ebe Zayon no,
 n'ih i na oge izi ya ihuoma eruola;
 oge ah u a kara aka eruola.
- 14 N'ih i na nkume ya niile di oke onuahia nye ndi ohu gi;
 mgbe ha huru uzuzu ya, ha na-emere ya ebere.
- 15 Mba niile ga-atu egwu aha ONYENWE ANYI,
 ndi eze niile nke uwa ga-asopurukwa ebube gi.
- 16 N'ih i na ONYENWE ANYI ga-ewughari Zayon,
 o ga-aputa ihe n'ebube ya.
- 17 O ga-aza ekpere ndi no na mkpa;
 o gaghi eleda aririọ ha anya.
- 18 Ka e deputa ihe ndi a maka ogbo nke di n'ihu,

- ka ndị a na-amụbeghị nwee ike too ONYENWE ANYỊ:
 19 “ONYENWE ANYỊ sitere n’ebe nsọ ya dị elu ledata anya,
 o sitere n’eluigwe ledata anya ya n’uwa,
 20 ịnụ ịsụ ude nke ndị a tụtụ mkpọrọ
 na ịgbaputa ndị a mara ikpe ọnwụ.”
 21 N’ihi nke a, a ga-ekwuwaputa aha ONYENWE ANYỊ na Zayon;
 a ga-eto ya na Jerusalem,
 22 mgbe mba niile na alaeze niile,
 ga-ezukoata n’otu ebe, ife Onyenwe anyị ofufe.
- 23 O meela ka ike gwụ m n’oge ndụ m;
 o meela ka ndụ m diri mkpụmkpụ.
 24 N’ihi ya, ekwuru m si,
 “Anapula m ndụ m, o Chineke m, ugbo a m ka dị ndụ;
 ị na-adigide ndụ site n’ogbo ruo n’ogbo.
 25 Na mmalite, ị tọrọ ntọala uwa,
 eluigwe bukwa ọrụ aka gi.
 26 Ha ga-ala n’iyi, ma ị ga-adigide;
 ha ga-erichasi dika akwa ochie.
 Ị ga-agbanwe ha dika mmadu si agbanwe uwe ya,
 ha ga-abụ ndị ewezugara ewezuga.
 27 Ma gi onwe gi enweghi mgbanwe,*
 ọnuogugụ afo gi adighi agwukwa agwụ.
 28 Umụ ndi ohi gi ga-ebigide;
 umụ umụ ha ga-eguzosie ike n’ihu gi.”

Abụ Qma 103

Abụ Qma Devid.

Gozie Onyenwe anyi

- 1 Mkpurubobi m, too ONYENWE ANYI;
 ka ihe niile di n’ime m too aha nsọ ya.
 2 Mkpurubobi m, too ONYENWE ANYI;
 echefukwala mmeso oma ya niile,
 3 o bu ya na-agbaghara gi mmehie gi niile;
 na-agwokwa gi oria gi niile,
 4 onye na-agbaputa ndu gi site n’olulu
 werekwa ihunanya na omiko kpukwasị gi dika okpueze,
 5 onye na-eji ezi ihe na-emejuputa ochicho gi niile,
 ka oge okorobia gi buru ihe a gbanwere dika nke ugo.*
- 6 ONYENWE ANYI na-arụ ọrụ ezi omume,
 na-ekpe ikpe ziri ezi ndi a na-emegbu emegbu.
- 7 O mere ka Mosis mata uzọ ya,
 mekwaa ka umu Izrel mara ọrụ ya di iche iche:
 8 ONYENWE ANYI nwere obi omiko na-emekwa amara.
 O dighi ewe iwe osiso, o juputara n’ihunanya.

* **Abụ Qma 102:27** Ajz 41:1; Ajz 43:10; Mal 3:6; Hib 13:8; Jem 1:17 * **Abụ Qma 103:5** Ugo
 O bu idi ike na ndu ogologo ka e ji mara nnuhu ugo.

- 9 Iwe ya anaghị adigide ruo mgbe ebighị ebi,
 ọ bughị oge niile ka ọ na-anogide na-ata mmadu uta;
 10 ọ bughị dika mmehie anyị si dị ka ọ na-emeso anyị,
 ọ dighi akwughachi anyị dika ajọ omume anyị si dị.
 11 N'ihì na dika eluigwe si dị elu karịa uwa,
 otu a ka ihunanya ya si dị ukwu n'ebe ndi na-atụ egwu ya nọ.
 12 Dika ọwụwa anyanwụ si dị anya, site n'odida anyanwụ,
 otu a ka o sirila mee ka mmehie anyị niile diri anya site n'ebe anyị
 nọ.
 13 Dika nna si enwe obi ebere n'ebe umu ya nọ,
 otu a ka ONYENWE ANYI si enwe obi ebere n'ebe ndi na-atụ egwu
 ya nọ,
 14 n'ihì na ya onwe ya maara otu e si kpuọ anyị,
 ọ na-echeta na anyị bu aja.
 15 Ebe mmadu nọ, ubochi ya niile di ka ahija,
 ọ na-etoputa, na-awasa dika okoko osisi oha,
 16 ifufe na-efesi ya ike, ọ na-adakwa,
 adighi echetakwa ya n'onodu mbu ya.
 17 Ma ihunanya ONYENWE ANYI na-adigide site
 n'ebighi ebi ruo ebighi ebi n'etiti ndi na-atụ egwu ya.
 Ezi omume ya na-adigidekwara umu umu ha,
 18 nye ndi ahụ niile na-edebe ogbugba ndu ya
 na ndi na-echeta irubere ukpuru ya isi.
- 19 ONYENWE ANYI emeela ka ocheeze ya guzosie ike n'eluigwe,
 alaeze ya na-achị ihe niile.
- 20 Toonu ONYENWE ANYI, unu ndi mmuo ozi ya,
 unu ndi di ike ndi na-eme ihe o choro,
 na-erubere okwu ya isi.
- 21 Toonu ONYENWE ANYI unu usuu ndi agha ya niile;
 unu ndi na-ejere ya ozi, ndi na-eme uche ya.
- 22 Toonu ONYENWE ANYI, oru aka ya niile
 n'ebe obula o na-achị.

Mkpuruobi m, too ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 104

Toonu Chineke onye okike

1 Mkpuruobi m, too ONYENWE ANYI.

O ONYENWE ANYI na Chineke m, i di ukwu nke ukwu;
 i na-eyikwasị ima mma na ebube dika uwe.

2 Ọ na-eji ihè kpuchie onwe ya dika akwa;
 ọ na-agbasa eluigwe dika ulo ikwu
 ³ na-atọ ntọala ulo elu ya n'elu mmiri.*
 Ọ na-eji igwe ojii emere onwe ya ugbo agha

* **Abụ Qma 104:3** Ems 9:6

- na-ejirikwa nku nke ifufe felie elu.
- 4 O ji oke ifufe mere ihe na-ejere ya ozi,
meekwa ka ọkụ na-enwu enwu buru ndi na-ejere ya ozi.
- 5 O bu ya toro ntala uwa;
agaghi ewezugakwa ya site n'onodu ya.
- 6 I gbokwasiri ogbu mmiri n'elu ya dika o bu uwe ka i yikwasiri ya,
mmiri tokpukwara ugwu niile.
- 7 Ma mgbe i bara mba, mmiri ahụ gbapuru,
n'uda oke olu nke egbe eluigwe gi, ha gbapuru oso.
- 8 Ha sitere n'elu ugwu niile,
soro gaa na ndagwurugwu,
ruokwa n'ebe ahụ i kpara oke na ha ga-anọ.
- 9 I kpara oke nye ha, nke ha na-agaghi agafe,
gbochie ha ikpuchi elu uwa oso.
- 10 O na-eme ka mmiri, site n'ala na-asoputa na ndagwurugwu,
meekwa ka iyi niile site n'etiti ugwu na-asofe.
- 11 Ha na-enye anu ohia niile mmiri onunu
burukwa ebe akpisi ikpo nku nke inyinya ibu ohia na-adaju.
- 12 N'osisi di n'akuku ha ka umu anu ufe nke eluigwe ga-anu wuo akwu
ha;
norokwa n'alaka ha buo abu.
- 13 O na-esite n'eluigwe na-ezidata mmiri ozuzo n'elu ugwu niile;
uwa niile na-ejuputakwa na mkpuru nke oru aka ya.
- 14 O na-eme ka ahia puputara anu ulo,
na-emekwa ka ihe a kuru n'ala puoro mmadu n'ubi ya,
ime ka nri site n'ala puputa;
- 15 mmanya nke na-enye obi mmadu anuri,
mmanu nke na-eme ka ihu na-egbupu amuma,
na achicha nke na-enye ya ume n'obi.
- 16 A na-agba osisi niile nke ONYENWE ANYI mmiri nke oma,
osisi sida nke Lebanon nke o kuru.
- 17 Umụ nnunu na-ewu akwu ha;
n'osisi fia ka ugbala na-ewu akwu ya.
- 18 Ugwu niile di elu diiri ewu ohia;
n'ogba di na nkume ka ewi nkume na-ezo onwe ha.
- 19 I mere onwa ka o buru ihe a ga-eji na-agu oge na mgbe di iche iche;
anyanwu makwaara mgbe o ga-eji daa.
- 20 I na-eme ka ochichiri bia, o buru abali;
umu anu ohia niile nke oke ohia na-akpaghari.
- 21 Umụ odum na-agbo uja ha na-eleghari anya anu ha ga-adogbu,
ichoro onwe ha ihe oriri ahụ Chineke na-enye ha.
- 22 N'isi ututu mgbe anwu wara,
ha na-alaghachi zoo onwe ha n'ebe nzuzo ha.
- 23 Umụ mmadu na-amalitekwa oru ha n'isi ututu,
kwusikwa n'anyasi mgbe ochichiri bidozo igba.
- 24 ONYENWE ANYI, oru aka gi di otutu.

Ọ bụ site n'amamihe ka i ji kee ha.

Elu ụwa niile jupụtara n'ihe niile i kere eke.

25 Leenụ osimiri nke buru ibu saakwa mbara;
jupụtara n'ihe e kere eke na-akpụ akpụ nke a na-apughị ịgụta ọnu
bi,

anụ dị ndụ ma ndị ukwu ma ndị nta.

26 N'ebe ahụ ka ụgbọ mmiri niile na-ejeghari,
n'ime ya kwa ka leviatan, nke gị onwe gị kere, na-anọ egwuri
egwu.

27 Ha niile na-adabere na gị,
ka i nye ha nri n'otu n'otu, mgbe oge iri nri ha ruru.

28 Ị na-enye ha nri;
ha na-erikwa ya.

Mgbe i meghere ọbụ aka gị nye ha nri,
afọ na-eju ha nke ọma.

29 Mgbe i zonarịrị ha ihu gị,
egwu na-eju ha obi.

Mgbe ị napụkwara ha ume ndụ i nyere ha,
ha na-ekubi ume, nwụọ, laghachikwa n'aja ebe ha siri pụta.

30 Mgbe i zipurụ mmụọ gị,
a na-eke ha;
ị na-agbanwekwa ihu elu ụwa.

31 Ka ebube ONYENWE ANYỊ digide site n'ebighị ebi ruo n'ebighị ebi;
ka ọrụ aka ONYENWE ANYỊ niile wetara ya ọñụ,

32 onye na-ele ụwa anya, ụwa amaa jijiji,
onye na-emetụ ugwu niile aka, ha na-akwụ anwurụ ọkụ.

33 Aga m abụku ONYENWE ANYỊ abụ ogologo ụbọchị niile nke ndụ m;
aga m abụku Chineke m abụ otuto oge niile m na-adị ndụ.

34 Ka ntugharị uche m niile buru ihe na-atọ ya uto,
dika m na-añurị ọñụ n'ime ONYENWE ANYỊ.

35 Ka e kpochapụ ndị mmehie niile site n'ụwa.
Ka ndị niile na-emebi iwu gharakwa ịdị ọzọ.

Too ONYENWE ANYỊ gị mkpuruobi m!

Toonu ONYENWE ANYỊ!

Abụ Qma 105

Toonu Chineke onye na-edebe ogbugba ndu

1 Nyenụ ONYENWE ANYỊ otuto, kwupụtakwa aha ya.

Meenụ ka amata n'etiti mba niile banyere ihe niile ọ ruru.

2 Bụkwo ya abụ, bụkwo ya abụ otuto;
kwuputanụ ọrụ ihe ịribama ya niile.

3 Nụrianụ n'ime aha nsọ ya;
ka obi ndị niile na-achọ ONYENWE ANYỊ nūrịa.

4 Na-achonụ ONYENWE ANYỊ na ike ya,
chọonụ ihu ya mgbe niile.

- 5 Chetanụ orụ ebube niile nke ọ rurụ,
ihe iribama ya niile na ikpe ziri ezi niile si n'ọnu ya pụta,
- 6 unu ụmụ ụmụ Ebrahim, bụ ohu ya,
unu ụmụ ụmụ Jekọb, ndị ọ họtara.
- 7 Ya onwe ya bụ ONYENWE ANYỊ Chineke anyị;
ikpe ya dị n'ụwa niile.
- 8 Ọ na-echeta ọgbugba ndụ ya ruo mgbe ebighị ebi,
bụ nkwa o kwere nye puku ọgbọ,
- 9 ọgbugba ndụ ahụ nke ya na Ebrahim gbara
na iyi ọ n'uru nye Aizik.
- 10 O mere ka o guzoro nye Jekọb dika ukpuru,
ma n'ebe Izrel nọ, dika ọgbugba ndụ ebighị ebi:
- 11 "Aga m enye gi ala Kenan
dika oke i ga-eketa."
- 12 Mgbe ha dị ole na ole n'ọnuogugu,
n'ezie ha dị ole na ole, burukwa ọbia n'ime ya.
- 13 Ha waghari site n'otu mba gaa na mba ọzọ,
sitekwa n'otu alaeze gaa alaeze ọzọ.
- 14 O kweghi ka onye ọbula mekpaa ha ahụ;
ọ baara ndị eze mba n'ihu ha;
- 15 si, "Unu emetukwala ndi m e tere mmanu aka;
unu emekpakwala ndi amuma m ahụ."
- 16 O zitere unwu n'ala ahụ,
bibie ụzọ niile ha si enweta ihe oriri;
- 17 o zipuru otu nwoke ka ọ gaa n'ihu ha,
Josef, onye e refuru dika ohu.
- 18 Ha ji mkporo igwe meruo ya ahụ n'ukwu,
nyanyekwa ya mkporo igwe n'olu,
- 19 tutu ruo mgbe ihe ahụ o kwuru na ọ ga-eme mezuru,
tutu ruo mgbe okwu ONYENWE ANYỊ nwaputara ya dika onye
eziokwu.
- 20 Eze ahụ zipuru ozi ka a topu ya,
onye ahụ na-achị ndi di iche iche mere ka o nwere onwe ya.
- 21 O mere ya ka ọ buru onyenwe ezinaulo ya,
onye na-achị ihe niile o nwere,
- 22 ikuziri umu eze ndi ikom dika o si masi ya,
na izi ndi okenye ya amamihe.
- 23 Mgbe ahụ, Izrel bara n'ala Ijpt;
Jekọb bikwara n'ala Ham dika onye si mba ọzọ bia.
- 24 ONYENWE ANYỊ mere ka ndi ya mubaa nke ukwu;
o mere ka ndi ya di ukwu n'ọnuogugu kari ndi iro ha,
- 25 ndi ọ tughari obi ha ka ha kpoo ndi ya asi,
ka ha gbaa izu nzuzo megide ndi ohu ya.
- 26 O zipuru Mosis, ohu ya,
na Eron, onye ọ họtara.
- 27 Ha mere otutu ihe iribama di iche iche n'etiti ha,
oru ebube ya di iche iche n'ala Ham.

- 28 O zipurū ọchịchiri, mee ka ala ahụ gbaa ọchịchiri,
n'ihì na ha nupuru isi megide okwu ya.
- 29 O mere ka mmiri ha niile ghọọ ọbara,
nke mere ka azụ niile dị n'ime ya nwusịa.
- 30 Ala ha niile juputara n'awọ
ọ buladị n'ime onụlọ ndina nke ndị na-achị achị.
- 31 O kwuru okwu, igwe ijiji na anwụ nta
dị iche iche ejuputa n'ala ha niile.
- 32 N'ọnọdụ mmiri ozuzo, o zitere ha
mkpuru mmiri na amuma egbe eluigwe n'ala ha niile;
- 33 o tijiisiri osisi vainị na osisi fig niile ha,
kwatusiakwa osisi niile dị n'ala ha.
- 34 O kwuru okwu, igurube na ukpana
a na-apughị iguta onụ juputara ebe niile;
- 35 ha richapurū ihe niile bụ ahịhịa ndụ dị n'ala ahụ,
ripiakwa mkpuru niile ha kuru n'ubi ha.
- 36 Mgbe ahụ, o gburu ndị niile e buru ụzọ mụọ n'ala ahụ,
mkpuru mbụ nke ndị ikom ha.
- 37 O kpọtara umụ Izrel, ndị chiri ọlaocha na ọlaedo,
ọ dighi otu onye n'ime ebo ya niile nke ahụ na-esighi ike.
- 38 Obi dị Ijpt uto mgbe ha puru,
n'ihì na oke egwu ndị Izrel dakwasiri ha.
- 39 O gbasara igwe ojii dika ihe mkpuchi,
na oku na-enye ihè n'abalị.
- 40 Ha rioro ya, o zitere ha umu nnunu kweel,
jirikwa achicha si n'eluigwe nyejuo ha afo.
- 41 O tiwara nkume ahụ, mmiri sputara;
ọ sghariri n'ime ozara dika iyi.
- 42 N'ihì na o chetara nkwa ya di nsọ,
nke o kwere ohu ya Ebrahim.
- 43 O ji anuri duputa ndi ya,
jirikwa onodu iti mkpu onu duputa ndi ya o hoputara;
- 44 o nyere ha ala niile nke mba di iche iche,
ha ghoru ndi nnweta nke ihe ndi ozu rupuata,
- 45 ka ha nwee ike debe ukpuru ya niile
ma na-erubekwa isi n'iwu ya niile.

Toonu ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 106

Toonu Chineke onye ebere

¹ Toonu ONYENWE ANYI.

Keleenu ONYENWE ANYI n'ihì na o di mma;
Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

² Onye puru ikwuputasicha ihe ukwu niile nke ONYENWE ANYI na-aru
maobu kwuputa otuto ya niile?

- 3 Ndi a goziri agozi ka ha bu, bu ndi na-edebe ikpe ziri ezi,
ndi ahụ na-eme ezi ihe mgbe niile.
- 4 O ONYENWE ANYI, cheta m mgbe i ga-egosi ndi gi ihuoma,
bia leta m, mgbe i na-azoputa ha,
- 5 ka m soro keta oke na ngozi ndi gi i hoputara,
ka m keta oke n'onu ahụ diri mba gi
sorokwa ihe nketa gi nye otuto.
- 6 Anyi emehiela, dika nna nna anyi ha mehiere;
anyi emeela ihe ojo, ruokwa oru ajo omume.
- 7 Mgbe nna nna anyi ha no n'Ijpt,
ha echeghi uche banyere oru ebube gi niile;
ha echetakwaghi iba uba nke ebere gi niile,
kama ha nupuru isi n'akuku oke osimiri ahụ, bu Osimiri Uhie.
- 8 Ma o zoputara ha n'ihia aha ya,
ime ka a mara ike ya di ukwu.
- 9 O baara Osimiri Uhie mba, o tachaa;
o dufere ndi ya site n'ebe di omimi gafee dika o bu ozara.
- 10 O zoputara ha site n'aka ndi kporo ha asi;
gbaputakwa ha site n'aka ndi iro ha.
- 11 Mmiri ahụ riri ndi iro ha niile;
o dighi otu onye n'ime ha foduru.
- 12 Mgbe ahụ, ha kweere okwu gi niile,
ma bukwa gi abụ otuto.
- 13 Ma o teghi aka, ha chefuru ihe niile o ruru,
ha e chereghị ka ndumodu ya puta ihè.
- 14 N'ozara, ha sooro ochicho nke obi ha;
n'ala togboro n'efu, ha nwara Chineke onwunwa.
- 15 N'ihia ya, o nyere ha ihe ha rioro ya,
ma zite oria na-eke efe ka o dakwasị ha.
- 16 N'etiti omuma ulo ikwu ha, ha kworo ekworo megide Mosis
na Eron, ndi e doru nye Onyenwe anyi.
- 17 Ala meghere loda Datan,
o likwara Abiram, na ndi otu ya.
- 18 Oku repiara ndi niile sonyere ha;
ire oku repiara ndi ajo omume.
- 19 Na Horeb, ha kpuru nwa ehi,
kpoo isiala nye arusi e jiri igwe pia.
- 20 Ha jiri oyiyi oke ehi nke na-ata ahijia
ghanwere Ebube ha.
- 21 Ha chefuru Chineke, onye zoputara ha,
onye ruru otutu oru di ukwu n'Ijpt,
- 22 otutu ihe iribama n'ala Ham,
na otutu oru itunanya n'akuku Osimiri Uhie.
- 23 N'ihia ya, o kwuru na o ga-ala ha n'iyi,
ma Mosis, onye ya o hoputara,
guzoro n'etiti ndi ahụ na Chineke,

ka oke iwe ya ghara ịla ha n'iyi.

24 Emesịa, ha ledara ala oma ahụ anya,
ha ekwenyeghị na nkwa ya.

25 Ha tamuru ntamu n'ime ụlọ ikwu ha;
ha erubekwaghị isi nye ONYENWE ANYỊ.

26 N'ihì nke a, o weliri aka ya elu n'ụzọ ha iyi
na ọ ga-eme ka ha niile nwụọ n'ọzara,

27 mee ka agburu ha daa n'etiti mba dị iche iche,
ma chụsasịa ha n'ala niile.

28 Ha dīnyeere ndị na-efe arụsị Baal nke Peoa,
riekwa ihe e ji chụọrọ chi na-enweghị ndụ aja;

29 ha sitere n'ajo omume ha kpasuo ONYENWE ANYỊ iwe,
nke mere ka ọrịa na-efe efe dakwasị ha.

30 Ma Finehaz guzoro ọtọ, mee ihe ziri ezi,
ọrịa ahụ na-efe efe kwusikwara.

31 A gūnyere nke a dika ezi omume nye ya
site n'ogbo ruo n'ogbo.

32 N'akukū mmiri Meriba, ha kpasuru ONYENWE ANYỊ iwe,
n'ihì ha, nsogbu dakwasịrị Mosis;

33 n'ihì na ha nupuru isi megide Mmụọ nke Chineke,
Mosis kwuru okwu, na-echehị echiche banyere ihe ọ na-ekwu.

34 Ha egbuchapughị mba niile bi n'ala ahụ
dika ONYENWE ANYỊ doro ha aka na ntị ka ha mee.

35 Kama ha gwakotara onwe ha na mba niile nke ala ahụ,
site otu a, mụta ime ka ha na-eme.

36 Ha fere arụsị ha ofufe,
nke ghorọ ihe ịma n'onye nye ha.

37 Ha gara n'ihu were umu ha ndi ikom na ndi
inyom churo chi na-abughị chi aja.*

38 Ha na-awufu obara ndi na-emeghi ihe obula,
obara umu ha ndi ikom na ndi inyom,

bụ ndi ha churu dika aja nye arusi niile nke ala Kenan,
si otu a jiri obara ha meru ala ahụ.

39 Ha sitere n'ihe ha na-eme meru onwe ha;
site n'aka oru ha, maka uru ha nyefere onwe ha n'aka ndi na-
emeru ha.

40 N'ihì nke a, iwe were ONYENWE ANYỊ megide ndi ya;
ọ gukwara ihe nketa ya dika ihe ruru aru.

41 Ọ raara ha nye n'aka ndi mba ozo di iche iche,
ndi kporo ha asi chikwara ha.

42 Ndi iro ha mekpara ha ahụ
chie ha onu n'ala n'okpuru ike ha.

43 Otutu oge, ọ naputara ha,
ma ha nogidesiri ike n'inupu isi site na ndumodu ya,
buru ndi lara n'iyi n'ime mmehie ha.

* **Abụ Qma 106:37** Maobu, ajo mmuọ

44 Ma mgbe ọ nuru mkpu akwa ha,
 onodu mkpagbu ha metutara ya;
 45 n'ihu ha, o chetara ogbugba ndu ya,
 sitekwa n'oke ihunanya ya, meere ha ebere.
 46 O na-emekwa ka ndi ahụ dotara ha n'agha
 nwee omiiko n'ahụ ha.

47 O ONYENWE ANYI Chineke anyi, zoputa anyi,
 chikota anyi site n'aka mba di iche iche,
 ka anyi nwee ike nye aha nsọ gi ekele
 ma nyaakwa isi n'ime otuto gi.

48 Otuto diri ONYENWE ANYI, bu Chineke nke Izrel,
 site n'ebighi ebi ruo ebighi ebi.

Ka mmadu niile si, "Amen!"

Toonu ONYENWE ANYI.

Nchikota nke ise

107

Abụ Ọma 107-150

Ekele maka Chineke onye na-anaputa

- 1 Keleenu ONYENWE ANYI, n'ihu na o di mma;
 ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.
- 2 Ka ndi niile ONYENWE ANYI gbaputara kwuo otu a,
 ndi niile o gbaputara site n'aka onye kporo ha asi,
 3 ndi o kpolatara site n'ala niile di iche iche,
 site n'owuwa anyanwu na odida anyanwu, site n'ugwu na ndida.
- 4 Ufodu waghariji n'ozara, ala nke togboro n'efu,
 ha enweghi ike ichota uzọ nke ga-eduba ha n'obodo ebe ha ga-ebi.
- 5 Aguu guru ha, akpiri kpokwara ha nku,
 olileanya gwuru ha n'obi.
- 6 Mgbe ahụ, ha kpokuru ONYENWE ANYI, n'ime nsogbu ha,
 o naputakwara ha site na mkpagbu ha niile.
- 7 O duuru ha n'uzo ziri ezi
 baa n'obodo ha ga-ebi.
- 8 Ka ha kelee ONYENWE ANYI n'ihu ihunanya ya nke na-adighi agwu
 agwu
 na n'ihu oru ebube ya niile nye umu mmadu,
 9 n'ihu na o jirila otutu ezi ihe nyejuo ndi aguu na-agu afo
 meekwa ka onye akpiri na-akpo nku nujuo afo.
- 10 Ufodu noduru ala n'ochichiri na n'onodu oke ihe mwute nke obi,
 ndi no n'ulo mkporo na-ata ahuhu ndi e ji mkporo igwe kee ha
 agbu,
- 11 n'ihu na ha nupuru isi megide okwu niile nke Chineke
 ma lelikwaa ndumodu niile nke Onye kachasi ihe niile elu.

- 12 N'ihì ya, Chineke mere ka ha hujuo anya site n'ìdògbu onwe ha n'òrù,
ha sùrù ngòngò daa, ma ọ dighi onye ọbùla nyeere ha aka ibilite ọtọ.
- 13 Mgbe ahụ, ha kpòkuru ONYENWE ANYÌ n'ime nsogbu ha,
ọ zọpụtara ha site na mkpagbu ha niile.
- 14 O mere ka ha site n'òchìchìrì na oke ihe mwute nke obi pùta.
O tìjkwara agbù ha niile.
- 15 Ka ha kelee ONYENWE ANYÌ n'ihì ìhùnanya ya, nke na-adìghì agwù
agwù
na n'ihì ọrù ebube ya niile nye ụmụ mmadụ,
- 16 n'ihì na o tìjisiela ọnụ ụzọ ama niile e ji bronz kpụọ
gbujekwa mkpòrọ ìkpòchi ụzọ niile e ji igwe kpụọ.
- 17 Ụfòdụ ghòrò ndì nzuzu site na nnupu isi
taakwa ahùhù n'ihì njehie ha niile.
- 18 Ihe oriri ọbùla ghòrò ha ihe rùrù arù
ha bjakwara ọnụ ụzọ ama ọnwù nso.
- 19 Mgbe ahụ, ha kpòkuru ONYENWE ANYÌ n'ime nsogbu ha
ọ zọpụtara ha site na mkpagbu ahù niile.
- 20 O zipurù okwu ọnụ ya, gwọọ ha;
ọ napùtara ha site n'ìlì.
- 21 Ka ha kelee ONYENWE ANYÌ n'ihì ìhùnanya ya nke na-adìghì agwù
agwù
na n'ihì ọrù ebube ya niile nye ụmụ mmadụ.
- 22 Ka ha chụọ aja ekele nye ya
jirikwa ọtùtù abù ọnụ kwupùta banyere ọrù ya niile.
- 23 Ụfòdụ ji ụgbọ mmiri na-ejegharì n'elu oke osimiri;
ha bụ ndì na-azù ahia ma na-ebugharìkwa ngwa ahia n'elu oke osimiri.
- 24 Ha hùrù ọrù niile nke ONYENWE ANYÌ,
ọtùtù ọrù ebube ya n'ogbu mmiri.
- 25 N'ihì na o kwuru okwu mere ka oke ifufe kuo
nke buliri ebili mmiri elu.
- 26 Ha bụ ndì e buliri nnọọ ezìgbo elu, ma budatakwa ruo ogbu mmiri
niile;
n'ònòdù ihe egwu ahù, obi lòrò ha mmiri.
- 27 Ha na-adaghari, na-anaghari kwa dika ndi nubiagara mmayanya oke.
Mmùta ha banyere ìnya ụgbọ mmiri adìghì enyekwara ha aka
n'oge dì otu a.
- 28 Mgbe ahù, ha kpòkuru ONYENWE ANYÌ n'ime nsogbu ha,
o mere ka ha pùta na mkpagbu ahù niile.
- 29 O mere ka oke ifufe dere duu;
o mekwara ka ebili mmiri nke oke osimiri dajụọ.
- 30 Ha nùrìrì ọnụ mgbe ọ dajurù,
o duuru ha ruo ebe ha na-aga n'udo.
- 31 Ka ha kelee ONYENWE ANYÌ n'ihì ìhùnanya ya nke na-adìghì agwù
agwù
na n'ihì ọrù ebube ya niile nye ụmụ mmadụ.
- 32 Ka ha bulie ya elu n'etiti ọgbakọ ukwu ụmụ mmadù
ma tookwa ya na nzukọ ndì okenye.

- 33 O na-eme ka iyi ghọọ ọzara;
na-emekwa ka ebe mmiri si asọputa ghọọ ala kpọrọ nkụ.
- 34 O na-eme ka ala na-amị mkpuru hiri nne ghọọ ọzara,
n'ihị ajoy omume nke ndị bi n'ime ya.
- 35 O na-eme ka ọzara ghọọ ala nke ọdọ mmiri juputara
mee ka ala akorọ ghọọ isi iyi nke na-asọ asọ;
- 36 ebe ahụ ka ọ kpobatarara ndị agụụ na-agụ ka ha biri,
ebe ahụ ka ha wuru obodo ebe ha ga-ebi.
- 37 Ha ghara mkpuru n'ubi ha dị iche iche, kuokwa otutu ubi vaini
ndị miri mkpuru di ukwu;
- 38 ọ goziri ha, onuogugu ha bakwara uba,
o mekwara ka anu ulo ha mubaa.
- 39 Mgbe ahụ, onuogugu ha adighikwa ka ọ di na mbu,
ha bu ndi e ji mkgpagbu na ihe ndakwasị na iru uju wedata n'ala;
- 40 onye ahụ na-eleda ndi na-achi achị anya
mere ka ha wagharia n'ozara, ebe uzọ na-adighi.
- 41 Ma ọ na-anaputa ndi mkpa na-akpa site na nhuju anya ha,
mee ka ezinaulo ha mubaa dika igwe anu ulo.
- 42 Ndi ezi omume na-ahụ ya na-anuri onu,
ma ndi ajoy omume na-emechi onu ha noo duu.
- 43 Onye obula maara ihe ga-echezi echiche banyere ihe ndi a,
ma tuleekwa oru ihunanya ONYENWE ANYI nke di ukwu.

Abụ Oma 108

Abụ, Abụ Oma Devid.

Ekpere n'oge nsogbu

- 1 Obi m di njikere, o Chineke;
aga m eji mkpuruobi m niile buo abụ ma kukwaa egwu.
- 2 Teta! Ubo akwara na une!
Aga m akpote chi obubo.
- 3 Aga m eto gi, O ONYENWE ANYI, n'etiti mba niile;
aga m abụ abụ banyere gi n'etiti ndi niile di iche iche.
- 4 N'ihị na ihunanya gi di ukwu karia eluigwe;
ikwesị ntukwasị obi gi na-erukwa mbara eluigwe.
- 5 Ka e bulie gi elu, o Chineke, karia eluigwe niile,
ka ebube gi di n'elu uwa niile.
- 6 Were aka nri gi zoputa anyi ma nyere anyi aka,
ka a gbaputa ndi i huru n'anya.
- 7 Chineke esitela n'idi nso ya kwuo, si,
"N'onodu onu nke mmeri, aga m ekesa Shekem,
tukwaa Ndagwurugwu Sukot n'ihe otutu, nyepu ya.
- 8 Gilead bu nke m, Manase bukwa nke m;
Ifrem bu okpu igwe m,
Juda bu mkpara eze m.
- 9 Moab bu efere ikwo aka m,
aga m atusa akpukpokwu m n'elu Edom
n'elu isi Filistia, ana m eti mkpu mmeri."

- 10 Onye ga-akporo m gaa n'obodo e wusiri ike?
Onye ga-edu m gaa Edom?
11 O bughị gi, o Chineke? Gi onye juru anyi,
onye na-adighi esokwa ndi agha anyi aga agha?
12 Nwere anyi aka ka anyi puo n'aka ndi iro,
n'ihu na inyeaka mmadu bu ihe efu.
13 Site na Chineke, anyi ga-enwe mmeri,
o ga-azopia ndi iro anyi niile n'ala.

Abu Oma 109

Abu Oma nke diri onyeisi Abu. Abu Oma Devid.

Ntamu n'oge nsogbu

- 1 O Chineke, onye m na-eto,
anogidekwala na-agba nkiti,
2 n'ihu na ndi ajo omume na ndi aghughu
emegheela onu ha megide m;
ha aghaala ugha megide m.
3 Ha na-eji okwu ikpo asi gbaa m gburugburu;
na-ebuso m agha n'efu.
4 N'onodu ihunanya m huru ha, ha na-ebo m ebubo
ma abu m nwoke onye ekpere.
5 Ha ji ihe ojo na-akwu m ugwo ihe oma m mere,
ikpo asi n'onodu ihunanya.
6 Hoputa otu onye ajo omume ka o guzogide ya;
ka onye na-ebo ebubo ugha guzokwa n'aka nri ya.
7 Mgbe a ga-ekpe ya ikpe, ka o buru onye ikpe mara,
ka ekpere ya maa ya ikpe onu.
8 Ka ubochi ndu ya di ole na ole,
ka onye ozo nara ya okwa ya.
9 Ka umu ya ghoo ndi na-enweghi nna,
ka nwunye ya buru nwanyi na-enweghi di.
10 Ka umu ya ghoo ndi ariri na-enweghi ebe obibi,
ndi e si na mkpomkpo ebe ha bi chupu.
11 Ka ndi o ji ugwo kwakoro ihe niile o nwere,
ka ndi obia baa bukoru ihe niile o ruputaara onwe ya.
12 Ka onye obula ghara igosi ya obioma;
ka onye obula gharakwa imere umu ya ndi o hapuru ebere.
13 Kama ka umu umu ya niile nwusia,
ka a ehichapukwa aha ha n'ogbo nke na-abia n'ihu.
14 Ka ONYENWE ANYI chetakwa mmehie niile nke nna nna ya ha,
ka Onyenwe anyi hapukwa igbaghara mmehie nne ya.
15 Ka ONYENWE ANYI na-echeta mmehie ha oge niile;
ma ka o mee ka ha buru ndi a ga-echefu echefu n'ogbo niile.
16 N'ihu na o dighi mgbe o chere echiche banyere imere onye ozo obi
ebere,
o kpagburu ndi ogbenye, ndi no na mkpa
na ndi obi ha tiwara etiwa ruo n'onwu.
17 O huru ibu ndi ozo onu n'anya,

- ka ọbụbụ ọnụ bịakwasi ya;
 ọ dighi atọ ya uto igozị onye ọbula,
 ka ngozi di anya site n'ebe ọ nọ.
- 18 O yikwasiri ibu onu dika uwe ya;
 ọ bara n'ime ahụ ya dika mmiri,
 bakwaa n'ime ọkpukpu ya dika mmanu.
- 19 Ka ọ diiri ya ka uwe mwuda nke e kere ya gburugburu dika akwa,
 dika belit e kegidere ya gburugburu ruo mgbe ebighi ebi.
- 20 ONYENWE ANYI, mee ka nke a buru udi ugwo oru ndi iro m ga-anata,
 bu ndi ahụ niile na-ekwu okwu ojoo megide m.
- 21 Ma gi onwe gi, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI
 nyere m aka n'ihi aha gi,
 site n'idi mma nke ihunanya gi, naputa m.
- 22 N'ihi na abụ m ogbenye na onye nọ na mkpa,
 obi m tiwakwara etiwa n'ime m.
- 23 Ana m efu* dika onyinyo nke a na-ahụ anya mgbe anwu dara;
 adikwa m ka igurube nke onye m bekwasiri n'ahụ ya na-efechapu.
- 24 Ike agwula ikpere m, n'ihi ibu onu;
 ataakwala m ahụ, buru naani ọkpukpu.
- 25 Aghoola m onye e ji eme ihe ochi nye ndi na-ebo m ebubo,
 mgbe ha huru m, ha na-efufe isi ha.
- 26 Nyere m aka, o ONYENWE ANYI Chineke m;
 zoputa m dika ihunanya gi si di.
- 27 Ka ha mara na ọ bu aka gi,
 na ọ bu gi, o ONYENWE ANYI, mere ya.
- 28 Ha nwere ike nogide na-abu onu, ma i ga-agozị;
 mgbe ha ga-abia ogu, a ga-eme ha ihe ihere,
 ma ohu gi ga-anuri onu.
- 29 A ga-eji ihere yikwasị ndi na-ebo m ebubo dika uwe
 werekwa ihere kee ha gburugburu dika uwe mwuda.
- 30 Aga m eji onu m jaa ONYENWE ANYI mma nke ukwu;
 n'etiti oha mmadu di ukwu, aga m eto ya.
- 31 N'ihi na ọ na-eguzo n'aka nri nke onye nọ na mkpa,
 izoputa ya site n'aka ndi na-ama ya ikpe onwu.

Abụ Qma 110

Abụ Qma Devid.

Onyenwe anyi na onye ya o tere mmanu

¹ ONYENWE ANYI gwara Onyenwe m okwu si ya:

“Nodu ala n'aka nri m
 ruo mgbe m ga-eme ndi iro gi
 ihe mgbakwasị ukwu nye ukwu gi.”*

* **Abụ Qma 109:23** Maobu, *agba bari* * **Abụ Qma 110:1** N'oge ochie, a na-arụ ocheeze n'ebe di elu, ma nwee ihe nrigo e ji arigoru ya. Mgbe ahụ, ndi eze na-achikwasa ukwu ha n'olu ndi ha meriri n'agha, Mat 22:44; Mak 12:36; Luk 20:42-43; Hib 1:13; 1Kọ 15:25.

- 2 ONYENWE ANYỊ ga-eme ka ike ọchịchị gị site na Zayon ruo ala ndị ọzọ;
 ị ga-achị n'etiti ndị iro gị niile.
- 3 N'ụbọchị ị ga-ebu agha,
 ndị agha gị niile ga-ahọrọ n'onwe ha i soro gị.
 Ndị yikwasiri ịma mma nke ịdị nsọ ka uwe,
 bụ ụmụ okorobịa gị ga-abịakwute gị
 dika igirigi site n'afọ ụtutu.
- 4 ONYENWE ANYỊ aṅụọla iyi,
 ọ gaghị agbanwe uche ya:
 "Gị onwe gị bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi,
 n'usoro Melkizedek."
- 5 Onyenwe anyị nọ n'aka nri gị.
 Ọ ga-egwepịa ndị eze n'ụbọchị oke iwe ya.
- 6 Ọ ga-ekpe mba niile ikpe, na-atụkọta ndị nwurụ anwụ,
 ma gwepịa ndị na-achị achị n'elu ụwa niile.
- 7 Ọ ga-aṅụ mmiri site n'iyi nta nke ị n'akụkụ ụzọ;
 n'ihhi nke a, ọ ga-eweli isi ya elu.

Abụ Oma 111

Toonu Onyenwe anyị

1 Toonu ONYENWE ANYỊ!

- Aga m eji obi m niile jaa ONYENWE ANYỊ mma
 n'ime nzukọ ndị ụzọ ha ziri ezi na n'ime ọgbakọ ukwu.
- 2 Ọrụ niile ONYENWE ANYỊ na-arụ ị ukwu;
 ndị niile na-enwe mmasị na ha na-atughari uche n'ime ha.
- 3 Ọrụ ya juputara n'ebube na ịma mma,
 ezi omume ya na-adigidekwa ruo mgbe ebighị ebi.
- 4 O meela ka e cheta ọrụ ebube ya niile;
 ONYENWE ANYỊ bụ onye amara na onye omiiko.
- 5 Ọ na-egboro ndị na-atụ egwu ya mkpa ihe oriri;
 ọ na-echetakwa ọgbụgba ndụ ya ruo mgbe ebighị ebi.
- 6 O gosila ndị ya ike nke ọrụ ya niile,
 site n'inye ha ala niile nke ndị mba ọzọ.
- 7 Ọrụ aka ya niile bụ ihe kwesiri ekwesị na ikpe ziri ezi;
 ụkpụrụ ya niile bụ ihe kwesiri ntụkwasi obi.
- 8 E hiwere ha ịdị ruo mgbe niile ebighị ebi,
 ha bụ ihe e mere n'ikwesị ntụkwasi obi na izi ezi.
- 9 O wetaara ndị ya mgbaputa;
 o meela ka ọgbụgba ndụ ya guzosie ike ruo ebighị ebi,
 aha ya ịdị nsọ dika oke egwu.
- 10 Ịtụ egwu ONYENWE ANYỊ bụ mmalite amamihe;
 ndị niile na-edebe ụkpụrụ ya nwere ezi nghọta.
 Otuto ya na-adị ruo mgbe ebighị ebi.

Abụ Ọma 112

Ugwọ ọrụ nke onye ezi omume

¹ Toonu ONYENWE ANYỊ.

Onye a ọziri agozi ka nwoke ahụ bụ onye na-atụ egwu ONYENWE ANYỊ;
onye na-enwe oke mmasị idebe iwu ya niile.

² Ụmụ ya ga-abụ ndị dị ike n'ala ahụ;
ogbo ndị na-eme ihe ziri ezi ga-abụ ndị a ọziri agozi.

³ Akunuba na-adigide n'ulo ya;
ezi omume ya na-adigidekwa ruo mgbe ebighị ebi.

⁴ Ihè na-enwuru ndị na-eme ihe ziri ezi, ọ bụladị n'ime ọchịchiri,
nyekwa ndị na-eme amara, ndị obioma na ndị ezi omume.

⁵ Ihe ọma ga-abịara onye ahụ na-eme ebere na-ejikwa obi ya agbazinye
ndị mmadụ ihe,
onye na-eji ikpe ziri ezi arụ ọrụ ya niile.

⁶ N'ezie, agaghị ewezuga ya n'ọndụ ya;
a ga-echeta onye ezi omume ruo mgbe ebighị ebi.

⁷ Ọ gaghị atụ egwu akukọ ọjọọ;
obi ya na-eguzosi ike, na-atụkwasi ONYENWE ANYỊ obi.

⁸ Obi ya siri ike, ọ gaghị atụ egwu ihe ọbụla;
n'ikpeazụ, ọ ga-ele ndị na-akpọ ya asi anya na mmeri.

⁹ Ọ gbasapurụ aka ya nye ndị ogbenye onyinye dị iche iche,
ezi omume ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi;
a ga-ewere nsọpụrụ welie mpi ya elu.

¹⁰ Iwe ga-ewe onye ajọ omume mgbe ọ ga-ahụ ya,
ọ ga-atagide ikikere eze tutu ọ nwuo;
olileanya niile nke ndị ajọ omume ga-ala n'iyi.

Abụ Ọma 113

Abụ otuto

¹ Toonu ONYENWE ANYỊ!

Toonu ONYENWE ANYỊ unu ndị ohu ya.
Toonu aha ONYENWE ANYỊ.

² Ka aha ONYENWE ANYỊ bụrụ ihe a ọziri agozi
site ugbo a ruo mgbe ebighị ebi.

³ Site n'ọwụwa anyanwụ ruo n'ọdịda ya,
aha ONYENWE ANYỊ ga-abụ ihe a na-eto eto.

⁴ ONYENWE ANYỊ dị elu karịa mba niile,
ebube ya dị elu karịa eluigwe.

⁵ Onye dị ka ONYENWE ANYỊ Chineke anyị,
onye nọkwasi ọcheeze n'ebe dị elu,

⁶ onye na-eme onwe ya ka ọ dị ala ilekwasi
eluigwe na ụwa anya?

- 7 Ọ na-esi n'uzuzu bulie ogbenye elu
sitekwa n'ebe ikpofu ahịhịa bulie onye nọ na mkpa elu;
8 ọ na-eme ka ya na ụmụ eze ndị ikom nọkọọ,
ọ na-eme ka o soro ndị a maara aha ha n'etiti ụmụ mmadụ nọkọọ.
9 Ọ na-eme ka nwanyị aga biri n'ụlọ nke ya
dịka nne mụrụ ọtụtụ ụmụ ọnụ juru obi.

Toonu ONYENWE ANYỊ.

Abụ Qma 114

Abụ ncheta ngabiga

- 1 Mgbe ụmụ Izrel si n'ala Ijipt pụta,
mgbe ezinaụlọ Jekọb sitekwara n'ebe ndị asụsụ ha dị iche pụta,
2 Juda ghọrọ ebe nsọ Chineke,
Izrel ghọrọ ala ọ na-achị.
3 Osimiri hụrụ ya, gbaa ọsọ,*
osimiri Jọdan hụkwara ya chigharịa laa azụ†;
4 Ugwu ukwu niile wuliri elu dịka ebule;
ugwu nta niile wulikwara elu dịka ụmụ aturụ.
5 Gịni mere gị oke osimiri, i ji na-agba ọsọ?
Osimiri Jọdan, gịni na-eme gị i ji chigharịa laa azụ?
6 Gịni na-eme unu, ugwu ukwu niile unu ji na-awuli elu dịka ụmụ
ebule?
Gịni na-emekwa unu, ugwu nta niile, unu ji na-awuli elu dịka ụmụ
aturụ?
7 Ka ụwa niile maa jijiji n'ihu Onyenwe anyị,
ka ọ maakwa jijiji n'ihu Chineke nke Jekọb,
8 onye mere ka oke nkume ghọọ ọdọ mmiri,
onye mere ka ọmụ nkume ghọọ isi iyi mmiri.‡

Abụ Qma 115

Nyenu Chineke otuto

- 1 Ọ bughị anyị ka ọ dịrị, o ONYENWE ANYỊ, ọ bughị anyị ka ọ dịrị,
kama ọ bụ aha gị ka ebube na-adịrị,
n'ihị ihunanya gị na ikwesi ntụkwasi obi gị.
2 Gịni mere ọtụtụ mba niile nke ụwa ji na-ajụ si,
“Olee ebe Chineke ha nọ?”
3 Chineke anyị bi n'eluigwe.
Ọ bụkwa ihe tọrọ ya uto n'obi ka ọ na-eme.
4 Arụsị ha niile bụ ọlaocha na ọlaedo ka e ji kpuọ ha,
ha bụ ọrụ aka mmadụ.
5 Ha nwere ọnụ ma ha adighị ekwu okwu,
ha nwere anya abụọ ma ha adighị ahụ ụzọ;
6 ha nwere ntị ma ha adighị anụ ihe,

* **Abụ Qma 114:3** Ọpụ 14:21 † **Abụ Qma 114:3** Jos 3:12-16 ‡ **Abụ Qma 114:8** Ajz 48:21;
1Kọ 10:4

- ha nwekwara imi ma ha adighi anu isisi obula;
 7 ha nwere aka, ma ha adighi emetu ihe obula aka,
 ha nwere ukwu, ma ha adighi eje ije;
 ha enweghi ike iji akpiri ha mee mkpotu obula.
 8 Ndi na-eme ha ga-adikwa ka ha.
 Ndi na-atukwasị ha obi ga-adikwa ka ha.
- 9 Umụ Izrel, tukwasinu ONYENWE ANYI obi
 o bu onye inyeaka ha na ota ha.
 10 Ezinaulo Eron, tukwasinu ONYENWE ANYI obi.
 O bu ya bu onye inyeaka ha na ota ha.
 11 Unu ndi na-atu egwu ya, tukwasinu ONYENWE ANYI obi
 o bu onye inyeaka ha na ota ha.
- 12 ONYENWE ANYI na-echeta anyi, o ga-agozikwa anyi,
 o ga-agozu ndi ya bu Izrel,
 o ga-agozu ezinaulo Eron,
 13 o ga-agozu ndi niile na-atu egwu ONYENWE ANYI,
 ma onye nta ma onye ukwu.
- 14 Ka ONYENWE ANYI mee ka unu mubaa,
 unu na umu unu.
 15 Ka ONYENWE ANYI onye kere eluigwe na elu uwa
 gozie unu.
- 16 Eluigwe niile bu nke ONYENWE ANYI,
 o bukwa ya nyere umu mmadu elu uwa niile.
 17 O bughu ndi nwuru anwu na-eto ONYENWE ANYI,
 ndi na-arida n'ebe ino duu;
 18 o bu anyi ga-aja ONYENWE ANYI mma,
 site ugbo a ruo mgbe ebighi ebi.
- Toonu ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 116

Chineke na-anaputa

- 1 Ahuru m ONYENWE ANYI n'anya, n'ih na o nuru olu m;
 o nuru mkpu akwa m maka ebere.
 2 N'ih na o gere m nti,
 aga m akpoku ya oge ndu m niile.
- 3 Agbu nke onwu kekoro m,
 oke ihe mgbu nke ili biakwasiri m;
 nsogbu na iru ujū dakwasiri m.
 4 Mgbe ahū, akpokuru m aha ONYENWE ANYI:
 "O ONYENWE ANYI, zoputa m!"
- 5 ONYENWE ANYI bu onye na-eme ebere na onye ezi omume.
 Chineke anyi juputakwara n'omiiiko.
 6 ONYENWE ANYI na-echebe ndi na-enweghi uche;

mgbe m nọ n'ọnọdụ mkpa, ọ zọputara m.

⁷ Laghachi azụ zuru ike, gị mkpuruobi m,
n'ihu na ONYENWE ANYỊ emesola gị mmeso ọma.

⁸ N'ihu na gị, o ONYENWE ANYỊ, naputara mkpuruobi m site n'ọnwụ,
anya m site na anya mmiri akwa,
naputakwa ukwụ m site n'ịsọ ngongo,

⁹ ka m nwee ike jegharịa n'ihu ONYENWE ANYỊ
n'ime ala ebe ndị dị ndụ bi.

¹⁰ Ekwenyere m na ONYENWE ANYỊ mgbe m kwuru sị,
“Abụ m onye nọ n'oke nsogbu,”

¹¹ n'ime ịda mba m, ekwuru m sị,
“Mmadụ niile bụ ndị ụgha.”

¹² Gịnị ka m ga-enyeghachi ONYENWE ANYỊ
n'ihu mmeso ọma niile o mesoro m?

¹³ Aga m eweli iko nke nzọputa m elu
kpọkuokwa aha ONYENWE ANYỊ.

¹⁴ N'ihu ndị ya niile ka m ga-anọ
mezuo nkwa m kwere ONYENWE ANYỊ.

¹⁵ Ọnwụ nke ndị nsọ ya
dị oke ọnụahịa n'anya ONYENWE ANYỊ.

¹⁶ O ONYENWE ANYỊ, n'ezie, abụ m ohu gị;
abụ m ohu gị, nwa nwoke nke ohu gị nwanyị;
ị zọputala m site na agbụ e kere m.

¹⁷ Aga m achuru gị aja ekele
kpọkuokwa aha ONYENWE ANYỊ.

¹⁸ Ọ bukwa n'ihu ndị ya niile
ka m ga-anọ kwughachi ONYENWE ANYỊ nkwa m kwere,

¹⁹ n'ime ogige ụlọ ONYENWE ANYỊ,
n'etiti gị, O Jerusalem.

Toonu ONYENWE ANYỊ.

Abụ Ọma 117

Too ya n'ihu ihunanya ya

¹ Toonu ONYENWE ANYỊ, unu mba niile dị iche iche.
Jaakwa ya mma, unu ndị niile dị iche iche.

² N'ihu na ihunanya ya n'ebe anyị nọ dị ukwuu.
Ikwesị ntụkwasi obi ONYENWE ANYỊ na-adịkwa ruo mgbe ebighị
ebi.

Toonu ONYENWE ANYỊ!

Abụ Qma 118

Kelee Onyenwe anyi

- ¹ Keleenụ ONYENWE ANYỊ n'ihì na ọ dị mma;
 ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- ² Ka ụmụ Izrel kwupụta n'onwe ha si,
 "Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi."
- ³ Ka ndị ezinaụlọ Erọn kwuokwa si,
 "Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi."
- ⁴ Ka ndị niile na-atụ egwu ONYENWE ANYỊ kwuo si,
 "Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi."
- ⁵ N'ọnọdụ oke ihe mgbu m, akpọkuru m ONYENWE ANYỊ,
 ọ zara m, mee ka m nwere onwe m.
- ⁶ ONYENWE ANYỊ nonyeere m, agaghị m atụ egwu.
 Gini ka mmadu puru ime m?
- ⁷ ONYENWE ANYỊ nonyere m; ọ bu onye na-enyere m aka.
 Aga m ele ndi iro m anya na mmeri.
- ⁸ Ọ kachasi mma igbaba n'ime ONYENWE ANYỊ
 karịa itukwasị ụmụ mmadu obi.
- ⁹ Ọ kachasi mma igbaba n'ime ONYENWE ANYỊ
 karịa itukwasị ndi amara aha ha obi.
- ¹⁰ Mba niile gbara m gburugburu
 ma site n'aha ONYENWE ANYỊ aga m ala ha n'iyi.
- ¹¹ Ha gbara m gburugburu,
 ma site n'aha ONYENWE ANYỊ ka m na-egbuda ha.
- ¹² Ha gbara m gburugburu dika anụ,
 ma e menyuola ha dika ogwu na-ere oku;
 site n'aha ONYENWE ANYỊ, ka m na-egbuda ha.
- ¹³ Akwaghachiri m azu, agaara m ada,
 ma ONYENWE ANYỊ nyere m aka.
- ¹⁴ ONYENWE ANYỊ bu ike m na abụ m;
 ọ ghoala nzoputa m.
- ¹⁵ Olu iti mkpu onu na mmeri
 na-ada n'ime ulo ikwu ndi ezi omume:
 "Aka nri ONYENWE ANYỊ emeela otutu ihe di ukwu!"
¹⁶ Aka nri ONYENWE ANYỊ bu ihe e weliri elu;
 aka nri ONYENWE ANYỊ emeela otutu ihe di ukwu!"
- ¹⁷ Agaghị m anwu,
 kama aga m adi ndu kwusaara ndi ozo oru ebube ONYENWE ANYỊ
 ruu.
- ¹⁸ ONYENWE ANYỊ tara m ahuhu nke ukwu,
 ma o nyefeeghi m n'aka onwu.
- ¹⁹ Megheere m onu uzọ ama nke ezi omume;
 aga m abanye nye ONYENWE ANYỊ ekele.
- ²⁰ Nke a bu onu uzọ ulonso ONYENWE ANYỊ,
 ebe ndi ezi omume ga-esite na ya banye.
- ²¹ Aga m enye gi ekele, n'ihì na i zara m;

ị ghọla nzọpụta m.

22 Nkume ahụ ndị na-ewu ụlọ juru,

aghoola nkume isi ntoala* ụlọ;

23 nke a bụ oru aka ONYENWE ANYI,
o bukwa ihe itunanya n'anya anyi.

24 Nke a bụ ubochi ONYENWE ANYI anyi mere,
ka anyi nuria onu, nweekwa obi utu n'ime ya.

25 O ONYENWE ANYI, zoputa anyi;
o ONYENWE ANYI, mee ka ihe gaara anyi nke oma.

26 Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu, nke na-abia n'aha ONYENWE
ANYI.

Anyi sitere n'ulo ONYENWE ANYI na-agozu gi.

27 ONYENWE ANYI bu Chineke,
o bu ya mere ka ihe ya mukwasi anyi.

Chiri igu nkwa n'aka gi, soro ndi ji onu bata n'ogige Chineke
biaruo n'ebe ichu aja.

28 I bu Chineke m, aga m eto gi;
i bu Chineke m, aga m ebuli gi elu.

29 Keleenu ONYENWE ANYI n'ihi na o di mma,
ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

Abu Qma 119

⌘ Alef

1 Ndi a goziri agozi ka ha bu, bu ndi uzọ ha na-enweghi ihe ita uta
obula,

ndi na-ejeghari dika iwu ONYENWE ANYI si di.

2 Ndi a goziri agozi ka ha bu, bu ndi na-edebe ukpuru ya
ma jirikwa obi ha niile na-achosi ya ike.

3 Ha adighi eme ihe ojoo obula;
ha na-ejeghari n'uzo ya niile.

4 I doola ukpuru
ndi a ga-erubekwara isi.

5 O ga-adi m mma ma o buru na m anogidesie ike
na-erube isi nye iwu gi niile!

6 Mgbe ahụ, ihere agaghị eme m
mgbe m tulere uche n'iwu gi niile.

7 Aga m eji obi ziri ezi too gi
dika m na-amu ihe banyere iwu gi ziri ezi.

8 Aga m erubere iwu gi niile isi;
biko ahapukwala m.

⌘ Bet

9 Olee uzọ nwa okorobia ga-esi bie ndu di nsọ?

O bu site n'ibi ndu dika okwu gi si di.

10 Eji m obi m niile na-achosi gi ike.

* **Abu Qma 118:22** Ya bu, isi nkuku ulo

Ekwela ka m kpafuo site n'ihe niile i nyere n'iwu.

- 11 Ezoola m okwu gi niile n'obi m,
igbochi m imehie imegide gi.
- 12 Otuto diri gi, o ONYENWE ANYI;
kuziere m iwu gi niile.
- 13 Aga m eji egbugbere onu m gugharia
iwu niile nke si n'onu gi.
- 14 Ana m anuri onu n'igbaso iwu gi niile
dika mmadu si anuri onu n'ime oke iba uba.
- 15 Ana m atughari uche n'ukpuru gi
na-atulekwa uche n'uzo gi niile.
- 16 Iwu gi na-amasi m;
agaghi m elefu okwu gi anya.

¶ *Gimel*

- 17 Meere ohu gi ihe oma, ka m nwe ike di ndu;
aga m erubere okwu gi isi.
- 18 Kpughee anya m abuo
ka m hu oke ihe ebube niile di iche iche di n'ime okwu gi.
- 19 Abụ m onye obia n'elu uwa;
ezonari la m iwu gi niile.
- 20 N'oge niile, ihe banyere iwu gi niile
na-agu mkpuruobi m aguu.
- 21 I na-abara ndi mpako mba, ha bu ndi a buru onu
na ndi na-anaghi agbaso iwu gi.
- 22 Site n'ebe m no wepu ichi ochi na nleli,
n'ih na m na-edebe ukpuru gi niile.
- 23 N'agbanyeghi na ndisi nokoro na-ekwulu m,
ohu gi ga-atughari uche n'iwu gi.
- 24 Ukpuru gi niile bu ihe na-amasi m;
ha bu ndi ndumodu m.

¶ *Dalet*

- 25 Mkpuruobi m na-arapara n'uzuzu;
kpoghachite ndu m dika okwu gi si di.
- 26 Akowaara m gi uzo m niile, i zakwara m;
ugbu a, kuziere m iwu gi.
- 27 Mee ka m ghota ozizi ukpuru gi;
ka m nwe ike tugharia uche n'oru ebube gi niile.
- 28 Iru uju emeela ka mkpuruobi m daa mba;
gbaa m ume dika okwu gi si di.
- 29 Chebe m puo n'uzo aghughu niile;
site n'iwu gi meere m amara.
- 30 Ahorola m uzo ikwesi ntukwasi obi;
e kpebiela m idebe obi m n'iwu gi niile.
- 31 O ONYENWE ANYI, ana m ejigidesi iwu gi niile aka ike;
ekwela ka ihere mee m.
- 32 Aga m agbaso iwu gi niile
n'ih na i meela ka obi m nwere onwe ya.

¶ *He*

- 33 O ONYENWE ANYI, zi m uzo m ga-esi gbaso iwu gi niile;
mgbe ahụ, aga m edebe ha ruo n'ogwugwu.
- 34 Nye m nghota, aga m edebe iwu gi

ma jiri obi m niile rubere ya isi.

35 Duo m n'uzo nke iwu gi niile,
n'ihi na o bu n'ime ha ka m na-achota obi uto.

36 Mee ka obi m chee ihu n'iwu gi niile
o bughi nye uru na-esite n'ochicho nke onwe.

37 Wepu anya m site n'ihe na-abaghi uru;
chebe ndu m dika okwu gi si di.*

38 Mezuo nkwa i kwere ohu gi,
ka a tuo egwu gi.

39 Wepu nkocha nke m na-atu egwu ya,
n'ihi na iwu gi niile ziri ezi.

40 Ukpuru gi na-agusi m aguu ike!
Chebe ndu m site n'ezi omume gi.

† *Waw*

41 O ONYENWE ANYI, ka ihunanya gi nke na-adigide biakwasị m,
nzoputa gi dika nkwa i kwere si di;

42 mgbe ahụ, aga m azaghachi onye ahụ na-achi m ochi,
n'ihi na ana m atukwasị obi m n'okwu gi.

43 Esitela n'onu m napu okwu nke eziokwu,
n'ihi na olileanya m di n'iwu gi niile.

44 Aga m anogide na-erubere iwu gi isi
ruo mgbe ebighi ebi.

45 Aga m ejeghari n'onodu inwere onwe
n'ihi na achoputala m ukpuru gi niile.

46 Aga m ekwuputa banyere ukpuru gi n'ihu ndi eze
ma ihere agaghi eme m,

47 n'ihi na iwu gi na-amasi m
n'ihi na ahuru m ha n'anya.

48 Ana m eweliri iwu gi niile aka elu, bu ndi m huru n'anya,
ana m atugharikwa uche n'iwu gi niile.

† *Zayin*

49 Cheta okwu i nyere ohu gi,
n'ihi na i nyela m olileanya.

50 Nkasiobi m n'ime ita ahuhu m bu nke a:
nkwa gi na-echebe ndu m.

51 Ndi mpako na-akwa m emo na-esepughi aka,
ma anaghi m esite n'iwu gi wezuga onwe m.

52 O ONYENWE ANYI, ana m echeta iwu gi niile, ndi di site na mgbe ochie,
ha na-ewetara m nkasiobi.

53 Ana m ewe iwe nke ukwu n'ihi ndi ajo omume,
ndi gbakutara iwu gi azu.

54 Iwu gi niile bu isi okwu abu m
ebe obula m na-anu.

55 N'abalị, o ONYENWE ANYI, ana m echeta aha gi,
aga m edebekwa iwu gi.

56 Nke a burii ihe m na-eme oge niile:
ana m erubere ukpuru gi isi.

† *Het*

57 O ONYENWE ANYI, i bu ihe nketa m;

* **Abụ Qma 119:37** Mee ka m di ndu n'uzo gi

- ekweela m nkwa irube isi nye okwu gị niile.
 58 Ejirila m obi m niile chọọ ihu gị;
 meere m ebere dika nkwa gị si dị.
 59 Echeela m echiche banyere ụzọ m niile,
 chigharịakwa na-agbaso ụkpụrụ gị niile.
 60 Aga m eme ngwangwa, agaghị atụfu oge
 irubere iwu gị niile isi.
 61 A sịkwari na ndị ajoy omume ejiri ụdọ kee m agbụ,
 agaghị m echefu iwu gị.
 62 N'etiti abali, aga m ebili nye gị ekele
 n'ihia iwu gị niile ziri ezi.†
 63 Abụ m enyi ndi niile na-atụ egwu gị,
 ndi niile na-agbaso ụkpụrụ gị.
 64 O ONYENWE ANYI, ụwa niile juputara n'ihunanya gị;
 kuziere m iwu gị niile.

☞ *Tet*

- 65 Meere ohu gị ihe oma
 dika okwu gị si di, o ONYENWE ANYI.
 66 Zi m ihe omuma na ikpe ziri ezi
 n'ihia na ekwenyere m n'iwu gị niile.
 67 Tupu m nwee nsogbu, a kpafuru m,
 ma ugbu a, ana m erubere okwu gị isi.
 68 I di mma, ihe i na-eme ziri ezi;
 kuziere m iwu gị niile.
 69 N'agbanyeghi na ndi mpako a gbasala okwu ụgha techie m,
 ana m eji obi m niile na-edebe ụkpụrụ gị.
 70 Obi ha siri ike, o dighi ihe na-emetuta ha,
 ma ana m enwe mmasi n'iwu gị.
 71 O di mma na m tara ahuhu
 ka m nwee ike mta iwu gị niile.
 72 Iwu si n'onu gị puta di oke onuahia nye m
 kari merime puku olocha na oloado.

☞ *Yod*

- 73 Aka gị kere m, kpuokwa m;
 nye m nghota ka m mta iwu gị niile.
 74 Ka ndi na-atu egwu gị nuria mgbe ha huru m,
 n'ihia na olileanya m di n'okwu gị.
 75 O ONYENWE ANYI, amaara m na iwu gị niile ziri ezi,
 o bukwa n'ikwesi ntukwasi obi ka i tara m ahuhu.
 76 Ka ihunanya gị nke na-adighi agwu agwu kasie m obi,
 dika nkwa i kwere ohu gị si di.
 77 Ka omiko gị biakwasi m, ka m nwee ike di ndu,
 n'ihia na iwu gị na-amasi m.
 78 Ka ihere mee ndi mpako n'ihia ihe ojoo ha mere m na-enweghi ihe
 m mere;
 ma aga m atughari uche n'ukpuru gị.
 79 Ka ndi niile na-atu egwu gị biakwute m,
 ndi na-aghota ukpuru gị niile.
 80 Ka m were obi zuruoke na-agbaso ukpuru gị niile,
 ka ihere ghara ime m.

† Abụ Qma 119:62 Orụ 16:25

↳ Kap

- 81 Mkpuruobi m na-ada mba site n'ochicho ya maka nzoputa gi,
ma olileanya m di n'okwu gi.
- 82 Anya na-egbu m mgbu ebe m na-ele anya nkwa gi;
ana m asi, "Olee mgbe i ga-akasi m obi?"
- 83 N'agbanyeghi na adi m ka karama akpukpo[‡] nke di n'anwuru oku,
anaghi m echefu iwu gi niile.
- 84 Ruo olee mgbe ka ohu gi ga-anogide na-eche?
Olee mgbe ka i ga-ata ndi na-akpagbu m ahuhu?
- 85 Ndi mpako na-egwuru m olulu,
bu ihe nke na-adighi ka iwu gi si di.
- 86 Iwu gi niile kwesiri ntukwasi obi;
nyere m aka, n'ihi na ndi mmadu na-akpagbu m ma o nweghi ihe
m mere ha.
- 87 O foduru ntakiri ihe, ha gaara ala m n'iyi,
ma agbakutaghi m ukpuru gi azu.
- 88 Site n'ihunanya gi nke na-adigide chebe ndu m,
ka m nwe ike rube isi n'iwu nke onu gi.

↳ Lamed

- 89 O ONYENWE ANYI, okwu gi na-adigide ruo mgbe ebighi ebi;^S
o na-eguzosi ike n'eluigwe.
- 90 Ikwesi ntukwasi obi gi na-adigide site n'ogbo ruo n'ogbo;
o bu gi kere uwa, o na-eguzosikwa ike.
- 91 Ruo taa, iwu gi niile na-eguzosi ike,
n'ihi na ihe niile na-ejere gi ozi.
- 92 A sikkwari na iwu gi anaghi amasi m,
agaara m anwu n'ime nsogbu m.
- 93 Agaghi m echefu ukpuru gi niile,
n'ihi na o bu ha ka i ji chebe ndu m.
- 94 Zoputa m, n'ihi na abu m nke gi;
achoputala m ukpuru gi niile.
- 95 Ndi ajo omume na-eche ila m n'iyi,
ma aga m atughari uche n'ukpuru gi.
- 96 Ana m ahụ nsotu ihe niile zuruoke,
ma iwu gi niile enweghi nsotu.

↳ Mem

- 97 O, otu m si hu iwu gi n'anya!
Ana m atughari uche na ya ogologo ubochi niile.
- 98 Iwu gi na-eme ka amamihe m karja nke ndi iro m,
ha na-anonyere m oge niile.
- 99 Enwere m nghota karja ndi na-ezi m ihe,
n'ihi na ana m atugharia uche n'iwu gi niile.
- 100 Enwere m nghota karja ndi okenye
n'ihi na ana m erubere ukpuru gi niile isi.
- 101 Ajuru m aju ije ije n'uzo ojojo obula
ka m nwee ike rubere okwu gi isi

[‡] **Abụ Qma 119:83** O bu ihe eji agbanye mmanya, n'elu ekwu isi nri a kwanyere oku ka a na-ekonye karama akpukpo anu a gbanyere mmanye ohuru. Nke a bu iji mee ka mmanya ahụ nwee ike gbaa uka osijiso. N'ihi na-edebere ya n'oku, akpukpo anu ahụ na-akpo nku, taa ahụ, di ochie, burukwa ihe na-abaghi uru ozọ na ihe a na-atufu atufu. ^S **Abụ Qma 119:89** Aiz 40:8; Mat 24:35; 1Pt 1:25

- 102 Ewezugaghị m onwe m n'iwu gị niile,
n'ihì na ọ bụ gị onwe gị ziri m ha.
- 103 Lee ka okwu gị niile si atọ m ụtọ,
ha dị ụtọ n'ọnu m karịa mmanụ anụ!
- 104 A na-enweta nghọta site n'ụkpụrụ gị niile;
ya mere ana m akpọ ụzọ ojọọ ọbụla asị.
- ♪ *Nun*
- 105 Okwu gị bụ oriọna diri ụkwụ m
burukwa ihè n'ụzọ m.
- 106 Anụọla m iyi, mee ka o guzosie ike,
na aga m agbaso iwu ezi omume gị niile.
- 107 Ataala m ahụhụ nke ukwuu;
chebe ndụ m, o ONYENWE ANYI, dika okwu gị si di.
- 108 O ONYENWE ANYI, nabata otuto afọ ofufu niile nke si n'ọnu m,
kuziekwara m iwu gị niile.
- 109 Mkpuruobi m na-adị m n'ọbụaka m oge niile,
ma echezoghị m iwu gị.
- 110 Ndi ajo omume esielera m ọnya,
ma esitebeghị m n'ụkpụrụ gị kpafuo.
- 111 Iwu gị niile bụ ihe nketa m ruo mgbe ebighị ebi;
ha bụ ihe na-enye obi m ọnu.
- 112 Obi m ekpebiela idebe ụkpụrụ gị
ruo na ngwucha.
- ♫ *Samek*
- 113 Ana m akpọ ndi na-enwe obi abụọ asị,
ma ahuru m iwu gị n'anya.
- 114 I bụ ebe mgbaba m na ọta m;
olileanya m di n'okwu gị.
- 115 Sitenụ n'ebe m nọ puo, unu ndi na-eme ihe ojọọ,
ka m nwee ike idebe iwu niile nke Chineke m!
- 116 Gbaa m ume dika nkwa gị si di, aga m adikwa ndu;
ekwekwala ka olileanya m daa.
- 117 Kwagide m, aga m abụ onye a gbaputara;
aga m anogide na-asopuru iwu gị niile.
- 118 I na-aju ndi niile na-adighi edebe iwu gị,
nzube aghugho ha niile bụ ihe na-enweghi isi.
- 119 I na-ekpochapu ndi ajo omume dika unyi a na-ekpofu ekpofu;
n'ihì ya, ahuru m ụkpụrụ gị niile n'anya.
- 120 Anụ ahụ m na-ama jijiji n'ihì itu egwu gị;
ana m eguzo n'oke egwu n'ihì iwu gị niile.
- ♫ *Ayin*
- 121 Emeela m ihe di mma na ihe ziri ezi;
ahapukwala m n'aka ndi na-emegbu m.
- 122 Kwee ohu gị nkwa na i ga-elekota ya;
ekwela ka ndi mpako kpagbuo m.
- 123 Anya na-egbu m mgbu ebe m na-ele anya nzoputa gị
ebe m na-ele anya nkwa gị ziri ezi.
- 124 Biko mesoo ohu gị mmeso dika ihunanya gị si di
ma kuziekwara m ụkpụrụ gị niile.
- 125 Abụ m ohu gị, nye m nghota,
ka m nwee ike mara ụkpụrụ gị niile.

- 126 O ONYENWE ANYị, oge eruola mgbe ị ga-arụ ọrụ,
n'ihì na a na-emebi iwu gị.
127 N'ihì na ahụrụ m iwu gị niile n'anya
karịa ọlaedo, e karịa ọlaedo a nuchara anucha,
128 n'ihì na m na-ahụta ụkpụrụ gị niile ka ihe ziri ezi,
akporo m ụzọ niile na-ezighị ezi asi.

▣ *Pe*

- 129 Iwu gị niile dị ịtụnanya;
ya mere, ana m erubere ha isi.
130 Mkpughepu na nkowa nke okwu gị na-enye ihè;
ọ na-eme ka ndị na-enweghị uche ghotà ihe.
131 Ana m asaghe ọnu m na-ekupu ume ike ike,
na-achosi iwu gị niile ike.
132 Chee m ihu, meere m ebere,
dika i si emere ndị niile hụrụ aha gị n'anya ebere.
133 Mee ka nzọ ụkwụ m niile na-aga dika okwu gị si dị;
ekwela ka mmehie chịa m.
134 Gbaputa m site n'aka ndị na-emegbu m,
ka m nwee ike debe iwu gị.
135 Mee ka ihuoma gị dikwasị n'ahụ ohu gị.
Kuziere m ụkpụrụ gị niile.
136 Anya mmiri akwa na-agba m nke ukwu
n'ihì na ndị mmadụ adighị erube isi nye iwu gị.

▣ *Tsade*

- 137 O ONYENWE ANYị, ị bụ onye ezi omume,
iwu gị niile zikwara ezi.
138 Ụkpụrụ gị niile ziri ezi;
ha kwesiri ntụkwasị obi.
139 N'ihì na ndị iro m na-efu okwu gị anya,
jịnụ oku n'obi m na-ada mba.
140 Nkwa gị niile bụ ihe enyochara nke oma,
ohu gị na-ahụkwa ha n'anya.
141 O bụ ezie na m bụ onye dị ala, na onye a na-eleda anya,
ma adighị m eleda ụkpụrụ gị niile anya.
142 Ezi omume gị na-adị ruo mgbe ebighị ebi.
Iwu gị niile bụkwa eziokwu.
143 Nsogbu na ihe mgbu adakwasịla m,
ma iwu gị niile bụ ihe na-amasị m.
144 Iwu gị niile bụ ezi omume ruo mgbe ebighị ebi;
nye m nghota, ka m nwee ike dị ndụ.

▣ *Kwof*

- 145 Eji m obi m niile na-akpo oku; zaa m o ONYENWE ANYị,
aga m erubekwa isi nye ụkpụrụ gị niile.
146 Ana m akpoku gị; zoputa m
aga m erube isi nye ụkpụrụ gị niile.
147 Tupu chị na-abo, ana m ebili, na-akwa akwa maka enyemaka;
olileanya m dị n'okwu gị.
148 Ana m amụ anya abalị n'elu ihe ndina m,
n'ihì ịtugharị uche na nkwa gị niile.
149 Nuru olu m dika ihunanya gị si dị;

- chebe ndụ m, o ONYENWE ANYỊ, dika iwu gị niile si dị.
 150 Ndi na-atụputa atumatụ ojoo nọ nso
 ma ha nọ iwu gị niile n'ebe dị anya.
 151 Ma ị nọ nso, ONYENWE ANYỊ;
 ihe niile i nyere n'iwu bụ eziokwu.
 152 Site na mgbe ochie ka m mutara site n'ụkpuru gị,
 na i mere ka ha guzosie ike ruo mgbe ebighị ebi.
 Resh
 153 Ledata anya ka ị hụ ịta ahụhụ m ma gbaputa m,
 n'ihi na echefughị m iwu gị.
 154 Kpeputa m, gbaputa m,
 chebe ndụ m dika nkwa gị si dị.
 155 Nzoputa dị anya n'ebe ndi na-eme ihe ojoo nọ,
 n'ihi na ha anaghị agbaso ụkpuru gị niile.
 156 O ONYENWE ANYỊ, omiiko gị di ukwu;
 chebe ndụ m dika iwu gị niile si di.
 157 Ndi iro m na ndi na-akpagbu m di otutu,
 ma aga m anogide na-edebe iwu gị.
 158 Ana m aso ndi niile na-enweghi okwukwe n'ime gị oyi,
 n'ihi na ha anaghị erubere okwu gị isi.
 159 Lee ka m si hụ ụkpuru gị niile n'anya;
 chebe ndụ m, o ONYENWE ANYỊ, dika ihunanya gị si di.
 160 Okwu gị niile bụ eziokwu;
 iwu gị niile ziri ezi na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
 Sin na Shin
 161 Ndiisi na-emegbu m na-enweghi ihe m mere,
 ma obi m na-ama jijiji n'ihi okwu gị.
 162 Ana m anuri onu n'ime nkwa gị
 dika onye chotara otutu ihe nkwa n'agha.
 163 Akporo m okwu ugha asi, o bukwa ihe aru n'ebe m nọ,
 ma ahuru m iwu gị n'anya.
 164 Aga m eto gị ugboro asaa n'ubochi,
 n'ihi iwu gị ziri ezi.
 165 Ndi huru iwu gị n'anya nwere udo di ukwu,
 o dighi ihe ga-eme ka ha so ngongo.
 166 Ana m echere nzoputa gị, o ONYENWE ANYỊ,
 na-agbasokwa iwu gị niile.
 167 Ana m erubere ụkpuru gị niile isi
 n'ihi na m huru ha n'anya nke ukwu.
 168 Ana m erubere ụkpuru na iwu gị niile isi,
 n'ihi na ị maara uzọ m niile.
 Taw
 169 Ka akwa m ruo gị ntị, o ONYENWE ANYỊ;
 nye m nghota dika okwu gị si di.
 170 Ka aririọ m ruo gị ntị;
 gbaputa m dika nkwa gị si di.
 171 Ka onu m juputa n'otuto,
 n'ihi na ị na-ezi m iwu gị niile.
 172 Ka m jiri ire m buo abụ banyere okwu gị,
 n'ihi na iwu gị niile ziri ezi.
 173 Nọ na njikere oge niile inyere m aka,

n'ihì na ahọrọla m ụkpuru gị niile.

174 Ana m ele anya nzọpụta gị, o ONYENWE ANYỊ,
iwu gị bụ ihe na-amasị m.

175 Kwere ka m diri ndu ka m nwee ike ito gị,
ka iwu gị niile gbaa m ume.

176 Akpafuola m dika aturu nke furu efu,
choo ohu gị,
n'ihì na echefubeghi m iwu gị niile.

Abụ Qma 120

Abụ nriogo.

Ekpere maka nnaputa

1 Ana m akpokwu ONYENWE ANYỊ n'ime nsogbu m,
o na-azakwa m.

2 O ONYENWE ANYỊ, zoputa m
site n'egbugbere onu okwu ugha
na ire na-ekwu okwu aghugho.

3 Gini ka a ga-eme gi,
o bukwa gini ozo ka a gatukwasiri gi,
gi ire aghugho?

4 O ga-eji akwu di nko nke dike n'agha taa gi ahuhu,
ya na icheku oku osisi brum na-ere ere.

5 Ahuhu diri m n'ihì na m bi na Meshek,
n'ihì na m bikwa n'etiti ulo ikwu ndi Keda!

6 Ogologo oge
ka m binyere ndi kporo udo asi.

7 Abụ m onye udo;
ma mgbe m kwuru okwu, okwu ha bu okwu agha.

Abụ Qma 121

Abụ nriogo.

Inyeaka si n'ebe Onyenwe anyi no

1 Aga m eweli anya m abuo elu, lee ha n'elu ugwu niile,
olee ebe inyeaka ga-esi biara m?

2 Inyeaka m na-esite n'aka ONYENWE ANYỊ,*
onye kere eluigwe na uwa bia.

3 O gaghị ekwe ka ukwu gi gbuchapu,
onye na-eche gi nche na-amu anya oge niile;

4 n'ezie onye na-eche Izrel nche
adighi arahu ura, o dighi atukwa oru ura.

5 ONYENWE ANYỊ na-eche gi nche,
ONYENWE ANYỊ bu ndo† gi n'aka nri gi;

6 anyanwu agaghị achagbu gi n'ehihie,
onwa agaghị etigbukwa gi n'abalị.

* **Abụ Qma 121:2** Abụ 124:8 † **Abụ Qma 121:5** Aiz 25:4

- 7 ONYENWE ANYỊ ga-edebe gị ka ihe ojọọ ọbụla ghara ịdakwasị gị.
 Ọ ga na-eche ndụ gị nche mgbe niile.
- 8 ONYENWE ANYỊ ga-echebe gị mgbe ị na-apụ na mgbe ị na-abata abata,
 site ugbu a ruo mgbe niile ebighị ebi.

Abụ Ọma 122

Abụ nrigo, nke Devid.

Ekpere maka udo Jerusalem

- 1 Anụriri m ọnụ mgbe ha si m,
 “Ka anyị gaa n’ulọnsọ ONYENWE ANYỊ.”*
- 2 Ụkwụ anyị eguzola ugbu a
 n’ọnụ ụzọ ama gị niile, gị obodo Jerusalem.
- 3 E wuru Jerusalem dika obodo
 a chikọtara ọnụ nke ọma.
- 4 Ọ bụ ebe ahụ ka ebo niile na-arigo,
 bụ ebo niile nke ONYENWE ANYỊ,
 ịbuku aha ONYENWE ANYỊ abụ
 dika iwu o nyere ndị Izrel si dị.
- 5 N’ebe ahụ ka ocheeze niile nke ikpe ikpe dị,
 bụ ocheeze niile nke ezinaụlọ Devid.
- 6 Kpeenụ ekpere maka udo Jerusalem:
 “Ka ndị niile huru gị n’anya nọọ n’udo.
- 7 Ka udo dirị n’ime mgbidi gị niile
 nchekwa dirikwa n’ime ebe nche gị niile e wusiri ike.”
- 8 N’ihi ụmụnne m na ndị enyi m,
 ana m ekwu okwu si, “Udo dirị gị.”
- 9 N’ihi ụlọ ONYENWE ANYỊ, Chineke anyị,
 aga m achọ ọganihu gị.

Abụ Ọma 123

Abụ nrigo.

Ekpere maka ebere

- 1 Ana m eweli anya m abụọ elu ile gị,
 gị onye ocheeze ya dị n’eluigwe.
- 2 Dika ohu si elekwasi nna ya ukwu anya ya,
 na dika ohu nwanyị na-eje ozi si elekwasi nne ya ukwu anya, ịnata
 ozi ọ ga-eje,*
- otu a ka anyị si na-elekwasi ONYENWE ANYỊ bụ Chineke anyị anya,
 ruo mgbe ọ ga-emere anyị ebere.
- 3 Meere anyị ebere, O ONYENWE ANYỊ, meere anyị ebere,
 n’ihi na anyị aburula ndị a na-akocha akocha.
- 4 N’ihi na nna gide anyị na-anagide
 ịchị ọchị ndị nganga,

* **Abụ Ọma 122:1** Aiz 2:3; Mai 4:2; Zek 8:21 * **Abụ Ọma 123:2** N’oge ochie, ndị nwere ohu adighi e kwuru ha okwu mgbe a na-ezi ha ozi, kama ọ bụ aka ka nne ha ukwu maọbụ nna ha ukwu ji agwa ha ihe ha kwesiri ime.

na ileda anya ndị mpako adịla ukwu.

Abụ Ọma 124

Abụ nrigo. Nke Devid.

Ekele maka mgbaputa

- 1 A sị na ONYENWE ANYỊ adinyereghị anyị,
ka Izrel kwuo,
- 2 a sị na ONYENWE ANYỊ adinyereghị anyị,
mgbe ndị mmadụ biliri imegide anyị,
- 3 mgbe iwe ha rere dika oku megide anyị,
ha gaara eloda anyị na ndụ;
- 4 idee mmiri gaara iri anyị,
oke mmiri gaara ebufu anyị,
- 5 ebili mmiri niile
gaara ebufu anyị.
- 6 Ma otuto dirị ONYENWE ANYỊ, onye na-ekweghị
ka ha jiri eze ha dorie anyị.
- 7 Anyị agbanarịla ha dika nwa nnụnụ si
gbanarị ọnya osi ọnya choro iji jide ya;
ọnya ahụ agbajielala,
anyị ewezugakwala onwe anyị, nwere onwe anyị.
- 8 Inyeaka anyị dị n'aha ONYENWE ANYỊ,
onye kere eluigwe na ụwa.

Abụ Ọma 125

Abụ nrigo.

Chineke onye na-echebe ndi ya

- 1 Ndi niile na-atukwasị ONYENWE ANYỊ obi na-anogidesi ike di ka ugwu
Zayon
nke a na-apughị inughari, nke na-adigidekwa n'onodu ya ruo
mgbe ebighi ebi.
- 2 Dika ugwu niile si gbaa obodo Jerusalem gburugburu,
otu a ka ONYENWE ANYỊ na-agba ndi ya gburugburu
ugbu a na ruo mgbe ebighi ebi.
- 3 Mkpara ochichi ndi ajo omume agaghị adigide*
n'ala ndi ezi omume ketara n'ife nza,
n'ihu na ndi ezi omume nwere ike
itinye aka ha na-ime ihe ojoo.
- 4 O ONYENWE ANYỊ, meere ndi niile na-eme ezi omume ihe oma,
ya bu, ndi niile obi ha ziri ezi.
- 5 Ma ONYENWE ANYỊ ga-achupu ndi niile na-agbaso uzọ aghugho
na ndi niile na-eme ajo ihe.

Ka udo dirị Izrel.

* **Abụ Ọma 125:3** Ajz 14:5

Abụ Qma 126

Abụ nriogo.

Abụ ekele maka mgbaputa

- 1 Mgbe ONYENWE ANYỊ kpoghachitere ndị e mere ka ha lota na Zayon,*
anyị dị ka ndị na-arọ nrọ.
- 2 Ochi juru anyị onụ,
abụ onụ jukwara anyị ire.
- Mgbe ahụ, e kwukwara ya na mba niile si,
“ONYENWE ANYỊ emeerela ha otutu ihe di ukwu.”
- 3 ONYENWE ANYỊ emeerela anyị otutu ihe di ukwu,
obi anyị juputakwara n'onụ.
- 4 Nyeghachi anyị akunuba anyi, o ONYENWE ANYI,
dika mmiri iyi na-asọ n'ala Negev.
- 5 Ndi niile na-eji anya mmiri na-arụ oru iku mkpuru
ga-emesia jiri abụ onụ wee ihe ubi ahụ.
- 6 Onye ji ikwa akwa
buru mkpuru ubi o ga-aha na-aga,
ga-emesia jiri abụ onụ na-aloghachi azu,
mgbe ha bu ukwu oka ha.

Abụ Qma 127

Abụ nriogo, nke Solomōn.

Chineke di mkpa

- 1 O buru na ONYENWE ANYI ewughi ulo,
ndi na-ewu ya na-adogbu onwe ha n'oru n'efu.
 - O buru na ONYENWE ANYI echeghi obodo,
n'efu ka ndi nche na-amu anya.
 - 2 O bu n'efu ka i na-ebili n'isi ututu
na-adogbu onwe gi n'oru
ichota ihe i ga-eri ruo n'abali,
n'ihu na o na-eme ka ndi niile o huru n'anya hie ura n'udo.
 - 3 Umuntakiri bu ihe nketa si n'aka ONYENWE ANYI,
umuntakiri bu ugwo oru o na-enye.
 - 4 Dika akụ n'aka dike n'aha,
otu a, ka umu a mutaara na mgbe okorobia di.
 - 5 Onye a goziri agozi ka nwoke ahụ bu
onye kpojuru akụ ndi a n'akpa akụ ya.
- Ihere agaghi eme ha mgbe ha na ndi iro
na-arurita uka n'ama.

Abụ Qma 128

Abụ nriogo.

Nguzi diri ndi na-atu egwu Onyenwe anyi

- 1 Nguzi na-adiri ndi niile na-atu egwu ONYENWE ANYI,
ndi na-aga ije n'irube isi nye ya.

* **Abụ Qma 126:1** Jer 29:14; Jul 3:1

- 2 I ga-eri mkpuru oru aka gi;
otutu ngozi na ihe iga nke oma ga-abu nke gi.
- 3 Nwunye gi ga-adi ka osisi vaini
na-ami mkpuru n'ime ulo gi;
umu gi ndi ikom ga-adikwa ka ome osisi oliv
gburugburu tebul gi.
- 4 Otu a ka a ga-esi gozie nwoke ahụ
na-atu egwu ONYENWE ANYI.
- 5 Ka ONYENWE ANYI gozie gi site na Zayon
ubochi niile nke ndu gi;
ka i hukwa odimma Jerusalem,
- 6 ka i di ndu hu umu umu gi.
Ka udo diri Izrel.*

Abụ Qma 129

Abụ nrigo.

Ekpere megide ndi iro Izrel

- 1 Site na mgbe m bu nwantakiri, ha kpagburu m otutu oge,
ka Izrel kwuo.
- 2 "Site na mgbe m bu nwantakiri, ha kpagburu m otutu oge,
ma ha enweghi ike merie m.
- 3 Ndi ikom na-ako ubi akogharjala azu m dika ala ubi,
mee ebe ha koru ako ka o di ogologo.
- 4 Ma ONYENWE ANYI bu onye ezi omume;
o toputa m site n'agbu niile nke ndi ajo omume."
- 5 Ka ndi niile koru Zayon asi
buru ndi ga-alaghachi azu n'ihere.
- 6 Ka ha niile diri ka ahija na-epu n'elu ulo
nke na-akponwu tupu o puputa;*
- 7 nke onye na-ewe ihe ubi na-adighi eji ha kpojuo aka ya abuo,
maobu onye mkpokota e nwee ike kpojuo aka ya.
- 8 Ka ndi si n'uzo na-agafe hapu i si ha,
"Nguzi ONYENWE ANYI diri unu.
Anyi na-aguzi unu n'aha ONYENWE ANYI."†

Abụ Qma 130

Abụ nrigo.

Mkpuruobi na-ele anya Chineke

- 1 O ONYENWE ANYI, o bu site n'ebe di omimi ka m na-ebeku gi akwa.
2 Onyenwe anyi, nuru olu m.
Ka nti gi na-anakwa nti
n'olu ariri o m, maka amara.

* **Abụ Qma 128:6** Abụ 125:5 * **Abụ Qma 129:6** O bu uru a gwakotara ntu na aja ka e ji emechi elu ulo n'Izrel. N'oge mmiri ozuzo, ahija na-epu n'elu ulo ndi a n'ihu na ha di larji, ma ha adighi adigide. Mgbe okochi bjara, n'ihu na mgborogwu ha abanyeghi n'ime aja elu ulo ndi a, ha na-akponwu Abụ 37:2 † **Abụ Qma 129:8** Rut 2:4

- ³ O ONYENWE ANYI, a sị na i detuo mmehie niile,
Onyenwe anyi, onye pụrụ iguzo?
- ⁴ Ma ọ bụ n'aka gị ka mgbaghara mmehie* dị;
ime ka anyị tọọ gị egwu, ma jeere gị ozi.
- ⁵ Ana m echere ONYENWE ANYI, mkpuruobi m na-echekwa ya,
ọ bụ n'okwu ya ka olileanya m dị.
- ⁶ Mkpuruobi m na-echere Onyenwe anyi
karịa ndị nche abalị na-echere chi ọbụbọ,
e, karịa ndị nche abalị na-echere chi ọbụbọ.
- ⁷ Ndị Izrel, ka olileanya unu dịrị na ONYENWE ANYI,
n'ihì na ihunanya ya na-adigide adigide,
n'aka ya ka nzọpụta zuruoke dikwa.
- ⁸ Ya onwe ya, ga-agbapụta Izrel
site na mmehie ya niile.

Abụ Qma 131

Abụ nrigo, nke Devid.

Abụ nke ndị dị nwayọọ n'obi

- ¹ O ONYENWE ANYI, nganga adighi n'obi m,
ndu mpako abukwaghi ochicho m;
adighi m etinye onwe m n'okwu kariri m
maobu n'ihe ndi di ukwu karia m.
- ² Ma ana m edere duu, mkpuruobi m nokwa juu;
dika nwantakiri a napuru ara, ya na nne ya no,
e, dika nwantakiri a napuru ara, otu a ka mkpuruobi m no n'ime
m.
- ³ Ndị Izrel, ka olileanya unu dịrị na ONYENWE ANYI*
ugbu a na mgbe niile ebighi ebi.

Abụ Qma 132

Abụ nrigo.

Devid na igbe ogbugba ndu Onyenwe anyi

- ¹ O ONYENWE ANYI, cheta Devid,
n'ihe niile bu ndi o gbakutara azu.
- ² O nuru iyi nye ONYENWE ANYI,
kwee nkwa nye Onye di ukwu nke Jekob:
- ³ "Agaghi m abanye n'ime ulo m
maobu rigoo n'ihe ndina m,
- ⁴ agaghi m arahu ura,
egbugbere anya m agaghi atu oru ura,
- ⁵ tutu ruo mgbe m chotaara ONYENWE ANYI onodu
ebe obibi nye Onye di ukwu nke Jekob."
- ⁶ Anyi nuru ihe banyere ya n'Efrata,

* **Abụ Qma 130:4** Ọpụ 34:7; Neh 9:17; Dan 9:9 * **Abụ Qma 131:3** Abụ 130:7

anyị chọtara ya n'ubi niile nke Jearim.

7 “Ka anyị gaa na-ebe obibi ya;

ka anyị kpọọ isiala n'ebe ihe mgbakwasị ụkwụ ya.

8 ‘Bilie, ONYENWE ANYỊ, bata n'ebe izuike gi,
gi na igbe ogbugba ndụ nke ike gi.

9 Ka ndị nchụaja gi yiri ezi omume gi dika uwe;
ka ndị gi kwesiri ntụkwasi obi buọ abụ n'ihhi ọñụ.’”

10 N'ihhi ohu gi, bu Devid,
agbakutala onye gi e tere mmanụ azụ.

11 ONYENWE ANYỊ nuru Devid iyi n'eziokwu,
bu iyi nke o gaghi esi na ya laghachi azụ:

“Otu n'ime umu gi,

ka m ga-eme ka o nodu n'ocheeze gi,

12 o buru na umu ndi ikom gi edebe ogbugba ndu m
na ukpuru niile m kuziri ha,

mgbe ahụ umu ha ga-anodu ala
n'ocheeze gi ruo mgbe ebighi ebi.”

13 N'ihhi na ONYENWE ANYỊ ahoroła Zayon,
o bu ochicho obi ya ime ya ebe obibi ya;

14 “Ebe a bu ebe izuike m ruo mgbe ebighi ebi,
ebe a ka ocheeze m ga-adikwa, n'ihhi na o bu ihe m choro.

15 Aga m eji otutu nri di iche iche gozie ya;
aga m eji nri mee ka afo ju ndi ogbenye ya.

16 Aga m eji nzoputa yinye ndi nchujaja ya niile dika uwe,
ndi nsọ ya ga-abu abụ n'ihhi ọñụ.

17 “N'ebe a ka m ga-eme ka mpi* puputara Devid
ma debekwa oriona n'ihhi onye m e tere mmanu.

18 Aga m eyikwasị ndi iro ya ihere dika uwe
ma aga eji okpueze mara mma choro isi ya mma.”

Abụ Oma 133

Abụ nri go, nke Devid.

Ngozi nke ibi n'otu

1 Lee ka o si buru ihe di mma
na ihe onu mgbe umunne na-ebiko n'otu!*

2 O di ka mmanu di oke onuahia a wuru n'isi,
nke na-asodata ruo n'ahunu,

e, nke na-asodata ruo n'ahunu Eron,
ruokwa n'olu uwe mwuda ya.

3 O di ka a ga-asị na igirigi si na Hemon
na-ada n'elu n'ugwu Zayon.

N'ihhi na n'ebe ahụ ka ONYENWE ANYỊ na-enye onyinye ngozi ya,
o buladi ndu na-adị ruo mgbe ebighi ebi.

* **Abụ Oma 132:17** N'ebe a mpi na-egosi idi ike * **Abụ Oma 133:1** Hib 13:1

Abụ Qma 134

Abụ nriogo.

Toonu Onyenwe anyị

- 1 Toonu ONYENWE ANYỊ, unu ndị ohu ONYENWE ANYỊ niile ndị na-eje ozi n'ime ụlọ ONYENWE ANYỊ n'oge abalị.
- 2 Chilienụ aka unu abụọ elu n'ime ụlọnsọ ya* ma toonu ONYENWE ANYỊ.
- 3 Ka ONYENWE ANYỊ, onye kere eluigwe na ụwa site na Zayọn gọzie unu.

Abụ Qma 135

Toonu Onyenwe anyị

- 1 Toonu ONYENWE ANYỊ.

Toonu aha ONYENWE ANYỊ,

toonu ya, unu ndị ohu ONYENWE ANYỊ niile,

- 2 unu ndị na-eje ozi n'ime ụlọ ONYENWE ANYỊ, n'ime ogige ụlọ Chineke anyị.

- 3 Toonu ONYENWE ANYỊ, n'ihị na ONYENWE ANYỊ dị mma; bụkwo aha ya abụ otuto, n'ihị na ọ bụ ihe ziri ezi.

- 4 N'ihị na ONYENWE ANYỊ ahọpụtala Jekob nye onwe ya, ọ họtala Izrel ka ọ buru ihe oke ọñahịa nke aka ya.

- 5 Amaara m na ONYENWE ANYỊ dị ukwuu, na Onyenwe anyị dị ukwuu karịa chi niile.

- 6 ONYENWE ANYỊ na-eme ihe ọbụla masiri ya n'eluigwe na elu ụwa na n'oke osimiri na n'ime ogbu mmiri niile.

- 7 Ọ bụ ya na-eme ka igwe ojii na-apụta site n'akụkụ niile nke ụwa. Ọ bụkwa ya na-ezite amụma nke na-eweta mmiri ozuzo. Ọ na-ewepụtakwa ifufe site n'ụlọ ifufe ya niile.

- 8 O tigburu umu niile e buru ụzọ muo n'ala Ijpt, umu mmadu buru ụzọ muo na umu anu ụlọ e buru ụzọ muo.

- 9 O zipuru ihe iribama ya di iche iche na oru ebube ya niile n'etiti unu, o Ijpt, megide Fero na ndi niile na-ejere ya ozi.

- 10 O tigburu otutu mba di ukwuu n'onuogugu, tigbukwaa ndi eze ha, ndi di ike n'agha.

- 11 Ufodu n'ime ha bu Saihon, eze ndi Amorait, na Og eze Bashan, na ndi eze niile di na Kenan.

- 12 O weere ala ndi obodo ahụ niile nye ndi ya, nye ya umu Izrel dika ihe nketa ha.

- 13 O ONYENWE ANYỊ, aha gi na-adigide ruo mgbe ebighi ebi

* **Abụ Qma 134:2** 1Tm 2:8

a maara aha gị ruo ọgbọ niile.

14 N'ihì na ONYENWE ANYÌ ga-ekpeputa ndị ya.
 Ọ ga-enwekwa ọmịiko n'ahụ ndị ohu ya.

15 Chi ndị mba ọzọ bụ arụsị e jiri aka kpụọ,
 nke e ji ọlaọcha na ọlaedo kpụọ.

16 Ha nwere ọnu ma ha adighi ekwu okwu,
 ha nwere anya ma ha adighi ahụ ụzọ.

17 Ha nwere ntị ma ha adighi anụ ihe,
 ọ dīkwaghị nkuume dī n'ime ọnu ha.

18 Ndị na-eme ha ga-adị ka ha.
 Ọ bụkwa otu a ka ndị na-atụkwasi ha obi ga-adị.

19 Ndị Izrel, toonu ONYENWE ANYÌ.

Unu ndị ụlọ Eron, toonu ONYENWE ANYÌ.

20 Unu ndị ụlọ Livayi, toonu ONYENWE ANYÌ;
 unu ndị na-atụ egwu ya, toonu ONYENWE ANYÌ.

21 Ka otuto dirị ONYENWE ANYÌ site na Zayon,
 nye onye ahụ na-ebi na Jerusalem.

Toonu ONYENWE ANYÌ.

Abụ Qma 136

Abụ ekele

1 Keleenụ ONYENWE ANYÌ, n'ihì na ọ dī mma.
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

2 Keleenụ Chineke kachasi chi niile elu.
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

3 Keleenụ Onyenwenụ kachasi ndị nwenụ niile.
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

4 Keleenụ onye ahụ naanị ya na-arụ ọrụ ebube dī iche iche,
 ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

5 Keleenụ onye ahụ ji nghota ya kee mbara eluigwe niile,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

6 Keleenụ onye wuru ụwa n'elu ogbu mmiri,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

7 Keleenụ onye ahụ kere anyanwụ na ọnwà,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

8 Onye mere anyanwụ ka ọ na-acha n'ehihie,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

9 Onye mere ka ọnwà na kpakpando na-achị n'abalị,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

10 Onye ahụ tigburu ụmụ niile e buru ụzọ mụọ n'Ijipt,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

11 O duuru ndị Izrel site n'Ijipt pụta,
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

12 O ji aka ya dī ike nke
 ọ setipuru esetipu duputa ha;
 Ihunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighi ebi.

- 13 Onye ahụ kewara Osimiri Uhie abụ,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 14 Onye duuru ndị Izrel gafee n'etiti ya,
 n'ihì na ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 15 Ma Osimiri Uhie riri Fero na ndị agha ya niile;
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 16 Keleenụ onye duuru ndị ya gafee ọzara,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 17 Onye ahụ tigburu ndị eze dị ukwu,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 18 O gbukwara ndị eze dị ike nke ukwu,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 19 O gburu Saịhọn eze ndị Amọrait,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 20 Na Ọg eze Bashan,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 21 Were ala ha nye dika ihe nketa,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 22 O nyere ohu ya Izrel ala ahụ ka ọ buru ihe nketa ha,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 23 Onye chetara anyị mgbe anyị na-adighị ike,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 24 Mee ka anyị nwere onwe anyị site n'aka ndị iro anyị,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 25 Ọ na-enye ihe niile dị ndụ nri,
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.
- 26 Keleenụ Chineke nke eluigwe ekele.
 Ịhunanya ya na-adigide ruo mgbe ebighị ebi.

Abụ Qma 137

Abụ ndị a dọtara n'agha

- 1 N'akụkụ iyi niile Babilon ka anyị nọduru ala kwaa akwa
 mgbe anyị chetara Zayon.
- 2 Ọ bụ n'osisi popla
 ka anyị kokwasiri ubo akwara anyị niile.
- 3 N'ebe ahụ ka ndị dọtara anyị n'agha gwara anyị ka anyị buoro ha
 abụ,
 ndị na-emekpa anyị ahụ rioro anyị ka anyị buoro ha abụ onu;
 ha kwuru si, "Buoronu anyị otu abụ n'ime abụ Zayon!"
- 4 Ma, olee otu anyị ga-esi buo abụ ONYENWE ANYỊ
 ebe anyị nọ n'ala ọzọ?
- 5 Ọ buru na m echezọọ gi, Jerusalem,
 ka aka nri m chefuo nka ya.
- 6 Ọ buru na m echezọọ gi,
 ọ burukwa na m akwusi iche echiche

banyere Jerusalem, oke ọñụ m,
ka ire m rapara n'okpo ọñụ m.

⁷ Cheta, o ONYENWE ANYỊ, ihe ndị Edom mere
n'ụbọchị ahụ a dọtara Jerusalem n'agha.*

“Tikposia ya,” ka ha tiri,
“Tikposia ya ruo na ntọala ya niile!”

⁸ Gị ada Babilon, onye a ghaghị ịla n'iyi,
ọñụ ga-abụ nke onye ahụ ga-akwughachi gị ụgwọ ọrụ ruru gị
n'ihị ihe i mere anyị,

⁹ onye ahụ ga-achịrị ụmụ gị ndị na-anụ ara
tupia ha n'elu nkume.†

Abụ Qma 138

Abụ Qma Devid.

Onyenwe anyị bụ onye kwesiri ntụkwasi obi

¹ O ONYENWE ANYỊ, aga m eji obi m niile too gị;
n'ihu chi niile dị iche iche ka m ga-abụku gị abụ otuto.

² Aga m akpọ isiala n'ebe ụlonsọ ukwu gị dị
aga m etokwa aha gị
n'ihị ihunanya gị na ikwesi ntụkwasi obi gị,

n'ihị na i meela ka aha gị na okwu gị
dị elu karịa ihe niile.*

³ Mgbe m kpokuru gị, ị zara m;
i mere m ka m nwee nkwiwa okwu ma guzosieka ike.

⁴ O ONYENWE ANYỊ, ka ndị eze niile nọ n'ụwa too gị,
mgbe ha nuru ihe niile i nyere n'iwu.

⁵ Ka ha buọ abụ banyere ụzọ niile nke ONYENWE ANYỊ,
n'ihị na ebube ONYENWE ANYỊ dị ukwu.

⁶ N'agbanyeghi na ONYENWE ANYỊ dị ukwu, ọ na-elekwasị ndị di
umeala n'obi anya,
ma ọ naghị ekwe ka ndị nganga bịa ya nso.

⁷ A sịkwari na m na-eje ije n'etiti nsogbu,
ị na-echebe ndụ m;
ị na-esetipụ aka gị megide iwe ndị kpọrọ m asi,
ị na-eji aka nri gị zoputa m.†

⁸ ONYENWE ANYỊ ga-emezuru m ihe niile o kwadoro m;‡
ihunanya gị, o ONYENWE ANYỊ, na-adigide ruo mgbe ebighị ebi,
ahapukwala ọrụ aka gị niile.

* **Abụ Qma 137:7** Mgbe Nebukadneza meriri Jerusalem, ma bibiekwa ya, ndị Edom nuriiri oke ọñụ n'ihị na ndị Izrel bụ ndị iro ha. Ma omume a ezighị ezi n'ihị na ndị Edom na ndị Izrel bụ ụmụna. Ndị Edom bụ ụmụ ụmụ Iso, Izk 25:12-14; Ems 1:11; Qbd 10-14 † **Abụ Qma 137:9** N'oge agha, ndị meriri n'agha na-achikọta ụmụaka niile di n'obodo ahụ ha meriri, tupiasia ha isi na nkume. Ha na-eme nke a i ji mesie mmeri ha meriri obodo ahụ ike, nakwa i ji mee ka a ghara inwe ogbo ozo ga-ebili n'obodo ahụ. 2Ez 8:12; Ajz 13:16; Hos 13:16; Nhu 3:10 ‡ **Abụ Qma 138:2** Ajz 42:21 † **Abụ Qma 138:7** Abụ 23:3-4 ‡ **Abụ Qma 138:8** Fil 1:6

Abụ Ọma 139

Abụ nke dịrị onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid.

Chineke maara ihe niile

- 1 O ONYENWE ANYỊ, ị nyochaala m,
ị makwaara m nke ọma
- 2 Ị maara mgbe m na-anọdụ ala na mgbe m na-eguzo ọtọ;
site n'ebe dị anya, ị na-aghọta echiche obi m niile.
- 3 Ị na-ahụzu ọpụpụ m na ndina ala m;
ị mazukwara ụzọ m niile.
- 4 O ONYENWE ANYỊ, ị maara ihe m gaje ikwu
tupu m kwuo ya.
- 5 Ị na-anọ m n'ihu, ma na-esokwa m n'azụ,
ị tụtwasịla m aka gị.
- 6 Ihe ọmụma dị otu a dị oke omimi nye m,
ọ dịkwa elu apughị m iru ya.
- 7 Ebee ka m ga-ezo onwe m si otu a zonari Mmụọ gị?
Ebeekwa ka m pụrụ ịgbaga ka m si n'ihu gị zoo onwe m?
- 8 Ọ bụrụ na m arịgoro n'eluigwe ị nọ n'ebe ahụ.
Ọ bụrụkwa na m arịda zoo onwe m n'ala mmụọ, ị nọkwa n'ebe
ahụ.
- 9 Ọ bụrụ na m efepụ n'isi ụtutu dika nwa nnunụ, felagaa
n'ebe dị nnọọ anya nke oke osimiri,
- 10 Ọ bụladị n'ebe ahụ ka aka gị ga na-edu m
aka nri gị ga-ējidesi m ike.
- 11 Ọ bụrụ na m asị, "N'ezie, ọchịchiri ga-ekpuchi m
ihè ga-aghọ abalị gbaa m gburugburu."
- 12 Ọ bụladị ọchịchiri agaghị abụ ọchịchiri n'ebe ị nọ;
abalị ga-enye ihè dika ehie,
n'ihu na ọchịchiri dị ka ihè n'ebe ị nọ.*
- 13 Ọ bụ gị kpurụ akụkụ niile dị m n'ahụ.
Ọ bụkwa gị jikọtara ha niile ka ha bụrụ otu mmadụ n'ime afọ nne
m.
- 14 Ana m eto gị n'ihu na abụ m onye e sitere n'oke egwu na ebube kee;
orụ gị niile dị ebube;
amaara m nke a nke ọma.
- 15 Ụdịdị m abughị ihe zoro ezo n'ebe ị nọ
mgbe a kpurụ m n'ebe nzuzo ahụ,
mgbe a kpakọtara m n'ebe omimi nke ụwa.
- 16 Anya gị abụọ huru ahụ m mgbe ọ na-enweghị ụdịdị ọbụla.
E dere ụbọchị niile a kwadoro m n'ime akwụkwọ gị
tupu otu n'ime ha adiri.
- 17 Lee ka echiche ị na-eche banyere m si dị oke ọnụahịa, o Chineke!
Leekwa ka ha si dị ukwu.
- 18 Ọ bụrụ na m agụọ ha ọnụ,
ha ga-adị ukwu karia ọnụọgụ aja dị n'ala.
Mgbe m tetara, mụ na gị ka nọ.

* **Abụ Ọma 139:12** Job 26:6; Job 34:22; Hib 4:13

- 19 O Chineke, a sịkwarị na ị ga-ala ndị ajọ omume niile n'iyi!
Sitenụ n'ebe m nọ pụọ, unu ndị na-akwafu ọbara!
- 20 Site n'echiche ọjọọ, ha na-ekwu okwu banyere gi;
ndị iro gi na-ekwutọ aha gi.
- 21 O ONYENWE ANYỊ, ọ bụ na m akpọghị ha asị bụ ndị kpọrọ gi asị,
na-asọkwa ndị na-enupu isi megide gi oyi?
- 22 Ọ bụ naanị ikpọ asị ka m nwere n'ebe ha nọ?
Ana m agụnye ha dika ndị iro m.
- 23 O Chineke, nyochaa m, mara obi m.
Nwaa m, matakwa echiche uche m niile.
- 24 Chọputa ma o nwere ihe ọjọọ dị n'ime m,
ma duo m n'uzọ ebighị ebi.

Abụ Ọma 140

Abụ nke dirị onyeisi abụ. Abụ Ọma Devid.

Ekpere maka nchebe

- 1 O ONYENWE ANYỊ, dọputa m site n'aka ndị na-eme ihe ọjọọ.
Chebe m ka m ghara idaba n'aka ndị na-eme ihe ike dị iche iche.
- 2 Ndị na-atụ atumatụ ime ihe ọjọọ n'obi ha
na-akpali agha ụbọchị niile.
- 3 Ha na-eme ire ha ka ha dị nkọ dika nke agwọ;
elo ajuala dị n'egbugbere ọnụ ha.*

Sela

- 4 Chebe m ONYENWE ANYỊ, ka m ghara idaba n'aka ndị na-emebi iwu;
chebe m ka m ghara idaba n'aka ndị na-eme ihe ike,
ndị na-eche echiche ọdida m.
- 5 Ndị mpako esielera m ọnya igbudu;
ha agbasaala ụgbu ha na udo ha,
siekwara m ọnya dị iche iche n'uzọ m na-aga.

Sela

- 6 A siri m ONYENWE ANYỊ, "Gị onwe gi bụ Chineke m."
Nuru, O ONYENWE ANYỊ, olu aririọ m maka amara.
- 7 Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ Onye nzọputa m dị ike,
ị na-ekpuchi isi m n'ụbọchị agha.
- 8 Ekwekwala ka ndị ajọ omume chọta ihe ha na-achọ, o ONYENWE ANYỊ,
ekwekwala ka nzube ha mezuo.

Sela

- 9 Ndị niile gbara m gburugburu na-ebuli isi ha elu na nganga
ka ndụ ọjọọ nke egbugbere ọnụ ha rikpuo ha.
- 10 Ka icheku oku na-ere ere dakwasị ha;
ka a tūba ha n'ime oku na-ere ere,
n'ime olulu apiti juputara, nke ha na-enweghị ike isite n'ime ya
puta ọzọ.
- 11 Ekwela ka ndị na-ekwu okwu nkwulu guzosie ike n'ala,
ka ihe ọjọọ chuda ndị na-eme ihe ike.

- 12 Amaara m na ONYENWE ANYỊ ga-ekpe ikpe ziri ezi nye ndị ogbenye

* **Abụ Ọma 140:3** Rom 3:13; Jem 3:8

- na-emekwa ka ndị nọ na mkpa nweta ihe ruuru ha.
 13 N'ezie, ndị ezi omume ga-eto aha gị,
 ndị ziri ezi ga-ebikwa n'ihu gị.

Abụ Qma 141

Abụ Qma Devid.

Aririọ nke ezi mmadu

- 1 O ONYENWE ANYI, ana m akpọku gị; bjakwute m ọsịiso.
 Nuru olu m mgbe m na-akpọku gị.
 2 Ka ekpere m bịa n'ihu gị dika ihe na-esi isi uto;
 ka nchili elu nke m chiri aka m abuo diri ka aja a na-achu
 n'anyasi.
 3 Nyere m aka ka m mechie onu m, o ONYENWE ANYI;
 na-echekwa egbugbere onu m nche.
 4 Ekwela ka obi m nwee mmasi n'ihe ojoo,
 isonye ndi na-eme ihe ojoo
 ruo ruo ajo omume niile di iche iche;
 ekwela ka m soro ha rikoo ihe uto ha niile.*
 5 Ka onye ezi omume tie m ihe, nke a na-egosi obi ebere;
 ka o baara m mba, nke a bu mmanu n'elu isi m.
 Isi m agaghiaju ya.
 Otu o di, ekpere m na-emegide ruo niile nke ndi na-eme ihe ojoo.
 6 A ga-esite n'elu nkume di elu tuda ndi na-achi ha,
 mgbe ahụ, ndi ajo omume ga-amata na okwu m niile bu eziokwu.
 7 Ha ga-ekwu si, "Dika mmadu na-egburi, na-akogharị ala,
 otu a ka a ghasarị okpukpu anyi n'onu ili."
 8 Ma olileanya m di na gi, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI
 n'ime gi ka m gbabara izere ndu, ararala m nyefee n'aka onwu.
 9 Naputa m ka m ghara idaba n'ime onya igbudu niile nke ndi na-eme
 ajo ihe siiri,
 sitekwa n'onya niile ha siiri m.
 10 Ka ndi ajo omume daba n'ime ugbu ha,
 ma mu onwe m ga-agabiga na-emerughi ahụ obula.

Abụ Qma 142

Abụ maskil nke Devid. Mgbe o nọ n'ogba nkume. Ekpere.

Ekpere nke onye mkporo

- 1 Etikuru m ONYENWE ANYI mkpu akwa;
 ewelitara m olu m riu ONYENWE ANYI ka o meere m ebere.
 2 Ekwuputara m ihe na-esogbu m n'ihu ya,
 gwakwa ya ahuhu nke m no n'ime ya.
 3 Mgbe mmuo m dara mba n'ime m,
 o bu gi maara uzọ m.

* **Abụ Qma 141:4** Ilu 23:6

N'uzo ebe m na-esi aga

ka ndị mmadụ siiri m ọnya.

⁴ Lee anya n'aka nri m ma hụ

na ọ dịghị onye ọbụla na-eche ihe banyere m.

Enweghị m ebe mgbaba.

Ọ dịghị onye ọbụla ihe banyere m na-emetụta n'obi.

⁵ Ana m etiku gị mkpu akwa, o ONYENWE ANYI,

na-asị, "Gị bụ ebe mgbaba m,

oke m n'ala ndị dị ndụ."

⁶ Gee ntị na mkpu akwa m,

n'ihu na anọ m n'ọnọdụ ihe isiike;

gbapụta m site n'aka ndị na-achụ m ọsọ,

n'ihu na ha siri ike karịa m.

⁷ Mee ka m nwere onwe m site n'ụlọ mkpọrọ,

ka m nwee ike too aha gị.

Mgbe ahụ ndị ezi omume ga-agba m gburugburu

n'ihu ịdị mma gị n'ebe m nọ.

Abụ Qma 143

Abụ Qma Devid.

Ekpere maka enyemaka

¹ O ONYENWE ANYI, nuru ekpere m,

gekwa ntị n'akwa aririọ m maka amara;

n'ihu ikwesi ntukwasị obi gị na ezi omume gị,

bịa nyere m aka.

² Edubatala m n'ọnọdụ ikpe m ikpe,

n'ihu na ọ dịghị onye ọbụla dị ndụ bụ onye ezi omume n'ihu gị.*

³ Onye iro na-achụ m ọsọ,

ọ na-azọpịa ndụ m n'ala;

na-emekwa ka m nọdụ n'ochịchiri,

dịka ndị nwurụ anwụ n'ogologo oge gara aga.

⁴ Ya mere mmụọ m na-ada mba n'ime m

ụjọ juputakwara m n'obi.

⁵ Ana m echeta ụbọchị niile ndị ahụ gara aga;

ana m atugharị uche n'ọrụ gị niile

na-echekwa echiche banyere ihe niile aka gị ruru.

⁶ Ana m agbasa aka m abụọ nye gị;

agụ gị na-agụ mkpuruobi m dịka agụ mmiri ozuzo si agụ ala
kpọrọ nkụ.

Sela

⁷ O ONYENWE ANYI, zaa m ọsịisọ;

mmụọ m na-ada mba.

Ezonarịla m ihu gị,

ma ọ bughị ya, aga m adị ka ndị na-arịda ruo n'ili.

⁸ Mee ka m nuru okwu ihunanya gị nke na-adighị agharipụ n'isi ụtutu,

n'ihu na ọ bụ gị ka m tukwasiri obi.

* **Abụ Qma 143:2** Job 4:17; 9:2; Ekl 7:20

- Zi m ụzọ m kwesiri ịgbaso,
n'ihì na ọ bụ gị ka m na-eweli mkpuruobi m nye.
- ⁹ O ONYENWE ANYI, gbaputa m site n'aka ndi iro m,
n'ihì na ọ bụ n'ime gị ka m na-ezo onwe m.
- ¹⁰ Kuziere m ime uche gị,
n'ihì na ị bụ Chineke m;
ka ezi Mmụọ gị
duo m n'ala di larịi.
- ¹¹ O ONYENWE ANYI, n'ihì aha gị chebe ndu m;
n'ime ezi omume gị, naputa m site na nsogbu.
- ¹² N'ime ihunanya gị na-adighi agharipu, kpochapu ndi iro m;
laa ndi niile kporo m asi n'iyi,
n'ihì na abụ m ohu gị.

Abụ Qma 144

Abụ Qma nke Devid.

Abụ nke dike n'agha

- ¹ Otuto diri ONYENWE ANYI, onye bu oke nkume m,
onye na-ezi aka m abuo ibu agha,
na mkpisiaka m ilu ogo.
- ² O bu Chineke m, onye juputara n'ihunanya, burukwa ebe mgbaba
m e wusiri ike,
ebe m e wusiri ike na onye mgbaputa m,
o bu ota m, onye m na-agbaba n'ime ya,
onye ji aka ike mee ka ndi di iche iche nodu n'okpuru m.
- ³ O ONYENWE ANYI, gini ka mmadu bu i ji na-eche echiche banyere ya,*
gini ka nwa nke mmadu bu ihe banyere ya ji na-emetu gi n'obi?
- ⁴ Mmadu di ka otu nkuume;
ubochi ndu ya niile na-agafe ngwangwa dika onyinyo.
- ⁵ O ONYENWE ANYI, kewaa eluigwe ridata;
metu ugwu niile aka ka ha kwuo anwuru oku.
- ⁶ Zipu amuma ka o chusasia ndi iro niile;
gbaa ha akụ gi niile ma chusasia ha.
- ⁷ Site n'elu setipu aka gi;
gbaputa m, naputakwa m
site n'oke osimiri,
site n'aka ndi si mba ozọ,
- ⁸ ndi onu ha juputara n'ugha,
ndi aka nri ha juputakwara n'aghugho.
- ⁹ O Chineke, aga m abuku gi abụ oheru.
Une e ji akwara iri mee ka m ga-eji kporo gi egwu;
- ¹⁰ gi onye na-enye ndi eze mmeri,
onye na-agbaputa ohu ya Devid.

Site na mma agha di njo

* **Abụ Qma 144:3** Abụ 8:4

11 gbapụta m;

napụtakwa m site n'aka ndị si mba ọzọ
ndị ọnụ ha jupụtara n'ụgha,
ndị aka nri ha jupụtakwara n'aghughọ.

12 Mgbe ahụ, ụmụ ndị ikom anyị, n'oge okorobia ha,
ga-adị ka ihe a kurụ n'ala e lekọtara anya nke ọma,
ụmụ anyị ndị inyom ga-adị ka ogidi a piri api
e ji achọ ụlọeze mma.

13 Ọba anyị niile ga-ajuputa n'ihe oriri
dị iche iche si n'ubi anyị.

Aturụ anyị ga-amụba n'ọtụtụ puku n'ọnuogugu,
ha ga-adị iri puku kwurụ puku n'ubi anyị;
14 igwe ehi anyị ga-adokpụ ibu dị arọ.

A gaghị enwe ntipu na mgbidi anyị niile,
a gaghị adọta anyị n'agha gaa obodo ọzọ,
akwa ihe mgbu agaghị adị n'okporoụzọ anyị niile.

15 Ndị a goziri agozi ka ndị ahụ bụ, ndị ihe ndị a dịiri;
ndị a goziri agozi ka ndị ahụ bụ, ndị Chineke bụ ONYENWE ANYỊ
ha.

Abụ Ọma 145

Abụ Ọma otuto, nke Devid.

Idi mma nke Chineke

1 Aga m ebuli gi elu, Chineke m onye bu eze;
aga m eto aha gi, site n'ebighi ebi ruo ebighi ebi.

2 Ubochi niile ka m ga-eto gi
jaakwa aha gi mma site n'ebighi ebi ruo ebighi ebi.

3 ONYENWE ANYI di ukwuu, burukwa onye kwesiri inata otuto;
idi ukwuu ya kariri ihe onye obula puru ighota.

4 Otu ogbo ga-eto oru gi niile n'ihu ogbo ozọ;
ha ga-ekwuputa maka oru ukwuu gi niile di iche iche.

5 Ha ga-ekwuputa ihe banyere idi ebube nke ima mma gi,
aga m atugharikwa uche n'oru ebube gi niile.

6 Ha ga-ekwuputa ihe banyere ike nke oru itunanya gi niile,
aga m ekwusakwa oru ukwuu gi niile.

7 Ha ga-eme mmemme n'ihidi mma gi di ukwuu
jirikwa onu buo abu banyere ezi omume gi.

8 ONYENWE ANYI na-eme amara nweekwa obi omiiko,
o dighi ewe iwe osiiso, o bara uba n'itunanya.

9 ONYENWE ANYI di mma n'ebe mmadu niile di;
o nwere omiiko n'ebe ihe niile o kere eke di.

10 O ONYENWE ANYI, ihe niile i kere eke ga-eto gi;
ndi nsog gi na-aja gi mma.

11 Ha ga-ekwuputa banyere ebube nke alaeze gi.
Kwuputakwa maka idi ike gi,

12 ka mmadu niile mata ihe banyere oru ukwuu gi niile di iche iche

- na ebube nke ịdị mma alaeze gi.
 13 Alaeze gi bụ alaeze na-adịgide ruo mgbe ebighị ebi,
 ọchịchị gi na-adịgidekwa site n'ogbo ruo n'ogbo.
- ONYENWE ANYỊ na-emezu nkwa ya niile
 na-ahụkwa ihe niile o kere eke n'anya.
 14 ONYENWE ANYỊ na-ekulite ndị niile dara ada
 na-akwagide ndị niile dara mba.
 15 Olileanya ihe niile dī na gi,
 ị na-enye ha nri ha mgbe oge ya ruru.
 16 I na-asaghepu aka gi
 na-emezu ọchịchọ ihe niile dī ndu.
- 17 Uzo ONYENWE ANYỊ niile ziri ezi;
 ọ na-ahụkwa ihe niile o kere eke n'anya.
 18 ONYENWE ANYỊ na-anọ nso ndi niile na-akpoku ya,
 bu ndi niile na-akpoku ya n'eziokwu.
 19 O na-emezu ọchịchọ niile nke ndi na-atu egwu ya;
 ọ na-anu akwa ha na-azoputakwa ha.
 20 ONYENWE ANYỊ na-echebe ndi niile huru ya n'anya,
 ma o ga-ala ndi ajo omume niile n'iyi.
- 21 Onu m ga-ekwuputa otuto ONYENWE ANYI;
 ka ihe niile e kere eke too aha nso ya
 ruo mgbe ebighi ebi.

Abụ Qma 146

Tukwasị Chineke obi

- 1 Toonu ONYENWE ANYI.
 O mkpuruobi m, too ONYENWE ANYI.
- 2 Aga m eto ONYENWE ANYI ogologo ndu m niile;
 aga m abụ abụ otuto nye Chineke m mgbe m nọ na-adị ndu.
 3 Atukwasila umu eze obi gi,
 ndi bu mmadu efu na-apughị izoputa.
 4 Mgbe mmuo ha puru, ha na-alaghachi n'aja*;
 n'ubochi ahụ, atumatu ha na-aghọ ihe efu.
 5 Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu, onye inyeaka ya bu Chineke nke
 Jakob,
 onye olileanya ya di na ONYENWE ANYI, Chineke ya.
- 6 Onye kere eluigwe na uwa,
 na osimiri, na ihe niile di n'ime ha,
 ONYENWE ANYI, onye ikwesi ntukwasị obi ya na-adigide ruo mgbe
 ebighi ebi.
 7 O na-ekpe ikpe ziri ezi nye ndi a na-akpagbu
 na-enyekwa ndi aguu na-agu nri.
 ONYENWE ANYI na-eme ka ndi no n'ulo mkporo nwere onwe ha,

* Abụ Qma 146:4 Ekl 12:7

⁸ ONYENWE ANYI na-emegehe anya ndi kpuru isi,
 ONYENWE ANYI na-akwagide ndi niile dara mba,
 ONYENWE ANYI huru ndi ezi omume niile n'anya.

⁹ ONYENWE ANYI na-echebe ndi obia,
 na-elekotakwa ndi na-enweghi nna na ndi di ha nwuru anwu,
 ma o na-eme ka ihe ghara igara ndi ajo omume nke oma.

¹⁰ ONYENWE ANYI na-achị ruo ebighi ebi,
 Chineke gi, o Zayon, site n'ogbo ruo n'ogbo.

Toonu ONYENWE ANYI.

Abu Qma 147

Onyenwe anyi dike, na onye amara

¹ Toonu ONYENWE ANYI!

O bu ihe di mma ibuku Chineke anyi abu otuto.
 O bu ihe na-eweta mmasi, burukwa ihe ziri ezi ito ya!

² ONYENWE ANYI na-ewu Jerusalem:
 o na-akpoghachita umu Izrel ndi a dororo n'agha gaa n'ala ozo.

³ O na-agwo ndi niile obi ha tiwara etiwa
 na-ekechikotakwa ebe niile ha meruru ahụ.

⁴ O bu ya na-ekpebi onuogugu kpakpando niile
 na-akpokwa ha n'otu na otu.*

⁵ Onyenwe anyi di ukwuu, ike ya dikwa ukwuu;
 nghota ya enweghi nsotu.

⁶ ONYENWE ANYI na-agba ndi di umeala n'obi ume
 ma o na-atuda ndi ajo omume n'ala.

⁷ Jirinu ekele bukuo ONYENWE ANYI abu;
 jirinu ubo akwara kporo Chineke anyi egwu.

⁸ O na-eji igwe ojii na-ekpuchi mbara eluigwe;
 o na-ewetara elu uwa mmiri ozuzo
 na-eme ka ahija puo n'elu ugwu niile.

⁹ O na-enye ehi niile nri
 na-enyekwa umu ugoloma nri mgbe ha na-ebeku ya akwa n'ih
 nri.

¹⁰ Mmasi ya adighi n'ike nke inyinya,
 maobu n'ike ukwu nke mmadu.

¹¹ ONYENWE ANYI na-enwe mmasi n'ebe ndi na-atu egwu ya no,
 ndi olileanya ha di na ihunanya ya nke na-adighi agharipu.

¹² O Jerusalem, jaa ONYENWE ANYI mma;
 o Zayon, too Chineke gi.

¹³ N'ih na o wusiela mkporo onu uzo ama gi niile ike,

* Abu Qma 147:4 Aiz 40:26

- na-agozikwa ndị niile bi n'ime gị.
 14 O na-eme ka oke ala gị nwee udo,
 jirikwa ọka wiiti kachasi mma nyejuo gị afo.
- 15 O na-ezipu iwu ya n'elu uwa niile;
 okwu ya na-agbasa ngwangwa.
- 16 O na-atusa snoo n'ala dika aji anu,
 na-efesasi igirigi snoo dika ntụ.
- 17 O na-atudata mkpuru mmiri ya di ka mkpuru okwute.
 Onye puru iguzogide oke ifufe oyi ya?
- 18 O na-ezipu okwu ya na-agbaze ha;
 o na-akpalite ikuku ya mee ka mmiri bido isoghari.
- 19 O kpugheela okwu ya nye Jekob,
 iwu ya na ukpuru ya niile nye Izrel.
- 20 O mesobeghi mba ozo udi mmeso di otu a.
 Ha amakwaghi iwu ya niile.

Toonu ONYENWE ANYI!

Abụ Qma 148

Toonu Onyenwe ihe niile

- 1 Toonu ONYENWE ANYI.
- Toonu ONYENWE ANYI site n'eluigwe,
 toonu ya n'ebe niile kachasi elu.
- 2 Toonu ya, ndi mmuo ozi ya niile,
 toonu ya, unu usuu ndi agha ya niile.
- 3 Toonu ya, anyanwu na onwa
 toonu ya, kpakpando niile.
- 4 Toonu ya, unu eluigwe kachasi elu
 na unu mmiri di n'elu mbara eluigwe.
- 5 Ka ha niile too aha ONYENWE ANYI,
 n'ih na ha niile malitere idi site n'okwu onu ya.
- 6 O doro ha n'onodu ha ga-anu ruo mgbe ebighi ebi;
 o nyere iwu nke a na-agaghi agabiga.
- 7 Toonu ONYENWE ANYI, site n'awa,
 unu oke anu mmiri niile na ogbu mmiri niile,
- 8 na amuma, na mkpuru mmiri, na snoo na igwe ojii niile,
 na oke ifufe niile na-eme ihe o nyere n'iwu,
- 9 unu ugwu ukwu niile, na ugwu nta niile
 na osisi niile na-amu mkpuru na osisi sida niile
- 10 na anu ohia, na anu ulo niile,
 na ihe niile na-akpu akpu n'ala na nnunu niile,
- 11 ndi eze niile nke uwa na mba niile di iche iche,
 unu umu eze na ndi niile na-achi achu n'awa,
- 12 umu okoroba na umu agboghọ,
 ndi okenye na umuntakiri.

13 Ka ha niile too aha ONYENWE ANYI,
n'ihì na ọ bụ naanị aha ya ka e buliri elu;
ebube ya dị ukwu karịa eluigwe na ụwa.

14 O meela ka mpi* ndị ya dị elu,
otuto ndị nsọ ya niile,
nke Izrel ndị ọ hụrụ n'anya.

Toonu ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 149

Abụ otuto

1 Toonu ONYENWE ANYI!

Bukuonu ONYENWE ANYI abụ ọhuru.
Bụonu abụ ito ya n'etiti ndị nsọ ya.

2 Ka Izrel nūrĩa ọñụ n'ime onye kere ha;
ka ndị bi na Zayon nwee obi uto n'ime Eze* ha.

3 Ka ha jiri ite egwu too aha ya
ka ha jiri ọyọ na ụbọ akwara kpọọrọ ya egwu.

4 N'ihì na ihe banyere ndị ya na-atọ ONYENWE ANYI uto.
Ọ na-eji nzọpụta† kpukwasị ndị dị umeala n'obi n'isi dika okpueze.

5 Ka ndị nsọ nūrĩa ọñụ n'ime nsọpuru a,
bükwaa abụ n'ihì ọñụ n'elu ihe ndina ha.

6 Ka otuto Chineke diri n'onu ha,
ka mma agha ihu abụo‡ dirikwa n'aka ha,

7 jiji bọọrọ mba niile ọbọ
taakwa ndị niile dị iche iche ahuhu,

8 jiji mkpọrọ igwe kee ndị eze ha
na ndị ha a na-asopuru agbụ igwe,

9 imezu ihe ahụ e kpebiri, deputakwa megide ha.
Nke a bụ nsopuru diri ndị nsọ ya.

Toonu ONYENWE ANYI.

Abụ Qma 150

Ka ihe niile too Onyenwe anyi

1 Toonu ONYENWE ANYI.

Toonu Chineke n'ime ulonso ya.

Toonu ya, na mbara igwe nke ike ya.

2 Toonu ya, n'ihì ọrụ niile ọ ruru site n'ike ya.

Toonu ya, n'ihì idi ukwu ya nke kachasi idi ukwu niile.

3 Werenu opi ike too ya,

werekwanu ubo akwara na une too ya,

4 jirinụ ihe iti egwu na ite egwu too ya,

* **Abụ Qma 148:14** Mpi bụ ihe na-egosiputa ike, guo akwukwo 1Sa 2:1
Nkp 8:23; Zek 9:9; Mat 21:5 † **Abụ Qma 149:4** Abụ 132:16; Ajz 61:10
Hib 4:12; Mkp 1:16

* **Abụ Qma 149:2**
‡ **Abụ Qma 149:6**

jirikwanụ ụbọ akwara dị iche iche na oja too ya,
⁵ werenụ ogene too ya,
werekwanụ ogene na-ada oke ụda too ya.

⁶ Ka ihe niile na-eku ume too ONYENWE ANYỊ.

Toonu ONYENWE ANYỊ.*

* **Abụ Qma 150:6** Mgbe mmadụ na-eti, Toonu Onyenwe anyị, ya na onye na-eti Haleluya, na-ekwu otu ihe ahụ.